

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia

Jacobus <Genua, Erzbischof>

[Nürnberg], 1. Okt. 1482

[De sanctis]

[urn:nbn:de:bsz:31-306723](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-306723)

De sancto

in p̄cor n̄roz. 7 si oīa tacerēt ip̄e tñ cogitatōes
n̄re 7 opa sp̄alit̄. Habūt aduersus nos an̄ deū nos
fortit̄ accusātes. Sextū ē testis infallibil̄. Tres
em̄ testes tūc aduersū se habebit p̄cor. Unū su
pra se hēbit p̄cor. s. deū q̄ erit iudex 7 testis. Hier.
re. xxix. Ego sū iudex 7 testis dīc̄ d̄ns. Aliū in̄ se.
scz p̄scīaz. Aug. Quisq̄s futur̄ iudicē times p̄se
tē p̄scīaz corripit. Sermo em̄ tue cause. testimoni
um ē p̄scīe tue. Tercū iuxta se. s. ppriū angelū ad
custodiā deputatū: q̄ tanq̄s p̄scī oīm q̄ fecit 7 eū
testimoniū phibebit. Job. xx. Reuelabūt celi. i. ā
geli inīatē ei. Septimū ē accusatō p̄coris
de hoc sic dīc̄ greg. O q̄ anguste erit tūc vie repro
bis. Sup̄ius erit iudex irat. Inferi⁹ horredum
chaos. A dextris p̄ca accusātia. a sinistris infini
ta demōia ad supplicū trabētia. Int̄ p̄scīa viēs
foris mund⁹ ardēs. miser p̄cor sic deph̄sus q̄ fu
giet. latē erit possibil̄. apparē itolēabile. Octa
nū est sn̄ia irreuocabil̄. Illa ei sn̄ia nūq̄s poterit
uocari. nec ab illa poterit appellari. Triplici ei de
cā appellatō i causis iudicialibz nō recipit. Pr̄mo
propter iudicis excellētiā. vnde a rege ferente sē
rentiā appellari in regno suo nō p̄t: quia in regno
suo nullū supra se hz. S̄c̄r̄ nec ab ip̄atore v̄l pa
p̄ p̄ appellari. Secundo p̄pter criminis euidētī
am. quia q̄n̄ crimē notoriū est nō potest appellari.
Tercio p̄pter rem nō differēdā: qz res nō recipit
dilatiōz (qz forte ex dilatiōe detrimentū pateret)
S̄c̄r̄ nō appellat. p̄pter hanc triplicē rōnem ab il
la sn̄ia. Nō poterit appellari. Pr̄mo p̄pter iudic
is excellētiā. qz iudex ille nullū supra se hz: s̄ ip̄e
oīs excedit eternitate. dignitate 7 p̄tate. vñ ab
ip̄atore v̄l papa posset aliq̄ mō appellari ad de
um: a deo aut̄ nullū licz: qz s̄ se nullū hz. Secūdo
p̄pter criminis euidētīā. oīa em̄ scelera 7 crimina
reprob̄oz ibidē nō erūt 7 manifesta. Hiero. A de
rit illa dies in q̄ facta n̄ra. q̄ in q̄das tabula picta
demonstrabunt. Tercio p̄pter rem nō differēdā
nihil em̄ qd̄ ibi agit̄ dilatiōz patit̄: s̄ oīa in momē
to in ictu oculi peraguntur.

Andreas interpre

pretat̄ decorus vel r̄ndens. v̄l virilis.
ab andor: qd̄ ē vir. Vel dī andreas q̄
antropos. i. hō ab ana qd̄ ē sursum 7 tropos qd̄ est
puerilio. q̄ si sursum ad celestia p̄uersus. 7 ad suum
creatorē erect⁹. Fuit ḡ decorus i vita. r̄ndēs in sa
piētia 7 doctrina. virilis in pena. 7 antropos i glo
ria. Et p̄ passionē p̄sbiteri 7 dyacones achaie seu
asie sic occultis suis viderāt: p̄scripserūt.

Andreas et qui

dā alij discipuli t̄bz vicibz a dño
sūt vocati. Pr̄mo ei vocauit eos

Andrea

Jo. III.

ad sui noticiā. sic q̄n̄ stāte andrea die qd̄ā cū iobe
m̄gr̄o suo 7 alio cōdiscipulo: andruit a iobe. Ecce
agn⁹ dī zc. 7 statim cū alio discipulo v̄xit 7 vidit vbi
māebat ihs 7 māfert apud illū die illo. Inueniēs
qz andreas fr̄ez suū symonē adduxit eū ad ihs.
Seq̄nti aut̄ die ad piscatōis opa redierit. Post
modū scdo vocauit eos ad sui familiaritatem. sic
cū qd̄ā die turbis iruētibz ad ihs in̄ stagnū ge
nazereth qd̄ dī mare galilee. nauim in̄tuit symo
nis 7 andree. 7 capra mltitudie magna piscū. vo
catisqz iacobo 7 iobe. q̄ erāt alia nauī secuti sūt
eū. 7 itez ad ppria redierit. Sz postea tercō 7 vlti
mo vocauit eos ad sui disciplinū. sic q̄n̄ ābulāte
ihs in̄ idē lit⁹ vocauit eos de piscatōe di. venite
p̄ me faciā vos zc. Qui relict⁹ oibz secuti sūt eū.
eiqz sp̄ postmodū adhesert̄ nec v̄l ad ppria r̄die
rūt. Nihilomin⁹ tñ vocauit andrea 7 qd̄ā d̄ suis
discipulis ad aplatū de q̄ vocatōe dī Mar. iij. vo
cauit ad se qz voluit ip̄e 7 venerūt ad eū. 7 fec̄ vt
eēt. xij. cū eo. P̄ ascēsiōne dñi diuisis aplis an
dreas apud scythiā. mathe⁹ ho apd̄ murgūdiāz
p̄dicauit. viri at̄ illi p̄dicatōz mathei penit⁹ r̄spu
entes. ei oculos erueit 7 vinctū incarcerationē p̄
paucos dies occidē eū disponētes. Interea āge
lus dñi sc̄to andree apparuit 7 murgūdiā ad san
ctū matheū ire p̄cepit. q̄ r̄ndēte se viā nescire. iul
sit vt ad ripā maris iret. 7 ad primā nauē quā in
ueniret: intraret. q̄ veloci⁹ iussa p̄ples ad vibē p̄e
dictā v̄xit āgelo duce. 7 p̄sp̄ero vento flāte. 7 iue
to apto carcere sc̄ti mathei. eoqz viso fleuit pl̄imū
7 orauit. Tūc dñs matheo reddidit b̄n̄ficiū duo
rū luminū. q̄bz eū p̄auerat neq̄cia p̄cor. Ma
theus aut̄ abinde secessit 7 antiochiā venit. An
drea ho murgundia remanente irati illi de euasi
ōne sc̄ti mathei andrea apprehendūt. 7 per pla
teas ligatis manibz p̄trahūt. Cūqz ei⁹ sanguis ef
flueret. p̄ eis orauit. 7 ad xpm̄ sua orōne eos con
uertit: inde in antiochiam. p̄ficiscēs. hoc at̄ qd̄ dī
de h̄mōi orbatōe mathei 7 restitutōe duorum lu
minū p̄ andreas. nō puto dignū fidei. ne in tanto
euangelista minoratio infima tenoret̄ quasi sibi.
nō potuerit obtinere qd̄ andreas ei tam facile im
petrauit. Quidā iuuenis nobilis dū inuit⁹ pa
rentibz ap̄lo adhesisset: pentibz eius domū i qua
morabat̄ cum ap̄lo succēderūt. Cūqz iā i altū flā
ma succēsceret. puer accepta ampulla sup̄ ignēz
aquā sparsit 7 statim ignē extinxit. illis aut̄ dicen
tibz fili⁹ n̄r mag⁹ effectus est. dū p̄ scalas vellēt a
scēdere adeos sūt excecati vt ip̄as scalas penit⁹ nō
viderēt. Tūc quidā exclamās ait. vt qd̄ vos stul
to labore p̄sumitis: de⁹ pugnat. p̄ eis. 7 vos nō vi
detis: Cessate iā ne in vos ira dei descēdat. Mul
ti ergo vidētes dño crediderūt. pentes ho ei⁹ p̄
q̄n̄quaginta dies mortui in vno monum̄to sūt po

siti. Quedā mulier cuidā hoīade pūicta. cum
parē nō posset. sorori sue dixit. vade 7 p me dya-
nā dñaz nrāz inuoca. Cui inuocāti ait dyabolus.
Cur me inocas cū tibi pdesse n̄ possū. Sed vade
ad adreā aplm. q̄ sorore tuā poterit adiuuā. Ad
quē cū inissz. 7 aplm ad sorore p̄clitātē duxisset.
Dixit ei ap̄ls. Recte h̄ pateris: q̄ male nupsisti.
dolose p̄cepisti. 7 demōes p̄sulisti. Sz tñ penitē
7 i xpm crede 7 puez p̄ice. Qua credēte aborti-
uū p̄tulit 7 dolor cessauit. Senex qdā noīe ni-
cola⁹ adijt aplm di. dñe ecce sep tuagita āni vite
mee sūt. i q̄b sp̄ luxurie deseruim: accepi at̄ aliqñ
euāgelii orās deū. vt mibi āmō p̄tinētā largiret̄
h̄ i ipo p̄cto iueterat⁹. 7 a mala p̄cupia illect⁹. Sta-
tim ad op⁹ solitū fuertebat. Quadā igit vice cō-
cupia iſtāmat⁹. oblit⁹ euāgelii qd sup me posue-
rā. ad lupanar iui. statiqz meretrix dixit m̄. Egre-
dere senex egredē qz angel⁹ dei es tu. ne me p̄tin-
gas. neqz huc accedē p̄sumas. video cū sup te mi-
rabilia. stupefact⁹ ad v̄ba mētric̄ recoli q̄ mecū
euāgelii detulisses. Nūc igit sc̄te di. p salute mea
tua pia oīo incedat. Audiēs h̄ b̄tus andreas. fle-
re cepit. et a tercia vsqz ad nonam orauit. et sur-
gens noluit comedere. h̄ ait. nō comedam donec
sciam si dñs miserebit hui⁹ senis. Cūqz dieb⁹ qu-
q̄ ieiunasset. venit vox ad andreā di. obtines an-
dreā. p sene. sed sic p ieiuniū macerasti te. sic 7 ipe
affligat se ieiunijs: vt saluet. Sicqz fecit. 7 sex mē-
sibus in pane 7 aqua ieiunauit. 7 postmodum ple-
n⁹ bonis opib⁹ in pace requiuit. Venit igit vox
ad andreā dicēs. p orōnem tuā nicolai quē p-
dideram: acq̄siui. Quidā iuuenis xpian⁹ secre-
tius factō andree dixit. m̄ mea pulcrū me vidēs
de opere meo illicito tentauit. cui dum nullaten⁹
assentirem. iudicem adijt volēs in me crimē tante
neq̄cie retorquere: h̄ ora. p me ne moriar taminia
ste. Nam 7 accusatus penitus reticebo. malēs vi-
tam p̄dere q̄ m̄em meam t̄ aturpiter infamare.
Iuuenis igit ad iudicium vocat⁹. 7 illuc eum an-
dreas p̄sequit⁹: accusat cōstanter m̄ filiū. q̄ se vo-
luerit violare: interrogatus pluries iuuenis an-
res taliter se h̄iet. nihil penit⁹ n̄debat. Tūc adre-
as m̄i dixit. Crudelissima feminaz. q̄ p tuam libi-
dinem vnicū filium vis p̄ire. Tūc illa p̄posito
dixit. dñe huic homi fili⁹ meus adhesit postq̄ h̄
agere voluit: h̄ nequiuit. Iratus itaqz iudex inſit
puerū in saccū linitum pice 7 bitumine mitti. 7 in
flumie. p̄ici. Andreā hoī carcere r̄seruari donec
excogitaret supplicii q̄ p̄iret. sed orante andrea
tonitruum horribile omes terruit. et terremotus
ingens cunctos p̄strauit. 7 mulier a fulmine per-
cussa 7 arefacta corruit. Orantib⁹ aut̄ ceteris apo-
stolū ne p̄irent. orauit. p eis 7 omnia cessauerunt.
Tūc p̄positus credidit 7 domus ei⁹ tota. Cū

at̄ eēt ap̄ls in cinitate nicea. dixerūt ei ciues. q̄ etē
cinitate sec⁹ viā septē demōes grāt q̄ p̄tereuntes
boies occidebāt. q̄b ad iussū apli an̄ p̄lm in sp̄e
canū veniētib⁹. p̄cepit vt illic irent vbi nulli homi-
nocē posset. q̄ statim euauerūt. Illi at̄ h̄ visō fidē
xpi receperūt. Et cū visset ad portā alteri⁹ cini-
tatis. ecce qdā iuueis mortu⁹ ferebat: q̄rēte ap̄lo
qd̄ ei accidisset. dictū ē ei. q̄ septē canes venērūt et
eū i cubiculo necauerūt. 7 lacrimās ap̄ls ait. Scio
dñe q̄ fecerūt demōes q̄s a nicea v̄be repulsi. Di-
xitqz p̄i. Quid dabis mibi si suscitauero filiū tu-
um: Cui ille nil can⁹ eo possidebo. ipm ḡ tibi da-
bo: 7 facta orōne surrexit 7 ap̄lo adhesit. Cū q̄
dā vini numero q̄dragita ad aplm nauigio veni-
rēt. vt ab eo fidei doctrinā recipēt. ecce q̄ dyabolo
mare p̄citaf. 7 oēs p̄i submergunt. Cū at̄ eorūz
corpa ad litt⁹ delata fuisset an̄ aplm des̄ortant⁹:
7 ab eo p̄tinuo suscitant⁹. q̄ oīa q̄ sibi acciderant
narrauerūt. vñ i quodā hymno ip̄i legit. Quater
denos iuuenes i b̄mersos maris fluctib⁹ vite red-
didit v̄sib⁹. B̄tus igit andreas i achaiā p̄lites
totū eā eccl̄is impleuit ac p̄limos ad fidē xpi cō-
uertit. Uxorē q̄s egee. p̄cōsulis fidē xpi docuit. 7
sacro baptismatis fonte ip̄am regenerauit. Audi-
ens hoc egeas. patras cinitatem ingredit⁹: p̄-
lens xpianos ad sacrificia ydolorū. Cui occurrēs
andreas dixit. oportebat vt tu qui iudex homi-
num esse meruisti. iudicem tuum q̄ in celis ē. cog-
sceres: 7 agnitum coleres. 7 colēdo aīm affligeres
7 a fallis dijs penit⁹ r̄uocares. Cui egeas: tu es ā-
dreas q̄ sup̄sticiosā p̄dicas sectā. quā romani p̄n-
cipes nup̄ exterminare iusserūt. Ad quem andreas.
Romani p̄ncipes nondū p̄gnouerūt quō dei
filius veniens docuerit ydola esse demōia: q̄ hec
docent: vñ offendat deus. vt offensus ab eis auer-
tat⁹: 7 auersus non exaudiat. 7 nō exaudiēdo ip̄s
a dyabolo captiuat⁹: 7 captiuati tādū delindan-
tur. donec nudi de corpe exeant. nihil secum p̄-
ter p̄cta portantes. Cū egeas. ista vana ihs v̄i p̄-
dicans crucis patibulo est affixus. Cui andreas.
p̄ restoratione nr̄a: non p̄ culpa sua crucis pati-
bulum sponte suscepit. Ad quē egeas dixit. cum
a suo discipulo fuerit tradit⁹ 7 a iudeis detent⁹. et
a militib⁹ crucifixus quō tu dicis eum sponte cru-
cis subisse supplicium: Tūc andreas qnqz rōib⁹
cepit on̄dere: xpm voluntarie passū fuisse. i. ex eo
q̄ passionem suā p̄uidit: 7 discipulis futuram p̄di-
xit. Ecce inueniens ascendim⁹ hierosolimā zc. Et
ex eo q̄ petro eū ab hoc auertere cupienti dure i-
dignatus fuit: dicēs. vade post me sabbana n̄ em
lapis q̄ di sunt zc. Et ex eo q̄ vtriusqz scilicet p̄-
tendi 7 resurgendi se p̄tātē h̄re manifestauit: di-
potestatem habeo potendi animaz meam et ite-
rūz sumendi eam. Et ex eo q̄ p̄dicatorē preco-

De sancto

gnouit. cū panē intinctū ei dedit. nec tñ eū vitauit
Et ex eo q̄ locū i q̄ pditorē vēturū sciebat elegit.
Et bis oibz se interfuisse asseruit. addiditqz ādreas
q̄ miserū crucis magnū eēt. Cui egeas. misere-
riū dici nō p̄ s̄ supplicū. verū mī mibi obtem-
perans. ip̄m miserū i te faciā expin. Cui andreas.
Si crucis patibulū expanescerē: crucis gl̄iā n̄
p̄dicarē. At illi egeas. Audire a te volo miserūz
crucis. si forte credas ip̄m agnū colas vt saluerē.
Tūc cepit ei miserū redēptōis pandere: z q̄ con-
gruū z necessariū fuerit quqz rōnibz psuadē. Pr̄-
ma rō ē q̄ q̄ prim⁹ hō p̄ lignū mortē itulerat pua-
ricādo. q̄gruū fuit vt s̄ hō p̄ lignū mortē pelle-
ret patiēdo. Sc̄da q̄ q̄ de immaculata terra fa-
ctus f̄rat p̄uicator: q̄gruū fuit vt de immacu-
lata nasceret. Agne recōciliator. Tercia q̄ quia
adam ad cibū vitium incōtinēnt man⁹ extende-
rat: cōgruū fuit vt secundus adā in cruce imacu-
latus manus extēderet. Quarta q̄ q̄ adā cibum
suauē vitium gustauerat: cōgruum fuit ad hoc vt
cōtrarium pelleret cōtrario: vt xp̄c esca fellea ci-
baref. Quinta q̄ ad hoc q̄ xp̄c nobis suā imor-
talitātē cōferret: cōgruū fuit vt n̄ram sibi morta-
litātē assumeret. Nisi enī de⁹ fact⁹ fuisset hō mor-
telis. hō non f̄ret immortalis. Tūc egeas dixit
hec vana tuis narra. z mibi obtempera: disqz oi
potentibz sacrificia. Cui andreas. Omnipotenti
deo agnū immaculatum quotidie offero. qui
postqz a fidei populo cōmestus fuerit. viu⁹ et in-
teger p̄seuerat. Egeas quōd hoc fieret requēte. di-
xit andreas: vt formam discipuli assumeret. Cui
egeas. ego cū tormentis a te erigam rei noticiam.
Fratusqz iussit eū in carcere recludi. Mane facto
tribunali sistit. et ad sacrificia idolorum egeas eū
iterum inuitare cepit: dicens. Nisi mibi obtem-
peraueris: in ipsa quam laudasti cruce faciam te su-
spendi. Cūqz ei multa sup̄bia minaretur. Re-
spondit. Quicquid tibi videt in supplicijs mai⁹
excogita. tanto enī regi meo ero acceptior: quan-
to fuero p̄nomine eius in tormentis constantior.
Tūc iussit eū a triginta z vno viris cedi. et cesū
manibus z pedibus cruci alligari: vt sic longiorē
acciperet cruciatum. Cūqz duceret ad crucem: fa-
ctus est cōcursus p̄loz dicentū. Innocēs san-
guis eius sine causa damnat. Quos cū rogauit
ap̄lus: ne suū martiriū impedirent. Videns aut
andreas a longe cruce: salutauit eam dicēs. Sal-
ue crux que in corpore xp̄i dedicata es. z ex membr̄
eius tanqz margaritis ornata. Anteqz in te ascen-
deret dñs. timorem terrenū habuisti: modo vero
Amorem celestē obtinens. p̄ voto suscipis. Secu-
rus igit et gaudens venio ad te. ita estu exultans
suscipias me discipulum. Et q̄ pependit i te. qz
amator tuus semper fui z desideram amplecti te.

Andrea Fo. III.

o bona crux q̄ decorē z pulcritudinē de membris
dñi suscepisti: diu desiderata: sollicitē amata. sine
intermissioe q̄sita. z aliqui p̄cupiscētī aīo p̄pata. ac-
cipe me ab hoibz z redde me mḡo meo. vt per te
me recipiat. q̄ p̄ te me redemit: z hec dicēs se exi-
it z v̄stūta carnificibz tradidit sicqz eū i cruce vt
iussū fuerat suspēderūt. in q̄ biduo viuēs viginti
milibz hoim astātū p̄dicauit. Tūc mināte turba
egea mortē: z dicēte viz sc̄m. māsuētū z piū nō
debere ita pati: v̄it vt ip̄m deponēt. Quē vidēs
andreas dixit. Quid tu ad nos v̄isti egea: si p̄
pnia: ip̄am p̄sequis. si aut vt me deponas: scias qz
ego viu⁹ de cruce nō descēdā. Sā enī video regez
meū q̄ me expectat. Et cū vellēt eū solnere. nullo
mō poterāt ad eū p̄tingere. qz statim eoz brach-
ia stupida reddebant. Vidēs at andreas q̄ plebs
volebat eū deponere. hāc oīdoz i cruce fecit. vt di-
cit aug. i li. de p̄nia. De me p̄mittas dñe descēde-
re viuū: s̄ t̄ps ē vt p̄medes ferre corp⁹ meū. Tam-
diu eū iā portauī iā tādū sup̄ cōmendatū vigila-
ui. laboraui qz vellē iā ab ip̄a obediētia liberari et
ip̄o ḡuillimo onere spoliari. Recordor quantū i
portādo onerosū. i domādo sup̄bū. i fonēdo infir-
mū. in coercēdo lasciū laboraui. scis dñe q̄tiēs a
punitate p̄tēplatois retrahē me tētabat. q̄tiens a
dulcissime quietis tue somno me excitare obtē-
debat. quantū z quotiēs dolorē ingerebat. Qui
igit tamdiu vt potui pater benignissime pugnan-
ti restiti: z tua ope sup̄pauī. a te iusto remunerato-
re z pio posco: ne mibi id vltra commendes. sed
depositum reddo. Cōmēda aliq̄ z nō mibi. ne me
vltra impediāt z resurrecturum seruet et reddat:
vt et ip̄m quoqz meritum laboris recipiat. Ter-
re illud cōmēda vt me ampli⁹ vigilare nō opor-
teat: z libere ad te fonte vite indeficientis gau-
dij tendere anxiantē iā nō retrahat nec impediāt
hec aug. His dictis splendor nimi⁹ de celo veni-
ens. dimidia hora euz circumdedit. ita vt nullus
eū videre posset. Et abscedēte lumine. sil cū ip̄o
lumie sp̄m tradidit. Maximilla hō vxor egee tu-
lit corpus apli facti z honorifice sepelinit. Ege-
as hō anteqz domū suā redisset. arceptus a demo-
ne in via corā oibz expirauit. Aiuēt qz de sepul-
cro sancti andree manna in modū farine. z oleum
cū odore suauissimo emanare: a quo q̄ sit anni fu-
turi fertilitas incolis regionis ondit. Nam si exi-
gue profluit exiguum terra exhibet fructum si co-
piose copiosum. Hoc forte antiquitus verum fu-
it sed mō eius corpus apud p̄stātinopoli trāsla-
tū eē phibet. Episcopus qdā religiosam h̄ns
vitā: beatum andreas inter ceteros z supra cete-
ros sanctos in veneratōe habebat: ita qz in cun-
ctis suis opibz hūc semp̄ titulū p̄ponebat. ad ho-
norē dei z beati andree. Inuidens igit viro san-

cto hostis atiquo ad eum decipiendum tota calliditate se prouidit. sequi in forma mulieris pulcherrime transfigurauit. Venit igitur ad palatium episcopi: asserens se uelle profiteri eadem: mandauit episcopus ut suo penitentiali profiteretur. cui plenitudine ediderat peccatis. Renunciat illa quod nulli hominum nisi sibi secreta sue conscientie reuelabit sicque conuictus episcopus eam ad se venire precepit. Cui illa obsecro domine miserere mei. Ego homo in animis puellaribus ut cernitis constituta et a puercia delicate nutrita: nec non et regia stirpe procreata: huc in peregrino habitu sola ueni. Quia propter me utique rex ualde potens. cuiusdam magno principum me uolebat in coniugium sociare. cui rursus quod omnibus thorum abhominer maritalibus: quia uirginitatem meam christo impetuum dedicaui: et ideo nunquam posse in carnale copula consistere. Deique sic artata quod optebat me aut eius uoluntati durissime obedire. aut certe diuersa subire supplicia latentem fugam inuicem magis eligens exulare quam spolio meo fidei refringere. Audiens homo uere scitatis precor. In alas uere preceptoris profugi: spem me apud uos locum repire quatenus ubi possim preteritatis carpe secreta silentia: penitusque uite uitae naufragia: et perturbatos mundi fugere et prestrepentis. Admirans in ea episcopus nobilitatem generis. plenitudinem corporis. tam immensum feruorem. et tamen eloquentie uenustatem. placita et benigna uoce respondit. Hic secura filia. nec formides. quia ille ob eius amorem te et tuos et tua tamen inuicem preteritasti. tibi ob hoc et in penitus cumulum gratie et in futuro plenitudine gratie largietur. Sed et ego seruus eius me et mea tibi offero. eligasque tibi ubi placuerit mansione. uolo autem hodie mecum praedere tebeas. Cui illa. Noli inquit propter noli de hac re me rogaere: ne forte ex hoc aliquid mali suspitio. prouenerit. et nitor fame uere denigratos aliquam patere tur. Ad quam episcopus dixit. Noli enim et non solum: et ideo nullum mali suspitiois scrupulum in aliquid poterit generari. Venientes itaque ad mensam. episcopus et illa ex opposito praesedit ceteris residens hinc et inde. Intrauit in eam crebro episcopus: eiusque faciem non desinit intueri: et pulchritudinem admirari. Sicque dum oculus figit animus saucia. et dum eius faciem non desinit intueri. atiquo hostis cor eius in iaculo vulnerauit. propter de hoc ipse dyabolus et pulchritudinem suam cepit magis ac magis angere. Itaque episcopus. proximus erat consensui ut eam de illicito ope attemptaret. quam possibilitas se offerret. Tunc subito quidam peregrinus uenit ad ostium crebris ictibus pulsans et magnis clamoribus postulans sibi apiri. Cuique sibi apire nollent. et ille magnis clamoribus et ictibus nimis eis fieret importunus: interrogat episcopus mulierem si ingressum illum peregrinum hominem acceptaret: cui illa dixit. proponat sibi aliquid quaestio generis. quam si enodare sciuerit: admittat. si autem nescierit: tamquam infans et indignus episcopi praesentia repellat. Fauet ei omnes inuicem. et quos sufficiens esset hanc quaestionem. proponere sollicitat. Cuique nullus sufficiens inueniret: episcopus di-

xit. Quis enim noster ad hoc sufficiens est. quod vos o domine quod ceteros nos et eloquentia praeceditis. et sapia nobis ob hoc apostolice rutilatis. uos igitur hanc proponite quaestionem. Tunc illa dixit. Interrogetur quod est maius miraculum quod unquam deus in uia re fecerit. Interrogatur de hoc peregrinus propter nuncium dixit diuersitas et excellentia facierum. Intrauit totum ei homines quod fuerit ab initio mundi et usque in finem futuri sunt. duo respirare non possent. quorum facies pro omnia silens sunt uel essent. in ipsa quod tam inima facie omnes in corpore deus collocauit. Audiens omnes eius rationem admirantes dixerunt. uera et optima est solutio quaestiois. Tunc mulier ait. proponat sibi secunda quaestio generis in qua melius possim me et sapientiam expiri. Querat ab eo ubi terra sit altior: ubi celo: praecuratur de hoc peregrinus. rursus in celo empero ubi residet corpus christi. corpus eius christi quod est altius ubi celo. et de nostra carne formatum. porro caro nostra que de terra ista est. cum hoc corpus christi super omnes celos sit. et de nostra carne originem duxit. raro autem nostra de terra sit praedita. praestat quod ubi corpus christi residet. ibi procul dubio terra altior ubi celo maiet. Refert nuncius quod ruderat peregrinus. Et ecce omnes rationes eius mirabiliter approbatae et magnifice sapientiam eius laudat. Tunc illa iterum dixit. fiat ei tertia quaestio grauissima et deculta et ad soluendum difficilis et obscura. ut sic eius sapientia tunc probetur. et dignus sit. ut ad mensam episcopi merito admittatur. Querat ab eo quanti spatij sit a terra usque in celum. Requirit de hoc peregrinus nuncius dixit. uade ad eum quod te misit ad me: et de hoc cum diligenti praecuratur. ipse enim melius me hoc nouit. et ideo tibi de hoc melius respondebit. nam ipse illud spatium mensurauit quod de celo in abyssum cecidit. ego autem de celo nunquam cecidi. et ideo illud spatium non quod mensurari. non enim est mulier hoc dyabolus quod se posuit in similitudinem mulieris. Audiens hoc nuncius reuoluit expauit: et ea quod audierat coram omnibus recitauit. Mirantibus itaque omnibus et stupentibus. atiquo hostis de medio corum euauit. Episcopus autem rediens ad se. redarguit amare semetipsum. et de perpetrata culpa ueniam lamentabiliter precabatur misitque nuncium ut peregrinum introduceret. hoc nequaquam apostolice inuenit. Tunc episcopus propter inuocauit et eis euidenter exposuit ordinem geste re: praecipitque ut omnes ieiuniis et orationibus insisterent. si forte diuis reuelare alicui dignaretur. quod nam ille peregrinus fuerit: quod eum a tanto periculo liberauit: Reuelatum est autem illa nocte episcopo quod beatus andreas fuerit. quod pro liberatione ipse se posuerit in habitu peregrini. Lepit igitur episcopus in deuotione beati andree magis crescere ac eum exire in reuerentia propter hunc. Cui propositus cuiusdam ciuitatis agrum sancti andree abstulisset. et ob hoc grauissimis febribus orante episcopo fuerit correptus: ille episcopum rogauit ut pro se oraret. et agrum sibi redderet. hoc cum orante episcopo sanitate recepisset. agrum iterum usurpauit. tunc episcopus orationem se dedit et omnes lapides ecclesie fregit. hoc lumem non accedet donec dominus se de suo inimico uideat. et ecclesia quod amisit recuperet. Et ecce propositus grauissimis iterum

De sancto

februio laborauit misitq; nuncios epi vt p se ora-
ret. 7 agru suu 7 aliu sibi siles reddet. Cui cu eps
rinderet. ia orau 7 deo exaudiuit me ipe ad epm se
portari fecit 7 vt eccliaz intraret ad oradu coegit
Eps du eccliaz ingredire ille subito morit et ager
ecclie restituit.

Nicolaus dicitur a

nicos qd e victoria. 7 laus qd e plus
ind nicolaus qd victoria ppi. i. vicioz q
pparia sut 7 vilia: Al di victoria ppi. q; multos
pplos vita 7 doctrina docuit vicia 7 pctia vincere
Al nicolaus di a nicos qd e victoria. 7 laus qd vi-
ctoriosa laus. Al a nitor 7 laus qd e ppi. q; si ni-
tor ppi. huius em i se ea q nitor e 7 iudicia faciunt.
na fm amb. mudat sermo diuinus. mudat vera co-
fessio. mudat scia cogitatio. mudat bona opatio.
Eplegeda doctores argolici scripserit. Est at ar-
gos fm ysidor. ciuitas grece vni 7 argolici greci
vocant. Alubi q; legit q; methodi patriarcha eaz
grece scripsit. qua iohes dyaconus in latinu trastu-
lit. 7 plura addidit.

Nicolaus ciuis

patere vrbis ex diuitibus et sanctis
parentibus originem duxit. pater
eius epiphanius. mater vero iohanna
dicta est. Quae cum in pmeno
iuuentutis sue flore petes genuissent. deinceps co-
tinent viuentes. celibe vita duxerunt. Hic pma die
da balnaret erectus stetit in pelui. Insuper qrtia
7 sexta feria tm semel vbera suggebat. Factus at
iuuenis alioz iuuenum deuitas lasciuas ecclie sa-
rum potius currebat limina. Et qcqd ibidem de
sacra scriptura intelligere poterat. memorie retie-
bat. Parentibus vero suis desuetis. cogitare cepit. q
lit tantam diuitiarum copiam. non ad laudem humanam: sed ad
dei gloriam dispensaret. Tunc quidam puicaneus suus sa-
tis nobilis. tres filias vrgines ob inopiam psituere
cogit. vt sic infami earum comertio aleret. Quod
vbi scius copit. scelus abhorruit. 7 massam auri
panno involuta in domu eius p fenestram nocte cla-
iecit. claque recessit. Mane aut surgens homo massam
auri repit. 7 deo gras agens. pmo genite nuptias
celebrauit. Quod multo post tpe. dei famulus simile
pegit opus. qd rursus ille repiens 7 in laudes im-
mensas prupres. cetero vigilare pposuit. vt sci-
ret quis eet q sue inopie subuenisset. Post pau-
cos vero dies duplicata auri massa in domu. piccit
ad cuius sonitum ille excitat 7 nicolaum fugientes
Insequens. talis voce alloquitur. Siste qd. teq; aspe-
ctui ne subtrahas meo. sicq; accurrens velotius
nicolaum huc ee pgnit. mox huius pstrat volebat
ofculari pedes e qd ille refugies. ab eo exegit. ne

Nicolao Fo. V.

eu qd diu viueret: publicaret. Post h miree ci-
uitatis desucto ep. puenit epilli ecclie de ep
pulsuri. Aderat at int eos qda magne auctori-
tis eps. ad cuius electos oim snia pdebat. Cu igit
cictos ieiunij 7 oronib; insistere monuisset. nocte
illa voce audiuit dicente sibi. vt hora matutinali
fores ecclie obseruaret: 7 que pmu ad eccliaz cuius
etiam nomen e nicolaus. venire pspiceret: ipm in
epm psecraret. Hoc q; alijs reuelas epis admo-
nuit vt oes oronib; insisteret. 7 ipe p fouib; excu-
baret. Mirummodu hora matutinali qd a do mis-
sus an oes se agebat nicolaus: que apprehendens
eps dixit ei. qd tibi nomen e. ille (vt erat) colubina
simplicitate plenus. inclinato capite nicolaus inqt
vie scitatis seruus. Que i eccliaz ducetes. licet plim
mu renitete i epali cathedra collocauerit. Ipe at
factus eps. eade qua p humilitate 7 mox guita-
te i oib; sectabat. i orone puigilabat. corpore ieiuni-
is macerabat. mulier pforcia fugiebat. Humil-
erat i oes suscipiendo efficac i loqndo. alacer i ex-
hortado. seuerus i corripiedo. fert q; sic legit i cro-
nica qda nicolaum niceno iteruisse psilio. Qua
da aut die du qda naute piclitarent. ita cu lacris
orauerunt. Nicolae famule di. si vera sut qd te au-
diuim. nuc ea expiamur. Nox qde i ei similitu-
dine apparuit di. ecce assum. vocastis em me. Et
cepit eos in antenis 7 rudentibus alijsq; iuuare na-
uis armamentis. statimq; cessauit tepestas. Cum
aut ad eius eccliaz venisset que nucq; an viderat
sine indice pgnouerunt. Tunc deo 7 sibi de sua liber-
tate gras egerunt. qd ille diuine misericordie et coruz
fidei non suis meritis attribuere docuit. Quo-
dam tempe totam puincia scie nicolai. fames va-
lida ptulit. ita vt oib; deficerent alimeta. Audiens
aut vir dei naues onustas tritico portui applica-
se. illuc statim proficiscitur. 7 rogans nautas vt
saltem in trib; modijs p quamlibet nauem fame
piclitantibus subueniret. Cui illi. non audemus pa-
ter: q; mensuratum est alexandrie. optet i horrea im-
patoris nos reddere. Quibus scis dixit. facite nuc
qd dico. 7 ego vobis i dei pte pmitto. q nulla
minoratoz hebitis apud regiu exactoris quod cu
fecissent 7 eandem mesuram qua alexandrie acceptant
reddidissent mstris impatoris miraculu referunt
7 deuz in suo famulo magnifica laude attollunt.
Fruentiu aut fm vniuscuiusq; indigentia vir dei
distribuit. ita vt miraculose duob; annis non tm
ad victu sufficeret: sed etia ad vsu semis habudaet
Cu aut regio illa ydol deseruaret. p ceteris ne-
phande diane simulacru plus coluerat. adeo vt
vsq; ad tps viri dei nonnulli rustici pdicte religio-
ni execrabili deseruarent. ac sub quadam arbore
cosecrata diane quosda ritus gentiliu exerce-
ret. At vir dei pdictu rituz de omnibus finibus expu-

lit ip̄az q̄z arborē p̄scidi mādauit. Frat̄ ex h̄ p̄ eū
hostis antiqū oleū i ydiatro qd̄ p̄ nat̄az i aq̄ 7 la
pidibz ardet: p̄fecit. seq̄ i formā cuiusdā religiose
feie trāfigurās q̄busdā ad viz dei nauigantibz i
qdā sagēula obuiauit. sicq̄ affata est eos. Vallē
ad sc̄m dei veire vobiscū: h̄ neq̄o. rogo ḡ vos vt
h̄ oleū ad ēcc̄iaz offeratis. 7 ob mei memoriā ex
inde aule eī pietes limatis. 7 statim euauit. Et
ecce aliā cernūt nauiculā cū honestis p̄sonis int̄
q̄s vn̄ erat similit̄ sc̄o nicolao. q̄ sic ait illis heu
qd̄ mulier illa locuta ē vobis. vel qd̄ attulit. Illi
aut̄ cūcta p̄ ordinē narrauerūt. q̄bz ille. hec ē ipu
dica dyana. 7 vt me v̄z dicere p̄probetis: oleuz
illud in mare p̄iicite. q̄bz p̄iicētibz ingēs ignis in
mari succēdit. 7 p̄ naturā diuini in mari ardere cō
spicit. Veniētes igit̄ ad seruū dei aiebāt vere tu
es ille q̄ nobis i mari apparuisti. 7 a dyaboli insi
dijs liberaisti. Per idē t̄ps cū quedā gēs romano
imperio rebellasset. p̄tra eā impator tres p̄nci
pes nepotianū. vrsam et apollinem misit. q̄s por
tui adriatico ob ventum p̄trarium applicatos. be
atus nicolaus vt secum comederēt: inuitauit. vo
lens vt gentem suā a rapinis p̄pellerēt. q̄s i nun
dinis exercebant. Interim duz sanct̄ abesset cō
sul corruptus pecunia tres innocētes milites ius
sefat decollari. qd̄ vt vir sanctus audiuit rogauit
p̄ncipes illos. vt secuz illucisq̄ gradu p̄cito p̄pe
rarent. Veniensq̄ ad locū vbi decollandi erant.
inneit eos publice flexo. 7 facie iā velata. 7 spicula
tozem ensem sup̄ eoz capita iā vibrasse. At nico
laus zelo accensus in lictorem se audacter inges
sit. 7 gladium de manu eī eminus ppulit. Innocē
tesq̄ soluens eos incolumes secum duxit. Ilico
ad pretorium consulis p̄perat. et fores clausas vi
reberat. Vox illi consul occurrens: salutauit euz
Aspernens hoc sanctus dixit. inimice dei legis p̄
uaricator. qua temeritate p̄sumpsisti. tanti con
scius sceleris. vultū cōspicere n̄m. Quez postq̄
plurimum obiurgasset. ad preces postmodum il
loz ducum. eū penitētē benigne recepit. recepta
igit̄ benedictione. imperiales nuncij iter pagūt. 7
impio sine sanguine hostes subdūt. Rediētēsq̄
ab impatore magnifice sunt recepti. Quidā aut̄
eoz felicitatibz inuidentes. p̄fecto imperatoris p̄
ce 7 precio suggesserunt. vt eos apud imperato
rem dolose maiestatis crimine accusaret. Qd̄ cū
impatori suggessisset. ille nimio furore repletus:
eos incarcerare precepit. ac sine aliqua interroga
tione illa eos nocte occidi mandauit. Quod euz
a custode didicissent: sciderunt vestimenta sua et
gemere amare ceperūt. Tūc vnus eoz. s. nepoti
anus recolens qliter. s. beatus nicolaus tres innocē
tes liberauerat exhortatus est alios vt eī patro
cinia flagitarent: q̄bz orantibz sanctus nicolaus

nocte illa Cōstatio impatori appuit: dicēs. Cur
illos p̄ncipes t̄minuiste 7 innocent̄ p̄prehēdisti. 7
morti sine crimie addicisti. surge velox eosq̄ q̄n
toct̄ dimitti iubeto. Sin aut̄ oro deū vt tibi susci
tet bellū. i q̄ tu corruas. 7 bestijs cibz fias. Cui im
pator. q̄s es tu q̄ hac nocte palaciū meū ingressus.
talia audes loq̄: Cui ille. Ego sū nicolaus miree ci
uitatis ep̄s. S; 7 p̄fectū silr̄ terruit p̄ visū: dicēs.
mēte 7 sensu p̄dite. cur i necē innocētū p̄sensisti:
p̄ge cito 7 eos liberare stude. Simant̄. corp̄ tuuz
vermibz scaturiet. 7 dom̄ tua citī destruet. Cui il
le. q̄s es tu q̄ nobis tāta minaris: At ille. Scito i
q̄t me eē nicolaū miree ciuitatis ep̄m. vtr̄isq̄ igit̄
euigilātibz stati mutuo sua somnia p̄dūt 7 p̄ illis
in carceratis p̄tinuo mittūt. Quibz ait impator:
q̄s magicas artes nostis. vt tātis nos illudatis sō
nijs. Cui r̄nderunt se magos non esse: nos mortis
siniam meruisse. Tūc impator. nostis inquit homi
nem cui nomen ē nicolaus. At illi audito hoc no
mine. manus extenderūt ad celū. rogātes deū vt
eos sancti nicolai meritis a p̄nti piculo liberaret.
Et cum impator totam vitā eius 7 mirabilia ab
eis didicisset: dixit eis. Ite 7 deo gratias agite. q̄
vos eius precibz liberauit. Sed 7 de n̄ris eidem
afferte gaudiolis. rogantes eum. v̄ vi ten̄ mihi
minas non iferat. sed pro me 7 regno meo ad do
minum p̄ces fūdat. Post paucos dies p̄dicti vi
ri ad dei famulum veniūt. moxq̄ ad eī pedes se
humiliter p̄sternunt: dicentes. vere famulus dei
es. vere cultor et amator xpi. Cūq̄ sibi omnia p̄
ordinem retulissent. ille eleuatis in celū manibz im
mensas deo laudes retulit. ac bene institutos p̄nci
p̄ces ad propria remisit. Cū aut̄ dñs vellet eū
assumere: rogauit dñm vt angelos sanctos sibi
mitteret. 7 inclinato capite āgelos ad se venire vi
dit: et dicto psalmo. In te dñe speraui. vsq̄ i ma
nus tuas zc. tradidit spiritum. Anno. dñi. ccclij
vbi celestium melodia audita est. Qui euz sepul
tus fuisset in tumba marmorea a capite fons olei
7 a pedibz fons aq̄ p̄fluxit. 7 vsq̄ hodie ex eī s̄ā
ctis membris sacz refudat oleū. valēs in salutem
multoz. Successit aut̄ ei quidā vir bon̄ q̄ cū a
sede sua ab inuidis est depulsus. Quo eiecto ole
um fluere desiit: sed eo reuocato. p̄tin̄ emanauit.
Post multū ho t̄pis turci mireaz vibē destruxe
runt. Quadraginta ho septem milites barreles
illuc p̄fecti. q̄tuor monachis sibi ostēdentibz tum
bam sc̄i nicolai aperuerūt. ossa eius in oleo nat̄a
tia in vibē bareaz reuerenter detulerūt. Anno do
mini. Mlxxxvij. Vir qdā ab vno iudeo quan
dā summā pecunie mutuo accepit. iurās sup̄ al
tari sancti nicolai (cū aliū fideiullorez h̄ie nequi
ret) q̄ q̄ citius possēt sibi redderet. Tenente aut̄
illo diu pecuniam. indens eā expostulauit. h̄ eam

De sancto

sibi reddidisse affirmat. trahit itaq; eū ad iudiciū
7 iuramentū idicū debitorū. Ille at̄ baculū canatū
quē auro minuto iplēuēat secū detulerat. ac si ei
admiculo indigēt. Volēs igit̄ facē iuramentū in
deo baculū edidit referuādū. Inrauit ille q; p̄ si
bi reddiderit etiā q; debēt. Facto iuramēto bacu-
lū suū spetijt 7 inde ignar^o astucie eū sibi reddidit
Rediēs at̄ q; fraudē fecerat i qdā biuio opp̄sū
corruit sōno curruq; cū ipetu veniēs eū necauit.
7 plenū baculū auro fregit 7 aux effudit. Audiēs
B̄ inde q; illuc vēit. Cūq; volū vidisset 7 a mul-
tis ei suggeret̄ vt aux r̄cipet oīno rēnuūt. nisi q; de
fūct^o fuerat ad vitā b̄ti nicolai meritū redderet.
asserēs se (si b̄ fieret) baptisimū suscepturū. 7 xp̄ia-
nū futurū. p̄tinuo q; defūct^o fuerat r̄suscitat^o 7 inde
us i xp̄i noīe baptizat^o. Quidā inde vidēs be-
ati nicolai x̄tuosā potētā i miracul^o faciēdis. ima-
ginē e^o sibi figi p̄cepit. s̄q; i sua domo collocauit
cui res suas cū aliq; lōg^o iret. cū minis p̄mēdabat
hec v^o filia x̄ba dices. Ecce nicolae oīnia bona
mea vobis custodiēda p̄mitto. 7 nisi oīa b̄n custo-
dierit. vltōez expet̄ de vob x̄berib; 7 flagellis.
Quadā igit̄ vice dū ille abesset fures adueniūt 7
cūcta rapiūt. solā imaginē reliquūt. Iude^o at̄ re-
diēs 7 se spoliātū vidēs. imaginē alloq; talib; v^o
silib; v^o sus x̄b. dñe nicolae nōne i domo mea vos
posuerā. vt res meas a latrōib; seruares. cur b̄ fa-
cere noluitis. 7 latrōes q̄re nō. p̄hibuistis. Igit̄
dura tormēta recipietis. 7 p̄ latrōib; penā luctis.
sicq; dānz meū i vīs recōpēsabo tormētis. 7 fu-
rorē meū vīs refrigerādo x̄berib; 7 flagell. Ar-
ripiēs q; inde imaginē. dire eā x̄berat direq; fla-
gellat. Mira res. p̄sus 7 stupenda. Diuidentib;
funb; q; rapuerant. sanct^o dei tanq; in se x̄bera r̄-
cepisset. apparuit. hec v^o filia verba di. Cur tādi-
re. p̄ vobis flagellat^o sū. cur tā crudelit^o verberat^o.
Cur tormenta tot passus. Ecce quō corp^o meū
luct. ecce qlit̄ effusione sanguinis rubet. p̄gite ci-
tius. 7 cuncta reddite q; tulistis. alioq; dei om̄ipo-
tētis in vos ira defeniet. ita vt scelus vīm i medi-
um publicet. 7 qlibet vīm suspēdium patiat. ad
quem illi q; es tu qui nobis t̄lia loqueris. Et ille
ego sum nicolans. serui x̄pi. quē inde ille p̄ r̄-
b; suis q; tulistis tā crudelit^o flagellauit. Territi il-
li. ad indeum veniunt. miraculū referunt. ab eo
quid imagini fecerit audiunt. cūcta reddūt. Sic-
q; 7 latrones ad v̄ā redeūt rectitudinis. 7 inde
fidē amplectit̄ saluatoris. Vir qdā. p̄ amore fi-
lij sui h̄as addiscētis festū s̄cti nicolai annuatim
solēniter celebrabat. Quadam igit̄ vice p̄ pue-
rū quiniūz p̄parauit. 7 multos clericos inuitauit.
Venit aut̄ dyabolus ad ianuā i bitū pegrini. pe-
tēs elemosinam sibi dari iubet q̄ntotū p̄ filio vt
det elemosinam pegrino. p̄perat puer. sed pegri-

Nicolao Fo. VI.

nū n̄ inueniēs. iseg^o abeūtē. Cūq; ad qdā pratū
puellūz app̄hēdēs dyabol^o puerū eū strāgulauit.
qd̄ audiēs p̄ rebemētē igēuit corp^o tulit i tha-
lamo collocauit. Lepitq; p̄ dolē clamaē 7 dicē fili
dilectissime quō ē tibi sc̄e nicolae hiccie ē merces
honorū. quē vob tādiu exhibui. Et cū b̄ 7 filia di-
cēt. statū puer q̄i de sōno euigilās oculos apuit 7
surrexit. Vir qdā nobil^o rogauit b̄m nico. vt
sibi filiū a dño ipetraret. p̄mittēs se filiū ad eccle-
siā e^o ducturū 7 ciphū aureū se oblaturū. Fili^o q; ei
nascit^o 7 ad etatē p̄ducit. 7 ciph^o fieri iubet. q; dñ
sibi vald^o placēt suis eū adoptauit v̄sib; 7 aliū eq;
valētē fieri p̄cepit. Panigātib; itaq; ad eccias s̄c-
ti nicolai iubet p̄ filio vt i illo ciphō quē p̄mo fi-
eri fec̄ aquā sibi afferret. puer at̄ cū vellet hauriē
cū ciphō i mari cecidit. 7 statū dispuit. P̄ aut̄ eū
amaē flēs. nihilomin^o votū suū p̄fecit. Veniens
igit̄ ad altare s̄cti nicolai. cū obtuliss; sc̄d; ciphū
tāq; piet^o cecidit d̄ altari. Cū at̄ eū elenass; 7 su-
p̄ altare itez posuiss; rurs^o d̄ altari lōg^o ē piet^o.
elenās aut̄ sup̄ altaē eū itez tercio posuit. q; 7 ad-
huc tercio lōg^o ē piet^o mirātib; oib; ad tāgrāde
spectaculū. ecce puer san^o 7 icolūis adueit. p̄mur
ciphū suis gestāl maib;. Parrauitq; corā oib; q;
q̄i in mari cecidit. statū. b. nico. affuit 7 eū illesū sex
uauit. sicq; p̄ ei let^o effect^o. vtrūq; ciphū. b. nico.
obtulit. Quidā vir diues meritis. b. nico. filiū
hūit quē a teodatū vocauit. h̄ igit̄ sc̄o di capel-
lā in domo sua p̄struēs. oī āno festū ei^o solēnit^o ce-
lebrauit. Erat at̄ loc^o ille sit^o iuxta terā agareno-
rū. A teodat^o q; qdā vice ab agarenis capit^o 7 in
seruitutē r̄gis eoz deputat. sequētī āno dū festū
s̄cti nicolai p̄ ei^o deuote celebraēt. 7 puer ciphūz
p̄ciosū tenēs r̄gi assistēt recolit suā captōz. p̄tūz
dolorē. 7 gaudiū. qd̄ i domo sua ea die fiebat ce-
pitq; alti^o suspirāe quoz suspirioz cām dū rex ni-
mis extorsiss;. ait rex q̄c qd̄ tu^o nicola^o agat tu hic
nobiscū manebis. Et sb̄ito facto venti rebemētī
totāq; domū cōcuciete puer cū ciphō rapit. 7 añ
fozes eccleie vbi p̄tes agebāt solēnia s̄cti nicolai
collocat. 7 magnū gaudiū oib; generat. Alubi le-
git̄ tñ. q; p̄dict^o iuuenis fuit de normādia q; vltra
mare p̄gēs 7 a soldāo capt^o añ eū sepe x̄berat q;
dū in festo s̄cti nicolai. x̄beraret. 7 i carcē r̄clusus
fleret 7 p̄ sua x̄beratōe 7 p̄ leticia quā tūc h̄ie cō-
sueuerat sb̄ito obdormiuit 7 euigilans in capella
p̄is sui se inuenit.

Wcia dicit a luce

lux em̄ h; pulcritudinem in aspectōe
q; vt dicit amb. lucis nat^o a h̄ est vt oīs
in aspectu eius gr̄a sit diffusionē sine coinquina-
tiōe: quia p̄ quecumq; immunda diffusa non cōi-
quinatur. Rectum incestū sine curuitate longiss;

mā lineā p̄trāsīt sine morosa dilātōe. p̄ hoc oñdi
tur. q̄ b̄ea lucia habuit decore ḡginitatis sine ali
q̄ corruptōe. diffusionē caritatis sine aliq̄ inūdo
amore: rectū incessū intentōis i deū. sine aliq̄ obli
q̄tate lōgissimā lineā diuturne opatōis sine negli
gentie tarditate. **Al' dī lucia q̄ lucis via.**

Lucia virgo si

racusana nobilis genere. audies
famā sc̄e agate p̄ totā siciā di
uulgari. sepulcr̄ ei' adijt cū m̄re
sua eubicia. q̄tuor ānis fluxum

sāgninis incurabilē patiente. In̄ ip̄a igit̄ missa
rū solēnia p̄tigat. vt illud euāgelīū legeret. i q̄ dñs
mulierē ab hac passione sanasse narrat. Tūc lu
cia m̄ri dixit. Si credis his q̄ legunt: crede aga
thā illū sp̄ h̄re p̄ntes. p̄ cuius nomie sustinuit pas
sionē. si ḡ eius sepulcr̄ credēs p̄tigeris. p̄fecta p̄ti
nuo sanitate gaudebis. Igit̄ recedētib; cūctis et
matre 7 filia iuxta sepulcrū in orōue ex̄itib;. luci
am sonus arripuit viditq; agatham in medio an
gelorum gēmis ornata stantes 7 dicentem sibi so
ror: mea lucia virgo deo deuota. quid a me petis
quod ip̄a poteris prestare p̄tinuo m̄ri tue: Nam
ecce p̄ fidem tuā sanata est. Eniglas at̄ lucia ma
tri sue dixit. mater mea ecce sanata es per ipsam.
ergo te deprecor que suis oratiōib; te sanauit. ne
mibi decetero nomines sponsū. sed quicq̄d mi
bi datura eras. p̄ dote. paupib; elargire. Cui ma
ter ait. tege prius oculos meos 7 quicq̄d volue
ris de facultatib; facito. Ad quam lucia. Quod
moriens das. ideo das. quia ferre tecum non po
tes. Da igit̄ dum viuis 7 mercedez habebis. Cū
ergo redissent. sit q̄tidie distractō rerum 7 dant̄
in necessitatib; pauperum. Interea dum patri
moniū distribuit. ad sp̄s̄i noticiā puenit. Req̄
rit sp̄s̄us a nutrice de his. Respondit illa caute
q̄ vtiliorem possessionē sponsa sua inuenisset. q̄
suo volebat noie cōpare. Et idō videbat aliquā
ta distrahē. Credidit stultus carnale cōmerciū
7 cepit autor esse v̄dentū. V̄ditis aut̄ om̄ib; 7
paupib; erogatis: sponsus trahit eā coram Pa
scasio psulari. dicens eā xp̄ianā esse 7 ḡ leges age
re angustorum. Inuitante igit̄ eam pascasio ad
sacrificia ydolorū r̄ndit. Sacrificiū placēs deo ē
visitare pauperes. 7 eis in necessitatib; subuenire
7 quia iam amplius nō habeo q̄d offeram. meip
sam sibi tribuo offerendam. Cui pascasius. ista
verba tibi simili stulto xp̄iāo narrare poteris. mi
bi aut̄ qui p̄ncipuz de creata custodio ista frustra
p̄sequeris. Ad quē lucia. tu p̄ncipū tuor̄ de cre
ta custodis. 7 ego dei mei legē custodias. Tu p̄
cipēs times. 7 ego deū timēo. tu illos offendere
non vis. 7 ego deū offendere caueo. tu illis place

re desideras. 7 ego vt xp̄o placeā p̄cupisco. tu ḡ
fac q̄d tibi vtile ē p̄gnosces. 7 ego faciā q̄d vtile
mibi ē. p̄sperero. Cui pascasius. p̄monū tuuz
cū corruptōib; expendisti. 7 idō q̄ meretrix loq̄ris
Cui lucia. p̄monū meū i tuto loco cōstitui: cor
ruptores aut̄ mētis 7 corpis nūq̄ sc̄iui. R̄ndit pa
scasio. q̄ sūt corruptores corpis 7 mētis: Lucia di
xit. corruptores mētis vos estis: q̄ suadetis vt aie
sui deserāt creatorē. Corruptores ḡo corpis sūt
q̄ tp̄alē delectatōz p̄ponūt epul̄ sep̄t̄nis. Pasca
sio dixit cessabūt ḡba cū p̄uētū fuerit ad ḡba. cui
lucia dixit ḡba di cessāe nō p̄nt. cui pascasio. tu ḡ
de'es: R̄ndit lucia. sc̄illa di sū: q̄ dixit cū steterit
an̄ ḡgel 7 p̄si. zc. Nō ei vos estis zc. pascasio dixit.
In te ḡ sp̄s̄ct̄s ē: Cui lucia. q̄ caste v̄uit̄ tēplū
sp̄s̄ct̄i sunt. Cui pascasius. ego faciā te duci ad
lupanar. vt ibi violationem accipias 7 sp̄ritum
sanctū p̄das. Cui lucia. non cōm̄nat̄ corpus ni
si de cōsensu mētis. Nā si me inuita violare fece
ris. castitas mibi duplicabit̄ ad coronam. Nun
q̄s aut̄ voluntatē meā ad cōsensū tuū poteris pro
uocare. Ecce corpus meū ad oē suppliciiū ē patū
quid morari: Incipe fili dyaboli desideria pena
rum tuar̄ exercere. Tunc pascasius lenēs fecit
venire dicens eis. Inuitate ad ead̄m̄ p̄lm̄ et
tamdiu illudat̄ donec mortua nunciet. Volētes
aut̄ eā trahere. tāto pondere sp̄s̄sanct̄ eaz̄ fixit.
vt oīno eaz̄ mouere nequirēt. Fecitq; pascasius
mille viros accedere. 7 man' eius 7 pedes ligare.
sed eā nullaten' poterant mouere. Tunc 7 cū vi
ris mille pla p̄ana boū adhibuit: s̄ tñ ḡgo dñi i
mobilis p̄mansit. Vocatis aut̄ magis vt suis in
cantationib; moueret: omnino moueri non potu
it. Tūc dixit pascasius. que sunt ista maleficia q̄
vna puella a mille viris non mouet. Lucia dixit.
non sunt ista maleficia: sed b̄nficia xp̄i. porro si ad
huc decem milia adhibueris. eque vt prius im
mobilem me videbis. Putans ḡo pascasio fm
q̄rundā signētū q̄ lotio sugarēt̄ maleficia: iussit
eam lotio p̄fundi. Lūq; nec sic moueri posset: ā
gustiat̄ nimis copiosum ignē circa eam accen
dit. picemq; 7 resinaz 7 feruens oleū sup̄ eā fun
di iussit. Dixitq; lucia. Inducias impetraui mar
tirij mei. vt credentibus timorem auferā passio
nis. 7 non credentib; voces insultatōis. Vidētes
aut̄ amici pascasio eum angustari. i gutture eius
gladium immiserūt. q̄ nequaq; loq̄laz̄ omittens.
dixit. Annūcio vob̄ pacē ecclie redditā. maximā
no hodie mortuo. 7 de regno suo dyocleciano ex
pullo. 7 sicut ciuitati cathanēsi soror̄ mea agata
data est. p̄tetr̄x. sic 7 ego ciuitati siracusane cō
cessa sū a deo interuentrix. Quz̄ hec ḡgo loquit̄.
ecce ministri romanor̄ veniūt. pascasio apprebē
dūt. 7 vincitū secū ad cesarem ducunt. Audierat

De sancto

em cesar q̄ vniūsa puinceam fuerat dēdat̄ v̄
niēs ḡ romā 7 senatui accusat̄ p̄t̄ 7 p̄uict̄ capita
li snia ē p̄uict̄. Virgo x̄o lucia d̄ loco i q̄ p̄cussa ē
mora n̄ ē nec sp̄m̄ ēdidit q̄ ad usq̄ sacerdotes v̄irēt
7 corp̄ d̄ni ei t̄derēt: 2 oēs astūtes amē d̄no r̄ide
rūt. In eodē loco sepl̄ta ē 7 eccl̄a fabricata. Pas
sa ē at̄ tpe p̄stātū 7 mar̄cij. circa ānū d̄ni. cccc.

Thomas interpre

tar̄ abyssus. v̄l gemin̄. q̄d ē grece di
dim̄ dei. Vel d̄i thomas a thamos

q̄d ē diuisio v̄l sectio. v̄l ḡ abyssus. eo q̄ p̄fūdita
te diuinitatis penetrare meruit. q̄n̄ ad sui interrogā
tōz x̄p̄i sibi r̄ndit. Ego sū via v̄italis 7 vita. D̄i ge
min̄. eo q̄ resurrex̄tōz x̄p̄i q̄i gemiate 7 i dupluz
q̄s alij p̄guit. Nā illi p̄guit vidēdo. iste vidēdo
7 palpādo. Diuisio at̄ sine sectio d̄i. q̄i mētē suā
ab amore m̄di diuisit. v̄l q̄i ab alijs i fide resur
rectōis diuisus 7 sect̄ fuit. In mente sua ob amo
rē dei: amore m̄di diuisit. Al̄ d̄i thomas q̄i tot̄
mētē i dei. s̄ amore 7 p̄tēplatoe. h̄uit ei tria q̄i i p̄
lo iudicauerit fuisse amore di. d̄ q̄b̄ d̄i. p̄p̄ i li. d̄ vi
ta p̄tēplatiua. Quid ē deum diligē nisi aio p̄cipe
feruidū v̄siois di affectū. p̄cti odiū 7 m̄di fasti
diū. Al̄ d̄i thomas a thē q̄d ē t̄e 7 me. v̄n̄ tho
mas q̄i t̄e 7 me. nō hoc p̄pter illud q̄d dixit cū cer
tificat̄ credidit. d̄ns me 7 t̄e meus.

Thomas aposto

lus cū eēt apud cesareā. apparuit
ei d̄ns di. Rex idie gūdefoz̄ m̄i
sit p̄positū abanez̄ q̄ere hoīem
architectoria arte eruditū. Uci

igit̄ 7 trāsmittā te ad eū. Cui tho. D̄ne q̄ vis mit
te me. p̄ter q̄s ad indos. Cui d̄ns vade secure q̄a
ero custos tui. Cūq̄ idos p̄teris. ad me cū pal
ma martirij veies. Cui tho. d̄ns me 7 es. 7 ego ser
u 7 tu fiat voluntas tua. Cūq̄ p̄posit̄ p̄ for̄ abu
laret: dixit ei d̄ns. q̄d p̄p̄ae vis iuueis cui ille. d̄ns
me 7 misit me. vt p̄ducā sibi seruos i arte archite
ctoria eruditos. vt rōno ope sibi palatiū p̄struat̄
Tūc ēdidit ei thomā. asserēs eū plimū i tali arte
pitū. Nauigātes at̄ ad q̄ndā ciuitatē venerūt i q̄
rex filie sue nuptias celebrabat. h̄ cū p̄conizari fe
cisset vt oēs nupcijs interessent. al̄s regē offēdēt
p̄tigit illū abanē 7 apl̄m̄ itroire. Puella at̄ heba
fistulā i manu gerēs. v̄n̄ quēq̄ laude aliq̄ p̄men
dabat. Vidēs q̄ apl̄m̄ itellerit hūc eē hebreū. eo
q̄ n̄ māducaēt: h̄ oculos ad celuz̄ fixos h̄iet. Cūq̄
puella corā eo hebraice canēt. di. An̄ ē t̄e heb
oz̄ q̄ creauit oīa 7 fundauit maria. apl̄s ipsa hec
eadē v̄ba repetere satagebat. Vidēs at̄ picerna
q̄ n̄ māducaret nec bibēt: h̄ t̄m̄ oculos fixos ad ce
lū h̄iet. apl̄m̄ dei i maxillam p̄cussit. Cui apl̄s

Thoma Fo. VII.

Melī ē vt i futuro indulgētia tibi ēdat̄ 7 h̄ trāsi
toria plaga reddat̄. Nō hic surgā donec man̄ q̄
me p̄cussit. huc a canib̄ afferat̄. H̄ic igit̄ ad hau
riendā aquā abijt. 7 leo ip̄m̄ occidēs sāguinē ei v̄bi
bit: laceratib̄ at̄ caib̄ e 7 corp̄. v̄n̄ niger cais ma
nū e 7 dextrā i mediū puiniū apportauit. q̄ viso oīl
f̄ba obstupuit. 7 puella e 7 v̄ba r̄ferēs. p̄iecta fi
stula ad pedes apl̄i se p̄iecit. H̄ic at̄ vltōz̄ factā r̄
p̄bat aug. i li. 3̄ faustū. 7 asserit a p̄seudo h̄ fuisse i
sertū. An̄ 7 legēda h̄ q̄ ad p̄sa suspecta h̄i. P̄os
set t̄m̄ dici q̄ n̄ aio ip̄etrādi. h̄ mō p̄dicēdi dictum
sit. si t̄m̄ aug. v̄ba diligēnt̄ inspiciat̄ n̄ p̄eīt ista re
p̄baē vidēt. Ait ei sic i eodē li. Legit̄ sc̄ptas apo
criphas maichei. 7 nescio a q̄b̄ sutorib̄ fabular̄
7 apl̄oz̄ noīe sc̄ptas. q̄ suoz̄ scriptoz̄ t̄p̄ib̄ i au
ctōritatē sc̄te eccl̄ie r̄cipi m̄erent̄. si sc̄ti 7 docti hoī
es q̄ tūc i hac vita erāt 7 examīnāe poterāt alia eos
nō vera locutos eē p̄gserēt. Ibi t̄m̄ legūt apl̄m̄
tho. cū eēt i q̄dā nuptiaz̄ puiniū p̄egrin̄ 7 p̄fus
icognit̄ a q̄dā m̄istro palma p̄cussū. i p̄catū fuis
se hoī p̄tūā. senāq̄ vidictā. Nā cū egress̄ eēt ad
fōrē v̄n̄ 7 aquā puinātib̄ m̄strat̄. i eū leo iruēs
iteremit. manūq̄ ei q̄ caput apl̄i leui ictu p̄cussē
rat a corpe anullā h̄m̄ v̄bū eiusdē apl̄i id̄ optāt̄
atq̄ i p̄catū cais manū itulit m̄ēsis i q̄b̄ ip̄e apl̄s
discūbebat. q̄d h̄ videri crudel̄ p̄t. v̄x̄ q̄ i bi (ni
si t̄m̄ fallos) h̄ eēt scriptū ē q̄ ei veniā i seculo fuit o pe
cierit. factaq̄ ē p̄p̄latō b̄n̄ficij maior̄. vt 7 apl̄s
q̄s car̄ deo eēt. p̄ h̄nc t̄iorē p̄medaret̄ igit̄ ille p̄
h̄ac vitā q̄n̄q̄ finiedā p̄sularēt. At̄ at̄ illa vera
sunt an̄ p̄ficta narratō. nihil mea nūc i n̄ est. Lerte
ei maichei a q̄b̄ ille scrip̄t e q̄s canō eccl̄iastic̄ re
spuit tāq̄ vere atq̄ sincē acceptant̄ saltē h̄ cogit̄
tur fateri illā pacie v̄tutē quaz̄ docet d̄ns di. Si
q̄s te p̄cusserit i maxillā dextrā p̄be ei sinistra. pos
set eē i p̄p̄atōe cordis. eēt si n̄ exhibeat̄ gestu cor
pis. 7 exp̄sioe v̄boz̄ q̄n̄q̄dē apl̄s palma p̄cussus
pot̄ d̄nm̄ rogauit vt iniurioso hoī i furo seculo p̄
ceret̄ i p̄nti at̄ seculo illa iniuria n̄ iulta r̄liq̄ret̄ quā
v̄l p̄buit ferētī alterā aut vt itez̄ feriret: admonu
it. Tenebat certe iteri d̄lectōis affectū 7 exteri
re q̄rebat correctōis exēplū. sine h̄ v̄x̄ sit sine p̄fi
ctū. cur nolūt credere t̄m̄ aio famuluz̄ dei moysen
ydoli fabricatores 7 adoratores gladio p̄stransit̄
se. Si at̄ p̄cas illas p̄pam̄ q̄d filie ferro interimi.
7 a feris trucidari atq̄ laniani. Q̄n̄ q̄dē iudices
publicis legib̄ seruientes: maioris criminis reos
bestijs subdi q̄s gladio p̄cuti iubent̄. hec august.
Tūc apl̄s ad petitoz̄ regis sp̄sū 7 sp̄sā b̄ndixit
da in q̄s d̄ne adolecētib̄ his b̄ndictōez̄ tue dex
tre. 7 in eoz̄ mētib̄ semīa semē vite. Abēute aut̄
apl̄oi manu iuuenis ē repert̄ plen̄ dactil̄ palme
ramus. Comedētib̄ x̄o sp̄sō 7 sp̄sā de fructu
cuis ambo obdormiunt 7 somnū sile ambo cer

nūt. Videbat etiam eis quod rex gemat eos amplectetur et diceret. aplos me benedixit vos ut eterne vite particeps sitis. Euigilantibus autem et mutuo sibi somnia reuelantibus. aplos ad eos ingreditur. dicens eis. Rex me vobis modo apparuit: et me clausis ianuis huc adduxit. ut super vos benedictio mea fructificet habetis carnis integritatem quam est omnia regina virtutum. et fructus salutis perpetue. Virginitas soror est angelorum. possessio omnium bonorum. victoria libidinum. fides trophaeum. expugnatio demonum. et eternorum securitas gaudiorum. De libidine autem corruptio gignit. de corruptio polluto nascitur. de polluto autem reatus oritur. de reatu profusio generatur. Hec illo referente duo angeli apparuerunt dicentes eis. Nos sumus angeli vobis ad custodiam deputati: quod si apostoli bene seraueritis monita: offeret deo omnia vota vestra. Eos igitur apostolus baptizauit. et de fide diligent edocuit. Post multum vero temporis sponsa nomine Delagias sacro velamine consecrata. martirium patitur. et sponsus nomine Dionysius illi civitati in episcopum ordinatur. Post hec autem apostolus et abanes ad regem indie peruenerunt. Designato vero ab apostolo mirabili palatio. et copioso thesauro accepto. rex in aliam puinciam proficiscitur. et apostolus vniuersum thesaurum pauperibus elargitur. per totum autem biennium quo absuit rex apostolus predicationi institit. et innumerabilem populum ad fidem conuertit. Rediens autem rex et quod thomas fecerat discens. ipsum cum abane in ima retrusit carceris. ut postmodum viuos excoiatos vetricibus daret flammis. Interea quod frater regis moritur et ei sepulchrum cum abitudine nimia preparatur. Quarta autem die qui mortuus fuerat. resurrexit. et stupefactis omnibus et cunctis fugientibus dixit fratri suo. hic homo frater quem excoiare et incidere disponis amicus dei est. et sancti angeli famulantur ei. qui me in paradysum ducetes: quoddam mihi ostenderunt palacium ex auro et argento et lapidibus preciosis mirabiliter fabricatum: et cum eius pulcritudinem admirarer dixerunt mihi. Hec est palacium quod fratri tuo thomas extruxerat. Tuncque diceret. vti iam ianitor eius essem dixerunt mihi. frater tuus illo se fecit indignum. si vis in illo manere. rogabimus dominum ut te suscitare dignetur. ut illud a fratre tuo possis emere. reddens ei pecuniam quam se existimat perdidisse. Et hec dicens cucurrit ad carcerem. apostoli fratri suo postulans indalgeri: abiectisque vinculis rogare apostolum cepit: ut vestem acciperet preciosam. Cui apostolus: igitur quoniam carnale nihil terrenum gestiunt quod cupiunt habere in celestibus potestatem. Egre dienti autem apostolo de carcere rex occurrit: et aduolutus eius pedibus veniam postulabat. Tunc apostolus ait. Multum vobis prestitit deus. ut secreta sua vobis ostenderet. Credite in christum et baptizamini

ut eterne regni particeps sitis. Dixitque ei frater regis. Vidi palacium quod fratri meo fecisti et illud apparere meum. Cui apostolus. Hec in parte fratris tui est. Cui rex: illud est meum. apostolus tibi fabricet alter. Quod si forte neque-rit mihi et tibi huius munere erit. Respondit apostolus innumerabilia palacia sunt in celo ab initio seculi preparata. quod fidei precio et elemosinis preparantur. diuitie autem vestre ad illa vos antecedere possunt. sequi vero omnino non possunt.

Post unum autem mensem fecit apostolus homines illos. puincie congregari. quibus congregatis. debiles et infirmos seorsum stare iussit: et super eos orauit. Tuncque quod docti fuerant nondissent amem. choruscatio de celo veniens tam apostolum quam ceteros fere per horam dimidiarum sic prostravit: ut omnes se putarent ictu fulguris interis-isse. erigens autem apostolus se dixit. Surgit quia dominus meus sicut vulgur venit vosque sanauit. Erigentes autem omnes sani deum et apostolum glorificauerunt. Tunc apostolus cepit eos docere et duodecim gradus virtutum assignare. Primum est. ut in deum credant quod est vnum in essentia. et trinus in personis. redditisque eis triplex exemplum sensibile. quomodo sint in vna essentia tres persone. Primum est quod vna est in homine sapientia et de illa vna. procedit intellectus. memoria et ingenium. Nam ingenium est inquit. ut quod didicisti inuicias. Memoria ut non obliuiscaris que didicisti. Intellectus ut intelligas quod ostendi possunt vel doceri. Secundum est quod in vna vinea tria sunt. scilicet lignum. folia et fructus. et omnia tria vnum sunt et vna vinea sunt. Tertium est quod caput vnum quatuor sensibus constat. in vno enim capite sunt. visus. gustus. auditus. et odoratus. et hec pars sunt. et vnum caput sunt. Secundus gradus est ut baptismum susciperent. Tertius est ut se a fornicatione continent. Quartus est ut se ab auaritia temperarent. Quintus est ut gula restringerent. Sextus est ut penam tenerent. Septimus est ut in his proferuerent. Octauus est ut hospitalitatem amarent. Nonus. ut voluntatem dei in faciendis quererent: et ea opere complerent. Decimus est ut ea in non faciendis quererent: et ea vitarent. Undecimus est ut caritatem amicis et inimicis impenderent. Duodecimus est ut in custodiendis his vigilam curam haberent. Post predicatores vero baptizati sunt nouem milia viros exceptis puulis et mulieribus. Post hec autem in superiorem indiam abiit. in qua innumeris miraculorum insignis choruscauit. Synticem etiam amicam migdomie uxoris carisij cognate regis apostolus illuminauit. dixitque migdomia ad syntices. putas si poteris eum videre: Tunc migdomia de consilio eius habitum mutauit. et inter pauperes mulieres ubi apostolus predicabat aduenit. Apostolus autem cepit de vite huius miseria predicare: dicens inter cetera: quoniam vita hec est vita misera. casibus abiecta: et adeo fugitiua ut cum teneri credisset effugiat labefacta. Deinde cepit quatuor rationibus exhortari ut ver-

De natiuitate

bū di libent audirēt. ipm x̄bū di q̄tuor rex gene-
ribz pp̄ado. s. collino ex eo q̄ oclz n̄i intellectū illū
nat. Potōi: ex eo q̄ n̄m affectū ab oi carnali āo-
re purgat 7 mūdāt. Emplastro: ex eo q̄ p̄torum
n̄oz vulnera sanat. Libo ex eo q̄ nos celestū āo-
re delectat. Et sic inq̄t hec egrotō n̄ valēt. nisi ea
in se recepit: sic nec aie d̄anguēti x̄bū dei p̄dest. ni
si illud deuote audierit. **P**redicāte iḡ ap̄lo mig-
domia credidit. 7 deinceps viri thom̄ abhorruit.
Tūc carisi⁹ a r̄ge impetravit 7 ap̄lm i carcerē po-
suit. ad quē veniēs migdomia rogauit vt sibi iḡ-
scret. q̄ p̄pter eā in carcerē missus eēt: quā ille be-
nign⁹ solās. hec oia pati se libent asseryt. **C**ari-
si⁹ aut̄ regē rogauit vt reginā sororē sue vxorē ad
eā mitteret si forte eā reuocare posset. **M**issa regi-
na puertit ab ea quā volebat puertē: visisqz tot
miracul⁹ q̄ ap̄ls faciebat: dixit. **M**aledicti sunt a
deo. q̄ nō credūt his opibz. **T**ūc ap̄ls oēs q̄ ade-
rāt de tribz breuē instruxit. s. vt eccl̄iaz diligerēt.
sacerdotes honorarēt: 7 assidue ad audiendū x̄-
bū dei puerent. **R**euertēte aut̄ regina diē ei rex
vt qd̄ tamdiu morat⁹ es: **Q**ue r̄ndit. **P**utabas
migdomiam stultam eē: s̄ 7 sapientissima ē: 7 me
ad ap̄lm dei dūgens. viā veritatis me p̄ḡscere fec̄
7 nimis stulti sunt qui i x̄pm nō credunt. **R**oluit
qz regina regi deinceps copulari. **S**tupefactus
aut̄ rex: dixit cognato suo. **D**ū tuā vxorem recu-
pare vellē meā pdidi 7 peior: mihi mea effecta est
qz tua tibi. **T**ūc rex iussit ap̄ostolū ligatis mani-
bus ad se adduci: p̄cipiēs ei. vt ad suos viros cō-
iuges reuocaret. **A**postol⁹ aut̄ triplici exemplo ei
ostendit qz diu i errore p̄sisterent. s̄ facere n̄ debe-
rent. videlicet exēplo regis. exēplo turris. et exem-
plo fontis. **U**n̄ dixit. **T**u cū sis rex. nō vis habe-
re coingnata seruitia. s̄ mundos seruos p̄r̄ 7 an-
cillas. **Q**uantomagis credere debes deus amare
castissima 7 munda seruitia. qd̄ ḡ culpor: si deum
amare predico in seruis suis qd̄ diligis et in tuis:
Fabricauit turrim excelsam. 7 dicit mihi vt ego q̄
fabricauit eam destrūā: **F**odi terras. p̄fundam. et
eduxi fontem de abyssō. 7 tu dicit mihi vt obru-
am illum: **T**ūc irat⁹ rex afferri iussit ardentē la-
m̄as ferreas. 7 ap̄ostolū stare nudis pedibus su-
per eas. p̄tinus aut̄ nutu dei fons ibi erupit 7 eas
extinxit. **T**ūc rex cōsilio cognati sui eum in for-
nacem ardentē mitti fecit. **Q**ue tū sic refrigerata
est. vt die altero saras inde exiret 7 illesus. **D**ixit
qz regi carisius. **F**ac illum offerre sacrificium dō
soli. vt sic dei sui iram incurrat: qui ab his eum li-
berat **L**unqz ad hoc vigeret: dixit ei. **P**restan-
tior es tu qz factura tua. 7 quō tu verum deus ne-
gligis 7 picturam colis: **T**u putas q̄ sicut dicit
carisius deus meus m̄sdi irasceat. postqz adorane-
ro deū tuū: magis aut̄ irasceat deo tuo eūqz cōmi-

Christi Fo. VIII.

nuet. adoro igit̄ eū. **S**i ḡ me adorāte deū tuū de-
me⁹ nō euertet illū. sacrificabo illi. **S**i aut̄ sic: tu
credes deo meo: **L**ui rex. **A**dhuc meū q̄ cū pa-
re loquens: **P**recepit igit̄ ap̄ls hebraice demōi
q̄ in eo erat vt q̄cito corā ydolo genua flecteret:
statim ydolū p̄minueret. **F**lectens igit̄ ap̄lus ge-
nua dixit. **E**cce adoro s̄ nō ydolū. ecce adoro sed
nō metallū. ecce adoro s̄ nō simulac̄: adoro aut̄
dñm deū meū ihm x̄pm i c̄noie p̄cipio tibi demō
q̄ in eo latitas: vt simulac̄ istud p̄minnas. **S**ta-
timqz sic cera liquefactū est. **T**ūc oēs sacerdotes
ydolorū mugiri (aialia veluti irōnabilia mortis
p̄pter picula aduētura i macella suos p̄ interfecto-
res vi allegatis eoz crunbz in hūane fumbz ducū-
tur) dederūt. **P**ōtifex at̄ p̄li eleuās gladiū ap̄lz
trāsuerberauit: dicens. **E**go vindicabo iniurias
dei mei. **R**ex aut̄ 7 carisius aufugef̄. videntes qz
populus vellet ap̄lm vindicare 7 pontificē viuū
incendere. x̄p̄iani aut̄ corp⁹ ap̄li tulerūt. 7 honori-
fice sepelierūt. **P**ost longū t̄ps. s. circa annos
dñi ducentos 7 triginta. corp⁹ ap̄li in eadē ciui-
tate suam q̄ olim dicebat rages medoz trāsstatū
est. **A**lexādro impatore ad syroz p̄ces hoc facie-
te. **I**n illa aut̄ ciuitate null⁹ heretic⁹. nullus inde⁹
nullus pagan⁹ p̄t vivere: nec tyrannus aliqz ibi
nocere. postqz abagar⁹ rex illi⁹ ciuitatis eplaz ma-
nu saluatoris scriptā accipe meruit. **R**az si qnqz
gens aliq̄ p̄tra ciuitatem illā insurrexit. infās ba-
ptizat⁹ sup̄ portā stans. eplam illā legit: 7 ea die
tas saluatoris scriptis qz ap̄li thome meritis ho-
stes aut fugiunt aut pacant. **I**sidorus in libro
de vita 7 obitu sc̄toz sic de isto ap̄lo dicit. **T**ho-
mas discip̄ls x̄pi ac s̄lis saluatori audiēdo icredu-
lus. videndo fidelis fuit. hic euangeliz⁹ p̄dicauit
parthis. medis 7 p̄lis. hircanis. 7 brachianis. et
intrans orientalem plagam 7 interna gentiū pe-
netrās: ibi p̄dicationē suā vsqz ad titulū sue pas-
sionis p̄duxit. hic lanceis transfix⁹ occubuit. hec
ysidor⁹. **L**niostom⁹ qz ait. q̄ dum thomas ad re-
gionem magoz q̄ ad x̄pm adorandū venerāt de-
uenisset eos baptizauit. 7 facti sunt adiutores fi-
dei christiane.

De natiuitate domini.

Acto de festiuita

tibz q̄ incurrūt infra t̄ps renoationis
qd̄ incepit a moysē 7 p̄phetis. 7 dura-
uit vsqz ad aduentū x̄pi in carne: qd̄ t̄ps rep̄ntat
eccl̄ia ab aduentū vsqz ad natiuitatē dñi inclusi-
ue. **S**equit̄ videre de festiuitatibz q̄ eueniunt in-
fra t̄ps qd̄ partim p̄tinet sub t̄pe recōciliatōis.
partim sub t̄pe p̄grinationis. qd̄ temp⁹ rep̄-
sentat eccl̄ia a natiuitate vsqz ad septuagesimā.
sicut supra in prologo dictū est.

Stiuitas domi

ni nri ihu xpi fm carne (vt qdaz
aiut) ppletis ab ada qnqz mili-
b; ducetis iugintiocto anis. Al
fm alios sex milib;. Vel fm eu-
sebiu cesariense in chronicis suis quinqz milibus
ducentis 7 vno min⁹. tpe octauiani impatoris fa-
cta est pputato. tñ sex milium annoz inuenta fuit a
methodio. poti⁹ mistice qz chronice. Veniēte at
ipso filio dei in carne. tāta pace vniuersus mund⁹
gaudebat: vt toti orbi vnic⁹ romanoz impator
pacifice p̄sideret. Hic dicit⁹ est octauian⁹ a p̄ia
impositōe. Cesar a iulio cesare. August⁹ ab aug-
mēto reipublice. Impator a dignitatis honore:
qui ad differētiā alioz regū fuit primo hoc noie
insignitus. Nam sicut nasci voluit vt nobis pacē
tpis 7 pacem eternitatis tribueret: sic nihilomin⁹
voluit vt ortum suum pax temporis illustraret.
Cesar igitur augustus vniuerso presidens orbi
scire voluit quot prouincie. quot ciuitates. quot
castra. quot ville. quot hoies in toto orbe essent.
iussit (vt dicitur in hystoria scolastica) vt omnes
homines ad urbem vnde traherent originem
pergerent: 7 quilibet denarium argenteū qui va-
lebat decem nūmos vsuales (vnde 7 denarius di-
cebat⁹) presidii puincie tradens. se subditū roma-
no imperio p̄fiteretur. P̄ā 7 nummus ymaginē
p̄ferebat cesaris 7 sup̄scriptōez nominis. Dice-
batur aut. p̄fessio 7 descriptio: sed diuersa consi-
deratione. Professio em dicebatur. quia quilibz
quando reddebat presidii puincie censum capi-
talem. i. denariū illū qui sic vocabatur. ponebat
sup̄ caput suum. 7 p̄prio ore p̄fitebatur se esse
subditum romano impio: vnde dicebat. p̄fessio.
id est. p̄prio ore fassio: 7 fiebat hoc coram omni po-
pulo. Descriptio aut dicebat. quia numerus eo-
rum qui censum capitis ferebant certo determi-
nabat numero 7 redigebatur in scriptis. Hec at
descriptio prima facta est a preside syrie cirino.
Prima dicitur vt in eadem hystoria scolastica
habet⁹ q̄tum ad cirinū. quia em indea in ymbili-
co terre habitabilis esse dicit⁹. p̄uisum est vt in ea
inchoaret. 7 deinde p̄ circumstantes regiones et
alij p̄sides p̄sequerent. Al prima dicitur. i. vniuer-
salis. quia alie p̄cecesserūt p̄ticulares. Vel forte
prima capituz in ciuitate fiebat a preside. secūda
ciuitate in regione allegato cesaris. tertia regio-
num in vrbe coram cesare. Ioseph aut cum esset
de genere dauid. a nazareth in bethleez. p̄fectus
est. Cū aut beate marie t̄pus pariendi instaret. 7
ipse de suo reditu nesciret. eam secum assumpsit 7
in bethleem secum duxit: nolēs thesaurum sibi a
deo cōmissuz in aliena manu dimittere. sed ipse p̄

se volens illū cura puigili custodire. Cū ḡ bethle-
em appropinquasset (vt ff bartholome⁹ in sua cō-
pilatōe testat⁹ 7 de libro infantie saluatoris ē sum-
ptū) vidit virgo b̄ea p̄tem populi gaudentē 7 p̄-
tem gementē. Qd sibi angel⁹ exponens ait: pars
p̄li gaudēs ē p̄ls gētilis: q̄ in semine abrahe et-
nā benedictōz accipiet. p̄ aut gemēs ē plebs in-
daica a deo suis meritis reprobata. Cū igit am-
bo bethleē venissent. 7 qz paupes erant. 7 qz oia
hospicia alij q̄ p̄pter hocipm venerāt occupauerāt.
nullū hospiciū habere potuerūt: dixerunt ḡ
in cōi transitu. q̄ (vt dicit⁹ hystoria scolastica) erat
inter duas domos coop̄mentū habēs. q̄ diuerso-
riū dicit⁹. sub q̄ cines ad colloquendū vel ad p̄ue-
niendū in diebz ocij. vel p̄pter aeris temp̄rie diū-
tebant. vbi forte ioseph p̄sepe boui 7 azino fece-
rat. Al fm quosdā rustici cū ad forum veniebāt
aialia sua ibidē ligabant. 7 iō p̄sepe ibi cōstructū
erat. Ipa igit nocte media diei dominice b̄ea vir-
go filiu suum pepit: 7 in p̄sepio sup̄ fenū reclina-
uit: Quod fenū (vt habet⁹ in hystoria scolasti-
ca) beata helena postmodū romā attulit. A cui⁹
feni comestione bos 7 azin⁹ (vt dicit⁹) abstinebāt

Notandū aut q̄ natiuitas xpi fuit mirabil⁹
facta. multipliciter ostensa 7 vniuersim exhibita.

Primo fuit mirabili

ter facta tum ex pte generantis. tum ex pte geniti-
tuz ex pte modi generandi. Ex pte generantis. qz
ipa fuit virgo an partū. 7 virgo in partu. 7 virgo
post partum. Et hoc scz qz virgo marcus pepe-
rit. quinqz modis ostensum est. Primo p̄ p̄pheti
am esaie. vij. Ecce virgo concipiet zc. Secundo
p̄ figurā. hoc em figuratū fuit 7 p̄ virgā aaron q̄
line omni humano studio floruit. 7 p̄ portā exechi-
elis que sp̄ clausa p̄mansit. Tercio p̄ custodiam.
Ioseph em ex eo q̄ ipam custodiuit. testis sue p̄-
ginitatis extitit. Quarto p̄ exp̄ientiam. cum em
vt in cōpilatione bartholomei habet⁹ 7 de libro
infantie saluatoris sumptum fuisse videtur. Cuz
beate marie pariendi tempus instaret. Ioseph li-
cet deum de virgine nasciturū nō dubitaret. mor-
tem tñ gerens patrie obstetrices duas vocauit.
Quarum vna vocabatur zebel 7 altera salome.
Zebel igit cōsiderans 7 inquirens 7 ipam virgi-
nem inueniens. exclamauit. Hginē pepisse. Salo-
me aut dum nō crederet sed h̄ pbare similiter vel-
let: p̄tinuo aruit man⁹ ei⁹. Iussu tñ angeli sibi ap-
parentis puerum tetigit: 7 p̄tinuo sanitate rece-
pit. Quinto p̄ miraculi euidentiaz. Rome em vt
testat⁹ innocē. papa tercius: duodecim annis pax
fuit. Igit romani templū pacis pulcherimū cō-
struxerūt 7 ibi statuā romalē posuerūt p̄fulētes at
appolinē quantū duraret. acceperunt responsuz

quisq; xgo parēt. Hoc at̄ audiētes dixerūt: ḡi
eternū durabit: impossibile ei credebāt q̄ vnq̄
parēt xgo. vñ i fouib; tēpli titulū hūc scripsērt.
tēpli pacis in eternū. s̄ in ipa nocte q̄ xgo b̄ta pe-
pit tēpli fūdit̄ corruit z ibi ē mō ecclia sc̄te ma-
rie noue. Sc̄do fuit mirabilr̄ sc̄ta ex pte geni-
ti. Nā sic dicit̄ bern. q̄ i ea sc̄te p̄sona eternū anti-
quū z nouū mirabilr̄ p̄uenērt. Eternū. i. diuini-
tas. antiquū. i. caro ab adā ēducta. nouū. i. aia d̄
nouo creata. Itē sic ibidē dicit̄. hodie tres mutu-
ras vlt̄ tria opa fec̄ dē ita mirabilr̄ singularia: vt
t̄lia nec sc̄ta sint: nec āpl̄i faciēda sint. coniūcta
q̄ppe s̄t adiūcē. dē z hō: n̄r̄ z xgo: fides z cor
humanū. P̄ria valde mirabilr̄: q̄ p̄iūcta s̄t l̄im̄
z dē: maiestas z infirmitas: tāta vilitas z tāta s̄b-
limitas. nihil ei dō sublimi: z nihil limo vilis.
Secūda n̄r̄ ilomin̄ valde mirāda z mirabil̄ a
seclō ei n̄ ē auditū q̄ xgo eēt q̄ pepit: z m̄r̄ esset
q̄ xgo p̄māsit. Tercia ē p̄ria z secūda inferior s̄
n̄ m̄r̄ fort̄. Dix̄ ei quō cor hūanū fidē his du-
ob; accomodauit: quō credi potuit q̄ dē hō el-
set z q̄ virgo māserit q̄ pepisset. hec bern.

Tercō fuit mirabilr̄ sc̄ta ex pte mōi generan-
di. ē ei p̄tus fuit s̄ nat̄ aq; ex eo q̄ xgo p̄cepit. s̄
rōez: ex eo q̄ deū genuit. s̄ hūanā p̄ditōez. ex eo
q̄ sine dolore pepit. s̄ p̄suetudiez. ex eo q̄ d̄ sp̄ū
sc̄to p̄cepit. n̄ ei genuit xgo ex hūano semine sed
m̄stico spirante. nā sp̄ū sc̄t̄s d̄ castissimis z pu-
rissimis sāguinib; virgis accepit z ide corpus il-
lud formauit z sic q̄rtū modū mirabilē faciēdi
hoiez dē oñdit. Nā sic dicit̄ anselm̄. dē p̄ q̄tu-
or mōis hoiez facē. s̄. sine hoie z feia: sic fec̄ adāz
de humo. sine feia z d̄ hoie: sic fec̄ euā. d̄ hoie et
feia: sic cois. p̄bat vsus. d̄ xgie sine viro: sic bo-
die mirabilr̄ factū ē.

Secundo eius natiui- tas fuit mltiplr̄ hodie oñsa.

Oñsa ē ei p̄ oēs ḡ-
dus creat̄ aq; ē ei q̄dā creat̄a q̄ t̄m̄ h̄z eē. sic pu-
re corporea: vt lapides. q̄dā q̄ h̄z eē z viuē. sicut
vegetabilia. vt arbores. q̄dā q̄ h̄z eē z viuē z se-
tire: sic aialia. q̄dā q̄ h̄z eē viuē sentire z discer-
nē sic hō: q̄dā q̄ h̄z esse viuē sentire z discernē: z
intelligē: sic angel̄. P̄ter has oēs creat̄as ho-
die xpi natiuitas ē oñsa. P̄ria at̄ creat̄a. s̄. pu-
re corporea triplex ē. s̄. opaca. trāsparens siue p̄-
uia z lucida. P̄ria ḡ oñsa ē p̄ pure corpoream
opacā. sic p̄ destructōez tēpli rōnoz. vt s̄ dicit̄
ē: z p̄ ruinā statue romuli. di rōnoz q̄ tē cecidit
z p̄ minuta ē. z p̄ ruinā eēt aliaz statuaz q̄ tē i a-
lij; locis plurimis ceciderūt. Legē em̄ i hystoria
scolastica q̄ hieremias p̄pha i egiptū descēdēs
p̄ mortē godolie. regib; egipti signuz dedit: q̄
eoz ydola corruēt cū xgo filiū p̄tunret. Qua

propter sacerdotes ydolorū imagiez xgis pue-
rū i gremio baulāt̄ i secreto loco tēpli statuerūt:
z eā ibi adorabāt. s̄ a p̄tholomeo i ge postea it̄-
rogati. q̄d s̄ sibi vellz. dixerūt p̄ine ēditōis s̄ esse
m̄litenū. q̄d a sc̄to viro z p̄pha eoz maiores ac-
cepant. z sic i r̄bo v̄tuz credebāt. Sc̄do p̄ pure
corporeā trāsparete z puā. Nā i ipa nocte na-
tiuitat̄ d̄nice. obscuritas nocti i claritatem diei
x̄sa ē. Rome eēt (vt attestat̄ orosī z inocētius
papa tercī) fōs aq̄ i liq̄re olei x̄sus ē: z erūpēs
vsq; i tyberim. p̄fluxit: z toto die illo largissime
e manauit. p̄phanerat ei sibilla q̄ q̄n̄ erūpet fōs
olei nascērt̄ saluator. Tercia p̄ pure corporeā lu-
cidā sic p̄ corpa sup̄celestia. Nā i ipa die natiui-
tatis s̄m̄ aliq̄z relatōez. vt ait criso. maḡ s̄ q̄n̄-
dā mōtē orātib;. stella q̄dāz iux̄ eos apparuit: q̄
formā pueri pulcherrimi hēbat: z i ē capite crux
splēdebat q̄ magos alloq̄ns dixit vt i iudeā per-
gerēt: z ibi natū puez iuenirēt. In ipa etiaz die
tres soles i oriēte apparuerūt q̄ paulati i vñū cor-
pus solare ē dacti s̄t p̄ q̄d siḡbat̄ q̄ trini z vnius
dei noticia toti orbi iminebat. vt q̄ nat̄ erat ille
i q̄ tria. i. aia. caro. z d̄nitas i vñā p̄sonā p̄uenē-
rāt. In hystoria t̄n̄ scolastica d̄: q̄ n̄ ipa die na-
tiuitat̄ tres soles apparuerūt: s̄ an̄ p̄ aliq̄d t̄ps. s̄.
p̄ mortē iulij cesaris. q̄d eēt eusebī i croica sua
asserit. Octauian̄ insup̄ impator (vt ait inocē-
tī papa tercī) vniuerso orbi d̄itōi rōne s̄binga-
to. intantū senatū placuit vt eū. p̄ dō colēvellēt
prudēs at̄ impator se mortale itelligēs. imorta-
litas nomē sibi noluit vsurpare. Ad illoz x̄o
iportunā istātia s̄ibillā p̄phissam aduocat: sc̄re
volēs p̄ eī oracula s̄i i m̄do maior eo aliq̄n̄ nascē-
tur. Cū ḡ i die natiuitatis d̄ni p̄siliū sup̄ hac re cō-
nocasset. z s̄ibilla sola i camera ipatoris orac̄is
isisteret. in die media circuli aurē apparuit cir-
ca soles: z i medio circuli x̄go pulcherrima pue-
rū gestans i gremio. Tūc s̄ibilla hoc cesari osten-
dit. Cum autem impator ad p̄dictaz visionem
pl̄imum admiraretur. audiuit vocem dicētē si-
bi. Hec est ara celi. Dixitq; s̄ibilla. hic puer ma-
ior te ē. z ideo ipm̄ adora. Eadē ḡ camera i ho-
norē sc̄te marie dedicata ē. vñ vsq; hodie d̄. s̄a
cta maria ara celi. Intelligens igitur imperator
q̄ h̄ puer maior se erat. ei tura obtulit: z deus d̄-
cetero dici recusauit. De s̄ at̄ orosī ita dicit̄. O-
ctauiani t̄pe hora circiter tertia. repēte liq̄do ac-
puro z sereno celo: circulus ad sp̄s̄ celest̄ arc̄
orbem solis ambierat: quasi venturus esset qui
ipm̄ solem solus mundumq; totum et fecisset
et regeret. hec Orosius. Idem ait Entropius.
Refert quoq; Thimorheus hystoriograph̄
se in antiquis romanorum hystorijs inuenisse
q̄ Octavianus tricesimo q̄nto regni sui ānd̄ ca-

pitoliū ascēdit: 7 quis post se rēpublicam gub-
naret a dñs sollicitate req̄siuit: 7 audinit vocē sibi
dicētē puer etherens ex deo viuētē sine tpe ge-
nitus: n̄ mltū p̄ ex itemerata virgīe de⁹ hō iunc
macla nasciturus hoc audito ibi arā edificauit.
cui hūc titulū iscrīpsit. hec ē ara filij dei viuētis.

Secūdo oīsa ē et manifestata p̄ creaturā q̄ h̄z
eē 7 viuē sic s̄c̄ plātez arbores. In hac ei nocte
vt bartholome⁹ i sua p̄p̄latōe testat. vinee en-
gadi q̄ p̄fert ballamū florent: fructū ptulerūt
7 liq̄re cederūt. Tercō p̄ creaturā q̄ h̄z eē. vi-
uē 7 sentire sic s̄c̄ aialia. Proficiscēs ei ioseph i
bethleē cū b̄ra maria p̄gnāte: dñxit secū boues
forte vt ipm venderet 7 cēsū p̄ se 7 p̄ x̄gīe sol-
uēt: 7 d̄ residuo viuēt: 7 vñū azimū forte vt be-
ata virgo sup̄ eū vehēt. Bos igr̄ 7 azim⁹ mira-
culose dñm p̄gnoscentes flexis genub⁹ ipm ado-
rauerūt. An̄ et x̄pi natitatē p̄ aliq̄s dies vt ait eu-
sebius i cronica. Cū q̄dā araret. boues ad ara-
tores dixerūt: hoies deficiēt. segetes pficiēt.

Quarto p̄ creaturā q̄ h̄z eē. viuē. sentire 7 di-
scernē. vt ē hō. sic p̄ pastores. Nā i ip̄a hora pa-
stores sup̄ gregē suū vigilabāt. sic bis i āno i lō-
giorib⁹ 7 breuiorib⁹ noctib⁹ anni consueuerant.
Mos em̄ fuit antiq̄tus gētilib⁹ i vtroq̄ solstitio
i. festiuali circa festum ioh̄is baptiste. 7 hyemali
circa natitatē dñi vigilias noctis custodire: ob-
sol̄ veneratōz q̄ forte mos ē ap̄ d̄ indeos ex vsu
cohabitātū iolenerat. Ips̄ igr̄ angel⁹ dñi ap-
parēs. 7 saluatorē natū ānūciat: 7 quō iuenire
tur: signū dedit. Facta q̄ ē cū eo mltitudo ange-
loz dicentium. Gloria in altissimis deo: 7 in tra-
pa hoib⁹ bone volūtatis. Pastores ḡ venien-
tes totū sicut āgelus dixerat inuenērūt. Sic itez
manifestata est p̄ cesarē augustū q̄ tūc p̄ceptum
dedit ne eū aliquis deū vocare audēt. sic oros⁹
testat. Forte em̄ cū visidēs illā circa solē vidisset
recolēs s̄c̄ d̄ ruina templi: 7 de fonte olei. 7 intel-
ligēs q̄ i m̄do nat⁹ eēt q̄ maior se erat: nec deus
nec dñs vocari voluit. In q̄busdā q̄s chronicis
legi q̄ appropiquāte die natitatē dñi. Octa-
uianus p̄ mūdū vias publicas fieri p̄cepit: 7 oīa
debita romanis dimisit. Impio igr̄ eius amplia-
to p̄ orbem. licz in p̄mo violetus extiterit: ingra-
tus romanis cū tamē i sūma pace regnaret. ad o-
se mansuetum exhibuit et benignum: vt nomē
diuinum sibi rennueret vsurpare: licet hoc sibi
a Romanis adulatoribus afferretur. Elegitq̄
magis pacem q̄ dominus appellari. vnde Ro-
mani in sua morte dixisse leguntur vtinam te v-
nunq̄ habuissemus. vel diutius habere meru-
issemus. Sic etiam manifestata est per zodomi-
tas. qui omnes in toto mundo illa nocte extin-
cti sunt. sicut dicit Hieronimus super illō lux

orta est eis: tanta scilicet q̄ omnes laborantes
in illo vicio extinxit. 7 hoc fecit Christus vt om-
nes eradicaret: ne in natura quam assumpserat
tanta de cetero immundicia inueniretur. Nam
vt dicit Augustinus. videns deus vicium con-
tra naturam in humana natura fieri. fere desijt
incarnari.

Quinto per creaturam que habet esse. viuere. sentire. discernere 7 intelligere sicut angelus
Angeli enim ipsam Christi natuitatem pasto-
ribus annunciauerunt: vt superius dictum est.

Tercio eius natiuitas

nobis est vtiliter exhibita propter tria. Primo
ad demonum confusionem. Nam hostis iā no-
bis vt antea preualeri non potest. vnde legitur
q̄ sanctus Hugo abbas cluniacensis in vigi-
lia natiuitatis domini vidit beatam virginem in
vlnis tenentem filium suum 7 dicentem. Adesē
dies in qua prophetarum oracula renouantur
Ubi nunc est hostis qui ante hunc diem homi-
nibus preualebat. Ad hanc vocem dyabolus
de humo prorupit vt verbis domine insultaret
sed mentita est iniquitas sibi quoniam dum of-
ficinas fratrum circuiret. ipsum ab oratorio de-
uotio. a refectorio lectio. a dormitorio stramen-
ta vilia. a capitulo patientia reiecit.

In libro quoq̄ Petri cluniacensis legitur.
q̄ in vigilia natiuitatis domini sancto Hugo
n̄ abbati cluniacensi apparuit beata virgo fili-
um in gremio tenens et cum eo ludens: qui dice-
bat ei. Nolli mater q̄ diem natalis mei ecclesia
cum magno laudis tripudio celebrat: et vbi est
nunc dyaboli virtus. vel quid dicere poterit vl̄
facere: Tunc dyabolus videbatur quasi de an-
tro surgere: d̄c̄ere. Et si in ecclesiam vbi lau-
des tue fiunt intrare non possum: sed tamen ca-
pitulum dormitorium 7 refectorium introibo.
Quod ille attemptans. inuenit ostium capitu-
li nimis artum sibi grosso: ostium dormitorij ni-
mis depressum sibi elato: ostium refectorij repa-
gulatum impedimentis caritate scilicet seruien-
tium: auditate audiendi lectiones: et sobrieta-
te cibi et potus: et sic confusus enauit.

Secundo ad venie impetrationem. Vnde
legitur in quodam libro exemplorum: q̄ cum
quedam mulier lubrica ad cor tandem redisset
de venia desperabat. nam cogitans de iudicio.
reputabat se esse reā. de inferno reputabat se ibi
trucidandam cogitans. de paradiso: reputabat
se eē immundam. de passione: reputabat se esse
ingratā. cogitās v̄o q̄ pueri defacili placāt x̄p̄s
ipm p̄ suā infantia adiurauit 7 vocē de sua venia

andire meruit. Tercio ad infirmitatum cura-
tōz. Quare de hac natiuitatis utilitate dicit berni.
Tupili morbo laborabat gen^o hūanū i pnci-
pio. in medio 7 in fine. i. natiuitate vita. 7 morte
Natiuitas erat imda. vita pūsa. 7 mors picōsa
Venit xpc 7 p hūc triplicē morbu attulit tplex
remediū. Nat^o ē em. vixit 7 obiit. Et natiuitas
purgauit nra. vita instruit nra. Mors illi^o
destruxit nram. hec Berni. Quarto ad supbie
humiliatōez. An de ea utilitate natiuitatis xpi
dicit Aug. q hūilitas filij dei quā nobis i incarna-
tōe exhibuit. fuit nob i exemplū i sacm. 7 i medi-
camentū. i. exemplū puenientissimū: qd hō imita-
ret. 7 altū sacm q pēn nū viculū solueret: 7 sum-
mū medicamētū q tumor nre supbie sanaret: h
Aug. Supbia ei pmi hois sanata ē p hūilitatez
xpi. Et nōngluz q puenient hūilitas saluatoris
mter supbie pditoris. Supbia ei pmi hois fuit
p deū: vsq ad deū: 7 sup deū. Fuit p deū qz p e^o
pceptū. ptepsit ei pceptū q pceptat ne de lingno
scie boni 7 mali comederet. Fuit etiā vsq ad de-
um: qz vsq ad appetitū dinitatis: credēs q dya-
bol^o dixerat: eritis sic dī. Fuit etiā sup deū. sic
dicit Anf. volēdo qd de^o illū velle nolebat. Tūc
ei suā volūtatē sup dei volūtatē posuit. At fili^o
dei fm Joh. dam. hūilianit se ppe hoies: non p
hoies: vsq ad hoies: 7 sup hoies. ppe hoies: qz
ppe eoz utilitatē 7 salutē. Usq ad hoies: p na-
scēdi modū p siles. Sup hoies p nascēdi modū
dissimilē. Quare ei natiuitas 7 fm aliqd nob silis
fuit: qz. i. nat^o ē ex mliere 7 p eādē portā pparat^o
Et fm aliqd dissimilē: qz de spūscō ex maria xgi-
ne nat^o est.

Anastasia dicitur

ab ana qd ē sursum 7 stasis qd ē stās sine
stat^o. qz sursum stetit 7 vicis 7 a pētis
ad virtutes.

Anastasia nobilissi-

ma rōnoz. filia pterati illustri s paga-
ni. a matre sua fausta xpiana. 7 a beato
Chrisogono fidē xpi edocta ē. Tradita aut pu-
blio i vxorē: lāguorē simulās sp se ab ei^o p sortō
abstiebat. q audiēs eā cū vna tm ancilla. i. vili hī
tu xpianoz carceres circuire. 7 eis necessaria mī-
strare. fecē eaz artissime custodiri: ita vt etiā ei ali-
monia denegaret. Uolebat em eā sic pungere vt
posset i ei^o latissimis possessiōib^o lascuire. putās
igr se mori dolorosas lias chrisogono mittebat
7 illē p solatoriās fmittebat. In ea vir ei^o morit^o
7 illa a carceribus liberat. hēbat tres ancillas
pulcerimas q sorores erāt qz vna dicebat aga-
pē. alia thionia. 7 tēcia hrenē. Que cū xpiane

essent 7 pfecti monitis nullaten^o obedirēt. in cu-
biculū eas reclusit. vbi cogne vtē silia hūabant.
Prefect^o aut in eaz ardēs amorē. ad eas iuit vt
suā libidinē exerceret. q i amēciā xpus. putās se
tractare xgines. cacabos. patellas. caldaria 7 si-
milia amplectēs osculabat 7 cū ex h faciat^o fuis-
set. foras exijt nigerrim^o 7 de formis: 7 vestimētū
pmissis. quē hūi q cū p forib^o expectabāt sic d ni-
gtū vidētes cogitabāt q i demone xpus eēt. eū
xberib^o affecerūt: 7 fugiētes solū reliqūt. Cūqz
impatorē adiret. vt de h pqreret. alij xgis eū p-
cunebāt. alij i facie e^o expuebāt. alij lutū 7 pulue-
rē in eū pūciebāt suspiciātes q i funā xpus eēt.
Oculi at ei^o tenebāt ne sic se deformē videret. q
ppe mirabat plimū cursic eū oēs dridebāt. quē
in tāto hōre hie p suenerāt. Videbat ei q ipe 7
oēs alb vestib^o eēt iduti. Putās xpo cū sic se de-
formē ab alijs didiciss. q puelle sioi p artē ma-
gicā h fecissent. iussit eas corā se expoliari vt eas
saltē nudas aspiceret. s statū eaz vestimta sic cor-
pib^o adheserūt. vt nullo mō exui valerēt. Prefe-
ct^o at p admiratōe ita obdormiuit stertēs q etl
a pullantib^o n poterat excitari. Tandē xgines
martino coronāt: 7 anastasia ab ipatore cuidā
pfecto tradit. vt si eā sacrificare faceret postmo-
dū i vxorē eā hiet. Cūqz eā i thalamū iduxisset.
7 eā āplexari vellz. statū cec^o effect^o deos adiit: q
rēs si euadē possz. Rūderit dicē. qz scāz anasta-
sia p stasti. nob tradit^o es 7 amō sp nobiscū i in-
ferno torqberis. Cūqz domū reduceret. inē ma-
n^o pueroz vitā finiuit. Tūc anastasia alij pfecto
tradit: vt eā i custodia detineret. Audiēs ei q i si-
nitas possessiōes hiet. puatiz dixit ei. Anastasia
si vis eē xpiana fac qd pcepit dñs tu^o. Ille ei p-
cepit q n renūciauerit oib^o q possidz n pt me^o eē
discipul^o. Dia igr q hēs ih da 7 vade q voluerit
7 vere xpiana eris. Cui illa rīdit. De me^o pce-
pit. vde oia q ha. 7 da pau. 7 nō diuitib^o. Cū g
diues sis p pceptū dei facerē. si aliqd tibi daretz.
Tūc anastasia viro carceri fame cruciāda f dū.
s a scā theodora q iā p mātiniū coronata fucāt
p duos mēses esca celesti pascit. tādē cū ducēt
xginib^o ad insulas palmarias ducta ē. vbi mlti
ppe nomē xpi fuerāt flegati. p aliqs xpo dies p-
fect^o oēs ad se vdiuit. 7 Anasta. ad palos ligatā
ignib^o cremavit: alias xpo diuis supplicijs in-
emit. Inē qz vn^o erat q plies ppe xpm multū di-
uitijs spoliat^o sp dicebat. xpm saltē ih nō aufere-
tis. Appoloia at corp^o scē anastasiē i vindario
scā ibidē ecclia hōnifice sepeliuit. Passa ē at h
Dyacleciano q cepit circa annū dñi. cclxxvij.

Stephanus grece

latie di corōa. s hebraice norma. Fuit

ei corona. i. pncipiū martiriū i no. testa. sic abel in
vcti. Fuit et norma. i. exēplar 7 r gla alijs patie
di. Al' stephan' dī qī strēnue fās. qd patz i sui
fmōe. Al' dī stephan' qī strēnue fās an' .i. strē
nue siue laudabilr fās. i. ilstruēs 7 r gēs. an' .i. vi
duas qb ab aplis fuerat pfect'. q ad lraz anus
erāt. Est g corona ppr pncipatū mātirij. norma
ppr exēplū patiēdi 7 bn viuēdi. strēnue fās. ppr
luculētā p'dicatōz. strēnue fās an'. ppr viduaz
laudabilē instructōnem.

Stephanus fuit

vn' d' septē dyaconib' ab aplis i mi
nistēiū ordiat'. Rescēte ei nūero di
scipuloz. pueri ex gētib' aduersus cōuersos ex
iudeis murmurare ceperūt. ex eo q' vidue corū i
misterio q̄tidiano p̄tenebāt. Hui' at' murmu
ris cā duplex p̄telligi. aut q' vidue eoz i miste
rio n̄ admittebāt. aut q' p̄ cetēis i q̄tidiano mi
sterio ḡuabāt. Apli ei vt expedit' p̄dicatōi in
sisterēt. viduis mīstratōz p̄miserāt. Atētes ita
q' apli murmuratōez oīā p̄ admīstratōe vidu
az: 7 volētes h' murm' sedae. p̄gregata oī multi
dine dixerūt. Nō ē equū nos dereliq̄re x̄bū dī: 7
mīstrare mēb'. Glo. q' meliora s̄t fercla mētis q̄
dapes corpis: p̄siderate ḡ frēs viros ex vob bo
ni testionij seprē plenos sp̄scto 7 sapia: q's p̄su
tuam' sup h' op'. Glo. vt mīstrēt vl' vt mīstrāt
b' p̄sunt. nos x̄o oīoi 7 p̄dicatōi istātes erimus.
Et placuit fmo oī p̄plo 7 mltitudi 7 elegerūt se
ptē q'z b̄tus stephan' p̄m' 7 p̄micen' extitit: 7
adduxerūt eos an' aplos: 7 iposuerūt sup eos mā'
Stephan' at' plen' grā 7 fortitudie faciebat. p
digia 7 sig' mlti i p̄plo. Inuētes igit' iudi 7 euz
supare 7 p̄uicē cupiētes. triplici mō eū vincē ag
gressi s̄t. i. disputatōe. testiu' p̄ductōe. 7 tormēto
rū illatōe. S; tñ ip̄e disputātes supauit. testes
fallos p̄uicē: 7 d' suis tormētib' triūphauit: 7 i q̄
libet pug' adiutorū sibi d' celo datū ē. In p̄ria ei
dat' ē sp̄s sc̄s. q' faciēdiā mīstraret. In sc̄da vul
tus āgelic'. q' fallos testes terrēt. Et i t̄cia vis' ē
x̄pc adiuaē par'. q' martirē p̄fortaēt. In q̄libz
ig' pug' poit tua. i. aggressū plū. collatū adiuto
riū. 7 adeptū triūphū. h̄storāā igit' breuē p̄curē
tes h' oīa vidē poterim'. Cū igit' be. stephan'
mlta sig' facēt. 7 frēq̄nti' p̄plo p̄dicaret. iudei p̄
mū plū cū eo inierūt vt eū p̄ disputatōz p̄uerte
rēt. Surrexerūt ei qdā d' synagoga libertinoz. i.
filioz libertoz. Libertini ei dicūt filij libertoz
.i. eoz q' d' h̄uitute manumissi s̄t. 7 libertati dona
ti: 7 sic d' stirpe huli fuerūt q' p̄mo fidei restiterūt:
7 cyrenēsū a cyrene ciuitate: 7 alexādrinouz 7
eoz q' erat a cilicia 7 asia: disputātes cū stepha
no. ecce p̄mū plū. Deide subiūgit triūphū. 7 n̄

poterāt resistē sapie. Postremo poit adiutorū
7 sp̄i q' loq̄bat. Vidētes igit' q' p̄ h̄ic modū
pugndi eū n̄ possent supare. ad secūdū modum
callide se p̄uertūt: vt. i. eū fals' testib' suparent.
S; misert' ei duos fallos testes q' eū dē d' q̄drū
plici blasphemia accusarēt. Adducentes itaqz
eū i p̄ciliū. falsi testes eū d' q̄tuor accusabāt. i. de
blasphemia. i. deū. i. moysen. i. legē. 7 i tabnaclm si
ue tēplū. ecce secūdū plū. Et itētes i euz oēs q'
sedebāt i p̄cilio videbāt faciē ei' tāqz faciē āgū
ecce auxiliū. Deide ponit h' sc̄de pugne victo
ria. cū falsi testes d' his oib' p̄futarūt. Dixit ei p̄
ceps sacerdotū si h̄ ita se h̄iet. T̄c b. stephan' d'
ill' q̄tuor q' sibi falsi testes iposuerūt se p̄ ordinem
excusauit. Et p̄mo excusauit se d' blasphemia i de
uz. dicēs eū q' locut' fuit p̄ib' 7 p̄p̄bis deū glie
fuisse. Ubi deū tripliciter p̄mēdauit. fm q' h' x̄bū
p̄t̄ trip̄l'r exponi. Est em' deus glie. i. collatiuus
glie. i. reg. y. Quicūqz honozitauerit me. glifi
cabo eū. Al' de' glie. i. p̄tētius glie. puer. viij.
mecū s̄t d' iuitie 7 glia. Al' de' glie. i. deus cui a
creat' a debet glia. fm ill' d' apli. j. Ebumo. j. Re
gi celoz imortali inuisibili soli deo honoz 7 glia.
Cōmēdat igit' deū trip̄l'r. i. q' sit glifus. glificati
u' 7 glificād'. Deinde excusat se d' sc̄da bla
sphemia i moysen ip̄m mltipliciter p̄mēdādo. cō
mēdat ei eū p̄cipue a trib'. i. a zeli feruore q' p̄
cutiētē egiptiū i fēc. a miracloz opatōe q' i egi
pto 7 i deserto fecit: 7 a dī failiantate q' plies euz
dō familiarit' locut' fuit. Postmodū excusat
se d' t̄cia blasphemia q' erat i legē ip̄az trip̄l'r cō
mēdādo. i. ex rōe dātis q' fuit de'. ex oē mīstrā
tis q' fuit moyses tal' 7 tāt' 7 ex rōne finis q' dat
vitā. Postmodū cepit se p̄urgare d' q̄rta bla
sphemia q' erat i tabernaclm 7 i tēplū ip̄m taber
naclm q̄drupl'r p̄mēdādo. i. q' fuit a dō fieri p̄
ceptū. in visōe q̄n s̄m. a moysē p̄summatuz. 7 ar
che testionij p̄tentiū. Tēplū aut' dixit taberna
culo successisse. Sic ḡ beatus stephanus de cri
mine sibi obiecto rōnabilr se p̄urgauit. Vi
dentes igitur iudi q' nec in isto secūdo mō eū su
pare valerēt. terciū modū assumūt. 7 t̄ciā pugā
uēūt: vt. i. saltē tormentis 7 supplicijs euz supā
rēt: qd vt vidit beatus stephanus volens p̄ce
ptū dñicū d' fraternā correctōe huare. trib' mo
dis eos conatus ē corrigē: 7 a tāta malicia cōbi
bē. i. pudore. timore: 7 amore. Primo pudore eis
duriciā cordis 7 sanctorū necem improporan
do: dura inquit ceruice 7 incircūcis cordi
bus 7 auribus vos semper spirituisancto restin
stis: sicut et patres vestri. ita 7 vōs quem enim
prophetarum patres vestri non sunt persecu
ti. 7 occiderunt eos qui prenunciabant de ad
uētū iusti. Ubi sic dicit' glosa. tres gradus ma

De sancto

licie eoz ponit. Prim^o ē q̄ spū sācto r̄stiterunt. Scōs ē q̄ p̄phas p̄secuti s̄t. Tercia^o ē crescente malicia eos occiderit. S̄z q̄ frōs mulieris mētrū cis scā erat eis 7 nesciebāt erubescē: nec sic a p̄cepta malicia desisterēt: imo audierēs h̄ discecabātur cordibz suis: 7 stridebāt dētibz in euz.

Postmodū ḡ correxit eos tiorē: p̄ h̄. f. q̄ i h̄z stātē a dextris dī se vidē p̄hibuit: q̄i parū se adiuuare: 7 adūsarios p̄tēnare. Lū ei eēt stephan^o plen^o spū sācto. itūes i celū vidit gl̄iaz dī: 7 ait. Ecce video celos ap̄tos. 7 filiū hoīs stantē a dextris r̄tutis dī. Licz igit̄ iā pudore 7 tiorē correxit eos. n̄ tñ adhuc desisterēt. h̄ detēiores q̄ p̄ fuerēt. exclamātes ei voce maḡ. p̄tinnerūt aures suas. gl̄ola ne blasphemātē audierēt 7 impetū fecerūt vnamū i eū 7 p̄ciētes eū ex ciuitatē lapidabat. In h̄ fm̄ leges le agē arbitantes. q̄ blasphemuz ex castra mandauerat lapidari. Et illi duo falli testes q̄ i eū p̄mū lapidē mittē debebāt fm̄ legē dicētē. p̄ma man^o r̄ctūm lapidabit eū: depoluerūt vestimēta sua. ne illi^o tactu coignarēt v̄l vt ad lapidādū expeditōres r̄ddēt. sec^o p̄tes adolecētis q̄ vobas saul^o. 7 postea vōt^o est paul^o. Qui cū lapidātū vestimēta custodieret. ex eo q̄ ad lapidādū eos expeditōres r̄ddēt: q̄i manu oim lapidauit. Lū at̄ eos nec pudore nec tiorē possz a tātz neq̄cia r̄trabē. terciū modū adhibuit. vt saltē eos amore coerēt. An n̄ exim^o amor: fuit quē eis oñdit. q̄n̄ p̄ se 7 p̄ ip̄is orauit: Pro se q̄dē orauit ne sua passio plōgaret. 7 sic ip̄i rei noxā maiori tenēt. Pro ip̄is aut̄ orauit ne h̄ eis i p̄ctm̄ ip̄utaret. Lapidabāt inq̄t Stephanū inōntē 7 dicētē. Dñe ihu suscipe sp̄m̄ meū. positus at̄ genubz clamauit voce maḡ: dicēs. Dñe ne statuas ill^o h̄ p̄ctm̄. Et vide amorē mirabilē. q̄ orādo p̄ se stetit. orādo p̄ suis lapidatoribz: genua flexit q̄i p̄ orōnē quā p̄ ip̄is faciebat q̄ illā quā p̄ se effūdebat cupēt exaudiri. Pro ip̄is etiā potiusq̄ p̄ se genua flexit. q̄ vt dic̄ glo. ibidē. q̄z maior ē inq̄tas. mai^o supplicā dī r̄mediū postulabat. In h̄ etiā martir xp̄z imitat^o ē: q̄ i passioe sua p̄ se orauit dicēs. P̄ dī man^o tuas p̄mēdo sp̄m̄ meū 7 p̄ suis crucifuroz dicēs. P̄ dī ignosce ill^o q̄ nesciūt q̄d faciūt. Et cū h̄ dixissz obdormiuit i dño. glo. pulcre dictū est obdormiuit. 7 n̄ mortu^o ē: q̄ obtulit sacrificiū dī lectōnis. 7 obdormiuit i spe r̄surrectōis. Fctā ē at̄ lapidatō b̄ti stephani eodē āno q̄ dñs ascēdit i p̄rio mēse augusti: t̄cia die intrāte. Sectūs h̄o Samahet 7 Nicodem^o q̄ erāt p̄ xp̄ianis in oibz p̄clijs indeoz: sepelierūt eū i agr̄ ip̄i^o gamaliel: 7 fecerūt plāctū magnū sup̄ eū 7 fctā maḡ p̄secutō xp̄ianoz q̄ erāt. b̄ierlm̄ q̄z occiso b̄. Stephano vno d̄ p̄ncipibz alios ḡuit p̄seq̄ ceperūt

Stephano Fo. XI.

intantū q̄ om̄es xp̄iani p̄ter apostolos q̄ erāt ceteris fortiores: per totam indeozum puinciā sunt dispersi. Juxta q̄d domin^o preceperat eis. si vos p̄secuti fuerint in vna ciuitate. fugite i aliam. Refert August. doctor egregius. b̄. Stephanū innumēis miraculis claruisse: 7 septē mortuos suis meritis suscitasse: mltos a varijs languoribz curasse. P̄ter hec autem alia r̄fert miracula digne memorie p̄mendanda. Ait ei q̄ flores q̄ sup̄ altare b̄. Stephani ponebant: 7 inde ablati sup̄ ifirmos ponebant 7 mirabilr̄ curabātur. P̄mū etiā d̄ eius altari sumpti 7 sup̄ egros impositi. mltis extiterūt ifirmātibz i medelā. nam sic ait aug. ibidēz in li. xxij. d̄ ciui. t̄ci. flores ip̄i de altari sācti Stephani assumpti cuiusdam mulieris cece oculis impositi sunt: 7 illa continuo lumen recepit. Refert q̄z in eodem libro q̄ cur quidam vir primarius ciuitatis nomine marcialis infidelis esset. 7 nequaq̄z conuerti vellet. cum tñ plurimum egrotaret: gener suus valde fidelis ad ecclesiaz sancti Stephani venit: 7 d̄ ip̄is floribz q̄ sup̄ altari erāt accipiēs. ad caput sui socerū flores ip̄os latēter posuit: sup̄ q̄s cum ille dormisset. p̄tinus an̄ diluculū clamauit vt ad ep̄m̄ mittētur. cum autem ep̄s abessz. sacerdos ad eū venit. 7 ipsum cum se credere diceret baptisauit. Hic q̄dū vixit hoc verbum semper in ore habuit. X̄pe accipe sp̄m̄ meum. cum tñ hec b̄. Stephanū i vltia x̄ba fuisse nesciret. Aliud s̄it in eodē libro r̄fert miraculū q̄ q̄dā m̄ona noie petronia cū diu infirmitate ḡuissima torq̄ret 7 mltā adhibens remedia nullū sentiret liberatōnis vestigiū: tādē quēdā iudeū p̄sultit q̄ anulū quēdā cū q̄dā lapide ei tribuit: vt ip̄o anulo cū corda ad nuda corpis cingeret vt ex r̄tute illi^o lapidis b̄nificiū r̄cipet sanitatis. S̄z dñs h̄ sibi nil valē sp̄icēt. ad eccliam p̄thomartiris p̄perauit 7 p̄ salute sua instāt^o beatū Stephanū exorauit. Tūc subito insoluta corda. 7 illeso anulo remanēte. anulus in terrā p̄sultit: 7 p̄tinuo p̄fecte sanata ē. Aliud s̄it in eodem non minus mirabile refert miraculū. Apud nanq̄ cesaream capadocie quēdā nobilis marrona erat. vni q̄dem restituta solacio. sed nobili vallata multitudine filiorum. Nam decem pueros habuisse dicitur: quorum septem mares 7 tres femine fuille p̄hibētur. Quadaq̄ at̄ vice dū m̄ ab eis offendit: maledictōem suam filijs imprecat. subito vero maledictōnē m̄ris dina vindicta subsequit: 7 oēs pena simili 7 horribili feruit. Nam om̄es tremore mēbroz omniū horribiliter sunt percussi. quapropter nimium dolentes. 7 suozū ciuiū oculos nō ferētes. p̄ totum orbē vagari ceperūt: 7 quocūq̄ ibant omniū in se conuertebant

aspectu. Et his at duo ff 7 for or. paul^o 7 palla
yda ypponia venerit. 7 ipi augustio ibidez epo q
sibi ptigerat narrauerit. Cu g. i. xv. dieb an pa
sca eccia bfi stephāi frequētes. sicut ab ipo
martire mltis p̄cib postlassēt. i ipo die pasche
cū frequē p̄ls p̄ns eēt. vn^o ex eis. i. paul^o repete
cācellū itrouit 7 an altae mltā frō 7 r̄uentia se. p
strauit i oioe. Et cū astates rei exitū expectaret.
sbito surrexit san^o. a tremore corpis deiceps ali
en^o. Cū at ad angustinū fuiss adduct^o. ipe eum
ad plm. ptulit: 7 seqnti die libellū d curatōe illi
us eis ad r̄citādū pmittit. Cū at sic ad plm loq
ret. 7 for or illi^o ibidē oib mēbus tremēs assistēt
surgēs illa e medio. bfi stephāi cācellos infuit: 7
stati velut obdormiēs sbito sanata surrexit. Ipa
sitr i mediū pducit: 7 d vt usqz sicutate do 7 b̄o
stephāo imēse gr̄e r̄ferūt. Orōsi^o nāqz a h̄ero.
ad angustinū r̄dies q̄sdā r̄liqas sc̄i stephāi de
tulit: ad q̄s p̄dicta 7 alia pla miracula fca st.

Rōndū at q b. stephan^o hac die pass^o n̄ ē s
ea die vt dī q̄ e^o inētō celebrat. E^o at inētō hac
die dī extitisse. S̄ q̄re festa mutata sint. dicet
cū d inētōe agef. Ad p̄ns at s̄ dixisse sufficiat:
q̄ duplici d cā eccia h̄ tria festa q̄ secūt natitatē
d̄ni sic voluit ordiare. P̄na ē vt xpo sp̄sō 7 ca
piti oēs sui comites adiūgāt. Nat^o ei xps sp̄s^o
eccie. i hūc mōz tres sibi comites adiūxit. De q̄
b̄o comitib dī cāctis. Dilect^o me^o cādid^o 7 ru
bicūd^o elect^o ex milib. Cādid^o q̄stū ad s̄ohēm
euāgelistā p̄ciosū p̄fessorē. Rubicūd^o q̄stuz ad
stephanū. p̄thomartirē. Elect^o ex milib q̄stuz
ad turbā inocētū x̄gialē. Sc̄da rō ē. vt sic ec̄cia
oim martir̄ genera hm ḡd^o diḡtat̄ isil adunaēt
Quoz q̄d martir̄ xpi natitas cā fuit. Est em̄
triplex martirū. Anū voluntate 7 ope. Sc̄dm
volūtate s̄ n̄ ope. Tercū ope s̄ n̄ voluntate. P̄ri
mū fuit i b̄o stephāo. Sc̄dm i b̄o iohē euāge
lista. Tercū i inocētib.

Thānes interpre

tar^o dī gr̄a. v̄l i q̄ ē gr̄a. v̄l cui dōatū ē vel
cui donatō a dō fca ē. p̄ h̄ itelligūt q̄tu
or p̄nlegia q̄ fuerit i b. iohē. P̄m̄ ē p̄cipua xpi
dilectō. Xpc ei p̄ cetis aplis eū dilexit: 7 maiora
dilectōis 7 familiaritatis siḡci oñdit. Et iō dī dei
gr̄a qz d̄no ḡtiol^o. Et pl^o petro ipm dilexisse vi
det. S̄ ē dilectō aīmi 7 signi. 7 illa q̄ est signi
duplex ē. Ana q̄ p̄sistit i familiaritatis oñsiōe: et
alia i b̄nificōz exhibitiōe. q̄stū ad p̄mā v̄trūqz eq̄
lit dilexit. q̄stū ad secūdā pl^o iohēz q̄s petz. q̄stū
ad tciā pl^o petz. Sc̄dm ē carnis icorruptio. qz
x̄go a d̄no ē elect^o. 7 ide dī i q̄ ē gr̄a. In ipo em̄
fuit gr̄a pudicitie x̄gial. v̄n 7 de nuptijs volens
nubē a d̄no v̄t fuit. Tercū ē secretor̄ r̄uelatō

Et ide dī cui donatū ē. Eide ei donatū ē mltā se
creta 7 p̄fida nosse: sic d̄ d̄mitate x̄bi: 7 p̄sima
rōe seclī. Quartū ē m̄ris dī r̄comēdatō 7 ide dī
ctū ē cui donatō a dō fca ē. Maria ei donatō a
d̄no tūc eide fca ē. q̄n m̄r dī e^o custodiā dōata
ē. E^o vitā Dilet^o laodicie eps sc̄psit: quā s̄i
dor^o i libro d̄ ortu 7 vitā v̄l obitu sc̄toz patz ab
b̄ueniuit.

Thānes aposto

lus 7 euāgelista dilect^o a d̄no 7 x̄go
elect^o. P̄ p̄tbecosten diuis aplis
i asiā ē p̄fect^o: vbi ec̄cias mltas fūdauit. Domi
cian^o igit̄ ipator. e^o it elligēs samā accerlitū eū i
doliū feruetis olei an̄ portā latinā mitti iussit. Il
le at ide exijt ille^o sic a cor̄ruptōe carnis extite
rat alien^o. Quidēs igit̄ ipator qz nec sic a p̄dicatō
ne relisēt: eū i parthmōs isulā i euāliū relegauit:
vbi sol^o degēs apocalipsiz sc̄psit. Eodē at āno
impator. p̄t sui nimā crudelitātē occidit 7 a se
natu q̄cqd fecerat r̄uōtur. Sicqz sc̄m ē vt sc̄s
iobes q̄ cū iniuria i isulā r̄portat^o fuerat. cū ho
nore ephelū i d̄ret: occurētē ei vniuersa t̄ba et
dicere. B̄ndict^o q̄ v̄it i noie p̄ni. Cū at igredē
tur vibē. drusiana e^o dilectrix q̄ suū plimū deli
terabat aduētū mortua efferebat. Parētes igit̄
tur ei^o vidue 7 orphāi dixerūt ei. Sc̄te iobes ec
ce drusianā efferrim^o. q̄ tuis semp̄ moitis obsecū
dās. nos oēs alebat. tuū qz delidēbat plimum
aduētū: di. O si videā aplz di anq̄s moriar: Ec
ce tu v̄liti: 7 te vidē n̄ potuit. Cū m̄t feret̄ de
poi 7 cor̄p^o r̄solui: di. D̄ns me^o ihs xpc iulcitet
te drusiana: surge 7 vad i domū tuā: 7 para m̄ re
fectōz. Stati illa surrexit 7 cepit ire: sollicita d̄ ius
siōe apli: ita vt sibi vidēt qz n̄ d̄ morte s̄ d̄ s̄no
excitass̄ eā. Ak̄a at die craton p̄hs i foro po
pulū p̄uōuit: vt oñdēt q̄no h̄ mōs p̄tēd^o elset
Duos em̄ ditillimos iuuenes fr̄es p̄ciosissimas
gēmas distracto toto p̄imoio emē fecēat: 7 cas
i p̄spctū oim p̄frigi iusserat. Cōngit igit̄ aplm il
luc trāsitiū facē vocāiqz ad se p̄hm: b̄mōi mūdi
p̄tēptū triplici rōe p̄denauit. P̄rio qz ore hoim
landat s̄ d̄no iudicō p̄denat. Sc̄do qz ex tali
p̄tēptū viciū n̄ curat. 7 iō van^o ē sic medicā va
na d̄r ex q̄ morib neq̄qz curat. Tercō qz p̄tēpt^o
meriton^o ē q̄ sua paupibz elargit. sic d̄ns iunēi
dixit. Si vis p̄fect^o eē: vadē 7 v̄de oia q̄ habes
7 da paupibz. Cui craton dixit. si v̄e d̄s m̄gr tu
us est. 7 vult vt haz gēmaz p̄ciū paupibz eroge
tur: fac vt r̄itegrēt. 7 ad ei^o facias gl̄iaz qd̄ x̄go
ad hoim feci samā. Tūc b̄tus iohēs gēmarum
fragmenta in marū suā recolligens: orauit. 7 fa
cte sunt integrē sicut p̄lus. Statiqz p̄hilosop^o
7 illi d̄no iuuenes crediderūt. 7 gēmas v̄dētēs

pcū paupib; erogant. duo i sup iuuenes hono-
rati. qz vn' vobat ātīqu' alt' eugeni' hoz exē
plo. reditis oib; 7 paupib; erogatis. apls fut se-
cuti. Quada at die vidētes suos suos p̄ciosis
idūntis fulgētes. i vili x̄o pallio se egētes: p̄tri
stari cepērt. Qd cū sc̄tus Iohes aduissz. eo qz
facie tristes eēt x̄gas 7 lapides minutos a lit-
tore mans defern fec: 7 eos i aux 7 gēmas p̄uer-
tit. Qui iussu apli vniuersos auuifices 7 gēmar-
os p̄ septē dies querētes fuerit sc̄: dicētes. qz illi
nūq; tāpuz aux 7 tāp̄ciosas gemmas se vidisse
testati s̄. Dixitq; eis. Ite 7 redimite vob trās
q̄s redidistis: qz celorū p̄mia pdidistis. Estote
floridi vt marcescatis. Estote diuites t̄p̄al; vt i
p̄petuū mēdicetis. Tc̄ apls p̄ diuitias diuiti'
cepit disputare. ondes qz lex s̄ q̄ dñt nos ab i-
moderato diuitiaz appetitu r̄trabē. Prīmū est
scriptura: vn' recitauit i ystoria d̄ diuite epulōe
quē dñs sp̄s̄bavit: 7 d̄ lazaro paupe quē dñs
elegit. Secūdu ē natura: qz hō sine diuitijs na-
scit 7 nud': 7 sine diuitijs morit'. Tercū ē crea-
tura: qz sol. lūa. sydera. pluuia. aer omib; s̄ p̄nia
Et sic p̄nit oib; sua b̄ficia largiūt. sic 7 iter ho-
mines oia coia eē dñt. Qrtū ē fortuna. Dixit ei
qz diues hu' efficit nūmi 7 dyaboli. Nūmi qz n̄
possidet diuitias. s̄ ipse a diuitijs possidet. Dy-
aboli qz iux euāgelii amato: pecūie hu' ē mam-
monē. Quintū ē cura: qz hnt curas 7 sollicitudi-
nē diurnā 7 noctnā acq̄redo 7 i custodiendo.
Rā i acq̄redo hnt laborē: i custodiēdo t̄iozem.
Sextū ē iactura: 7 ostēdit qz diuitie sunt causa
iacturē q̄ ē i acq̄sītōe duplicis mali. s̄ mali i p̄nti
qd ē elatio: 7 mali i futuro: qd ē et̄na dānatio: 7
alten' qd ē i pditōe et̄na. s̄ duplicis boni videli-
cet bōi i p̄nti qd ē gr̄a. 7 boni i futuro: qd ē eter-
na gl̄ia. Cū igit sc̄tus iohes p̄ diuitias talit' di-
sp̄taret. ecce iuuenis qdā morit' efferebat. qz
trigita dies hēbat qz vxorē accepat. veniēs igr
m̄. vidua. 7 ceteri qz cū flebāt. ad pedes apli p̄-
ciderūt: rogātes qz hūc qz sic dr̄usianā i noie dñi
suscitaret. Flēte igr aplo diuiti' 7 orāte: p̄tinuo
mortu' surrexit. Precepitq; ei vt ill' duob; di-
scipul' enarraret qntā icurissēt penā. 7 qntam
gl̄iam pdidissēt: qz m̄ta d̄ gl̄ia padisi 7 de peis
inferni q̄s viderat enarrauit: dicēs. O miseri vi-
di angelos vros flētes 7 demōes ḡtulātes. Di-
xitq; eis. qz pdidissēt et̄na palatia q̄ s̄ gemmis
choruscātib; fabricāta. claritatis mirabil' p̄tēti-
ua. copiosis epul' r̄fecta. delicijs plena. gaudijs
gliosa. 7 imp̄petuū p̄māsura. De inferno at octo
penas dixit. qz his x̄sib; p̄tinēf. Vermes 7 tene-
br̄e. flagellū. frigus. 7 ignis. Demonis aspectus
scelerū p̄fusio. luctus. Tc̄ ille qz fuerat sulcatus
7 illi duo discipuli ad pedes apli se p̄sternētes.

rogabāt vt misericōdiā p̄sequerent. Quib; apls ait.
xxx. dieb; p̄nias agite: int' q̄s orate vt x̄ge 7 la-
pides ad naturā p̄stinā r̄uertāt: qd cū factū eēt
ait eis. Ite 7 vn' tulistis x̄gas 7 lapides: defera-
tis. Qd cū fecissent: 7 x̄ge 7 lapides i sui natu-
rā fuerit fuissent. oim' x̄tutū gr̄am quā prius ha-
buerant receperūt. Cū at b̄s Iohes p̄ totā
asiaz p̄dicasset: cultores ydolorū seditōez i p̄plo
p̄citātes Iohes ad templū dyane trahēbāt: co-
gētes eū sacrificiū offerre. Quib; b̄s iohes hāc
diliuccionē p̄soluit: vt aut ipi ad inuocatonem
dyane eccliaz x̄pi euerterēt: 7 ipse ydolis sacri-
caret. aut ipse ad inuocationem x̄pi. templū dy-
ane p̄uerteret. 7 ipi i x̄pm crederēt. Hūc ḡ sentē-
tie cū maior ps p̄pli p̄sensisset exeunib; cūctis de
templo. orauit apls 7 funditus templū corruit:
7 dyane imago penit' p̄minuta ē. Aristodem'
at p̄ntifer ydolorū in p̄plo seditōem maximā co-
citauit: ita vt vna ps p̄pli p̄ aliā ad plū p̄aretur.
Cui apls qd tibi vis faciā vt placeris: Cui ille.
si vis vt credā i deū tuū dabo tibi venenū bibē.
7 si tibi nullā vite lesiōz intulerit. verus de' dñs
tu' apparebit. Cui apls. Fac vt locut' es. Et il-
le volo vt an' alios moriētes videas. vt sic apli'
p̄tūescas. P̄ergēs igr Aristodem' ad p̄colu-
lem. duos viros decapitandos petijt: 7 coram
eis omnib; venenū dedit: qz mox vt venenū bibe-
runt sp̄m exalarunt. Tūc apls calicem accipiēs
7 signo crucis se muniens. totū venenū bibit: et
nullā lesionē incurrit. quapropter deum omnes
laudare ceperunt. Aristodemus autē dixit: ad-
huc mihi inest dubietas. sed si veneno mortuos
suscitaueris absq; dubio vere credam. Tc̄ apo-
stolus ei tunicam suam tribuit. Cui ille. cur mihi
tunicam tuam dedisti: Cui apls vt v' sic p̄fus'
a tua infidelitate discedas. Cui ille. Quāqd tuni-
ca tua credē me faciet: Et apls: vade 7 mitte eā
sup corpora defunctorū: dicēs. apls x̄pi me mi-
sit ad vos: vt i x̄pi noie exurgatis. qd cū fecisset
ilico surrexerunt. Tūc apls pontificem 7 p̄con-
sulē credentes cum omni parentela sua in chri-
sti noie baptizauit. qui in honorem beati iohā-
nis ecclesiam p̄struxerūt.

Refert b̄s clemēs sic̄. i. iij. li. eccl̄iastice histo-
rie iueitur. qz quodam tpe apls qndā iuuenem
pulcrū 7 feroce p̄uertit: 7 eū cuidā ep̄o sub t̄epo
siti noie p̄mēdauit. Post aliqd at tps iuuenis
dereliquit ep̄m 7 fact' ē p̄nceps latronū. Apl's
itaq; ad ep̄m venit 7 suū t̄epositum requisit.
Cūq; ille d̄ pecunia intelligeret. 7 ex b̄ rebemē-
ter stupet: dixit ei apls: iuuenē illum a te repeto
quē tibi tāstudiose recommendāni. Cui ille paf-
sancte in anima mortuus est: 7 in tali monte cuz
latronibus t̄egit. quozum ipse princeps existit.

Quibus auditis vestre sua scidit: et caput suum pugnis feriens. bonum igitur te custodere frater aie tereliqui. Lofelli igitur equum sibi pare iussit: et ad illum motum in trepidum cucurrit. Quae cum iuuenis insperisset. pro pudore nimio statim equum ascendit: et velocius aufugit. Aplos autem etatis oblitus videt calcantibus equum: et protergum clamitat fugietis: ut quod fili dilectissime fugis patrem et iermem senem: Ne timeas filium. quia pro te christo rotes reddat. et certe pro te libenter moriar sic pro nobis christus est mortuus. Reuertentem filium ruertere. quia dominus me misit. Qui audies propter dicit et amarissime sicut. Aplos autem ad pedes eius prostravit: et manum neclat. tunc propter pnia iam purgata osculari cepit. Ieiunante igitur orante pro eo aplo venia impetravit: ipsumque postmodum in episcopum ordinauit. Legit quod in eadem historia ecclesiastica. et hinc in glo. super secunda canonica iohannis bannis. quod cum b. iohannes apud ephesum balnea lanandi gratia introisset. et ibidem cherubim benedicentem vidisset: in dicitur extulit. di. fugiamus hic: ne balnea super nos corrumpat in quibus lauatur cherubim vitans inimicum.

Cum quis quod dixit di. viua b. iohannis a quodam oblata fuisset. et ille eam quod demalecedo tangeret: et peraret: quodam adolefcentem b. videns. ad coenos suos rededo dixit: videte quomodo ille senex cum auicla sic puer ludat. Quod b. iohannes pro spiritu recognoscens. iuuenem ad se vocauit: et quod in manu tenet inquit: cui cum se arcum diceret tenet ait. quod idem facis: et iuuenis aues idem ac bestias sagittam. Cui aplos. quod tunc iuuenis arcum cepit tendere: et tunc in manu tenere. Sed cum nihil ei aplos diceret: iuuenis arcum distendi. Cui iohannes. quod fili arcum distendisti: Et ille quia si diuinitus tesus tenet. ad iacenda iacula infirmior reddet. Et aplos ad b. sic et humana fragilitas ad proterplatoz minus valida fiet. si spiritus in suo rigore persistens. fragilitati suae interdum prodefcedere recusat. Quia et aqua cunctis auium celsius volat: et sole clarus prospicit et tamen nature necessitate ad ima descendit. Sic et humanum animus. cum se modicum a proterplatoe recubitat. crebra inuolutioe ardetur ad celestia redit.

B. igitur iohannes ut testatur hiero. Cuius ipse usque ad ipas suam ultimam senectutem ephesum moraretur. et vix inter discipulorum manus ad ecclesiam deferretur. nec plura verba dicere possit. ad quilibet pausa b. dicebat: filioli diligite alterutrum. Tandem frater quod cum eo erant admirantes quod spiritus eadem diceret: dixerunt ei. Magister quod spiritus eadem loquens: Qui respondit: quia proceptum domini est et si solus b. fiat: sufficit. Refert quod belynadus. quod cum iohannes euangelista euangelium scribere debet. prius indicit ieiunium ut oraret se digna scriptura. Fecit autem ipsum pro illo loco secretissimo in quo divina scriptura secesserat orasse: ut nullas huic insisteret operi veterum ibi aut imbruium iniurias pateret. hanc quod eisdem loco videtur hodie reuerentiam elementa sua dicitur b. Belynadus. Cui igitur eest nonagitanouem annorum. a pas-

sione domini hinc in ysidoro anno sexagesimo septimo: apparuit ei dominus cum discipulis suis: dicens. Veni dilecte mi ad me. quia tempus est ut in mensa mea cum tuis fratribus epulis. Surgens autem iohannes cepit ire. Cui dominus. Dominica die ad me venies. Veni igitur die dominica. vniuersus populus peruenit in ecclesia quae fuerat ipsius nomine fabricata: quae primo pulloz catu predicauit eisdem hortas eos ut in fide essent stabiles: et in mandatis disferuentes. Post hoc foueam quadratam iuxta altare fecit fieri et terram extra ecclesiam iactari. Descendensque in foueam expansis ad deum manibus: dixit. Inuitatus ad conuiuium tuum domine ihesu christe ecce venio. gratias agens. quia dignatus es me ad tuas epulas iurare: licet quod ex toto corde meo desiderare te. Licet quod orozes finisset: tanta lux super eum emicuit quod nullus in eum respicere potuit. Recedente autem lumine. manna touea plena inuenit. quod in loco illo usque hodie generat: ita ut in fundo foueae instar minute arene scaturire videatur sicut in fontibus fieri consuevit.

Sanctus Edmundus rex anglie nulli petenti in nomine sancti iohannis euangeliste aliquid denegabat. An pertigit quod quidam pegrinus absente camerario in nomine sancti iohannis euangeliste iportune a rege elemosinam postularat. Cui rex preciosum anulum: cum nil aliud in promptu haberet: dedit. Sed post plures dies quidam miles anglie in transmarinis partibus constitutus. ab eodem pegrino anulum regi referendum in hec verba recepit. Ille cui et pro amore anulum hunc dedisti: tibi remandat vni liquido parat quod b. iohannes eidem in forma apparuit pegrini. Ysidorus in libro de ortu vita vel obitu sanctorum patrum. Mutauit iohannes in aux siluestres frondius regas. littozeaqz saxa in gemmas. gemmarum fragmina in propriam reformam ut naturam. procepto populi vidua suscitauit. et redi iuuenis eorum remeate aia repauit. bibes letiferum haustum euasit periculum. et eodem prostratos poculo inuire repauit statim. hec Ysidorus.

Innocentes dicti

se triplici ratione. scilicet ratione vite. ratione pene. et ratione innocentie assecute. Ratione vite dicti se innocetes. ex eo quod vitam innocentem. id est non nocentem habuerunt. nulli enim unquam nocuerunt: nec deo pro inobediencia: nec primo pro iniusticiam. nec sibi pro alio peccati malicia. et ideo dicitur in psalmo. Innocetes et recti adhaerent mihi. Innocetes in vita et recti in fide. Ratione pene quoniam innocentes et iniuste passi sunt. unde psalms. Effuderunt sanguinem innocentem. Ratione innocentie assecute. qui in ipso martirio assecuti sunt baptismalem innocentiam. id est ab originali peccato modica de qua innocentia dicitur in psalmo. Custodi in-

De sanctis

nocentiā ⁊ vide equitatē .i. custodiꝝ innocētiā
baptismatis: postmodū vide eq̄tatē bone opa
tionis.

Innocētes ab he

rode ascolonita interfecti sunt. Tres
enī fuisse herodes sacra scriptura cō
memorat. q̄s famosos fecit eorū infamias crudeli
tas. Prim⁹ dicitur esse herodes ascolonita. s̄ q̄
dñs natus ē: ⁊ a q̄ pueri occisi s̄. Secū⁹ dicit⁹
est herodes antipas: q̄ iobez decollauit. Tercius
dicitur esse herodes agrippa: q̄ iacobuz occidit. ⁊
petrū incarcerauit. vñ d̄ b̄ extat̄ plus. Ascolo
nita necat pueros: antipa iobez. Agrippa iaco
bū claudēs i carcē petrū. S̄ p̄mi herodis hy
storiā breuiter videamus. Antipa ydume⁹ vt
i historia scolastica legi. nep̄tē regi arabū duxit
uxorē: ex q̄ filiū hūit quē vocauit herodē. q̄ po
stmodū ascolonita dicit⁹ ē. h̄ a cesare Augusto
regniū iudee accepit ⁊ tūc primitus ablatū ē sce
ptrū d̄ iuda. Hūic sex filij nati s̄. i. antipater. a
lexāder. aristobol⁹. archelaus: herodes antipas.
⁊ philippus. Alexādrū autē ⁊ aristobolū ex eadem
m̄re iudea geitos romam misit: liberalib⁹ artib⁹
imbuēdos. post hoc a studio redierūt: ⁊ erat ale
xander acerrimus porator. Jāq̄ liberi licētius
d̄ susceptōne regni cum patre disceptabant. ob
h̄ p̄i offensū antipatrem illi p̄ponē satagebat.
Lūq̄ illi d̄ morte p̄is tractasset. ⁊ ob h̄ a p̄ie re
iecti fuissent. cesare adēit. d̄ p̄is iniuria p̄q̄sturi
Interea magi hierosolimā veniūt: ⁊ d̄ ortu no
ui regis diligētē sciscitāt. Herodes h̄ audies
p̄turbat. timens ne d̄ verorū regū genere aliq̄s
natus eēt: qui eum tanq̄ regni iuasorē repellēt.
Rogabat igitur magos vt eo inuento sibi inun
cient: simulās se velle adorare quē volebat occi
dere. Verūtānē magi p̄ aliam vñ reuersi sūt in
regionē suā. Videns herodes q̄ nequaq̄s ad se
venirēt: stelle visioe eos deceptos ad se redire e
rubuisse credidit: ⁊ ido ab inquisitione pueri ani
mū reuocauit. Cū autē audisset que pastores di
xerant. ⁊ q̄ lymēō ⁊ anna. p̄phetauerant. vebem
ter timuit: ⁊ se a magis turpiter illusū putauit.
Tē herodes d̄ nece pueroꝝ q̄ erāt i bethleē tra
ctare cepit: vt cū eis ille quē iqrabat occideret.
Ad monitōnē autē angeli Joseph cum puero ⁊
m̄re i egiptū i ciuitatē hermopoli fugit. ibiq̄s se
ptē ānis vsq̄ ad obitū herodis māsit. Ingridi
ente igit⁹ dño egiptū s̄m ysaie vaticiniū: vniuer
sa ydola corruert. Tradūt q̄s q̄ sic i exitu filioꝝ
israhel d̄ egipto n̄ fuit domus i egipto in qua p̄
curante dño nō iaceret mortuū p̄mogenitū: ita
nec tūc fuit templū in quo n̄ corruisset ydolu.

Refert cassiodorus in hystoria triptita: q̄ in

Innocētib⁹ Fo. XIII.

hermopoli thebaide dicat esse arbor que vo ca
tur perlidis: valens in salutem multoꝝ. si fruct⁹
aut folium aut pars corticis collo egrotatiū alli
get. Cū igit⁹ beata Maria cū filio i egiptū fuge
ret. hec arbor vsq̄ ad terram inclinata est. ⁊ xp̄s
suppliciter adorauit. Hec cassiodor⁹.

Cū igit⁹ herodes d̄ nece pueroꝝ disponderet a
cesare augusto per epistolam est citatus: filioꝝ
accusationib⁹ responsurus. Qui cum per tarsū
iter faceret. intellexit q̄ magos naues tarsensū
transuexissent: ⁊ ideo omēs naues tharsis com
buri fecit. s̄m q̄ predictum fuerat. In spiritu ve
hementi p̄teres naues tharsis. Lūq̄s pater euz
filijs coram cesare disceptarent. distinūtū est vt
filij patri in omnib⁹ obedirent: ⁊ ip̄e cui vellet re
gnū dimitteret. Rediēs igit⁹ herodes: ⁊ ex con
firmatione factus audacior. mittēs occidit omēs
pueros qui erant in bethleē a bimatu ⁊ infra s̄m
t̄ps qd̄ exq̄sierat a magis. hoc autē duplicē itel
ligētā p̄tinet. P̄tio vt hec dictio infra. dicat or
dinem t̄pis: ⁊ est sensus a bimatu ⁊ infra. i. ab ifā
tib⁹ duoz annorū vsq̄ ad pueros vni⁹ noctis.
didicerat enī herodes a magis ea die q̄ stella ap
paruit eis dñm natū eē. ⁊ q̄ iā ann⁹ fluxerat ex
eo q̄ romā ierat ⁊ redierat. dñm anni curiculū
⁊ reliq̄rū insup̄ diē eē credebat ido q̄s sup̄ eta
tē eius vsq̄ ad bimos. ⁊ infra vsq̄ ad vnius no
ctis ifantes deseuit i pueros: timens pueri mor
phoseon. i. transformationem ne. s̄. puer cui sy
dera famulabāt. sup̄ etatē suā v̄l ifra faciē trans
formaret: ⁊ hec snia v̄sitationis ⁊ verior h̄ ⁊ r̄pu
tat. Alio mō exponitur s̄m L̄n̄b. vt infra dicat
ordinem numeri: ⁊ est sensus. a bimatu ⁊ infra. i.
a puenis duoz annorū vsq̄ ad pueros q̄n
q̄ annorū. Dicit enim stellam per annum an
te ortum saluatoris magis apparuisse. Hero
des autem postq̄ hoc a magis didicit. romam
vadens. ⁊ adhuc per annum distulit. Credebat
autem tunc dominum natum fuisse quando ma
gis stella apparuit: ⁊ ideo dominum duoz an
norū esse credebat: vnde pueros bimos occi
dit: ⁊ deinceps vsq̄ ad quinq̄ annos: sed si mi
nores binis. Cui assertioni fidem facere videtur
q̄ quedam ossa innocentium habent adeo grā
dia q̄ bimozum esse non possunt. Potest tamē
dici. q̄ longe maioris erant homines quantita
tis q̄ modo. Ipse autem herodes statim ibidē
punitus est. Nam sicut ait Macrobius. ⁊ i qua
dam chronica legitur. vnus paruulus filius he
rodis ibidē ad nutriēdū casu fuerat datus q̄ cū
alijs a carnificib⁹ est occisus. Tunc adimpletus
est qd̄ dictum est per p̄pham. Vox ploratus et
vlulatus piarum. scilicet matrum audita est i ra
ma. i. in excello. deus autem iudex iustissim⁹: vt

i. eadē historia scolastica legi n̄ ē pass^o tāta abe-
rodus neq̄tia remanē ipunitā. Divino em̄ iudi-
cio factū ē. vt q̄ multos orbanerat filijs ip̄e suis
miserabilib; orbaref. Nā alexāder 7 aristobol^o
itez p̄i hiti s̄ suspecti. p̄fess^o ē ei vn^o d̄ eoz cō-
plicib;. q̄ alexāder mlta sibi donana. pmisiss;. si
p̄i venenū ppinaret. p̄fess^o ē et tōsor d̄ pmisiss
sibi munerib;. si dū p̄is barbā radēt. eū cōtinuo
iugularet: addiditq; alexād; dixisse n̄ eē ponen-
dā sp̄ē i sene q̄ sibi capillos tingēt vt iuueis ap-
parēt. Ob h̄ p̄i irat^o eos occidi fec̄: antipatrē aut
futur; regē instituit. s; 7 ip̄i antip̄i herodē antip̄ā
i r̄gnū substituit. In sup̄ herodē agrippā 7 herō
diadē vxorē philippi. q̄s ex aristobolo suscep̄at
p̄ina dilectōe fonebat. hac duplici de cā antip̄i
itolerabile ē p̄iez p̄cepit odiū irantū q̄ euz attē-
tauerit occidē p̄ venenū. qd̄ herodes iā p̄fenti-
ens eū i carcē posuit. August^o at̄ cesar audiens
q̄ herodes filios occidisset. dixit: mallē eē hero-
dis porc^o q̄s fili^o. q; cū sit. p̄selit^o porcis parat
7 filios occidit.

Ip̄e at̄ herodes cū iā ānos. lxx. h̄et in ḡuissi-
mā egritudiez cecidit. Nā febre valida. p̄urigi-
ne corp̄is. colli p̄tinuis torm̄tis. pedū iflatōe. v̄-
mescētib; testiclis. itolerabili fetore. crebro ābe-
litu. 7 interruptis suspirijs torq̄bat. A medicis
x̄o i oleo positus ide q̄i mortu^o ē allat^o. Audi-
ens at̄ iudeos mortē suā euz gaudio expectare.
nobiliores iuuenes ex oī iudea collectos i carcē-
rē posuit: dixitq; salome sorori sue. Scio iude-
os d̄ morte mea gauisuros: s; potero h̄ie mltos
lugētes 7 nobiles exeq̄as funeris. Si meis vo-
lueritis parē mādatis. vt cū sp̄m̄ emisero. cūctos
occidatis: q̄s i custodia h̄uo: vt sic oīs iudea me
defleat lz̄ inuita. H̄ebat at̄ i p̄suetudie vt post
oēs cibū pomū p̄ se purgaēt 7 comedēt. Lunq;
gladiū manu tenēt tussiq; violēta distēdēt. cir-
cūspiciēs ne se aliq̄s impediret. seip̄s p̄cussurus
manū dextrā sustulit. s; p̄sobin^o e^o sustinēdo de-
xtrā impediuit. Protir^o at̄ q̄i rex mortu^o eēt in
aula r̄gia vlulat^o isonuit. Quo audito exultat
antip̄i. mltaq; si soluet̄ custodib; pollicet. Qd̄
cū coguiss; herodes. ḡm^o filij exultatōez q̄s p̄-
pnā tulit mortē. mittēsq; satellites eū occidi fec̄
7 archelaū p̄ se r̄gnatuz instituit: sicq; p̄t^o dies
q̄nq; mortu^o ē i alijs fortunatissim^o. i reb; dome-
sticis ifelicissim^o. Salome at̄ soror e^o oēs absol-
uit q̄s rex occidi māclauerat. Remigius at̄ i ori-
ginali sup̄ maf. diē q̄ herodes gladio q̄ pomuz
purgabat se pemit 7 q̄ salome soror ei^o oēs vi-
ctos. put cū fratre ordinauerat: interfecit.

Thomas interpretata
tur abyssus: gemin^o vel sect^o. Abyssus

i. p̄fidus i būliatōe: qd̄ patz i cilicio 7 pedum
paup̄ez lotōe. Bemin^o i platōe q; geiate p̄fuit
.i. x̄bo 7 exēplo. Sect^o i passiōe.

Thomas cantua

nehs dū i curia r̄gis anglie p̄sistēt 7 q̄-
dā ibidē fieri p̄ x̄a r̄ligiōi vidēt. curiam
ip̄az deseruit 7 cātuanēs archiep̄o se p̄misit a q̄
archidiacon^o fact^o. ad p̄ces tñ ip̄i archiep̄i r̄gl
cācellanā suscepit: vt p̄udētia q̄ erat p̄dit^o. ma-
lignoz i ecclā p̄hibēt ifult^o: que rex adeo dile-
xit: vt p̄ recessū archiep̄i eū i cathedralē hono-
rē p̄curauerit sublimā. q̄ licz p̄simū r̄sistēt. tan-
tē ob obediētie p̄ceptū humeros sup̄posuit ad
portādū. i. bito at̄ i virū alter; p̄mutat^o: 7 caro e^o
cilicio 7 ieiunijs macerat. Nō solū ciliciuz. p̄ ca-
misia deferebat. s; et femozalia cilicina vsq; ad
poplicē baulabat. Sc̄f̄itatē at̄ sp̄ā ita s̄btiliter
occultabat. vt saluo sp̄ honestatis rigore. s; de-
cētia vestū 7 apparatus vtēsilū p̄cordaret mori-
b; singloz. Tredecī paup̄ez pedes q̄tidie cur-
uatis genub; abluebat: 7 ifectos datus cuilibet
iij. argētis r̄mittebat. Rex at̄ ad volūtātē suā
i detrimētū ecclie ip̄m ifiectē nitebat: volens vt
p̄suetudines q̄s i lib̄tatē ecclie p̄decessores sui
habuerāt. ab eodē silr̄ firmaret. Qui dūz oīno
assentire noluit. s; se irā r̄gis 7 p̄ncipum. puōuit
Quadā at̄ vice sic cū alijs ep̄is a rege artat^o vt
eē sibi mortis sn̄iaz minaret. magnoz viroz de-
ceptus p̄silij x̄boten^o assensus p̄buit voto re-
gis. Verū ex h̄ vidēs aīaz piculū im̄nē. seip̄m
postmodū i p̄nia ḡm^o crucianit: 7 ab altaris of-
ficio se suspēdit: q̄usq; a sumo pontifice restitui
mereret. Req̄rit demq; rex vt qd̄ x̄bo dixerat
scripto p̄firmaret. cui vinlr̄ p̄dixit: 7 a curia cre-
ctā sibi baulās crucē discessit: exclamātib; ip̄ijs
s; eū. capite fu:ē suspēdite proditorē. Et ecce
duo magni. p̄ces 7 fideles ad eū ifusus lacrimis
ueniētes s; iuram̄to assēt: q̄ i e^o mortē mltri. p̄-
cēs p̄iurarūt. Vir igit̄ di ecclie magl q̄ sibi metu-
ens fugā inijt: 7 senonis a p̄pa alexād̄ro suscep-
t^o. 7 i mōsterio p̄tiniacēsi p̄m̄dat^o. p̄ modū in-
frāciā vsq; deueit. Rex x̄o dū romā misiss; vt
legati veirēt q̄ h̄ negociū diffinirēt. oīno r̄pulsā
patit. 7 ob h̄ irā s; archiep̄m āpl^o p̄citaf. Un̄
oīa q̄ erāt archiep̄i 7 suoz dirupuit 7 totā eius
p̄geniē exilio p̄denauit: neq; s; deferēs p̄ditōni
vs; serui. ordini vs; etati. Ip̄e at̄. p̄ r̄ge 7 p̄ regē an-
glie q̄tidie exorabat. Reuelat aut̄ archiep̄o q̄
ad suā eēt ecclā r̄ditur^o 7 ad x̄pm cā palma mar-
tinij miḡtur^o. Septio igit̄ anno sui exilij rediē
conceditur: 7 a cunctis cum honore suscipitur
p̄der aliquot dies ante eū martirium iuueis
quidam de corpore exiens. 7 postmodum mira

De sancto

culose rediēs aiebat: q̄ vsq̄ ad sup̄mū sc̄toꝝ or
dinē duct⁹ fuit. 7 int̄ aptos sedē q̄ndā vacuā vi
dit. p̄cūctān at̄ c⁹ eēt h̄ sedes. āgel⁹ r̄ndit: q̄ cui
dā magno sacerdoti āglicoz h̄uabat. Sacer
dos q̄dā missā d̄ b̄ra h̄guine celebrabat q̄tidie. q̄
archiepo accusat⁹ ab eo accersit⁹. 7 tāq̄ ydeo
ta 7 m̄lci⁹ ab officio suspēdit. Cū at̄ be. thomas
clicū suū p̄sue debēt. 7 s̄ lecto ip̄m abscondisset
vt ad p̄suedū horā captaret. b̄ra manā sacerdo
ti apparuit: dicēs. vade ad archiep̄m ei⁹ dicas
q̄ illa d̄na ob c⁹ amorē missas dicebas. ei⁹ clici
n̄z q̄d ē ī tali loco p̄sue: 7 cētā rubeā d̄ q̄ illd̄ p̄u
it ibidē reliq̄t. Illa igi sibi mādat q̄ interdicit⁹
q̄d tibi fecerāt debeat flaxare diuinit⁹. Qd̄ ille
audiēs 7 ita iueiens stupuit: 7 iterdictū flaxans
sacerdotē h̄ secret⁹ h̄ie p̄cepit.

Defēdit igi vt p̄ns iura eccl̄ie. nec a rege fle
cti⁹ vyl p̄ce. Cū ḡ nullaten⁹ flecti poss̄. ecce mi
lites r̄gl̄ armati veniunt cātuanā. 7 vbi archiep̄s
sit vociferādo inq̄rūt. Quib⁹ ille occurrēs dixit
Ecce ego: q̄d vultis: Et illi. Venim⁹ vt occida
ris 7 vlt̄ vniē n̄ valeb. Quib⁹ ille dixit. Ego p̄
do mori pat⁹ sū 7 p̄ defēsiōe iusticie 7 eccl̄ie lib
tate. Sugi me q̄ntis ex pte di oipotētis 7 s̄ a
nathemate. phibeo: ne meoz cui⁹q̄ aliq̄ten⁹ no
ceatis. do at̄ 7 b̄re marie 7 sc̄tis oib⁹ 7 be. Dyo
nisiō cāz eccl̄ie 7 meip̄m p̄mēdo. H̄is d̄ctis ve
nerādū caput gladi⁹ ipioꝝ impetit. sacra capi
tis corona p̄ciat. cerebꝝ p̄ eccl̄ie paunitū d̄p
git: 7 lic martir d̄no p̄secrat. Anno ad icarnatō
ne d̄ni. M̄lxxiij. Dū igi clerici r̄q̄ez etnā in
aperēt. 7 p̄ eo missā agerēt defūctoz: lubito: vt
aūt: āgeloz choꝝi astātes. voces cātātū iterrū
pūt 7 martiris missā icipiūt. Letabit̄ iust⁹: 7 ce
teri clici. p̄secut⁹. H̄ec ē r̄uera mutatio d̄extre ex
celli. dū cātus meroris h̄rit ī cātū laudis: cū il
lū cui defūctoz suffragia ichoauerāt. martin⁹
postmodū hymnis laudat. Reuera eximia com
probat sc̄titate p̄dit⁹: 7 martir d̄ni gliosus: quē
tāto honore āgeli p̄uenēr. 7 sc̄toꝝ martin⁹ ca
thologo asc̄pserūt. Pass⁹ ē at̄ sc̄tus ista. p̄ ec
clesia. ī eccl̄ia. ī loco sacro. tpe sacro. int̄ ma n̄ sa
cerdotū 7 r̄ligiozoz: vt patiētis sc̄titas. 7 p̄seq̄n
tū crudelitas oñdat. M̄lta insup 7 alia mira
cula p̄ sc̄m suū d̄ns opari digt⁹ ē. meritis ei ei⁹
cecis vyl. s̄urdis audit⁹. claudis gress⁹. vita mor
tuis r̄stituta s̄. P̄oro aq̄ q̄ p̄āni p̄s̄si ei⁹ lan
guine lauabāt m̄lts extitit ī medelā.

Quedā d̄na d̄ anglia varios oculos h̄ie ob
lasciā 7 maiore pulcritudinē affectabat: sup̄ h̄
vovēs votū. nudis pedib⁹ sepulcr⁹ b̄ti thome
visitauit. q̄ cū ī oione p̄strata iacēt. surgēs inue
nit se penitus excecātā. statiq̄ penitēs cepit ro
gare beatū thomā. vt iā nō varios s̄ saltez lues

Siluestro Fo. XIII.

sibi redderet: qd̄ tandem cū magna difficultate
vix valuit obtinē. Quidā at̄ illuzoz aquā sim
plicē. p̄ aq̄ sc̄ti thome d̄no suo ī pixide obtulit
p̄māti. Cui d̄ns ait. si nihil mihi vnq̄ furatus
fuiti. sanct⁹ thomas aquā suā huc te deferre p̄
mittat. si at̄ re⁹ furti es. aq̄ ip̄a p̄tin⁹ euanelcat.
Huic igi dicto ip̄e p̄sentit: sc̄iēs q̄ pixidē aqua
nup̄ implest⁹. mira res pixidē p̄tinuo apuertit et
vacuā inuenerunt. Sicq̄ seruiēs ī medacio de
p̄bēdit 7 furti re⁹ euidentius p̄probat.

Anis q̄dā sc̄iēs 7 docta loq̄. cū n̄suis eā inseq̄
ret. sic̄ d̄dicerat: cepit clamare. lacte thoma ad
iuua me. 7 statū n̄suis cecidit mortu⁹. 7 illa eua
lit. Quidā quē sc̄tus thomas adhuc viuēs
valde dilexerat: cū ḡuit infirmaret: iuit ad eius
tumbā. 7 p̄ s̄tate tua rogauit 7 ad libitū impe
trauit. S̄z cū sanat⁹ rediret: cepit cogitāe q̄ illa
sanitas aie sue forlitā n̄ expediret. An̄ iterū re
diēs ad sepulcrū orauit vt sinō eēt vtile aie sue
p̄tinuo infirmitas ip̄a rediret: statiq̄ infirmitas
redijt lic prius. In ei⁹ at̄ interfectores intan
tū vltio dina desunt vt alij digitos dentib⁹ suis
frustrati dilcerpētēs. Alij insanie d̄fluētēs. Alij
p̄hisi dissoluti. Alij amētes effecti miserabiliter
terrent.

Siluester dicitur a

lucē qd̄ est lux. 7 terra q̄ lux terre id est
eccl̄ie q̄ instar bone terre h̄z pinguediez
bone opatōis. nigredinē humiliatōis. 7 dulce
dinē deuotōis. p̄ ista ei tria cognoscit bona ter
ra. vt ait palladi⁹. Al siluester d̄ a silua 7 h̄bēs
q̄ boies siluestres 7 incultos 7 duos ad fidem
trahit. Al sic̄ dicit ī glosario siluester d̄ viridis
agrestis. vmbrosus. nemorosus. Viridis cele
stia cōtēplādo. Agrestis sc̄ipm̄ excolēdo. Um
brosus ab oi p̄cupiscētia r̄frigeratus. Nemoro
sus int̄ arbores celi plātatus. Et̄ legēdā p̄pila
uit en sebi⁹ cesariēb⁹ quā be. gelasius in p̄cilio se
ptuaginta ep̄oz a catholicis legendam p̄memo
rat licet in decreto habet.

Siluester a m̄re

re 7 nomine iusta genitus. 7 a cirino
presbytero eruditus hospitalitatez
summo opere exercebat. Thimotheus autem q̄
dam xp̄ianissim⁹ ab eo in hospitium suscipitur
qui tamen ob persecutōnez ab alijs vitabatur.
H̄ic thimotheus p̄ vnum annū 7 menses tres
p̄dicauit 7 postea coronam ē assecut⁹ martiry.
dū p̄dicaret p̄stātissime fidē xp̄i. Putās at̄ tar
qm̄ p̄fect⁹ thymo. m̄lts abūdālie d̄it⁹: casa
siluestro expetit iherēs ei m̄ngs m̄. ortis. S̄z cū

vere timorbeū hmoi diuitias n̄ hūisse p̄perit: sil
uelstrū ydolū imolare p̄cepit: alioq̄n i crastinū di
uersa rapet genera tormtoꝝ. Cui siluester. stul
te hac nocte moriens: 7 sempiterna tormta r̄cipi
es: 7 vel nol' verū deū eē que colimus r̄coḡscēs.
Siluester igit̄ carceri ē dū: 7 tarq̄m̄ ad pradiuz
iuitat'. Dū ḡ comedēt: os pilcis i ei' gutture sic
ulat. vt illa rōe reijcē potuerit vl' glutire. Sic
q̄ media nocte defūct' ad tumulū cū luctu duci
tur. 7 siluester cū gaudio a carce libat'. Qui n̄ so
lū a xpianis s̄ et a paganis miro diligebat' affe
ctu. erat eī i aspectu āgelic'. h̄mōe nitid'. integer
corpe. sc̄tus ope. p̄silio magn'. fide catholicus.
spe patiētissim'. caritate diffusus. Wortno igit̄
melchiade ep̄o vrbis rome siluest' ab oī plebe
plurimū remētēs i sūmū pōtificē ē elect'. Hic oī
um orphanōꝝ 7 viduaz 7 paup̄z noia i matri
cula scripta hēbat. 7 oībz necessaria puidebat.
Hic q̄rtū 7 sextū diē 7 sabbatū cū ieiunijs insti
tuit obfūādū. q̄ntū x̄o q̄i dñicā celebrandum.
Hicis x̄o xpianis dicētibz sabbatuz q̄nto die
pot' celebrādū. r̄ndit h̄ fieri n̄ debē. 7 q̄ s̄ tra
ditōis aplice. 7 q̄ dñice debet' p̄passio sepulc'e.
Cui illi. Quā ē sabbatū sepulture i q̄ semeli an
no ē ieiuniū exhibēdū. Quibz siluester. Sic oīs
dies dñic' r̄surrectōis glia. sic oē sabbatū deco
rat' dñica sepultura. Igit̄ d sabbato acq̄scūt. s̄
d q̄nta feria vehemēter p̄tēdūt: asserētēs n̄ debē
xpianōꝝ solēnitatibz sociari. Siluester at' ei' di
gnitate p̄cipue i t̄m̄b̄ oñdit. q̄m̄ hac die dñs ce
lu ascēdit: 7 corpis sui 7 sāguis sac̄z instituit: 7
sac̄z crisima ecclia p̄ficiat. Des igit̄ rōm̄bz ei' acq̄
scūt. Persequēte at' cōstātino xpianos: silue
ster d̄ vrbe exyt: ac i q̄dā mōte cum suis clericis
māsit. Ipe at' p̄stantin' merito p̄secutōis tyran
nice i curabile cecidit plagā lepre. Tādē ad p̄si
liū pōtificū ydolorū adducta s̄t tria milia puero
rū: vt eos occidi facēt 7 se i eoz sāguie r̄ceti 7 ca
lido balnearēt. Egrediēte at' eo ad locū vbi bal
neū pan' debebat: m̄fēs pueroꝝ eīdē occurrit q̄
r̄solutis crimbz miserabil' plulabāt: 7 lacrimās
p̄stantin' iussit stare curz: 7 erigēs se dixit. Audi
te me comites 7 p̄militones 7 oēs ppli q̄ astatis.
Dignitas romani imp̄y d̄ fonte nascit' pietat'.
q̄ h̄c eē legē dedit vt capitali sentētia subdere
tur q̄cūq̄ i bello aliquē occidit' infātē. q̄nta er
go erit crudelitas. vt si h̄ n̄ris faciamus filijs qd̄
heri p̄hibuim' alienis: qd̄ inuat barbaros sup
alle si a crudelitate vicamur: naz vicisse c̄neas
natōnes rō ē vinū bellānū p̄ploꝝ. vincē at' vicia
7 p̄c̄ta: virtus ē moꝝ. In ill' ḡ p̄lys fortōres nos
existim' ill'. In bis x̄o nobilitipis fortōres sum'
Qui ei fuerit i isto certamine supatus: victoriāz
obtinēt victus: victor ei p' trūphū vincit' si pie

tas ab impietate supat'. Vincat ḡ pietas i isto cō
gessu. bñ ei omniū aduersantū poterimus eē vi
ctores: si sola pietate vicamur. Omniū ei se eē to
minū p̄probat. q̄ suum se mōstrauerit pietatis.
Mel' ē ḡ me mori salua vita innocētū: q̄ p̄ co
rū intentū vitā r̄cupare crudelē. quā tñ r̄cupae
incertū ē cū tñ certū sit q̄ sic r̄cupata crudel' est.
Iussit igit̄ vt m̄r̄bz suis pueni r̄adēntur: 7 dona
plima 7 ifinita vehicla p̄berēt. licq̄ m̄fēs q̄ flē
to venerāt: ad loca sua cū gaudio r̄dierūt. Ipe
at' impator ad palatiū suū ruerus ē. Sequenti
x̄o nocte petrus 7 paulus ap̄li apparuerūt ei: di
cētēs. Quā exhorruisti effusione sāguis inocen
tis: misit nos dñs ihs x̄pc dare tibi r̄cupade cō
siliū sāitatis. Siluest' igit̄ ep̄o q̄ ap̄d mōtē sira
ptim latitat excersire. h̄ tibi p̄licina oñdit i q̄ im
mersus tercō: ab oī curaberis lepre morbo. Tu
x̄o x̄p̄o h̄c vicissitudinē r̄ddas. vt ydolorū tē
pla diruas: x̄pi ecclias restauras: 7 ei' deinceps
cultor fias. Luigilās igit̄ p̄stantin' statim milites
misit ad siluest'z. Vidēs at' siluester milites: sta
tim ad palmā martiry c̄p̄didit se vocari. deo at'
se r̄comēdās 7 socios secū adhortans p̄stantino
intrepid' p̄ntat'. Cui p̄stantin' assurgens ait. bñ
te venisse ḡtulamur. Qui a siluestro r̄salutatus
narravit ei p̄ ordinē sui somny visionē. Percō
tātū x̄o p̄stantino q̄ eēt illi duo dñj q̄ sibi appa
ruerūt: siluester r̄ndit illos eē x̄pi ap̄los 7 n̄ deos
Tādē p̄ces impatoris siluester ap̄loꝝ magies
sibi iussit afferri. q̄s vt impator' aperit tles eē q̄
sibi apparuerūt: declamauit. Siluester igit̄ euz ca
thecuminū fecit 7 vni' ebdomade sibi ieiuniū in
dixit: 7 carceres aperire monuit. Cūq̄ i aquam
descendisset baptismatis: mirabilis ibi emicuit
splendor lucis: licq̄ inde mundus exiuit 7 x̄pm
le vidisse asseruit. Prima autem die sui baptil
matis hanc legem dedit. vt christus ab vrbe ro
mana tanq̄ verus deus coleretur. Secunda vt
siquis christum blasphemaret: puniretur. Ter
cia vt quicunq̄ christiano fecisset iniuriam: bo
norum suorum parte dimidia priuaretur. Quarta
vt sicut impator' rome: sic romanus ponti
fex caput ab vniuersis episcopis habeat'. Quinta
vt quicunq̄ in ecclesias confugerit: ab omni
bus seruetur immunis. Sexta vt nullus nisi de
licentia sui antistitis ecclesiam edificet intra mu
ros alicuius ciuitatis. Septima vt ad edificatō
nem ecclesiarum decime possessionum regaluz
tribuantur. Octaua. impator' ad ecclesiam sā
cti p̄cti venit: 7 de suis culpis se lamentabz. Et
accusauit. postmodum arrepto bidente ad fun
damentū basilice ecclesie construende terras
primus aperuit: 7 dnodētum copinos in suis
scapulis foras eiecit. Hec vbi belena mater cō

De sancto

stātini augusti i bethania p̄sistēs audiuit. p̄ fras
 laudat filiū. q̄ abrenūciasset silacris ydolor: sed
 dure icrepat. q̄ p̄licto dō iudoz: crucifixū hoiez
 deū colat. Rescribit at̄ august⁹ vt iudeoz magi
 stros secū adducat 7 ipe xpianoz doctores p̄fer
 ret: vt sic ex disputatōne mutua appareat fides
 vera. Fc̄ta ē ḡ ḡgregatō xpianoz 7 iudeoz ro
 me. venēt q̄z epi. lxxv. 7 rabini iudeoz. cxx. Ad
 duxit q̄z sc̄ra belena. cclj. doctissimos iudeoz. i
 ter q̄s. xij. erāt q̄ sapia 7 eloq̄ntia p̄ cetens ruti
 labāt. Cū igit siluester cū clericis suis. 7 p̄dicti iu
 dei ad disputādā corā ipatore isrl̄ p̄uēssēt d̄ cō
 mūi p̄sensu duos iudices gētiles sapiētissimos
 7 p̄batos noie crachon 7 zenopheū statuerūt:
 ad q̄s p̄tinēt sn̄a. Quilz gētiles erāt: tñ instilli
 mi 7 fideles nihil terreni h̄ie voluerūt: dicentes.
 Diuites n̄ fac̄ pecūie amor: s̄ p̄rept⁹. An̄ nūq̄
 i iudicō aliqd̄ m̄ueris accepert. Tal̄ q̄z iter xp̄ia
 nos 7 iudōs sil̄a ē firmata. vt vno stāte 7 loq̄n
 te ali⁹ n̄ loq̄t. Incipiēs igit p̄m⁹ d̄ ill̄ duodecim
 noie abiatbar ait: cū isti tres deos dicant p̄ies 7
 filiū 7 sp̄m̄sc̄m. maifestū ē eos p̄ legē agē q̄ dic̄.
 videte qz ego suz sol⁹: n̄ ē ali⁹ de⁹ p̄ter me. De
 nūq̄ si dicūt xp̄m̄ deuz eē qz m̄lta fec̄ siḡ. In n̄ra
 eē lege m̄lta fuerūt q̄ mirac̄la pl̄ima fecert: 7 tam̄
 nūq̄ ex h̄ deitatis nomē sibi vsurpare ausi s̄ sic
 iste ihs xp̄s quē isti adorāt. Ad quem siluester.
 Nos vnū deū colim⁹ s̄ n̄ i tāta solitudie eū dici
 m⁹ vt gaudiū filij n̄ h̄iet. Ex v̄is at̄ libris vob̄
 trinitatē p̄sonaz demōstrare valem⁹. Nā p̄ies
 dicim⁹. d̄ q̄ p̄pha ait. Ipe iuduit me p̄i meus es
 tu zc̄. Filiū. d̄ q̄ idē. fili⁹ me⁹ es tu ego hodie ge
 nui te. Sp̄m̄sc̄m. d̄ q̄ idē. Sp̄s ois ei⁹ ois v̄t⁹
 eoz. In h̄ eē q̄ dixit. faciam⁹ hoiem ad imagiez
 7 silitudinē n̄raz. euident̄ 7 p̄sonaz pl̄itatē. 7 di
 uinitatis vnitatē demōstrat. Licz at̄ sint tres p̄
 sone vn⁹ tñ de⁹ ē. qd̄ exēplo visibili aliq̄ten⁹ de
 mōstrare valem⁹. Et accipiēs purpuraz ipato
 ris tres ibi plicas fec̄: dicēs. ecce videtis tres pli
 cas: 7 explicās ait. ecce videtis tres plice s̄ vn⁹
 p̄an⁹. ita tres p̄sone s̄ vn⁹ de⁹. De h̄ aut̄ qd̄ d̄
 q̄ ex miracul̄ de⁹ credi n̄ dz: cū aliq̄ p̄les sc̄ti mi
 rac̄la fecert. nec tñ se deos dixerūt sic v̄ xp̄c deuz
 p̄ h̄ se asserē voluit. Lerte de⁹ sup̄biētes p̄ se nū
 q̄ passus ē sine pena acerrima p̄terire. Sic p̄tz
 i dathan 7 abylon. alijsq̄z q̄z p̄libz. Quō ḡ mēti
 ni potuerit 7 se deū dicē qd̄ n̄ erat: cū eū se deū di
 cētē nulla pena secūta fuerit: s̄ vtutuz efficacia
 comitabat. Tē iudices dixerūt p̄stat abiatbar a
 siluestro sup̄atū. nā 7 rō h̄ docz. qz si de⁹ n̄ esz 7
 se deū dixissz: p̄ferre vitā mortuis n̄ valēt. Tē
 illo amoto sc̄d̄s q̄ 7 ionas dicebat̄ ad p̄fictū ac
 cedēs. ait. Abrahā a dō circūcisioz accipiēs: iu
 stificat⁹ fuit. 7 oēs filij abrahē p̄ circūcisioz iusti

Siluestro Fo. Xv.

ficabant. igit q̄ n̄ fuerit circūcisus nō erit iustifi
 catus. Ad quē siluester p̄stat abrahā an̄ circun
 cisionē dō placuisse 7 amicū di appellatū eē. Igit̄
 n̄ circūcisio ip̄m̄ sc̄tificauit s̄ fides 7 iusticia ip̄z
 dō placē fec̄. n̄ igit̄ accepit circūcisioz i sc̄tificatō
 nē s̄ idistictōz. Isto sup̄ato terci⁹. i. godolias
 accedēs ait. Quō xp̄c vester p̄f̄ eē de⁹. cū assera
 tis eū eē natū. tētātū. traditū. nudatū. felle pota
 tū. ligatū. sepultū: cū hec oia i dō eē n̄ p̄nt. Ad h̄
 siluester. d̄ vestris libris h̄ oia. p̄bamus d̄ xp̄o fu
 isse p̄dicta. Nam d̄ eius natiuitate dixit ysaias.
 Ecce x̄go p̄cipiet zc̄. De eius tentatōe zacha
 rias. Audi ihs sacerdotem magnū stantē corā
 angelo 7 sathan stabat a dextris eius zc̄. De e⁹
 traditōe: p̄s. Qui edebat panes meos: magnifi
 cavit sup̄ me supplantationem zc̄. De eius nu
 datōne idem. Diuiserunt sibi vestimenta mea
 zc̄. De eius fellea potatōne idem. Dederunt in
 escam meam fel zc̄. De eius ligatōne Esdras.
 Vincistis me n̄ sicut patrem qui liberami vos d̄
 terra egypti. clamātes an̄ tribunal iudicis humi
 liastis me: suspēdētes i ligno tradidistis me. De
 eius sepultura Hierē. In sepultura eius reniui
 scēt mortui. Cū ḡ godolias qd̄ m̄deret n̄ habe
 ret: data sententia remotus ē. Quartus qui
 et anna vocabat̄ accedēs ait. Ea que d̄ alijs di
 cta sunt: siluester iste de suo christo p̄dicta fuisse
 firmat. vnde supest vt p̄bet hec de suo christo
 dicta fuisse. Ad quem siluester. Dabis ḡ alium
 quem virgo concepit. qui felle sit cibat⁹. spinis
 coronatus. crucifixus. mortuus 7 sepultus. qui
 surrexit a mortuis. 7 ad celos ascendit. Tunc cō
 stantinns ait. si alium non dedidit sciat se sup̄a
 tum. qd̄ cum facere non posset: hic amouetur.

Quintus qui et Doeth. producitur qui ait.
 Si ex semine dauid christus natus esset 7 san
 ctificatus vt dicitis: ergo baptizari non debuit
 vt iterum sanctificaretur. Ad quē siluester. Si
 cut circūcisio in christi circūcissione finem acce
 pit: ita noster baptismus in christi baptisate
 initium sanctificatōnis habuit. Non ergo ba
 ptizatus est vt sanctificaretur: sed vt sanctifica
 ret. Qui cum taceret: ait constantinus. non sta
 ceret Doeth. si haberet contraria que profer
 ret.

Tūc sextus qui et Chusi ait. Vellem⁹ vt sil
 uester ille causas huius x̄ginalis partus nobis
 exponeret. Ad quem Siluester. Terra de qua
 adam formatus est: incorrupta erat 7 virgo. qz
 nec se ad bibendum humanum sanguinem ape
 ruerat. nec maledictionem spinarum acceperat
 nec hominis mortui sepulturam habebat. nec
 serpenti data fuerat ad edendum. Oportuit er
 go ex Maria virgine nouum adam fieri. vt si

cut serpens natus ex virgine vicerat: sic a nato et
virgine viceret. 7 q ade victor extitit i paradiso. ipe
teterat: factus est dñi in deserto. vt q adā vicerat mā
ducate: viceret a dño ieiunāte. Hoc supato:
septim⁹ q 7 bēiamin ait. Quō fili⁹ dei xpc vi eē
pt. q a dyablo tētari potuit. vt mō i fame panē
ex lapidib⁹ facere vrgeret. mō in tēpli celsitudi-
nē leuaret. mō ad adorādū ip⁹ dyabolū induce-
ret. Ad quē siluester. si dyabol⁹ viciat qz ab adāz
māducete ē audit⁹. pstat iō eū fuisse supatū. qz ē
a xpo ieiunāte ptept⁹. Nos at non inqstū de⁹ s
inqstū hō eū tētari eē fatemur. Iō at triplici⁹ ē
tētari. vt a nob oēs tētatiōes excluderet: 7 sozaz
vincendi daret. Sepe nāqz in boie victoriā ab-
stinētie: seqt tētatiō hūane glie: 7 tētatiōz hūane
gle. appetit⁹ dñij 7 excellētie comitat⁹. iō a xpo
de his viciat vt vicēdi nob forma donet. Ito
supato octau⁹ q 7 aroel ait. pstat qz de⁹ summe
pfect⁹ ē. 7 null⁹ indiget. qd g op⁹ ei fuit vt nasce-
ret in xpo: quō itez xpm xbum appellatis: Sz
7 h pstat qz de⁹ anqz hiet filiū: pī dici n potuit.
g si pī xpi postea dicit⁹ ē: mutabilis fact⁹ ē. Ad h
siluester. Fili⁹ an tpa ex pīe ē genit⁹. vt faceret q
nō erāt. 7 in tpe ē nat⁹ vt reficeret q pierāt. q 7 si
solo xbo reficere poterat: tñ p passionē nisi hō
fieret fdimere nō valebat. qz i sua veritate ad pa-
tiendū apt⁹ nō erat. Nec h erat impfectōis s p-
fectōis. si ir. sua veritate nō erat passibil⁹. Porro
filiū xbum dei dici ex eo pz qz ppha ait. Eructa-
uit cor meū xbu⁹ bonū. De⁹ qz sp pī fuit. qz sp
ei filius extitit. fili⁹ em ei⁹ ē xbum ei⁹. sapia ei⁹ 7
xpc ei⁹. In pīe aut sp fuit xbum. iux illud. Eru-
ctauit cor meū zc. Semp sapia. iux illud qd ait
sapia. ego ex ore altissimi. p diui p̄mogenita ante
oem creaturaz. Semp xpus. iux illud. Ab initō
7 an secula ordinata sum 7 ex antiqz anqz t̄ra fi-
eret necdū erant abyssi 7 ego iaz pcepta erā: nec
dū fontes aqz erupant. necdū mōtes gūi mole
pstitant. an oēs colles ego ptunebar. Adhuc
t̄raz nō fecerat 7 flumina: 7 cardines orbis t̄re.
Lū g pī nūqz fuenit sine xbo sapia 7 x̄tute. quō
putas h nomē sibi ex tēpe adueisse:

Hoc g amato. ix. q 7 iudal dixit. Constat qz
de⁹ iugia nō damnat nec eis maledixit. qre g d
iugio natū tenegatis hūc eē quē colit: nisi vt
obfuscare iugia studeatis. Rursus quō tētari
q potens est. patit q virt⁹ est. morit q vita est:
Deniqz ad h cogens vt duos filios esse dicas.
vnum quē pī genuit. alter quē xgo generauit.
Rursus quō fieri pōt vt patiat hō q assumpt⁹
est: sine lesiōe ei⁹ a q assumptus. Ad h siluester.
Nos xpm nō iō natū de virgine dicimus vt iug-
gia p̄demnem⁹: s cās x̄ginei ptus rōnabilē ac-
ceptamus. nec hac assertōe obfuscant: s ornāt

coniugia. qm̄ hec virgo que xpm peperit de iu-
gio nata est. Tentat aut xpc vt omnes tentatiō-
nes dyaboli vinceret. patit vt vniūsas passiōes
sibi s̄biceret. morit vt mortis impium sibi s̄bin-
garet. Dei qz filius vn⁹ in xpo est. q sic vere est
dei fili⁹ inuisibilis: ita visibilis est xpc. Est g inui-
sibile h qd est deus: 7 est visibile h qd est homo.
Pati xpo posse hoiez assumptum sine passione
ei⁹ q assumptus. exemplo doceri pōt. Naz vt p̄n-
tis purpure regis vtamur exemplo. Lana enim
fuit. 7 huic lane sanguis accedens colorem pur-
pureum p̄buit. Lum g teneret digit⁹ 7 torqret
in filo. qd torqbat h qd regie dignitat⁹ color ē:
an h qd lana extiterat ateqz purpura feret. La-
ne g assimilat homo color⁹ purpure deus. qui si-
mul in passione fuit dū pateret in cruce s̄ passio
ni in nullo subiacuit.

Decim⁹ q 7 thara dixit. Non in placz istud
exemplū qz sil color torqret cū lana. Cui cū omēs
p̄diceret. siluester dixit. Accipe g aliud exemplū
a boi hūis in se solis splendorē. cū incidit: ictum
qdē suscipit. splendor at q̄ iacione inuis existit.
sic boie patiēte dimitas nulli passioni subiacuit.

Undeci⁹ q sileon ait. si de xpo tuo p̄phe ista
vaticinati sunt. tate irrisiōis. Passiōis 7 mort⁹
cās scire vellemus. Siluester. Esuruit xpc. vt
nos reficeret. Sitiuit vt ariditati n̄re vitalia po-
cula ministraret. 7 tētari est vt nos a tētatiōne libe-
raret. Tent⁹ est vt nos a demonum captura di-
mitteret. Irrius ē vt nos ab irrisiōne demonū li-
beraret. ligat⁹ est vt nos a nodo ligatiōis 7 male-
dictōis absolueret. Humiliatus est vt nos ex-
altaret. Expoliatus est vt nuditatem p̄me p̄ua-
ricatiōis indulgentia tegetet. Sp̄neam coro-
nam accepit. vt flores paradisi p̄ditos nob redō-
naret. In ligno suspensus est. vt p̄cupiam in li-
gno genitam dāmnaret. Felle 7 aceto potat⁹ ē.
vt hoiem ad terram fluentem lac 7 mel introdu-
ceret. 7 fontes nob mellifluous apiret. Mortali-
tatē suscepit vt suam immortalitatē donaret. Se-
pultus est. vt sanctorū sepulturas benediceret.
Surrexit. vt mortuis vitam redderet. Ascēdit
ad celum. vt celi ianuam apiret. Sedet a dextr⁹
dei. vt preces credentium exaudiret. Hec silue-
stro prosequente vniuersi tam imperator qz iu-
dices 7 iudei in laudem siluestri proruperunt
vnanimiter. Tunc indignatus duodecimus
qui 7 zambri. indignatiōne magna dixit. Miror
vos sapientissimos iudices verborum ambagi-
bus credere. 7 dei omnipotentiaz estimare hu-
mana ratione concludi. sed iam cessent verba 7
veniamus ad facta. Stultissimi nāqz sunt qui
crucifixum colunt cum ego nomen dei omnipo-
tent⁹ sciam cuius x̄tutem nec sufferunt saxa nec

De circumcissione

audire valet quilibet creatura. et ut me verum dicere comprobetis. thaurus ad me ferocissimus adducatur. et dum in eius aure nomen istud insonent: thaurus ilico morietur. Ad quem silvester. et tu quomodo huius nomen non audirens didicisti. Zambri dixit. non est tuius huius nosse misterium quod iudeorum inimicus es. adducit autem thaurus ferocissimus vir a centum hominibus fortissimis tractatus. at ubi Zambri in aure eius verbum protulit. continuo thaurus mugiens oculosque emittens expiravit. Oes igitur iudei vehementer ac clamant et silvestro insultant. quibus silvester. non dei nomen protulit. sed nomen pessimi demonis noiauit. De enim meo ihesu christo: non solum viventes mortificat. sed et mortuos vivificat. nam occidere posse et vivificare non posse. est leonum. serpentium et ferarum. Si ergo vult et credam quod nomen demonis non fuerit: dicat iterum ut vivificet quod occidit. nam deus deus scriptum est ego occidam et ego vivere faciam quod si non poterit nomen demonis absque dubio noiauit. qui viventes occidere potest: mortuos vivificare non potest. Quibus Zambri ad suscitandum thaurum a iudicibus irgeret: dixit. suscite eum silvester in nomine ihesu galilei. et oes in eum credent. nam si pernis posset volare. tamen istud non valeret perficere. Oes igitur iudei si suscitaverit thaurum se credituros permittunt. Tunc silvester oratione facta. ad aurem thauri se applicans: dixit. o nomen maledictiois et mortis egredere. in suum domini nostri ihesu christi in eius nomine tibi dico thaurus surge. et ad armatum tuum mansuetus recede. Stetit igitur thaurus surrexit: et cum omni mansuetudine abiit. Tunc signa iudei. iudices et ceteri oes fere tria milia virorum conversi sunt ad fidem. Post aliquos vero dies ydolorum pontifices ad imperatorem venerunt: dicentes sacratissime imperator. ille draco qui est in fovea propter quam fidei christi recepistis: plusquam trecentos homines quotidie interfecit stato suo. Consulente super hoc presbiterio silvester: respondit. Unde in vno christiano ex his qui moriuntur. at ille. Si christianos non ledat descende ad eum. et in nomine dei tui fac ut nos non ledat. et credam in eum. Respondit. Ego pro christi virtute eum ab omni cessare lesione faciam. Promittunt pontifices se si hoc faciat credituros. Orante autem silvestro: factus petrus ei appuit dicens. securus ad draconem descende tu et duo presbiteri qui sunt tecum. cumque ad eum veneris: eum taliter alloquaris dominus noster ihesus christus dicitur hunc natum. crucifixum et sepultum. qui surrexit. et sedet ad dexteram patris. huius virtus est iudicare vivos et mortuos. Tu ergo sathana eum in hac fovea decem annis expecta. Os autem eius ligabis filo et gnulo signum crucis habente desuper sigillabis. Postea ad me veni et icolles veniet et panem quem vobis propanero: comedet. Descendit itaque silvester cum duobus presbiteris in foveam per gradum centum quinquaginta duas secum ferens laternas. Tunc draco predictus verba dixit: et os ipsius stridentem et sibulantem. ut iussus fuerat alligavit. et ascendit invenit duos magos: qui

Christi Fo. XVI.

eos secuti fuerant. ut viderent si usque ad dracones descenderet: ex draconis fetore pene mortuos. et eos secum adduxit icolones atque sanos. qui statim cum multitudie infinita pueri sunt. Sicque rationum populus a duplici morte liberatus. scilicet a cultura demonis et veneno draconis. Tandem beatus silvester morti appropinquans: clero de tribus admonuit. scilicet ut in se caritatem habent. ecclesias suas diligenter gubernarent. et gregem a luporum morsibus custodirent. pro huius domini felicitate obdormiuit. circa annum domini. ccccxx.

Circumcisionis do

mice dies quatuor celebres faciunt et solennem. Primum est octava natiuitatis domini. Secundum impositio nomi et salutiferi nominis. Tertium effusio sanguinis. Quartum signum circumcissionis.

Primum ergo est octava

natiuitatis domini. si enim aliorum sanctorum octave solennes sunt: quantomagis octava dies sancti factorum solennis erit. Sed non videtur quod natiuitas domini debeat habere octavam quia eius natiuitas debebat ad mortem. Obiit autem sanctorum idem octavas habent. quia ipsi tunc nascuntur ea natiuitate que est ad vitam eternam: ut postea resurgant in corporibus gloriosis. Eadem ratione videtur quod non debeat habere octavam natiuitas beate virginis nec beati iohannis baptiste filii nec resurrectio domini. quia iam facta erat ipsa resurrectio in re. Sed notandum quod sic dicitur propositum. sunt octave supplementiois. ut est octava natiuitatis domini. in qua suppletur quod missis in festo factum fuerat. scilicet officium de partu etate. Unde et olim in missa consueverat cantari ad honorem beate virginis vultum tuum etc. Item sunt octave veneratiois. ut pasche. penthecostes. beate virginis. beati iohannis baptiste. Item devotiois ut cuiuslibet sancti possunt fieri octave. Figuratiois. ut sunt octave institute de sanctis qui significant octavam resurrectionis.

Secundum est impositio no

mi et salutiferi nominis. hodie enim impositum est ei nomen novum quod os domini noiauit. Nomen primum quod non est aliud sub celo: in quo opteat nos salvos fieri. Nomen quod habet bernardum. est mel in ore. melos in aure. et in bilis in corde. Nomen quod sic dicitur bernardum. ista olei lucet. predicatum pascat. recogitatum lenit. et virgit invocatum. Huius autem triplex nomen sic ex euangelio manifestat. scilicet filii dei. christi et iohannis. Vocatur autem filii dei in quantum est de deo deus. christus in quantum est homo a persona divina ad humanam naturam assumptus. Iesus in quantum est deus humanitati unitus. De hoc triplici nomine dicitur. Vos qui in pulvere estis erigimini et laudate. ecce dominus venit cum salute. venit cum unguentis. venit cum gloria. neque enim sine salute venit ihesus. neque christus sine unctio. neque sine gloria venit filius dei. Siquidem

ipse salus ipse unctio ipse gloria. Quia autem ad hoc
triplex nomen ante passionem perfecte notus non erat.
Quia quantum ad primum ab aliquibus agnoscebat pie-
cturaliter: sic a demonibus qui dicebant ipsum esse filium
rei. Quia ad secundum particulatim ab aliquibus et licet pau-
cis agnoscebat esse christum. Quia ad tertium vocaliter.
quod quo ad hanc vocem Iesus. licet non quod ad rationem nomi-
nis quod est saluare. Primum resurrectio autem habet nomen
triplex clarificatum est. Primum nomen quod ad certitudi-
nem. Secundum quod ad diffusionem. Tertium quod ad nomi-
nis rationem. Primum igitur nomen est filius dei. Et quod
habet nomen sibi recte conveniat sic dicitur bilan. i. li. d. tri.
Vere dei filium unigenitum dominum nostrum Iesum christum esse.
multis modis cognitum est. Dum de eo testatur patris: dum
de se ipse profiteretur: dum apostoli predicant. dum religiosi credunt
dum demones confitentur: dum indei negant: dum genti-
les in passione agnoscunt. Item dominum nostrum Iesum
christum his modis cognoscimus. nomine. natiuitate.
natura. potestate. professione. Secundum nomen est
christus quod interpretatur unctus. Ipse enim fuit unctus oleo le-
ticie per prophetas suos. Per hoc autem quod dicitur unctus
sinuat quod ipse fuit propheta. pugil. sacerdos et rex.
Iste enim quatuor personarum olim presueverat inungi. Fuit
enim propheta in doctrine eruditio. pugil in dyaboli
debellatio. sacerdos in patris reconciliatio. rex in pre-
miorum retributione. ab hoc secundo nomine tenemur.
quod a christo dicimur christiani. De quo nomine sic dicit augustinus.
Christianus iusticie. bonitatis. integritatis. paci-
entie. castitatis. pudicie. humilitatis. innocentie. pie-
tatis. est nomen. Et tu istud quod tibi defendis et
readicas: cui de tam plurimis rebus nec pauca sub-
sistunt. Christianus est ille qui non nomine tantum: sed
etiam opere est. hec augustinus. Tertium nomen est Iesus
hoc autem nomen Iesus habet bernardus. dicitur abus fons
medicina et lux. Primum abus. Hic autem abus mul-
tipliciter habet effectum. est enim abus confortativus. ipiguanus
roborativus et vegetativus. De his sic dicit bernardus. est
abus hoc nomen Iesus. an non toties confortatus qui
ens recordaris. Quid ita eque mentem cogitantem
impinguat: quod ita exercitatus reparat sensus. vir-
tutes roborat. vegetat bonos mores. atque bone-
stas et castas fouet affectus. Secundo dicitur fons
An dicitur bernardus. Iesus est fons vite signatus qui
quatuor riuos se diffundit in plateas. An qui factus
est nobis sapientia. iusticia. sanctificatio. et redemptio. sapi-
entia in predicatio. iusticia in peccatorum absolutio. san-
ctificatio in conuersatione. vel in conuersione. redem-
ptio in passione. hec bernardus. Alibi quoque sic dicit. tres ri-
ui fluxerunt a Iesu. primum doloris in quo est confessio. san-
guis aspersio in quo est afflictio. aqua emendatio
nis in qua est conuersione. Tertio est medicina. unde
sic ait. Est etiam hoc nomen Iesus medicina. Quia
enim ire ita impetus cohibet superbie tumorem
sedat. sanat linoris vulnus. restringit luxurie flu-

rum. extinguit libidinis flammam. sitis temperat. auaricie
ac tori de decoris fugat puriginem. Quarto est
lux. An ait bernardus. An putas in toto orbe tanta est
et tanta fidei lux. nisi de predicatio. vel predicato
Iesu. Habet nomen quod paulus portabat coram gentibus
tanquam lucernam super candelabrum. Habet unum nomen
habetus est multe suauitatis. An bernardus. Si scribas
non sapit mihi nisi legero ibi Iesum. si disputes ac con-
feras. non sapit mihi nisi sonuerit ibi Iesus. Item richardus.
de sancto victore. Iesus nomen dulce. nomen dele-
ctabile. nomen confortans peccatorem et bene spei. Er-
go Iesu esto mihi habitus. Secundo est multe virtuosi-
tatis. An petrus ranen. Vocabis nomen eius habitus
Iesus. Habet nomen quod dedit cecis visum: surdis auditum.
claudis gressum: sermonem mutis: vitam mortuis: to-
tamque dyaboli preteritatem de obsessis corporibus: Iesus
huiusmodi nois effugauit. Tertio est multe excellentie
et sublimitati. An bernardus. nomen saluat omnes nostrum. fra-
tris mei. carnis mee sanguinis mei. nomen est a seculis
absconditum: sed in fine seculorum reuelatum
nomen mirabile. nomen ineffabile. nomen inesti-
mabile. immo eo mirabilius quo est inestimabilius
eo magis gratum quo gratuitum. Hoc autem no-
men Iesus. impositum est ei ab eterno. ab angelo.
et a patre putativo. i. a ioseph. Iesus enim saluator
interpretatur. Dicit autem saluator tripliciter. Vel a
potentia saluandi. vel ab habitu. vel ab actu. Se-
cundum quod dicitur a potentia saluandi conuenit ei hoc
nomen ab eterno. et sic dicitur ei impositum ab
eterno. Secundum quod dicitur ab habitu saluandi
sic fuit impositum ab angelo: et puenit ei a principio
preceptio. Secundum quod dicitur ab actu saluandi. dicitur iposi-
tum a ioseph. ratione future passionis. Unde glosa
super illud. vocabis nomen eius Iesum dicit. ne me
ipones. quod ab angelo. vel ab eterno impositum
est. Et tangit hec glosa hanc triplicem denomina-
tionem predictam. Cum enim dicitur nomen ipones
tangit denominationem factam a ioseph. Cum dicitur quod
ab angelo vel ab eterno impositum est. tangunt
alio die. Recte igitur in die capitis anni constitu-
ta a roma capite mundi: et insignita capitali littera
alphabeti. christus caput ecclesie circumcidit nomen eius
imponit. et eius natiuitatis octauus dies colit.

Tertium est effusio san-
guinis christi. Hodie enim sanguinem suum primo pro
nobis fundere cepit. qui ipsum postmodum pluries ef-
fundere voluit. Quingens enim vicibus sanguinem su-
um pro nobis effudit. Primum in circumcisione: et
hec effusio fuit nostre redemptionis initium. Secundo in
orone. et hec ostendit nostre redemptionis desi-
derium. Tertio in flagellatione. et hec fuit no-
stre redemptionis meritum. Quia linore eius
sanguis symonis. Quarto in crucifixione. et hec su-

it nostre redemptois p̄ciū. Tūc em̄ q̄ nō rapuit exoluebat. Quirō i lateris aptōe. et hec fuit n̄e redemptois sac̄m. Inde em̄ exiuit sanguis 7 aq̄ qd̄ figurauit nos p̄ aquā baptismi debere mundari: q̄ quidē baptism⁹ habitur⁹ erat efficacīa a sanguine xp̄i. Quartū 7 p̄timū ē signaculū circumcissionis qd̄ qd̄ xp̄c hodie accipe dignatus est.

Voluit autē dominus

circūcidi. p̄pter multas rōes. Primo rōne sui vt ve 3̄a carnē humanā se assumpsisse ostēderet: Sciebat ei esse futuros q̄ dicerēt ip̄m nō corp⁹ v̄p̄ sed fantastiū assumpsisse. 7 idō vt eoz errorem p̄faret voluit circūcidi. 7 sāguinē ibi emittere. corpus em̄ fantastiū sāguinē n̄ emittit.

Secdo rōne nostri vt nos sp̄ialiter debere circūcidi mōstraret. Duplex em̄ ē circumcissio s̄m Berni. que debet fieri a nobis. sc̄z exterior i carne: 7 interior i mente. Circūcissio exterior p̄sistit i trib⁹. s̄m habitu ne sit notabilis. i actōe ne sit rep̄hensibilis. 7 i sermōe ne sit p̄emptibilis. Interior autē similit̄ i trib⁹ p̄sistit. s̄m cogitatōe vt sit sc̄a. i affectione vt pura. in intentione vt sit recta. hec Berni. Itē rōne n̄i vt nos saluaret. quēadmodū ei sit cauteriū i vno membro vt totū corp⁹ sanet: sic xp̄c voluit positare cauteriū circumcissionis vt sic totū corp⁹ m̄lticū saluaretur. ad Coll. ij. Circūcisi em̄ estis circumcissione nō manufacta i ex poliatōe carnis s̄ circumcissione xp̄i.

Tercō rōne iudeoz vt iexcusabiles eēt. Si em̄ circūcilius nō fuisset. potuissent se iudei excusare 7 dicere. id te n̄ recipim⁹ q̄ dissilis es p̄ib⁹.

Quarto rōne demonū ne sc̄z incarnationis misterii cognoscerent. Cum em̄ circumcissio fieret cōtra originale p̄c̄m. credidit dyabolus 7 hunc q̄ circūcidebat similit̄ peccatores esse. q̄ circumcissionis remedio indigeret. p̄pter eandē causam voluit vt m̄r sua x̄go p̄petua esset desponsata.

Quirō rōne p̄fecte iusticie adimplēde. Sicut em̄ baptizari voluit vt p̄fectā iusticiā. id est p̄fectā hūilitatē q̄ ē subdere se m̄iori ipleret: sic etiā voluit circūcidi. vt eandē nobis hūilitatē oñderet d̄i auctor 7 d̄ns legis voluit se subdē legi.

Sexto rōne legis moſayce a p̄robāde q̄ erat bona 7 sc̄a 7 cōplenda. q̄ nō venerat legeſ solvere s̄ adimplere Ro. xv. dico em̄ ibm̄ m̄ltū fuisse circumcissionis p̄pter veritatē dei ad p̄firmandas p̄missiones patrum.

Quare autē circūcissio

octaua die fiebat multiplex pōt ratio assignari.

Prima sumit̄ penes intellectū h̄storiciū siue litteralem. Nam sicut dicit rabbi moyses maximus p̄b⁹ 7 t̄bologus licet indens. puer in sep-

tem diebus tante ad huc teneritudinis est quantum est adhuc in vtero matris existens. in octaua autē die fortificatur et solidatur. 7 idō vt dicit nō luit d̄ns paruulos ante octauum diem circūcidi ne ob nimiam teneritudinem nimīū lederentur. Ultra octauum vero diem ip̄am circumcissionem noluit plonari. p̄pter tres causas. q̄s philosophus idem assignat. Prima vt periculum cuitetur. ne sc̄z nimium differret sine circumcissione eos mori cōtingeret. Secunda vt dolor paruulorū p̄uideat. Cum em̄ in circumcissioe maximus dolor sit: voluit eos dominus circūcidi. dum puam adhuc imaginationes haberēt vt minorem ibi dolorem sentirent. Tercio vt parentum tristitie consulentur. Nam cum ex circumcissione pleriq̄ paruuli morerentur: si circumcissi fuissent iam magni 7 ex hoc mortui maior dolor fuisset parentib⁹ q̄ si morerent̄ octo t̄m dies habentes. Secda ratio sumitur penes intellectū anagogicum siue celestem. Ideo em̄ octaua die fiebat vt daret̄ intelligi. q̄ i octaua resurrectōis ab omni pena 7 miseria circumcidemur. Et s̄m hos octo dies erunt octo etates. Prima ab adā vsq̄ ad noe. Secunda a noe vsq̄ ad abrahā. Tercia ab abrahā vsq̄ ad moysen. Quarta a moysen vsq̄ ad dauid. Quinta a dauid vsq̄ ad xp̄m. Sexta a xp̄o vsq̄ ad fines m̄di. Septima morientū. Octaua resurgētū. Vel p̄ octo dies intelligit̄ octo q̄ i eterna vita possideb̄ q̄ enūerat aug. dicens. Quid aliud ē ego ero illoz de⁹ nisi ero eis v̄n satiens. Ero q̄cunq̄ honeste desiderent. sc̄z vita sal⁹ vict⁹ copia gl̄a honor 7 pax et om̄e bonū. Vel alit̄ p̄ septē dies intelligit̄ hō p̄stans ex corpore 7 aīa. q̄tuor em̄ dies sunt q̄tuor elem̄ta ex q̄b⁹ corpus p̄sistit: 7 tres potētie q̄ sūt in aīa sc̄z cōcupisibilis. irascibilis 7 rōnalis. Hō igit̄ q̄ nunc h̄z septē dies: q̄n̄ v̄nitati et̄ne icōmutabilitatis p̄iunget. tunc. viij. dies hēbit: 7 in illo octauo die ab om̄i pena 7 et̄ culpa circūcidetur. Tercia rō sumit̄ penes intellectū tropologi cū siue morale: 7 s̄m hoc octo dies diuersimode p̄nt accipi. Prima p̄t̄ eē p̄c̄i p̄gnitō. ps. Qm̄ i iquitatē meā ego zc. Secunda p̄positū delerēdi malū 7 faciēdi bonū: qd̄ notat̄ i filio prodigo. qui dixit. Surgā 7 ibo ad p̄em meū. Tercia p̄udor de p̄cto. v̄n ad ro. vi. Quē em̄ fructū hūilitatis in quib⁹ nūc erubescatis. Q̄rt⁹ rō d̄ fūo iudicio. iob. xxxij. q̄i tumentes sup̄ me fluct⁹ timui deus. H̄iero. siue comedas. siue bibā. siue aliud aliqd̄ facias. sp̄ ih̄ videt̄ illa vox in aurib⁹ meis i sonare. surgite mortui. 7 venite ad iudiciū. Quintus p̄ritō. v̄n h̄ere. vi. luctū v̄nigenti sac̄ tibi plāctum amarum. q̄ repente veniet vastator: super vos. Sext⁹ confessio. ps. dixi cōfitebor aduer-

in me iniusticiam meam: et tu remisisti iniquitatem peccati mei. Septimus est spes venie. Nam et si iudas peccati sui confessus fuerit. tamen non in spe venie. et ideo non est misericordiam persecutus. Octavus est satisfactio. et in hac die homo spiritualiter circumciditur: non solum a culpa. sed et ab omni pena. Alii duo primi dies sunt dolor et poenitentia propter peccata et desiderium emendandi. alii duo poenitentia mala que fecimus et bona que omisimus. Alii quatuor sunt oratio. lacrimarum effusio. corporis afflictio. et elemosinarum largitio. Vel octo dies possunt esse octo que diligens consideratio omnium voluntatum peccati a nobis circumcidit. Ita que qui vnum diligenter consideraverit vnum magnam dietam faciet. Quorum septem enumerat bernardus. dicens. Septem sunt de essentia hominis que si homo consideraret. in eternum non peccaret. scilicet materia vilis. operatio turpis. exitus flebilis. status instabilis. mors tristabilis. dissolutio miserabilis. et damnatio detestabilis. Et octavum potest esse consideratio glorie ineffabilis. Quarta ratio sumit penes intellectum allegoricum siue spiritualem. et secundum Bernardum quatuor dies erunt quatuor libri moysi. in quibus continetur lex: duo erunt prophete et psalmi. octavus dies erit doctrina evangelica. Sed in septem primis diebus non fiebat perfecta circumcisio. In octava autem perfecta circumcisio fit ab omni culpa et ab omni pena nunc in spe. sed tandem in re. Quare autem data fuerit circumcisio sex sunt cause que notantur in his scripturis. Cauterum signum meritum medicina figura Exemplum olim fuit circumcisio dura. De carne autem circumcisionis domini dicitur quod angelus eam karolo magno attulit: et ipse eam aquisgram in ecclesia sancte marie honorifice collocavit. karolus vero postea ferrum carosum transulisse. Nunc autem dicitur esse romae in ecclesia que dicitur sanctasceptrorum. Unde et ibidem scriptum legitur. Circumcisio caro christi scandalia clara. Ac vmblici viget hic precisio cara. Unde et ea die fit statio ad sanctasceptrorum. Sed si verum est valde vti que mirabile est. Cum enim caro ipsa sit de veritate humane nature: credimus quod resurgente christo rediit ad locum suum glorificatum. Alii dixerunt: quod si verum sit iuxta opinionem illorum que dicunt illud verum esse de veritate humane nature quod ab adam traductum est. et istud solum resurgere. Notandum quod olim a paganis et gentilibus in his kalendis multum superstitiones observabantur que sancti etiam a christianis vix extirpare potuerunt. que augustinus in quadam sermone commemorat. Credentes enim: ut dicitur: Janu duces quedam deum esse: in his kalendis plurimum venerabant: et ei duas facies figurabant. vnam post se: et aliam ante se: quia erat terminus anni presentis et principium sequentis. Kursus in his kalendis formas monstruosas assumebant. alii vestientes se pellibus pecudum. alii assumentes capita bestiarum. ex quo indicant non tam habitum se beluinum habere quam sensum. Alii tunicis mulie-

ribus vestiebant: non erubescerent inserere tunicis mulieribus militares lacertos. Alii ita auguria observabant. ut focum de domo sua vel aliud quodcumque beneficium cui libet petenti tribuant. dyabolice etiam strentas. et ab aliis accipiunt et aliis tradunt. Alii in nocte mensas laute preparent. et sic tota nocte manere sinunt: credentes quod pro toto anno convivium in tali sibi habundantia preleverent. Et subdit augustinus. que de paganorum consuetudine aliquid observare voluerit. timendum est ne nomen christi ei predesse non possit. Qui etiam stultus hominibus ludentibus aliquam humanitatem impenderit peccatis eorum principem se esse non dubitet. Vobis autem fratres non sufficiat quod non hoc malum facitis sed vbi cumque fieri videbitis. arguite corripite. castrigate. hec augustinus.

Epiphania domini

in quadruplici decoratur miraculo. et ideo quadruplici vocabulo nuncupatur. Hodie enim magi christum adorant. Johannes christum baptizat. Aquam in vinum christus mutat. et quatuor milia hominum de quinq; panibus satiat. Luz enim ibus esset. xij. diebus: magi ad eum stella duce venerunt: Et inde dicit epiphania ab epi quod est super: et phanos apparitio. quia tunc desuper stella apparuit. siue ipse christus per stellam que desuper visa est magis: verus deus demonstratus est. Eadem die renouatis viginti novem annis: cum iam annum tricesimum attigisset. quia habebat viginti novem annos: et tredecim dies. Erat enim incipiens quasi annorum triginta. Ut dicit lucas. Vel secundum bedam habebat triginta plenos. quod et romanam ecclesiam tenere asserit: tunc inquam in iordane baptizatus est: et ob hoc vocatur theophania. a theos quod est deus. et phanus quod est apparitio: quia tunc tota trinitas apparuit. pater in voce. filius in carne. spiritus sanctus in columbe specie. Ipso iterum die reuoluto vno anno: cuius esset triginta vel triginta unus annorum et tredecim dierum: aquam in vinum mutavit: et ob hoc vocatur bethania. a beth quod est domus. quia miraculo facto in domo verus deus apparuit. Ipso similiter die reuoluto anno cum esset annorum triginta unus vel triginta duorum quinq; milia hominum de quinq; panibus satiauit. sicut dicit beda. et sicut dicitur in illo hymno qui in multis ecclesiis cantatur. et sic incipit. Illuminans altissimus. Et ob hoc vocatur phagiphania. a phage quod est bucca siue manducare. De hoc autem quarto miraculo vtrum hac die contigerit: dubitatur. tum quia in originali bede non sic expressit legitur. tum quia iohannis sexto. vbi de hoc miraculo agitur dicitur. Erat autem proximum pascha etc. Ista ergo quadruplex ap-

partitio ista die facta ē. s̄ p̄na facta ē p̄ stellā in p̄
 sep̄io. sc̄da p̄ vocē p̄ns̄ i iordanis flum̄io. t̄rcia p̄
 mutatōs aq̄ in vinū i p̄uuiō. 7 quarta p̄ m̄ltipli-
 catōs panū i deserto. P̄na aut̄ apparitio p̄ci-
 pue hodie celebrat̄. 7 ideo e^o hystoriā p̄sc̄q̄mur
 Nato em̄ dño tres magi hierosolimā venerūt. q̄
 nū noia i hebreo sūt appellī. ameli. damascus.
 grece. galgalat. malgalat sarāthiz. latie. Caspar
 balthasar. melchior. Cuiusmodi aut̄ magi fuerūt
 hi: d̄ h̄ triplex extat̄ snia s̄m q̄ mag^o triplr̄ dicit̄.
 Magus ei d̄ illuso. malefic^o 7 sapiēs. Dicit̄ ḡ
 q̄dā hos reges ab effectu dictos fuisse magos. i.
 illusores ex eo sc̄z. q̄ herodē illuserūt. q̄ ad eū n̄
 redierūt. An̄ 7 d̄ de herode. videns qm̄ illusus
 eēt a magis t̄c. Magus itē d̄ malefic^o. vñ ma-
 leficia p̄barois dicunt̄ magi. Et inde dicit̄ cr̄s̄.
 hos magos vocatos: dicit̄ em̄ istos fuisse malefi-
 cos s̄ postea p̄uersos: q̄d dñs voluit natiuitatē
 suaz reuelare: 7 eos ad se adducere: et p̄ h̄ pecca-
 toribus venie spem p̄bere. Item magus idem ē
 q̄d sapiens. nam persici magus. hebraice scriba.
 grece p̄bus. latine sapiēs dicit̄. dicuntur ergo
 magi. i. sapientes. vñ 7 magi q̄si in sapia magni.
 Venerunt ergo hi tres sapientes 7 reges cū ma-
 gno comitatu hierosolimas. Sed q̄nt̄ quare
 magi hierim̄ venerūt cum ibi dñs natus non sit.
 Sup̄ h̄ assignat̄ remigiuz q̄tuor rōnes. Prima
 qm̄ magi tempus natiuitatis ch̄isti agnouerūt.
 sed locū igno:auerunt. quia aut̄ hierim̄ erat ciui-
 tas regalis. 7 ibi erat summum sacerdotium su-
 spicati fuit. q̄ t̄amegregius puer non nisi in re-
 gia ciuitate nasci deberet. Secūda vt citius na-
 tiuitatis locuz discernere potuissent cum ibi sa-
 pientes legis 7 scribe residerent. Tercia vt iudici
 inexcusabiles manerēt: potuissent eī dicere. nos
 q̄dez natiuitatis locū cognouim^{us}. tēpus aut̄ ig-
 rauim^{us}: 7 iō non credidim^{us}. Magi ḡ ostenderūt
 iudeis tēpus. 7 iudei magis locuz. Quarta vt sic
 studio magoz p̄denaret̄ pignicia iudeoz. Nam
 illi vni p̄phete crediderūt. Isti pl̄ib̄ credere no-
 luerūt. Illi q̄runt regē alienū. isti nō q̄rūt p̄p̄nuz
 Isti venerūt e longi quo. isti manserunt e vicino.
 Isti reges fuerunt successores balaā: 7 ad visio-
 nē stelle venerunt. p̄p̄ illā p̄pbiam p̄ns̄ sui. Dicit̄
 tur stella ex iacob: et eriget̄ virga de isrl̄. Ali-
 am cām vñ isti moti sunt ad veniendū poit̄ cr̄s̄. i.
 ouginali sup̄ math̄ez: asserēs q̄sdā dicē. q̄ qui-
 dam secretoz inspectores elegerūt de seip̄is duo
 decim. 7 si q̄s moriebat̄. filius eius: aut aliqs p̄-
 p̄iq̄z in ei^o loco substituebat̄. Hi ḡ p̄ singlos ā
 nos post mensē ascēdebāt sup̄ montē victorialē
 7 ita tribz diebus ibidem morantes se lauabant:
 7 orabant̄ deum: vt eis illam stellam quam bala-
 am p̄dixerat: ostenderet. Quadaḡ igit̄ vice. sc̄z

in die natalis dñi dum sic ibidē manerent stella
 quedā ad eos sup̄ montē venit. q̄ habebat for-
 mā pulcerami pueri. sup̄ cuius capite crux splē-
 debat q̄ magos allocuta ē dicens. Ite veloti⁹ in
 terā iuda: 7 ibidem regem quē queritis natū in-
 uenietis: tunc illi p̄tinuo venire ceperunt. Sed
 quō in tam paruo tpe sc̄z in tredecim diebus per
 tanta terraz spacia venire potuerunt. sc̄z ab ori-
 ente vsq̄ in hierusalem que in medio mundi d̄r
 esse sita: Dicendū est s̄m remigiuz quoniā talis
 puer ad quem p̄perabant eos in tam breui spa-
 cio p̄ducere potuit. Vel potest dici s̄m hieroni-
 mum q̄ sup̄ dromedarios venerunt. qui sūt aia-
 lia velocissima. q̄ tantū currūt vna die quantum
 equus in tribz. An̄ dicit̄ dromedarius a dromos
 q̄d est cursus 7 ares q̄d ē x̄t. Cū ḡ hierosolimā
 venissent interrogauerunt dicentes. Ubi ē q̄ na-
 tus est rex iudeoz. Non em̄ interrogauerunt an
 natus sit. q̄ hoc credebāt: s̄ queit̄ vbi natus sit.
 Et q̄si aliqs interrogasset eos vnde sc̄itis hūc re-
 gē natum esse. responderūt. Vidim^{us} stellam ei⁹
 in oriente: 7 venim^{us} adorare eum. hoc est nos ex
 istētes i oriente. vidimus stellaz ei⁹. i. natiuitatis
 ostēsiuā. Vidimus inquā sup̄ iudeā positā. Al-
 nos exītes in n̄ra regione vidim^{us} stellā ei⁹ i oriē-
 te. i. in orientali pte. His v̄bis: sicut dicit̄ remigi-
 us in originali: verum boiem 7 verum regem et
 verum deū confessi sunt. Verum boiem cum di-
 xerunt. vbi est qui natus est. Verum reges cum
 aut̄ rex iudeoz. Verum deū cum subiungūt ve-
 nimus adorare eū. p̄ceptū em̄ fuit vt nullus nisi
 solus de^o adoraret̄. Sed herodes hoc audi-
 ens turbatus est 7 oīs hierosolima cum illo. 7 h̄
 triplici de cā. Primo ne iudei regem natum tan-
 q̄ suum recipent: 7 se tanq̄ alienigenaz expelle-
 rent. Unde crisostomus. Sicut ramuz arboris
 in excelso positum leuis etiam aura mouet sic et
 sublimes homines in culmine dignitatum exi-
 stentes. leuis etiam fama conturbat. Secundo
 ne a romanis culpari posset. si aliquis ibi rex vo-
 caretur quem augustus nō constituit. Sic enim
 ordinauerant romani: vt nullus deus vl̄ rex sine
 sui licentia 7 imperio diceretur. Tercio quoniā
 sicut dicit̄ gregorius. Celi iuge nato: rex terre tur-
 batus est: quia nimirum altitudo terrena con-
 funditur. dum celsitudo celestis aperitur. Om-
 nis etiam hierosolima cum illo turbata est tri-
 plici de causa. Primo quia impij gaudere ne-
 queunt de aduentu iusti. Secundo vt regi tur-
 bato adularentur. per hoc q̄ se similiter turba-
 tos ostenderent. Tercio quia sicut sese ventis cō-
 cutientibus vnda concutitur. sic et regibus sese
 adinuicem certantibus populus conturbatur.
 7 ideo ex hoc timuerunt: ne sc̄licet presenti 7 fu-

turo rege adiucē certantib; ipi pturbatōib; in-
uoluerent. hec rō est criso. Tunc herodes om̄s
sacerdotes ⁊ scribas ꝓuocans sciscitabat ab eis
vbi xpc nasceret. Cūq; aut ab eis didicisset qd in
bethleē inde: vocatis ad se clā magis: diligēter
ab eis didicit tps stelle: vt vic; sciret qd faceret
si ad se magi nō redirēt. Dixitq; eis vt inēto pu-
ero ei r̄nūciarēt: simulās se velle adorare que vo-
lebat occidere. Et nota qd cū magi hierosoli-
mā ingressi fuissent. stelle ducatū amiserūt. ⁊ h; ꝓ-
pt̄ tres rōnes. Pr̄ia vt d̄ loco natiuitat; xpi que
re cogere. vt sic de ipi or̄tu certificarent. tā ꝓ
stelle apparitōz q̄ ꝓ ꝓbetie assertōz. sic ⁊ factū est
Sc̄da qm̄ auxiliū qrentes hūanū. iuste ꝓdē me-
ruerūt diuinū. Tercia qm̄ signa ifidelib; data sūt
h̄m aplm; h; ꝓ ꝓbetia fidelib; ⁊ iō signū datū istis
dñi adhuc eēt infideles nō debuit apparere dñi
eēt int̄ iudeos fideles. Hec triplex rō tāgitur
in glosa. Cū aut hierusalē egressi fuissent stel-
la antecedebat eos vsq; dñi venisset sup̄ vbi erat
puer. De hac stella cuiusmodi fuerit: tres sūt opi-
niones: q̄s ꝓnit remigius i originali. Quidā di-
cūt fuisse sp̄m̄sc̄m vt ille q̄ ꝓstmodū descendit
sup̄ dñm baptizatū i sp̄e columbe: apparuerit eē
magis in specie stelle. Alij vt criso. dicūt qd fuerit
angelus. vt ip̄e q̄ apparuit pastorib; apparuerit
⁊ magis: h; ip̄is pastorib; iudeis tanq; rōne vten-
tib; apparuit in forma rōnali. gentilib; vō tanq;
irōnabilib; in specie irōnalis. Alij: quod ven-
creditur: qd fuerit stella de nouo creata. que ꝓ-
acto suo ministerio redijt in ꝓiacentē materiam.
Ista aut stella: h̄m qd dicit fulgentius: differe-
bat ab alijs in trib; .s. in situ. qz nō erat localit̄ sita
in firmamēto. h; pendeat i meditullio aeris. ꝓri-
mo terre. In fulgore. qz ceteris erat splēdidior.
q̄ inde ꝓz. qz splendorē ei nō poterat splēdor;
solis obfuscare. imo i meridie lucidissima appare-
bat. In motu. qz ꝓcedebat magos more viatorū
non em̄ mouebat motu circulari. h; q̄i motu aiali
⁊ ꝓcessiuo. Alie tres differētie tangunt i glo. ma-
th. ij. q̄ incipit sic. hec stella dñice natiuitatis zc.
Pr̄ia i origie: qz alie i mūdi ꝓncipio sūt facte. h;
mō. Sc̄da i officio: qz alie facte sūt vt sūt i signa
⁊ tēpora. vt di gen. j. hec aut vt magis vias ꝓbe-
ret. Tercia i duratōe: qz alie sūt ꝓpetue. hec cō-
pleto officio suo redijt. i materā ꝓiacētē. Cū
at̄ stellā vidissent: gauisi sūt gaudio magno val-
de. Notādū qd q̄ntuplex est stella quaz isti magi
viderūt. scz stella materialis. stella sp̄nalis. stella
intellectualis. stella rōnalis. et stella sup̄substan-
tialis. Pr̄imā scz materiales viderūt in oriente.
Secundam scz sp̄nalem que est fides viderūt in
corde. Terciam scz rōnalem que est fides ꝓi in eorum
corde irradiasset: nequa q̄ ad visionē ꝓiē stelle

venissent. Habuerunt em̄ fidem de eius huma-
nitate cū dixerunt. vbi est qui natus est: ⁊ de eius
regali dignitate cū dixerunt: rex iudeoz: ⁊ de ei⁹
deitate. cū dixerunt venimus adorare eū. Terciam
scz intellectualē. que ē angel⁹ viderūt in som-
no. qm̄ ꝓ angeluz sunt admoniti ne redirēt ad he-
rodē. h; h̄m quandā glosā nō angel⁹. sed ip̄e dñs
eos admonuit. Quartā scz rōnalem que fuit be-
ata virgo viderūt in diuersorio. Quintā scz su-
ꝓsubstantialē q̄ fuit xpc viderūt in ꝓsepio. et de
hac duplici dicit. Intrares domū inuenerūt pu-
erū cū maria matre eius. Quelibet aut̄ istaz di-
cit̄ stella. De ꝓrima ꝓsal. lunam ⁊ stellas que tu
fundasti. De sc̄da eccl. xliij. Species celi. id est.
celestis hoīs gloria stellarū. id est virtutum. De
tercia baruth. iij. Stelle aut̄ dederunt lumen in
custodijs suis. et letate sūt. De quarta. Aue
maris stella. De quinta Apocalip̄is vltio Ego
sum radix et genus dauid. stella splendida ⁊ ma-
tutia. ꝓpter visionē ꝓiē et secunde stelle ma-
gi gauisi sūt. ꝓpter visionem tercie stelle
gauisi sūt gaudio. ꝓpter visionē quarte gaui-
si sūt gaudio magno. ꝓpter visionē quite gauisi
sūt gaudio magno valde. Vel sicut dicit̄ glosa.
Ille gaudet gaudio q̄ de deo gaudet: q̄ ē verum
gaudium. ⁊ addit magno. quia eo nihil est mai⁹.
et valde: quia de magno potest alius plus. alius
minus gaudere. Vel ꝓ horum verborum ex-
aggregationem voluit ostendere euangelista. qd
homines plus gaudent de rebus ꝓditis et ite-
rum inuentis. q̄ de semp̄ possessis. Cūq; do-
munculam intrassent. ⁊ ꝓuerꝓ cum m̄re inuenis-
sunt: flexis genubus singuli bec munera obtule-
rūt scz aurū th⁹ ⁊ mirā. Hoc exclamat aug. di-
cens. O stupēda infātia cui et astra h̄dunt. cui-
us est ille magnitudis ⁊ sup̄ne gl̄ie. ad e⁹ ꝓānos
⁊ angeli excubant: ⁊ sidera obsecundant. ⁊ reges
trepidant. ⁊ sectatores sapie geniculāt: O b̄m
tuguriū. O sedes dei secunda ꝓst celā. vbi non
lucerna lucet. sed stella. O celeste palacium. in q̄
habitat non rex gemmatus sed deus incorpora-
tus. Cui erant ꝓio mollibus thoris dura ꝓre-
sepia. ꝓio laquearibus aureis fumigata culmi-
num tecta. sed syderis obsequio decorata. Stu-
peo cum video pannos et intueor celos. Estuo
cum aspicio in ꝓsepio mendicuz. et super astra
ꝓreclarum. Item Bernardus. Quid facitis o
magi quid facitis: Lactantem puerum adora-
tis in tugurio vili: in vilibus pannis. ergo ne de-
us est iste: Quid facitis qd aurum offertis: ergo
rex est iste: Et vbi aula regia: vbi thronus: vbi
cunie regalis frequentia: Quid vbi aula est stabu-
lū. thron⁹ ꝓsepiū. cunie frequentia ioseph ⁊ ma-
ria. Isti insipientes facti sūt vt fierent sapiētēs

De hoc etiā sic dicit bilan⁹ in li. scdo de trinitate. Paulus homo si par⁹ a deo est. infans vagit laudantes angeli audunt. pāni sordēt. de⁹ adorant. Ita q³ p⁹ t⁹ dignitas nō amittit. dū carnis humilitas p⁹dicat. Ecce qm̄ i xpo puero nō tm̄ fuerunt builia 7 infirma: s̄ etiā diuina sublimia 7 excelsa. De hoc etiā dicit hiero. sup eplam ad hebreos. Respicias cunas xpi vide piter 7 celū vagientē i p̄sepio intuens infantē. s̄ āgelos sil̄ ausculta laudantes. Herodes p̄se q̄t: s̄ adorant magi. ignorāt pharisei. s̄ stella demōstrat. baptizat a seruo s̄ vox dei desup tonātis audit. aq̄s imergit: s̄ colūba descēdit imo spūsc̄s in colūba. Quare aut magi hm̄ōi mūera obtulerūt: mlt̄plex ē ratio. Prima qm̄ traditō ātiquoz fuit: vt dicit m̄igi⁹. vt null⁹ ad deū vel ad regē vacu⁹ introiret. Per se at 7 caldei talia mūera p̄sueuerāt offerre. Isti etiā: vt dicit in h̄storia scolastica. venerūt a sinibus p̄saz 7 caldeoz vbi ē flum⁹ sabba. a q̄ et sabbea dicit regio. Scda que est bern. qm̄ beate xgini aurū obtulerūt. p̄t inopie subleuatōz. th⁹ p̄t stabuli fetore. mirra p̄t membroz pueri consolidatōz 7 maloz veruū expulsionē. Tercia qm̄ aurū ad tributū. thus ad sacrificiū. mirra ad sepulturā p̄tinet mortuoz. p̄ hec tria ergo in xpo intimat regia potestas. diuina maiestas. 7 hūana mortalitas. Quarta qm̄ aux significat dilectōz. thus oīonē. mirra carnis mortificatōz. Et h̄ tria xpo debemus offerre. Quinta qm̄ p̄ hec tria significant tria que erāt in xpo. s̄ diuinitas p̄ciosissima: aīa deūotissima. 7 caro integra 7 icorrupta. Hec tria significabant p̄ illa q̄ erāt i azcha. Nā xga q̄ floruit caro est xpi q̄ resurrexit. ps. Et resurrexit caro. Tabule vbi erāt scripta p̄cepta: est aīa in q̄ sunt oīes thesauri scie 7 sapiētie dei absconditi. Vāna veritas q̄ h̄z oīem saporem 7 oīem suauitatē. Per aurū q̄d est p̄ciosi⁹ omnib⁹ metallis intelligit diuinitas p̄ciosissima. Per thus aīa deuotissima. q̄ th⁹ significat deuotōz et oīonem. ps. Dirigatur oratio mea. Per mirram q̄ conseruat a corruptiōe caro incorrupta. Admoniti aut magi in somnis ne redirent ad herodē: p̄ aliā viā reuersi sunt in regionē suā. Ecce quō magi profecerunt. nā stella duce venerunt p̄ boies. imo p̄ p̄phetā edocti sūt angelo duce redierunt: 7 i xpo quieuerūt. Hoꝝ corpa mediolani i ecclia q̄ nunc est fratru p̄dicatoꝝ. olim q̄secebāt: s̄ nunc colonie requiescunt. Nam eoꝝ corpa p̄tio p̄ belenā p̄stantini matris rapta in constantinopoli trāslata. postea p̄ sc̄m eustorgiū ep̄m mediolanū trāslata. Sed p̄ heinnicū impatorē postq̄ mediolanū p̄sedit: i coloniā sup renū flum⁹ int delata. vbi in magna reuerentia 7 populi deuotione choruscant.

Aulus prim⁹ he

remita. vt testat hiero. qui eius vitaz cōscripsit feruente tecij p̄secutōe heremū vastissimum adijt ibiq̄ in quadaꝝ spelunca. lx. annis hominib⁹ incognit⁹ p̄māsit. iste autē tecius dicit fuisse galienus q̄ fuit binomi⁹. qui cepit anno dñi. cclvj. Videns em̄ sc̄tus paulus xpianis tot tormentoz genera irrogari: in heremum aufugit. Eo siq̄dem tpe duo iuuenes xpiani comprehendunt. q̄z vnus toto corpe melle perungit. 7 sub ardore sol aculeis muscarū 7 scrabonum 7 vesparū lacerandus exponit. Alter vero mollissimo lecto iponit 7 in loco amenissimo collocat. vbi aeris erat tempies. riuulozū sonitus. cantus auū. 7 floꝝ olfatus. funibus tm̄ floreis colorib⁹ obiectis sic iuuenis cigit. vt manib⁹ vel pedib⁹ se iuuare non posset. Adest q̄dam iuuecula corpe pulcherrima 7 aīo impudica q̄ 7 ipudice tractat iuuenēz dei amore repletū. Cum aut ille i carne motus p̄tran⁹ rōni sensisset. nō habēs arma q̄bus ab hoste se eruat. linguā p̄p̄riā dentib⁹ suis incidit. 7 i faciē impudice expuit: 7 sic tēptatōem dolor fugauit: 7 trophēum laude dignū p̄meruit. Hoꝝum 7 alioꝝ penis sc̄tus paul⁹ teritus heremū petijt. Eo tempe cū anthoni⁹ primū se inter monachos heremicolā cogitaret in somnis aliū se multo meliorē heremū icolere edocet. Qui dū cū per siluas inq̄reret obuū hūit hypo cētaz hoiez eq̄ mixtū q̄ ei viā dextrā demōstrauit. Postmodū obuū hūit aīa ferens fructus palmarū sup imagine hois insignitū: deorsū xocapre formā h̄ns. q̄ dū ipm p̄ deū cōiuraret vt sibi diceret q̄s eēt. Rndit se esse satyrū deū siluarū hm̄ errore gentiliū. Postremo obuūciuit ei lupus q̄ eū ad cellā sc̄ti pauli p̄duxit. Paulus aut anthoniū p̄sentens ostiū sera clausit. Anthonus xo rogat vt sibi apiat: asserens se nūq̄ inde r̄cesurū: s̄ sibi pot⁹ montuz. victus paulus ei apuit statiq̄ abo in amplex⁹ ruūt. Lunq̄ hora p̄adij adeēt: coruus duplicatā pais p̄te attulit. Lunq̄ de h̄ anthoni⁹ miraret. Rndit paul⁹ q̄ deus sibi oīi die taliter m̄strabat. Et annonā p̄pter hospite duplicauerat. Dis lis oīū q̄s magi dign⁹ esset panē diuidere. defert paul⁹ hospiti 7 anthoni⁹ seniori. Tandē vterq̄ manū apponunt et in equas p̄tes panē diuidunt. Cū aut anthoni⁹ rediens 7 iā celle sue appropinq̄ret vidit angelos pauli aīam deferentes q̄ cū velocitē rediēs inuēit corpus pauli flexis genub⁹ i modū orātis erectū ita vt ipm vivere estigret: s̄ cū ipse mortuū didicisset ait. O sc̄ta aīa q̄ gerebas in vita in morte monstrasti. Cū aut nō h̄ret vnde sepulturā faceret: ecce duo leones aduenerunt 7 foueam pa-

rauerunt sepultoꝝ eo ad filia redierunt. Anthoni
us at tunica pauli ex palmis prexta assupit qua
postmodu in solenitatibꝫ utebat. Obijt autem cir
ca annum domini. cclxxxvij.

Emigius dicitur

a remi qd̄ ē pascēs 7 geos qd̄ ē terra.
q̄i pascēs terrenos doctria. Al̄ remi
gi⁹ d̄i a remi qd̄ ē pastor. 7 geon qd̄ ē luctatō. q̄si
pastor 7 luctator. panit ei gregē suū x̄bo p̄dica
tōis. exēplo p̄satiōis. suffragio oionis. Est et l̄
plex gen⁹ armoz. s. defēsiōis vt scutū. pugnatōis
vt gladi⁹. munitōis vt lorica siue galea. Luctat⁹
ē igit⁹ p̄ dyabolū scuto fidei. gladio x̄bi dei. 7 ga
lea spei. Et vitā remē ignar⁹ archieps scripsit.

Emigius doctor

egregius 7 p̄fessor d̄ni gl̄iosus. a q̄
dā heremita nasci talit̄ est p̄uisus.
Cū ei vnādaloz p̄secutō fere totā
franciā tenastasset. qdā reclusus vir sc̄s q̄ lumē
oculoz amiserat. p̄ pace eccl̄ie gallicane crebris
oionibꝫ d̄ni exorabat. Et ecce angel⁹ d̄ni in vi
su ei astitit: eiqꝫ dixit. Scito q̄ mulier illa noie ci
lina. filiū noie remigiū generabit. q̄ gentē suam a
maloz incuris liberabit. Cūqꝫ euigilasset statiz
ad domū aline vēit. 7 qd̄ viderat enarrauit. Cū
qꝫ illa nō crederet eo q̄ anus iā esset. Ille r̄dit sci
as q̄ cū puez ab lactaueris oculos meos d̄ lacte
tuo punges 7 p̄tinuo mihi visū restitues. Cūqꝫ p̄
ordine h̄ oia p̄tigissent. Remigi⁹ mādu fugit 7 re
clusorū itrauit. Rescēte aut̄ ei fama cū eēt vigi
tiduoz ānoz ab omi p̄plo remēsis archieps ē ele
ct⁹. Tāte aut̄ māsuētudis fuit. q̄ et ad mēsa. ei⁹
passeres v̄iebant 7 de manū ei⁹ reliq̄as ciboꝝ co
medebāt. Quodā tpe cū i domo cuiusdā m̄one
hospitat⁹ fuisset. 7 illa modicū vini h̄ret. remigi⁹
celariū introiuit 7 sup̄ volū crucē fecit. Cūqꝫ ibi
dē orasset mox desup̄ vinum egredit⁹: ita q̄ p̄ me
dium celarium fundebat. Cū at̄ clodone⁹ rex frā
cie tunc t̄pis gētilis eēt: nec ab vxore sua xp̄ianis
sima puerti posset: vidēs q̄ infinit⁹ exercitus ala
manoz super se venisset. d̄no deo quem vxor sua
colebat votum vouit. q̄ si de alamaīs sibi victori
am p̄cederet: mox fidē xp̄i recipet. Qd̄ cuz fuissz
ad libitū p̄secut⁹: b̄m remigiū adiit. et se bap
tizari poposcit. Cūqꝫ ad fontē baptismatis adue
nissent. nec ibidē sacru crisma h̄rent: ecce colum
ba qdā āpullā cū crismate i rostro detulit: d̄ quo
reges pontifex liminit. Hec aut̄ āpulla i remēsi ec
clesia p̄seruat. 7 inde vsqꝫ hodie reges francie in
ungunt. Post longū t̄pus cū genebald⁹ vir pui
dus neptē beati remigi in vxore h̄ret. 7 se religi
onis causa mutuo absoluisent p̄dictuz genebal

dum beatus remigi⁹ landunensem ep̄m ordina
uit. at genebald⁹ cū vxore suā causa instruedi ad
se sepi⁹ venire p̄mitteret: ex frequēti colloq̄o ani
m⁹ ei⁹ in p̄cupiaz inflāmat⁹: 7 vsqꝫ in p̄ctm secum
plabit⁹: q̄ p̄cipiēs 7 filiū pariēs hoc ep̄o itimauit
7 ille p̄fusus ad eā remisit dicens. qm̄ puer d̄ latro
cinio acq̄sit⁹ ē: volo vt latro vocer. De aut̄ suspi
cio aliq̄ oziret: vxore suā sicut p̄i⁹ ad se venire p̄
misit. venit p̄ p̄dicti p̄cti fletū: secū ruit itez in
p̄ctm. q̄ cū filiā pepisset. 7 hoc ep̄o retulisset: ille r̄
spōdit. illā filiā vulpeculā noiate. Tādē ad se re
nerfus: b̄m remigiū adiit: 7 ad pedes suos p̄
dēs stolā de collo suo deponē voluit. Qd̄ cū sc̄s
remigi⁹ p̄hibuisset: 7 ab eo qd̄ acciderit audiuis
set: blāde eū solās ip̄m i qdā cellula pua p̄ septē
ānos reclusit. 7 ipe interim ei⁹ eccl̄iā gubernauit.
Septio igit̄ āno cū i cena d̄ni i oione p̄sistēt: an
gel⁹ d̄ni eidē astitit: 7 p̄ctm suū sibi dimissū p̄hi
buit: ac vt foris exire tebeat impauit. Cui cū r̄
disset nō possū qm̄ d̄ns me⁹ remigi⁹ ostiū h̄ clau
sitz sigillo suo munuit. Angel⁹ ait ecce vt scias ti
bi celū aptū eē: h̄ etiā ostiū saluo sigillo nūc apiet
Stratiqꝫ vt dixēat ē aptū. Tūc genebald⁹ iactās
se i medio ostij i modū crucē aig: et si d̄ns me⁹ ihs
xp̄e ad me veniret huc: hinc nō egrediar nisi do
minus me⁹ remigiū huc veniat qui me reclusit.
Tunc sanctus remigiū ad admonitōez angeli
laudunū veniit: 7 ip̄m in locū suū restituit. q̄ vsqꝫ
ad obitū in sc̄tis opibꝫ p̄seuerauit. 7 latro filius
ei⁹ in ep̄atu eidē successit: q̄ etiā sc̄s fuit. Tandē
sc̄s remigi⁹ multis claris virtutibꝫ. h̄ pace quie
uit circa annum d̄ni quingentesimum.

Alarius dictus ē

q̄i bilaris. qz in seruitute dei valde bi
laris fuit. Al̄ bilari⁹ q̄i alari⁹. ab alt⁹
7 ares x̄tus. qz fuit alt⁹ in sc̄ia: 7 x̄tuosus in vita
Vel bilari⁹ d̄i q̄i ab ile qd̄ ē q̄si primordial ma
teria. q̄ obscura fuit ipe em̄ in dictis suis magnā
habet obscuritatem 7 profunditatem.

Alari⁹ pictauro

n̄i v̄bis ep̄us. i ḡiois eq̄tanie oriū
d̄ q̄i lucifer refulgēs int̄ astra pro
cessit. h̄ vxore p̄m̄ h̄ns 7 filiā i lai
cali habitu monasticā vitā ducebat. Tādē i vita
7 sciētia. p̄ficiens: i ep̄m ē elect⁹. Cū igit̄ b̄s bila
rius nō solū ciuitatē suaz. s̄ et totā franciā ab he
reticis defensaret. ad suggestiōē duoz ep̄oz. q̄
heresi fuerant de p̄auati ab impatore: qui here
ticorū fautor erat: cum beato eusebio vercellen
si ep̄o est in exilium relegat⁹. Deniqꝫ cum v̄bis
arnana heresis pullularet. 7 ab impatore licen
tia data esset. vt omnes ep̄i conuenirent. et de. x̄

De sancto

ritate fidei disputaret: cū sanct^o hilarius aduenisset ad petros dictos ep^oz q^o ei^o eloquentiā ferre nō poterāt: pictaniā redire p^opellit. Lū at^o ad insulā galianā q^o tota erat plena serpētib^o appropi^o quallet. 7 in ip^oz descēdit: omēs serpētes ex lū visione fugabat: 7 i medio insule palū fixit. nec āpli^o libertas data est ill^o occupare q^o vetuit: tāq^o ps insule nō sit terra s^o pelag^o. Lū g^o pictaniē ellet quēdā infātē sine baptismo defunctū suis oionib^o ad vitā restituit. Quā tādiu iacuit i puluere do nec piter surgerēt senex de oione 7 intās d^o morte. Lū filia ei^o apia manū vellet accipe hilarius p^o ei^o ei p^odicauit. 7 i sacre virginitatis. p^oposito p^ofirmavit. quaz dū ille firmā p^osiderās 7 ne aliq^o fleteret formidās d^om instanti^o exorauit: vt eā ad se reciperet nec vltra viuere p^omitteret. q^o 7 factuz ē nā post paucos dies ad d^om migravit quā ipse p^orijs maib^o sepeluit. q^o m^o. b. apie p^osiderans ep^om rogauit vt libi q^o 7 filie ipetraret q^o 7 fecit: 7 ipam oione sua ad regnū p^omisit. Eo tpe leo papa hereticoz p^ofidia dep^orauat^o: oim ep^oz cōsiliū puocauit. q^o puocatis: hilari^o nō vocat^o aduenit. Q^o cū audies papa p^ocepit ne aliq^o libi al surgēt nec aliq^o locū daret. Lū ergo ingress^o fuisset: dixit ad eū papa tu es hilari^o gallus. et ille. Q^o sū gall^o s^o de gallia. i. nō sū in gallia nat^o s^o de gallia ep^os. Lū papa. 7 si tu es hilari^o de gallia: ego sū leo romane sedis ap^olic^o 7 iudex. Lū hilarius 7 sis leo: nō de tribu iuda. 7 si iudicas residēs sed nō in sede maiestatis. Tunc papa cum indignatione s^o rēxit dicens. modicum prestolare do nec redeam 7 tibi quid mereris: reddam. Lū hilarius si non rediens quis mihi pro te responsurus erit: et ille concitus redibo: et tuam superbiam humiliabo. Lū ergo papa ad secreta sue nature iuisset: dissenteria perijt: 7 omia intestina ibi dem. p^optiens: miserabiliter vitaz finiuit. Interea videns hilarius q^o null^o sibi assurgeret. patient^o ferēs i terrā se posuit dicens. d^om ē terra. Statimq^o nutu dei terra quā isederat sursū se extulit: 7 vsq^o ad eq^olitatē alioz ep^oz se leuauit. Lūq^o igit^o papa miserabiliter nūciaret^o defunct^o: assurgēs hilarius oēs ep^os i fide catholica p^ofirmavit: 7 cōfirmatos ad p^oria remisit. Hoc aut^o miraculum de morte leonis pape dubitatōez h^oz. tū q^o h^oz historia eccl^oastica v^ol^o trip^ota nihil de h^o loq^or. tum q^o aliq^o papā tal^o nois tūc fuisse cronica nō testat^o. tū q^o h^oz. dicit. facta romana eccl^oia sp^o immaculata p^omansit. 7 i futuro manebit sine vlla hereticoz i^osultatōe. Possēt tū d^o q^o tūc fuisset aliquis papa sic vocat^o nō q^odē canoice elect^o sed tyrannice intrusus. v^ol^o forte liben^o papa q^o cōstātio heretico fauebat alio nomie dicit^o ē leo. Tandē mltis miracul^o p^opetratis cū beat^o hilari^o i^ofirmat^o ob-

Machario Fo. XX.

tū suū imminē cognoscēt. leontiu^o p^osbm que mari me diligebat ad se vocauit 7 nocte iminēte vt foras exeat admonuit: 7 si q^o audiret vt renunciet ipauit. Ille iussa p^oplēs. voces adhuc ciuitatis tu multuātis se audisse reuertēs exp^osuit. 7 cū circa eū vigilaret. finē ei^o expectās media nocte itez iuber^o exire. 7 q^o audiret iacētū referret: q^o cū se nihil audisse r^onūciasset: mor numia claritas quā eēt p^odi c^o p^osbit^o sufferre nō poterat ad eū intravit. 7 sic paulatī recedēte lūe ad d^om migravit. Floruit at^o circa anū d^om. cccxl. s^o p^ostatio. Lū duo mercatores massā cere p^onit^o h^oent. 7 vn^o altēo renitēte eā ad altare sc^oi hilarij obtulisset statū p^o mediu^o diuisa. ps vna remālit: reliq^o renitētū deuenit.

Œcharius dicitur

a macha q^o ē i geniū. 7 ares x^o. l. d^o a macha q^o ē p^oculio: 7 nō mgr^o fuit ei ingeniosus p^otra demonis fallaciā: x^otuosus q^ostū ad vitā: p^oculio i domatōe corp^os: mgr^o in regimine platōis. vel machari^o. i. beatus.

Œchari^o abbas

descēdit de sciti. 7 intēuit dormire i monumēto vbi sepl^ota erant corpa paganoz 7 ext^oxit vnū corp^os s^o caput suū tāq^o plumatiū puluinaz. Demōes at^o volētes eū terrē: vocabāt q^o vnā ml^oierē dicētes. surge veni nobiscū ad balneū. 7 al^o demō s^o ip^oo tanq^o ex mortuo illo dicebat pegrinū quēdā habeo sup^o me 7 nō possū veire. Ille at^o nō expauit s^o tūdebat corp^o ill^o dicens. surge 7 vade si potes. 7 audietes demōes fugier^o voce mag^o clamātes. viciisti nos d^one. Dū aliq^o abbas machari^o a palu^o de ad cellā suā p^oteriret: occurrit ei dyabol^o cū falce messoria 7 volēs eū cū falce p^ocutere: nō potuit Et dixit ei. Multā violentiā patior a te machari. q^o nō possū p^oualere aduersū te. Ecce em^o q^oq^o tu facis 7 ego facio. ieiunas tu: 7 ego peit^o nō comedo. vigilas tu: 7 ego oino nō dormio. Unū est solūmō in q^o me superas. Et dixit abbas. q^o ē illud Lū ille. huilitas tua p^o quā nō p^oualeo aduersum te. Dū tēptatōes ip^om nimū molestarent. surgens 7 magnū sacco arene hūeris suis sup^oimp^onens: dieb^o multis sic p^o desertū ibat. quem theosebi^o inueniēs dixit. Abba cur tantū on^o portas Et ille vero verantes me. Abbas macharius vidit sathanā transeuntē in habitu hoīs 7 habētem vestimentū lineū laceratū. 7 p^o oia foramina dependebant ampulle et dixit ei. Quo vadis: et ille. Vado potionare frēs. Lū macharius. quare tot ampullas portas: respondit. Sustum fratribus porto. et si vnum alicui non placebit: offeram aliud vel terciū. et sic per ordinem vt

aliquod placeat. Et cum roiret dixit ei machan?
 Quid fecisti: respondit. Omnes sancti sunt et nemo
 mihi acquirit nisi unum quod vocat theocistus. Sur-
 gens autem machan? illuc iuit et fress tentatum inueni-
 ens sua eum exhortatone puerit. **P**hec item
 eum machan? inueniens dixit. quo vadis. Cui ille.
 Ad fress vado. reuertenti occurrit senex et dixit.
 Quid faciunt fress illi: cui dyabolus. **M**ale. Et di-
 xit. Quare: quia omnes sancti sunt: et quod est malum.
 unum quem habebat: amisi. et omnibus sanctior factus est.
 Audiens senex gratias agit deo. **Q**uodam die sa-
 ctus machan? caput defuncti cepit. et dum orasset i-
 terrogauit illud cuius caput fuerit. et respondit se fuisse
 paganum. Et dixit ei machan?. **U**bi est anima tua:
 respondit. In inferno. Cuius requireret si multum pseudo
 eum: respondit tantum in profundo erat: quantum distaret
 terra a celo. Cui machan? sunt ne aliquid te pfundi-
 ores: respondit. Etiam indei. Cui iterum ille. Et ultra iu-
 deos. sunt ne aliquid pfundiores: Cui ille. Profun-
 diores omnibus sunt falsi christiani. qui christi sanguine redem-
 pti tantum precium percipiunt. **D**um per quadam soli-
 tudinem pfundissimam pgeret machan?. ad quolibet
 miliare arundines figebat. ut postmodum redi-
 re sciret. Sed dum iam nouem dietas fecisset. et in quo-
 dam loco quiesceret dyabolus omnes arundines col-
 legit et ad caput eius posuit. **U**n ad redeundum
 plurimum laborauit. **F**rater quidam plurimum cogi-
 tatoibus suis molestabat quod si cella sua inutilis es-
 set. Sed si in hoies habitaret multis pdesse pos-
 set. **Q**ui cum cogitatos suas machario retulisset
 Ille ait. Fili sic illis responde. **H**oc saltem facio. quia pro
 christum pietes istius celle custodio. **D**um quendam
 culicem se pungentem manu occidisset. et multum de illo
 sanguis emanasset: reprehendens se quod propria videlicet
 iniuria: nudus sex mensibus in deserto mansit: et in
 a scrobriombus totum lacerat exiuit. **P**ost hoc mul-
 tis clarus virtutibus in pace quieuit.

Elix prenomie in

picis dei. vel a loco in quo quiescit. vel a
 subulo cui quibus passus prohibet. **N**am pi-
 ca subula dei. **A**iuunt enim quod cum magis puerorum extite-
 rit et eis nimium rigidus fuerit: tunc a pagans cum christum
 libere pferret: et dicitur fuit in malis puerorum quos ipse
 docuerat: quod cum stilis et subulo occiderit. **E**cclia
 tamen magis tenere videtur quod non martir extitit sed p-
 fessor. **H**ic ad quod dicitur quod ydolum ducebat ut ei sacrifi-
 caet in illo exultabat et continuo corruerat. **L**egit
 autem in quadam legenda alia quod dum maris volans episcopus. p-
 secutus fugies. fame et gelu afflicus. solo corruisset:
 felix ab angelo ad eum mittitur. **E**t cum nihil ibi
 cibi haberet: de sente. p-ria pendente vidit racemum
 qui in os eius expressit vinum: huiusmodi ipositi secum de-
 tulit. **I**po igitur defuncto felix in episcopum eligitur. **Q**ui dum

predicaret. et persecutor eum querebat in pietes dirutos
 per modicum auditum se occultauit. **S**tatimque nu-
 tu dei per illum telas aranee texuerit. quos dum persecuto-
 res pspiciunt. neminem illum esse putantes abscedunt.

Inde autem ad alium locum factus felix pgens a quod-
 dam vidua per tres menses alimenta suscepit: nunquam
 tamen eius faciem vidit. **L**andem pace reddita: ad eccliam
 suam rediit. ibi in pace requieuit. **S**epultus autem iuxta
 urbem in loco qui dicitur pncis. **H**uic et alius erat fra-
 ter qui felix sicut dicebat. **C**uius etiam ipse ydola ado-
 rare cogeret: dixit inimici estis deorum viorum. quia si
 me ad illos duxeritis in eos sicut frater meum exul-
 labo et corruent. **E**xcolebat autem scelus felix ortum
Quidam homo olera eius rape cupientes. dum furtus
 se facere cogitabant. tota nocte ortum diligenter ex-
 colebant. mane autem a sancto felice salutati pecca-
 tum suum pfitentes ad propria redierunt. **V**enien-
 tes autem gentiles ut sanctum felicem tenerent: manus
 eorum dolor nimius apprehendit. **Q**ui cum vlula-
 rent: dixit eis. **D**icite christus est deus et dolor conti-
 nuo vos dimittet. quibus dicentibus: sanati sunt.

Pontifex ydolorum ad eum venit dicens. **D**ne
 ecce deus meus. ut te venientem vidit. continuo fu-
 gam arripuit. **C**ui dum diceret. quare fugis. **A**it.
 virtutem huius felicis ferre non possum. **S**i ergo
 deus meus ita te timet: quanto magis ego te timere
 debeo. **Q**uem cum felix in fide instruxisset bap-
 tizari se fecit. **A**dorantibus appollinse dixit felix.
Si vere est deus appollo: dicat mihi quid est quod
 in manu nunc clausus teneo. habebat autem in manu
 scedulam in qua oratio dominica erat scripta quod nihil resp-
 dente: gentiles pueri sunt. **L**andem missa celebra-
 ta et populo data pace in pauimentum in oratione se. p-
 ciens migravit ad dominum.

Sircellus dicitur est

quasi arcus malum a se. vel dicitur marcellus quasi
 maria pcellens. id est in varias aduersitates
 pcuties et concussas. **A**ssilat enim mundum mari. quia
 sic dicit christus. sup. math. **I**n mari est sonus pfusus
 timor p-tinuus. imago mortis. vndam contentio i-
 uatigabilis. inconstantia iugis.

Sircellus cum ro

me sumus pontifex eum et maximianum
 ipatore dicitur in nimia in christianos seuitia i-
 crepet. et in quadam domo cuiusdam ma-
 trone in ecclesia psecrata missa ageret: iratus ipator do-
 mum istam fecit stabulum in mitorum et eundem marcellum ibidem
 ad huiusmodi custodia aialium deputauit. **I**n quo huius-
 modi per multos annos idem requieuit circa annum. d. cccc. viij

Athonius dicitur

ab ana quod est sursum. et tenens quasi

De sancto

supna tenēs. 7 mūdāna respiciēs. respicit aē mū
dū. qz imūd⁹. i. qet⁹ ensitou⁹ 7 deceptou⁹. 7 etiā
amar⁹. De his dic̄ ber. O mūde imūde qd p̄stic
pis: qd auertē nos conaris: tenē nos vis fugiēs
qd facēs si māeres: quē n̄ dapes dulcē. q amar⁹
dulcia alimta mētū: Et⁹ vitā atbanasi⁹ i. p̄sit.

Anthonus cū. xx.

eēt annoz: 7 audiret legi i ecclia si vis
p̄fect⁹ eē vade 7 v̄de oia que habes
7 da paupibz omnia sua vendens pauperibus
erogauit 7 heremiticam vitam duxit. Hic innu
meiabilia demonū tēptamta sustinuit. Qua
dam vice dum spiritum fornicationis virtute
dei supasset. dyabol⁹ in specie pueri nigri aū euz
p̄strat⁹ apparuit. 7 se ab eo victū p̄fessus ē. Naz
7 h̄ p̄cibz impetrauit vt videret fornicatiōis de
monē iuuenibz insidiane. quē cū i p̄dicta forma
vidisset: dixit. vilissima mihi apparuit. Specie. te
vltra nō timebo. Alia vice dū in q̄da tumulo
latitaret. multitudo demonū euz adeo lacerauit
qz mīster ei⁹ q̄i mortuū ē. i. p̄p̄ys hūenis alportar
ret. Cūqz eum oēs q̄ puenerāt q̄i mortuū plorā
sent. volentibz cūqz. subito anthoni⁹ reuulsi
7 a mīstro ad p̄dictū tumulū se itez portau fecit
Qui cū ibi ex dolore vulnez. p̄strat⁹ iaceret: ex
vtute aīmi ad p̄fictū demōes exatabat. Tūc il
li i formis varijs feraz apparuerūt 7 cū itez tēti
bz. comibz 7 vnguibz crudelissime lacerauerunt.
Tūc hito splēdo: mirabil ibi apparuit. 7 demo
nes cūctos fugauit. Anthoni⁹ at p̄tinuo sanat⁹
ē ibiqz xpm adesse intelligēs: ait. Ubi eras bone
ihu. vbi eras: q̄re a p̄ncipio n̄ affuisti h̄ vt me ad
iuuares 7 vulnera mea sanates: Cui dñs antho
ni. Hic ep̄s h̄ expectabā vidē certamē tuā. Nūc
aē qz vinliē dimicasti: i. toto oibz te faciā noiari.
Tūc aē feruoris erat qz cū maximā ipator xp̄i
anos occidēt. ip̄e martires seq̄bat vt cū eis mar
tir fieri mereret. et vebementer tristabat eo qz si
bi martinū n̄ daret. Cū aē in alterā heremuz
p̄geret argētū discū repit. 7 itra se sic dicē cepit
vñ h̄ argente⁹ discus. vbi hoīm vestigia nulla vi
dent. Si cū viatorū cecidisset vtiqz p̄ sui magni
tudie latē n̄ possz. h̄ dyabole artificū tuū ē volū
tatē tū meā nunqz potis imutāē. 7 h̄ dicēs. disc⁹
vt fum⁹ euauit. Postmodū ingētē massā veri
auri repit: h̄ vt incedū aurū fugit. Sicqz ad mō
ē fugiēs. xx. ānis ibi p̄māsit. inuenis chozuscans
miracul. Quadā vice dū i spū rapi⁹ eēt totū
mūdū laq̄is sese inuicē p̄necentibz plenū vidit.
q̄ exclamans: ait. O q̄s istos euadet: 7 audiuit.
Hūilitas. Aliqñ dū ab āgel⁹ i aere cūuaret:
allunt demōes 7 ei⁹ trāstū. p̄hibēt. p̄cta eius ab
exordio natiuitatis ei⁹ obycietes. Quibz ange

Anthonio Fo. XXI.

li. Nō debetis illa narrare q̄ xp̄i iā pietate sūt de
leta. Si qua aut̄ scitis ex q̄ faci⁹ ē monach⁹ illa p̄
ferte. Et cū in p̄batōe deficerēt. liber anthoni⁹ i
sublime tollit 7 liber deponit. Narrat antho
ni⁹ de se: dicēs. vidi aliqñ dyabolū cellū corpe: q̄
se dei vtutē 7 sapiāz ausus ē dicere. 7 ait. Quid
vis vt a me tibi det̄ āthoni: At ego sp̄ta i os e⁹
p̄geminās: totū me i eū xp̄i noie armar⁹ ingessi. 7
statim euauit. Hūic dyabol⁹ aliqñ in tanta
p̄ceritate apparuit qz cellū capite tāgere videre
Quē cū anthoni⁹ q̄s esset interrogasset. 7 ip̄e se
sathanā eē dixissz: addidit sathanas. Cur me sic
ipugnāt monachi 7 maledicūt xp̄iani: Cui ātho
nius. Iulte h̄ faciūt. qz tuis sepe ifidijs molestā
tur. Et ille. Ego eos nequaqz molesto: h̄ ip̄i in
uicē se cōturbant. Ego em̄ ad nihilū sum reda
ctus. qz iā in cunctis p̄tibz regnat xp̄c. Qui
dam sagittarius beatū anthoniū gaudētē cum
fratribz quadā vice cōspexit. 7 ei displicuit. Cui
anthonus. P̄done sagittā in arcū 7 trabe. Qd
7 fecit. Cūqz scdo 7 tercio h̄ fieri mandasset: di
xit sagittarius. Tūc trahere potero qz de eius
fractione dolebo. Cui anthonus. Sic ē i ope di
qm̄ si sup̄ mensurā tēdere vellem⁹ cū frangere
mur. expedit h̄ rigores aliqñ relaxari. Hoc audi
ens ille edificat⁹ recessit. Interrogauit quidā
anthonium dicens. Quid custodiens placebo
deo: Et respondens dixit. Quocūqz vadis sep
tē p̄ oculis tuis habeas. in his q̄ agis testimo
niū sacrarū scripturarū adhibeas. in quocūqz
loco sederis nō inde cito recedas. hec tria custo
di et saluus eris. Abbas qdā interrogauit an
thonium dicens. Quid faciam: Cui anthoni⁹
Nō p̄fidias in tua iusticia. ventris 7 ligue sit tibi
p̄tinentia. 7 ne penitearis de re ens facta. Addidit
qz anthonus. sicut pisces in sicco tardauerint:
moriuntē. ita 7 monachi extra cellam tardantes.
aut cū vñs secularibz imorantes: a quietis pro
posito resoluunt. Iterū dixit anthoni⁹. q̄ se
det in solitudine 7 q̄scit a tribz bellis eripit. scz
auditus. locutiōis. 7 visus. 7 h̄ vñū tūmō pugnā
habebit. scz cordis. Quidā fr̄es cū qdā sene
ad abbatē anthoniū visitādū iuerāt. Dixitqz ā
thonius fr̄ibz. bonum comitē habuistis senem
hunc. Deinde dixit seni. Bonos fr̄es inuenisti
tecū abba. Cui ille. bonos qdē ineni. h̄ hitatō eo
rū nō h̄z ianuā. Quicūqz em̄ vult intrat i stabu
lū 7 soluit azinū. Hoc aut̄ dicebat. qm̄ oia que
erant in corde eoz statim erant in ore. Dixit
abbas anthonus. scire cōuenit qm̄ sūt tres mo
tus cor̄pales. vnus qdē naturē. a. i. ex cibozuz
plenitudine. tercius ex demone. Frater qui
dam renunciauerat seculo. h̄ nō plene. qz qdā ad
buc sibi retinebat. Cui anthoni⁹. Vade 7 eme

canes. q̄ vadēs ⁊ emit carnēs. ⁊ portās eas. dñi
veniret lacerabāt eū canes. Cui anthoni⁹. q̄ inū
ciant seclō ⁊ volūt h̄re pecunias ita impugnant
a demonib⁹ ⁊ discerpunt. Anthoni⁹ dñi i herēo
tedio afficeret. dixit. Dñe volo salu⁹ fieri ⁊ nō p̄
mittūt me cogitatōes mee. Et surgēs exiit fo
ras ⁊ vidit quēdā sedentē atq; opantē ⁊ deinde
surgētē ⁊ orantē. Erat autē angel⁹ dñi ⁊ dixit ei.
sic fac ⁊ salu⁹ eris. Cū quadā vice fr̄es d̄ statu
aiay ab āthonio quesuissent. sequētī nocte vox
vocauit eū: dicēs. Surge ⁊ exi. ⁊ vid. Et ecce vi
dit quendē longū ⁊ terribilē caput vsq; ad nu
bes tollentē. q̄ q̄sdā pēnatos ad celū volare cu
piēs extēsis manib⁹. phibebat ⁊ alios libere pu
lātes retinere nō poterat ⁊ maximū gaudiū mix
tū cū nimio dolore audiebat. ⁊ intellexit aiay esse
illū p̄scensū. ⁊ dyabolū. phibentē. q̄ quosdā ob
noxias retineret. ⁊ de seclōz volatu q̄s retinē nō po
terat sic volēt. Aliqñ dñi cū fr̄ib⁹ oparet ātho
ni⁹ suspiciēs in celū cū tristē visionē vidisset. pu
lutus aū deū rogauit vt futurū scelus auerteret.
frat̄ib⁹ vero sup hoc eū interrogantib⁹ cum la
crimis ⁊ singultib⁹ dixit. q̄ iauditū scelus seculis
imineret. Audi inquit altare dei a multitudine
circūdātū eq̄z. q̄ calcab⁹ oīa discerpebant. Ma
gno em turbine fides catholica subuertet. et bo
mines iuuentis siles xp̄i sacra diripiēt. Factaq;
est vox dñi dicēs. Abominabit altare meum.
Post duos autē annos erupentib⁹ arianis ecclē
sic vnitates scide rūt. baptisimū et ecclesias pol
luerūt et sup altaria xp̄ianos instar onium ma
ctauerūt. Dux q̄dam egipti arianus nomie
ballachius. cū ita ecclēia dei infestaret. vt virgēs
⁊ monachos nudatos publice verberaret. Sic
ei scripsit anthonius. Video iram dei sup te ve
nientē. Iaz desine p̄seq; xp̄ianos ne ira dei te oc
cupet. q̄ primū tibi minar̄ interitū. Infelix legit
eplam: arisit ⁊ in eā excreans ad terraz. piccit: ac
portatores verberib⁹ multis afficiēs anthoio ta
lia remādauit. Qm̄ tibi est tanta cura de mona
chis. ad te q̄s pueniet nisi disciplina rigoris. P̄
q̄nq; aut dies equū suum māsuētissimū insidēs.
morsu ip̄i⁹ eq̄ ad terrā piccit: corolis atq; lace
ratis crunb⁹ inē tridū expirauit. Cū q̄dam
fr̄es. x̄bū salutis ab āthonio quesuissent: ait ille
Audistis dñm dicentē. si q̄s te pcussent in vnaz
maxillā p̄be ei alterā. dicūt ei. Hociplere nō pos
sum⁹. Et ille. Saltē patienter ferte. Et illi. Et nā
nec h̄ possumus. q̄b⁹ anthoni⁹. Saltē ne veitis
pcutē magisq; pcuti. Et illi. Nec h̄ et possum⁹.
Tūc anthoni⁹ dixit discipulo suo. fucos p̄para
fr̄ib⁹ istis q̄ nimis delicati sūt. sola oīo necessaria
ē vob⁹. hec i vitasparz legūt. Tādē b̄s āthoni⁹
cētēsimō q̄nto anno vite sue fr̄es deosculans in

pace q̄denit. s̄ p̄statio q̄ cepit circa ānū dñi. cccxi
Sibianus quasi fa
bucan⁹ fabricās b̄titudinē supernaz
id est eam sibi acquirens triplici iure
sc̄z iure adoptōnis. emptōis. rebellionis.

Sibianus ciuis
roman⁹ fuit. ⁊ cū papa defuncto p
alio eligēdo p̄s p̄uenisset int̄ eos
⁊ ip̄e venit rei exitum scire volens. Et ecce colū
ba cādida descendit sup caput ei⁹. Qd̄ cū omēs
mirarent̄ ab eis i papā eligitur. Hic: vt ait da
masus p̄pa: p̄ oēs regiōes septē dyacōes misit.
Et eisdē septē subdyacones tradidit: q̄ oīm ge
sta martiz collegerūt. Hic: vt ait haymo: impa
tor philippo volenti interesse pasche vigily et
coicare mulieris: f̄stitit: nec quousq; peccata cō
fiteret. ⁊ inter penitētes staret interesse permisit.
Passus est autē circa ānū dñi ducentesimūquin
q̄gesimū q̄rtuz. Nā pontificat⁹ sui āno. xij. iussu
Decj capitis obtrūcatq; martino coronat.

Ebastian⁹ dict⁹ ē
a sequens ⁊ b̄titudō ⁊ astin quod est
ciuitas ⁊ ana qd̄ ē surū. q̄i seq̄ns b̄t
itudinē ciuitatis s̄me ⁊ supne gl̄ie. hoc ē eā pos
sidens ⁊ acq̄rens. ⁊ h̄ quīduplici tenario s̄m au.
P̄auptate regnū. dolore gaudiū. labore req̄em
ignominia gl̄iaz. morte vitā. Al d̄r sebastianus
a basto. Nā miles xp̄c. eq̄. ecclēia. bastū siue sel
la. Sebastianus q̄ mediāte xp̄c i ecclēia militauit
⁊ de multis martinib⁹ victoriā obtinuit. Vel se
bastianus interpretat̄ vallat⁹ q̄ sagittis tanq; be
cia⁹ fuit circūdatus. Circuens. q̄ oēs martires
circūbat et oēs confortabat.

Ebastianus vir
xp̄iāssim⁹. Parbon. generē. ciuis
mediolanēb⁹. Diocleciano. ⁊ Ma
ximiano ip̄atorib⁹ adeo char⁹ erat vt p̄cipatū
ei p̄me cohortis ēderent. ⁊ suo aspectui inberēt
sp̄ astare. hic militarē clamidē ad h̄ tm̄ ferebat.
vt xp̄ianoz aiay q̄s in tormentis videbat deficere
p̄fortaret. Dñi autē p̄clarissimi viri marcellian⁹ et
marc⁹ gemini fr̄es. p̄ fide xp̄i decollari deberent.
ad eos p̄entes adueniūt vt ip̄oz aiay a suo p̄
posito ruocarēt. aduenit ḡm̄ ⁊ soluto capite sc̄is
s̄isq; vestib⁹ ybenbu s̄q; oñsis: aiebat. O predul
ces filij circūdāt me inaudita misia ⁊ intolerabil
luctus. Hec me miseraz amitto filios meos ad
mortē v̄tro tendētes. q̄s si mihi hostes auferēt
per media seq̄rer bella raptōres. Si violenta iu
dicia cōcluderent. carcerē irumpem mortura

Noua hoc peundi gen^o e. i. quo carnifer rogat
 vt fenat. vita optat vt peat. mors inuitat vt ve
 niat. Nou^o hic luct^o noua miseria in q natoru iu
 ueni^o spote amittit. 7 pentu misera da cogit se
 nect^o vt uiuat. Hec dicete m^o e p^o i senior maib^o
 adducit seruuloz. 7 capite aspsu puluere hm oi
 voces dabat ad celu. Ad morte vltro pfisceti
 b^o filijs valedictur^o aduei vt q mee sepul^o e pau
 ra: i filioz sepulturis iselux expeda. O filij mee ba
 culu senectut^o 7 gemitu meoz viscez lumē. Lur
 sic morte diligitis. veite huc iuuenes 7 mecu ste
 te sup iuuenes spote peutes. Venite huc senes:
 7 mecu sup filios meos plāgite. Huc accedant
 pies. 7 phibete ne talia patiam. deficite ploran
 to oculi mei ne videam filios meos gladio cedi.
 Hec dicete p^o e. aditenu^o p^o iuges: aspectu eoz
 p^o iuos filios afferetes. atqz euilādo clamantes.
 Quib^o nos dimittit: Qui erūt hoz isatiū dñi
 Quis n^o as largas diuidet possessiōes: Hec q^o
 ferrea pectora. q: p^o etes despiciatis. amicos i spui
 tis. vxores abijcit. filios abdicat. 7 vos carnifi
 cab^o spōtancos exhibet. Int^o hec aut ceperit vi
 roz corda mollescere. Tūc sc^o s sebastian^o q^o ade
 rat erūpēs i mediū dixit: O fortissimi milites xpi
 nolite p misera blādimēta coronā dponē semp
 temā. S^o 7 pentu dixit. Nolite timē n^o sepabū
 tur a vob. s^o vadit i celu vob pate sydereas māsi
 ones. Naz ab initio mūdi hec vita i se credetes
 sefellit. s^o expectātes dcepit. d se psumetes irasit
 7 ita nullū oino certū reddidit. vt oib^o pber esse
 mēta. Vta hec admonet furē vt rapiat. iracū
 dū vt seuiat. mēdace vt fallat. Ipa impat crimi
 na. iubet facinora. suadet iusta. Hec aut pscu
 tō. quā hic patimur hodie excedat. 7 cras euā
 nescat. hodie exardescat. 7 cras refrigescat. s^o vna
 hora inducit. et sub vna hora excluditur. Do
 lo: aut eternus renouat vt seuiat. augmētat vt
 exurat. islāmat vt puat. In amore g martij no
 stros iā suscitē affect^o. Ibi eī dyabolus se vi
 cere exiliat: q^o dū capit: capt^o e. dū tenet: vict^o e
 dū torquet: torquet. dū ingulat: occisus e. et dū
 isultat: irasus e. Igit^o dū b^o s sebastian^o hec ex
 ore pferet. subito p vna fere horaz a splendore
 nimio d celo descēdēte illuiat^o e. 7 s^o illo splēdo
 re pallio candidissimo amictus. 7 ab angel septē
 clarissimus circūdatus. Iuuenis aut apparuit iux
 eū dās ei pacē 7 dicēs. Tu sp mecu eris. Cū aut
 b^o s sebastian^o hec 7 his similia predicaret. 306
 vxor: nicostrati in cuius domo sc^o i custodiebat q
 loquelā amiserat pedib^o ei^o puoluta nutib^o ve
 miāz postulabat. Tūc sebastiā ait. Si ego xpi
 seru^o sum. 7 si vera sunt oia q ex ore meo hec mu
 lier auduit 7 credidit: ap^o iat os ei^o q aperuit os
 zacharie pphete. dñi. Ad hāc vocez ml^o ier excla

mauit. Būdict^o sermo oris tui. 7 benedicti q^o oī
 b^o que locut^o es: credunt. Vidi em angelū libru
 tenentē an te. vbi oia q dixisti scripta erāt. Vir
 aut ei^o hoc audies. p^o cidit ad pedes sc^o i sebastia
 ni. sibi postulās indulgen. Statimqz absoluens
 martires rogabat vbi liberi abiret. Qui dixerit
 nullaten^o se deserturos victoriā quaz cepissent.
 Tantā igit^o grāz 7 virtutē verbis sc^o i sebastiani
 dñs ptulēat. q n^o solū marcellianū 7 marcū i mar
 tij p^o stātia roborauit: s^o et p^o iez eoz noie trāqui
 lunū. 7 m^o iez cū multis alijs ad fidē p^o uertit. quos
 oēs policar^o p^o s^o biter baptizauit. Trāquilin^o aē
 morbo grauissimo laboras. mox vt baptizat^o est
 sanitate recepit. Prefect^o aut vrbis rome. qui 7
 ipe morbo grauissimo laborabat: rogauit trāqli
 nū vt ad se adduceret eū q sibi sanitate dederat.
 Cum g^o ad eum venisset policarpus p^o s^o biter et se
 bastianus. 7 ipe eos rogaret vt etiā sanitatez re
 ciperet: dixit ei sebastian^o. vt prius ydola abne
 garet 7 p^o i fringendi ea sibi ptātem traderet. et sic
 sanitatez recipet. Cui cū cromacius p^o s^o biter dī
 ceret q serui sui hoc facerent 7 nō ipe. Dixit se
 bastian^o. Timidi deos suos p^o i fringere formidāt
 s^o 7 si dyabol^o ea occasione eos lederet. dicerent
 infideles eos esse: ob hoc lesos q^o deos confrige
 rēt. Sicqz policarpus 7 sebastian^o accincti plus
 qz ducenta ydola p^o i frēgerūt. Post hoc aut dixe
 rit cromacō. Cū nob ydola p^o i frēgerit^o sanitate
 recipe debuisti nec recepisti certū e. qz aut infideli
 tate nōdū abiecasti. aut aliq^o ydola resuasti. Tūc
 idicauit se hie thalamū in q erat omnis disciplina
 stellaruz. p quo p^o i sius plusqz ducenta ponde
 ra auri expenderat. 7 p que futura omnia p^o i uide
 bat. Cui sebastian^o qz diu s^o integrū habueris. te
 i^o m integrum nō habebis. Cūqz ad hoc ille as
 sentiret tyburtius eius filius iuuenis egregius
 dixit. Non patiar opus destrui tam p^o claruz: sed
 ne pateme sanitati videar esse p^o i rari^o. duo cliba
 ni accendāt vt si destructo ope p^o i meus sanita
 tē nō recepit ambo viui cōcrement. Cui sebasti
 anus. sic fiat. vt locutus es. Dum igit^o illa p^o i frin
 gerent angel^o p^o s^o biter apparuit. 7 sibi a dño i bēta
 sanitate redditā nunciavit. Statimqz san^o esse
 ctus cucurrit post eū vt eius pedes oscularetur.
 qui eū phibuit. ex eo q baptisimū nondū recepe
 rat. Sicqz ipe 7 tyburtius fili^o eius 7 mille qua
 dringenti de ei^o familia baptizati sunt. Zoe aut
 ab infidelib^o tenta 7 diu cruciata emisit spirituz
 Qd cū audisset tranquilin^o prupit et dixit. fe
 mine nos ad coronam precedunt vt qd vinum^o
 Ipe aut p^o paucos dies lapidat^o e. Sc^o s aē
 tyburc^o sup prunas allatas ire iubet. aut incēssū
 dijs ipōe aut sup ipas nudis plātis icedē. q sibi
 signū cruc^o faciēs: p^o stāt sup ipas nudis igressus

est plantis: dicēs. videt mibi q̄ super roseos flo-
res incedā i noīe dñi nr̄i i bu xpi. Cui fabian⁹ p̄fe-
ct⁹ dixit. Quis ignorat magicā artē xp̄s vos do-
cuisset: Cui tibur⁹. Domare scē infelix q̄ nō es
dign⁹ nomē r̄scēm ⁊ t̄mellistū noīare. Tunc
irat⁹ p̄fectus iussit eū decollari. Marcellian⁹ autē
⁊ marc⁹ stipite affigū. Cūq̄ fuissent affixi p̄ial-
lētes: dicebāt. Ecce q̄ bonū ⁊ q̄ iocūdū zc. Qui
b⁹ p̄fect⁹. Infelices deponite amētiā ⁊ vos ipsos
liberate. Cui illi nūq̄ t̄bene epulati sum⁹ vti nā
tādiu sic nos eē p̄mittas q̄ diu corp̄is regimur i-
dumēto. Tūc p̄fect⁹ iussit eos lācis p̄ larēa trāf-
nerberari. ⁊ sic martiriū p̄summauerunt.

Dicit hoc p̄fect⁹ dyocleciano ip̄atorū d̄ seba-
stian⁹ suggestit. Quē ad se vocās: dixit. Ego te
inter p̄ios in palacio meo sp̄ habui et tu contra
salutē meaz. ⁊ deoz iniuriā hacten⁹ latuisti. Cui
sebastian⁹. p̄ salute tua xp̄m semp colui. ⁊ p̄ sta-
tu rōni imperij teum q̄ in celis est semp adoravi.
Tunc dyoclecian⁹ iussit eū i mediū campū liga-
ri ⁊ a militib⁹ sagittari: q̄ ita cū sagittis impleve-
runt vt q̄ si eritus videret. et estimātes illū mor-
tuū: abierūt. Qui inē paucos dies liberat⁹ itās
sup̄ gradum palatij. imp̄atores venientes d̄ ma-
lis q̄ xp̄ianis inferebāt: dure redarguit. Dixerūt
q̄ imp̄atores. Iste nē ē sebastian⁹. quēz diu sa-
gittis interfici iusserā? Cui sebastian⁹. Ad bec
me dñs resuscitare dignat⁹ est. vt p̄ueniā vos et
redarguam vos de malis v̄is que xp̄i famulis ir-
rogans. Tunc imp̄ator tādiu euz fustigari ius-
sit donec sp̄m exalaret. fecitq̄ corpus ei⁹ in cloa-
cam. p̄jci ne a xp̄ianis p̄ martire coleretur. San-
ct⁹ autē sebastian⁹ seq̄nti nocte sc̄te lucie apparu-
it. et corpus eius sibi reuelauit. et iuxta vestigia
ap̄toz illud sepeliri p̄cepit. qd̄ et factum est.

Passus ē autē b̄tus sebastian⁹ sub dyoclecia-
no et maximiano ip̄atorib⁹. q̄ ceperūt circa annū
domini. cclxxvij. Refert ḡg. in primo li. dyalo-
gorū. q̄ qdā mulier in tuscia nup̄ nupta cū ad re-
dicatōz ecclie sc̄ti sebastiani ab alijs inuitata eēt
in ip̄a nocte q̄ seq̄nti die ire debebat: carnis vo-
luptate stimniata. a viro suo se abstinere nō po-
tuit. Facto autē mane magis erubescēs vultū ho-
mis q̄ di illuc p̄fecta ē. mor autē vt oratorū: vbi
erant reliq̄ sc̄ti sebastiani: ingressa ē dyabol⁹ eā
arripuit. ⁊ corā oib⁹ vexare cepit. tñ p̄sbyter il-
lius ecclie palliū altaris arripuens in eam opuit.
h̄ dyabolus statim ip̄m p̄sbyter⁹ inuasit. Duxit
autē eaz amici sui ad incantatores. vt suis incan-
tatiōib⁹ dyabolū effugarent. h̄ mor dū incātare
tur iudicio dei legio demonū. i. sex milia sexcenta
et sexaginta sex demonia in eam ingressa: ipsam
acnus vexare ceperunt. Quidā autē vir nomine
fortunatus. sc̄titate conspicuus. suis precib⁹ eā

sanauit. Legit q̄z in gestis longobardorum
q̄ tpe gumberti regis ytalie tota tāta peste p̄cul-
sa cit. ⁊ vix vn⁹ aliter sufficeret sepelire. ⁊ bec pe-
stis marie rome ac papie crassabat. Tunc visibi-
liter bonus angel⁹ multis apparuit. malo angelo
sequenti. ⁊ venabulū ferenti p̄cipiēs vt p̄citeret
ac cedem faceret. quort. ns autē aliquā domuz p̄-
cutiebat totiens mortui inde efferebantur. Tūc
cuidam diuinitus reuelatum est q̄ nequaq̄ bec
pestis cessaret. donec sancto sebastiano altare pa-
pie constitueretur. quod quidem cōstructum ē
in ecclesia sancti petri que dicitur ad vincula. q̄
facto statim cessauit illa quasiatio. ⁊ illuc a roma
reliquie sancti sebastiani martini sunt relate.

Ambrosius in p̄fatione sic ait. Beati marti-
ris sebastiani p̄o confessione nominis tui domi-
ne venerabilis sanguis effusus simul ⁊ tua mira-
bilis manifestat. q̄ perficit in infirmitate virtu-
tem: et nostris studijs dat p̄fectum. et infirmis
apud te p̄stat auxilium.

Agnes dicta ē ag-

na quia mitis ⁊ humilis tanq̄ agna
fuit. Vel a greco quodā agnon qd̄ ē
piū. q̄ pia ⁊ misericors extitit. Vel agnes ab a-
gnoscedo. q̄ viam veritatis agnouit. Veritas
autē p̄m aug. opponitur vanitati et falsitati et du-
plicitati. q̄ tria a se remouit p̄ virtutē quā h̄uit.

Agnes virgo p̄u-

dentissima. vt testat amb. qui eius
passiōez p̄scripsit. xij. anno etatis
sue mortem p̄didit et vitā inuenit
Infantia qd̄em cōputabat in annis. h̄ erat sene-
ctus mentis immensa. corp̄e inuencula. h̄ animo
cana. pulchra facie. h̄ pulchrior fide. Que dū a scol-
reuertit. a p̄fecti filio adamatur. Cui ille gem-
mas ⁊ diuitias innumerabiles p̄misit si plenus
eius cōiugio nō negaret. Cui agnes respondit.
Discede a me fomes peccati. nutrimentū facino-
ris. pabulū mortis. quia iam ab alio amatore pre-
nenta sum. Lepitq̄ ip̄m suum amatorem ⁊ sp̄o-
sum a quinq̄ cōmendare. que sponse in sponsis
p̄cipue requirunt. sc̄z a nobilitate generis. a de-
core pulcritudinis. a diuitiaz abundantia. a for-
titudine et potentie efficacitā. ⁊ ab amoris excel-
lencia. sic dicens. Illum amo qui longe a te nobi-
lior est. et genere ⁊ dignitate. cuius mater virgo
est. cuius pater feminam nescit. cui angeli serui-
unt. cuius pulcritudinem sol et luna mirantur.
cuius opes nunq̄ deficiunt. cuius nūq̄ diuitie
decreuant. cuius odore reuiuiscunt mortui. cui
i⁹ tactu p̄fortant infirmis? amor castitas ē. tact⁹
sc̄titas. v̄no h̄ ḡtas. h̄ at q̄nq̄z poit i qd̄az au-

De sancta

toitate dicēs. Cui⁹ generositas celsior. possibili-
litas fortior. aspect⁹ pulchrior. amor suavior. ⁊ oī
gr̄a eligēti⁹. **D**ande ponit q̄nq; bñficia q̄ sibi
sponsas p̄talit. ⁊ alijs sp̄s s̄ p̄fert. s. q; eas fidei
anulo subarrat. multiplici virtū varietate eas
re. it ⁊ ornat. pallionis sive sanguine eas signat.
vinculo amous eas sibi copulat. ⁊ thesauris ce-
lestis gl̄ie eas ditat sic dicēs. **Q**ui anulo suo s̄-
arravit me dexterā meā ⁊ collū meū cinct lapidi
by p̄ciosis. **I**nduit me ciclade auro texta. ⁊ imen-
sis monilib; ornavit me. posuit signū ī faciē meā
vt nullū p̄ter eū amatozē assūmā. ⁊ sanguis ei⁹ or-
navit genas meas. **I**n amplexib; ei⁹ aīncta ca-
stis sū. iam corp⁹ ei⁹ corpi meo sociatū est. ondit
mibi thesauros īcompabiles. q̄s mibi se daturū
sū ī eo p̄severauero. repromisit. **A**udies bec ī sa-
nus iuueis lecto. p̄sternit. ⁊ q; amore egrotet per
alta suspiria a medicis aperit. **C**ūq; p̄ iuuenis
eadē virgini replicaret. ⁊ illa p̄ois sponsi federa
se violare nō posse assereret cepit p̄fect⁹ inq̄rere
q̄s eēt ille sp̄s de c⁹ se agnes p̄tate iactaret. **C**ū
ḡqdā assereret q; xpm̄ sponsū suū diceret. blan-
dis pu⁹ sermoib; demū terrib; eā pulsat. **C**ui
agnes. **Q**uicqd; as: age. q; qd; q̄ns nō poteris
obtinerē. **I**pm̄ em̄ terretē vt blandietē s̄l̄r ter-
ret. **C**ui p̄fect⁹. **Q**uā tūc de duob; elige aut
cū x̄ginib; deē feste sacrificā s̄ tibi x̄gitas pla-
cet. aut cū meretricib; scortaberis. **Q**uia ei nobi-
lis erat: vim sibi inferre poterat. ⁊ iō titulū sibi x̄pi
anitat; opp̄uit. **C**ui illa. **N**ec sacrificabo dijs
tuis nec foridib; polluar aliēnis. mecū em̄ habeo
custodē cor: pis mei angelū dñi. **C**ū p̄fect⁹ in-
sit eam expoliari. et nudaz ad lupanar duci. **T**ā
tam aut densitatem capillis eius dñs cōtulit. vt
melius capillis q̄; vestib; tegeret. **I**ngressa au-
tem turpitudinis locū angelū dñi p̄paratū inuit
q̄ locū claritate nimia circūfulsit. sibiq; stolā can-
didissimam p̄paravit. **S**icq; lupunar locus fit
orōnis. adeo vt mundior exiret. q̄; fuisset igressa
q̄ inēso lumī dabat honozē. **P**̄fecti at; fili⁹ cū
alijs iuueib; ad lupanar venit. ⁊ eos prius ad ip-
sam inuitavit. **Q**ui igressi. s̄ ex miraculo territi
p̄p̄cti redierūt. **Q**uos ille m̄fos appellās. ⁊ ad
eā furies intrās. **C**ū eā vellet p̄tingē ī ipm̄ lumen
irruit. **Q**ui cū deo nō dedisset honozē: p̄focatus
a dyabolo expiravit. **Q**o p̄fect⁹ audies cū ingē-
ti p̄loratu ad eā venit et cāz mortis ei⁹ diligēt⁹
suscitat. **C**ui agnes. **I**lle cui⁹ voluntatem vole-
bat p̄ficere: p̄tatem in eū accepit ⁊ occidit. **N**am
socipeiusdē viso miraculo territi redierūt illesi.
Cui p̄fectus. **I**n hoc apparebit q; nō magicis ar-
tib; h̄ egisti. si impetrare poteris vt resuscitetur.
Quante agnete iuuenis resuscitat. et x̄pc ab eo

Agnete Fo. XXIII.

publice p̄dicat. **A**d hec tēploz p̄tiffices sediti-
onē excitantes in p̄plo exclamauerūt. **T**olle mā-
gā. tolle maleficā: que mentes mutat ⁊ aios alie-
nat. **P**̄fect⁹ aut; viso tāto miraculo eā liberare
voluit. s̄ p̄scriptōz metuēs: vicariū dēliq̄t. ⁊ qz
eā liberare nō potuit: tristis abscessit. **T**ūc vica-
ri⁹ asp̄sius noie iussit eam in copiosum ignē ia-
ctari. sed in duas p̄tes flāma diuisa seditiosū po-
pulū ex urebat. **T**ūc asp̄sius in gutture ei⁹ gla-
diū īmergi p̄cepit. ⁊ sic x̄pc sponsus candid⁹ ⁊ ru-
bicūdus ip̄am sibi sponsā ⁊ martirē consecrauit

Passa est aut; vt credit; tpe p̄stantini magni.
qui cepit anno dñi. cccix. **C**um igit; corp⁹ ei⁹ x̄pi
ani ⁊ parentes ip̄ius cū gaudio sepelirent. vir a
paganis in eos lapides mittenti bus euaserunt.

Emerantiana aut; eius collectanea virgo san-
ctissima. licet adhuc cathecumina. dum iuxta se-
pulcrū ei⁹ staret ⁊ p̄stanter gentiles argueret: ab
eis lapidata est. **S**tatimq; tremor⁹. choru-
scationes ⁊ fulgura extiterūt. adeo q; ex pagais
plurimi perierunt. ita q; ipi decetero venietes ad
sepulcrum virginis nō leserunt. **C**orpus aut; sā-
cte emeranciane iuxta corpus sancte agnetis po-
sitū est. **C**ūq; pentes ei⁹ octaua die iux̄ tumultū
vigilarēt. viderunt choz virginiū vestib; aureis
radiantē inter quas viderūt beatā agnetē simili
veste fulgentē. ⁊ a dextris ei⁹ candidiorem agnū
niue stantē. **Q**uib; illa. **V**idete ne me q̄i mortu-
am lugeatis: sed congaudete mecū ⁊ p̄gratula-
mini. qz cū his oib; lucidas sedes accepi. **P**ro-
pter hāc visionē celebrat festū agnetis. scdo ī e⁹
octaua. **C**ōstantia aut; virgo filia Cōstantini
lep̄za grauissima laborans. cū hanc visionē au-
disset tumultū eius adiit. ⁊ ibi dū in orōne p̄siste-
ret obdormiuit. viditq; beatā agnetem sibi dicē-
tem. **C**onstanter age constantia. si in x̄m credi-
deris: cōtinuo liberaberis. **A**d hāc voces enigi-
lans p̄fecte se sanatā inuenit. **Q**ue baptismū re-
cipiens sup; corp⁹ s̄acte agnetis basilicam fecit. ⁊
ibi in virginitate regens inltas exemplo suo ibi-
dem virgines aggregauit. **Q**uidam vir noie
paulinus in ecclēlia sancte agnetis sacerdotij sū-
gens officio. mira cepit carnis temptatōne vira-
ri. **S**ed cum deum offendere nollet. a summo
pontifice licentiam petijt contrahendi. **C**uius
bonitatem ⁊ simplicitatem papa considerans a-
nulum ei cum smaragdo dedit. et iussit vt imagi-
ni formose beate agnetis que in sua ecclēsia de-
picta erat ex pre sua p̄cipet vt se permitteret de-
sponsari. **C**ūq; h̄ sacerdos imagini imparet. il-
la p̄tinuo digitum anularem porrigens. ⁊ anulo
suscepto digitum retrahens: omnem temptati-
onem a sacerdote fugauit. **P**̄dictus autem

anul^o adhuc dicitur in eius digito apparere. Alibi
 tñ legit. qd cum eccia be. agnetis rueret papa cui
 dā sacerdoti dixit se sibi velle quādā sponsā cu-
 stodiendā et nutriendā. scilicet eccias sacre agnetis cō-
 mittere. Dāscq; ei anulū. iussit vt dictā imaginē
 respōsaret. quā illa extēdēte et retrabēte digiti
 respōsavit. De hac hgie dicit ambrosius. l. i. d. h.
 g. h. Hanc senes hāc iuuenes. hāc pueri tonāt
 Nemo ē laudabilior qm q ab oib; laudat. Quot
 hoies tot pcones. q martire p dicit dū loquunt
 Stupete vniuersi. q iā dīnitatis testis extiterit.
 q adhuc arbitra sui p eratē eē nō possit. Fecit de
 niq; vt ei de deo crederet cui d hoie adhuc non
 crederet. qd qd vltra naturā ē. h d auctore natē
 ē. Nouū martirij gen^o. nōdū idonea pene. et iam
 matura victorie. certare difficilis. abilis corona-
 ri. Magisteriū hūc iplēuit q nōdū iudiciū ha-
 bebat etatis. Nō sic ad thalamū nupta ppera-
 ret. vt ad supplicij locū leta successu. gdu festia
 hgo. pcessit. Itē abro. i. p fātōe. b. agnes genero-
 sitatis oblectamēta respiciēs. celestē meruit di-
 gnitatē. societatis hūane vota ptenēs. eterni re-
 gis ē sociata pfortio. Preciosa mortē. p xpi con-
 fessioē suscipiēs sū est ei facta pformis.

incentius dicitur

qsi viciū incēdēs. Vel vincēs incē-
 dia. Vel victoriā tenēs. Ipe em icē
 dit. i. p sūpsit vicia p carnis mortificatōz. Vicit
 icēdia supplicioz p pstatē penaz p pelliōz. Vi-
 ctoriā tenuit mōdi p ipi^o respēctōz. Vicit ei tua
 q erāt in mūdo. s. falsos errores. imūdos amores
 mundanos tiores. qz vicit p sapias. mundiciā et
 pstantiā. De qbz dicit aug. vt cū oib; errorib; āo-
 nib; et terrorib; vicit h mūd^o factoz martiria do-
 cēt et docuerit. Et passioz qdā be. aug. asserūt cō-
 pilasse. quam prudenti^o versib; luculenter exe-
 quitur.

Incentius nobilis

genere s fide ac religione nobilior. b.
 valerij epi dyacon^o fuit. cui epi^o: qa
 impeditōis erat ligue. vices suas cōmiserat. et
 ipe orioni et pteplatōi vacabat. Iussu igit dacia-
 ni presidis valentiā t hūc. et viro carceri manci-
 pant. Cūq; eos p fame pene defecisse crederet.
 eos suo aspectu iussit altare qz cū sāos cerneret
 et gaudētes irat^o in hāc vocē. prupit. Quid di-
 cis tu valeri. q sub noie religiois p decreta pūci-
 pū facis: Cū at bēs valerij lenius responderet:
 dixit ei vincenti^o. Noli pī venerabilis qī mente
 timida submurmurare. sed libera voce exclama.
 Si gimbēs pī sacre. respōsis iudicēz aggrediar.
 Qui ille. Jā dudū tibi fili carissime loqndi curas

cōmiserā. et nunc p fide qua astam^o responsa cō-
 mitto. Tunc vincenti^o puerus ad dacionum.
 Hactenus a te inquit sermo teneganda fide p-
 orauit: sed nefariū apud xpianoz prudentiā eē
 pgnosce: teitatis cultū abnegando blasphemā-
 re. Tunc irat^o dacion^o epi^o i exiliū mitti pcepit.
 Vincentium hō tan^o p pumacē et psumptuo-
 sum iuuenēz. vt eius exēplo alij terreant: in ec-
 clia distenti mēbris oib; dissipari. Cūq; corpe
 tot^o dissiparetur. ait dacion^o. dic mihi vincenti
 vbi nunc tuū miserimum corpe^o pspicias: At ille
 subridēs. ait. hoc est qd semp optaui et votis oi-
 bus cupiui. Tunc irat^o ptes. cepit ei oia genera
 tormentoz minari. nisi ei assensum pberet. Qui
 vincenti^o. O felicē me. quo mihi irasci te graui^o
 putas in eo incipis meli^o misereri. Insurge g mi-
 ser et toto malignitatis spū debachare. videbis
 me di virtute plus posse dū torquetor: qz possis
 ipe q torques. Ad hoc ptes cepit clamare et car-
 nifices virgis et fustib; verberare. Et ait vincen-
 tius. Quid facis dacione: Ecce tu ipe me vidi-
 cas de apparitoribus meis. Tūc ptes amens fa-
 ctus: dixit carnificibus. Miserimi nihil facitis.
 Cur deficiunt manus vre: adulteros et patri-
 das vincere potuistis. vt nihil inter illata suppli-
 cia celare possent. et nunc sol^o vincenti^o vestra
 potuit superare tormenta. Tunc carnifices pe-
 ctines ferreos vsq; ad intima costarū fixerunt.
 ita vt de toto eius corpe sanguis efflueret. et so-
 lutis costaz compaginibus viscera interna pa-
 terent. Et ait dacionus cōmiserere tui vincenti.
 vt possis tampulcrā recuperare iuuentutem.
 et ea que sup sunt lucrari tormenta. Et ait vin-
 centius. O veneno sa dyaboli lingua: tormenta
 tua non timeo. sed hoc solum valde metuo. qd te
 mihi fingis velle misereri. Nam quo te magis
 iratum video eo amplius et magis exulto. No-
 lo vt aliquid minuas de supplicijs. vt te victū in
 oib; fatearis. Tunc ex eculeo depositus at-
 qz ad ignis craticulam est raptus motas carni-
 ficum arguendo ad penam alacriter propera-
 bat. Craticulam ergo sponte cōscendens ibidē
 affatur. exunitur. et crematur. membrisq; omnib;
 vici ferrei et ardentes lamine infiguntur. Dum
 qz sanguine flamma respergitur. vulnera vulne-
 ribus imprimuntur. sal insuper in ignem spargi-
 tur. vt in corpus eius vndiq; vulneratum resili-
 ens: stridentibus flammis crudelius comburat.
 Jāq; nō ad art^o s ad viscera tela iaciūt. Ip aq;
 intima viscera d ei^o corpe extra labunt. Int hec
 ille manet immobilis. et sursum erectis lumini-
 bus dōstinū precabatur. Cūq; ministri hec da-
 ciano retulissent. Heu ait Dacionus vincim-
 ni: sed iam nunc vt in pena diutius viuat i pena

terram carceri includite. 7 ibi testas acutissimas pgenite. pedes eius ligno affigite. sine omni humano solatio extensu sic sup testas relinqte: 7 ch defecerit: nunciare. Fauet qstoti mistri cardeles dno crudeliori. Sz ecce rex p q miles patit: pena pmutauit in gliaz. Naz tenebra carceris ab imela luce expellit. testaz aspitas i oiz floz suauitate mutat. pedes dissoluut. 7 angloz solatio venerado pfruit. Luqz sup flores cu aglis psalles incedet modulato dulcis 7 mira suauitas tonis pcul diffudit. pteriti custodes cuz p rimas carceris qd int^o erat: vidissent. ad fide pueri st. Hec audies dacianus ames fact^o ait. Et qd ei apli^o faciem^o ecce ei victi sum^o. Trasserat ad lectulu 7 strametis mollioribz rponat. ne pl^o eum gloriu faciam^o. si forte defecerit i tormtis. h potius rcreat^o nouis itez supplicijs puniat. Cu igit ad stratu molliore deportatus eet 7 ibide paululu qeuilz: stati spm edidit. circa anm dñi. cclxxv. lb dyo deciano 7 maximo. Quo audito dacian^o vehementer ex pauit. 7 se sic victu dñis ait. 7 si n potui eu supare viuete. punia vl defunctu. 7 sic iatabor d pena. 7 sic poterit mibi. puenire victoria. Iussu g daciani corp^o ei^o in capuz ab auibz 7 bestijs deuoradu exponit. h stati age loz custodia pmunif. 7 intactu a bestijs puaat. Deniqz cura^o igluuiei dedit^o alias auces se maiores impetu alaz abegit. 7 lupu accurrete moz sibi 7 clamoribz effugauit. Qui reflexo capite i aspectu corpis sacri fix^o cernit: vtpute q ibidez angeloz curiodia mirabat. Qd audies dacianus: ait. Puto q nec defictum potero supare. Subz g corpi ei^o ingete molu alligari 7 i pelago pija. vt qd i terra a bestijs psumi n potuit. saltu in pelago a marinis beluis deuoret. Rante igit corp^o ei^o i pelago dferetes bmergunt. h ipis nauis veloci littoza corp^o petijt. Qd a qda mirona 7 qbulda alijs ipo reuelante inuenit 7 ab eis honorifice sepelit. De h martire sic dic aug. Bhs vici^o vicit i xbis. vicit i penis. vicit i p felioe. vicit i tribulatoe. vicit exultus. vicit bmerfus. vicit ortus. vicit mortu. It^o torq^o vincetu us vt exerceat flagellat 7 erudiat. tundit vt solidet. exurit vt purget. Ambrosius i p fatioe qz d ipo sic ait. Vici^o torq^o tundit. flagellat. 7 exurit. h inuictus p scdo noie aimus no pcutit. pl^o ardes igne zeli qz fern. pl^o neclit^o tiore dei qz seclit. pl^o voluit placere do qz foro. pl^o dilexit mori mdo qz dno. It^o ang. An oculos nros miranduz spectaculu pstitutu e. Iudex iniqu^o tortor: cruetus. martir inuictus. crudelitatis pietatisqz certame. Pudent^o qz q claruit tpe Theodosij senioris. q cepit ano dñi. cclxxvij. ipm daciano n disse: ait. Tormeta carceris. vngule. stridel-

qz flamis lamia. atqz ipa penaz vltia moza xpi anis ludus e. Tunc dacianus. Vincitum retortum brachijs suru ac deorsu extedite donec copage ossiu diuulsa mebrati crepet. vt p lacunas vulnez iecur refecti palpitet. Ridebat h miles dei. manus cruetas increpas qz fixa n pfudius intraret artus vngula. Cu eet in carce angelus dixit ad eu. Exurge martir inclite. exurge secur^o exurge 7 almis cetibz n sodal^o adbe. O miles inuictissime fortissimoz fortioz. iaz te ipa seua 7 aspera tormta victore tremut. Exclamat prudens. Tu solus orbis inclite. sol^o brauij duplicis palma tulisti. Tu duas lil^o pasti laureas.

Basilus venerabi

lis eps 7 doctor picipuus. c^o vita scripsit amphilonus iconij eps. qntes scitatis et titerit cuida heremite nomine effrem in visu monstratum est. Cu em dictus effrem in extasi positus esset. vidit columnam ignis c^o caput vsqz ad celum pertingebat. 7 vocem desup audiuit: dicete. Talis est magnus basilus. qualis hec columna ignis qua cernis. Veniens igitur in ciuitatem in die epiphanie vt tantum virum videre posset. cum vidisset eum stola candida indutum cum clericis venerabiliter procedentem. Ait intra se. vt video in vacuum laborari. Iste ei cu i tali honore sit positus nequaqs tal potest esse quemadmodum cogitabam. Nos ei q portauimus pondus dici 7 estus nihil tale cosecanti sumus. 7 hic cum in tali honore 7 constipatione positus sit: coluna ignis est. Miror ista Basilus igitur in spiritu hoc videns fecit eum ad se introduci. Qui cum introductus esset vidit linguam igneam per os eius loquentez. Et ait effrem. Vere magnus Basilus. Vere columna ignis Basilus. Vere spiritus sanctus loquitur per os eius. Dixitqz illi effrem. Obsecro domine qz mibi impetres qz grece loquar. Cui basilus. rem difficilem postulasti. Pro eo tamen orauit. 7 continuo grece loqui cepit. Quidam alius heremita videns basilium als in pontificali habitu procedentem eum desperit. iudicas eum in corde suo. qz in tali pompa plurimum delectaretur. Et ecce vox facta est ad eum dicens. Tu amplius delectaris in palpando chatte tue caudam. qz delectetur basilus in apparatu suo. Valens impator fantoz arrianoz ecclesiam quandam a catholicis abstulit. 7 arrianis dedit. Ad quem accedens basilus: ait. Impator. sciptum est. Honor regis iudicium diligit. Et iteru. Iudicium regis iusticia. 7 cur cor tuu imperavit vt catholici eijcerent^o de ecclesia 7 daret arria-

nis: Cui impator iterū ad ptumelias fuerteris
O basiliū decet te. Et ille. Decet me p iusticia
et moui. Tūc dōmoschenes pfect epulaz ipatorū
fautor: arrianorū 7 loqns p eis fec barbarismū
Cui ait basiliū. tuū ē de pulmarijs fgl cogitare.
n dogmata dūna decoque. q̄ mor p̄susus tacuit.
Dicipator basilio. Uade 7 indica int̄ eos. s̄ n̄
fm imoderatū amorē ppli. Abiēs ḡ dixit coram
catholicis 7 arrianis vt fores ecclie claudēt. et
vtriusq̄ ptis sigillo munitent. 7 ad q̄z oīces a
pirent: cor eēt. Qd cū oīb placuiss: orātib ar
rianis trib dieb 7 noctib: 7 xientib: ad fores
ecclie: n̄ st apte. Tūc basiliū p̄cessiōe ordiata veit
ad ecclia: 7 fctā orōne leui ictu d̄ baclo pastorali
fores tetigit: dicēs. Tollite portas p̄ncipes ve
stras. 7 eleuam̄ porte et̄nales. 7 introibit rex glie
7 p̄tinuo st̄ apte 7 intrātes dō gias r̄ddidit. 7 r̄d
dita ē ecclia catholicis. Fec̄ at ipator: p̄mitti ml
ta basilio: vt i hystoria triptita legi: vt sibi p̄sen
tiret. Et ille. Puenis ista pueniūt. Naz q̄ d̄inis
sagināt eloquijs. corripe d̄ d̄inis dogmatibus
nec vnā sillabā patiūt. Tūc ipator: indignatus vt
ibidē d̄. dū d̄ e^o exilio sniaz vellz scabē. pm^o. se
cū d̄. t̄ra^o calam^o fract^o ē. teide tremor magn^o
eius manum inuasit. vnde iudignatus chartas
fregit.

Ait qdā venerabil' noīe Heradi^o filiā vni
cā hēbat. quā p̄secrare d̄no disponebat. Sed
dyabol^o hūane generis inimicus s̄ aduertens:
vnū d̄ suis p̄dicti heradij i amorē puelle plimū
islāmavit. Uex cū ipossibile cernēt. vt ipē q̄ ser
uus erat i āpler^o rānobil' puelle accedē possz. ad
vnū d̄ maleficis accessit. p̄mittēs ei ml̄tas pecu
nie q̄ntitatē si ad h̄ eū inuāe vellz. Cui dixit ma
lefic^o. Ego h̄ agē n̄ possū. s̄ si vis mittā te ad dy
abolū meū d̄m: etsi feceris q̄ ipē tibi dixerit: tu
uz desiderū obtiebis. Et dixit iuueis q̄cūq̄ di
xeris mihi: faciā. Ille ḡ malefic^o eplaz ad dya
bolū fec̄: 7 eā p̄ dictū iuuenē i h̄ x̄ba transmisit.
Quomā qdē mi d̄ne optz me festianter 7 sollici
te q̄scūq̄ a xpianorū religiōe abstrahē. 7 tue ad
ducē volūtatē. vt p̄ tua q̄tidie ml̄tiplicē. nisi ti
bi hūc iuuenē cupiditate i t̄lez puellā exarsuz. 7
postulo vt suū desiderū asseq̄ vt i isto gliet' 7
alios tibi decetero valeā aggregāe. Et d̄ans ei
eplaz dixit. Uad 7 tali hora noctis sta sup̄ mo
nūmū gētil. 7 ibidē demones acclames. 7 hanc
chartā i acrē exalta. 7 statū aderūt tibi. Qui va
dens demōes iuocabat. 7 chartā p̄ aerem eijcie
bat. Et ecce adest p̄nceps tenebrāz vallar^o ml̄
titudie demoniorū. Qui cū eplaz perlegisset: ait
ad iuuenē. Credis i me vt tuā p̄pleā volūtatē
Qui ait. Credo d̄ne. Cui dyabol^o. Et abnegas

xp̄z suū. Qui ait. Abnego. Dic dyabol^o. Per
fidi estis xpiani: q̄ q̄ndē mei op^o hētis ad me
venitis: q̄n at desiderū v̄m assecuti estis statz
me negatis 7 ad xp̄m v̄m acceditis ille at: quia
clemētissim^o ē: suscipit vos. S̄ si vis vt tuā cō
pleā volūtatē fac mihi manu tua scriptū i q̄ p̄fi
tearis te abrenūciare xp̄o. baptismati 7 xpiane
p̄fessiōi. 7 me^o sis fu^o. 7 mecū i iudicō p̄denād^o
Qui statū manu p̄pria scriptū fec̄ q̄lit xp̄o abre
nūciaret. 7 se hūituti dyaboli māciparet. Lonti
nuo igi dyabol^o accersit spūs q̄ erāt sup̄ for
nicatōez iubēs eis vt ad p̄dictam puellā accede
rēt. 7 cor e^o i amorē iuueis inflāmaret. Qui ac
cedētes cor eius adeo accēderūt. vt puella se in
terrā p̄iceret: 7 ad p̄iez lamētabil' exclamaret
miserere mihi p̄ miserere mihi. q̄ d̄re torque
or: p̄pter amorē tal' pueri n̄ri. Miserere visceri
bus tuis. 7 p̄mū amorē mihi oīde. 7 puero quē
amo 7 p̄ q̄ crucior me p̄iuge. S̄m at p^o modicū
me mouturā videb. 7 p̄ me i die iudicij rōez r̄d
des. P̄i at eiulās dicebat. H̄eu me miserū qd
p̄tigit misere filie mee. q̄s meū t̄bsauz furatus
est: Quis dulce lumen d̄culorū meorū extinxit.
Ego volebam te celesti sponso coniungere 7 p̄
te saluari putabā. 7 tu in amorem lasciuie inflā
misti. Sine filia. vt te sicut disposui domino con
iungam. ne ducas senectutem meam cum dolo
re ad inferos. Illa autem clamabat: dicens.
Pater mi aut cito desiderū meum comple. aut
mouturam post modicum me videbis. Cū igi
tur illa amarissime fletet 7 quasi insaniret pater
eius in magna desolatione positus 7 amicorum
consilijs deceptus suam voluntatem comple
uit 7 cam puero in vxorem dedit ac vniuersam
substantiam sibi tribuit: dicens. Uade filia fe
re misera. Cum ergo in sinu permanerent iuue
nis ille ecclesiam non introibat. nec sibi crucis si
gnaculum faciebat. nec deo se recommendabat
Uade hic notatus est a nōnullis qui vxori sue
dixerunt. Scis quia vir tuus quem tibi elegi
sti christianus non est nec ecclesiam ingreditur.
Quod illa audiens vehementer extimuit. 7 hu
mo se prosternens vngulis seipsam discerpēs
pectus suum contundere cepit 7 dicere. heu mi
hi misere cur nata sum 7 nata continuo rapta n̄
sum: Cum ergo viro suo que audierat remisissz
7 ille nequaq̄ rem sic esse assereret. sed omnino
falsuz quod ipsa audierat: affirmaret. Illa ait.
Si vis vt credam tibi ego 7 tu cras ecclesiaz in
grediamur. Videns ille q̄ latere non possz nar
rauit ei totum ordinem geste rei. Quod ille au
diēs vehementer ingemuit. 7 ad b̄m basiliū p̄pe
rauit. eiq̄ omnia que viro suo 7 sibi cōtingerant

enarravit. Basilius at puer vocās. 7 oia ab eo audiēs: dixit ei. vis fili reverti ad dñm. Qui ait. vtiqz dñe. sñ valeo. qz dyabolo sū. p fess⁹ 7 xp̄z abnegavi. 7 abnegatōis mee scriptū feci. 7 dyabolo ipm dedi. Cui basili⁹. nō sit tibi cure. benign⁹ ei ē dñs 7 te penitētē suscipiet. 7 p̄tinuo apphēdēs puer signū crucis i eius frōte fecit. 7 p̄ tres dies eū recluſit. postea eū visitavit 7 dixit. q̄ mō habes fili: Qui ait. In maḡ sū dñe dfectōe nec suffero clamores eoz 7 terrores seu dilapidatōes. Tenētes ei manu scriptū meū causant me dicētes: tu veisti ad nos nō nos ad te. Et dixit factus basili⁹. Noli timē fili tātūmodo crede dās ei modicā escā faciēs qz signū crucis. itez eū recluſit 7 p̄ eo oravit. P̄ aliq̄ dies eū visitavit 7 ait. Quo habes fili: Qui ait. P̄i alonge clamores eoz 7 minas audio. s̄ eos non video. Et dās ei itez escā 7 signās 7 claudēs ostiū abijt et p̄ eo oravit. 7 q̄dragelimo die r̄diēs dixit. Quo habes: R̄ndit. Vñ habeo sc̄te dei. Audi em̄ te hodie i visu puāntē p̄ me. 7 dyabolū vicentem P̄ bec eū educēs. oēs clerū 7 religiosos 7 p̄lm̄ p̄uōuit. 7 oēs p̄ eo orare admonuit. tenēs qz manū pueri ducebat eū ad ecclā. Et ecce dyabol⁹ cū mltitudine demonū ad eū veit. 7 visū apprehēdēs puer: conabat eū rape d̄ manu e⁹. Et cepit clamare puer. Sc̄te di adiuvā me. Et tanta eū iprob̄ istātia aggressus ē. vt eē sc̄m ipellēt bēs puer. Qui ait ad eū. Improbissime n̄ sufficit tibi pditō tua. nisi 7 tei mei temptes plasma. Dyabol⁹ at̄ dixit ad eū mltis audiētib. Preiudicas m̄bi o basili. T̄c oēs clamauerūt kyrieleyson. Dixitqz ad eū basili⁹. Increpet te dñs dyabole. Qui ait. Preiudicas m̄bi basili. Nō abij ego ad eū. s̄ ipe veit ad me. abnegavit xp̄m suū 7 p̄fessus ē m̄bi. ecce scriptū ei⁹ i manu habeo. Qui ait. Nō cessabimus orare donec scriptū r̄ddas. Et orāte basilio 7 tenēte i celū man⁹. Ecce charta p̄ ac̄re delata. 7 ab oibz visa venit. 7 iposita ē i manibz basili⁹. Quā ille suscipiens: dixit puero. Cognoscis has l̄ras fr̄: Et ille. Et i az manu mea scripte s̄. 7 frāgēs basili⁹ scriptū. p̄duxit eū ad ecclā. 7 dignū eū fec̄ sc̄o misterio. 7 bñ istrūēs 7 r̄gulā sibi dās r̄ddit m̄lieri eius.

M̄r q̄dā p̄cta m̄lta hñs 7 ea i charta p̄scribēs. i huc q̄dā ḡm⁹ p̄scripsit. 7 scriptū ipm b̄o basilio r̄didit: rogās vt p̄ ea oraret 7 suis orōni b̄ p̄cta ip̄a delēt. Qui cū orāssz 7 m̄l chartam apuissz: oia p̄cta p̄ter istō ḡm̄ius deleta inuenit. Que ait ad basiliū. Miserere mei huc di. 7 p̄ s̄ m̄bi indulgētiā impetra: sic̄ pro alijs impetrasti. Qui ait ad illā. Recede a me m̄l. qz hō p̄ctoz ego sū. idigēs indulgētia sic̄ tu. Cū at illa istaret: dixit ei. Vade ad sc̄m virū effre 7 ille q̄ postulas

tibi poterit impetre. Que cū abiisset ad sc̄m virū effrem. 7 cur ad eū a sc̄o viro basilio missa sit intinasset. ille ait. Recede qz hō p̄ctoz ego sum s̄ redi filia ad basiliū. 7 q̄ tibi p̄ ceteris veniā impetravit. p̄ isto q̄z impetrare valebit. festina cito vt eū viuū iucias. Que cū i ciuitatē veisset. ecce basili⁹ ad tumulū ferebat. Illa at̄ p̄ euz clamare cepit 7 dice. Videat de⁹ 7 iudicet int̄ me 7 te. qz nolēs placare deū p̄ me: ad aliū r̄āsimisli me. T̄c p̄icat chartā sup feretrū. 7 p̄ modicū illā r̄cipiēs 7 apciens illō p̄ctm̄ penit⁹ deletū inuenit. Sicqz ip̄a 7 omēs q̄ aderāt deo imensas gr̄as reddiderūt. Anteqz at̄ vir di migret a eoz p̄: posit⁹ i infirmitate q̄ 7 mortu⁹ ē: q̄ndā iudeū noie ioseph medicinali arte valde pitū quez vir di m̄lū diligebat. eo qz se illū pueri sarū preuidebat ad fidē. ad se q̄i op̄a eius indigēt: vōuit. Ille x̄o pullū eius tāges. 7 ex tactu mortē i ianuis ee p̄gnosces dixit talie: q̄ ad sepulturā necessaria s̄: p̄pate. qz p̄tinuo moriet. Qd̄ basili⁹ audiens dixit ei. Nescis qd̄ dicis. Cui ioseph. crede dñe qz sol cū sole occidet hodie. i. tu sol cū sole occides hodie. Cui dic̄ basili⁹. Quid dices si n̄ moriar hodie: Cui ioseph. Nō ē possibile dñe. Et basili⁹. Et si i crastinū vsqz ad horā sextā supuixeris. qd̄ facies: Et ioseph ait. Si vsqz ad illā supuixeris horā vtiqz ego moriar. Et basili⁹. Et moriaris p̄cto. viuas aut̄ x̄po. Et ille. Scio qd̄ dicis. et si vsqz ad illā horā supuixeris faciā qd̄ hortaris. T̄c b̄s basili⁹ licz s̄m naturā ilico mortu⁹ ē. c̄t. a dño tñ mortis inducias ipetravit 7 vsqz crastinū i horā nonā vixit. Quod ioseph vidēs 7 stupēs: i xp̄m credidit. Basili⁹ at̄ x̄tute animi imbecillitatem corpis supans de cubiculo suo surrexit. 7 ecclā ingrediens eum suis p̄p̄is manibz baptizauit. postea x̄o ad lectulum suum redijt. 7 statim sp̄m deo feliciter redidit. Floruit circa annū dñi tricētesimūseptuagesimum.

Iohānes elemo

sinan⁹ p̄iarcha alexandrinus quadaz nocte in oratōne persistēs vidit quandam puellam pulcerrimam sibi assistentē 7 coronam oliuarum in capite baiulantē. Quā ille vidēs nimium stupefactus: q̄ esset inq̄siuit. At illa. Ego sum misericordia q̄ di filiu d̄ celo adduxi. De sponsā accipe 7 bñ tibi erit. Intelligens q̄ p̄ oliuam misericordiam r̄signi. ab illa die fact⁹ ē sic̄ misericors. vt cleymon. id est elemosinarius vocaret. P̄ dantes at̄ suos dominos sp̄ appellabat. 7 inde hospitalary hñt eē vt paupes dños suos vocent. Omnes igitur suos famulos conuocauit: eisqz dixit. Euntes p̄ totā ciui-

tate p̄scribite mibi vs̄ ad vnū oēs dños meos.
Illi x̄o n̄ intelligentibz dixit. Quos vos egenos
7 medicos v̄tis: istos ego dños 7 auxiliares
p̄dico. Isti ei nob̄ vere auxiliari 7 celeste regnuz
donare poterit. Volēs hoīes ad elemosinaz
iuitate: narraē p̄suevit. q̄ paup̄bz semel se ad so-
lē calefaciētibz ceperit inuicē de elemosinatozibz
p̄ferre. 7 bonos collaudare: 7 malos vitupare.
Erat at̄ q̄dā theolonan⁹ noīe petr⁹. diues val-
de 7 p̄potēs. s̄ nimis paup̄bz im̄ericors. q̄ ad
domū suā accedētes cū indignatōe nimia spelle-
bat. Cū ḡ null⁹ illoz inēt⁹ fuisset q̄ i domo sua ele-
mosinā recepisset: vnus illoz dixit. Quid vultis
mibi daē si ego hodie ab eo elemosinā accipiā.
Et faciētibz cū eo pactū. ad domū ei⁹ veit 7 ele-
mosinā postulauit. At ille domū r̄uertēs 7 pau-
perē p̄ foribz vidēs cū mācipiū ei⁹ panes siligis
i domū deferret. ille lapidē n̄ inueniēs. panē vnus
siligis arripuit 7 cū furore eū ide p̄cussit. Quem
p̄tin⁹ accipiēs paup̄ ad socios r̄dijt. 7 q̄ d ma-
nu ei⁹ elemosinā accepit: idicauit. p̄ duos di-
es ifirmat⁹ ad mortē vidit se aī iudiciuz stare 7
mauros q̄sdā sup̄ staterā ei⁹ mala appēdē. ex al-
tera at̄ p̄te stare q̄dā dealbati tristes stabant. eo
q̄ nihil q̄d ibi apponēt inuēire valebāt. T̄c vn⁹
eoz dixit. Vere nihil habem⁹ nisi vnū panē si-
ligis quē aī duos dies x̄po dedit coact⁹. Quē
dñ sup̄ staterā ponēt eq̄litas: vt sibi videbat:
facta ē. Dixit ei adauge ad siliginē hāc. alioq̄n
te mauri apprehēdēt. Euigilās at̄ 7 hōerat⁹ di-
cebat pape. Si vna siligo quā p̄ furores iactam
ita p̄fuit. q̄ntomaḡ q̄ oia sua idigētibz elargit.
Quadā igit̄ die cū optimis vestibz idutus p̄ vi-
az p̄gēt. q̄dā naufrag⁹ ab eo vestimētū aliq̄d po-
stulabat. Cōtinuo ille p̄cioso vestimēto se expoli-
auit. 7 illi dedit. Q̄d ille accipiēs statim vendidit.
Cū at̄ theolonan⁹ r̄diret 7 vestimētū suspēsū vi-
deret: p̄tristatus est. valde. adeo vt nec cibū su-
mē vellet: dicēs. q̄m n̄ fui dign⁹ vt mei memori-
am h̄iet egen⁹. Et ecce cū dormiret vidit q̄ndaz
sup̄ solē fulgētē 7 sup̄ caput crucē ferētē 7 h̄ntē
indutū vestimētū q̄d dederat egeno. 7 dicebat si-
bi. Quid ploras petre: Qui cū cāz sue tristicie
sibi dixisset. ille ait. p̄gnoscis h̄: Et ille. Et dñe.
Et dñs ad eū. Illo ego vestior: ex q̄ mibi dedisti
7 gr̄as ago bone voluntati tue. q̄m frigore affli-
gebar. 7 coopuisti me. In se ḡ r̄uersus cepit ege-
nos b̄tificāē ac dicē. Quis dñs. non moriar do-
nec h̄ā vn⁹ ex eis. Dñs ḡ paup̄bz q̄ hēbat. 7 ac-
cersito nōtio suo: dixit ei. Secretū volo tibi cō-
mittē. q̄ si p̄paleris aut si me nō audieris bar-
baris v̄dā te. dāsq̄ ei decē libras auri: dixit ei.
vade in sanctaz ciuitatē 7 merces tibi eme. 7 me
alicui xp̄iano v̄de. 7 paup̄bz p̄ciuz tribue. Illo

autē r̄cusate: dixit ei. Si me n̄ audieris ego bar-
baris v̄dā te. Ducēs ḡ eū vt dixerat cuidā ar-
gētario vestibz sordidis indutū tāq̄ suū fuū v̄-
didit. 7. xxx. nūmismata inde accipiens paup̄bz
erogavit. Petrus ḡ oia officia vilia faciebat. ita
q̄ ab omibz p̄temnebat 7 ab alijs suis frequēter
p̄cutiebat. 7 et iā amēs a p̄pellabat. Dñs autē
frequēter sibi apparebat 7 vestimēta 7 alia oñ-
dens i p̄m p̄solabat. Verū impatore 7 vniuers⁹
d̄ amulione tanti vini dolētibz. q̄dā vicini eius a
p̄stātinopoli ad visitādū loca sc̄ta venerūt. 7 a do-
mino ip̄ius inuitati. cū pranderent sibi adiuuicē
in aure dixerunt. Quis est puer iste dño petro
theolonario. Et curiosē respicientibz vn⁹ dixit.
Vere dñs petrus est. surgā 7 tenebo eū. Q̄d il-
le aduertēs latens fugit. Erat at̄ ostian⁹ iurd⁹
7 mut⁹ q̄ p̄ signū ostiū ap̄iebat. Cui petrus vt si-
bi ap̄ierit. n̄ signis s̄ x̄bis imp̄auit. Et ille conti-
nuo audiens 7 loquelam r̄cipiens. sibi q̄ r̄ndēs
ei ap̄uit. 7 domū regrediēs. cunctis d̄ eius loque-
la mirantibz dixit. Ille q̄ coq̄nam faciebat exijt
7 fugit. s̄ videte ne dei sit seruus. Cū em̄ mibi di-
xit. tibi dico ap̄eri. mox ex ore eius flāma exijt. q̄
linguā 7 aures meas tetigit. 7 p̄tinno audituz 7
loquelam recepit. Et exultantes vniuersi 7 p̄cur-
rentes post eū ip̄m amplius iſueire nō poterūt
Tūc omnes de domo illa p̄itentia egerūt. eo q̄
talem viz sic vili tractauerūt.

Mōchus q̄dā vitali⁹ noīe volēs factū iohā-
nez tētare si posset sibi x̄bis p̄suaderi 7 ad scan-
dalum facile inclinari. Ingrediens ḡ ciuitatem
omnes meretrices publicas p̄scripsit. Intrabat
ḡ ad illas p̄ ordinem: dicens cuiuslibet. dona mibi
noctem istam 7 noli fornicari. Ip̄e autē domum
eius intrans. in angulo flexis genubz tota nocte
in oratione stabat. 7 p̄ illis orabat. 7 postea mane
exibat. p̄cipiens cuiuslibz ne alicui r̄uelaret. Ana-
at̄ vitā eius manifestauit. que statim. orante se-
ne a demōe verari cepit. Cui omēs dicebāt. r̄d-
didit tibi deus q̄d merebaris quoniā mētita es.
vt fornicetur enim ingreditur pessimus iste. 7 n̄
propter aliud. Vespere autem facto dicebat p̄
dictus vitalis cunctis audientibus. Volo ire.
quia talis domina expectat me. Multis x̄o il-
lum criminantibus respondebat. Nunquid e-
go non habeo corpus vt homies: aut mōchis
solum iratus est deus. vere 7 ipsi homines sunt
vt ceteri. Dicebant autem quidam. accipe tibi
mulierem vnam abba. 7 muta habitum vt n̄ scā-
dalizes homines alios. Ille autē fingens se ira-
tum: dicebat. Vere non audiam vos: ite a me.
Qui vult scandalizari: scandalizetur. 7 collidet
frōtē iſ pietē. Nunquid iudices constituti estis
sup̄ me a deo. Ite 7 d̄ vobis curā habete. vos p̄

me n̄ reddetis rōez. Hec at̄ cū clamore dicebat
Lūqs ad b̄m Iohēz q̄nmonia deferet cor ei?
de idaravit ne his fidē adhibēt. Dep̄ cabat at̄
deū vt p̄ mortē suā opus suū alicui ruclaret. vt
n̄ iputaret i p̄ctm̄ his q̄ d̄ eo scādalizabāt. Ml̄
tas igit̄ d̄ p̄dictis m̄lienby ad p̄uersiōz p̄duxit. 7
i mōsterio pl̄imas collocavit. Quodā m̄ae duz
ab vna illaz egredēt. obuiavit ei q̄dā igrediens
ad fornicādū cū ea. Dāsq̄ ei alapā dixit. Usq̄
q̄ pessime n̄ em̄das te ab his tuis im̄dicijs. Et il
le. Crede mihi. accipies a me talē alapā vt tota
alexādria p̄greget. Et ecce postmodū dyabol⁹
i sp̄e maun̄ sibi alapā dedit. dicens. hec est alapa
quā mittit tibi abbas vitali⁹ 7 stati a temoio ve
rat. ita q̄ ad voces e⁹ oēs currebāt. S; tñ peni
tēs p̄ ei⁹ oioz libatus ē. Vir at̄ di moiti appo
piquās hāc scripturā reliq̄t. Nolite aū tps̄ uidi
care. M̄lienby at̄ p̄fitētibz q̄ faciebat. oēs glifi
cabāt deū. 7 p̄apue b̄s Iohēs. dicens. Utinaz
alapā quā ille accepit accepisses 7 ego. Qui
dā paup̄ i hitu p̄egrini ad iohēz veit 7 ab eo ele
mosinā postulavit. At ille vōto disp̄satorē di
xit. Da ei sex nūm̄smata. Que ille accipies 7 a
biēs hitū mutavit. 7 iterū ad p̄narchā r̄diēs ab
eo elinam postulavit. Ille at̄ disp̄satorē vōto
dixit. Da ei decē nūm̄smata. Quos cū sibi de
disset 7 ille abysset. dixit ei disp̄sator. Per oio
nes tuas p̄ iste idē hodie mutato hitu bis acce
pit. B̄sus at̄ Iohēs. q̄ h̄ se nescire dissim̄lavit
Ierū ille tercō hitū mutās ad b̄m Iohēz veit
7 elemosinā postulavit. Tē disp̄sator b̄m Iohē
hānē tetiḡ. inuēs q̄ ille eēt. Cui b̄s Iohēs m̄
dit. Vade 7 da ei duodecī nūm̄smata. ne forte
sit d̄ns me⁹ ihs x̄ps̄ q̄ tēptare me velit vtz pos
sit h̄ pl⁹ accipe q̄ ego dare. Quadā vice cū
p̄icius q̄ndā pecūiaz ecclēie i mercatōnibz pone
rellz 7 p̄narcha nullaten⁹ p̄sentiet. s; paup̄ibz
eā disp̄sare vellz. ābo pl̄imū p̄tēdēs irati ab
inuicē r̄cessēt. Aduēiente hora vndecia m̄adat
p̄narcha p̄ archip̄sbyterū p̄icio. dicens. D̄ne
sol ad occasū ē. Qd̄ ille audiēs lacris̄ isus ad
eū veit 7 veniā postulavit. Cū q̄dā suus ne
pos a q̄dā tabnario gūē iuriā audiuisset. 7 ex h̄
p̄narche lam̄tabilr̄ p̄grēs. nullaten⁹ p̄solari pos
set p̄narcha m̄dit. Et quō ē ausus tibi aliq̄s p̄
dicē 7 os suū p̄ te apire. Crede fili mee p̄uitati q̄
niā faciā i eo hodie talē rē vt tota alexādria mi
ret. Qd̄ audiēs ille p̄solatiōez r̄cepit. putās q̄
cū facēt ḡuiter x̄berari. Vidēs Iohēs q̄ cōso
latōez r̄cepisset. pedes e⁹ osc̄latus ē. dicens. Fili
si vere nepos mee hūilitatis existis p̄pa te 7 fla
gellari 7 p̄uicia pati ab oibz. Vera ei coḡtio nō
ex carne 7 sāguie s; ex x̄tute mentis agnōscatur.
Lōfestim igit̄ p̄ illo hōrē misit. 7 ab oi p̄siōe et

tributo liberū eē fecit. Et oēs audientes mirati
sūt. Et intellexēt h̄ eē qd̄ dixerat. faciā in eū talē
rē. vt tota alexādria miret. Audiēs p̄narcha
p̄suetudinē eē q̄ mor vt impator coronat⁹ ē cō
festi monum̄toz edificatores sumūt q̄tuor. vel
q̄nq; minucias marmoꝝ pusillas diuisi coloris.
Et igrediētes ad ipatorē. dicūt. De q̄li marmo
re vt metallo ubz impūū tui sibi fieri monum̄tū
Imitatus h̄. monum̄tū sibi fieri p̄cepit. s; tñ vt
q̄ ad obitū suū illd̄ imp̄fectū manē p̄cepit. Or
dinavitq; aliq̄s q̄ ad eū cū celebri festiuitate cū
clero p̄sistēt accederēt sibiq; dicerēt. D̄ne mo
num̄tū tuū imp̄fectū ē. p̄cipe vt p̄sumetur eo q̄
nescias q̄ hora fur veiat. Dives q̄dā cū vidit
set b̄m Iohēz i stratu viles p̄ānos h̄ie. eo q̄ ce
teris paup̄ibz erogasset q̄dā valde p̄ciosū co
opimētū emit. 7 b̄o Iohi tradidit. Qui cū istd̄
nocte sup̄ se h̄iet. tota nocte dormire nō potuit.
cogitās q̄ trecēti d̄ni sui de tāto p̄cio cooperiri
possent. tota igit̄ nocte lam̄etabatur 7 dicebat.
Quāti icenati. q̄nti i foro pluuijs madefacti q̄nti
i p̄ frigore tēnby stndētes hodie dormierūt. tu
x̄o grādes pisces deuorās 7 i thalamo r̄q̄scēs
cū oibz mal̄ tuis. Insup̄ te cooptoio. xxxvi. nū
m̄smatū te calefacis. Hūilis Iohēs alia vice h̄
n̄ vestiet. Statiq; facto mane illd̄ v̄di fec̄ 7 p̄ci
uz paup̄ibz erogavit. Qd̄ audiēs ille dives ip̄z
cooptoio secūdo emit. 7 beato Iohi tradidit.
rogās vt ip̄m decetero n̄ v̄deret. s; sup̄ seipsuz
teneret. At ille istd̄ accipies insit itez v̄di. 7 do
m̄is suis p̄ciū erogari. Qd̄ ille dives audiēs ite
rum abijt 7 ip̄m redemit ac b̄o Iohanni retu
lit. eiq; gratulabundus dixit. Videbimus quis
deficiet. aut tu v̄dēdo aut ego redimendo. 7 sic
suauiter q̄ diuītē illum vindemiabat. dicens. q̄
possit aliq̄s intentione dandi paup̄ibz diuites
taliter expoliare nec peccat. Duo em̄ lucrat tal
vnum. quia am̄nas illorum saluat. alterū q̄m ex
h̄ mercedē n̄ modicā accipiet. Volēs b̄s ioh
hānes homines ad elemosinam. puocare. nar
rare p̄suenit d̄ sc̄to serapione. q̄ cū amictū suuz
paup̄i tribuisset 7 alteri obuians qui frigus pati
ebatur tunicam silic̄ tribuisset. 7 euangelium te
nens nudus sederet. Interrogavit eum q̄dā di
cēs. Abba q̄s te expoliavit. Qui demōstrās e
uangelium ip̄m. dixit. Ille me expoliavit.
Als at̄ aliū pauperem vidēs euāgelium ip̄z
vendidit 7 paup̄i p̄cium dedit. Qui cum int̄ro
garet vbi ip̄m euāgelii h̄iet. R̄ndit. Euāgeli
uz p̄cipit. dicens. vade 7 v̄de omnia q̄ habes et
da paup̄ibz. Scis̄. m̄ ergo habebā 7 seipsū ven
didi 7 tradidi vt m̄adabat. Cū cuidā elemosi
nā petēti dari p̄cepisset b̄s Iohēs quinq; nū
mos. indignatus ille q̄ maiorem sibi ele mosinā

non fecisset primo ad contumelias ipsius pro-
pit ac in eius faciem quicquid cepit. Quod eius
famuli audientes etiam in eum voluerunt irue-
re ac ipsum grauius cedere. Quod beatus Joba-
nes omnino prohibuit: dicens. Sinite fratres si-
nite. vt mibi maledicat. Ecce enim habeo sexagi-
ta annos blasphemans pro opa mea christi. et vnu
quicquid non portabo ab isto. Iussitque sacculum af-
ferri et coram ipso apponi vt inde tolleretur quan-
tum vellet. Cum plus lecto euangelio ecclesiam
eriret. et foris ociosis verbis vacaret. quidam vice
post euangelium patriarcha cum eis exiit et in medio
eorum sedere cepit. omnibus vero de hoc mirantibus: di-
xit ad eos. Filij vbi oues ibi pastor. Aut igitur in-
trate et ego vobiscum intrabo et ingrediar. aut ma-
nete hic et ego pariter manebo. Semel igitur et
bis hoc fecit. et sic populum stare in ecclesia erudit.

Cum quidam iuuenis factimoniam quandam
rapuisset. et clerici talentum inuenere coram beato Jo-
hanne exprobarerent. et ipsius excommunicationem esse
dicerent. vtputa qui duas animas perdiderat. scilicet
animam et illius. persecuit eos beatus Jobes: dicens
non sic filij. non sic. Ostendo vobis. quia et vos duo
peccata committitis. Primo quia contra preceptum do-
mini facitis: quod ait. Nolite iudicare vt non iudice-
mini. Secundo quia nescitis pro certo si vsque ho-
die peccent. et non peniteant. Frequenter au-
tem existente beato Jobe in oratione. et extasi me-
tis positus talibus verbis cum deo disputare audi-
t. Sic sic bone ihesu ego dispugno et tu mihi
de videamus quis vincatur. Cum febre corre-
ptus se morti appropinquare cerneret: dixit. Gratias
tibi ago deus qui exaudisti miseriam meam. ro-
gantem bonitatem tuam ne inueniret mortem mi-
hi nisi vnum nummulum remisisset. hoc igitur pauperi-
bus dari iubeo.

Positum igitur venerabile corpus eius in se-
pulcro vbi corpora duorum episcoporum fuerant tumulata.
Et corpora illa mirabiliter sancto Jobi cesserunt. et locum
medium vacuum dimiserunt. An autem paucos
dies quibus moreretur. cum quidam mulier quiddam flagitio-
sissimum peccatum commisisset: et nunquam confiteri auderet di-
xit ei sanctus Jobes vt saltem illud scriberet eo quod
scribere sciebat. et sigillatum ei afferret et ipse pro ea
oraret. Cui illa assensit et peccatum scribens diligenter
sigillauit et beato Jobi tradidit. Sed post paucos
dies beatus Jobanes infirmatus in domino requie-
uit. Illa vt audiuit illum defunctum se vituperatam
et confusam putauit credens quod scriptum alicui commi-
sisset et ad manus alterius deuenisset. Ad tumu-
lum igitur sancti Jobis accessit et ibi vberissime fletus cla-
mabat: dicens. Heu heu putans confusione vita-
re confusio operibus facta sum. Licet amarissime fletet et
beatus Jobes rogaret vt sibi ostenderet vbi nunc scriptum

suum dimisisset. Ecce beatus Jobes in habitu pontificali de
tumulo processit duobus episcopis qui secum quiescebant hinc
de vallatus. dixitque mulieri. Cur nos tantum infes-
tas. et me et sanctos istos qui mecum sunt quiescere
non permittis. Ecce stoles nostre lacrimis tuis omnes
madefacte sunt. Porrexitque sibi scriptum suum
sigillatum vt prius fuerat: dicens ei. Vide sigil-
lum hoc. et apertum tuum et lege. Quod illa aperit: pec-
catum suum omnino deletum inuenit. et ibi taliter scri-
ptum reperit. Propter Jobes seruum meum deletum est
peccatum tuum. Sicque illa immensas gratias deo re-
tulit. et beatus Jobes cum alijs duobus episcopis in monu-
mentum rediit. Claruit circa annum domini sexingentesi-
mum quingentesimum. tempore foce imperatoris.

Conuersio sancti

pauli apostoli facta est eodem anno quo
christus passus est et Stephanus lapidatus

Anno non naturali sed emergenti. Quod christus. viij. kal.
aprilis passus est. Stephanus eodem anno. iij. die au-
gusti a iudeis lapidatus est. Paulus vero. viij. kal.
februarii peruersus est. Quare autem eorum conuersio po-
tiusquam aliorum sanctorum celebratur. triplex ratio solet assignari.
Primo propter exemplum vt nullus quantumcumque pec-
cator desperet de venia. quando tantum in culpa po-
situm deus respicit fuisse in gratia. Secundo propter gau-
dium. Sicut enim ecclesia magna tristitia habuit in eius
persecutione. ita maxima leticia habuit in eius con-
uersione. Tercio propter miraculum quod sanctus dominus in eo ostendit.
dominus de seculis persecutore factus fidelissimum predi-
catorum. Eius enim conuersio fuit miraculosa
ratione efficiens disponens et patiens. Ratione effi-
ciens. i. christi. qui eum conuertit. Ibi enim ostendit suam mira-
bilem potentiam in hoc quod dixit. durum est tibi contra stimu-
lum recalcitrare. Et in hoc quod ipsum tam subito imuta-
uit. Vnde continuo immutatus: respondit. Domine quid vis
me facere. Augustinus vero hoc occisus agnus a lupis
fecit agnos de lupis. Ita patet se ad obedientiam qui pro
sequebatur ad persequendum. Secundo eorum mirabilem sapi-
entiam. mirabilis enim lapsa fuit in hoc quod ipse a tumore su-
perbie deiecit ostendit infirmam humilitatis non subli-
miam maiestatis. Ego inquit sum ihesus nazarenus etc.
glossa. non deum vel dei filium se vocat sed humilitatis inquit
mee suscipe infirma et superbie tue squamas depo-
ne. Tercio ibi ostendit suam mirabilem clementiam. quod no-
tatur ex hoc quod ipsum existente in actu et voluntate per-
sequendi conuertit. Licet enim haberet deformem af-
fectum. quia spirans minarum etc. peruersum cona-
tum. quia accessit ad principes sacerdotum etc. qui se
ingerens periculosum actum. quia ibat vt victos per-
duceret in hierusalem. et ideo eius iter pessimum erat.
ipsum tamen misericordia diuina conuertit.

Secundo fuit miraculosa ratio disponens. i. lu-
cis qui ipsum quod conuersionem disposuit. Ipse etiam

De sancta

lux dicit fuisse subita. imensa et cetera. Et subito inquit circumfulsit. i. circumquod fulsit enim lux de celo. Paulus enim tria vicia in se habebat. Primus erat audacia. quod notat in hunc quod dicitur accessit ad principes sacerdotum etc. glo. non vocatus. sed sponte zelo pietate eius. Secundum erat superbia. quod notat in hoc quod dicitur spiras minas etc. Tertius erat carnalis intelligentia quia. si lege habebat. Unde glo. super illud. Ego sum ihesus etc. Ego deus celestis loquitur quem mortuum putas sensu in dario. Ipsi igitur lux divina fuit subita ut audacem terreret. imela ut sublimem et superbium in una humilitatis profunderet. fuit cetera ut carnalem eius intelligentiam in celestem mutaret. Ut patet dicitur quod illud disponens fuit in tribus. scilicet in voce acclamante. in luce fulgente. et in virtute potentie.

Tercio fuit miraculosa ratione patientis. i. ipsius pauli quod facta est conversio ipsa. In eo est huiusmodi miraculose extenuata facta scilicet. perstratio. obsecratio. et triuana ieiunatio. Est et perstratus ut engat quantum ad depressum affectum. Aug. perstratus est paulus ut cececare. cecatus est ut mutaret. mutatus est ut miteret. missus est ut per veritate pateret. Item augustinus. elusus est senes et factus est credens. Elusus est lupus et factus est agnus. Elusus est persecutor et factus est predicator. Elusus est filius perditionis. et factus est vas electiois. Est obsecratus ut illustreret quantum ad tenebrosam intellectum. Unde et in illo triduo quomodo mansit cecatus dicitur quod doctus fuerit euangelium. Non enim accepit illud ab homine neque per homines ut ipse testatur sed per revelationem ihesu christi. Aug. Paulum dico verum athletam christi. doctum ab illo. vincit de illo. crucifixum quod cum illo. et gloriosum in illo. Est in carne maceratus. ut ipsa caro disponat ad bone operationis affectum optime enim deinceps corpus eius ad omne opus bonum dispositum est. Nam esurire et abundare sciebat. et ubique et in omnibus institutus erat et omnia adversa libenter sufferebat. Ensoft. Seclit tyranos ac profanos spirantes furore. velut quosdam esse culices existimabat. morte vero atque cruciatus et mille supplicia que si ludum putabat esse puerorum. hec amplectabatur libenter. et magis decorabat cathena. vincit quam dyademate coronatus ac libenter recipiebat vulnera que alij munera. Ut ista tria dicitur fuisse in eo tria que fuerunt in primo pente. In ipso enim fuit deus erectio. et contra in paulo ad terram perstratio. In ipso oculos aptio. et contra in paulo oculos obsecratio. In ipso fuit manducatio cibi vetiti. et contra in paulo abstinentia cibi liciti.

Paula fuit nobilis

simam matronam romanorum. cuius vitam beatus Hieronimus composuit in hec verba. Si cuncta corporis mei membra verterentur in linguas et omnes ar-

Paula Fo. XXVII.

tus humana voce resonarent nihil dignum sancte ac venerabilis Paule virtutibus dicerem. Nobilis genere sed multo nobilior sanctitate. Potens quondam diuitijs sed nunc christi paupertate in ligno. Testor et Ihesum et sanctos angelos eius. ipsumque proprium angelum qui cultos fuit et comes admirabilis semine. me nihil in gratia. nil dicere more laudantium. sed quod diciturus sum pro testimonio minus eius esse meritis. Vult lector breuiter eius scire virtutes omnes suos pauperes pauperior ipsa dimisit. Et sicut inter multas gemmas preciosa gemma micat. et in bar solis paruos igniculos stellarum obruit et obscurat. ita cunctorum virtutes sua humilitate superauit. Minimaque fuit inter omnes ut omnium maior esset. et quanto plus se deiciebat. tantomagis a Christo sublimabatur. latebat et non latebat. fugiendo gloriam. gloriam merebatur. que virtutem quasi umbra sequitur. et appetitores suos deserens appetit contemptores. Hec cum quinque liberos edidisset. Basiliam super cuius mortem eam Rome consolatus ius Paulinamque sanctam et admirabilem virum et prepositus rerum suarum pammachium reliquit heredem. ad quem super eius obitu paruum libellum edidimus. Eustochium que nunc in sanctis locis et virginitatis et ecclesie monile preciosissimum est. Ruffinam que in maturo funere pium matris animus consternauit. et Eborotium postquam parere desijt. ut intelligeres eam non seruire voluisse officio coniugali. sed mariti desiderio. qui maris optabat liberos edidisse. Postquam vir mortuus est ita eam planxit ut prope ipsam moreretur. ita se conuertit ad dei seruitutem. ut mortem eius quasi videretur optasse. Quid ergo referam ample et nobilis domus et quandam opulentissime omnes pene diuitias in pauperes erogatas. Hec Paulini episcopi anthioceni et epyphanij qui Romam venerant accensa virtutibus. per momenta patriam deserere cogitabat. Quid vlt differo. Descendit ad portum fratre. cognatis affinibus. et quod his maius est liberis prosequentibus. Jam carbasa tendebantur et remorum ductu nauis in altum protrahabatur. paruos taxotius supplices manus tendebat in littore. Ruffinam iam nubilis. ut suas expectaret nuptias tacens fletibus obsecrabat. et tamen siccos oculos tendebat ad celum. impietatem in filios pietatem in domo sperans. Resciebat se matrem. ut christi se probaret ancillam. Torquebantur viscera et quasi a suis membris distraharentur. cum dolore pugnabat. Hic contrarium nature plena fides petiebatur. in modo gar. dens ani-

m^o appetebat. et amore filiorum maiore in deum amo-
re preternaturalis in sola custodia. quod et propositi et nau-
gatiois et comes erat: accedebat. Sulcabat in-
ter nauis mare. et cunctis qui cum eo vehebant littora
respicientibus. illa res tenebat oculos ne videtur quod
sine tormento videtur non poterat. Cuius ad loca terre
secte venisset et procul palastine que familia eius op-
time nouerat: promissis apparitionibus iussisset pariter
torium. elegit humile cellulam que cuncta loca christi vestigi-
orum tanto ardore ac studio circuebat. et nisi ad reliquum
festinaret: a primis non possit abduci. Prostrataque
ante crucem. que pedetentum dominum cernit: adorabat. In-
gressaque sepulchri resurrectionis osculabatur lapidem
quem ab ostio monumenti amouerat angelus. et ipsius
corporis locum in quo dominus iacuerat qui sitiens desideratas
aquas fidei ore labebat. Quid ibi lacrimarum. quantum
gemitum. quod doloris effuderit. testis est cuncta hiero-
solima. testis est ipse dominus quem rogabat. Deinde pro-
rexit bethleem. atque in specum saluatoris ingrediens:
vidit sacrum regis diuersorum. et me audiente iura-
bat cernere se fidei oculis. infantem panis involutum va-
giens in presepio. dominum magos adorantes. stellam ful-
gentem desuper. mures regis. nutricium sedulum. pasto-
res nocte venientes ut viderent agnos quod factum
erat. qui et tunc euangeliste iobis principis dedica-
ret. In principio erat verbum et verbum caro factus est
paruos interfectos. Herodes senientem. ioseph
et beatam mariam regis fugientes in egyptum. mixtilis
gaudio lacris loquebatur. Salve bethleem domus
pacis in qua natus est panis qui de celo descendit. Salve
effrata regio vberissima. et fertilitas terra est. Da-
uid loquitur et confidetur. Introibimus in tabernaculum eius
adorabimus in loco ubi steterunt pedes eius. Et ego
misera et peccatrix digna sum iudicata deosculari ple-
pe in quo dominus puulus vagant. orare in spelunca in qua vir-
go puerpa deum fudit infantem. hec res mea. que domini
mei patria est. In habitabo quem saluator elegit eam. Tan-
ta se humilitate decit: ut quod eam vidisset et per celebra-
tate nois videtur gessisset: ipsa se non credit: sed acillam
vltiam. Et cum frequentibus choris regum ageret ve-
ste et voce. ac bitu. et incessu minima omnium erat.
Quibus pro viri morte usque ad diem dormitionis sue
cum villo pro medietate viro: quibus cum factus et in pontifica-
li culmine positum sciret. Balnea nisi picitatis non
adiit. Mollia est nisi in gressibus febrem lectuli strata
non habuit: sed super durissimam humum stratis alio
lis quiescebat. si in illa quies dicebatur que in gressibus pene
omnibus dies noctesque iungebat. Ita leuia peccata
plagebat. ut illam gressibus criminum credens esse re-
am. Cuius a nobis crebrius monent. ut peccet oculis.
et eos suaret euangelice lectoni: aiebat. Turban-
da est facies quam per diu proceptum purpurissimo et cernisa
et subio sepe deperi affligendum est corpus quod multum
vacauit deliciis. Longe non pro perpetuo prope ad est fle-

tu. Mollia lithemia et serica preciosissima: aspita
te alicuius pro mutanda. Que viro et seculo placuit: nunc
christo placere desidero. Si inter tales tantalque virtutes
castitate in illa voluero predicare: superfluum videar. in
quo et cum secularis esset omnium romae mironax exepitum fu-
it que se ita gessit: ut nunquam de illa et maledicorum quorum
auderet fama proferre. Fateor errorem meum cum in
largiendo esset profusior arguebam. illo proferens de a-
postolo. non ut alius refrigerium sit: nobis autem tribulatio
est ex quietate in hoc tempore. ut nra habundantia sit ad illos
iopia. et illos habundantia sit ad nostras iopia. et pro
deum esse. ne quod libere faceret se facere non possit. Multa-
que homini que illa mira virtutis et hinc pro passimo sol-
uebat. teste inuocans dominum se pro illius nomine cuncta fa-
cere et hoc hinc voti. ut medicas ipsa moreret. ut unum
nummum filie non dimittet. et fune suo aliena su. donec
involuet: ad extremum inferebat. Ego si petiero: nul-
tos inueniam que mihi tribuat. Iste medicas si a me non
accipit que ei possit esse de alio tribuere: si mortuum su-
erit a que aia eius requeret. Nolebat in his lapidibus ef-
funde pecuniam que cum terra et seculo transituri sunt: sed in vi-
uis lapidibus. que voluit super terram. de quibus in apocali-
psi iobis. ciuitas magni regis extruit. Excep-
tis festis diebus vir oleum in cibo accipiebat. ut ex
hoc uno esset. quod de vino et de aqua et piscibus et
lacte ac melle et onis et reliquis que gustu suauissima
se iudicaret. In quibus sumedus quod se abstinentiam
mos putat. et si his ventre iurgitauerit tunc pu-
dicitiam suspicatur. Noui in surrone quod daz quod ge-
nere hominum vel est qui beniuolum nunciasse. ut pro numio fer-
uore virtutum: quibusdam videret sana. ut crebrius illi
dicere profouendum. Qui illa nudit. Theatrum facti su-
mus mundo. et angelis et hominibus. Nos stul-
ti propter christum sed stultum dei sapientius
est hominibus. Post viroorum monasterium
quod viris tradiderat gubernandum. plures virgi-
nes que ex diuersis partibus congregauerat. tam no-
biles que mediocres. et infimi generis: in tres tur-
mas et in monasteria diuisit. ita duntaxat ut ope-
re et cibo separate: psalmis et orationibus iunge-
rentur. Surgentes inter se sermone lenissimo fe-
derabat. lasciuientem adolescentularum carnes
crebris et duplicatis frangebatur ieiuniis: malle
ei stomachum dolere que mentem. dicens mundi-
ciam corporis atque vestium anime esse immundi-
cia. et quod inter seculi homines vel leue putat vel nihil
in monasterio grauissimum dicebat esse delictum.
Cum alijs languentibus large preberet omnia et esus
que exhiberet carni. sed quando ipsa egrotasset sibi non
dulgebat. et in eo ioculis videbat. que in alijs clemen-
tiam: in se duritiam commutabat. Refertur quod
exptuatum mense iulio feruentissimis estibus in-
cidit in ardorem febris. et post desperationem cum
diuina misericordia respirasset: et medici suaderent

De sancto

ob refectōez corpis vino eē op^o tenui z puo ne aquā bibēs i ydropisum xteret. Et ego clā be. epm epiphaniū rogare vt eā monēt. imo ppele ret vinū bibē. vt erat prudēs z solertis ingenij: statū sensit insidias z sbudēs meū eē qd ille dicēt: in manit. Quid plura. Cū bñs pñfex p^o mltā hortamta exiit foras q̄rētū mibi qd egisset. Re spōdit. Tantū p̄feci vt leni homi pene p̄suase rit. ne bibā vinū. In luctu mitis erat: z suozū moztibz frangebat maxie liberoz. Nā z i vin z filioz dōmitōe sp̄ p̄chitata est. Et cū os stoma chūqz ligret. z mris dolorē crucis niteret imp̄ssi one lumire: supabat affectū: z crudelē mētē parētis viscera p̄sternabāt. aiōqz vincēs fragilitatē corpis: vicebat. Scripturas sc̄as tenebat me mozt. z cū amaret bystōnā z illa veritatis dice ret fūdāmētū: magi seq̄bat intelligētiaz sp̄ualē. z b̄ culmine edificatōem aie p̄tegebat. Lo quo: z aliud qd forsitan emul videbat icredu lū. Hebrea lingua: quā ego ab adolescētia ml to labore z sudore ex pte didici: z ifatigabili me ditatōe n̄ desero: ne ipe ab ea deserar: discē vo luit z p̄secuta ē ita vt psalmos hebraice caneret z sermōez absqz vlla latie ligue p̄prietate p̄sona ret. Qd qdem v̄qz hodie in sc̄a filia e^o custo chio cernim^o. Hucusqz nauiganim^o p̄p̄is vētis z cris̄p̄tia manis eq̄ra lābēs carina sulca uit. nūc i scopos icurrit orone. Quis ei possz sic cis oclis paulā narrare moniētē. Incidit i gūilli maz valitudinem. imo qd optabat: iueit. vt nos desereret z dño pleni^o iūgeret. Quid diu disse ro z dolore meū i alijs imozando facio lōgiorēz Sentiebat prudētissima feiaz adesse moztēz: z frigeſcente iā pte corpis atqz mēbroz: soluz aie repozē i sc̄o z sacro pectore palpitare. z nibilo min^o q̄i ad suos p̄gēt: alienosqz despicēt: illos x̄ siclos iusurrabat: Dñe dilexi d̄ozē dom^o tue: z locū bitatōis glie tue. Et q̄ dilecta tabnacula tua dñe. Elegi abiect^o eē i domo di mei. Cūqz a me int̄rogaret cur tacēt. cur nollz m̄dē clamā ti. an dōlēt aliqd. greco h̄mōe r̄ndit. Nihil se ha bere molestie: s̄ oia q̄eta z trāq̄lla r̄spicē. Post s̄ obmutuit z clausis oclis: q̄li hūana despicēt: vsqz ad expiratōez aie eosdē repetebat x̄ sicu los. vt vix audirē qd dicēt. Quē monachoz la tentū i heremo cellula sua tenuit. Quā x̄ ginū cubicoz secreta tenuerit. Sacilegiū putabat. q̄ nō tali femie vltimū reddidisset officū. donec subter ecclā z iuxta specū dñi p̄diret. Venera bilis filia eius x̄go eustochiū q̄si ablactata sup m̄gēz suā: abstrahi a pente n̄ poterat. deosclari oculos. herere vultui. totū corp^o amplexari: z se cū m̄re velle sepeliri. Testis ē ihs nec vnū q̄dez nūmū ab ea filie derelictū: s̄ magis tribuēs ege

Juliano Fo. XXVIII.

nis. et qd ita difficilius ē fratru z soroz imensā mltitudiez quā z sustētare arduū z sbicē ipiū ē Vale paula z cultoz: tui vltimā se neccutē oio nū iūna.

Julianus quasi iu

bil^o. z ana qd est sursum. inde iulian^o q̄si iubilans. qz cū iubilo iupeina petyt. Alia iul^o qd est icipies. z anus. Nā i dei puino fuit senex lōganimitate: s̄ icipies sui reputatiōe

Julian^o cenoma

nēsis ep̄s fuit. h̄ symō ille lepro^o d̄r fuisse quē dñs a lepra sanauit. z q̄ do minū ad puinū inuitauit. Qui post ascensioez dñi ab aplis cenomanē. ep̄s ordiatus ē. Hic multis x̄tutibz clarus tres eē moztuos suscita uit: z postmodum in pace quieuit. Iste dicit eē ille iulianus. q̄ ab itinerantibz p̄ inueniendo bo no hospito inuocat: eo q̄ i domo ei^o dñs fuerit hospitatus. S̄z ven^o videt eē ali^o iulian^o. q̄ sc̄z vtrūqz pentē ignozāter occidit. Fuit z alius iulianus d̄ aliūa genere nobili s̄ fide nobilior q̄ d̄siderio martiry se vitro p̄secutozū offerebat tandem crispinus p̄sularis misit ministrum z cū occidi mādauit. qd sentiens iulianus. sponte fo ras profugit. z querenti intrepidus se opponens protinus ictum ferientis excepit. Luus caput leuantes: ad sanctum ferreolum iuliani socum detulerunt: z eidem moztē similem minantur: nisi protinus immolaret. Quibz cum assentire nollet eum occiderunt: z caput sancti iuliani cū corpore sancti ferreoli i vno tumulo posuerunt Et post multos annos sanctus Dāmertus vi enē. ep̄scopus: inuenit caput sancti iuliani in ter manus sancti ferreoli ita illesum z integrum acsi eadem die fuisset sepultum. Int̄ cetera h̄ sc̄i mirac̄a solz r̄ferri. qz cū qdā tirān^o oues ec clesie sc̄i iuliani rapet z pastores eidē ex pte sc̄i iuliani p̄hiberēt: ille r̄ndit. Julian^o nō p̄me dit arietes. Et ecce p^o modicū febre vehementissi ma purget. z inaleſcēte febre qz a martire icēdi tur: z p̄fitef. Fecitqz sup se iactari aquā vt r̄fri geret: s̄ statū tātus fum^o z fetoz d̄ corpe e^o extit vt cūcti q̄ aderāt fugerēt. z ipe p^o modicū expi raret. Cū qdā rusticus: vt ait greg: turonen sis in die dominica arare vellet protinus p̄ctis digitis manubrium securis cum qua vomerem mundare volebat eius dextre adhesit. Sed p^o duos annos in ecclesia sancti iuliani ad eius pre ces curatus est.

Fuit insup alius iulian^o s̄r be. Julij. Hi duo fres ad theodosium impatore m xp̄ianillimū ve nēf petētes vt templa ydoloz vbiqz inueni

rent. destrueret: et christi ecclesias edificaret. Quod ipsa
tor libent facies. Descripsit ut oēs eis debeāt obe
dire et eos in oibz sub pena capitis adiunare.

Cū igitur beatus iulianus et iulius in loco quod dicitur gau
dianū ecclesias fabricaret. et cuncti transientes eos in
ope ob impatoris impium adiunaret. contigit ut quod
dā cū curso inde transitū faceret. quod dixerit adinni
cē. Quā excusatos pretendē poterimus ut liberi
trāscamus: et in ope isto non occupemur. Dixerunt
quod. Proquiam? unū ex nobis in plaustrū supinū.
et eū pānis coopiam? dicemusque. quod hoīes mor
tuū in vehiclo hēmus et sic liberi trāscire poterim?
At impietates quod hoīes unū sup plaustrū picerūt:
eis dixerūt. tu sile et oculos claude et quosque trāscie
rim? quod mortuū iace. Cūque hoīes tāque mortuus
coopuissent et usque ad famulos diulianū et iuli
us venissent dixerit eis huius die. Filii parū sub
sistite: et nos in ope modicū adiuuate. Qui rē
derūt. Nō possum? h stare. quoniam hoīes mortuū in
plaustro hēmus. Quibus scētus iulianus dixit. ut
quod ita metimini filij. et illi non metimur dōne: sed sic ē
ut loquimur. Et scētus iulianus dixit. Scdm verit
atē dicti vā ita vobis contigat. et illi boues pūgē
tes pstrāserūt. cūque paul pstrāssent: accedētes
ad currū: cepert collegā suū vōte ex noīe dicen
tes. Surge animō et stimula boues ut celerē trā
scamus. Cū aut nullaten? se mouēt eū pullaē ce
perit dicētes. ut quod deliras: surge et stimula bo
ues. Sed cū nullaten? ille surgeret vlt rēderet: acce
dētes ad eū discooperūt et mortuū inuenēnt. tā
tusque timor ipos et ceteros iuasit ut null? decete
ro famlo di metiri auderet. Fuit et alius iuli
anus quod vtrūque pentē nesciēs occidit. Cū ei iulia
nus pdictus inueis ac nobil quodā die venationi
issēt. et quodā ceruū reptū insequeret: subito cer
u? hūsus eū dino nutu se hūtit: eis dicit. Tu me
insequis quod pnis et meis tue occisor: eris. Quod ille au
diēs vehementer extimuit. et ne sibi forte contigeret
quod a ceruo audierat: relictis oibz clā discessit: et
ad regionē vald remotā pueit: ibique quodā pnci
pi adhesit et tāstrenue vbiqz et in bello et in palatio
se habuit. quod pncipē militie eū fecit. et quodā castel
lanā viduā in coniugē ei tradidit: et castellū p dote
accepit. Interea pentes iuliani. p amissione filij
iuliani numū dolētes: vagabūdi vbiqz pgebāt:
et filiū suū sollicitē inquebāt. Tā tē ad castrū cui iul
ian? perat: reuenerūt. Tē aut iulian? a castro ca
su rēsserat. quod cū vxor iuliani vidisset. et quod naz ef
sent inquisisset. Et illi oīa quod filio suo acciderant
enarrassent: intellexit quod viri sui pentes erāt: ut
pote quod h a viro suo forte frequēter audierat. Ip
sos igitur benigne suscepit. et p amore viri sui le
ctū suū eis dimisit: et ipsa sibi alubi lectū colloca
uit. Facto aut mane castellana ad ecciā prexit: et

ecce iulian? mane veniēs ad thalamū: quod vxorē
suā excitatū? intravit. et iueniēs duos pū dor
miētes: vxorē cū adultero suo suspicat: silēt ex
tracto gladio ābos pū intēmit. Exiēs aut domū
vidit vxorē ei? ab eccia reuertētē. et admiūs in
terrogauit quod nā eēt illi quod in lecto dormirent.
At illa ait. Parētes vult quod vos diutissime que
rūt: et eos in vno thalamo collocaui. Quod ille audi
ens pene exanimis effect? : amarissime flē cepit
ac dicē. Heu miser quod faciā. quod dulcissimos me
os pentes occidi. Ecce impletū ē hōnum cerui. quod
dū vitare volui miserrim? adimpleui. Jā vale lo
ror dulcissima. quod decetero non que scā. donec scia quod
de? pniaz meā accepit. Cui illa. Absit dulcissi
me frat? ut te deserā et sine me abeas: sed quod fui tecū
pnceps gaudij: ero pnceps et doloris. Tē isit re
cedētes iū quod dā magnū flumē vbi mlti piclita
bāt. quodā hospitale maxim statuerūt: ut ibi pe
nitētiā facerēt: et oēs quod vellēt trāscire flumiū: acclā
ter trāscuerēt: et hospitō vniuersos paupes re
cipent. Post mltū hō tps media nocte dū iuli
an? fessus que scēt. et gelu que eēt: audiuit vocē se
miserabilr lamītātē ac iulianū ut se traducēt vo
ce lugubri inuocātē. Quod ille audiēs pū? surre
xit: et iā gelu ipm deficiētē inueniēs: in domū suā
portauit: et ignē accendēs ipm calefacē studuit.
Sed cū calefieri nō possz. et ne ibi deficēt timeret
ipm in lectulū suū portauit: et diligenter coopuit.
Post paululū ille quod sic ifirm? et quod leprosus ap
pareat: splēdid? scādīt ad et hēa: et hospiti suo
dixit: iulianē. dñs misit me ad te. mādās tibi quod tu
am pniaz acceptauit: et ābo p? modicū in dño que
sectis. Sicque ille dispuit: et iulianus cum vxore
sua post modicum plenus bonis opibz et elemo
sims in dño reqēuit. Fuit et alius iulianus nō
quidē sanctus: sed sceleratissimus. I. iulianus apo
stata. Hic iulianus pue fuit mōchus et magne
religiōis silator. Quodā aut mlt? ut refert mgt
iohēs beletb in sumā d officō ecclie. habens tres
ollas plenas auri. aurū illd in orificijs ollarū cinē
ne apparēt: opuit: et pdictas ollas iuliano quem
sāctissimum hominez existimabat corā quodbusdā
monachis pūadum tradidit. Quod aut aurum ibrdē
eēt: nulli aliq indicauit. Iulianus igitur pdictas ol
las accipiēs. et tācopiosū aurum ibidem inueni
ens: totū illud aurū furatus est. et ollas impleuit
cinē. Postmodū aliq d tps cū mlt? rep ositus su
us reqrēt: ille ollas cū cinē sibi reddidit. Cū hō
aux reqrēt: pūincē illū non potuit. quod d auro tes
tes non habuerat quoniam monachi corā quodbus h sibi ē
diderat. nil in eis nisi cinerē viderant. et sic aurum
obtinuit: cum quo romam fugit. et per illud au
rum sequenti tempe romę obtinuit p solatū dēi
tē in imperium sublimatus est. quod cum instructus

De septuagesima ⁊ sexagesima Fo. XXIX

esset a puericia in arte magica ⁊ mltū sibi placēt
mgros inde ples secū hēbat. die qdā: sic i hysto
ria triptita h: cū puer adhuc esset ⁊ recedēte ma
gistro suo solus remāssit et. ⁊ adiuratōes demo
nū legē incepisset: an eū maria mltitudo demo
nū instar ethiopū mgro ⁊ adueit. Tūc iulian⁹ h
vidēs ⁊ metuēs. signū crucis. ptin⁹ fec: ⁊ oīs illa
mltitudo demonū euauit. Qd cū mgro. reuer
tēti qd sibi accidenti. tuliss: dixit ei mgro suus. h
signū crucis marie demōes odit ⁊ timēt. Sub
lumat⁹ igit in imperio h⁹ rei memorās. cū p arte
magica opari vell: apostat auit. ⁊ signū crucis
vbiq; destruxit. ac xpianos inq̄tū potuit p secu
tus ē. putans qd aliter demones sibi minime obe
dirēt. Descēdēs at iulianus i p̄sidā: sic legē
i vitas patrū: misit demōnē i occidēte. vt libi de
deportaret m̄sū. cū at demō ad quēdā locū ve
isset. p decē dies ibidē immobilis stetit. qdā mona
chus ibidē die ac nocte orabat ⁊ eo sine effectu
gresso: dixit iulianus. Quare tantus tardasti?
Qui r̄ndit. Sustinui p decē dies publicū mōa
chū si forte ab orōe cessaret: ⁊ trāsire possē. cūq;
n̄ cessaret. p̄bitus sū trāsire: ⁊ redy nihil agēs
Tūc indignatus iulianus dixit. qd cū illuc iret
vidictā d̄ illo mōcho facēt. Tū g d̄ p̄s victori
am sibi demones pmitterēt. sop̄bita su⁹ dixit
cuidā xpiano. Quid putas nē facit sabu filius.
Et ille. Sepulcr̄ parat iuliano. Dū igit: vt i hi
storia sc̄ti basilij legitur ⁊ fulbertus carnocēsis
ep̄s testat: cesarē capadocie deueisset: s̄ctus
basilius cides occurrit. ⁊ tres panes ordeaceos
p munere ei misit. At iulian⁹ indignus eos reci
pere p̄tēpsit. ⁊ p paib; sibi fenū misit: dicēs. p̄
bulū nob irrōnabiliū aialium obrulisti. scipe qd
misisti. R̄ndit basilus. Nos qdē qd p̄medim⁹
tibi misim⁹. tu hō dedisti nob v̄s bestias tuas
nutris. Ad h̄ iratus iulian⁹ r̄ndit. Cū p̄sas sub
egero: hāc vibē destrūā ⁊ arabo vt farrifar ma
ḡ q̄s homofar noiet. Seq̄nti at nocte vidit ba
silus i ecclia sancte marie in visu mltitudinē an
geloz. ⁊ i mediū eoz qndā feminā i throno stan
tes ⁊ altātib; dicētē. Uōte mihi cito mercuriū
q̄ iulianū apostatā occidat. q̄ me ⁊ filium meum
supbe blasphemat. Erat at mercurius miles q̄
dam q̄ ab ip̄o iuliano. p fide xp̄i fuerat interfect⁹
⁊ i eadem ecclia erat sepult⁹. Statiq; sc̄s mer
curius cū armis suis que ibi h̄uabāt: affuit: ⁊ iul
sus ab ea in prelium se p̄pauit. Exp̄gefaci⁹ ita
q; basilus ad locū vbi sc̄us mercurius cum ar
mis suis quiescat: iuit ⁊ monumentū suū apiens
nec corp⁹ ibidē repit nec arma inuit. Tūc custo
des q̄s arma asportauerit: iquisiuit. Ille hō cū
iuramēto affirmabat eodem yespere ibidem fu
isse vbi perpetuo seruabant. Inde igit basilus

recedens. ⁊ mane illuc rediens: inuenit ibidē cor
pus eius: ⁊ arma ⁊ lanceā sanguine cruentatam
Et ecce qdam de exercitu rediens dixit. Quz iu
lianus impator: in exercitu moraret. Ecce qdā
miles ignotus cū m̄ armis suis ⁊ lancea veniens
⁊ calcantib; vrgens equū. audaci mente iulianuz
impatorē impetijt: ⁊ lanceā fortit vibrās ip̄m
valide p mediū pforauit: ⁊ subito abscedēs nus
q; cōparuit. Ip̄e hō iulianus dū adhuc spi
raret sanguine suo manum suam impleuit: sicut
d̄ i hystoria triptita: ⁊ i aera. picat: dicēs. Ai
cili galilee vicisti. sicq; i his vocib; miserabilif
expirauit. Ab oib; aut suis insepultus relinqui
tur. ⁊ a persis excoziat: ⁊ d̄ corio suo regi persa
rum substratorium efficitur.

Acto de festiuita

tibus que occurrunt infra tempus qd
partim continetur sub tempore recon
ciliationis. partim sub tempore peregrinationis
quod tempus representat ecclesia a natiuitate
christi vsq; ad septuagesimam. sequitur videre
de festiuitatibus que eueniunt infra tempus de
niationis quod incepit ab adam ⁊ durauit vsq;
ad moysen. quod tempus representat ecclesia a
septuagesima vsq; ad pascha.

Septuagesima si

gnat tempus deuinationis. Sexage
sima tempus viduationis. Quinq;
gesima tempus remissionis. Qua
dragesima tempus penitentie spiritualis.

Inchoatur autem septuagesima a dominica
in qua cantatur. Circumdedērunt me zc. ⁊ ter
minatur in sabbato post pascha.

Instituta est autem septuagesima propter
tres rationes sicut innuitur de officio magistri
Johannis belet. Primo propter redemptio
nem quoniam sancti patres statuerunt vt pro
pter venerationem diei ascensionis in qua na
tura nostra celos ascendit. ⁊ super choros ange
lorum sublimata est. semper ipsa quinta dies so
lennis ⁊ celebris haberetur. ⁊ in ea ieiunium nō
obseruaretur. quia in primitiua ecclesia eque so
lennis erat sicut prima feria. Unde ⁊ tunc solē
nis processio fiebat. ad representandum proces
sionem discipuloz. vel ipsorum angelorum. Iō i
vulgare prouerbiū versum est. vt diei domini
ce dicatur cognata dies iouis. quia antiquitus
fuit eque solennis. Sed festa sanctorum super
uenēt. ⁊ celebrare tot festa erat onerosū. iō solē
nitas illa cessauit. In r̄dēptōez hō illoz dictuz

sc̄ti p̄ies vn̄a septimanā q̄dragēsimē i abstinētia addider̄t 7 septuagēsimā v̄ouerūt. Alia ē p̄p̄t̄ significatōz. q̄niā p̄ h̄ t̄ps̄ significat̄ deuia- rō. exiliū. 7 tribulatō totius humani generis ab adā vsq̄ ad finē m̄di. Q̄d̄ q̄dē exiliū s̄b̄ reuolutiōe septē dierū pagis. 7 et s̄b̄ reuolutōe septē milia annoz̄ icludis. Per septuagita eī dies: se- ptuagita cathenas annoz̄ itelligim⁹. Ab initio at̄ m̄di vsq̄ ad ascēsiōez̄ sex milia annoz̄ p̄pu- tamus. Et tē vero q̄cqd̄ t̄pis̄ seq̄t̄ vsq̄ ad finēz̄ m̄di sub septimo millenario p̄phēdim⁹. 7 ter- minū solus deus nouit. Nos igit̄ xp̄ci sexta eta- te m̄di. ab h̄ exilio i spe et̄ne retributōis. reddita innocētie scola: p̄ baptisimū eripuit. s̄ p̄sumato t̄pe n̄ri exiliū v̄traq̄z̄ nos p̄fecte decorabit. Hic ē q̄ i h̄ t̄pe dematōis 7 exiliū: cātica leticie de- ponimus s̄ t̄m̄ i sabbato pasche vnū alleluia decā- ramus. tāq̄ i spe et̄ne patrie gratulātes: 7 sto- lā innocētie in sexta m̄di etate p̄ xp̄m̄ recupan- tes. Qui et̄ tractus subijci. p̄ quē significat̄ la- bor: quē adhuc ad impletōez̄ mādatoz̄ dei h̄ie debemus. In sabbato post pasca i q̄ vt dictū ē terminat̄ septuagesima: duo alleluia cātamus. q̄z̄ p̄pleto h̄ m̄di termino: duplicem stolāz̄ glo- rie p̄sequamur. Alia est rō p̄pter rep̄ntatōez̄ quoniā septuagesima rep̄ntat̄ septuagita ānos q̄b̄ filij israhel s̄b̄ captiuitate babilonica fuerūt 7 quē admodū illi deposuerūt organa sua: dicē- tes. Quō cantabimus cāti. d̄ni z̄c. sic et nos cā- tica laudis deponim⁹. Postea vero data illis li- cētia redeūdi a cyro sexagesimo anno cepit̄ le- tari. Et nos q̄z̄ i sabbato pasche tāq̄ i sexagesi- mo anno alleluia cātā. eoz̄ r̄p̄sentādo leticiā s̄z̄ t̄m̄ illi i apparatu redeūt 7 i colligendo sarcin- ulas. mltū laborauerūt. Et nos p̄ alleluia tra- ctū statū subiūgim⁹ q̄ laborē significat. Sabba- to at̄ q̄ septuagesima terminat̄ duo alleluia cā- tamus: eoz̄ plenā leticiā p̄ quā p̄ueniēt i p̄riam figurātes. Hoc et̄ t̄ps̄ captiuitatis 7 exiliū filio- rū israhel rep̄ntat̄ t̄ps̄ n̄re p̄grinatōis. q̄z̄ sicut ip̄i in septuagesimo āno s̄t̄ libati. sic nos i sex m̄ di etate. 7 sic adhuc in colligendo sarcinulas la- borauerunt. sic et nos et̄ liberati i p̄pletōe man- datoz̄ laboramus. s̄ cū ad patrā p̄uentū fuerit labor: oīs cessabit: 7 gl̄ia p̄fecta erit: 7 duplex al- leluia in corpe 7 aīa cātābimus. In h̄ igit̄ tēpe exiliū. eccl̄ia mltis tribulatōib̄ p̄ssa. 7 fere in bara- tro desperatōis posita: ab alto trabēs susp̄ria. clamat in officō et̄ dic̄. Circūdedit me gemit⁹ mortis z̄c. Et oīdit eccl̄ia mltiplicē sui tribulati- onē quā h̄z̄. 7 p̄ miseria p̄tracta: 7 p̄ duplici pe- na inflicta: 7 p̄ culpa q̄ ad aliq̄s p̄missa. s̄z̄ ta- men ne desperet. p̄ponit̄ ei i euāgelio 7 i epla tri- plex salubre f̄mediū: 7 triplex p̄miū. Remediūz̄

ē vt si q̄s ab ill' vult p̄fecte liberari. vt i vinea aīe sue laboret: abscedēdo vicia 7 p̄ca. postea i sta- dio p̄ntis vite currat p̄ p̄nie opa. deinde virilē i agone pugnet 7 oīa dyaboli tētamēta. Et si h̄ fecerit triplex p̄miū h̄bit: q̄z̄ laborātū dabit̄ ce- narius: currētū b̄rauiū: pugnatū corona. Quia et̄. lxx. significat̄ t̄ps̄ n̄re captiuitatis. p̄ponit̄ no- bis remediū p̄ q̄d̄ a captiuitate possum⁹ libera- ri. i. p̄ cursū fugiēdo. p̄ pugnā p̄liado: p̄ tenariū redimēdo.

Sexagesima icho

atur i d̄nica i q̄ cantat̄. Exurge q̄re obdormis d̄ne: 7 terminat̄ i q̄ta te- r̄ia p̄ pascha. Instituta ē at̄ p̄p̄t̄ i d̄ptōnez̄ 7 p̄pter significatōem. 7 p̄pter representatōez̄ p̄pter redemptōem quā melchisedes pa- pa 7 beatus Siluester statuerūt. vt bis in omni sabbato p̄mederet̄: ne p̄pter abstinētiā quā homines sustinuerunt in sexta feria in qua omni t̄pe icinnādū est. natura debilitaret. In redem- ptionem ergo sabbatorum illi t̄mpis̄ vnaz̄ le- ptimanā quadragesime addiderūt. 7 sexagesi- mā vocauerunt. Alia rō ē p̄pter signifi- catōem. quoniā sexagesima significat̄ t̄ps̄ viduitatis eccl̄ie 7 merorem illius p̄ abstinētia ip̄on- si. quoniā fructus sexagesimus debet̄ viduis In p̄solationem autem p̄ abstinētia ip̄ōsi qui ad celos raptus est. dantur eccl̄ie due alle. i. c̄z̄ sex operum misericordie exercitatō: 7 decalogi impletō. An̄ sexagesima sonat̄ series decē. vt p̄ sex intelligat̄ sex opa misericordie p̄ decē decalogus intelligatur. Tercia rō est. p̄pter redemptōez̄ Nam sexagesima non solum significat̄ t̄ps̄ vi- duitatis. s̄ etiam misterium nostre redemptio- nis representat̄. Nā per decē intelligitur h̄o q̄ ē decima dragma. eo q̄ factus sit vt iunam no- uē ordinum reparat. Vel intelligit̄ p̄ decē eo q̄ constat ex quatuor humoz̄ib̄ q̄stū ad corpus: 7 habet tres potentias in aīa. i. memoriā. itel- ligētiā. 7 volūtātē: q̄ facte sunt vt f̄uiāt b̄t̄illī- me trinitati: vt in ip̄am fideliter credamus. ip̄az̄ firmēter diligam⁹. 7 s̄p̄ in memoria teneamus. Per sex intelligit̄ sex misteria p̄ q̄ h̄o decimus ē redēpt⁹. q̄ s̄t̄ incarnatō. natiuitas. passio. rescē- sio ad iferos. resurrectio. 7 i celū ascēsiō. Et p̄tē dit̄ sexagesima vsq̄ ad quartam feriam p̄ pa- scha. In q̄ cantat̄. Venite b̄ndicti p̄is mei. q̄z̄ illi q̄ i opib̄ misericordie se exercēt: audiet̄ istud. Ve- nite b̄ndicti: vt ip̄e xp̄c̄ testat̄: vbi t̄nc sponse ia- nna ap̄iet̄: 7 āplexu ip̄ōsi f̄uet̄. In ep̄stola pau- li admonetur vt instar̄ Pauli tribulationem de absentia sponsi patienter toleret: in euāgelio vt seminātōni bonoz̄ operum semper insistat: 7

Quinquagesime

que q̄i desp̄s. clamauerat circūdederūt me zc. nūc q̄i ad se rediēs petit i officio i tribulatōibz adiuna n̄ z ab ip̄s eripi dicēs. Exurge dñe zc. Et ponit ibi triplex exurge. q̄dā em̄ sūt i ecclia q̄ aduersis p̄munt s̄ nō deiciunt: q̄dā q̄ p̄munt z deiciunt quidam qui nec premuntur nec deiciuntur tamen qui p̄ aduersa nō tolerāt piculū ē ne p̄sp̄era ip̄os frāgāt. Clamat ḡ ecclia vt exurgat q̄stū ad p̄mos ip̄os p̄fortādo cū dormire videant ip̄os n̄ eripiēdo. Clamat vt exurgat q̄stū ad sc̄dōs ip̄os p̄uertēdo a q̄b̄ videt facie auertisse: ip̄os q̄d ammō i pellēdo. Clamat vt exurgat. q̄stū ad tercios in p̄sp̄eris adiunando z liberando.

Quinquagesima

durat a dñica in q̄ cantat̄ Esto mibi i deū. p̄tectorē zc. z terminat̄ i ip̄o die pasche. Instituta aut̄ est. p̄p̄ suppletōz z p̄pter significatōz z p̄pter representatōz. P̄pter suppletōz. quoniā cū debeam̄ q̄draginta diebz ieiunare ad similitudinē xp̄i: nō sunt ibi nisi triginta sex dies ieiunabiles. q̄ in dñicis non ieiunat̄ generaliter. tū p̄pter leticiā z reuerentiā resurrectionis. tū exēplo xp̄i q̄ ip̄a die resurrectionis bis comedit. s̄ q̄n̄ intrauit ad discipulos ianuis clausis. z illi obtulerūt ei p̄tem piscis assi et fanum mellis. Et iterū cū discipul̄ euntibz i emaus s̄m̄ quosdā Ideo p̄ suppletōe dñicaz additi sūt q̄tuor dies Et iterū clerici videntes q̄ sic p̄cedebāt p̄lm̄ ordine. ita p̄cedere deberēt sc̄titate. Per duos iterū dies añ̄ mos q̄tuor abstinere z ieiunare incipiunt. z sic vna septimana addita ē. q̄ z q̄n̄q̄gesima noiat̄. z h̄ papa Thelephorus ordinauit vt ait ambrosius. Alia rō ē p̄pter significatōz: quoniā q̄n̄q̄gesima significat̄ t̄pus remissionis. i. t̄pus penitētiē. i. qua oia remittunt̄. Quinquagesim̄ em̄ annus erat iubile. q̄ erat annus remissionis. q̄ tunc debita remittebant̄. s̄m̄ liberabant̄. z oēs ad suas possessiones reuertebant̄. Per q̄d signficabat̄ q̄ p̄ penitētiā dimittunt̄ debita peccatorū. liberant̄ oēs a seruitute demonū. z reuertunt̄ ad possessiones celestiū mansionū. Tercia rō est p̄pter representatōz. Quā q̄n̄q̄gesima nō solum t̄pus remissionis significat̄. s̄ etiā status b̄titudinis representat̄. Quā in q̄n̄q̄gesimo anno serui efficiebant̄ liberi. In quinquagesimo die a die agni immolati lex data est. In q̄n̄q̄gesimo die a pascha dat̄ est sp̄s sanct̄. Et rō h̄mōi numer̄ b̄titudinē representat̄. vbi erit adeptio libertatis: p̄gnitio veritatis. z p̄fectio caritatis. Tria aut̄ sunt necēssaria q̄pponunt̄ nobis in epla z in euangelio ad h̄ q̄ opa p̄nie lunt p̄fctā. s̄. caritas q̄ proponit̄ in epla. memoria dñice passiōis z fides que intelligit̄ p̄ illuminatōez ceci. z hec ponunt̄ i euāge

institutō .Fo. XXX.

lio. Quāz fides ip̄a opa facit acceptabilia: q̄a sine fide impossibile est placere deo. Memoria dñice passiōis facilia. An̄ gre. Si passio xp̄i ad memoriā reducitur: nihil ē q̄d nō eq̄ animo toleret̄. Caritas facit eē p̄tinua. q̄: sicut dicit̄ greg. amor dei nō p̄t̄ esse ociosus. Op̄at̄ em̄ maḡ li ē. si aut̄ op̄ari negligit̄ amor nō ē. Et sic i p̄ncipio ecclia q̄i desp̄s clamauerat. circūdederūt me zc. z postmodū ad se rediēs adiunari petebat̄. Itaq̄ iā p̄cepta fiducia z spe venie p̄p̄ p̄niam orat̄ z dicit̄. Esto mibi i deū zc. Ubi q̄tuor petit̄. s̄. p̄tectorē. firmamētū. refugiū z ducatu. Om̄es em̄ filij sui. aut̄ sūt i gr̄a. aut̄ sunt in culpa. aut̄ in aduersis. aut̄ i p̄sp̄eris. Illis qui sūt in gr̄a petit̄ firmamētū: vt. s̄. in ip̄a gr̄a cōfirmēt̄. Illis q̄ sunt in culpa petit̄ vt de se sit eoz refugiu. Illis q̄ sunt in aduersis petit̄ p̄tectorē vt in ip̄is tribulatōibz p̄tegan̄t̄. Illis qui sūt i p̄sp̄eris petit̄ ducatu. vt. s̄. in ip̄is a deo innocenter ducant̄. Terminat̄ aut̄ q̄n̄q̄gesima vt dictum est in die pasche. q̄ penitētiā ad nouitatē vite facit resurgere. In h̄ t̄pe psalmus q̄n̄q̄gesimus. sc̄z Miserere mei de. q̄ ē psalm̄ p̄nie z remissionis. plurimum frequētat̄.

Quadragesima in.

cipit a dñica q̄ cantatur Inuocauit me. Ubi ecclia q̄ tot tribulatōibz p̄sfa clamauerat. Circūdederūt me zc. z postmodū respirauerat innocēdo adiutoriu: dicēs. Exurge dñe z esto mibi i deū. p̄tectorē. nūc oñdit se exauditā: dicēs inuocauit me zc. Notādū aut̄ q̄ quadragesima p̄fiet. xliij. dies. p̄putatis dñicis diebz ex quibz dñi sex dies dñicales subtrahunt̄ remanēt. xxxvj. dies in abstinētiā. q̄ sunt decima tot̄ anni. Ann̄ em̄ h̄z trecētos sexagita q̄n̄q̄ dies. triginta sex sunt decia. S̄z q̄tuor dies p̄cedētes ad dunt̄. vt sacer numer̄ q̄dragita diez impleatur: quē saluator suo ieiunio p̄secrauit. Quare at̄ in h̄ numero q̄dragenario ieiuniū obseruam̄. triplex rō assignari p̄t̄. Prima z ē aug. q̄m̄ mathe. xl. generatōnes xp̄i posuit. Ad h̄ igit̄ dñs suo q̄dragenario nūero ad nos descendit: vt nos ad eū n̄o q̄dragenario ascendam̄. Alia assignat̄ idem dicens. Ad hoc vt habeamus quadragenariū. quadragenario addendus ē denari: q̄ ad h̄ vt veniamus ad beatā requiē. oportet nos toto p̄sentis vite tempore laborare. Uñ et dominus q̄draginta diebz cum discipulis māsit: z post decima die spiritū sanctū pactū misit. Terciaz assignat̄ magist̄ p̄positū i summa d̄ officio: dicēs. Mundus in quatuor p̄tes: z annus in quatuor tempora diuiditur: z homo ex quatuor elementis z quatuor p̄plexionibz p̄stituit̄: z nouam legē que in quatuor euangelistis consistit. z veterem q̄

e

in decem mādatis trāsgressi sumus: optet igitur
 vt denarius p quaternarium multiplicet. vt sic.
 xl. faciamus. i. mandata veteris 7 nove legis toto
 tpe vite huius impleamus. Consistit qdē corp^o
 nrm sicut dixim^o ex qtuor elementis. q et quali q
 tuor sedes in nobis habēt. Nā ignis in ocul. aer i
 lingua 7 aurib. Aqua in genitalibus. terra i māi-
 bus 7 alijs membris dominabit. In oculis igitur
 curiositas. i. lingua 7 aurib. scurrilitas. i. genitali-
 bus voluptas. in manib. et in alijs mēbus est cru-
 delitas. Hec quatuor pfitet publicanus. qz ei a
 longe stat. pfitet luxuriam q est fetida: qz dicat. n̄
 audeo appropinqre dñe ne in narib. tuis feteas.
 Q nō audeo oculos ad celū leuare. pfitet curiosi-
 tatē. Q manu pcutit pectus pfitet crudelitatez.
 Q dicat ppitius esto mihi pctori. scurrilitatem.
 Nā scurze cōsueuerunt vocari pctores. vt poti^o
 leccatores. hec ppositiu^o. Bre. qz i omel. tres po-
 nit rationes: dices. Cur in abstinentia quadragēa
 rius numerus custodit. nisi qz xpus decalogi per
 libros qtuor sc̄ti euangelij implet. In h̄ in mor-
 tali corpore. ex quatuor elementis subsistim^o: 7 p
 voluptates eiusdem corpis pceptis dñicis ptra-
 niamur. Quia q̄ p carnis desideria decalogi man-
 data ptempsum^o digna est vt eandē carnē qter-
 decies affligam^o. A p̄nti qz die vsqz ad pascha
 sex ebdomade. i. quadragitaduo dies veniunt: ex
 quib. dum sex dies dñici de abstinentia abstrahū-
 tur. triginta sex in abstinentia remanent. dum ve-
 ro p tricentos. lxx. dies ann^o ducit quasi āni no-
 stri decimas deo dam^o. hec Greg. Quare au-
 tem nō obseruam^o nostrū ieiuniū eodē tpe q xpc
 ieiunauit. qui statim post baptismū istud inchoa-
 uit. h̄ cū pascha potius istud p̄tinam^o. quadru-
 plex ratio assignat in summa de officio m̄gri Jo-
 hannis beleth. Prima ē vt si volum^o cū xpo re-
 surgere. p nobis xpc ē passus: 7 nos cū eo pati de-
 bemus. Sc̄da cā ē. vt p hoc filios israhel imi-
 temur: qui p̄mo eo tempe exierūt de egypto. po-
 stea eodē tpe de babilonia. quod inde probatur.
 quoniā tam isti q̄ illi quando egressi sunt celebra-
 uerunt pascha: sic 7 nos imitātes eos hoc tpe ie-
 iunamus: vt de egypto 7 babilonia. id ē hoc mū-
 do i terram eterne hereditatis ingredi mereamur.

Tercia causa est quoniā feruor libidinis in tē-
 pore veris magis solet nos accendere: vt ergo re-
 frenemus corporis estum. in hoc tempore maxie
 ieiunamus.

Quarta est quia statim post ieiunium debem^o
 corpus domini accipere. Sicut ergo filij israhel
 priusq̄ comederunt agnum se affligebant 7 co-
 medebant agrestes lactucas 7 amaras. Ita nos
 debemus per penitentiam prius affligi. vt digni
 valeamus comedere agnum vite.

Euunia quatuor

temporum a Calixto papa insti-
 tuta sunt. Fiunt autem bec ieiunia
 quater i anno fm quatuor tempo-

ra ipsius anni.

Et huius multiplex ratio est. Prima est quo-
 niam ver est calidum et humidum. Estas est ca-
 lida et sicca. Autumnus frigidus et siccus. Hy-
 ems frigida et humida. Ieiunamus igitur in ve-
 re vt noxium humorem id est luxuriam in nobis
 temperemus. In estate vt noxium calorem id est
 auariciam in nobis castigemus. In autumnno. vt
 castigemus ariditatem superbie. In hyeme vt
 castigemus frigus infidelitatis et malicie.

Secunda ratio est quare scilicet quater in an-
 no ieiunamus. qm̄ prima huiusmodi ieiunia fiūt
 in Marcio scilicet in prima septimana quadra-
 gesime vt in nobis marcescant vicia. non em̄ om-
 nino possunt extingui. vel potius vt in nobis vir-
 tutum germina oriuntur. In estate fiunt secun-
 da vt in septimana penthecostes. quia tunc ve-
 nit spiritus sanctus. et nos debemus esse feruen-
 tes in spiritu sancto. In septembri fiunt ante fe-
 unt ante festum sancti Michāelis id est tertia ie-
 iunia. quoniam fructus tunc colliguntur. et nos
 debemus deo reddere fructus bonorum operū
 In Decembri fiunt quarta. quoniam tunc mo-
 riuntur herbe. 7 nos debemus mortificari mun-
 do.

Tercia ratio est. vt iudeos imitemur. Iudei q̄
 dam quater in anno ieiunabant. ante pascha. an-
 te penthecosten. ante scenophagiaz id est ante i-
 fixationem tabernaculi in septembri. et ante ence-
 nia id est dedicationem in decembri.

Quarta ratio est. quoniam homo constat ex
 quatuor elementis q̄stum ad corpus. et tribus
 potentijs. scilicet rationali. concupiscibili. et ira-
 scibili. q̄stum ad animam. Ut ergo bec moderē-
 tur in nobis. quater in anno per tres dies ieiuna-
 mus: vt quaternarius referatur ad corpus. ter-
 narius vero ad animam. et be rationes sūt magi-
 stri Johannis beleth.

Quinta ratio est quoniam vt dicit Johānes
 damascenus. In vere augmentatur. sanguis. In
 estate colera. In autumnno melancholia. In hye-
 me flegma. Ieiunamus igitur in vere vt in nobis
 debilitetur sanguis concupiscentie et inepte leti-
 cie. Sanguineus enim est libidinosus et letus.
 In estate vt debilitetur colera iracundie et falla-
 cie. Colericus enim est naturaliter iracundus et
 versutus. In autumnno vt debilitetur melancholia
 cupiditatis 7 tristicie. Melancolicus em̄ est na-
 turaliter cupid^o et tristis. In hyeme vt debilitet-

tur flegma hebetudinis et pigricie. Nam flegmaticus naturaliter est hebes et piger. Sexta ratio est quoniam verus par aeris est igni autum? terre. hyems aqua. Ieiunam? igitur in vere ut in nobis edometur aer elatōis et supbie. In estate ut edometur ignis cupiditatis et auaricie. In autūno ut edometur terra spūal frigiditatis et tenebrose ignorātie. In hyeme ut edometur in nobis aqua leuitatē et incōstātie. Septima ratio est quoniam verus refertur ad pueritiam. estas ad adoleſcētiam. autumnus ad maritatē siue virilē etatē. hyems ad senectutē. Ieiunam? igitur in vere ut simus pueri in innocētiam. In estate ut efficiamur iuuenes per p̄stātiā. In autūno ut efficiamur maturi per p̄ndētiam et honestā vitā. vel potius in hyeme ut satisficiam? quicquid per illas quatuor etates dñm offēdimus. Octaua ratio est magistri Huilhelmi altissimi iodoresis. Ido est in quatuor anni temporibus ieiunam? ut emēdem? quoniam in illis quatuor anni temporibus deliquim? Et sunt per tres dies ut satisficiam? in die quod deliquim? in mense. Et sunt in feria quarta quoniam tunc dñs a iuda traditus fuit. In sexta feria quoniam crucifixus fuit. sabbato quoniam in sepulchro iacuit. et quoniam tristes erant apostoli de nece sui dñi.

Ignatius dicitur

quoniam ignem patitur. i. igne patiens diuini amoris. Ignatius fuit discipulus beati Iohannis et episcopus antiochenus. h. epistolam ad beatas virginem dixisse legitur in hec verba. Cristifere Mater tuus Ignatius. me neophitum tui iohannis discipulum perfortare et solari debueras. De ihesu enim tuo per cepi mira dicta: et stupefactus sum ex auditu. a te autem quod semper fuisti ei familiariter p̄iuncta. et secretorum eius conscientia desidero ex animo fieri certior auditus. valeas et neophitum quod mecum sunt ex te. et per te in te perfortent. Beata autem virgo dei genitrix maria in h. verba sibi respondit. Ignatio dilecto condiscipulo. humilis ancilla christi ihesu. de ihesu quod a iohanne audiisti et didicisti vera sunt: illa credas et illis adheres: et christianitatis votum firmiter teneas: et mores et vitam voto conformes. veniam autem vna cum iohanne ad te et quod tecum sunt visere: ista et viriliter age in fide: nec te commoueat persecutio austeritas. si valeat et exultet spiritus in deo salutarum tuorum. Tunc autem autoritatis beati ignacii extitit quod etiam dyonisi? pauli apostoli discipulus. quod fuit in philosophia iam summus. et in diuina scientia tapsect? christi beati Ignacii ad p̄firmationem dictorum suorum tamquam per autoritate adduxerit. Cum enim ut ipse in libro de diuinis nominibus attestat quodam nomine amoris in diuinis rephēderet: dicentes. in diuinis aliud est nomen amoris quam dilectionis volēs ostendere h. nomen amoris per omnia in diuinis esse utendū ait. Scribit autem diuinus Ignatius amor meus crucifixus est. Legit in hystoria tripartita quod Igna-

cius audiuit anglos cātates antiphōas sup mōtem quendā: et exinde instituit antiphōas cātari in ecclia: et psalmos secundum antiphōas intonari. Cuius beat? Ignacius diu. p̄ pace ecclie dñm exorasset. nō suū sed infirmorum piculū metuens. Traiano impatori: quod cepit anno dñi centesimo. de victoria redeūti: et xpianis oib? mortē minati occurrerit. et libere se xpianū esse asseruit. quē Traian? ferro vincitū decem militibus tradidit et romā adduci p̄cepit minās eidem quod traderet ibidem bestiis deuorand? Cui ergo romā duceret. ad omnes ecclias epistolam destinabat: et eos in fide christi p̄fortabat. Inter quas vnā scripsit ad romanā eccliam: sicut legitur in hystorijs ecclesiasticis. rogans ne suum martirium impediāt: vbi sic dicit a syria vsq; ad romam cum bestiis. terra marique depugno: die ac nocte cōnexus et colligatus decem leopardis militibus duco: ad custodias datus: quod ex beneficijs nostris seuiores fiunt. si ego eorum nequitijs magis erudior. O salutare bestie que p̄pant mibi. quoniam venient: quoniam emittent: quoniam eis licebit carnibus meis frui: Inuitabo eas ad deuoratiōes meas et dep̄cabor. ne forte ut in nonnullis fecerit timeāt p̄tigere corpus meū quoniam si cūctabunt ego vim faciam. ego me ingerā. Date queso veniam ego non ui quod mibi expediat. Ignis. cruce. bestie. dispersiones ossium. discriptiones omnium membrorum et totius corporis et omnia pene in me vnus martirij supplicia dyaboli arte quesita p̄stet. dummodo ihesu christū merear adipisci. Cum ergo romam venisset: et ante Traianum ductus fuisset: dixit ei Traianus. Ignacii: cur antiochiam rebellare facis. et gentes meam ad xpianitatem cōuertis: Cui ignacius. Utinam et te posses cōuertere. ut semper obtineres fortissimū principatū. Cui traianus. Sacrifica dijs meis et sacerdotū omnium princeps eris: Cui ignacius. nec dijs tuis sacrificabo. nec tuam affecto dignitatem. De me quicquid vis facere poteris. sed nullatenus me imutabis. Traianus dixit. plumbatis scapulas eius p̄tundite. et vngul latera eius laniate. et duris lapidibus eius vulnera confriccate. Cuius hec omnia in eū fecissent. et ipse immobilis permaneret. dixit traianus. Carbones viuos afferite: et ipsum nudis plantis de sup ambulare facite. Cui Ignacius. Nec ignis ardens. nec aqua bulliens poterit in me christi ihesu caritatem extinguere. Cui Traianus. Maleficia sunt que tāta patiens non p̄sentis. Cui Ignacius. Nos christiani malefici non sumus. sed in lege nostra maleficos viuere prohibemus. sed vos malefici estis quod ydola adoratis. Traianus dixit. Dorsum eius vngul laniate et plagas sale p̄fundite. Cui Ignacius. Non sunt cōdigne passionibus huius temporis ad futuram gloriam. Traianus dixit. Iam nunc eum tollite: vincul fer-

reis alligate in cippo in imo carceris custodite si-
ne cibo 7 potu eū esse pmitte: 7 post triduum de-
uorandū bestijs date. Tercia igit die impator et
senatus oīs q̄ plus puenerūt: vt viderēt ep̄m ā-
thiocenū. q̄ erat cum bestijs pugnatur⁹. dixitq̄
Traianus. Quoniā ignatius sup̄b 7 ptumax ē
ip̄m alligate 7 duos leones ad ip̄m laxate: vt nec
vllas reliq̄as ex eo relinq̄nt. Tunc sanct⁹ ignaci⁹
dixit ad ppl̄m q̄ astabat. viri romani q̄ hoc certa-
men aspiciatis nō sine mercede laboraui: q̄ nō p-
pter prauitatē sed ppter pietatē bec patior. De-
inde cepit dicē sic legat̄ i hystoria eccliaistica. Fru-
mentū xp̄i sū. bestiaz dentib⁹ molar vt panis mū-
dus efficiat. Hoc audiens impator dixit. grādis
es tolerantia xp̄ianoz. Quis grecoz tāta tole-
raret pro deo suo. Rndit ignacius. Nō bec mea
virtute sed xp̄i adiutorio toleraui. Tūc sc̄s igna-
cius cepit leones. puocare vt ad se deuorandum
accurrerēt. Accurrētes igit duo seu leones. ip̄m
tātummodo pfocauerunt carnē tñ eius nullate-
nus tetigerūt. Traianus aut̄ hoc vidēs cuz nimia
admiratōe discessit. p̄cipiēs vt n̄. phiberet si q̄s
vellet tollere corp⁹ ei⁹. Quapropter xp̄iani corp⁹
aut̄ Traianus q̄sdā litteras recepisset: in q̄b⁹ pli-
nius sc̄dus xp̄ianos q̄s ip̄ator occidi iusserat pl̄i-
mum cōmendabat. voluit de his q̄ Ignatio intu-
lerat. 7 pcepit vt nullus xp̄ianus inq̄reret. si quis
tñ incideret puniretur. Legit aut̄ q̄ b̄s igna-
cius inter tot tormentorum genera nunq̄ ab in-
uocatōe nois ih̄s xp̄i cessabat. Quē cū tortozes
req̄rerent. cur hoc nomē toties replicaret: ait. H̄
nomē cordi meo inscriptū habeo. 7 ideo ab ei⁹ in-
uocatōe cessare non valeo. Post mortē igit eius
illi q̄ audierāt volentes curiosi⁹ exp̄iri. cor ei⁹ ab
eius corp⁹ auellūt: 7 illud scindētes p̄ mediū totū
cor: inscriptū hoc nomē ih̄s xp̄i litteris aureis in-
uenerunt. Unde ex h̄ pl̄imi crediderūt. De hoc
facto dicit ber. sup̄ ps. q̄ bitat. Magn⁹ ille Igna-
cius. auditor discip̄li quē diligebat ih̄s martir et
ip̄e cuius p̄ciosis reliquijs est n̄ra ditata pauper-
tas. Manā q̄dē i plurib⁹ quas ad eā scripsit epi-
stolis xp̄iferam cōsalutat. Egregi⁹ plane titulus
dignitatis 7 p̄mēdatō honoris imēst. xxxvij.

Purificatio beate

Virginis marie q̄dragesimo die p̄na-
tiuitatem dñi facta ē. Cōsuevit aut̄
illud festum trib⁹ nominib⁹ appellari. s. purificatō
ypopanti 7 candelaria.

Purificatio autem di-
citur ex eo. q̄ quadragesima die a natiuitate do-
mini beata virgo maria ad templū venit. vt fm

legis consuetudinem mundaretur. cum tamen s̄
illa lege non teneretur. Preceperat enim lex leu-
tici. xij. q̄ mulier que suscepto semine filium pepe-
risset. immunda esset septez diebus. immunda sci-
licet a consortio hoīm 7 ab ingressu templi. Sed
p̄pletis septem diebus. munda quidem efficieba-
tur quo ad p̄sortium hoīm. sed adhuc vsq̄ ad.
xxxij. diem quo ad ingressum templi immunda
erat. Tandē cōpletis quadraginta diebus qua-
dragesima die templum intrabat. 7 puerum cuz
munerib⁹ offerebat. Si vero feminam peperisset
duplicabant⁹ dies: 7 quo ad consortium hominū
7 quo ad ingressum templi. Quare aut̄ dñs p̄-
cepit vt. xl. die puer in templū offerretur triplex
potest esse ratio. Una vt per hoc intelligat⁹ q̄ si-
cut puer quadragesima die in materiale templū
inducitur sic et quadragesima die a conceptione
vt sepius anima in corpus tanq̄ in suum templū
infunditur. sicut dicitur in scolastica hystoria. licet
physici dicant q̄. xlvi. diebus corpus perficiat⁹.

Secunda vt sicut anima quadragesima die
corpore infusa ab ip̄so corpore maculatur. sic q̄-
dragesima die templum ingrediens per hostias
ab ipsa macula amplius expietur.

Tercia vt p̄ hoc detur intelligi q̄ in templum
celestē merentur ingredi: qui decem p̄cepta cuz
fide quatuoz euangelistarum voluerunt obser-
uare. In pariente vero feminam duplicantur di-
es quo ad templi ingressionem sicut 7 duplican-
tur quo ad corporis formationem. Nam sicut i
quadraginta diebus corpus masculi organizat⁹
7 perficitur 7 in quadragesima die anima infun-
ditur vt sepius sic corpus femine in. lxxx. perfici-
tur. 7 octogesima die anima vt sepius inspiratur
Quare autem duplo corpus femine tardius p̄-
ficatur in vtero q̄ corpus viri. 7 ei aīa infunditur
obmissis rationibus naturalibus triplex ratio as-
signari potest. Prima quoniam xp̄us assumptu-
rus erat carnem in sexu virili. ideo 7 sexum ip̄sum
honoraret: 7 ampliozem sibi gratiam faceret: vo-
luit vt puer citius formaretur et mater citi⁹ mun-
daretur. Secunda vt quoniam mulier plus pec-
cauit q̄ vir: sic et erumne ei⁹ ab erumnis viri du-
plicate sunt exterius in mundo: sic et duplicari de-
buerunt interius in vtero. Tercia vt per hoc in-
telligi detur q̄ mulier quodammodo plus fatiga-
uit deum q̄ vir: ex eo q̄ amplius reliquit. Deus
quodammodo in nostris prauis operibus fatiga-
tur. Unde ip̄e dicit ysaiē quadragesimotercio.
Seruire me fecisti in iniquitatibus tuis. Et idē
ysaiē primo. Laboraui sustinens. Beata igitur
virgo huic legi purificationis non tenebatur. q̄
non peperit suscepto semine. sed mystico spirami-
ne. vnde moyses addidit suscepto semine cuz ta-

De purificatione

men necesse nō erat. q̄stū ad alias mulieres q̄ oēs suscepto semie parūt. s̄ idō addidit. vt dic̄ bern̄. qz timuit i m̄ez dñi blasphemā irrogare. Voluit tñ se i s̄ subdere legi. p̄t̄ q̄tuor rōes. Prima rō ē. vt exēplū hūilitatis daret. vñ dic̄ Ber. Vere b̄ta x̄go nō hēs cāz nec tibi op̄ ē purificatōe. S̄z nñ qd̄ filio tuo op̄ erat circūcisioe. Esto iter m̄lieres tāq̄ vna illaz nā z filio tu sic est i medio pueroz. Hec aut̄ hūilitas nō solū fuit ex pte matris s̄ etiā ex pte filij. q̄ silr voluit se i s̄ subdē legi. Nā i natiuitate se hūit vt paup̄ hō. i circūcisione vt paup̄ z pctōr: hō. s̄ hodie vt paup̄ z pctōr: et seru⁹ hō. vt paup̄ in eo q̄ oblatōz paup̄m̄ elegit vt pctōr: i eo q̄ ipe cū m̄re voluit expiari. vt seru⁹ q̄stū. s̄. ad similitudinē i eo q̄ voluit redimi. Et etiā voluit postmodū baptizari. nō p̄pter culpā purgandā s̄ p̄t̄ ei⁹ hūilitatē maximā oñdendā. Nā oīa remedia s̄ originale pctm̄ instituta x̄pc i se assumē voluit: nō qz aliq̄ten⁹ indigēt. s̄ vt hūilitatē suā maximā nobis oñderet. z vt illa i media p̄ tpe suo bona fuisse mōstraret. Quicq̄ ei remedia s̄ ipm̄ originale pctm̄ p̄. p̄cessū tps̄ instituta sūt. quoz tria: s̄m q̄ dicit̄ Hugo de sc̄to victore. ille ge veteri instituta sūt. s̄. oblatōes. deciatōes. et sacrificioz imolatiōes. p̄ q̄ maxie opus n̄re redemptionis exprimebat. Nā modus redimendi exp̄ mebat p̄ oblatōes: ipm̄ pctm̄ p̄ sacrificiū in quo erat sanguinis effusio: ipm̄ redemptiū. p̄ decimationē. qz hō significat p̄ decimas draginā. Primum ḡ remediū fuit oblatō. An̄ cayn obtulit deo munera de frugibz. z abel de gregibz. Secundus fuit decimatio. An̄ z abrahā melchisedech sacē doti decias obtulit. Nāz s̄m aug. decimat̄ qd̄ curabat. Tercius fuit sacrificioz oblatō. Ipa em̄ sacrificia s̄m q̄ dic̄ greg. erāt s̄ originale pctm̄. quia tñ exigebat vt adminis alter pentuz fidelis esset z aliqñ vtriq̄ infideles eē poterāt. ideo aduenit q̄rtū remediū. s̄. circūcisio. q̄ siue pentes fideles essent siue infideles valebat. Sed qz illud remediū nō poterat cōuenire nisi solis manbz: nec ianuaz paradisi poterat apire ideo successit ei baptism⁹ qui est cōmunis oibz: et ianuā celi aperit. Primum igit̄ remediū x̄pc assumpsisse videt̄. qñ dñs in tēplo a pentibz est oblat⁹. Scdm̄ remediū qd̄ amō assumpsit. qñ q̄draginta diebz z noctibz ieiunauit. qz em̄ nō hēbat vñ solueret decias rex. saltem deo obtulit decias diez. Tercium assumpsit qñ m̄ ei⁹ par turtulū aut duos pullos columbarū p̄ eo obtulit. vt inde sacrificiū fieret. Vel qñ i cruce se in sacrificiū obtulit. Quartū qñ se circumcidi pmisit. Quintū qñ a Iobē baptisma suscepit. Secunda rō ē vt legē impletet. Nō ei venerat dñs legē solue: s̄ adimplē. Nā si in s̄ legē soluisset. potuissent se indei excusare z dicere

b. virgīs Fo. XXXII.

qm̄ doctrinā tuā nō recipim⁹. ex eo q̄ dissimul̄ es p̄ribz. nec legis ēditōes obseruas. Triplici at̄ legi se hodie x̄pc z x̄go sbiecit. Pr̄io legi purificatōnis i significatōz virtutis. vt postq̄ oīa bñ fecerim⁹ dicam⁹ q̄ serui inuiles sum⁹. Scdo legi redēptōis ad exēplū hūilitatis. Tercio legi oblatōis ad exēplū paup̄tatis. Tercia rō ē vt legē purificatōis terminaret. sic em̄ adueniēte luce cessant tenebre z adueniēte sole recedit vmbra. sic z adueniēte purificatōe vera. cessauit purificatō typica. Ibi em̄ aduenit vera purificatō n̄ra. x̄pc q̄ actiue d̄i purificatō: ex eo q̄ nos p̄ fidē purificat s̄m q̄ d̄i actibz aploz fide purificās corda eoz. Hic ei est q̄ nec decetero pres tenent̄ ad solutio nē: nec m̄res ad purificatōz v̄l tēpli ingressionez: nec filij ad illā redēptōz. Quarta rō ē. vt nos purificādos instrueret. Quicq̄ aut̄ modis fit purificatō ab infātia: licz tres ibibeant̄. s̄m q̄s z nos purgari debemus. s̄. iuramēto qd̄ significat pcti abrenūciatōz. Aqua que significat baptismalem ablutōz. Igne q̄ designat sp̄ual̄ grē ifusione. Te s̄libz q̄ designāt bonoz opez multitudinē. Bello qd̄ significat tentatōz. Veniēs at̄ b̄ta virgo ad tēplū filiū suū obtulit: z cū qñqz s̄yclis i demit̄. Notādū aut̄ q̄ qdā p̄mogeita redimebant̄. sicut primogenita duodecim tribuū. que redimebāt qñqz s̄yclis. Quedā nō redimebāt sic p̄mogeita leuitaz. que nūq̄ redimebant̄. s̄ cū i adultā etatē pueniebāt. sp̄ in templo dño seruebāt: z sic p̄mogenita mūdoz aialū que itez nō redimebant̄. s̄ domio offerebant̄. Quedā cōmutabāt vt p̄mogenita azini. qd̄ cōmutabat̄ in ouē. Quedā occidebant̄ vt p̄mogenita canis. Luz igit̄ fuerit x̄pc de tribu iuda q̄ fuit vna duodeci tribuū. patet q̄ debuit redimi. Obtulerūt p̄ eo dño par turturū aut duos pullos columbarz. hec em̄ erat oblatio pauperū. sed agnus oblatio dinitū. Non aut̄ dixit pullos turturū. sed pullos columbarz. qz pulli columbarz sp̄ inueniunt̄ nec dicit̄ par columbarz sicut par turturaz. qz columba est auis libidinosa. z ideo in sacrificio suo deus noluit offerri. Turtur aut̄ est auis pudica. Sed nōne beata x̄go maria pauloante a magis multa pondera auri receperat: videtur ḡ q̄ bene potuerit agnum vnuz emere. Sed dicēdū q̄ sine dubio s̄m Bern̄. magi magna pondera auri obtulerunt. quia non est verisimile q̄ tales reges tali puero vilia munera obtulissent. S̄z tamē b̄ta x̄go vt aliq̄bz placz illud sibi nō retinuit: sed statim paup̄ibz erogauit vel forte in egiptum peregrinationi p̄ septemuz imminenti prouidere reseruauit. vel forte non in magna quantitate talia obtulerunt: cum hec in significationem misticam offerrent. Nonit autem exposito: tres oblationes de domino factas

Prima facta ē de ipō a pentib. Secda p ipō de
 amb. Tercia fecit ipē i cruce p hoib. Prā oñ
 dit e hūilitatē. qz dñs legis se legi subiecit. Secū
 da paupratē. qz paupēz oblatōz elegit. Tercia
 cantatē. qz se p pēonib tradidit. Proprietates
 turturis hñt bis x̄sib. Alta petit turtur cārādo
 gemit x̄niēs x̄r. Pūciat 7 caste viuit. solusqz
 morat. Pullos nocte fouet morticinūqz fugit.
 Proprietatesqz colūbe bis x̄sib notant. Gra
 na legit volitat sociata cadauera vitat. Felle ca
 ret plāgit sociū p ofclā tāgit. Petra dat huic ni
 dū fugit hostē in flumine visū. Rostro non ledit:
 geminos pullos bene nutrit.

Dicitur secūdo hec fe

stuitas ypopāti. qd idē ē qz p̄sentatō ex eo qz x̄pc
 ē in tēplo p̄sentat. x̄l ypopāti qd idē est qz obui
 atio. qz symeon 7 anna obuiauerūt dño cū offere
 tur in tēplo. Et dī ab ypo qd ē ire. 7 ante qd ē cō
 tra. Tūc autē accepit symeon i vlnas suas. Et
 notādū qz triplex obūbratio siue exinanitio h̄ de
 saluatore n̄ro facta ē. Prā ē exinanitō veritatis
 Ille em̄ qz est veritas. qz oēm hoiez p seipm qz ē via
 in seipm qui est vita dicit. hodie ab alijs se duci
 p̄misit cum inducerent inquit puerū ihm x̄c. Se
 cūda est exinanitio bonitatis. quoniā ille qz sol⁹
 sanctus 7 bonus est tanqz immūcus voluit cum
 m̄re expiari. Tercia est exinanitio maiestati. qm̄
 ille qui ē portās oīa x̄bo x̄tutis sue hodie i vl
 nis senis se recipi 7 portari p̄misit qui tamē por
 tabat portantem se. fm̄ illd. Senex p̄uez porta
 bat. puer autem senem regebat. Tūc autē symeō
 bñdixit eū: dicens. Nūc dimittis seruu3 tuū dñe
 fm̄ x̄c. Et appellabat eum symeon tribz noibz.
 scz salutare. lumen. 7 gl̄iam plebis israhel. Ratio
 sautem huius triplicis nois potest quadruplici
 umi. Primo penes n̄ram iustificatōem: vt dica
 tur salutare remittendo culpaz. qz ihs interpretat
 salutare. ex eo qz saluū faciat pplm scilicet a p̄ctis
 eoz. lumen. dando gr̄am. Gl̄ia plebis: dando
 gloriā. Secūdo penes n̄ram regeneratiōz. Nā
 primo puer exorcizat. et baptizat. 7 sic a peccato
 mundatur quo ad primū. Secūdo cādela accen
 sa ei dat quo ad secūdū. Tercio ad altare offer
 tur quo ad terciū. Tercio penes hodiernam p
 cessionem. Nam p̄mo candele benedicunt 7 exor
 cizant. Secūdo accendunt 7 in manibz fideliz
 dant. Tercio ecclesiam cū canticis ingrediuntur
 Quarto penes triplicem huius festi denomina
 tionem. Nam dicitur purificatio quo ad purga
 tionē culpe: p hoc qz dicitur salutare. Dicitur can
 delaria quo ad illuminatiōz gratie. p hoc qz dicit
 lumen. Dicitur ypopanti quo ad collatōz gl̄ie.
 p hoc qz dicit gloriāz plebis tue israhel. Tūc em̄

occurremus obuiā x̄pc in aera. Vel potest dici.
 quia laudat x̄pc in hoc cantico. vt par. vt salus.
 vt lux. vt gl̄ia. Par est qz mediator. Salus qz
 redemptor. Lux qz doctor. Gl̄ia qz p̄miator.

Dicit et tercio hoc fe

stū cādalaria ex eo qz cādela accēse i maibz portat
 Quare autē ecclesia hoc ordinauerit. vt scz in
 hac die candele accēse in manibz portent. p̄nt as
 signari q̄tuor rōnes. Prō. p̄pter remouendā er
 roneā p̄suetudinē. Romani em̄ olim in kalendis
 februarys ad honorē februe matris martis: qui
 erat deus belli: vrbem de q̄nto in quintū annū cū
 cereis 7 facibz tota nocte illustrabant vt filius su⁹
 eis victoriā de inimicis p̄cederet cuius matrē tā
 solēniter honorarēt. 7 illud spacū dicebat lustrz
 Romani etiaz in februaryo sacrificabant februo
 id est plutoni 7 ceteris dijs infernalibz. 7 hoc pro
 aiabz antecessorū suoz. At ergo p̄piciarētur eo
 rum. ideo 7 eis solēnes hostias offerrebant. 7 tota
 nocte eoz laudibus insistentes cum cereis 7 accē
 sis facibz vigilabant. Mulieres etiam romanoz
 vt ait Innocentius papa: bis diebus festis lumi
 nariū exercebant. qd a quibusdā fabulis poetaz
 originē traxit. Autē em̄ qz p̄ferp̄ina fuit adeo spe
 ciosa qz pluto de⁹ infernalis eā p̄cupiscens. ipsaz
 rapuit: 7 deam eā fecit. Parentes autē sui per sil
 uas 7 nemora cum facibus 7 luminariis eā mul
 to tempe quesierunt. et istud mulieres romanoz
 rēpresentantes cum facibz 7 luminariis circuibant.
 Et quoniam difficile est p̄suetā relinquere xp̄iā
 de gentibus ad fidem p̄uersi difficile poterāt reli
 quere h̄mōi p̄suetudines. paganoz. Ideoqz ser
 gius papa hanc p̄suetudinē in melius p̄mutauit
 vt scz xp̄iani ad honorē sancte m̄ris dñi omni
 anno in hac die totum mūdū cū accensis cādellis
 7 benedictis ceteris illustrarent. vt solēnitas q̄dez
 stare: s̄ alia intentōe fieret. Secūdo propt̄ oñ
 tendā virginis puritatē. Aliq̄ em̄ audientes x̄gi
 nez purificatā possent credere ip̄am purificatiōe
 indignisse: vt x̄o oñdatur qz tota fuit purissima 7
 splendida. ideo ordinauit eccia vt luminosos 7 ce
 reos bainlemus. ac si in ipō facto dicat eccia. vir
 go beata purificatione nō indiges. s̄ tota rutilas
 tota splendes. Vere ei purificatiōe nō indigebat
 qz non suscepto semine cōceperat. 7 i m̄ris vtero
 p̄fectissime mundata 7 sc̄tificata erat. Adeo autē
 fuit in m̄ris vtero 7 in aduentu sp̄s sancti sancti
 ficata et mundata. qz non solū aliquod incliatuū
 ad p̄ctm in ea penitus non remanserat. s̄ etiā vir
 tus sanctitatis 7 castitatis eius vsqz ad alios ex
 tendebat 7 transfundebat ita qz in alijs oēs mo
 tus carnalis cōcupiscētie extinguebat. Unde di
 cunt iudei qz cū maria pulcherrima fuēt a nullo a

men vnq̄ potuit concupisci. Et rō est. q̄ virtus sue castitatis cunctos aspicientes penetrabat: et omnes in eis concupiscētiā expellebat. Unde cōpat cedro. quia sicut cedrus serpentes odore suo interfecit. ita eius sanctificatio in alijs irradiabat: et omnes motus in carne serpētis occidebat. Cōparatur etiam mirbe. quia sicut mirba interfecit vermes sic eius sanctitas concupiscētiā carnalēs: et hanc prerogatiuam habuit pre ceteris sanctificatis in vtero et virginibz. q̄ eorū sanctitas et castitas in alios nō trāsfundebat: nec carnales motus in alijs extinguebat. Virtus autē castitatis virginis etiam impudicorum corda medullitus penetrabat. et ea quo ad ip̄as protinus casta reddebat.

Tercio ppter representandam hodiernā pcessiones. Nam bēa x̄go maria et ioseph et symeon et anna hodie venerabilem pcessionē fecerūt. puez ihm in templum p̄sentauerunt. Sic et nos processionem facimus. et cereum accensum p quem significatur ih̄us in manibus hauriamus. et vsq̄ in ecclesias deferimus. Tria em̄ sunt in cereo scilicet. licinus cera et ignis. p hec significant tria que fuerunt in xp̄o. Nam cera significat carnē xp̄i. q̄ nata est de maria virgine sine corruptione carnis. sic apes ceram gignunt sine alterutrum cōmixtione. Licinus in cera latens significat animam candidissimam in carne latentem. Ignis x̄o sine lumē significat diuinitatem. q̄ deus n̄ ignis p̄sumens est. An̄ q̄dam sic ait. Hāc in honore pie cādelā porto marie. Accipe p cerā carnē de x̄gine verā. Per lumen numen maiestatisq̄ cacumen. Licinus et est aīma sub carne latens preopima.

Quarto ppter instructionē nr̄am. In hoc em̄ instruimur: q̄ si volumus esse ante deum purificati et mundi: tria in nobis habere debemus scilicet fidem veram. actionem bonam. et intentōnē rectā. Nam candela in manu accensa. est fides cū operatione bona. et sicut candela sine lumine dicitur esse mortua. et lumen p se sine candela nō lucet s̄ mortuū esse videtur. sic et operatio sine fide. et fides sine bono ope: mortua esse dicitur. Licinus autē intus in cera occultatus. est intentio recta. Unde Gregorius sic opus in publico vt tamen intentō maneat in occulto.

Quedam matrona nobilis in beatam virginem maximam deuotionem habebat. hec quādam capellam iuxta domum suam construxerat et proprium capellanum habens. omni die missam de beata virgine audire volebat. Appropinquante autem festo purificationis beate virginis sacerdos ob quoddam suum negocium longius secessit. et dñā die illo missam habere non potuit. Vel vt alibi legit omnia que habere poterat. et vestimenta pro amore virginis dabat. vnde cūz

clamidem dedisset. et ad ecclesiam ire non posset. sine missa illa ea die manē oportebat. De quo cūz plurimum doleret ecclesiam propriam seu cameram intrauit. et ante altare bēe virginis se prostravit. Tunc subito in excessu mentis facta. videbat sibi se in quadam ecclesia pulcherrima et speciosa collocatā esse. Et respiciens vidit turbam maximā virginum in ecclesiā venientem: quas quedā virgo pulcherrima dyademate coronata preibat. Tuncq̄ omnes per ordinē confederunt. Ecce turba alia iuuenum qui et ip̄i iuxta ordinē confederunt. et ecce quidam maximum cereorum facem deferens cereum primo virgini que ceteras anteibat: dedit. et postea alijs virginibz et iuuenibus tribuit. Deinde ad illā matronā venit et cereum ei obtulit. quem illa libenter accepit. Tunc per chorū respiciens vidit duos cerosferarios. subdiaconum. diaconum et sacerdotem sacris indutos vestibus ad altare procedentes. tanq̄ missarum solennia celebrare volentes. Videbatur autem sibi q̄ acoliti essent. Vincentius et Laurentius diaconus et subdiaconus duo angeli. sacerdos autem christus. Facta autem confessiōe duo pulcherrimi iuuenes in medium chori ierūt et officium misse alta voce et deuotissime inceperunt. et ceteri qui in choro erant prosequuntur. Cū autem ad oblationem ventum fuisset regina virginis et ceterae virgines cum alijs qui erant in choro cereos suos sacerdoti: vt moris est: flexis genibus obtulerunt. Cum autem sacerdos illam matronam expectaret. vt sibi cereum suum offerret: illa ire nollet. misit ad eam regina virginum per nuncium q̄ rusticitatem faceret q̄ sacerdotes tādū expectare permitteret. Illa autem respondit quatenus sacerdos in missa sua procederet quia cereum suum sibi non offerret. Tunc iterum regina alium nuncium misit. Cui similiter illa respondit. q̄ cereum sibi datum penitus nulli daret. sed illum ex deuotione teneret. Regina autem virginum nuncio precepit: dicens. vade et iterum eā roga vt cereum offerat sin autem ipsum de manibus eius violenter auferas. Tuncq̄ nuncius iussit et illa rogantem audire recusaret. dixit se imā datis habere vt ipsum ab ea violenter auferret. Tunc ille cum magna violentia cereum cepit ipsum auferre conabatur. Illa autem fortius tenebat et se viriliter defendebat. Tuncq̄ lōga fieret altercatō et hinc inde cereus violentius traheretur: subito cereus fractus est: et medietas in manu nuncij et alia medietas in manu ipsius domine remansit. Ad hanc igitur vehementem fractionem illa subito ad se redijt. et se iuxta altare vbi posuerat inueniens cereum fractum in manu sua repperit. De quo valde admirans immen-

fas gr̄as b̄t̄e x̄gini reddidit. q̄ eā sine missa illa die remanē nō p̄milit. s̄ tali officio interesse fec̄. Illa at̄ cereū diligent̄ r̄spoluit: 7 p̄ maris reliq̄is rehnauit. S̄z 7 oēs: vt d̄i: q̄ tūc tāgebant̄ de eo a qua cuiq̄ retiebāt̄ ifirmitate: p̄tin̄ libabāt̄. Que dā alia matrōa dū eēt gūida. q̄dā nocte i somnis vidit se portare q̄dā xerillū q̄d colore sanguico erat tinctū. Euigilās at̄ p̄tinuo sensū amisit: quā dyabol̄ adeo ludificabat vt videret̄ sibi q̄ xp̄ia nā fidē quā hactenus habuerat int̄ mamillas haberet 7 incōtinuo exiret. Que cū nullatenus curari posset in quadā eccl̄ia b̄t̄e x̄ḡis i festo purificationis p̄noctauit. 7 integrā sanitatē recepit.

Blasi⁹ quasi blād⁹

Al̄ blasi⁹ q̄i belasi⁹ a bella q̄d ē bit⁹ 7 syor puul⁹. Fuit ei blād⁹ p̄ dulcedinē s̄monū. hūil̄ p̄ bitū. bit⁹ p̄ bitū x̄tutū. puulus p̄ humilitatem morum.

Blasi⁹ cū oī man

sc̄tudie 7 sc̄ritate polleret xp̄iani eū in sebastē ciuitate capadocie in ep̄iscopum eleger̄t. Qui ep̄atu suscepto ob dyoclecianā p̄secutōz spelūcā petijt: 7 ibi heremiticā vitā duxit. Cui aues pabulū afferbāt. ac fere ad eū vnanimi⁹ p̄fluebāt: 7 dū vtrūq̄ ip̄oneret man⁹ eis b̄ndicēs. n̄ recedebāt ab eo. Deniq̄ si q̄ infirmabant̄. ad eū p̄tinuo veniebāt 7 sanitatē ad integrū reportabāt. P̄ses igit̄ illius regiōis agricolaus noīe dūz milites suos ad venādū misit. 7 illinuanū alubi laborātes ad atrū sc̄ti blasij casu puenissēt. magnā ibidē bestiarū mltitudinē an̄ ip̄m stātū repperit. Quas dū nullaten⁹ cape possent. attomiti suo d̄no nūciane rūt. Qui statim milites p̄ses misit. 7 vt ip̄m cū oī b̄ xp̄ianis ad se adducerēt p̄cepit. In ip̄a at̄ nocte ter xp̄c ei apparuit: dicēs. Surge et offer mihi sacrificiū. Ecce aut̄ aduenerūt milites: dicētes. Egredē vocat te p̄ses q̄b̄ r̄ndit sc̄s blasi⁹. Bene venistis filij. nūc video q̄ te n̄ est oblitus mei. Pergēs x̄o cū eis nūq̄ a p̄dicatōe cessauit. 7 corā eū mirabilia mltā fec̄. Tūc mlier q̄dā filiū suum morietē i cui⁹ gutture os piscis trāsuertū erat ad pedes e⁹ attulit 7 vt sanāret̄ cū lacrimis postulabat. Sanctus x̄o blasius sup̄ eū man⁹ imponēs orauit vt puer ille 7 oēs q̄ in eius noīe aliq̄d peterent. sanitatis beneficiū obtinerent: 7 statim sanatus est. Mulier q̄dā paup̄cula vnū solū porcū h̄ns quē tñ violēt̄ lup⁹ rapuerat. sanctum blasij r̄p̄cabat vt sibi reddi faceret̄ suū porcū. Qui subridēs dixit. Mulier noli p̄tristari reddet̄ tibi porcus tuus: cōtinuo lupus venit 7 porcū vidue reddidit. Ingredeus vero blasius ciuitatē. inssu

principis carceri mancipat̄. Alia x̄o die inssit p̄ses ip̄m sibi p̄ntari: quē vidēs blād̄is s̄moib̄ salutauit dicēs. Gaude blasi amice deoz. Cui blasi⁹ gaude 7 tu optie p̄ses. s̄ ne dicas eos deos s̄ demōes. q̄ eterno igni cū his q̄ eos honorāt̄ edunt̄. Frat̄ p̄ses cū fultib̄ cedi inssit. 7 i carcerē retrudi fec̄. Cui blasius dixit. Inssate speras p̄ penas tuas. dei mei a me auferre amorē: q̄ ip̄m i me h̄o corroboratorē. Audiēs hec vidua illa cui porcū recuperat: porcū ip̄m occidit. 7 caput cū pedib̄ cādela 7 pane ad sc̄m blasij deportauit. Ille gr̄as agēs. comedit. sibiq̄ dixit. Singlis ānis cādela i eccl̄ia nomis mei offeas. 7 tibi 7 q̄cūq̄ s̄ fecerit b̄n̄ erit. Qd̄ sp̄ egit 7 sibi p̄speritas mltā fuit.

¶ B̄ cū eductū p̄ses a carcere ad deos iclinga re nō poss̄. inssit eū i ligno suspēdi. 7 carnes ei⁹ cū ferreis pectinib̄ laniari: 7 sic itez i carcerē reportari. Septē ḡ mlieres seq̄ntes guttas sāguis colligebāt: q̄ mox tenent̄. 7 ad deoz sacrificiū p̄pellunt̄. Que dixerūt. Si vis vt deos tuos adorem⁹ cū reuerētia mitte eos ad stagnū vt ibi facieb̄ ablutis mūdi⁹ adorare possim⁹. Let⁹ p̄ses efficit 7 citi⁹ qd̄ dixerāt adimplet̄. Ille x̄o deos arripuerūt. 7 eos i stagni mediū. piecer̄t: dicētes. si dij sūt videbim⁹. Qd̄ p̄ses audiēs 7 p̄ira insamēs et se ip̄m p̄cutiēs. dixit mltis. Cur nō tenuistis deos n̄ros: vt nō mitterent̄ in p̄fundū lacū. Qui dixerunt. dolose tecum locute sunt mulieres. 7 eos in stagnū. piecerunt. Cui mulieres. De⁹ x̄o dolos non patit̄. sed 7 si dij fuissent. p̄scuissēt vtiq̄ qd̄ eis facere volebamus. Frat̄ p̄ses inssit plūbū liq̄factū et pectines ferreos. 7 septē loxicas igne cādentes ex vna pte pari 7 ex alia septem camifias afferi lineas. Quo dicente vt ex his qd̄ mallent eli gerēt vna illaz duos puulos habēs audacter cucurrit. 7 lineas camifias accipiens in caminum piecit pueri x̄o m̄i dixerūt. Qd̄ nos m̄ dulcissima post te reliquas. sed sicut nos replesti dulce dine lactis: sic nos reple dulcedine regni celestis. Tunc p̄ses inssit eas suspendi 7 carnes eaz pectinib̄ ferreis laniari. quarum carnes vt nix albissime erant. 7 p̄ sanguine lac fluebat. Cū aut̄ supplicia inuite ferrent. anglus d̄ni ad eas venit. 7 eas vinlit̄ cōfortauit: dicens. Nolite timē. bonus ei opari⁹ est q̄ b̄n̄ incipit. 7 b̄n̄ pficit. 7 a p̄ducente se b̄ndictōez meret̄. p̄ cōpleto ope. 7 mercedē accipit. p̄ labore et gaudium possidet p̄io mercede. Tunc p̄ses inssit eas deponi 7 in caminū mitti. q̄ diuinitus igne exticto exierūt illese. Quib̄ p̄ses iā nūc magicā artē dimittite. 7 deos nostros adorate. Que r̄nderūt. Perfice qd̄ cepisti: q̄ iaz ad regnū celeste vocate sumus. Tūc ille data sentētia eas decollari mandauit. Que dū decollari deberent. flexis genibus adorauerūt: dicētes. De⁹

De sancta

qui nos a tenebris vocasti et in lucē dulcissimā ad-
duxisti. quā nos sacrificiū tuū fecisti. aīas nīas susci-
pe et ad vitā eternā facias puenire. Et sic trūcatl
capitibz ad dñm migrauerit. **P** B iussit p̄ses bla-
sī sibi p̄ntari et dixit ei. **U** nūc adoras deos vel
n̄. **L**ui blasius. **I**mpie nō timebo mīas tuas. **A**ge
vt vis: corp̄ em̄ meū penit̄ tibi trado. **L**uc iussit
eū mitti in stagnū. **I**pe h̄o aquā signauit. et mox
sic terra arida fixa p̄māsit. **D**ixitqz: si veri sunt dij
vri. oñdite x̄tutē eorū. et ingredimini huc. **I**ngres-
siqz. lxxv. viri stagnū. p̄tinuo sunt submersi. **A**ngel-
us aut̄ dñi descendēs dixit ei. **E**gredere blasī et
coronā tibi a deo paratā suscipe. **L**ūqz exisset. di-
xit ad eū p̄ses. **O**ino decreuisti non adorare deos
Lui blasius. **R**ognoſce miser. qz x̄pi seruus sum
nec demones adoro. et statim iussit eū decollari.
Ipse aut̄ orauit ad dñm vt q̄cunqz p̄ infirmitate
gutturis. vel alia quacūqz infirmitate eius pa-
trocina postularet: exaudiret et p̄tinuo liberare-
tur. **E**t ecce vox d̄ celis ad eū venit. qz sic fieret vt
orauit. **S**icqz p̄nominat̄ sanctus cum duobus
puerulis decollatus est. circa annum h̄o dñi du-
centesimo octogesimo tertium.

Agatha dicitur ab

agios qd̄ ē sc̄s. et theos deus q̄i sc̄a
di. **L**ina em̄ sun t̄ sic dicit **C**risostomus. que
sanctus faciūt. et illa p̄fecte fuerunt in ea. s. cordis
mundicia. sp̄s sancti p̄ntia. et bonorū opeꝝ affluē-
tia. **U** d̄ ab a qd̄ ē sine et geos tēra. et theos de-
quasi da sine terra. i. sine amore terrenorū. **U** ab
aga qd̄ ē loquēs. et thau p̄sumatio. q̄i p̄sumate et
p̄fecte loquēs. qd̄ patz i suis m̄lis. **U** ab agath
qd̄ est seruitus. et thaus supior. q̄i seruit̄ supior.
et hoc p̄pter illud qd̄ dixit. **S**ūma ingenuitas ista
est. **U** ab aga qd̄ ē solennis et thau p̄sumatio
quasi sollemniter cōsumata. i. sepulta. qd̄ patz i an-
gelis de celo a deo missis qui eā sepelierunt.

Agatha virgo in

genua mēte et corpe pulcherrima. in
vibe cathanēsū deū sp̄ in oī sc̄tita
te colebat. **Q**uincianus aut̄ p̄sularis si-
cilie. cū esset ignobilis libidinosus. auar⁹. et ydol-
deditus h̄am agathā p̄p̄hendē nitebat. **U**t qz
erat ignobilis. p̄p̄hēdēdo nobiles timeret. qz libi-
dinosis eius pulchritudine frueretur. **U**t qz auar⁹
eius diuitias raperet. qz ydolatra d̄ys eā fa-
ceret immolare. **F**ecitqz eā ad se adduci. **Q**ue cū
adducta eēt. et eius immobile p̄positū p̄gnouissz ē-
didit eam cuidā meretrici nomine affrodise et no-
uē filiabus eius eiusdē turpitudinis. vt p̄ triginta
dies suaderent ei. qm̄ eius aimū inuarent. **E**t
mō p̄mittendo leta: mō terredō aspera: sperabāt

Agatha Fo. XXXIII.

eam a bono proposito reuocare. **Q**uibus beata
Agatha dixit. **M**ens mea super petram solida-
ta est: et in x̄po fundata. verba v̄stra venti sunt. p̄
milliones v̄stre pluuie: terrores v̄stri flumina sunt
que quantumuis impugnent ista: fundamentuz
domus mee cadere non valebit. **H**ec aut̄ dicens
flebat q̄tidie. et orabat. **S**itēs ad martirij palmas
peruenire. **V**idens igitur affrodise ipsaz immo-
bilem permanere: dixit **Q**uinciano. **F**acili⁹ pos-
sunt saxa molliri: et ferrum in plumbi mollicie cō-
uerti q̄ ab intentione christiana mens istius pu-
elle conuerti seu reuocari. **T**unc **Q**uincianus fe-
cit eam ad se adduci. et ait illi. **C**uius conditionis
es: **L**ui illa non solum ingenua. sed et spectabilis
genere vt omnis parentela mea testat̄. **L**ui **Q**ui-
cianus. **S**i ingenua es. cur moribus te seruilem
personaz habere ostendis. **I**lla respōdit. **Q**uia
ancilla christi sum ideo me seruilem exhibeo per-
sonam. **Q**uincianus dixit. si te ingenuam dicis.
quomodo ancillam asseris. **I**lla respondit. **S**ū-
ma ingenuitas est: in qua seruit̄ christi compro-
batur. **Q**uincianus dixit. **E**lige quod volueris
aut scilicet d̄ys sacrificare. aut diuersa supplicia
sustinere. **L**ui **Agatha**. **S**it talis vxor tua qua-
lis venus dea tua: et tu talis sis qualis existit de-
us tuus **I**upiter. **T**unc **Q**uincianus iussit eam
alapis cedi: dicens: **I**n iniuriarū iudicis noli teme-
rario ore garrere. **Agatha** respondit. **M**iror te
virum prudentem ad tantam stulticiam deuolu-
tum. vt illos dicas deos tuos esse. quorum vitam
non cupias tuam coniugem vel te imitari: vt di-
cas tibi iniurias fieri si eorum viuas exemplo.
Nam si dij tui sunt bonum tibi optauit. si autem
execraris eorū consortia mecum sentis. **Q**uinci-
anus dixit. **Q**uid mihi verborum superfluis
cursus. **A**ut sacrificia d̄ys. **A**ut te faciam diuer-
sis supplicijs interire. **beata Agatha** respondit.
Si feras promittas audito christi nomine man-
suescunt: si ignem adhibeas de celo mihi rorem
saluificum angeli ministrabunt si plagas vel tor-
menta ingeras. habeo spiritum sanctum per quē
despicio vniuersa. **T**unc iussit eam trahi ad car-
cerem. quia voce eum publica confundebat. **A**d
quem letissime et glorianter ibat. et quasi ad epu-
las inuitata agonem suam domino commenda-
bat.

Sequenti die dixit ei. **Q**uincianus. **A**bnega
christum et adora deos. **Q**ue cum rennueret. iussit
eam in eculeo suspendi. et torqueri. **D**ixitqz
Agatha. **E**go in his penis ita delector sicut qui
bonum nuncium audit: aut qui videt quem diu-
desiderauit: aut qui multos thesauros inuenit.
Non em̄ potest triticuz in horreum poni nisi te-
ca eius fuerit fortit̄ p̄culcata. et in plateas r̄dacta

Sic aia mea nō potest intrare in paradisu cum pal
ma martirij: nisi diligenter feceris corp^o meū a car
nificib^o attractari. Lūc irat^o Quincian^o iussit ei^o
mamillā torq^ui: 7 torā diuissime iussit abscidi.
Lui Agatha. impie crudelis 7 dei tyranne. nō es
psusus amputare i femina: qd^o ipse in m^oe suxisti:
Ego habeo mamillas integras int^o i aia mea: ex
q^o nutrio oēs sens^o meos: q^os ab infātia d^ono cō
secrari. Lūc iussit eā in carcerē recipi: phibēs in
gressū medicor^o. 7 panē vel aquā sibi ab aliq^o mini
strari. Et ecce circa mediā noctē venit ad eā qdā
senex quē antecedebat puer lumis portitor. diuē
sa fecū ferēs medicamēta. 7 dixit ei. Licet psula
ris insanus tormētis te afflixerit: tu eū tuis respō
sis ampl^o afflixisti: 7 licz vbera tua torserit: h^o illi^o
vbertas i amaritudinem puerter. 7 qm^o ibi crā: qm^o
hec patiebaris. vidi q^o mamilla tua p^o curā salu
tis suscipe. Lui Agatha. Medicinam carnalem
corp^o meo nunq^o exhibui. 7 turpe est vt qd^o tā diu
seruari nūc pdā. Dixit ei senex. Filia ego xpian^o
sum ne verecūderis. Lui agatha. Et vñ verecū
dari possum cū tu sis senex 7 grāden^o. ego h^o ita
crudeliter lacerata. q^o nemo de me possit p^ocipere
voluptatē. S^o ago tibi grās d^one p^o: q^o sollicitu
dinē tuā mihi impēdere dignat^o es. Lui ille 7 q^o
re nō pmittis vt curē te. Agatha rēdit. Quia ha
beo d^onm ihm xp̄m. q^o solo h^obo curat oia. 7 h^omo
ne restaurat vniuersa. h^o si vult pōt me p^otinuo cu
rare: Et subidēs senior dixit: 7 ego apl^ous ei^o sū
7 ipse me misit ad te: 7 i nomie ei^o scias te eē sana
tā. Et p^otinuo petrus apl^os disparuit. Et p^ocidēs
beata Agatha grās agēs: inuenit se vndiq^o sana
tā 7 mamillā suā pectori restitutam. Lūc ergo ex
immenso lumine custodes teriti aufugissent 7 ap
tium carcerē reliquissent. rogāt eā quidā vt abiret
Absit inq^ot vt fugiā. 7 coronā patientie pdā. 7 cu
stodes meos tribulatiōib^o tradā. Post dies qua
tuor dixit ei Quincian^o vt deos adoraret ne g^o
ora supplicia sustineret. Lui Agatha. verba tua
fatua sunt 7 vana: aerē maculantia 7 iniqua. Mi
ser sine intellectu: quō vis vt lapides adorem et
deū celi q^o me sanauit: dimittas: Quincian^o dixit
Et quis te sanauit. Lui agatha christus fili^o dei.
Quincianus dixit. Iterū tu xp̄m audes nomia
re: quem ego nolo audire. Agatha dixit. Quid
vixero xp̄m corde 7 labijs innocabo. Quincian^o
dixit. Nunc videbo si xp̄s te curabit. Et iussit te
stas fractas spargi. et s^o testas carbonēs ignitos
mittiet ipsam desuper nudo corpore volutari:
quod cū fieret. ecce terremotus nūm^o factus est.
q^o totaz ciuitatē ita p^ocussit. vt ps corruens duos
cōsiliarios quinciani opprimēt: 7 oīs p^opls ad euz
p^ocurreret clamans. q^o p^opter iniustū agathe cruci
atū talia paterent. Lūc Quincianus ex vna pte

terremotū: et alia seditōz ppli metuēs: ipaz iterū i
carcerē rēcepi iussit. vbi sic orauit: dicēs. D^one ihu
xpe q^o me creasti 7 ad infātia custodisti: q^o corp^o meū
a pollutōe huasti. 7 a me amorē scl^oi abstulisti. 7 q^o
torāta me vice fecisti 7 i eis h^otu tē patie l^obuisti:
accipe som^o meū 7 inbe me ad tuā misericōdiā pueire
Hec orass^o cū igēti voce sp̄m tradidit. circa ā
nū d^oni. cclij. s^o decio impatore. Cū aut fideles eū
aromatib^o corp^o eius p^odirēt 7 i sarthofago collo
carent. quidā iuuenis sericis indut^o cū plusq^o cē
tū viris pulcerimīs 7 ornatis ac albis indutis. q^o
nunq^o in illis p^otib^o visi fuerint ad corp^o eius v^oit
7 tabulā marmoream ad caput eius ponens. ab
oculis oīm statz disparuit. Erat aut in predicta
tabula scriptū. Mentem sanctaz spontaneā ho
norē deo 7 patrie liberationē. Q^o sic intelligit.
mentē sanctā habuit. spontaneam se obtulit. ho
norē deo dedit: 7 patrie liberatōz fecit. 7 hoc mi
raculo diuulgato etiā gentiles 7 iudei sepulchri
eius plurimum venerati ceperunt. Quincianus
aut dum ad eius inuestigandas diuitias pgeret.
duob^o equis inter se fremitū dantib^o calceq^o ia
ctantib^o. vnus eum moisu impetiit. alter calce p
cussum in flumine piccit. ita q^o corpus eius nusq^o
potuit inueniri. Reuoluto anno circa diem nata
lis eius. mons qdā maxim^o circa ciuitatem rupt^o
eructauit incendiū: q^o quasi torrens d^o mōte descē
dens. 7 saxa terrāq^o liq^ofaciens. ad urbem cū ma
gno impetu veniebat. Tunc paganoz multitu
do descendit de monte 7 ad sepulchrum eius fu
giēs velū vñ cooptum erat sepulch^oz arripuit: et
eū statuit p^otra ignem. Statimq^o in die natal^o ipsi
us h^oginis ignis stetit. 7 vltra vllaten^o nō p^ocessit
De hac h^ogine dicit ambrosi^o in p^orefatione.
O felix 7 inclita h^og. q^o meruit d^oni. p^o laude marti
ris fidelis san guinē clarificare suuz. O illustis 7
gl^oiosa gemino silustrata decore. q^o inter tormēta
aspera cunctis plata miraculis. 7 mistico pollēs
suffragio. apl^o meruit visitatione curari. Sic nu
ptam xp̄o suscepit etbera. Sic humādi artus
gl^oiosa fulgent obseq^oa. vt angelo^oz chorus sc̄rita
tem mētis 7 patrie indicat liberationē.

Edastus q̄si vere

dās estus. q^o vere sibi dedit estus affli
ctōis 7 p^onie. Al^o q^o ve distās. q^o ve et
nū ab eo distat. nā dānati sp^o dicēt. ve. s. q^o teū of
fēdi. ve q^o dyabolo p^oseni. ve q^o nat^o fui. ve quia
mori nō valeo. ve q^o tāmale torqueor. ve q^o nūq^o
liberabor.

Edast^o a beato

Remigio i traiacesez ep̄m ordiat^o
fuit. Qui cū ad portā ciuitat^o v^oit

set et ibidem duos paupes unum cecum et alium claudus petentes elemosinam repulset: dixit eis. Argentum et aurum non est mihi: quod autem habeo vobis do. et facta oratione utrosque sanavit. Cum autem in quadam ecclesia derelicta. ex prebibus opta. lupus habitaret. eisdem precepit: ut inde fugeret. nec vultu illum redire auderet. Quod et factum est. Denique cum homo et ope multos convertisset. quod dragesimo anno sui episcopus vidit colunam igneam a celo versus in domum suam descendere. Quis finem suum adesse consideras. pro modo cum in pace quiescit. circa annum domini quingentesimum quingentesimum. Cum autem corpus eius transferretur. audomarus pro senio cecus. dolens quod corpus episcopi videre non poterat. morlum recepit. sed postmodum ad votum suum lumem amisit.

Bandus dicitur ab

amore. quia amabilis fuit: habuit enim tria in se que faciunt homines amabilem. Primum est societas gratia. puer. vii. vir amabilis ad societatem etc. Secundum est pulchritudo honestas. sic dicitur bester. ii. quod omnino oculis amabilis videbatur. Tercium est prebitum et tuositas. ii. re. j. Saul et ionathas amabiles et decori

Radus ex nobilibus

bus pentibus oritur monasterium introivit. Qui dum per monasterium ambularet quadam maxime habere inuenit. que statim virtute crucis et oratione ad foueam nuncius inde exitum redire coegit. Veniens autem ad sepulchrum sancti Martini anis quidam ibi mansit. cilicio indutus et aqua pane orideaco sustentatus. Post hoc dum romana uisisset. et ecclesia sancti petri in oratione prenoctaret. custos ecclesie ipsum irreuerter foras eiecit. Qui dum ad admonitionem sancti petri: que sibi ante fores ecclesie dormienti appuit: ad gallias iussisset. et ibidem regem dagobertum. per suis criminibus increparet: maritus rex eum de suo igno eiecit. Denique cum rex filium non haberet et oratione facta ad dominum filium habuisset. cogitare cepit: a quo infantem suum faceret baptizari. Veniens in mentem ei: ut ab Amando eum baptizari faceret. Questito igitur amado et ad regem adducto. rex ad pedes eius prosternitur. rogauitque ut sibi indulgeret. et suum filium quem sibi dominus dederat baptizaret. Ille pro prima petitione benigne concessit. sed secularibus negociis implicari metuens. secundam rennuuit et abscessit. Tandem victus precibus annuit voto regis. Quem cum baptizaret tacentibus circumstantibus infans rudit. Amicus. Post hoc rex ipsum in traianensem episcopatum sublimari fecit. Qui cum a plenibus habuisset predicacionis preteriti videret. in vascaniam iuit: ubi cum quadam ioculatoris verba eius inuideret a demone arripit. et proprijs dentibus se discerpens: quod viro dei iniuriam fecerit confitetur: et statim miserabiliter moritur. Dum autem quadam vice manibus sibi lauaret: quadam episcopus aquam illam seruari fecit: de qua quadam cecus postmodum curatus fuit. Cum in quo-

dam loco de voluntate regis monasterium construere vellet. quadam episcopus prece cunitat moleste habuit sustinens. mihi sit famulos suos ut aut ipsum occiderent vel in dolo eijcerent. que venientes eide dolose dixerunt. ut secum pergeret et si ibi locum aptum ad monasterium ostenderet. Ille autem malicia illoque prenosces. versus ad cacumem montis ubi euz occidere cupiebant cum eis iuit. eo quod multum martium affectaret. Sed ecce tanta pluuia et tempestate mors tergitur. ut se mutuo videre non possent. et iam se mori putantes. prostrati veniam postulabant et ut eos vivos abire permittent exorabant. que oratione effudit et serenitatez mariaz ipetravit. Illi ergo ad propria redierunt et sanctus amado euadens. et multa alia miracula faciens in pace quiescit. floruit circa annum domini. dcliiij. tpe Eraclij.

Valentinus quasi va-

lores tenens. sed in scititate perseverans. Et dicitur Valentinus qui valens tyro. i. miles christi. Miles dicitur valens qui nuncius cecidit. fortiter ferit. se valent defendit: potenter vincit. sic Valentinus non cessit martium vicem percussit ydolatriam euacuando: defendit fidem communiendo: vicit patiendo.

Valentinus reueren-

ter dicitur presbiter fuit. quem claudius imperator ad se adduci faciens. interrogauit dicens. Quid est Valentinus? Cur amicitia nostra non frueris: ut deos nostros non adores superstitios tue abijcias vanitatem? Cui Valentinus. Si gratiam dei scires ista nequaquam dices: sed ab ydolis animam reuocares. et deum quem in celis adorares. Tunc quadam qui claudio astabat: dixit. Quid vis dicere Valentine de fide deorum nostrorum? Cui valentinus. Ego de eis nil dico nisi quod fuerunt homines miseri et omnimoda pleni. Ad quem claudius. Si christus verus deus est. cur mihi non dicis quod verus est? Cui valentinus. Vere christus solus deus in quem si credideris anima tua saluabitur. res publica augetur. omnino inimicorum tibi victoria concedetur. Rursum dicitur claudius astantibus dixit. Viri romani audite. quod sapienter et recte loquitur homo iste. Tunc dixit profectus. seductus est imperator. quod deserem? quod ab infantia nostra tenuimus? Et tunc cor claudij immutatum est. Tradit autem cuidam principum custodiam. Et cum in domum eius ductus fuisset: dixit. Domine ihesu christe que es verum lumem. illumina domum istam. ut te vere deum agnoscat. Cui profectus. Miror te dicere quod christus est lumem. et quod deus si filium meum dum cecum illuminauerit. faciam quicquid precepis. Tunc valentinus orans eius filium cecum illuminauit: et oes de domo sua conuertit. Tunc imperator valentinum decollari precepit circa annum domini. cclxxx.

Bliana dum Eulo-

gio profecto nicomediae desponsata esset et nollet sibi aliquatenus copulari nisi

recipet fidē xpi: iussit eā p̄ suis exoliari: 7 gūis-
sime cedi ac ip̄i p̄fecto tradi. Cui p̄fect⁹ ait. Dul-
cissima mea Juliana: cur me ita delulisti. vt me sic
rennueres: Cui illa. Si tu adoraueris deum me-
um ac q̄scā tibi. alioq̄n nūq̄ dñs me⁹ eris. Cui p̄-
fect⁹. Dñā mea hec facē nō possū. qz impator a-
putae faceret caput meū. Cui iuliana si ita times
impatorē mortale quō vis vt impatorē nō time-
am imortalē. Fac q̄cqd vis qz me decipe nō vale-
bis. Tūc p̄fect⁹ iussit eā gūissime x̄gis cedi. 7 di-
midia die p̄ capillos ap̄p̄di 7 plumbū liq̄factū i
capite ei⁹ fūdi. Qd̄ cū nihil ei nocuisset ip̄am ca-
thēnis ligauit 7 i carcerē recluist. Ad quā veit dy-
abol⁹ i sp̄e angli dicēs. Juliana ego sū angel⁹ do-
mini q̄ me ad te misit. vt te debeat cōmonē vt dijs
sacrifices. ne tādū crucieris 7 tāmala morte mo-
riaris. Tūc iuliana flēs orauit dicēs. dñe de⁹ me⁹
ne pmittas me p̄ire. s̄ onde mibi q̄s ē q̄ mibi talia
psuadet. Factaqz ad eā vox vt ip̄m ap̄p̄hendēt
7 q̄s eēt ip̄m cogēt p̄fiteri. Que cū eū tenuisset 7
q̄s eēt it̄rogasset. dixit ei q̄ demō eēt. 7 q̄ ad eā
decipiendā p̄f̄ su⁹ misisset ip̄m. Cui iuliana. 7 q̄s ē
p̄ tu⁹. R̄ndit. Beelzebub q̄ ad oīa mala nos di-
rigit 7 fac̄ nos gūit x̄berari: q̄tēs a xp̄ianis fueri-
m⁹ sup̄ati. 7 idō scio q̄ malo meo huc veī qz te su-
pare nō potui. Int̄ alia q̄ p̄fessus ē dixit. qz tunc
maxie a xp̄ianis elongabat q̄n misterū dñici cor-
pis agebat 7 q̄n orōnes 7 p̄dicationes fiebant.
Tunc iuliana retro: suz manib⁹ ip̄m ligauit et ad
terram ipsum deiciens cum cathena cū qua erat
ligata. ip̄m durissime x̄berauit. Dyabolus autē
clamās rogabat eā dicēs. Dñā mea iuliana mise-
rere mei. Tūc iussit p̄fect⁹ vt iuliana de carcere e-
duceret. 7 exiens traherat post se demonez alli-
gatū. Demō autē rogabat eā dicens. Dñā iulia-
na noli ampli⁹ de me ridiculū facere nō ei potero
vltra i quēpiā p̄ualere. xp̄iāi dicūt misericordes
eē 7 tu nullā d̄ me misericordiaz habes. Sicqz p̄ totū
foz ip̄m traxit: 7 postea in q̄ndā latrinā ip̄m pie-
cit. Cū autē ad p̄fectū puenisset in q̄dā rota a-
deo ē extēsa. q̄ oīa ei⁹ ossa vsqz ad medullaz exi-
tū sūt p̄fracta. āgel⁹ autē dñi rotā p̄minuēs ip̄az i
mom̄to sanauit. Qd̄ vidētes: q̄ aderāt ediderūt
Et statim decollati sunt viri q̄ngenti 7 mulieres
cxxx. Deinde cū in q̄dā olla plūbo liq̄facto plena
missa fuisset: sed plumbū velut tpatū balneum fa-
ctū esset. maledixit p̄fect⁹ dijs suis. q̄ vnā puellā
punire nō poterāt queitātā iniuriā eis it̄rogabat
Tunc iussit eā decollari. Que dum ad decollan-
dū duceret. demō quē x̄berauerat in sp̄e inueis
apparēs. clamabat dicens. Nolite ei p̄cē quoniā
deos vios vitupauit. 7 me hac nocte gūit x̄be-
rauit. reddite ḡ sibi qd̄ meruit. Cūqz iuliana pau-
lulū oculos apuisset. vt vidēt q̄s esset q̄ talia loq̄re

tur. Demon aufugiens exclamauit. heu heu me
miserum: adhuc puto q̄ me vult capere 7 ligare.

Cū ḡ b̄ta iuliana decollata fuisset. p̄fectus na-
uigans i mari cū. xxxiij. viris orta tempestate sub-
mersus est. hoz autē corpa cū mare iactasset a fe-
ris 7 auib⁹ sunt comesta.

ſt̄hedra triplex

esse d̄. f. Regal. sc̄di Reg. xxiij. dauid
sedēs i cathedra z̄. Sacerdotalis p̄-
mi Reg. p̄mo. hely sac̄dote sedēte sup̄ sellā. Ma-
gistrat. Math. xxiij. sup̄ cathedrā moysi z̄. Bea-
t⁹ ḡ petr⁹ sedit i cathedra regali. qz fuit princeps
oim regū. Sacerdotali. qz fuit pastor oim clenco-
rū. Magistrati. qz fuit doctor oim xp̄ianoz.

ſt̄hedra facti pe-

tri ab eccl̄ia festiue recolit. qz tunc be-
at⁹ petr⁹ ap̄d antiochiā i cathedra
li honore sublimat⁹ fuisse p̄hibet.

Huius autē solēnitatis

institutio q̄druplicē cām h̄re videt. P̄ria cā est.
Cū em̄ b̄tus Petr⁹ apud antiochiā p̄dicaret.
theophilus p̄nceps ciuitatis sili⁹ ei dixit. Petre
q̄ rōne p̄lm̄ meū s̄uertis. Cū ḡ Petr⁹ sibi fides
xp̄i p̄dicaret: ille eum vincula fecit. et sine cibo 7
potu eū manē pmisit. S̄z cū Petr⁹ iā pene defi-
ceret resumptis tñ virib⁹ eleuās oculos ad celuz
ait. Ihu xpe miseroz adiutor. adiuua me in his
tribulatōib⁹ deficientē. Cui dñs respondit. Pe-
tre credis te derelictū a me: Dece bonitati de-
rogas si talia p̄ me dicē nō formidas. P̄desto est q̄
tue s̄ueniat miseric. Audiēs at̄ paul⁹ de incarce-
ratōe petri. ad theophilū venit. 7 se i multis opi-
b⁹ 7 artib⁹ sum̄p̄i opificē eē asseruit. Ligna 7 tabu-
las se scire sculpe: tētonia pingē: 7 m̄tra alia indu-
strie op̄ari dixit. Qui a theophilo obmixe rogat⁹
vt in ei⁹ curia secū p̄sistat. Euolutis paucis die-
b⁹ paulus ad petz abscōse in carcerem introiuit
Quem vidēs pene mortuū 7 p̄sumptū. amarissi-
me flē cepit. 7 i amplex⁹ ei⁹ q̄i flēdo deficiebat et
p̄rūpens sic inq̄t. O petre fr̄ me⁹: gl̄ia mea. meū
gaudiū dimidiū aie mee. meo intuitu resume vi-
res. Tūc petr⁹ oculos ap̄iēs 7 ip̄m p̄gnoscēs. la-
crimari cepit. s̄ sibi loq̄ nō potuit. 7 occurēs pau-
lus vix os ei⁹ apuit 7 ponēs cibū ip̄m r̄focillauit
Cū autē petr⁹ cibo p̄fortat⁹ fuisset accurēs i osor-
la pauli ruit 7 ābo p̄l̄mū flenerūt. Paul⁹ at̄ occ̄-
te rediens theophilo dixit. O b̄e theophile ma-
gna ē gloria tua 7 curialitas tua honestatis ami-
ca: de honestat multa bona exiguum malum. Re-
mimiscere quid fecisti illi deicole. Qui dicitur
Petrus velut esset aliquid magnum: panno-

Festum cathedre

ſacti Petri .XXXVI.

ſus de formis: macie pſumpt? p omnia vileſcit. ſo-
lo ſermone clareſcit. 7 talē te decet in carcerē po-
nere. Qui potius ſi libertate ſolita fruereſ. poſſz
tibi in aliquo vtilioz eſſe. Nam ſicut de illo hoies
quidam aiunt in firmos ſanat. mortuos ſuſcitāt.
Cui theophilus fabuloſa ſunt iſta paulē que di-
cis. qz ſi mortuos ſuſcitare poſſet. 7 ſeipſum d car-
cere liberaret. Cui paulus. Sicut chriſtus ſuus
a mortuis reſurrexit: vt dicunt: qui tamen de cru-
ce deſcendere noluit: ſic petrus: vt aiunt: hoc ex-
emplo ſe non liberat. et pati pro chriſto non for-
midat. Cui theophilus. Dic ergo ei. vt filius me-
um iam per quatuordecim annos mortuum reſu-
ſcitet. et incolumem eum reddam 7 liberum. In-
grediens igitur Paulus dixit quomodo reſuſci-
tatione filij principis ſpōndiſſet. Cui Petrus
rem grandem paulē promiſiſti. ſed domini virtute
faciliſſimam. Sed cum Petrus eductus de car-
cere monumento aperto pro eo oraret. continuo
reſurrexit. Hoc autem per omnia verſimile non
videtur vt aut Paulus humana aſtutia talia ſe
fabrilia ſcire componere ſingeret: aut vt ſenten-
tia iuuenis per quatuordecim annos ſuſpēſa fu-
iſſet. Tunc Theophilus 7 vniuerſus populus an-
thiochie. 7 alij q̄ plures domino crediderunt. et
glorioſam eccleſiam fabricauerunt. in cuius me-
dio excellam cathedram collocauerunt. et Pe-
trum vt ab omnibus videri 7 audiri poſſet: exal-
tauerunt. In qua ſeptē annis ſedit. ſed poſtmo-
dum veniens romam. in romana cathedra ſedit
viginti quinqz annis. De primo tamen honore
eccleſia celebrat: quia tunc primo prelati eccleſie
ceperunt loco: poteſtate 7 nomie ſublimari. Tūc
ergo impletum eſt illud quod legitur in pſalmis
Exaltent eum in eccleſia.

Et notandum qz triplex eſt eccleſia in qua be-
atus Petrus fuit exaltatus. ſcilicet eccleſia mili-
tantium: malignantium. 7 triumphantium. in hac
triplicem eccleſiam exaltatus eſt ſm̄ triplicem fe-
ſtinitatem. quam de ipſo eccleſia celebrat. Eſt em̄
exaltatus. in eccleſia militantium eidem preſiden-
do et eam in animo. in fide 7 moribus landabili-
ter regendo: et hoc q̄ſtum ad ſolennitatem hodi-
ernam que dicitur cathedra. quia tunc ſuper an-
thiocenam eccleſiam pontificatum accepit. 7 eaſ
ſeptem annis laudabiliter rexit. Secundo eſt ex-
altatus in eccleſia malignantium ipſam ſcilicet
diſſipando 7 eam ad fidem conuertendo. 7 hoc
pertinet ad ſecundam feſtinitatem. que dicitur
ad vincula. Tunc enim malignantium eccleſiam
diſſipauit. et multos ad fidem conuertit. Tercio
eſt exaltatus in eccleſia triumphantium. in ipſam
ſcilicet feliciter introeundo. et hoc q̄ſtum ad ter-
ciam ſolennitatem. que eſt paſſionis eius. qz tunc

eccleſiā triumphancū introiuit. Notandū eti-
am qz pluribz alijs rōnibz eccleſia ter in āno de eo fe-
ſtinitatē facit. ſ. ppter primordiale pncipiū vlp-
uilegiū. ppter officiū. ppter beneficiū. ppter debi-
tū. 7 ppter exemplū. ppter p̄uilegiū qm̄ beatus
petrus ab alijs aplis in tribus fuit p̄uilegiatus.
ppter que tria p̄uilegia. eccleſia ter i anno euz ho-
norat. Fuit em̄ pre ceteris dignior in auctoritate
qm̄ princeps aploz extitit: 7 claues regni celoz
accepit. Feruentior in amore. Cum maiore enim
feruore xp̄m dilexit q̄ ceteri. ſicut i multis locis
euangeliū manifeſtat. Et efficacior in virtute. Nā
ad vmbraz petri vt legit in actibz ſanabantur infir-
mi. Secūdo ppter officiū. Ipſe em̄ officiū p-
lationis ſup vniuerſam eccleſiam habuit. 7 ideo
ſicut Petrus fuit princeps 7 p̄latus totius eccle-
ſie q̄ diſſuſa eſt in tribz partibz mūdi. ſ. Aſia. aſſrica 7
europa. ita eccleſia ter in anno celebrat feſtum e?
Tercio ppter beneficiū. qz ipſe qui poteſta-
tē accepit ligandi atqz ſoluendi. liberat nos a tri-
bus generibz pctoz. ſc. cogitatiois. locutionis 7
opationis: vel qz in deum vel qz in primum vel qz
in nos peccauimus. Vel iſtud beneficiū p̄ eē
triplex beneficiū aliud qd virtute clauum pecca-
tor in eccleſia conſequit. Primū eſt abſolutōis a
reatu oñſio. Secundum pene purgatorie in tpa-
lem cōmutatio. Tercium pene tpalis ſm̄ partem
relaxatio. Et propter hoc triplex beneficiū ſan-
ctus Petrus eſt tripliciter honorandus.

Quarto ppter debitum. qz em̄ ipſe tripliciter
pauit 7 paſcat nos. ſ. verbo exemplo. 7 tempali ſb-
ſidio. ſiue orationis ſuffragio. ideo obligamur vt
ipm̄ tripliciter honoremus. Quinto propter
exemplū vt nullus pctoz deſperet. etiā ſi tercio ſi-
cut Petrus deum negauerit. ſi tamen eum ſicut
ipſe velit corde. ore. ope conſiteri.

Secūda cauſa inſtitu-

tionis eſt hec. q̄ quidez de itineraio clementis eſt
ſūpta. Cū em̄ petr? vbi dei p̄dicās. anthiochia
appropinquaret. omnes de ciuitate illa ei obuiaue-
runt. nudis pedibus pergentes. cilijs induen-
tes 7 caput puluere aſp̄gentes. agentes penitēti-
am qz p̄ eū ſymoni mago p̄ſenſiſſent. Petr? ho-
eoz penitētiā videns gr̄as deo egit. Tunc illi ob-
tulerunt omnes veratos languoribz. 7 demonibz
fatigatos. Quos dum petrus an ſe poni iuſſiſſet
7 ſup eos nomen dñi innocaſſet. immenſum lu-
men ibidem apparuit. 7 omnes p̄tinus ſunt ſanati
currentes 7 olculantes veſtigia ſcti petri. Tunc
intra ſeptē dies pluſqz decem milia hoim baptiſ-
ma ſuſceperunt. ita vt theophilus p̄nceps ciuita-
tis illius domū ſuā in baſilicā fecerit p̄ſecrari. 7 ibi
dem petro excellam cathedram collocari. vt ab

omnibus videret et audiret. Nec istud prius est his qui
super dicta sunt. potuit ei fieri quod petrus per operationem
pauli a theophilo et toto populo magnifice sit susce-
pit. Sed recedente petro. symon magister populum pervertit
et per petrum qui incitavit. Postmodum vero penam
agere iter honorabiliter ei recepit.

Hoc autem festum hodie

in cathedrali ecclesia beati petri convenit appellari fe-
stum epularum beati petri: et hinc tertia ratio sumitur institu-
tionis huius festi. Consuetudo enim fuit antiqua gentium ut
aut magister iobes beletib. singulis annis in mense febru-
ario certo die epulas offerre super tumulos pentium
suorum. et eas de nocte demones presumebant. Spiritus autem
ab aialibus circa tumulos errantibus quasi umbras voca-
bant vastari putabant. Solebant enim antiqui dicere ut idem
ait. quod quoniam in humanis corporibus sunt dicuntur anime. et inferi
manes: spiritus vero vocabantur quoniam ad celos ascendere
debent. umbras quoniam recessus erat sepultura sine quoniam circa
tumulos errabant: hec autem consuetudo de ipso epul-
is christianis potuit extirpari. quod sancti presbiteri atten-
dentes. et penitus hoc extirpare volentes. festum de
cathedrali ecclesia beati petri: tum de illa que fuit roma: tum
de illa que fuit antiochie. statuerunt illo. scilicet eodem
die quo talia fiebant. unde ab illis epulis adhuc ab ali-
quibus festum epularum beati petri vocatur.

Quarto instituta est pro

pter reverentiam coronae clericalis. Notandum est quod
in aliis traditio coronae clericorum huius primo sum-
psit initium. Nam dum petrus antiochie predicaret
in promelia nomine christiani. summitates eius capitis
abraserunt. Quod quidem postmodum toti clero traditum
in honorem. quod christo apostolorum principum promelia
fuerat irrogatum. Circa autem ipsarum coronarum cleri-
corum tria attenduntur. scilicet capitis abrasio. capillorum
detruncatio. et forme circulatio. Abrasio autem in su-
piori capite fit triplici ratione. quare duas assignat
dyoni. in ecclesiastica hierarchia. d. Detonsio ca-
pillorum signum mundam et non formabilem vitam. Ad ca-
pillorum enim detonsionem sive capitis abrasionem
tria sequuntur. scilicet mundicie preservatio. reformatio. et
denudatio. Mundicie conservatio. quia ex capillis
sordes in capite aggregantur. Reformatio quia ca-
pilli ad ornatum sunt. significat quod tonsura mundam
et non formabilem vitam. Hoc enim significat quod clerici
debent habere mundiciam mentis interius. et non formabi-
lem. id est non expositam habitum exteriori. Denudatio autem signifi-
cat quod inter se et deum nihil debet esse medium. sed immediate
deo debent uniri et revelata facie domini gloriam specu-
lari. Capillorum detruncatio fit. ut ex hoc debet
intelligi. quod clerici omnes cogitationes superfluas a
mente sua debent abscondere. et ad verbum dei spiritus audi-
tum patrum et expeditum habere. et omnia temporalia propter quod ad

necessitate a se penitus removere. Fit autem circularis fi-
gura multiplici ratione. Primo quoniam hec figura non habet si-
nem neque principium. Per quod datur intelligi. quod mini-
stri dei sunt clerici qui deus nec habet principium neque finem.
Secundo quoniam hec figura nullum angulum habet. et signifi-
cat. quod clerici non debent habere sordes in vita. quoniam ubi an-
gulus ubi sordes. ut dicit bernardus. Et debent habere veritatem in
doctrina: quoniam veritas angulos non habet sicut dicit hieronymus.
Tercio quoniam hec figura est omnium figurarum pulcherrima
Unde in hac de celestibus creaturis fecit. Per quod
significat quod clerici debent habere pulchritudinem interius in
mente et exteriori in conversatione. Quarto quoniam hec figu-
ra est omnium figurarum simplicissima. Nulla enim figura
ut dicit augustinus. ex una linea consistit sola circularis figu-
ra est. que una tantum linea clauditur. Per quod significat quod
clerici habere debent simplicitatem columbarum: in illud. et
simplices sicut columbe.

Matthias hebraice

latine dicitur donatus domino. vel donatio do-
mini. vel humilis sive pauper. Nam do-
natus a domino fuit. quoniam ipse de mundo elegit: et inter
lxxij. discipulos designavit. Donatio domini fuit. quoniam
forte electus inter apostolos nominari permittit. Par-
uus fuit quia veram spiritus humilitatem habuit. Est autem tri-
plex humilitas sicut dicit ambrosius. Prima est afflictio
qua quis deus humiliatur. Secunda consideratio
quod procedit ex consideratione sui. Tercia de notione
quod procedit ex cognitione creatoris. prima habuit beatus
Matthias martinum patienter. Secundam seipsum
despiciendo. Terciam maiestatem dei admirando.
Vel dicitur a manu quod est bonum et thesaurus positus. inde
matthias bonum positum. pro malo. scilicet pro iuda. Eius vi-
ta que per ecclesias legitur. Beda scripsisse creditur.

Matthias apostolus

in locum inde substituitur est. huius primo
ortum originem ipsius inde brevitatem vi-
deamus. Legitur enim in quodam historia
licet apocrypha. quod fuit quidam vir iherosolimitanus nomine
ruben. qui alio nomine dicitur symon de tribu dan.
vel secundum hieronymum de tribu ysachar. qui habuit uxorem que
cyborea nuncupata est. Quadam igitur nocte cum sibi
bi mutuo debitum exsoluissent. cyborea obdormi-
ens somnium vidit que perterrita cum gemitibus et
suspiciis viro suo retulit dicens. Videbat michi quod fi-
lium flagitiosum parerem. que totius gentis nostre causa perditionis
existeret. Cui ruben nepharianam inquit rem nec rela-
tu dignam. per fatis. et spiritu ceputo phitonico rap-
pis. Cui illa Si me concepisse sensero. et filium pe-
pero: absque dubio non spiritus phitonice extitit. sed
revelatio certa fuit. Procedente igitur tempore. cum filium
pepisset. pentes plimum timuerunt: et quod de eo face-
ret cogitare ceperunt. Cuius filium abhorreret occi-

De sancto

tere: nec vellet destructores sui generis enutrire
ipm in fiscella positū mari exponunt. Quē mari
in fluct? ad insulā que scharioth dī. ppulerūt. Ab
illa igit insula iudas schariothis appellat? ē. Re-
gina aut illi? loci carēs liberis. ad litt? maris causa
spaciādi. pcessit. 7 fiscellā a mariuis fluctib? iacta
ri vidēs. ipam aperiri pcepit: inueniensq; ibi pue-
rū elegantis forme. suspirās ait. o si solacijs tante
subleuaret sobolis. ne regni mei priuaret successo-
re. Puer igit secreto nutriti fecit. 7 se gravidā si-
mulauit. Tandē se filiū pepisse mentit. 7 p totuz
regniū fama hec celebris diuulgat. Principes p
suscepta sobole vehementer exultant. 7 ingēti gau-
dio plebs letat. Ip̄m igit p̄m magnificentiā regi-
am educari fecit: Nō post multū hō t̄pis regina
de rege concepit. 7 suo tpe filium parturiuit. Cū
autē pueri aliquantulum iam creuissent. ad inficē
sepius collidebant: et puerum regium iudas cre-
bis molestijs 7 iniurijs molestabat. 7 ad fletuz se-
pius prouocabat. Regina autem hoc moleste fe-
rens. 7 iudam ad se non pertinere sciens: ipsum
crebrius verberabat. sed nec sic a molestia pueri
desistebat. Tandem res panditur. 7 iudas nō ve-
rus regine filius: sed inuentus aperitur. Quod
iudas vt compegit vehementer erubuit. 7 fratrē
suum putatiuum filium regis latenter occidit ob
hoc capitalem sententiam timens. cum tributa-
rijs i hierusalē aufugit. seq; curie Pylati tunc p̄-
sidis mancipauit. Et quoniam res similes sibi sūt
habiles. pylatus Judam suis moribus inuenit
congruere: 7 ideo cepit ipsum valde carum habe-
re. Annuē se igitur curie Pylati Judas prefici-
tur. et ad eius nutum omnia disponuntur. Qua-
dam igitur die Pylatus de palacio suo in quod-
dam pomerium aspiciens illorum pomorum tā-
to desiderio captus est. vt pene deficere videret-
tur. Erat autem illud pomerium Ruben patris
iude: sed nec iudas patrem neq; Ruben filium
agnoscebat: quia 7 ruben ipsum in marinis flucti-
bus perisse putabat: et iudas quis pater aut que
patria sua suēt penitus ignorabat. Pylatus ita
q; accersito iuda ait. Tanto illorum fructuum ca-
ptus sum desiderio q; si his frustratus fuero. spi-
ritum exalabo. Conatus igitur iudas: in pomeri-
um insiliit. 7 velocius mala carpit. Interea ruben
venit et iudam mala sua carpentem inuenit: forti-
ter igitur ambo contendunt 7 iurgia superaddūt
post iurgia surgant ad verbera. et mutuis se iniu-
rijs affecerunt. Tandem iudas ruben in ea parte
qua ceruix collo connectit lapide percussit. pa-
trem pariter 7 occidit. Poma igitur sustulit. et
Pylato quid acciderit: enarrauit. Jam die incli-
nante et nocte superueniente Ruben mortuus
inuenitur. et subitanea morte preuentus esse pu-

Mathia apo. XXXVII.

tatur. Tunc pylatus omnes facultates Ruben
inde tradidit. Et Lyboream vxorem Ruben in
coniugem inde dedit. Quadam igit die dñi Ly-
bozea grauiter suspiraret. 7 iudas vir eius qd ha-
beret diligenter interrogaret. illa rñdit. Hēn in-
felicissima sum omniū feminaz. qz infantulū me-
um marinis fluctibus immersi: 7 virum meū mor-
te puentum inueni: sed 7 dolore misere Pylatus
addidit dolorem. qui me messissimam tibi in iu-
gem copulauit. Luncq; illa omnia de illo infantulo
enarrasset 7 iudas illa que sibi acciderant retulit:
set: inuentum est q; iudas matrem suā in vxorem
duxerit. q; patrē suum occiderit. Penitentia igitur
ductus: suadente Lybozea: dñm nr̄m ihesū
xp̄m adiit. 7 suoz delictorum veniam implozauit
Hucusq; i p̄dicta historia apocryfa legunt. que
vtruz recitanda sint: lectoris arbitrio relinquat.
licet sint potius relinquēda q; asserēda. Dñs au-
tem eū fecit suū discipulum. 7 de discipulo i suoz
elegit aplm. qui adeo sibi familiaris extitit 7 dile-
ctus: vt eum faceret suum pcuratorē: quez post-
modum ptulit suum pditorē. Portabat em̄ lo-
culos. 7 ea que xp̄o dabant: furabat. Dolēs hō
tpe dñice passionis q; vnguentū qd tricētos de-
narios valebat nō fuerat venditū. vt illos etiā de-
narios furaret abijt 7 dñm triginta denarijs ven-
didit: quozuz vnusq; valebat decem denarios
vsuales. 7 damnū vnguenti trecentoz denarioz
recompensauit. Vel: vt quidā aiunt: omnium q
xp̄o dabant: decimam partem furabatur et ideo
pro decima parte quam in vnguento amiserat
pro xxx: denarijs dominum vendidit. quos cum
penitentia ductus retulit. et abiens laqueo se su-
spendit. et suspensus crepuit medius. et diffusa
sunt omnia viscera eius: in hoc autē delatum est
ori: ne per os effunderetur. Non em̄ dignus erat
vt os tamuliter inquinaretur: quod tam glorio-
sum os. xp̄i cōtingerat. Dignum em̄ erat. vt vi-
scera que pditionē cōceperāt: rupta caderent. et
guttur a q; vox pditoris exierat laqueo artaretur
In aere etiam interijt vt qui angelos in celo 7 ho-
mines in terra offenderat ab angeloz et hominū
regione separetur 7 in aere cum demonib? socia-
retur. Cum igitur inter ascensionem 7 penthe-
costen apostoli in cenaculo simul essent. vidēs pe-
trus q; numerus. xij. aploz erat imminut?. quos
tamen dominus in hoc numero elegerat vt fides
trinitatis in quatuor mundi partibus predicaret
surrexit in medio fratrum: dicens. Vni fratres
oportet vt aliquem loco inde substituamus qui
testetur nobiscum resurrectione christi: quia do-
minus dixit nobis. Eritis mibi testes in hierusa-
lez. et in omni iudea: et samaria: et vsq; ad vltimū
terre. Et quia testis non nisi d̄ his que videt: de-

bet testimoniū ferre: eligendū ē vnus ex his viris
q̄ nobiscū sp̄ fuerunt. 7 dñi miracula viderunt: 7
ei⁹ doctrinā audierūt. Et statuerunt duos de se-
ptuagintaduob⁹ discipulis. s. Ioseph. qui cogno-
minat⁹ est iustus. p̄ sanctitate sua qui fuit fr̄ Ja-
cobi alphei. 7 mathiā: d̄ cui⁹ laude s̄b ticef: q̄ suf-
ficit ei. p̄ laude q̄ in apl̄m est elect⁹. 7 orantes di-
xerunt. Tu dñe qui nosti corda oīm: ostende quē
elegeris ex his duob⁹ vnus accipe locū ministerij
hui⁹ 7 apostolat⁹. quē Judas amisit. 7 datis illis
sortib⁹: cecidit sors sup̄ mathiā: 7 annumerat⁹ est
cum. xj. apl̄s. Et notandū q̄ exemplo hoc: vt
ait hieronim⁹: nō est sortib⁹ vtēdū: q̄ privilegia
paucor⁹ cōmunē legē nō faciunt. Rursus etiā si-
cut ait Beda. donec veniret veritas figuram licitū
it̄ obseruare. Vere em̄ hostia in passione fuit im-
molata. s̄ etiā in penthecoste p̄summata. 7 ideo ī
electiōe Mathie sortib⁹ vs̄ sunt ne a lege discre-
parent. in qua summus sacerdos sorte quereba-
tur. Post penthecosten̄ hō iam veritate propa-
lata septem dyacones nō sorte: sed discipulor⁹
electiōe ap̄lor⁹ hō oratione 7 manus impositione
ordinati sunt. Cuiusmodi autē sortes fuerint
due sanctor⁹ patrū extant sententie. Hieronim⁹
em̄ 7 Beda volunt q̄ he sortes tales fuerunt: q̄
les ille quaz in veteri lege crebertimus vsus erat
Dyonisius autē qui fuit Pauli discipulus religi-
osum extimat hoc arbitrari. asserens sibi videri q̄
illa sors nihil aliud fuerit nisi quidam splendor 7
radius diuinit⁹ sup̄ mathiā emissus: p̄ quē ip̄e oñ
debat in apl̄m assumend⁹. Ait em̄ sic in libro ec-
clesiastice ierarchie. De diuina autē sorte que sup̄
mathiā diuinit⁹ cecidit. alij quidē alia dixerūt nō
religiose sic arbitror: meā autē tibi p̄ intentiōis di-
cam. Vident em̄ mihi eloquia sortem nominare
thearchicū quoddā donūz demonstrans. illi the-
archico choro a diuina electiōe susceptum. Hic
igit̄ mathias ap̄lus iudeam in sortem accepit. et
predicationi ibidem insitēs 7 multa miracula fa-
ciens in pace quieuit. In nonnullis codicibus le-
gitur q̄ patibulum crucis pertulit et tali marti-
rio coronatus celos ascendit. Huius corpus
rome in ecclesia sancte marie maioris sub lapide
porphireo sepulchrum esse dicit̄. et ibidem caput
eius populo demorstratur. In quadam vero le-
genda alia: q̄ treueris inuenitur. sicut inter cetera
legit̄ mathias de tribu iuda 7 ciuitate Bethlees
illustri. p̄ sapia oriund⁹ fuit. qui lris traditus. om-
nem in breui legis 7 p̄p̄az sciētā apprehendit:
lasciuā q̄z abhorrens: pueriles annos morū ma-
turity vincebat. Informabat̄ q̄z eius animus
ad virtutem: vt esset ad intelligentiāz habilis. ad
misericordiam facilis. in prosperis non elat⁹. In
aduersis constās 7 intrepid⁹ satagebat. vt quod

visu perceperat: opere cōpleret. 7 oris doctrināz
manus operatione monstraret. Hic cum per iu-
deas predicaret: cecos illuminabat. leprosos mū-
dabat. demones expellebat. claudis gressum. sur-
dis auditum. mortuis vitam restituebat. Qui cū
coram pontifice accusaretur in multis: respondit
de obiectis. que crimina dicitis. non oportet me
multa dicere. qm̄ xpianum esse nō ē criminis sed
glorie. Cui pontifex. Si tibi dantur inducie: vis
penitere: Et ille. Absit vt a veritate quam semel
inueni: per apostasiam digrediar. Igitur mathi-
as in lege erat doctissimus: corde mūdus. animo
prudens. in soluendis questionib⁹ sacre scripture
accutus. in consilio prouidus. in sermocinatio-
ne expeditus. Qui cum verbum dei p̄ iudeam p̄-
dicaret. multos signis 7 prodigijs p̄uertebat. vñ
iudei inuidentes: ip̄m in concilio statuerūt. Duo
ergo falsi testes fuerūt qui ip̄m accusauerāt. Hi
primo in ip̄m lapides miserunt. quos lapides in
testimonium illis secum petijt sepeliri. Qui dum
lapidaret̄ securi more romāo pcutit̄. 7 extēsis in
celū manib⁹ spiritum dom̄io reddidit. Et subdit̄
ibides. Cuius corpus de iudea romam: 7 inde tre-
uerim est translatum.

In quadā hō alia legenda legit̄. q̄ dum ma-
thias in macedoniam aduenisset: 7 fidem xp̄i pre-
dicaret: quadā potionem toxicatā: que visu cū-
ctos p̄uabat sibi dederunt: quam in noie xp̄i bi-
bit. 7 nullam lesionem incurrit. Et cum illa potio
ne plusq̄ ducentos q̄nquaginta excecessent: ille
singulis manū imponens omes illuminauit. Dya-
bolus autē in similitudine infantis eis apparens:
suasit vt mathiam occiderent: qui eorum cultum
euacuaret. 7 cū ip̄e in medio eor⁹ consisteret: trib⁹
tñ dieb⁹ eum querentes minime inuenerūt. Ter-
cia autē die eis se manifestans dixit. ego s̄s. Quē
manib⁹ post tergum ligatis: 7 fune collo imposi-
to crudeliter affixerūt. 7 sic in carcere recluserūt:
vbi demones apparentes: dentib⁹ in eū fremebāt:
s̄ appropinquare nō poterant. Dñs autē cū mul-
to lumine ad eū veniens ip̄m de terra leuauit. et
vincula soluens 7 dulciter p̄fortans: ostiū aperuit.
Qui egressus verbum dñi p̄dicabat. Du3 at̄
quidam obstinati persisterent: dixit eis. Denun-
cio vobis q̄ viui in infernum descendetis. Mor-
q̄ terra se aperuit: 7 cunctos illos deglutiuit. Re-
liqui hō ad dominum sunt p̄uersi.

Gregorius dicitur

a grex 7 gore quod est predicare sine
dicere. Unde Gregorius quasi gre-
gis predicator. Vel dicitur Gregorius quasi
egregorius ab egregius et gore. quasi egregi-
us predicator et doctor. Vel Gregorius in lin-

De sancto

gua nra vigilas sonat. qz ipe vigilauit sibi. deo et gregi. Sibi p mundicie pseruatōz. Deo p internā pteplatōz. Gregi p assiduā pdicatiōz. Et p bectria meret dei visionē. Augustin⁹ in libro de ordine. Is videt deū qui bene viuit. bene studet. bene orat. Eius vitaz scripsit Paul⁹ longobardoz historiographus. quā Jobes dyaconus diligentius posimodū compilauit.

Gregorius senato

ria stirpe pgenit⁹. cui⁹ pī Gordian⁹ 7 mī siluia dicebat. Cū summū pbilo sophie apicē i ipa sui adolescētia attigisset: ac renū 7 diuitiaz copia plurimū habūdatet: cogitauit tū hec oia desere: 7 in religionē se trāsferre. Sed dū longi⁹ puerionē ptaberet. 7 tutius se xpo famulatur putaret: si sub ptois vibani habitu mūdo specieten⁹ dehuiret: ceperit mltā p eū ex scēli cura succrescere: ita vt nō tā specie sed i eo retineret 7 mente. Tandē patre orbat⁹ sex monasteria in sicilia pstruxit septimū inter menia vbis in honore sancti Andree apli in pprio domate fabricauit. In quo relictis sericiis. auro gemmisqz radiantibz. vilū monastico habitu tegebatur: vbi ad tantā pfectiōnē in breui puenit. vt in ipō sue puerfionis initio: posset iam in pfectoz numero cōputari. Cuius qdez pfectio ex verbis suis que in prologo sup dyalogū ponit aequaliter ppendi potest. vbi sic dicit. Infelix anim⁹ me⁹ occupationis sine pulsatus vulnere meminit: q̄lis aliqui i monasterio fuerit. quomodo ei labentia cuncta subtererat: quantū rebz om̄ibz que voluunt eminebat: qz nulla nisi celestia cogitare consueuerat. qz etiam retent⁹ corpore ipa iam carnis claustra cōtemplatōe trāsibat: qz mortē quoqz que pene cictis pena est: videlicet vt ingressus vite 7 pmiū laboris sui amabat. Tāta deniqz districtōe corp⁹ suū afflixit: vt infirmato stomacho subsistere vix valeret. 7 incisionē vitaliū: quam greci sincopin vocant. patiens crebris angustijs p boraz momenta ad exitum propinquaret.

Quadam vice dū quedaz in monasterio suo vbi abbas p̄erat: scriptitaret. angelus domini in specie naufragi sibi affuit. sibiqz misereri lacrimabiliter postulauit. Cui cum Gregorius sex argenteos dari fecisset 7 abiisset. eadem die iterum redijt: seqz multa pdidisse: pauca x̄o recepisse p̄hibuit. Qui cum ab eo totidem argenteos recepisset: iterum vice tertia reuersus misereri sibi impotuntis clamoribus postulabat. Sed Gregorius cum a procuratore sui monasterij didicisset nil dandum adesse p̄ter scutellam argenteam quā mater sua cum leguminibus mittere solebat i monasterio remansisse: illaz statim dari p̄cepit quā

Gregorio .XXXVIII.

ille libenter accipiens letus abscessit. Sic autem angelus domini sicut se sibi postmodum reuelauit. Quadam die beat⁹ Gregorius per forum vbis romane transiens: cernit quosdam pueros forma pulcherrimos. vultu venustos. capillorum nitore perspicuos esse venales. Interrogat igitur mercatorem de qua illos patria attulisset. Qui respondit. de Butanica cuius incole simili candore refulgent. Interrogat iterum. si xpiani sunt. Cui mercator. non. sed pagani erroribus implicati. tenent. Tunc Gregorius acriter ingemiscens. heu pro chdolor inquit. q̄splendidas facies princeps tenebrarum nunc possidet. Interrogat insuper quod esset vocabulum gentis illius. Cui ille. Anglici vocantur. Bene inquit anglici: quasi āgelici. quia 7 angelicos vultus habēt. Interrogante iterum eo. quod nomen haberet illa provincia. ait mercator. Prouinciales illi deiri vocantur. Et Gregorius. Bene inquit deiri: qz de ira sunt eruendi. Rursus de nomine regis interrogante. ait mercator. qz Aelle diceretur. Et Gregorius. Bene Aelle. quia alleluia i partibus illis decantari oportet. Qui mox ad summū pōtificem accedens: cum multa instantia et precibz vix obtinuit: vt ad illos conuertendos mitteretur. Cuius iam iter arripisset romani de eius absentia plurimum perturbati papam adeunt. 7 eū taliter alloquuntur. Petrum offendisti: romam destruxisti: Gregorius dimisisti. Sicqz papa perterritus ad eum reuocandum continuo nuncios destinauit. Cuius Gregorius iam iter trium dierū pegisset. 7 in quodam loco diuertens. quedam ceteris quiescentibz lectitaret: locusta superueniēs eum coegit a legendo quiescere: et ex consideratione sui nominis docuit eum in eodem loco nō stare debere. Quod ille spū. p̄phetico discēs statim comites adhortat vt velocius debeant proficisci. Sed supuenientibz apostolicis nūcijs redire cōpellit: licet de hoc plurimū tristaret. Tunc papa ipm a monasterio suo abstraxit. 7 suum dyaconē cardinalem ordinauit. Quodā tempe tybus fluminis aluēū suū egress⁹ intantū excreuit vt sup muros vbis influeret 7 plimas domos euertiret. Tūc etiā p tibrim flumiū multitudo serpentū cū dracone magno in mare descendit. sed a fluctibus pfocati 7 ad litt⁹ pieti: totum aerē sua putredie corruerūt. Sicqz plaga pessima quā igni nariā vocant secuta ē: ita vt etiā corpali visu sagitte ccelit⁹ venire: 7 singlos q̄sqz pcutere viderēt. Que p̄mo oīm pelagiū papā ptulit: et sine mora extinxit. Postmodū x̄o ita in reliquū vulgus defecit. vt subtractis habitatoribz dom⁹ plimas vacuas in vbe reliq̄nt. Sed qz ecclia dei sine rectorē esse nō poterat. Gregorius licet totis vrbz

renitentē plebs oīs elegit. Cum g̃ benedici debe-
ret. 7 lues pplm̃ deuastaret: sermonē ad pplm̃ fec̃
p̃cessionē faciēs: letaias instituit. 7 vt oēs deū attē-
tū exoraret: admonuit. Cū igit̃ deū oīs p̃grega-
tus pplm̃ exoraret. intantū lues ip̃a desinit: vt in
vna hora. lxxx. hoīes sp̃m̃ exalarēt. sed nequaquā
cessauit pplm̃ admonere. vt ab oīone nūq̃ desiste-
rēt: donec pestem ip̃am diuina. ppulsaret misera-
tio. Finita p̃cessionē fugere voluit: s̃ nequit. quia
die noctuq̃ portas vrbis pp̃t̃ eū vigiēs observa-
bant. Tandē mutato habitu a quibusdā negocia-
torib̃ obtinuit: vt in quodā volio sup̃ quadrigā
de vrbe educeret. qui mox siluā expetit̃ cauerna-
rū latibula requisit̃: abiq̃ trib̃ dieb̃ latuit. Ve-
rūtāmē dū sollicite quererēt: colūna lucis p̃fulgi-
da a celo dependēs sup̃ locū in quo latitabat ap-
paruit. in q̃ columna angelos descēdentes 7 ascē-
dētēs quidā reclusus aspexit. Moxq̃ ab vniuer-
so ppl̃o capit̃: trahit̃. Et summ̃ pontifex p̃secra-
tur. Quō ad hoc honoris culmē inuit̃ ascen-
derit: q̃ verba sua legit̃ patenti aduertit. nā i epla
ad Narsum patriciū sic ait. Dum p̃templatōis
alta describitis ruine mee mihi gemitum renoua-
tis. q̃ audiri quid int̃ p̃didi: dum foras ad cul-
men regiminis immeritus ascendi. Tanto autem
merore p̃cussum cognoscite. vt vix loqui sufficiā
Nolite ergo me vocare neomi id est pulcrus. sed
vocate me mara. i. amariū. q̃ amaritudine plenus
sum. Item alibi. q̃ me ad episcopatus ordinem
cognoscitis peruenisse: si me diligatis plāgite: q̃
7 ego incessanter defleo. atq̃ vt deum pro me exo-
retis: rogo. In prologo q̃ sup̃ dialogum sic ait.
ex occasione cure pastoralis animus meus secu-
larium hominum negocia patit̃: et post tampul-
cram sue quietis speciem terreni actus puluere fe-
datur. perpēdo it̃ atq̃ quid tolero. perpendo q̃d
amisi. Dumq̃ intueor illud quod perdidit̃: fit
hoc grauius quod porto. Ecce enī nunc mag̃ ma-
ris fluctib̃ quatior. atq̃ i nauī mentis tempesta-
tis valide procellis illidor: 7 euz prioris vite reco-
lo quasi post tergum ductis oculis viso littore su-
spiro. Sed quia adhuc romaz dicta pestis va-
stabat more solito processionem euz letanijs per-
ciuitatis circuitum quodam tpe pascali ordina-
uit. in qua imaginem beate Maue semper virgi-
nis: que adhuc: vt aiunt: est rome in ecclesia que
dicit̃ sancta maria maior: quam Lucas arte me-
dicus. 7 pictor egregius formasse dicitur: 7 eidez
virgini similitima per omnia p̃hibetur. ante processio-
nem reuerenter portari fecit. Et ecce tota aeris
infectio 7 turbulentia imagini cedebat ac si ip̃az
imaginem fugeret. et eius presentiaz ferre nō pos-
set: sicq̃ post imaginez mira serenitas et aeris pu-
ritas remanebat. Tunc i acre: vt fertur: iuxta ima-

ginem audite sunt voces angeloz canentiū. Re-
gina celi letare alleluia. Quia que meruisti porta-
re alla. Resurrexit sicut dixit alleluia. Statimq̃
beat̃ gregorius q̃d sequit̃ adiunxit. Ora p̃ nobis
deū rogam̃ alleluia. tūc beat̃ gregorius vidit sup̃
castrū crescēti angelū dñi qui gladiū cruentatū
detergēs: i vaginā remittebat. Intellexitq̃ Gre-
gorius: q̃ pestis illa cessass̃. Et sic factum ē. Vñ
7 castrū illud castrū angeli deinceps vocatum est
Tandē vt desiderauerat augustinū mellitū. 7 Jo-
hannē euz quibusdā alijs in anglia misit 7 eos su-
is p̃cibus 7 meritis ad fidē p̃uertit. Tante eti-
am humilitatis beat̃ Gregorius extitit: vt se lau-
dari nullo mō p̃mitteret. Nam Stephano ep̃o
q̃ eum in suis epl̃is laudauerat: ita scripsit. Mul-
ta mihi 7 vltra q̃ audire merui vel debui indigñ
fauores in vestris epl̃is demonstrastis. Et tñ scri-
ptum est. Ne laudas hominem q̃ diu viuit: tñ et si
audire talia dignus nō fui: oīonib̃ vris peto vt
dignus efficiar. vt si bona ideo i me dixistis: q̃ nō
sunt iō sint q̃ dixistis. Item in epla ad Narsum
patricium: q̃ cause 7 nomis similitudinez faciendo
p̃ scripturas clausulas declamatiōesq̃ formatis
certe frater carissime symeam leonez vocas: q̃ co-
mō hos agere p̃spicimus: quo scabiosos catulos
sepe pardos vel tygres vocamus. Item in episto-
la ad anastasiū patriarcham anthiocenum: q̃
vos me os dñi: q̃ lucernam dicitis: q̃ loquendo
multis prodesse: multisq̃ posse lucere perhibetis
estimationem meā fateor mihi in dubitatōz ma-
ximam p̃duxisti. Considero nanq̃ q̃ sum: 7 nihil
me ex huiusmodi boni signo deprehendo. Con-
sidero autē qui estis: 7 vos mentiri posse non ar-
bitror. Cū ergo credere volo quod dicitis: cōtra
dicit mihi infirmitas mea. Cū disputare volo q̃d
in laude mea dicit̃ p̃dicit mihi sanctitas ṽra. Sed
q̃lo vir sc̃te nobis aliquid de h̃ certamine nro p̃ue-
niat. vt si non q̃d dicitis ita est: sit ita quia dicitis
Vocabula etiā iactantia vel vtilitatem sonantia
oīno respuebat. Vñ Enlogio patriarche alexā-
drino q̃ eum vniuersalez papā vocauerat ita scri-
bit. in p̃fatione epl̃e quam ad me direxistis sup̃-
be appellationis verbum vniuersalem me papaz
dicentes imprimere curauistis. Quod peto dul-
cissima sanctitas vestra vltra nō faciat q̃a vobis
subtrahit̃: q̃d alteri plus q̃ ratio exigit p̃betur.
Ego ei verbis p̃spari nō q̃ro: sed morib̃: nec ho-
nozem esse deputo in quo fratres honorem suuz
perdere cognosco. Recedant ergo verba que va-
nitatem inflant: caritatem vulnerant. Hinc
est. q̃ cum Johannes episcopus constantinopo-
litanus hoc vocabulum vanitatis sibi vsurpa-
ret. Et se vniuersalem papam vocari fraudu-
lenter a synodo obtinisset: inter cetera sic de co-

De sancto

scribit gregori^o. Quis est iste q̄ p̄tra statuta euāgelica. q̄ canonū decreta: nouū sibi nomē vsurpare p̄sumit. vt vel sine imminutiōe sit vn^o. qui esse appetit vniuersus: Verbū etiā inuisionis sibi a coepis dici nolebat. An̄ ait in epla ad Eulogium ep̄m alexandrinū. Ḡra mihi caritas loquit̄: dices. sic iussus q̄ verbū inuisionis peto a meo auditu remoueri. q̄ scio q̄ sū: 7 qui estis. loco em̄ mihi fr̄es estis: moubo p̄res. In sup̄ ob nimia hūilitatē qua erat p̄dit^o: nolebat q̄ matrone se ancillas suas dicerēt. An̄ rusticane patricie scribēs ait. An̄ in tuis eplis egre suscepi: q̄ qd̄ semel esse poterat: sepius dicebat ancilla v̄stra: 7 ancilla v̄ra. Ego em̄ qui p̄ ep̄iscopat^o onera: oim̄ seruus sum fact^o: q̄ rōne te mihi ancillā dicis. cui^o an̄ ep̄iscopatū susceptū pp̄ri^o fui. 7 ideo rogo p̄ omnipotentē deū ne hoc verbū aliq̄n̄ ad me in scriptis tuis inueniā. P̄m̄ in suis eplis se seruū seruoꝝ dei nominauit 7 alios nominari instituit. Libros suos dū adhuc viueret ob nimia hūilitatē qua erat p̄ditus: publica: i nolebat. 7 in alioꝝ cōpatione suos nihil valere estimabat. An̄ Innocētiō p̄fecto africa sic scribit q̄ expositionem s̄cti Job vobis transmitti voluistis. v̄ro studio congaudemus. sed si deligoso cupidis pabulo saginari: beati augustini compatriote v̄stri opuscula legite. 7 ad cōpationē illius similaginis: nostrū fufurum nō queratis. Neq̄ em̄ volo dū in hac carne sum siqua dixisse me contigit: ea facile hominib^o innotesci. Legit̄ q̄ in quodam libro de greco in latinū translato q̄ quidam sanctus pater nomine abbas Johannes cum romam ad visitanda ap̄loꝝ limina venisset: 7 beatum gregoriū papā p̄ medium ciuitatis transire videret: voluit ei occurrere: ac vt decebat reuerentiā exhibere. Lertens x̄o beatus gregoriū. q̄ se in terram vellet p̄sternere: festinauit 7 primo sc̄o coraz ip̄o in terrā p̄stravit. nec inde surxit: quoadusq̄ abbas p̄mo surxisset: in quo maxime eius hūilitas cōmendat̄. Tante autez largitatis elemosinarū extitit. vt nō solū presentib^o. sed etiam longe positis 7 in monte synai monachis necessaria ministraret. Nam omnū indigentium nomia scripta habebat. et eis liberaliter subueniebat. Monasterium hierosolomis instituit: et dei famulis illic regentibus necessaria mittere p̄curauit. Tribus quoq̄ milibus ancillis dei: p̄o quotidianis stipendijs octoginta lb̄ras auri annualiter offerebat. Quotidie etiam ad suam mensam peregrinos quoslibet inuitabat. Inter quos die quadam vn^o accessit: in cuius manib^o dū ip̄e ex hūilitate aquam fundere vellet: conuersus. v̄rceum accepit: sed repente eū in cuius manib^o aquā fundere volebat non inuenit. Cūq̄ hoc factū secum

Gregorio .XXXIX.

ip̄e miraret: eadem nocte dñs p̄ visionē ei dixit. Ceteris dieb^o me in mēbris meis: bestemo at̄ die me in memetip̄o suscepisti. Alio q̄z tpe p̄cepit cancellario vt. xij. pegrinos ad prandiu inuitaret qui p̄gens iussa p̄pleuit. Dū aut̄ simul discubarent. intuens papa tredecim nūeravit. 7 accersito cancellario cur p̄tra suā inuisionē tredecim inuitare p̄supserat. iq̄siuit. q̄s cācellari^o nūerās 7 tm̄. xij. inueniēs: ait. Crede mihi p̄ nō sunt nisi duodecim. Aduertit gregori^o virū pp̄ius discubentē. vultum crebro mutare: et nunc adolescentem. nunc x̄o sibi vetulū venerāda quadā canicie simulare. Finito igit̄ puinio illū i cubiculo durit. v̄hemēter adiuans vt ei se nomēq̄ suū. p̄dere dignaretur. Qui r̄ndens ait. Et cur interrogas de nomine meo qd̄ ē mirabile. v̄rūtū scito: q̄ ego sū naufrag^o ille cui scutellā argēteā tribuisti. quā tibi miserat cum legumib^o mater tua. Et hoc tibi p̄certo sit cognitū. q̄ ab illo die quo mihi redisti. destinauit te dñs fieri ecclesie sue p̄sulē. 7 Petri apostoli successorē. Cui gregoriū. Et tu quōd hoc nosti q̄ tunc me dñs p̄esse sue ecclesie destinauerit. At ille. Quoniam angelus eius sum: et me tibi dominus nunc remisit. vt te semp̄ debeas. p̄tegere 7 omne quod petieris: p̄ me apud ipsum valeas ip̄etrare. Statimq̄ ab eo disparuit. Eo tempore fuit quidam heremita vir magne virtutis qui omnia p̄pter deū reliquerat. et nihil p̄ter vnam cattam possidebat. Quā blandiēs crebro quasi cohabitaticem in suis gremijs refouebat. Diuit̄ igit̄ ad deum vt sibi ostendere dignaret. cum quo future remunerationis mātionē sperare debuisset. qui illius amore nil ex diuitijs huius seculi possideret. Quadam igitur nocte sibi reuelat̄. q̄ cum gregorio romano pontifice mansionē sibi sperare deberet. At ille fortiter ingemiscens pax sibi voluntariam paupertatem profuisse putabat. sicū eo remunerationē recipet. qui tantis mūdialib^o diuitijs abundaret. Cū ergo gregoriū diuitias sue paupertati die noctuq̄ suspirando p̄ferret. alia nocte audiuit dñm sibi dicentē. Cum diuitiē nō possessio diuitiarū. sed cupido faciat: cur audes paupertatem tuā gregoriū diuitijs p̄pare. q̄ magis illam cattā quā habes quotidie palpādo diligere cōprobaris: q̄ ille tātas diuitias q̄s non amando: sed p̄tēnendo cūctisq̄ liberalit̄ largiendo disp̄git. Itaq̄ solitari^o deo gr̄as retulit: 7 qui meritū suū decreuisse putauerat si gregorio p̄ferret orare cepit vt cū eo mansionē q̄nq̄ percipere mereret. Cū apud mauriciū impatorē 7 filios eius: sup̄ morte cuiusdaz ep̄i falso accusaret. sic ait in epla quam apocrifano mittit. An̄ est qd̄ breuiter suggeras dñis meis. quia si ego seru^o eorū in mortē longobardoz vel damnū me miscere

voluissent: hodie Longobardorum gens nec reges
nec ducē nec comites hiet atq; i sua pfusione el-
set. Sed q; deū timeo. i morte cuiuslib; hoīs me
miscē formido. Ecce quāte huilitat; extitit. q; cū
ēet sūm^o pontifer ipatoris se seruu vocabat. dñs
suū cū appellabat. Ecce quāte innocētie. q; i mor-
tē inimicorum suorum consentire nolebat.

Cū Maurici^o impator Gregoriū 7 ecclesiam
dei psequeret: int̄ cetera sic ei scripsit gregorius.
Quia em̄ pctōr sum: credo q; oīpotentē deū tā-
to vobis ampli^o placatis: quāto me ei male serui-
entem affligitis. Quadā igit vice quidā mo-
nastico habitu indut^o: spatā euaginatāz dextera
tenēs coram impatore intrepid^o astitit: 7 ptra cū
vibrans illum gladiū morturū pdixit. Tertius
Maurici^o a psecutione Gregorij cessauit. 7 vt p
se orare deberet instant petijt: quaten^o ipm i hac
vita d̄ malis suis de^o puniret. 7 nō puniēdū exte-
mo exami reseruet. Quadāz igit vice vidit
se Maurici^o ante tribunal iudicis stare 7 indices
pclamare. Date Mauriciū 7 capiētes cum mini-
stri: ipm ante iudicē posuerūt. Cui ille. Ubi vis
vt reddā tibi mala q̄ in sc̄lo ppetrasti: Alle respō-
dit. Hic potius da dñe mihi. 7 non in seculo fu-
turo retribuē. Statim q; diuina vox iussit tradi
Mauriciū. vxorem. filios 7 filias foce militi oc-
cidendos. Quod et factum est. Non post multū
em̄ tps focas quidāz miles ei: ipm cū tota fami-
lia sua gladio occidit: et ei in imperio successit.

Cum apud sanctam mariā maiore in die pa-
sce missam celebraret. 7 par domini pronunciatet
angelus dñi alta voce respondit. 7 cum spū tuo.
Unde papa apud illā ecclesiam in die pasce sta-
tionem facit: nec sibi cum dicit. par dñi in huius
miraculi testimoniū respondet. Quodam tē-
pore Traianus impator romanus ad quoddāz
bellū vehementissime festinabat. Cui vidua que-
dam flebiliter occurrit: dicens. Obsecro vt san-
guinem filij mei innocēter perempti vindicare
digneris. Cuiq; Traianus si sanus fueret retur
vindicare se testaret: vidua dixit. Et quis mihi
hoc prestabit: si tu in plio mortu^o fueris. Traia-
nus dixit. Ille qui post me impabit. Cui vidua.
Et tibi quid proderit: si alter mihi iusticiam fece-
rit: Traianus dixit. Atiq; nihil. Et vidua. Nō-
ne inquit melius est tibi: vt mihi iusticiam facias:
7 pro hoc mercedem accipias: q̄ vt alteri hanc
transmittas. Tunc Traian^o pietate cōmotus de
equo descendit: 7 ibidem innocētē sanguinē vin-
dicauit. Fert quoq; q; cū quidā filius Traiaī
per vrbum equitando nimis lascine discurret
filium cuiusdā vidue interemit: quod cum vidua
Traiano lacrimabiliter exponeret. ipse filium su-
um qui hoc ecerat: vi dūe loco filij sui defuncti ē-

didit. 7 magnifice ipsam dōtanit.

Dū igit quadā vice diu iā defuncto Traia-
no Gregori^o p for traiani trāsiret. 7 hui^o mā sue-
tudiez iudicis recordat^o fuisset: ad sc̄i Petri ba-
silicā puenit: 7 ibidē p ei^o errore amarissime fleuit
Tunc sibi diminit^o ē rñsum. Ecce petitionē tuāz
ppleni. 7 traiano penā eternā pepci. Decetō autē
diligētissie caueas ne p dānato aliq; pces fūdas.

Damascen^o autē in quodā suo sermone narrat
q; Gregori^o p traiano oionem fundēs: audiuit
vocē sibi diminit^o illatā: vocē tuā audiri. 7 venias
Traiano dō. Cui^o rei: vt ibidem dicit: testis ē ori-
ens oriēs 7 occidens. Sup hoc dixerūt quidā. q;
traian^o reuocat^o fuit ad vitā: vbi gr̄ am psecutus
venā meruit. 7 sic gloriā obrinnit. nec erat i infer-
no finaliter deputat^o: nec sentētia diffinitua dā-
nat^o. Alij q; aīa traiani nō fuit simpliciter a rea-
tu pene eterne absoluta. s; ei^o pena vsq; ad tem-
pus. s. vsq; ad diez iudicij fuit suspēsa. Alij q; pe-
na q̄ ad locū vel modū aliq; tormētī sub pditio-
ne fuit taxata donec orante gregorio p xp̄i gr̄ am
loc^o vel mod^o aliquis mutaret. Alij vt Johānes
dyacon^o: qui hanc legendā ppilauit: q; nō legit
orasse sed fleuisse. 7 frequent^o dñs miser^o pcedit.
qd̄ homo q̄uis desiderās peteri non psumit: et
q; ei^o aīa non est ab inferno liberata: 7 in paradiso
reposita. sed simpliciter ab inferni cruciatibus li-
berata. Valet em̄: vt dicit: aīa 7 in inferno existe-
re 7 inferni cruciatibus p dei misericordiā non sen-
tire. Alij dicunt q; pena eterna consistit in duob;
scz in pena sensus. 7 in pena damni. q̄ est earentia
diuine visionis. Pena igit eterna q̄stum ad pri-
mū est sibi dimissa: s; q̄stus ad sc̄dōm retēta. Fert
q; 7 q; angelus istud adiecerit. q; em̄ pro dam-
nato rogasti duoz tibi dat optio. Aut em̄ i pur-
gatorio duobus dieb; cruciaberis. Aut certe to-
to tempe vite tue in infirmitatibus et dolorib; fa-
tigaberis. Qui pcelegit toto tempe vite sue do-
lorib; concuti q̄ duob; dieb; in purgatorio cruci-
ari. Unde factus est q; sp̄ teinceps aut febribus
laborauit. aut podagre molestia pessus fuit. aut
validis doloribus conquassatus. aut dolore sto-
machi mirabiliter cruciatus. Unde in quadam
epistola sic loquitur: dicens. Tantis podagre. tā-
tis molestiarum doloribus ptemor. vt vita mea
mihi grauissima pena sit. Quotidie enim in dolo-
re deficio: 7 mortis remedium expectando suspi-
ro. Item alibi. Dolor meus mihi interdum len-
tus est. interdum nimius: s; neq; ita lentus vt rece-
dat. neq; ita nimius vt interficiat. Unde fit vt q;
quotidie in morte suz repellat a morte. Sic autē
me infectio noxij humoris inbibit: vt viuere mihi
pena sit. 7 mortem desideranter expectem quam
gemitibus meis solaz credo esse remedium.

Matrona quedam singulis diebus dominicis beato Gregorio panes offerebat. Cui cum post missam solenia corporis domini offerret. et diceret. Corpus domini in uestibus christi custodiat te in vita eterna: lasciva subrisit. Ille continuo dextra ab eius ore pueritiam. parte illa dominici corporis super altare deposuit. Postea coram populo interrogauit quare ob causam ridere presumpserit. At illa. Quia panem quem propriis manibus feceram tu corpus dominici appellabas. Tunc Gregorius pro inuideulitate mulieris se in oratione prosternit: et surgens periculam illam panis instar digiti carne factam reperit. et sic matronam ad fidem reduxit. Oravit itaque et carnem illam in panem pueritiam vidit. et matronam summe dei tradidit. Quibusdam principibus aliquid preciosas reliquias petentibus aliquantulum de sancti Johannis euangelio dalmatica tribuit. Quod illi suspicientes tanquam viles reliquias. cum indignatione nimia eidem reddiderunt. Tunc beatus Gregorius oratione facta cultellum petiit et pannum illum pupugit. De cuius punctationibus sanguis patris emanauit. Sicque quod preciose esset reliquie diuinitus ostensum. Quidam diuitum romanorum pro relicta iunge fuerat a pontifice communionem peruenit. Quod ille molestissime ferens se auctoritate tanti pontificis euacuare non valens: magorum suffragia requisit: quod se suis carnibus agere permiserunt: ut immisso demone tandem caballus pontificis veraretur quousque cum sessorio suo picitaret. Tunc beatus Gregorius aliqui super caballum transiret: immisso demone magi eius equum transiter verari fecerunt: ut neque ab aliquo teneri valeat. Tunc Gregorius reuelante sibi spiritu dyabolice submissione cognoscens: facto crucis signaculo. tandem caballum a ponte rabie liberauit. quod maleficos perpetua cecitate muletavit. Qui reatum suum penitentes. ad sacri baptismi gratiam post modum perueniunt. Quibus lumen ne magicam relegerent reddi noluit. eos tamen ecclesiastico subsidio nutrire precepit. Legit quod in libro quod a grecis lymon dicitur. quod abbas qui perat monasterio sancti Gregorii. eidem nunciavit quod quidam monachus penes se tria nummismata haberet. que beatus Gregorius ad aliorum terrorem excommunicauit. Pro modicum tempore frater mortis sancto Gregorio nesciente qui iratus quod sine absolute morte fuerat orationem in epitaphio scripsit qua eum ab excommunicationis vinculo absoluebat. deditque epitaphium vni dyaconorum: precipiens ut eam super foueam fratris defuncti legeret: quo iussa pleniter sequenti nocte qui defunctus fuerat abbati apparuit: et se usque modo in custodia detentum sed bene se absolutum fuisse prohibuit: officium et cantum ecclesiasticum nec non et scolam cantorum instituit. et pro hoc duo habitacula vnum iuxta basilicam sancti Petri. alterum iuxta lateranensem ecclesiam fabricauit ubi usque hodie lectus in quo recubans modulabat

et flagellum eius quod pueris minabat cum antiphonario autentico: veneratione congrua referuatur. In canone apposuit diesque nostros in tua pace disponas atque ab eterna damnatione nos eripias. et in electorum tuorum iubeas grege numerari. Tandem beatus Gregorius cum sedisset annis. xiiij. mensibus. vii. et diebus. x. plenius operibus bonis migravit a corpore. In cuius tumba hiis scripti sunt. Suscipe terra tuo corpus de corpore scriptum. Reddere quod valeas viuificante deo. Spiritus astra petit leti nil iura nocebunt. Cui vite alterius mors magis ipsa via est. Pontificis summi claudunt membra sepulcro. Qui innumeris sepuit vbius bonis. Fluxerat autem anni ab incarnatione domini sexingentesimo sub foca imperatore. Pro morte beati Gregorii regionem totam maxima fames inuasit. An pauperes quos liberaliter beatus Gregorius pascere solebat ad successorum suum venientes dicebant. Domine quos pro nobis Gregorius solebat pascere tua sanctitas fame non sinat perire. Quibus verbis papa indignatus semper taliter respondebat. Si Gregorius ad famam sine laudis cultos populos curauit suscipere. nos autem non possumus pascere. et sic eos semper vacuos remittebat. Unde sanctus Gregorius ter ei apparuit. et ter blande de sua tenacia et detractioe idarguit: sed ille se de nullo emendare curauit. Tandem illi quarto terribiliter apparuit illius corripuit: et in capite letaliter percussit. Cuius dolore veratus: in breui vitam finiuit. Dum autem adhuc predicta fames instaret. quidam inuidi beato Gregorio ceperunt detrahere: asserentes quod totum thesaurum ecclesie tanquam virum prodigum consumpsisset. Unde ob huius vindictam ad comburendos libros suos ceterorum animos inclinaverunt. Quorum dum quosdam iam combussissent: et ceteros comburere vellent: Petrus dyaconus eius familiarissimus cum quatuor libris dyalogorum disputa uerat: tradidit vehementissime restitisse. Asserens hoc ad eius delendam memoriam nil valere: cum in diuersis mundi partibus exemplaria tenerent. Adiuuans immane sacrilegium esse tanti preiis tot et tales libros exurere. super cuius caput ipse spiritus sanctum in similitudine colube frequentissime prospexisset. Tandem eos in hanc sententiam adduxit: ut si illud quod dixerat iureiurando confirmans mori continuo meruisset. ipsi a librorum exustione desisterent. Si vero mori non meruisset. sed superstes sui testimonij extitisset: ipse quoque combustoribus manus daret. Fertur enim beatus Gregorius sibi dixisse: quod si miraculum de visione columbe publicaret post hoc viuere non valeret. Itaque cum apparatu dyaconi euangeliorum librum baiulans venerabilis leuita. Petrus adueniens mox ut tactis sacrosanctis euangelij sancti Gregorii scititati testimonium perhibuit: a dolore mortis extraneus: Spiritum inter verba vere confes-

tionis efflauit. Quidam monach⁹ monasterij s^{an}cti Gregorij quoddam penes se peculium congregauit. Beat⁹ autem Gregori⁹ alteri monacho apparatus dixit. ut sibi denunciatet quod peculium dispergeret: et penitentiam ageret: quia die tertia esset moriturus. Quod ille audies vehementer expauit: penitentiam egit. et peculium reddidit. Morque febrili adeo correptus est: ut a diluculo diei tertiae usque ad horam tertiae penitentiam in cendio linguam ab ore protulit: vltimum flatum emittere videret. Sed cum circumstantes monachi coram ipso psallerent. psalmodiam interruptas ei detrahere ceperunt. Ille autem continuo renouiscens et oculos subridendo protulit ait. Parcat vobis dominus fratres: quare mihi detrahere voluistis? Nam impedimentum mihi non modicum generastis. quia tamen a vobis quod a dyabolo sub vno tempore accusatus nesciebam cui calumnie primitus responderem. Sed si quicquam quolibet migrante videritis: eide non detractio sed passionem impendatis utpote qui ad tam districti iudicij cum criminatore suo iudicium vadit. Nam ad iudicium eius dyabolo stetit et adiuuante sancto Gregorio cunctis suis obiectionibus bene respondi. Tamen de vna obiectione percussus erubui. pro qua ut vidistis: taliter sum veratus: et adhuc me non potui liberare. Cumque de ea fratres requirerent: ait. Non audeo dicere. quia cum ad vos a beato Gregorio iussus sum venire: dyabolus de hoc plurimum est conquestus: putans quod me ad penitentiam agenda pro causa illa deus remitteret. Quapropter beatum Gregorium vadem dedi. ne commota calumnia cui libet reuelarem. Morque clamans dixit. O andrea hoc anno peres: qui me prauo consilio ad hoc periculum compulisti. Et statim reuolutis terribiliter oculis expirauit. Erat autem in vrbibus quidam nomine Andreas: qui eodem momento quo ei monachus moriens periculum fuerat imprecatus. in tam grauem morbum decidit: ut defluentibus carnibus consumi posset. mori autem non posset. tunc monachis monasterij sancti Gregorij conuocatis: confessus est quod cum predicto monacho quosdam monasterij chartulas rapuisset: ac susceptis precibus extraneis tradidisset. Morque is qui dudum mori non poterat. inter verba sue confessionis spiritum exalauit. Eo tempore: ut in vita sancti Eugenij legitur: dum adhuc ambrosianum officium magis quam Gregorianum ab ecclesijs seruetur: romanus pontifex nomine Adrianus concilium conuocauit: vbi statutum est ut Gregorianum officium deberet vniuersaliter obseruari. Cuius rei karolus imperator: executor existens: per diuersas discarrens provincias. minis et supplicijs omnes clericos ad hoc ius cogebat: et libros ambrosiani officij vbi que comburebat. multosque clericos rebelles incarcerationibus. Proficiscens autem beatus

Eugenius episcopus ad concilium inuenit ipsum concilium per triduum iam solutum. suaque prudentia dominum papam sic induxit quod omnes platos qui concilio interfuerant et iam per tres dietas recesserant: reuocauit. Concilio igitur conuocato omnium patrum hec sententia vna fuit. ut missale ambrosianum et Gregorianum super altare beati Petri apostoli. ponerentur: et fores ecclesie optime clauderentur: ac plurimorum episcoporum sigillis diligentissime munirentur. Et ipsi tota nocte orationi insisterent: ut dominus per signum aliquod reuelaret quod horum ab ecclesijs magis seruari vellet. Sicque per omnia ut ordinarentur facientes. mane ianuam ecclesie aperuerunt: et vtrumque missale super altare apostoli inuenerunt. At ut alij asserunt missale Gregorianum penitus dissolutum et huc illucque dispersum inuenerunt. ambrosianum autem solummodo apostoli super altare in eodem loco quod posuerunt reppererunt. Quo signo diuinitus sunt edocti. ut Gregorianum officium deberet per mundum totum dispergi. ambrosianum autem tamen in sua ecclesia obseruari. Sicque sancti patres ut diuinitus edocti fuerant: statuerunt. et sic usque hodie obseruat. Narrat Johannes dyaconus qui vitam beati Gregorij compilauit: quod vna vitas eius conscriberet et populari: quidam vir sacerdoti taliter insignitus. ei dormienti et ad laternam: ut sibi videbat: scribenti assistit. Cui desuper candidissima et adeo tenuissima vestis erat: ut eius raritate nigredo subterioris tunice appareret. Hic propterea accessit: et inflatis buccis nulum continere non potuit. Cumque Johannes eum interrogaret cur vir grauioris officij sic dissolute ridet: ait. Quia tu scribis de mortuis quos viuentes nunquam vidi. Cui Johannes. Et si illum non nouerim facie. tamen de illo scribo que didici lectione. At ille. Tu inquit: ut video: sicut voluisti: fecisti. et ego que facere potero: non cessabo. Morque illi lumine laterne extinxit: et adeo ipsum perterruit: ut vehementer exclamans putaret se ab illo gladio irregulari. Morque Gregorius affuit comitante secum dextrosum beato Nicolao. sinistrosum vero petro dyacono: eique dixit. Modice fidei quare dubitasti. Cumque post coram lecti aduersarius latitaret. Gregorius ex manu Petri dyaconi magnam facem quam tenere videbatur arripens: eiusque flammis os faciemque ipsius aduersarij exurens ad instar ethiopsis demgrauit. Quedam autem scintilla paruissima cadens in eius vestem candidam ipsam dicto citius conflagrauit. et sic nigerimus totus apparuit. Dixitque beatus Petrus Gregorio. satis denigramus eum Cui Gregorius. Nos illum non denigramus. sed nigrum fuisse demonstramus. sicque ibidem multo relicto lumine abierunt.

Longinus fuit qui

dā centurio q̄ cum alijs militib⁹ cruci
dñi affans iussu pylati lat⁹ dñi lancea
pforauit. Et vidēs signa q̄ fiebāt: solē. s. obscura
tū 7 terremotū in xpm credidit. Martie et eo: q̄ q̄
dā dicunt: q̄ cū ex infirmitate vel senectute eius
oculi caligassent de sanguie xpi p lanceā decurē
te fortuitu oculos suos tetigit. 7 ptinus clare vi
dit. Ubi renūciās militie. 7 ab aplis instructus:
in cesaria vbe capadocie vigintiocto annis mo
nasticā vitā duxit. 7 verbo 7 exemplo ad fidē ml
tos puerit. Cū autē a p̄siede tentus fuisset 7 faci
ficite nollet. iussit p̄ses omnes dentes ei⁹ excuti.
7 linguam absidi. Longinus tñ ex hoc loquelas
nō pdidit sed accepta securi omnia ydola cōminu
it 7 fregit: dicens. Si dij sunt videbim⁹. Demo
nes autē de ydolis exeuntes: in p̄sidentem 7 in omnis
socios eius intrauerūt. 7 insaniētes 7 latrantes
se longini pedib⁹ pstrauerunt. Et ait longin⁹ de
monib⁹. Cur habitatis in ydolis: Qui responde
runt. Ubi nō nominat xpc. 7 eius signū nō ē po
sitū. ibi est habitatio nra. Cum ergo p̄ses insa
niret. 7 oculos eius amisisset: dixit ei lōgin⁹. Sci
to quia sanari nō poteris nisi qm̄ me occideris. Ci
to em̄ a te mortuus fuero p te orabo 7 sanitatē
tibi corporis 7 anime impetrabo. Et statim eum
decollauit iussit. Post hoc abiit ad corpus eius. 7
prostratus cum lacrimis penitentiā egit. Et con
tinuo visum et sanitatem recepit. et in bonis ope
rib⁹ vitam finiuit.

Benedict⁹ dicit⁹ est

Uel quia multa benedixit. Uel quia
in hac vita multas benedictiones ha
buit. Uel quia omnes benedicebant de eo. Uel
quia eternam meruit benedictionē habere. Et
vitam sanctus Gregorius scripsit.

Benedict⁹ ex nur

stia prouincia orit⁹. cū rome liberali
b⁹ studijs tradit⁹ eēt. in ipsa sui infā
tia lras deseruit: 7 dsertū petere de
creuit. Quez nutrit sua que eū tenerime dilige
bat. vsq; in quendam locū q̄ dicit⁹ eside secuta est
vbi ad purgandum triticum mutuo capisterium
petijt. sed sup mensam incaute ponēs. cū cornu
set in duab⁹ partib⁹ fractū vidit: quā benedictus
flere spiciens ptes capisterij accepit: 7 ab orōne
surgens integre solidatū inuenit. Postmodū nu
tricē occulte fugiens in quēdā locū venit. vbi tri
bus annis hoib⁹ incognit⁹ mansit: excepto q̄daz
monacho romano nomine: qui sibi sedule neces
saria ministrabat. Cum vero ad specum a roma

ni monasterio iter nō eēt. panē i longissimo fune li
gabat: 7 sic eū deponē p̄suerat. Tintabulū eti
am ipsi corde inseruit vt ad ei⁹ sonitū vir dei p̄g
sceret qm̄ sibi roman⁹ panē p̄beret. que exiēs acci
pet. Sz antiqu⁹ hostis vni⁹ caritati 7 alteri⁹ inui
dēs refectōi lapidē iactauit 7 tintabulū fregit.
Sed tamen romanus ei ministrare non desijt.

Post hoc cuidē p̄sbitero refectōez sibi in pa
scali solēnitare panti dñs p̄ visū appuit dicens.
Tu tibi delicias p̄paras 7 seru⁹ me illo i loco sa
me cruciat. Qui p̄tin⁹ surxit: 7 cū difficultate
magna eū inueniēs dixit. Surge 7 sumam⁹ cibū.
q; hodie pasca dñi ē. Cui benedict⁹. Scio q; pa
sca ē. q; videre te merui. Longe quippe ab hoib⁹
posit⁹. q; die eadē pascalis eēt solēnitatis igrabat
Cui p̄sbiter. Veracit⁹ hodie i resurrectōis dies do
mice ē. abstinere te nō p̄ciet q; ob h̄ ad te miss⁹ suz
sicq; deum benedicentes sumpserunt cibum.

Quadam die auis quedam nigra que meru
la vocat⁹ importune circa eius faciē volitauit: ita
vt ab eo manu capi potuisset: sed signo crucis edi
to auis recessit. Morq; dyabolus quandaz femi
nam quam aliquando viderat ante eius oculos
mentis reduxit. eiusq; animum tanto igne in spe
ciem illius accendit. vt pene heremum volu p̄ta
te victus deserere deliberaret. Sed subito diui
na gratia ad se reuersus. p̄tinuo se exiuit. et in spi
ris 7 verib⁹ que ibi aderant se adeo volutauit.
vt toto corpore inde vulneratus exiret. et p̄ cutis
vulnera mentis vulnera educeret. Uicit itaq;
p̄c̄m quia mutauit incēdiū. Ab illo at tempe n̄
la postmodū temptatio in eius corpe pullulauit.

Crebrescente itaq; eius fama. cum abbas mo
nasterij cuiusdam obisset. tota ipsius monasterij
p̄gregatio ad eum venit: 7 vt p̄esse eis deberet pe
tijt. Qui diu negando distulit. suis illozmq;
fratrum moribus se p̄uenire non posse predixit.
Sed tandē victus p̄cib⁹ assensum dedit. Cumq;
regulaz illic districti⁹ seruari precipet. semetip
sos monachi resp̄bendebant. q; ipm̄ sibi p̄esse
poposcerant: quoz scz toritudo in normam ei⁹
rectitudinis offēdebat. Cumq; sibi cū eo aspice
rent illicita nō licere. 7 sedule assuetā relinquere:
venenum vino miscuerunt: 7 sibi recumbenti ob
tulerunt. Sed benedictus signum crucis edidit
q̄ quasi iactu lapidis vas illud vitreū fregit. In
telligens igitur quia potū mortū habuerat. quod
portare non potuit signum vite. illico surxit ea
placido vultu dixit. Misereatur v̄stri omnipo
tens deus. fratres. nunquid non dixi vobis. quia
v̄stris ac meis moribus non conuenirem: Tunc
ad locum derelictę solitudinis redijt. Ubi cre
brescentibus signis claruit. Et multis ad eum
venientibus duodecim monasteria construxit

it. In vno aut illoꝝ quidaꝝ monachus erat. q̄ ad orationē diu stare nō poterat: sed orantibꝫ alijs mox foras exibat ⁊ aliq̄ terrena ⁊ transitoria agebat. Quod cum abbas illiꝝ monasterij beato benedicto narraſſet inuit illuc. ⁊ vidit q̄ illum monachū q̄ manere i oratione nō poterat. quidaꝝ niger puerulus per veſtimenti ſimbriā foras trahēbat. Dixitq̄ abbati monasterij. ⁊ mauro monacho. Nunquid nō aſpiciſtis q̄s eſt qui euz trahit: Cūq̄ reſpondiſſent non. Ait. Oremus vt vos etiam videatis. Orantibꝫ illis maurus vidit: ſed abbas videre non potuit. Die igit̄ alia expleta oratione vir dei monachuz ſous repperit: quē p̄ ſui cecitate virga ꝑcuſſit. ⁊ extunc immobilis in oratione ꝑ manſit. Sicq̄ antiquus hoſtis dominari non auſus eſt in eius cogitatione: ac ſi ipſe ꝑcuſſus fuiſſet ex verberē. Et hijs monaſterijs tria ſurſuz in rupibꝫ montis erant que deoꝝ ſum euz magno labore aquas hauriebant. Cūq̄ fratres illi viruz dei ſepe rogarent. vt monaſteria illa mutaret. q̄dam nocte cum quodam puero montem aſcēdit vbi diutius orans tres petras in eodem loco ꝑ ſigno poſuit. Cūq̄ mane ad domum rediſſent. et fratres ꝑ eadem cauſa ad eum veniſſent. dixit. Ite ⁊ illam rupem in qua tres petras poſitas inueneritis in modico canate. Valeſ em dominus inde vobis aquam ꝑducere. Qui euntes ⁊ iam illam rupem ſudantem inuenientes cōcanum locum fecerunt: ⁊ mox aqua repletum viderunt. Qui vſq̄ nunc tam ſufficienter emanat. vt ab illo mōtꝫ cacumie vſq̄ ad iſeriora deſcēdat.

Quadaꝝ vice dūm circa monaſteriuꝝ viri dei quidam cum valcaſtro vepres abſciderent. ferum de manubrio ꝑſiliens in quendam lacum ꝑfundam cecidit. Cūq̄ de hoc ille nimis anguſtaretur. vir dei manubriuꝝ in lacu poſuit: ⁊ mox ferum ad ſuum manubriuꝝ vſq̄ enatauit.

Placidꝫ puer ⁊ monachꝫ ad hauriēdā aquā egrediens. In flumen cecidit. Et mox ipſm vnda rapuit. ⁊ pene in vnius ſagitte curſum a terra introꝝ ſus traxit. Vir aut̄ di in cella conſiſtens. hoc in ſpiritu ſtatim nouit. ⁊ Maurꝫ vocans quid de puero acciderit indicauit. Ac vt ad ipſm eripiendū ꝑgeret imꝑanit. Accepta benedictione concitꝫ Maurꝫ ꝑterxit. ⁊ ꝑ terram ſe ire exiſtimans ſuper aquas vſq̄ ad puerū venit: eūq̄ ꝑ capillos tenens de aqua extraxit. Qui ad virū dei veniens retulit q̄d acciderat: ſed ipſe hoc non ſuis meritis ſed eius obedientie ꝑputauit.

Prieſbiter quidam Florentius nomine. viro dei inuidens. ad tantam ꝑuenit maliciam. vt panem veneno infectum. viro dei tanq̄ ꝑ benedictione tranſmitteret. Quem ſanctꝫ gratantꝫ accepit. Et coꝝuo qui de manibꝫ eius panem acciperet

cōſuenerat. ipſm ꝑiecit dicens. In nomine Ihu xꝑe tolle hūc panem. ⁊ eū in tali loco vbi a nullo hoīe ſumi valeat. ꝑice. Tūc coꝝuoꝫ apto ore expāſis alis circa eundē panē cepit diſcurſere. atq̄ cꝑcitare: ac ſi apte diceret. ⁊ obedire ſe velle: ⁊ tū inſa implere nō poſſe. Qui ſanctꝫ itez atq̄ iterū ꝑcipieb at dicens. Leua leua eū ſecurꝫ atq̄ ipſm vt dixi: ꝑice. Qui tandem eū tollens. ꝑſt tres dies redijt. Et de manu eiꝫ annonā quā ꝑſueuerat accepit. Videns aut̄ florentius quia coꝝpus magiſtri necare non potuit. ſe ad extingūdas diſcipuloꝝ animas accendit: ita vt ſeptē nudas ꝑnellas in orto monaſterij ludere ⁊ cantare faceret. et ſic monachos ad libidinem inflammaret. Quod ſanctus vir de cella ꝑoſpiciens. lapſum diſcipuli ꝑttimeſcens inuidie locum dedit: ⁊ quibuſdaꝝ ſecum aſſumptis fratribꝫ ipſe habitacioneꝝ mutauit. Sed florentꝫ cum in ſolario conſiſtens. eū reſeſſiſſe conſpiceret ⁊ gauderet. repente ſolariū cecidit ⁊ ipſm ꝑotinus extinxit. Tunc Maurus ꝑſt virum dei currens ait. Reuertere qꝫ qui te ꝑ ſequebatꝫ extinctꝫ eſt. Quod ille audiens vehementer ingemuit. vel qua inimicus occubuit vel qua de inimici morte diſcipulus exultauit. Qua de re factum eſt vt eidem ꝑenitentiam indiceret. quod mandans talia gaudere de inimici morte ꝑ ſumpſiſſꝫ. Ipe aut̄ ad alia migrans locum nō hoſtem mutauit. Nam ad montem caſſinum venit. ⁊ templū Appollonis quod ibi ſitum erat in ſācti Iohannis baptiſte oratorium fabricauit. ⁊ circū adiacentem populū ab ydolatria cōuertit. Sꝫ hoc antiquꝫ hoſtis grauiter ferens. coꝝporalibꝫ eius oculis deterimus apparebat. et in eum ore. oculiſq̄ flammantibꝫ viſibiliter ſeuiebat atq̄ dicebat. Benedicte Benedicte. Sed euz ille nihil ſibi reſponderet: dicebat. maledicte maledicte nō benedicte quid me ꝑſequeris.

Quadam die lap idem quendam in terra iacentē fratres in edificiuꝝ leuare volebāt. ſi nequaꝫ valebāt. Cūq̄ viroꝝ multitudo adeſſet. et ab eis leuari non poſſet. adueniens vir dei benedictionem dedit. ⁊ tunc maxima celeritate leuatus eſt. Ex quo ꝑpendit q̄ dꝫ yabolus illi inſidebat q̄ eū moueri non ꝑmittebat. Cūq̄ fratres ꝑazietem ꝑauloaltiꝫ edificarent. antiquus hoſtis viro dei apparuit. ⁊ quia ad laborantes fr̄es ꝑgeret: indicauit qui ꝑotinus eis ꝑ nunciū miſit. fratres caute vos agite. quia ad vos ſpiritus malignus venit. Vir aut̄ nunciꝫ verba compleuit et ecce ꝑazietem antiquus hoſtis euertit. ⁊ quendaꝝ puerum monachum ruina contriuit. Sed vir dei puerum mortuum ⁊ laceratum in ſacco ad ſe adduci fecit. ⁊ oratione ſua facta. ipſum reſuſcitans operi ꝑredicto reſtituit.

De sancto

Laicus quidam honeste vite singulis annis ad visitandum virum dei ieiunare consueverat. Quodam die dum illuc iret. se illi alter viator adiunxit qui sumendos in itinere cibos portabat. Cumque iam tardior hora extrenuisset: dixit veni frater sumamus cibum ne lassetur in via. Quo respondente quod nullatenus cibum in via gustaret. ad horam ille subtrahit. postmodum ad hoc ipsum inuitavit: sed ille consentire noluit. Denique cum hora iam preterisset et eos longum fatigasset iter. primum et fontem et quicumque poterant ad reficiendum corpus delectare inuenerunt. Tunc viator hoc ei ostendens rogauit ut paululum gustaret et ibidem quiesceret. Cum igitur verba auribus et loca oculis blandirent eidem presens. Cumque ad Benedictum venisset: dixit ei vir dei. Ecce frater malignus hostis semel tibi persuadere non potuit. scilicet non valuit: sed tertio superauit. Tunc ille pedibus eius aduoluit se deliquisse: ingemuit.

Theobaldus rex gothorum experiri volens. utrum vir dei prophetie spiritum haberet. cuidam suo spatario vestimenta regalia tribuit: eumque cum omni apparatu regio ad monasterium destinauit. Quem ille venientem conspiciens: dixit. Pone fili pone hoc quod portas non est tuum. Qui protinus in terram cecidit. quia tanto viro illudere presumpsisset: expauit.

Alterius quidam qui a dyabolo vexabatur ad virum dei ut sanaretur adductus est. Cumque ab eo dyabolum expulisset: ait. Eade et decetero carnes non comedas. nec ad sacros ordines accedas. Quicumque autem die ad sacros ordines accedere presumpseris: iuri dyaboli mancipaberis. Cum hoc aliquo tempore custodisset: sed minores sibi suos preponi in sacris ordinibus cernebat. verba viri dei quasi ex longo tempore oblitus postposuit. atque ad sacrum ordinem accessit. Quem mox is qui eum reliquerat dyabolum tenuit. eumque vexare quousque animam eius excuteret non cessauit.

Vir quidam duos floscones vini. per quendam puerum suum ad eum misit. sed ille unum in via abscondit et alium detulit. Vir autem dei cum gratulatione vnum accepit. et discedente puerum admonuit: di. Vide fili de illo floscone quem abscondisti ne bibas: sed inclina illum caute et inuenies quod intus habeat. Qui confusus valde exiit ab eo. et reuersus volens ad huc probare quod audierat cum flosconem inclinasset protinus de eo serpens egressus est.

Quodam vice dum vir dei in sero caneret monachus quidam filii defensoris ei assistens. et lucernam tenens per spiritum superbie intra se cogitare cepit. Quis est hic cui ego manducanti assisto. lucernam teneo seruitium impedo: Quis sum ego ut isti seruiam: Cui statim vir dei ait. Signa cor tuum frat. signa

Benedicto Fo. XLII.

cor tuum. quid est quod loqueris: Vocatisque fratribus lucernam iussit de manibus eius tolli. ipsum iussit ad monasterium recedere et quietim sedere.

Cum quosdam fratres ad locum quendam mitteret ut ibi monasterium construere. constituta die se ad eos venturum pre-dixit. et qualiter construere debeat: indicabit. nocte vero eadem qua premissus illucescebat dies. monacho quem illic proposuerat atque ei preposito in somnis apparuit. et loca singula ubi queque edificari debuissent subtiliter designauit. Cum autem visioni fide non darent. et adhuc ipsum expectarent. tandem ad eum reuersi dixerunt. expectauimus pater ut venires sicut pre-miseras nec venisti. Quibus ille. Quare fratres ista dicitis: Nunquid non apparui vobis et loca singula designaui: ite et sicut per visionem audistis omnia ordinate.

Non longe ab eius monasterio due sanctimonialia femine ex nobili genere erant: que linguam non restringebant: sed eum qui eis seruat. incantatis sermonibus sepe ad iracundiam provocabant. Qui cum hoc viro dei retulissent: mandauit eis dicens. Restringite linguam vestram. alioquin excommunicabo vos. Quam excommunicationis sententiam non proferendo intulit. sed intendendo. Neque autem nihil mutata. intra paucos dies defuncte sunt: et in ecclesia sepulte. Abi duz misse celebrarent. et dyaconus ex more diceret. qui non communicat: exeat foras. nutritrix earum que pro eis semper oblationem offerebat. eas de sepulcris suis progredi et exire ecclesiam videbat. Cumque sancto Benedicto nuntiatum esset: ille manu sua oblationem dedit dicens. Ite et hanc oblationem pro eis offerre. et ulterius excommunicate non erunt. Quod cum factum fuisset. et dyaconus ex more clamaret ab ecclesia decetero exire vise non sunt.

Monachus quidam cum ad visitandos parentes eisset sine benedictione et ea die que ad eos peruenit defunctus fuisset. et sepultus semel et bis terra eiecisset. parentes eius ad eum venerunt. et ut eius benedictionem impenderet: rogauerunt. Qui corpus domini accipiens ait. Ite et supra pectus eius ponite. eumque sic sepulture tradite: quod cum factus fuisset susceptum corpus terra retinuit: nec vltra terra sicuti visum fuerat se piecit. Quidam monachus in monasterio manere non valens. viro dei tantum insisit: donec ipse iratus abire permisit. Qui mox ut de monasterio exiit. apto ore draconem in itinere inuenit. Quem cum deuorare vellet: clamauit dicens. Currite currite quia draco iste me vult deuorare. Currites autem fratres draconem minime inueniunt. sed tremetum atque palpitantem monachum ad monasterium reduxerunt. Qui statim permisit se nunquam de monasterio ut antea intendebat: recessurum. Quodam tempore dum totam illam provinciam fames valida occuparet.

et vir dei oia que inuenire potuerat egentibus tradi-
didisset. ita qd nihil in monasterio pter modicum
olei in vase vitreo remansisset: iussit celeratio. vt il-
lud modicum olei cuida egenti daret. Ille ho im-
pante audiuit: sed implere contempsit. eo qd nihil
olei fratribus remanebat. Quod vt vir dei pperit
vas vitreum eius oleo p fenestram proijci iussit. ne qd
in monasterio p inobedientiam remaneret. Proie-
ctum itaqz cum sup ingentia saxa cecidisset. Nec vas
fractum nec oleum est effusum. Quod ille leuari iussit
dari in integro postulanti. Monachus aut illud de
inobedientia et diffidentia increpans. se in orationes
dedit. et continuo quoddam magnum uoleum quod ibi erat
oleo plenum fuit. quod adeo excreuit vt p pauime-
tum effluere videretur.

Quada vice ad visitandum sororem suam descen-
derat. Cum aut ad mensam sederet: rogauit eum
vt secum illa nocte maneret. Cui cum ille nullatenus
acquiesceret. illa caput in manibus domini rogaturam
inclinavit. Cuius caput leuasset tanta horru-
scationis et tonitruum virtus. tantaqz inundatio plu-
uie erupit. vt nec quidem pedem mouere potuisset
cum tamen ante serenitas mira esset. Illa enim quod lacri-
marum fluuios fudit. serenitatem aeris ad plu-
uiam conuertit et traxit. Cui vir dei contristatus
ait. parcat tibi omnipotens deus soror. quid est quod
fecisti? Cui illa. Rogauit te et audire nolui: roga-
ui dominum. et exaudiuit me. Modo ergo egredere si
potes. Sicqz factum est vt totam illam noctem p-
nigiles ducerent. atqz p sacra eloquia sese vica-
ria relatione satiarent. Tunc ecce post triduum cum
ille ad monasterium redisset. eleuatis oculis aiaz
sororis sue in specie columbe celi secreta penetra-
tem aspexit. Qui mox corpus eius ad monaste-
rium iussit deferri. et in monumento quod sibi pre-
parauerat collocari.

Quadam nocte cum p fenestram conspiceret
et dominum exoraret. vidit fulsam lucem desuper
cunctas noctis tenebras effugasse. subito autem
totus mundus velut sub vno solis radio collectus
ante oculos eius ad ductus est. ibiqz animam ger-
mani episcopi capuani ad celum deferri videns.
manifeste postea comperit. qd eadem hora a cor-
pore migravit.

Eodem anno quo de hac vita erat exiturus
obitus sui diem fratribus denunciavit. Ante se-
ptimum vero diem sui exitus. apertis sibi sepulcrum
iubet: quod mox febris correptus. eius per singulos
dies languor ingrauesceret: septimo die in ora-
torium se portari fecit. ibiqz exitum suum domi-
nici corporis et sanguinis perceptione munivit.
atqz inter discipulorum manus imbecillia mem-
bra sustentans. erectis in celum manibus stetit. et
vltimum spiritum inter verba orationis efflauit.

Ipsa die duobus fratribus. vni in cella moranti. al-
teri longo posito eadem reuelatio monstrata est
Viderunt namqz viam pallis stratam atqz innume-
ris choruscantibus lampadibus. a cella sancti benedi-
cti versus orientem vsqz ad celum tendentes: cui
venerando habitu vir clarus desuper assistens.
cuius esset via quam cernerent requisivit. Qui cum
se nescire dicerent: ait. Hec est via quam dilectus
domini benedictus celum ascendit. Sepultus vero
est in oratoria sancti Iohannis baptiste: quod de-
structa ara apollonis ipse construxit. Floruit cir-
ca annum domini. quingentesimumdecimumocta-
uum. tempore iustissimi senioris.

Patricius qui cepit

circa annum domini. cclxxx. dum scoto-
rum regi de christi passione predicaret
stans ante eum et appodians se super ferulam quas
manu tenebat. et casu pedi regis supposuerat cum
aculeo pedem perforauit. Rex vero credens san-
ctum episcopum ex industria hoc facere et se ali-
ter fidem christi non posse suscipere. nisi similia pro
christo pateret. patienter sustinuit. Sanctus hoc
tandem intelligens obstupuit et precibus regem sa-
nauit. ac toti prouincie obtinuit. qd nullum vene-
nosum animal ibidem possit viuere. Quod non
solum obtinuit. immo etiam ligna et coena illius re-
gionis. contraria: vt dicitur: sunt venenosa. Qui-
dam vir ouem conuicini sui furatus fuerat et co-
mederat. et cum vir sanctus sepius hortaretur sa-
tisfacere furem quicumqz ille esset. et nullus com-
pareret. dum totus populus ad ecclesiam conue-
nisset in virtute iesu christi precepit. vt in cuius
ventrem onis intrasset coram omnibus balatum
daret. Quod et factum est. et egit reus penitenti-
am. et alij a furtis sibi cauebant.

Erat ei etiam consuetudo omnes cruces quas
videbat deuote venerari: sed ante quandam cru-
cem magnam et pulchram inuisas preterijt. A suis
autem socijs ammonitus cur illam non viderit et incli-
nauerit. Dum precibus a domino requireret cuius esset
audiuit vocem de sub terra. Non vidisti quod ego
hic sepultus sum paganus. et signo crucis indignus
Unde fecit crucem illam abinde tolli. Cum beatus
Patricius per hyberiam predicaret et fructum ibi p-
modicum faceret rogauit dominum. vt aliquod signum
ostenderet per quod vel terrenti peniterent. Iussu igitur
domini in quodam loco circulus magnus cum baculo desi-
gnauit. et ecce terra intra circulum se aperuit. et pu-
teus maximus et profundissimus ibidem apparuit. Re-
uelatusqz est beatus patricio. quod ibi quodam purgatorij
locus esset: in quem quisqz vellet descendere. alia sibi pe-
nitentia non restaret. nec aliquid pro peccatis purga-
torij sentiret. Pleriqz autem inde non rediret. Et quod

rediret eos a mane vsq; in seqns mane ibide mo-
ra facere opteret. Multi igitur ingrediebant q; de-
cetero no reuertebant. Post longu igitur tps mor-
tuo Patricio vir qdā nobilis. noie Nicolaus. qui
pcta mlta pmiserat. cu eū delictoz suoz peiteret
7 purgatoriu scēi patricij sustinē velle. cu3 antea
qndeciz diebz vt oēs faciebāt se ieiunijs maceras-
set. ap̄to ostio cū claue q̄ in quadā abbatia seruaf
in pdictū puteū descēdit. 7 qdā ostiū a latere ipi
us inuēit. In qd ingredies cū qdā ibi oratoriu3
reppissz. quidā monachi albis induti. oratoriu3 i-
trauerunt 7 officiū facientes. Nicolao dixerunt.
vt p̄stans esset. q̄a multa dyaboli temptamenta
cum pcurere oporteret. Cū ille pquiret. qd ad
intorium p̄ hoc hie posset. dixerunt. Cuz te peis
affligi senseris. ptinus exclama. 7 dic. Ihu xpe fi-
li dei viui miserere mihi pctori. Recedentibz igitur
pdictis viris ptinuo assunt demones 7 vt reuer-
tat 7 sibi obediat p̄mo sibi blandis. pmissiombz
psuadet. asseretes q̄ eū custodiēt. 7 ad ppria inco-
lumē pducent. Sed cū eis ille nullatenus obedire
vellet. ptinus diuersaz feraz audiuit voces. pa-
riter 7 mugit. ac si oia elementa pcuterent. Ad
qd cū ille terrore horribili palpitarēt. Ihu xpi fi-
li dei viui miserere mihi pctori. ptinus exclama-
uit. 7 statim omis feraz illaz tumultu terribil p̄q-
euit. Ductus est inde ad aliū locū. 7 ibidem adest
demonū multitudo dicentiu sibi. Putas q̄ ma-
nus nostras euaseris. nequa q̄. s̄ nunc ponit̄ inci-
pies affligi 7 torqueri. Et ecce quidā maximus
ignis 7 terribilis ibide apparuit. Dixeruntq; ei de-
mones. Qui nobis consenseris. illū ignē te iacta-
binus pburendū. Qd cū ille rennueret. ipm ac-
ceperūt 7 in illū ignē terribilē piccerūt. vbi dum
cruciaret. ptinus exclamauit. Ihu xpi fili dei vi-
ui miserere mihi peccatori. statimq; ignis extin-
ctus est. Ad aliū deniq; locū ductus vidit qsdaz
viros in igne viuos cremari. et laminis ferreis cā-
dentibz a demonibus vsq; ad viscera flagellari.
Aliosq; ventres hñtes deorsum terram p̄ dolore
mordere 7 clamare. pace. p̄ce. q̄s tunc demones
grauius flagellabant. Aliosq; vidit q̄z membra
serpentes vorabant. 7 bufones ignitis aculeis eo-
ozū viscera extrahabant. Qui cum eis assentire
nollet. in eundē ignem 7 penas p̄icit. 7 eisdem la-
minis 7 penis flagellat. Sed cum ille exclama-
set. Ihesu xpi fili dei viui miserere mihi peccato-
ri. a pena predicta ptinuo liberatus est. Deinde
ducit ad quendā locū. vbi hoies in sartagine
frigeantur. vbi rota maria erat vncinis ferreis
ignitis plena. in quibz diuersa membra hoies
erant suspensi. Que tāuelociter voluebat q̄ glo-
bū ignē emittebat. Post hoc vidit maximā do-
mū hñtem foueas metallis bullientibus plenas.

In quibz alij vnū pedē. alij duos habebāt. Alij
ibi erant vsq; ad genua. alij vsq; ad ventrem. alij
vsq; ad pectus. alij vsq; ad collū. alij vsq; ad ocu-
los. Sed hec omnia pcurrens. nomen dei inuoca-
bat. Processit iterū 7 quendā latissimū puteū in-
tuet de quo fumus horribilis 7 fetoz intolerabi-
lis exibat. indeq; homies vt feruz candentes. in
modū fauillaz exhibant. s̄ demones eos reimpin-
gebant: dixeruntq; ei demones. locus ille quem
conspicis est infernus. in quo dñs noster beelze-
bub habitat. In ipm igitur puteū te iactabimus si
nobis assentire recusas. Postq; aut illuc iactat
fueris. nullum inde remedium euadendi obtine-
bis. Quos dum ille audire contemneret. ipm ar-
ripientes in pdictum puteū iactauerunt: q̄ tam
vehemēti dolore absorptus est. vt vere oblitus fue-
rit nomen dñi inuocare. s̄ dū ille ad se redies ihu
xpe fili dei viui miserere mihi pctori exclamasset
corde. q̄ voce nō poterat. ptinus inde illesus exi-
uit. 7 omis demonum multitudo tanq; victa eua-
nuit. Ductus igitur ad locum alium vidit quen-
dam pontem sup quē eū trāsire oportebat. Qui
qdē erat strictissimus. 7 instar glaciē politus. et
lubricus sub q̄ fluuius ingens sulphure 7 igne
fluebat sup quē transire dum se posse oīno despe-
raret: tñ recordatus verbi qd euz de tot malis eri-
puit. confidenter accessit. 7 vnū pedem sup pō-
tem ponens ihu xpe fili dei viui miserere mihi pec-
catori. dicere cepit. Validus aute3 clamor adeo
eum terruit. vt subsistere vir valeret sed predi-
ctum verbum protulit 7 securus mansit. Deinde
aliū pedem posuit. et eadem verba iterauit. ad
quemlibet etiam passum eadem verba protulit.
et sic securus transiuit. Cum ergo transisset: i qd-
dam pratum amenissimum deuenit. vbi diuerso-
rum florum mira suauitas redolebat. Et ecce
duo speciosi iuuenes ei apparuerunt. qui ipsum
vsq; ad quendam ciuitatem speciosissimam. ex
auro 7 gemmis mirabiliter rutilantem perduxerunt.
De cuius porta odor mirabilis emanabat
qui illum adeo recreauit quod nullum dolorem
vel fetorem sensisse videbatur. Dixeruntq; ei. q̄
illa ciuitas paradysus esset. In quam cum Nico-
laus intrare vellet. dixerunt ei predicti iuuenes.
q̄ primo ad suos rediret. et per loca que venerat
eum redire oportebat. Demones tamen eum nō
lederent: sed eo viso territi fugerent. 7 q̄ post tri-
ginta dies in pace quiesceret: et tunc illam ciuita-
tem cuius perpetuus introiret. Tunc nicolaus in-
te ascendens. in loco per quem ascendit se resti-
tutum inuenit. et omnia omnibus que sibi conti-
gerant narrans. post triginta dies in domino feli-
citer requiuit.

Annūciatio domi

nica dicitur. qz in tali die ab angelo aduentus filij dei in carnem fuit annūciatus. Congruum em̄ fuit. vt incarnationē filij dei pcederet angelica annūciatio triplici ratione. Primo rōne ordinis cōnotādi. vt lcz ordo reparationis rīderet ordini p̄uancationis. Unde sicut dyabolus tēptauit mulierē vt eā p̄traheret ad dubitatōz. 7 p̄ dubitatōz ad p̄sensum. 7 p̄ cōsensū ad lapsū. sic angel⁹ nūciauit x̄gini. vt nūciando excitaret ad fidē. 7 p̄ fidē ad p̄sensum. 7 p̄ cōsensum ad concipiendum dei filij. Secūdo ratione ministerij angelici. quia em̄ angelus ē dei minister et seruus 7 beata virgo electa erat. vt esset dei mater. congruum est ministrum dñe famulari. conueniens fuit vt beate virgini annūciatio per angelum fieret. Tercio ratione lapsus angelici reparandi. Quia enīz incarnatio nō tm̄ faciebat ad reparationēz humani lapsus: sed etiam ad reparationem ruine angelice. Ideo angeli non debuerunt excludi. Unde sicut sexus mulieris non excluditur a cognitione misterij incarnationis 7 resurrectionis. sic etiam nec angelic⁹ nūcius. Immo deus vtrūqz angelo mediante nūciat mulieri: scilicet incarnationēz virgini marie. 7 resurrectionem magdalene. Cum ergo virgo beata a tercio āno etatis sue vsqz ad quartumdecimūz annum in templo cum alijs virginibus extitisset. 7 votum de seruanda castitate emisisset. nisi deus aliter disponderet. eam Ioseph de sponsauit. domio reuelante. et Ioseph virga frōtente. sicut in hystoria de natiuitate beate virginis plenius continetur. 7 in bethleem vnde orimodus erat necessaria nuptijs prouisurus iuit. Ipsa x̄o in nazareth in domum parentū rediit. Nazareth interpretatur flos. Unde dicit Bern. qz flos nasci voluit de flore in flore. et floris tempore. Ibi igitur ei angelus apparuit. et ipsam salutauit dicens. Ave gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus et benedictus. Bern. Inuitat nos ad Marie salutationem. gabrielis exemplum iohannis tripudium et resalutationis lucrum. Sed hic primo videndum est. quare dominus matrem suam voluit desponsari: Super hoc assignat bern. tres rationes. dicens necessario desponsata est Maria Ioseph. quoniam p̄ hoc misterium a demonibus absconditur. 7 a sp̄o solo virginitas comprobatur. et virginis tam verecundie q̄ fame prouidetur. Quarta ratio est. vt ab omni gradu mulieris obprobrium tolleretur. scilicet a coniugatis. virginibus 7 viduis. Unde ipsa virgo in hoc triplici statu fuit. Quinta rō vt viri ministerio vteret. Sexta vt matrimonij

bonus cōprobaret. Septima vt p̄ virum genealogie series texeret. Dixit ergo angelus. Ave gratia plena. Bern. In ventre gratia deitatis in corde gratia caritatis. in ore gratia affabilitatis in manibus gratia misericordie et largitatis. Idem. Vere plena gratia. quia de plenitudine eius capiunt vniuersi. captiui redemptionem. tristes cōsolationem. peccatores veniā. iusti gratiaz. angeli leticiam. deniqz tota trinitas gloriā. filius hominis humane carnis substantiam.

Dominus tecum. dominus pater tecum qui genuit quem concipis. 7 dominus sp̄s sanctus de quo concipis. et dominus filius tecum quem carne tua induis. sicut dicit Bernhardus.

Benedicta tu in mulieribus. id est sup omnes mulieres. qz. seris m̄. virgo mater. et mater dei.

Triplici maledicto mulieres subiecte erant. scilicet maledicto obprobrij. maledicto peccati et maledicto supplicij. Maledicto obprobrij quo ad nō concipientes. Unde dicit Rachel. Abstulit de⁹ obprobrium meū. Maledicto peccati quo ad p̄cipientes. Unde ps. Ecce in iniquitatibz p̄cepit⁹ suz 7 in peccatis p̄cepit me m̄ mea. Maledicto supplicij quo ad parturientes. Vñ Bern. in dolore panes x̄. Sola autē virgo Maria benedicta est inter omnes mulieres. cuius virginitati fecunditas addit. 7 fecunditati in conceptu sacritatis. 7 scititati in ptu iocunditas. Dicit ergo gr̄a plena sicut dicit Bern. p̄pter quatuor que fulserunt in eius mente. q̄ fuerunt deuotio hūilitatē reuerentia pudoris. magnitudo crudelitatis martirium cordis. Dicit dñs tecū. p̄pter alia quatuor q̄ ei fulserunt e celo sicut idem dicit. que sunt: Marie sc̄ificatio. angelica salutatio. spiritus sancti su peruentio. filij dei incarnatio. Dicit etiā benedicta tu in mulieribus. p̄pter alia q̄tuor. que sic idē dicit fulserunt in ei⁹ carne. qz. f. fuit virginitatis p̄miceria. sine corruptōe fecunda. sine ḡuedie ḡnuda. 7 sine dolore puerpera. Que cum audisset turbata est in sermone eius 7 cogitabat qualis esset ista salutatio. Hinc apparet laus beatissime virginis in auditu. in affectu. et cogitatu. In auditu laudat modestia. quia audit et tacet. In affectu verecundia. vñ turbata ē. In cogitatu prudentia. Turbata est autē de angeli sermone non de e⁹ visione qm̄ beata x̄go āgelos sepe viderat. s̄ nūqz. talia loq̄ntes audierat. Petrus rauā. Venerat inquit angel⁹ bland⁹ in sp̄e: s̄ in sermone tribil. vñ quā leniter sollicitauit visus. nimium turbauit auditus. Ber. Turbata est fuit verecundie x̄ginalis q̄ nō p̄turbata. fortitudinis. q̄ tacuit 7 cogitauit prudentie discretionis. Et tūc angel⁹ p̄fortans eam. dixit. Ne timeas ma. inue. em̄ gratiam apud dominum. Bern. Quam gratiam:

dei et hominū pacem. mortis destructōez vitere patōem.

Ecce ꝑcipies et paries filiū et vocab nomē ei⁹ ih̄m. i. saluatorē. q̄ saluū faciet pplm suū a ꝑctis eoz. Hic erit magn⁹ et fili⁹ altissimi vocabitur. Bern. h̄ ē. Ille q̄ ē magn⁹ de⁹. futur⁹ ē magn⁹. i. magn⁹ hō. magn⁹ doctor. magn⁹ ꝑꝑha. Dixit at maria ad angelū quō fiet istud: qm̄ viz nō ꝑgnosco. i. me n̄ ꝑpono cogniturā. et ita fuit virgo mēte. carne. ꝑꝑosito. S̄ ecce maria interrogat et q̄ interrogat: dubitat. cur ḡ solus zacharias plaḡā taciturnitatis incurrit. Sup̄ h̄ petr⁹ ravenēsis alligat quatuor rōes: dicens. Ille pectoris cognitor. n̄ ꝑba h̄ corda puidit. n̄ qd̄ dixerit. h̄ qd̄ lēserint. iudicauit. Erat ei interrogatū cā dissiliis et spēs pueria. Hec ḡ naturā credidit: ille dubitauit ꝑ natura. Hec itegre ordies q̄rit. ille q̄ deus vult fieri. n̄ posse ꝑscribit. Ille impellētibz exemplis n̄ ascēdit ad fidē. h̄ sine exēplo ꝑcurrat ad fidē. Hec mirat⁹ d̄ ꝑtu ḡ ḡis. ille d̄ conceptu disputat ꝑingali. Nō ḡ h̄ dubitat de facto. sed modū q̄rit et ordies. Nā cū triplex sit mod⁹ concipiēdi. i. natural. spūal. et mirabil. q̄ istoz ꝑcipiat: sciscitat. Et yndēs angel⁹ dixit ei. Spūsc̄s sup̄ueiet i te: q̄ ipm̄ tuū ꝑceptū efficiet. An̄ et d̄ d̄ spūsc̄o ꝑcept⁹: et h̄ ꝑꝑt quatuor rōes. Pr̄io ꝑ ꝑter oñsioz eximie caritatis. vt. s̄. oñdat q̄ iesta bili di caritate ḡbū di caro factū est. Job. ij. sic de⁹ dilexit m̄dm̄ zc̄. et h̄ rō ē m̄gr̄i suaz. Sec̄do ꝑꝑt oñsioz ḡre absq̄ meritis. vt ꝑ h̄ qd̄ d̄ ꝑceptus d̄ spūsc̄o. oñdat q̄ sit ex sola ḡra. quā nulla hōim̄ ꝑcesserit merita. et h̄ rō aug. Terc̄o ꝑ ꝑter ḡtutē opatiōis. q̄. s̄. opatiōe et ḡtute spūsc̄i ꝑcept⁹ ē. et h̄ rō ambro. Quarto ꝑꝑt motū ꝑceptōis. et h̄ rō hugo. d̄ sc̄to victore. Notinū vt ait ad ꝑceptōz naturalē amor viri i mulierē et amor mulieris i vir. Sic i ḡge inq̄t. q̄ in ei⁹ corde amor spūsc̄i singlarit ardebat. ido in carne ē amor spūsc̄i mirabilia faciebat.

Et h̄t⁹ altissimi obūbrabit tibi h̄ fm̄ glo. sic exponit. vmbra a lumie et corpe obiecto solz formari. et ḡgo sic et pur⁹ hō plenitudiez dinitatis cape neq̄bat: h̄ ḡtus altissimi obūbravit dñi i ea i corpea lux dinitatis. corpus suscepit hūanitatē. vt sic possit deū pati. H̄ac expositōez videt t̄agē Bern. q̄ sic ait. Quia de⁹ spūsc̄s est. nos ḡo vmbra corpe sui: tempauit se nos vt ꝑ obiectū viuificae carnis. videamus ḡbū i carne. solē i nube. lumē i testa. cereū i laterna. q̄li di. Illū modū q̄ d̄ spūsc̄o ꝑcipies. dei h̄t⁹ xpc̄ i suo secretissimo ꝑsilio obūbrado occultabit. vt sibi tantū notū habeat et tibi. Ac si dicat qd̄ a me q̄ris qd̄ i te mor expiens: Scies. scies et felicitē scies. sed illo doctore q̄ autore. Ego nūciare missus sū ḡgia-

lem ꝑceptum. non creare. Vel obūbrabit id ē a vicioz eltu refrigerabit.

Et ecce elizabet̄ cognata tua zc̄. Ecce dic̄ vt ondat h̄ ē magnū. nouū et vicinū.

Quatuor d̄ causis conceptus elizabet̄ manē nunciatur fm̄ bern. Prima est cumulus leticie. Secunda perfectio sciētie. Tercia perfectio doctrine. Quarta obsequium misericordie. dic̄ enim sic. Ideo sterilis cognate cōceptus marie nunciatur. vt dum miraculum miraculo addit: gaudio gaudium cumuletur. Vel ideo. quia ꝑfecto decebat vt verbum mor diuulgandū vbiq̄. sciret ꝑus ḡgo ꝑ angelū q̄ audiret ab homine. ne mater dei consilijs filij videretur amota. si eozum que in ternis tamꝑrope geruntur. remansisset ignara. Vel ideo potius vt dum tē saluatoris nūc ꝑcuratoris edocetur aduentus rerū tps et ordinem tenens. Iꝑa postmodum melius scriptozibz atq̄ ꝑdicatozibz referet veritatem. Vel ideo vt audiens vetulam et grauidā cognatam: cogitet inuencula d̄ obsequio. vt sic ꝑuulo ꝑꝑhe detur locus obsequendi dño. et mirabilis miraculum fiat de miraculo. Item bern. Da ḡgo r̄sum festināter. O domina r̄nde verbum. et suscipe ḡbū. ꝑfer tuuz et suscipe diuinum. emitte tranitorū et amplectere sempiternū. surge. curre. aperi. surge ꝑ fidem. curre ꝑ deuotōez. aperi ꝑ plensionem.

Tūc maria expansis manibus et oculis ad celū leuatis ait. Ecce ancilla dñi fiat mihi fm̄ verbum tuū. Bern. alijs i ore. alijs i aure. alijs i manu ḡbum di factū fuisse memorat. Maria at factum est in aure ꝑ angelicam salutatiōez. in corde ꝑ fidē. in ore ꝑ ꝑfessionē. i manu ꝑ ꝑtractatōez in ventre ꝑ incarnatiōem. in gremio ꝑ suscitatiōem in brachijs ꝑ oblatōem. Fiat mihi fm̄ verbum tuū. Bern. Nolo vt fiat mihi aut declamatorie ꝑdicatum. aut figuratiter significatū. aut imaginatorie somnium. h̄ silenter inspiratus. ꝑsonalr̄ incarnatum. corꝑalr̄ inuulceratū. Statimq̄ filius di in vtero illius ꝑceptus ē. ꝑfectus deus: ꝑfectus homo. et in ipa ꝑma die ꝑceptōis tante sapientie ac potētie extitit. quante in .xxx. anno fuit.

Tūc surgens maria abiit in mōtana ad elizabet̄. et cū eam saluasset. Johannes in eius vtero exultauit. glo. Quia lingua n̄ poterat aio exultante saluat. et tue ꝑcuratoris officium ichoat. Fuit at in eius obsequio tribz menlibz donec Jobes nascetur. que maibz suis d̄ terra leuauit. sic in libro iustoz legit.

In hac die: vt dicitur: ꝑ mltā tpm̄ curricula deus mltā opatus est. Que quidaz egregijs ḡlibz sic declarauit. Salue felix dies q̄ vulnera

nra coerces. Angelus est missus et passus. et in cruce
xps. Est adā factus. et eodem tpe lapsus. Ob meri-
tu decime cadit abel fratris abesse. Offert mel-
chisedech ysaac supponit anis. Est decollatus
xpi baptista bts. Est petrus ereptus iacobo sbe-
rode pemptus. Corpore scilicet cum xpo mltis resur-
guit. Latro dulce in p xpm suscipit amen.

Miles quidam diues ac nobil seculo abrenūcia-
uit. et ordine cisterciens. introiuit. et quia lras nescie-
bat erubescētes mōchi tānobilē psonā in lāy-
cos reputari. dederūt ei mgrm si forte modicus
addiscē possit. et sub hac occasiōe in monachos
pmanēt. Sed cū diu cū mgrō fuisset. et nihil omi-
no pter hec duo vōbula Ave maria discē potu-
isset. h tānūde retinuit. vt quicūq; dābularet. qd
qd agēt. ea incessanter ruminaret. Tādē morit̄ et
in cimiterio cū alijs fratrib; sepelit̄. Et ecce super
e tumulū speciosū excreuit liliū. et quodlibet foliū
aue maria lris aureis hēbat inscriptū. Curren-
tes oēs ad tāgrāde spectaculū. terrā d̄ tumlo ef-
foderūt. et radicē filij d̄ ore defuncti. pcedē reppie-
rūt. Intellexerūt ḡcuz q̄nta deuotōne illa duo
vba dixerat. quē dñs tāti honore pdigij illu-
strauit.

Quidam miles quodam die in via castrū hēbat. et
omnes transeūtes sine miseratiōe aliq̄ spoliabat
x̄gēm in matrē di quādie salutabat. nec p aliq̄
impediūto emergēte ab ipā salutatiōe aliq̄ die
cessare volebat. Accidit aut vt quidam vir religiosus
et sanctus inde transitū faceret. et ipm pdict̄ mi-
les p̄tinuo expoliari iuberet. Vir aut sc̄s roga-
uit pdones vt ipm ad dñm suū deducāt. qz ad
ipm hz secreta q̄ pferat. Adductus aut rogauit
militē vt omnes de familia sua in castro pgregari
facēt. vt eis x̄bū dñi pdicaret. Cū aut cōgregati
fuissent. Ille ait. Nequaquā h estis omnes. s̄ ali-
q̄s adhuc deest. Cui cū oēs se ibidē eē assererēt:
aiebat. Diligēter p̄q̄rite et aliq̄nē iuenietis abes-
se. Tūc vn̄ exclamās: dixit. qm solus illuc came-
ran̄ n̄ venisset. Ille aut dixit. Vere ipse ē q̄ solus
deest. Pro eo igr cito mittit̄ et in mediū deducit̄.
Cū aut vix di vidisset reuolutis terribilr oculis.
caput in l̄tar insani agitabat. nec p̄pius accede-
re audebat. Vir aut sc̄s dixit ei. Adiuuro te p
nomen dñi nri ihu xpi. vt qs sis nobis edisseras
et ob quā cām huc venis palā pandas. Cui ille
r̄ndit. Heu adiuuratus. pdē cogor iuit̄. Ego ei
nō sū hō. s̄ demō q̄ formā hois accepi. xij. anis
cū h milite sic pmāsi. Nā n̄ p̄iceps me huc mi-
sit vt diē i q̄ h sue marie salutatiōez n̄ dicēt dili-
genti obfuarē. vt i eū p̄tate accepta ipm conti-
nuo strangularem. et sic in malis opib; vitā fini-
ens n̄ esset. Quacūq; em̄ die illam salutatiōez
dicebat in eum p̄tatem habere non poterā. Ec

ce autem d̄ die in diem diligenti obseruauit. et
nullam diem qn eam salutauerit: p̄m̄isit. Hec
miles audiens. rebement̄ obstupuit. et ad pedes
viri di se p̄iciēs. veniā postulauit. et in melī dei
ceps vitam mutauit. Vir aut sanctus dixit demo-
ni. Precipio tibi demō in noie dñi nri ihu xpi. vt
hinc abscedas. et talē hactenus locū possideas.
vbi nulli gl̄iosam dei genitricem inuocanti no-
cere p̄sumas. Hec inssa vir dei dedit et demon
abscedens euauit. et miles virum sanctum euz
reuerentia et gratiarum actione liberuz abire p-
m̄isit.

Dñe celebratur

natalis sancti thimothei q̄ ab antio-
chia Romam veniens sub melciade
papa. a siluestro prebitero q̄ postea ep̄s vrbis
effectus est. susceptus est hospitio. qd̄ facē tunc
tempis et ipi pontifices formidabant. Siluest-
ro non solum hospitio eū recepisse gaudebat.
sed etiam timore abiecto tam vitam q̄ doctrinā
eius laudabat. Qui per vnum annum et mēses
tres docens xpi veritatem. cum multi per eū po-
puli conuersi fuissent. dignus martirio. tentus a
populo paganorum. et traditus Tarq̄nio vrb̄
prefecto. tormētis plagaz et carceris lōga custo-
dia maceratus. Cum sacrificare nolūisset ydol-
i bonus athleta dei. terco cesus in homicidal
decollatus ē. Quē sc̄s siluester nocte ad domū
suā tulit. abiq; sc̄m melciadem ep̄m venire fecit
Qui cū oib; p̄biteris et dyaconib; p̄ totā noctē
in laudib; pmanens. eius martirium dedicauit.
Quedam autez xpianissima m̄r noie Theone
in orto suo in x̄ sepulcr̄ pauli ap̄li. rogauit m̄cō-
ratū papaz. vt suo sumptu sepulcrū edificās. s̄
cti thimothei corp̄ excipet. Qd̄ factū placuit
omnib; xpianis. vt huius nominis martir. i. thi-
motheus paulo ap̄lo. p̄ eo qm̄ discipulum qn-
dam habuit in sepultura adbereret

Assio christi fu

it ex dolore amara. ex illusione de-
specta. et ex utilitate mlt̄ipli frui-
ctuosa. Dolor autem causabatur

ex quinq;

Dño ex eo q̄ ipsa pas

sio fuit ignominiosa. et hoc p̄pter ignominiosuz
locū. quia i caluarie vbi malefactores puniebā-
tur. propter ignominiosum suppliciu. qz morte
turpissima pdemnatuz est. Crux enim supplici-
um erat latronū. et licet crux tunc esset m̄lte igno-
minie nūc est imense gl̄ie. Vñ aug. Crux q̄ erat

supplicium latronum. nunc trahit ad fratres impatorum.
 Si tantum bonorum deus potuit supplicio suo quantum
 profert suo suo propter ignominiosum prolatum. quia cum scele-
 ratis deputat. et cum latronibus qui primo erant scele-
 rati. postea vero peruersi. et diuinas. qui erat a dex-
 tris. sic dicitur in euangelio Nicodemi. et alii dicitur
 .f. gelmas. qui erat a sinistris. Qui ergo dedit regnum.
 alteri dedit supplicium. Ambrosius. Auctor pietatis in cru-
 ce pedes in seclantibus negociis officia diuidebat.
 precutit deus apostolis. pacem discipulis. corpus in deis. pa-
 tris in spiritum. et gemitum in panibus. latroni padisum. peccato-
 ribus infernum. cruce christiani peritentibus promedabat.
 Ecce testamentum quod fecit christus in morte pedens in
 cruce. Secundo ex eo quod fuit iniusta. quia peccatum non fe-
 cit. et non emendat. voluit iocundus. et id quod venit indigne
 pena toleranda venit. De hoc et iniuste percipue et ac-
 cusabatur. vixit quod tributum reddi. prohibebat. quia se re-
 ge dicebat. et quia se filium dei dicebat. Contra has
 tres accusaciones dicimus in palceue. in persona salua-
 toris tres excusaciones. prole meus etc. vbi expro-
 biam christum contra beneficia eis collata. si liberatorem ab
 egipto. regum in deserto. plantatorem vinee in loco
 optimo. quod dicitur christus. Accusas me de redditione tributi.
 potius gratias agere deberes. quia liberaui te a tributo.
 Accusas me. quia in se dixi regem. potius gratias agere de-
 beres. quia regnum pauperum in deserto. Accusas. quia me
 filium dei dixi. potius gratias agere deberes. quia te in vi-
 neam meam elegi et in loco optimo plantauit. Tercio
 ex eo quod fuit ab amicis. tolerabilior ei est dolor si
 pateret ab his qui aliquid de causa debent esse inimici.
 Al ab his qui sunt alieni vel exenoi. Al ab his qui
 ab aliquid incommoda tulit. si tamen patitur ab amicis. i.
 ab his qui debent esse sui amici. Item a patris. i. ab his
 qui sunt stirpe nati. De his duobus dicitur in psalmo. amici
 mei et proximi mei etc. iob. xxx. noti mei qui sunt alieni re-
 cesserunt a me. Item ab his quibus multa bona protulerat
 iob. viij. Multa bona operatus sum vobis. Berni. De
 bone ibi quod dicitur cum hominibus peruersis. es. quod magis
 et habundantissima largitur eis es. quod dura et aspera. p
 eis passus es. dura verba. duriora verba. durissi-
 ma crucis tormenta. Quarto ex ratione teneritu-
 dis corporis. An in figura christi de dauid dicitur. ij. reg.
 penult. ipse est qui tenerrimus ligni inimicus. Berni.
 De iudei lapides estis. si lapidem percussit molliore.
 dicitur quod resonat timor pietatis et ebullit oleum caritatis
 Item hiero. Tradit et ihs militibus verberat. et il-
 lud sanctissimum corpus pectusque dei capax flagella
 secuerit. Quinto ex eo quod fuit vniuersalis. quia per
 oes partes et oes sensus. Primo ei fuit holor in o-
 culis. quia lacrimatus est. sic dicitur ad heb. v. Berni. Alce-
 dit in altum ut loquens audiret fortiter clamabat ut
 nullus excusaret clamor lacrimas addidit ut homo
 pateret. Alis est his lacrimas fudit. si in resuscitati-
 one lazari et super iherusalem. Itaque pro me lacrimae fue-

rit amoris. vnde et quidam cum vidissent eum lacrimantem
 dixerunt. ecce quomodo amabat eum. Secunde fuerunt com-
 passionis. si bene scire fuerit doloris. Secundo fuit in
 auditu cum ei. obpropria et blasphemie irrogate
 sunt. Episcopus ei spalius quatuor huius in quibus obprobria et
 blasphemias audivit. Huius ei excellentissimam no-
 bilitate. quia quantum ad diuinam naturam fuit eterni regis si-
 lus. et quantum ad humanam de regia stirpe genitus. ita est
 in quantum homo fuit rex regum. et dominus dominantium. Habu-
 it infallibilem veritatem. quia ipse est via. veritas et vita.
 vnde de se ipse dicit. homo tuus veritas est. Filius ei est ho-
 mo siue verbum patris. Huius in superabilem pietatem. quia
 omnia pro ipso facta sunt. et sine ipso factum est nihil. Huius
 in super singulare bonitatem. quia nemo bonus nisi solus
 deus. In his christus audivit obprobria et blasphe-
 mias. Primum quod ad nobilitatem. math. xij. Non
 est huius filius fabri nomine matris eius de maria etc. Se-
 cundo quod ad pietatem. math. xij. huius non eicit demonia nisi
 si in principe demonum. Item math. xxvij. Alios sal-
 uos fecit seipsum non propter saluum facere. Ecce dicitur ipse
 impotentem cum tamen adeo potentes extiterit. quod psecuto-
 res suos sola voce perstravit. Nam cum interrogasset
 quem queritis. et illi respondissent ihesum nazarenum. ut
 ipse dicit. ego sum. abierunt retro. et continuo ceci-
 derunt in terram. Aug. Una vox turbam odijis feroces
 armis et in bile. sine villo telo percussit. repulit. strauit
 virtute latentis diuinitatis. quod indicatur faciet
 quod iudicatur. Huius fecit quod regitur. poterit. quod mortuus
 huius potuit. Tercio quod ad veritatem. Joh. viij. Tu
 de te ipso testimonium perhibes. testimonium tuum non est verum
 Ecce quia dicitur eum medacere. cum tamen ipse sit via. veri-
 tas et vita. Hanc veritatem pilatus scire vel audi-
 re non meruit. quia ipse huius veritatem non indicauit. In-
 choauit quippe iudicium a veritate. sed non in
 veritate permansit. et ideo de veritate questionem
 meruit inchoare. sed non meruit solutionem audi-
 re. Ratio alia est huius aug. quare solutionem non audiunt.
 quia cum illam questionem fecisset. subito venit illi in
 mentem consuetudo iudeorum quae solebat vnus dimit-
 ti in pascha. et ideo statim exiit et solutionem non ex-
 pectauit. Tercia ratio est huius Anisost. quia sciebat
 quod questio tam difficilis indigebat multo tempo-
 re et multa discussione. et ipse ad liberationem christi
 properabat. et ideo statim exiit. Legitur tamen in eu-
 gelio nicodemi quod cum pilatus ihesum interrogasset
 quod est veritas. Ihs ei respondit veritas de celo est.
 Et pilatus. In terris non est veritas. dicit ei ihs. quod
 modo pro veritas esse in terris quae iudicatur ab his qui
 pietatem habent in terris. Quarto quo ad bonitatem
 dicebant ei ipse esse peccatorem in corde. Joh. ix.
 Nos scimus quod huius homo peccator est. seductore esse
 huius mone. Luce. xxij. comouit populum docens per vni-
 uersam iudeam. incipiens a galilea usque huc. legis
 preuancatorem in ope. Joh. ix. non est huius homo a deo

q̄ sabbatū n̄ custodit. Tercō fuit in odoratu. q̄ magnū fetorē sentire potuit in loco caluarie. vbi erat corpa fetida mortuorū. An̄ dī scolastica hystoria. q̄ caluaries pprie ē os capitū hūani nudū. vñ 7 q̄ ibi decollabāt rei 7 mltā ossa capitū ibi aspsa erāt. dicebat caluarie loc⁹ vel caluariarū. Quarto fuit i gustu. vñ cū clamaret: sitio. dederūt ei acetū cū mirra 7 felle mixtū. vt ex aceto citi⁹ moreret. 7 ipi custodes a custodia citi⁹ liberarent. Diē et crucifixos citi⁹ mori si acetū bibāt. 7 ex mirra pateret olfact⁹. 7 ex felle gustus. Aug. p mero replet sinceritas aceto. iebatur felle dulcedo. adducit innocētia. p reomōnī vita p mortuo. Quinto fuit i tactu. q̄ i oib⁹ p̄tib⁹ corpis a plāta pedis vsq; ad v̄ticē nō fuit i eo scitas. De h̄ at̄ q̄r̄ i oib⁹ sētib⁹ dolores hūit. dicit bern. Caput angelicis tremebūdū spirantib⁹. tenitate spinarū pūgit. facies pulcra p filijs hoīm. sputis iudeorū deturpat. oculi lucidiores sole. caligāt i morte. aures q̄ audiūt angelicos cātus audiūt pctōrū insult⁹. os q̄ dōc̄ angelos. felle 7 aceto potat. pedes q̄ scabellū adorat. qm̄ sc̄m̄ ē. cruci clauo affigūt. manus q̄ formaueūt celos. sē i cruce extēse 7 clauis affixe. corp⁹ x̄berat. lat⁹ lācea pforat. Et qd̄ pla: nō remāsit i eo nisi lingua vt. p pctōrib⁹ exoraret. 7 m̄rez discipulo p̄medaret.

Secūdo e⁹ passio fuit

ex illusiōe respecta. Quatuor ei vicib⁹ fuit sibi illusiū. P̄mo in domo anne vbi recepit spura. a lapas. velatōez oclorū. Bern. Vultū tuū bone ibi desiderabile. in quē desiderāt āgeli. p̄spicē: sputis inq̄naueūt. maib⁹ p̄cussert. velo p̄ delusione operuerūt. nec amans vultenib⁹ peccerūt.

Secōdo i domo herodis q̄ eū fatuū 7 nō sane mētis existimās. ex eo q̄ nullū ab eorū sū habē potuēat. p̄ tenliōe eū veste alba induit. Bern. Tu hō es 7 habes p̄tū d̄ florib⁹. 7 ego te⁹ hēo coronā d̄ spinis. tu habes cirotbecas i maibus 7 ego hēo clauēs defixos. tu i albis vestib⁹ tripudias. 7 ego p̄ te tenlusus fui ab herode i veste alba. tu tripudias cu3 pedib⁹. 7 ego laboraui cum meis pedib⁹. tu i choreis brachia extendis i mōdū crucis i gaudiū 7 ego meā cruce extēsa hūi i obpropriū. Ego i cruce dolui. 7 tu i cruce exultas. tu habes lat⁹ aptū 7 pect⁹ i signū vane glie 7 ego latus effossū hūi. p̄ te. tū reuertē ad me et ego suscipiā te. Sz̄ q̄re d̄ns tpe sue passiōis corā herode pilato 7 iudeis sic tacebat. h̄ mplex ē rō. P̄tia rō ē. q̄ nō erāt digni audire suā m̄sionē. Secūda q̄ ena peccauerat p̄ loq̄citatez. 7 iō x̄pc voluit satisfacc p̄ taciturnitatez. Tercia. q̄ qcqd̄ m̄debat totū calūniabāt 7 de p̄nabāt.

Tercō i domo pilati. vbi milites clamidē cocineā circūde dert ei. arūdinē i manum de dert. 7 coronā spineā sup̄ caput e⁹ posuerūt. 7 genu flexo dicebāt. aue rex iudeorū. Illa at̄ spinea corona dī fuisse d̄ iuucis marinis. q̄ acies n̄ min⁹ ipina dura ē 7 p̄ncētia. vñ 7 sāguiez d̄ capite credit illa corona spinea extraxisse. An̄ Bern. caput illud vinū mltiplici spinarū tenlitate. vñ ad cerebz p̄fixū est. De aia sē tres opiniōes. vbi. f. aia p̄ncipalē hēat sedē. f. vñ i corde. p̄t̄ illud. de corde exeūt cogitatōes male zc. vñ i sāguie. p̄t̄ illud. Leuit. aia ois carnis i sāguie ē. vñ i capite. p̄pter illud. Inclinato capite tradidit spiritum zc. H̄ac triplicē opionē iudei saltē ip̄o facto vidētur sciuisse. P̄ā vt ei⁹ aiaz a corpe auellēt. q̄stierūt ip̄az i capite cū spinas vsq; ad cerebz infixerūt. q̄stierūt in sāguie. cū eius venas in maib⁹ et pedib⁹ aperuerūt. q̄stierūt in corde cū e⁹ lat⁹ p̄forauerūt. Cōtra has tres illusiōes i pasceue premitimus an̄ reuelatōez crucis tres adoratōes: di. Ayos zc. q̄ ter honorātes. ter illusiū. p̄t̄ nos

Quarto in cruce. Math. xxvij. p̄ncipes sacerdotū illudētes cū seniorib⁹ 7 scrib dicebāt. si rex isrl̄ ē descēdat nuuc de cruce 7 credamus ei. Bern. sup̄ hūc locū. iteri passiaz magis exhibet hūilitatē p̄medat. obediētiā implet. caritatē p̄ficiat. In his nēpe v̄tutū gēmis q̄tuor crucis cornua ornant 7 sup̄eminētor caritas. a dextnis obediētia. a sinistris p̄tia. radix oīm v̄tutū hūilitas i. p̄fūdo. Hec oia q̄ x̄ps passus ē Bern. breuit colligit di. Demor ero q̄d̄iu v̄xero. labor q̄s ptulit i p̄dicando. fatigatōnū i discurrendo. v̄giliarū in orādo. tēptatōnū i ieiuuando. lacrimarū i patiēdo. insidiarū i colloq̄ndo. postremo puicior. sputorū. colaphorū. sublanationū. clauorū exprobationū.

Tercō passio fuit vtili

tate mltiplici fructuosa. Cui⁹ vtilitas p̄t̄ eē triplex. f. pctōrū remissio. gr̄e collatō. 7 glie exhibitio. Et hec tria notant in titulo crucis. q̄ ihs q̄ ad p̄mū. nazaren⁹ q̄ ad secūdū. rex iudeorū q̄ ad terciū. q̄ ibi erimus om̄es reges. De eius vtilitate dicit aug. Culpam telenit x̄pc p̄ntē. p̄teritam 7 futurā. P̄terita pct̄a tulit ea remittendo p̄ntia hoies ab eis retrahendo. futura gr̄am q̄ vitarent p̄ferēdo. De eius eē vtilitate dicit aug. Admiremur. q̄tulemur. amemus. collaudemus. adorem⁹. Qm̄ p̄ redemptoris nr̄i morte3 de tenebris ad lucem. de morte ad vitam. d̄ corruptione ad incorruptionem. d̄ exilio ad patriā de luctu ad gaudium vocati sumus.

Vtilis autem mod⁹ redēptōnis nostre fuerit. patet ex quatuor rationibus. videlicet. quia

fuit acceptissimus ad placandū deū. & gruentissimus ad curandū moribū. efficacissim⁹ ad ebēduz gen⁹ hūanū. prudētissim⁹ ad expugnanduz hūani generis inimicū. Prō g̃ fuit acceptissim⁹ ad placandū & recōciliandū deū. q̃ sic dicit anselm. i. l. i. cur de⁹ hō. Nihil aspiciū & difficilī p̃t hō pati ad honorē di spōte n̄ ex debito. q̃ mortē. Et nequaquā magi hō p̃ dare dō. q̃ cū se morti tradit ad honorē ip̃i. Et h̄ ē qd dicit ad eph. v. Tra didit semetip̃z oblatōz & hostiā dō i odorē suauitatis. Quat̃ at̃ fuit sacrificiū nos de op lacās & recōciliās. dicit aug. i. l. d. trin. Quid tam grate suscipi possit q̃ caro sacrificij n̄i corpus effectū sacerdotis n̄i. vt qm̄ q̃tuor p̃siderat̃ i oī sacrificio. i. an offerat. qd offerat. p̃ q̃b offerat. & q̃s offerat. idē ip̃e vnus vnusq̃ mediator. p̃ sacrificiū pacis recōciliās nos dō. vt vnū cū ip̃o maneret cui offerebat. vnū in se faceret p̃ q̃b offerebat. vnū ip̃e eēt q̃ offerebat & qd offerebat. De h̄ at̃ et̃ q̃lit̃ p̃ xpm̄ sum⁹ recōciliati. dicit idē aug. q̃ xpc̄ ē sacerdos & sacrificiū. de⁹ & templū. sacerdos p̃ quē sum⁹ reconciliati. sacrificiū q̃ sumus recōciliati. deus cui sum⁹ recōciliati. templū i q̃ sumus recōciliati. An̄ q̃busdā h̄ac recōciliatōz p̃cipēdēt̃. **A**ut̃ i p̃sona xpĩ exp̃obiat̃ dices **L**ū eēs inimicus p̃i meo recōciliati te p̃ me. cūz elles lōge ego veni vt redimerē te. cū inter montes & siluas errares. q̃siui te. iter lapides & ligna inueni te. & ne lupoz ferarūq̃ rapido ore lamāris collegi te. hūens meis portauī te. p̃i meo reddidi te. laboraui. sudauī. caput meum spinis opposui. manns meas. clauis obieci. lācea latus aperui. tot non dicā iūris. s̄ asp̃itabz lanat̃ sū. s̄ agnēz meū fudi. aiaz meā posui. vt p̃iūgerē te mihi. & tu diuidens a me. Secūdo fuit & gruentissimus ad curandū moribū. & gruitas at̃ attendit̃ ex pte t̃pis. ex pte loci. ex pte modi. Primo ex pte t̃pis. q̃ adā fact⁹ fuit & peccauit i mente marcio. & fena sex̄ & hora sex̄. & iō xpc̄s pati voluit i marcio. q̃ i die q̃ fuit ānūciatus fuit & passus. Itē feria sex̄ & hora sex̄. Secūdo ex pte loci. qm̄ locus sue passiōis tripl̄ cōsiderat̃. i. aut̃ p̃nis. aut̃ sp̃alis. aut̃ singlaris. Locus p̃nis fuit tra. p̃missiōis. sp̃alis caluarie locus. singlaris crux. In loco at̃ p̃ni p̃mus hō fuit format⁹. q̃ i p̃nibz ill̄ i iudamascū i agro damasceno dicit̃ fuisse format⁹. In loco sp̃ali fuit sepult⁹. q̃ ibidē vbi xpc̄s pass⁹ ē: adā dicit̃ fuisse sepultus. licz autenticū n̄ sit. cum fm̄ hiero. adam in ebron monte sepultus fuerit sic ēt̃ Josue. xiiij. xp̃s ille b̄i. In loco singlaris fuit deceptus. nō q̃ i illo ligno i q̃ xpc̄s passus ē adāz fuit deceptus. sed p̃ tanto dicit̃. q̃ sicut adā deceptus fuit i ligno. ita xp̃c̄ passus fuit i ligno. In qdā t̃m̄ hystoria grecoz dicit̃ q̃ in eodem. Tercio

ex pte modi curandi. q̃ quidem modus fuit p̃ similia & p̃trana. Per similia. qm̄ sicut dicit̃ aug⁹. in li. d. doctrina xp̃iana. p̃ feminam deceptus. p̃ feminam natus. homo hominem. mortal̄ mortales. morte mortuos liberauit. Ambro. Ex terra virgine adam. Xpc̄s ex virgine. Ille ad imaginem dei. hic imago dei. p̃ mulierem stulticia. per mulierem sapientia. Nudus adam. nudus christus. mors per arborem. vita per crucem. in deserto adam. in deserto christus. Per p̃trana. q̃ niam primus homo fm̄ greg. peccauerat p̃ superbiam. inobedientiam & gulam. voluit em̄ assimilari dō p̃ scientie sublimitatem. transgredi p̃cepti dei sublimitatem & gustare pomi iuauitates & qm̄ curatio h̄z fieri p̃ contrarium. ideo iste modus satisfaciendi & gruentissimus fuit. q̃ fuit p̃ humiliationem. diuine voluntatis impietionēz & afflictionem. De his tribus ad p̃bū. ij. humiliavit semetipsum quo ad primum. factus obediens quo ad secundum. vsq̃ ad mortem q̃ ad tertium. Tercio fuit efficacissimus ad trahēdum genus humanum. Nunq̃ em̄ saluo libertatis arbitrio. magis ad amorem suum & fiduciam genus humanum attrahere potuit. Qualiter autem per hoc ad amorem nos attrahit. dicit̃ Bern̄. Super omnia reddit te mihi amabilem bone Ihesu calix quem bibisti. opus redemptionis nostre. Hic omnino amorem nostrum facilem vendicat totum tibi. hic est quod nostrā deuotionem & blandius allicit. & iustius erigit. & fortius stringit. & vehementius afficit. Etenim vbi te exinanisti. vbi te naturalibus radiz exuisti. ibi pietas magis emicuit. ibi caritas plus effulsit. ibi gratia amplius radiavit. Qualiter autem ad fiduciam dicitur. Ro. viij. qui etiam pro proprio filio suo non pepercit. sed pro nobis omnibus tradidit illum. quomodo non etiam omnia cum illo nobis donauit. De h̄ et̃ bern̄. Quis n̄ rapiatur ad spem impetrandi fiduciam. qui ei attendit corporis dispositionem. videlicet caput inclinatū ad osculum. brachia extensa ad amplexandum. manus p̃foratas ad largienduz latus aptum ad diligendum. pedum affixionēz ad nobiscum p̃manendum. & corporis extensionem ad se totum nobis impendēdū. Quarto fuit prudentissimus ad expugnandū hūani generis inimicū. Job. xxvj. prudentia ei⁹ percussit superbum. Et vit. Nunq̃ poteris cape leuiatan hāmo: Xpc̄s em̄ hāmū sue deitatis abscōderat sub esca humanitatis. & dyabolus cape volens escam carnis. captus est ab hāmo deitatis. De hac prudenti captione dicit̃ aug. Venit redemptor & victus est deceptor. & qd̄ fecit redemptor captiuatoris n̄o tetendit mulcipulam. s. crucez

suā. 7 posuit i ea escā sanguiez suū. ipe at voluit
fundē sāguiez n̄ debitoris. pp̄ qd̄ r̄cessit a dei-
toribz. H̄mōi at̄ debitū ap̄s vocat̄ ciroḡpbz
qd̄ qd̄ x̄ps tulit 7 cruce affixit. De q̄ ciroḡp̄bo
dic̄ aug. Eua pctm̄ a dyabolo mu. auit. ciro-
ḡp̄bā icrip̄sit. fideiussorē dedit. 7 vsura posteri-
tati creuit. Tunc ei a dyabolo pctm̄ mutuauit.
qn̄ p̄ceptū di sue p̄uissioi v̄l suggestioni cō-
sensit. ciroḡp̄bū sc̄p̄sit. qn̄ manū ad pomū veti-
tū porrexit. fideiussione dedit. qn̄ adā pcto p̄se-
tūre fecit. 7 sic vsura pcti posteritati creuit. Lon-
tra igr̄ p̄tēntes h̄ac redēptōez q̄ nos d̄ inimici
p̄tate reduxit. Bern. exp̄obzando dic̄i p̄sona
x̄pi. H̄p̄le me? ait d̄ns. qd̄ tibi facē potui 7 n̄ fe-
ci: qd̄ cause ē q̄ inimico meo maḡ libz fuisse q̄
mibi: nec ille creauit vos s̄ nec pauit. h̄ p̄na s̄ vi-
rent̄ inq̄tis. nō ille s̄ ego r̄demi vos q̄ pcto: nō
vtiqz auro corruptibili v̄l argēto. n̄ sole aut̄ lūa
n̄ saltē angeloz aliq̄. s̄ p̄p̄io vos cruore redemi
Letez si neqz tāmpli iure de q̄cū a vob̄ ē eli-
cē famulati om̄ssis oibz meū saltes ex tenario
diurno p̄uenite. Et q̄ i morte x̄pm tradide-
rūt. iudas p̄ auariā. iudei p̄ inuidiā. pilat⁹ p̄ ti-
more. ido vidēduz eēt d̄ pena a deo his inflicta
merito h̄ pcti. s̄ d̄ pena 7 origie iude iuēnes in
legēda sc̄ti iacobi minoris. De pena at̄ 7 origine
pilati i q̄dā h̄storia licz apocrip̄ba sic leḡ. Fu-
it q̄dā rex noie Tyz⁹ q̄ q̄ndā puellā noie pilam
filā cuiusdā molendinarij noie atus carnalr̄ co-
gnouit. 7 d̄ ea filiū generauit. pila at̄ ex noie suo
7 noie p̄is sui q̄ dicebat̄ atus vni nomē cōpo-
suit. 7 nato puero imposuit ei nomē pilat⁹. Luz
at̄ pilat⁹ tres ānos h̄iet. ipm pila ad regē tran-
smisit. H̄ebat at̄ rex filii d̄ regīa piuge sua. q̄ ve-
re pilato coetane⁹ videbat̄. illi dū ānos d̄ cre-
tōnis attigissent. sepius luctamine. pugne 7 fun-
da adinuicē colludebant. s̄ 3 regl̄ legitim⁹ fili-
us vt genere erat nobilior. sic in oi loco pilato i-
ueniebat̄ strenuor. 7 in oi genē certaminis apti-
or. ob s̄ pilatus inuidie luore p̄mot⁹. 7 felleo do-
lore stimulat⁹. fratre suū latet̄ occidit. Quod
rex audiens rebem̄ter doluit. 7 cōtione p̄uoca-
ta qd̄ d̄ scelerato 7 homicida faciēdo sit filio re-
q̄siuit. Qui oēs reū mortis eē vnanimē excla-
mauerūt. Rex at̄ ad se reuersus. iniq̄tatē iniq̄ta-
te noluit duplicare. s̄ ipm p̄ tributo qd̄ annua-
tim debebat romānis in oblidē misit. nū volens
inoxius eē ab occisiōe filij. tum a tributo roma-
noz cupiēs libēari. Tūc ei t̄pis erat rome filius
regis francie. quē silr̄ rex miserat romā p̄ tribu-
tis. H̄uic pilatus associatus ē. cū se ab eo mori-
bz 7 industria p̄celli videret. cū inuidie stimul̄ agi

tatus occidit. s̄ cū romani qd̄ d̄ eo faciēdū eēt
set inquirerent: dixerūt. H̄ic si superuixerit q̄
fratrem necauit. obsidem iugulauit. reipublice
plurimum vtilis erit. 7 colla ferociū hostiū feror
ipe tomabit. Dixerunt ergo cū reus mortis ha-
beat. in pontbos insulam gentibz illis q̄ nulluz
patiu n̄ iudicem. iudex p̄ficiatur. si forte eius
nequicia ipsoz p̄tūmācia edomet̄ si non qd̄ me-
ruit patiatur. Missus igitur pilatus ad gentem
ferocem. 7 suoz iudicem p̄mp̄tricem. nō insc̄a
ad quos missus lit. 7 q̄pendula vite sue senten-
tia tacite rem p̄siderans. vitam suare voluit. et
gentes nequam ipe minis 7 p̄missis. supplicio 7
precio penit⁹ h̄uigauit. Qui igr̄ tād̄re gentis
victor extitit. a pontbos insula p̄tūmācia pilat⁹ no-
men accepit. Herodes at̄ hominis illius indu-
striam vt audiuit. x̄lutys eius cōgaudens. ipe
x̄lutus eū ad se munēbz 7 inter nūcijs inuita-
uit 7 sup̄ indeam 7 ib̄lin p̄tatem 7 vicem suaz
tradidit. Qui cum pecuniam innumerabilē cō-
gregasset. nesciente herode romā adijt 7 infini-
tas pecuniam tyberio impatori obtulit. 7 ab eo
sibi dan̄ quod ab herode tenebat munēbz im-
petrauit. H̄mōi causa facti sunt inimici pilatus
7 herodes. quoadusqz tempe p̄sionis d̄ni euz
sibi recōciliavit eo q̄ dominum ad se misit. Alia
causa inimicitie assignatur in h̄storia scolastica
Quidam enim se filium dei faciens multos de
galileis seduxerat. q̄s cum in garizin d̄duxisset.
vbi dixerat se ascensurum in celum. sup̄ueniens
Pilatus ipsum cum omnibus occidit. timēs ne
similiter iudeos seduceret. Ob hoc facti sūt in-
imici. quia herodes presidebat galileis. 7 vtra-
qz causa potuit esse vera. Cum Pilatus domi-
num iudeis crucifigendum tradidisset. timens
tamen offensam Lyberij cesaris. eo q̄ condem-
nasset sanguinem innocentem. quendam sibi fa-
miliarem pro sui excusatione ad cesarem desti-
nauit. Interea cum Lyberius morbo graui te-
neretur nunciatur eidem q̄ hierosolimis qui-
dam medicus esset. qui omes morbos solo x̄-
bo curaret. nesciens q̄ eum Pilatus 7 iudei oc-
cidissent. Dixit itaqz volusiano sibi puato. Va-
te citius trans p̄tes marinas. dice qz pilato vt
h̄c medicus mibi mittat. qui me plune sanitati
restituat. Cū autē ille ad pilatum venisset 7 man-
datum impatoris exposuisset eidez. territus pi-
latus. quatuordecim dierum inducias postula-
uit. Intra qd̄ spatium. dum volusianus quan-
dam matronaz que fuerat familiaris Iheiu no-
mine x̄ronicam. vdi naz x̄ps ih̄sus inueniri pos-
set. interrogasset ait. H̄cu dominus meus 7 d̄
me⁹ erat quē pilatus p̄ inuidiam traditus con-

demnauit et crucifigi precepit. Tunc ille nimis dolens ait. Vehementer doleo. quia quod mihi dominus meus exple iusserat. non valeo. Cui veronica. Domine me cum predicando circuiret. et ego eius presentia nimis iute carere. volui mihi ipsi de pigri imagine ut dum esset puarere presentia. mihi saltem prestaret solatiu imaginis sue figura. Cuius lintheam pictori deferre pingedum. dominus mihi obuiauit. et quod sederet in quatuor. Cui cum vicem apulisset. a me petijt panem et ipsius mihi venerabili sua facie reddidit insignitum. Imaginis ergo aspectu si dominus tuus deuote intuebitur continua sanitatis beneficio potest. Cui ille. Ene buulimodi imago auro vel argento operabilis. Cui illa. non. sed pio affectu deuotiois. Tunc igitur proficiscar et videndam cesari imagine deferam. et reuertar. Venit igitur volusianus cum veronica romana duxitque Lyberio imperatori. Ihesum a te diu desideratum pilatus et inde iniuste morti tradidit. et per inuidiam crudelibus patibulo affixit. Venit igitur matrona quidam mecum ipsi ibi imagine deferens. quia si deuote prospexeris. mori salutatis tue beneficium obtinebis. Cesar igitur panem sericis viam sterni fecit. et imagine sibi presentia precepit. quod mori ut ea fuit ituit. salutarem presentiam esse assecut. Postquam igitur pilatus impio cesaris capite et romana producit. Audies cesar pilatum romana aduocis se. nimio furore se eum replere. eum ad se adduci fecit. Dilatus autem tunicam domini inconsutilem secum tulit quam induta coram imperatore portauit. Moris ut imperator eum vidit. omnes iram deposuit. et eum perit assurrexit. nec sibi durei aliquid loqui preualuit. Et quod ei absentia videbat taterribiliter ferens. nunc in eius presentia inuenit quod animo mansuet. Cuius eum licentiaisset. moris eum tibi excadescit. se miserum clamans quod eum furore sui pectoris minime ostendisset. Statim eum reuocari fecit. iuras et pretestas quod filii mortis est. nec phas sit eum vine super terram. Qui ut eum vidit continuo eum salutauit et omnes animi ferocitatem abiecit. Mirant omnes mirabantur et ipse quod sic presentia dum abesset. excadescit. et dum presentia esset. nihil ei aspe loqui possit. Tunc deo nutu vel forte alio christiani suasi. ipsa illa tunica expoliari fecit. et presentia animi ferocitatem resupsit. Cuius deus imperator plurimum miraret. deum est sibi quod illa tunica fuisset domini ibi. Tunc imperator ipsum in carcere recipi iussit. donec sapientia consilio deliberaret quid de eo fieri oporteret. Data est imperatori suum ut morte turpissima daret. Audies hunc pilatum cultello proprio se necauit et tali morte vitam finiuit. Cognita cesar morte pilati dixit. Vere mortuus est morte turpissima cui manus propria non peperit. Dole igitur ingenti alligat et in tyberim fluvium imergit. Spiritus vero maligni et sordidi corpori maligno et sordido gaudentes. et nunc in aquis nunc in aere rapietes. mirabiles inundationes in aquis mouebant. et fulgura. tepe

states. tonitrua et grandines in aere terribiliter generabant. ita ut cuncti timore horribili tenerent. Quapropter romani eum a tyberis fluvio exherentes denudatis cum ipsum vienna deportauerunt et rodano fluvio immerferunt. Vienna enim dicitur quia via gebenne. quia erat tunc locus maledictionis. Al potius dicitur bienna eo quod ut dicitur biennio sit constructa. Sed ibi nequa spiritus non defuerunt. ibidem eadem operantes. Hoies ergo illi tantam infestationem demonum non ferentes. vas illud maledictionis a se remouerunt. et illud sepeliendum iohanne ciuitatis territorio commiserunt. Qui cum nimis presentibus infestationibus grauaretur. ipsum a se remouerunt. et in quadam puteo montibus circumspecto immerferunt. vbi adhuc relatote quondam. quidam dyabolice machinationes ebullire vident. Hucusque in predicta hystoria apocrypha legunt. quod vtrum recitata sint lectoris iudicio relinquit. Non tamen quod in hystoria scolastica legitur. quod pilatus a iudeis accusatus est apud tyberium et violente innocenti interfecit. et quod iudeis reclamantibus imagines gentiliu in templo ponebat. et quod pecuniam repositam in corbonam in suos redigeret versus inde faciens aqueductum in domum suam et pro his omnibus deportatus est in exilium lugduni unde oriundus fuerat ut ibi in obprobrium gentis sue moreretur. Postuit esse si tamen illa hystoria continet veritatem. quia primo iam edictum dederat ut lugdunum iam in exilium deportaret. et quod ante reuersionem volusianus ad imperatorem ibi fuerat deportatus. Sed postmodum tyberius audiens qualiter christum occidisset. ipsum de exilio educi. et ad se romam adduci fecit. Eusebius autem et beda in suis chronicis non dicunt ipsum in exilium legatum. sed tamen quod in multas calamitates incidens propria manu se pemittit.

Acto de festiuita

ntibus quod occurrunt infra tempus deuotionis. quod incepit a adam et durauit usque ad moysen quod tempus representat ecclesia a septuagesima usque ad pascha. Sequitur videtur de festiuitatibus quod conueniunt infra tempus reconciliacionis. quod tempus representat ecclesia a pascha usque ad octauam penthecostes.

Resurrectio christi

tercia die a passione ipsius facta est. Circa ipsas resurrectionis dominice. vii. per ordines se consideranda. Primo quod quare sit quod tertia die et tertia noctibus in sepulchro iacuit et in die tertia resurrexit. Secundo quare non statim post mortem resurrexit. sed in die tertia expectauit. Tercio quare resurrexit. Quarto quare resurrectionis suae accelerauit necesse ad generale resurrectionis distulit. Quinto pro quod resurrexit. Sexto resurgens quare apparuit. Septimo quare factos pres

q̄ erāt in limbo inde eduxit. 7 q̄d ibi egit.

Circa p̄mū notādū q̄

xpc̄ t̄m̄b dieb̄ 7 t̄m̄b noctib̄ i sepulcro fuisse d̄z
h̄m̄ aug. p̄ sinodoche. vt̄ prima dies accipiatur
h̄m̄ p̄tē sui extremā. secūda dies h̄m̄ se rotā 7 p̄
tē sui integrā. tertia h̄m̄ p̄tē sui p̄mā. 7 sic erāt tres
dies. 7 q̄libz̄ boz̄ diez̄ suā noctē h̄m̄it p̄cedētes
tē ei h̄m̄ bedā mutat̄ ē h̄ ordo 7 cursus diez̄ ac
noctū. Antea ei dies p̄cedebāt 7 noctes seq̄bā
tur. P̄ passioem at̄ h̄ ordo mutat̄ ē. ita q̄ no
ctes p̄cedūt 7 dies sequūt̄. Et h̄ misterio p̄gru
it. qm̄ h̄ō p̄mo d̄ die gr̄e cecidit i noctes culpe. p̄
xpi at̄ passioez̄ 7 resurrectioez̄ de nocte culpe re
dijt ad diez̄ gr̄e.

Circa secūdū sciendū

ē q̄ p̄ueniēs fuit vt̄ n̄ statū qm̄ mortu⁹ fuit xpc̄ re
surgēt. h̄ vsq̄ i die terciuz̄ expectaret. p̄p̄t q̄nq̄
rōnes. P̄mo p̄p̄t significatioez̄. vt̄. s. ex h̄ signifi
cariet. q̄ lux sue mortis curauit n̄r̄az̄ duplā mor
tē. 7 iō vna die inteḡ 7 duabz̄ noctibz̄ iacuit in se
pulcro. vt̄ p̄ dies intelligat̄ lux sue mortis. p̄ dn̄
as noctes n̄r̄a duplex mors. Et h̄ac rōez̄ alliḡt
glo. sup̄ illud lu. xxiij. oportuit xpm̄ pati zc̄.

Secūdo p̄p̄t p̄batōz̄. qz̄ sic in ore duoz̄ v̄l̄ tri
uz̄ testū stat oē x̄bū. sic i t̄m̄b dieb̄ expit̄ q̄s oē
factū. 7 iō vt̄ mortē b̄n̄ p̄baret. 7 se. p̄basse oñde
ret. t̄m̄b dieb̄ iacē voluit i sepulcro. Tercio p̄
pter sue p̄tatis oñsioz̄. qz̄ si statū resurrectiōz̄ n̄ vi
deret̄ p̄tate h̄ie ponēdi aiām suā sic resurgēdi.
Et h̄ rō videt̄ tāḡ. i. Coi. xv. sup̄ illo qm̄ xpus
mortu⁹ ē p̄ p̄ctis n̄r̄is h̄m̄ scripturas. 7 qz̄ sepul
tus ē 7 qz̄ r̄surrexit t̄cia die h̄m̄ scripturas. Jō i
q̄t̄ d̄ morte p̄mittit̄ vt̄ sic vera mors oñdit̄. ita
vera resurrectō oñdat̄. Quarto p̄p̄t restau
randoz̄ p̄figuratioez̄. h̄ac rōez̄ alliḡt pet̄r̄ rauē
n̄sis. dicēs. Tres dies esse voluit sue sepulture
q̄ i celo s̄ restauatur⁹. q̄ i t̄ra repatur⁹. 7 q̄ ap̄d
iferos redemptur⁹. Quinto p̄p̄t triplicis sta
tus iustoz̄ rep̄ntatōz̄. h̄ac rōez̄ alliḡt b. gre. sup̄
ezec̄. dicēs. S̄c̄ feria xpc̄ passus ē. sabbato q̄
euit i sepulcro. domingo at̄ die surrexit a morte.
P̄ns ei vita adhuc nob̄ s̄c̄ feria ē. qz̄ i āgustijs
7 doloribz̄ cruciamur. h̄ sabbato q̄ i sepulcro q̄
escim⁹. qz̄ req̄em aie p̄ mortē inuenim⁹. dn̄ico at̄
die a p̄ditōe octana. cū corpe a morte r̄surgim⁹
7 i gl̄ia aie et̄ cū carne gaudem⁹. dolor ḡ nos in
s̄c̄. req̄es i septia. 7 gl̄ia excipit i octana. h̄ greg.

Circa terciū scz̄ quali

ter r̄surrexit. P̄ndū q̄ p̄mo surrexit potēt. qz̄
xtute. p̄p̄na. Jo. x. P̄tate h̄eo ponēdi aiaz̄ me
az̄ 7 iterū sumēdi cā. Jtē ioh̄. ij. soluit e tēplū h̄ 7

i t̄m̄b dieb̄ zc̄. Secūdo felicē. qz̄ reposita oī mi
seria. Math. xxvj. P̄dostq̄ at̄ r̄surrexō p̄cedā
vos i galileā. Galilea in p̄tate trāsmiḡtō. xpc̄ ḡ
q̄n̄ r̄surrexit i galileā p̄cessit. qz̄ d̄ misena ad gl̄ia
d̄ corruptōe ad incorruptōez̄ trāsiuit. Leo papa
p̄ passioez̄ xpi ruptis vicul̄ mort̄. infirmitas i x̄
tute. mortalitas i et̄nitate. p̄tumelia trāsiit i gl̄i
az̄. Tercio vtilit̄ qz̄ capta p̄da h̄iere. iij. Alcē
dit leo d̄ cubili suo. 7 p̄do gētū se leuauit. Jtem
ioh̄. xij. Cū exaltat⁹ fuero a t̄ra. aiaz̄. l. educēdo
d̄ limbo. 7 corpe d̄ sepulcro. oia t̄bā ad meip̄m.
Quarto mirabil̄. qz̄ clauso sepulcro remanen
te. sic ei clauso exite m̄ris v̄tero exiuit. 7 ad di
scipulos ianuū clausis int̄uit. sic nimirū exite
clauso sepulcro. inde exire potuit. An̄ leḡt i hi
storia scolastica. q̄ cuidā monacho lct̄i lauretij
et̄ muros āno ab icarnatōe dn̄i. M. cxi. mirātū d̄
cinglō suo q̄ accict⁹ erat. isoluto 7 p̄iecto an̄ il
lū. vox i aere facta ē. Sic potuit xps̄ clauso. p̄di
re sepulcro. Quinto veracit̄. qz̄ i corpe vero 7 p̄
prio. S̄c̄ at̄ modis se vere reuixisse. p̄bavit.
P̄mo p̄ angelū q̄ n̄ mentit̄. Secūdo p̄ freq̄ntē ap
pitōez̄. p̄ h̄ duo oñdit̄ se vere r̄surrexisse. Tercio
p̄ comitionē. p̄ qd̄ p̄bavit q̄ non arte magica.
Quarto p̄ palpatōez̄ p̄ qd̄ p̄bavit q̄ i vero cor
pe. Quinto p̄ cicatricū oñsioez̄. p̄ qd̄ p̄bavit q̄ i
eodē corpe i q̄ mortu⁹ fuit. Sexto p̄ tom̄ ianu
is clausis ingressioez̄. p̄ qd̄ oñdit̄ q̄ gl̄ificat⁹ sur
rexit. H̄ec ei oēs dubitatōez̄ circa xpi resurrecti
onē vident̄ fuisse i discipul̄. Sexto imortal̄. qz̄
nūq̄ recetero moritur⁹. ro. vi. Xpc̄ r̄surgēs ex
mortuis iā n̄ morit̄ zc̄. Dixit t̄n̄ dyonisi⁹ i epla
ad demophilū. xpc̄ n̄ et̄ p̄ ascensioez̄ cuidā lct̄o
viro noie carpo dixisse. P̄tus eēn̄ rursus p̄ ho
mibz̄ saluādis pati. P̄ter qd̄ videt̄ q̄ si possibi
le esset adhuc p̄ hoibz̄ mori pat̄ eēt. Retulit̄ ei
p̄dictus carpus vir mire sc̄t̄itatis b̄eo dyonisiō
vt̄ i eadem epla p̄tinet̄. q̄ cū qdā infidelū qn̄
dā fidelē puertiss̄. adeo carpus moleste tulit vt̄
ex h̄ infirmitate icurrēt. T̄ate aī sc̄t̄it̄ erat vt̄
nūq̄ celebraret qn̄ sibi celest̄ visio inferret̄. S̄z̄
cū v̄r̄us r̄surrexōe oia e debēt. t̄n̄ t̄n̄ q̄tidie exoia
bat. vt̄ p̄bustioe qdā āboz̄ sil̄ imiscdit̄ abrupet
vitas. Et ecce circa noctē mediū dn̄ euigilaet̄ et
h̄ac oioez̄ facēt̄. Ibitō tom̄ i q̄ erāt i duo diuisa
fuit. 7 qdā fornax imēsa ibide apparuit. i sp̄ic̄iē
qz̄ rursū vidit̄ celū aptū 7 ibide h̄z̄ circūdatum
m̄ltitudie āglor̄ deid̄ iux̄ fornacē p̄dcti duo vi
ri tremli staē vidēt̄. q̄ a h̄p̄t̄ibz̄ d̄ fornacē p̄cedē
tibz̄. moribz̄ 7 inuolutoibz̄ violēt̄ i fornacē t̄bebā
tur. necn̄ 7 a q̄busdā alijs vir̄ ip̄igebāt. H̄ec vi
dēs carpus adeo i eoz̄ videt̄ a delectabat̄ vt̄ su
p̄iore qdē visioez̄ itueri p̄tēnēt. 7 in eoz̄ vindi
cta tot⁹ intent⁹ maneret ita q̄ plurimū moleste

fererat q̄ i fornacē n̄ cito cadebāt. Tādē cū dif-
ficultē i celū r̄p̄erisset. 7 p̄dictā v̄siōez vt p̄us vi-
disset. ecce ibus hōim illoz mis̄tus ex sup̄ celesti-
throno surrexit. 7 vsq̄ ad illos cū m̄ltitudine an-
geloꝝ descēdēs. manum extēdit. 7 ip̄os enpuit.
Dixitq̄ ihs carpo. manu extēta p̄cute p̄ me de-
cetero. pat̄us sū ei turlū s̄ si necessitas exigēt p̄o
hōibz saluādis pati. 7 h̄ mihi amīcū n̄ q̄ alij pec-
cēt h̄ o. es. H̄ac at̄ v̄siōz quā recitat̄ dyonisius
gr̄a h̄ x̄bi posuimus.

Circa quartuz quare

n̄ expectauit cū alijs r̄surgē qn̄. s̄ fiet general̄ re-
surrectō. Sciēdū ē q̄ pp̄ tres rōnes noluit dif-
ferre. P̄mo pp̄ corp̄is dignitatē. Cū ei illud
corp̄ cēt dignissimū. ex eo q̄ erat deificatū. siue
dimitate vn̄itū. n̄ fuit decēs vt tādū s̄b puluē ia-
cēt. An̄ ps. Nō dab̄ sc̄m̄ tuū vidē corruptōez
i. corp̄ l̄ctificatū. i. deificatū vidē corruptōez
Itē ps. Surge dñe i r̄q̄ez tuā. tu 7 archa sc̄tifi-
catōis tue. 7 v̄t̄ archa sc̄tificatōis corp̄ illud
q̄d fuit p̄tētiū dimitatis. Secūdo pp̄ fidei fir-
mitatē. si ei tūc n̄ surrexisset fides p̄uict̄. nec verū
teū cū alijs credidiss̄. Q̄d p̄t̄ ex h̄. q̄ i p̄allōe
excepta bt̄a x̄gic oēs fidē amiser̄. S̄z cognita
resurrectōe ip̄az r̄cupauer̄. i. Loī. xv. Si xp̄us
n̄ surrexit iam̄ ē p̄dicatō n̄ra. iam̄ ē fides n̄ra.

Tercō pp̄ n̄re resurrectōis exēplantatē. Ra-
ro ei iueniret̄ q̄ resurrectōez futuraz sp̄aret. nisi
eā i exēplo p̄cessisse vidēt. Et pp̄ h̄ dic̄ apl̄s. q̄
si xp̄s r̄surrexit. 7 nos r̄surgem̄. q̄ ē r̄surrectō
ē cā exēplaris n̄re r̄surrectōis. Bre. Exēplo do-
m̄i m̄strauit q̄d p̄misit̄ i p̄mio. vt sic oēs ip̄m
r̄surrexissent fideles cognoscerēt. ita i seip̄is i fine
m̄di p̄mia r̄surrectōis sp̄aret. Idē n̄ pl̄ q̄ tridu-
anā eē mortē voluit. ne si i illo r̄surrectō differre-
tur. i. nob̄ oīno desparet. Jō h̄m̄ sp̄ez r̄surrecti-
onis n̄re p̄siderata gl̄ia capitis n̄ri.

Circa quintum. s̄. pro

p̄ q̄d r̄surrexit. Sciēdū q̄ pp̄ q̄tuor magnas
vtilitates n̄ras r̄surrexit. Et cū eius resurrectō
oꝝ erās iustificatōz p̄ctoꝝ. docēs nouitatē moꝝ
generās sp̄ez d̄ r̄dēptōe r̄muneradoꝝ. 7 causas
r̄surrectōez oīm. De p̄mo ad ro. iij. t̄dit̄ ē pp̄
delicta n̄ra. 7 r̄surrexit pp̄ iustificatōez n̄ram.
De sc̄do ad ro. vj. Sic xp̄s r̄surrexit a mortuis
p̄ gl̄iaz p̄ris. ita 7 nos i nouitate vite abulemus.
De t̄cio. j. pe. ij. Qui pp̄ magnā misericordiā suaz
r̄suscitauit nos i sp̄e vite. p̄ resurrectōnem xp̄i a
mortuis. De q̄rto. j. cor. xv. xp̄s dñs r̄surrexit a
mortuis p̄mitte dormiētū q̄m̄q̄dez p̄ hominem
mors 7 p̄ boiez r̄surrectō mortuoꝝ. Et nōn-
dū q̄ sic p̄t̄z p̄ p̄dctā. xp̄c i sua r̄surrectōe q̄tuor

hūit. p̄pa. P̄m̄ ē q̄ n̄ra r̄surrectō vs̄ i finē dif-
fer̄. sua x̄o die t̄cia celebrata ē. Sc̄dm̄ q̄ nos
p̄ illū r̄surgē ille x̄o p̄ se. An̄ amb. Quō potu-
it adiutoriu sui corp̄is q̄re suscitādi q̄ alios susci-
tauit. Tercū ē q̄ nos icinēamur. s̄ corp̄ ē icinē-
am̄ n̄ potuit. Quartū ē q̄ sua r̄surrectō ē n̄re
r̄surrectōis cā efficiēs. exēplari 7 sacr̄al. De p̄ri-
ma cā glo. sup̄ ps. ad resp̄az demorabit̄ flet̄. 7
ad matutinū leticia zc. r̄surrectō xp̄i ē cā efficiēs
r̄surrectōis n̄re 7 aie i p̄nti 7 corp̄is i futuro. De
sc̄do. j. cor. xv. si xp̄c r̄surrexit zc. De t̄cio ro. vj.
vt quō xp̄c zc.

Circa sextū. s̄. quotiēs

r̄surgēs apparuit. nōndū ē q̄ ip̄a die r̄surrectō-
nis apparuit q̄nq̄ vicibz. 7 alijs diebz seq̄ntibz
et̄ q̄nq̄ vicibz. P̄mo ei apparuit marie mag-
da. Jo. xx. Itē mat. vl. surgēs ihs m̄e p̄ma sab-
bati apparuit p̄mo marie mag. zc. q̄ typuz genit-
peitētū. Voluit at̄ p̄mo apparē marie mag. v.
de cau. P̄mo q̄ ardēt̄ diligebat. lu. vii. Di-
missa it̄ ei p̄ca m̄lta zc. Sc̄do vt oñdēt se mor-
tuū p̄ p̄ctoꝝ. mat. ix. n̄ veni v̄dē iustos zc.
Tercō q̄ m̄trices p̄cedūt sapiētēs i r̄gno celo-
rū. mat. xxj. amē dico vobz q̄ m̄trices 7 publi-
cā p̄cedēt vobz i r̄gno di. Q̄to vt sic m̄l̄r fuit nū-
cia mort̄. ita eēt nuncia vite fm̄ glo. Q̄to vt
vbi abundat̄ delictū sup̄abundaret 7 gr̄a. sic d̄
ad ro. v. Sc̄do apparuit m̄lienbz r̄dentibz a
monum̄to q̄n̄ dixit eis auete. q̄ accesser̄ 7 tenu-
er̄t pedes eī mat. vl. Et typū genit̄ hūilū q̄b̄
dñs apparet. tū rōne sex̄. tū rōe affect̄. q̄ tenu-
er̄t pedes ē. Tercō apparuit symoni s̄ vbi
cū q̄n̄ nescit̄. nisi forte q̄n̄ r̄dibat a monum̄to
cū ioh̄. potuit ei eē q̄ petr̄ a ioh̄e alicubi diute-
rit 7 ibi dñs sibi appuit lu. vl. Vel forte q̄n̄ ad
monum̄tū sol̄ intuit̄. sic d̄ i histo. scolaf. vl. for-
te i cauea siue spelūca. d̄ ei eadē bis. q̄ q̄n̄ xp̄m
negauit fugit i caueā. q̄ mō d̄ gallicāt̄. i qua p̄
tres dies fleuit. ex eo q̄ xp̄m negauit 7 ibi xp̄c li-
bi apparuit. 7 eū p̄fortauit. petr̄ at̄ it̄ p̄rat̄ obe-
diēs. 7 genit̄ typū obediētū. q̄ ill̄ dñs apparet

Q̄to appuit discipul̄ c̄ntibz i c̄maus. q̄d in
t̄p̄rat̄ delidētū p̄silij. 7 significat̄ paupes xp̄i. q̄ vo-
luit illō p̄silij adiplē. vad̄ 7 v̄dē oīa zc. Quin-
to appuit discipul̄ p̄gregat̄ i vnū 7 significat̄ r̄li-
giolos cū foribz q̄nq̄z s̄sū clausos. io. xx. he ap-
pitōes ip̄a die r̄surrectōis sc̄tē sc̄tē. 7 has sp̄s̄itat̄
sacerdos i missa q̄nq̄es se x̄tēs ad p̄lum. s̄ t̄cia
x̄sio ē cū silētō. q̄ significat̄ t̄cia appitōz sc̄tāz pe-
tro q̄ nescit̄ vbi l̄ q̄n̄ sc̄a fuēt. Sexto appuit
viij. die discipul̄ p̄gregat̄ p̄ntē tho. q̄ dixēat se n̄
credē nisi vidēt. 7 significat̄ hesitātes i f̄dō Jo. xx.
Sept̄. discipul̄ piscātibz io. vl. 7 significat̄ p̄dicatē

quod piscatores hominum. Octavo discipulo in monte thabori Math. vii. et significat contemplatiuos. Quia in predicto monte transfiguratus fuit. Nonno. xj. discipulo recubentibus in cenaculo. ubi incredulitate eorum et duricia cordis exprobrauit Math. vii. per quos intelligimus peccatores in videnario transgressis adpositos. quos dominus aliquando visitat misericorditer.

Decimo et ultio apparuit discipulo exstantibus in monte oliueti Luc. vii. per quos significat misericordes et misericordie oleum diligentes. De hoc loco ascendit in celum. quia pietas ad omnia valet. promissiones huius vite que nunc est et future. j. Lbi. iij. Sunt et alij tres apparitiones que referuntur in ipsa die resurrectionis scilicet. hinc in B. ex. text. n. h. Prima que apparuit iacobo in isto. i. iacobo alphei. de qua apparitione inuenies in legenda ipsius iacobi. Alia que ipsa die apparuisse dicitur iosepho. sic legitur in euangelio nicodemum. nam cum audissent iudei quod iosephus corpus ihesu a pilato petisset. et ipsum in monumento suo posuissent. indigni aduersum eum ipsum ceperunt. et in quodam cubiculo diligenter clauso et sigillato recluserunt. per sabbatum eum occidere volentes. Et ecce ihesus in ipsa nocte resurrectionis suspensus domo a quatuor angulis ad eum intravit. et facie eius extersit. et osculum dedit. et inde saluis sigillis eum educens. in domum suam in arimatia ipsum adduxit. Tercia est que ante ceteros virginum inueni apparuisse credit. licet hoc ab euangelistis taceatur. hinc ratio ecclesie approbare videtur que statim ipsa die apostolus sanctas maria celebrat statim. Si ei hoc non creditur. quia nullus euangelista testatur. quod non est verum per resurrectionem nisi que sibi apparuerit. quia ubi vel quod non nullus euangelista edidit. Sed absit ut tale mater talis filii tali negligetia de honorauerit. Sed ideo forsitan hoc euangeliste subtraherent. quia eorum fuit officium solimodo resurrectionis testes inducere. matrem autem ad testificationem per filium inducere eos non deceuit. si ei verba ex neque seque deliramenta visa sunt. quomodo non magis matrem per filium amore crederet delirare. hoc igitur euangeliste scribere noluerunt. sed per scriptam reliquerunt. Debeuit enim matrem per se iustificare de resurrectione. quam apostoli ceteris prestat voluisse de morte. ne matrem pretereat que sic alios per solari festinat. Hoc est ambrosio. testatur in li. iij. de virginum. vidit mater maria resurrectionem domini et prima vidit et credidit. Vididit maria magdalena que quis adhuc ista miraretur. Sed ubi que ager de christi apparitione sic dicit. Spiritus vero manens hinc seculis astas luce palam dominus per se obtulit.

De septimo autem et ultio

quod scriptum. si pres que erat in libro christi eduxit. et quod ibi egerit euangelium apte non explanauit. Aug. tamen in quodam sermone et nicodemus in suo euangelio aliquid tenent hoc ostendunt. At enim scilicet aug. Dixit ut christus spiritum dedit. unita sue veritati anima ad inferni perfida descendit. Cuius tenebrarum terminum qui quodam de peccato splendet ac tri-

bil' attigisset. aspicientes eum impie ac tartaree legiones tunc. i. quere ceperunt dicentes. Quis est iste. tam fortis. tatemibil' vel tam splendet. tam preclarus. Dominus ille qui non habet sedit fuit. nisi que nobis tunc mortuum misit. nisi que inferens terra munera testauit. quod est igitur que sic itrepidus non os fines ingreditur. et non solum nostra supplicia non veret. verum et alios de nostris vinculis absoluit. Ecce ipsi qui in nostris solebant suspirare tormentis. insultant nobis de precepto salutis. et non solum iam non verentur sed insuper nobis minantur. Quis hinc mortui sic superbiert. nec aliquis sic potuerit leni esse captiuus. Ut quod hinc insuper adduce voluistis. De princeps noster. perijt leticia tua. in luctu conuersa sunt gaudia tua. Dum tu christum suspensis in ligno. ignoras quanta damnatione iustitiam in inferno. Per istas crudelium voces infernalium. ad impium dominum omnes ferrei fracti sunt verities et ecce innumerabiles sanctorum populi eius genibus puoluti. lacrimabili voce clamabant. adueisti redemptor mundi. adueisti quem desiderantes quod die expectabam. descendisti per nos ad inferos. Noli nobis desesse cum reuersus fueris ad superos. Alcece dicitur ihesu inferno expoliato et auctore mortis suis viculis irretito redde iam leticia mundo. Succurre inquit. iam leuas extingue penas. et miserere resolue captiuos. dum hoc es absolute reos. dum descenderis defende tuos. hinc aug. In euangelio ante nicodemus. legi quod carin' et leuti filij symeonis semis cum christo resurrexerunt. et anne et cyphe et nicodemus et ioseph et gamalieli ab eis aduerti. que christus apostolus in feros gessit narrauerunt. di. Luz essemus cum oibus prius nostris patriarchis in caligine tenebrarum. subito factus est aureus solis color. purpureusque. et regali lux illustras super nos. statimque adam humani generis pater exultauit dicens. Lux ista autem est luminis sempiterni. qui nobis promisit mittere lumen coeternum suum. Et exclamauit ysaias. Hec est lux patris. filius dei. sic predicti cum essem viuus in terris. plus que ambulabat in tenebris. vidit lucem magnam. Tunc superuenit genitor noster symeon. et exultans dixit. Glorificate dominum quia ego christum in fantem natum in manibus suscepi in templo et conuersus spiritus sancto dixi. Nunc dimittis huiusmodi tuus domine secundum verbum tuum in pace etc. Post hoc superuenit quidam huiusmodi cultor. et interrogat a nobis quod esset. dixit. ego sum iohannes qui christum baptizauit. et ante ipsum pare vias eius primum et ipsum ostendi digito. di. Ecce agnus dei etc. et descendi nunciare vobis. quia in principio est christus visitare nos. Tunc seth dixit. Cum misisset ad portas padisi rogare dominum ut transmitteret mihi angelum suum. ut daret mihi de oleo misericordie ut inungerem corpus patris mei ad eum cum esset infirmus. apparuit mihi michael angelus dei. Noli laborare lacrimis orando pro oleum ligni misericordie. quia nullo modo poteris de illo acci-

pere nisi quoniam completi fuerit quinquaginta annis.
 Hec audientes omnes patriarche et prophete exultauerunt
 magna exultatione. Tunc saiban princeps et dux
 mortis dixit ad iserum. Prepara te suscipe ibum. qui
 se gloriatur christum filium dei esse et homo est. timens mortem di-
 ces. tristis est anima mea usque ad mortem et multos quos
 feci surdos sanauit. et claudos erexit. Respondit ite-
 rus dixit. Si potes es tu. quod est homo ille ibus. qui ti-
 mens mortem potestatem tue aduersat. Nam si dicere ti-
 me mortem cape te vult. et tibi erit in sempiterna
 secula. Cui saiban. ego illum temptavi. et prolixum adu-
 sum illum excitavi. iam lacrima exacu. fel et acetum miscui.
 lignum crucis propani. in prope est mors eius et perducam
 eum ad te. Cui iser? iuro te per virtutes tuas et me-
 as. ne perducas eum ad me. Ego enim cum audiui impi-
 us ubi est? tremui. nec ipsum lazari potui. sed
 excutiens sevit aqua super omnes agilitate salies exiit
 a vobis. Et cum hoc loqueretur facta est vox tonitruum di-
 cens. Tollite portas principes vias et eleuamini
 porte etnales et introibit rex glorie. Ad hanc vocem
 percurrerunt demones et ostia enea cum vectibus ferreis
 clauserunt. Tunc dixit dauid. Nonne ego prophetaui di-
 ces. Confiteatur domino misericordie eius. quia pertrahit por-
 tas creas. et vectes ferreas perfregit. facta est iter
 vox magis dei. Tollite portas. Quidem iser? quod du-
 abo vobis exclamauerat. qui ignorans dixit. Quis
 est iste rex glorie. Cui dauid. dominus fortis et potes do-
 minus potes in plio ipse est rex glorie. Tunc rex glorie su-
 puenit. et eternas tenebras illustrauit. et extendens
 dominus manum. et tenens dextram adiecit. Pax tibi
 cum omnibus filiis iustis meis. Et ascendit dominus ab inferis
 et omnes sancti secuti. Dominus autem tenens manus adie-
 tradidit michaeli archangelo. et introduxit eos in
 paradysum. Quibus occurrit duo viri vetusti diez
 et interrogati sunt a sanctis. Qui estis vos qui nobiscum
 in inferis mortui nondum fuistis. et in paradiso corpe col-
 locati estis. Et respondit unus ex eis. Ego sum enoch
 qui huc translatus sum. huius autem est helias qui huc curru
 igneo assumptus est. et adhuc mortem non gustauimus. sed
 in aduentu antichristi resurati sumus cum eo pluri. et
 ab eo occidendi. et per triduum et dimidium diem in nu-
 bibus assumendi. Et cum hoc diceret. ecce supuenit ali-
 us vir portans in humeris crucis signum. Qui inter-
 rogatus quid esset. dixit. Ego latro fui et cum ihesu cru-
 cifixus fui. Et credidi ipsum esse creatorem. et orau-
 di. Memoro mei domine quoniam venis in regnum tuum.
 Tunc dixit michi. Amen dico tibi hodie mecum eris in
 paradiso. et dedit michi istud crucis signum dei. Hoc
 portans abula in paradiso. et si non dimiserit te ingredi
 angelus custos paradisi. Unde illi signum crucis et di-
 ces ad illum. Quia christus qui nunc crucifixus est. transmisit
 me. Et cum hoc fecisset et dixisset angelo statim apertus
 introduxit me. et ad dextram paradisi collocauit me.
 Cum hec carum et leui locuti fuissent. subito trans-

figurati sunt. et amplius visi non sunt. Gregorius quod nice-
 nus vel augustinus secundum quosdam libros. de hoc eodem sic ait.
 Confessum est innoxia inferorum christo descendente splen-
 dit. mox ferruginei ianitores talia inter se um-
 brosa silentia metu incubante submurmurant.
 Quis namque est iste terribilis et nimio splendore cho-
 ruscas. Quis talis non accepit tartarum? Quis in no-
 stram cavernam tales euomuit muros. Inualor est iste
 non debitor. effractor est et destructor non peccator. sed pre-
 dator. Iudices videmus non supplicem. venit pugnae
 non succumbere. eripe non manet.

Secundus dicitur quasi

se quod dicitur. i. se honeste mox propones. Al-
 secundus dicitur quasi secundans. i. obsecundans
 i. mandatis domini obtempans. Al secundus quasi secus
 dux. fuit enim secundus dux. quia ratio sensualitati bene profuit. et
 ipse ad omne opus bonum perduxit. Al secundus dicitur
 respectu primi. Due enim sunt viae eundi ad vitam. Prima per
 penitentiam. Secunda per martirium. Iste autem martir
 periculosus non solum in prima. sed et in secunda.

Secundus miles

littrenus et athleta christi egregius mar-
 tiris domini gloriose in ciuitate asten. mar-
 tino coronatus est. Quod gloriose praedicta ciui-
 tas illustrat. et eo velut singulari prono letatur.
 Hic a beato calocero qui a sapientia profecto in ciui-
 tate asten in carcere tenebatur. fide christi edoctus est
 Cui igitur b. marciianus in tridonensi ciuitate deti-
 neretur in carcere sapientius illuc proficisci voluit ut eum
 faceret immolare. Secundus autem tanquam cum solatij se-
 cum est profectus. b. marciianum vidit desiderans. Cuius
 ex ciuitate asten esse fuissent. coluba super secundum de-
 scendit. et capiti eius infudit. Cui dixit sapientius. Vi-
 de secundum quomodo deum non te amat. ut et aues celestes
 ad te visitandum transmittant. Cui autem ad tanagram
 fluuium peruenissent. vidit secundus angelum domini super
 aquam ambulantem. et sibi dicentem. Secundum fide
 habeas. et sic super ydolorum cultores ambulabis
 Cui sapientius. Fratere secundum deos audio ad te lo-
 quentes. Cui secundum ambulem ad desideria cor-
 dis nostri. Cuius vero ad burmam flumem peruenisset
 angelus sicut ibidem sibi apparuit. eique dixit. Se-
 cundum credis in deum an forte dubitas. Cui secundum
 dux. Credo veritatem passionis eius. Cui sapri-
 cius. Quid est quod audio? Cui autem tridonam ingre-
 deretur marciianus ad preceptum angeli de carcere exi-
 ens secundum apparuit. eique dixit. In secundum de vias
 veritatis. et prope ut accipias palmas fidei. sapientius
 dixit. Quis est qui nobis qui sonans loquitur. Cui secun-
 dus. Tibi somnum sed michi admonitio et confortatio
 est. Quod secundum mediolanum inuit et faustinum et
 ionitam qui in carcere detinebatur angelus domini ad

secundū eī ciuitatē adduxit ⁊ ab eis baptisma q̄
daz nabe aquā pbēte suscepit. Et ecce sbito co
lūba d̄ celo veit. corp⁹ ⁊ sāguem dñi deferēs ea
faustino ⁊ ionite tribuit. Dedit at̄ faustin⁹ cor
p⁹ ⁊ sāguēz dñi secūdo. vt ad marciā d̄ferret
Rediēs igit̄ secūd⁹ cū iā nor eēt ⁊ ad ripā padiye
misit. āgel⁹ dñi frenū accipiēs eq̄. sup padū ip̄s
trāsuert. ⁊ vsq; ad tridonā i carcerē ad marcia
nū eū introduxit. Dedit q; secundus marceano
mun⁹ faustini. ⁊ ip̄e illd̄ sumēs dixit. corp⁹ ⁊ sā
guis dñi mecū sit i vitā etnā. Tūc ad mādatum
angeli secūdus d̄ carcerē exiuit. ⁊ ad suū hospitiū
iuit. H⁹ h̄ marciā capitalē smāz excepit. Et
secūdus corp⁹ ei⁹ rapiēs sepeliuit. Qd̄ audiēs
sapricus ip̄m ad se vocauit: eiq; dixit. Quātū
video xpianū te eē. p̄fiteris. Cui secūd⁹. Vere
xpianū. p̄fiteor me eē. Cui sapric⁹ malā mortē
desideras. Cui secūdus. Illa tibi pot⁹ debetur.
Cūq; sacrificare nollz iussit eū expoliari. Stati
q; angel⁹ dñi ibi affuit ⁊ vestē sibi pauit. Tē sa
prieus eum in euculeū suspēsū tādiu torq̄ni fec̄
donec e⁹ brachia a suis p̄paginib; soluēnt. Sz
cū fuisset saltati a dño restituit. iussit eū i carce
rē cludi. vbi dñi eēt angel⁹ dñi ad eū venit. eiq;
dixit. Surge secūde seqre me. ⁊ ducā te ad crea
torē tuū. Tūc ip̄m vsq; i ciuitatē astēsez p̄duxit
⁊ eū i custodia vbi erat calocer⁹ ⁊ saluator: cū eo
posuit. Quē vidēs secūdus ad ei⁹ pedes se p̄
iecit. Cui saluator. Noli timē secūde. q; ego suz
dñs te⁹ tu⁹. q; te d̄ oib; mal̄ eripiā. Bñdicēs q;
eis ascēdit i celū. Mane igit̄ saprieus ad carcerē
misit. q; carcerē qdē signatū inuenerit. secundus
ho nō inuenerit. P̄gens at̄ sapi⁹ te tridona
ad ciuitatē astēn. vt saltē calocer⁹ puniret. iussit
vt p̄dictus calocer⁹ sibi p̄ntaret. ⁊ ecce nūciaue
rūt sibi q; secūdus cū calocero eēt. q; audito eos
ad se adduci fecit. eiq; dixit. Qm̄ dñi nri sciunt
vos esse p̄emptores suos vos insimul mori vo
lūt. Cū at̄ sacrificare nollēt. picē cuz resina liq̄ri
fecit. ⁊ sup eoz capita fundi. ⁊ in os eoz iactari.
Illi at̄ h̄ tanq; aquā suauissimā cū magno desi
derio bibebant ⁊ voce clara dicebant. Edulcia
faucib; meis eloq; tua dñe. Tūc saprieus sup
eos dedit snāz vt secūd⁹ i ciuitate astēsi decolla
ret calocer⁹. Ho albigariū mitteret. ⁊ ibidē puni
ret. Cū at̄ be. secūd⁹ decollat⁹ fuissz. ecce angeli
dñi corp⁹ eius tulerūt. ⁊ ip̄m cū mltis laudibus
⁊ cantu sepulture dederūt. pass⁹ ē at̄. iij. kal. apl.

Siria egyptiaca

q̄ peccatrix appellat. xlvij. annis i be
remo. artissimā vitā duxit. quā circa
annū dñi. cclxx. tpe claudij int̄uit. Quidā at̄ ab
bas noie zozimas. dñi iordanē transissz ⁊ bēnu

magnum p̄curreret. si forte aliquē sanctum pa
trez inueniret. vidit q̄dam ambulātem nudo
nigroq; corpe. ⁊ ex incendio sol exusto. B at̄ erat
maria egyptiaca. Statiq; bec fugaz arripuit. ⁊
zozimas p̄t̄ eā velot⁹ currē cepit. Tūc ait illa.
Abba zozima qd̄ me p̄seq̄ris. Ignosce mihi n̄
posū faciē meā ad te cōuertē. eoq; mulier sim ⁊
nuda. h̄ pallū tuūz mihi porrige. vt possim sine
verecūdis te vidē. Qui se nominari audiēs. stu
pefact⁹ pallū tribuit. ⁊ i terram p̄stratus vt se
dñdicēt: rogauit. Cui illa. Ad te p̄ bñdictō ma
gis spectat. quē sacerdotij dignitas exornat. Il
le at̄ vt audiuit q; nomen ⁊ officij ei⁹ sciret. am
plius mirabatur. ⁊ se benedicti obnixius p̄caba
tur. Tūc illa. Bñdictus deus redemptor: aia
rū nr̄az. Cūq; illa extensis manib; oraret. vi
dit eam q̄ vnus cubiti mensurā eleuari a terra.
Tūc senex dubitare cepit. ne forte sp̄s eēt. et
tingēdo orōnem facēt. Cui illa. Satisfaciat tibi
te⁹ q; me peccatricē mlierē immūdū ip̄m exiui
masi. Tūc zozimas illam p̄ des̄ piurauit vt cō
ditionē suā ei narraē deberet. Cui illa. Ignosce
mihi pater. q; si tibi statū meū narrauero. velut
a sp̄te trit⁹ fugies. ⁊ aures tue a hm̄onib; meis
p̄taminabuntur ⁊ aer a sordib; polluet. Cūq; il
le vehement̄ istaret: dixit. Ego frater in egypto
nata sum. xij. etatis mee anno. alexandriam ve
ni. ibiq; xvij. annis publice libidini mee subieci.
⁊ nulli vilatenus me negauit. Cū at̄ hoies regio
nis illius. p̄ adoranda sancta cruce iherosolimā
ascēderent. rogauit nauras vt me seq̄ mitterent
p̄fisci. Cū h̄o me d̄ nauulo requerent dixi. Nō
h̄eo fratres aliud nauulū. h̄ p̄ nauulo corpus ha
beatis meū. Sicq; sumpsērūt me ⁊ corp⁹ meuz
nauuli gratia habuerūt. Cū aut̄ iherosolimā per
uenissem. ⁊ p̄ adoranda cruce vsq; ad fores ecclē
cū alijs deuenissem. subito ⁊ inuisibilr̄ repullā pa
tior. nec intus intrare p̄ mitor. Iterum aut̄ atq;
itez p̄ueni vsq; ad limen ianue. ⁊ subito iniuriā
patiebar repulse. Cū tñ omnes libez haberent
aditum. nec aliqd̄ inuenirent impedimentū. Re
diens igit̄ ad me ⁊ cogitans. q; hoc mihi ob scele
ruz mcoz immanitatem accideret. pectus meū
cepi manib; tundē. lacrimas amarissimas fūdē
⁊ a cordis intimo grauiter suspirare. Respiciēs
q; vidi ibi imaginem beate virginis mane. Tē
ip̄az lacrimabilr̄ exorare cepi. vt p̄corum meo
rū veniā impetraret. ⁊ ad adorandā crucē sc̄taz
me int̄re p̄mittēt. p̄mittēs me seclō abrenūcia
turā. ⁊ decetero caste mansuram. Cūq; h̄ orasē
⁊ in noie be. virginis fiduciam recepissem. fores
iterū ecclē adij ⁊ sine aliquo impedimento ecclē
siā itraui. Cum autem sanctā crucē deuotissime
adorasē. qdā mihi tres nūmos tribuit te q̄bus

tres panes emi. audinque voce dicente mihi. Si iordanem transiens salua eris. Jordanem igitur transiit et in hunc mundum venit. et xvij. annis nullum penitus hominem videns nisi. Illi autem tres panes quos mecum detuli. instar lapidis per tria durauerunt. et xvij. annis mihi ex his comedendo suffecerunt. vestimenta autem mea iam dudum putrefacta sunt. xvij. annis in hunc mundum a tetatombus carnalibus molestata fui. sed nunc per dei gratiam oēs vici. Ecce omnia opera mea tibi narraui. et rogo ut pro me ad deum precibus fidas: Lunc senex ad terram perstratus in familia sua dominum benedixit. Cui illa. Obsecro te ut in die dominice cene ad iordanem redeas. et corpus dominicum tecum feras. ego ibidem tibi occurrā. et de manu tua corpus sanctum suscipiam. Quia a die quae huc venit. promissionem domini non acceperat. Rediens igitur senex ad monasterium euoluto anno domini dies dominice cene appropinquaret. tulit corpus dominicum et versus ad ripam iordanis veniens. ex alia parte nupere mulierem stantem perspexit. Quae super aquas facta crucis sigillo iuit et ad senem versus peruenit. Quam videns senex obstupuit. et ad pedes eius humiliter se prosternit. Cui illa. Quid ne defeceras cum facta dominica penes te habeas. et sacerdotij dignitate resplendas. sed obsecro ut sequenti anno ad me per redire digneris. Tunc illa facto signo crucis super iordanis aquas iuit. et huiusmodi solitudinem petiuit. Senex vero ad suum monasterium rediens sequenti anno ad locum in quo primo seculum locutus fuerat venit. et eam ibidem expulisse repperit. Qui lacrimari cepit. et ipsam tangere presumptus. Dixitque intra se. Ego quidem corpusculum sancte se pelire volebam. sed timeo ne huiusmodi displiceat. Haec eo cogitante. vidit in caput suum liras in terra descriptas ita continentes. Sepeli 303ima marie corpusculum. redde tunc puluerem suum et ora pro me ad dominum ad hoc preceptum secunda die apostolis reliquit hunc seculum. Tunc senex percerto cognouit quod moriturus dominum sacramentum accepit. et ad desertum rediit. vitam finiuit. Illudque desertum quod 303imas per 300. diebus spacia vix ambulauit. illa in una hora percurrit. et ad deum migrauit. Cuius senex terram fodere non quebat. vidit leonem ad se venientem mansuete dixitque illi. Sancta haec mihi precepit sepeliri corpus suum. et ego cum sum senex. fodere non possum. nec et aptum habeo ferramentum. Tu ergo terram fode. ut possim et corpus sanctissimum sepelire. Tunc leo cepit fodere. et aptam foueam praeparauit. Quo peracto. leo ut agnus mansuetus abiit. et senex ad suum monasterium glorificans deum venit.

Ambrosii de ab am

bra quae est spes valde rudes et preciosa. Ipse enim ecclesie valde preciosus extitit. et in octavo et in factis suis valde rudes. Alibi dicitur ambrosii de ab am bra et syos quod est deus qui ambra dicitur. Deus namque per eum qui per ambra ubique redolet. Fuit enim et bonus odor

christi in loco. Alibi dicitur ab ambrosia quod est per luminis et syos quod est puellus. qui per in multorum filiorum spirituali generatione. luminosus in sacre scripture expolitio. et puellus in sua humiliter conversatione. Alibi dicitur in glosario ambrosii odor. vel sapor christi celestis. ambrosia est ca angelorum ambrosium celeste mellifera. Fuit enim celestis odor. per odoriferam famam. sapor per contemplationem in eterna celeste mellifera per dulce scripturarum expositionem. Est autem angelica per gloriosam fructum. Et vitam scripsit paulinus nolans episcopus ad augustinum.

Ambrosii filii am

brosii perfecti rome. cum in cunabulis in atrio patris eius positus et dormiret. ex amen apud subito adueniens. facie eius et os ita compleuit. ut quasi alucolum suum intrarent piter et exirent. Quae postea euolutes in terram aeris altitudinem subleuante. ut humanis oculis mitem videntur. Quo peracto transitus perit. Si vixerit infans iste. aliquid magni erit. Postea cum adoleuisset. et videtur matrem et sororem iactam per gratiam manum sacerdotibus osculari. ipse ludens sororum dextram offerebat. asseres et sibi id ab eo fieri oportere. illa vero ut adolefcentem et nesciret quid diceret respuebat. Rome igitur literis eruditus. cum casus peritorum splendide poraret. a valentiniano imperatore ad regendam liguriam emiliamque praenuntiam directus est. Cuius mediolanum venisset. et ibidem episcopus tunc recessit. peruenit populo. ut sibi de episcopo prouideret. Sed cum inter arrianos et catholicos eligendo episcopo seditione non modica oriret. illuc ambrosio. cum seditione seditionis preterit. et statim vox infantis insonuit. dicitur Ambrosium episcopus. et voci oēs unanimiter responderunt ambrosium episcopus acclamantes. Quo illo cognito ut eos a se tunc remoueret. ecciam exiens. tribunal percussit. et per consuetudinem suam omnia personis adhiberi iussit. Quod cum faceret populus nihilominus acclamabat per te tuum super nos. Tunc ille turbatus domum rediit et per biam perferri voluit. Quod ut ne faceret reuocatus est. publicas mulieres publice ad se ingredi fecit. ut his vilis ab eius electione populum fuocaret. Sed cum nec perficeret. sed per populum percatum tuum super nos acclamare videtur. fugam media nocte petiit. Cuius tunc per se per putaret. mane ad portam ciuitatis mediolanensem quae romana dicitur inuenitur. Qui inuenitus cum custodiret a populo. missa relatio est ad clementissimum imperatorem valentinianum. Qui summo gaudio accepit. quod iudices a se directi ad sacerdotium peterent. Letabatur enim per bus perfectus quod christum suum fuerat in eo adimpletum. Dixerat enim cum per ficienti mandata donaret. va te age non ut iudex sed ut episcopus. Pendente relatione iterum abscondit. sed inuenit cum adhuc esset cathecuminus baptizatus. et vii. die in episcopales cathedram sublimatus. Cuius autem per annos qua-

tuor romā inisset. 7 soror sua sacra xgo eius de-
xtra oscularet. Ibidēs ait. ecce vt dicebā tibi. sa-
cerdotis manū osculaberis. Cū at i qndā ciui-
tate p qdā epō ordiando inisset. 7 e^o electō in-
stina impatit. 7 alij hētia p dīcēt. volentes vt
aliqs d sua secta ordinarēt. vna d arrianaz vir-
gibz impudētor ceteris. tribunal p scēdit. 7 bea-
tū ambrosiū p vestimentū apphēdit. volēs ipm
ad ptē mliem trahē. vt ab eis celsus d ecclia cu in
iūna pelleret. Cui ambrosius ait. Et si ego indi-
gnus sū tanto sacerdotio. tibi tū n̄ pueit i qlecū
qs sacerdotes manū inieē. Unde tūc debuisti
iudiciū rei ne tibi aliquid ptingat. Qd dcm̄ exi-
tus pfirmavit. nā die alio mortuā ad sepulcrū
vsqz deduxit. gr̄az p ptumelia repēdēs. Qd fa-
ctū omnes valde pterruit. Post h̄ mediola-
nū reuersus. innumeras insidias a instina impa-
trice ptulit. muneribz 7 honoubz aduersus eum
p̄pos excitāre. Cū ḡ mlti cū i exiliū pellē niteren-
tur. vnus eoz ceteris infelicioz. in tantū furores
excitatus est. vt in eccliaz domū sibi locaret. ac
i ea qdngā. patā h̄iet. q̄ pcurate Justina facili-
raptū ad exiliū deportaret. h̄ dei iudicio ipō die
q̄ eū rape arbitrabat. in eadem qdngā d eadez
domo i exiliū pulsus ē. Cui tū ambrosi^o reddēs
bona. p malis. sūpt^o 7 necessaria mīstrauit. La-
tus 7 officiū i ecclia mediolanēsi celebrari mlti-
tuit. Erant 7 tunc p̄s mediolani mlti a de-
monibz obsessi. q̄ se torq̄ri ab ambrosio magnis
vocyb clamitabāt. Justina at 7 mlti arrianorū
cū insimul habitarent dicebant ambrosiūz pe-
cunia hoies ppare. q̄ se ab immūdis spiritibz ve-
xari mentarent. 7 ab ambrosio dicerēt se torq̄ri.
Ec̄ subito vnus ex illis arrianis q̄ astabat arre-
ptus a demonio. in medium p̄siliuit. atqz clama-
re cepit. Utinam sic torqueant vt torquor q̄
nō credūt ambrosio. At illi p̄sili in pisanam di-
mersuz hominem necauerunt. Quidam hē-
ticus acerrimus disputator. 7 durus incōuer-
tibilis ad fides. cū audiret ambrosiū p̄dicātez vi-
dit angelū ad aures eius loq̄ntē x̄ba q̄ p̄lo p̄-
dicabat. q̄ viso fidē quā p̄seq̄bat cepit defendē
Quidā aruspex demones aduocabat. 7 ipos
ad nocēdū ambrosio trāsmittebat. h̄ reuerli de-
mones renūciabāt. q̄ nō solū ad ipm. h̄ nec etiā
ad fores dom^o sue appropiq̄re valebāt. quoniā
ignis isupabil oē illud edificū p̄muniret. vt eti-
am lōge positi viderēt. Predictus x̄o aruspex
cū a iudice p̄p̄ qdā maleficia torqueret. clama-
bat amplius ab ambrosio se torq̄ri. Quēdā
demoniacū mediolanū ingrediētē demon dimi-
sit. egrediētē inasit. Inrogat^o d hoc demō ait
ambrosiū se timē. Ali^o qdā nocte ei^o cubiculūz
adq̄t. vt gladio ipm necaret. p̄ce ac p̄cio a iustia

inductus. h̄ cū dē gladiū elenass. vt ipm p̄cate-
ret. p̄tinuo aruit man^o eius. Quidā a demo-
nio arreptus. clamare cepit ab ambrosio se tor-
q̄ri. Cui ambrosi^o Obmutescē dyabole qz te non
torq̄t ā brosi^o h̄ tua iuidia. qz illic hoies ascēdē
p̄spicias vñ tu turpit corruisti. nā ambrosius ne-
scit islan. ac ille statū odmuuit. Quadā vice
cū b. ambrosi^o p ciuitatē p̄geret. qdā casu laps^o
ē. 7 i tra p̄strat iacebat. qd vidēs alē ridē cepit
Cui ambrosi^o. Et tu q̄ stas vide ne cadas. q̄ di-
cto statū lapsū voluit suū q̄ n̄serat alienū.

Quadā et vice ambrosi^o ad palatium mace-
donū m̄grī officioz. vt p qdā intercedēt. venit.
h̄ cū fores clausas inuēisset nec intrādi copiā h̄ie
potuisset. ait. 7 tu qdē venies ad ecclā 7 n̄ claus^o
h̄ aptis ianuis igredi n̄ valeb. Elapsa aliq̄ tēpe
metuēs inimicos macedonū ad eccliam fugit. 7
patentibz ianuis aditū repire n̄ potuit. Fuit
et tate abstinentie q̄ q̄tidie nisi in sabbato 7 die
dñico 7 festis p̄cipuis ieiunabat. Tāte et largi-
tatis erat. q̄ oia q̄ h̄ie poterat. eccliaz 7 paupibz
nil sibi retinēs t̄nuebat. Tāte p̄passiōis. vt cuz
aliqs lapsuz suū sibi p̄stebat. sic amarissime fle-
bat q̄ illū s̄str̄ flere p̄pellebat. Tante humilitatē
ac laboris vt libros q̄s dictabat. p̄p̄ia mān scri-
bebat. nisi cū ifirmitate cozpis ḡuarēt. Tāte at
pictatis 7 dulcedinis. vt cū aliq̄ s̄cti sacerdo-
tis v̄l epi sibi obit^o nūciaret. sic amarissime fle-
bat vt vix p̄solan valēt. Cū at interrogaret cur
viros s̄ctos q̄ ad gliāz p̄h̄icebāt sic flēt. aie-
bat. Ne putetis me flere q̄ recesserūt. h̄ qz me p̄-
cesserunt. 7 qz difficile inuenit q̄ tā dignus ē^o of-
ficio habeat. Tante et p̄stantie 7 fortitudis. q̄
imperatoris v̄l p̄ncipū vicia n̄ palpabat. h̄ eos vo-
ce libera p̄stantissime arguebat. Cū qdā vir
qdā flagitiūz p̄petrasset. 7 coram eo adduct^o
fuisset. dixit ambrosius. op̄ret illum tradi sartha-
ne in interitum carnis. ne talia teinceps audeat
p̄petrare. quem eodem momento cū adhuc ser-
mo esset in ore eius sp̄s in modis discerpe cepit.

Quadā vice. vt aiūt. cū beatus ambrosi^o ro-
mā p̄geret. 7 in quadam villa tuscie ap̄d qndāz
hoiem nimū locupletē hospitat^o fuisset. illū ho-
minē sup statu suo solicate r̄q̄sūt. Cui ille r̄dit
Status me^o dñe semper felix extitit 7 gliolus.
Ecce em̄ diuitijs infinitis abundo. seruos 7 sa-
mulas q̄s plures habeo copiosaz filioz 7 nepo-
tum turbam possideo. 7 omnia s̄p̄ ad vota ha-
bui. nec vnq̄z mibi aliquid aduertum accidit. v̄l
qd p̄staret. euenit. Quod audiens ambrosi^o
vehementer obstupuit. 7 his q̄ erant secū. i co-
mitatu dixit. Surgite q̄nto citius fugiamus. qz
dominus non est in loco isto. Festinate filij fe-
lligate. nec in fugiendo moram facite. ne nos

Hic diuina ultio apprehēdat. et in pccis illorū piter nos inuoluat. Cū g̃ fugerēt et aliquid aliū pcellissent. Sbito se terra aperuit. et hoies illū cū vniuersis q̃ ad illū ptinebāt. ita absorbuit vt nullū ide vestigiū remanēt. qd̃ cernēs ambrosi⁹ dixit. Ecce frēs q̃m̃iscōdit de⁹ pccit. cū h̃ aduersa tribuit. et q̃seuere irascit cū sp̃ p̃sp̃a largit. In eodem at̃ loco. fouea q̃dā pfundissima imāssisse dicit. que vsq̃ hodie in h̃ facti testimoniū p̃seuerat. Cū at̃ ambrosio. radicē oīm malorū anariciā. magis ac magis in hoib⁹ crescē cernēt. et maxie in his q̃ erāt i p̃fatis p̃stituti. ap̃d̃ q̃s oia p̃cio vendebāt. nec nō et in his q̃ erāt sacris misterijs deputati. ṽhemētē ingemuit. et se d̃ h̃ secl̃i erūna liberari stantius exorauit. Qd̃ cū se id obtinuisse gauderet. reuelauit fr̃ib⁹ q̃ vsq̃ ad resurrectōez t̃minicā cū eis eēt. Añ h̃o paucos dies. q̃ lectulo retineret. cū xliij. ps̃. cū notario dictaret. Sbito ip̃o vidēte notario. i modū scuti breuis ignis caput eius operuit. atq̃ paulatim p̃ os eius tanq̃ in domū hitatorū intrauit. Tunc facies ei⁹ tanq̃ nix effecta est. h̃ postmodū ad suā sp̃m̃ r̃uersa ē. Ip̃o igit̃ die scribendi et dictādi finem fecit. nec ip̃s ps̃almū explete potuit. post paucos igit̃ dies infirmitate corporis laborare cepit. Tunc comes ytalie cū mediolani esset. nobiles puocauit dicēs. q̃ tanto viro recedēte piclo esset. ne italie interit⁹ imminēt. Rogauitq̃ vt ad virū di accederēt rogātes vt sibi adhuc spacū iuēdi vno anno a d̃no impetrēt. Qd̃ ille vt ab illis audiuit. R̃ndit. Qd̃ ita int̃ vos vixi. vt me viuē p̃teat nec mori timeo cum bonū d̃nū habeamus.

Et tpe q̃tuor eius dyaconi inuicē puenerūt tractātes int̃ se. q̃s post eius obitū bon⁹ ess̃ ep̃s. Cū g̃ a loco in q̃ vir di ambrosio. iacebat lōge eēnt et simplicianū ita silent̃ noiaissent vt vix inuicem se audirent. ille ab eis lōge posit⁹ tercio exclamauit sener. h̃ bonus. Qd̃ audientes territi fugerūt et ñ nisi illū post e⁹ obitū elegerūt. In loco at̃ in q̃ iacebat vidit ibm̃ ad se venientem. et sibi vultu alacri arridentem.

Honoratus h̃o ep̃s ṽcellens q̃ be. ambrosij obitū expectabat cū se sopori dedisset. vocem tercio se clamātis audiuit. Surge q̃ mō ē recessurus. Qui p̃surgēs mediolanū p̃cū⁹ venit. et ei d̃nici corpis sacm̃ dedit. Morq̃ ille manus in modū crucis expādīt et vltimū sp̃m̃ int̃ h̃ba oīo nis efflauit. Floruit autē circa annū d̃ni. ccc. lxx. Cū at̃ i nocte pasche corp⁹ e⁹ ad eccl̃iā fuiss̃ delatū. plūm̃ infātes baptisati eū vidērūt. ita vt aliq̃ eū sedētes i cathedra in tribunali dicēnt. Alij ascēdētē digito suis pentib⁹ remōstrarēt. nonnulli h̃o stellā sup̃ corp⁹ eius se vidē narrarent.

Quidā p̃sbyter cū i puuio cū mltis alijs ess̃

et sc̃to ambrosio. de h̃ cepisset. eum cōtinuo diuina plaga p̃tulit. et d̃ puuio ad lectū ductus vitam finiuit. In ṽbe cartaginēli. cum tres ep̃i sil puuarent. et vnus eorū b. ambrosio. detraxisset. relatum est qd̃ illi p̃sbytero q̃ sibi detraherat accidisset. Qd̃ cū ille vilipēdēt sbito letale vuln⁹ accepit. et extremum p̃tinuo diem clausit.

Rōndū q̃ be. ambrosio in mltis p̃mēdabil̃ fuisse videt. Primo in liberalitate. q̃ oia q̃ hēbat pauperū erāt. Añ refert d̃ sc̃ip̃o. q̃ impatori petenti basilicā sic r̃ndit et h̃ in canone puenior. xliij. q̃. viij. si a me petēt qd̃ meū eēt. i. fundū meū. argentū meū et h̃m̃ōi meū. ñ refragarer quāq̃ oia q̃ mea s̃t pauper̃ sint. Secūdo i m̃dicie puritate. fuit ei h̃go. Añ refert hiero. eū dixisse h̃ginitatem nō solū efferim⁹ s̃ huamus. Tercō i fidei firmitate. vñ dixit. cū impator petēt basilicam et est in eodē ca. pus ē vt aiaz mibi q̃ fidem auferat. Quarto in martirij auditate. Añ de legit̃ in epl̃a sua d̃ basilicā ñ tradenda q̃ p̃positus valentiniani ambrosio. mandauit. di. Tu p̃temnis valentinianū caput tibi tollo. Cui ambrosio. Deus p̃mittat tibi vt facias q̃ minaris. at q̃ ṽtinā d̃ auertat eos ab eccl̃ia in me at̃ oīa tela sua puertāt. et meo sāguie siti suā expleant.

Quinto in oīonis p̃stantia. Añ d̃ d̃ eo vt h̃ i. li. xj. h̃storie eccl̃. Ambrosius aduersū regie furorē ñ se manu defendebat aut telo sed ieiunijs et p̃tinuatis vigilijs. s̃ altare posit⁹ p̃ obsecrationes defensorē sibi atq̃ eccl̃ie d̃ni p̃bat.

Sexto in lacrimarū abūdantia. h̃uit em̃ tria genera lacrimarū. s̃ lacrimas p̃p̃uctōnis p̃ aliorū culpis. Añ dicit paulinus d̃ eo in legēda. q̃ cū aliq̃s lapsū sibi p̃stebat. sic amarissime flebat q̃ illū h̃e s̃t p̃pellebat. Lacrimas deuotōis p̃ eternis desiderijs. Añ sup̃ d̃cm̃ ē a paulio. q̃ cū interrogabat cur sc̃os q̃ moriebant sic fletet. R̃ndit. ne me putetis h̃e q̃ recesserūt. s̃ q̃ me ad gloriā p̃cesserūt. Lacrimas p̃ passionis p̃ aliorū iniurijs. Añ ip̃e d̃ d̃ se. et est i decreto i sup̃iori ca. aduersus milites gothos lacrimae mee arma s̃t m̃ca. talia em̃ munim̃ta sacerdoti s̃t. alie nec te beo nec possuz resistē. Septio in forti p̃stantia. p̃stantia maxie in trib⁹ apparet. P̃uio i defensione catholice veritat̃. vñ d̃ i. li. xj. eccl̃. h̃storie. q̃ Justina m̃r̃ valētiniani impatoris arriane hereseos alūna p̃turbare cepit eccl̃iaz statū p̃minari sacerdotib⁹ depulsiones et exilia. nisi arminēsis cōcilij decreta reuocarent. quo bello eccl̃ie murū ac turrim validissimaz pulsabat ambrosium. In eius q̃s prefatione sic de eo cantatur. tanta ambrosium virtute p̃stantie solidasti tāto munē celit⁹ decorasti. vt p̃ eū exclusa torq̃rent demonia arrianozū impietas p̃propulsa ta-

belceret: ac seculariū pncipū colla tuo iugo sub
acta reddent hūilia. Scdo intuitōe eccliaſtice l
bertatis. vñ cū impator auferre vellet qndā ba
ſilicā. oppoſuit ſe ambro. p impatorē: ſicut ipſe te
ſtat. 7 ei pallegato decreto. xliij. q. viij. Coueni
or ipſe a comitibz vt p me baſilice fieret matura
traditō: dicētibz impatorē inſiſſe iure ſuo tradi
debe. Rñdi. Si mīmonū petit inuadite. ſi cor
pus occurrā vultis i vicia rape. vultis i morte
volūtat. ē m. Nō ego me vallabo circūſuſione
pploz. nec altaria tenebo vitā obſecrās. ſ. p al
tario gūus imolabor. mādat edē baſilicā. vige
mur itaqz pceptis regalibz. ſ. conſumamur ſcri
pture ſmonibz q mndit. Tanqz vna ex inſipien
tibz locuta es. Noli gūare te impator: vt putes
te in ea q dīna ſt ins bīe. Ad impatores palacia
ptinent. ad ſacerdote ſeccie. Scrus nabo th vi
neā ſuo pprio cruce defendit. ſi ille vineā ſuā n
tradidit. nos trademus xpi eccliaz. tributū ceia
ris ē n neget. ecclia dī ē. ceſari vtiqz n donet ſi d
me aliqd pelleret. aut poſceret. aut fund⁹ aut
domus aut aurū aut argentū id q iuris mei eſt
libet offerre. Tēplo dī nihil poſſū decerpe: nec
detrahē. cū illud cuſtodiedū n decerpēdū acce
pēt. Tercō i obiurgatōe vici 7 omnis iniquitat.
Unde legi i hystoria triptita 7 i qdā cronica: q
olim cū apd theſolanicā orta ſeditōe qdā indi
ces fuiſſent a pſo lapidati. theodoli⁹ impator
indigtus. iuſſit oēs interim. nocētes ab innocē
tibz ſecernens. vbi fere qnqz milia hoim ſe oc
ciſa. Cū igit impator mediolanū veſſet. 7 ecclia
intre vellet. occurrit ei ambroſius ad ianuā. ei qz
adituz phibuit di. Cur impator: p cāz tāti fu
roris n agnoſcis molē tue pumptōis: Sz for
te recognitōez pcti. phibet pſas impy. decet te
vt vincat rō pſatē. Princeps es o impator. ſ. cō
ſuoꝝ. Quibz g oculis aſpicias pnis dñi templū
qz pedibz calcab ſctm pavimtu. Quo manus
extēdes d qz adhuc ſāguis ſtillat iuſt⁹: Qua
pſumptōe ore tuo poculū ſāguis eius pcipies.
dū furore tuoꝝ ſmonū tant⁹ iuſte ſit ſāguis ef
fuſus. Recede g recede. ne ſcdo pcto porē neq
ciam angē ptendas. Suscipe vinculū q te dñs
nūc ligauit. eſt ei medicina maxia ſanitat. Nil
ſmonibz impator: obediēs gemēs 7 flēs ad rga
lia remeavit. Cū g diu in ſtetu māſiſſet. Ruſſin⁹
mḡmilitū cāz tāte trifticie r qſiuit. Cui ille. Tu
inqt mea mala n ſentis. qz ſuis 7 medicantibus
apta ſt tēpla. mibi xō ad ea ingreſſus n ē. Et b
dicēs ſingla xba ſingultibz intrumpebat. Cui
ruſſinus. Curro ſi vis ad ambroſiu. vt tibi ſol
uat vinculum quo te ligauit. Et ille. Nō pote
ris ſuadere ambroſio: qz n verebit impialez po
teſtatē. vt legē poſſit puaricari dīnā. Sz cū ille.

pmittēt qz en ſlectēt. euz impator ire precepit 7
ipſe poſt paululū ē ſecut⁹. Nox at vt ambroſi⁹
ruſſinū vidit: ait. Impudentiā canū imitat⁹ es o
ruſſine. tante vici necis autor exiſ. 7 nūc pudo
rē ex frōte detres. nō erubefcis p maieſtatē latra
re dīnā. Cūqz ruſſin⁹ p ipatore ſupplicat⁹. 7 di
ceret eū ſeq ſupno zelo accēſus ambroſius ait.
Ego tibi pdico. qm ingredi eū ſacra limia. ph
beo. ſi xō pſatē in tyranidē mutauēit. necē libe
ter ſuſcipio. Nō cū ruſſinus impatori nūciaſſet
pgā inqt ad eū vt iuſtas in ſaciē ptumelias rci
piam. Cū g veſſet 7 ſua ſolui vicia poſtulaſſet.
occurrēs ambroſi⁹ 7 igreſſus. phibēs ait. Quā
pniaz ondiſti p tātis iniquitates. Et ille. Cū ē
imponē. meū obſtare. Vex cū impator allega
ret qz 7 dō adulteriū 7 homicidiuz pmiſiſſet. ait
ambro. Qui ſecut⁹ es errantē. ſeqre coingētez
Nō ita gratant impator ſuſcepit qz publican
pniaz agē n recuſauit. Cū igit rēcoliat⁹ eccliaz
traſſet. 7 intra cācellos ſtaret: r qnt ambroſi⁹ qd
ibi expectaret. Cui cū dicēt ſe pceptoz ſacroz
miſterioꝝ expectare: ait ambro. O impator: inte
riora loca tm ſacerdotibz ſt collocata. Egredē
igit 7 hāc expectatōez cum cōeris pñem habe.
Purpura nanqz impatores facit non ſacerdo
tes. Cui impator: ptinus obediunt. Cū ergo cō
ſtantinopoli reuerſus. cā cancellos ſtaret. māda
uit eidē epſ vt inſret. Et ille ait. Vix diſcē po
tui que dia impatoris 7 ſacerdotis. Vix em ve
ritatis inem mḡm. ambroſiū nanqz ſolum noui
vocari pontificem. Octauo in ſana doctria.
Eius nanqz doctria habz altam pfunditatez
Unde hiero. in li. d. xij. doct. Ambro. ſup. p iun
toꝝ pinna raptus 7 aeris volucer qz diu in pſu
dū ingredit fructū d alto cape videt firmā ſoli
ditate hiero. ibidē. E oēs ſnie. ſidi 7 ecclie 7 om
nū pſtutū firme ſt colūne. Elegātē pſtutū veni
ſtatē. Aug. i. li. d. nuptijs 7 ptinetia. Delaḡ⁹ be
reſiarcha ſic laudat ambro. vt dicat. bſ abroſi
us epſ. i. c. pſcipue libris rōna lucz fides. q ſcri
ptoz int latios floſ qdā emicuit. 7 ſbdit anguſ.
L⁹ fidē 7 puriſſimū in ſcripturis ſelū: ne inimic⁹
qdē auſus ē repbēdē. Magnā autoritate. quia
antiq doctores ſic ang. xba ſua p mag auctori
tate hebāt. Vñ refert aug. ad ianuariū. q cum
mī e⁹ mirata fuiſſet. cur mediolani ſabbato n ie
iunaret. 7 de b aug. ambro. interrogat⁹. ait am
bro. Cum venio romā ieiuno ſabbato. Sic 7 tu
ad quā ſorte ecclia veniens e⁹ morā ſua. ſi cuiqz
nō inde vis ſcandalū eē. nec queqz tibi. Et ſub
dit aug. Ego d hac ſnia eē atz eē cogitās ita ſp
hūi tanqz eaz d celeſti oraculo accepim.
Vita 7 paſſio tiburci 7 valeriani i paſſiōe ſa
cte cecilie ptinet.

Georgius dicitur a

geos qd e terra. 7 orge qd e colē. q̄i co-
les t̄ā. i. carnē suā. Aug. at̄ i. l. d. trinita
te dicit. q̄ bona t̄ra ē i altitudie mōtū. t̄pamento
collū. planicie cāpor. D̄ia c̄i ē bō ad virentes
herbas. Secūda ad vineas. Tercia ad fruges.
Sic b̄s georgi⁹ fuit alt⁹ respiciēdo inferiora: et
iō h̄uit virore v̄l v̄nditate puritatis. T̄pat⁹ p
discretōez: 7 iō h̄uit vinum interne iocūditatis.
Plan⁹ p̄ h̄uitatē: 7 iō p̄tulit fruges bone opa
tionis. Al̄ d̄i a gerar qd ē sacri. 7 gyon qd ē a
rena. q̄i sacra arena. Fuit c̄i arena q̄i pōderofus
moz ḡuitate. minut⁹ h̄uitate. 7 sicus a carnali
voluptate. Al̄ d̄i a gerar qd ē sacri 7 gyon qd
ē luctatō. q̄i lacer luctator. q̄i luctat⁹ ē cū draco
ne 7 carnifice. Al̄ geou⁹ d̄i a gero qd ē pegrin⁹
7 ḡr p̄ciosus 7 vs p̄siliator. Ipe c̄i fuit pegrin⁹
i p̄tēptu mōi. p̄ciosus i corona martiri. 7 p̄silia
tor: i p̄dicatōe regni. Et̄ legēda inf̄ scripturas
apocriphas i niceno p̄cilio p̄numēat. ex eo q̄ e
martinū certā relatōez n̄ h̄. Nā i kalēdario be
de d̄i. q̄ sit passus i perfida ciuitate diospoli. A
lubi legit q̄ q̄esat i ciuitate diospoli q̄ pus lid
da v̄bat. 7 ē iut̄ Jopen. Alubi legit q̄ pass⁹ sit
sub dyocleciano 7 maximiano ipatorib. Alubi
q̄ sb̄ dyocleciano ipatore p̄saz p̄ntib. lxx. regi
b̄ imp̄i sui. Sic at̄ q̄ sb̄ daciano p̄side. imp̄an
tib̄ dyocleciano 7 maximiano.

Georgi⁹ tribunus

Genē capadox. p̄ueit q̄dā vice i. pui
ciā libie i ciuitatē q̄ d̄i silena. iux̄ quā
ciuitatē erat stagnū instar maris. i q̄ draco pesti
fer latitabat. q̄ sepe pplm̄ p̄ se armatū i fugā con
uerterat. Flatuq̄ suo ad muros ciuitatis acce
dēs. oēs ificiebat. Quapropt̄ p̄p̄li cines du
as oues q̄ndie sibi dabāt vt e⁹ furore sedarent.
Alioq̄n sic muros ciuitatis iuadebat: 7 aerē infi
ciebat q̄ pplm̄ interibāt. Cū ḡiā oues pene de
ficerēt. maxie cū haz copiaz h̄ie n̄ possent. inito
p̄silio ouē cū adincto hoie tribuebāt. Cū iḡi so
te oim filij 7 filie hoim darēt 7 sois neminē exci
peret: 7 iā pene oēs filij 7 filie ppli cēt p̄supti. q̄
dā vice filia f̄ḡi vnica sorte ē t̄p̄hēsa. 7 draco
adiudicata. T̄ rex p̄stat⁹ ait. Tollite aux 7 ar
gentū 7 dimidiū f̄gm̄ mei. 7 filiā meā mibi dimit
tite ne talit̄ moriat. Cui pplm̄ cum furore r̄ndit
Tu o rex b̄dictū fecisti: 7 n̄c oēs p̄ueri n̄ri mor
tūi s̄t. 7 tu vis filiā tuā saluare: P̄sili i filia tua cō
pleneris. qd̄ i alijs ordiasti: succēdemus te 7 do
mū tuā. Qd̄ rex audiēs cepit filiā suā flē dicēs.
heu me filia mea dulcissima qd̄ d̄ te faciā aut qd̄
dicā: q̄n̄ p̄l⁹ videbo nuptias tuas: Et̄ p̄l⁹ ad

pplm̄ dixit. oro vt iducias octo diez lugēdi mi
bi filiā tribuatis. Qd̄ cum pplm̄ admittit: i h̄ue
octo diez r̄uersus pplm̄ ē cū furore dicēs. Qua
re p̄dis pplm̄ p̄p̄t̄ filiā tuā: En oēs afflatu dra
comis morimur. T̄ rex vidēs q̄ n̄ posset filiā li
berare: iduit eā v̄st̄ ib̄ regalib: 7 āplerat⁹ c̄i cū
lacrimis dixit. Heu me filia mea dulcissima. de
te filios i regali gremio nutrire credebā: 7 n̄c va
dis vt a dracone deuoreris. Heu me filia mea
dulcissima. sp̄gabā ad tuas nuptias p̄ncipes ini
tare. Palatū margaritis ornare. tympana 7 or
gana audire: 7 t̄c vadis vt a dracone deuoreris 7
dosculās dimisit eā: dicēs. Utinā filia mea ego
aū te mortu⁹ essez q̄ sic amissēs. T̄ cilla p̄ci
dit ad pedes p̄ris. petēs ab eo b̄ndictōem suam
Quā cū p̄i cū lacrimis b̄ndixisset ad lacuz. p̄ces
lit. Quā b̄s geou⁹ casu inde trāsies vt plorā
tē vidit: eā qd̄ h̄iet inf̄rogauit. Et̄ illa. Bone iu
ueis velocit̄ equū ascēde: 7 fuge: ne meuz parit̄
moriaris. Cui georgius. Noli timē filia: sed dic
mibi qd̄ h̄ p̄stolaris oī plebe expectatē: Et̄ illa.
At video bone iuueis magnifici cordis es tu. s̄
cur meū mori desideras: fuge velociter. Cui ge
orgi⁹. Nunc ego n̄ dulcedā donec mibi qd̄ ha
beas: intimabis. Cū ḡ totū sibi exposuisset ait. ge
orgi⁹. Filia noli timē. q̄ i xpi noie te iuuabo. Et̄
illa. Bone miles meū n̄ p̄eas. suffic̄ ei si sola. pe
reā. nā me liberare n̄ posses 7 meū p̄res. Dum
h̄ loq̄rent̄ ecce draco veniēs caput d̄ lacu leua
uit. T̄nc puella tremefacta dixit. fuge bone d̄ne
fuge velocit̄. T̄nc georgi⁹ equū ascēdēs. 7 cruce
se munies dracone p̄tra se veniētē audact̄ ag
gredit. 7 lanceā fortit̄ vibrās: 7 se d̄o p̄mendās
ip̄m ḡuit̄ vulnerauit: 7 ad terrā deiecit. Dixitq̄
puelle. Droique zonā tuā in colluz draconis. ni
hil dubitans filia. Quod cū fecisset sequebatur
eam velut mansuetissimus canis. Cum ergo euz
in ciuitatem duceret. ppli hoc videntes p̄ mon
tes 7 foucas ceperūt fugere dicentes. ve nobis
quia iam omnes peribimus. Tunc beatus geor
gius annuit eis: dicens. nolite timere. ad b̄ enim
me milit̄ d̄ns deus ad vos vt a penis vos libera
rem draconis. T̄antummodo in xpm̄ credite: 7
vnusq̄sq̄ v̄strū baptizet: 7 draconem istuz oc
cidā. T̄nc rex 7 oēs ppli baptizati s̄t. B̄s at̄
georgi⁹ euaginato gladio draconem occidit: 7
ip̄m extra ciuitatem efferri p̄cepit. Tunc q̄tuor
paria boum ip̄m in magnū campū foras duxer
unt. Baptizati at̄ sunt i illa die viginti milia ho
minū exceptis puulis 7 mulierib. Rex autez in
honore beate marie 7 b̄ti georgij eccliam mire
magnitudis p̄struxit. De e⁹ altari fōs viū⁹ ema
nat. c⁹ pot⁹ oēs lāquidos sanat. Rex h̄o ifinitā
pecuniā b̄to georgio obtulit. quam ille recipere

nolēs paupib; eā dari p̄cepit.

Et georgi⁹ regē d̄ q̄tuor breuiter instruit. s. vt eccliaz di curā hiet. sacerdotes honoraēt: diuū officū diligēter audiret: 7 sp̄ paup̄z mēoz eēt. oclato r̄ge ide r̄cessit. In aliqb; tū libris legi q̄ dū draco ad teozādū puellā p̄gēt. georgi⁹ le cruce munuit 7 draconē aggrediēs iterfec.

Eo tpe ipantib; dyodeciano 7 mariano sub p̄side daciano. tāta plecutō xpianoz fuit vt infra vnū mēse decēseptē milia martino coronarētur. vn̄ inē tot torm̄toz genera. mlti xpianoz deficiebāt. 7 ydol̄ imolabāt. Qd̄ vidēs. s. georgi⁹ tact⁹ dolore cordis irrisec⁹ oia q̄ hēbat disp̄lit. militarē bitū abiecit. xpianoz bitū iduit. 7 i medū. p̄siliēs exclamauit: oēs d̄j gētium demōia: d̄ns at̄ fec̄ celos. Cui p̄ses iratus dixit. Qua p̄ sumptōe andes deos n̄ros demonia appellare: Dic tū vn̄ es tu: aut q̄ noie voceris: Cui georgi⁹ ait. Georgius vocor et nobili capadocum p̄sapia ortus. palestina h̄o xpo fauēte tenui. s. oia deseruit vt huire posses liben⁹ do celi. Cum at̄ p̄ses eū ad se inclinare n̄ possēt. iussit eū i ecullū lenari: 7 mēbrati corp⁹ e⁹ vngul̄ lamari. Ap̄positis isup ad latera facib; patētib; vilcerū nimis sale plagas ei⁹ fricare iussit. Eadē nocte dominus eū igēti luie ei apparuit: 7 ipm̄ dulcē confortauit. L⁹ mellisua visitatōe 7 allocutōne sic p̄fortat⁹ ē. vt p̄ nibilo ducēt cruciat⁹. Videns dacianus q̄ eū peis supare n̄ possēt. q̄ndā magū accersit ei⁹ dixit. Xpiani suis magicis artib; torm̄ta ludificāt 7 teoz n̄roz sacrificia puipendūt. Cui mag⁹. Si artes ei⁹ supare nequero capitis re⁹ ero. Ipe igē maleficijs suis iuctis 7 teoz n̄roz noibo iuocatis. venenū vno imiscuit: et sc̄to georgio sumēdū porrexit. Cōtra qd̄ vir di signū crucis edidit: h̄ausitq; eo nil lesionis sensit. Rursū mag⁹ porrexit venenū imiscuit: qd̄ vir di signo crucis edito sine lesiōe aliq̄ totū bibit. Quo viso mag⁹ strati ad pedes e⁹ cecidit. veniā lamitabil̄ petijt: 7 se xpianū fieri possitauit. Quē mox iuder decollari fec̄. Sequēti die iussit georgiū poni in rota. gladijs bis acutis vndiq; circūsepta. S; statū rota frāgit: 7 georgi⁹ illel⁹ penit⁹ iuenit. C̄ iratus p̄ses iussit eū i sartagine plūbo liq̄facto plenā p̄ijci. q̄ factō signo crucis i eā itrauit: s; x̄tute dei cepit i ea q̄ in balneo ifoneri. Qd̄ vidēs dacian⁹ cogitauit eū emolli re blāditijs. quē minus supare n̄ poterat vl̄ tormētis. Dixitq; illi. Vidēs fili georgi. q̄nte mansuetudis s̄ d̄j n̄ri: q̄ te blasphemū tāpatienter sustinēt. pati nihilomin⁹ si p̄uerti volueris indulgē. Age ergo dilectissime fili qd̄ hortor: vt sup̄stitōe relicta d̄js n̄ris sacrifices: vt magnos ab ipis 7 a nob; p̄seq̄ris honores. Cui georgi⁹ sub-

ridens ait. **U**t qd̄ a p̄ncipio n̄ magis mihi p̄sua listi blādīs p̄mōib; q̄ tormētis: Ecce pat⁹ ium facē qd̄ hortaris. **H**ac dacianus p̄mullioe delusus let⁹ efficit. Iussitq; s; voce p̄conis vt omnes ad se p̄uenirēt. 7 georgiū tādu fluctatē. tan dē cedē 7 sacrificare viderēt. **O**mnata igē tō ciuitate p̄ gaudio. cū georgi⁹ ydoloz templū iacn̄ catur⁹ iraret: 7 oes ibidē gaudentes altaret. **H**eris genub; d̄m̄ exorauit: vt templū cū ydol̄ lic oino destruet̄ q̄stum ad sui laudem 7 p̄p̄t p̄uersionē nihil d̄ eo penitus remaneret. **S**tatumq; ignis de celo deicendēs. templū cū d̄js 7 sacerdotib; p̄cremanit. terraq; se apeniens om̄s eozū reliq̄as deglutit. **H**ic exclamat ambrosius in p̄fatōe: dicēs. Georgius fidelissimus miles xpi d̄m̄ xpianitatis p̄fessio silentio tegetet. solus inē xp̄colas intrepidus dei filiū ē p̄fessus. Cui 7 tātam fidei constantiam gratia diuina cōcessit. vt 7 tirannice potestatis p̄cepta p̄temneret. 7 inumerabilium nō formidaret tormenta penarum. **O** felix 7 iudicatus d̄m̄ p̄iator. quem non solū tēporalis regni blanda n̄ p̄sualit. p̄mullio. s; p̄secutore deluso simulacrorum eius portēra in abyssum deiecit. **H**ec ambrosius. **H**oc audiens dacianus georgiū ad se adducit. ei⁹ dixit. Que sunt maleficia tua pessime hoim. qui tantū facinus cōmisisti. Cui georgius. **N**e credas rex sic esse: sed mecū p̄ge 7 iteruz me imolare vide. Cui ille. **I**ntelligo fraudem tuaz. quia vis me facere absorberi. licet templum 7 deos meos absorberis fecisti. Cui georgius. **D**ic mihi mulier. **D**ij tui qui se innare non potuerunt. quomodo te iuuabunt. **I**ratas rex nimis dixit alexandrie vxori sue **D**eficiens moriar: quia ab hoc homine me superatum cerno. Cui illa. **T**iranne crudelis 7 carnisifer. nunquid non dixi tibi sepius. ne christianis molestus esses: quia deus eozū pro ipis p̄gnaret. **E**t nunc scias me velle fieri christianam. **S**tupefactus rex ait. **H**eu prochdolor. **N**unquid 7 tu es seducta: **F**ecitq; eam per capillos suspendi: 7 flagellis durissime cedi. **Q**ue dum cederetur dixit Georgio. **G**eorgi lumen veritatis. quo putas perueniam: nondūz aqua baptisimi renata: Cui Georgius. **N**ihil helites filia. quia sanguinis tui effuso baptisimus tibi reputabitur 7 corona. **T**unc illa orans ad dominum emisit spiritum. **H**uic attestatur Ambrosius in p̄fatione: dicēs. **O**b hoc 7 gentiū regina per sanam. crudeli a viro dictata sententia. nondūz baptisimi gratiam consecuta. gloriose passionis meruit palmam. **U**nde nec dubitare possum⁹. q̄ rosea perfusa sanguinis vnda. reseratas poli ianuas ingredi meruit. regnumq; possidere celozū. **H**ec Ambrosius. **S**equēti x̄o die geor-

gus talē accepit sniam. vt p totā ciuitatē hēt. postmodū capite puniret. Oravit at ad dñz vt q̄cūq; ei⁹ imploraret auxiliū. petōnis sue p̄seq̄ret effectū. Diuina at vox ad eū veit. q̄ sic fieret vt orauit. Cōpleta oīde capitis absoliōe martiriū p̄sumauit. s̄ dyocleciano 7 maximiano. qui ceperēt circa annū dñi. cclxxxvij. Dacianus at cū d̄ loco i q̄ decollat⁹ ē: ad palatium rediret. ignis di d̄ celo cecidit: 7 ipm cū mīstris suis p̄sūpsit. Refert gregori⁹ turonē. q̄ cū q̄daz q̄sdam reliq̄as scti georgij deferrēt. 7 i q̄dā oratorio hospitati fuissent. mane nullaten⁹ capsā mouē potuerūt. donec ibid̄ reliq̄arū p̄ticias dimiserūt. Legit hystoria anthiocena. q̄ cū xpiani ad obsediū hierlm p̄gerēt. q̄dā iuueis speciosissimus. cuidā sacerdoti apparuit: q̄ sctm georgiuz ducē xpianoz eē se dicēs monuit: vt ei⁹ reliq̄as secū i hierlm deponeret 7 ipse cū eis esset. Cū aut hierlm obsediissent: 7 saracenis i s̄sistētib; p̄ scalas ascēdē n̄ auderēt. h̄fus georgiuz armis alb̄ idutus. 7 cruce rubea insignitus apparuit: inuēs vt post se securi ascēderēt: 7 ciuitatem obtinerent. Qui ex h̄ aiati ciuitatē ceperūt. 7 saracenos occiderunt.

Arctus interpreta

tur sublimis mādato. cert⁹. declinatus. 7 amarus. S̄blimis mādato. rōne p̄fectionis i vita. q̄ n̄ solū suauit mādata coīa: sed et s̄blimia sic s̄ p̄silia. Certus rōne certitudinis i doctrina. q̄ doctriaz euāgelij sui certā tradidit vtpote quā a petro mḡro suo didicit. Decliat⁹ rōne p̄fide hūilitatis. Nā p̄t nimā hūilitatē pollicē sibi āputasse d̄: vt sacerdotō reprobus haberet. Amar⁹ rōne pene acerbitatis. q̄ vbiq; p̄ ciuitatē tractus fuit: 7 inter hec v̄m̄enta spiritū edidit. Al̄ mare⁹ d̄ a marcho qd̄ ē malle⁹ maior: q̄ qd̄ eodē ictu ferrū domat. melodiā generat: incudē firmat: sic marcus vnica doctrina sui euāgelij. domat h̄tēcoz p̄fidā. dilatat laudes d̄nā. p̄firmat ecclā.

Arctus euangeli

sta leuitic⁹ genē: 7 sacerdos petri apo stoli i baptisinate filius: atq; in d̄no fmōe discipul⁹: cū ipō h̄to petro romā p̄fect⁹ ē. Cū at petri⁹ ibidē euāgelij p̄dicaret rogauēt fideles q̄ erāt rome. b̄m̄ marcū vt euāgelij ad p̄petuā fidelū memoriā debēt p̄scribē. Qd̄ ille qd̄ vt ex ore mḡri sui b̄ti petri audierat. fidelis silo p̄scripsit. Petrus at illd̄ diligenter examinans. vbi oēs vitatē plene p̄spexit recipiēdū ab oib; fidelib; approbavit. Vidēs at petri⁹ marcū p̄stātē i fide. ipm aq̄legiā destinavit. vbi xer-

bū di p̄dicās innumeras gētū mltitudies ad fidem xpi p̄uertit: ac euāgelij suū silr̄ ibidē p̄scripsisse d̄. qd̄ qd̄ vsq; hodie i acquilegēs ecclā oñdit: 7 deuotōe p̄grua reseruat. Tādē b. marcus aq̄legiēs cū ē. s̄. ermagozā. quē ad fidem xpi p̄uertit. romā ad petrū adduxit. vt eū aq̄legiē i ep̄m p̄secraret. Suscepto itaq; ermagozā p̄tificat⁹ officō. cū aq̄legiēsem ecclā optie gubernasset. tādē ab infidelib; capt⁹ 7 ibidē martirio coronat⁹. Marcus h̄o a be. petro alexādniaz missus ē 7 ibi p̄mus h̄bū di p̄dicauit. In primo at̄ itroitu suo alexādniaz vt ait philo. disertissim⁹ iudeoz. maria mltitudo i fide 7 deuotōe 7 cōtinētie obseruatōe adunata ē. Papias q̄z hieropolitan⁹ ep̄s valde p̄clara ē p̄conia. p̄cipuo de lucidat silo. Petrus h̄o damiani. sic ait de eo. Tātā ei⁹ ap̄d alexādniaz grām p̄rogauit: vt omēs q̄ tūc ad fidei rudimenta p̄fluerēt. mox p̄ p̄tinētā ac tot⁹ sctē p̄uersatōis instātā. tanq; ad mōstice perfectōis fastigiū puolarent: ad qd̄ n̄ mō miracloz p̄digijs. n̄ mō predicatōis eloquijs. s̄ etiā eximjs puocabat exēplis. Et infra. Factū ē autē vt p̄ mortē petri ad italiā deinde sit reuersus: vt terra i q̄ datū ē sibi euāgelij scribē. sacras mereret eius reliq̄as possidē. B̄ta es o alexādnia. triūphali h̄ sanguie purpurata. felix 7 tu italia. corporis h̄ thesauro dines effecta. Tātē at hūilitatis di fuisse. vt pollicez sibi amputauerit: ne ad ordinē sacerdotij posset hūano iudicō p̄moueri. Verūtū dispositō dei 7 autoritas scti petri p̄ualuit q̄ ipm alexādniam ep̄m destinauit. Mox at vt alexādnia ē ingressus s̄bito calciamētū e⁹ ruptū ē atq; solutū: qd̄ i sp̄i intelligēs ait. Vere expeditū fec̄ d̄ns iter meuz nec me sathanas impedire poterit: quez ab opib; mortuis d̄ns iā absoluit. Vidēs at marcus quendam sutorē vetera p̄suentē. eidē calciamētū tradidit corrigendū. Qd̄ cū facēt sinistra manū ḡuiter vulnerauit ac forte exclamaē cepit. vñ⁹ deus. Quo audito vir dei ait. Vere p̄sperū fecit d̄ns iter meū. factoz luto ex sp̄uto manuz eius vixit: 7 p̄tinuo sanitatem recepit. Vidēs h̄o ille tantam eius efficaciam. in domum suam illuz itroduxit. 7 q̄s eēt vñ p̄cōtari cepit. At ille se d̄ni i bu suū p̄fessus est. Cui ille ait. Velles ego videre eū. Et marcus. Ego eū tibi demōstrabo Incipiesq; marcus xpm ei euāgelizauit: 7 ipsuz cū tota domo sua baptizauit. Audiētes at vni ciuitatis illius. quendā galileū qui deoz sacrificia cōtemneret aduenisse: ei insidias posuerunt. Quod ille cognoscens. hominem illum quē curauerat. qui dicebatur Anianus ibidem episcopus ordinauit: 7 ipse penthapolim prexit. Et cū ibidem duobus ānis stetit. iterū alexādniaz

redijt: q̄ 7 iux̄ mare i rupibꝫ ecclia p̄sturerat. in loco qui d̄r bucculi: 7 fideles ibidem mltiplicatos inuenit. Pontifices at̄ temploꝝ eum p̄p̄bendere conabantur. Cū autem in solennitate paschali beatus marcus missam celebraret: p̄uenit illuc om̄es 7 fune in collo eius misso. ipsuz p̄ ciuitatem traherent: dicētes. Trahamꝫ bubalū ad loca bucculi. Carnes at̄ eius in terrā fluebāt: 7 sāguine lapides rigabāt. Post h̄ in carcere recludit̄ 7 ibidez ab angelo p̄fortat. S̄ et ip̄e d̄ns ih̄s xp̄s eū visitauit: eūq; p̄fortauit: dicēs. Pax tibi. Marce euāgelista meꝫ. noli timē: q̄ ego tecū sū 7 eruā te. Mane ḡ factō funē itez collo eius imittūt: 7 huc illucq; rap̄ti eum p̄trahūt exclamātes. Trahite bubalū ad loca bucculi. Ip̄e at̄ d̄nū traheret. gr̄as agebat dicens. In manus tuas p̄mēdo sp̄m meū: 7 hoc dicens sp̄rituz exalauit. S̄ Perone qui cepit circa annuz d̄ni quinq; gesimū septimū. Cū autem pagani eū uellent p̄burere. subito aer turbat. grando exoritur. tonitrua intonāt. fulguraq; choruscāt. ita ut q̄libz euadē niteret: 7 factū corpꝫ ibidē intactum reliquerunt. xp̄iani x̄o corpꝫ eiꝫ rapuerūt 7 in ecclia cū oī reuerentia sepelierūt.

Fuit autē forma beati marci h̄ logo nasu. S̄ ducto sup̄cilio. pulcris oculis r̄caluaster. proluxa barba. habitudis optie. etatis medie. canos asp̄sus. affectōe p̄tinēs. gr̄a d̄i plenus. B̄tus autē ambrosius d̄ eo sic ait. D̄nū b̄tus marcus inumeris choruscaret miraculis. p̄tigat ut lutoꝝ cui calciamentū tradiderat corngēdū sinistrā sibi eiꝫ labore p̄tūdet manū. H̄ic cū inflicto vulnē vnꝫ deꝫ clamauit. d̄i famulus audiēs: letus affuit. lutū ex sp̄uto factū accepit. eiusq; manū iunxit: sanāq; ilico r̄ddidit: 7 labori ecōtra dedit. Illius nēpe eꝫ p̄dicabat euāgelii. s̄l̄ imitat̄ miraculū: ceci uidelz a natiuitate illuati a d̄no factum: bec ambrosius.

Anno at̄ ab incarnatōe d̄ni quadringentesimo sexagesimo septimo. T̄pe leonis imp̄atoris. ueneti corpus sc̄ti marci d̄ alexandria uenetas transfulerūt. vbi ecclia i honore sc̄ti marci mire pulcritudis fabricata ē. Quidam nāq; mercatores ueneti. q̄ alexandriam p̄reterant duos p̄sbyteros custodes corp̄is sc̄ti marci p̄cibꝫ et p̄missionibꝫ induxerūt ut occulte corpus illud tolli p̄mitterēt. 7 uenetas transportarent. Uerū cū corpus d̄ tumulto leuaret. tantus odor totā alexandriā sic pfudit: ut om̄es vnde tanta prodiret odoris suauitas mirarent̄.

Cū at̄ nauigarēt 7 qualr corpus sc̄ti Marci deferrent. alijs manibꝫ reuelassent: vnꝫ illorum ait. Forsitan alicuius egiptij corpus uobis datum defertis. 7 sancti Marci corpus uos deser-

re putatis. Continno igitur nauis in q̄ erat corpus sancti marci p̄ seipsam mira celeritate severtit 7 in nauem in qua ille residebat insurgens. lateris partem fregit: nō prius illam dimittēs donec omnes se ibidem corpus esse beati Marci credere acclamarent. Cum quadaz nocte naues cursu velocissimo ducerentur. 7 naute tempestate p̄quassati. 7 tenebris obuoluti quo pergerent ignorarent. sc̄tus marcus cuidam monacho custodi corp̄is sui apparuit dicens. Dic oībus istis ut velociter vela deponant: quia nō longe a tra distāt. Quibꝫ depositis mane facto se iuxta quandam insulam inuenerunt. Ueruz cū p̄ littoꝝa diuersa transirent 7 sanctum thesaurū omnibus occultarent. uenientes incole p̄clamabant. o q̄s beati estis qui sc̄ti marci corpus portatis. Sumite ut ipsum suppliciter adoremus.

Quidam nauta adhuc omnino incredulus. a demone arripit̄. 7 tamdiu uexat. donec ad corpus sancti adductus se credere p̄fiteret̄. qui liberatus gloriam deo dedit. 7 beatum marcuꝫ in deuotione magna deinceps habuit.

Quodam tempe dum corpus sancti marci intra quandam columnam r̄e lapidibus marmoreis factam paucis conscijs eēt reposituz. ut ibi cautius seruaretur: cōtigit ut testibus illis ex hac luce sublatis. nemo vbi nāz sanctus eēt thesaurus possz cognoscere: nec aliquibus indicijs inuenire. Fit ex hoc planctus in clericis. desolatio ingēs in laicis. merito iminet vn̄iuerfis. Formidabat siquidem plebs deuota. ne patronus taminclitus furtiue fuisset sublatus. Ideoq; ieiūniū solenne indicitur. processio solennior ordinatur. Et ecce cunctis uidentibus 7 stupētibꝫ lapides a columna prosiliunt. 7 archam vbi corpus eius latebat omnibus euidenter ostendunt. Vox deuotas laudes agunt creatori omnibꝫ q̄ suū eis dignatus est reuelare patronum. Sicq; dies illustrata tanti p̄digij gl̄ia. annis decurrentibꝫ posteris fit festiua. Quidam libri habēt etiam subscripta miracula.

Circa annū d̄ni. Mccxli. Ap̄d papiā i p̄ncipatu ord̄is fratꝫ p̄dicatoꝝ. fuit q̄dā frat̄ religiosus ac sc̄te uite iulianꝫ noīe. natōe fauētini. iuuenis corpe: s̄ canꝫ mēte: q̄ i infirmitate vltis elaborās. cū priorē domꝫ sup̄ statu suo r̄grēt: 7 ille mortē sibi uicā imminē dicēt. statim facie exhilaratus 7 manibꝫ 7 toto corpore plaudens. clamare cepit: date locum fratres. quia p̄e nimia leticie abundantia iam prosiliet anima extra corpus. ex eo q̄ tam iocundos rumores audiui. 7 eleuatis i celum manibus: dicere cepit. Educ de carcere animam meam zc. Infelix ego homo q̄s me liberabit de corpore mortis h̄. Inter h̄ ille leui s̄o-

De sancto

no obdormiēs vidit b̄m marcū ad se v̄isse: et se
iux̄ e^o lectulū collocasse. et ecce vox facta ē ad eū
dicēs. Quid ibi agis? et ille. Ad moriē
tē illū accessi. q̄ dō e^o m̄st̄iū ē acceptū. Et itez
vox ad eū. Quare int̄ ceteros sc̄tos ad eū maxi
me tu v̄isti? At ille. Quia specialē i me habuit
deuotōez: et locuz vbi corp^o meū r̄q̄scat. sedula
deuotōe visitauit. et iō veni i boza sui exit^o eū vi
sitare. Et ecce q̄dā albatū totā domū iplenerunt
Quibz ait marcus. Quare huc venisti? Et illi.
Et istū aiaz i p̄spectu d̄ni p̄ntem^o. Enigulans
at p̄dictus frat̄ p̄ p̄ore dom^o: a q̄ ego ista audi
ui: p̄tinuo misit. et oia q̄ viderat sibi recitās: cum
m̄to gaudio i d̄no feliciter obdormiuit.

Dū q̄dā mercatores veneti sup̄ q̄ndā nauēz
saracenoꝝ alexādriā p̄gerēt. et imunes piclū eui
dent viderēt. mor sup̄ scaphā ascēdūt et funē p̄
cidūt. statiqz nauis vi fluctūū resoluta perijt et
vniuersos saracenos vnda voraz inuoluit. Un^o
at ex eis b̄m marcū inuocās q̄ potuit se alitruxit
q̄ si suū sibi p̄ferret auxiliū. et lacriū baptisma su
sciperet: et ip̄ius limia visitaret. Vox sibi vir splē
did^o q̄dā apparuit. q̄ ereptū d̄ fluctūū i scapha
cū ceteris collocauit. Ille at alexādriā reiens: s̄
liberatoꝝ: i suo inḡtus ext̄s nec sc̄ti marci festinat
ad limia: nec n̄re fidei suscipit sacra. Cui denuo
marcus apparuit. et ip̄s d̄ sua inḡtitudine i repa
uit. Redies igit̄ ad se venetias v̄it: et ibidē sacro
baptismatis fōte inat^o. et mar^o appellatus. et in
xp̄s p̄fecte credidit: et i boīs opibz vitā finiuit.

Vir q̄dā dū i sumitate cap̄anil sc̄ti marci re
venetis q̄dā op̄is exercēt. Ibito cadit ip̄roui
de mēbrati toto corp̄e lamiat^o. i ip̄o tñ calu suo
sc̄ti marci n̄ immoꝝ. e^o patrociniuz i ploꝝauit: q̄
cadēs ex i sperato cuidā ligno p̄minēt i s̄bitū: et
dato fune ille sus enasit: et ad op^o p̄stinū p̄sumā
dū deuot^o assurgit.

Quidā cuiusdā nobil^o puic̄ial t̄palit^o fu^o dū
voto astrict^o corp^o sc̄ti marci visitatē vellz: sed a
d̄no suo licētiā obtinē n̄ possz. tandē timorē car
nal^o d̄ni timorē celestis postposuit et i salutato do
mio ad sc̄tm visitādū deuot^o accessit. Qd̄ d̄ns
egreferes. ip̄m reuersū exoculari mādauit. Fa
uēt q̄ntot^o crudeli d̄no. crudeliores satellites: et
dei famulū sc̄tm marcū inuocātē ad terrā. p̄ciūt
et acutos palos oculos effodiētes apponūt. Sed
nihil paloz p̄ficiēbāt conamie. qz in se tabelce
bāt subita fractōe. Subet igit̄ vt securibz crura
frāgāt et pedes p̄cidāt: sed idomabile ferz secu
riū. p̄tin^o mollescit i plūbū. Subz malleis ferreil
os et dentes p̄tūdi. s̄ ferz sue xtutis obliuiscitur
et di potētia hebetat. Qd̄ d̄ns vidēs et stupēs
xenā petijt: et cū suo sepulcz. s. marci duotōne
sedula visitauit.

Marcellio Fo. lxxx.

Diles q̄dā i p̄lio sic vulnerat^o in brachio vt
man^o a brachio tepēdēt. adeo vt ip̄az p̄cidēdā
medici et amici p̄sulerēt. Ille x̄o erubescēs fieri
māc^o. q̄ p̄suevit haberi tā p̄robz. manū i locū suū
i s̄litutā p̄anis sine medicam̄tis ligari fecit. In
uocauit igit̄ b̄m marci suffragia: et man^o p̄tinuo
fuit sanitati p̄stine i s̄lituta. sola tñ cicatrix re
māsit: et i tātū miracū testimoniū et i tal^o b̄nificij mo
nūm̄tū. Vir q̄dā d̄ ciuitate Mātue falso ab i
uidis acculatus. i carcere ē reclusus: q̄ cū q̄dra
gita dies pegisset ibidē. et nimio afficēt tedio. tā
tez triduoano ieiunio se macerās. b̄m marci p̄o
cūū inuocauit: q̄ sibi apparēs i m̄bz vt d̄ carcē se
cur^o abscedat. Ille x̄o dormitās p̄ tedio negle
xit parē iussionibz sc̄ti: existimās i s̄lutiōibz se de
ludi. Deide secūdo et tādē tercio sibi apparuit et
eadē s̄lū impauit. Qui ad se r̄diēs et om̄iū aptū
p̄spiciēs. d̄ carcere securus exijt. et instar stuppe
p̄pedes mox p̄fregit. Ibat igit̄ die media p̄ me
diū custodū ceterozūqz om̄iū. ita vt ip̄e cūctos
vidēs a nemie vidēt. Qui veniēs ad sc̄ti marci
tumulū exoluit deuote debitū ḡiaz. Cū totā
apulā sterilitas maḡ inuadēt. nec r̄ā illā b̄n̄dicti
onis pluuia irrigaret. r̄uelatū ē q̄ tali plaga p̄cu
tit^o eo q̄ ibi sc̄ti marci festiuitas n̄ colat. Dū igit̄
sc̄tm marcū inuocaret. et festū e^o festiue se celebra
turos p̄mitterēt. sterilitatē ab eis marcus depu
lit: et sup̄abūdāniā misit. dās eis salubriē ae
rē et pluuā p̄gruētē.

Marcellin^o annis

nouē et mēsiū q̄tuor romanā eccliam
rexit. Hic iussu dyocleciani et maxi
miani capit^o et ad sacrificādū adducit. Cū at nō
assentiret: et ex h̄ diuersoz torm̄toꝝ genera iussū
nē debēt. metu passiōis duo grana incensū i sa
crificio posuit. Tunc magna adest infidelūz le
ticia sed fideles ingens tristitia percussit. Verū
tamen in capite infirmato fortiora membra re
surgunt et minas principum paruipendunt. Tē
fideles ad summum pontificem conueniunt: et
ip̄sum plurimum redarguunt. Quod ille cer
nens. in concilio episcoporum se supposuit iudi
candum. Ad quem illi. Absit vt summus ponti
fex ab aliquo iudicetur. sed tu in te collige causā
tuam et proprio ore te diiudica. Ip̄e autem iaz
penitens plurimum ingemuit. et seip̄sum depo
luit. sed tamen eum omnis turba iterum relegit.
Qd̄ cesares audiētes. iterū eū capi fecerūt: et dū
nullaten^o sacrificare vellz. eū decollari in ādane
rūt: et intantū creuit furor gētil^o vt infra mēse de
cēseptē milia xp̄ianozum pertimerentur. Mar
cellinus autem dum decapitari deberet. se xp̄ia
na sepultura indignum esse asseruit: et iō omnes

q̄ se sepelire p̄sumēt: ex cōmūicauit. Quapropter corp⁹ e⁹ in sepultū. xxxv. dieb⁹ r̄māsit. P̄ b̄tus petr⁹ ap̄ls marcello successori. s. marcelini apparuit: dicens. Frat̄ marcelle q̄re n̄ sepelis me: Cui ille: Rōne dudū sepultus es dñe: Cui ap̄ls. De insepultū r̄puto. q̄dū marcellinū in sepultū videro. Cui ille. Rōne dñe nosti: q̄ ille oēs q̄ eū sepelirēt: anathematizauit: Cui petr⁹. Rōne scriptū ē q̄ se hūiliat: exaltabit. An hoc attēdē debuisti. Uade igit̄ 7 ip̄s ad pedes meos sepelias. Qui statū inuit 7 iussa laudabilr̄ p̄pleuit.

Italus quasi viues

tal. q̄ q̄l viuebat exteri⁹ i ope tal erat in tus i corde. Al vital a vita. Al vital viuens alis. i. tuēs se alis virtutū. Ipe ei fuit tanq̄ vnū d̄ aialib⁹ dī q̄ vidit ezechiel h̄ns in se q̄tuor alas. s. alā fidī q̄ volabat i celū. alā amoris q̄ volabat i deū. alā timoris q̄ volabat i infernū. alā cognōtionis q̄ volabat i seipm. E⁹ passio in libello Bernasij 7 Prorsalij repta fuisse putat.

Italus miles cōsu

lans. ex valeria vxore gerualsi 7 ptasius genuit. Hic cū paulino iudice ranē nā ingressus. cū quēdā ibidē xp̄ianū medicū nomine vsianū p̄ mltā torm̄toz genera iussū tecolan vidēt: 7 ille medic⁹ nimis expaull⁹. exclamauit ad eū sc̄s vital: di. Noli frat̄ vsiane medicē. q̄ alios curare p̄sueuisti teipm et̄na morte occidē. 7 q̄ ad palmā p̄ mltas passioēs venisti noli coronā amittē tibi a dō patā. Qd vsianus audies p̄fortatus ē 7 d̄ pauore suo peitēs. martiri us libent̄ accepit. Sc̄tus at̄ vital eū honorifice sepelin fecit: 7 p̄ b̄ ad paulinū dñm suū vlē venire p̄tēpsit. Ille x̄o numū idiḡtus. tuz q̄ ad se venire noluit. tū q̄ vsianū sacrificare volētē retraxit. tū q̄ xp̄ianū se eē oñdit iussit eū i eculeuz leuari. Cui dixit vital. Stultissim⁹ es. si me putas decipe q̄ alios sp̄ studui libare. Et ait paulinus m̄stris. Ducite eū ad palmā: 7 si sacrificare noluerit: foueā pfūdissimā donec pueneritis ad aquā ibidē facite: 7 ibi eū vinū 7 supinū sepeliete. Qd 7 fecerūt 7 b̄m vitalē ibidē vinū sepelierūt: s̄ nerone q̄ cepit circa annū dñi. lviij. Sacerdos at̄ ydoloꝝ q̄ b̄ p̄silū dederat: statū a demōe arrept⁹ p̄. viij. dies insaniens i illo loco exclamabat: dicens. Incēdis me sc̄te vital. Die at̄ septimo in flumē a demōe p̄cipitatus miserabilr̄ expirauit. Uroz at̄ sc̄ti vital cū mediolanū rediret: inuenit q̄sdā ydolis imolātes q̄ cū eā hortarent̄ vt ydolis imolata p̄medēt. R̄ndit xp̄iana sū. n̄ licz mihi d̄ v̄is sacrificijs māducare. Qd ille audientes tādire eā p̄berauerūt. q̄ homies sui q̄ euz ea

erāt vsq̄ mediolanū eā seminiūā deduxerūt. vt infra tridūū feliciter migravit ad dñm.

Virgo quedā fuit

antiochie. c̄ historiā ambro. i sc̄do libro d̄ h̄gib⁹ recitat i h̄ v̄ba: Antiochie nup̄ h̄go q̄dā fuit. fugitās publici visus oñtatōne. S̄ q̄ magl viroz vitabat oculos: aspectus eo icēdebat ampli⁹ impudicos. Pulcritudo em̄ audita nec visa pl⁹ desiderat. duob⁹ stimul cupiditatū. amoris 7 cognōtionis. dū 7 nihil occurrit qd̄ min⁹ placeat: 7 plus putat eē qd̄ placeat. qd̄ n̄ videt oclus explorat: s̄ animus amator exoptat. Itaq̄ sc̄ta h̄go. ne diutus alerētur potiēdi spe cupiditatis: itegritatē pudoris professā: sic r̄strinxit ip̄oꝝ facies. vt iā nō amaret s̄ p̄deret. Ecce p̄secutō. Puella fugere nescia. certare pauida. ne icaderet i in sidiatōres pudoris: animū ad virtutē pauit. tam religiosa vt mortē n̄ timēt. tā pudica vt mortem expectaret. Ueit ei corone dies: maria oim̄ expectatō. p̄ducit puella duplex. p̄fessa certamē: 7 castitatis 7 religiois. S̄ vbi vidēt p̄stātā p̄fessionis. metū pudoris. patā ad cruciat⁹. erubescētē ad aspect⁹: excogitare cepērūt quēadmodū spe castitatis religionē tollerēt. vt euz id abstulissent qd̄ erat ampli⁹: eē id eniperēt qd̄ dereliquit. aut sacrificare h̄gies. aut lupanari p̄stitui iubēt. Quō colūt deos suos q̄ sic vidicātur. aut quemadmodū ip̄i viuūt q̄ ita iudicāt. Hec puella n̄ q̄ de religioe ambigēt: s̄ q̄ d̄ pudore tēpidaret: ip̄a secū inq̄t. Quid h̄ agim⁹? Hodie. aut martir. aut h̄go: altera nob̄ inuidet corōna: s̄ nec h̄gis nomē agnoscit vbi virginitatis auctor negatur. Nam quemadmodū virgo si meretricem colas quēadmodū h̄go si adulter diligas. quēadmodū h̄go si amatorē petas: Tolerabilis est mētē q̄ carnē h̄gies h̄ie. vtrūq̄ bonū si liceat 7 si n̄ liceat: saltem non homini castē. s̄ dōsimus. Et raab mētrix fuit: s̄ postq̄ dñō credidit: salutē inuit. iudith se vt adultero placēt ornauit. q̄ tñ q̄ h̄ religioe n̄ amore faciebat nemo eam adulteram iudicabat. Vñ successit exēplū. Nam si illa q̄ se p̄misit religioi. 7 pudore seruauit 7 patriam: fortassis 7 nos seruando religionem seruabimus etiam castitatem. Q̄ si iudith pudicitiam religioni preferre voluisset: perditā patriā etiam pudicitiam perdidisset. Itaq̄ talibus informata exēplis: simul animo tenens v̄ba domini q̄bus ait. Quicūq̄ p̄diderit aiām suā. pp̄t me: inueniet eā. fleuit 7 tacuit. ne eā vl̄ loq̄ntē adulter audiret: nec pudoris elegit iūriā: s̄ xp̄i amore recusauit. Estimate. vtz adulterare potuit corp̄e. q̄ nec voce adulterauit. Faduduz

De virgine

verec ū dabat oīo mea: 7 q̄i adire gestoz senē cri-
miolā atq; explanare formidabat. Claudite au-
res x̄ḡies di: reducit puella di ad lupanar: sed
apite aures x̄ḡies di: x̄go p̄litui p̄t adultera-
ri n̄ p̄t. Abicūq; x̄go di ē: tēplū di ē. nec lupa-
nana itamāt castitatē: s̄ castitas ē loci abolet ī-
famā. Ingēs petulātū p̄cursus fit ad fornicēz
Dilcite martirū miracula sc̄te x̄ḡies. discite lo-
coz vōbula. claudite itus colūba. strepūt accip-
tres foris. certāt singuli q̄ p̄dā p̄m^o iuadat. At
illa maib; ad celū leuatis q̄i ad domū oīonis ve-
nisset n̄ ad libidīs diuersōniū. x̄pe inq̄t domūisti
x̄ḡini feros leones potes domare et hoim feras
mentes. Caldeis rorauit ignis. iudeis sese vnda
suspedit: misericordia tua n̄ natura sua. Susana
ad supplitiū genua flexit: 7 d̄ adulteris trium-
phauit. Aruit d̄x̄ q̄ tēpli tui donaviolabat. P̄c̄
templū ipm attractat tuū: ne patiaris icestū sa-
cilegā. q̄ n̄ passus ē furtū. B̄ndicat 7 n̄c nomē
tū. vt q̄ ad adultenū x̄go veni. x̄go dilcedam
Vt p̄pleuerat oīonē. 7 ecce vir militis sp̄e ter-
ribilis irripuit. quēadmodū x̄go ḡ tremuit. cui
p̄pls tremēs cessit: s̄ n̄ illa imemor leonis. 7 dani-
el inq̄t supplitiū susāne spectaturus aduenerat.
7 quā p̄plus d̄nauerat: vn^o absoluit. P̄d̄ et ī s̄
lupi bitu ouis latē. h̄z 7 x̄pc̄ milites suos. q̄ et le-
giones h̄z. aut fortasse p̄cussor itrauit. ne vereā-
ris aīa mea: 7 t̄les solēt martires facere. O x̄go
fides tua te saluā fec̄. Cui miles. Quofo ne pa-
ueas foroz. s̄ huc v̄i saluāe aīaz: n̄ p̄d̄. hua me
vt ipa fueris. q̄ adulter īgressus si vis martir e-
grediar: v̄stimēta mutemus. Cōuenēt ei mibi
tua 7 mea tibi: s̄ extraq; x̄po. Tūa. s̄. v̄stis me
verū militē faciet: 7 mea te x̄ḡies. B̄n̄ tu v̄stie-
ris: ego melius exuar. vt me p̄secutor agnoscat.
Sume bitū q̄ abscondat feiam. trade q̄ cōsecret
martirē. induē clamidē q̄ occultet mēbra x̄gis:
7 fuet pudorē. Sume pileū q̄ tegat crines. ab-
scōdat oīa: solēt erubescē q̄ lupanar intrauerūt
Sane cū egressa fueris: ne respicias retro. mēoz
vrouis loth. q̄ naturā suā: q̄ impudicos licz cas-
tīs oculis aspexit: amisit: nec vereare neq̄t peat
sacrificio. Ego p̄ te hostiā d̄o me reddo: tu pro
me militē x̄po h̄ns bonā militiā castitatis. q̄ sti-
pēd̄is militat sempiternis. loriciā iusticie q̄ sp̄iali
munimie corp^o induat. scutū fidei q̄ vuln^o r̄pel-
las. galeā salutis. ibi ei ē p̄sidiū n̄fē salutis vbi ē
x̄ps. qm̄ m̄lieris caput vir. x̄ginū x̄ps. Et int̄ s̄
v̄ba clamidē exnit suspect^o tū adhuc hitus: 7 p̄
secutoris 7 adulteri: x̄go ceruicē. clamidē cepit
miles offerre. Que p̄p̄a illa q̄ gr̄a cū ī lupana-
ri d̄ martirio certarent: addantur p̄sone miles 7
x̄go. H̄e dissiles int̄ se nat̄ a: s̄ di miseratōe cō-
siles vt p̄pleat oraculū. L̄ lupi 7 agni si simul

Anthiocena Fo. lv.

pascēt. ecce agnus 7 lupus n̄ solū s̄l̄ pascūt. sed
et̄ imolāt. Quid p̄la mutato bitu euolat puel-
la d̄ laqueo. iā n̄ suis alis. vt pote q̄ sp̄ialib; fere-
bat. 7 q̄ nulla vnq; viderūt secla. Egredie d̄ lu-
panari x̄go x̄pi. At illi q̄ videbāt oclis 7 n̄ vide-
bāt corde. cen raptozes ad agnā: lupifremē ad
p̄dā vn^o q̄ erat imodestior itroiuit. S̄ vt hau-
lit oclis rei gestū. Quid h̄ inq̄t ē. puella īgres-
sa ē: vir videt. Ecce n̄ fabulosū illd̄ cerna. p̄ vir-
gine: s̄ qd̄ verū ē miles ex virgīe. At et̄ audierā
7 n̄ crediderā q̄ aq̄s x̄ps ī vīna p̄uertit. iam mu-
tare cepit 7 sexus: cedamus h̄ic dū adhuc qd̄
fuimus: sumus. Et qd̄ 7 ip̄e mutatus sū. q̄ aliō
cermo q̄s credo. Ad lupanar veni: cerno vadim o-
niū. 7 tamen mutatus egrediar: pudicus exibo
q̄ adulter intravi. iudicō rei. q̄z debebat tāto co-
rona victori. Damnatus ē. p̄ x̄ḡie. q̄ comp̄hē-
sus ē. p̄ x̄ḡine. ita d̄ lupanari n̄ solū x̄ḡies: sed
et̄ martires exierūt. Fert puella ad locū supplitij
cucumisse certasse ābos d̄ nece Lū ille dicēt. ego
sum iustus occidi. te absoluit inia: qm̄ me tenuit
at illa clamauit. P̄d̄ ego te vadē mortis elegi s̄
p̄cez pudoris optavi. Si pudor q̄ritur: manet
sexus. Si sāguis expocitur fideiussozē n̄ deside-
ro: vnō dissoluā habeo. In me lata ē ista inia q̄
p̄ me lata ē. Certe si pecunie te fideiussozē dedis-
sem. 7 absente me iudex tuuz censum feneratori
adiudicasset: eadem me sententia conuinceret:
meo patrimonio soluere tuos nexus. Si recusa-
rem. q̄s me indignam morte censeret: quātoma-
ior ē capitis h̄o censura: moriar innocēs ne mo-
riar nocēs. Nihil mediū est hodie. aut rea ero sā-
guinis tui. aut martir mei. si cito redij: q̄s me au-
deat excludere: si moram feci. q̄s me audeat ab-
soluere: Plus legib; debeo rea. n̄ solū fuge me.
s̄ et̄ cedis aliene. Sufficiūt mēbra mortis. q̄ nō
sufficiebāt iniurie. est in virgine vulneri locus q̄
non erat contumelie. Ego obprobriū declinaui
non martirium. tibi cessi v̄stem: nō p̄fessionem
mutaui. quia si mibi preripis mortem: non re-
demisti me sed circumuenisti. caue quefo ne con-
tendas. caue ne contradicere audeas. noli eripe-
re beneficium quod dedisti. Dum mibi h̄ac sen-
tentiam negas: illam restituis superiorem. Sē-
tentia enim inia superiore mutatur. Si posteri-
or me non tenet: superior tenet. possumus vtri-
q; satisfacere sententie si me prius patiaris occi-
di. In te habent alias quam exerceant penam:
in x̄ḡie obnoxius pudorem. Itaq; gliosior erit
si videaris d̄ aduā martirē fecisse q̄s d̄ martire
adulteram reddidisse. Quid expectatis: Duo
p̄cederūt 7 ambo vicerunt. nec diuisa est corona
s̄ addita. Ita sc̄ti martires iūicē sibi b̄nficia p̄se-
rētes. altera principij martirio dedit alē effectū

At et p̄boꝝ gymnasia. Damonē ⁊ sintiā picta
goreos incolas ferūt. Quoz vn⁹ cuz eēt mortu
adiudicat⁹: p̄mēdādoꝝ suoz t̄ps poposuit. Li
rānus at astutissim⁹ cū rep̄ri n̄ posse exiliaret:
petiuit vt sp̄sore daret. q̄ p se ferret si ipe mo
rā facēt. Quid d̄ duobꝝ p̄claris nescio. vtrūqꝫ
p̄claz. alē vadē mortis inēit. alē se obtulit. Ita
qꝫ cū re⁹ morā supplicio facēt: fideiussor sereno
vultu mortē n̄ recusauit. Cū ducēt ad mortem:
amicus reuersus ē. cernicē substituit: colla s̄bie
cit. Tūc admiratus tirānus. cariorē p̄his amicitia
qꝫ vitā fuisse. petiuit vt ipe ab ip̄is q̄s dāna
uerat i amicitia recipet. Tāta h̄tus est amicitia
vt tirānū inclinaret. Digna laude s̄ mior a n̄ris
Nā illic ambo vni. h̄ et vna h̄go. q̄ p̄uo et ferū
vincēt. Illi amici isti incogniti. Illi tirāno vni se
obtulerūt. Illi tirānis p̄libꝫ. ac et crudelioribus.
Qd̄ ille pep̄cit: isti occiderūt. In illos i vno ob
noxia necessitas. In his amboꝝ volūtas libera.
H̄i qꝫ ill̄ p̄udētiores q̄ illi⁹ studiꝫ sui finis ami
citie ḡia. Illis corona martiriꝫ. Illi ei certauerūt
boibꝫ: isti d̄no. hec ambrosius.

Etrus interpreta

tur agnoscēs v̄l discaliās. Vel d̄ pe
trus a petros qd̄ ē firmū. Per h̄ intelli
gātur tria p̄uilegia q̄ fuerūt in beato petro. Fu
it em̄ p̄dicator egregius: ⁊ inde d̄ agnoscēs. qz
⁊ p̄fectā scripturaz noticiā habuit. ⁊ i p̄dicatōe
qd̄ cuiqꝫ pueniret: agnouit. Secundo fuit h̄go
purissim⁹. ⁊ inde d̄ discaliās qz a pedibꝫ suaz
affectōnū oēs amorē mortuū discaliāuit ⁊ exu
it. vt iā n̄ solū corpe sed et mente h̄go esset. Ter
cio fuit martir d̄ni gliosus: ⁊ inde fuit firm⁹. qz
martinū p̄ defēsiōe fidei p̄stantē sustinuit.

Etrus nou⁹ mar

tir d̄ ordine p̄dicatorum fidei pugil
egregius. de ciuitate nonensi extitit
orūidus. H̄ic tāqꝫ splēdidū lumē d̄
fumo. lilū cādens de sentibꝫ. rubēs rosa d̄ spinif
erouit: dū d̄ pentibꝫ p̄ errore excecatis lucid⁹ p̄
dicator exurgit. ⁊ d̄ sanciat̄s mente corporeqꝫ
corruptis: h̄giale dec⁹ p̄cedit. ac d̄ spinis. i. eter
no incendio deputatis: inclitus martir ascendit
Parentes nāqꝫ suos infideles ⁊ hereticos b̄tus
petr⁹ h̄uit. a qz t̄n̄ errore se peit⁹ m̄dm seruauit
Cū at̄ adhuc septē eēt ānoꝝ: ⁊ a schol̄ redi
ret a patruo suo. q̄ h̄sim sapiebat qd̄nā i schol̄
didicerit: interrogat. Qui r̄ndit se didicisse. cre
do in deum patres oipotētē creatorē celi ⁊ terre
Et ille. Noli dicē creatorē celi ⁊ t̄re. cū ipe visi
bilū creator n̄ fuerit s̄ dyabol⁹ oia ista q̄ vidēt
creauit. Ipe h̄o puer se potius velle dicē sic le

gerat: affirmabat. ⁊ sic septū erat se potius credē
velle: dicebat. L̄ille p̄ autoritates h̄ ei p̄suadē
vt potat: nitebat. Quas oēs puer sp̄ulcto re
plet: sic ⁊ cū p̄nt: eūqꝫ p̄p̄o gladio iteremut. vt
ille q̄ d̄iūtēt: n̄ b̄iet. Qui idigne ferēs a puēo se
p̄suli: p̄i totū qd̄ in se gestum fuerit: r̄tulit. ⁊ vt
petr⁹ a schol̄ r̄mouēt: mōis oibꝫ p̄sualit. Tūc
em̄ ait ne cū petr⁹ b̄n̄ fuerit erudit⁹: ad mētricem
illā rōnā eccl̄iā se p̄ferat: ⁊ sic fidē n̄rāz d̄struat ⁊
p̄fidat. Qui nesciēs v̄r dixit. dū petr⁹ h̄tico
rū p̄fidā d̄strucit: eē: tāqꝫ alē cayphas p̄p̄a
uit. S̄z qz res a do fiebat: p̄i h̄ris moitis allēū n̄
p̄buit. sp̄ans qz p̄ aliquē h̄starchā ad suā lectā
t̄bi facēt cū i ḡmaticalibꝫ suisqꝫ erudit⁹. U
tes igit̄ puer l̄ct̄s n̄ eē tutū cū scorp̄ioibꝫ bitare:
m̄dm pentesqꝫ despiciēs: m̄ds ipe frat̄z p̄dica
toꝝ ord̄iez introuit. i q̄ qd̄ ord̄ie q̄laudabil̄ vi
xerit. inocēt⁹ papa i l̄ua epl̄a ap̄it: dicēs. Cū ei
b. petr⁹ a m̄di fallat̄s i adolecētie ānis. p̄uide
tecl̄iā: ad ord̄iez frat̄z p̄dicatoꝝ se tr̄tulit. i
q̄ qd̄ ord̄ie. xxx. fere ānoꝝ sp̄acio fuit⁹ caterua
h̄rutū. fide p̄ābula spe alt̄ate. comite caritate.
sic p̄ualuit ⁊ p̄fec̄ circa defēsiōem ip̄i⁹ fidei. p̄ q̄
tot⁹ ardebat qz p̄ illi⁹ diros hostes mēte itrepi
da. feruēt̄qꝫ sp̄i p̄tinuū certānē exerceēs. suum
t̄n̄ agonē diurnū victici sup̄p̄ate martino. felicē
p̄sumauit. ⁊ sic petr⁹ firm⁹ i p̄tē fidei. p̄tē demū
passiōis all̄i⁹: ad petrā xp̄s digne laureand⁹ a
scēdit. Virgitate qz mēt̄s ⁊ corp̄is sp̄ illibataz
suauit: nec alic⁹ mortal̄ criminis vnqꝫ lenit̄ p̄tē
ctū sic suoz p̄fessor̄ fidelit̄ testimonio ē p̄batū. Et
qz hu⁹ delicate nutrit⁹. p̄teruit i d̄ns: carnē suaz
assidua cibi ⁊ pot⁹ p̄citare s̄strixit. Ne h̄o p̄ ocu
d̄sidiā. hostilibꝫ patē sitid̄s. i iustificatōibꝫ d̄ni
exercebat assidue. vt eo circa licita tōl̄iter occu
pato: locū i ip̄o illicita n̄ h̄ent: ⁊ a sp̄ialibꝫ neq̄
t̄is t̄nt⁹ eēt. Nocturna quidē silētia h̄ūane de
putata q̄eti. p̄ d̄m̄itōez b̄uenē currebāt i stu
dijs lectōnū. ⁊ somni t̄p̄us vigilijs occupabat.
Dies at̄ impendebat cōmodis aiāz. v̄l sedulis
im̄nēdo p̄dicatōibꝫ. v̄l p̄fessionū audientie in si
stēdo. aut hereticoz dogma pestifer⁹ validis rō
nibꝫ p̄furādo. In q̄bꝫ sp̄ealis gr̄e dono noscitur
claruisse. Deuotioe insup̄ gr̄tis. h̄ūilitate lenis.
obediētia placidus. benignitate suavis. pietate
p̄paties. patiētia p̄st̄āf. caritate p̄stabil̄. ⁊ i cūct̄
moꝝ maf̄itate p̄posit⁹. alios. p̄fusi h̄rutuz aro
matibꝫ at̄t̄bebat. Fernēs qz amatoꝝ fid̄icultoz
p̄cipu⁹. p̄p̄ūgtoꝝ ar̄tes. sic aīo suo fide ip̄sferat.
sic se totū i illi⁹ mācipanēat obsequi. qz qz ip̄ius
opa ⁊ h̄ba h̄rutē fid̄i r̄dolebāt. p̄ hac qz moꝝ
tē s̄bire cupiēs. h̄ p̄ncipal̄ a d̄no attentis ⁊ cre
bris postulatōibꝫ supplicasse. p̄bat. qz n̄ sinēt cū
ex hac luce miḡre nisi sup̄to. p̄ illo calice passi

onis nec fraudatus ē eādem a desiderio suo. Multis x̄o i vita sua miraculis claruit. Quāz cum apud mediolanū quādam ep̄m hēricoꝝ a fidelibus captū bēus petrus examiaret. 7 mīn ep̄i 7 religio si 7 maxia ps ciuitatis illuc p̄uisset 7 dies tū ex p̄dicatōe tū examiatōe i lōgū p̄strata fuisset. et maximus estus cūctos affligēt: dixit ille heresiarcha corā oibz. O petre puerse si tu es ita sc̄s sic h̄ stult⁹ p̄ls te eē affirmat cur cū estu mori p̄ mittis. 7 n̄ rogas dñz vt nubē aliquā iterponat vt n̄ moriat h̄ stult⁹ p̄ls tāto estu: Ad quē petrus r̄dit. Si vis p̄mittē te abnegatur hēlum tuā. 7 fidē catholicā recepturū: rogabo dñm et faciet qd̄ dixisti. Tē fautores hereticōꝝ conclāmātes hēsiarche dixerūt. p̄mitte. p̄mitte. Credebant em̄ q̄ fieri n̄ possz. q̄ beat⁹ petrus se facturū corā oibz ipopōdit 7 maxie cū nulla v̄l mīma nubecula i aere apparet. Catholici at̄ sup̄ pro mīssioe b. petri tritari ceperūt: timentes ne fides catholica ex h̄ p̄fusione patēt. Cū ḡ hētic⁹ se obligare nollet: b. petrus cū maḡ fiducia dixit. Ad h̄ q̄ ver⁹ deus visibilū 7 inuisibilū creator: mōstre tur. 7 ad p̄solatōz fidelū. 7 ad p̄fusioz hēticōꝝ. rogo deū vt aliqua nubecula ascēdat: 7 se int̄ solem 7 p̄lm̄ int̄ponat. Qd̄ mox p̄missio crucis signaculo factū fuit p̄ magnā horā i modū papilionis p̄lm̄ nubecula p̄tegēte. Cōtract⁹ qdā asserb̄ noie. cū. v. annos māsisset p̄tractus ita vt p̄ terram i sextario traheret: mediolanū ad beatū petrū duct⁹ fuit quē cū b. petrus signasset: p̄tinuo sanatus surrexit. Quedā et̄ miracula q̄ cū dñs dñ ad huc viuet̄ fec̄: in cōtētiis in p̄dicta epla recitat dicēs. Cuiusdā nobil̄ filii p̄ nimio 7 horribili toti⁹ gutturis tumore nec loq̄ nec spirare valēt. leuatis ad dñm manibz. 7 crucis i eo facto siḡculo. illoqz accipiēte ip̄i⁹ cappā: 7 infirmo su p̄ponēte eū ilico sanauit. Idēqz nobil̄ v̄be m̄ti postmodū corporis tortōne grauāt⁹. cretēs 7 metuēs exide sibi mortis imūe discrimen cappā ip̄az quā extūc p̄uauerat reuerēter fecit afferr̄ q̄ suo appolita pectori: mox vermē quādam duo h̄ntē capita. 7 piloz densitate villosū euomuit plena liberatōe secuta. Cuidā et̄ iuuenimuto. imisso i os digito. suēqz ligue soluto ligamine: bñficū loq̄le p̄cessit. Hec 7 alia p̄sa dñi viuet̄ dignatus ē p̄ eū dñs opari. Vex̄ cuz pestis hētica lōgobardie i. puicia pullularet. 7 mltas iā ciuitates p̄ragiōe pestifera ifecissz: sumus pōt̄fex ad pestē dyabolicā abolēdā: diuos inq̄sitores d̄ ordie p̄dicatoꝝ in diuersis lōgobardie p̄tibz delegauit. Sz cū apud mediolanū hēticici nō solū mlti nūero. s̄ et̄ magni seclari potentia. acuti fraudolēta eloq̄ntia: 7 pleni dyabolica sc̄ia residerēt: sumus pōt̄fex sc̄ies 7 itelligēs be.

petrū virū eē magnanimū q̄ ab hostiū fortitudine. potentia. mltitudine n̄ pauēt. aiadūctens q̄z e⁹ p̄stātē virtutē p̄ quā adūsarior potētie nec in modico cedēt. cognoscēs et̄ e⁹ faciūdiā p̄ quā facile hēticōꝝ fallacias detegēt. n̄ igrās insup̄ ip̄z i dina plene sapia eruditū. p̄ quā friuola hēticōꝝ r̄ argumta rōnabilr̄ p̄futaret: ip̄m tāstrenuū si dei pugilē. 7 tāindefessūz dñi bellatorē: i medio lano 7 eius comitatu instituit. 7 inq̄sitorē suū auctoritate p̄cessa plenana ordiauit. Ip̄e igr̄ iūctū sibi officū diligētē exercēs. hēticos vbiqz p̄grebat: nullā eis req̄z tribuēs. s̄ mirabilr̄ om̄s p̄f̄dens 7 p̄futās: potent̄ expellēs: sap̄ enē p̄uicēs ita vt n̄ possent resistē sapie 7 sp̄ni q̄ p̄ eū loquebat. Qd̄ audiētes hēticici 7 dolentes: d̄ ip̄i⁹ morte cū suis fautoribz tractare ceperūt: arbitantes se posse pacifice viuē. si eoz tāualid⁹ p̄secutor d̄ medio tollerēt. Cū igr̄ p̄dicatoꝝ intrepid⁹: mox martir futurus. d̄ cumis mediolanū. p̄ inq̄redis hēticis p̄geret. i ip̄o itinē palmā martirij assecutus ē. sic inocēt⁹ explicat i h̄ v̄ba. Tū d̄ ciuitate cumana. vbi frat̄r sui ordis ibi imozātū p̄oz erat. mediolanū p̄geret: p̄ exequēda inq̄sitione p̄ hēticos sibi ab aplica sede p̄missa. sic i publica p̄dicatōe p̄dixerat. qdā d̄ ip̄oz hēticōꝝ creditibz p̄ce illoꝝ inductus 7 p̄cio in eū salutaris p̄positi iter p̄sequētē funest⁹ insilijt. 7 in agnuz vtiqz lupus. fer⁹ i mitē. impi⁹ i p̄u. furibnd⁹ in mālietuz. i modestū effrenis. p̄sanus i sc̄m. p̄sumit insultū. exercet conatū. mox int̄tat. lacruā at̄ caput illi⁹ crudelit̄ impetens: 7 diris ip̄z imp̄ssis vulnētibz: fauciato sāguie iusti ense: venerādū illū n̄ diuertētē ab holte: sed exhibētē se p̄tin⁹ hostiā. 7 celozis sustinētē i patia truces ictus dimisit: sp̄ū petētē sup̄na i ip̄o loco passio nis occisū. Ip̄o q̄z sacrilego p̄cussuras i xpi ministrū gemias inculcātē. Ille nō q̄rula voce gemēs vel murmurās: sed sufferens oīa patienter suū dño p̄mēdabat sp̄m̄: dicēs. In manus tuas dñe p̄mēdo sp̄m̄ meū. Symbolū et̄ cepit dicē si dei. cui⁹ nec i h̄ articulo desijt eē p̄co. put̄ ip̄e nep̄hādus q̄ a fidelibz capt⁹ 7 qdā frat̄ dñic⁹ qui comes illius erat 7 ab ip̄o lictore p̄cussus diebz aliq̄bz sup̄uixit: postea retulerunt. Sz cum ad huc martir dñi palpitarēt: cultellū crudel̄ lictoz arripuit: 7 p̄ latera eius transfixit. In ip̄a at̄ die sui martirij confessor. martir. p̄pha 7 doctoz quodāmō esse p̄meruit. Cōfessor in eo q̄ fidem xpi inter tormenta constantissime p̄fessus fuit. 7 in eo q̄ ip̄a die confessione more solito facta obtulit deo sacrificiuz laudis. Martir in eo q̄ pro defensione fidei sanguinem suum fudit. P̄rophet̄a in eo. q̄ cū ip̄e tunc quartanam patēt et focij dicerent q̄ non possēt mediolanū applica-

re. Ille n̄ dicit. si n̄ poterim⁹ ad d̄m̄ fratrū p̄ue-
 nire: ap̄ d̄. s. simpliciānū potēim⁹ hospitari. Q̄d
 7 factū ē. Nā cū sacrū e⁹ corp⁹ deferret: fratres
 pp̄t n̄m̄iā ppli frequentiā n̄ potuerūt illō eadez die
 ad domū deducē: s̄ ap̄ d̄ sc̄m̄ simpliciānū depo-
 suerūt: 7 ibi ea nocte p̄m̄asit. Doctor: i eo q̄ etiā
 cū patēt: fidē verā edocuit: dū symbolū clara vo-
 ce cecinit. Et q̄z passio venerāda d̄nice pas-
 sioni filis mltū fuisse videt. X̄ps ei passus ē pro
 x̄tate quā p̄dicabat: petrus pro x̄tate fidei
 quā defendebat. X̄ps passus ē ab infideli p̄plo iu-
 deoz: petrus ab infideli turba h̄eticoz. X̄ps i pa-
 scali tpe crucifigit: petr⁹ eodē tpe martiriū pa-
 titur. X̄ps cū patēt. in man⁹ tuas d̄ne p̄mendo
 sp̄m̄ meū: dicebat: petrus cū occidēt x̄ba eadē
 clamitabat. X̄ps p̄ xxx. denarijs tradit⁹ fuit vt
 crucifigēt. petr⁹ p̄ q̄draginta libris papien. fuit
 venditus vt interficēt. X̄ps p̄ passioz suā ad fi-
 des mltos adduxit petr⁹ p̄ martinū h̄eticos mltos
 p̄uertit. Quis em̄ egregius doctor 7 fidei
 pugil h̄eticoz dogma pestiferū i vita sua plūmū
 eradicauent: p̄ mortē t̄n suā e⁹ mentis 7 chorū
 sc̄antib⁹ miracul⁹ fuit adeo extirpatū. vt q̄ plūmū
 errorē suū reliq̄rēt 7 ad gremiū sc̄te ecclie p̄uo-
 larent ita vt ciuitas mediolanēb⁹ 7 comitat⁹ eius-
 dem. vbi tot h̄eticoz p̄uēctia residebant: adeo
 purgata ē vt alijs expuls⁹ 7 alijs ad fidē p̄uersis
 n̄lls ibidē audēt aliq̄ten⁹ p̄pere. P̄les eēt d̄ eis
 maximi 7 famosi p̄dicatoz ordinē s̄ ingressi. q̄
 vsq̄nūc cūctos h̄eticos 7 fautores feruore mi-
 rabili p̄sequūt. Sic n̄ sampson p̄les p̄bilisteos
 iterfecit mox q̄z occidēt viuēs. Sic granū fru-
 mēti cadēs i terrā 7 infidelū maib⁹ p̄plūz 7 mor-
 tuū: vberē p̄surgit i spicā. Sic botrus i tortula-
 ri calcatus: liq̄us redūdat i copiā. Sic aromata
 pilo p̄tusa odorē plen⁹ circūfūdūt. Sic gnū si-
 napis p̄tritū x̄tutē suā multiplicat demōstrauit.
 P̄ sc̄ti vini gliosū trūphū mltis eū d̄ns mi-
 raculis illustrauit. q̄z q̄dā summ⁹ p̄ntifex refert:
 dicēs. P̄ mortē ipius lāpades ad sepulcr⁹ ei⁹
 depēdētes: pluries p̄ seip̄as absq̄z oī h̄ūano stu-
 dio 7 misterio d̄initus s̄t accēse. q̄z p̄ueniēs ni-
 mis erat. vt q̄ igne 7 lumie fidei excellēter clari-
 erat: singulare d̄ ip̄o ignis ac lumis miraculū ap-
 parēt. Quidā at cū vesceret cū alijs 7 ei⁹ sc̄tita-
 tē 7 miracula dep̄naret. sumpto q̄dā obtestatōis
 morsello. q̄ eū n̄ possz si circa h̄ dereliq̄ret trans-
 glutire: sensit mox ip̄m sic gutturi iberētē. vt il-
 lū inducē vs̄ educē n̄ valēt. q̄z ilico penitēs 7 iā
 vultus mutato colore q̄si sentiēs viciniū mortis
 euentū. sc̄to in se voto q̄ liguā recetero ad ta-
 lia nō laxaret fuit. p̄tinus illo enomito liberat⁹.
 Idropica q̄dā ad locū passiois ip̄i⁹ auxilio vini
 p̄ueniens: fusa ibi or̄de salitate itegrā mox r̄cepit

Obsessas a demōib⁹ lōgo tpe mulieres: mar-
 tir ip̄e deiectis ill cū mltō sāguis vomitu d̄ cor-
 pouib⁹ liberauit. febres expulit. lāguozes cura-
 uit plūmos 7 diuersos. Quidā sinistre manus
 digitū ex morbo fistule plūmoz foraminū p̄caui-
 tate defossuz. mira p̄solidatōe sanauit. Qui-
 dā ilup puer ex cāu gūssimo sic opp̄ss⁹ vt motu
 7 s̄sū peit⁹ destitit: tāq̄ mortuus deslēt: mox
 appolita d̄ t̄ra suo pectori sacro e⁹ martir⁹ cruo-
 re p̄tacta: icolumis r̄surrexit. Quedā eēt e⁹ car-
 nē cācer edax sedula corrosiōe voraret: limita h̄
 t̄ra vlnēib⁹ ē curata. Alij eēt diūb⁹ ifirmitatib⁹
 q̄ sepulcr⁹ e⁹ i vehicul⁹ 7 alijs sustētacul⁹ adierit:
 exide p̄ mod⁹ plēa icoluitate r̄cepta: s̄n aliq̄b⁹ s̄b
 sidijs r̄diere. Cū at summ⁹ p̄ntifex innocenti⁹. iij.
 b. petz sc̄toz martir⁹ cathalogo asc̄p̄sisset: fr̄es
 ap̄ d̄ mediolanū ad caplū p̄uenit. Volētes at
 e⁹ corp⁹ ad altiorē locū trāsserit cū pl⁹ q̄z p̄ ānū
 s̄b t̄ra iaculz. ita sanū 7 itegz atz s̄n alic⁹ exala-
 tōe fetoz r̄ptū ē: acli eadē die fuisset sepultum.
 Fr̄es igi sup magnū pulpitū lux plateā corpus
 e⁹ cū maḡ ruēntia deduxerūt: 7 ibidē sic sanū 7 in-
 tegz corā oī p̄plo ē oñsū: 7 ab eo supplicat⁹ iuōtū
 p̄ d̄et miracula sup̄ d̄c̄ta i l̄ris sumi p̄ntifex po-
 sita: pla alia s̄t p̄pta. Nā sup locū passiois ei⁹
 sepe luiana d̄ celo d̄scēdētia. 7 ad celū ascēdētia
 p̄les r̄ligiosi aliq̄z q̄s p̄les visibifz p̄spererūt. In-
 q̄ luiana duos fr̄es ibitu p̄dicatoz se vidisse te-
 stati s̄t. Quidā iuueis noie gūfred⁹ d̄ ciuita-
 te cumana. dū d̄ p̄ano tuice. s. petri b̄iet. 7 q̄dā
 h̄etic⁹ eidē deridēdo dicēt. vti sc̄m̄ eū credēt i
 ignē p̄anū ip̄z p̄icēt. et si p̄buri n̄ p̄rigēt: absq̄z
 dubio sc̄s eēt: 7 ip̄e sue fidei adherēt. Moxq̄z
 sup carbonēs accēsos pannū sc̄ti petri. p̄icait: s̄
 ab ip̄o igne alti⁹ r̄siliuit. Deid⁹ p̄ se sup ip̄os car-
 bones r̄diēs ip̄os ardētes peit⁹ extitit. T̄c̄ icre-
 dul⁹ ille dixit. sic p̄ oīa pann⁹ tunice mee faciet.
 P̄ositū ē igi sup albatos carbonēs ex vna pte
 p̄an⁹ h̄etici. 7 ex alia pte p̄an⁹ be. petri. p̄an⁹ at
 h̄etici mox vt ignis calorē s̄sist: peit⁹ ē p̄bustus.
 p̄an⁹ x̄o sc̄ti petri i igne p̄ualuit: 7 ignez ip̄m ex-
 tinxit. ita q̄ nec pil⁹ aliq̄s de eo p̄bustus fuit. q̄d
 vidēs h̄etic⁹ ad viā x̄tatis redijt: 7 miraculum
 oīb⁹ publicauit. Apud florentiā iuueis q̄daz
 h̄etica p̄uitate corrupt⁹ cū i ecclia frat̄z d̄ flore-
 tia cū q̄busdā alijs iuueib⁹ an̄ quandā tabulam
 vbi ē depictū martinū sancti petri stare. vidēs
 lictorē eū p̄cutiētē euagaiato gladio: ip̄e dixit.
 vti nā ego ibidē fuissē q̄z valid⁹ p̄cussissē. Quo
 dicto statim mut⁹ effect⁹ ē. Cūq̄z locij r̄q̄rēt q̄d
 b̄iet. 7 ip̄e nihil eis r̄ndē possz: eū domū r̄duxerūt
 h̄ cū i via ecclia q̄ndam sc̄ti michael⁹ vidissz: ela-
 plus d̄ manib⁹ socioz eccliaz intrauit. 7 flectēs
 genua corde sanctum p̄detrū rogauit vt sibi

De sancto Petro

martire Fo. lviij.

parceret. voto quo potuit se obligas. qd si libera
ret: pcca sua phteret: 7 omnē heresim abnega
ret. Tūc subito loqlā recupauit. 7 ueniens ad co
mū fratru: abiurata hereli pcca sua cōfessus est.
data licētia p̄fessou qd h̄i p̄plo p̄dicaret. Ip̄e q̄s
i publica fratru p̄dicatōe surgēs: corā oi mltitu
dine bec p̄fessus ē.

Quis qdā dū medio maris pene naufragi
us patēt: seua fluctuū inundatōe q̄llata: om̄iq̄s
caligiose noctis tenebris tenerēt: vniuersi nau
te dūm̄er̄oz sc̄toꝝ suffragia postulabāt. S̄z cū
nullū sue liberatōis vidēt iudiciū: seq̄s periclitari
plurimū formidarent. qdā d̄ eis natōe ianuēsis
facto silētio sic eis alloq̄t. Viri fratres: nūq̄d n̄
audistis ql̄iter qdā frat̄ d̄ ordine p̄dicatoꝝ. no
mine petrus. nup̄ ob defēsiōem fidei catholice
sit ab hereticis interfectus mltaq̄s p̄ eū d̄ns sig
oñdit. Nūc igit̄ deuote implorem̄ ē patrociniū
q̄: spero qd a n̄ra nequaq̄s postulatoe fraudabi
mur. Assentiūt vniuersi b. petru i sui auxiliū de
uotis p̄cib̄ iuocātes. Illis sic orantib̄ mox an
temna nauis in quā velū appēdit. cereis accēsis
tota plena p̄spicit. ita qd ois obscuritas illoꝝ ce
reoz mirabili fulgore fugat: noxq̄ illa caligio
sa in diē clarissimū p̄mutat. Respiciētēsq̄ vide
rūt qdā cū hitu p̄dicatoꝝ sup̄ velū stantē. de q̄
nulli dubiū fuit qn̄ beatus petrus extiterit. Sta
tim igitur mare quieuit 7 trāq̄llitas magna fuit
Lū igit̄ p̄dicti naute ianuā icolumēs uenissent:
ad domū fratru p̄dicatoꝝ uenit: 7 deo 7 bea
to petro gratias fferētes: eisdē fratrib̄ toti⁹ mi
racli senē narrauerūt.

Utr̄ qdā in flandria. cū iaz tres filios mor
tuos pepiss̄. 7 ex h̄a viro odio h̄erēt: rogauit s̄c
tū petru vt sibi i auxiliū fieret. Cum ergo quar
tum filium peperisset: sibi mortuus est repertus
quem mater accipiens ad rogandum sanctum
petrum totam se contulit ei vt suum filium reui
uiscere faceret: p̄cibus deuotis exorans. Vir o
rationem p̄pleuerat. 7 ecce qui erat mortu⁹: ap
paruit uiuus. Cum igitur ad baptismū portat⁹
fuisset. 7 vt iohes vocaretur diffinitū esset: sacer
dos cum eius nomen dicere debuit: nesciens di
xit petrus. Unde illud ex deuotōe s̄c̄ti petri p̄
stmodū semp̄ retinuit.

In p̄uintia theutonic apud traiectū mulie
res quedam videntes ad ecclias fratru p̄dicato
riū in honore sancti petri martiris: magnum cō
cursum fieri populozum. d̄nm̄ ipse in platea cō
sisterēt 7 filarēt astātib̄: sic dicebāt. Ecce isti p̄
dicatores oēs modū lucrādi nouerūt. Nam vt
magnam possint pecuniā cumulare 7 lata edifi
care palatia vni nouūz martirē inuenerūt. Dū
bec 7 similia: vt in nostris modo temporib̄ con

uetudo: licet mala: ad ipsis garrulatricib̄: sicut
totus mundus plenus: mulierib̄ non modica
circa h̄m̄oi videntur esse p̄one partem in sini
stram singula interpretanda. d̄nm̄ nendi causa
vel potius: vt ita dixerim: detrahendi suas ante
domos p̄fluunt. vtinam istud memoriē omnes
ne etiā ipi excludant masculi hoies retinerēt: di
cerēt. ecce subito filū totū sāguie cruētāt. 7 digi
ti q̄b̄ filū torq̄bāt: sāguie mox torquēt. Qd̄ ille
vidētēs 7 amurātes digitos diligēt⁹ extergunt
ne forte in eis accidisset aliqua icissura. S̄z cum
digitos oino sanos ac illesos p̄spicerent. 7 filūz
sic sanguinolentum viderēt: tremētes ac peni
tentes dicere ceperūt. Vere quia preciosi mar
tiris sanguini detrahimus. nobis hoc sanguinis
miraculum tam stupendū euenit. Currētes igit̄
ad domūz fratru: p̄iozi oia exposuerunt: ac i
lū sanguine cruētatum eidem presentauerunt.
P̄ioz autem ad multoz instantiā solēnez p̄di
catōne p̄uocauit. 7 quicquid predictis mulierib̄
acciderat: corā omib̄ retulit 7 filū ip̄m sic cruen
tatū oib̄ oñdit. Verū qdāz m̄gr̄ artis grāma
tice i eadē p̄dicatōe p̄sistēs. factū ip̄m cepit p̄si
mū tenidē: 7 astātib̄ dicere. Videte mō q̄r̄ isti
fratres simpliciū corda decipiunt. Nam cū aliq̄
b̄ mulierculis de suis familiarib̄ conduxerunt.
vt filum ip̄m in aliquo sanguine tingerent. 7 sic
miraculose accidisse narrarent. Dūz hoc ille di
ceret: protinus vltōnis diuine plagam excepit:
7 ip̄m validissimarum febrium estus mltis aipi
ciētib̄ sic vexauit vt a p̄dicatōe illa inter manus
amicozum in propriam domum defertur. Sed
cum uehementer febris excreueret. 7 ille mor
tem vicinam timeret: predictum p̄iozem accer
siri fecit: 7 reatum suum confitens deo 7 beato
petro dicto p̄ioze votum vouit qd si eius meri
tis sanitatem reciperet: eum semper i speciali de
notione haberet: 7 decetero linguam ad talia n̄
lararet. Mira res. mox vt predictum votum p̄
tulit: sanitatem integram recepit.

Quadam etiam vice cum sup̄ior p̄dicti
loci q̄sdā lapides pulcerrimos 7 magnos i qdā
nauē duceret: nauis ipsa ab impromiso cuidam
littoꝝ sic inbesit vt nullatenus poss̄ moueri. de
scendentes h̄o naute omnes vnanimiter ipsam
impellebant: sed nequaq̄s mouere poterāt. Lū
ergo nauem se amisisse putarent: p̄dictus su
p̄ior omnibus alijs licentiatis manum ad nauem
apposuit: 7 leniter ipsam impellens: dixit: in
nomine sancti petri martiris in cuius honorem
lapides istos deferunt: vade. Statimq̄ nauis
velocissime se mouit: 7 de littoꝝe sana recessit su
pra quā naute accedētes: oēs sani 7 hilares ad
ppria remearūt.

In provincia francie ciuitate zenonis. puel-
la quedam cu in aquam raptim transeuntem ce-
cidisset. et p magnam spaciu tps stetit: tandē
de flumine mortua est extracta: mortis e^o erant
q̄tuor argumenta. s. magnum spaciu tps: et rīgi-
ditas corpis et frigiditas et nigredo. delata ē er-
go a q̄busdā ad eccliam frat̄. q̄ cū eā sc̄to petro
uouisset: p̄tinuo uite reddita ē et sanitati.

Fr̄ iohes polon^o cū apud bononiam quarta
na laboraret et i festo sc̄ti petri martiris h̄mō em
ad clerū facere debēt: accessionē eadez nocte in
cursum naturalem expectans: timere valde ce-
pit ne iniuncto sibi h̄mōe deficeret. Ad sc̄ti igitur
petri puerus suffragia ad altare ipsius cū deu-
tōne accessit. orans ut eius meritis iuaretur cū
debebat gloriā p̄dicare. sicq̄ factum ē. q̄ illa no-
cte febris penit^o cessauit. et postea nūq̄ eū inualit.

M̄ona quedaz noie Hilpoda als H̄irola
uxor iacobi d̄ valle sana. cū p̄ q̄tuordecim annos
ab imūdis spiritibz fuisset obfessa. uenit ad q̄ndā
sacerdotē: dicens. ego sū demoiaca. et sp̄s mali-
gn^o me uerax. Mor sacerdos territus fugiēs sa-
cristiā intrauit: et libz quedā i q̄ erāt p̄iuratōnes
demonū et stolā latēter sub cappa deferēs: cū bo-
na societate ad mulierem redijt quez mor ut de-
mon uidit: ait. latro pessime q̄ iuisti. quid est qd̄
sub cappa occulte portasti: Cū autem sacerdos
adiuratōnes suas faceret et nihil curatōis affer-
ret: uenit illa ad beatū petrū dū adhuc uiuēt: ab
eo postulas adiuanari. Cū ille p̄betica uoce r̄i-
dit. Cōfide filia nec despes q̄ etli qd̄ postulas
p̄ficere: ad presens nō ualeo. tū ueniet tps q̄ id
qd̄ a me petis: plenarie obtinebis. qd̄ et factū est
P̄ā post passionē e^o cū ad eius sepulcrum p̄di-
cta m̄r accessisset: ab illa infestatōe demonū fu-
it penitus liberata.

M̄r q̄dam eufemia de loco corciango. medi-
olanens̄ dioceb. septē ānis a demoiibz ē uerata:
s̄ cū ad sepulcrū sancti petri ducta fuisset cep̄t
demones eam amplius agitare. et p̄ os eius cun-
ctis audientibz clamare. mariola mariola. petri-
ne petrine. Tūc demōes creūtes: eā q̄i mortuaz
dimiserunt. S̄z modicū post: plene sanata sur-
rexit. assererat at̄ q̄ diebz d̄nicis et festiuis. et ma-
xime q̄n̄ missa celebrat: eā demōes amplius mo-
lestabant.

Quedam m̄r noie v̄bona d̄ berengo per se-
ptem annos a demoiibz agitata. cū ad sepulcrū
sancti petri fuisset adducta: uix a mltis uiris de-
tineri poterat. In̄t q̄s erat qd̄ā credens hereti-
coz noie conradus d̄ ladriano. q̄ illuc aduenēat
ut sc̄ti petri miracula uideret: q̄ cū p̄dictā muli-
erem cum ceteris detineret. demones eidem per-
miserem dixerunt. Cur tenes nos: Rōne n̄ es

Rōne te ad talē locū portauim^o: et ibi t̄le ho-
micidij p̄petraſti: Rōne te ad t̄les et t̄les locū
duxim^o et ibi t̄le et t̄le flagitiū p̄misisti: Cū mltā
peccata sibi dicerēt. q̄ n̄tus ali^o nisi ipse sol^o scie-
bat. uehementer expaui. mor at̄ demones col-
li et pect^o mlienis excoiātes et ide creūtes semi-
uuiam ipam dimiserūt. q̄ et p̄ modicū penitus
sanata surrexit. P̄dict^o at̄ coradus heretic^o
hec uidens et stupēs ad fidē catholicā ē cōuers^o

Sc̄timonal^o q̄dam erat i alamania i clauitro
Detenbach. ordinis sancti licti. p̄stantiens̄. dio-
ceb. q̄ p̄ annum et ampli^o grauē guttā i genu p̄-
pessa ē. ita q̄ nullo remedio poterat libari. Hec
quia sepulcrū sancti petri corp̄ alr̄ uisitare n̄ po-
terat. utpote que erat sub obediētia p̄stituta. et
quia infirmitate grauissima urgebat. cogitauit
santē p̄dictū sepulcrū mentali gressu adire: ac de
uotōne sedula uisitare. Discēs h̄o. q̄ i. xiiij. die
tis d̄ loco illo mediolanū posset adiri. quotidie
p̄ qualibet dicta centum pater noster ad hono-
rem sc̄ti petri dicere cepit. Mirūimmodum euz
uitas mentales dietas talit̄ cepit facere: iucceſsi-
ue sp̄ et paulatim cepit se melius habē. At ubi vlti-
mam dietā p̄fecit. et ad tūbā m̄tali gressu p̄uēit
flexis genubz ac si p̄ntialr̄ corāz tumba altaret:
p̄sALTERNū cū deuotōe maxia totū legit. Quo ex-
pleto ab illa infirmitate adeo liberataz se sentit.
ut iam inde modicum qd̄ sentiret. Rediens h̄o
eo mō q̄ iuerat añq̄s omnes dietas expleuiss̄: p̄-
nitus est sanata.

Vir quidam de conapitio d̄ villa mazati. no-
mine rufinus grauem valde infirmitatem incur-
rit. Nam uena in inferioribz partibz anterius si-
ne cessatōne sanguinem emittebat. ita q̄ a nullo
medicorum aliquod sibi remediūz adhiberi po-
terat. Cū ergo sanguis per sex dies et noctes cō-
tinuo effluxisset: ille beatum Petrus deuote in
sui auxiliū inuocauit. q̄ t̄lbitō sanatus ē. ut inf̄
effusa oīōne et receptā liberatōez: nullū pene fu-
erit inf̄uallū. Cū at̄ sopori se dedisset: uidit que-
dam fr̄ez i habitu ordis p̄dicatoz grossūz facie
atq̄ brunū. quem sociū beati Petri martiris
existimat. sicut uere et talis forme extiterat. q̄ cū
exp̄sione palmas plenas sanguine cum q̄dam
suauī unguento eidem offerebat: dicens. San-
guis adhuc recēs est. Ueni igitur ad recentem
sanguinem sancti petri Qui euigilans: sepulcrū
sc̄ti petri statuit uisitare

Cum in ramis palmarum cum adhuc uiue-
ret mediolani predicaret. et ibi vtriusq̄ sexus
esset maxima multitudo dixit publice alta vo-
ce. Scio procerto q̄ heretici tractant mor-
tem meam ita q̄ pro morte mea iam pecunia
deposita est: sed faciant quicquid possunt. quia

De sancto Petro

magis psequat eos mortu⁹ q̄ nūc viu⁹. qd̄ verū
fuisse manifestū ē. Apud florētū i monasterio
teripul⁹ sc̄imoniales quedā i oīone posita ea die
q̄ bea⁹ petr⁹ mortē sustinuit. vidit beatā x̄ginē
i excelsō throno i gl̄ia residere 7 duos s̄res d̄ ordi
ne p̄dicatoz i celū ascendere. 7 hīc 7 inde iuxta eaz
collocatos eē. Et cū inq̄reret q̄ naz eēnt. audiuit
vocē dicētē sibi. hīc ē s̄r petr⁹ q̄ in p̄spectu d̄nī tā
q̄ sum⁹ aromatu gl̄ios⁹ ascendit. Reptūq̄ p̄ cer
to ē. q̄ eadē die mortē s̄bit: q̄ dicta sc̄imoniales vi
sione vidit. Un̄ cū ḡui 7 lōga infirmitate laboraēt
ad rogādū b̄m petr⁹ tota deuotōe se p̄tulit 7 saī
tatē iteḡrā mor̄ s̄cepit. Quedā comitisse d̄ ca
stro maxio hypouēsis diocesis. cū i b̄m petr⁹ spe
cialē deuotōz h̄ent 7 ei⁹ vigiliā ieiunaret cū ad su
am eccl̄iaz vt audirēt respas accessissent. vna eaz
candelā quādā i honore b̄i petri martiris aī qd̄
dā altare b̄i petri apli posuit p̄burēdā. q̄ cū do
mū redissent. sacerdos auaricia duct⁹ i p̄az cāde
lā sufflās: eā extirxit: s̄ mor̄ lumē redijt 7 denuo ip
sā accēdit. Secūdo ac tercio eaz extingūē voluit. s̄
lumē vt p̄ri⁹ rediuit. vñ tedio affect⁹ chor̄ infuit.
7 aī mai⁹ altare aliā candelā inueit. quā cleric⁹ in
honore beati petri posuerat. q̄ ei⁹ vigiliā sibi ieiū
nabat. quā sacerdos bis extingūere voluit. s̄ neq̄
uit. Qd̄ vidēs cleric⁹ iratus dixit. Dyabole ap
tū miraculū nō videtis. q̄ sc̄s petr⁹ nō vult vt su
am extingūatis candelas. Teritiū igit⁹ 7 stupētes
sacerdos 7 cleric⁹ ad castrū ascenderūt. 7 p̄dictū
miraculū om̄es narrauerāt. Vir quidā nomie
Roba de mēda cum vsq̄ ad vestes in ludo oīa p̄
didisset. domū i sero rediēs cū lucerna acēsa lectū
suū adiit. 7 vidēs se tamules pannos h̄re. 7 se tot
amississe cōsiderās. p̄ nimia despatōe cepit demo
nes inuocare. ac se eis d̄ ore nepharis cōmēdare.
Statimq̄ tres demones affuerūt q̄ lucernā ac
censā i solariū p̄piciētes. cū p̄ collū arripuerūt tā
fortiter ip̄m stringētē vt nullaten⁹ loq̄ possz. quē
cū plimū agitaret q̄ erant in domo inferiori ad eū
ascendētes dixerunt. Quid est qd̄ agis o roba:
Quibz demones r̄nderunt. Ite in pace via. 7 le
ctos v̄os intrate. illi autē p̄dicti viū vocē eē credē
tes. p̄tinus redierūt. illis recedentibz cepit multo
fortius a demonibus agitari qd̄ illi p̄gnoscentes
sacerdotem. p̄tinus aduocarunt: q̄ cū p̄ beatum
petrū demones adiurasset. duo p̄tinus exierunt.
Sequētī autē die ad sepulcrū s̄cti petri adduct⁹
est. Ad quē guilhelm⁹ vercellensis accedēs cepit
demonē increpare. Qui eū quē nūq̄ viderat ex
nomine vocās ait. Fr̄ guilhelme p̄pter te nūq̄ ex
ibo. q̄ hīc n̄ est 7 opa n̄ra fecit. Quē cū interro
gasset q̄ nomine vocaret: vocor̄ ait balcephas.
Cū p̄ b̄m petr⁹ adiurat⁹ fuisset. ip̄m in terrā p̄i
tens mor̄ exiuit. Ipe autem perfecte san⁹ reman

martire Fo. LVIII.

lit: et penitentiam salutarem accepit.

Cum quidā hereticus acerim⁹ disputator. et
eloquētie singularis cū beato petro cū ad huc viue
ret disputaret. 7 errores suos s̄bitilē 7 acute p̄po
suisset in mediū. ac be. petr⁹ vt r̄nderet ad p̄posita
importun⁹ purgeret. Ille deliberatōz petēs. ora
torū quoddā qd̄ p̄pe erat. intravit cum lacrimis
orans deū. vt causā fidei sue defenderet. 7 loq̄ez
tumidū aut ad fidei veritatē reduceret aut ligue
p̄uatione puniret. nec p̄ eam decetero p̄tra fidei
veritatē tumeret. Rediensq̄ ad hereticū coram
oibz palā dixit: vt suas itez p̄poneret rōes. Qui
ita penit⁹ fact⁹ est mut⁹. vt nec vnū solū verbū ali
quatenus proferre valeret. Unde heretici p̄fusi
recesserunt. 7 catholici deo gratias retulerunt.

Vir quidā noie opiso credens hereticorū. cui⁹
occasione cuiusdā hereticę cōsanguinee sue: ad
eccl̄iaz fr̄m venisset. 7 ad tumbā sancti petri p̄gēs
duos ibi denarios p̄sperisset. ip̄os denarios acci
piens dixit. Bonū est vt bibamus istos. statimq̄
totus cepit tremere. nec de loco eodē aliquaten⁹
potuit se mouere. Qui territ⁹ p̄dictos denarios
in loco suo mor̄ restituit. 7 sic inde abscessit. Vi
dens autē beati petri virtutē heresiz deseruit: 7 ad
fidē catholicā se p̄uertit. Scolaris quidā cui⁹ de
magolua ad montē pessulanū rediret ex quodaz
saltu adeo est raptus in ingluuie. vt dolore nimio
vexaret: 7 incedere non valeret. Hic aliqui audi
ens p̄dicare. q̄ quedā mulier terrā sanguine b̄i
petri resp̄sa sup̄ cancri corrosionē ponens fuerat
liberata. Dixit d̄ne de⁹ de terra illa non habeo. s̄
q̄ illi terre meritis beati petri tantā dedisti virtu
tē: potes 7 isti dare. Accipiens igit⁹ de terra cū si
gno crucis 7 inuocatiōe martiris loco sup̄posuit
7 statū curat⁹ fuit. Anno d̄nī. Mcclix. in ciuita
te compostellana. fuit quidaz vir nomie b̄ndict⁹
q̄ tibias inflatas habebat in modum vtrium. vē
trē tumentē instar p̄gnātis. faciē p̄ nimio tumo
re horribilē. totumq̄ corpus inflatum. ita vt mō
strū aliqd̄ videret. Hic cū a quodaz matrona vit
sup̄ baculū se sustētās elemosinā peteret. Illa r̄n
dit. Magis fossa q̄ aliq̄ cibo indigeres sed meo
p̄silio acq̄esce. 7 ad domū fr̄m p̄dicatoz p̄gens et
peccata tua p̄sitens beati petri patrocina inuo
cato. Ille autē cū mane ad domum fr̄m venisset. et
ostīū eccl̄ie clausū eēt. secus portā se posuit 7 dor
miuit 7 ecce quidā reuerend⁹ in habitu p̄dica
torum eidē apparuit: 7 cappa ip̄m coopiens eū in
eccl̄iaz introduxit. Ille autē euigilans 7 intus i ec
clesia se esse reppit. 7 p̄fecte sanatū inueit. Quod
multis admirantibz intulit 7 stuporē. cū viderent
hoiēm pene mortuū tam subito a ḡui infirmitate
fuisse liberatum.

Hoc de sancto Fabiano pleriq̄ nō habent.

Sanctus Fabianus

xit romanā ecclesiam annis multis et tantē
temporibus decem passus. Iste dum eligeret ad
pontificatus visus romae: spiritus sanctus in specie columbe
multis visus est appuise. Iste passionem sanctorum que ne-
glecte fuerat a notariis fecit excipi et scribi. et mul-
tas basilicas per cimiteria sanctorum fabricari fecit. quos et
dedicavit. hic instituit ut crisma vetus cremaret. et
novum omni anno in cena domini consecraret. alia requere in festo
beati Fabiani et Sebastiani martiri.

Philippus de os lam

padis os manū. Al dicitur a philoso quod
est amor et propter quod est super. quia amor super no-
rum. De os lapidis propter suam luculentam predicatio-
num manuum propter assidua operationem. amator super no-
rum propter celestem contemplationem.

Philippus apo

stolus cum xx annis per scythiam predicavit.
et a paganis tenetur et ad imolandum
statue martiris ab eis de pellitur
Tunc subito draco quidam ingessit
de subbase exiit qui filium pontificis. qui igne ministra-
bat in sacrificio interfecit. duosque tribunos quos mini-
stri philippum in vinculis detinebant. extinxit ceterosque
adeo sui statim fetore interfecit. ut omnes moribidi red-
derent. Dixitque philippus. Credite mihi et statuam
hanc frangite. et in loco eius crucem domini adorare. ut i-
firmi vestri sanentur et mortui suscitentur. At hi qui cruci-
abant clamabant. Tunc fac ut sanemur et hanc man-
te primum frangem. Tunc philippus draco precepit.
ut in locum desertum descenderet. ita ut nulli omnino nocer-
ret. qui statim recessit et ultimum non paravit. Tunc phi-
lippus omnes sanavit et illi tribus mortuis vite beneficium i-
petravit. sicque universis credentibus per annum unum
eis adhuc predicavit. et eis presbiteros et diacones
ordinans in asia civitate hierapolim venit. ibique he-
resim hebiomitam qui christum carne fantastica assump-
sisse dogmatizabant. extinxit. Erant autem illi due sacra-
tissime virginis per quas dominus multos ad fidem per-
tulerit. philippus autem annis vij. dies obitus sui. episcopus et
presbiteros convocavit. eisque dixit. hos. vij. dies propter
admonitorem vestram mihi dominus concessit. Erat autem an-
no. lxxxvij. Post hoc infideles ipsum tenuerunt et cru-
ci in ista magna sui quem predicabat. affixerunt et sic ad
dominum migravit. et felicitate vitam complerit. Juxta autem eum
due filie eius una a dextris et alia a sinistris sunt se-
pulte. De isto autem philippo sic dicit ysidorus in li. de
vita et ortu et obitu sanctorum. Philippus gallis pre-
dicavit christum. barbaras gentes. vicinaque tenebras.
et tumentem oceanum junctas. ad scientiam lumen fideique
portam reducit. remque in hierapoli per brigie pun-

cie urbe crucifixus lapidatusque obiit. simulque cum fili-
abus suis ibi reseruit. h. ysidorus. De philippo autem
qui fuit unus de septem diaconibus dicit hiero. in martirolo-
gio. quod octavo idus iulij signis et prodigiis ictus apud
cesaream requieuit. inter que tres filie eius tumulate sunt
nam quarta apud ephesum reseruit. Primum ergo philippus
ab isto differt. quia ille fuit apostolus. ille dyaco-
nus. Ille qui
escit. apud hierapolim iste apud cesaream. Ille huius du-
as filias prophetissas. iste quatuor licet hystoria ecclesiasti-
ca videat dicitur quod fuit philippus apostolus qui huius quatuor
filias prophetissas. h. i. magister hieronimo est credendum.

Jacobus interpretatur

supplator: vel supplans festinatē vel
prophas. Al dicitur iacobus a iacob quod est et co-
bat quod est onus vel pondus: vel iacobus qui a iacobus a iacu-
lo et cope quod est cesio qui cesus iacul. Dicitur ergo supplan-
tor in dicitur propter septem. Supplans festinatē dyabolus
prophas ad omne bonum corpus suum. Male enim passionem
nobis insit ex tribus sicut dicit gre. nifen. Et mala edu-
catione sine purgatione. Et corpus mala bitudine. Et
vicio ingratis. Curat autem ut dicitur ex bona consuetudine.
Bona exercitatio. Studio doctrine. sic beatus iacobus
curavit. et ideo corpus ad omne bonum patitur huius. De
est pondus domini per puritatem morum iacul. cesus per martinum

Jacobus iste apo

stolus vocatur. et iacobus alpheus. filius iacobus frater domini. iacobus minor. et iacobus iustus. Iacobus alpheus dicitur non tamen secundum carnem et etiam secundum nomina interpretatur. Alpheus interpretatur doctus vel docu-
mentum. Al fugitivus vel millesimus. De ergo iacobus al-
pheus qui fuit doctus per scientiam inspiratorum. Documentum per
aliorum eruditionem. fugitivus modo per respectum. Et
millesimus per humilitatem reputatur. Frater quod dicitur dicitur
eo quod filius sibi fuisse prohibet. adeo ut plerique in eo
non sperare fallerent. Tamen cum indei ad capiendum christum per-
geret ne forte iacobum in persona christi caperet. a iuda qui
christum a iacobo tanquam eorum familiaris optime discerne-
bat signum oculi acceperit. Hoc et testatur ignarus
epistola ad beatum iohannem apostolum et euangelista sic dicit. Sili-
licitudine est mihi apud te ad hierosolimam presens volo
ascendere. ut videam illum venerabilem iacobum qui pro-
minat iustus. quem refert christus Ihu silium facie. vi-
ta et modo perferat. ac si eiusdem vter frater esset gemel-
lus. Quae dicunt si video et ipsum in hunc secundum omnia cor-
poris eius lineamenta. vel dicitur frater domini quoniam christus et iacobus sic
a duobus sororibus descenderunt. sic a duobus fratribus ioseph
et cleopha descendere putantur. Non enim dicitur
frater domini. quia fuerit filius ioseph spoliis marie et alia vxo-
re sicut alii volunt dicere. h. quia erat filius marie filie
cleophae. qui quidem cleophas fuit frater ipsius ioseph spoliis
marie. Licet magister iohannem beletb dicat quod alpheus pat-

ipſi iacobi fuit fr̄ ioseph ſpōſi marie. Qd̄ verū nō credit̄. Iudei ḡ fr̄es vocabāt: q̄ ſe ex vt̄q; pte ſāguis ptingebāt. Vel dī fr̄ dñi p̄t̄ p̄rogatūā 7 excellētā ſāctitatē. ob quā p̄ ceteris apl̄is hiero ſolim̄is ē eps ordiat̄. Dī et iacobi minor ad dif ferētā iacobi filij zebedei. Licz ei iacobi zebedei nat̄ ſit p̄or: fuit tñ vocatōe poſterior. An etiā h̄ p̄ſuetudo ī pleniq; r̄ligioib; obſeruat̄. vt ille qui p̄or ingredit̄ maior vocet̄: 7 ille q̄ poſterior minor. Licz ſit p̄or aut etate maior. aut ſc̄titate dignior. Dī etiā iacobi iuſt̄ p̄t̄ meritū excellētīſſime ſan ctitatē. Nā ſm hiero. tāte reuerētē 7 ſc̄titatē ī po pulo extitit. vt ſimbriā veſtimētū ei⁹ certatiz cupe rēt tāgere. An 7 de ei⁹ ſc̄titate ſic ſcripſit egeſip̄ p̄ ap̄loz vicinus ſic ī eccl̄iaſticis h̄yſtorijs legit̄. Suscepit in q̄t̄ eccl̄iaz fr̄ dñi iacobi q̄ ab oib; noia tus ē iuſt̄. ab ip̄is t̄pib; dñi p̄durās vſq; ad nos. Hic ex vtero m̄ris ſue ſāct̄ fuit. vinū 7 ſicerā nō bibit. carnes nūq; māducauit. ſerū ī caput ei⁹ nō aſcēdit. oleo nō ē vnct̄. balneo nō ē vſus. Sido ne. i. veſte linea ſp̄ indut̄. Lotiēs in oīone genua flexerat. vt callos in genub; ſic in calcaneis vide ret h̄ie. Pro hac inceſſabili 7 ſūma iuſticia appel lat̄ eſt iuſtus. 7 abba qd̄ eſt interpretatū munimen tū ppl̄i 7 iuſticia. Hic ſol⁹ inter ap̄los p̄pter nīmā ſāctitatē p̄mittebat̄ intrare ī ſāctafactor̄. hec egeſip̄. nō qd̄em cā imolatōis ſed oīonis dicit̄ etiā q̄ p̄m̄ int̄ ap̄los miſſā celebrauit. Nā p̄ p̄t̄ ſue excellentiā ſāctitatis hūc ſibi honorē apl̄i fecerūt. vt poſt aſcēſionē dñi p̄m̄ int̄ eos miſſam hieroſolim̄is celebraret. etiā ante q̄ eēt eps ordi nat̄. cū ad ei⁹ ordinatōz in actib; dicat̄ q̄ diſci puli crāt p̄ſeuerātes ī doctrina ap̄loz 7 comuni catōe fractionis panis. qd̄ de miſſe celebratōe ac cipit̄. Vel forte ideo p̄m̄ celebrat̄ dī. q̄ p̄m̄ in pontificalib; eā dixiſſe p̄hibet. Sic vt petrus poſtmodū p̄m̄ in antiochia miſſā celebrauit: 7 marcus in alexandria. Hic p̄petue virginitatē cuſtos extitit ſic teſtat̄ hiero. in libro 3̄ iouinianū. In paſceue aut̄ mortuo dño ſic dicit̄ ioseph⁹ 7 hiero. in li. de viris illuſtrib; iacobi votum vo uit ſe nō comesturū donec videret dñm a mortu is ſurrexiſſe. In ip̄a aut̄ die reſurrectōis euz vſq; ad diē illā. iacobi nō guſtaſſet cibū eidē dñs ap paruit. ac eis q̄ cum eo erāt dixit ponite menſam 7 panē. Deinde panē accipiēs b̄ndixit 7 dedit iacobi iuſto dicens. Surge fr̄ mi comede. q̄ filius hoīs a mortuis reſurrexit. Septimo igitur anno ep̄atus ei⁹ cum ad diē paſce apl̄i hieroſolim̄az veniſſent. interrogante eos iacobi quanta p̄ eos feciſſet dñs corā ppl̄o referebāt. Cum ergo ſeptē dieb; iacobi cū alijs apoſtol̄ in templo predical ſet corāz caypha 7 aliquib; iudeis. 7 iam xpe eſſet vt baptizari vellent repente quidaz templū ingre

diēs clamare cepit. O viri iſrahelite qd̄ facitis: Cur ab iſtis vos magis decipi p̄mittitis: Intātū aut̄ ppl̄m̄ p̄citauit vt ap̄los lapidare vellēt. Aſcen dit aut̄ hō ille ſup̄ ḡdū. vbi iacobi p̄dicabat. 7 ip ſū p̄cipitauit deo: ſū. 7 extūc plurimū claudicauit. Hec aut̄ ſeptio āno p̄ aſcēſionē dñi beat⁹ iaco bi paſſus ē. In āno aut̄ ep̄at⁹ ſui. xxx. vidētes indei q̄ paulū nō poſſent occidere. eo q̄ ceſarē ap pellat̄. 7 romā miſſus fuiſſ; p̄ſecutōis ſui tyrāni tē in iacobū p̄uerterūt. 7 eū occaſionē querētes. 7 ſic p̄dict⁹ egeſip̄ ap̄loz p̄tempane⁹ refert ſm̄ q̄ in h̄yſtoria eccl̄iaſtica inuenit̄. Iudei ad eū cō uenerūt dicētes. oram⁹ te vt reuoces ppl̄m̄ q̄ ipe erat in ihu. putās q̄ ipe ſit xp̄c. Dicamur ergo te. vt ſuadeas oib; p̄ueniētib; ī die paſce de ihu. tibi em̄ obtp̄abim⁹ oēs. 7 de te tā nos q̄ ppl̄s teſti moniū ferim⁹. q̄ iuſt⁹ es 7 p̄ſonā nll̄i⁹ accipis. ſta tuerūt igit̄ illū ſup̄ pinnā tēpli: 7 voce magna cla mātes dixerūt. Uroz iuſtiſſime. cui nos oēs obtē pare debem⁹. qm̄ ppl̄s erat p̄ ihm̄ q̄ crucifix⁹ eſt enuncia nob. qd̄ tibi videt̄: Tūc iacobi cū ingēti voce r̄dit. Quid me interrogat̄ d̄ filio hoīs: ec ce ipe ſedet ī celis a dextris ſūme xtut̄ dei. ventu r̄ iudicare viuos 7 mortuos. Hec audietes xp̄ia ani valde gauſi ſūt 7 libent̄ eū audierūt. Phari ſei at̄ 7 ſcribe dixerūt. male fecim⁹ tale teſtimōiū p̄ ſtare ihu. 7 aſcēdam⁹ 7 p̄cipitem⁹ eū deo: ſū. vt ce teni teareant 7 ei credere nō p̄ſumāt. 7 ſil̄ voce ma gna clamauerūt di. o 7 iuſt⁹ errauit. Aſcēdit ḡ 7 p̄cipitauerūt eū. Cū ḡ p̄cipitauerūt: lapidib; eū obru ebāt di. lapidem⁹ iacobū iuſtū. Qui deiect⁹ nō ſo lū mori nō potuit: 7 p̄uer⁹ 7 ſup̄ genna. p̄cūbens dicebat. Hogo dñe dimitte eis q̄ nesciūt qd̄ faci unt. Tunc vn⁹ ex ſāctōtib; ex filijs rechab exclā mauit. p̄cite q̄ſo. qd̄ facitis: p̄ vob orat̄ h̄ iuſtus quē lapidatis. Tūc vn⁹ ex ip̄is p̄ticā fullonis ar ripiēs valido ictu caput ei⁹ ipetijt 7 cereb; excu ſit. hec egeſippus. taliq; martirio miḡuit ad dñm ſub nerone q̄ cepit āno dñi. lvij. ſepult⁹ ibidē p̄pe tēpli. Cū at̄ ppl̄s vellent ei⁹ mortē vindicare. 7 ma lefactores cape 7 punire p̄tin⁹ aufugerūt. Re fert ioseph⁹. q̄ p̄t̄ peccatū mortis iacobi iuſti: fa ctuz eſt excidiuz ī ier̄m̄ 7 diſp̄ſio iudeoz. ſed non ſolū ob mortē iacobi: ſ; etiā ob mortē dñi p̄cipue deſtructio iſta facta ē: ſm̄ qd̄ dic̄ dñs. Nō relin quēt in te lapidē ſup̄ lapidē eoq; nō cognoueris t̄p̄us viſitatōis tue. Sed qm̄ nō vult dñs mortē p̄ctōis. 7 vt ip̄i excuſatōez nō h̄rent. p̄. xl. annos eoz p̄niaz expectauit. 7 p̄ ap̄los maxie per iaco bū frem̄ dñi inter eos p̄tinuo p̄dicantē eos ad pe nitentiā reuocabat. S; cū p̄ admonitōz eos non poſſe reuocare voluit eos ſaltem p̄digijs exterre re. Nāz in his. xl. annis ſibi ad p̄niaz datis: mul ta monſtra 7 p̄digia: ſic refert ioseph⁹: enenerūt

Quia stella p̄fulgēs gladio p̄ oīa simul visa ē. ciuitati desup̄ imminere: ac p̄ totū ānū ericialibz flammis ardere. In quodā festo azimoz hora noctis nona tantū fulgoris q̄ā tēplūqz circūdidit. vt oēs diē clarissimū factū eē putaret in eadē festiuitate vitula ad imolādū adducta int̄ mīstroz manus agnā sbito est enixa. P̄ aliqz x̄o dies p̄pe solis occasū visi sūt curi? r̄ q̄drige i oī regione p̄ aerez ferri r̄ armatoz cohortes misceri nubibz r̄ vrbes circūdare agmibz iprouisis. In alio die festo q̄ penthecoste appellat. noctu sacerdotes tēplū ingressi ad mīstria ex more p̄lēda: motū q̄sdā strepitusqz senserūt. ac voces sbitas audierūt: dicētes. trāseam? ab his sedibz. An̄ q̄rtū etiā ānū belli q̄ dā vir noie ih̄us ananie fili? in festo tabernaclo- r̄ū repēte clamaē cepit. Vox ab oriēte. vox ab occidentē. vox a q̄tuor vētis. vox sup̄ ir̄m r̄ sup̄ templū. vox sup̄ sponfos r̄ sp̄sas. vox sup̄ pplm̄ vniuersū. P̄dictū igit̄ vir. capit. cedit. verberat. s̄ ille aliud dicere neq̄ens. quātū p̄ h̄berabat: tātoforti? clamitabat. Ad iudicē igit̄ adducit. tormētis diris afficit. vsqz ad patefactōz ossiū laniatur. S̄ ille nec p̄ces nec lacrimas effudebat. s̄ cū q̄dā vlulatu p̄ singla pene verbera eadez p̄ferabat. Addēs etiā s̄. ve. ve. hierosolimitanis. s̄ ioseph?. Cū aut̄ iudei nec admonitōibz p̄tererēt nec tātis p̄digijs tererent: p̄ q̄dragesimū ānū dñs vespasianū r̄ titū ir̄m adduxit. q̄ ip̄am ciuitatē fudit? destruxerūt. Hec aut̄ fuit cā aduentus ip̄oz in ir̄m sic in q̄dā hystoria inuenit̄ licz apocripha. Vidēs pylatū qz ibm̄ innocētē p̄denauerat. timēs offēs ā tiberij cesaris. p̄ se excusādo nūciū noie albanū ad cesarē destinauit. Eo aut̄ tpe vespasianū mōarchiā i galatia a tyberio cesare tenebat. P̄nci? igit̄ pylati a ventis p̄rijs i galatiam pellit. r̄ ad vespasianū adducit. Tal̄ aut̄ ibi serua- bat p̄suetudo. vt q̄cūqz ibidez usufragiū patēt rebz r̄ h̄uituti p̄ncipi subderet. quē vespasianus q̄s eēt aut vñ veniret seu q̄ tēderet: req̄siuit. Cui ille hierosolimitan? sū. de p̄tibz illis veni: romam vsqz tendebā. Cui vespasian?. De terra sapiētū venis. artē nosti medicamis. medic? es curare me debes. Vespasian? em̄ quoddā gen? vermiū naribz insitum ab infātia gerebat vñ a vespis vespasian? dicebat. Cui vir ille r̄ndit. Artē medicaminis dñe nescio: r̄ idō curare te non valeo. Cui vespasianus. Nisi me curaueris morte morieris. Cui ille ait. Ille q̄ cecos illuminauit. demones effugauit. mortuos suscitauit. ille nouit quia artes medēdi ignoro. Cui vespasianus. Quis est ille d̄ q̄ tanta p̄fatis: Et ille. Ihs nazaren? quez iudei p̄ inuidiā occiderūt. in quē si credideris: sanitatis gratiam p̄sequeris. Et vespasianus. Credo qz q̄ mortuos suscitauit. me etiam de infirmitate hac

liberare poterit. r̄ hec oicēdo vesp̄e de nauibz ei? ceciderūt. r̄ p̄tinuo sanitatē recepit. Tūc vespasi- an? ingēti gaudio replet? ait. Cert? sum qz filius dei fuit q̄ me curari potuit. Petira igit̄ a cesare li- cētia: hierosolimā cū manu armata p̄gā r̄ oēs p̄- ditores h? r̄ occisores fudit? euertā. Dixitqz al- bano nūcio pylati. Rebz r̄ vita san? r̄ incolumis domū tuā mei licētia reuertaris. Vespasian? igit̄ romā adijt. r̄ d̄struēdi iudeā r̄ ir̄m a tyberio cesa- re licentiā ipetravit. Per ānos igit̄ p̄les exercitiū p̄gregauit tpe. s̄. neronis ipatoris. cū iudei ip̄io r̄- bellassent. An̄ s̄m cronicas nō fecerūt s̄ zelo xp̄i: s̄ qz a dñio recesserāt romanoz. Hierl̄m igit̄ cuz copioso exercitu vespasian? aduenit: r̄ in die pasce ir̄m p̄ circuitū potent? obsedit: ibiqz infinitas mltitudinē q̄ ad diē festū p̄uenerāt p̄clusit. Per aliq̄d aut̄ tps ānqz vespasian? ir̄m adueniret: fi- deles q̄ ibi erāt a sp̄i. s̄. admonēt. vt ide recedāt r̄ i q̄dā oppido trāsiordanē qd̄ pellan vocat: sece- dāt vt ablatis ab vrbe sc̄tis viris. celesti vindicte fieret loc?. tā de vrbe sacrilega qz de pplō scelera- to. Quādā at̄ ciuitatē indee noie ionapā. i q̄ iose- ph? r̄ dux r̄ p̄nceps erat. p̄mo oīm ē aggress?. sed ioseph? cū suis viriliē resistebat. Tādē vitēs iose- ph? iminē excidiū ciuitat. assumpti. xj. iudeis s̄- terraneā dōmū inēuit vbi q̄driduana fame affli- cti iudei nō p̄fēnēte iosepho malebāt ibidē mori qz vespasiani se s̄bjeēt h̄uituti. Volebantqz se mu- tuo interficē. r̄ sāguinē suū i sacrificiū dō offerre. r̄ qm̄ ioseph? int̄ eos dignior erat. volebāt eū p̄mi- t? occidē. vt e? effusioe sāguis de? citilis placaret. Al̄ vt i q̄dā croica d̄i iō se mutuo interficē vole- bāt. ne darent i maibz romanoz. at iosephus vir prudēs r̄ mori nolēs iudicē mortū r̄ sacrificij se p̄sti- tuit. r̄ qz p̄o alio occidē? eēt int̄ bios r̄ bios sor- tē mittē iussit. Dissis igit̄ sortibz. sortis nūc vñ nūc aliū mortū ēdēt. donec vētū ē ad vltimū. cū q̄ iose- ph? sortē missur? fuit. Tūc ioseph? hō strēnu? et agilis: gladiū illi abstulit. r̄ qd̄ magi eligeret: vitā s̄. aut mortē req̄siuit. r̄ vt sine dilatōe eligeret. p̄ce- pit. r̄ ille timēs r̄ndit. Viuere nō r̄culo. si grā tui vitā p̄huae valeo. Tūc ioseph? vni failiani vespasi- ai. r̄ sibi etiā familiari latent? locut? ē vt sibi vita donaret. petijt. r̄ qd̄ petijt impetravit. Cū aut̄ an̄ vespasianū iosephus esset adduct?. dixit ei vespasi- an?. Moritez mernisses si huius petitionibz li- beratus non esses. Et iosephus. Si quid perpe- rā actum est: in melius commutari potest. Et ves- pasianus. Qui vincitū est quid facere potest? Et iosephus. Aliquid facere potero. Si dictis meis aures tuas demulsero. Et vespasianus. Lō- cedatur vt verbis ibereas. Et quicquid boni di- cturus es: pacifice audiatur. Et iosephus Imperator romanus interijt. Et senatus im-

De inuentione

peratores te fecit. et Vespasianus. Si propheta es. que non es uaticinat? huic ciuitati que mee sit subi-cenda dicitur. Et iosephus p. xl. dies huius dixit. In terea legati romarum ueniunt uespasianum in ipsum sublimatum asserunt eumque romam deducunt. Hoc quod eusebius in croica testatur. quod iosephus uespasianus dixit tamen de ipatoris morte quod de sua sublimatione. Reliquit autem uespasianus titum filium suum in obsidione iherosolymorum. Titus autem in eadem hystoria apocripa legitur audire preteritum suum in ipsum sublimatum. tanto gaudio et exultatione repletur. quod nervorum tractatione et frigiditate corrumpitur. et altero crure debilitatur palisi torquetur. Iosephus autem audire titum palisi laborare causam morbi et tempus morbi diligenter inquit. causa nescit. morbo ignoratur. de tempore autem quoniam audita preteritum electione hoc sibi acciderit. apertus. Iosephus autem uir. prouidus et sapiens et paucis multa periecit. et ex tempore morbum et causam inuenit. sciens quod gaudio et leticia super abundantiam debilitatus fuerit. Aduertens itaque. quod pertrahantur curant. sciens etiam quod quod amore perquirere dolore frequentem amittitur. querere cepit an aliquid esset quod principis inimicium obnoxium teneret. et erat ibi seruus adeo titum molestus ut sine uehementi perturbatoe nullatenus in eum posset respicere. nec etiam nomen eius audire. Dixit itaque titus. Si curam desideras. oes qui in meo comitatu uenerint saluos facias. Cui titus. quoniam in tuo comitatu uenerit securus habeat et saluus. Tunc iosephus cito prandium fieri precepit. et mensam suam in eum operam locauit. et seruum suum a dextris suis sedere fecit. Que titus respiciens. molestia perturbatus infremuit. et quod prouidus gaudio in frigidat? fuerat. accensione furoris incaluit. nervosque distendens curatus fuit. Post hunc titus et seruum in sui gratiam. et iosephum in sui amicitiam recepit. Atque autem hec hystoria apocripa narranda sit. lectoris iudicio relinquatur. Biennio igitur a titum iherosolyma obsessa inter cetera mala que obsessos grauiter purgebant. tanta fames omnes tenuit. quod pentes filijs. et filij pentibus. uiri uxoribus. et uxoribus uiris. cibos non tamen in manibus habent etiam ex ipsis dentibus rapiebant. Iuuenes etiam etate fortiores uelut simulacra per uias obrando per fame exanimis cadebant. quod mortuos sepeliebant. sepe super ipsos mortuos mortui cadebant. Fetore itaque cadaverum non ferentes ex publico sumptu ipsa sepeliebant. Sed deficiente sumptu. uincere cadaverum multitudine de muro cadauera precipitabant. At titus circueiens cum uidisset ualles repletas cadaveribus. et totam prouidam ex eorum fetore corruptam manus suas cum lacrimis ad celum leuauit dicens. Deus tu uides quod ego hoc non facio. Tanta enim ibi fames erat quod calciamenta sua et corrigias comedebant. Matrona quidam insuper genere et diuitijs nobilis sic in hystoria ecclesiastica legitur. cum predones in eius domum irruentes et 25 oibus expoliassent. nec sibi ultra quod comederet

sancte Crucis Fo. lx.

remansisset. puulum lactantem tenens in manibus ait In felix mris infelicioz fili. in bello. in fame. in direptione cui te reseruo. Veni quoniam nunc omni nate esto mihi cibo. pro doibus furor. seculi fabula. Et his dictis filium iugulauit. et coxit et dimidium comedens parte alteram occidit. Et ecce prelesti predones odore carnis cocte sentientes in domum irruunt. et nisi carnem predat mortem minantur. Tunc illa detegens infatis membra. ecce inquit parte optima uobis reseruauit. At illos tatos horror inuasit. quod nec loqui potuerunt. At illa. Meus est inquit filius hic. meus et preteritum. Securi edite. quod pro ego comedi quem genui. nolite fieri autem mihi religiozioses aut femis molliozes. Quasi vincit uos pietas et horret. ego totam comedam que dimidium iam comedi. Illi homo tremetes et territi discesserunt. Tandem secundo anno ipse uespasianus titum iherosolyma cepit. et captam subuenit. tunc plures fudit et destruxit. et sic iudei christum. xxx. denarijs emerant. sic et ipse uino denario. xxx. iudeos uendidit. Sic autem narrat Iosephus. xcvij. milia iudeorum uendita sunt. et undecies cetena milia fame et gladio perierunt. Legit quod quod Lyt? intras iherosolyma quondam murum defississimum uidit. ipse quoque perorari precepit. Facto quoque foramine quondam in fenestra aspectu canicie uenerabile inuenit. Qui inquit quod quod est inquit se esse iosephum ab aramathia ciuitate iudee. seque a iudeis ibidem inclusum et muratum fuisse. eo quod christum sepelisset. Addidit quoque quod ab illo tempore usque nunc celesti sit cibo pastus et diuino lumine confortatus. In euangelio tamen nicodemi. dicitur quod cum iudei ipsum reclusissent. christus resurgens eum inde eripuit. et in aramathia duxit. Post dicitur quod cum e ductus. a predicatore christi non cessaret a iudeis itez esse reclusus. Mortuo quoque uespasiano ipatore. titus filius eius eidem in ipso successit. quod fuit uir clementissimus. et multum liberalitatis. Tandem quoque boitatis fuit. sic ait eusebius cesariensis. in cronica et testatur. Hic. quod dum quod dā sero recordat? fuisse. quod illo die nil boni egisset aut nihil dedisset. ait. O amice hunc diem perdidit. Post longa homo tempore quondam iudei iherosolyma reedificare uolentes. exentes primo mane plimas cruces de roze inueniunt. quod quod territi fugientes. et secundo mane redeunt. unusquisque. ut ait miles in cronica. cruces sanguineas uelut suis insitas inuenit. Qui uehementem territi fugam itez uersi sunt. Sed tercio die reuersi uapozore ignis de terra. predeuntis. penitus sunt exusti.

Quetio sancte cru-

cis dicitur quod tali die crux inuenta fuisse refert. Quia et antea fuit inuenta a seth filio adam in terrestri paradiso. sic infra narratur. a salomone in libano. a regina saba in salomonis templo a iudeis in quod piscie. hodie ab helia in monte caluarie.

Quetio sancte

crucis post Annos. cc. amplius

a resurrectione dñi facta ē. Legit em̄ i euāgelio nichodemi. q̄ cū adā infirmaret: seth fili⁹ e⁹ portat padisi adijt. 7 oleū ligni miscōie q̄ corp⁹ p̄is pungeret 7 sanitatē reciperet: postulauit. Cui appens michael archāgel⁹: ait. Noli laborare neq; flere p̄ oleo ligni miscōie obrinēdo. q̄ nullaten⁹ illud asseq; poteris. nisi qñ p̄leti fuerit qñq; milia q̄ngētī ānī licz ab adā vsq; ad passionē xpī. ānī tm̄. v mille. cxxix. fluxisse credant. Legit q̄z aiubi q̄ angel⁹ eidē ramuscūlū q̄ndā obrulit. 7 iussit q̄ i mōte libani plātaret. In quadā hō hystoria greco-rū licz apocriph. 3 legat. q̄ āgel⁹ de ligno i q̄ peccauit adā eidē tradidit dicēs. q̄ qñ faceret fructum p̄ sanaret. Qui rediēs 7 p̄iem mortuū inueniēs ip̄m ramū sup̄ tumulū p̄is plātavit. q̄ plāt⁹ in arborē magnā creuit. 7 vsq; ad salomōis t̄pa perdurauit. Atz aut̄ hec sint vera. lectoris iudicō r̄linquat. cū i nulla cronica vl̄ hystoria autētica h̄ legant. Salomō at̄ arborē tā pulcrā p̄siderās ip̄sā p̄cepit icidi. 7 i domo salt⁹ locari. Nusq; tñ vt ait ioh̄. bebeth. locari poterat nec alicui loco apta repiri valebat. h̄ mō aut̄ excedebat lōgitudinem. aut̄ deficiebat nimia breuitate. si qñ vero h̄m loci exigētā ip̄az rōnabilr̄ dcurtassēt adeo breuis videbat q̄ oino icōgrua hēbat. Ob h̄ idignati artifices ip̄az r̄probauerūt 7 sup̄ q̄ndā lacū vt eēt p̄s trāseūtib; piecēt. Regia aut̄ sabba cū veniēs au dire sapias salomōis 7 p̄dictū lacū trāsire vellet: vidit i spū q̄ saluator mōdi i ligno suspēdēd⁹ fuerat. 7 iō sup̄ illud lignū trāsire noluit. h̄ ip̄m p̄tin⁹ adorauit. In hystoria tñ scholastica legat. q̄ p̄dictū lignū regia sabba i domo salt⁹ vidit. Cūq; ad domū suā rediēs: iūtimauit salomōi q̄ i illo ligno q̄ dā suspendend⁹ eēt. p̄ mortē regnū iudeoz deleri deberet. Salomō igit̄ p̄dictū lignū ide sustulit: 7 in pfundissimis terre viscerib; illud demergit fec̄ postea pbatica piscina ibidē facta ē. ibi nabinei hostias abinebāt. Cū nō solū ex descēsu āgeli. h̄ etiā ex x̄tute ip̄i ligni. tradit̄ ibi fieri 7 a que p̄motōez. 7 infirmoz curatōez. Appropinquate hō passionē xpī p̄dictū lignū sup̄natasse phibet. Cū illud at̄ iudei vidisset ip̄m acceperūt 7 crucē dño pauert. Ip̄a at̄ crux xpī ex q̄tuor generib; lignoz fuisse phibet. s. palme. cypressi. oliui. et cedri. Cū x̄sus. Ligna crucis palma. cedr⁹ cypressus. oliua. In cruce em̄ fuit hec quadruplex differētia lignoz. s. lignū erectū. lignū transuersum. tabula sup̄posita 7 truncus cui crux erat infra. Vel h̄m grego. turonenlēs. tabula trāsuerfa q̄ fuit sub pedib; xpī. vñ qdlibet hoz potuit esse alic⁹ p̄dictoz. Hāc differētā lignoz videt̄ apls inuē cū dic. vt possitis p̄phendere cū oib; sanctis q̄ sit longitudo. latitudo. sublimitas 7 pfundū. Que x̄ba ibidē Aug. doctor egregi⁹ sic expoit. i. crucē

dñi cui⁹ latitudo dī in trāsuerfo ligno q̄ extēduntur man⁹. lōgitudo a terra vsq; ad ip̄az latitudinē. q̄ a manib; ifra totū corp⁹ affigit. altitudo a latitudie vsq; sursum cui adheret capat. pfundū vero qd̄ terni ifixū abscondit. Quo signo crucis ois actio hūana 7 xpīana desēbit. Bñ opaz i xpo 7 ei p̄seuerant̄ inherē. sp̄are celestia. sacra n̄ p̄phana re. Istud lignū cruci p̄ciosū p̄ ānos. cc. 7 vl̄ h̄ tera latuit: h̄ ab helēa m̄re p̄stātini ip̄atoris h̄ mō reptū fuit. In tpe illo p̄gregata ē iux̄ danubiū fluuim m̄l titudo innumerabilis barbaroz. volēs fluuū trāsire. 7 oēs regiones vsq; ad occidentēz suo dño h̄bugare. Q̄ vbi p̄stātini ip̄ator p̄pit castra monit 7 p̄ danubiū se cū suo exercitu collocauit. At barbaroz crescēte m̄ltitudine. 7 iā fluuū trāsire uult. p̄stātini nimio terrore p̄cutit. vidēs q̄ esset die crastino cū eo plū p̄missum. Sequēte igit̄ nocte ab āgelo excitat. 7 vt sursum respiciat admonet. Qui i celū aspiciēs vidit signū crucis ex clarissimo lumine factū lris aureis. hūc titulū h̄ns scriptū. In h̄ signo vinces. Qui celesti visione p̄fortat⁹ similitudinē cruci fec̄. 7 ip̄az an̄ suū exercitū feru iussit. Iruesq; i hostes: ip̄os i fugā x̄tit. 7 m̄ltitudinē maximā iterfecit. Lūc p̄stātini oēs tēploz p̄tifices puocauit. 7 cui⁹ dei h̄ signū eēt diligētī inq̄siuit. Quib; se nescire dicētib;. qdā xpīani aduenerūt. 7 ei sacre crucis misterū 7 fidē trinitatis plenī narrauerūt. Qui i x̄pm p̄fecte tūc credidit 7 ab eusebio papa. vl̄ h̄m q̄sdā libros a cesariensi ep̄o sacz baptisma suscepit. Sed i hac hystoria m̄lta ponunt̄ quib; p̄dicat hystoria tr̄sp̄ita 7 ecclēsiastica. 7 vita sacri siluestri. 7 gesta pontificum romanoz. Scdm̄ q̄sdā nō fuit iste p̄stātini ip̄ator q̄ a b̄to siluestro papa fuit baptizat⁹ 7 ad fidē p̄uersus. sic aliq̄ue hystorie vident̄ innuere. h̄ fuit p̄stantinus p̄ ip̄ius p̄stātini. sic in aliq̄b; hystorijs inuenit̄. Ille em̄ p̄stantinus alio mō ad fidē venit sicut in hystoria sacri siluestri legat. nec ab eusebio h̄ a siluestro baptizatus eē narrat. Mortuo tñ ip̄o p̄stātino cōstantinus memor̄ victorie p̄is quā x̄tute sancte crucis habuerat belenam matrem suā hierosolimam. p̄ ip̄a cruce inuenienda trāsmissit. sicut infer⁹ est notatū. Hystoria tñ ecclēsiastica hanc victoriā aliter factā narrat. Ait em̄ q̄ cum maxenti⁹ romanū impiū inuasisset. cōstantinus imp̄ator iuxta pontem in albinū cū maxentio conficturus aduenit. Cum igit̄ anxī multus esset. et p̄ sibi mittēdo auxilio ad celū oculos crebro leuaret. vidit per soporem ad orientis partem in celo signum crucis fulgore igneo rutillare: angelosq; astare. et sibi dicere. Constantine in hoc vinces. Et vt dicitur in hystoria tripetita. dum Constantinus quid esset miraretur. Christus nocte superueniente eidem apparuit.

cū signo qđ vidit i celo iussitq; vt fieret ei? signi fi
 gurato q̄ foret auxiliū i p̄gressib; plior. Tūc p̄stā
 tin? reddidit. 7 de victoria iā secur? signū cru
 cis qđ in celo viderat i sua frōte designat. vexilla
 militaria i signaculū crucis trāssformat: 7 i manu
 dextra aureā crucē portat. Post h̄ dñm exora
 uit. ne dexterā suā quā signo crucis munierat salu
 tati. cruore romani sāguis cruētari vel maculari
 pmitteret. sed sine sāguinis effusione victoria sibi
 de tyrāno p̄staret. Maxenti? aut iussit nauib; ad
 decipulā p̄positis flumiū sterni 7 suppositi pō
 tib; exequari. Cū iā aut p̄stātin? ad flumiū appro
 pinq̄ret. Maxenti? i occursum cū paucis veloci? ei
 p̄git: iubēs vt ceten se sequat. Suiq; oblit? opis
 pontē cū paucis p̄scēdit: 7 decipula q̄ p̄stātinū de
 cipe voluit. est decept? 7 i flumiū p̄fundū demer
 sus. Cōstantin? x̄o ab oib; vnanimē ē suscept?
 Et sic legit i quadā cronica satis autentica. Cō
 stantin? tūc p̄fecte nō credidit nec tūc sac̄ baptis
 ma suscepit: s̄ aliquāto t̄pis interiecto visioz illā
 Petri 7 pauli vidit 7 sacro baptisimate p̄ siluestro
 papā renat?. 7 a lepra mūdā: i x̄p̄z deinceps p̄
 fecte credidit. 7 sic m̄es suā belenā hierosolimaz
 misit: vt crucē dñi req̄reret. Ambrosi? tñ i epla d
 obitu theodosij 7 hystoria triptita dicit. q̄ i vlti
 mis p̄stitit: baptisimū suscepit. baptisimū disse
 res vt posset i iordanis flumie baptizari. H̄ idē di
 cit hiero. in cronica. Certū est aut q̄ sub siluestro
 papa xp̄ian? effect? est. Vtrū aut baptisimūz di
 stulit. in dubiū verit. Unde de illa legēda san
 cti siluestri qđ ad plura similē dubitat. Hec igit
 hystoria de inuentione crucis. q̄ in ecclesiasticis hy
 storijs inuenit. cui etiam p̄sonant cronice: videt
 esse magis autentica q̄ illa que p̄ ecclesias recita
 tur. Constat em̄ multa ibidē esse que nō p̄sonant
 veritati. Nisi forte q̄s vellet dicere vt sup̄ius di
 ctū est: qđ nō fuit p̄stantin? ille. sed p̄stantin? pater
 ei? qđ tamē multū autenticū nō videt. licz i qui
 busdā vltimarinis hystorijs sic legat. Cū autēz
 belena ir̄lm aduenisset. oēs iudeoz sapientes q̄ p̄
 totā r̄gionē repti sūt ad se p̄gregari p̄cepit. Hec
 aut belena p̄s stabularia fuerat: s̄ p̄pter ei? pul
 chritudinē p̄stantin? sibi eā p̄iunxit. fm̄ qđ dicit
 ambro. i hec v̄ba. Stabulariā hāc fuisse asserūt.
 sed p̄iuncta ē p̄stantino seniori qui postea regnū
 adeptus ē. Bona stabularia q̄ tādiligentē p̄sepe
 dñi req̄siuit. Bona stabularia q̄ illū stabularium
 nō ignorauit. q̄ vulnera curauit a latronib; vul
 nerati. Bona stabularia q̄ maluit om̄ia estumare
 stercoza. vt xp̄m lucifaceret. Ideo illā xp̄c d̄ ster
 core leuauit ad regnum. hec ambro. Alij vero
 asserunt 7 in quadā cronica satis autentica legit
 qđ ip̄a belēa fuit filia choelis regis britonū. Quā
 cōstantinus in britaniā veniens cū esset vnica pa

tri suo duxit vxorē. vñ insula post mortē choelis
 sibi deueit. Hoc 7 ip̄i britones attestant. licz alii
 bi legat qđ fuit treuerēsis. Iudei igit nimirū formi
 dantes dicebāt adinuicē. Quare putatis qđ r̄gi
 na nos ad se faciat p̄uocari. An? at ex eis nomie
 indas dixit. Scio em̄ qđ vult a nob̄ discē. vbi naz
 sit lignū crucis i qđ xp̄c crucifix? fuit. Videte qđ ne
 aliq̄s sibi p̄fitem p̄sumat. Sinaut certissime scia
 tis. qđ lex nra euacuabit. 7 p̄ne traditōes fūditus
 destruet. zache? ei au? me? p̄nūciauit p̄i meo sy
 moi. 7 p̄i me? moriēs dixit mibi. Vide fili qñ inq̄
 ret crux xp̄i illā maifesta anq̄ aliq̄ patiaris tormi
 ta nusq̄ ei extitit gens iudeoz r̄gnabit: s̄ illi qđ cru
 cifixū adorāt. qđ ip̄e xp̄c fili? dei erat. cui ego dixi:
 P̄i mi si vere p̄ies nri ip̄m eē filiū dei p̄gnouerūt
 cur ip̄m crucis patibulo affixert? Et r̄ndit. Po
 uit dñs qđ nūq̄ i filio eoz extitit. s̄ eis sepi? d̄dici
 qđ x̄o ip̄e phariseoz vicia exprobrabat: ip̄m cru
 cifigi fecert. Ip̄o x̄o die tercia resurrexit 7 celos
 videntib; discipulis penetravit. In quē stephan?
 fr̄ tu? credidit. quē iudeoz vesania lapidauit. Vi
 de qđ fili ne ip̄m vel discipulos ei? audeas blasphemare.
 nō videt aut multū p̄babile. qđ p̄i istū inde
 tpe passionis xp̄i eē potuerit cū a passiōe xp̄i vsq̄
 ad belenā s̄ qua indas fuit. fluxerint plusq̄. cc.
 lxx. āni nisi forte diceret. qđ tunc hoies plusq̄ mō
 vinebāt. Dixerit qđ iudei ad iudā. Nos talia nūq̄
 audimū. Verū si de h̄ regina q̄sierit. vide nec
 h̄ sibi aliq̄ten? p̄stearis. Cū ḡ illi an reginam ste
 tissent. 7 illa interrogasset eos de loco vbi fuerat
 dñs crucifix?. 7 ip̄i locuz nullatenus indicare vel
 lent. iussit eos om̄s igne cremari. At ille oēs timē
 tes tradiderūt iudā dicentes. Hic dñs iusti 7 p̄
 phete fili? optime nouit leges. 7 tibi oīa qđ q̄sieris
 ab eo: indicabit. Tunc illa om̄s dimittens tenuit
 iudā solū. Cui dixit. Mors 7 vita tibi p̄posi
 ta sūt. quod malueris: elige. Dñde igit mibi locū
 qđ galgatha d̄. vbi fuit dñs crucifix?. vt crucē ei?
 inuenire possim: Respōdit indas. Quō locū sci
 re valeā cum ducenti anni iaz 7 ampli? fluxerint.
 7 nequaquā illo tpe natus essez. Cui regina. Per
 crucifixū fame te p̄maz nisi mibi dixeris veritatē
 Ip̄m igit in puteū siccum iussit. p̄ici et ibidez
 famis molestia cruciari. Cum ergo ibidem sex die
 bus sine cibo mansisset: die septimō extrahi pe
 tijt. 7 crucem se indicaturū p̄mittit. Cum ḡ ex
 ctus ad locum venisset 7 ibidem orasset. locus su
 bito p̄mouet. 7 fumus aromatū miri odoris sen
 titur. Ita vt miratus Judas ambabus manib;
 plauderet 7 diceret. In veritate xp̄e tu es salua
 tor mundi. Erat aut in loco illo: sicut in ecclesia
 stica hystoria legit: templū veneris qđ adrianus
 impator ibidē p̄struxerat. vt si q̄s xp̄ianoz in lo
 co illo adorare voluisset: videret venerē adorare

et ob hoc infrequēs 7 pene oblivioni dat⁹ fuerat
loc⁹. regīa atē tēpli fūdit⁹ fecit destrui 7 locū in ara
ri. Post h̄ iudas p̄cingēs se virilit⁹ fodere cepit. 7
viginti passus fodiēs tres cruces absconditas re-
pit. quas ad reginā. p̄tin⁹ deportavit. Cū autē cru-
cē xpi ab alijs latronū nescirēt discernē. eas ī me-
dio ciuitatis posuerūt. ibidē gliaz dñi p̄stolantes.
Et ecce cū circa horā nonā quidā iuuenis mortu-
us deferret. Judas feret⁹ tenuit 7 p̄mā 7 scdā
cruce sup corp⁹ defuncti apposuit. sed nequaquē il-
le surrexit. Apponēs autē terciā. p̄tin⁹ redijt defun-
ct⁹ ad vitā. In hystoria autē ecclīastica legit⁹ q⁹ cū
quedā mulier p̄maria ciuitatis semiuina iaceret
machari⁹ ep̄s hierosolimitan⁹ p̄mā 7 scdāz cru-
cē adhibuit. h̄ nihil p̄fecit. terciā x̄o apposuit et
mulier ap̄t oculis. p̄tin⁹ sanata surrexit. Ambro-
si⁹ x̄o dic. q⁹ discreuit ip̄az cruces dñi. p̄ titulum
quē posuerat pylat⁹ quē titulū ibidem inuenit et
legit. **D**yabol⁹ autē in aere vociferabat dicēs.
O m̄da q̄d h̄ fecisti. Jude meo p̄traria opat⁹ es.
Nā ille me suadēte fec. p̄ditōz. 7 tu me rēnuente
Ihu inuenisti crucē. **P**er illū multoz lucrat⁹ suz
aias. p̄ te p̄dere videoz iā lucratas. **P**er illum re-
gnabā in p̄lo. p̄ te iā expellat a regno. **V**erūtū ti-
bi vicē rependā 7 p̄ te regē aliū suscitabo. q̄ fides
deserēs crucifixi. cū tormētis te negare faciat cru-
cifixū. **Q**uod quidē de iuliano apostata dictū vi-
det. q⁹ iudā ep̄m hierosolimīs factū multis tormē-
tis affecit. 7 martirē xpi fecit. **A**udiens iudas vo-
ciferantez dyabolū. nihil extimuit sed p̄stant⁹ dy-
abolo maledixit dicens. xpc te damnet in abyssū
ignis eterni. **P**ost hoc iudas baptizat⁹ 7 quiri-
acus appellat. 7 hierosolimozū defuncto ep̄o ibidē
in ep̄m ordinat. **V**erū cum beata belena clauos
dñi nō haberet. rogauit ep̄m quiriaciū vt ad locū
p̄geret 7 clauos dñi quereret. **Q**ui cū venisset et
ad dñm p̄ces fudisset p̄tinuo velut aurū clauū ful-
gentes in terra apparuerūt. **Q**uos ille accipiēs re-
gine detulit. **I**lla autē genua figēs ī terra. et caput
inclinans. eos cū multa reuerentia adorauit. **C**ru-
cis ḡ p̄tez belena detulit filio. p̄tez vero thecis ar-
gentis cōditā reliquit in loco. clauos vero quibz
dñicum corpus fuerat affixū portat ad filium. ex
quibz. vt **E**usebi⁹ cesariēn. refert. fr̄eos quibz vte-
ret ad bellum p̄posuit. 7 ex alijs galeā suaz arma-
uit. **N**onnulli autē asserunt. vt grego. turonensis:
clauos quatuor in dominico corpore fuisse ex q̄-
bus belena duos in freno imperatoris posuit.
tercium in imagine p̄stantini q̄ rome supeminet:
vbi locauit. 7 q̄rtuz in mari adriaticum. quod vs-
qz tuunc fuerat nauigantium vorago proiecit.
p̄cipiens hoc festuz de inuentōe sacre crucis sin-
gul⁹ annis solēniter celebrari. **A**mbrosi⁹ x̄o sic ait
Quesiuit belena clauos dñi 7 inuenit. et de vno

frenos fieri p̄cepit: de altero dyadema intefuit.
Recte clauos in capite. corona in vertice 7 ī ma-
nu habēa. vt sensu p̄mineat. fides luceat. pote-
stas regat. **S**anctū autē quiriaciū ep̄iscopū quē
Iulianus apostata postmodū interfecit. ex eo q⁹
sanctā crucē inuenit. cū vbiqz signū crucē destrue-
re niteret. **C**ū em̄ p̄tra p̄sas pergeret cepit. **Q**uiri-
acum inuitare ad sacrificia ydolorū. **Q**uod cū
ille rēnueret dextrā sibi abscondi fecit dicens. **H**ac
manu multas ep̄istolas scripsit quibz multos a de-
oz sacrificijs ruocauit. **C**ui dixit **Q**uiriac⁹. **M**-
tum mihi canis insensate p̄fuisi. q⁹ p̄iusqz ī x̄p̄z
crederez sep̄ius ad synagogas iudeoz scribebaz
ep̄istolas. vt nullus in x̄pm crederet. 7 ecce nunc
scandalū mei corporis abscondisti. **T**ūc iulian⁹ plū-
bum fecit liquari. 7 in os ei⁹ infundi. **D**eide lectū
ferreum afferri. 7 in eo quiriacum extendi 7 desup
carbones. sal 7 adipem spargi. **S**ed cū quiriacus
imobilis p̄maneret. dixit ei iulianus. **S**inon vis
sacrificare dijs saltē dic te xp̄ianū non esse. **Q**ui
cum execrans recusaret. iussit altam foueam fieri
7 serpentes venenatos ibidē poni. 7 quiriacum in
candem iactari. sed tamē serpentes cōtinno mor-
tui sunt. iussitqz iulianus quiriaciū in caldariam
oleo feruentissimo plenam mitti. **Q**ui dum se si-
gnans sponte intrare vellet. rogans dominum vt
eum iterum in martino lauacri baptizaret. ira-
tus iulianus iussit pect⁹ eius gladio p̄forari. 7 sic
in domino consummari promeruit. **Q**uanta
autem sit virtus crucis in illo fideli not⁹zuo patet.
quem quidam magus decepit 7 ad quendam lo-
cum in quem demones aduocauerat: duxit. pro-
mittens ei q⁹ multus diuitijs abundaret. **E**t ecce
vidit quendam magnum ethyopem super excel-
sum thronum sedentem. et in circuitu eius alios
ethiopes circa eum cum lanceis 7 fustibus stātes
Tunc ille magum predictum interrogauit dicēs
Quis est iste puer: 7 ille domine seru⁹ noster est
Cui demon. **S**i vis me adorare et seruus meus
esse et x̄pm tuum negare: faciam te sedere in dex-
tra mea. **I**lle autē signum crucis mox edidit et se
xpi saluatoris seruū libere esse exclamauit. **S**ta-
timqz vt edidit signum crucis. omnis illa demo-
num multitudo euauit. **P**ost hoc cum quadaz
vice templum sancte **S**ophie predictus notari-
us cum domino suo intrasset 7 an saluatoris ima-
ginem ambo starent vidit dominus suus q⁹ predi-
cta imago super notarium oculos fixos haberet.
7 ipsum attente respiceret. **Q**uod videns dict⁹
dñs et admirans. iuuenem ex parte dextra stare
fecit. **V**iditqz q⁹ imago in illam iterum partem
oculos voluisset 7 sup notariū fixos haberet. **R**ur-
sumqz fecit ip̄m ire ex pte sinistra 7 ecce iterū ima-
go oculos voluit 7 notariū vt prius respicē cepit

Tunc adiuratus a dño vt sibi diceret qd apud deum meruisset. ppter quod sic cum imago respiceret. Dixit se nullius boni consciū esse. nisi qd cū coram dyabolo negare nolisset.

Johānes apo

litol⁹ et euāgelista dñi ephesi p̄dicaret a p̄cōsule capit. et vt dñs i molet: inuitat. Qui dñi rennueret in carcerē mittit. et ad domici

anū impatorē epla destinat. in qua magn⁹ sacrilegus et deoz p̄teptoz et crucifixi cultoz nominatur. iussu igit domiciani Romam deducit. et deducto oēs capilli p̄ derisione a capite p̄scindunt. Ac an portā vrbis q̄ latina dī in doleū feruētis olei igne desubter candente mitti iubet. Nullū tñ ibidē dolore sensit. s̄ penit⁹ illesus exiuit. In illo igit loco ecclesia a xp̄iāis fabricat. et dies illa tāq̄ dies sui martirij solēnsat. Cū ergo nec sic a p̄dicatōe xp̄i cessaret. iussu domiciani i pathmos insulā relegatus est. nec tñ imperatores romani apostolos p̄sequēbantur. quia xp̄m predicabant. cū ipsi nullum deum respuerent. sed quia ipsum sine senat⁹ auctoritate deificatum aiebant. quod ipsi omnino fieri prohibebant. Unde legitur in hystoria ecclesiastica qd cum pylatus quadam vice ad tyberium epistola de xp̄o misisset. et ipse tyberius eius fidem a romanis recipi assentiret. senat⁹ omnino respuit. ex eo qd non sui auctoritate deus vocatus fuit. Alia causa est que legitur in quadā chronica. ex eo qd romanis prius non apparuerat. Alia causa est ex eo qd omnium deorum cultum cui romani inserviebant euacuabat. Alia causa ē ex eo. qd mūdi respectum predicabat. et Romani avari et ambiciosi erant. xp̄c etiam hoc fieri non permisit. ne hoc humāe potentie ascriberetur. Alia causa fuit magistrum Johannē beletb. quare imperatores et senatus christum et apostolos p̄sequēbantur. erat. quia videbatur eis deus nimis superbus et inuidus: eo qd consortem habere non dignaretur. Alia causa est quam Orosius refert quia senatus indigne tulit qd pylatus ad tyberium et non ad senatum. de xp̄i miraculis lras destinavit. et iō ei⁹ p̄secratiōem inter deos fieri noluit. Cū iratus tyberius multos de senatoribus occidit. et quosdā exilio damnauit. Mater at̄ ip̄i⁹ beati iohannis audiens filium rome detineri materna p̄passione p̄mota: romam ad eū visitandū accessit. Sed dum venisset et ip̄m in exilium relegatū audisset. indeq̄ rediret et in campania ciuitate verulana migravit ad xp̄m. Cuius corpus in q̄dam specu sepultum multo tpe latuit. sed postmodum a filio suo Jacobo reuelatū fuit. Qd q̄ ten: multo odore redolens. ac miraculis multis

refulgens. ad predictam ciuitatem cū multo honore translatum est.

Etanie in anno

bis fiunt. scz in festo s̄cti marci. que dicit letania maior et tribus diebus ante ascensionē dñi q̄ dī minor. Et interpretat letania sup

plicatio vel rogatio. Prima igit letania tripliciter vocat. Primo letania maior. Secūdo dī p̄cessio septiformis. Tercō dī cruces nigre. Dicitur autem letania maior. ppter tres causas. scz rōne illius a quo instituta est. scz a magno gregorio papa vrbis rome. Rōne loci in quo instituta est. quia rome que est dña et caput mundi. ex eo qd ibi ē corpus principis ap̄loz et aplica sedes. Rōne cause p̄ qua instituta est. quia pro magno et grauissimo morbo. Romani em̄ cum in quadagesima p̄tinēter vixissent et in pascha corpus dñi recipient postmodum commestationibus. ludis et luxuria frenalarabant. Ideoq̄ deus. puocatus peste maximā in eos misit. quam inguinariam vocant. i. apostema siue inflaturam in inguine. Tamseua autem illa pestis fuit. vt homines in via. in mensa. in ludis. in colloquijs subito morerentur. ita qd cū aliquis: vt dicitur: sternutabat sepe cum ipsa sternutatione sp̄m exalabat. Unde cū aliq̄s aliquē sternutantem audiebat. statim accurrens. de⁹ te adiuuet: acclamabat. et abinde: vt dicunt: hec cōsuetudo seruatur. vt cum aliquem sternutantem audimus. deus te adiuuet: acclamam⁹. Rursus: vt fertur: cum aliquis oscitabat frequenter continuo et subito spiritum emittebat. Unde cum aliquis se velle oscitare sentiebat continuo signum crucis sibi imprimere festinabat. et hec consuetudo similiter vsq̄ modo seruat. hec autē pestis q̄lter ortū habuerit in vita sancti gregoriij reperit.

Secundo dicitur processio septiformis ex eo. qd beatus Gregorius processiones quas tunc faciebat per septem ordines disponebat. Nam in primo ordine erat omnis clerus. In secundo omnes monachi et religiosi. In tercio sanctimoniales. In quarto omnes infantes. In quinto omnes laici. In sexto omnes vidue et continentes. In septimo omnes coniugate. Sed quod modo nō possumus in numero personarum supplemus in numero letaniarū. quia septies dici debent anteq̄ insignia deponantur.

Tercio ducunt cruces nigre qm̄ i signū meroris ex tanta strage hoīm et in signū penitentie homines nigris vestib⁹ iduebant. Et forte propter eandem causam cruces et altaria saccis cilicinis velabāt. homines etiam fideles festes penitentiales debent assumere. Alia autē dicit letania

minor q̄ fit tribus diebus an̄ ascensionē. quā beatus
mament? ep̄s vienēsis tpe leonis impatoris q̄ ce-
pit āno dñi. cccclviii. an̄ institutōez p̄me instituit
Que d̄i letania minor. rogatōes 7 p̄cessio. Dici-
tur aut̄ letania minor. ad differētiā p̄me. q̄. s̄sti-
uta ē a minori ep̄o. ī miori loco. 7 p̄ miori morbo
Causa aut̄ institutōis h̄c hec fuit. Tūc em̄ apud
viennā frequētes 7 maximi terremot? fiebāt. que
domos et ecclesias plurimas subuertebant no-
cturni sonit? 7 clamores sepe audiebāt. Tūc etiā
aliud terribile accidit q̄ ī die pasce ignis de celo
cecidit. 7 regis palaciū cremavit. Aliud isup mi-
rabili? fiebat. Sic ei demōes porcos intraverunt
sic p̄missiōe dñi. p̄pter p̄cā hoīm lupos 7 alias fe-
ras intrabāt. 7 nullos ferētes nō solū p̄ vias. s̄ p̄
ciuitatē publice discurrebāt. 7 passim p̄ueros 7 se-
nes viros 7 femias deuorabāt. Cū igit̄ tādoloro-
si casus quotidie fierēt. p̄dict? ep̄us triduanū ieiū-
niū indixit. Letanias instituit. Et sic p̄dicta tribu-
latō p̄uenit. Deinde statutū ē ab ecclia 7 firmatū
vt h̄ letania vniuersalr obseruet. D̄i etiā ro-
gatōes. q̄ tūc oīm sc̄toz suffragia imploramus.
Et merito tal̄ obseruātia his diebus seruanda ē. 7
rogatōibz sc̄toz 7 ieiunijs his diebus īstādū mlti-
plici rōe. Pr̄mo vt de? bella pacificet. q̄ ī vere fre-
quēt? p̄citant. Sec̄do vt teneros adhuc fruct? t̄-
re p̄seruādo mltiplicet. Tercio vt mot? carnales
qui hoc tpe magis feruēt in se quisq̄ magis mor-
tificet. In vere em̄ sanguis magis feruet et illiciti
motus magis pullulant. Quarto vt ad receptio-
nē sanctis p̄s se quisq̄ magis habiliet. Nā p̄ tē-
pus ieiunij hō magis habiliet. Et p̄ rogatōes
dignior reddat. Quas alias rōnes assignat mgr
Guilhelm? altisiodoren̄s. Pr̄ma vt. s̄ xp̄o ascē-
dente 7 dicēte. petite 7 accipietis. cōfidentius pe-
tat ecclia. Sec̄do q̄ ecclia ieiunat et orat. vt parū
habeat de carne p̄ ip̄ius carnis maceratōnez. Et
acq̄rat sibi alas p̄ orōnē. q̄ oīo est ala aīe qua vo-
lat in celū. vt sic xp̄m ascēdentē libere possit asse-
qui. q̄ ascēdit pandēs iter ante nos. 7 volauit sup
pennas ventoz. Auis em̄ que multū abundat in
carne 7 parū in plumis bene volare nō p̄t. sic parū
in strutiōe. D̄i etiā p̄cessio. q̄ tūc ecclia gene-
ralē facit p̄cessiōnē. In hac aut̄ p̄cessiōe crux de-
fert. campana pulsant. vexillū portat. Draco q̄-
dam cū ingenti cauda in quibusdam ecclsijs ba-
iulat. 7 oīm sanctorz singularit̄ patrocina implo-
rant. Ideo aut̄ ibidez crucē deferimus. et campa-
nas pulsamus vt demones teriti fugiant. Nam
sicut rex in suo exercitu h̄ insignia regalia. sc̄z tu-
bas 7 vexilla. sic xp̄c rex eternus in sua ecclia mi-
litanti h̄z campanas pro tubis. 7 cruces p̄ vexil-
lis. Et sic aliquis tyrann? valde timeret q̄ alicui?
regis potentis. 7 sibi inimici tubas in sua terra au-

diaret 7 vexilla videret. sic demōes q̄ sunt ī isto ae-
re caliginoso vehemēt metuūt q̄n tubas xp̄i. sc̄z
cāpanas pulsari sentiūt. 7 vexilla. i. cruces p̄spici-
unt. Et ista d̄i cē rō quare ecclia cāpanas p̄suevit
pulsare. q̄n tēpestates p̄citant videt. vt. s̄. demōes
q̄ hoc faciūt tubas eterni regis audiāt. 7 sic teriti
fugiāt. 7 a tēpestatis p̄citatōe q̄escant. Licet alia
rō sit. q̄ cāpane tūc fideles admonēt 7 puocant.
vt p̄ instanti piculo orōni īstāt. Aliud etiā vexil-
lū eterni regis ē ip̄a crux fm̄ illud. Vexilla regis
p̄deūt fulget crux misterū zc. Quod q̄dē vexil-
lū demōes valde timēt fm̄ q̄ d̄ic̄ L̄n̄b. Abiciūq̄
inqt demones signū dñici viderēt: fugiūt timen-
tes baculū q̄ plagā acceperūt. Et hec ē rō q̄re ī q̄
busdā ecclsijs tpe tēpestatis crux de ecclia extrahit̄
7 tēpestati opponit. vt. s̄. demones vexillū sūmi re-
gis videāt 7 teriti fugiāt. Id̄ igit̄ crux ī p̄cessiōe
defert. 7 cāpane pulsant. vt demones in ip̄o aere
existētes teriti fugiāt 7 a n̄ra infestatōe desistant
Vexillū aut̄ ibidē defert. p̄pter resp̄sentandā vi-
ctoriā resurrectōis 7 victoriā ascēsiōis xp̄i. q̄ cum
magna p̄da celos ascēdit. Cū p̄ aera vexillū in-
cedens est xp̄c in celū ascendēs. Et sic vexillū q̄d
in p̄cessiōe defert multitudo fidelūz sequit̄. sic
xp̄m ascēdētē magna sanctorz collectio comitat̄
Lantus aut̄ q̄ ibi sūt significat cant? 7 laudes an-
geloz q̄ xp̄o ascēdētē obuiaūt. 7 ip̄m cum sua so-
cietate vsq̄ in celū cum multis laudibz p̄duxerūt
In quibusdā aut̄ ecclsijs 7 maxime ī ecclsijs gal-
licanis p̄suetudo h̄t q̄ draco quidā cū longa cau-
da 7 inflata. plena. s̄. palea v̄l aliq̄ tali duobz die-
bus p̄mis an̄ crucē. 7 tercio cū cauda vacua p̄ cru-
cem defert. p̄ quod significat. q̄ in p̄mo die an̄ le-
gem. 7 in sc̄do sub lege. dyabol? in hoc mūdo re-
gnauit. In tercio aut̄ die. s̄. gr̄e p̄ passionē xp̄i. de
suo regno expulsus fuit. Rursus in ip̄a p̄cessiōe
oīm sanctorz singl̄r patrocina postulamus. Qua-
re aut̄ tunc sanctos rogam? p̄les cause sunt sup̄?
assignate. Sunt aut̄ 7 alie cause generales pro
pter quas deus ordinauit. vt sanctos oremus sc̄z
p̄pter n̄ram inopiā. sanctorz gl̄iam. 7 dei reueren-
tiam. Sancti em̄ vota supplicantiū scire possunt.
q̄ in illo eterno speculo intelligunt q̄ntum vel ill-
p̄tinet ad gaudiū vel nob̄ ad auxilium. Pr̄ma ḡ
rō est p̄pter n̄ram inopiā. 7 hoc. vel p̄pter inopiaz
quā habemus in merēdo. vt vbi n̄ra nō sup̄petūt
merita: patrocinent̄ aliena. Vel p̄pter inopiam
quam habemus in p̄templando. vt qui non pos-
sumus sūmam lucem aspicere in se saltē in san-
ctis aspicere valeamus. Vel p̄pter inopiā quam
habemus in amando. q̄ plerunq̄z imp̄fectus hō
magis sentit se affici circa vnum sanctum q̄ etiā
circa deum. Sec̄da ratio est propter sanctorum
gloriam. Vult em̄ deus vt sanctos innocēt? vt

dum p eoz suffragia quod petimus impetram?
ipos magnificem? 7 glorificando collaudemus.

Tercia rō est ppter dei reuerentiaz vt pctōr q
deū offendit q̄si n̄ audeat ipm̄ in xp̄na p̄sōa ad-
re. sed amīcoꝝ possit p̄ocunia implorare. In bu-
iusmodi aut letanijs esset illud angelicū canticū
frequentādū. Sancte de? .sacte fortis. sacte 7 im-
mortalis miserere nobis. Refert em̄ iohes dama-
scenus li. iij. q̄ cum apud cōstantinopolim ppter
quandā tribulatōez letanie fierent: quidā puer d̄
medio ppli in celū est raptus. 7 illud canticū ibidē
edocet. Deinde ad pplm̄ rediēs illud angelicū cā-
ticū in p̄spectu ppli recitauit. Et mox ois tribu-
latio cessauit. In calcedonēsi q̄s synodo fuit istd̄
cāticū approbatum. 7 concludit ita damascenus.
Nos aut dicim? q̄ p̄ istud canticū demones rece-
dāt. Hm̄? q̄ canticū laus 7 autoritas ex quatuor
colligit. Primo ex eo q̄ āgel? illud edocuit. Se-
cūdo ex eo q̄ ad ei? p̄latōez illa tribulatio p̄que-
nit. Tercio ex eo q̄ calcedonēsi synod? illud appro-
banit. Quarto ex eo q̄ demōes illud timent.

Ascensio domi

ni quadragesimo die a resurre-
ctione facta est. Circa quā ascē-
sionē septem p̄ ordinē p̄sideran-
da sunt. Primo vnde ascendit

Secūdo quare nō statim post resurrectōez ascēdit
s̄ tot dies expectauit. Tercio quāt ascēdit. Quar-
to cū quō ascēdit. Quinto quō merito ascēdit. Sex-
to quō ascēdit. Septimo quē ascēdit. Circa pri-
mū notandū qm̄ de mōte oliueti x̄sus bethaniā
celos ascēdit. q̄ mōs fm̄ aliaz trāslatiōez d̄ mōs
triū luminū. Nā de nocte ex pte occidētis illumi-
nabatur igne templi. q̄ erat ignis iugis in altari.
Māne ex pte orientis p̄mo exiēbat radios so-
lis anteq̄ illuminaret ciuitatē. Hābebat insup in
se copiā olei qd̄ est fomētū luminis. 7 iō d̄i mons
triū luminū. In hunc igit montē x̄pc̄ discipulos
ire p̄cepit. Nā in ip̄a die ascēsiōis bis appuit. se-
mel. xj. aplis p̄medentibz in cenaclo. Dēs qd̄ tā
apli q̄s alij discipuli necnō 7 m̄lieres habitabant in il-
la parte ierlm̄ q̄ dicebat mello. s̄i mōte syōrybi d̄
p̄struxerat sibi palaciū. 7 erat ibi illud cenaculum
q̄nde stratū in q̄ dñs p̄cepit sibi pati pasca. et in
illo cenaculo tūc vndecim apli habitabant. Ceteri
aut discipuli 7 mulieres habitabāt circūquaqz p̄ di-
uersa hospicia. Dū igit i illo cenaculo p̄mederēt
dñs eis appuit. 7 incredulitatem eoz exp̄obra-
uit. 7 cū comedisset cū eis 7 p̄cepisset vt in montē
oliueti x̄sus bethaniā irēt. ibidē eis itē appuit.
ac indiscrete querētibz m̄dit. 7 eleuatis manibus
eis benedixit. 7 ide corā eis in celū ascēdit. De lo-
co aut ascēsiōis dic̄ simplici? ep̄us hierosolimi-

tanus. 7 habet in glo. q̄ cū ibi postea edificata es-
set ecclesia. locus ille in q̄ insisterit vestigia x̄pi ascē-
tentis nunq̄ potuit sterni panimento. imo resili-
ebāt marmora i ora collocantiū. Calcanti etiā pul-
ueris a dño hoc d̄ic̄ esse documentū. q̄ vestigia i-
p̄ssa cernunt 7 eandē adhuc sp̄em velut p̄s̄is ve-
stigijs terra custodit. Circa scdm̄ quē scz non
statim ascēdit vt resurrexit. s̄ p̄ q̄dragita dies ex-
pectare voluit. Notādū q̄ h̄ fec̄ ppter tres rōes
Primo ppter resurrectōis certificatōez. difficili-
nis em̄ erat. p̄bare veritatē resurrectōis q̄ passio-
nis. q̄ a p̄ma die vsqz terciam vere poterat pro-
bati passio. Sed ad verā resurrectōez p̄bandā
p̄les requirebant. 7 iō mā? t̄ps̄ req̄rebat inter re-
surrectōez 7 ascensionē. q̄s int̄ passiones 7 resur-
rectionez. De h̄ sic dic̄ Leo papa in sermone de
ascēsiōe. q̄dragenari? hodie diez replet? ē nūe-
rus. sacratissima ordinatōe disposit?. 7 ad vtili-
tatē n̄re eruditōis imp̄el?. vt dū a dño i hoc spa-
cio mora p̄ntie corp̄alis extendit: fides resurrecti-
onis documētis necessarijs m̄ueret. H̄as aq̄m?
diuine disp̄satiōi 7 sc̄oz p̄im̄ necessarie tarditati.
Dubitatū ē ab illis ne dubitaret a nobis. Secūdo
ppter aploz p̄solatōez. q̄ em̄ p̄solatiōes diuine
sup̄abundat tribulatōibz 7 temp? passionis fuit
t̄ps̄ tribulatōis aploz. ideo p̄les debuerunt esse
dies isti q̄ illi. Tercio ppter m̄sticā significatōez
vt p̄ hoc daret̄ intelligi q̄ consolatiōes diuine
comparant̄ ad tribulationes sicut annus ad diē
dies ad horam. hora ad momentum. Quē com-
parentur sicut annus ad diem. patet p̄ illud qd̄
legitur ysa. lxj. p̄dicarem annum placabilem do-
mino. 7 diem vltionis deo nostro. Ecce pro diē
tribulationis reddit annum consolatiōis. Quē autē
p̄parentur sicut dies ad horam. patz p̄ hoc q̄ do-
minus quadragesima horis mortuus iacuit. quod
fuit tribulatōis 7 per quadragesima dies resurgēs
discipulis apparuit. quod fuit cōsolatiōis. An-
te glosa quadragesima horis mortuus fuerat. pro-
pter hoc quadragesima diebus se viuere cōfirma-
bat. Quē vero comparantur sicut hora ad momē-
tum insinuatur ysaie. liij. In momento indigna-
tionis abscondi faciem meam parumper a te. et i
misericordia sempiterna misertus suz tui. Cir-
ca terciū qualiter scilicet ascendit. Notandum
q̄ ascendit primo potenter. quia proprijs viri-
bus. Ysaie. lxij. Quis est iste qui venit de edom
tinctis vestibus de bosra: Iste formosus in stola
sua gradiens in multitudine virtutis sue. Item
Johannis tercio. Remo ascendit in celum. scili-
cet propria virtute: nisi qui descendit de celo fili-
us hominis qui est in celo. Licet em̄ quasi in quo-
dam globo nubis ascenderit. hoc tamen non fec̄
q̄ nubis ministerio indigeret. sed vt per hoc ostē-

deret q̄ oīs creatura p̄ata est obseq̄ creatori suo.
Ipe em̄ potētia deitatis sue ascēdit. 7 i hoc nota
tur differētia fm̄ q̄ dī in hystoria scolastica. Nā
enoch trāslat̄ ē. Hēlias subuect̄ ē h̄ ihs. pp̄ua v̄
tute ascēdit primus fm̄ Bre. p̄ coitū generat̄ et
generās. Sc̄ds generat̄ h̄ nō generās. Terc̄ n̄
generat̄ nec generās. Sc̄do ascēdit patēt̄ q̄
vidētibz̄ discipulis. An̄ dī vidētibz̄ illis eleuat̄ ē.
Itē Jo. xvj. Q̄ado ad eū q̄ misit me. 7 nemo ex
vob̄ iteroget q̄ vadis. glo. Ita palā ascēdit.
vt nemo iteroget q̄ viso corp̄ali h̄i cernat. Iō
em̄ illis vidētibz̄ ascēdere voluit vt ip̄i testes ascē
sioīs existerēt. 7 naturā humanā i celū ferri gau
derēt. 7 ip̄m seq̄ desiderarēt. Tercio letant̄. q̄ iu
bilātibz̄ āgelis. ps. ascēdit de⁹ i iubilatōe. Augu.
ascēdēte xp̄o pauet oē celū. astra mirant̄. plau
dūt agmina. tube sonāt 7 let̄ se miscēt blāda mo
dulamia choris. Quarto velocit̄ exultauit vt gi
gas ad currēdā viā. Valde em̄ velocit̄ ascēdit
quando tantū spaciū q̄ i i momēto p̄currit. Re
fert em̄ rabi Moyses maxim⁹ pb̄us. q̄ q̄libz̄ ce
lū cuiuslibet plācte h̄z in spissitudine viā q̄ngētoꝝ
ānoꝝ. i. spaciū tāntū q̄ntū possz aliq̄s ire de via pla
na i q̄ngentis ānis. 7 distātia inf̄ celū 7 celū ē silr.
vt dic̄ via q̄ngentoz̄ ānoꝝ. 7 iō cū sint. vij. celi er̄t
fm̄ ip̄m a cētro terre vsq̄ ad cōcauū celi saturni.
q̄d ē celū septimū. via septēmilū ānoꝝ 7 septin
gētoꝝ ānoꝝ. i. tāntū spaciū q̄ntū d̄ via plana aliq̄s
iret i septē milibz̄ septingētis ānis si tāntū vineret.
Ita q̄ qlibet ān⁹ p̄ponat̄ ex. ccc. lxx. diebz̄. 7 iter
cuiuslibet die sit. xl. miliaua. 7 q̄libet miliare sit
duoz̄ milū passū sine cubitoꝝ. hec rabi Moy
ses. Atz̄ aut̄ hoc v̄p̄ sit de⁹ sat̄. H̄ac em̄ mēsu
ratōes ille nouit q̄ oia fec̄ in numero. pondē 7 mē
sura. Iste igit̄ fuit magn⁹ salt⁹ quē fecit xp̄c de t̄
ra. i. i celū. 7 de h̄ saltu 7 q̄busdā alijs saltibz̄ xp̄i sic
dic̄ Ambro. Saltu quodā xp̄c venit i hūc mūdū
apud p̄ez erat. 7 i virginē venit. 7 ex h̄ ḡie i p̄sepe
trāsilijt. descēdit iordanē. ascēdit i crucē. descen
dit i tumulū. surrēxit e tumulo 7 sedet ad patris
dextrā. Circa quartū cū quibz̄. s. ascēdit notā
dū. q̄ ascēdit cū magna p̄da hoīm 7 magna ml
titudine angeloz̄. Q̄ em̄ cū magna p̄da hoīm a
scēdit p̄z p̄ illud quod dī in ps. Ascēdisti in al
tū. cepisti captiuitatē zc. Q̄ aut̄ ascēdit cū mul
titudine angeloz̄ p̄z p̄ illas interrogationes q̄s
xp̄o ascēdēte minores angeli fecerunt maioribz̄.
vt h̄z ysa. lxiij. Quis est iste q̄ venit de edom. tin
ctis vestibz̄ de bosra. Abi dic̄t glosa. q̄ quidam
angeli nō plene cognoscentes misterū incarnatō
nis. passionis 7 resurrectionis. videntes ascēde
re ad celos d̄m cum multitudine angeloz̄ 7 san
ctoꝝ hoīm. pp̄ua virtute. ip̄m incarnatōis 7 pas
sionis misterū admirantur 7 angelis comitanti

bus d̄m. dicunt q̄s est iste q̄ venit zc. Et in ps.
Quis est iste rex glie: Dyonisius aut̄ in li. ange
lice hierarchie. c. vij. insinuare videt̄. q̄ dum xp̄c
ascēderet tres questiones ab angelis facte sunt.
Primā fecerūt maiores angeli ab inuicē. sibi ip̄s
Sc̄dam fecerūt ip̄i maiores xp̄o ascēdēti. Terc̄
am fecerūt minores maioribz̄. Querūt igit̄ inter
se maiores dicētes. Quis est iste q̄ venit d̄ edom
tinc. x. zc. edom sanguineus interpretat̄. bosra mi
nuta. q. d. quis est iste q̄ venit d̄ mundo sanguineo
p̄ p̄ctm. 7 minuto p̄ maliciā d̄ tēi: vel q̄ venit de
mundo sāguineo 7 inferno minuto: Rndit d̄ns
ego q̄ loquor iusticiā zc. Dyonisius ponit talem
fram̄ ego em̄ dic̄t disputo iusticiā 7 iudiciū sa
lutaris. In redemptōe humani generis fuit iusti
cia. inq̄stum sc̄z factor̄ creaturā suam a d̄no aliēo
reduxit 7 fuit iudiciū inq̄stum dyabolū inuasorē
alieni iuris ab eo quez possidebat hoīem potētē
eiecit. Sed fm̄ h̄ facit Dyō. questionem. cū ip̄i
supiores angeli sint deo. p̄mi 7 imēdiate a d̄no
illuminent̄. q̄re abinnicez querūt q̄ abinnicez di
scere cupientes. Sed sic soluit ip̄e 7 cōmentator
exponit in eo q̄ iterogāt significāt se sc̄ias appe
tere in eo aut̄ q̄ p̄mo inter se p̄ferūt demōstrāt q̄
diuinā i se. p̄cessionē nō audēt p̄uenire. Apud se
ḡ p̄no iterogare delibēat ne forte illuminatōes
q̄ ip̄is a deo sit nimis festia. iterogatoe p̄ueniant
Sc̄da q̄stio est quā fecerūt ip̄i sup̄mi āgeli ad xp̄z
di. Quare ḡ rubrū est indumentū tuū. 7 vestimē
ta sic calcantiū in torculari. D̄ns d̄r habuisse in
dumentū. i. corp⁹ suū rubrū. i. sanguine cruenta
tū ex eo q̄ adhuc dū ascēderet i corp̄e suo cicatri
ces hēbat. Voluit ei cicatrices i corp̄e suo h̄nare
fm̄ q̄ dic̄ Beda. v. de causis. ait ei sic. Cicatrices
d̄ns h̄nauit: 7 i iudicō h̄natur̄ ē vt fidē i surrectō
nis astruat. vt p̄hoibz̄ supplicādo eas p̄i i p̄ntet
vt hoī q̄mifericordit̄ redēpti: videāt vt reprobi
q̄siuste sint d̄nati. fcognoscat̄. vt p̄petue victo
rie sue certū triūphū d̄ferat. H̄nc ḡ q̄stioni d̄ns
sic r̄ndet. Torcular calcāui sol⁹. 7 de gētibz̄ nō est
vir mecū. 7 p̄t vocari torcular crux in q̄ tanq̄ i p̄
lio sic p̄ssus ē. vt etiā sanguis sic effunderet. Vel
torcular vocat dyabolū q̄ humanū genus sic fu
nibz̄ p̄ctoꝝ inuoluit 7 strinxit: vt q̄cqd in eis sp̄ua
le erat exp̄meret 7 solū vinaria r̄manerēt. S̄z n̄
bellator torcular calcāuit. vincula p̄ctoꝝ dirupit
7 i celū ascēdēs postmodū tabernā celi apuit. et
vinū sc̄t̄ is p̄ns effudit. Tercia q̄stio ē quā fecerūt
minores āgeli maioribz̄. dicētes. Quis est iste rex
glie. Quibz̄ illi r̄ndet. D̄ns h̄tutū ip̄e ē rex glie.
De hac angeloz̄ q̄stione 7 alioꝝ p̄ueniētī m̄stioe
sic dic̄ Aug. Sanctificat̄ diuino comitatu immē
sus aer. 7 oīs illa volitās p̄ aera demonū t̄ba xp̄o
ascēdēte: trāsfugit. Quibz̄ accurrentes āgeli q̄s

eēt scissitabāt: dicētes. Quis ē iste rex glie. Qui
 b' alij ridentes dixerūt. Hic ē ille candid' 7 rose?
 Hic ē ille q' nō h' spēm. neq; de corē. Infirm' in
 ligno. fortis in spolio. vilis corpusculo. armatus
 in plio. fed' i morte. pulcer in r' esurctōe. candi-
 dus ex x' gine. rubicūd' i cruce. fusc' i obprobrio.
 clar' in celo. Circa q'ntū. s' quo merito ascēdit.
 Notādū q' triplici merito ascēdit. d' q' sic diē hie.
 Prop' veritatē. q' illa que p' p'phas diu. p'mise-
 ras adimplet. Et mansuetudinē. q' sic omis p' vi-
 ta ppl' i imolatis. Et iusticiā nō cū ptate. sed iusti-
 cia eripuit hōies. 7 reducet te mirabil' dextera
 tua potētia. siue x'p' reducet te h' ē in celū. Cir-
 ca sextū quo. s' ascēdit. Notādū q' super omnes
 celos ascendit s'm q' dicit Ephe. iij. qui descen-
 dit ipse ē. 7 q' ascēdit sup oēs celos vt adimpleret
 oia. Sup oēs celos diē. q' ples sūt celi sup q's ipse
 ascēdit. Est ei celū materiale. rōnale. intellectuale.
 7 supsubstāciale. Celū materiale mltiplex ē. s.
 celū aereū. 7 ethereū. olimpiū. igneū. sydereū. cri-
 stallinū. 7 empyreū. Celū at' rōnale ē hō iust'
 q' d' celū rōe ihabitōis diuine. q' sic celū ē sedes. et
 habitatō dei s'm q' d' i ysa. lxxv. Celū mibi sedes
 ē. Sic aia iusti s'm q' d' in sapia. aia iusti sedes est
 sapie. Rōe pūfatōis scē q' scē pūfatōis et de-
 siderium sp' habitāt in celo. Sicut dicebat apls
 ad phil. iij. R'ra cōuersatio in celis ē. Rōne ope-
 ratōis p'tinue. q' sicut p'tinue mouet. sic et sancti
 p' bona opa cōtinue mouent. Celū intellectu-
 ale est angelus. Angeli ei dicunt celū q' instar sūt
 celi altissimi. rōne dignitatis et excellentie. De q'
 rum dignitate 7 excellentia dicit Dionysius in li-
 bro de diuinis no. ca. iij. Diuine mentes sunt su-
 per reliqua ex'ntia. 7 viuunt sup reliqua viuētia
 7 intelligūt 7 p'gnosunt sup sensū 7 rōnes 7 plus
 q' oia existētia pulc' 7 bonū cōsiderāt et eo p'ti-
 cipāt. Scdo sūt pulcerimi ratione nature 7 glie
 De quoz pulcritudine dicit Dyo. in eodem li.
 Angel' ē manifestatō occultū luminis. speculū pu-
 rum. clarissimū. incontaminatū. incoinq'natū. im-
 maculatū suscipiens: si fas est dicere: pulcritudi-
 nem boniformis deiformitatis. Tercio sunt for-
 tissimi rōne p'tute 7 potentie. d' q' fortitudie diē
 Damalce. li. ij. c. iij. Fortes sunt 7 pati ad dei vo-
 luntatis expletōes. 7 vbiq; p'festim inueniūt vbi-
 cūq; diuin' iusserit nut'. Celū em' h' altitudines
 pulcritudinē. fortitudinē. De duob; p'mis eccl.
 xliij. altitudis firmamentuz pulcritudo ē. De
 tercio Job. xxxvij. Tu forsitan cuz illo fabricat'
 ē celos. q' solidissimi q'si ere fusi sunt. Celum autē
 sūz substāciale ē equalitas diuine excellētie d' q'
 xpc venit. 7 vsq; ad illud postmodū ascēdit de q'
 d' in ps. A sumo celo egressio ei' 7 occurus eius
 vsq; ad sūmū eius. sup omīs igit' hos celos vsq;

ad ipm celum supsubstāciale xpc ascēdit. Quē
 ascēdit sup oēs celos materiales h' p' illud qd' d'
 in psalmo. Elenata est magnificētia tua sup ce-
 los de'. Sup oēs em' celos materiales vsq; in ip-
 sū celū empyreū ascendit: nō sic Helyas q' i cur-
 ru igneo ascēdit. vsq; ad sublunare regiones nec
 eā transcendit. s' in paradisu terrestrē trāslatus est.
 q' adeo eminet vt p'tingat ad sublunare regionē
 nec eā trāscēdit In hoc s' celo empyreū xpc resi-
 det 7 est spālis 7 p'pria ei' mansio 7 angeloz. 7 ali-
 oz sāctoz. 7 p'grue puenit hec habitatio h'itatio-
 rib;. Illud em' celū ceteros celos excellit dignita-
 te. p'ouitate. situ. 7 ambitu. 7 iō est pueniēs h'itatio
 xpi. qui oēs celos rōnales 7 intellectuales trāscē-
 dit dignitate. eternitate situ immutabilitatis 7 ā-
 bitu p'tatis. Sicut est cōgrua habitatio sāctoz. il-
 lud em' celū est vniforme. immobile luminositatis
 p'fecte. 7 capacitatis imense. Et recte p'gruit an-
 gelis 7 sāctis q' fuerūt vniiformes in opatōe: imo-
 biles in dilectōe. luminosi in fide siue p'gnitōe. ca-
 paces in sāctis d'is receptōe. q' aut sup oēs celos
 rōnales. i. oēs sāctos ascenderit. p'tz p' illud qd' di-
 cit' cañ. ij. Ecce iste venit salies in montib;. trāsili-
 ens colles. 7 vocant' mōtes angeli. colles x' viri
 sācti. Q' x' sup omēs celos intellectuales. i. an-
 gelos ascenderit. p'tz p' illud qd' d' i ps. Qui po-
 nis nubes ascensum tuuz qui ambulat sup pen-
 nas ventoz. Item ascendit sup cherubin 7 vola-
 uit sup pennas ventoz. Q' aut vsq; ad celū sup-
 substāciale. i. dei equalitatē ascenderit. p'tz p' il-
 lud quod dicit' Mar. vltimo. 7 dñs quidem ihs
 postq; locutus est eis assumptus est in celum. 7
 sedet a dextris dei: dextra em' dei est equalitas dei
 Bern. Domino meo singulariter a domino 7 di-
 ctum 7 datum est sedere a dextris glorie ipsius.
 vtpote in gloria coequali. in essentia consubstan-
 tionali. p' generatione consimili. maiestate non
 dispari. eternitate non potestiori.

Vel potest dici q' christus in ascensione sub-
 limis fuit quadruplici sublimitate. scz locali. i. m'uz-
 natione p'emiū. cognitionali. 7 virtuali. De p'ri-
 mo Ephe. iij. Qui descendit ipse est 7 qui ascen-
 dit sup omēs celos. De secundo Ad phil. ij. Fa-
 cius est obediens vsq; ad mortē. p'pter quod
 exaltauit illuz. Vbi dicit Augu. Humilitas cla-
 ritatis est meritū. claritas humilitatis est p'emiū
 De tercio psal. Ascendit sup cherubin. id est su-
 per omnem scientie plenitudines. De quarto pe-
 tet. quia ascendit etiam super seraphin. Ephe.
 tercio. Scire etiam sup eminentem caritatem xpi
 Circa septimum quare scilicet ascendit. No-
 tandum q' ascensionis sue nouem sunt fructus si-
 ue utilitates. P'imo utilitas est consecutio amo-
 nis diuini. Jobānis sedecio. Nisi ego abiero pa-

raclit nō venit. vbi dicit ang. Si carnalit mibi be
ferit: capaces spūs nō erit. Scda ē maior pgnitio
di Jo. xiiij. Si diligeretis me gauderet vtiqz
qz vado ad p̄ez zc. Vbi dicit ang. iō sbrabo for
mā istā serui q̄ p̄ maior me ē. vt deū spūalit vi
dē possit. Tercia ē meritū fidei. De hac sic dicit
Leo i h̄mōe de ascēsiōe. Tūc ad eq̄lē p̄i filiū. eru
ditio: fidel gressu mētis cepit accedē. z p̄tractatō
ne corpeē i xp̄o sbe qua p̄e minor ē nō egere ma
gnaz ei h̄ vigor est mentū incunctant credere q̄
corpeo nō vident itutu. z ibi figere desiderūz q̄
neqas inferre p̄spectū. Aug. in li. p̄fessionū. Exul
tauit vt gigas ad currendū viā. Nō em̄ tardauit
h̄ cucurrit clamās. dictis. factis. morte. vita. de scē
su. ascēsu. clamās vt redeam? ad eū z discessit ab
oculis vt r̄deam? ad cor z inuiciam? eū. Quar
ta ē n̄ra securitas. Jo ēi ascēdit vt n̄r aduocat? sit
apud p̄ez. Valde aut̄ securi eē possum? qn̄ talē
aduocatū apud p̄ez nos h̄re p̄sideram?. j. io. ij.
Aduocatū h̄m? apud p̄ez ihm xp̄m iustū z ipe
ē p̄piciatō p̄ p̄ctis n̄ris. De hac securitate dicit
Bern̄. securz accessū h̄es o h̄o apud deū. vbi m̄
an̄ filiū z fili? an̄ p̄ez. m̄ on̄dit filio p̄ct? z vbera
fili? on̄dit p̄i lar? z vulnera. Nulla poterit ḡ eē
pulla vbi tot sūt caritatis insignia. Quia est
n̄ra dignitas. Maxia q̄dē n̄ra dignitas ē qn̄ na
tura n̄ra vsqz ad dexterā dei exaltata ē. Vn̄ z an
geli h̄ac dignitatē i hoibz p̄siderātes. deinceps p̄
hibuerit se adorari ab hoibz. sic dī. Apo. xxij. cecidi
inq̄t an̄ pedes? vt adorare eū. z dixit mibi. vi
de ne feceris p̄seru? tu? sū z h̄m tuoz. vbi dicit glo.
in x. le. nō p̄hibuit se adorari. sed p̄ ascensionē
vidēs sup se exaltari hoiez ab hoie timuit adora
ri. Leo papa i sermone de ascēsiōe. Hodie na
tura n̄re h̄ūanitatē vltra cūctaz altitudinē pote
stati ad dei p̄is ē p̄fecta p̄fessū. vt mirabilior fie
ret gr̄a dei cū remotis a p̄spectu hoim q̄ merito r̄
uerentiā sui sentiebant? indicere. fides nō diffide
ret. spes n̄ fluctuaret. caritas nō tepet. Sexta
est spei n̄re soliditas. heb. iij. h̄ntes ergo pontifi
cē magnū q̄ celos penetravit. ihm filiū dei teneam?
m? spei nostre cōfessionē. Itē heb. vj. q̄ p̄fugim?
ad tenendā p̄positā sp̄e quā sic anchorā habem?
aie tutā ac firmā z incedēt vsqz ad interiora ve
laminis vbi p̄cursor p̄ nobis introiuit ibus. De
hac itēz Leo. xpi ascēsiō n̄ra ē p̄fectio. z quo p̄
cessit gl̄ia capitis eo spes tendit z corpis. Se
ptima est vie ostēsiō. michēe. ij. ascendit iter pau
tēs ante eos. Aug. via tibi fact? ē saluator: surge
z ābula habes quo noli pigrescere. Octaua ia
nue celestis aptio: sic em̄ p̄m? adā apuit ianuās i
ferri sic Ihs padisi. Vn̄ ecclesia cantat. tu deuictio
mortis aculeo apuisti credentibz regna celozum.
Rona loci p̄paratio. ioh. xiiij. vado pare vob

locū. aug. Dñe para qd paras. nos ei tibi paras
z te nob pas qn locū pas. z tibi i nob. z in te nob.

Dixit uis fact? hodi

erna die vt sacra actuū testat? hysto
storia in aplos in linguis igneis miss?
ē. Circa e? missionē siue aduentū octo p̄siderāda
sūt. P̄mo a q̄ missus ē. scdo q̄t modis mittit? siue
missus ē. Tercio quo tpe missus ē. q̄to q̄ntēs mis
sus ē. q̄nto q̄liter missus ē. sexto i q̄s missus ē. septi
mo p̄p̄ quid missus ē. octauo p̄ quid missus est.

Circa primum. s. a quo

missus ē. P̄ndū q̄ sp̄m̄ sc̄m p̄i misit. z fili? misit
z sp̄m̄ sc̄s seipm̄ dedit z misit. De p̄mo. ioh. xiiij.
p̄aclit? aut̄ sp̄m̄ sc̄s quē mittet p̄i in noie meo zc.
De scdo ioh. xvj. si aut̄ abiero mittaz eū ad vos.
Missio em̄ i istis inferioribz h̄z p̄p̄atōz ad suum
mittentē sub triplici habitudie. s. vt ad dantē eē:
z sic mittit radi? a sole. vt ad dātē p̄tutē z sic mit
tit iaculū a p̄ictore. vt ad dātē iurisdictionē siue
autoritatē. z sic mittit nunci? a p̄ceptore. Scdm̄
hūc t̄plicē modū missio p̄e p̄ueniē sp̄m̄ sc̄to Mit
tit em̄ a p̄e z filio tāqz ab eis h̄ns eē z p̄tutē z au
toritatē i op̄ado. nihiloin? sp̄m̄ sc̄t? seipm̄ dedit
z misit. qd̄ videt? i sinuari ioh. xvj. cū dī. Cū at̄ ve
nerit ille sp̄s veritatis. Nā sic dicit Leo papa in
h̄mōe de p̄te. Beate trinitat? incōmutabil? dei
tas. vna est in sba indiuisa in ope p̄sors in volun
tate. par in oī potētia. eq̄lis in gl̄ia. Dimisit aut̄ si
bi opus n̄re redēptōis misericōdia trinitatis. vt pat̄
p̄p̄ciaret. fili? p̄p̄ciaret. sp̄m̄ sc̄s igniret. Quia
ei sp̄m̄ sc̄t? dē? ē. iō recte dī seipm̄ dare. Hoc aut̄
q̄ sp̄m̄ sc̄t? dē? sit. on̄dit ambro. in li. de sp̄m̄ sc̄to
sic dicēs. Et q̄m̄oz istis maifesta dīnitat? ei?
gl̄ia p̄probat. Dē? ei eē p̄gnoscit. aut qz sine pec
cato ē. aut qz p̄cta p̄donat. aut qz creatura n̄ ē. h̄
creator ē. aut qz nō adorat. h̄ adorat. Et in h̄ oū
dit quō beata trinitas se totalr nob exhibuit. p̄i ei
oia q̄ habuit nobis exhibuit. qz sic dicit Augusti.
misit nobis filiū suum in p̄ciuz n̄re redemptionis
sp̄m̄ sanctū in p̄uilegiuz n̄re adoptōis. z seipm̄ to
tū referuat i hereditatē adoptōis. Silr fili? tota
liter se nobis exhibuit. q̄a sicut dicit Bern̄. ipse
pastor. ipe pasqua. ipe redemptio. Dedit ei nob
aiam in p̄ciū. sanguinē in potū. z carnez in cibum
z deitatē in p̄miū. Silr z sp̄m̄ sc̄t? totalit om̄ia
sua dona nobis exhibuit z exhibet. qz sicut dicit.
j. Loz. xij. Alij p̄ sp̄m̄ sc̄tū dat? h̄mo sc̄ie. alij ser
mo sapie. h̄m eundē sp̄m̄. alteri fides in codē sp̄u
Leo papa. sp̄m̄ sc̄t? ipator ē fidei. doctor: sciētie
fons dilectōis siḡclm̄ castitatis. z toti? cā salutis.

Circa secundū scz quot

peccato venūdati a iugo seruitutis liberant. hucus-
q; glo. Rei mortū solūit 7 liberat. vnde Ro. viij
Lex spūs vite i xpō libauit me a lege peccati 7 mortis.
Debita peccatorū dimittunt. q; caritas opit mltitū
dinē peccatorū. Exules i pūas ruocāt. ps. spūs tu
bon⁹ deducet me i terrā rectā. Hereditas amissa
reddit. Ro. viij. Ipse spūs testimoniū reddit spūi
nrō q; sum⁹ filij dī. si aī filij 7 hēdes. Serui peccato
liberant. ij. cor. ij. vbi spūs dñi. ibi libertas.

Circa quartū scz quoti

ens apl'is missus est. sciendū ē q; fm glo. trib' vici-
bus datus est. s. aī passionē. post resurrectionem
7 p' ascensionē. Primo ad faciendū miracula. se-
cūdo ad relaxandū peccā. tercio ad confirmandū
corda. Quarto qñ eos ad p'dicandū misit. et sup
oīa demonia 7 vt languores curarēt prātes dedit
eis. Hec em̄ miracula p' spūscm̄ fiunt. fm q; dī
Matth. xij. si autē in spū dei eiicio demonia profe-
cto in vos venit regnū dei. Nō tñ psequēs ē vt q;
cūq; hē spūscm̄ faciat miracula. qm̄ vt Grego.
ait. Miracula hoīem sc̄m nō faciūt s; ostendunt
nec q; cūq; facit miracula h; spūscm̄. qm̄ et ma-
liasserūt se fecisse miracula. dicētes. dñe. dñe nō-
ne in noīe tuo pphetizauim⁹. 7 in noīe tuo eiici-
mus demonia. De em̄ fecit miracula p' auctori-
tatē. āgeli p' materie habilitatōz. demones p' vir-
tutes naturales reb' insitas. magi p' occultos cō-
tractus cū demonib'. boni xpiani p' publicaz iusti-
ciā. mali xpiani p' signa publice iusticie. Secū-
do dedit eis spūscm̄ qñ in eos insufflauit di-
cēs. Accipite spūscm̄. q; remiseritis peccā re-
mittunt eis. nō tñ p' q; peccm̄ remittere qñtū
ad maculā q; est in aīa. aut qñtū ad reatū. i. obliga-
tionē ad penā eternā. aut qñtū ad dei offensā. q;
solū ex infusione grē 7 vtute cōtritiōis remittit.
dī tñ sacerdos absoluere. tñ q; a culpa absolutū
esse insinuat. tñ q; penā purgatorīā in tempalez
p'mutat. tñ q; de ipa tpali pte relaxat. Tercio
dedit eis hodiez na die qñ eoz corda sic solidata
sūt. vt nil tormēta timerent. ps. spū oris e' oīs vt
eoz. Aug. talis est grā spūscm̄ q; si tristitiā ine-
nit. dissoluit. si desiderīū pniciosū psumit. si trepi-
datiōez abijcit. Leo papa. sperabat ab aposto-
lis spūscm̄. nō vt tūc p'mū sc̄toz habitator eē i-
cipet s; vt sacrata sibi pectora. 7 feruent' accende-
ret 7 copios' inundaret. cumulās sua dona nō in-
inchoans. nec iō nouus opere. q; ditior largitate

Circa quintū qualiter

scz missus ē. Rōndū q; missus ē cum sono. in lin-
guis igneis. 7 ipse lingue appuerit sedēdo. Son⁹
aut fuit repentin⁹. celestis vehemēs 7 replēs. Re-
pentin⁹. q; sc̄tū spūs tarda molimīa nescit. Cele-

stis q; celestes efficit. Vehemēs q; timorē filialē
inducit. vel q; eternum v̄ adimit. vñ vehemēs
q; v̄ adimēs. Vel q; mentē ab oī carnali amore
vehit vñ vehemēs q; v̄ vehens mentē. Fuit et re-
plēs. q; spūscm̄ oēs aplos repleuit. An̄ reple-
ti sūt oēs. Triplex est aut signū plenitudis qd
fuit i apl'is. Primo est n̄ resonare. vt i doleo qd
cū plenū ē non resonat. Job. vj. Nunq; mugiet
bos cū aī p̄sepe plenū steterit. q. d. cū p̄sepe cor-
dis plenitudinē h; grē. locū nō h; mugit' ipatie
Hoc signū habuerūt apli. q; i tribulatōib' p̄ipa-
tientiā nō resonabāt. imo ibāt gaudētes a p̄spe-
ctu p̄cipij. qm̄ digni habitū sūt p̄tūelias p̄ xpī no-
mie pati. Actū. v. Scdm̄ signū ē nō plus recipere
sue facietatē hie. Quē em̄ vas aliq; liquore plenū
ē. aliud recipe nō pōt. s; hō sat n̄ appetit āplius
sic facti q; hnt plenitudinē grē. nō pnt recipe ali-
um liq;rez dilectōis terrene ysa. i. Plen⁹ sū holo-
causta arietū 7 adipē pinguiū 7 sanguinē vitulo-
rū 7 agnoz 7 hircoz nolui. S; q; gustauerūt cele-
stē suauitatē. iō nō sitiūt terrenā voluptatē. Au-
gu. Qui bibent de fluuio paradisi e' vna gutta ma-
ior ē oceano. restat vt i eo sitis h' mūdi extincta
sit. Hoc signū hūerūt apli. q; nihil p̄cipiū voluerūt
hie: s; i p̄cipiū oīa diuidē. Tercū signū ē sup flue-
re vt i fluuio inūdāte. eccl. xxiij. q; iplet q; p̄bi-
ō sa p̄iaz. Ad lraz ill' fluuij p̄cipiū est effluere. et
circūadiacētia irrigare. sic apli ceperūt effluere:
q; ceperūt loq; varijs linguis. vbi dicit glo Ecce si-
gnū plenitudis. plenū vas erūpit. ignis in sinu n̄
potest occultari. Ceperūt itez circūadiacētia ir-
rigari. vñ Petr' statū p̄dicarē cepit. 7 tria milia cō-
uertit. Secūdo miss⁹ ē in linguis igneis. Circa qd
tria vidēda sūt. Primo qre p̄cipiū i linguis igneis
Secūdo qre in igne pot' q; in alio elemēto. Ter-
cio qre in lingua potiusq; in alio membro. De
p̄mo sciendū q; triplici rōne apparuit i linguis ig-
neis. Primo vt vba ignea pferēt. Secūdo vt le-
gē ignea p̄dicarēt. s. legez amoris. De his duob;
Bern. Venit spūscm̄ in linguis igneis vt lin-
guis oīm gentiū vba ignea loquerent'. 7 legez ignea
lingue ignee p̄dicarēt. Tercio vt spūscm̄
q; ignis ē p' eos loq; cōgnoscerēt 7 hoc ne diffide-
rent. 7 ne alioz p̄uersionē sibi attribuerent. et vt
oīs eoz verba tanq; dei aduirēt. De secūdo
sciendū q; missus est in specie ignis multiplici ra-
tione. prima sumit' penes eius septemplex grati-
az. Spiritus em̄ ad modū ignis alta humiliat p'
donum timoris emollit dura p' donū pietatis. il-
luminat obscura p' scientiā. restringit fluida p' cō-
silium. consolidat mollia p' fortitudinem. clarifi-
cat metalla tollendo rubiginem. per donū intel-
lectus. sursum tendit p' donum sapientie. Secūda
ratio sumitur penes eius dignitatem et excellen-

tiā. Ignis ei excellit oia elem̄ta: specie. ordine. 7 virtute. Sp̄e rōe pulcritudinis i luce. Ordine rōe sblimitati i situatōe. Virtute rōe vigorositati i actione. Sic 7 sp̄sctus i bis oia excedit. p̄t̄ p̄m̄ d̄i sp̄sctus incoinc̄natus. p̄t̄ sc̄dm̄ q̄ capiat oēs sp̄s intelligibiles. p̄t̄ terciū h̄is oēs virtutē sap. vii. Tercia rōe sumit penes ei⁹ multitudinis efficaciam. H̄ac rōe assigt̄ raban⁹ sic dicēs. Ignis q̄tuor: h̄z naturas: vult. purgat. calefacit. 7 illuminat. s̄l̄r sp̄s exurit p̄cta. purgat corda. tepore exurit. ignoratias illustrat. h̄ rabanus. Exurit p̄cta. An̄ zach. xiiij. p̄ igne v̄ā eos sic v̄nt argētū. h̄ et igne v̄nt petebat. p̄beta. d. Are venes meos 7 cor meū. Purgat corda. ysa. iij. Si sanguis h̄rl̄m lauerit d̄ medio eius i sp̄a iudicij 7 sp̄i ardoris. Tepore exurit. An̄ d̄i d̄ ill q̄s replet sp̄sctus. ro. xij. Sp̄i feruētēs zc. Itē gre. In igne apparuit sp̄s. q̄ ab oī corde qd̄ replet tepore frigoris exurit. 7 h̄ i desiderio sine ei⁹ nati accēdit. Ignoratias illustrat. sap. ix. Sēsus at̄ tuū q̄s sciet nisi tu dederit sapiētia 7 miser sp̄i r̄t̄sc̄m tuū d̄ altissimis. Et. i. cor. ij. Nob̄ at̄ reuelauit d̄ p̄ sp̄m̄ suū. Quarto sumit penes ip̄i us amoris naturā. Amor ei⁹ p̄ igne h̄z significari triplici rōe. P̄mo q̄ ignis semp̄ est i motu: sic 7 amor sp̄scti q̄s replet sp̄ facit eē i motu bone cooperatōis. An̄ greg. Quis ē amor d̄i ociosus opat̄ ei maḡ si ē: si at̄ opari negligit: amor nō est. Sec̄do q̄ ignis int̄ cetera elem̄ta ē maxie formale 7 modicū h̄z d̄ materia 7 mlt̄z d̄ forma. Sic amor sp̄scti q̄s replet facit h̄e modicā d̄ amore terrenor. 7 plimū d̄ amorē sp̄aliū: vt iā n̄ carnalia carnalr: h̄ pot̄ sp̄alia sp̄alr diligit. D̄i st̄guit ei bern̄. q̄tuor modos diligēdi. s̄. diligere carnē carnalr. sp̄m carnalr. carnē sp̄alr. 7 sp̄m sp̄alr. Tercio q̄ ignis h̄z alta inclinare. sursus tendē. fluida adunare 7 p̄gregare. Per h̄ tria intelligit̄ triplex vis amoris. Amor ei⁹ sic h̄z ex verbis dyonisi i libro d̄ diuinis noibz h̄z triplicem vim. s̄. inclinatiuā. eleuatiuā 7 coordinatiuā. Inclinatiuā. q̄ inclināt supiora inferioribz. Eleuatiuā. q̄ eleuat inferiora supioribz. Coordinatiuā. q̄ coordinat̄ eq̄lia coeq̄libz. hec dyonisius. H̄ac ei⁹ triplicē vim amoris sp̄sctus efficit in bis q̄s replet. q̄ incliat eos p̄ h̄ilitatē 7 sui p̄t̄ ptū. eleuat in desiderio supior. 7 coordinat̄ iūcē p̄ vniūformitatē mox. De terciō sciendū. q̄ apparuit pon⁹ i lingua q̄ i alio membro triplici rōe. Lingua ei⁹ mēbrū igne gebēne inflāmatū difficile ad regēdū 7 vtile b̄n̄ rectū. quia ḡ lingua igne infernali inflāmata erat. iō igne sp̄scti indigebat. Jacobi. iij. Lingua n̄ a ignis ē zc. q̄ difficile regit. iō p̄ctens mēbris gr̄a sp̄scti idiget Jacobi. iij. Dis natura bestiar 7 volu crū z cete

roz domantur 7 comita sunt a natura humana linguam autem hominum nullus hominum domare potest. quia utilis valde si bene regitur. iō necesse fuit vt sp̄s sanctum rectorem haberet. In lingua etiam apparuit ad significandū q̄ p̄ dicantibz valde necessarius fuit. Predicantibz em̄ necessarius est. q̄ facit eos loqui feruent̄ absq̄ trepiditate. 7 iō miss⁹ ē i specie ignis. Bern̄. venit sp̄sctus sup̄ discipulos in linguis igneis vt v̄ba ignea loq̄rent̄. 7 legē ignea lingue igne p̄dicaret̄ p̄sident̄ absq̄ pusillanimitate. actunz iij. Repleti s̄t oēs sp̄scti. 7 ceperūt loq̄ cū fiducia v̄bū d̄i zc. Mlt̄pl̄r p̄pter capacitātē auditorū diuersitatem. 7 iō d̄i ac̄. ij. q̄ ceperūt loq̄ varijs linguis. Utilit̄ ad edificatōes 7 vtilitatem. ysa. lxi. Sp̄s d̄ni super me eo q̄ v̄xerit me zc. Tercio ip̄e lingue apparuerūt sedendo ad significandū q̄ presidentibz necessarius erat. P̄sidentibz quoq̄ 7 iudicibz necessarius est. q̄ confert auctoritatem ad peccatū remittendū. iō. xx. Accipite sp̄sctm̄: quorū remiseritis p̄cta zc. Sapientiam ad indicandū. ysa. xiiij. Donā spiritum meū sup̄ eum: iudiciū gētibz p̄teret. D̄i s̄uetudinē ad supportandū. nume. xi. Dabo eis d̄ sp̄m̄ q̄ in te est: vt supportet on⁹ p̄p̄li tecū. spiritus moysi erat sp̄s māsuētudis. vt p̄z nume. xij. Erat moyses māsuētissim⁹ zc. D̄nātū sc̄t̄itatis ad informandū. Job. xvi. Sp̄s d̄ni ornauit celos.

Circa sextum in quos

sc̄z missus est. Notandum q̄ missus est in discipulos q̄ fuerunt receptacula mūda 7 habilia ad susceptionem sp̄s sancti. p̄pter septem que fuerunt in eis. Ipi em̄ p̄mo fuerūt aio q̄eti: qd̄ notatur in hoc q̄ d̄i: d̄n̄ p̄plerent̄ dies penthecostes. i. dies req̄etōis. Illud em̄ festū erat ad req̄em deputatū. ysa. lxi. Sup̄ quez req̄escet sp̄s meus nisi super h̄ilem 7 quietum zc. Sec̄do d̄i lectōne v̄niti. qd̄ notatur in h̄ qd̄ dicit̄. erāt oēs p̄iter. Erat em̄ eis cor v̄nū 7 aia v̄na. Sic ei⁹ spiritus hominis n̄ viuificat membra corp̄is nisi in vita: sic nec sp̄sctus mēbra sp̄alia. 7 sic ignis lignoz diuisiōe extinguit̄: sic sp̄sctus p̄ discor diam in hoibz. Et iōo cantat̄ d̄ apl̄is. Inuenit eos p̄cordes caritate 7 illustrauit eos inundans diuinitas deitatis. Tercio loco secreti qd̄ notatur in hoc qd̄ d̄i in eodē loco. s̄. in cenaculo. osee ij. Ducā eā i solitudinē 7 loquar ad cor eius.

Quarto oratione assidua. An̄ premititur. erant p̄seuerantes v̄nanimiter in oratione. An̄ cantemns de eis oratibz apl̄is deū venisse. Q̄ ei oīo necessaria sit ad susceptionem sp̄scti on̄ dicitur sap. vii. Inuocauit 7 venit in me sp̄s sapi-

entie. Itē iob. xiiij. rogabo p̄ez meū ⁊ aliū paci-
tū dabit vob. Quito hūilitate p̄diti: qd̄ nōf i b̄
qd̄ dī sedētes. ps. Qui emittis fōtes i puallib.
id ē gr̄az sp̄scti donat hūilib. ⁊ sup quem r̄q̄e
scet sp̄s me⁹ zc. Sexto pace p̄iūcti. qd̄ nōf i b̄
q̄ erāt i b̄rlm q̄ int̄ptat visio pacis. Q̄ at̄ ad r̄-
cipiendū sp̄m̄ctm̄ par̄ necessaria sit. oñdit dñs
iob. xx. P̄rio pacē obtulit. di. Pax vob. Dein
stati iustitiam ⁊ dixit. Accipite. s. Septio i p̄tem-
platōe erecti. qd̄ nōf i b̄ q̄ sp̄m̄ctm̄ r̄ceperit i lu-
piori cenaclo. An̄ dīc glo. ibidē. q̄ sp̄m̄ctm̄ de-
siderat. carnis domiciliū trāscēdēs mētis p̄tem-
platōez calcāt.

Circa septim propter

qd̄. s. missus ē. Quidū q̄ missus ē p̄t sex cās q̄
nōnt i hac auctoritate. Parachū at̄ sp̄scti. zc.

P̄rio ad p̄solādū meitos. qd̄ nōf cū dī. pa-
dit⁹. qd̄ idē ē qd̄ p̄solator. ysa. lxi. Sp̄s dñi su-
per me euāgelizare paup̄ib̄ misit me: ⁊ seq̄t: vt
ponēm p̄solatōz lugētib̄ syon. Greg. p̄solator
sp̄s dī. q̄ d̄ p̄cti p̄p̄tōe mētib̄ du sp̄m̄ ve-
nie p̄pat. ab afflictōe tristicie mētē leuat. Se-
cūdo ad viuificādū mortuos. qd̄ nōf cū dī sp̄s
q̄ sp̄sctus ē q̄ viuificat. ezech. xxxvij. Osa ari-
da audite v̄bū dñi. Hec dīc dñs de⁹ oñib̄ his
Ecce ego imittā int̄ vos sp̄m̄ ⁊ viuet. Ter-
cio ad sc̄tificādū imādos. qd̄ nōf cū dī. sc̄ts. sic
ei dī sp̄s q̄ viuificat. ita sc̄tus q̄ sc̄tificat ⁊ mun-
dat. An̄ sc̄tus idē ē qd̄ m̄dus. ps. Flumis pe-
tus. i. m̄dās ⁊ abūdās gr̄a sp̄scti: letificat cū i-
tatē. i. eccl̄ia dī. ⁊ p̄ isto flumē sc̄tificauit tab̄ngū-
lū suū altissim⁹. Q̄to ad p̄fortādū amorē in-
ter discordes ⁊ odiosos. qd̄ nōf cū dī. p̄. pi. ei dī
cū eo q̄ naturalr̄ diligit nos. iob. xij. Spe ei p̄i
amat nos. Si p̄i ⁊ nos filij e⁹. ⁊ fr̄es adiuicē. ⁊ in-
ter fr̄es p̄fecta amicitia p̄suerat. Quito ad
saluādū iustos. qd̄ nōf i eo qd̄ dī i noie meo qd̄
ē ihs ⁊ sal⁹ int̄ptat. in noie igr̄ ihs. i. salut⁹. p̄i mi-
sit sp̄m̄: vt oñdēt qd̄ ad saluādas gētes v̄it.

Sexto ad docēdū ignaros qd̄ nōf i eo qd̄ dī
Ille vos docebit oia. Circa octauū nōndū q̄
dat siue missus ē i p̄mitina eccl̄ia p̄ oioez. vñ oia
tib̄ aplis zc. ⁊ lu. iij. Orāte ihu descēdit sp̄scti
ctus zc. Sc̄do p̄ v̄bi dī deuotā ⁊ attētā auditō-
nē. act. x. Adhuc loq̄ntē petro cecidit sp̄sctus
sup oēs q̄ audiebāt v̄bū zc. Tercō p̄ assiduam
opatōez. qd̄ nōf i manuū impositōne. act. viij.
T̄c̄ imponebāt man⁹ sup illos ⁊ accipiebāt spi-
ritūsc̄m̄. Al̄ impositō manuū siḡt̄ absolūtōez q̄
fir̄i p̄fessōib̄.

Gordianus a geos

qd̄ ē cognō siue dom⁹ ⁊ dian qd̄ ē claz

q̄i clara dom⁹ i q̄ hitabat de⁹. Sic ei dīc aug. iij.
d̄ ciui. di. Bona dom⁹ ē p̄ib̄ mēbus disposita.
ampla ⁊ lucida. Sic ille sc̄ts fuit p̄t̄ disposit⁹ p̄
p̄cordie imitatōez. ampl⁹ p̄ caritatē. lucid⁹ p̄ ve-
ritatē. Epymach⁹ ab epy qd̄ est sup̄. ⁊ ma-
chos qd̄ ē pugna. q̄i p̄ sup̄is pugnās.

Gordian⁹ vicari⁹

iuliani impatoris. cū quēdā xp̄ianū
noie ianuariū ad sacrificiū dū p̄pellēt
ad p̄dicatōez tñ ip̄i ianuarij. ad fides cū vxore
sua noie marina. ⁊ liij. viris. p̄uers⁹ ē. Qd̄ audi-
ens iulian⁹ iussit ianuariū i exiliū mitti. gordianū
v̄o si sacrificare nollet capite trūcari. Decolla-
t⁹ ē igr̄ b̄ts gordian⁹ ⁊ corp⁹ e⁹ ad canes p̄ octo
dies. pietū ē: s̄ cū oino r̄māsisset intactū tandē
a failia sua rapit⁹. ⁊ cū b̄to epymacho quēz du-
dū p̄dict⁹ iulian⁹ occidi fecerat. nō lōge ab vr̄-
be miliario fere vno. circa ānū dñi. cccclx. sepelit⁹.

Ereus interpreta

tur lucis p̄siliū. vñ nere⁹ a nereth. qd̄ est
lucerna. ⁊ vs festinās. vñ nere⁹ q̄i ne. i. ne
quaq̄ re⁹. Fuit ḡ p̄siliū lucis i ḡgitatis p̄dicati-
one. Lucerna i honesta p̄uerlatōe. Felicitā su-
celi feruore. Nere⁹. i. nequa q̄ re⁹ i p̄icie purita-
te. Achille⁹ ab achi qd̄ ē frat̄ me⁹. ⁊ leia qd̄ ē
sal⁹. q̄i frat̄ū salus. Hoz p̄siliōez eutbices vi-
ctorij⁹ ⁊ maro serui xp̄i scripti s̄nt.

Ereus ⁊ achille⁹

ennuchi cubicularij domicille nep̄t̄
domiciani impatoris fuer̄t. q̄s b̄tus
petrus ap̄lus baptizauit. Cū ḡ p̄dicta domicil-
la aureliano flūio p̄siliis nupta esset. ⁊ gemmis ⁊
purpureis vestib̄ tegeret. nere⁹ ⁊ achilleus fidē
p̄dicauerūt. ⁊ virginitatē m̄ltiplicat̄ p̄mendane-
rūt: oñdētes ḡgitatē dō eē p̄ximam. angel⁹ ger-
manā hominib̄ innatā. vxorem viro subijci. pu-
gnis ⁊ calceib̄ cedi. deformes part⁹ sep̄is p̄cre-
ari. Rufus que vix matris pia monita sustine-
bat oportere grandia conuicia pati mariti. Illa
at̄ inter cetera dixit. Scio p̄ez meū fuisse zeloti-
pum ⁊ matrem meā ab eo conuicia plurima pas-
sam esse. Nunquid vir meus talis futurus est:
Quiille. Quoniam q̄s diu sunt spon̄si videntur
esse benigni: sed mariti effecti crudelit̄ domiant⁹
⁊ aliq̄n ancillas preferunt dominabus. Omnis
autem sanctitas amissa per penitentiam reuoca-
ri p̄t: nisi sola virginitas ad suū statū reuocari n̄
potest. Reatus em̄ per penitentiam expelli p̄t.
virginitas reuocari non p̄t. Tunc flauia domi-

De sancto

cilla credidit. 7 hgitate vouit. 7 a scō clemēte
lata ē. Qd spōsus e? audies licētia a domiciāo
ipetrata: hgiez cū scōs nereō 7 acbil leo i pōtia
nā iulā relegauit putās se p h posse hgis ppo
sitū imutare. P? aliqd tps cū ipe ad insulā pre
xisset. 7 mltis mūenb scōs vt hginū suadēt: i
ducēt. hmoi peit? respuētes magi eā i dno pfor
tabāt. Quapropt? cum ad sacnificia pPELLēt. 7
dicēt se a bfo petro aplo baptizatos nlla rōe
posse ydol imolāe. capite celi sūt circa annū dñi
lxx. qz corpa iux sepulcz petronelle posita sūt
Alios et. s. victorini euticē 7 maronē qb? domi
cilla adbebāt. tanq? suos tota die in suis pdijs
laborare faciebat. Et vespe cantabz ad mādu
cādū eis dabat. Tandē euticē cedi iussit qzsqz
spm exalaret. Victorinū hoi aqs fetētibz suffo
cari. Maronē hoi saxo ingēti opprimi iussit. Cū
af imanissimā petrā quā vir. lxx. vin mouē po
terāt sup eū iactassent. ipe pdictū lapidē i hūe
ros suos accepit. 7 q? leues paleas ad duo milia
ria portauit. 7 cū plimi credidissēt pfularis cum
occidi fecit. P? aurelianus domicillā d exilio
reduxit. 7 duas hgies eufrosinā 7 theodorā col
lectaneas ei? vt ei suadēt misit. qstñ domicilla
ad fidē pūit. Tē aurelianus cū spōlis pdictaruz
puellaz 7 tribz ioculatoribz ad domicillā veit: vt
ei? nuptias celebraret. 7 ipaz saltē violēt oppri
mēt. S? cū domicilla pdictos scōs iuuenes cō
uertissz. Aurelianus domicillā i thalamū introdu
xit. 7 ibidē mimos canē fecit. 7 ceteros secū salta
re iussit. volēs eā postmodū violare. S? cū desi
cerēt mimi i canēdo 7 ceteri saltādo. ipe tñ per
duos dies n cessauit qzsqz i saltādo deficiēs ex
pirauit. Luxur? hoi frat? e? ipetrata licētia oēs
q? crediderāt infecit. 7 cubiculo vbi pdicte hgi
nes morabāt ignē supposuit. q? orātes spm emi
serūt. qz corpa scōs celari? mane illa rpiens se
peliuit.

Ingratius a pan

qd ē totū 7 gē? qd ē cit? q? tot? cito g
tus. q? i sua puericia. v? sic dī i glosario
pācras dī rapina. pācranan? flagell? sbiect?. pā
crus lapis varie colorat?. Ipe ei rapuit pdā ca
ptiuoz sine sbiect? flagell? tormētoz. coloratus
vanetate vtutū.

Ingrati? nobilis

simis or? pentibz dñi apd frigiā 7
7 pte 7 mie orbat? eēt: sb cura dyoni
sq? patru sui rictus ē. Ambo gromā vbi larguz
bebāt pmonū redierūt. i qz vico cornelius pa
pa cū fidelibz latitabat. A q? qdē cornelio cū pdi
ctus dyonisiuz 7 pāgrati? fidē xpi recepisset. tā

Pangratiō Fo. lxxvii.

dem dyonisi? i pace morit. 7 pāgrati? capitur 7
celari pntat. Erat at pāgrati? q? ānoz. xiiij. cui
dixit dyoclecianus celari. Infantule suadeo tibi
ne mala morte moriaris. qz cū puer sis facile de
cipis. 7 q? nobil? pprobans 7 carissimi mei filius
extitisti. rogo te vt rcedas ab hac vesania: vt ve
lut filiū meū te habeā. Cui pangrati? Esti pu
er suz corpe cor tñ gero senile. 7 virtute dñi mei
ihu xpi tēoz vester tātū apd nos ē qntū h pictu
re quā cernim?. Dñi at tui qz me hortaris colē:
deceptores 7 germanoz stuprozes fuerūt. q? etiā
nec pentibz pepercit. Q? si hodie huos tuos tles
cognoscēs. ptn? occidi iubēs. Tles deos miror
qmō colē n erubescis. Augustus ig? putās se a
puero victū iussit eū i via aureliana decollari. cir
ca annū dñi. cclxxxvij. L? cor? octauilla sena
trix diligēter sepeliuit. Ad ei? sepulcrum: vt ait
greg. turonē. si qz fallū iurare voluēt. anqz ad
choz cācellū pueniat aut statū a temōe capt? in
sanit. aut cadēs i pauimntū. ptn? vitā pdit. Lis
n modica int? duos erat. 7 iudex reū mime igra
bat. Zelo ig? iusticie iudex duct? ābos ad altāe
scōi petri deduxit. 7 ibidē reū inocētā suā quā p
tēdebat iuramto expiāe coegit. Rogans aplm
vt aliq? indicio ondet hritatē. Cū at ille iurasset
7 nihil mali passus fuisset. Iudex e? malicie psc
us zelo accēsus iusticie exclamauit. senior iste pe
tr? aut nimis misericors ē aut miozi defert. La
mus ad pangratiū inuenē. 7 ab eo reqram?. Cū
g? veissent 7 sup tumultū re? iurare fallū pūpsis
set. manū inde trahē n potuit 7 idē postmodum
expirauit. vñ vsqz hodie a plenisqz obleruat. vt
sup reliqas bēi pāgrati? p arduis iuramntū fiat.

Acto de festiuita

tibz q? occurrūt int? tps rōciliatōis. qd
tps rpnat ecclia a pascha vsqz ad octa
uā pēthecostes. Seqt? vidē de festiuitatibz que
euēniūt infra tps pegrinatōis. qd tps rpnat ec
clesia ab octaua penthe. vsqz ad aduētū. Prin
cipiū at huius tps n sp h incipit s iux pascha
lem terminū variat.

Rban? ab vrbā

nitare dicit? v? vrbā? ab v? qd ē lu
mē v? ignis. 7 banal rñsio. Fuit ei lu
men p pūatōez honestā. Ignis p caritatē suc
censā. Rñsio p doctrinā. Fuit lumen siue lux. qz
lux ē i aspectu amabilis. i absentia immaterialis
in situ celestis. in actu putilis. Sic ille scōs fuit
amabilis in puerfatōe. Immaterialis in mundi
despectione. celestis in ptemplatione. vtilis i p
dicatōne.

Urbanus calixto

ppe successit. C^o tpe cū fuisset maria
psecutō i xpianos. tādē alexāder :
mī noie bamea xpiana erat quā origenes puer
terat: impū supsit. Ipa igit filii paby mīnis in-
duxit: vt a psecutōe xpianoz cessaret. Verūtm
almachi^o vrbis pfect^o q̄ biaz ceciliā decollauit
rat i xpianos crudeliter seueoat. Sc̄m igit vrbā
nū diligēt i q̄ri fecit. 7 i q̄dā antro pcurate car-
pasio q̄dā mīstro cū trib^o p̄biteris 7 trib^o dya-
comib^o reptū i carcerē mitti iussit. P^o B corā se
ipm adduci pcepit 7 q̄ q̄nq; milia boim cūz sa-
cilega cecilia 7 illustrib^o vrbis tyburcio 7 valeri-
ano seduxerat eidez obiecit. 7 thezauros cecilie
f̄q̄s iussit. Cui vrbā. Et video pl^o te ad seuen-
dū i sc̄os ducē cupiditas q̄ cult^o teozuz. The-
zaur^o cecilie p man^o pauper^o celos p̄scēdit. Cūz
igit sc̄m vrbā cū socijs blūbat^o cedēt. 7 ipse
nomē dñi helyō iuocar^o s̄bidēs p̄fect^o ait. Sa-
piēs vult iste senex videri. iō nūc igit loq̄r. Cūz
at supā n̄ possēt itez i carcerē r̄cludūt. vbi tres
tribunos ad se veniētes cū custode carceris ano-
lino sc̄s vrbā baptizauit. Audito igit q̄ ano-
linus xpian^o fact^o cēt. p̄fecto s̄bit^o 7 sacrificiē rē-
nūēs decollat. Sc̄s at vrbā cū socijs ad si-
mulac^oz ducit 7 thura imponē viget. Tē oran-
te vrbā simulac^oz cecidit. 7 vigintiduos sacer-
dotes q̄ ignē mīstrabāt occidit. Tē gūillime la-
miāt. 7 p^o B ad sacrificiādū ducūt. Qui i ipm
ydolū expuētes. frōtes cruce muniēt. 7 incem
dato pacis osculo capitalem sniam acceperūt. s̄
alexādro q̄ cepit circa annū dñi. cccx. Sz statim
carpas^o a demōe arripit 7 deos suos blasphe-
mās. 7 xpianos iuit^o magnificās a demōe suffo-
cat. Qd e^o vroz i armēnia vidēs cū filia sua lu-
cina 7 tō familia a sc̄o fortunato p̄bitero bap-
tisma suscepit. 7 p^o B sc̄oz corpa honorifice sepe-
liuit.

Etronella cuius

vitā sc̄s marcell^o sc̄psit. fuit filia. s.
petri apli. Que cū nimis speciosa ef-
set 7 ex voluntate p̄is februb^o laboraret. disc̄ibē-
tib^o apd eū discipul^o. dixit ad eū tytus. Cū oēs a-
te sanēt ifirmi: cur petronellā iacē p̄mittis: Cui
petr^o. qz sic ei expedit. Verūtm ne p̄ntet ipossi-
bilitas s̄itat^o e^o meis s̄mōib^o excusari. ait ad il-
lā. Surge petronella veloci^o 7 mīstra nob. q̄ sta-
tim sanata surrexit. 7 eis mīstrauit. Cōpleto aut
mīsterio: dixit petr^o. Petronella redi ad lectū
tuū. q̄ statū redijt 7 vt p^o februb^o laboraē cepit. at
vbi i dei amore cepit eē p̄fecta. eā p̄fctē sanauit.
Comes igit flacch^o ad eā v̄it vt ipaz p̄p̄t e^o pul-

critudinē accipet i vrozē: cui illa r̄ndit. Si me iū
vrozē desideras iube ad me h̄gies venire q̄ me
vsq; ad domū tuā debeāt sociare q̄s cū ille parz
petronella ieiunijs 7 oīoib^o iustē cepit. 7 corpus
dñi suscipiēs ac in lecto se r̄clinans p^o tridū ad
dñm migravit. Flacch^o delusū se vidēs ad feli-
colā sociā petronelle se p̄uertit. 7 vt aut sibi nu-
beret aut ydol^o imolaret p̄cepit. Qd cū illa vtrū-
q; r̄nuēt p̄fect^o septē dieb^o sine cibo 7 potu in
carcere eā eē fec ac postmodū i eculeo tortā occi-
dit. ac ei^o corpa i cloacā picit. qd tñ sc̄s nico-
demus elenās sepeliuit. Qd a flaccho comite
nicodem^o accessit 7 sacrificare r̄nuēs blūbat^o
cedit 7 i tyberie^o corpa p̄icit: s̄ a iusto e^o cleri-
co lenat 7 honorifice sepelit.

Etrus exorcista

dñ ab archemio i carcerē detinet^o 7 p^o
dcti archemij filia a demōe vexaret.
7 ob s̄ a p̄re sepi^o plāgēt: dixit ei petrus. Qd si in
xpm credēt statū filia e^o s̄itatē recipet. Cui ar-
chemi^o. miror q̄ rōne dñs tu^o filiā meā liberare
potēit. q̄ te tāta patiētē p̄ eo libare n̄ valet. Cui
petr^o potēs qd e^o de^o me^o eripe me: s̄ vult vt p̄
passiōez trāsitōnā p̄ueiam^o ad gl^o. qz sepiēnam.
Cui archemi^o. si me cathenas sup te duplicatē
de^o tu^o te liberanēt 7 filiā meā sanauerit: p̄m^o
in xpm credā. Qd cū factū fuisset. sc̄s petr^o can-
didis vestib^o induit. 7 tenēs signū crucis eidem
apparuit. 7 ille eius se pedib^o p̄stravit 7 filia ei^o
sanata. ipe cū tota domo sua baptisma suscepit.
p̄m̄itq; alijs incarceratis q̄ exirēt liberi q̄cūq;
vellēt fieri xpiani. mltisq; alijs credētib^o a beato
marcellino p̄bitero baptizāt. Qd audiēs p̄f-
ct^o oēs icarceratos ad se adduci p̄cepit. Quos
archemi^o puocās 7 man^o eoz deosclans: dixit.
Et si q̄s vellēt exire ad martiriū v̄iret itrepid^o.
qd si q̄s nollet abiret illesus. Compto at iudex
q̄ marcellin^o 7 petr^o eos baptizasset ipos accer-
sinit 7 eos sepatū i carcerē r̄clusit. Marcellin^o qdē
nud^o sup vitrū fractū p̄sternit. 7 ei lumē 7 aqua
negat. Petr^o v̄o i alio carcerē altissimo 7 artissi-
mo cippo p̄stringitur. Angelus at domini mar-
cellinum intuens 7 solūēs ipz cū petro in domo
archemij restituit. 7 vt septem dieb^o populū cō-
fortarent. 7 postea se iudici presentarent p̄cepit
Cū ḡ p̄dctus iudex eos i carcerē n̄ inuenisset accer-
sint archemij 7 sacrificare nolētē i era cū vrozē
sua viuos obrui iussit. qd sc̄i marcellin^o 7 petr^o
audiētes illuc venerūt 7 in illa cripta sanct^o mar-
cellin^o xpianis se p̄tētib^o missam celebravit.
Dixeruntq; sancti ad incredulos. ecce archemi-
uz potuissimus liberare 7 nos abscedē: sed neu-
trum volumus facere. tūc irati gentiles. Arche-

De s. priso et feliciano

miu gladio necauerunt. Mox cum filia lapidi-
bus obrueat. Marcellinu autem et petru ad siluam ni-
gra que nunc candida prope eorum martinu vocat: decol-
larunt tunc dyocleciani que cepit anno domini. cclxxxvij.
quod aias vestibus splendidis et gemis idunt ab angel-
i celu deferri spiculator noie dorosbe vidit. vñ
et xpian effectus est: postmodu in pace genuit.

Item quasi sumus

et magnus. Felicianus qui felix an. i. felix se-
nex. Ille ei dicitur sumus sine magnus dignita-
te prope martiri ppassioes. Deitate prope miraculoz
operatoz. Sicutate prope vite pfectoz. Felicitate
prope gliosa fruitioes. Ille autem dicitur senex non tamen prope te-
pis antiquitate: sed et prope ruente dignitate. prope sa-
pientie maturitate. et prope mox gunitate.

Item et felicianus

apud dyoclecianu et maximianu a te-
ploz potestibz accusant. quod nisi eos
sacrificare fecerit nulla a dijs beneficia obtine-
relebunt. insu igitur impator et carcere cluditur: sed ab an-
gelo soluti. postmodu iteru impatoribz pntat que
cu in fide firmi pssisteret crudelit lanati ab inimicem
sepant. Dicitur psses feliciano vt sine senectuti co-
sulit et dijs imolaret. Cui felicianus. Ecce ia. lxxx
anos habeo. xxx. anni se ex qritatem agnouit. et
elegi teo vine que me pte d tuis maibz liberare. Te
iussit psses eu ligari et clauos in maibz et pedibz affi-
gi eius dixit. tadium sic eris donec nob psseris.
quod dñi leto vultu pssistit. eu ibide torqñ iussit et ni-
hil penitus ministrari. Propter scdm pmu adduci fe-
cit. eius dixit. Ecce frat tuus impator dicitur psses
sit. et ob h magnu palato venerat. tu igitur silt age
Cui ille. Licet fili dyaboli sis: verumtamen in pte dixi-
sti que frat me impatoris celesti decreto psserit.
Te cirat psses iussit facibz latera e icedi: et blum-
bu bullies in os ei ifudi: cernete feliciano vt sic t-
reri possit. Ipe autem plubiu tacs aqua frigidam sua-
uit bibit. Tunc preses irat duos leones ad eos
mitti pcepit. qui statim ad pedes eoz se pccerunt. et
tacs agni maletu cora eis steterit. Rursum vz-
sos crudeles dimittit et cu leonibz mansuescunt.
Aderat ad h spectaculu plusq. xij. milia viroz
de qbz qngem vñ in dño crediderunt. Preses at-
scotos fecit decollari et eoz corpa canibz et auibz
pccerit: h tñ ab eis illesa xpianis honorifice se se
pulta. Passi. se at circa anos dñi. cclxxxvij.

Item barnabas interpres

taf fili reientis vel fili solatdis. aut fi-
lii pphe. aut fili pcludes. Quatuor vi-
cibz ponit fili. prope quatuor modos filiatdis ipi.
Di ei fili in scriptura rōe generatdis. eruditdis.

et barnaba apo. lxxviii

imitatdis. et adoptdis. Fuit ei a xpo regenerat-
p baptismu. eruditus p euangelu. e ipm imitatus
p martinu. Et ab ipso adoptat p celeste pminu
et h qrtu ad se. Qrtu xpo ad alios fuit adueniens
solas. ppheans et pcludes. Adueniens discurrē-
do et pdicādo vbiq. qd patet qz fuit socius pan-
li. Cosolas paupes et desolatos. paupes qbz ele-
mosinā tetulit. desolatos qbz ex pte aploz epi-
stolā tetulit. Propbetas. qz pphe spū cla-
ruit. Cosolades qz magnā multitudine i fide pclu-
sit et adunauit sic pty cu missus fuit in antiochia
De his quatuor act. xi. Erat vir. i. vñ. qrtu ad p-
mū. bonu qrtu ad secūdu. Plenus spūcto qrtu
ad tēu. et fidel qrtu ad qrtu. Et passioes ppila-
uit iohes que et marcus ei p sobrinus. et maxime
a visioe ipius iohis vsqz fere in finē quā beda d
greco in latinu credit trāstulisse.

Item barnabas leuites

cypri genē. vñ. de. lxxij. discipul do-
mini. ab hystoria actuu in multis extol-
lit et laudat. fuit nāq optie informatus et ordia-
tus. et h qrtu ad se et qrtu ad deū et qrtu ad pxim
Qrtu ad se ordiatus extitit sim tres vires scz
rōnabilem. pcupiscibilem et irascibilem. Hñit nāq
rōnabilem illustratam lumie cognitdis. vñ dicitur
actuū. xij. Erat autē in ecclia que erat antiochie
pphe et doctores in qbz barnabas et symō zc. Se-
cūdo habuit pcupiscibilem purgatam a pulue
mdane affectdis. vñ dicitur actuū. iij. quod ioseph qui
cognominatus est barnabas ab apostolis cum
haberet agrum vendidit illum. et attulit preciu
et posuit ad pedes apostolorum. vbi dicit glosa
Destituendum probat quod tangē deuitat. et do-
cet calcandū esse aurum quod subdit gressibus
apostoloz. Tercio habet irascibilem roboratam
magnitudine probitatis. et hoc vel viriliter ag-
grediēdo ardua. vel perseueranter agendo for-
tia. vel constanter sustinendo aduersa. Virili-
ter aggrediēdo ardua: sicut patet in hoc quod il-
lam maximam antiochiam ad conuertendū ac-
cepit. sicut etiam patet actuum. ix. quod cum p co-
uersionem. Paulus hierosolimam venisset et di-
scipulis se iungere vellet. et omnes eu tangere lu-
pū agni fugerent. Barnabas ipm audact app-
hendit et ad aplos duxit. Perseueratē operato
fortia. quod corpu suū maceravit et ieiunijs afflixit.
vñ dicitur actuū. xij. de barnaba et quibusdam alijs
ministrantibz autem illis domio et ieiunantibus
zc. Costatē sufferendo aduersa. sicut apli per-
bibēt ei testimoniū dicentes. Cū carissimis nris
barnaba et paulo hoibz. que tradiderūt aias suas
p nomine domini nostri ihesu xpi. Secundo
fuit ordinatus qrtu ad deum deferendo dei

anctoritati maiestati et boitati. Auctoritati. quod
per ex hoc officium predicandi sibi non usurpauit: sed
habet ex auctoritate dei accipere voluit. sic habet act. xiiij.
Dixit spiritus sanctus. segregate mihi barnabam et paulum
in opus ad quod assumpsi eos. Secundo dei maiestati
cum enim sic habet act. xiiij. maiestatem dei sibi quodam vel
let attribuisse. et ei tamquam deo hostias imolare. voca-
tes enim iohannem tamquam porcum. et paulum mercurum. tanquam
prudenter et eloquentem continuo barnabas et paulus con-
scissis tunicis clamauerunt. Viri quid facitis: Et
nos mortales sumus siles vobis. annunciantes vobis
ab his vanis conuertere ad deum viuum. Tercio dei bo-
nitati. Nam sic habet act. xv. cum boitate gratie dei (quod gratia
et non ex lege sumus saluati) quodam pulchrum de iudeis artate
et diminuisse vellet. asserentes sed sine circumsisione ne-
quaquam sufficere paulus et barnabas pro eos viri re-
stituerunt et sola bonitate gratie dei sine lege sufficere
ostenderunt. Insuper et questione ad apostolos detulerunt. et pro
illo error apostolorum epistolas impetuerunt. Tercio
fuit optime ordinarum quodam ad proximum. quod gregem suum
pauit verbo. beneficio et exemplo. Verbo quod christum dei
sollicite euangelizauit. Nam dei act. xv. Paulus et
barnabas demorabantur antiochie docentes et
euangelizantes cum alijs pluribus christum domini. Hoc est pa-
tet per illam maximam multitudinem quam antiochie con-
uertit. adeo ut ibi primo vocarentur discipuli christi.
Secundo exemplo. quod vita sua fuit omnibus speculum
scitatis et exemplar religionis. Fuit enim in omni opere viri-
lis et religiosus et strenuus omnium morum boitate et spi-
ritu. omni gratia spiritus sancti plenus. et omni virtute et fide clara.
De his quatuor habet act. xv. Misertus barnabas
antiochia. et sequitur. Hortabatur omnes proposito cor-
dis permanere in domino. quod erat vir bonus plenus spiritu
sancto et fide. Tercio beneficio. et hoc dupliciter. Est enim du-
plex beneficium siue elemosina. scilicet temporalis quod consistit in ne-
cessariis et beneficiis. et spiritualis quod consistit in offense
dimissione. Primam habuit beatus barnabas quoniam ele-
mosinam fratribus quod erant hierusalem detulit. Nam sic
dei act. xi. cum facta esset fames maxima sed claudio
fimus quod probauerat agabum. discipuli putant quod quod ha-
bebat proposuerunt in miseriam mittere habitantibus in iudea
fratribus. Quod et fecerunt mittentes ad seniores permanens
barnabe et pauli. Sedas habuit. quod iohanni quod cognita
bat marcus offensam dimisit. Cum ei predictus disci-
pulus barnabam et paulum reliquisset. redeuntibus tamen peni-
tenti barnabas idulsi et iterum in discipulum insupersit
Paulus autem ipsum iterum assumens in discipulum renouit.
et ideo inter eos sepatio facta fuit. Atque ei ex pia causa
et intentione fecit. Nam quod barnabas ipsum assumpsit sed
fecit ex dulcedie misericordie. Quod autem paulus ipsum assu-
mens noluit. sed fecit ex feruoris rectitudie. Nam sic
ibidem dei act. xv. Quoniam in fronte faciei se con-
stituit nimis trepidus steterat. merito ipsum paulus
abiecit. ne illius contagione vires aliorum in cor-

rumperentur. Illa autem sepatio non est facta
ex commotione vicij sed ex instinctu spiritus sancti
eti: ut scilicet abinuicem separentur. et pluribus
predicarent sicut et postmodum factum est. Nam
cum esset barnabas in yconio ciuitate. predicto
Iohanni eius consobriuo. vir quidam splendi-
dus in visu apparuit: dicens. Iohannes constans
esto quia ammodo non Iohannes sed Mar-
cus id est excelsus vocaberis. Quod cum ille bar-
nabe retulisset. respondit ei. Laue diligenter ne
cuiquam quod vidisti reueles. Nam et mihi simili-
ter dominus hac nocte apparuit: dicens. Con-
stans esto Barnaba. quia eterna premia perci-
pies eo quod gentem tuam reliquisti. et animam tu-
am pro meo nomine tradidisti. Cum ergo pau-
lus et Barnabas diu in antiochia predicassent
angelus quoque domini Paulo apparuit: dicens.
Festina venire hierusalem. quod quidam fratres ad-
uentum tuum prestolantur ibidem. Cum ergo
Barnabas cyprum vellet pergere et parentes
suos inuisere. Paulo autem hierusalem pro-
perare vellet. sancto sic instigante spiritu abin-
uicem discesserunt. Verum cum paulus barna-
be quod sibi dixerat angelus de eo indicasset.
Respondit Barnabas. Fiat voluntas domi-
ni. Nunc autem cyprum vado et ibidem vitam
finiens te amplius non videbo. Et cum flens ei
pedibus se humiliter volutaret. compatiens ei
paulus dixit. Noli flere. quia sic domini est vo-
luntas. Nam et mihi dominus in hac nocte ap-
paruit dicens. Ne prohibeas Barnabam ire
cyprum. quia multos ibidem illuminabit et mar-
tyrum consummabit. Idem igitur Barna-
bas cyprum cum Iohanne euangelium sancti
Mathei secum detulit. et super infirmos ponens
multos dei virtute sanauit. Cum autem de cy-
pro exissent insinuerunt elimam magum. quem pau-
lus lumine oculorum ad tempus priuauerat: quod
eis restitit et Paulum intrare prohibuit. Die igitur
quadam vidit barnabas homines et mulie-
res nudas currentes et sua festa agentes. vnde in-
dignatus templo maledixit. et subito pars eius cor-
ruens multos oppressit. tandem salaminam reuenit
et ibidem contra eum predictus magus seditione
non modicam excitauit. Conspicuentes igitur
in dei barnabas. multis affectum iniurijs traherent
et iudici ciuitatis puniendum tradere festinabant.
Comperto autem quod eusebius vir magnus et po-
tens de genere neronis illuc aduenisset timuerunt
in dei. ne ipsum de manibus eorum eriperet et sic liberum
abire permitteret. Ligantes igitur funem in collo-
cius extra portam eum traxerunt et ibidem eum pro-
tinus prostrauerunt. Denique nec sic impij in dei fatia-
tie ossa in quodam vase plumbico recluserunt: in ma-

re eadē precipitare volētes. Iohes at̄ discipulus
e⁹. cū duob⁹ alijs denocte p̄surgēs ea rapuit z̄
qdā cripta occulte sepeliuit. Que ibidez: vt ait
sigbert⁹: vsq⁹ ad tpa zenōis ipator⁹ z̄ gelasij pa
pe vsq⁹ ad annū dñi q̄ngētesimū latuert. Sz̄ tūc
ip̄o ruelāte r̄pta fuerit. B̄s at̄ dorothē⁹ sic ait
barnabas i roma xpm̄ p̄mū p̄dicauit. eps medi
olanēsū fact⁹.

Vitus dicitur a vi

ta. distiguit at̄ aug. i li. d. ciui. dei triplex
gen⁹ vite. s. actiuū qd̄ p̄tinet ad vitaz
actiuū. Dociū qd̄ p̄tinet ad ocū spūale vite cō
tēplatiue. z̄ ex vtroq⁹ p̄positum. Et istd̄ triplex
gen⁹ vite fuit i eo. Al vit⁹ q̄i vt⁹. i. vtuos⁹. mo
dest⁹ q̄i stās i mō h̄ ē i medio vtut⁹. Quālibz̄ eī
vtutē tāq⁹ mediū circūstāt duo vicia tāq⁹ exte
ma. P̄ā extrema prudentie s̄ dolositas z̄ fatui
tas. extrema tp̄antie desiderioz̄ carnaliū adim
pletio z̄ oimoda sui afflictō. Extrema fortitudi
nis. pusillanimitas z̄ temeritas. Extrema iusti
cie crudelitas z̄ remissio.

Vitus puer egre

gi⁹ z̄ fidel⁹ ānoz̄. xij. i sicilia martinuz
pass⁹ ē. H̄ic a p̄ie crebro x̄bēat̄ ex
eo qd̄ ydola p̄tēnebat nec ip̄a adorare volebat.
qd̄ audiēs valerian⁹ p̄fect⁹. puerū accersuit et
sacrificare nolētē fustibz̄ cedi iussit. Brachia at̄
x̄berātū z̄ man⁹ p̄fecti stati aruerit clamantq⁹
p̄fect⁹. x̄ mibi qz̄ manū amisi. Cui vit⁹. accedat
dij tui z̄ te s̄mēt si p̄nt. Cui ille. nūqd̄ z̄ tu facere
vales h̄. Cui vit⁹. In noie dñi mei valeo. Sta
tiq⁹ p̄ eo orauit z̄ s̄itātē sibi obtinuit. Dixitq⁹
p̄fect⁹ p̄i. corripe puez̄ ne male peat. T̄cuz̄ in
domū ducēs diuisis musicoz̄ genēibz̄ z̄ puellaz̄
lusibz̄ aliaz̄q⁹ deliciaz̄ genēibz̄ imutāe aim pue
ri satagebat. Cū at̄ eū i thalamū iclusiss⁹. mira
bil⁹ odoris fragrātia inde exiit q̄ p̄iem z̄ totā fa
miliā nimio odore p̄fudit. Aspiciēsq⁹ p̄i p̄ ostiū
vidit septē āgelos circa infātez̄ stātes. Dixitq⁹.
dij venerit i domū meaz̄. Statiq⁹ cecat⁹ ē. ad e⁹
clamorē tō ciuitas lucana p̄mota ē. ita vt valeri
anus accurrēt z̄ qd̄ sibi accidiss⁹: it̄ rogauit. Cui
ille. Deos vidi igneos. z̄ vultū eoz̄ ferre n̄ potui
Ad tēplū iḡi ionis reduciē. z̄ p̄ r̄cupatōe lumi
nis thauz̄ euz̄ cornibz̄ aureis pollicet⁹: h̄ cū nihil
p̄ficēt filiū. p̄ sua sanatōe rogauit. z̄ lumē suis p̄
ab̄ r̄cupauit. Cū at̄ nec sic credēt h̄ pot⁹ filius
occidē cogitaret. āgel⁹ dñi modesto pedagogo
ei⁹ apparuit. z̄ vt nauī p̄scēdēs puerū ad aliā ter
rā ducēt impauit. Qd̄ cū feciss⁹ aq̄la eis cibum
afferebat. z̄ mltā mirabilia ibidē faciebat. Inte
rea fili⁹ dyocleciam ipatoris a demōe arripit. z̄

nisi vit⁹ z̄ lucan⁹ veniat: se nūq⁹ exire fatef. Vi
tus q̄nt. z̄ innēt⁹ ad impatorē ducit. Cui dyo
clecian⁹: puer puerū meū sanare vales: Cui ille
nō ego s̄ dñs. Statiq⁹ sup̄ eū man⁹ imposuit.
z̄ p̄tin⁹ ab eo demō aufugit. Et ait dyoclecia
nus. Puer consule tibi z̄ dñs sacrificia. ne mala
morte intereas. Qd̄ cū ille r̄cusaret z̄ in carcerē
cū modesto missus fuisset. Ibitō ferri moles q̄ eis
erat imposita cecidit. z̄ carcer imēso lumie cho
ruscauit. Qd̄ cū impatori nūciatū fuiss⁹: educt⁹
i clibanū ardētē mittit: h̄ tñ illesus egredit. Tūc
leo t̄ribil⁹ ad eū tenoz̄ādū mittit: h̄ tñ ab eo fidei
vtute placat. Tādē ip̄e cū modesto z̄ crescētia
nutrice sua: q̄ sp̄ eū secuta fuerat: i eculeū suspē
di iubet: h̄ Ibitō aer p̄turbat̄ t̄ra p̄cutitur. toni
trua mugit ydoloz̄ templa corruūt. z̄ multos
occidūt. Impator at̄ t̄rit⁹ fugiēs. pugnis se per
cutiebat. d. Ce mibi qd̄ ab vno puero vict⁹ suz̄
Illi aut̄ ab āgelo p̄tinuo soluti. iux̄ qd̄dā flumē
se inueniēt z̄ ibidē pausātes z̄ orātes aīas dñi
reddiderūt. Quoz̄ corpa ab aq̄lis custodita: flo
rētia illustris m̄ona sc̄to vito ruelāte repit. z̄ ea
accipiēs honorifice sepeliuit. Passi s̄ at̄ Ibitō dy
ocleciano q̄ cepit circa annū dñi ducētesimum
octogelimum septimum.

Viricus querens

arcū. Vel achisil qd̄ ē fortitudo z̄ cus
niger. Al a q̄ris qd̄ ē basta. Al a q̄ri
les qd̄ dicit sedile. Ip̄e em̄ fuit arcus. i. curius
i sui humiliatione. fortis in tormentoz̄ p̄pessioe
niger in sui respectōe. basta in inimici debellati
one. dei sedile ex dei habitatōe. H̄ec em̄ in eo ḡ
tia supplēuit q̄ etas negauit. Iulita iuuās vi
ta. quia vita spūali vixit z̄ p̄ h̄ac multis p̄fuit.

Viric⁹ fuit filius

inlite illustrissime matrone yconij q̄
persecutionem declinare volens in
tharsum sicilie cum puero suo quirico qui erat
trium annorum venit: sed tñ alexandro presidi
p̄sentatur in vlnis suis pueruz̄ gestans. qd̄ due
famule sue videntes fugerunt z̄ eam protinus
reliquerunt. Preses igitur puerum in vlnis su
is suscepit. z̄ matrem sacrificare nolentem cru
dis neruis flagellari precepit. Puer autem ma
trez̄ flagellari conspiciens amare flebat. z̄ lamē
tabiles voces dabat. At preses puerum quiri
cum in vlnas z̄ super genua ponens: eum oscu
lis z̄ alijs blandicys demulcebat. Infans autez̄
ad matrem respiciens. presidis oscula abhorre
bat z̄ caput cum indignatione auertens. vultuz̄
eius vngulis laniabat. et matri consonās voces
dabat. q̄si diceret. z̄ ego xp̄ianus sum. Tandēz̄

diu reluctās p̄sidē i scapul' momordit. Tē p̄ses
 indignat' dolore cruciat' puerū ab alto p̄ ḡdus
 p̄cipitavit: ita vt tribunali tenellū cerebry ad hē
 ret. Sulita h̄o filiū ad regnū p̄cessisse vidēs leta
 gr̄as d̄o reddidit. Tē iulita iussa excoiari 7 bul
 liētī pice p̄fūdi. 7 demū capite trūcari. In q̄dā
 at̄ legēda inenit' q̄ q̄ric' tyrānū blādiētē eq̄ vt
 minātē p̄cipēdēs xpianū se eē p̄fitebat. Scōz
 t̄ps q̄dē elinguis infantul' erat: h̄ i eo loq̄bat spi
 ritus sc̄s. quē cū p̄ses int̄rogaret q̄s eū docuiss̄
 ait. Tuā o p̄ses miroz isipiētā. q̄ meā rātilā cer
 nēs etatulā. necdū t̄pis circlo trimani p̄cōtariis
 q̄s me d̄inā docuerit sapiāz. Qui cū cedēt cla
 mabat xpian' s̄n. 7 q̄ties h̄ clamabat toties vi
 res int̄ tormēta r̄cipiebat. P̄dies at̄ m̄ez cum
 puēo mēbrati sc̄di fec̄. 7 eoz mēbra ne xpianū
 sepelirēt disp̄gi mādauit: h̄ t̄n ab angelo s̄ col
 lecta. 7 nocte a xpianis sepulta. H̄oz corpa tē
 pore p̄stātini magni: cū pax ecclie eēt r̄ddita ab
 vna d̄ ancill' q̄ ad huc superat r̄uelāt. 7 i deuotō
 ne maḡ ab oī p̄lo habēt. Passi s̄ at̄ circa anū
 d̄ni. cccxx. s̄ alexandro impatore.

Irina virgo vni

ca erat p̄i suo. Cū at̄ p̄ q̄dā mōste
 riū int̄s̄ mutauit bitū filie sue: vt n̄
 feia h̄ mascul' vidēt. rogauitq̄ abbatem 7 fr̄s
 vt filiū suū vnicū r̄cipent: q̄ ei' p̄cib' ānuētes in
 mōchū ē r̄cept' 7 frat' marin' ab oib' appellat'.
 Lepit at̄ valde religiose viuē 7 vald' obediēs ef
 se. Cū at̄ eēt. xxvij. ānoz. 7 p̄ e' se morti appo
 piq̄re sentiret. filiā suā vocauit. 7 ip̄az i bono p̄
 posito p̄firmās p̄cepit: ne aliq̄n alicui r̄uelaret
 q̄ m̄ier eēt. Ibat iḡz fr̄q̄nt' cū plaustro 7 bobz.
 7 ligna mōsterio deferebat. Cōsueuerat at̄ ho
 spitari in domo cuiusdā viri e' filia cū d̄ q̄dā mi
 lite p̄cepiss̄z int̄rogata: marinū mōchū se violat
 se asseruit. Int̄rogat' at̄ marin' cur tantū flagi
 tiū p̄pesset se peccasse fater' 7 veniā p̄cat. Sta
 tim d̄ mōsterio eiect' ad ostiū mōsterij mātū: 7
 trib' ānis ibidē p̄manēs. buccella panis sustētā
 bat. Postmodū fili' ablactat' abbati mittit'. et
 marino educād' tradit'. 7 cū eo ibidē p̄ duos ā
 nos p̄morat'. Dia at̄ cū maxia patia recipiebat.
 7 i oib' gr̄as deo r̄fēbat. Tādē e' hūilitat' 7 pa
 tiētē fr̄s miserti: eū i mōsteriū r̄cipiūt. 7 q̄q̄ of
 ficia viliora sibi inūgūt. Ip̄e at̄ oia bilant' iusci
 piebat. 7 cūcta patiētē 7 deuote agebat. Tādē
 i doois opib' vitā finies m̄guit ad d̄nū. Cū aut̄
 corp' e' leuarēt. 7 i vili loco sepelire disponerēt
 respiciētēs m̄lierē ip̄m esse viderūt. stupefacti s̄
 oēs. 7 timore p̄teriti se i di famulā plurimū deli
 q̄sse fatent'. Currūt oēs ad tāgrāde spectaculū.
 7 veniā postulāt igrātē 7 delicti. Corp' iḡz eius

in ecclia honorifice posuerūt. Illa at̄ q̄ famulā
 dei infamauerat a demone arripit' 7 scelus suūz
 p̄fitens. 7 ad sepulcrū virginis veniens liberat'.
 Ad cuius tumulū ppli vndiq̄z p̄fluunt 7 multa
 miracula ibi fiunt. Obijt at̄. xiiij. kalēdas iulij.

Erualis a hierar

qd est sacrum 7 vas. Al a geua qd
 ē incolat' 7 syoz puul'. q̄i sacer p̄ vi
 te meritū. vas p̄ virtutū r̄ceptaculū. P̄dergn'
 p̄ mūdi p̄temp̄tū. puulus p̄ sui respectū.

Prothasius a pro

thos qd ē p̄mū 7 syoz de' sine diuini
 nus. v' a. p̄cul' 7 stalis qd ē posito q̄i
 p̄mus p̄ dignitatem. diuin' p̄ dilectiōem. p̄cul
 positus a m̄di affectōe. H̄oz passiōez ambro
 sius in libello ad caput eoz posito scriptā inicit.

Erualius 7 pro

thasius gemini fratres. filij fuerūt
 sancti vital' 7 beate valerie. Qui
 oia sua paupibus erogantes. ma
 nebant cū sancto nazario qui apud ebrudunūz
 oratorium p̄struebant. 7 ei celsus puer lapides
 porrigebat. De h̄o nazarius iam celsum habuiss̄
 se narratur forte p̄ anticipatōem accipitur cum
 longe post eum sibi fuisse oblatū ex hystoria na
 zarij colligatur. Cū autē omēs ad neronem im
 peratorem ducēt. sequebatur eos euilans pu
 er celsus. Quem cum vnus militum alapis ce
 deret 7 cedentem nazari' increparēt: irati mili
 tes nazarium calcibus ceciderunt. 7 ipsum cum
 alijs in carcere recluserunt. 7 postmodum i ma
 re p̄cipitauerunt. Serualium h̄o 7 prothasium
 mediolanum duxerunt. Nazarius h̄o miracu
 lose liberatus mediolanum venit. Eo tempore
 supueniente comite astasio. q̄ p̄tra marchomā
 nos p̄ficiscebatur ad bellū deozum cultores ei
 dez occurrerunt. asserentes q̄ d̄ij sibi r̄idere cō
 temnerent nisi prius gerualius 7 prothasius im
 molarent. Cōtinuo igitur tenētur 7 vt sacrificēt
 inuitant'. Cui cū gerualius omia ydola surda 7
 muta dicēt. 7 ip̄m ab omnipotente deo victori
 am h̄e doceret. Iratus tamdiu cum plumbatē
 cedi iussit q̄dū spiritum exalaret. Deinde pro
 thasium accersit fecit. eiq̄ dixit. Miser. vel tu
 viuere stude 7 noli cum fratre tuo mala morte
 perire. Cui prothasius. Quis est miser: ego qui
 te non timeo. aut tu qui me timē probans. Cui
 astasius. Ego te miser homo quomodo timeo?
 Cui prothasius. In hoc me timere 7 te ledi pro
 banis. si non sacrificanero dijs tuis. Si enim te
 ledi a me nequaquā timeres. nunq̄ ad sacrificiūz

ydolorū me ipse pelleres. tūc eū comes i eculeū
iuspēdi pcepit. Lūi pthasius. n̄ tibi comes ira-
scorū qm̄ cecos tui oculos cordis attēdo quip ori-
us tui misereor. qz nescis qd̄ facias. age igit̄ qd̄
cepisti: vt mibi cū fr̄e meo occurrere possit beni-
gnitas saluatoris. Tūc comes iussit eū decollari
Philipp̄ at̄ fr̄u xpi cū filio suo corpa eoz rap-
puit. 7 occulte i domo sua in archa saxeā sepeli-
uit. 7 libellū eoz ortū finē 7 vitā p̄tinētē ad eoz
caput posuit. Passi s̄t at̄ s̄b nerone q̄ cepit cir-
ca annū dñi. lviij. Hoꝝ corpa mltō tpe latuerūt:
s̄t tpe b̄ti ambrosij s̄ mō repta fuerūt. Ambro-
sio nāqz i ecclia sc̄oz nabonis 7 felicis i orōe po-
sito. ita vt nec vigilaret apte. nec dormiret inte-
gre. apparuerūt ei duo pulcherrimi iuuenes. vesti-
to candidissimis. i. collobio 7 pallio induti. cali-
gul calceati: secū extēsis maibz orantes. Dixit
igit̄ ambrosi⁹ vt si ē illusio n̄ vltra appareat. si at̄
vitas tenuo reuelat. Sili igit̄ mō canēte gallo
orātes secū iuuenes apparuerūt. Tercia v̄o no-
cte defecto iā corpe vigilis. n̄ dormiētī s̄ stupē-
ti. cū tertia sibi apparuē p̄sona q̄ s̄sis paulo apo-
stolo videbat. s̄m qd̄ i pictura p̄spexerat. Ihs
qz tacētibz apls sibi dixit. Ihs s̄t q̄ nihil t̄renum
deliderātes: monita mea secuti s̄t qz corpa i eo
loco repies i q̄ stas. Duodeci pedū altitudie t̄-
re coop̄tā archā inuenies 7 ad caput eoz libel-
lū i q̄ ort⁹ eoz p̄tinēt 7 finis. Lōuocatis igit̄ vici-
nis coepiscopis ipse p̄ior t̄re fossor accessit 7 oia
put dixerat sibi paul⁹ inuenit. Et licz iā tricenti
anni 7 vltra fluxissent. ita tñ corpa eoz incorru-
pta s̄t repta. ac si ipa hora ibidē fuissent posita.
Insup v̄o odor suauissim⁹ 7 nobil̄ inde fragra-
bat. Lec⁹ at̄ qd̄ rāgēs feretrū illuminatus ē. Et
m̄ti aliq̄ mentis eoz curati s̄t. In hoꝝ solēnita-
te par inter lōgobardos 7 romānū impiū refor-
mata fuit. Et iō b̄s gregori⁹ papa. Loq̄t dñs
pacē i plebē suā i introitu misse cantari instituit.
Uñ 7 officia p̄tim sc̄is p̄ueiunt. p̄ti euentibz q̄
ipis p̄tigē diebz. Refert auḡ i li. xx. d̄ ciui. dei. Qz
ipo p̄nte impatore 7 m̄ta turba qd̄ cec⁹ ap̄d
mediolanū ad corpa martirū geruasij 7 pthasij
lumē recepit. Atz at̄ sit p̄dict⁹ cec⁹ an ali⁹ igit̄
tur. Idē qz refert ibidē. qz qd̄ iuueis i villa vi-
ctoriana q̄ ab ypporegio. xxx. miliaribz distat. cū
i qd̄ flumie equū lauaret. p̄tinuo dyabol⁹ euz
veranit: 7 in flumē tanq̄ mortuū piccit. Cū at̄
vespe in ecclia b̄oz geruasij 7 pthasij (q̄ prope-
erat) cātarent. ille vocibz illis q̄ p̄cussus cū grā-
di fremim ecclia intrās. altare tenebat. ind̄ amo-
ueri n̄ valēs: tanq̄ si ibidē alligat⁹ fuiss̄. Et euz
demō vt ide exiret adiuraret. ille se ei⁹ membra
amputare cū exiret miabat. Cū ḡ adiurat⁹ exi-
ret oculus e⁹ i maxillā susus tenui yenuā depē-

debat: s̄ in loco suo sicut potuerūt oculū renoca-
rūt. 7 ecce intra paucos dies meritis sanctorum
geruasij 7 pthasij plene sanatus est. Ambrosi⁹
qz in p̄fatione sic ait. H̄i s̄t q̄ vexillo celesti sig-
ti victricia apli arma sumpserāt a mūdānis ne-
ribz absoluti. neq̄simi hostis vicioꝝ aciem pro-
sternētes. liberi 7 expediti xpm̄ dñm s̄t secuti. O
q̄sfelix germanitas: q̄ sacris inherendo eloquijs
nullo potuit interpellari cōtagio. O q̄ gloriōsa
certamis cā. vbi parit coronant̄ q̄s vn⁹ vterus
maternus effudit.

Johānes baptista

multipliciter nominatur: D̄ em̄. p̄p̄ta.
ta. amic⁹ sp̄si. lucerna. angel⁹. vox. be-
lyas. Baptista saluatoris. p̄co iudicis. 7 p̄cur-
sor regis. In p̄p̄ta designat̄ p̄rogatiua cogniti-
onis. In amico sponsi p̄rogatiua dilectōis. In
lucerna ardēti prerogatiua sc̄itatis. In ange-
lo p̄rogatiua virginitatis. In voce prerogatiua
hūilitatis. In helya p̄rogatiua fernozis. In ba-
ptista p̄rogatiua mirabilis honoris. In p̄co-
ne prerogatiua predicatōnis. In p̄cursoꝝe p̄o-
gatiua p̄p̄tōis.

Stiuitas Johan- nis baptiste

ab archangelo gabriele
hoc modo annunciata fuit. David
enim rex sicut habetur in bystoria scolastica. vo-
lens cultum dei ampliare. xxiiij. summos sacer-
dotes instituit. Quoz tamen vnus maior erat
qui princeps sacerdotum dicebatur. Statuit
autem sedecim viros d̄ eleazar. 7 octo de tha-
mar. 7 s̄m sortes dedit vnicuiqz ebdomadā vi-
cis sue. Abyas autem octauam ebdomadā ha-
buit de cuius genere zacharias fuit. Erant aut̄
zacharias 7 vxor eius senes 7 absqz liberis. Cū
ergo zacharias templum domini vt incensū po-
neret ingressus fuisset. 7 multitudo populi de fo-
ris expectaret. apparuit ei gabriel archangelus
Cum autem zacharias in eius visione timeret:
ait angelus. Ne timeas zacharia quoniam ex-
audita est oratio tua. proprium est enim bono-
rum angelozum s̄m qz dicit glosa ex sua visione
territos benigna exhortatione protinus conso-
lari. Contra mali angeli se in lucis āgelos trās-
figurantes. si quos ex sui presentia territorum sen-
ferunt. ampliori eos horrore concutiunt. Annū-
ciat igitur gabriel zacharie se filium biturū cui⁹
nomē iohes esset: qui vinū 7 siceras non biberet
7 an̄ dñm i spū 7 v̄tute helye p̄cederet. Johan-
nes vocat helyas ratōne situs. qz ābo in debto
ratōne victus. quia ābo victu parci. rōe cultus

qz ambo vestitu inculti. Rōe officij qz ābo pcur-
lores: s̄ ille pcursoz iudicij. iste saluatoris. Rōne
zeli qz vtriusqz x̄bū q̄i facula ardebat. Zacha-
rias at̄ p̄sideras suā senectutē z vroz sterilitatē
dubitare cepit z more iudeoz signū ab āgelo r̄-
q̄liuit. Angel⁹ at̄ p̄ eo qz x̄bis suis nō credidit
ipm taciturnitatē plaga p̄cussit. Rōndū at̄ qz
dubitatio p̄suevit fieri. z excusari aliq̄n. p̄tē pro-
missoz magnitudinē. sic legi d̄ abrahā. Lū enīz
dñs sibi. p̄misiſſz qz semē suū terrā chanaā polli-
dēt: dixit ad eū abrahā. Dñe dē vñ scire possū
qz possessor sū eā: Et r̄idēs dñs. sume iqt̄ m̄-
bi vaccaz triennē zc. Aliq̄n p̄tē fragilitatē p̄prie
p̄sideratoz: sic p̄tē i gedēone q̄ ait. Obsecro mi
dñe i q̄ liberabo isrl̄. Ecce familia mea infima ē
i manasse. z ego minim⁹ i domo p̄is mei. z ex h̄ li-
gnū petijt z accepit. Aliq̄n p̄tē nature i polli-
bitatē: sic p̄tē i sara. Lū ei dixisset dñs r̄uertē s̄ ce-
niā ad te z h̄bit sara filius. n̄lit sara p̄ oīstū: di-
xit q̄s iā lenui z dñs me⁹ vetul⁹ ē zc. Quid ē
ḡ qz sol⁹ zacharias ex eo qz dubitauit plagā taci-
turnitatē incurrit: cū ibi eēt z magnitudo. p̄milli-
onis. z p̄sideratō p̄prie fragilitatē. q̄ talē filius se
habituē idignū r̄putabat. z cū h̄ impossibilitas
nat̄ al. Hoc mltiplici d̄ eā factū fuisse putatur.
Dñs fm̄ bedā. qm̄ discredēdo locut⁹ ē. iō silen-
tio plectit. vt taceōdo credē discat. Secūdo qm̄ iō-
mut⁹ effect⁹ ē vt mat⁹ miraculū i nativitate filij
apparēt. Lū eī i nativitate iohis p̄i loq̄la r̄dditur
miraculū miraculo cumulat. Tercō qz p̄gruū fu-
it vt vocē amittēt qm̄ vox nascebat z legi silētū
imponēbat. Q̄to qm̄ ipē a dñō signūz petijt z
ipaz taciturnitatē i signū accepit. Lū at̄ zach-
arias foras ad pplm̄ exisset z cū factū mutū vide-
rēt: cognouit ipō inuēte qz visioz vidissz i tem-
plo. Lōplera at̄ septimana officij sui abijt i domū
suā z p̄cepit elizabēth. z mēlibz. v. se occultavit.
qz sic ibi dic̄ amb. part⁹ sui erubescēbat etatem:
ne i senectute vacasse libidini vidēt. z tñ gaude-
bat sterilitatē carē obprobrio. qz obprobriū est
m̄liēbz n̄ h̄cē p̄miū nuptiaz. p̄tē qd̄ nuptie ce-
lebrat̄ z carnal̄ cou⁹ excusat. Mēse at̄ sexto be-
ata mana q̄ iā dñm̄ p̄cepit p̄gtulās x̄go fecun-
da ablata sterilitate z p̄patis senectuti v̄xit ad
elizabēth. Et cū eā salutasset b̄s iohes iā sp̄s-
cto replet⁹ sensit filii dei v̄ire ad se. z pre gau-
dio i m̄ris vtero exultavit z tripudiat. z motu
salutavit quē voce n̄ potuit. Exultavit ei q̄i ge-
stis salute z dñō suo assurgē. m̄sit ḡ x̄go be-
ata cū coḡta sua tribz mēlibz m̄strās ei. natūqz
puerū suis sc̄tis maibz d̄ tra leuauit: vt b̄i i by-
storia scolastica z q̄li morē gerule officiosissime
pegit. Hic dñi pcursoz b̄s. nouē sp̄s r̄ z sin-
gularit̄ p̄uilegijs claruit. Rā idē angel⁹ q̄ dñm̄

annūciavit ipm̄ annūciavit. In vtero m̄ris exul-
tauit. m̄ dñi ipm̄ a tra leuat. liguas p̄is r̄ferat.
baptisimū p̄m⁹ ordiat. xp̄z indice demōstrat ipz
xp̄m baptizat. ipm̄ p̄ oibz laudat xp̄c. i libro poli-
tis xp̄m v̄tuz p̄nūciat. p̄tē h̄ nouē p̄uilegia vō-
bat ab ipō dñō. p̄p̄a z plusqz p̄p̄a. Lū. q̄re
dicat et plusqz p̄p̄a sic ait p̄p̄e ē b̄nificiū a do-
accipe. Rū qd̄ p̄p̄e ē b̄nificiū baptismatis deo
dare. p̄p̄e ē vt dē d̄ illo p̄p̄et. Dēs p̄p̄e pro-
phetauerit d̄ xp̄o. d̄ ill̄ at̄ p̄p̄atū n̄ ē. Ipe at̄ nō
solū p̄p̄auit d̄ xp̄o s̄ et aliq̄ p̄p̄e p̄p̄auerit d̄ il-
lo. Dēs p̄p̄tōres x̄bi fuerit. iste autem ipa vox.
Quātū at̄ vox proximior x̄bo n̄ tñ x̄bū: tan-
tum iohes p̄p̄inqz xp̄o n̄ tñ xp̄s.

Secunduz ambrosiū

laus iohis ex q̄nqz colligit̄ vt p̄p̄ēdit. s̄. ex pen-
tibz. ex miraculis. ex moribz. ex munē z p̄dicatōne
Laus at̄ p̄tū fm̄ eū d̄ amb. ex q̄nqz manifestat̄.
ait ei sic. Plena laudatō q̄ gen⁹ in moribz. mo-
res i eq̄tate. officij i sacerdotio. factū i m̄adatis.
iudiciū i iustificatōnibz p̄p̄endit.

Secūdo ex miraculis

quoz qd̄a fuerit an̄ eius p̄ceptōz in vtero. s̄. an-
gelica annūciatō. nois impositio. z loq̄le patris
amissio. Quēdā q̄tū ad ei⁹ p̄ceptōz i vtero. s̄.
sup̄naturalis p̄ceptō. eius i vtero sc̄tificatō. z p̄-
p̄betat̄ domi r̄pletō. Quēdā q̄tū ad eius nativ-
tatē ex vtero. s̄. vtriusqz pentis sp̄s p̄p̄al̄ ade-
ptio. qz z mater nomē sc̄uit z p̄ cantici edidit.
Loquele p̄is referatō z sp̄s sc̄i repleto. Cū
z zacharias p̄ eius repletus ē sp̄s sc̄o zc. Am-
bro. respicite iohes q̄nta vis sit in eius vōbulo.
cui⁹ nūcupatō reddit muto vocem. p̄i. plē z pi-
etatē. p̄lo sacerdotē. Dū⁹ em̄ erat tacens lin-
gua. sterilis filio. priuat⁹ officio. at̄ vbi iohes na-
lit̄. fit repēte p̄ p̄p̄a. loq̄le vsuz recipit. plē a
sp̄s sc̄o suscepit. sacerdotem fuerit r̄ coḡsit.

Tercio ex moribus qz

sanctissime vite fuit. de cuius sanctitate dicit cri-
sosto. Conuersatio Iohannis omnium vitam
culpabilem faciebat apparere. Quemadmo-
dum enim si videris albam vestem dicis satis
candida vestis. si x̄o proposueris eam iuxta ni-
uem incipit tibi sordida apparere. z si vere sordi-
da nō est. Sic q̄tū ad p̄p̄atōz iohis ois h̄o v̄-
debat̄ imūd⁹. L⁹ qd̄ sc̄tatis triplex habu-
it testimonij. Dñs a sup̄ celestibz. i. ab ipa trini-
tate. Et primo a patre qui vocat eum angeluz.
mal. ij. Ecce mitto angelum meum zc. angelus
at̄ est nomen officij. nō nature. z iō d̄ angelus

rōne officij ex eo qd oim angeloz officij etercul
se videt. Hūit ei officij seraphin. Inēptat enīz
seraphin ardēs. qz illi nos ardētes faciūt z i dei
amore plus ardēt. z d iohē dī ecclia. Surrexit
belias qz ignis zc. ipe ei vxit in spū z virtute he-
lie. Secdo habuit officij cherubin. Cherubin
ei inēptat pleitudo scie. z iohēs dī lucifer Job
xxvii. ex eo fuit tmin^o nocti. i gñatīe. z inītiū lucē
grē. Tercō hūit officij thronoz. qz officij ē iu-
dicaē. z d iohē dī. qz arguebat herodē: dī. Nō
licz tibi hīe vxorē frīs tui. Qrto hūit officij do-
minatōnū. qd docēt nos erga sbditos dominiū ge-
rē. z iohēs erga sbditos habebat i amore erga
reges i timore. Quito officij pncipatū. qd do-
cēt nos superiores rueren. z iohēs dī se dicebat.
Qui dī fra ē dī fra loqz dī xpo at qd de celo venit
sup oēs zc. Itē c^o nī sū dign^o corngiā calciām
tī solūē. Sexto officij pētatū p qz pates aeree
vl^o hīe arcēt. qz nī potuerit nocē libi iā scīfica-
to. A nob ē arcēbat enīz ad baptisimū pnie nos
disponēbat. Septio officij virtutū p qz sūit mi-
raclā. z bēs iohēs mlta miraclā in seipo oñdit.
Mag^o ei miraclā mel siluestre z locustas edē. pi-
los cameloz idnē z hōdī. Octaūo officij ar-
chāgeloz. qz rucubat maioza sicē a qz spectant
ad nraz rēptōez. cū dicebat. Ecce agn^o dī zc.
Nono officij angeloz qz ānūciabat mīoza: sicē
ea qz spectāt ad mozes vt illud. pniaz agate ap-
propiqbit ei regnū celoz. Itē neminē pcutiatz
zc. Secdo hūit testionū a filio sicē pēz maē. ij.
vbi cū xpc mltiplr z mirabilr pmedat: dī. inē ce-
tera. Inē natos mltiez nī surrexit maioz iohē ba-
ptista. Petri^o damiani. ab illo xbo iohēs sē de-
pōpta pconia p qd sūdāta ē arida. z mouēt sy-
tera z sē p dīta elemēta. Tercō a spūscō p
pēz sūū dicit. Tu puer ppha altissimū vōberis.
Secdo a celestibz. i. ab angel^o sē patz lu. j. vbi
cū angel^o mltiplr pmedabat oñdēs qntē lit di-
gnitatē qd ad deū cū dīc. Erit ei magn^o corā do-
mio. qntē scītatē qd ad seipm. cū sbdit. vinū z li-
cerā nī bibet. z spūscō replebit zc. qntē vtilita-
tis qd ad primū. cū dīc. Et mlros filioz isrl^o puez-
tet zc. Tercō a sbelestibz. i. ad hoibz sicē a pa-
tre sue z vicinis. cū dicebāt. quis putas puer iste
ent zc.

Quarto cōprehēditur

laus iohēs ex munē. Habuit ei munus i statu in
vtero. i. egressu ex vtero. i. mōdi. pgressu. z i mūdi
egressu. In vtero habuit triplex mirabile mu-
nus grē. Prio grām qz in vtero scīficatus fuit.
An fuit an scītus qz natus. hīe. j. Prio qz te
formarē in vtero noui te zc. Secdo grāz qz ppha
re meruit. sicē qz i vtero mris exultās deū adesse

cognouit. An criso. volēs oñdē qualiter fuerit
plurqz ppha. dīc. pphē ē p merito puerfatōis z
hīc pphiam accipe. Nūqd pphē fuit vt prius
fieret. ppha qz homo: Et qz cōsuetudo erat vt
pphē iuugere. Tūc qz bēa xgo Elizabeth
salutauit. xps iohē i ppham inunxit. fm qz dī-
cit criso. i. hēc xba. Ideo xpc fecit mariā saluta-
re elizabeth: vt fmō. pcedēs de vtero mris vbi
habitat dīs. z p aures elizabeth ingressus de-
scēdēt ad iohē vt illic enīz vngeret in ppham.
Tercio grām qua suis meritis mri. pphē spm ē-
didit. An crisost. volēs oñdē qualr fuit plur-
qz ppha ait. Quis pphaz cū esset. ppha. pphaz
facere potuit. Helyas qdem vxit elizē in p-
phetā. nō mī pphetzādī grāz ptulit. Iste autēz
in vtero mris exiliēs: diuini introit^o sciam mat-
ronauit. z os illius xbo p fessiois aperuit: vt c^o
nō videbat psonā cognoscēt dīnitatē: d. And
hoc mihi vt mī domini mei veniat ad me. In
egressu ex vtero habuit triplex mun^o grē. qm oz-
tus eius fuit miraculosus. scīs z iocūd^o. Quia
miraculosus excluditur defectus impotentie. qz
sanctus: reatus culpe. qz iocūdus lamentū mise-
rie. Celebratur autē eius ortus siue natiuitas
fm magm guilbelmum altissiodorēsem triplici
rōne. Prio rōne scīficatōis in vtero. Secū-
do rōne dignitatis in officio. ipse ei tāqz lucifer
venit z eternum gaudium nobis primus nūcia-
uit. Tercō rōne hōcunditatis in ortu suo. Dire-
rat enim angelus z multi in natiuitate eius gau-
debunt. z ideo dignum est vt z nos in natiuita-
te eius gaudeamus. In processu habuit silicē
multiplex munus. In hoc autē patent ei^o ex-
cellētissimā z diuersa munera gratie. quoniam
habuit perfectionem omnium sanctorum. Pā
propheta fuit quando dicit. Qui post me ven-
turus est zc. Plusqz propheta quando christū
digito demonstrauit. Apostolus. quia a dō mis-
sus fuit. Apostolus enim idem est quod missus
Unde fuit homo missus a dō zc. Martir. quia
pro iusticia mortem sustinuit. Confessor. quia
confessus est z non negauit. Virgo. vnde z pro-
pter ipsius virginitatem angelus est appellatus
Malachie. ij. Ecce ego mitto angelum meum
zc. In egressu de mundo habuit triplex mu-
nus. Quia efficitur martir inuictus. Tunc enīz
palmam martirij adeptus est. Dirigitur nunci-
us preciosus. Ipse enim tunc illis qui erant in
limbo preciosum nuncium attulit scilicet dī ad-
uentu christi z redemptione ipsorum. Et colit-
ur exitus gloriozus. Eius enim exitus de omni-
bus qui ad limbum descenderunt specialiter ab
ecclia solēnzat z glīose colitur.

Quinto ex predicatōe

Circa c^o predicatōez āgelus q̄tuor ponit cū dicit
7 mltos filioz isrl' p̄tēt ad dñm deū ipoz. 7 ipe
p̄cedet. Et tāgīt q̄tuor. s. fructū. ordinē. virtutes
7 finē sic i s̄ra p̄tē. Et nōndū q̄ predicatō ioh̄is
trip̄s fuit p̄mēdabil'. Ipe nāq̄ pdicauit feruēt-
ter. efficacit 7 prudēt. Feruēt. cū dicebat ge-
nimia vitupaz. q̄s oñder vob fugē a v̄tura ira
Qui q̄dē feruor fuit inflammāt^o caritate. quia
erat lucerna ardēs: vñ ipe dicit p̄sōa biere. Ido
fuit os meū q̄i gladiū acutū. Informāt^o virtute
q̄i erat lucerna lucēs: vñ ioh̄is. v. Vos militis
ad ioh̄ez 7 ille p̄hibuit testionium v̄tati. Dire-
ctus a discretōe sine sc̄ia: vñ turb 7 publicanis
7 militibz h̄m vniuscuiusq̄ exigētiā pp̄riā legez
dedit. Firm^o p̄stātia: vñ tacōstanter pdicauit q̄
ex h̄ vitā amilit. Hec ei q̄tuor d̄z h̄ie zel^o h̄m q̄
dic̄ berū. zelū tuū islāmet caritas. isormet ver-
tas. regat sc̄ia. 7 firmet p̄stātia. Sec̄do effica-
citer. qm̄ ad pdicātōez c^o mlti p̄ueri s̄. pdica-
uit ei v̄bo p̄ assiduitatē doctrine. 7 exēplo p̄ sc̄i-
tatē vite: pdicauit 7 p̄uertit mēitis 7 oronibz de-
uotis. Tercio prudētē c^o prudētia pdicatō-
nis i t̄mbz fuit. P̄tio i eo q̄ v̄lus fuit p̄minatōni
bz: vt malos ēreret. d. Jā em̄ secus ad radicem
arboris posita ē. Sec̄do p̄militōibz vt bonos al-
licēt. d. P̄cētētiā agite appropiq̄t ei regnū celo-
rū. t̄q̄o moderatōibz: vt mediocres paulatiz ad
p̄fectōez attrahēt. An̄ turbis 7 publicāis 7 mi-
litibz leuia iponebat vt postmodū ad maiora p̄-
ueberēt. turbis vt opa misericōdie facēt. publica-
nis vt se ab alioz appetitū abstinerēt. militibz vt
neminē p̄cuterēt. nullā calūniā facerēt 7 lius s̄ti
p̄d̄ys p̄tēti eēt. Et nōndū q̄ ioh̄. euā. hac
die miguit ad dñm: s̄ eccl̄ia ip̄ius festū i t̄cū die
p̄ x̄pi nātitatē celebrādū i s̄tituit. q̄ tūc e^o eccl̄ia
dedicata fuit. Et solēmitas nātitatē b̄ti ioh̄is ba-
ptiste i suo die r̄māsit. nimirū q̄ h̄ dies ab āge-
lo gaudio nātitatē p̄cursoris autenticatus fuit.
Nō at̄ dōḡtizādū ē q̄ euāgelista baptiste cesse-
rit tāq̄ minor maior. Nō ei decēs est q̄s maior
eoz sit disputare: q̄d et q̄dā exēplo d̄mit^o ē oñ-
sū. Erāt em̄: vt legi: duo doctores theologi q̄z
vñ ioh̄ez baptistā. alē h̄o ioh̄ez euāgelistā p̄re-
bat. Tādē sup̄ h̄ solēni disputatōe indicta: q̄li-
bet vald̄ sollicitus erat auctoritates 7 efficaces
rōnes inuēire q̄bz suū ioh̄ez possz p̄ferre. Adue-
niēte at̄ disputatōis die: q̄libet sc̄toz emulato-
ri suo apparuit. ei q̄z dixit. Bñ p̄cordes sum^o in
celis d̄ nobis n̄ disputetis i t̄ris. T̄cilli sibi adu-
nicē 7 oi p̄plo v̄sioez publicauerūt. 7 dñm b̄ndi-
xerūt. Paul^o hystor̄ioḡp̄b^o longobardoꝝ
romaue eccl̄ie dyacon^o 7 cassinēn. mōcb^o. cū de-

beret q̄dā vice cereū p̄secrare. fances eius: quice
sc̄te s̄. cū p̄us volis cēt. At ḡ vox sibi restituer^t
hymnū. s. Et q̄ant laxis zc. ad bonorē b̄ti Jo.
p̄poluit: vbi in p̄ncipio petit sibi vocē s̄titui. li-
cut 7 zacharie s̄tituta fuit. Ossa mortuorū
aialiū v̄ndeciq̄s collecta i hac die ab aliq̄bz cō-
burūt. L^o duplex est causa vt ait ioh̄es beletb.
Una ē ex antiq̄ institutōis obfūāna. s̄ cremū q̄
dā aialia q̄ dracones vōnt q̄ ilare volāt i aq̄s
natāt. i t̄ra ābulāt. Q̄nq̄z aut̄ dū p̄ aera ambu-
larēt ad libidinē p̄catabāt. 7 i puteis 7 i aq̄s flu-
ualibz sp̄ma iactabāt. 7 inde seq̄bat̄ letal̄ ānus.
Cōtra h̄ ḡ i s̄tō iuctū fuit i mediū vt d̄ ossiū aia-
liū rog^o h̄et. 7 sic t̄lia aialia fum^o fugaret. Et q̄z
i s̄tō maxie h̄ t̄pe siebat. iō i s̄tō adhuc ab aliq̄bz
obseruat. Alia cā ē ad rep̄itādū. q̄ ossa sc̄ti ioh̄-
bānis i lebalte ciuitate ab infidelibz p̄busta fuerūt
Ferūt et̄ facule ardētes. q̄ ioh̄es fuit lucer-
na ardēs 7 lucēs. Et rota v̄tū. q̄: iol t̄ric i circu-
lo descēdit ad significādū q̄ fama ioh̄is q̄ x̄pus
putabat̄ descēdit h̄m q̄ ipe testimoniuū p̄hibuit
di. De optet̄ minui. alū at̄ crescē. Hoc signifi-
catū ē h̄m q̄ dic̄ aug. i eoz ortibz 7 i eoz mortibz
In eoz ortibz. q̄ circa natiuitatē ioh̄is dies in-
cipiūt decrescere. circa natiuitatē x̄pi crescē. Ju-
xta illud: solstitiū decimo x̄pm̄ p̄it atq̄z iohannē
Jtē i eoz mortibz. q̄ corp^o x̄pi i cruce fuit exal-
tatū. corp^o ioh̄is capite mioratū. Refert̄ pau-
lus in hystoria longobardoꝝ q̄ rochari rex ion-
gobardoꝝ iux̄ eccl̄iaz sc̄ti ioh̄is baptiste cū mul-
to ornatu sepult^o fuit. q̄dāz h̄o cupiditate ille-
ctus nocte sepulcrū ap̄iens: abstulit vniuersā.
Cū b̄s ioh̄es apparēs: dixit. Cur ausus fuisti
tangē mibi p̄milluz: eccl̄ia meā decetero ingredi
n̄ valebis. q̄d v̄tq̄ sic eueit. Nā q̄nq̄q̄z predi-
ctā eccl̄iam intrare volebat. q̄li a validissimo pu-
gile guttur e^o feriebat. 7 sic s̄bito retro ruebat.

Ioh̄anes 7 paul^o

p̄micery 7 prepositū p̄stāne filie p̄stā-
tū augusti fuerūt. Eo at̄ t̄pe cū gēs
sc̄itica dacā 7 traciā occuparet. 7 gallicanus
dux romani exercitus p̄tra p̄dictā gentēz m̄ti
deberet. constantiam filiam constantini p̄mer-
cede laboris sibi in vxorem dari petebat. Nō
etiam romani principes instantius fieri postula-
bant. Pater autem plurimum tristabatur sci-
ens filiam suā postq̄z a beata agnete sanata fue-
rat in virginitatis proposito positam facili^o oc-
cidi posse q̄z ad consensum inclinari. Virgo t̄n
de deo p̄fidēs patri p̄sultuit: vt eam sibi sponde-
at cū victor̄ d̄iret. Veritāmē duas filias suas
quas ex vxore defuncta suscep̄at idēz gallican^o.
secū manē p̄mittēt vt p̄ eas mores 7 votum pa-

tris scire possit. Et ipsa duos ppositos suos Johanne ⁊ paulu sibi pcedēt i lpe q̄i maioris firmitatē: rogās deū vt ipm ⁊ filias puerēt. Qd̄ vbi oibz placuit gallicanus assūptis iohē ⁊ paulo ⁊ copioso exercitu p̄ficiscit. s̄ tñ a sciticaz gēte e⁹ exercit⁹ frangit. ⁊ in vrbe traciay ab hostibz oblidet. Tē accedētes iohēs ⁊ paulus eidē dixerūt Fac votū deo celi: ⁊ eris victor: melior q̄s fuisit. Qd̄ cū fecissz iuueis i humeo ferēs crucē statz sibi apparuit ei⁹ dixit. Sume gladiū tuū ⁊ seq̄re me. Quē ille accipiēs per media caltra iuit. ⁊ ad regē vsqz deueniēs. illūqz occidēs: solo timore vniuersū exercitū s̄bugauit. ⁊ romanis tributarios fecit. Duo q̄z milites armati eidē apparētes eū bicinde p̄firmabāt. Fact⁹ igit xpianus romā redijt. ⁊ cū m̄lto honore suscept⁹ rogauit augulū vt sibi indulgēt: si filiā mīme desponsaret eo q̄ decetero xpo p̄tinēt viuē p̄ponēt. Qd̄ cū augusto plurimū placuisset. ⁊ due filie gallicani a p̄stātia x̄gie ad xpm p̄sle eēt: ip̄e gallicanus ducatu cellit. ⁊ oia paupibz tribuēs xpo cū alijs suis dii pauprate huiuit. M̄lta at̄ miracula faciebat. ita vt solo visu demōes d̄ obfessis corpibz effugaret. H̄ sacre opiniōis fama i toto orbe trax̄ intātū excreuit vt ab oriēte ⁊ occidente veniētes vidēt viz. ex patricio p̄sule lauātē pedes paup̄ez. ponētē mesā. aquā maibz effūdentē. lāguētibz sollicite m̄strātē. ⁊ cetera sc̄te v̄nitutis officia exhibētē. Cōstātino igit defuncto cōstātī⁹ p̄stātini magni filius: arriana heresi dep̄uat⁹ imperiū genuit. Verū cū p̄stātī⁹ ff̄ p̄stantini duos filios. s̄ gallū ⁊ iulianū reliq̄isset. p̄stātī⁹ impator: dictū gallū cesarē fecit. ⁊ p̄ indeā s̄belantē misit. Quē tñ postmodū inēfec. Iulian⁹ x̄o timēs ne exēplo fratris a p̄stātio p̄imēt: monasteriū ingressus ē vbi magnā religiōem simulās lector: ordinat⁹ ē. q̄ p̄ maleficū demōnē p̄siliuit: n̄sū accipiēs q̄ ad impiū s̄blimādus eēt. H̄ aliq̄d̄ tps̄ vigētibz aliq̄bz negocijs p̄stātī⁹ iulianū cesarē fecit. ⁊ ipm in galliā destinauit: qui oia strēnue agebat. Mortuo at̄: vt d̄ctm̄ ē: cōstātio. ⁊ iuliano apostata i impiū a cōstātio s̄blimato: iussit iulian⁹: vt gallican⁹ aut d̄ys imolaret aut abscedēt. T̄aro em̄ viro n̄ audebat necē inferre. Ille igit alexādriā p̄rexit. ⁊ ab ifidelibz p̄cor: trāsfusus martirij coronā p̄cepit. At iulian⁹ captus cupiditate sacnlega: auariciā suā euāgelij testimo colorabat. Nā facultates a xpianis auferēs dicebat. xpc̄ vester dic̄ i euāgelio. Qui n̄ renūciauent oibz que possidet n̄ p̄t eē me⁹ discipulus. Audiēs igit q̄ iohēs ⁊ paul⁹ ex opibz q̄s x̄go p̄stātia reliq̄rat: xpianos paupes sustētabāt: māclauit eis dē q̄ sic p̄stātino ita q̄z ⁊ sibi

adherere debēt. At illi dixerūt. Dū gliosi impatores p̄stantinus ⁊ filius eius p̄stātī⁹ se eē suos xp̄i gliabant: nos famulabamur eis dēz. Tu x̄o q̄ religionē plenā p̄tutibz reliquisti a te oīno recessimus ⁊ tibi obedire p̄tēnimus. Quibz iulianus māclauit. Ego in ecclia clericatus obtinui. ⁊ si voluisset ad p̄mū ecclie statū p̄uenissem: s̄ p̄siterās vanū esse inercā sectari ⁊ ocū: militie animū dedi. d̄ysqz sacrificās eoz suffragijs impiuz obtinui. Cū vos i aula regia nutriti: n̄ debetis lateri meo deesse vt p̄mos vos i palacio meo habeā. Q̄ si a vobis p̄tēptus fuero agā necesse est vt p̄tēni n̄ possim. Qui m̄dētes dixerūt. Deus tibi p̄ponēs minas mas nequaqz timem⁹. ne dei eterni inimicicias incurramus. Ad s̄ iulian⁹ Si infra decem dies vltra ad me venire contempseritis: coacti postmodum facietis. quod sponte facere non curatis. Cui sancti responderunt. Jam decem dies pretenisse estima miser. ⁊ hodie facito quod tunc te facturum esse minaris. Quibus iulianus. Putatis ne q̄ martires vos faciant xpiani: nisi mibi consenseritis puniā vos non vt martires sed vt publicos hostes. Tunc iohannes ⁊ paulus per totos decēz dies elemosinis insistentes. omnia sua pauperibus erogabant. Decima autem die missus est ad eos terentianus. qui dixit eis. Dominus noster iulianus statūculum aureum iouis ad vos misit: vt eidez thura incendatis: alioquin ambo simul p̄ibitis. Cui sancti dixerunt. Si tuus d̄ns est iulianus habeto pacem cum illo: nobis autem non ē alius nisi d̄ns ihs xp̄s. Tunc iussit eos occulte decollari. ⁊ in fouea intra domum sepeliri. famam faciens q̄ in exiliuz essent missi. Post hoc filius therentiani a demone arripitur. ⁊ intra domuz clamare cepit. q̄ a demone v̄reretur. Quod v̄dens therentianus: scelus confitetur. ⁊ christianus efficitur. Passio sanctorum ab eo conscribitur. ⁊ eius filius liberatur. Passi sunt autem circa annum domini tricentesimum sexagesimū quartum. Refert gregorius in omelia euāgelij. Si quis vult venire post me zc. q̄ quedaz matrona dum ecclesiam istozum martirum frequentius visitaret. ⁊ die quadam inde rediret. duos stantes monachos sub peregrino habitu inuenit: quos peregrinos credens elemosinam ipsis dari p̄cepit. Sed priusq̄ dispensator eis ad largiendum appropinquasset. astiterūt ei vicinius. ⁊ dixerunt. Tu nos modo visitas: nos te in die iudicij requiremus. ⁊ quicquid poterim⁹ tibi p̄stābim⁹. Quo dicto ab oculis e⁹ ablatis s̄ Sanctus Ambrosius de his martiribus in p̄fatione sic dicit. Beati martires Johan-

nes 7 paul⁹ veracit⁹ ipseuerit: qd⁹ dauidica voce
di. Ecce q⁹ donu⁹ 7 q⁹ iocudu⁹ hitare fr⁹es i vnum
Nalcedi lege p⁹sortes. fideli societate p⁹incti. pal
siois eq⁹litate p⁹siles i vno sp⁹ d⁹no glioli.

Eo papa vt i mi

racul⁹ b⁹re x⁹gnis legi d⁹ i ecclia sc⁹e
marie maioris i die d⁹nce i⁹surrecto
nis missa celebraret. 7 d⁹ fideles p⁹ ordiez p⁹ica
ret. 7 q⁹da m⁹ona manu⁹ ei⁹ ofclata fuisset: ex b⁹i
cu⁹ rebem⁹es carnis t⁹ptato i⁹surrexit. At vir dei
i semetipm⁹ seuillim⁹ vltor⁹ i⁹surgit. 7 eod⁹e die ma
nu⁹ se sc⁹adalisate occulte penit⁹ amputauit. 7 a
se reiecit. Interea murmur oriebat⁹ i p⁹lo: cur su
mus p⁹ntifex dina more solito n⁹ celebraret. Luc
leo ad b⁹az x⁹gies se p⁹ntit. 7 e⁹ p⁹uidetie tot⁹ se
p⁹misit. Luc illa p⁹tinuo sibi astitit 7 manu⁹ illi su
is sc⁹issimis maib⁹ i⁹stituit 7 p⁹firmavit: iub⁹es vt
p⁹cederet 7 filio suo sacrificiu⁹ imolaret. Leo ig⁹
oi p⁹lo q⁹d sibi p⁹ter gerit p⁹dicauit. 7 manu⁹ i⁹stitu
ta oib⁹ euidenter ondit. Hic calcedonen⁹ p⁹cliu⁹
celebrauit: solas x⁹gies velari ibid⁹e i⁹stituit. Ibi
et statut⁹ fuit: vt x⁹go maria m⁹r dei appellaret.

Eo q⁹ tpe attila italiã deua⁹stabat. ig⁹ sc⁹us
leo in ecclia ap⁹loz trib⁹ dieb⁹ 7 trib⁹ noctib⁹ oio
ni vacas: p⁹ b⁹ dixit ad suos. Qui vult me seq⁹ i⁹e
quat. L⁹ ig⁹ ad attila appropiq⁹isset: ille vt bea
tu⁹ leone⁹ vidit d⁹ eq⁹ desc⁹edit eu⁹iq⁹ pedib⁹. pu
lut⁹: rogauit vt pet⁹et q⁹eq⁹ vellet. q⁹ pet⁹ vt ab
italia disced⁹et. 7 captiuos r⁹laxaret. Et d⁹ argu
eret a suis q⁹ triu⁹phator orbis a sacerdote vict⁹
e⁹t. m⁹dit: p⁹uidi mibi 7 vob⁹. Audi em⁹ a dextris
ei⁹ fortissim⁹ milit⁹e euagiato gladio stant⁹: mi
biq⁹ dic⁹et. Qui huic paruer⁹ cu⁹ oib⁹ tuis iteri
bis. Cu⁹ b⁹us leo eplaz ad fabianu⁹ ep⁹m p⁹tra
tinopolitan⁹. aduersu⁹ eutrichiu⁹ 7 nestroniu⁹ scri
psisset sup⁹ sepulcr⁹u⁹ b⁹i petri ipaz posuit. 7 ieiun
ijs 7 oioib⁹ insist⁹es dixit. Quicqd⁹ i hac epla
vt h⁹ errauit: tu: cui ecclia p⁹missa e⁹: corrige 7 em⁹
da. Et p⁹ dies. xl. orati illi pet⁹ apparuit dic⁹es
Legi et em⁹daui. Accipiesq⁹ leo eplaz. iueit eaz
maib⁹ apli correctã 7 em⁹datã: als et sepulcro
b⁹i petri. xl. dieb⁹ ieiunijs 7 oioib⁹ leo astitit: ob
secras vt suoz p⁹cto⁹z venia⁹ i⁹petret. Cui petrus
apparens dixit. Depcat⁹ su⁹ p⁹te d⁹nm 7 oia pec
cata tua dimisit. Solu⁹m⁹ d⁹ manu⁹ i⁹positioe
tebes igni. i. si b⁹n⁹ siue alit⁹ alicui man⁹ i⁹posueris
exiger⁹. Obijt circa an⁹u⁹ d⁹ni. cccclx.

Etrus trinomius

extitit. Vot⁹ ei sym⁹o bariona. Sym⁹o
interptat⁹ obedi⁹es vl⁹ pon⁹es tristicia. Bariona
fil⁹ colube. bar ligua syra fil⁹. iona hebraice co
luba. Fuit ei obedi⁹es q⁹n⁹ x⁹pc cu⁹ v⁹dit. q⁹ ad vni

us iussiois voc⁹e d⁹no obediuit pon⁹es tristiciam
q⁹n⁹ x⁹pm negauit. q⁹ egressus foras fleuit amare.
Fili⁹ colube. q⁹ do simplici int⁹etone huiuit. Se
cundo votus e cephas q⁹ int⁹ptat⁹ caput vl⁹ p⁹c
vl⁹ icrepas ore. Caput roe p⁹ncipat⁹ i⁹ flatoe. pe
tra roe firmitatis i⁹ passioe. Incepas ore roe co
stane in p⁹dicatoe. Lerc⁹o vot⁹ e petr⁹ q⁹ int⁹pt
tat agnosc⁹es vl⁹ discalcias vl⁹ dissolu⁹es. Agno
sc⁹es. q⁹ x⁹pi dimitat⁹ agnouit cu⁹ dixit. tu es x⁹pus
fili⁹ dei viui. Discalcias. q⁹ pedes affectu⁹ luoz
ab oi ope mortuo 7 t⁹reno discalciauit cu⁹ dixit.
Ecce nos reliqm⁹ oia zc. Et vicia p⁹cto⁹z a nob⁹
dissoluit. 7 b⁹ p⁹ clau⁹es q⁹s a d⁹no accepit. H⁹uit
at⁹ triplex cognom⁹e. Dicit⁹ ei sym⁹o iohana. q⁹
int⁹ptat⁹ d⁹ni pulcritudo. sec⁹undo sym⁹o iohis q⁹
interptat⁹: cui donatu⁹ e. t⁹cio sym⁹o bariona q⁹ i
terptat⁹ filius columbe. p⁹ q⁹ d⁹at itelligi q⁹ ipse
h⁹uit pulcritudiez mo⁹z dona x⁹tutu⁹. habudana
lacrimaz: q⁹ coluba h⁹z gemutu⁹. p⁹ catu⁹. Ist⁹ at⁹
nom⁹e petr⁹: ihs p⁹rio sibi impon⁹edu⁹. p⁹misit. cu⁹
dixit iohis. i. Tu vocaberis cephas q⁹ int⁹pra
tur petrus. Sec⁹undo. p⁹missuz imposuit sic dicit
mar. iij. imposuit symoni nomen petrus. Lerc⁹o
impositu⁹ p⁹firmavit: cu⁹ dixit mat. xvi. Et ego di
co tibi q⁹ tu es petrus. 7 sup⁹ hac petrã edifica
bo eccliam meã. L⁹ martinu⁹ marcellus lin⁹ pa
pa egesippus 7 leo papa scripserit.

Etrus apostolus

inter ceteros 7 supra ceteros aposto
los maioris feruoris extitit. Nam et
scire domini proditorum voluit. q⁹ vt dicit au
gustin⁹. Si cum sciuisset dentibus discerpisset.
7 ob hoc dominus proditores suum nominare
nolebat. quia vt ait Crisosto. si ipsum nomina
set. petrus continuo surrexisset. 7 ipm⁹ protin⁹
trucidasset. Hic super mare ad dominuz am
bulauit. in domini transfiguratione 7 puelle su
scitatione a deo electus fuit. Staterem in ore pi
scis inuenit. clau⁹es regni celo⁹z a d⁹no accepit. pa
scendas oues a x⁹po suscepit. tria milia hominu⁹
in penthecostes sua predicatione couertit. ana
nie 7 saphire mortem predixit. Eneam parali
ticu⁹ curauit. corneliu⁹ baptizauit. tabita susci
tauit. ymbra sui corpis infirmos sanauit. 7 ab he
rode icarceratur sed ab angelo liberatur. Qua
lis autem eius cibus vl⁹ indumentum fuerit: ip⁹e
hoc in libro clementis testatur. Panis inqt⁹ so
lus mihi cum oluis. 7 raro cum olenibus i⁹su e⁹.
indumentum at⁹ hoc est mihi q⁹ vides. tunica
cu⁹ pallio. 7 b⁹ habens nihil aliud requiro. Fert⁹
q⁹ quia in sinu sp⁹ sudarium portabat. q⁹ crebro
flu⁹etes lacrimas tergebat. q⁹ q⁹n⁹ dulcis allocu
tionis 7 p⁹ntie d⁹ni memor erat pre nimio amo

nis dulcedie lacrimas p̄tinē n̄ poterat. Quā etiā culpā negatōis ad memoriā reducebat vberimas lacrimas emittebat. Quā adeo i p̄suetudie hūit flere: vt ei⁹ facies tō adusta lacrimis vidēt sic diē clemēs. Idē et diē q̄ audito i nocte galli cātū ad oīes surgē p̄sueuerat: tē silr ad flētū p̄ rīpe p̄sueuit. Refert q̄s clemēs h̄m q̄ i eccl̄ialitica hystoria iuēt. q̄ cū vxor: petri ad passiōz du ceret: petr⁹ ingēti gaudio exultauit ac eā pp̄rio vocās noīe p̄ eā clamauit. O p̄iūx mēnto dñi.

Quadā vice dñi petr⁹ ap̄ls duos d̄ discipul⁹ suis misisset ad p̄dicadū. dñi viginti dietas misset vn⁹ illoz defūct⁹ ē: alē h̄o ad petrū redijt. 7 qd̄ acciderat nūciauit. Hic dñi fuisse b̄s marcialis. vt h̄m q̄sdā b̄s mañ⁹. Alibi legi q̄ p̄im⁹ fuit b̄s frōco. soci⁹ q̄ defūct⁹ ē fuit p̄lbit georgius. Tē petr⁹ suū baculū sibi t̄didit p̄cipiēs vt ad so ciū p̄gēt. 7 eū sup̄ illū ponēt. Qd̄ cū fecisset ille q̄ iā p̄. xl. dies iacebat mortu⁹ p̄tin⁹ surrexit viii⁹.

Eo tēpe erat i hierlm̄ qdā mag⁹ noīe symō: q̄ se p̄mā x̄itātē dicebat. 7 sibi credētes p̄petuos effici asserebat. 7 nlla sibi ip̄sibilia dicebat. Legi et i libro clemētis ip̄s dixisse. adorabor: vt te⁹. publice d̄mis donabor: honorib⁹. 7 qc̄quid voluero facē potero. Aliqñ cū mī mea rachel in bēt me exire ad cāpū vt meterē: ego falcē vidēs positā p̄cepi falcē vt p̄ se metēt 7 messuit. decuplo āplī⁹ cetēs. Addidit q̄s 7 h̄m q̄ diē h̄io. Ego sū h̄mo di. ego speciosus. ego pacit⁹. ego oipotēs. ego oīa di. Serpentes q̄s eneas faciebat se mouē. Statuas eneas 7 lapides idē. 7 canes cātare. Hic igit: vt linus ait: volēs disputāe cū petro. 7 oñdē q̄ te⁹ eēt: statuta die x̄it ad locum certamis 7 altantib⁹ petrus dixit. Pax vobis fr̄s q̄ x̄itātē amat. Cui symō. Nos tua pace opus n̄ h̄emus. si ei par sit 7 p̄cordia: ad incēndā x̄itātē nihil p̄ficē poterim⁹. h̄nt ei int̄ se pacē latrones: p̄p̄ qd̄ noli inuocare pacem s̄ pugnā. duob⁹ ei dimicātib⁹ tūc erit pax cū alē fuerit sup̄at⁹. Et petr⁹. Cur times audire pacē. ex p̄ctis ei bella nascūt. vbi at p̄ctz n̄ sit: pax ē. In disputatōe x̄itas. i opib⁹ iusticia inuēt. Et symō. nihil dicis s̄ ego oñdā tibi mox deitat. mee potētia: vt repēte adores me. Ego sū p̄ria veritas 7 possū volare p̄ aera. nouas arbores facere lapides i panē mutare. in igne sine lesiōe durare 7 oīa q̄ volo possū facē. Cōt̄ hūc igit petr⁹ disputabat 7 oīa e⁹ maleficia detegebat. Tē symō vidēs q̄ petro n̄ posse resistē. oēs libros sue magice artis ne forte mag⁹ p̄dēt i mare p̄iecit. 7 romā vt ibi te⁹ habeat p̄rexit. Qd̄ vbi petr⁹ cōperit: ip̄m inseq̄. 7 romā vsq̄ p̄ficiscit. Quarto ḡano claudij impatoris petr⁹ romā applicuit. 7 ibi ānis. xxv. sedit. Et duos ep̄os: linū 7 cle-

tū sibi coadiutores: vt ait iohēs belet̄h: vnū exē muros vrbis aliū int̄ ordiauit. P̄dicatōni at̄ insitēs: multos ad fidē p̄uertebat. 7 i firmos q̄ plurimos curabat: sed in p̄dicatōe sua semp̄ laudās 7 p̄ferens castitatē. quatuor p̄cubias agrippe p̄fecti adeo p̄uertit q̄ ad p̄fectū redire vitēni us recularēt. Quā irat⁹ p̄fect⁹ aduersus petrus occasione querebat. P̄ h̄ apparuit dñs petro d. Symō 7 nero p̄ te cogitāt: s̄ ne timeas. qz tecū sū vt eruas te. 7 dabo tibi h̄i mei pauli solaciū: q̄ cras romā ingredit. Sciens igit petrus: vt ait lin⁹: qz velox eēt depositō tabnaculi sui i p̄uētū fratru possē: manū clemētis app̄rehēdit. 7 eū i ep̄m ordiauit. 7 i cathedra loco sui sedere coegit. P̄ h̄ paulus sic dñs p̄dixerat romā venit. 7 cū petro x̄p̄m p̄dicare cepit. Symō at̄ magus intantū a nerone amabat. q̄ vite ei⁹ 7 lalutis 7 totius ciuitatis cultos sine dubio putabatur. Quadā at̄ die: sic dicit leo papa: dñi āte neronem astaret: eius effigies s̄bito mutabatur 7 modo senior: modo adolēscētiōz videbatur. Qd̄ cū videret nero: verum hunc esse filiu⁹ dei c̄riabat. Dixitq̄ symō mag⁹ neroni. sicut idem refert. At scias optie impator. me dei filiū esse: iube me decollari. 7 die scia resurgā. P̄recepit igit nero carnifici vt eū decollare debēt. q̄ cū putaret se decollare symonē decollauit arietem. Symon autem arte magica illesus euasit 7 arietis membra colligens ea abscondit. 7 trib⁹ dieb⁹ se occultauit. sanguis autem arietis ibidem congelatus remansit. Die autem tercio oñdit se neroni: dicens. Fac sanguinem meum qui effusus ē extergi. quia ecce ego qui decollatus fueram sicut promisi die tercia resurrexi. Quem nero videns obstupuit 7 ipsum verus dei filium esse putauit. hec leo. Aliquando etiam cum in clauis cum nerone esset: demon in eius specie foris populo loquebatur. Deniqz romā in tanta veneratione cum habuerunt. q̄ eidem imaginem fecerunt. 7 hunc titulum superscripserunt. Symoni deo sancto. Petrus autem 7 paulus: vt leo testat: ad neronem introierūt 7 oīa e⁹ maleficia detegebant. Addidit q̄s petrus q̄ sicut i x̄p̄o sunt due substantie. s̄ dei 7 hominis. sic 7 in isto mago sunt due substantie. s̄ hoīs 7 dyaboli. Dixitqz symon: vt testatur s̄ctus mercellus 7 leo: Ne diutius hunc patiar inimicū. p̄cipiaz angelis meis vt vindicent me de isto. Cui petr⁹ Angelos tuos non timeo: sed ipsi me timēt. Nero dixit. Non times Symonem qui diuinitatem suam rebus affirmat. Cui Petrus. Si diuinitas est in ipso. dicat nunc mihi quid cogito: vel quid facio. Quam cogitationē meam prius aurbus tuis insinugare volo. vt non

IMMOLE...
audeat mentiri. **P**ero dixit accede huc et dic mihi quod cogitas. **P**etrus autem accedens secreto dixit. **I**nbe mihi panem orideaceum afferni. et occulte dari: quod cum allatum fuisset. et petrus illum benedixisset. et submanica abscedisset: dixit. **D**icat mihi symon quod teum fecit: quod sit cogitatum. quod dictum. et quod sit factum. **R**espondit symon. **P**etrus magister dicat quod cogito ego. **D**ixitque petrus. **Q**uid cogitet symon me laire docebo: dum quod cogitauerit fecero. tunc symon indignatus clamauit. **P**rocedat canes magni et teuerent eum. **E**t subito canes maximi apparuerunt. et in petrum impetum fecerunt. **I**lle vero panem benedictum obtulit. et subito ipsos in fugam peruenit. tunc dixit ad nerone petrus. **E**cce ostendi me nosse quod tu me cogitauerat symon. non verbis sed factis. **N**am quod promiserat tu me angelos uenturos: exhibuit canes: ut ostendat se diuos angelos non habere sed caninos. **D**ixit symon. **A**udite petre et paulus: si habet vobis nihil possiu facere: veniemus ubi oportet me vos iudicare. ego autem modo vobis parco. **H**ic leo. **T**unc symon: ut ait egesippus et linus in superbia elatus ausus est iactare quod possit mortuos suscitare. **E**t accidit ut quodam inueis moreret. vocatisque petro et symone. habere oes de voluntate symonis suam firmauerunt: ut ille occideret quod mortuos suscitare non possit. **S**ymon igitur dum super mortuum suas incantationes faceret: visus est a circumstantibus caput agitare defuncti. **T**unc oes exclamantes petrum lapidare volebant. **P**etrus autem vix impato silentio dixit. si vivit defunctus surgat. ambulet et loquatur. **A**lio quando sciat fantasma esse. quod caput mortui promouetur. separet symon a lectulo: ut plene ficta diaboli tenuderit. **S**eparat igitur symon a lectulo et puer immodice remansit. **P**etrus autem a longe stans. et oratione facta exclamauit. **D**e. **A**dolenscens: in nomine ihesu christi nazareni crucifixi surge. et statim viuus surrexit et ambulauit. **T**unc autem populus velle symonem lapidare. ait petrus. satis est illi ad penam quod se in suis artibus agnoscit superatum. magister autem noster nos docuit ut pro malis bona reddamus. **D**ixit autem symon: scitote vos petre et paulus. non vobis pertigit quod cupitis: ut martino vos digner coronare: quod miderunt. **A**duciat nobis quod cupimus tibi autem nunquam bene sit: quodcumque loqueris metris. **T**unc symon: ut ait sanctus marcellus: iuit ad domum marcelli discipuli eius. ligauitque maximum canem ad ostium eius domus. **D**e. **N**unc videbo si petrus quod ad te venire presuevit ingredi poterit. **P**etrus paululum venit petrus. et facto signo crucis canem soluit. **C**anis autem omnibus alijs blandus: solum symonem persequebatur: quod apprehendens eum ad terram subter se dicebat et eum stragulare volebat. **A**ccurrens autem petrus cani clamauit: ne ei noceret. et canis quod de corpore eius non lesit: sed vestes adeo lacerauit ut ille nudus penitus remaneret. **P**opulus autem eius et marie pueri filii cum cane tandem post eum currebant: donec illum qui lupum de ci-

uitate fugarent. **L**eo obprobrium pudore non ferens per annum nunquam apparuit. **M**arcellus autem habere miracula videns deiceps petro adhaesit. **P**ostea autem symon rediens: iterum in neronis amicitiam est receptus. **S**ymon igitur: ut refert leo: populum perlocutus et se a galileis grauius offensum prohibuit. et idcirco quod tuen lolebat se deserere velle dixit. et die statum quod in celum deberet ascendere. quod non dignabatur in terris amplius habitare. **S**taturus igitur die turri excelsam vel secundum linum capitolium ascendit. et inde se deiiciens coronatus lauro volare cepit. **D**ixit autem paulus ad petrum. **D**eum est orare et tuum est impare. **D**ixitque nero. **V**erax est homo: vos autem seductores estis. **P**etrus autem dixit ad paulum. **P**aulus erige caput et vide. **L**unus eleuasset caput et vidisset symonem volantem. dixit ad petrum. **P**etre quod cessas perire quod cepisti. iam enim vocat nos dominus. **T**unc petrus ait. **A**diuro vos angeli sathane quod eum in aera fertis. per dominum nostrum ihesum christum: ut ipsum amplius non feratis sed corruere dimittatis. et continuo dimissus corruit. et fractis ceruicibus expirauit. **A**udiens vero nero tale virum se perdidit se doluit. **D**ixitque apostolus. suspecto animo me fecistis: propterea malo exemplo vos perdidistis. **H**ic leo. **D**editque eos in manu paulini viri clarissimi. et paulinus tradidit eos in custodia mamertini: sed cura militum. pcessi et martiniani: quos tamen milites petrus ad fide peruenit. **U**nus carcerem aperuerunt et eos libereros dimiserunt. **Q**uapropter paulinus per passionem apostolorum pcessum et martinianum accersiu. et per petro quod christiani essent: capite celsi se. **R**ogabat ergo fratres petrum: ut inde discederet. et cum discedere nollet: tandem precibus victus abscessit. et cum venisset ad portam: ut leo et linus testantur: ad locum ubi nunc de sancta maria ad passus: vidit christum sibi occurrere. et ait. **D**omine quod vadis: quod respondit. **V**enio romam iterum crucifigi. **C**ui petrus. **D**omine iterum crucifigis: **C**ui dominus. etiam petrus vero ait. **E**rgo domine reuertar ut tecum crucifigam. **H**is dictis dominus vidente petro et lacrimante in celum ascendit. **Q**uod dum de sua passione dictum intelligeret: rediit. **L**unus hoc fratribus retulisset: a ministris neronis capitur et prefecto agrippe presentatur. **F**actaque est eius facies sicut sol ut ait linus. **C**ui dixit. **T**u ne es ille qui in plebibus et mulierculis quas a thoro virorum sepas gloriaris. **Q**ues apostolus increpans. dicebat se in cruce domini gloriari. **T**unc petrus tanquam alienigena iussus est crucifigi. **P**aulus vero quia cuius erat romanus iussus est capite truncari.

De hac autem sententia in ipsos data. dicit dyonysius in epistola ad thimotheum de morte pauli in hec verba. **O** frater mi thimothee. si vidisses agones summationis ipsorum. defcalles quidem pre tristitia et dolore. **Q**uis non fieret

De sancto petro

illa hora quā p̄ceptū sn̄ie egressū in eos ē. vt petr⁹
sc̄ crucifigeret. 7 paul⁹ decollaret. Vidisses tūc
turbas gētiliū 7 indeoz p̄cutiētes eos. 7 expuen-
tes i facies eoz. Adueniēte at̄ terribili tpe p̄suma-
tōis ip̄oz: cū separent abinnicē: ligauerūt colūnas
mōi n̄ vtiq; absq; s̄m̄ gemutu 7 plozatu. Tūc iqt̄
paul⁹ petro. Pax tecū s̄dam̄tū eccl̄iaz. 7 pastoz
om̄iū 7 agnoz xp̄i. Petr⁹ ait ad paulū. Uade in
pace p̄dicatoz bonoz mox. mediator 7 dux salu-
tis iustoz. Cū aut̄ elongassent eos abinnicē: secu-
t⁹ s̄m̄ m̄gr̄m̄ meū. Nō em̄ in eodē loco occiderunt
eos. hec dyonisi⁹. Petr⁹ at̄ (vt leo 7 marcell⁹
testant) dū venisset ad crucē ait. Quā dñs meus
de celo ad terrā descēdit: recta cruce sublimat⁹ est
De aut̄ quē d̄ terra ad celū vocare dignat⁹: crux
mea caput meū i terra d̄z oñdere 7 pedes ad celū
dirigere. Ergo q̄ nō sū dign⁹ ita i cruce eē vt do-
min⁹ me⁹ cruce meam girare. 7 capite dimisso me
crucifigite. Tūc illi crucē vertit 7 pedes sursum.
man⁹ aut̄ deoz sū fixit. Tūc p̄p̄s furore repletus
volebat neronem 7 p̄fectum occidere et apostolū
liberare. Qui eos rogauit ne passionē suam im-
pedire deberent. Dñs aut̄ (vt ait egesipp⁹ 7 lin⁹)
apuit oculos eoz q̄ ibi flebant. 7 viderunt ange-
los stantes cū coronis de floribz rosaz 7 liliorum.
7 petrum in cruce stantē cū eis 7 libzū a xp̄o acci-
pientem: et ea verba q̄ loquebat̄ ibi legētē. Tūc
petrus (vt testat̄ idē egesipp⁹) d̄ cruce dicere cepit.
Te dñe imitari optaui. s̄ r̄ct⁹ crucifigi n̄ vsur-
pauī. Tu semper rectus excelsus 7 altus. Nos p̄-
mi homis filij qui caput suū dimiserūt i terrā: cui⁹
lapsū significat sp̄s generatōis humane: sic em̄
nascimur vt pr̄m̄ in terram videamur effundi.
Mutata q̄z conditōe vt s̄ putet mūd⁹ dextrū qd̄
p̄stat eē sinistrū. Tu dñe mihi om̄ia es. totum qd̄
es. tu mihi totū 7 nihil aliud nisi tu solus. gratias
tibi ago sp̄i toto: quo viuo: q̄ te itelligo: q̄ in t̄pel-
lo. Ubi due alie rōes tāgunt̄ q̄re rect⁹ noluit cru-
cifigi. Vidensq; petr⁹ q̄ fideles gl̄iam suā vidis-
sent: gr̄as agens: deo fideles p̄medās sp̄m̄ emisit
Tūc marcell⁹ et apule⁹ fr̄es discipuli ei⁹. eum de
cruce de posuerunt: 7 diuersis condiētes aroma-
tibz sepelierūt. Isidorus in libro de ortu 7 obi-
tu sc̄toz sic ait. Petrus postq; anthiocenā s̄da-
uit eccl̄iaz: sub claudio cesare s̄ simonez magum
romā p̄git ibiq; p̄dicans euangeliū. xxv. ānis ei⁹
de vrbis pontificatū tenuit. tricesimo aut̄ sexto ā-
no a passione dñi a nerone deorsū vt ip̄e voluit:
crucifig⁹ est. hec ysid⁹. In ip̄o aut̄ die petrus et
paulus dyonisi⁹ apparuerūt. s̄m̄ qd̄ ip̄e ait in p̄-
dicta eplā in hec verba. Attēde miraculū. vide p̄-
digiū frater mi thimothee. diei victimationis ip̄-
sozum. Nam p̄sto suū in tēpore sepatōis ip̄sozum
Post mortem aut̄ illoz vidi eos innicē manu ad

apostolo Fo. lxxiii.

manū intrātes portas vrbis. 7 indutos vestes lui-
ositatis: vel veste lumis 7 coronis claritatis 7 luc-
ornatos. hec dyonisi⁹. Nō aut̄ impunit⁹ nō ex-
titit sup̄ h̄ scelere 7 alijs q̄ cōmisit. Nā māu p̄pria
se pemit. Quoz scelez hic aliq̄ breuiter iseram⁹
Cū seneca m̄gr̄ su⁹ (vt in quadā hystoria licet
apocrip̄ba legit⁹) p̄dignā mercedē laboris sui spe-
raret: iussit nero ip̄m eligere i cuius arboris ramo
suspendiū affectaret. dicēs q̄ h̄ p̄miū laboris sui
ab eo receptur⁹ esset. Cū aut̄ seneca req̄reret. vn-
de h̄ mortē supplicii meruisset: accutū gladiū sup̄
e⁹ verticē crebro vibrari fecit. Seneca at̄ nutu ca-
pitis minātū gladio cedebat. vebement̄ timēs pi-
clitari mortis piculo. Cui nero ait. m̄gr̄ vt qd̄ nu-
tu capitis minātū gladio cedis: Cui seneca r̄ndit
Hō sum: 7 iō mortē vereor 7 inuit⁹ morior. Cui
nero ait. Sic ego adhuc te metuo vt puer metue-
re p̄sueui. Quare te viuēte q̄ete nō potero viue-
re. Dixitq; seneca. Si me mori necesse est: saltem
mibi cōcede vt qd̄ voluero eligā gen⁹ mortē. Cui
nero. Festinus eligas. tm̄ mori ne differas. tunc se-
neca balneo in aq̄ facto: in vtroq; brachio sibi mi-
nuī fecit: 7 sic nimio sāguinis fluxu ibidez vitā fini-
uit. Et sic q̄daz p̄sagio seneca nomē h̄uit quasi se-
necans. q̄ qd̄amō (licet coact⁹) manu p̄pria se ne-
cauit. Hic seneca duos fr̄es h̄uisse legit⁹. vn⁹
fuit iulius gallio declamator egregius q̄ manu p̄-
pria se pemit. Alius mela pat̄ lucani poete. Qui
lucan⁹ iussu neronis incisione venaz obisse legi-
tur. Rursus nero nefaria mentis vesania du-
ctus (vt in eadē hystoria apocrip̄ba repit⁹) m̄rez
occidi 7 scindi iussit. vt videret q̄liter in ei⁹ vtero
fouebatur. Phisici vō eū de matris p̄ditiōe ar-
guentes: dicebāt. Jura negant et fas. p̄hibet: vt
filius matrē necet q̄ ip̄m cū tanto dolore peperit
7 cū tanto labore 7 sollicitudie enutruuit. Quibz
nero. Faciatis me puero impregnari. postea pa-
rere: vt quantus dolor matri mee fuit possim sci-
re. Hanc insup̄ voluntatē parienti p̄cepit: eo q̄
p̄ vrbem transiens quadā mulierē pauētē voci-
ferantem audierat. Dicit̄ ei. Non ē possibile qd̄
nature contrariū est. nec est scibile qd̄ rationi nō
est consentaneum. Dixit ergo eis nero. Nisi me
feceritis impregnari 7 parere omnes vos faciam
crudeli morte interire. tunc illi eum impotionan-
tes ranam sibi occulte ad bibendum dederunt. et
eam artificio suo in eius ventre excrescere fecerūt
Et subito venter eius nature contraria non susti-
nens intumuit. ita vt nero se puero grauidum exi-
stimaret. Faciebantq; sibi seruare dictam qualē
nutriende rane nouerant conuenire. dicentes q̄
p̄pter conceptuz talia eum obseruare oporteret.
tandem nimio dolore vexatus: medicis ait. Acce-
lerate tempus ptus. quia languore parienti vit

anbelitū habeo respirādi. tūc ipm ad vomitū in
potōnaueit. 7 ranā visu t̄ribilē hūonibz ifectā 7 s̄a
gnie edidit cruetatā. Respiciesq; nero ptū suuz.
ipz abhorruit: 7 mirabat̄ adeo mōstruosū. Dixe
rūt aut. q; tādeformē fetū ptulerit ex eo q; ipz p
tus noluerit expectare. Et ait. Fui ne tal' de mris
egressus latibul. Et illi. Etiā. Precepit q; vt fetū
su' aleret. 7 testudini lapidū seruand' includeret
Hec aut̄ i chronicis nō legunt̄ s; apocripba sūt.

Deinde mirat' qualis 7 quāta fuerit successio
troye: romā p̄ septē dies 7 noctes succēdi fec̄. qd̄
ex altissima turri. pspectās: letatusq; flāme pulc
tudie. turgido hitu hely adā decātabat. Hic (sic
habet̄ in chronic) rethibz aureis piscabat̄. can
tibz intēdebat: ita vt oēs cytharistas 7 tragedos
suparet. Virū i vxorē duxit. Ipe a viro vt vxor
accept' ē. vt ait orosius. Romani hō ei' vefaniā
vltē' nō ferētes. in eū impetū fecerūt: 7 vsq; ext̄
ciuitatē p̄secuti sūt. Qui vidēs q; euadere n̄ pos
set: fuste dentū moribz eracuit. 7 se p̄ mediū palo
trāffixit: 7 tali morte vitā finiuit. Alibi tñ legit̄ q;
a lapis deuorat' sit. Redētes romani ranam in
testudine latitantē inuenērūt: 7 ipam extra ciuita
tē. p̄iciētes cōbuserūt. An 7 ps illa ciuitatis. vt
aliqui dicūt vbi latuerat rana lateranis a latente
rana nomen accepit. Tempore sancti cornelij
pape. greci fideles apostolorz corpora furati ea
dem asportabant. S; demōes in ydolis habitā
tes diuina coacti x̄tute clamabāt. Viri romani
succurrere quia dij vestri auferunt. Quapropter
fidelibz intelligentibz de aplis: gentilibz hō de si
is dijs: multitudo adunata fidelibz et infidelium
psequit̄. An greci timētes apud cathacumbas
aplorū corpa in puteū. piecerūt: s; a fidelibz inde
postmodum sunt extracta. Gregorius tñ in regi
stro dicit. q; tanta eos vis tonitruū atq; fulguris
terruit ac dispersit. vt ea apud cathacumbas di
mitterēt. Sed cū dubitaret q; ossa essent beati pe
tri 7 que beati pauli. orantibz fidelibz et ieiunijs i
sistentibz: d̄ eis responsum est. Maiora ossa sunt
predicatoris. Minora hō piscatoris. Et sic ossa
se abinnicē sepauerūt. 7 i suis ecclesijs quas cui
bet edificauerant: posuerunt. Alij vero dicunt q;
silvester papa volens ecclesias cōsecrare. tam ma
gna q; parua ossa in lance summa reuerētia pon
derauit 7 medietatem in vna ecclia: 7 medietatē i
alia collocauit. Refert gregorius i dyalogo. q;
in ecclesia sancti petri vbi cor' ei' requiescit. q;
vir quidam erat agontius nomine magne humili
tatis 7 sanctitatis existēs. Cū hō quedam puella
palitica in eius ecclia pmanēs: manibz teperet: et
dissolutis renibz corpus p̄ terraz traheret. dinq;
a beato petro sanitatē peteret ei p̄ visionē affuit
dicens. vade ad agonciū mansionarium: 7 ipe te

saluti restituet. Lepit igitur illa p̄ ecclesie loca se
huc atq; illuc trahere: 7 q; esset agoncius inuesti
gare. Cui repente obuiam ipse factus est quem q;
rebat: eiq; dixit. Pastor 7 nutritor n̄ beatus pe
trus apostol' ad te me misit: vt ab infirmitate mea
me liberes. Cui ille respondit. Si ab ipso missa es:
surge. Apprehensaq; eius manu ipam lenauit. il
laq; nullo languoris vestigio remanente plene sa
nata fuit. In eodem quoq; libro ait gregorius.
q; galla vrbis rome: nobilissima puella symachi
consulis ac patricij filia marito tradita: in vna
anni spacio eius est morte viduata. Quam dum
ad iterandum thalamum etas 7 opes vocarent:
elegit magis spiritualibus nuptijs copulari d̄ eo
(in quibz a luctu incipitur. sed ad eterna gaudia
puenitur) q; carnalibus nuptijs subijci que a leti
cia semper incipiunt: 7 ad finem cum luctu ten
dunt. Hinc aut̄ cum valde ignea conspersio cor
poris inesset: ceperunt medici dicere. Quia nisi
ad amplexus viri rediret: calore nimio contra na
turam barbam habitura esset. Qd̄ ita post factū
est. Sed illa nihil exterius deformitatis timuit: q;
interiorem sp̄m amauit. Nec verita ē si hoc ea
fedaret: qd̄ a celesti sponso non amaret. Abiecto
igit̄ seculari habitu: apud ecclesiam sancti petri
monasterio se dedit: ibiq; multis annis in simpli
citate orationibz et elemosinis deo seruiuit. Tan
dem cancri vlcere in mamilla percussa. dum an̄ e'
lectū duo candelabra sp̄ lucerent. q; velut amica
lucis. nō solum sp̄iales. s; etiā corpales tenebras
odio habebat. Quid beati petri aplm in ip̄sa
duo candelabra an̄ ei' lectulus constitisse. Qui ex
amore sumēs audaciā: exultauit 7 dixit. Quid ē
dñe me? Dimissa sunt mihi peccata mea: Cui il
le benignissimo vultu iclinato capite annuit: dicens
Dimissa. Veni. Et illa. Rogo vt soror benedi
cta veniat mecum. Et ille. Non. s; talis veniat tecum.
Quod illa abbatisse indicās die tertia curz illa de
functa est. In eodem insup libro gregorius ait.
q; dum p̄sbiter quidam magne sanctitatis ad ex
trema reduct' eēt: cū magna leticia clamare cepit
dicens. B̄nueniunt dñi mei. b̄nueniunt dñi mei.
Quid ad tantillū se' seruū v̄m dignati estis ve
nire: venio. venio. gratias ago. gratias ago. Cūq;
qui astabant quibus hec diceret interrogarent:
ille admirando respondit. Nunquid p̄cuisse h̄
sanctos apostolos petrus 7 paulum non videtis?
Cum vero iterum vt prius repeteret: sancta illa
anima e carne soluta est.

Dubitat̄ aut̄ ab aliquibz. vtz eadē die petrus
7 paul' passi sunt. Dixerūt em̄ quidā q; ea die re
noluto anno. sed hieronim' vt om̄s fere sancti. q;
de hoc tractāt: i hoc p̄cordāt q; ea die 7 anno pas
si sūt sic maifeste etiāz habet̄ ex epistola dyonisiij

et sicut dicitur in quosdam sermone. ubi sic ait. Non ei sine causa factum putamus. quod una die in uno loco. unus tyranni tolerauit suum. In uno die passus est. ut ad christum perueniret uno loco ne alteri roma deesset. sed uno persecutore ut equalis crudelitas utriusque committeret. Dies ergo pro merito. locum autem pro gloria. persecutor decessit. pro virtute. Leo. Licet autem eadem die et hora passus sit non tamen eodem loco sed in diuersis. Et quod dicitur leo quod eodem loco passus sit. hoc dicitur ex eo quod ambo roma passus fuerit. De hoc quod sic scribitur dicit. Ense coronatus paulus. cruce petri eodem. Sub duce luce loco: dux nero roma locus. Item alius. Ense sacrat paulum: par. lux dux. virtus. cruce petri. Licet autem eadem die passus fuerit: ordinauit tamen gregorius ut ipsa die speciali fieret quod ad officium solemnitas petri: et in sequenti die commemoratio pauli. Tunc quod ea die fuit dedicata ecclesia sancti petri. tunc quod maior est dignitate. tunc quod peruersio. tunc quod primatum obtinuit roma.

Stylus interpretatur

os tube. vel os eorum seu electum mirabile vel electiois miraculum. vel paulus a pausa quod est requies. vel dicitur modicum latine. Per hoc intelligunt sermone rogatione quod habuit. Prima est lingua fructuosa quod ab ilirico usque hierosolimitanum repleuit euangelium. et ideo dicitur os tube. Secunda caritas viscerosa quod quod confirmat et ego non infirmus. Et ideo dicitur os eorum. os. scilicet cordis de quo ipse dicit os nostrum patris ad vos o chorinthi cor nostrum dilatatum est. Tercia est uersio miraculosa: et ideo dicitur electum mirabile. quod mirabiliter electus et conuersus fuit. Quarta est manus operosa: et inde dicitur electiois miraculum. Magna est miraculum fuit. quoniam elegit sibi propriis manibus sumptus acquirere: et incessanter predicare. Quinta fuit contemplatio deliciosa quod raptus est usque in tertium celum. et inde fuit domini requies. quod in contemplatione erigitur requies mentis. Sexta est humilitas humilis. et inde dicitur modicum. De hoc autem nomine paulus tres sunt opiniones. Origenes uult quod spiritus fuerit binominus et uocat spiritus saulus et paulus. Rabanus hoc uult quod antedictus est saulus a saule rege superbo. Sed per uersionem uocat est paulus quasi puulus a modo dico et humilis spiritus. Tamen et nomen suum interpretando dicebat. Ego sum minimus apostolorum. Beda autem uult quod dicitur est paulus a sergio paulo. proconsule quem ad fidem peruenit. Passio sancti pauli in papa conscripsit.

Stylus apostolus

post sui uersionem: multas persecutiones passus est. quod beatus hilarius breuiter enumerat: dicens. Paulus apostolus in philippis uirgis cedebat. in carcere ponitur et ligno pedibus affigitur. in listris lapidatur. in iconio et thessalonica ab iniquis persequitur. In epheso feris datur. In damasco per sportam e muro deponitur. in hierosolimitis ceditur.

ligatur. insidiatur. In cesaria clauditur. criminatur. Nauigans in italiam periculo dirigitur. Romam ueniens: sub nerone iudicatur: et occisus finitur. hec hilarius. Apollonius inter gentes accepit quendam contractum in listris crexit. Iuuenem quod de fenestra ceciderat et expirauerat suscitauit. et multa alia miracula fecit. Apud mitilenam insulas vipera manum eius inuasit: sed nihil eum lesit. quin potius in ignem ipsam excussit. Dicit quod quod oes qui de progenie illius hominis quod paulum hospicio suscipit: nascuntur: a uenenosis uillatenus non leduntur. Tamen cum pueri nati sunt: in cunis eorum serpentes ponunt. ut probent si uere eorum filii sunt. Inuenit autem aliqui quod paulus est minor petro. quoniam maior. quoniam equalis. Sed reuera minor dignitate maior predicatio. equalis scilicet. Refert haymo. quod paulus a pulloz cantu usque ad quintam horam labori manuum in listebat. Deinde predicatio vacabat ita quod plerumque usque ad noctem sermonem pertraheret. Residuum vero temporis comestioni. somno orationi satis necessarium erat. Dum uenisset in romam cum nero nondum esset in imperium confirmatus. et etiam audiens quod de lege iudeorum et fide christianorum inter paulum et iudeos quod quod uertebatur: non multum inde curauit. et sic paulus quo uolebat libere ibat. et libere predicabat. Hieronymus quoque in libro de uiribus illustribus ait. quod xxv. anno a passione domini hoc est neronis secundo paulus romam uincit. mittitur: et per biennium in libera manibus custodia: aduersus iudeos disputauit. Deinde a nerone dimissus: euangelium in occidentis partibus predicauit. Quartodecimo vero neronis anno. eodem anno et die quo crucifixus est petrus. capite truncatur. hec hieronymus. Eius autem sapientia et religio ubique diuulgabatur et ab omnibus admirabilis habebatur. Multos etiam de domo cesaris sibi in amicitiam copulauit: et eos ad christi fidem conuertit. Quaedam etiam scripta eius coram cesare recitata sunt et ab omnibus mirabiliter commendata. Senatus etiam de illo alta non mediocriter sentiebat.

Quada die dum paulus circa uesperas in quodam solario predicaret. quidam iuuenis nomine patroclus pincerna neronis. et sibi admodum dilectus. ut paulum propter multitudinem commodius audiret: fenestram ascendit. et paululum ibi dormitudo decidens expirauit. Quod audiens nero plurimum de eius morte doluit: et statim alium in eius officium ordinauit. Paulus vero per spiritum hoc cognoscens: dixit assistantibus ut illuc irent ad patroclum cesaris: karissimum ad se defunctum affererent. quem alatum: paulus suscitauit. et ad cesarem cum sociis suis misit. Qui cum de morte eius lamentaretur: ecce patroclus uiuus adesse per foribus nunciat. Audiens nero patroclum uiuum que paulo ante nouerat

mortuū: plurimū quidē et pauit 7 cū ad se ingredi recusauit. s̄ tādē p̄suasu amicorū introire pmisit. Lūi nero ait. Patrocle uinis: Et ille cesar uiuo. Et nero. q̄s te fec̄ uiuere: Et ille. Dñs ihs xp̄c oī um rex seculorū. Frat̄ nero dixit. Ergo ille ignabit i sc̄la. 7 resoluet oīa regna m̄di. Lūi patroc̄. etiā cesar. Tūc nero d̄dit ei alapā dicēs Ergo mī litas illi regi. Et ille. Utiq̄ milito. q̄ me a mortuis excitauit. Tūc q̄nq̄ mīstri impatoris q̄ ei iugiter assistebat̄: dixerūt ei. Cur impator p̄cutis iuuenē prudētē 7 ueracit̄ r̄ndentē: Nā 7 nos illi regi inuictissimo militam̄. Qd̄ audiēs nero: eos r̄clusit i carcerē ut nimīū torq̄ret: q̄s an̄ nimis dilexerat. Tūc oēs xp̄ianos fecit inq̄ri: 7 oēs sine inrogatōe p̄ tor̄m̄ta uaria p̄uiri. Tūc paul̄ uinct̄ in ceteros an̄ neronē adduct̄ ē. Lūi nero. O hō magni regis serū mibi at̄ uinct̄. Cur milites meos mibi subtrahis 7 tibi recolligis: Lūi paulus. Nō solū de tuo āgulo milites collegi. s̄ etiā d̄ orbe uniuerso. q̄b̄ rex n̄r̄ dona talia q̄ nūq̄ deficiēt 7 q̄ oēm excludēt indigētā: largiet̄. Hūic si s̄bictus esse uolueris: saluus eris. Qui tante extat potentie. ut iudex oīm ueniat 7 mundi h̄ p̄ ignē figuram resoluat. Hec audiēs nero 7 ira succensus. q̄ figuram mūdi p̄ ignē paul̄ dixerat dissoluenda. oēs milites xp̄i igne iussit cremari. Paulum uero tanq̄ maiestatis reum capite truncari. Tanta aut̄ xp̄ianorū tūc occisa est turba. ut p̄pls roman̄ palaciū neronis uirtute irumpet: 7 seditōz p̄tra eū excitare molēs p̄clamaret. P̄de modū cesar tempa occisionēz uel iussione. nostrates sūt q̄s p̄dis. Romanū tuent̄ ip̄iū. Timēs ip̄ator mutauit edictū ut nullus xp̄ianos tangeret. donec impator de eis plen̄ iudicaret. Quapropt̄ paul̄ itez est reduct̄: 7 aspectū neronis oblat̄. Quē ut nero uidit: uehementissime exclamauit. Tollite maleficiū. decollate ip̄ostorem. nec finite uiuere criminatozē. p̄dite sensuū alienatozē. Auferre de superficie terre mentū imutatozē. Ad quē paulus ait. Nero tpe modico patiar: s̄ uiuā eternalit̄ dño ihu xp̄o. Nero dixit. Auferre ab eo caput ut me rege suo fortiozē itelligat. q̄ eum tenuit. 7 uideam̄ si sp̄ uiuere ualeat. Lūi paul̄. Ut scias me post mortē corp̄is et̄nalr̄ uiuere. cū mibi caput abscessū fuerit. uiū tibi apparebo. 7 tunc cognoscere potens. q̄ xp̄c ē de^o uite 7 mort̄. Et his dictis ad locū supplicij ducit̄. Qui euz duce ret̄: dixerūt ei tres milites q̄ eū ducebant. Dic nobis paulē q̄s est iste rex ut quem tātum diligitis. q̄ pro eo magis mori q̄ uiuere eligitis: 7 qualem inde mercedē habebitis: Tunc paulus d̄ regno dei 7 pena inferni adeo eis predicauit. q̄ eos ad fidem p̄uertit. Qui cū rogarēt eū ut libere abiret q̄ uellet: ait. Absit fratres ut fugiā. Non em̄ sum

pfugus: s̄ miles xp̄i legitim̄. Scio em̄ q̄ p̄ hāc uitā transitoriā ad uitā trāsibo eternā. Dor aut̄ ut fuero decollat̄: uiri fideles rapiēt corp̄ meuz uos aut̄ locū notate 7 illuc cras mane uenite. In uenietis em̄ iuxta sepulcrū meū duos uiros orantes. sc̄z tytū 7 lucā. Quib̄ cū dixeritis. q̄ de causa uos ad eos misi. ip̄i uos baptizabūt 7 regni celestis faciēt coheredes. Qd̄ cū loqueret̄: misit nero duos milites ut uiderēt si adhuc eēt occisus. 7 cū eos uellet p̄uerrere: illi dixerūt. Cū mortū fueris 7 resurrexeris: tūc credem̄ bis q̄ dicis. Nunc aut̄ cito ueni qd̄ meruisti accipe. Lūc q̄ ad locum passionis duceret̄: in porta hostiēsi cuidā matrone noīe plautille discipule pauli. q̄ s̄m dyonisiuz alio noīe dicebat̄ lemobia. q̄ forte binomia fuit: obuiā hūit. Que sc̄ns suis oīonib̄ se recomendare cepit. Lūi paul̄. Gale plautilla et̄ne salutis filia. cōmoda mibi uelū q̄ caput tuū tegis 7 in te oculos meos ligabo 7 postmodū tibi restituā illud. Qd̄ dū sibi traderet̄: iridebat̄ ei carnifices dicētes. Quid impostori isti 7 mago tam p̄ciosū pannū tribuis. ut ip̄m amittas: Lūc q̄ ad locum passionis paul̄ uenisset: ad orientē uersus 7 m̄b̄ in celū extensis: diuinitissime euz lacrimis patria uoce orauit 7 gr̄as egit. P̄ h̄ ualefaciēs fratrib̄ oculos sibi de uelo plautille ligauit: 7 utriq̄ genu in terra figēs collū extēdit. 7 sic decollat̄ ē. Dor q̄ eius caput de corp̄e exiliēs ihus xp̄c. qd̄ sibi in uita tam dulce extiterat: 7 tam crebro nominauerat: hebraice clara uoce insonuit. Dicit̄ em̄ ip̄m i suis epl̄is xp̄m uel ihs uel utrunq̄ quingent̄ uicibus nominasse. De eius aut̄ uulnere uinda lactis usq̄ in uestimenta militis exiliuit. 7 postea sāguis exfluxit: in aere lux immensa emicuit: de corpore odor suauissimus emanauit

Dyonisius aut̄ in epl̄a ad thimotheū de morte pauli sic dicit. In hora aut̄ illa tristitie plena frater mi dilecte dicente carnifice paulo. Colluz para. Tunc beatus ap̄lus suspexit in celum. muniens frontem: 7 pectus suuz signo crucis: et dixit. Domine mi ihu xp̄e. in manus tuas p̄mendo spiritū meum. 7 tunc absq̄ tristitia 7 compulsiōe extendit collum suum: 7 suscepit coronam percuciente carnifice et amputante pauli caput. Tunc beatissimus in ip̄o ictu explicuit uelum: et collegit sanguinem xp̄ianum in uelo 7 ligauit eū et obuoluit: 7 tradidit illi femine. et reuerso militi: carnifici dixit lemobia. ubi dimisisti mḡm meum paulum: R̄ndit miles. Lūc socio iacet ibi ex uibē in ualle pugilum: 7 uelo tuo uelata est facies eius. Ipsa autem respondens ait. Ecce intrauerunt. Petrus 7 Paulus induti ueste p̄clara. Et coronas fulgentes. luce radientes habebant in capibus suis. et protulit uelum sanguine cru-

entatu: et monstrauit eis. propter quod opus multi crediderunt domino. et christiani facti sunt. hec dyonisius. Audies nero quod pertingerat: vehementer extimuit et de his omnibus cum patribus et amicis loqui cepit. Dum hec inuicem loquerentur: venit paulus ianuis clausis: et ante cesarem stans ait. Cesar ecce paulus regis eterni et inuicti miles. vult nunc credere. quia non sum mortuus sed uiuus. et tu miser eterna morte morieris. eo quod sanctos dei iniuste interficis. et his dictis disparuit. Nemo autem ex nimio timore velut amens effectus. quod ageret ignorabat: et suauis et consilio amicorum patrocini et barnabas cum alijs soluit: et quod uellet libere abire permisit. Illi vero milites. scilicet longanus magister militum. et accessus ad sepulchrum pauli mane uenerunt et duos viros. scilicet titum et lucam orantes inueniunt. Et in eorum medio paulus stantem uident. Quos titus et lucas uidentes uehementer territi fugere ceperunt: et paulus disparuit. Illi autem post eos clamantes dicebant. Quid ut putatis uos persequimur. sed a uobis baptizari uolumus. sic paulus nobis dixit. quem modo uobiscum orantes uidimus. Hec illi audientes: reuersi sunt et cum magno gaudio eos baptizauerunt. Caput autem pauli in quadam ualle pietum est. Et propter multitudinem aliorum qui interfecit fuerunt et illuc pietum inueniri non potuit. Legit autem in eadem epistola dyonisius. quod cum quadam uice fouea mudaretur. et caput pauli cum alijs purgamentis pietum fuisset. quodam pastor illud in uirga sua leuauit: et iuxta caulas ouium fixit. Uidit autem per tres noctes continuas ipse cum domino suo super predictum caput luce ineffabilem refulgere. Quod cum episcopo et fidelibus nuntiatum fuisset: dixerunt. Vere hoc est caput pauli. Egressus igitur episcopus et uniuersa fidelium multitudo caput illud secum detulerunt. et in quadam mensa aurea illud deponentes: illud corpori coniungere uolebant. Quibus patriarcha respondit. Nos scimus quod multi fideles occisi sunt: et eorum capita sunt dispersa. An dubito illud caput corpori pauli coniungere. sed caput sed ad pedes corporis ponamus: et omnipotentem dominum exoremus. ut si caput suum est: conuertatur ad corpus: et capiti coniungatur. Quod cum omnibus placuisset: caput ipsum ad pedes corporis pauli posuerunt. Et ecce cunctis orantibus et stupentibus: corpus se conuertit. et in loco suo capiti se iunxit: et sic omnes deum benedixerunt. et hoc esse caput pauli ueraciter cognouerunt. hec dyonisius. Refert gregorius turonensis quod tempore iustini iunioris claruit. quod quidam desperans laqueum sibi parabat. Nomen tamen pauli inuocans: semper dicebat. adiuua me sancte paula. Tunc affuit quedam umbra squalida: hortans eum ac dicens. Eya bone uir. age quid agis moramne feceris. At ille semper parans laqueum dicebat. Gratissime paula adiuua me. Expedito iam laqueo: affuit alia umbra tanquam hominis: dicens. illi que hominem hortabatur. Fuge miserrime. quia paulus aduocatus

aduenit. Tunc squalida umbra euauit et homo ad se rediens et laqueum precipiens: penitentiam condignam accepit. Gregorius in registro ex cathenis beati pauli multa miracula demonstrant. et dum multi parum quid ex limatura petunt: assistit sacerdos cum lima. Et aliquibus petentibus ita concite aliquid cathenis ipsis excutit. ut nulla mora sit. Quibusdam vero petentibus diu per cathenas ipsas lima ducit et tamen ut aliquid inde exeat non obtinetur.

In eadem quoque epistola que super dicta est: beatus dyonisius mortem pauli magistri sui patris habet deplorat dicens. Quis dabit oculis nostris aquas et pupillis nostris fontes lacrimarum ut ploremus die ac nocte lumen ecclesiarum quod extinctum est. Quis non induet fletum et gemitum. aut non uentiet lugubribus: et mente attonitus non obstupescet. Ecce etiam petrus fundamentum ecclesiarum. gloria sanctorum apostolorum. a nobis recessit: et nos orphanos dereliquit. Paulus quoque gentium familiaris. consolator pauperum defecit nobis et ulterius non inuenit. Qui fuit pater patrum. doctor doctorum. pastor pastorum. Abyssum sapientie. fistulam altisonam. predicatore ueritatis infatigabile paulus dico nobilissimum apostolum. Hic angelus terrestris et homo celestis. imago et similitudo deitatis. et spiritus deiformis: omnes nos dereliquit. Nos inquam inopes et indignos in hoc mundo contemptibili et maligno: ingressus est ad deum suum dominum et amicum: heu frater mi thimothee dilecte aime mee. ubi est pater tuus. magister et amator. An te ulterius salutabit. Ecce enim orphanus factus es: et remansisti solus. iam nequaquam scribit tibi sua sanctissima manu dicens tibi. fili karissime. uel frater mi thimothee. Quid hic accidit tristitie et tenebrarum et tamen. quia orphanus facti sumus. Jam non uenient ad te epistole eius in quibus scriptum sit. Paulus modice seruus ihesu christi. Jam non scribet te te ulterius ciuitatibus: dicens. Suscipite filium meum dilectum. Coplica frater libros prophetarum: et signa super eos. quia neminem habemus interpretem prophetarum et paradigmatum et eloquiorum ipsorum dauid propheta plangebatur filium suum et dicebat. Ue mihi pro te fili mi ue mihi. Ego autem ue mihi magister mi uere ue mihi. Amodo defecit et cessauit concursus discipulorum tuorum romam uenientium et querentium nos. Jam nemo dicturus est. eamus et uideamus doctores nostros et interrogemus eos. qui liter nos regere oporteat ecclesias nobis commissas et interpretabuntur nobis eloquia domini nostri ihesu christi: et eloquia prophetarum ue ue his filiis frater mi. qui priuati sunt patribus spiritualibus quibus priuatus est grex et nobis etiam frater ue. qui priuati sumus magistris nostris spiritualibus qui collegerant intellectum ac scientiam ueteris atque noue legis: et collegerant in suis epistolis. Ubi est cursus pauli et labor sanctorum pedum

eius: **U**bi ē os loqns ⁊ lingua ꝑfulēs. ⁊ spūs bñ
placēs deo suo: **Q**uis nō ploret ⁊ vluet: **N**ā q̄
meruerit gl'iaz ⁊ honore apud deū: tanq̄ malefa
ctores tradunt i morte. **U**e mibi qm̄ i illa hora
intuit' sū corp' sc̄m sanguie innocēti cruetatus.
Heu mibi ꝑi m. m. gr̄ ⁊ doctor: nō qdē reus tali
morte extitisti. **N**ūc q̄ q̄ ibo te q̄rere gl'ia xp̄iano
rū ⁊ laus fidelū: **Q**uis ꝑticescē fecit vocē tuam
fistula eccl'iaz. ⁊ fistula alnisona. plectrū ꝑsalterij
deca cordi: **E**cce itroisti ad dñm deū tuū quē de
siderasti: ⁊ toto affectu ꝑcupisti. **H**ierl'm ⁊ roma
ꝑzaua amicitia eq̄les facte sūt in malo. **H**ierl'm
crucifixit dñm nrm̄ ihm̄ xp̄m. **R**oma x̄o aplos
ei' interemit. **H**ierl'm autē seruit ei quē crucifixit
Roma atē solēizando gl'ificat q̄s interemit. **E**t
nūc fr̄ mi t̄bimorbee. q̄s dilexisti ⁊ toto corde de
siderabas. **S**aul dico regē ⁊ ionatbā in vita sua n̄
sūt sepati nec in morte. **E**t ego nō sum sepatus a
dño m̄gr̄o meo nisi cū sepatuerint nos hoies pes
simi ⁊ iniq̄. ⁊ sepatō hui' hore nō erit sp̄. **A**ia ei'
ꝑgnoscit dilectos etiā sine h̄ q̄ ei loqua n̄ q̄ nūc
ab eo elongati sunt. **I**n die autē resurrectiōis ma
gna iactura esset sepati ab eis. hec dyonisius.

Johan. crisostomus in libro de laudib' pauli
hūc gl'iosū apl̄m multipliciter commendat: sic di
cens. **N**ihil ꝑorsus errauit q̄ ꝑratū in signe vir
tutū ac ꝑadisum sp̄ialem pauli aiām nuncupa
uit. **Q**ue autē lingua laudib' ei' inueniat equalis
cum om̄ia que sunt in om̄ib' bona: aiā sua vna
possideat: ⁊ ea cuncta plene accumulāte nec solū
hoim̄ s̄ etiā qd̄ ē apl̄' angelorū. **N**ec tamē idcir
co reticebimus quin poti' pauca dicem'. **E**st em̄
h̄ maximū laudis genus. cū oionis copiā virt' su
perat et magnitudo laudati. **S**icq̄ vinci multo
est nobis gl'iosius q̄s sepe vicisse. vñ igit' oportu
nius laudū eius sumem' exordium. nisi ab hoc ip
so primū vt ostendamus eū bona om̄i possidēteꝝ

Abel obtulit sacrificiū ⁊ inde laudatur: sed si
pauli hostiam adducam' in mediū. q̄s tū celū a t̄
ra supio: apparebit. si qdē semetip̄ꝝ ꝑ dies singu
los immolabat. **Q**uā tñ hostiā dupliciter offere
bat. tū in corde tū in corpe mortificatōeꝝ circum
ferens. **N**ō em̄ oues offerebat aut boues. s̄ seip̄ꝝ
dupliciter immolabat. **N**eq̄ bis ꝑtent' fuit: sed
etiā orbem vn̄uersū studuit offerre. q̄ terram ac
mare. greciā atq̄ barbariē omnēq̄ sub sole regi
onē q̄si volitās circuinit. ex hominib' angelos fa
ciens q̄nimo ip̄os hoies q̄si ex demonib' in āge
los ꝑachēs. **Q**uid huic hostie repietur equale
quā paulus gladio sp̄iū sc̄ti immolauit. ⁊ in illo al
tari qd̄ sup̄ celū locatū ē: obtulit: **S**ed abel dolo
germani ꝑcussus occubuit. **P**aulus x̄o ab eis i
terfectus ē. q̄s ab innumeris malis cupiebat eru
ere. **U**is autem eius innumeras tibi ostendam

mortes tot vtiq̄ q̄t etiā dies vixit. **P**oc se tñ i
archa legit' seruasse cū liberis: h̄ autē multo senio
re inundāte diluuiō. nō archā coaptādo a ꝑpa
ginib' tabular: s̄ epl̄as ꝑponēdo ꝑ tabulis vni
uersū orbē piclitāteꝝ ex medijs fluctib' liberauit.
Hec atē archa nō vno loco circūfert q̄ orbis ter
minos ꝑphēdit: nec bitumine ac pice s̄ sp̄iū sc̄to
ei' tabule sūt puncte. **H**ec suscipiēs pene irrōna
bilib' aialib' stultōres: imitatores efficit angloꝝ
Hinc q̄s illā vincit archāꝝ. q̄ illa corū recipiēs
corū rursū emilit ⁊ includēs lupū feritatē ei' mu
tare n̄ potuit. **H**ic x̄o accipitres miluosq̄ susci
piēs. fec̄ colūbas ⁊ excludēs oēm feritatē: mā s̄
tudine sp̄is introduxit. **A**brabā mirant' oēs
q̄ ad dei ꝑceptū. patriā atq̄ cognatos reliquit.
Sꝝ quō paulo possit eq̄ri q̄ nō tñmō patriā vel
cognatos: s̄ ip̄m q̄s mūdū reliq̄t. imo etiā celū et
celū celi: ⁊ hec oia xp̄m suscipiēdo desperit vn̄ꝝ
ꝑ cūctis. istud solū. i xp̄i caritate req̄rēs. neq̄ in
stācia inq̄t. neq̄ futura neq̄ altitudo neq̄ ꝑfun
dū. neq̄ creatura alia poterit nos seperare a cari
tate dei. **S**ꝝ ⁊ abrahā i piculū se tradēs hostibus
filii fr̄is eripuit. **A**t paul' vn̄uersū orbē vt d̄ ip̄a
dyaboli extraheret manu. innumerabilia picla su
stinuit: ꝑꝑiūq̄ mortib' maxiaz securitatem alijs
ꝑpauit. **F**iliū q̄s suū abrahā voluit immolare.
Paul' x̄o semetip̄m milies immolauit. **I**n ysa
ac patriā aliq̄ admirant'. quō puteos a se factos
obstrui patiebat. **A**t paul' nō puteos cernēs la
pidib' obzutos: s̄ ꝑꝑiū corꝝ nō solū sic ille cede
bat s̄ eos etiā a qb' patiebat i celū studebat eue
hē. **Q**uāto ei apl̄' obzuebat iste fons: tātomagl
erūpebat: ac ꝑlics a se effūdēdo flumios māabat.

De loganimitate atq̄ patriā iacob scriptura
mirat' ⁊ q̄ nā illa ē adamātina aiā q̄ pauli patriam
possit imitari. **N**eq̄ em̄ septē annoꝝ: s̄ tot' vi
te seruitiū ꝑ sponsa ꝑtulit xp̄i. **N**ō adustus solū
estu diei ⁊ noctis gelu: s̄ tēptatōes mille ꝑꝑessus
⁊ nunc quidē verberib': nunc x̄o lapidib' scissus
atq̄ collisus. ⁊ inter certamina vbiq̄ ꝑsilicēs: ca
ꝑtas oues ex dyaboli faucibus abstrahēbat.

Sꝝ ioseph pudicicie virtute decorat' est. ⁊ ego
vercor ne iaz ridiculū sit hinc etiā paulū laudare
qui semetip̄m crucifigēs. nō solū humanorꝝ cor
ꝑꝝ pulcritudines. s̄ oia etiā q̄ vident' rebus cla
ra. ac decora cernēbat. quemadmodū nos fauillā
cineremq̄ cōspicimus. q̄ quasi mortuos ꝑꝑ ad
mortuum immobilis ꝑmanebat. **S**tupēt iob
om̄es hoies: est em̄ athleta mirabilis. **A**t paul'
non mensib' tñ: s̄ annis ꝑlib' in agone ꝑdurans
tamclarus emicuit: non teste gleba famēꝝ carnis
radens: s̄ in ip̄is intelligibile os leonis frequentē
incurrens: ⁊ pugnans aduersus tēptatōes innu
meras. omni erat lapide tolerantior. **Q**ui non a

mbz 7 quatuor amicis: s; a cūctis infidelib; a frībo etiā obprobria sustinebat p̄futat; ab oib; maledict; . Et illi erat magna hospitalitas 7 cura pauper; . Sed quā ille curā ipendebat carne debilib; : hāc iste ais morbidis exhibebat. Illi oim aduenienti apiebat dom;. Hui; vob; aia vniuerso patebat orbi. Et ille qdē cū oues 7 boues hiet inuero s; erat in paupes liberalis. Hic vero nihil āpli; corpe suo possidēs. de s; sufficient; idigentib; mīstrabat. Qd; alicui p̄memorās: necitatib; iquit meis. 7 his q; mecū erāt mīstrauerūt man; iste Sed etiā vermes atq; vulnera seuos sc̄to iob in ferebāt dolores. Sed si pauli. vbera famē. cathe nasq; seu picula p̄sideres q; a domesticis. ab exneis. a cetero patiebat; orbe sollicitudinē quā ipē p̄ eccl̄ijs. v̄sionē quā p̄ scandalizatis singulis p̄ ferebat: videbis q; om̄i erat saxo durior: aima illa 7 ferū atq; adamātē firmitate supabat. Que em̄ ille corpe: hec mente paulus sustinuit: quē oī verme molestior de singulis quib;sdam labentibus mesticia consumēbat. Unde et iuges ex eo fontes lacrimarum nō diebus solū: sed etiam noctib; effluebāt. Omniq; muliere p̄turienti veementius affligebat; in singulis. p̄pter qd; etiā dicebat. Filioli mei q̄s iterum p̄turio. Moyses p̄ iudeorū salute deleri elegit de libro. Moyses itaq; se cū ceteris obtulit p̄ire. Paulus p̄ ceteris. Nō em̄ cū p̄cuntib; p̄ire voluit: s; vt alij saluaretur: ipē de gl̄ie eternitate decidere. Et ille quidē p̄pharaoni hic dyabolo quotidie repugnabat. Ille p̄ vna gente. iste p̄ vniuerso orbe certauit: nō sudore sed sanguine. Jobānes i cibum locustas 7 mel siluestre sumēbat: sed paulus ita in medio mundi strepitu. quē admodum ille in beremo q̄te versatus est. Non quidem pastus locustis aut melle siluestri. multo aut̄ victu viliorē his contentus est. ac necessario quidem indulgens cibo: feruenti studio p̄dicandi. Verū illius aduersus herodiadē apparuit magna p̄stātia. Et ille nō vni aut duos aut tres: s; inūeros 7 sil; positos p̄tate corripuit: imo lōge illos seuiores tyrānos.

Restat vt paulum iam angelis comparemus in quib; magnificū p̄dicam;. q; cū om̄i cura deo obedinit. Qd; dauid admirando dicebat. potentes virtute facientes verbū eius x̄. Quid; vob; aliud p̄pheta in angelis mirat;. q; facit inq̄t angelos suos spūs: 7 mistros suos ignē vrentē. Sed h; in paulo possumus inuenire. q; velut ignis ac spūs totū terrarū p̄currit orbē: 7 p̄cutiendo purgauit. S; nondū celū iste sortit; ē 7 h; ē oīno mirabile. q; tal; conuersabat; in celis mortali adhuc carne circūdat;. Quāta ḡ nōs p̄dēnatiōe digni sum; cū vno hoīe bona in se oīa p̄gregāte nec minimā qdē p̄tē eorū studem; imitari. Nō em̄ aliā est ille

sortit; naturā: nec dissilem nact; aiaz: nec alteruz inhabitans m̄dm: s; in eadē terra. eadēq; regiōe. s; eisdē etiā legib; nutrit; 7 morib;: cūctos q; nūc homies sūt v̄l fuerūt ai; virtute trāscēdit. nec vob; illo h; solū mirabile ē. qd; p̄ habūdātia deuotōis qdā mō nō sensit dolores. p̄ virtute susceptos: s; q; virtutē ip̄az. p̄ mercede p̄saut. Nā nos qdē p̄pter eā nec p̄posita mercede certam; quā ille p̄plectēs etiā sine p̄mio diligebat: cuncta illa q; asperitate sui vident; impedire virtutē cū oī māsuēdū p̄pētēs q̄tidie cellior. q̄tidie assurgebat ardētior. 7 intētāt; sibi picul; noua sp̄ alacritate p̄gibat. Qui cū sibi mortē iā iminētē videret: ad p̄munionē delectatōemq; gaudij alios. puocabat dicēs: Sautete 7 p̄gratulamini mibi. Itaq; ad p̄fusionē 7 iniurias q; ob p̄dicādi studiū sustinebat: magis q; ad bonorū oblectamētā p̄perabat mortis potē q; vite desiderij appetēs. paup̄tat; q; opulētie: 7 m̄lto ampl; labores q; alij req̄ez p̄ labores ac merorē magis eligēs q; alij voluptatē: studiosi; p̄ inimicū. 7 fructuosi; orans q; alij aduersus inimicos. Anū illi formidādū erat atq; metuendū offēsa nimirū dei. nec desiderabile aliud erat nisi placere deo sp̄. Nō dico at; q; nihil p̄ntiū desiderabat: s; nec aliqd; futuroz. Nō ei mibi dicas mēcedes 7 gētes. exercit; pecunias. p̄uitias. p̄tates. Hec em̄ nec q̄si araneaz fila reputauit: s; ea q; p̄mittunt; i celis: 7 tūc ei; ardentē i x̄pō amorē videbis. Hic si qdē p̄ ei; amore nō angloz nō archāgeloz dignatē: nec q̄q; hoz silē p̄cupiuit. Qd; em̄ erat mai; oib; x̄pi amore fruebat;. Cū h; b̄tiorē cunctis se putabat. sine hoc at; neq; dominātium neq; p̄cipatū loci; eē cupiebat: s; cum hac dilectōe magis eē vel extremus imo etiā ex numero penultimoz q; sine hac int; sumos honores s; limes. Hoc em̄ erat illi maximū ac singulare torū tū: ab hac caritate discedē. Hoc illi erat gebēna hoc sola pena. h; ifinita 7 itolerāda supplicia. S; p̄frui caritate x̄pi. h; illi vita. h; mund;. h; regnum hec p̄missio hec bona videbant; innumera. Sic d; ipiciebat vniuersa que timem;. vt solet herba iā putrefacta contemni. Tyrānos vob; ac populos spirantes furorem velut quosdam esse culices estimabat. Mortem vob; atq; cruciat; et mille supplicia quasi ludum putabat esse puerorum. dummodo. p̄ x̄pō aliquid sustineret. Decorabatur enim vincus cathena magis q; dyademate coronatus. Etenim coartatus carcere habitabat in celo. Ac libentius verbera recipiebat. et vulnera q; alij brauia diripiant. Et dolores non minus q; premia diligebat. cum ipsos vtiq; dolores loco duceret premiorum propterea ipsos etiā grām nominabat. qm̄ que nobis sunt cause tristitie: hec illi maximam p̄abant voluptatez.

Merore q̄s matimo v̄rebat' p̄pter q̄d 7 dicebat.
Quis scandalizat 7 ego nō v̄roz: Et̄ si mero-
re dicat q̄s inesse aliquā voluptatē. Multi em̄ q̄
filioz mortibz vulnerant. aliq̄d p̄solatōis accipi-
unt: cū suis fletibz relinquunt: magisq̄ dolēt euz
dolere. p̄hibent. Sic 7 paul' nocte ac die p̄solati-
onē accipiebat ex lacrimis. Null' q̄ppe tāto affe-
ctu mala p̄pria quāto ille reflexat aliena. Quē-
admodū em̄ illū op̄iauz afflictu. cū p̄ditōz de fle-
ret p̄ctoz. q̄ vt illi salui fierēt a celoz gl̄ia cupie-
bat aīam excludi. Nā nō saluari illos multo acer-
bi' estimabat. q̄s semetip̄m p̄ire. Hūc q̄ cui nā re-
rū poterat quis cōpare: cui ferro: cui adamantī:
Quid nā aliq̄s illā appellat aīam aureaz vel ma-
gis adamantīā: Nā 7 om̄i erat adamāte fortior
auro gēmisq̄ p̄ciosior. 7 alterā quidē materiā fir-
mitate. alterā sup̄abat p̄ciositate: Cui igit' rei b'
ab aliq̄ aīa compet': Earz quidē que sūt oīno nul-
li. N si vel auro adamātis fortitudo. vel adamā-
ti honor daret' auri. tunc forte aliq̄ mō comparō
ei' pauli posset aīe p̄uenire. Sed q̄d ego adamā-
tē 7 aurz ad similitudinē adduco pauli: mūdū si ex
diuerso appēdas oēm 7 tunc videbis apte pauli
mergere p̄odus examis. Mūdo igit' 7 oibz que
ī mūdo sūt: paulū dicim' digniorē. Si igit' mū-
d' eo dign' nō est. s̄ forte vel celum sed istud q̄
q̄ inuenit' inferius. Si em̄ non soluz celū s̄ etiā q̄
habentur in celis dei postposuit caritati: quomo-
dō nō magis dñs q̄ tanto ei benignior paulo q̄n-
to maliciam bonitatis antecellit. innumeris celis
cum iudicat digniorē. Nō em̄ nos tantū dile-
xit de' quātum a nobis ip̄e diligit: sed tāto effu-
sius quanto nec sermo sufficit explicare. In
pactisum quoq̄ hunc deus rapuit 7 in celū terti-
um subleuauit. Nec imerito siq̄des paul' ī terra
gradiens. sic se gerebat in cunctis quasi angeloz
societate frueretur. Nam visibili adhuc corpori
colligatus: illoz p̄fectiōe gaudebat. tantisq̄ fra-
gilitatibus subditus in nullo inferior: supernis v̄-
tutibus apparere certabat. Nā 7 tanq̄ pennat'
totū docendo puolauit orbes. 7 velut incorpore-
us labores piculaq̄ p̄tēpsit: 7 q̄si iam celuz possi-
dens cuncta. p̄suis terrena despexit: 7 tanq̄ cum
ip̄is iam incorporeis virtutibz degens iugi mentis
intentōe vigilauit: 7 angelis quidem sepe diuer-
sarz gentium cura cōmissa est: s̄ nullus illoz ita
creditum sibi pplm gubernauit vt paul' vniuer-
sum orbem. Sicut aut' aliquis indulgentissi-
mus p̄ afficit' erga filium frenesi p̄phētū. c' quā
tomagis p̄uicis ictibusq̄ pulsar': tanto ei' pon-
tus miseretur 7 deflet: ita paulus istis a quibus af-
fligebatur maiora adhibebat fomenta pietatis.
Nanq̄ sepe. p̄ illis q̄ euz quinq̄ies verberaue-
rant 7 ei' sanguinē stitebant 7 lacrimabat' et ve-

hementer dolebat: 7 p̄ eis orabat dicēs. fratres
inquit. voluntas q̄dē cordis mei zc. Vehement
q̄s mordebat' ac penit' dissecabat. cū eos peun-
tes videret. vt em̄ missum in ignem ferū totū p̄-
fecto ignis efficit': sic paulus caritate succēsus ef-
fectus est totus caritas. Qui q̄i cōmunis totius
mundi esset p̄: ita in amore vel actiōe hoīm et ip̄-
sos eoz imitabat' parentes. imo cūctos nō carna-
les veniētā sp̄iales p̄ies sollicitudine ac pietate
sup̄abat. Om̄em em̄ p̄suis hoīem deo exhibere
cupiebat: quasi euz vniuersam mundum ip̄e ge-
nuisset. sic oēs in dei regno festinabat' iducere eoz
pus 7 aīam pro his q̄s diligebat impēdēs. Ho-
mo iste ignobilis 7 circūferari' qui artem exerce-
bat in pellibus. tanta virtute progressus ē vt vir-
triginta annoz sp̄acio. 7 romanos 7 persas 7 par-
thos 7 medos. indos 7 sithas ethiopes 7 sozo-
mathas atq̄ saracenos. 7 om̄e p̄iosus hoīm ge-
nus sub iugo mitteret veritatis. Et sicut in stipu-
las aut fenū ignis immisus: sic om̄ia demonum
op̄a cōsumpsit. Pauli em̄ insonanti lingua 7 oī
igne vehementius irruente cedebant oīa: oīa at-
q̄ fugiebāt: 7 demonū cult' 7 tyrannozum mine:
7 domesticoz insidie. Magis aut' sicut radijs so-
lis orientibz 7 tenebre fugant'. 7 adulteri ac fures
foueis cōdunt': 7 latrones recedunt 7 homicide
ad antra fugiunt: om̄iaq̄ lucida efficiunt' et cla-
ra desup' illustrantibus radijs. Sic vbiq̄ euāge-
liū disseminante paulo: fugabat' error 7 veritas
remanebat. Adulteria 7 alia dictu feda defecerūt
atq̄ consumpta sunt isto ignis vapore: palearu
vice peuntes. Clara x̄o inf' hec veritatis flāma
surgebat resplendens 7 vsq̄ ad celi sublimitatē
conscendens: ab his potissimū subleuata qui eā
opprimere videbant': nec pericula aut impetus. p̄-
cessum eius impedire potuerūt. Erroris vero ta-
lis est conditio. q̄ nullo sibi obsidente cōsenescit
ac defluit. Talis aut' e diuerso veritatis status est
q̄ multis impugnantibus suscitatur 7 crescit. Qm̄
igit' ita genus n̄m nobilitauit deus ei similes stu-
deam' inueniri. Neq̄ impossibile istud putem'
qm̄ tale illi q̄le nobis corpus fuit. talis anima. ta-
les cūbi. Idem illum teq̄ formauit. 7 quemadmo-
dum illi' ita est deus tuus. Cū di dona ī pau-
lo cognoscere vestimenta eius terror demonibz
erant. Hec vero amplius admiranda. quia pau-
lus nec euz in pericula irrueret tementatis argui
poterat: nec cum pericula surgerent timiditatis.
Amabat em̄ presentem vitam ob lucrum docen-
di. 7 rursus eam valde despiciebat ob philoso-
phiam ad quam illum mundi p̄tempt' euexerat
Deniq̄ cū videris paulū picula fugientē: nō mi-
nus illum admireris: q̄s cū se piculis gaudet op-
ponē. vt ei' s̄ fortitudis: ita illud ē sapie. Et cū vi-

De sancto Paulo apostolo .LXXVIII.

teris illū de seipō aliqua sonantē: sicut admirens. ac si videris illū semetipm de spicere: vt em illud humilitatis ē. ita istud magnanimitat. Magis em merebat loqndo de se q̄ tacēdo laudari. Qm̄ ni si fecisset istud. culpabilior illis eēt. q̄ seipos ipoz tunc laudare didicēst. Nisi em gl'iat' fuisset: creditos sibi oēs pdidisset. quia dum se humiliasset eos extulisset. Amplius tunc paulus placuit gloriando: q̄ alter laudes pprias occultando. Nec tātū q̄sq̄ pfuit. cū sua merita celaret. q̄ iste cū pderet. Est at' grāde malū de seipō grāde aliqd dicere atq̄ mirabile extremeq̄ demētie ē nulla inuēte nccitate rez violētia p̄sus laudibz velle dcorari. Nō h̄ fm̄ teū loq̄ iudiciū ē h̄ poti' isanie ē. Hoc em oēm mercedē euacuat laboribz sudoribzq̄ q̄ sitā. Etem̄ alti' de se effere sermonē gl'iosū ē. 7 isolētis seseq̄ iactātis. Dicē at' illa q̄ p̄nti cāe tātūmō necessaria sūt. fructū amātis 7 multorū remedia cogitātis sic 7 fecit paul' : q̄ dū a pseu- do caper' i laudes suas ire ppulsus ē maxie. q̄ dignitatē suā onderēt. Pla aut' 7 maiora cclauit. Veniā inquit ad visiones 7 reuelatiōz dei pco zc. Tāta paul' tāq̄ crebra cū deo h̄ns colloq̄a. q̄nta nec p̄betaz ap̄loz vllus hūit. p ea ip̄e hūilio: r̄ddebat' vil' ē plagas metuē: vt disceres qz cū fm̄ naturā vn' erat ex plibz p voluntatē n̄ soluz s̄ mltos hoies: veniētā vn' ex āgel erat: neq̄ h̄o metuere plagas rep̄bēsiōe dignū. h̄ plagaz metu aliqd idignū pietate p̄mittē: h̄ ip̄o ei q̄ plagas tmet. q̄ i certamie nō vincit admirabilior: oñ dir' : q̄ ille q̄ non timet. sic nec merē culpabile est. sed p merore dicere aut facere aliqd eozū q̄ deo displicent. Hinc q̄lis fuerit paulus ondir' : qz i tali natura viuens potuit quodāmodo supra naturam q̄ si mortē timuit nec ip̄am quidē recusat. Nō em naturam h̄e infirmitatibz subditaz. h̄ seruire infirmitatibz criminofū est: vt merito ille mirabilis habeat' q̄ imbecillitatem nature voluntatis p̄tute sup̄auit. q̄ si iohannē q̄ dicebatur marcus a p̄ortō sepauit: hec itaq̄ rectissime p̄ p̄dicatōis officii efficit. cū siqdē q̄ istud suscepit officii. non oportet esse mollem aut resolutū. sed forte. 7 p̄ cuncta robustū. Neq̄ em aliq̄s d̄z attingere p̄clari hui' mūeris functiones. nisi pat' sit aiaz milies tradē i mortē atq̄ discrimina. q̄ em n̄ tali aīo est. mltos alios suo p̄det exemplo. magis vtile ē si q̄scat sibiq̄ tantum vacet. Nō ita gubernatoriē nō ad bestias dimicantē. nō ludo gladiatorio destinatū nō quempiā sic ad discrimina atq̄ mortes paratā aīam oportet h̄re: vt eū qui officii suscepit p̄dicādi. Nā 7 picula. p̄fecto maiora 7 aduersarij seniores nec vsq̄ p̄sus sili conditione certat. Celum nāq̄ i p̄mio. i supplicio. gebenna. p̄ponit. Si vero aliqua inter eos cōmotō

facta est. noli hoc delictum putare: nō em cōmoueri malum est. h̄ irōnabiliter nullos iusto flagitante negocio cōmoneri malū est. Hunc ei affectū. puidus nobis creator inseruit. vt dormientes aias atq̄ resolutas. ab iertia atq̄ desidia suscitaret. q̄si em gladio acie. ita mēti n̄re ire acumē imposuit vt cum oportet: vtamur. Benignitas aut' non sp̄ bona ē. h̄ cū illā tēpus affligat. quādo vero id nō adest. etiā illa viciosa est. Ita et paulus sepe h̄ vsus est affectu. 7 imodeste loquētibz melior erat iratus. Hoc aut' in eo erat mirabile. q̄a cum vinculis verberibz atq̄ vulneribz longe splendidior erat. dyademate purpureaq̄ fulgentibz. Luncq̄ vinctus p̄ tam vastū pelagus ducebat' ita gaudebat tanq̄ in maximū impiū duce retur. Postq̄ h̄o romam ingressus ē nec ibi stare cōtentus est. h̄ in hispaniam p̄currit: nec vnus quidē die in ocio passus ē. 7 q̄ete trāsire. h̄ i p̄dicādi ardore ip̄o igne ardētior: nec picla timuit: nec irisiones erubuit. Hoc h̄o maiori admiratōne dignū est q̄ cū tam audax esset ac velut ad pugnā semp accinctus. 7 ignē quēdā belli aspirās rurs' placabilem atq̄ flexibile se p̄bebat. Nam se uenti vel potius feruenti p̄ceperunt: vt iret tharsū nō recusauit: dixerūt p̄ murū eū oportere deponi 7 passus ē. Huius rei grā ita faciebat. vt p̄dicatōi diutius insisteret. 7 multis hinc credētibz iret ad xpm. Metuebat. p̄fecto. ne forte paup̄ hinc atq̄ inops salutis multoz abscederet. Ceterum cūq̄ hi qui sub vno pugnat' mḡo. videntur infixa vulnera. fluētē sāguinē 7 nec sic hostibz aliqui cedentē. h̄ stantē fortiter. hastasq̄ vibrātē. 7 crebris ictibz aduersarios corruere facientē nec oīno dolori p̄cētē. maiori absit dubio tāta duci alacritate subdunt. Hoc ita factū est i paulo zc. vidētes em illū ligatū cathenis. 7 nihilominus i carcere p̄dicātē. videntes etiā vulneratū 7 tū verberantes ip̄os sermonē capiētes: maiore p̄fecto fiduciam colligebant. idq̄ significās ait ita vt plures e fratibz p̄fidētes i vinculis meis abundanter auderēt sine timore x̄bū dei loq̄. Tunc certiores alacritatē 7 ip̄e capiebat. ac vehementi' adūsaros ferebat. sic em ignis in diuersas plimū materias incidēs auget. magis incremēta sortit'. sic etiā lingua pauli q̄buscunq̄ fuisset admota ad se eos p̄tinne trāsferbat. Impugnatores q̄s in ei' pabulū sp̄niale efficiebat. qz p̄ ip̄os euāgelij flāma magis crescebat. hec crisostomus.

Eptē fratres fue

rūt filij beate felicitatis. q̄ruz nomina sunt. iannarius. felix. philipp'. siluan' alexāder. vital' 7 marcial'. Hos om̄s cū m̄re iussu impatoris antonij. publius p̄fectus ad se vocari

fecit. Sualitq; mri vt sui 7 filioꝝ suoꝝ misereri d
beret. q̄ ait. Neq; blādicis tuis potero allici: nec
terronib; frāgi. Secura em̄ sū de spūsc̄to quē ha
beo: q̄ te sup̄abo vna 7 meliꝝ vicā occisa. Et cō
uerſa ad filios ait. Videte filij celi. 7 surſū aspi
cite carissimi: q̄ ibidē xp̄c̄ nos expectat. fortitꝝ p
xp̄o pugnate 7 fideles vos i xp̄i aore exhibete. q̄
p̄fectꝝ audies eā alapis cedi iussit. Cū ḡ m̄r 7 filij
in fide p̄stātissimi p̄manerēt. oēs m̄re vidēte 7 cō
fortātē. diuersis sūt sup̄licijs p̄empti. Hāc b̄c̄az
felicitatē vocat greg. plusq; m̄rez: q̄ septies pas
sa ē i septē filijs 7 octauo i corpe suo. Idē gre. in
omel. b̄c̄a felicitas q̄ cōdēdo extitit ācilla xp̄i p̄dicā
do facta ē martir xp̄i. Septē q̄ppe filios sic p̄ se r̄
liq̄re timuit viuos i carne. sic carnales p̄etes solēt
metuē ne mortuos p̄mittāt. p̄turuit spū q̄ carne
pepat vt p̄dicādo pareret deo q̄s carne peperat
mūdo. Filios suos q̄s carnē suāz eē nouerat sine
dolore nō poterat morietēs videre s̄ erat vis aō
ris intenor: q̄ dolozē vicerat carnis. Recte ḡ hāc
feiaz vltra m̄rez dixerim: q̄ toties in filijs ē 7 tam
desiderantē extincta. Dum em̄ multiplicat marti
rium obtinuit: ip̄a quoq; martirij palmā vicit. q̄
7 amore xp̄i sola mors sua ei m̄ime suffecit. Hāc
si sunt circa annum dñi centesimumnonum.

Theodora nobilis

mulier et speciosa apud alexandriam
tempe zenonis imperatoris. virum ha
bebat diuites. ac timentē deū. Diabolus at̄ the
odoro inuidēs sanctitati. virū quendam diuitem
in illius concupiscentiaz incitauit. Qui eam cre
bris nuncijs 7 munerib; molestabat vt assensum
sibi preberet. Sed illa nuncios respuebat et mu
nera cōtemnebat. Intātū aut̄ euz molestabat. q̄
ip̄am q̄etē h̄re nō p̄mitteret. 7 pene deficere vide
ret. Tādē quādā magam ad eā misit. q̄ eā vt vi
ri illiꝝ misereret. sibiq; p̄sentiret plurimū hortā
bat. Que cū diceret se corā oculis dei cuncta cer
nētis. tam grāde peccatū nunq; p̄mittere. malefi
ca adiunxit. Quicqd̄ in die fit hoc vtiq; de se scit.
7 videt. q̄cqd̄ aut̄ aduerspascēte 7 occidēte sole
p̄mittit deus minime intuet. Dixitq; puella ma
lefice. Nunqd̄ veritatē dicis: Et illa etiā: dico ve
ritatez. Decepta puella verbis malefice. dixit vt
aduerspascēte die virū ad se venire facēt. 7 vo
luntatē suā adimplēt. Qd̄ cū viro retulisset. ille
vehementer exultās hora q̄ cōdixerat ad eā veit
secūq; cōcubuit 7 abscessit. Theodora aut̄ ad se
ip̄am rediens amarissime flebat: 7 faciem eiꝝ p̄cu
tiebat: dicēs. Heu. heu. me perdidici aiam meāz.
destruxi aspectum decoris mei. Vir aut̄ eius do
mū rediēs. 7 vxorē suā sic desolatā 7 merētē vi
dens causāz tñ nesciēs eā consolari nutebat. S;

illa nullā consolatiōem p̄cipere volebat. Mane
aut̄ facto quoddam monasterium monialiu adijt: 7
abbatissam interrogauit. an deus quoddam graue
delictum quō die aduerspascēte cōmiserat scire
posset. Cui illa. Nihil deo abscondi p̄t: et deus
scit 7 videt om̄e quō sit q̄cunq; hora illud cōmit
tat. Que flens amare dixit. Da mihi libꝝ facti
euāgelij. vt fortiar memetip̄am. Aperies reppit.
quō scripsi: scripsi. Rediens ḡ domū duz quadaꝝ
die v̄ir suꝝ abesset comāz suā p̄cidit 7 vestimēta
viri assumens. ad quoddam monasterium mona
choꝝ quod p̄ decem 7 octo milia distabat festi
nauit: 7 vt ibidem cum monachis reciperet pe
tijt: 7 quō petijt impetrauit. Interrogata de noie
dixit se theodorū nuncupari. Illa h̄o officia oīa
humiliter faciebat: 7 eius seruitiū oibus gratum
fuit. Post aliquos ḡ annos abbas frem̄ theodo
rum vocauit: 7 vt boues iningeret: 7 oleū de ciui
tate afferret p̄cepit. Vir aut̄ eiꝝ plurimū flebat ni
mens ne cū altero viro recessisset. Et ecce angelꝝ
dñi sibi dixit. Surge mane 7 sta i via martirij pe
ri apli: 7 q̄ tibi obuiauerit ip̄a tua vxor erit. Quo
facto theodora cum camelis venit. 7 virum suuz
videns 7 recognoscens intra se dixit. Heu me
vir bone meꝝ. q̄tū laboro 7 enipiar a peccato quō
feci in te. Cū aut̄ appropinquasset salutauit eū: di
cens. Gaudeat dñs meus. Ille aut̄ eā penitus nō
cognouit. Sed cū diuinitissime expectaret 7 se de
ceptum clamaret. facta est vox ad eum: dicens.
Ille qui te heri mane salutauit. vxor tua erat.

Tāte aut̄ sanctitatis fuit beata theodora: vt
multa miracula faceret. Nā 7 hominem a bestia
laceratum eripuit et suis precib; suscitauit. Ip̄a
bestiaz insecta maledixit. q̄ subito mortua cor
ruit. Diabolus aut̄ sanctitates suā ferre nō valēs
eidem apparuit dicens. Meretrix p̄e om̄ib; 7 ad
ultera. reliq̄sti virū tuum vt huc venires 7 me cō
temneres: p̄ virtutes meas tremendas in te susci
tabo plium: 7 si non te fecero crucifixū negare nō
dicas: quia ego sum. Ip̄a aut̄ signum crucis sibi
edidit. 7 ptinus demon euauit. Quadā aut̄
vice cum de ciuitate cum camelis rediret. 7 i quo
dā loco hospitata fuisset. puella quedam nocte
ad eā venit: sic dicens. Dormi mecum. Que cur
respueret. iuit ad alterum qui iu eodem loco ia
cebat. Cum autem eius venter intumisset: et de
quo concepisset interrogata fuisset ait monachꝝ
ille. Theodoros dormiuit mecum. Natum iḡat
puer ad abbatem monasterij trāsmiserūt. Qui
cum theodorū increparet. 7 ille indulgeni sibi
peteret: scapulis suis puerum imposuit: et de mo
nasterio proiecit. Illa aut̄ abiecta per septem an
nos extra monasterium mansit. et de lacte peco
rum infantem nutriuit. Diabolus autem tante

De sancta

ei⁹ patie⁹ inuidēs. in spēm viri sui se trāffigura-
uit ei⁹ dixit. Quid h agis dñā mea: ecce lāgueo
p te. nec aliquā p solatōz recipio. **U**ei g lux mea
qz si cū viro alio iacuisi h tibi indulgeo. At illa cre-
dens viz suū eē dixit ad illū. Nunq̄ ampli⁹ tecū
manebo: qz fili⁹ iohis militis iacuit mecū. 7 volo
agē pñiaz te eo qd i te peccavi. Et cū orasset sta-
tū euauit 7 demōne eē cognouit. Altera ite-
rū vice dyabol⁹ volēs eā terere. in similitudinez
feraz terribiliū demōes ad eā venerūt 7 vir qdā
instigās eas dicebat. Comedite meretricē hāc. il-
la aut orauit 7 euauert. Altera vice multitu-
do militū veniebat ad eā quā pūceps pcedebat.
7 eū ceteri adorauerūt. Dixerūtqz milites theo-
dore. Surge 7 adora pncipē nrm. Que rñdit. do-
minū deū adoro. Quod cū pncipi nūciatū fuisset
iussit eā adduci 7 tot tormētis affici. vt mortua pu-
taret: 7 postmodū oīs turba euauit. Alia ite-
rū vice vidit ibidē aurū multū. q̄ signās se illud f-
fugit 7 deo se recōmēdauit. Altera itez vice vi-
dit quendā canistrū plenuz omī genere ciborum
ferentē 7 dicentē sibi. Dicit pūceps qui te cecidit
tolle comedē: quia nesciens fecit hoc. Illa autem
se signauit 7 pñnis euauit. Completis au-
tem septem annis abbas patientiam eius consi-
derans. eam reconciliauit: 7 cum puero suo in mo-
nasterium introduxit. Ubi cū duos postmoduz
annos laudabiliter pegisset. puerum accepit. et
secum illū in cella sua clausit. Quod cum abbati
reuelatū fuisset. misit quosdā monachos: qui di-
ligentius auscultarēt quidnā cum eo loqueret.
Illa aut puerum amplexans 7 deosculans dixit.
Fili mi dulcissime tēpus vite mee venit. Relin-
quo te deo: ipz patrē 7 adiutorē habeas: fili dul-
cissime ieiunijs 7 orationibz insistas: 7 fratribz tu-
is deuote seruias: bec dicens spiritum tradidit.
7 in domio feliciter obdormiuit: circa annum do-
mini qdringētēsimū septuagesimum. Qd puer
cernēs plurimum flere cepit. In ipsa at nocte
visio abbati monasterij monstrata ē in hūc modū
Nuptie maxie parabant. 7 veniebant ordies an-
geloz 7 pphetazū 7 martirū. 7 oīm factoz. et ecce
in medio eorū mulier sola gloria ineffabili circū-
data. Et venit vsqz ad nuptias 7 sedit sup lectuz
7 omnes astantes adorabant eam. Et ecce vox:
dicens. Hic est abbas theodorus qui falso d pu-
ero accusatus est. Septem tempora sup ea mu-
tata sunt. castigata est enim quia cubile viri sui co-
inquinauit. Excitatus autem abbas concitus cū
fratribz ad cellam eius iuit: 7 eam iam defunctā
inuenit. Et intrantes 7 discooperientes. ipsam eē
feminam inuenerunt. misitqz abbas p patre pu-
elle que eam infamauerat 7 dixit illi. Vir filie tue
mortuus est. 7 auferens vestimentū mulierem esse

Margaretha .LXXIX.

cognouit. Factus ē igit timor magnus sup om-
nes qui audierunt. Angelus autem domini ab-
bati locutus est. Surge velociter equum ascēde
7 vade in ciuitatem. 7 si quis obuauerit assume 7
tecum adduc: qui dum pergeret quidam vir cur-
rens sibi obuauit. Quem cum abbas interroga-
ret quo pergeret: ille ait. Mulier mea mortua est
7 vado videre eam. Et assumpsit abbas virum
theodore in equum. Et venientes plurimum fle-
uerunt: 7 ipam cum multis laudibus sepelierunt
Vir aut eius cellaz vxoris sue theodore accepit
7 ibidem permanens. tandem in domino obdor-
miuit. Puer autem theodore nutricem sequens
omni morum honestate pollebat: ita q mortuo
abbate monasterij in abbatem ipse vnanimiter ē
electus.

Margaretha dicitur

a quadā p̄ciosa gēma q̄ margaritha vo-
cat. Que gemma est candida pua 7 vir-
tuosa. Sic beata margaretha fuit cādida p vir-
ginitatē. pua p hūilitatē. virtuosa p miraculoz
opatōez. Virtus aut hui⁹ lapidis dicit esse con-
tra sāguinis effusionē. ptra cordis passionē 7 ad
spūs pfortatōez. Sic beata margaretha habuit
virtutē ptra effusionē sui sanguinis p pstantiam
qz in suo martirio pstantissima extitit. Cōtra cor-
dis passionem. i. demōnis temptatōz. p victoriā.
qz ipa dyabolū supauit. Ac spūs pfortatōez per
doctrinā. qz p suam doctrinā multoz aīmos pfor-
tauit. 7 ad fidē xp̄i puertit. Cuius legendā theo-
rbimus vir eruditus scripsit.

Margaretha de ciui

tate antiochie filia fuit theodosij gē-
ntilium p̄iarche. Hec nutrice ēdit.
7 ad adultā etatez venies baptizat. et ppter hoc
exosa patri plurimū habebat. Quadaz igit die
dum iam annum. xv. attigisset. 7 cum alijs virgi-
nibus ones nutrice custodiret: prefectus olibi⁹
transitū inde faciens 7 puellam tam speciosam cō-
siderans mox in eius amore exarsit: 7 pueros ad
eam concitus misit: dicens. Ite et eam compre-
hendite vt si libera est eā mibi in vxorē accipiaz.
Si ancilla est eam mibi in cōcubinā habeā. Cuz
ergo fuisset eius cōspectū p̄ntata. eam de genere
suo ac noīe 7 religione requisit. Illa aut respon-
dit se genere nobilē. noīe margarethaz. religione
xp̄ianā. Cui pfectus duo p̄ma tibi recte pueniūt
qz nobilis habetis. 7 pulcerrīa margaritha com-
pbaris. Sz terciū tibi n̄ p̄ueit: vt puella tam pul-
cra et nobil deū hēat crucifixū. Cui illa vn de scis
xp̄m fuisse crucifixū. Et ille ex libris xp̄ianorum.
Cui margaretha. Cū igit legat pena xp̄i 7 gloria

que verecūdia ē vīa. vt vnū credatis 7 alterz dēne
getis. Cū autē margaretha eū sponte crucifixū fu
isse p redēptōe nra assereret. h nūc eū in eternū vi
uere affirmaret: irat pfect^o eā in carcerē mitti ius
sit. Sequenti autē die eā ad se vocauit fecit. ei qz di
xit. Vana puella miserē pulcritudis tue 7 deos
nros adora: vt tibi bñ sit. cui illa. Illū adoro quē
terra p tremisat. mare formidat. 7 oēs creature ti
ment. Cui pfect^o. Nisi mihi p sentias corp^o tuuz
faciā laniari. Cui margaretha xp̄ci mortē seipm
p me tradidit: 7 iō p xp̄o moui desidero. Tūc pfe
ct^o iussit eā in eculeū suspendi. 7 tam crudeliter p
mo virgis. deinde pectinibz ferreis vsqz ad nuda
tōez ossiū laniari. qz sanguis de ei^o corpe tanqz de
fonte purissimo emanauit. Flebāt autē qz ibi ade
rāt 7 dicebāt. O margaretha vere de te dolemus
qz corp^o tuū tā crudeliter laniari cōspicim^o. O q
lē amisti pulcritudinē. ppter tuā incredulitatez.
Tū nunc vel saltē crede vt vinas. Quibz illa. O
mali p siliarij recedite 7 abite. hec carnis cruciatio
est aie saluatio. Dixitqz ad pfectū. Impudēs ca
nis 7 infatigabilis leo. in carnē p fatē habes. sed ai
mā xp̄c reseruat. Pfect^o autē faciē clamide ope
riebat. nec tantā sanguis effusionē videre pote
rat. Deinde eā deponi fecit. 7 eā in carcerē reclu
di iussit. 7 mira ibi claritas fulsit. Ubi dum esset.
orauit dñm vt inimicū qz secū pugnatur^o eēt sibi
visibilis demōstraret. Et ecce draco imanissim^o
ibidē apparuit. qz dñi eā duozatur^o ipetraēt. signū
crucis edidit. 7 ille euauit. Vel vt alibi legitur.
os sup caput ei^o ponens. 7 linguā sup calcaneuz
porrigens. eā p̄tin^o deglutiniit. S; duz eā absor
bere vellet. signo crucis se muniiit. 7 ideo draco
virtute crucis crepuit 7 virgo illesa exiuit. Istud
autē quod dicit^o de dracois deuozatōe. 7 ipi^o cre
patione apocripbū 7 friuolū reputat. Dyabol^o
itez vt eā decipe posset inspecie hoīs se mutauit.
Quē videns i oionez se dedit. 7 dñi surzessz dy
abol^o ad eaz accessit 7 manū tenēs dixit. Suffici
ant tibi que fecisti. iō nunc cessa de mea psona. Il
la autē eū p caput apprehendit. 7 sub se ad terram
deiecit. 7 sup ceruicē ei^o dextrū pedez posuit 7 di
xit. Sternere supbe demon sb pedibz semie. De
mon autē clamabat. O beata margaretha supat^o
sum. si iuuenis me vinceret nō curassem: ecce a te
nera puella supat^o sum. 7 inde plus doleo qz pat
tu^o 7 mat^o amici mei fuerūt. Illa x̄o eum coegit.
vt diceret cur venisset. qz se venisse ait: vt sibi con
suleret qz monitis p̄sidis obediret. Coegit quoqz
vt diceret. cur xp̄ianos tam multi p̄r temptaret.
Qui rñdit. Naturale odiū sibi eē p̄ viros virtuo
sos: 7 q̄uis sepe ab eis repellat. sed tñ desiderio
seduccēdi ipse infest^o existit. 7 qz inuidet hoī de fe
licitate quā ip̄e amisit. q̄uis eam recuperare non

posset. ip̄am tñ alijs auferre p̄tēdit. Addiditqz qz
salomō infinitā demonū multitudinē i q̄daz vase
clusit. p̄ mortē suā cū de illo vase demōes ignem
mitteret 7 hoīs ibidē magnū thesaurū eē puta
rēt. 7 vas p̄fregit 7 demōes exētes aerē imple
uerūt. His dictis x̄go pedē subleuauit 7 dixit.
Fuge miser. 7 demō statim euauit. Secura igit^o
efficit: qz q̄ p̄cipē vicēat mistz. p̄culdubio supe
raret. Sequenti igit^o die p̄uenitibz p̄lis iudici
p̄ntat^o 7 sacrificare p̄tēnes exiit. corpulqz facibz
ardētibz p̄burit. ita qz cūcti mirarēt. quō tātenēa
puella tot posset tormēta sustinere. Deinde i va
se pleno aq̄ ip̄am ligari 7 poni fecit vt ex penaz cō
mutatōe p̄crefēt vis doloris. S; subito trā p̄cu
tit. 7 cūctis vidētibz x̄go illesa egredit. Tūc qn
qz milia viroz crediderūt. 7 p̄ noīe xp̄i capitales
sūiaz acceperūt. Pfect^o autē timēs ne aliqz p̄uer
terēt. p̄citus b̄fam margarethā decollari p̄cepit.
Illa autē impetrato orādi spacio. p̄ se 7 suis p̄secu
toribz. necnō 7 p̄ ei^o memoriā agētibz 7 se inuocā
tibz deuote orauit. Addēs vt quecūqz in p̄tu pi
clitās se inuocaret illesa. p̄lem emitteret. Factaqz
ē aut vox de celo qz in suis se nouerit petitiōibus
exauditā. Surgēs qz ab oīoe dixit sp̄culatori: ff
tolle gladium tuum 7 p̄cute me. Qui p̄cutiēs ca
put eius vno ictu abstulit. 7 sic martirij coronam
suscepit. Passa ē aut. xiiij. kalēdas augusti vt i ei^o
hystoria inuenit. Alibi legit^o qz tercio ydus iulij.
De hac sancta virgine sic dicit qdā sanct^o. be
ata margaretha fuit timoris dei plena. iusticia p̄
dita. religione p̄p̄ta. p̄p̄ctōe p̄fusa. honesta
laudabilis. patia singularis. Quibzqz i ea p̄tra
rium religioni xp̄iane inueniebat. odiosa p̄n suo
dilecta dño nro ihu xp̄o.

Lexius fuit filius

Euphemiani viri nobilissimi roma
norū. 7 in aula impatoris primi. Cui
tria milia pueroz assiste bāt. qui somis aureis cin
gebant. 7 vestimētis sericis induebant. Erat autē
pfectus euphemian^o valde misericors. 7 singul
diebz in domo sua tres mēse. paupibz. orphanis.
viduis 7 pegrinis parabant. qbz strēnue serue
bat. 7 hora nona ip̄e cum viris religiosis cibum i
timore dñi capiebat. Cui vxor nomine Aglaes
eiusdē religionis ac p̄positi erat. Cum autē filium
nō haberent. ad p̄ces tñ suas dñs eis cōtulit fili
um post quem ipi deinceps in castitate vinere fir
manerunt. Traditus autem puer liberalibz disci
plinis. cum omibz philosophie artibz ipse flore
ret. et iam ad puberem etatem venisset puella si
bi de domo imperiali eligitur. 7 sibi in coniugem
copulatur. Venit nox in qua cum sponsa sua su
scepit sereta silentia. Tunc sanctus iuuenis

cepit spōsā suā i di timore instrūē: ac ip̄as ad h̄
 gitat. puocare pudo rē. Deinde anuluz suū aut
 reū 7 caput balthēi q̄ cigeber sibi suāda ēdidit
 dicēs. Suscipe h̄ 7 h̄ua. donec dō placuerit. 7 do
 minus sit int̄ nos. P̄ h̄ d̄ suba sua accipiēs ad
 mare discessit. Ascēdēs q̄ occulte nauē laodiciā
 vsq̄ reuenit. inde q̄ p̄gēs in edissaz cinitatē sy
 rie p̄fect̄ ē. Ubi imago dñi nr̄i ih̄u xp̄i sine hu
 mano ope facta i sindone habebat. Quo pue
 niēs oia q̄ secū detulerat paup̄ibus distribuit: 7
 vestimta vilia induēs cū ceteris paup̄ibz i atrio
 dei gēitricis marie sedere cepit. De elemosinis
 h̄o quātū sibi sufficē poterat sibi rtinebat. cete
 ra h̄o alijs paup̄ibz erogabat. At h̄o p̄i d̄ re
 cessu filij plurimū ingemiscēs. p̄ vniuersas mundi
 p̄tes pueros suos misit. qui eū diligēter inquire
 rēt. Quoz cū aliq̄ ad citatē edissaz venissent. ab
 eo cogniti h̄ ip̄i eū mīme cogscētes. eidē cū cete
 ris paup̄ibz elemosinas tribuerūt. q̄s accipiens
 dō gr̄as agēs dixit. Bias tibi ago dñe q̄ a ser
 uis meis elemosinā recipe me fecisti. Reuerſi at̄
 pueri renūciāt p̄i q̄ nūsq̄ valeat repiri. Mat̄
 igit̄ sua a die sui recessus saecū i pauimto cubicu
 li sui strauit: vbi euilās lamitabiles voces dabat
 dicēs. Hic sp̄ i luctu manebo donec filiū meum
 recupauro. Spōsā h̄o ad socrū dixit. Donec
 andiā de spōso meo dulcissimo: instar turturis
 solitaria tecū manebo. Cū at̄ alexi⁹ i p̄dicto
 atrio decē 7 septē ānos manēt i di h̄uitō. imago
 tādē h̄cē h̄gis q̄ ibidez erat custodi eccl̄ae dixit.
 Fac introire hoies dī: q̄ dign⁹ ē regno celozuz
 7 sp̄s dei req̄scet sup̄ eū. Nā oīo ei⁹ sic incen
 sū i n̄spectu dī ascēdit. Cū at̄ custos d̄ q̄nā di
 cēt igraret itez ei dixit. Ille q̄ fous sedet i atrio
 ipe ē. Ec custos festin⁹ exijt: 7 ip̄m i eccl̄ā itro
 duxit. Qd̄ factū dū cūctis inotescēt. 7 ab oibus
 venerat: cepissz. h̄uanā gliāz fugiēs ind̄ recessit
 7 laodiciā venit. ibiq̄ nauē ascēdēs. cū i tharsuz
 cilicie vellet p̄gē. dispēsate dō nauis a vētis pul
 sa i romenū portū teneit. Qd̄ cernēs alexi⁹ ait
 intra se. In domo p̄is mei ignor⁹ manebo: nec
 alteri onerosus ero. H̄dēs igit̄ a palatio redeūtē
 mltitudie obseq̄ntiū circūdatū obuuiū h̄uit: ac
 post eū clamare cepit. Serue dī me pegrinuz i n̄
 domo tua suscipi iubeas: 7 d̄ micis mense tue me
 nutrire facias. vt tui q̄s pegrini dignet̄ dñs mi
 sereri. Qd̄ audiēs p̄i ob amorē filij sui eū susci
 pi iussit 7 locū p̄p̄nū i domo sua p̄stituit. Et abū
 d̄ mēsa sua t̄buit: 7 mltitū p̄p̄nū delegauit. Ipe
 at̄ i oīomibz p̄seuerabat. 7 corp⁹ suū ieiunij 7 vi
 gilij macerabat. Famuli at̄ dom⁹ ip̄m mltipli
 tendebāt: 7 aquā vtēsiliū sup̄ caput ei⁹ frequē
 fūdebāt. S; ipe ad oia paties valde erat. De
 cēt septē igit̄ ānos i domo p̄is p̄māsit sic igit̄

tus. Videns q̄ p̄ sp̄m q̄ appropiquaret ter
 minus vite sue. carthā cū attramēto petijt 7 to
 tuz ordiez vite sue ibidē p̄scripsit. Dñica igitur
 die post missaz solēnia i sanctuario vox de ce
 lo ilonuit: dicēs. Venite ad me oēs q̄ laboratis
 7 onerati estis 7 reficiā vos. Qd̄ audiētes oīs
 territi i facies suas ceciderūt. Et ecce vox secun
 do dicēs. Querite hominem dei vt oret pro ro
 ma. Querētibz illis 7 mīme inueniētibz itez di
 ctū ē. In domo eufemiani q̄nte. Reqsitus ille se
 nihil scire de hoc dicebat. Tē impatores archa
 dius 7 honorius vna cum pontifice innocētio
 ad domum predictam venerunt 7 ecce minister
 alexij ad dñm suū vēit: dicēs. Vide dñe ne ille
 pegrinus n̄ sit: q̄ magne vite 7 patiētie h̄o est.
 Currēs igit̄ euphemian⁹ eū defūctū repit 7 vul
 tū eius tāq̄ angeli rutilātē vidit. Voluitq̄ car
 thā quam i manu hēbat accipere. Sed nequirit.
 Exeunte igitur eo. cū hoc imperatoribus et pō
 tificibus retulisset: 7 illi ad eum intrassent: dixe
 runt. Quis peccatores sumus. regni tamen gu
 bernacula gerimus: 7 hic curam vniuersalis re
 giminis pastoralis. Da igitur nobis carthā vt
 sciamus que in ea scripta sunt. Et accedēs pon
 tifer chartam de manu sua accepit: 7 ille eaz sta
 tim sibi dimisit. Fecitq̄ eam legi corā omni po
 pulo 7 multitudine 7 patre ipsius. At euphemi
 anus hoc audiens nimio dolore cōturbatus ob
 stupuit. 7 factus exanimis resolutusq̄ viribus
 in terram decidit. Cum h̄o aliq̄ntulum ad se re
 disset. vestimenta sua scidit. Lepitq̄ canos ca
 pitis sui euellere. barbāz trahere. atq̄ semetip̄z
 discerpere. ac super filij sui corpus corruens: ex
 clamabat. H̄eu me fili mi: quare me sic contri
 stasti. 7 per tot annos mihi dolores 7 gemit⁹ in
 cussisti. H̄eu me miserum: quia te video bacu
 lum senectutis mee i grabato iacentem 7 non
 loquentem mihi. H̄eu me qualem consolatio
 nem decetero habere potero. Mater h̄o eius
 hoc audiens: quasi leena rumpens retbe scissis
 vestimentis ruens. coma dissoluta ad celuz ocu
 los leuabat. Et cum pre nimia multitudine san
 ctum corpus adire non posset. clamans dicens.
 date mihi vic aditum: vt videam filium meum:
 vt videam consolationem aime mee. 7 qui luxit
 vbera mea. Et cū peruenisset ad corpus incum
 bēs sr̄ illd̄ clamabat. H̄eu me fili mi: lumē ocu
 loz meoz: q̄ sic nob̄ fecisti 7 tam crudelit̄ nobi
 scū egisti. Videbas p̄iez tuū 7 me miserā lacri
 mātes: 7 non oīdebas teip̄m nobis. Serui tui
 iniuriabant tibi 7 sustinebas. Et iterū atq̄ itez
 prosternebat se supra corpus et nunc brachia
 super illud expandebat: nunc manibus angeli
 cum vultuz contrectabat osculansq̄: clamabat

Plorate mecum oēs q̄ adēstis: q̄ p̄ decē 7 septē
 ānos enī i domo mea habui. 7 n̄ cognoui. q̄ vni-
 cus fili⁹ me⁹ cēt. Serui et̄ euz̄ puiciabāt alapis
 pcutiebāt. Heu me q̄s dabit oclis meis fōtem
 lacrimaz. vt plāgā die ac nocte dolorē aie mee.
 Spōsa v̄o ei⁹ induta veste adriatica cucurrit
 plorās 7 dicēs. Heu me q̄z hodie desolata suz
 7 apparui vidua: iā nō habeo i quem p̄spiciam.
 nec in quēz oculos leuē. nūc ruptū ē speculū me-
 uz: 7 perijt spes mea. Ammodo incipit dolor q̄ fi-
 nē n̄ hz. Populus at̄ audiēs hec: lacrimabili⁹
 flebat. Ec̄ pōtifer cū impatoribz posuerūt cor-
 pus i honorato feretro. 7 duxerūt i mediā ciui-
 tatē: 7 nūciatū ē p̄lo: iuētū eē hoiez dei. quē ci-
 uitas tota querebat. 7 oēs obuiā currebāt sc̄to
 Si q̄s at̄ ifirmus illd̄ corpus sc̄tissimū tāgebat
 p̄tinus curabat. ceci visu recipiebāt. demonia-
 ci curabant. Impatores at̄ tanta mirabilia
 vidētes. ceperūt p̄ se cū pōtifice lectū portare: vt
 7 ip̄i sc̄tificarent ab eodē corpe sc̄to. Ec̄ impa-
 tores iussert copiā auri 7 argenti i plateis spargi
 vt turbe occuparent amore pecuniaz. 7 sinerent
 corpus sc̄m p̄duci ad ecclīā. Sz plebs amore
 pecuniaruz seposito. magis ac maḡ ad tactū sa-
 cratissimi corpis irruerat. Et sic cum magno la-
 bore ad templū sancti bonifacij martiris illd̄ tā-
 dez p̄duxerūt. Et illic p̄ septē dies i dei laudibus
 p̄sistētes. opati s̄t monumentū ex auro 7 gemis et̄
 lapidibz p̄ciosis. In q̄ sc̄m corp⁹ cū maḡ vene-
 ratōe collocauerūt. De ip̄o q̄s monumento ita su-
 auissim⁹ odor fragrauit vt oibz videret aroma-
 tibz eē plenū. Obijt at̄. xvj. kal. augusti circa an-
 nū dñi tricētesimū vicesimū octauū.

Raxedis virgo

fuit b̄cē potētiane soror: q̄ fuerūt so-
 rores sc̄ti nonati 7 Limothei q̄ ab
 apl̄is i fide s̄t eruditi. Qui cū p̄secutiōe seuiēte
 mltorū xp̄ianorū corpa sepelisset. 7 facultates su-
 as paupibz erogasset. tādē i pace quieuerūt. Cir-
 ca annū dñi cētēsimū sexagesimū quītū. B̄ mar-
 co 7 anthonio secūdo.

Stria interpretatur

amarū mare. v̄l illuminatrix aut illuminata
 Per Stria intelligūt tres p̄tes optime
 q̄s elegit. s̄. ps̄ p̄nie. ps̄ p̄teplatōis interne. 7 ps̄
 celestis gl̄ie. De q̄ triplici p̄te intelligi q̄d dicit
 dñs. Maria optiam p̄te elegit zc. Stria em̄ ps̄
 n̄ auferetur rōe finis q̄ ē p̄secutiō b̄titudis. Se-
 cūda rōe p̄tinuitatis: q̄z p̄teplatō vie cōtinuat
 cū p̄teplatōe patrie. Tercia rōe sue eternita-
 tis. Inq̄tum igitur elegit optimam partem pe-
 nitentie dicitur amarū mare: quia ibi multam

amantudinem habuit. quod patet quia tot la-
 crimas fudit q̄ inde pedes domini lauit. Inq̄-
 tum elegit optimam partem contemplationis
 interne. dicitur illuminatrix: quia ibi banlit au-
 de quod postmodum effudit abunde: ibi lumē
 accepit quo postmodum ceteros illustrauit. In-
 q̄tum elegit optimam partem celestis gl̄ie. di-
 citur illuminata. quia nūc illuminata est 7 lumi-
 ne perfecte cognitionis in mente. 7 illuminabit
 lumine claritatis in corpore. Magdalena dici-
 tur quasi manens rea. vel magdalena interpre-
 tatur munita. vel inuicta. v̄l magnifica. per que
 insinuatur qualis fuit ante conuersionem. qual
 in conuersione 7 qualis post conuersionem. Quā
 ante conuersionem fuit manens rea per obliga-
 tionem ad penam eternam. In conuersione mu-
 nita vel inuicta p̄ penitentie armaturam. Opti-
 me enim omnibus armis penitentie se munuit:
 quia quot in se habuit oblectamta: tot de se rep-
 perit holocausta. Post conuersionem magni-
 fica per gratie superabundantiā. quia vbi abun-
 dauit delictum superabundauit 7 gratia.

Stria magdalena

a magdalo castro cognominata cla-
 rissimis est orta natalibus. v̄t pote ex
 regia stirpe descendenti: c̄ pater syrus mar-
 thae eucharistia nuncupata est. Hec cū fratre suo
 lazaro 7 sorore sua martha. magdalum castroz
 quod est secūdo miliario a genazareth 7 betha-
 niam castellum quod est iuxta hierusalem. 7 ma-
 gnā hierosolimozum partē possidebat. Qui
 tamen omnia inter se taliter dimiserūt. q̄ maria
 magdalum a quo 7 magdalena nuncupata est.
 Lazarus partem vrbis hierusalem. 7 martha
 bethaniam possederunt. Cum autem magdale-
 na delictis corporis se totum exponeret 7 laza-
 rus plus militie vacaret. Martha prudens p̄-
 tes sororis 7 fratris sue strenue gubernabat. 7
 militibus 7 famulis suis ac pauperibus necessa-
 ria ministrabat. Omnia tamen hec post ascen-
 sionem domini vendiderunt 7 ad pedes aposto-
 lozum precium posuerunt. Cum igitur magda-
 lena diuitijs abundaret quia rerum affluentiaz
 voluptas comes sequitur. quāto diuitijs 7 pul-
 critudine splenduit. tanto corpus suum volup-
 tati subtrauit. Unde iam proprio nomine per-
 dito peccatrix p̄uenēat appellari. Sz cū xpc̄
 illic 7 alibi p̄dicaret. illa nutu ispirata dino. ad
 domū symōis leprosi (vbi audiuit euz̄ discūbe)
 pp̄auit. 7 n̄ audēs vt peccatrix int̄ iustos p̄pa-
 re. itro sec⁹ pedes dñi māsit. vbi pedes e⁹ lacris
 lauit. capill̄ est 7 vngēto p̄cōso p̄xit. Quā icole
 r̄giōis illi⁹ p̄p̄t̄ v̄b̄entissim sol ardore vngēt̄ 7

balneis utebatur. Cuius symon phariseus in se cogitaret. quoniam si habet prophetia a peccatrice tangi se nequaquam permittit. Dominus illi de superba iusticia relaxavit. et mulieri omnia peccata dimisit. Hec est ergo illa maria magdalena. cui dominus tamquam beneficia protulit. et tanta dilectionis signis ostendit. Nam ab ea septem demonia expulsi: in suo amore eam totum accedit: familiarissima eam sibi constituit: hospitium suum fecit. et procuratorem suum eam in itinere habere voluit: eas sepe dulciter excusavit. Nam excusavit eam apud phariseum quod dicebat ipas otiosas immunda. et apud sororem suam quod dicebat ipas otiosas. et apud iudam quod dicebat eam perditionem lacrimarum videns lacrimas protinens non potuit. Quod dilectione quadriduanum frater suum resuscitavit. Quod amore martham sororem suam a fluxu sanguinis quem .vij. annis pressa fuerat liberavit. Quod merito marcellam sororis sue famulam. ut illud tibi in et radulce habu exclaimas: dicitur: bene veter quod te portavit digna fecit. Nam hinc amb. illa fuit martha et hinc ei famula. Hec est equa illa quod domini pedes lacrimis lauit capill' terxit et unguento punxit. quod tunc gre solene prius primo fecit: quod optimam partem elegit. quod ad pedes sedens domini habu e' audiuit: et domini caput punxit: quod in cruce domini passione fuit: quod unguenta parans corp' e' unguere voluit. quod a monumento discipul' recedentibus recessit. cui xpus resurgens primo apparuit. et apostolorum ap'las fecit. Post ascensionem igitur domini. scilicet anno .xiiij. a passione. cum iudei stephanum iudicum occidissent: et ceteros discipulos a iudee finibus eiecissent. diversas gentium discipuli subeunt regiones: habu domini ibidem sciantes. Erat autem tunc tempus cum apostolis bene martha et martha. dicitur. domini discipulis cui a beato petro maria magdalena fuerat commedata. In hac igitur dispersione. bene martha maria magdalena. lazarus frater eius. Martha soror ipsius. et marcella pedissequa marthe. necnon et bene cedoni quod cec' a nativitate extiterat. hinc a domino illuminatus. omnes hi in insulis et plerumque alij christiani. nam ab insidelibus ipositi et pelago sine aliquo gubernatore exposti ut omnes. scilicet in insulis emergeret. divino tamen nutu marsiliam advenit. Ubi cum nullos quod eos hospicio recipere vellet invenissent sub quadam porticu quod phano gentium illius terre pererat morabantur. Cum autem beata maria magdalena. videt populum ad phanum confluere: ut ydolis imolaret. assurgens vultu placito facie serena. lingua diserta. eos ab ydolorum cultura revocabat. et christum constantissime predicabat. Et admirati sunt universi. per speciem per facundiam. per dulcedinem eloquentie illius. Nec mirum si os quod tunc et tunc pulcra pedibus saluatoris infixerat oscula. ceteris amplius verbi dei spiraret odore. Post hinc autem advenit princeps provincie illius cum uxore sua. ut per habenda ple ydolis immolaret. Cui magdalena christum predicans sacrificia disuasit. Interea convolutis aliis diebus curricula: apparuit

in visu magdalena illi matrone: dicens. Quare cum tot divitiis abundet. scilicet os dei fame et frigore mori permittit: addidit et mias nisi marito suo persuaderet: ut scilicet inopia releveret. iram dei oporteret incurreret. Ipse autem viro suo visum indicare timuit. Sequenti igitur nocte eadem filia dicens: apparuit. hinc adhuc viro suo hinc indicare neglexit. Tercio vero hinc in tempe noctis silentio. apparuit vtriusque fremens et irata vultu igneo. ac si tota domus arderet et ait. Dormis ne tyrane membrum patris tui sathane. cum vitepera coniuge tua: quod tui indicare noluit habita mea. Quiescis ne crucis christi inimice: diversis ciborum generibus veteris tui infecta glutine: et scilicet os dei fame et siti permittis perire. Facies ne in palatio pannis involutus sericis: et illos desolatos et sine hospicio vides et peris. Non sic inique non sic evades. nec impune feres: quod intantum eis benefacere distulisti. Sic locuta est et abscessit. Cuius matrona vigilans suspiraret et tremere viro suo eadem de causa suspirati ait. Domine mihi vidisti ne somnium quod vidi: Audi inquit et admirari et pavere non desino quod inde faciemus: Cui mulier. vtilius est ei obtemperare quam iram dei sui quem predicat incurere. Quapropter ipsos hospicio recepit et eis necessaria ministraverunt. Cum autem quadam die maria magdalena predicaret: predictus princeps dixit ei. Putas posse defendere fidem quam predicat Cui illa. Equidem illam defendere presto sum. utpote quotidianis miraculis et predicatione magistri mei petri quod rome presidet roboratam. Cui princeps cum coniuge dixit. Ecce dictis tuis per omnia obtemperare pati sumus: si a deo quem predicat nobis filium impetrabis. Propter hinc inquit magdalena non remanebit. Tunc beata magdalena pro ipsis dominus exoravit: ut sibi filium concedere dignaretur. Cuius preces dominus exaudivit: et matrona illa concepit. Tunc vir eius cepit velle proficisci ad petrum ut periret si ut maria magdalena de christo predicaverat sic veritas se haberet. cui vxor dixit. Quid est domine: putasne sine me proficisci: absit. Te enim recedente recedam. te veniente veniam. te quiescente quiescam Cui vir ait. Non sic fiet domine. etenim cum sis genitrix et in mari sint infinita pericula: defacili periclitari posses. Domini igitur quiesces. et possessi omnibus nostris curam impendes. Contra illa instabat: femineum nec mutans femina morem. et cum lacrimis pedibus eius convoluta quod petebat tandem obtinuit. Maria ergo humeris eorum signum crucis imposuit: ne eos antiquus hostis in aliquo itinere impediret. Nam igitur omnibus necessariis copiose oneratis. cetera quod habebat in marie magdalene custodia relinquentes. proficisci ceperunt. Jamque vnius diei et noctis cursu consummato: cepit nimium mare intumescere.

ventus flare: ita vt oēs 7 maxie matrona graui-
ta 7 debil' rāseua inundatōe fluctuū q̄sati gūil-
simis angustijs vigerēt. intātū q̄ in ea sbito do-
lor ptus irruit: 7 int angustias v̄tris 7 p̄suras
tēpe stat' filiū pturiēs expirauit. Nat' igit' pue-
rul' palpitabat. Et mammillarū mīnax q̄rens
rēs solatia: lamētabiles dabat vagit'. Proch-
dolor 7 nat' ē ifās viū 7 matricida effect'. mo-
ri eū p̄eit cū n̄ sit q̄ vite tribuat alimētuz. Quid
faciet pegrin': 7 cū vxorē mortuā videat 7 pue-
rū vagiētē q̄rulis vocib' mīris māmās appetētē
Lamētabat plimū 7 dicebat. Heu heu miser
qd̄ facies: filiū hīc desiderasti. 7 mīrem cū filio p̄-
didisti. Naute acclamabāt dicētes. Proyca-
tur i mare h̄ corp': anteq̄ insit' p̄eam'. q̄ diu ei
nobiscū fuerit: h̄ q̄satiō n̄ cessabit. Et cū corp'
p̄hēdisent: vt illd̄ in mare iactarēt. p̄cite inq̄t
pegrin' p̄cite. Et si nec mihi nec mīri p̄cē volue-
ritis. misereamini saltē puuli vagientis. Sinite
modicū 7 sustinete si forte mlier p̄ dolozē i exta-
si posita: adhuc valeat respirare. Et ecce n̄ pro-
cul a nauī qd̄ā coll' apparuit: q̄ viso vtil' eē cre-
dit corp' 7 puerulū illuc deferrī: q̄s marinis bel-
uis ad tenozādū dan. Et vix a nautis p̄ce 7 p̄-
cio extozit: vt illic applicarēt. Lūq̄ illuc p̄ durī-
cia foneā n̄ potuisset effodē. i secretōi pte coll'
clamide supposita: corp' collocauit 7 pueruluz
māmās ei' apponēs cū lacrimis ait. O maria ma-
gdalena: cur ad p̄ditōis 7 miserie mee cumulus
marsilie p̄tib' applicuisti: cur infelix a domo ad-
monitōne tua h̄ iter arripui. Petisti ne deuz vt
mlier mea hac te cā p̄cipet vt p̄iret. Ecce ei' cō-
cepit 7 pariēdo mortē subiit. Lōceptusq̄ ē na-
t' vt pereat: cū n̄ sit q̄ enutnat. Ecce qd̄ p̄ce tua
obtinui: tibi cui oīa mea p̄mēdani. deoq̄ tuo cō-
mēdo. Si potēs ē memor sit aīe mīris. Et p̄ce
tua misereat: ne p̄eat nat'. Tē clamide sua cor-
pus cū puero circūq̄q̄ operuit. 7 postmodū na-
uē p̄scēdit. Lūq̄ ad petz v̄issz: petz ei' obui'
fuit. Qui viso signo crucis i būero suo: q̄s essz 7
vnde veiret sciscitat' ē. Qui oīa sibi p̄ ordinem
narravit. Cui petrus. Pax tibi fiat: Bū v̄issz:
7 vtili p̄silio credidisti. Nec moleste feras si mu-
lier tua dormit. si puul' cū ea q̄scit. potēs em̄ ē
dñs: cui vult dona dare. data auferre. ablata re-
stituē. 7 merorē tuū i gaudiū p̄mutare. Petrus
at' ipm i hierosolimā duxit. 7 oīa loca i q̄b' xps
p̄dicauit: mirabilia fecit. locū eē i q̄ passus ē: 7 i
q̄ celos ascēdit eidē oñdit. Lūq̄ d̄ fide fuissz in-
struct' diligētē a petro. biēny spacio iā elapso
nauē ascēdit: repatriare curās. Cū igit' naviga-
rēt. dño disponēte iux' collē in q̄ corpus vxoris
cū puero positū erat: puenerit: q̄ p̄ce 7 p̄cio eos
ibr' ad applicādū iduxit. Puerul' at' ibidē a ma-

ria magdalena incolumis p̄seruatus: frēq̄nt' ad
littus maris p̄cedebat. 7 ibidē (vt pueroz mo-
ris ē) cū lapill' 7 glareis ludē solit' erat. Et cum
applicuissz. vidit p̄neruluz more solito in littore
maris cū lapill' ludētē. Et qd̄ eēt admirari n̄ de-
sinēs d̄ scapha exiit. Quē vidēs puerul'. cur
nunq̄ tale vidisset: expauit. 7 ad solita mīris re-
currēs vbera. occulte s̄b clamide latitabat. Pe-
regrin' x̄o vt maif' s̄t' vidēt: illuc accessit. 7 pu-
erulū pulcerrimū mīris vbera sugentē t̄reit: 7 ac-
piēs puez ait. O bēa maria magdalena q̄s felix
eēm q̄s mihi cūcta. p̄spera aduenissent: si mlier
respiraret 7 mecū repatriare valēt. Scio eē dez
scio: 7 p̄culdubio credo: q̄ tu q̄ puerū dedisti: 7
in hac rupe p̄ biēny pauisti. poteris mi' eē suā
p̄ce tua p̄stine restituere sanitati. Ad hec x̄-
ba mulier respirauit. 7 quasi a somno euigilans
ait. Magni meriti es beata maria magdalena 7
gloriosa. que in partus mei pressuris obstetrix
implesti officium. 7 in omnib' necessitatibus an-
cille tue seruiciuz explesti. Quo audito p̄egri-
nus admirans ait. Viuis ne vxor' mea dilecta:
Cui illa. Vno equidem. 7 nunc puo de pere-
grinatione de qua 7 tu venisti: venio. 7 sicut bea-
tus petrus te hierosolimam duxit. 7 omnia lo-
ca in quibus christus passus est: mortuus 7 se-
pultus: 7 alia plura loca ostendit: sic 7 ego vna
cum beata maria magdalena duce 7 comite vo-
biscum fui. Et siugula loca conspexi. 7 conspe-
cta memorie commendavi. Et incipiens loca
omnia in quibus christus passus est. 7 miracu-
la que viderat adeo plene explicuit: vt nec in ali-
quo deuiaret. Tunc peregrinus recepta conu-
ge 7 puero nauem lectus cōscendit. 7 panlopost
marsilie partibus applicuerunt. Et nauis egrē-
si: inuenerunt beatam mariam magdalenam cū
suis discipulis predicantem: 7 eius pedibus cū
lacrimis prouoluti: omnia que eis acciderant:
narrauerūt 7 a beato maximino sacrum baptis-
ma susceperunt. Tunc in ciuitate marsilie omni-
um idolorum templa destruentes: christi eccle-
sias construxerunt. 7 beatum lazarus in eiusdē
ciuitatis episcopum vnanimiter elegerunt. Tā-
dem diuino nutu ad aquensem ciuitatem vene-
runt. 7 populum illum ad fidem christi per mul-
ta miracula adduxerunt. Ubi etiam beat' ma-
ximinus in episcopum est ordinatus.

Interea beata maria Magdalena superne
contemplationis auida: aspernum heremus
petijt: et in loco angelicis manibus preparato
per triginta annos incognita hominibus man-
lit. In quo quidem loco nec aquarum fluen-
ta nec arborum nec herbarum erant solacia: vt
ex hoc manifestaret: q̄ redemptor n̄ ip̄am nō

terrenis effectibus. Et tunc celestibus epulis disposuerat latiare. Qualibus autem die septem horis canonicis ab angelis ethera eleuabat: et celestium agminum gloriosos precet et corporalibus auribus audiebat. An diebus singulis his suavissimis dapibus satiatam: et inde per eundem angelos ad locum proprium reuocata. corporalibus alimentis nullatenus indigebat. Sacerdos autem quidam solitaria vita agere desiderans. ad duodecim stadia loco eisdem vicina sibi cellam locauit. Die igitur quadam dominus presbyteri sacerdoti oculos aperuit. et corporeis oculis eundem aspexit quasi angelus ad presbyteri locum in quo beata maria magdalena morabatur: descendebar. et eam ethera subleuabant: et per hanc spacium ad eundem locum cum diuinis laudibus reuocabat. Volens autem sacerdos tam admirabilis visionis veritatem agnosce: creatori suo precibus se commendas: ad presbyteri locum audaci deuotione properabat. Cumque ad unum iactum lapidis appropinquaret cepit ei crura resolui. et timore valido ipsius precordia medullitus anhelare. Cumque retro rediret ambulandi versus crura cum pedibus suis prebebant. Sed si ipso tramite ad presbyteri locum accedere conaret. toties eum languor corporis et ebetudo mentis modis omnibus prohibebant. Intellexit igitur vir diuino proculdubio celeste esse sacramentum: ad quod accedere humanum non poterat experiri. Inuocato igitur saluatoris nomine: exclamauit. Adiuuato te per dominum. ut si homo es vel aliquid rationale creatura: quod illa spelunca habitas: mihi respondeas: et tui edisseras veritatem. Cumque hoc tercio repetisset: beata maria magdalena ei respondit. Accede propius: et omnem que desiderat anima ista scire poteris veritatem. Cumque ille tremens versus in medijs spacij terminum appropinquasset: et ait ad eam. Demisti ex euangelio de maria illa famosa peccatrice. que pedes saluatoris lacrimis lauit. capillis terxit. et luorum delictorum veniam premeruit. Cui sacerdos. memini: et plus quam triginta annorum euoluta sunt curricula. que hoc factum et facta credit et confitetur ecclesia. Ego inquit sum illa que per triginta annorum spacium omnibus hominibus ignota premeasti: et sic bene cernere tibi premissum est: sic singulis diebus angelicis manibus ethera subleuata. celestium agminum dulcissima inubilatione septem diebus per singulos dies corporeis auribus audire premerui. Quia igitur mihi a domino reuelatum est. que ex hoc mysterio sibi seculo beati maximinum adeas: et ei respondeas intiare. Proximo die resurrexeris dominice: tempore que ad matutinum surgere presuevit oratorium solus ingrediat: et me illic per angelorum ministerium inueniet presbiterum. Sacerdos autem voce eius velut voce angeli audiebat. neminem autem videbat. Locutus igitur beati maximinum adiit: et ei omnia per ordinem enarrauit. Sed et beati maximinum nimio repletus gaudio: saluatoris gratias imensas tulit. et illa die ac hora ut sibi insinuerat oratorium solus ingressus: videt beata maria magdalenas in choro

adhuc stantes coram que eam adduxerant angelorum. Erat autem spacium duorum cubitorum et leuata a terra. Hanc in medio angelorum. et extensis manibus deum exorans. Cum autem beatus maximinus ad eam accedere trepidaret. conuersa dixit ad eum. Accede huc propius. nec fugias filiam tuam per. Appropinquate autem illo (sic in ipsius beati maximini legi libris) ita vultus domine ex continua et diuturna visione angelorum radiabat: ut facilius sol radios que facie sua intueri quis possit. Conuocato igitur vniuerso clero et sacerdote presbytero: corpus et sanguinem domini ab episcopo beata maria magdalena cum multa lacrimarum inundatione suscepit. Deinde toto corpore pulcra ante altaris. prostrata crepidine sanctissima illa anima migravit ad dominum. Post exitum tantus odor suauitatis ibidem remansit ut per septem dies fere ab ingrediens oratorum sentiret. Sanctissimi corpus beatus maximinus diuisis conditum aromatis honorifice sepeliuit. et per mortem suam in christum se sepeliri fecit. Egesippus autem vel secundum quosdam libros iosephus satis cum presbyteri historia precordat. Ait enim in quodam suo tractatu: que maria magdalena post domini ascensionem. per ardore caritatis christi: et tedio quod habebat: nunquam hominem videre volebat. Sed postquam ad aquense territorium venit in desertum abiit. et triginta ibi annis incognita mansit ubi (ut ait) quilibet die septem horis canonicis ab angelis ethera eleuabat. Addidit tamen que sacerdos dum ad eam venisset. repperit eam in cella clausa: que ad eam pertinet vestem sibi porrexit: quam idem ad ecclesiam secum iuit. Et ibi communionem precepta eleuatis in oratione manibus iuxta altare in pace genuit. Temporibus autem karoli magni. scilicet anno domini septingentesimo. lxx. Byrardus dux burgundie. cum de vxore sua filium habere non posset: larga manu res suas pauperibus erogabat: et multas ecclesias et monasteria construebat. Cum ergo vizeliacense monasterium construxisset: misit ipse et abbas ipsius monasterij monachum quendam cum decenti comitatu ad aquensem ciuitatem: ut inde si posset beate marie magdalene reliquias transportaret. Veniens igitur presbyterus monachus ad predictam ciuitatem. cum ipsam funditus a paganis destructam repperisset calu quodam inuenit sepulcrum: et sculptura marmorea demonstrabat que corpus beate marie magdalene repositum intus erat. in ipso autem sepulcro historia eius miro opere sculpta erat. Nocte igitur illud effringens: assumptas reliquias ad hospicium deportauit. In ipsa autem nocte beata maria magdalena eisdem monacho apparuit: dicens ne timeret led ceptum opus perficeret. Rediens igitur cum ad mediam leucam a monasterio venisset: nullo modo inde reliquias mouere potuerunt. donec veniente abbate cum monachis

cū pcessiōe honorifice se recepit Miles qdā
q̄ singlis annis. ad corp^o bēe marie magdalene
venire p̄sueverat. i p̄lio occisus ē. q̄ dū i feretro
a pentib^o ploraret. magdalene p̄ys q̄rel oppo-
nebāt. cur deuotū suū moxi sine cōfessiōe 7 p̄ntia
pmisit. Tē sbito q̄ defūct^o fuerat. stupētib^o cū
ctis surrexit. 7 sacerdotē ad se vōi p̄cepit. Lun-
g^o deuote p̄fessus fuiss^o. 7 viaticū r̄cepiss^o. p̄tin^o
i pace q̄euit. Quis qdā viris 7 feis onerata
naufragiū ptulit. vna at̄ feia cū eēt p̄gnās. 7 se i
mani piclitari p̄spicēt. magdalenā inq̄tū pote-
rat acclamabat. vōēs q̄ si suis meritis a naufra-
gio euadēt 7 filiū parēt. ip̄m e^o mōsterio p̄dona-
ret. Statiq^o feia qdā specie 7 bitu venerāda ei
apparuit. q̄ eā p̄mentū arripēs piclītātib^o alijs
icolumē ad ripā p̄duxit. Illa at̄ postmodū filiū
pepit. 7 votū suū virilr̄ adimpleuit. Aūt qdāz
mariā magdalenā sp̄ōsā fuisse ioh̄is euāgeliste.
quā duxerat tē q̄n d̄ nuptijs xp̄c̄ eū vōuit. ex b̄
ipa idiḡta. q̄. s. sp̄ōsū suū sibi abstulerat. abijt et
oi voluptati se dedit. S^o q^o p̄gnū n̄ erat vt ioh̄-
hānis vōtō dānatōnis sibi occasio fiēt d̄ns ad
peitētā ip̄az misericordit^o p̄iit. Et q^o a sūma
delectatōe carnali eā remouit. iō ip̄az sūma dele-
ctatōe sp̄iali q̄ ē i dei amore p̄ ceteris eā iplēuit.
Qd̄ 7 d̄ ioh̄e qdā fatent^o q̄ iō dulcedie sine fa-
miliaritatis eū p̄ ceteris decorauit. q^o a predicta
delectatōe eū remouit. Hec at̄ falsa 7 friuola
reputant. q^o frat̄ albert^o i p̄hemio sup̄ euāgeli-
uz ioh̄is p̄ōit q̄ bec sp̄ōsa d̄ nuptijs vōt^o fue-
rit idē ioh̄es i societate p̄māsit. 7 i societate bea-
te marie x̄gis m̄ris xp̄i postmodū visa fuit. 7 tā
dē sine bono q̄euit. Vir qdā oclor^o lumie p̄-
uat^o eū ad mōsteriū viceliacen^o. cā visitādi cor-
p^o bēe marie magdalene veniret. 7 suus ei du-
ctor diceret se eccl̄iā iā vidē. ille mag^o voce excla-
mauit. O sc̄ta maria magdalena vtinaz aliquā
do vidē merear eccl̄iā tuā. statiq^o ocli ei^o se apti.
Quidā dū pct̄a sua i qdā scedula scripsisset
eā s̄b palla altaris bēe marie magdalene posuit
rogās eā vt sibi indulgētiā ip̄eiret. q̄ postmodū
scedula accipiēs pct̄a sua d̄ ip̄a scedula oino de-
leta iueit. Quidā dū ob pecūie exactōez i cō-
pedib^o teneret. mariā magdalenā i sui adiutori-
uz inuocabat. Et ecce qdā nocte qdā m̄lier spe-
ciosa sibi apparuit q̄ vincl̄a frāgēs 7 ostiū r̄ferās
sibi vt fugēt imperauit. q̄ se solutū videns. p̄-
tinus inde aufugit. Cleric^o qdā de flādria ste-
phan^o noie. i tāta scelerū imanitatē ceciderat
q̄ oia exercēs flagitia. ea q̄ salut^o erāt. n̄ solū nō
facē. s̄ nec audire volebat. In b̄fam tamē mari-
am magdalenam deuorōem magnā habens e^o
vigiliā ieiunabat. 7 festū colebat. Dū igit^o ei^o tu-
milū visitass^o maria magdalena nec ex toto dor-

miēti. nec ex toto vigilāti tāq̄ mulier formosa
lugubres gerēs oculos. 7 duoz angeloz terre-
ralenaq^o sustētata p̄sidio apparuit. ei^o dixit.
Cur queso stephane indigna meis meritis sc̄ta
repēdis. Cur labioz meoz istātia nulla p̄pun-
ctione moueris. Exq̄ em̄ deuorōez i me h̄ie ce-
pisti. p̄ te d̄nm sp̄ instāter exorauī. Surge igit^o
7 peniteas. neq^o em̄ ego te desera donec do fue-
ris recōciliatus. Ille igitur mox in se infundi tā-
tā gr̄az sensit q̄ sec̄to abrenūciās religiōez itro-
iuit. 7 p̄fectissime vite fuit. In cui^o morte visa ē
maria magdalena iux̄ feretrū cū angel^o assistisse.
7 ei^o aiām quasi colūbā candidā cū laudib^o i ce-
lū sustulisse.

Appollinaris dici

atur a pollens: 7 ares virt^o: q̄si pollēs
virtutib^o. Al^o d̄i a pollo qd̄ interpreta-
tur mirabilis: 7 naris p̄ quaz intelligit^o discretō
q̄si mirabilis discretōnis vir. Vel dicitur ab a
qd̄ est sine 7 polluo: 7 ares virtus q̄si virtuosus
sine pollutōe vicioz.

Appollinaris de

tri apli discipul^o fuit ab eo rauēnam
de roma missus est. vbi vxore tribu-
ni ab eo sanata ipsam cum viro 7 ei^o familia ba-
ptizauit. Quod quidem iudici nunciatur. 7 ab
eo appollinaris. p̄tinus accersitur. ductusq^o ad
templū ionis vt ibi immolaret. cū dicēt focerdo-
tib^o idolor^o aurū 7 argētū idol^o appēnsus melius
paupib^o dari q̄ an̄ demōes sic appēde. p̄tin^o ca-
pitur 7 fustib^o cesus seminiuus relinquitur: sed
a discipulis collectus i domo cuiusdā vidue se-
ptem mensibus refouetur. Inde autem vēit ad
ciuitatem classanensem: vt quendam nobilit^o
mutum ibidem curaret. Cū at̄ domū ingredere-
tur puella qdā imundū sp̄m̄ h̄is: exclamauit
dicens. Recede hinc hinc dei. nam faciā te liga-
tis maib^o 7 pedib^o d̄ ciuitate extrahi. Quē ap-
pollinaris increpans. p̄tinus exire ex ea coegit.
Cū igit^o sup̄ mutū nomē d̄ni iuocasset 7 curatus
fuisset. plus q̄ q̄ngētū boies crediderūt. Paga-
ni at̄ eū fustib^o cesum p̄hibebāt. ne ihm̄ noiars
Ille x̄o i terra iacēs: clamabat qm̄ ip̄e ver^o est
deus. Tūc nudis pedib^o super p̄unas euz stare
fecerūt. S^o cū adhuc xp̄m̄ p̄stātissime p̄dicaret
extra urbem eū piccerunt. Eo tempe dū ru-
fus patricius rauēne filiam infirmam haberet.
7 ad eam sanandam appollinarē vocasset: mox
vt domū ingressus ē defūcta ē. Cui rufus. Uti-
nam domū meā n̄ introisses. Dij em̄ magni ira-
ti sunt 7 filiam meam sanare noluerunt. Tu x̄o
qd̄ ei facē poteris: Cui appollinaris. Noli time

De sancta

tm̄ in iura q̄ si puella surrexerit: eā creatorē suuz
leq̄ nequa q̄ pbibeb̄. Qd̄ cū feciss̄: facta oīoe
puella surrexit. 7 nomē xpi p̄fites cū m̄re 7 maḡ
m̄ltitudie baptisma suscepit: 7 x̄go permālit.
Qd̄ audiēs cesar: scripsit ad p̄fectum proz̄ ut
appollinarē aut sacrificare facer̄: aut i exiliū mit-
ter̄. P̄fectus igit̄ eū sacrificare nolētē: fustibus
cedi fecit. 7 i eucleo extēlū torq̄mā dāuit. Ubi
dū dñm p̄stācissime p̄dicaret: aquā feruētē i ei⁹
vulnere recētib̄ iactari iussit. 7 sic ḡm p̄dere
ferri vincitū in exiliū mittē voluit. Videtes aut̄
xp̄iani tātā impietatē: accēli animo i paganos ir-
ruerūt: 7 plus q̄ ducētos viros ex ip̄is occide-
rūt. Qd̄ vidēs p̄fect⁹ abscondit se. 7 appollinarē
i artillimo carce trusit. Deinde catbenatū i nauī
posuit: 7 cū trib̄ clericis eū seq̄ntib̄ i exiliū desti-
nauit. Ubi solimō cū duob̄ clericis 7 duobus
militib̄ piculū tēpestātis euadēs: ip̄os milites
baptizauit. Deinde rauēnā rediens. a paganis
capit̄. 7 ad templū appollinis ducit̄. L̄ timula-
cru vidēs: maledixit 7 subito corruit. Qd̄ vidēs
tes p̄ntifices: ip̄z̄ t̄bauro iudici p̄ntauerūt. Qui
iudex cū filiū suū cecū illuiss̄: credidit. 7 ip̄suz̄
āms q̄tuor i suo p̄dio manē fecit. P̄⁹ h̄ cū p̄nti-
fices. ap̄d vespalianū eū accusass̄. iussit vespā-
lian⁹ vt q̄cūq̄ dñs irrogaret iurā. aut satisfaci-
at. aut v̄be p̄uer̄. Qd̄ em̄ iussit ē vt deos vidi-
cem⁹. h̄ ip̄i d̄ inimicis suis se v̄lisci poter̄t si ira-
scūt. T̄c demosthenes patriā cū nolētē sacrifi-
care. cuidā centurioni xp̄iano tradidit. L̄ roga-
t⁹ p̄gēs i vicis leprosoz̄ vt ibidē p̄t̄ furoz̄ē gen-
tiliū latitaret. P̄ plus at̄ eū ilēcutus ē 7 vsq̄ ad
mortē diuiss̄ime ceius ē. vbi septē dies sup̄-
uēs 7 discipulos admonēs: sp̄m̄ tradidit: 7 ibi-
dem a xp̄ianis honorice sepultus est sub vespā-
siano. q̄ cepit circa annū dñi septuagesimum.
De h̄ martire sic dic̄ ambrosi⁹ i p̄fatōe. Ap-
pollinaris d̄gnissim⁹ p̄sul a p̄ncipe petro rauē-
nā mittit̄. ihu nomē incredulū nūciare: q̄ dū illic
mira virtutū siḡ p̄ferr̄: i xp̄o credētib̄ leuis x̄-
berū flagell̄ sepe p̄tent̄: 7 senile iā corp⁹ ab im-
pijs boz̄redis cruciatib̄ laniat̄. S̄ ne d̄ suis ve-
ratōib̄ fideles trepidēt: i v̄tute dñi ihu xp̄i siḡ
ap̄lica p̄ficiat̄. P̄⁹ torq̄ta puellā r̄luscitat̄ mor-
tuā. viū sp̄icū cecis reddidit. 7 muto restaurat
loq̄lā. obsessā a demonio liberat. p̄tagioz̄ mū-
dat leprosi. dissoluta morbo pestifero sanat mē-
bra. portētū simulacri sil cū tēplo deiecit. O di-
gnissimus admiratōe p̄conij p̄ntifex. q̄ cū ponti-
ficis dignitate. ap̄licā p̄meruit accipere p̄ratem.
O fortissimus athleta xp̄i q̄ etatis iā frigescente
calore. p̄stāt i penis ihu xp̄i m̄di p̄dicat redē-
ptoz̄ē.

Cristina Fo. lxxxiii.

Kristina quasi cris-

mate vncta. Habuit ei balsamuz boni
odoris i puerlatōe: 7 oleū deuotōnis in
mente. 7 b̄ndictōez gr̄e.

Kristina nobilissi-

mis pentib̄ orta i tyro italie a patre
suo i q̄dā turri cū. xy. pedisseqs collo-
cata ē. deos argēteos 7 aureos secū h̄ns. Et cū
pulcerrima ess̄ 7 a m̄ltis i p̄ngiū petēt̄ pentes
ei⁹ nulli eā volebāt p̄cedē. volētēs vt i deoz̄ cul-
tura manēt̄. Sp̄a at̄ a sp̄scto docta. idoloz̄ sa-
crificia abhorrebat 7 incensa dñs imolanda i se-
nestra abscondēbat. Veniēt̄ at̄ p̄ri. ei⁹ pedisseq̄
dixerūt. Filia tua dñā n̄ra dñs n̄ris imolare p̄tē-
nit h̄ xp̄ianā se eē assentit. P̄d̄ at̄ ei blādiēs ad de-
oz̄ culturā eā puocabat. Cui illa. Noli me v̄o-
re filiā tuā. h̄ e⁹ quē sacrificiū laudis decet. Nō
ei dñs mortalib̄ h̄ dō celi sacrificiuz offero. Cui
p̄r. Filia mea ne vni deo tm̄ sacrificiū offeras. ne
tibi alij irascēt̄. Cui illa. B̄n locut⁹ es nesciens
v̄ritatē. Offero ei sacrificiū p̄ri 7 filio 7 sp̄scto.
Cui pater. Si tres deos adoras. cur eē alios nō
adoras: Cui illa. tres illi vna deitas sunt. Post
h̄ cristina p̄ris sui deos p̄fregit. 7 aux̄ 7 argētuz
paup̄ib̄ erogauit. Rediēs p̄r vt dōs adoraret.
h̄ illos n̄ inuenēs 7 ab ancill̄ qd̄ de ill̄ crist̄. fecerit
audiens iratus eam iussit expoliari. 7 a. xij. viris
cedi. adeo vt ip̄i m̄ltri deficerēt. T̄c cristina p̄ri
dixit. Sine honore 7 pudore 7 abomiabil̄ deo.
q̄ me cedūt deficiūt pete ill̄ a dñs tuis v̄tutes si
vales. T̄c catbenatā eā in carcerem mitti iussit.
Audiens h̄ mater vestim̄ta sua scidit. 7 ad car-
cerē p̄gens filie pedib̄ se p̄stravit: dicēs. Filia
mea cristina. lumē oculoz̄ meoz̄ miserē mei. Cui
illa. Quid me dicis filiaz nescis quia nomē dei
mei habeo. Lunq̄ nil sibi p̄suadere poss̄z. ad vi-
rum redijt. 7 quid sibi respōderit indicauit. T̄c
p̄r iussit eā an̄ tribunal suū duci. Cui dixit. Sa-
crifica dñs. Sin autē m̄ltis afficiēs supplicijs
7 mea filia non dicēs. Cui illa. Magnam mibi
gratiā p̄stitisti. quia me n̄ vocas filiam dyaboli
Quod autem de dyabolo nascitur demon est.
Tu es p̄r ip̄suis sathane. Tunc ille iussit carnes
eius vngulis radi. 7 mēbra eius tenera dirūpi.
Cristina autem de carnib̄ suis accipiēs i vultum
piccit p̄ris: dicens. Accipe tyranne 7 carnē a te
genitā comede. Tunc pater super rotam eā po-
suit: 7 ignē cū oleo accēdit. h̄ flamma exiliēs mil-
le q̄ngētos viros occidit. P̄d̄ at̄ e⁹ oīa h̄ magi-
cis artib̄ ascribēs. ip̄az̄ iterū i carcerē mitti fecit
7 facta nocte iussit pueris suis vt lapidē grādez
ad collum eius ligarent. 7 in mare proycerent.

Quid cum fecisset primum angeli eam assumerunt. Postquam
 ad eam descendit: et eam in mari baptizavit: dicens. Ba-
 ptizo te in domino pro meo: et in me in christo filio eius et in
 spiritu sancto. Et dimisit eam michaeli archangelo qui eam
 ad terram adduxit. Quid audiens per fratrem suam percuti-
 ens dixit. Quibus maleficijs hec facis: ut in mari
 maleficia tua exerceas: Cui illa. Stulte et infelix
 a christo hanc accepisti gratiam. Et in carcerem eam misit. in-
 bebens ut in crastino debeat decollari. Ipse autem nocte
 vrbano per suum mortuum iniecit. Huic quidam iudex
 iniquus successit nomine dionysius. qui cum ferream succellam
 cum oleo. resina. et picem pari fecit: et cristinam ibidem
 iactari. cum aqua viris quatuor agitari. ut citius sum-
 meret. Et cristina deum laudavit quod eam nuperrimam
 tamen venio volebat ut infatulam in cunabulis agita-
 ri. tunc iudex iratus fecit radi caput eius: et nudam per-
 cutitatem usque ad apollinam duci. ubi ydolo impa-
 vit et corruens in pulverem est redactum. Quid audiens
 iudex expanit et spiritum tradidit. Huic successit iu-
 lianus qui fornacem succelli fecit: et cristinam in-
 iactari. Ubi per v. dies cum angelis catas et deabus il-
 lela permasit. Quid audiens iulianus. et magicis arti-
 bus describens: duas aspides. duas viperas. du-
 osque colubres ad eam mitti fecit. Sed spiritus eius
 pedes linguit. aspides nil nocentes ad verba per-
 dent. colubri collo se volutes sudorem linguit.
 Iulianus autem incantatori dixit. Numquid et tu magus
 es. imita bestias. Quid cum faceret serpentes in eum ipse
 tunc fecerit et eum primum occidit. tunc serpentes impa-
 vit cristinam: et ad desertum locum ire fecit: et mortuus
 boies resuscitavit. tunc iulianus mamillas eius percuti
 madavit: et quibus lac per sanguine fluxit. Deinde lignam
 eius percuti fecit. Cristina vero nequaquam loquelam
 amittens percussuram lingue accipiens. in faciem iuliani per-
 iccit: et oculum eius inde percussus eum excecavit. Fra-
 tusque iulianus duas sagittas circa cor eius. et unam in
 latus eius dimisit. Et illa percussa spiritum deo edidit
 circa annum domini ducetesimioctogesimo septimum
 sub diocleciano. Requiescit autem corpus eius in quodam
 castro: quod bulfena vocatur. in urbe veteri et vicini-
 um sito. Tyrus enim qui iuxta castrum illud erat fuditur est
 eversa.

Iacobus iste aposto-

lus dicitur est iacobus zebedei. Iacobus frater
 iohannis boanerges. i. filius tonitruum. et iaco-
 bus maior. De iacobus zebedei. filius: non in carne.
 sed et nomine interpretatur. zebedeus interpretatur donatus
 siue donatus. et beatus iacobus seipsum deo donavit per
 mortem martirii: et a deo nobis donatus est in spirituali
 primum. De iacobus frater iohannis quod fuit eius frater. non in
 carne sed et more similitudine. Ambo ei fuerit eius-
 dem zeli. eiusdem studij. eiusdem voti ad dominum velle
 deum. Cuius enim samaritani christum non recipiunt iacobus et

iohannes dixerunt. vis dicimus? descendet ignis de celo et
 consummat illos. Eiusdem studij ad discendum. Unde
 isti precipue fuerunt qui christum de die iudicij et alijs veteri-
 bus interrogaverunt. Eiusdem voti ad obtinendum quia
 sessionem ad dexteram et sinistram christi ambo habere vo-
 luerunt. De filio tonitruum ratione sonore predicatois.
 quod malos terreat. pigros excitabat. oes sua al-
 titudine in admiratores convertebat. Unde dicitur beda
 de iohanne. quod tamalte intonuit: ut si aliquis tulum alti-
 tonitruum: totum mundum eum capere non potuisset. De
 iacobus maior sic alter minor. Pro ratione votum
 quoniam primum votum est a christo. Secundo ratione familiaritatis
 quoniam maiorem familiaritatem videtur christus habuisse cum
 isto quam cum illo. sic patet. quod ipsum ad secreta sua ad-
 mittebat sicut fuit ad puellam resuscitandam: et ad
 gloriosam transfigurationem. Tercio ratione passionis. quod
 primum inter ceteros apostolos passus est. Sic ergo dicitur
 maior alio. ex eo quod primum votus est ad apostolatus gratiam
 am. ita potest dici maior ex eo quod primum vocatus est
 ad eternitatem glorie.

Iacobus apostolus

filius zebedei per ascensionem domini domini per
 iudeam et samariam predicaret in hispaniam
 tandem inivit: ut ibi christum domini sciret. Sed dum ibi
 se proficere nil vidit: et solus ibidem novum discipulos
 acquisivisset: duos ex illis eam predicandi ibi reliquit
 et alios septem secum assumens iterum in iudeam rediit.
 Ubi autem iohannes beletus dicit. quod tunc unum ibi percutit
 Cuius ergo in iudea christum domini predicaret magis quam
 nomine hermogenis cum phileis discipulis sui nomine
 philetum ad iacobum misit: ut ipsum philetum coram
 deis convinceret: quod sua predicatio falsa esset. Sed cum
 apostolus coram omnibus rationabiliter eum convinceret: et multa cor-
 ram eo miracula fecisset: rediit philetus ad hermo-
 genem. doctrinas iacobi approbas: et miracula reci-
 tas. ac eius discipulum se velle fieri prestat. et ut ipse
 sibi efficeret discipulus persuades. Et hermoge-
 nes iratus arte sua magica ita eum immobilem fecit: ut
 se nullatenus movere possit: dicens. Videbimus si
 iacobus tuum te solvat. Quid cum philetus iacobum per-
 puerum suum nunciasset: misit ad eum sudarium suum: di-
 cens. accipiat sudarium et dicat. dominus erigit filios:
 et ipse solvit compeditos. Statimque ut de suda-
 rio tactus est: solutus est a vinculis. et magicis
 artibus hermogenis insultavit et ad iacobum
 properavit. Frater hermogenis demones ad-
 vocavit. precipiens ut ipsum iacobum victum
 cum philetum adducant: ut de ipsis se vindictam: ne
 discipuli eius de cetero sibi audeant taliter insultare.
 Venientes autem demones ad iacobum in
 aere vllulare ceperunt: dicens. Iacobe apostole ter-
 misere nobis: quod antequam tempus nostrum adveniat iam ardemus
 quibus iacobus ait. Ut quod vestrum ad me: Qui dixerit

Hermogenes misit nos. vt te 7 philetū ad ip̄s
 duceremus. S; mox vt ad te venim⁹: angelus
 dei nos cathenis igneis religauit: 7 plūmū cruci
 auit. Quib⁹ iacoby. Exoluat vos angel⁹ dñi et
 ad ip̄m redite: 7 eū ad me vinctū adducite. S; ille
 sū. Qui cū abyssēt: 7 apphēdētes hermogenē
 man⁹ ei a tergo ligauerūt. 7 ip̄m sic vinctū ad iaco
 bū adduxerūt: dicētes. Misisti nos vbi incēsi su
 mus 7 grauiter cruciati. Dixērūtq; demones ad
 iacobū. Da nob̄ i eū p̄tātē: vt possim⁹ tuas iu
 rias 7 n̄ra incēdia vindicare. Quib⁹ ait iacoby.
 Ecce philet⁹ aū vos ē. cur eū n̄ tenetis. Cui illi.
 Nos n̄ possum⁹: nec formicā q̄ i cubiculo tuo est
 manu p̄tigē. Dixitq; iacoby ad philetū. Ut bo
 na p̄ mal⁹ fm qd̄ xpc̄ nos docuit. reddam⁹ her
 mogenes te ligauit. tu eū solue. Solut⁹ hermo
 genes confusus stetit: 7 iacoby ei dixit. Vad li
 ber q̄cūq; volueris. Nō ei discipline n̄re ē: vt i
 uitis aliq; p̄uertat. Dixitq; ei Hermogenes.
 Ego noui iras demōnū. Nisi mihi aliqd̄ tede
 nis qd̄ mecū habeā: occidēt me. Cui iacoby ba
 culū suū dedit. Ille aut̄ p̄xit: 7 oēs libros artis
 sue magice ad aplm̄ cremādos attulit. Iacoby
 aē ne forte odor incēdij xeraret incautos. eos i
 mari p̄ici fecit. Proiectis q̄ libris ad aplm̄ re
 diit: 7 plātas e⁹ tenēs: dixit. Aiaz liberator ac
 cipe penitētē quē insidētē 7 tibi detrahētē ba
 ctenus sustinui. Lepit igit̄ i di timore p̄fectus
 eē: adeo vt x̄tutes plime p̄ eū fierēt. Vidētes
 aē iudei hermogenē p̄uersū zelo p̄moti iacobū
 adierūt: 7 cur ihm̄ crucifixū p̄dicaret icrepaerūt.
 Ille vō cū eis p̄ scripturas aduertū xpi 7 passio
 nē euident̄ p̄bass; plurimi crediderūt. Abiathar
 vō p̄tifer aī illius seditōez i p̄lo excitauit: et
 misso fune in collo apli ip̄m ad herodē agrippā
 adduci fecit. Cūq; iussu e⁹ ad decollādū ducēt:
 qd̄ā palitic⁹ i via iacēs: ad eum clamauit vt sibi
 s̄itates p̄ferret. Cui iacoby ait. In noie ihu xpi
 p̄ e⁹ fide ducoz ad decollādū: exurge san⁹ 7 bñ
 dic creatorē tuū. 7 statim sanat⁹ surrexit 7 dñm
 bñdixit. Senba aē q̄ funē i collo suo miserat et
 trahēbat noie iosias h̄ vidēs ad pedes ei⁹ se p̄
 iccit: 7 veniā petēs se xp̄ianum fieri postulauit.
 Nō vidēs abiathar eū teneri fecit. sibiq; dixit
 Nisi nomē xpi maledixeris cū ip̄o iacoby decol
 laberis. Cui iosias. Maledictus tu 7 maledicti
 omēs dij tui. Nomē aē dñi ihu xpi sit bñdctm̄
 in secla. Tūc abiathar os e⁹ p̄gnis cedi iussit.
 7 missa de eo legatōe ad herodē impetravit: vt eū
 iacoby decollaret. Cū aē ambo decollari debe
 rēt iacoby a spiculatore lagenā aq̄ petijt. 7 ibidē
 iosiā. p̄tin⁹ baptizauit 7 statim capitis obtrūca
 tōne vterq; martinū p̄sumauit.
 Decollatus ē aē b̄s iacoby. viij. kal. april. i an-

nūciatiōe dōmica. 7. viij. kal. aug. p̄postellā trās
 latus. 7. iij. kal. ianuarij sepult⁹. Quia sepulci
 eius fabrica fuit ab augusto vsq; ad ianuanum
 p̄telata. Statuit igitur ecclia vt festum e⁹. viij.
 kal. augusti in tpe. s. magis congruo deberet vni
 uersaliter celebrari. Decollato autem Iacoby
 (vt ait iohes beletb qui hanc translationē di
 ligenter exequitur) discipuli eius corpus nocte
 timore indeorum rapientes. nauī illud imposu
 erunt: 7 sepulturam diuine p̄ouidentie cōmit
 tentes: nauī sine regimine conscenderūt: 7 ange
 lo dñi duce i galiciam in regno lupe applicuerūt.
 Erat em̄ in hispania regina quedā sic dicta no
 mie 7 merito vite. Deponentes igit̄ corpus de
 nauī: super quendā magnum lapidem illud de
 posuerunt. Qui lapis mox vt cera corpi cecidit
 7 in sarcofagus corpi se mirabilr coaptauit
 Ingrediētes igit̄ discipuli ad lupam dixerunt.
 Dominus ihus ch̄l̄tus mittit ad te corpus di
 scipuli sui vt quez nolūisti suscipe viuū: susci
 pias defunctum. Et narrantes ei miraculum: q̄
 liter sc̄s sine regimine illuc venisset: locum ad ei⁹
 sepulturā p̄gruum petierunt. Nō dum regina
 audisset (vt dicit idem iohannes beletb) eos in
 dolo ad quendam virum crudelissimū. vi fm
 alios ad regem hispanie destinauit: vt eius su
 per hoc plensum haberent. qui eos cepit 7 i car
 cerē reclusit. Cū autem ille discumberet. angel⁹
 dñi carcerem aperuit: 7 eos libere abire p̄misit.
 Nō dū ille cognouiss;: velociter p̄ eos milites
 q̄ eos caperēt: deit̄iauit. Cū aut̄ milites illi p̄ p̄
 tē trāsiret. fracto p̄tē oēs i flumie s̄ submerū.
 Nō ille audiens penitētia ductus: sibi 7 suis
 metuens misit post illos rogās: vt ad se rediret.
 7 quicqd̄ vellent ad libitū impetrarent. illi aē re
 dierūt 7 p̄lm̄ ciuitatis ad fidem dñi conuerte
 runt. Quod lupa audiens vehementer doluit.
 7 redeuntibus ad se discipulis 7 assensum regis
 aperientibus illa respondit. Accipite boues q̄s
 habeo in tali loco vel monte. Et plaustrum iun
 gite. ac corpi us domini vestri deferte. 7 locum sic
 voluentis edificate. Hec autem lupina cogita
 tione dicebat. Sciebat enim boues thauros es
 se indomitōs 7 siluestres. ideo putauit q̄ non
 possent iungi nec applicari. Vel si iungerentur
 huc illucq; discurrēt. 7 sic curru dissiparet 7
 corpi deq̄cēt. 7 ip̄os necaret. S; n̄ est sapia p̄
 teū illi ei doli e⁹ n̄ cogitātes mōtē ascēdūt 7 dra
 conem quendam ignem spirantem et in eos ir
 ruentem cruce opposita per medium ventrem
 scandunt. Facto etiam signo crucis super thau
 ros velut agni subito m̄ aluescūt 7 eos iungētes
 corpus sancti iacoby cū lapide sup quem posi
 tū fuerat in curru posuerunt. Boues autem si

ne alic^o regimie corp^o i mediū palaciū lupe de-
rulerit. Qd illa vidēs 7 stupēs credidit 7 xpia-
na effecta. oia q̄ petierit trahit. 7 palaciū i ecciā
sc̄to iacobo dedicās: magnifice ipaz dotauit: et
i bois opibz vitā finiuit. **U**ir qdā noie bern-
bardus de ep̄atu mutinēsi (vt ait calix^o papa)
dū capt^o 7 catbenat^o i pfūdo turris posit^o est
7 sp̄ b̄m iacobū inuocaret: apparuit ei sc̄s iaco-
b^o dicēs. **V**eni seq̄re me i galiciā: 7 cōfracti ca-
theis cū disparuissz ille vicul ad collū suspēsis
ad sūmitatē turris p̄cēdit. 7 in d̄ line aliq̄ lesiōe
vnicū saltū fecit. cū tñ turris. lx. cubitoz altitu-
dinē possidēt. **Q**uidā (vt ait beda) cū enoz
me plūmū pctm p̄mississet. 7 ep̄s p̄firētē absolue
timuissz: hoiez illū cū scedula i q̄ illd̄ pctm scri-
ptū erat ad sc̄m iacobū misit. **L**ū ḡ i festo eius-
dez scedula sup̄ altare posuissz. 7 sc̄m iacobum
vt illd̄ pctm delēt suis meritis exoraret: scedulaz
postmodū apuit. 7 pctm penit^o delētū iniciens
deo 7 sc̄to iacobo gr̄as reddidit 7 factū oibz pu-
blicauit. **T**rigita vin d̄ loteigia (vt ait vber-
tus bisūrin^o) circa annū dñi. M. lxx. ad sc̄m ia-
cobū p̄perātes oēs vno excepto fidē sibi mutui
fuitz p̄miserūt. **A**n^o igit̄ illoz infirmat^o. xv. die-
bus a locys expectat. s̄ tādē a cūctis s̄ligē. 7 a so-
lo illo q̄ fidē n̄ p̄miserat ad pedez mōtū sc̄i mi-
chael custodit s̄ ad uesp̄alēte die morit^o. **U**-
iuus at̄ pp̄t̄ illi^o loci solitudiez: 7 defūcti horren-
dā p̄ntia 7 imminētē nocti caliginē: 7 gētis bar-
bare feritate vald̄ timuit. **S**z statū b̄s iacoby i
sp̄ equitis sibi apparēs. 7 cū p̄solās ait. **T**rade
mibi hūc mortuū. 7 tu ascēde p̄ me sup̄ equoz.
Sicqz illa nocte an̄ sol̄ ortū dietas. xv. pagētes
ad mōtē gaudij q̄ ē dimidia leuca circa sc̄m ia-
cobū puenerūt. **I**biz sc̄s iacoby vtrūqz depo-
suit. p̄cipiens vt canonicos sc̄i iacoby ad sepe-
liēdū p̄gnū mortuū p̄uocaz. 7 suis socijs di-
ceret q̄ pp̄t̄ fidē fractā eoz p̄gnatō nil valēt
Qui iusta p̄pleuit. 7 stupētibz locijs de ei^o itinē
ea q̄ sc̄s iacoby dixerat: intiauit. **T**heotū-
nic^o qdā (vt ait calixtus papa) cū filio suo. cir-
ca annū dñi. M. xx. ad sc̄m iacobū. p̄gēs. 7 i vr-
be dolosa gr̄a hospitiādi diuertens: ab hospite
inebriat. **E**t ab eo i malba argēte^o ciph^o absco-
dit. **M**ane igit̄ exeūtes. q̄ latrones inseq̄ns r̄uo-
cauit: 7 q̄ ciphū argēteū furati fuissent eisdē ob-
iecit. **C**ui cū dicerēt q̄ punire eos facēt si apud
eos ciphū inuenire posset: 7 cū apta malba inēt^o
fuisset: p̄tin^o ad iudicē rapiūt. **D**ata ḡ s̄ntia oia
q̄ hēbat hospiti tradūt: 7 vn^o eoz ad suspēdiū
iudicat. **S**z cū p̄. p̄ filio. 7 filio. p̄ p̄tē mozi vellz
tādē fili^o suspēdit: 7 p̄ ad sc̄m iacobū merens
p̄gredit. **I**ḡ p̄ triginta sex dies i diēs. 7 ad cor-
pus filij diuertens: sup̄ eū lamētabiles voces p̄-

mebat. 7 ecce filius suspēsus ip̄m p̄solazi cepit:
dicēs. **D**ulcissime p̄ ne fleueris. qz nunq̄ mibi
sic b̄n fuit: qm̄ hucusqz sc̄s iacoby me sustētat.
7 celesti dulcedie r̄focallat. **Q**d p̄ audies ad vr-
bem cucurrit 7 veniētes ppli filii p̄grini in colu-
mē deposuerūt: 7 hospite suspēdit. **R**efert
hugo d̄ sc̄to victore. q̄ cuidaz p̄grino ad sc̄m
iacobū p̄gēti: dyabolus i sp̄ sc̄i iacoby apparu-
it. 7 d̄ mileria p̄ntis vite plura p̄memorās: fel-
cem se eē si ob honorem suū se necaret: asseruit.
Qui mox gladiū arripuit 7 protinus seipsū oc-
cidit. **E**t cum ille in domo cuius hospitatus fue-
rat suspectus haberet. 7 mozi plurimum formi-
daret. continuo qui mortuus fuerat reuirit: as-
serens q̄ dum demon qui mortem suaserat ad
supplicia ipsum duxisset: beatus iacoby mox oc-
currit: 7 ereptū ad thronū iudicis deduxit: 7 ac-
cusantibz demonibz: vt vite restitueretur obtinuit.

Quidam iuuenis de territorio lugdunensi
(vt narrat hugo abbas cluniacensis) qui ad sc̄-
tum iacobum frequenter cum deuotione maḡ-
ire solebat. **Q**uadam vice dū illuc tendere vel-
let nocte illa in fornicationem lapsus est. **P**er-
genti igitur nocte quadam dyabolus in ip̄e
sancti iacoby apparuit: dicēs. **P**osti q̄ sū: **R**e-
ganti illi dixit dyabolus. **E**go sū iacoby: aplius
quem singulis annis visitare cōsueuisti. **S**cias
q̄ multum de deuotione tua gaudēbam: s̄ nup̄ d̄
domo tua egrediens in fornicationē icidisti: 7 n̄
p̄fessus ad me accedere p̄sumpsisti. quasi tua
peregrinatio mibi 7 deo placere possit. **N**ō sic
expedit. sed quicumqz ad me p̄grinādo venire
veliderat prius peccata sua per confessionem
debet precipere. 7 post peregrinando eadem
commissa punire. **E**t bis dictis demon euauit.
Lunc iuuenis anxiatus domum suam redire
7 peccata confiteri: deinde iter reincipere di-
sponebat. **E**t ecce dyabolus apparens iterum
in specie apostoli hoc omnino disuasit: asserēs
q̄ peccatum illud nullo modo sibi remitteretur
nisi penitus genitalia sibi mēbra secaret. **B**fi-
or at̄ foret si se vellz occidē: 7 p̄ ei^o noie martir
eē. **I**uueis igit̄ nocte socijs dormiētibz gladiū ac-
cipiens: genitalia sibi p̄scidit. **D**einde eodē cultro
se p̄ vētrē trāsfixit. **E**xp̄gefacti socij s̄ vidētes
7 plūmū formidātes prin^o aufugerūt: ne suspec-
ti de homicidio haberēt. **V**erum cū fouea ei
pararetur qui fuerat defunctus reuirit: 7 cun-
ctis fugientibus 7 stupentibus que sibi accide-
rant enarravit dicens. **L**ū me ad suggestionē
demonis occidissē: demones me capientes v-
sus romaz deducebant: 7 ecce post nos beatus
iacobus protinus cucurrit: 7 demones de falla-
cia plurimū increpauit. **L**unqz ad inuicē diuiti^o

De sancto

disceptarent. cogente beato iacobo ad quoddam praetium venim: ubi homo beatus cum multis sanctis colloquens fidebat. Cui cum beatus iacobus pro me quaesitus fuisset. illa plurimum demones increpavit: et me vite salutem precepit. Beatus igitur iacobus me suscipiens vite redidit ut videtur. Post triduum ergo sol in illo cicatricibus remanentibus iter arripuit. et uentis sociis oia pro ordine enarrauit. Frater quidam (ut ait calixtus papa) circa annum domini. M. c. cum uxore et filijs ad sanctum iacobum ibat. tum uolens mortalitate quae erat in frangia fugere. tum sanctus iacobus cupiens uisitare. Qui cum ad urbem babiloniam uenisset. uxor eius ibidem obiit: et holpes totam illius pecuniam sibi cum iumento quae uehebantur pueri usurpauit. Ille autem desolat' uicinas pueros quidam in buenis portauit. quidam ad manus traherat. Cui uir cum azino pro pallioe pro more occurreret. sibi azinum pro modauit ut super illum puer ueberent. Qui cum ad sanctum iacobum uenisset. eidem uigilanti et oranti sanctus iacobus apparuit: et ante cognoscere cognouit. Cui negati ait. Ego sum iacobus apostolus. qui tibi meum azinum comodaui. et ite accedendo reuertenti. Sed scito pro noscens quod holpes tuus in solario corruens morietur. et oia quae tibi abtulerat: reuocabebis. Quae cum oia protigissent. ille domum letus rediit: et pueris in azino depositis. azinus statim disparuit. Quidam mercator a quodam tyranno iniuste spoliatus in custodia tenebatur: quod deuote sanctum iacobum in sui auxilium inuocabat. Cui sanctus iacobus uigilantibus custodibus apparuit: et usque ad turris summam ipsum perduxit. Statimque turris a deo se inclinauit: quod ipsius summitas terre equalis fuit. de qua sine saltu descendens solus recessit. Quae custodes insequentes. licet iuxta eum pergeret: tamen ipsum uide non poterant. Dum tres milites (ut ait uibertus byluntius in dunensis dyocesis) ad sanctum iacobum pergeret: uxor eius a quodam mliercula rogata: sacculum ipsius amore sancti iacobi super equum suum portabat. Deinde quaedam infirmum in uia deficientem inueniens ipsum super equum posuit: et infirmi burdonem cum sacculo mlieris accipiens equum propter sequebatur. In feruore solis et labore itineris fractus est. cum galicia aduenisset: infirmitate grauissima laborauit. Cumque a sociis de salute aie rogaret. ille tribus diebus extitit mutus: sed quarto die sociis eius mortem expectantibus gemitu suspirans ait. Hic deo et sancto iacobo. quod eius sum mentis liberatus. Cum enim quod monebatur facere uelle. demones ad me uenerunt. me tragantibus perstrigentes: ut nihil quod ad salutem aie pertinet. aliquid non loqui posses. Hos quippe audiebam sed prosum non redere non poteram. Nunc autem sanctus iacobus huc intrauit: ferens in sinistra manu sacculum mlieris. in dextra baculum pauperis: quos in uia adiuuerat: ita ut burdonez placet. et sacculum pro scuto habet: et demones qui iram aggrediens eleuato baculo ipsos teruit. et in fugam

Jacobo Fo. lxxxv.

uertit. Nunc ergo ecce beatus iacobi gratia me liberauit. et loquelam reituit. Uide ergo quod ad me sacerdotem. quod diu in hac uita esse non possis. et uerius uiri eorum dixit. Amice: noli amo domino tuo militare quia ueraciter est donatus. et mala morte in primo morturus. Sepulto autem socio cum ille domino suo hunc dixisset. ille pro nullo hunc ducens. et se emedare protinens. pro modicum lancea in bello prostratus interijt. Cum quidam uir de uisitatione (ut ait calixtus papa) ad sanctum iacobum peruenisset. pecunia defecisset. et ille mendicare erubesceret. Sed quidam reuolens arbore somnabat quod sanctus iacobus eum pascebat. Enigilans igitur submercium panem ad caput protulit: de quo xv. diebus uixit. quousque ad propria remeauit. Singulis diebus sufficienter bis de eo comedens. in quatuor diebus ipsum in sacculo integrum inueniebat.

Refert calixtus papa. quod cuius quidam barchinone urbis. circa annum domini. M. c. ad sanctum iacobum ueniens: hunc solus postulasse dixit ne teiceps ab aliquibus hostibus caperetur. Rediens igitur per siciliam in maria saracenis capitur et plies ab eis pro numidinas uendit. Sed tamen ipse cathene quibus ligatus fuerat: soluebantur. Cum autem iam tredecim uicibus uenditus fuisset. et duplicibus cathenis alligatus esset. et ille beatum iacobum inuocaret: sanctus iacobus eidem apparuit: dicens. Quoniam in ecclesia mea persistens: postposita salute anime liberatorem tui corporis postulasti: ideo in hac uia inuadisti. Sed quod dominus noster misericors est: misit me ut te redimam. Statimque ruptis cathenis pro terras et castella saracenorum partem quandam cathene in testimonium huius miraculi ferens: ad terras suam cunctis uidentibus et stupentibus redijt. Cum enim eum aliquis capere uolebat. uisa cathena territus protinus fugiebat. Sed cum leones alieque fere in eum per delecta gradientem uellent insurgere: mox uisa cathena concutiebantur terrore nimio. et in fugam protinus uertebantur.

Anno domini millesimo ducentesimo octidimo in uigilia sancti iacobi. in quodam castro quod dicitur pratum: inter florentiam et pisitoricum sito. iuuenis quidam rustica quadam simplicitate deceptus: in segetes tutoris sui ignem apposuit. eo quod hereditatem suam sibi uiripare uolebat. Lentus igitur et confessus: ad caudam equi trahendus incendio adiudicatus est. Qui peccatum confitens. et sanctum iacobum se deuouens: cum super terram petrosam in sola camisia diutius tractus fuisset: nec in corpore nec in camisia sensit aliquam lesionem. Tandem ad palum ligatur: ligna undique congeruntur: igne supposito ligna et uincula comburuntur. sed ipso semper beatum iacobum inuocante nec in camisia nec in corpore aliqua le-

sio repit. Quē dñi i ignē vellēt iterato iactare a
p̄plo eripit ⁊ de⁹ i ap̄lo magnifice collaudat.

Hristoferus ante

baptismū dicebat ī p̄robo: s̄ postmodū
xp̄ofer⁹ dicit⁹ ē: q̄i xp̄m ferēs. Ex eo sc̄z
q̄ xp̄m q̄tuoꝝ modis portauit. s̄ i hūenis p̄ edu-
ctōem. i corpe p̄ mortificatōes. i mēte p̄ deuotō-
nem. i ore p̄ p̄fessōes sine p̄dicatōes.

Hristofer⁹ gene

re chanaanē: p̄cerissime stature. vul-
tusq̄z terribil⁹ erat. ⁊ duodecī cubitos
in lōgitudie possidebat. Qui (vt i q̄busdā gestis
suis legi) cū staret cū q̄dā r̄ge chanaanēoꝝ venit
sibi i mēte vt maiore p̄ncipē q̄ i m̄do eēt q̄rēt. vt
ad eūdē secū moratur⁹ accedēt. Uēit igit̄ ad q̄n-
dā maxim⁹ regē d̄ q̄ general⁹ fama hēbat. q̄ ma-
iore mūd⁹ p̄ncipē n̄ h̄iet. Quē rex vidēs libētē
r̄cepit: ⁊ i sua curia manē fecit. Quadaz at̄ vice
ioculator q̄dā cātionē corā rege cātabat: i q̄ fre-
quēt⁹ dyabolū noīabat. Rex at̄ cū fidē xp̄i h̄iet
q̄ncūq̄ dyabolū noīare audiebat: p̄tin⁹ i facies
suā crucis siḡculū imp̄mebat. Qd̄ vidēs xp̄ofe-
rus plimū admirabat: cur h̄ rex agēt. ⁊ q̄dam
h̄mōi signū sibi vellz. Cū at̄ d̄ hac re regē intro-
garet. ⁊ ille h̄ sibi maifestare nollez: r̄ndit xp̄ofer⁹
nisi h̄ mibi dixeris: tecū vltē⁹ n̄ manebo. q̄ pro-
pter coact⁹ rex dixit ei. Qncūq̄ dyabolū noīa-
ri audio: h̄ signo me munio: timēs ne i me p̄tātē
accipiat: mibiq̄z noceat. Cui xp̄ofer⁹. Si dya-
bolū ne tibi noceat metuis: ḡ ille maior ⁊ poten-
tior te eēt p̄uicif: quē tu intantū formidare p̄ba-
ris. Frustrat⁹ igit̄ sū spe mea: putās q̄ maiore et
potētiore m̄di dñm iueisses. h̄ iā nūc valeas. qz
ip̄m dyabolū q̄rē volo: vt ip̄m mibi dñm assu-
mā: ⁊ ei⁹ h̄u⁹ efficiar. Discessit igit̄ ab illo rege et
dyabolū q̄rē p̄perabat. Cū at̄ p̄ q̄ndam solitu-
dinē p̄geret. vidit magnā multitudiez militū. q̄-
rū q̄dā miles ferus ⁊ terribilis vēit ad eū. ⁊ q̄nā p̄-
gēt: r̄q̄siuit. Cui xp̄ofer⁹ r̄ndit. Vado q̄rē dñm
dyabolū. vt ip̄z i dñm m̄ assumā. Cui ille. Ego
sū ille quē q̄ris. Hauris xp̄ofer⁹ se sibi i h̄uū p̄-
petuū obligauit ⁊ ip̄m p̄ dño suo accepit. Cuz
ḡābo p̄gerēt: ⁊ i q̄dā via p̄mū q̄ndā crucē ere-
ctā iuenissent: mox vt dyabol⁹ ip̄am crucē vidit
territ⁹ fugit. ⁊ viā deserēs p̄ asperā solitudinem
xp̄ofez duxit. ⁊ postmodū ip̄m ad viāz r̄duxit.
Qd̄ vidēs xp̄oferus: ⁊ admirans inērogauit.
cur intantū timens viam planam reliq̄rit: ⁊ tātū
deuās p̄ tāasperā solitudinē ierit. Qd̄ cū ille si-
bi nullatenus indicare vellēt: dixit xp̄ofer⁹. Ni-
si mibi h̄ indicaueris statī a te discedam. Qua-
propter p̄pulsus dyabol⁹ dixit ei. Quidaz h̄o

qui dicit xp̄s in crucez affixus fuit. cui⁹ crucis si-
gnū cū video: plurimū p̄timeſco ⁊ territ⁹ fugio.
Cui xp̄ofer⁹. Ergo ille xp̄c maior ⁊ potēti⁹ te
ē: cui⁹ signū intantū formidas. Inuacuū igit̄ labo-
raui. nec adhuc maiore p̄ncipē m̄di iueni: iā n̄
valeas: qz te volo deserere. ⁊ ip̄m xp̄m inq̄rere.
Cū igit̄ diu q̄sisset: q̄snā sibi xp̄i noticiā indica-
ret. tandē ad quēdā heremitā deuenit q̄ sibi xp̄z
p̄dicauit ⁊ in eius fide ip̄m diligenter instruit.
Dixitq̄z heremita xp̄ofero. Rex ille cui seruire de-
sideras. istud requirit obsequiū. qz te frequētē
ieiunare oportebit. Cui xp̄ofer⁹. Aliud a me re-
quirat obsequiū qz istaz rē neq̄naq̄z agē valeo.
Rursus heremita. Multas qz oīoes te sibi facē
oportebit. Cui xp̄oferus. Nescio qd̄ sit h̄: nec
h̄mōi obsequiū p̄ficere possum. Cui heremita.
Posti talem fluum in quo m̄alti transeuntes
periclitantur ⁊ pereunt. Cui christoferus. noui
Et ille. cum proceꝝe staturē sis ⁊ fortis viribus.
si iuxta fluum illum re sideres. ⁊ cunctos tra-
duceres. regi xp̄o cui seruire desideras. plurimū
gratum esset: ⁊ spero q̄ ibidem se tibi manifesta-
ret. Cui christoferus. Atiqz istud officium age-
re valeo: ⁊ me sibi in hoc seruiturum promitto.
Ad predictum igitur fluum accessit: ⁊ ibidem
sibi habitaculum fabricauit. Postāsqz loco ha-
culi quandam particam in manibus: qua se in
aqua sustentabat. ⁊ omnes sine cessatione trans-
ferebat. Euolutis multis diebus cum in domū-
cula sua quiesceret. audiuit vocem cuiusdā pue-
ri se vocantis ⁊ dicentis. Christofere veni foras
⁊ me ipsum traducas. Concit⁹ christoferus ex-
iit sed neminez reperit. Rediensqz in domū-
culam suam predictam iterum vocem se accla-
mantis audiuit. qui rursus foras cucurrit: h̄ ne-
minem inuicit. tertia vice ab eodem vt p̄us vo-
catus exiit: ⁊ puerum quendam iuxta ripam flu-
minis inuicit. qui christoferum vt se traduceret:
obnixe rogauit. Christoferus igitur puerum
sibi in humeris eleuans. ⁊ baculum suum acci-
piens: flumen transiturus intrauit. ⁊ ecce aqua
fluminis paulatim intumescēbat. ⁊ puer instar
plumbi grauissime ponderabat. quantoqz ma-
gis procedebat. tanto amplius vnda crescebat
⁊ puer magis ac magis christoferi humēos pō-
tere intolerabili deprimebat. adeo vt christo-
ferus in angustia multa positus esset. ⁊ se peri-
rlitari plurimum formidaret. sed cum vix ena-
sisset ⁊ fluum transiretasset. puerum in ripa de-
posuit. eiqz dixit. In magno me puer periculo
posuisti. ⁊ adeo ponderasti. qz si totum mundū
super me habuisses. vix maiora persensissem.
Ad quem puer respondit. Ne mirens christo-
fere. qz non solū sup te totū mūdū habuisti: sed

De sancto

Cristofero .LXXXVI.

etiā illū qui creauit mundū tuis humeris baiula
sti. Ego ei sū xpc rex tu? cui i b op e ipe deseruis
Et vt me verū dicere pprobes: cū ptrāsieris ba-
culū tuū iuxta domūculā tuā i terra fige: et mane
ipm floruisse et fructificasse videbis. statimq; ab
oculis ei? emanauit. Veniēs iqr? cristofer? cū bacu-
lū i terra fixisset mane surgēs inuenit ipz ad modū
palme frōdes et dattilos ptulisse.

Post hoc aut in Samonā ciuitatē Licie ve-
nit: vbi dñi corū linguā nō intelligeret: orauit do-
minū vt illi? lingue sibi cōcederet intellectū. Dñ
aut in pce cōsisteret iudices eum insanū putātes
eū reliquerunt. Assecuto Cristofero qd petebat:
vultū operiēs ad loca certaminis venit. et xpia-
nos qui torquebant in domino cōfortabat. Tūc
vnus ex iudicib; in faciem eū pcussit. Cui cristof?
vultū discoopiens dixit. nisi xpian? essem. meam
p̄tinus iniuriam vindicassem. Tūc cristofer? vir-
gam suam in terrā fixit. et vt ppter cōuersionem
populi fronderet: dominum exorauit. Qd̄ dum
p̄tinus factum fuisset octo milia hominūz credi-
derūt. Rex aut ducentos milites qui eum ad se
adducerēt: misit. et cum eum orare inuenissent. et
sibi hoc intināre timerēt: iterū totidez misit q̄ et
ipi cum eo orante p̄tinus orauerunt. Surgens
cristoferus dixit eis. Quid q̄ritis: qui eius vultū
vidētes dixerūt. Rex misit nos ad te vt te ad ipz
vinctū ducam? Quibus cristoferus. Si ego vo-
luero nec solutus nec ligatus a vobis duci pote-
ro. Dicit ei. si ergo non vis vade liber quocūq;
voueris: et nos regi dicemus q̄ te nequa q̄ inue-
nim? Non ita inq̄t sed ego vobiscuz vado. Ipe
aut eos ad fidem cōuertit: et ab eis man? sibi ter-
go ligari fecit. et se regi vinctū presentari. Quēz
rex vidēs terrē? est: et de sede sua. p̄tinus corruit
Deinde a seruis suis leuat? de nomie suo et pa-
tria eum interrogauit. Cui cristoferus. Ante ba-
ptismū reproby dicebar. nūc aut cristofer? vocor
Cui rex. Stultū tibi nomē imposuisti xpi scz cru-
cifixi. qui nec sibi. p̄fuit: nec tibi prodesse poterit.
Nunc ergo chananee malefice q̄re nō sacrificas
dijs n̄ris: Cui cristofer?. Recte vocaris Dagn?
quia tu es mors mundi socius dyaboli. Dñ aut
tui sunt opa manūū hoim. Cui rex. Inter feras
nutritus es. et nō potes nisi feralia et homib; in-
cognita loq. Nūc q̄ si sacrificaueris magnos ho-
nores a me p̄sequis. Sin aut duris supplicijs con-
sumeris. Polētē q̄ sacrificare i carcerē mitti iussit
ac illos milites q̄ ad cristoferuz missi fuerant pro
xpi nomine decollari fecit. Deinde duas formo-
sas puellas quarum vna dicebat Picea. et alte-
ra aquilina secum in carcere recludi fecit: promit-
tens eis multa munera: si eum ad peccādū secuz
allicerent. Quod videns Cristoferus. p̄tinus

in orationē se dedit. Sed cū a puellis plausu ma-
nuū et āplexib; vigeret: surrexit: et ait ill. Quid
q̄ritis: et quā ob cām huc introducte estis: At il-
le claritate vultus eius p̄terite: dixerūt. Misere-
re n̄ri sancte dei vt in teū quē p̄dicās credere va-
leam?. Quod audiēs rex: eas ad se duci fecit: di-
cens. Ergo et vos seducte estis. Per deos iuro
qz nisi dyz sacrificaueritis: mala morte peribitis.
Que responderūt. Si vis vt sacrificemus: iube
plateas mūdari. et omēs ad tēplum congregari.
Quo facto cū ille introissent templū: soluentes
cingulum suū posuerūt in colla deorū: et ad terrā
trahētes: in puluere cōfregērūt. Dixerūtq; astā-
tib; . Ite et vocate medicos vt curēt deos v̄ros
Tunc iussu regis aquilina maib; suspēditur et li-
gato ad eius pedes ingenti saxo membra ei? om-
nia disrumpuntur. Que cū migrasset ad domi-
num soroz eius Picea in ignē p̄cūc. sed inde ille
sa exiens. p̄tinus decollat. Post hoc cristoferus
regi p̄sentatur. qui iussit eum virgis ferreis cedi
et cassidē ferreā et igneā in caput ei? poni. Dein-
de scammū ferreū fieri fecit et cristoferū ibidem li-
gari et ignem iucta pice succendi: sed instar cere
scānū p̄fringit. et cristofer? illesus egredit. Dein
de iussit eum ad stipitē ligari: et a q̄drigētis mili-
tib; sagittari. Sagitte aut omēs in aere suspēde-
bantur nec ipm aliqua p̄tingere potuit. Rex aut
putans ipm a militib; sagittatum cum eisde; in-
sultaret subito vna de sagittis ab aere veniens.
et retro se vertens: regem i oculo pcussit: et ipm
p̄tin? excecavit. Cui cristofer?. Crastina die con-
sumād? sum. tu igitur tyrāne lutū de sāguie meo
facies. oculū inūges: et sanitatem recipies. Tunc
iussu regis ad decollandū ducit: et ibi fusa orōne
decollat. Rex aut modicū de sanguie eius accipi-
ens: et sup oculū suū ponens ait in noie dei et san-
cti cristoferi. et cōtinuo sanus effectus ē. Tūc rex
credidit dans p̄ceptuz: vt si quis deū et sc̄m cri-
stofez blasphemaret: cōtinuo gladio feriret.

Ambrosi? aut in p̄fatōne sic ait de hoc marti-
re. Cristofero tāte p̄tutis cumulū et doctrie gra-
tiā dñe cōtulisti. vt q̄dragita octo milia hoim. de
gētilitatis errore ad xpiani dogmatis cultuz cho-
ruscātib; miraculis reuocaret. Quicq; Piceam
et aquilinā publico lupanari longo tempore sub-
meretricia sorde famulantes ad castitatis habi-
tum reuocauit: easdemq; coronam p̄cipe edocu-
it p̄pterea inter igneum rogum ferreo scāno p̄stri-
ctus nimū calorem nō timuit. atz p̄ dies integrū
oim militū sagittis: transfigi nō potuit. Ceterum
vna et his carnificis oculum collisit. cui tamē be-
ati martiris cruoz mixtus terre: lumen restituit. et
corpous cecitatem tollendo illuminauit et men-

tem. Nam et apud te veniam impetrauit. atque ut morbos et infirmitates impelleret. supplicante obtinuit

Eptē dormiētes

in ciuitate ephesi orti sunt. Decius autē impator psequens xpianos. cum venisset ephesum: iussit edificari templum

in medio ciuitatis ut omnes cum eo miscerent sacrificijs ydolorum. Cum ergo omnes xpianos inquiri iussisset. et victos aut sacrificare aut mori compelleret: tantum periculum terroris inerat: quod amicus amicum. et filium patrem. et patrem filium abnegabat. Tunc in illa urbe inuenti sunt xpiani septem. Maximianus. Malchus. Marcianus. Dionysius. Iohannes. Serapio. et Costantinus. Qui se videtes nimis dolebant. et cum essent in palatium: sacrificia ydolorum spernentes in domo sua se celabant. et ieiunijs et orationibus vacabant. Accusati igitur. ante Decium statuerunt. et comprobati veraciter xpiani: dato eis respiciendi spacio usque ad reditum Decium dimittuntur. At illi per amoniam suam inter se in pauperes expedites: in toto consilio in morte celi celsarunt: et ibi esse secretius decreuerunt. Diu ergo sic latentes unus eorum semper ministrabat et quoties intrabat urbem figura se medici et bitu vestiebat. Cum ergo decius in urbem redisset. et eos ad sacrificandum perquiri iussisset. malchus mister eorum territus ad socios rediit et eis furores impatoris indicauit. Qui cum grauius terrentur: malchus allatos panes eis apposuit: ut cibo confortati fortiores ad periculum redderent. Postquam autem cenabant sedentes et colloquentes in luctu et lacrimis: subito sicut deus voluit dormierunt. Mane facto cum quesiti fuissent et inueniri non possent. et decius doleret quod tales inuenes perdidisset: accusati sunt quod hucusque in morte celi latuissent. et sua xpianis pauperibus erogantes in suo proposito permanerent. Iussit ergo decius ut parietes eorum adessent: et perminatus est eis mortem. nisi de eis dicerent quicquid scirent. Illi autem eos sine accusauerunt: et diuitias suas cum pauperibus expeditisse perque sunt. Tunc cogitans quod de eis faceret: nutu dei iussit os spelunce lapidibus obstrui: ut ibi fame morerentur. et inopia circumclusi. Quod ministri quidem fecerunt et duo xpiani. Theodorius et Rufinus eorum martirium describentes: caute inter lapides posuerunt. Mortuo igitur Decio: et tota illa generatio post annum tricentesimum septemagesimum secundum anno tricesimo imperij Theodosij. pululauit heresis eorum qui negabant resurrectioem mortuorum. An perstrat? Theodosius xpianissimum imperator: quia fidei ratione agitari videbat: aduocatum cilio sedens in interiori loco per singulos dies flebat. Quod videns misericors deus. per solam lucetis: et per firmare spiritum de resurrectioe voluit mortuorum et thesaurum sue pietatis aperiens: ita predictos martires suscitauit. Misit siquidem in cor cuiusdam ciuis Ephesi

ut in illo mote edificaret stabula pauperibus suis. Lemetarijs spelunca apientibus surrexerunt sancti et seinnice salutantibus: putabant se tamen una nocte dormisse et peridiana tristitia recordantes: interrogauerunt Malchum quod eis ministrauerat. quod de eis Decius decreuisset. At ille respondit. Sic dixi in seculo. que situi: mus: ut ydolis imolem? ecce quod de nobis cogitat impator. Respondit maximianus. et deus scit. quod non sacrificabim? Cum ergo socios perfortasset iussit malchum ut empturus panes ad urbes descenderet. et plures quam heri ferens panes: quod iussisset impator: rediens nunciaret. Tollens ergo malchus quatuor solidos de spelunca exiit: et videns lapides miratus est: sed aliud cogitans: per lapidibus cogitauit. Veniens igitur timidus ad portam vrbis valde miratus est. videns suppositum signum crucis. vnde pergens ad alteram partem diu rediens signum inuenit ultra modum miratus est: videns omnes portas signo crucis apposito et mutatam ciuitatem. Signis quoque se ad primam portam rediit: se existimans sonare. An se perfirmas et vultu opiciens urbem ingredi: et veniens ad venditores panum: audiuit homines loquentes de christo. Et amplius stupefactus ait. Quid est inquit quod heri nemo audebat christum notare. et nunc omnes christum perferunt? Puto quod non est Ephesiorum ciuitas: quia aliter edificata est. sed aliam ciuitatem nescio tale. Et cum interrogatus audisset hanc esse ephesum. et rare veraciter se putauit et redire ad socios cogitauit. Accessit tamen ad eos qui panem vendebant. et cum argenteos pertrulisset mirati venditores panum dicebant adinuicem. quod ille iuuenis antiquum thesaurum inuenisset. Malchus homo eos adinuicem loquentes videns putabat quod vellet eum trahere ad impatorem: et territus rogauit eos ut se dimitterent: et panes et argenteos retinerent. At illi tenentes eum dixerunt ei. Unde es tu: quia thesauros antiquorum impatorum inuenisti. In dica nobis et erimus socii tecum et celabimus te. quia aliter celari non potes. Malchus homo non inueniebat quod diceret illis per timorem. Illi vero videtes eum tacente: misso fune in collo eius traherent per vicos usque in medium ciuitatis: et exiit rumor ad omnes: quod quidam iuuenis thesauros inuenisset. Congregatis ergo ad eum vniuersis: et admirantibus volebat eis satisfacere quod nihil inuenerat: et circumspectus omnia a nemine cognosci poterat. Et perspiciens in populum volebat cognoscere aliquem de consanguineis suis quos veraciter viuere putabat. et nullum inueniens stabat quasi istanus in medio populi ciuitatis. Quod cum audisset sanctus martinus episcopus et antipater presbiter. qui nuper in urbem aduenerat: mandauerunt civibus ut eum caute adducerent et argenteos eius. Cum ergo a ministris traheretur ad ecclesiam. putabat quod duceretur ad impatorem. Episcopus igitur et presbiter mirantes argenteos: interrogauerunt eum ubi thesaurum inuenisset. At ille respondit se nihil penitus inuenisse. sed de sacculo peritum suorum eos

dem denarios habuisse. Et interrogat⁹ cui⁹ ciuitatis eēt. Rñdit bñ scio q⁹ huius ciuitatis sum: si tñ hec ē ciuitas ephesiorū. Proconsul dixit. Fac venire pentes tuos vt testent⁹ pro te. Quos cum noiaisset: et null⁹ eos cognoscēt: dicebāt eū fingere vt aliquo mō euaderet. Et ait p⁹consul. Quō credim⁹ tibi q⁹ hoc argētum pentum tuorū fūit cū scriptura ei⁹ habeat plusq⁹ tricētos septuagintaduos ānos. Et sit primorū dierū Decij imperatoris. et ī nullo silēs sint argenteis nris. Et quō parētes tui añ tantū tpus fuerūt. Tu hō iuueis vis decipere sapiētes et senes ephesi. Idcirco iubeo te legib⁹ tradi: donec cōfitearis qd inuenisti. Tunc p⁹cidēs Malch⁹ ante eos dixit. Pro deo dñi dicite mihi quod vos interrogo. et ego dico vobis qd est in corde meo. Decij⁹ imperator q⁹ sit it in hac ciuitate. Ubi est. Epūs dixit. Fili nō est hodie in terra q⁹ decius noietur. Imperator autē fuit añ lōgū tēp⁹. Malch⁹ autē dixit. In hoc dñe ita stupeo et nemo credit mihi. Sed sequimī me et ostēdam vobis socios meos q⁹ sunt in mōte celio: et ipsi credite. Hoc em̄ scio. q⁹ a facie decij imperatoris fugim⁹. et ego sero vidi q⁹ ingressus est Decius in hanc vibē. si tamē hec ē ciuitas ephesiorū. Tunc episcopus cogitans in semetipso dixit p⁹consuli. q⁹ visio est quā deus vult oñdere in iuvene isto. Perreuerūt ergo cum eo: et ciuitatis plima multitudo. Et ingressus ē p⁹io malchus ad socios suos. et post eū epūs egrediēs inueit inter lapides lras sigillatas duob⁹ sigillis argenteis: et cōuocato populo legit eas. et audiētib⁹ et videntib⁹. et admirātib⁹ cunctis sanctos dei sedentes ī spelūca: et facies eorū tanq⁹ rosas florētes: p⁹cidēs glorificauerūt deum. Statimq⁹ epūs et p⁹consul miserūt ad theodosiū imperatorē. rogātes vt cito veniret. et mirabilia dei nuper ostēsa videret. Qui p⁹tinus surgens de humo et de sacco ī quo iugebat glorificans deū venit a Cōstantinopoli Ephesum: et obuiātib⁹ ei cūctis ascēderūt simul omēs ad spelūcā. Et mox vt sancti viderūt imperatorē respēduerūt facies eorū sicut sol. Et īgressus imperator. p⁹cidit ante eos. et super singulos fleuit. dicēs. Sic video vos tanq⁹ si videre deus resuscitantē Lazariū. Tūc dixit sanctus maximianus ad eū. Crede nobis. q⁹ p⁹pter te resuscitauit nos deus ante diē magne resurrectōis: vt credas indubitatē q⁹ resurrectio mortuorū ē. Vere em̄ resurrexim⁹ et viuim⁹. et sic ifans ē ī vtero mris n̄ senties lesionē et viuūt. sic fuim⁹ viuētes. iacentes et dormiētes et nō sentiētes. Et his dictis videntib⁹ cūctis inclinātib⁹ capita sua in terram: obdormierūt. et tradiderūt spūs suos s̄m dei imperium. Surgens autē imperator: cecidit super eos flens. et cōfculās eos. et cum iussisset fieri loculos aure

os in quib⁹ mitterētur: in ipsa nocte app⁹ aruerunt dicētes imperatori. vt sicut hactenus in terra iacuerūt et ex terra resurrexerāt: ita eos dimitteret donec deus iterū eos resuscitaret. Iussit ergo imperator locum illum inauratis lapidibus adorari. et omēs epōs resurrectionē p̄sentes absolui.

De tricentis septuagintaduob⁹ annis dormisse dicūtur dubium esse potest. q⁹ anno dñi quadringentesimo quadragesimo octauo surrexerūt. Decius autē regnauit vno t̄m anno et tribus mensib⁹ scz anno dñi. cclij. et ita nō dormierūt nisi centum nonaginta sex annis.

Nazarius dicitur

q̄si nazareus qd interpretat⁹ p̄secratus. vel mūdus. vel sepatus. vel floridus. aut custodiēs. In homie repiunt⁹ hec quinq⁹. scz cogitatio. affectio. intētio. actio. et locutio. Cogitatio autē debet esse sancta. affectio mūda. intentō recta. actio iusta. et locutio moderata. Hec om̄ia fuerūt in beato Nazario. habuit em̄ cogitatōem sanctā. Et inde dicit⁹ cōsecratus. Affectiōem mūdā. et inde dicit⁹ mūdus. Intentōem rectā. et inde dicit⁹ sepatus. Intentio em̄ est que sepat opa. q⁹ ex oculo simplici corpus lucidū. Ex oculo nequā corpus tenebrosū creat. Actionē iustā: et inde dicitur floridus. q⁹ iustus florebit sicut lilij. Locutiōem moderatā. et inde dicitur custodiēs q⁹ custodiuit vias suas: vt nō delinquat ī lingua sua. Celsus quasi excelsus. q⁹ se supra se extulit: diuī etatem puerilem virtute animi supauit. Horum vitā et passionem ambrosius ī li. Seruatij et Prothasij repisse dicit. In quibusdam autē libris legit⁹. q⁹ qdam phus nazario deuot⁹ eius passiōz cōscripsit. quā Leraeus qui scōz corpora sepe hērat ad caput illoz posuit.

Nazarius filius il

lustrissimi viri nomie aphyricani. sed iudei: et beate p̄petue xpianissime et romanorū nobilissime et a beato petro aplo baptizate. cū h̄ret nouē ānos plimuz mirabat⁹: videns patrē suū et matrē in obseruatiōe religiois tādissimilit⁹ variari. et q⁹ mater sua e gem baptisimi. pater hō suus legē sabbati seq̄ret. Unde cuiusnam magis adherē debēt plurimū dubitabat: cum vterq⁹ ad fidē suā cum attrahē nitēret. Tandē nutu dei vestigijs matris adhesit. et a b̄to Lino papa sacri baptismi suscepit. Qd pater intelligēs: cepit ip̄m a sc̄o. p̄posito auertere et tormētoz genera q⁹ xpianis inferūt p̄ ordinem explicare. Qd autē dicit⁹ euz a lino papa baptizatū forte intelligit n̄ q⁹ tūc papa erat. s̄ q⁹ futur⁹ erat.

Nazarius em post baptismū (sic infra patz) an-
nis multis supuixit. qui tñ sb Nerone martiriz
ptulit. qui Petri anno vltio sui impij crucifixit.
Linus aut post mortē petri papa fuit. Cū autē
patri nullaten⁹ assentiret. s̄ ponus xpm p̄stāissi-
me pdicāet: ad p̄ces p̄ntū q̄ ne occidēt tūebant
de vrbe roma exijt. et septem samanos de p̄ntum
diuitijs oneratos accipiēs: p̄ ciuitates ytalie vēit
et oīa paupib⁹ erogauit. Decimo autē āno digres-
sionis sue a roma placētia. 7 inde mediolanū ad
ueniēs: sc̄tos Bernasū 7 Prothasū ibidē i car-
cere detineri repperit. Audito autē q̄ Nazari⁹ p̄di-
ctos martires amaret. cito ad p̄fectū p̄trahit. 7 i
p̄fessōe xpi pdurās fustib⁹ verberat. Et sic ex vr-
be illa p̄iectus: dū de loco ad locū p̄geret: mater
eius que obierat sibi apparuit: 7 filiū suū p̄fortās:
vt ad gallias p̄peraret: admonuit. Cūq̄ ad vrbe
Ballie que gemell⁹ dicit adueniss̄. 7 ibidē pluri-
mos p̄uertiss̄: quedā matrona filij suū nomie
Lelsū elegantē p̄uez sibi obtulit: rogans vt ipm
baptizaret: 7 secū duceat. Qd̄ p̄fectus gallianū
audiens: ipm cū puero Lelso retro manib⁹ victū
et collo cathena p̄strictū in carcere recluserit: vt eū
in crastino tormētis afficeret. Tūc vxor̄ sua misit
ad eū asserens iniustū eē iudiciū: vt innocētes oc-
cideret: 7 deos oīpotentes vindicare presumeret.
Quib⁹ x̄bis p̄fectus correctos sc̄tos absoluit: s̄
ne ibi pdicare p̄sumerent: admonuit 7 interdixit.
Venit at̄ ad vrbe Treuē 7 ibi xpm p̄m pdicās
et ml̄tos ad fidē xpi p̄uertēs: ibidē sibi ecciaz edi-
ficauit. Qd̄ audiēs Cornel⁹ vicarius nero ni im-
peratori mādauit. Qui centū milites ad eū capi-
endū misit. que cū illi in tra oratoriū qd̄ sibi p̄stru-
xerat inuenissent manus eius ligauerūt dicentes
Magn⁹ nero te vocat. Quib⁹ nazari⁹. Incōpo-
sit⁹ rex. in cōpositos milites habet. Quare enim
venientes honeste non dixistis. Nero te vocat 7
venissem. Vinctum igit̄ ad neronem ducebāt: et
p̄uez celsū plorantem alapis cedentes vt seq̄-
retur: vrgebant. Quos cū nero vidiss̄. iussit eos
in carcere recludi: donec ipos supplicij excogita-
tis perimeret.

Interea cū Nero qdā vice ad capiēdas ferās
venatores misisset. subito ferarū multitudo erum-
pens. viridarū Nerone intravit: vbi multos la-
cerauit et plerosq̄ occidit. Intantū vt nero tur-
batus diffugeret. et vulnerato pede vir ad pala-
cium pueniret. Multis autē dieb⁹ illi⁹ vulneris do-
lore decubens: 7 tan tē Nazarij 7 celsi meminit: 7
putauit deos sibi iratos fuisse. eo q̄ tādiū ipos vi-
uere p̄misit. Iussu igit̄ impatoris: milites nazari-
um calcib⁹ tundētes 7 p̄uez verberantes de car-
cere eduxerūt. 7 coram impatore statuerunt. Vi-
dens autē Nero faciē eius instar solis: se fatalice

deludi putauit. et vt magicas artes deponēt sibi
dixit. Ac vt dijs imolaret: p̄cepit. Ductus ergo
Nazarius ad templū rogauit vt oēs extent. 7 sic
eo orāte oīa ydola sūt p̄fracta. Qd̄ audiēs nero:
iussit eū in mare p̄cipitari. p̄cipiens vt si forte eua-
deret ipm insequētes igni p̄burerēt: 7 puluerē e⁹
in mare p̄icerēt. Nazarius igit̄ 7 puer celsus na-
ui imponūt: 7 in mediū pelagus p̄ducti ibi p̄cipi-
tantur. S̄ statim circa nauē tēpestas maxima p̄ci-
tat: et circa sc̄tos trāquillitas magna cernit. Cū
q̄ illi picitari timerēt. 7 maloz que in sc̄tos p̄mi-
serāt: peniterēt. ecce nazarius cū puero cello sup
aquis ābulās: hilari vultu eisdē apparuit: ac sup
nauē p̄scendēs ipis iā credētib⁹ oratiōe sua mare
placauit: ac idē cū eis ad locū p̄ passus fere sexin-
gentos iuxta vrbe Ianuenses puenit. Ubi cū
diutius p̄picass̄ Mediolanū tandē vbi sanctos
geruasū 7 p̄thasū reliquerat: venit. Qd̄ cum
Anolinus p̄fectus audiuss̄. eū remanētē Lelso i
domo cuiusdā matrone in exiliū direxit. Nazari⁹
x̄o romā veniēs. et p̄iez suū iā senē 7 xpianū iue-
niēs. quō p̄uersus fuit: inquisiuit. Cui dixit aplm
Petz sibi apparuisse. 7 vt p̄cedētes se ad xpm et
vxorē 7 filiū sequeret̄ admonuisse. Deinde a tem-
ploz p̄ntificib⁹ ad vrbe Mediolanū. vñ romam
missus fuerat redire cū iniuria multa p̄pellit: vbi
cū puero Lelso p̄sidi p̄fērat. Qui eductus extra
portā romanā in loco qui d̄ tres muri. cū puero
Lelso decollatus est. Quoz corpa cū xpiani ra-
puiissent. 7 in ortis suis collocassent. i ipa nocte sā-
cto cuidā noīe Ceratio apparētēs dixerūt vt cor-
pora i domo suā p̄pter Neronem profundius se-
peliret. Quib⁹ ille. Queso dñi. sanate prius filiā
meā paraliticā. Que cū continuo sanata fuiss̄
corpora eorum tulit. et vt iusserāt: sepeliuit.

Post longū x̄o tēpus dñs corpa eozū beato
Ambrosio reuelauit. Lelsū x̄o in loco suo relin-
quēs Nazariū cum sanguine recētī quasi eadem
hora sepultū mito odore fragrantem integz 7 in-
corruptū cū capillis 7 barba repiēs. ipm ad ecclī-
am aplorum transtulit. et ibi honorifice sepeliuit
Lelsū q̄ inde postmodū sustulit. 7 in eadē ecclīa
collocauit. Passi sunt autē sb Nerone. qui cepit cir-
ca annum dñi. lviij. De hoc martire sic dic̄ am-
brosius in p̄fatiōe. Martir sc̄tus roscō iustratus
cruore nazarius. celeste meruit conscēdē regnum
Qui dū p̄ innumera tormētōrū supplicia crudeli⁹
vexaret: tyrānicā rabiē fidei p̄stātia supabat
Nec potuit p̄secutorum illatis cedere minis. qñ
pro se certante ipse autor victorie xps domin⁹ di-
micabat. Ductur interea ad templum ydolis p̄-
libare prop̄hans. quorum portenta diuino ful-
tus presidio. mox vt ingressus est redēgit in pule-
rem. Ob h̄ liquidas maris in vndas longius iter-

De s. felice simplici et Fau. LXXXVIII

ra pietus. angelici muneris famulatu solida inter
luctus vestigia p̄figebat. O felix et iclitus dñi p̄
liator. qui mundi p̄gressus p̄ncipē innumeraz ppli
multitudinē vite sociavit c̄ne. O magnū et ineffa
bile sacramētū. vt de illoz poti⁹ salute letet ecclia
quos punisse mūd⁹ exultat. O b̄fa m̄ natoz suo
rū glorificata tormentis: quos non plāctu. nō ge
mitu ad iferna deducit. s̄ ad celestia r̄gna migrā
tes p̄petua laude p̄sequit. O testis fragrantissime
nitore celesti fulgide. cui⁹ inestimabil⁹ odor salutē
p̄pollet aroma tūz quē ambrosius repies. p̄ben
nez patronū dedit. et medicū fidei p̄pugnatorē sa
c̄ri p̄liq̄ bellatorē. Tu dudū multo latitante puluē
dragmā inuenis accēsa vbi p̄tute supna. Et pa
teat x̄pe cūctis tua munera seclis. Angelicos cer
nant humanaq̄ lumina vultus. hec ambrosius

Elix loco liberii

Elix in papā eligit et ordinat. Cum enī
Liberius papa nollet Ariane he
resi assentire. missus est in exilium a
Cōstātio filio Cōstātinū. et ibidē p̄ triēniūz mora
tus est. Quā p̄pter vn̄uersus clerus roman⁹ loco
eius Felicē ordinauerūt. ip̄o Liberio volēte et cō
sentiēte. Qui quidē felix p̄elio p̄uocato coraz q̄
dragita octo epis. Cōstātinū impatorē Arrianum
hereticū. et duos p̄sbiteros sibi fauētes p̄denauit
Quā p̄pter cōstātinus indignatus Felicē de ep̄a
tu suo deiecit: et Liberii eo pacto reuocauit. vt. s̄.
solūmō Cōstātinus et alijs quos felix d̄anauerat: cō
municaret. Liberius igit̄ tedio affectus exilij i be
retica prauitate s̄b̄scripsit: et sic iustitū p̄secutō ex
creuit vt q̄ p̄sbiteros et sacerdotes liberio nō. p̄
hibēte intra eccliaz sunt necati. Felix x̄o de ep̄a
tu deiectus. cū in p̄dio suo bitaret. inde eductus
martiniū capitis obtruncatione promeruit. Circa
annā dñi tricentesimū quadragesimū.

Simplici⁹ et fau

Simplicius fr̄es cū sacrificare p̄tēnerent
ab diocleciano rome mlt̄a supplicia
p̄tulērūt. Tācē data sup̄ eos s̄nia
decollati sūt: et in tyberim corpa eoz. p̄iecta. So
ror aut̄ eoz noīe Beatrix eoz corpa de flumie le
nauit: et honorifice sepelinit. Lucrecius aut̄ p̄fe
ctus. et eius vicari⁹ dū p̄dñi ip̄oz ambiret eā tene
ri fecit: et vt ycol̄ imolaret: p̄cepit. Quā renuentē
Lucreci⁹ nocte a seruis suis p̄focari p̄cepit. Cui⁹
corpus Lucina x̄go rapiēs iuxta fr̄es suos sepe
liuit. Post h̄ Lucrecius prediū ip̄m intrauit. vbi
facto amicis suis cōuiuio. cū martirib⁹ insultaret.
infantulus quidā lactēs p̄nis inuolutus. de gre
mio matris que ibi aderat cūctis audiētib⁹ excla
mavit. Audi lucreci. Occidisti et iustitū. Ecce da

tus es in possessionē inimici. Statimq̄ lucreti⁹ r̄i
mēs ac tremēs. a demōe arripitur: et p̄ tres horas
a deo est vexat⁹. vt i ip̄o p̄uicio moreret. Qd̄ vi
dētēs qui aderāt ad fidē p̄ueri sunt Et narrabāt
omnib⁹ passionē sancte Beatrix v̄ginis in p̄u
uio vidicatam. Passi sunt autem circa annūz do
mini d̄centēsimū octogēsimū septimū

Martha hospita

christi S̄uo patre Eucharua ma
tre regali ex progeie descendit. Pa
ter eius s̄rie et maritime multariq̄
orariū dux extitit. Tria aut̄ oppida. sc̄z magdali
et bethaniaz vtrāq̄ et hierosolimitane vrbis paz
tem Martha cum sorore iure matris heredi
tatis possidebat. Nunq̄ autem legitur aut virū
habuisse. aut hominum contubernium subisse.
Ministrabat aut̄ domino nobilis hospita et soro
rem pariter ministrare volebat. q̄ videbat sibi q̄
seruendum tāto hospiti n̄ sufficeret et tot⁹ mūd⁹

Post ascensionē dñi cū facta esset disp̄tio di
scipuloz. ip̄a cūz fr̄e suo Lazaro et sorore sua ma
ria magdalena necnō et beato Maximo q̄ eas
baptizauerat: et cui a sp̄s̄ sancto fuerāt cōmēda
te. multiq̄ alij ablatis remis velis et gubernacul
omnib⁹ et alimentis ratib⁹ ab infidelib⁹ includun
tur. Qui domino duce Marsiliam perueniunt
Eādem territorij aquēse adēūt et ibidē populū
ad fidē conuerterunt. Erat beata Martha valdē
facunda: et omnib⁹ gratiosa. Erat aut̄ tūc tē
poris sup̄ rhodanū in nemore quodam inter are
latē et auinionē draco quidā medius animal. me
dius piscis grossior boue. lōgior equo h̄ns dētēs
vt spatia acutos. et cornua vtrāq̄ parte munit⁹.
caput leoninū dentes vt gladios acutos. comas
equinas squamas hirsutas. caudam vipperinam
bis. pennas in vtrāq̄ parte defendebatur. vnde
nec iaculis nec alijs armis cedebat et tante for
titudinis vt. xij. leones vt. v. si. qui iacēs in flumie
om̄es trāseūtes p̄imebat. et naues submergebat
Generat autē p̄ mare de galacia asie. generatus
a leniatan q̄ est serpens aquosus et ferocissim⁹. et
ab honacho animali qd̄ galacie regio gignit: qd̄
insectatores suos p̄ spacū iugenis stercoz suū
velut spiculum dirigit et quicqd̄ tetigerit velut
ignis exurit. Ad quē Martha a pplis rogata ac
cedens ip̄m in nemore quendā hominē man
ducantem repiens. aquā benedictā sup̄ eū iecit. et
crucē quādā sibi oñdit. Qui p̄tin⁹ vict⁹ vt ouis
stans a sancta martha p̄prio cingulo alligatur et
ilico a p̄plo lanceis et lapidibus p̄imitur. Voca
bat aut̄ draco ab icolis tarascon⁹. vnde in h̄ me
moriam lacus ille adhuc vocat̄ tarasconus qui
ātea vocabatur. verluc. id ē. niger lacus. eo q̄ ibi

erāt nemora nigra et umbrosa. Ibi igitur beata
Martha de licētia magistri sui maximini et soror
sue deinceps remāsit: et orōnib; et ieiunijs ide
linēter vacabat. Deinde congregato ibidē magno
soroz; cōuētū. et ad honore beate marie semp vir
ginis magna edificata basilica. satis sibi asperam
duxit vitā. carnē et omēz pinguedinē oua. cascū
et vinū vitās: semel tm̄ in die edebat. Lenties in
die toties in nocte genua flectebat. Quadam
vice dñi apud auinionē int̄ urbem et fluuiū rho
dani p̄dicaret. iuuenis quidā ultra fluuiū p̄sistēs
eius vba audire desiderās. cum nauigio careret.
nudat⁹ natate cepit. sed subito vi flumis rapitur
et p̄tin⁹ suffocat. Cui⁹ corpus vix secūda die in
uentū. ante pedes sancte Marthe resuscitanduz;
p̄sentat⁹. Illa v̄o ī modū crucis solo. p̄strata tali
ter orauit. Adonay dñe ihu xpc q; fratrem meū la
zarum dilectum tuuz olim resuscitasti. respice mi
hospes care ad fidez; circūstantiū et resuscita pu
erum istū. et apprehensa eius manu mox iuuenis
surrexit: et sacrum baptismā suscepit.

Refert eusebius in libro quīto historie ecclesi
astice q; mulier emorroissa postq; sanata fuit: i cu
ria siue viridario suo statuā fecit. et ad imaginez;
xpi cum veste et fimbria sicut ip̄m viderat. et eaz;
plurimū fuerat. Herbe v̄o sub illa statua cre
scentes. que ante nulli⁹ erant virtutis. cum fimbri
am attingerēt. tante virtutis erāt: vt multi infirmi
inde sanarent. Illam autē emorroissam quaz; dñs
sanauit Ambrosius dicit fuisse Martbā. Refert
hierō. et habet in historia trip̄ta q; Julian⁹ apo
stata imaginē quā Emorroissa fecerat inde sustu
lit: et suam ibidē collocauit: que ictu fulminis con
fracta fuit.

Obitū autē suū sibi dñs añ p̄ annum reuelauit.
In quo toto año febrib; elaborās. ante octauuz;
diem sui exit⁹ angelicos choros sororis sue ī celū
aiāz; deserētes audiuit. Que mox fratruū et soroz;
cōuētū cōgregato ait. Dei comites et dulcissimi
alūni mihi q̄so congratulamī: qm̄ āgelicos choros
sororis mee aiāz; ad sedes politicas ferētes ouan
ter cerno. O pulcherrima et mi dilecta soror. viuas
cū m̄gro tuo et hospite meo in sede b̄a. Statimq;
b̄a Martha exitū suū viciniū p̄sentēs. suos ad
monuit: vt lumiarib; accēsīs: circa se vsq; ad obi
tū vigilarēt. Nocte v̄o media añ trāsīt⁹ sui diez;
custodib; somno quātis. venit⁹ vehemēs irruit. et
lunaria cūcta extitit. Illa v̄o malignoz; spirituz;
turbā cernēs orare cepit. Di p̄i ely mi hospes care
Lōgregati sūt ad duorādū me seductoēs mei
sc̄pta tenētes mala q; gessi. Ely ne elōgeris a me
sed ī adiutoriū meū intēde. Et ecce soroz; ad se
venientē vidit: que māu facē tenēs cereos et lāpa
tes inde accēdit. Dumq; altera alteraz; proprio
nomine vocaret. ecce xpc aduenit dicens. Veni

dilecta hospita et vbi ego sum illic mecū eris. tu
me suscepisti ī hospicio tuo. ego te recipiā in celo
meo. et inuocātes te exaudiam amore tuo. Appro
pinquāte v̄o hora sui trāsīt⁹ foras deferri se fecit
vt celū posset videre. Iussitq; se in terra sup; cine
rem poni: et signū crucis corā se teneri et ī hec ver
ba orauit. Hospes mi care hāc paupculā tuā cu
stodi: et sic mecū dignat⁹ es hospitari. sic me su
scipe ī hospicio tuo celesti. iussitq; vt passio fm̄ lu
cam corā se legeret. Et cū diceret. P̄ in manus
tuas cōmēdo sp̄m meū: illa emisit sp̄m. Sequēti
v̄o die. scz; dñica dū circa corp⁹ eius laudes fide
les exoluerēt. circa horā terciā apud petragori
cas b̄o Frontonio nullaz; celebrātī. et post eplaz;
in cathedra dormitātī dñs apparuit: dicēs ei. Di
lecte mi Frōtoni si vis adimplere qd̄ olim hospi
te nr̄e pollicit⁹ es surge velociter et sequere me.
Quo in illa complete. subito ambo tarasconum
venerūt et circa corpus eius p̄fallētes totū officī
um ambo ceteris ridentib; pegerūt. Et corp⁹ ei⁹
in sepulcro suis manib; collocauerūt. Veni duz;
apud petragoricas finitis cantib; dyacon⁹ euan
gelium lectur⁹ benedictionē petēs ep̄m excitaēt.
Ille vix excitatus: r̄ndit. Fratres mei cur me exci
tastis: Dñs ihu xpc ad corpus Marthe hospi
te sue me duxit et ip̄am tradidim⁹ sepulture. Di
rigite igit; illuc velociter nūcios q; nobis anulum
nr̄m aureū et cirothecas griseas deferāt. que dñi
ad corpus sepeliēdū me aptarē. sacriste p̄menda
ui. et ea ex obliuione dimisi. qz; me tācito excita
stis. Missi nūcj; et hoc vt ep̄s dixerat inueniētes
anulū solāq; cirothecā attulerūt. Aliā v̄o ī bui⁹
rei testimoniū sacrista retinuit. Addidit q; beat⁹
Frontonius: dicēs. Cum post sepulturā ab eccle
sia exirem⁹. frater quidā illius loci lris penit⁹ nos
insecut⁹ dñm interrogauit q; noīe vocaret. Cui il
le nihil r̄ndens. ostēdit ei codicē quē ī manu tene
bat aptū. in q; nihil aliud erat scriptū nisi versicu
lus iste. In memoria et̄na erit iusta hospita mea
ab auditōne mala nō timebit ī die nouissimo. Cū
v̄o codicē reuolueret cūctis folijs hoc reppit scri
ptū. Cum autē ad ei⁹ sepulcrū crebra miracula
fierēt. Clodonens rex francoz;. xp̄ian⁹ effectus. a
sancto Remigio baptizatus. cū graue renum pa
teret dolorē. ad eius tumulū veniēs. sanitatem in
tegrā reportauit. Quapropt; illū locū ditauit et
trium miliarū spacio ī giro ex vtraq; pte rhoda
ni terram. villas et castra dedit: locumq; illum li
berū fecit. Marcilla v̄o ei⁹ famula vitā ip̄i⁹ con
scripsit: q; postmodū ī sc̄launoniā p̄gens: et ibi euā
gelium xpi p̄dicans. post decimū annum a domi
tione Marthe in pace quieuit.

Edon et sennen

sub decio imperatore martinius passi

sunt. Lū em̄ decius impator babiloniā cū alijs p-
uincijs supasset. quosdā xpianos ibi inenit quos
secū ad vibem cordubā deducēs diuersis suppli-
cijs cōsumauit. Et eos duo subreguli rapiētes. s.
Abdon et fennē sepelierūt. An̄ accusati et decio
p̄sentati romā post eum vincti catbenis ducuntur
et in cōspectu decij et senat⁹ introducti. aut sacri-
ficare et rerū suarū recipere libertatē. aut mori sibi
bestiarū deuorari iubent. Contēnētes itaq; et ex-
puētes i simulacra. ad theatrū p̄trahunt: et ad
eos duo leones 7 vni q̄tuor dimittūt. q cū sc̄os
nō tangerēt sed etiā custodirēt. iniectis i eos gla-
dijs occidunt: et ligatis pedib; tracti sūt et iacta-
ti ante simulacrū solis. Qui cū ibi triduo iacuisset
Quirinus subdyaconus eos collegit: et in domo
sua sepeliuit. Passi sunt aut̄ circa annū dñi ducē
tesimū quinquagesimūtercium.

Erman⁹ dñ a ger

mine et ana qd̄ est sursum. q̄si sup̄nus
germē. Tria em̄ repiunt in segete ger-
minante. scz calor naturalis. humor nutritiual.
et ratio semialis. Beatus igit̄ Germanus dicit̄
q̄si semē germinās q; in ip̄o fuit calor p̄ feruorez
dilectōis. humor: p̄ pinguedinē deuotionis. et ra-
tio semialis p̄ virtutem p̄dicatōis. p̄ quā multos
in fide et morib; generabat. Cuius vitā Constā-
tin⁹ p̄sbiter. ad sanctū Censurū ep̄iscopū altisio-
dorensem scripsit.

Ermanus nobi

lissim⁹ genere in vrb̄e altisiodorone
si nat⁹ et liberalib; studijs plurimū
eruditus. tandē romā ad discendā
iuris sc̄iam est p̄fect⁹. Ubi tantū dignitatis acce-
pit: vt cum senat⁹ ad gallias trāsmitteret: vt api-
cē ducat⁹ totius burgūdie obtineret. Lū ergo al-
tisiodorone sem̄ ciuitatē ceteris diligentius guber-
naret. arborē quādam pinū i media ciuitate ha-
bebat. ad cui⁹ ramos p̄ admiratōe venatōis se-
rarū capita suspēdebat. Sed cum sc̄us amator
eiusdē ciuitatis ep̄us. de tali enī vanitate sepe re-
dargueret: monēs vt etiā illā arborē incidi mādā-
ret: ne aliq̄ mala occasio ex hoc xpianis eueniret:
ille nullaten⁹ accegit. Quadaz aut̄ vice absente
Bermāo arborē icidit. et incēdio totā dedit. Qd̄
german⁹ audiens xpiane religiois oblit⁹. vallat⁹
militib; suis illuc adueit: et mortē ep̄o intentauit
Ep̄us aut̄ diuina reuelatione germanū sibi suc-
cessurū agnoscens. furenti cessit et augustudunū
prexit. postmodum altisiodorū reuersus germa-
num in ecclia caute cōcluserit: et ibidē enī tonsurās
ip̄m sibi successorem eē p̄dixit. Qd̄ et factum est
Nam paulopost ep̄s feliciter obiit et Germanū

plebs om̄is in antistitē postulauit. Qui substan-
tia paupib; erogata: et vxore in sorore cōmutata
corpus suū p̄ triginta annos sic affluxit: vt nunq̄
panē frumētū: nō vinū. nō legumen. nunq̄ vel sa-
lem. p̄ sapore comederit. Vis tñ in anno scz i pa-
scha et natali vinū sumebat. s̄ tñ ip̄m vini sapore
aquis nimis extigebat. In refectōe primū cine-
rem p̄libabat. deinde panē ordeaceum sumebat.
semp̄ aut̄ ieiunās nunq̄ nisi vespere comedebat.
In estate vel hyeme nullā vestem hūit. p̄ter cilici-
um et tunicam et cucullam. Que vestis nisi forte
aliqui donaret tādū ferebat donec attritōne ni-
mia solueret. Lectus suus cinere cilicio et sac-
culo ornabat. nullū puluinar caput ab humeris
eius leuabat. sed semp̄ gemēs 7 sc̄oz reliqas col-
lo gerēs. nunq̄ vestimētū. raro calciamēta. et ra-
ro cingulū detrahebat. Sup̄ hoiez sigdē fuit oē
qd̄ gellit. Talis em̄ ei⁹ extitit vita: vt si miraculis
caruisset incredibilis videret. Tāta fuerūt mira-
cula vt nisi merita p̄cessissent. fantastica putaren-
tur. Hospitat⁹ in quodā loco cū post cenā mē
sa iterū pararet. admirat⁹ interrogat cui tenuo
p̄parēt. Cui cū dicerent q̄ bonis illis mulierib; q̄
denocte incedūt p̄pararet. illa nocte sanct⁹ ger-
manus statuit vigilare. Et ecce vidit multitudiez
demonū ad mēsam in forma hoim̄ et mulierū ve-
nientē. Qui eis p̄cipiens ne abirent cūctos de fa-
milia excitauit. inquirens si p̄sonas illas. agnosce-
rent. Qui cū om̄es vicinos suos et vicinas eē di-
cerēt. misit ad domos singulorū. demonib; p̄cipi-
ens ne abirent: et ecce oēs in suis lectulis sūt inuē-
ti. Adirati igit̄ se demōes eē dixerūt q̄ sic hoib;
illudebant. Eo tempe b̄tus Lup⁹ ep̄s treca-
ensis florebat. cui⁹ vrb̄e cū atbila rex obsidēt. sup̄
portā b̄tus lup⁹ acclamās. q̄s eēt q̄ eos sic impetēt
inq̄siuit. Cui ille. Ego sum atbila flagellam dei.
Quo p̄tra huilis p̄sul ait: dicēs 7 gemēs. Et ego
lup⁹ heu vastator gregis dei 7 indigens flagello
dei. Voxq; portas reuerari iussit. Illi autē dimi-
ttere aut ledētes. B̄tus igit̄ german⁹ assumpto
b̄to ep̄o lupo i britania vbi heretici pullulauerūt
p̄fect⁹ ē. S; dum i mari eēt. et tēpestas maria
ouret. ad ordē sc̄i germani p̄tin⁹ trāquillitas
magna efficit. Honorifice igit̄ a pplis suscipiūt.
quoz aduentū demōes iam p̄dixerāt. q̄s sc̄s ger-
manus de obsessis expulerat. Ac̄rū cū hereticos
cōuicissent ad pp̄ria redierūt. Cum in quodā
loco infirm⁹ decubaret. cōtigit vt tot⁹ ille vicus re-
pentino incēdio cōflagraret. Qui cū rogaret vt
inde asportat⁹ ignē euaderet. ille incēdio se oppo-
nit et vltra citraq; oia cōsumāte flamma hospici-
um eius nō tetigit. Dum ad britaniā itera-
to rediret vt hereticos confutaret. quidam ex di-

Das ist die...
Germanus, der...
Episcopus...

Germanus, der...
Episcopus...

scipulis eius gradu cōcito eius vestigia sequeba-
tur: qui tñ apud cormandoz infirmat⁹ occubuit
Rediēs inde bñsus German⁹ sepulcrū eius apiti
fecit. ipm qz vocās et nomine quid ageret. an ad-
huc secū militare cupet requisuit. Vox ille resi-
dens cūcta sibi cōstare suavia ac se nolle econtra
vltē⁹ reuocari rñdit. Tūc scōo ānuēte vt requie-
sceret. ille deposito capite rursū in dño obdormi-
uit. Dum i britania pdicat. et sibi et socijs rex
britanie hospitium denegasset subulcus regis re-
gressus a pascuis. receptā pbendā in palacio. ad
tuguriū ppiū referrēs. vidit beatū Germanū cū
socijs fame et frigore laborantē. quos i domo sua
benigne recepit: 7 vnicū vitulū quem bebebat
hospitibus occidi pcepit. Post cenam sanctus
Germanus omnia ossa vituli sup pellē vituli ipo-
ni fecit: et ad eius ozoem vitulus sine mora surre-
xit. Sequēti die germanus regi festinus occurrit
et cur ei hospitium denegauit potenter inquit.
Tūc rex vehemēter attonitus sibi rñdere n̄ po-
tuit. Et ille. Egredere inquit et regnū meliōi di-
mitte. German⁹ igit⁹ dei mandato subulcus cum
uxore venire fecit. et vniuersis stupētibz regem
cōstituit. Et tūc reges de subulci genere pdeun-
tes dominātur gēti britonū. Cum saxones con-
tra britones dimicaret. et se paucos viderēt. san-
ctos inde trāseuntes vocauerūt ad se: et ab eis p̄-
dicati certati oēs ad baptismi grāz cōsolabant.
Die igit⁹ pasce ex feruētī fidei amore. pietis ar-
mis pperant fortiter plari. Quod alij audientes
audacter cōtra inermes pperant sed german⁹ la-
tens cū suis omēs admonuit vt cū ip̄e alla clama-
ret. omēs sibi vno clamore respōdeant. Qd̄ cuz
factū eēt. tantus hostes sup se iaz irruētes terror
inualit: vt pietis armis nō solū montes. s̄ celuz
sup se ruere putarēt. cūcti qz diffugerūt. Qua-
dam vice dum p augustudunū transiens. ad tu-
mulum sancti Cassiani ep̄i deuenisset quomō se
h̄ret inq̄siuit. Ille statim ex tumulo cūctis audiē-
tibz sic rñdit. Dulci quiete p̄fruo. et aduētum
redemptoris expecto. Et ille quiesce p longum i
xpo t̄pus et p nobis attētius intercede vt obtinē
sacre resurrectōis gaudia mereamur. Dū ap̄d
rauennaz deuenisset. a regina placida et filio suo
Valētiano honorifice susceptus ē. Hora h̄o
cene regina misit eis vas argēti amplissimū. deli-
catōibus cibis plenū. Qd̄ ille sic suscepit vt ci-
bos famulis traderet. et sibi p paupibz ip̄m vas
argenteū retineret. Loco h̄o muneri misit regi-
ne scutellā lignēā panē ordeaceū cōtinentē Qd̄
illa libēter recepit et vas istud postmodū argēto
terit. Quadā aut⁹ vice dū pdicta regina eū ad cō-
muniū mitassz. ille benigne ānuēs ab hospicio suo
vsqz ad palaciū eo q̄ ieiunijs et oīoibz eēt pfect⁹:

azino deferēte portat⁹ est. Sed dū comedēt. azi-
nus sancti Germani mortu⁹ est. Qd̄ regina au-
diens equū mire māfuetudis ep̄o p̄sentari fecit.
Quē intūēs ait. Deus mihi azin⁹ p̄sentet qz q̄
me huc attulit r̄portabit. Pergēs qz ad cadaner
Surge inq̄t muscio reuertamur hospicio. Statū
qz subsiliēs seipm cōcussit et q̄si nihil mali passus
eēt. Germanū ad hospitium deportauit. Sz āteqz
de rauēna extret. pdixit q̄ nequaqs in hoc seculo
diutius moraret. Post modicū sebre corripitur
et die septimo in dño morit. et corpus ei⁹ ad gal-
lias sic a regina petierat trāsportat. Obijt circa
annū dñi quadringentesimūtricesimū.

Verum cum sanctus German⁹ beato Euse-
bio vercellēsi ep̄scopo p̄misisset. q̄ in sui reuer-
sione ecclesiam quā fundauerat sibi dedicaret: cuz
intellexisset sanctus Eusebius beatū Germanū
exisse de corpe. ecclesiam suā dedicaturus cereos
accendi iussit. Sed quāto plus accendebant. tā-
toplus extinguēbant. Qd̄ videns Eusebius in-
tellexit dedicatōez aut alio tpe fieri oportere: aut
alteri ep̄scopo reseruari. Cum igit⁹ beati Germa-
ni corpus vercellas delatum fuisset. mox i pdictā
ecclesiam inducit. et statim cerei omēs diuinit⁹ in-
flāmātur. Tūc sanctus Eusebius promissiois.
beati Germani meminit et qd̄ viuens se facturū
p̄miserat mortuū fecisse cognouit. Hoc ita opor-
tet accipi. vt nō intelligat⁹ d̄ magno Eusebio ver-
cellēsi q̄ tempe ip̄ius factum sit hoc. Nam ip̄e s̄
valente impatore mortu⁹ fuit: et a morte ip̄i⁹ vsqz
ad mortē sc̄ti germani vltra annos quinquagin-
ta effluerāt. Fuit ergo alius Eusebi⁹ sub q̄ isto
quod enarratur: euenit.

Eusebi⁹ dicitur ab

eu quod est bonū et sebe qd̄ d̄ eloquen-
tia vel statio. vel eusebius sonat bonus
cultus. Ip̄e nāqz habuit bonitatē in sc̄tificatōne
sua. eloquētiā in defensione fidei. Statōem in cō-
stātia martiry bonū cultū in reuerētia dei.

Eusebi⁹ semper

h̄o existēs. dū adhuc cathecumi-
n⁹ eēt. ab eusebio papa baptisma
suscepit. et nomē accepit. In q̄ baptismo manus
angelice vise sūt: q̄ ip̄m de sacro fonte leuauerūt.

Datrona qdam ei⁹ pulcritudine capta. cū ip̄i⁹
cubiculū vellet adire. custodiētibz anglis p̄uenite
nō potuit. An̄ factio mane ad ei⁹ pedes p̄cidit:
et ab eo veniā petijt. Ordinat⁹ p̄sb: tāta sc̄fita-
te emicuit. vt i missaz solēnijs int⁹ man⁹ eius mini-
steriū āgelicū apparēt. P̄ h̄ cū arriana pestis
totā ytalīā inficēt. Impatore constātio eidē here-
si fanēte. Julian⁹ papa eusebiū i vercellēsez ep̄m

p̄secrauit. que tūc obtinebat inter alias vrbes yta
 lie p̄ncipatū qd̄ heretici audiētes oēs fores eccle
 sie claudi fecerūt. At eusebius vrbe ingressus. āte
 ostiū maioris eccleie que est beate marie genua fle
 xit. 7 oia ostia sua mox oīone aperuit. Auxentius
 mediolanensēz ep̄m heretica p̄uitate corruptum
 de ep̄atu eiecit. et p̄ eo viz catholicū dyonisiū
 ordinauit. Sicq; Eusebius totā eccliam occidē
 tis. et Athanasius totā eccliaz oriētis ab arriano
 rū peste purgabāt. Arius nāq; p̄sbiter alexādri
 nus fuit qui xp̄m purā creaturā eē dicebat. Assē
 rēs q̄ erat qm̄ nō erat. et q̄ p̄pter nos factus ē: vt
 nos p̄ euz tāq; p̄ instrumētū deus crearet. et ideo
 magn⁹ Cōstantinus celebrari fecit nicenū cōcilium
 vbi error p̄demnatus est. Ip̄e aut̄ postmodū mi
 serabili morte interijt. qz oia viscera 7 intestina p̄
 secessum emisit. Cōstantius aut̄ cōstantini fili⁹ ipsa
 heresi corruptus fuit. Quo circa Cōstantius im
 pator p̄tra Eusebiū plurimū indignat⁹ multozū
 ep̄oz cōcilii p̄uocauit 7 dyonisiūz accessit. mul
 tasq; epl̄as ad Eusebiū testauit. Qui sciēs ma
 licia in multitudine p̄ualere. venire cōtemsit. Cū
 impator statuit p̄tra eius excusatiōez in mediola
 nēsi vrbe que p̄pe erat cōcilii celebrari. Ubi cum
 Eusebiū deesse videret. insit. Arianos hīc suaz
 de scribē 7 dyonisiū ep̄m mediolanēse ac. xxix. epi
 scopos ei⁹ fidei fecit s̄scribē. Qd̄ audiēs eusebi
 us ex vrbe sua p̄fect⁹. mediolanū exijt. 7 se multa
 passuz p̄dixit. Cū igit̄ ad quendā fluum veniss̄z
 vt mediolanū p̄geret. nauis p̄cul ex alia pte fluis
 exstans. eo iubēte ad eū venit. 7 ip̄m cū socijs sine
 gubernatore alio trāsportauit. Tūc ei p̄dict⁹ dy
 onisi⁹ obuiauit. 7 ad pedes ei⁹ p̄cēdes veniaz po
 stulauit. Cū igit̄ Eusebi⁹ ab ipatore nec mis nec
 blāditijs flecti posset. corā oibz dixit. Vos dicitis
 filiū miore eē p̄ie. cur ḡ mibi filiū meū 7 discipulz p̄
 tulistis. Nō ē em̄ discipulus sup̄ mḡm. nec seruus
 sup̄ dñm suū. nec fili⁹ sup̄ p̄iez. Qua illi rōne cō
 moti statim circographū quē scripserāt. 7 cui dyo
 nisius s̄scripserat ei obtulerūt. At ille. Nequa
 q; post filiū scribā cui auctoritate p̄sum. s̄ istū in
 cēdite. nouūq; cui s̄scribā si vltis p̄scribite. Sic
 q; nutu dei succensus est circograph⁹. Cui dyoni
 sius 7 aliq. xxix. epi s̄scripserāt. Rursusq; arri
 ani aliū circographū p̄scripserūt. 7 Eusebio. 7 alijs
 ep̄is vt s̄scriberēt tradiderūt. S; cū ab eusebio
 aiati. nullatenus p̄sentiret ceperūt plimū gratula
 ri: qz circographū cui coacti s̄scripserāt penit⁹ cō
 bulitū videbāt. Tūc irat⁹ p̄stanti⁹ eusebiū volūta
 ti arrianoz tradidit. qz p̄tinus ip̄m de medio ali
 orū ep̄oz rapiētes. 7 durius flagellātes. eū p̄ gra
 dus palaci a summo vsq; ad imum. et rursus ab
 imo vsq; ad summū traxerūt. Cū ḡ capite q̄llato
 multū sanguinē fadiss̄z. 7 adhuc nō assentiret. vin

ctis post tergū manibz p̄ collū cū fune ip̄m trabe
 bāt. Ip̄e aut̄ gr̄as agēs dicebat. se p̄ p̄fessioē fidei
 catholice mori eē patū. Tūc p̄stantius liberū pa
 pā Dyonisiū paulinū 7 oīs alios ep̄os qui eius
 exēplo fuerāt aiati in exiliū mitti fecit. Eusebiū
 hō ap̄d scitopolim i vrbe palestine arriani duxē
 rūt. 7 ip̄m in quodā loco sic artissimo recluserunt
 vt eēt illo lōgitudine breuior. latitudine augusti
 or. ita vt curuatus nec pedes extendē. nec se in la
 tus altez vertere poss̄z. capiteq; d̄p̄sso. humeros
 tūm et cubitos mouere valebat. Verum constan
 tio defuncto iulianus eidē succedēs. 7 oibz place
 re volēs. iubet exulatos ep̄os reuocari. et deoz
 templa aperiri. 7 pace frui s̄ lege qua quisq; vel
 let. Et sic Eusebius inde exiens ad athanasū ve
 nit. et quanta passus fuerat eidem exposuit. De
 functo aut̄ Juliano. et Iouiniano regnante. sopi
 tis arrianis eusebius h̄cellas redijt et cum p̄plus
 cum magna exultatione suscepit. S; iterū valē
 te regnante. arriani repululāt. 7 eusebij domū val
 lantes. et extra domū sup̄inū ip̄m trabentes. lapi
 dibz eum obruerūt. 7 sic ad dñm feliciter migrās
 in ecclia quā ip̄e p̄struxerat sepultus est. Fertur
 q; hanc gr̄az sue ciuitati eusebius a deo suis p̄e
 cabz impetrasse. vt nullus arrianus ibidem viuere
 possit. Vixit aut̄ fm̄ cronicaz ad minus. lxxxvij.
 annis. Floruit circa annum domini. cccl.

Machabei fuerūt

septē fratres. cum m̄re reuerenda.
 7 Eleazaro sacerdote. qz pro obser
 uatiōe legis cū carnē porcina nol

lēt comedere. inaudita supplicioz genera p̄tulēt
 fm̄ qd̄ in sc̄do libro Machabeoz. vij. ca. plenius
 p̄tinet. Et notādū qz ecclia oriētalis facit festa d̄
 sanctis vtriusq; testamenti. Occidentalis aut̄ nō
 facit festa de sanctis veteris testamenti eo qz ad i
 feros descēderūt. p̄terq; de innocentibz. ex eo qz i
 ipsis singulis occasus ē christus. et de machabeis
 Sūt aut̄ quatuor rōnes quare ecclia de istis ma
 chabeis licz ad inferos descēderūt solēniat. Pri
 ma est. p̄pter p̄rogatiuaz martiry qz em̄ inaudita
 supplicia int̄ factos veteris testamenti passi sunt.
 Ideo p̄uilegiati sunt vt eoz passio merito cele
 bret. Hec rō ponit̄ in historia scolastica. Sc̄da
 est. p̄pter rēpresentationem misterij. septenari⁹ em̄
 est numerus vniuersitatis. Significant ḡ in istis
 oīs p̄res. vt. test. celebritate digni. Nam licet de
 ip̄is nō solēniat ecclia. tū qz ad limbū descēderūt
 tū qz multitudo multoz nouozū subintrauit. In
 his tñ. septem impendit omnibus reuerentijs qz
 p. vij. vt dictū ē vniuersitas designat. Tercia ē p̄p̄
 exemplū patiēdi proponūt em̄ in exemplū fideliū

vt fm hoz pstantia ad zeli fidei animet. et ad pa
tiendū p lege enāgely. sicut illi p lege moyli for
tius accingāt. Quarta ē ppter cām supplicij: naz
p defēsiōe legis sue talia supplicia passi sūt. 7 sic
xpiani p defēsiōe legis euāgelice patiunt. Has
tres vltias rōnes assignat mgr Jobānes beletb i
summa de officijs capitulo quinto.

Estū sancti Pe

tri apli qd ad vicia dī qdruplici d
cā iſtitutū fuisse putat. s. i memoriā
liberatiōis petri. In memoriā libe

ratōis alexādrī. p destructōe ntu gētiliū. 7 p ipe
trāda absolutiōe spūaliū viculorum.

Prima ergo cā ē i memoriā liberatiōis petri.
Nā sic dī in historia scolastica. Herodes agrip
pa romā adijt: 7 ibi Baio nepoti tyberij cesaris
familiarissim⁹ extitit. Quadā autē die cū essz hero
des i curru cū Baio. leuatis in celum manibz ait.
Aniā videre mortē senis: 7 tē dñz totius orbis
s hoc auuga herodis audiuīt 7 Tyberio p̄tinuo
itumauit: q̄propter idignat⁹ tyberius cesar. hero
dē recludit in carcerē. vbi dñi qdā die iuxta arbo
rem iuitus essz. cuius frōdibz iſidebat bubo. vn⁹
de captiuis pitus i augurijs dixit ei. Noli timere
q̄ cito liberaberis: 7 intātū sublimaris q̄ amicos
tuos i tui inuidiā p̄cabis. 7 i hac p̄speritate mo
rieris: q̄ cito autē huius generis aīal sup te viderē
vltra qntū diē viuere nō valebis. Post aliqd tē
pus Tyberius morit⁹: 7 Baio in imperiū sublia
tur. qui quidē herodē de viculis liberauit: 7 ma
gnifice sublimauit regē i iudeā misit. Cūqz veisset
misit manus vt affligeret q̄sdaz de ecclia. Occiso
autē Jacobo frē iohānis gladio ab eodez an diebz
azimoz. vidēs q̄ hoc gratuz essz iudeis. in diebz
azimoz petz apprehēdit: 7 in carcerē misit. volēs
post pasca producere euz populo.

Angelus autē noctu eidē assistēs mirabilē eū a
viculoz nexibz liberauit: 7 ad ministeriū p̄dicati
onis libez ire iussit. Facinus autē regis dilationez
nō patit vltiōis. Sequēti vero die custodes ad
se veire fecit: vt p fuga petri dixis eos penis affi
ceret. hoc tñ impeditus est facere. ne solutō petri
alicui noceret. nā cōcitus in cesareā descendit: et
ibi percussus ab angelo expirauit.

Item sicut refert Joseph⁹ in decimonono ā
tiquitatū libro. cū cesareā aduenisset. 7 ad eū toti
us puincie viri vnanimē puenissent. Ille fulgen
ti veste ex auro argētoqz mirabilē p̄texta indut⁹
incipiēti die. p̄cedit ad theatz. Ubi cū primo so
lis radios vestis argētea suscepissz rep̄cussio splē
dore duplicatā spectantibz lucem. fulgor metalli
vibrantis effudit. vt intuentibz perstringeret acie
teroz aspectus. 7 per hoc plus aliquid de eo q̄

humane nature est artifex arrogātiā mentiretur
Nico adulantes vulgi concrepant voces dicētes
Hucusqz vt hominē te tenuimus. s. exnunc iam
supra humanam naturā te esse fatemur. Et dñi
adulatorijs demulceretur honoribus et oblatos
sibi diuinos honores non respueret. respiciēs vi
dit insidentem super funiculum capiti suo ange
lum. i. bubonem mortis eius proxime nunciū. Re
spiciensqz ad populum dixit. en ego deus vester
morior. sciebat em iuxta predicationem auguris
se infra quinqz dies mortuz: 7 continuo percus
sus per quinqz dies vermibus eum corrodentibz
expirauit. hec Josephus.

In memoriā igitur tammire liberationis p̄n
cipis apostolorz a vinculis. 7 tādire vindictē i ty
rannū. p̄tinuo subsecute. ecclesia festū sancti Pe
tri ad vincula solēniat. vn⁹ 7 epistola in missa ca
nitur i qua hec liberatō facta fuisse p̄hibet. 7 fm
hoc vi q̄ hoc festū deberet vocari De a viculis
Secūda causa institutionis extitit qm̄ Alexand⁹
papa qui sextus post beatus Petrum rexit eccle
siam 7 hermes prefectus vrbis rome. qui per ale
xandrum ad fidem conuersus fuerat. a Quirino
tribuno in diuersis locis in custodia tenebantur.
Dixitqz tribun⁹ ad hermem prefectum mior te
virum prudentem honorem dimittere prefectu
re. 7 vitam aliam somniare. Cui hermes dixit. Et
ego an hos annos hec omnia viderēbam et hāc
vitaz solam esse putabam. Respōdit Quirinus
Fac ergo probare me q̄ aliam vitam nouens cē
et continuo fidei tue discipulū me habebis. Cui
hermes dixit. Sanctus alexander quem tenes
in vinculis. ipse hoc melius te docebit. Tūc quin
nus maledicēs alexādrō ait. Ego tibi dixi vt me
probare faceres hec. 7 nunc me mittis ad alexan
dram quem pro suis scelētibz teneo vinculatū.
Veritū super te 7 alexandrum custodiāz dupli
cabo 7 si ip̄ sum tecum vel te cum ip̄so inuenire po
tero. xere hīdem tuis 7 eius dictis vel sermōibz ad
hibebo. Fecit qd dixit 7 alexādrō s hermes. p
tinuo iudicauit. Orate igit sc̄to alexādrō angelus
ad eū venit. 7 ip̄m ad hermē in carcerē adduxit 7
inueniēs eos quirinus insil plurimū admiratus ē
Et cū hermes quirino narrāz. quō alexander fi
liū suū mortuū suscitasset. dixit alexādrō quirino
habeo filiam gutturosam nomine balbinam. pro
mitto igitur me tuam recipere fidem. si filie mee i
petrare potens salutem. Cui alexander. Vade
citius 7 ip̄am ad carcerem meum adducito. Cui
dixit quirinus. Cū hic sis. quō i carcerē tuo te po
tero inuenire. Ad quē alexādrō vade cito. q̄ q̄ me
huc adduxit. ille me illuc cito reducz. Pergēs igitur
Quirinus filiam suam ad carcerem cito ad
duxit. 7 ibidēz alexādrō inueniēs ad pedes suos

psstravit. Tūc filia ei cepit vincula sc̄i alexādrī deuote osculari vt sanitatē reciperet. Cui sc̄s alexander dixit. Noli filia has meas osculari cathēas s̄ boias sc̄i petri diligēter iquire. q̄s deuote osculās recipies sanitatē. Quirinus igit̄ in carcē vbi petrus detētus fuerat diligēter boias inq̄ri fecit. easq̄ cum inuisset filie sue osculādas dedit. Illa mox vt osculata est vincula: sanitatis est itēgre beneficiū assecuta. Tūc quirinus veniā petēs. alexādrū de carcere extraxit. et ip̄e cū familia et alijs q̄s plib̄ baptisima suscepit. Tūc factus alexāder h̄ festū in kl̄. augusti celebrādū instituit. et in honore apli petri eccliaz fabricauit: vbi vincula reposuit. et ad vincula nominauit. In hac solēnitate ad p̄dictā ecclēsiā magnus fuit p̄cursus populi. et ibidēz populus vincula osculat̄.

Tercia causa institutionis fm̄ bedam hec est. Octavianus impator et anthoni⁹ sibi inuicē affinitate p̄iuncti. sic inter se mōdi totū impiū diuiserunt vt Octavianus in occidentē ytalīā. galliā. et hispaniam. Anthoni⁹ in orientē asiā. pontū et affricam possederūt. Anthoni⁹ autē lasciu⁹ et lubricus. cū sororē octavianī i vxorē h̄ret: ip̄az repudiavit et cleopatrá reginā egipti in vxorez accepit. Ob hoc indignatus octavianus manu armata i asiā cōtra anthonium. p̄cedit. et ip̄m in oibus sup̄avit. Tūc anthoni⁹ et cleopatra victi fugerunt ac se metip̄os p̄ dolore nimio occiderūt. Egipti igitur regnū octavianus destruxit. et romanā puinciā fecit. Inde in alexādrīā prexit et oibus eaz diuitijs spoliās romā ip̄as trāsuerit. An̄ rempublicā auxit ita. q̄ p̄ vno denario daret. qd̄ prius p̄ q̄tuō vendebatur. Et quia ciuilia bella valde vrbe vastauerāt. ita eā renouauit vt dixerit. inueni lateritiā relinquo marmoreā. Quia igit̄ intātū rerū publicā auxit. augustus primo oim vocat⁹ ē. An̄ et ab eo augusti dicti sunt qui sibi in ip̄io successerūt: sicut a inilio cesare auunculo eius cesares appellātur. An̄ et hūc mensem augustus qui prius sextilis dicebat̄. q̄ a martō sextus erat. p̄plus suo nomine intitulanit eū augustū vocās. In memoriā itaq̄ et honore victorie illi⁹. quā prima die augusti octavianus habuit. om̄s romani hac die solennizabant. vsq̄ ad t̄p̄s theodosij impatoris. qui cepit regnare anno dñi quadringētesimo cesimosetto. Eudoxia igit̄ filia p̄dicti theodosij imperatoris. vxor valentiniani: hierosolimam ex voto petterit. vbi quidā iudeus pro magno munē. duas ei cathenas obtulit quibz sub herode Petrus apls vinctus fuit. Cū igit̄ romā rediisset et kaledas augusti: i honore impatoris gentilis romanos solēnizare viderz: volēs q̄ dānato homi tantus honor exhiberet: cogitās q̄ nō eos defacili a tali cultura et p̄suetudine renouare possz cogitā

do tractauit. vt obseruantia quidē sic stare: s̄ in honore sc̄i petri fieret. et illū diē vniuersus p̄pls ad victā noiaret. Habita igit̄ collatiōe cū beato Delagio papa. p̄plm blādis exhortatiōibz induxerūt: vt obliuioi traderet̄ memoria p̄ncipis paganoruz et celebris fieret memoria p̄ncipis apostolorz. Qd̄ dñi cūctis placuisset. illa cathenas q̄s de hirlm attulerat. ptulit et p̄plo oñdit. P̄papa vero etiā illam cathenas. ptulit: qua s̄ nezone itēz aplus vinctus fuit. Hac ḡ illis sociata. ita miraculose vna cathena facta est. ac si sp̄ vna et eadem extisset. An̄ papa et regina. p̄tinus statuerūt: vt qd̄ hom̄ indiscreta religio faciebat gentili dānato. in melius mutata faceret ap̄loz p̄ncipi petro. Ip̄a igit̄ vincula papa cū regina in ecclia sc̄i petri ad vincula posuit. et ip̄az multis muneribz et priuilegijs magnis dotauit. ac p̄dictā diē vbiq̄z celebrē fore instituit. hec beda. Idē diē Sigbertus

Quāte autē vtutis hec cathēa fuerit āno dñi q̄dringētesimo sexagesimo quarto apparuit. Quē dā em̄ comitē impatoris. Otto is p̄p̄quū diabol⁹ an̄ oculos oīz tā crudelit̄ arripuit vt seip̄m det̄ibz laceraret. Tūc iussu impatoris ad Johāne papā ducit̄: vt cathena sc̄i petri ei⁹ collo circūdaretur s̄ cū quodā alia cathena furētis collo fuisset ip̄osira et nihil ex hac puenisset salutis. nimiz vbi nil latebat vtutis. tāde vera Petri cathena p̄ducit̄ et furētis collo ip̄onit̄. Tāte autē vtutis p̄dō⁹ dyabol⁹ ferre n̄ potuit: s̄ mox corā oibz exclamans abscessit. Tūc theodoric⁹ metenēsis ep̄s ip̄az cathenā arripuit et eā se nllatē dimissuz nisi man⁹ sibi p̄cidēt asseruit. Cū igit̄ s̄ h̄ int̄ ep̄s et papā aliosq̄ clēicos ḡuis oueret̄ p̄tētō. Impatō tāde ip̄z litigit̄ sedauit. et ep̄o ex ip̄a cathēa a p̄p̄ anulū ip̄auit. Narrat miletus in cronica et idem habetur in historia triptita q̄ his diebus apud empireū dyabol⁹ ingens apparuit in cuius ore donatus ep̄scopus virtute insignis expuens mox eum occidit. Prius tñ ante eius faciem digitis crucem designās et eidem ostendens quem vix octo iuga bonum ne eius putredine aer inficeretur ad locum incendij trahere potuerunt. Idem quoq̄ ait ibidē et in eadem triptita habetur. q̄ in creta dyabolus in specie moysi se posuit. qui iudeos vndecūq̄ cōgregans super magnum montis precipitiū iuxta mare eos auxit. quos dum ad terram promissionis sicco pede se p̄eunte ducere pollicet̄. innumeros enecauit. vnde creditur q̄ dyabolus indignatus. q̄ occasiōe iudei qui regine cathēaz dederat plausus octavianī cessauit de his se talit̄ vindicauit. Multi autē ex his qui euaserūt ad baptisimi gratiaz conuolauerunt. Cum enim mons ip̄e declinis incūbēt. et illi sese euoluerent priores tam acutis rupibus lacerati q̄ in mare p̄uocati

mortui sunt. Tunc reliqui idem facere vellent. et de prioribus quod eis acciderit ignorarent. quidam pi scatores inde transeuntes. maluz quod acciderat nar rauerunt eisdem. Et sic conuersi sunt hec in histo ria tripertita.

Quarta causa institutio h assignari potest. Dominus est a vinculo Petri miraculose absoluit et eide liga di et soluendi potestate dedit. Nos autem vinculo peccatorum obligati tenemur. et absolui idigemus. Igitur ipsum in solennitate que dicitur ad vincula honoramus. ut sic ipse a vinculo absolui permittit. et sic absoluedi potestatem a domino accepit. sic et ipse a peccatorum vinculo nos absol uat. Hanc ultimam institutionem cum nonnullas extitisse quis defacili preedat vel prependere potest: si videat quod ab solutos a vinculo in apostolum factam. epistola commemorat. et absoluedi potestate sibi concessam euangelista recitat. Ab solutos ab ipso nobis fidei. hodierna oratio postu lat. Quam per clauces quas accepit interdum etiam dam nandos absoluat. in quodam miraculo legitur in libro miraculorum beate virginis satis claret. Apud namque Coloniam urbem in monasterio sancti Petri erat quidam monachus leuis lubricus et lasciuus. hic dum cum subita morte fuisset preuen tus. demones ipsum accusabant: et quelibet pec catorum genera pro ipso clamabant vnum dicebat Ego sum cupiditas tua. que pro dei precepta tam frequenter percipisti. Aliud clamabat. Ego sum va na gloria qua te apud homines iactanter exaltasti. Aliud clamabat. ego sum mendacium in quo men dacio peccasti. Similiter econtra quedam bona opera que fecerat. ipsum excusabant dicentia. Ego sum obedientia quam senioribus spiritualibus ex hibuisti. Ego sum psalmorum cantus quem frequen ter deo percipisti. Sanctus autem Petrus cuius erat monachus per ipsum deprecaturus dominum adiit. Cui respondit dominus. Nunquid non propheta me inspirante dixit. Domine quis habitabit in tabernaculo tuo. aut quis requiescet in monte sancto tuo: Qui in greditur sine macula. quomodo hic potest saluus esse cum nec sine macula sit ingressus nec sit iustitiam operatus. Rogante igitur pro eo Petro cum virgine matre dei. hanc dominus sententiam protulit: ut ad corpus rediret. et ibi penitentiam ageret. Tunc confestim petrus clauem quam in manu tenebat dyabo lum terruit et in fugam peruertit. Animum vero eius in manu cuiusdam qui in predicto monasterio mo nachus fuerat tradidit et ut ad corpus ipsius re duceret precepit. Qui ab eo per mercedem reductio nis poposcit. ut singulis diebus psalmum Miserere mei deus. diceret. et sepulturam eius sepe scopis mundaret. Ipseque de morte rediens que sibi pertigerant omnibus enarrauit. Finit sancti Petri apostoli totius christiane ecclesie principatum te nens festam quod ad vincula dicitur.

Stephanus papa

cum multos gentiliu homo et exemplo per tisset et multa corpora sanctorum martirum se pelisset a Valeriano et Balieno. anno domini ducente simo sexagesimo summo studio perquiri. ut cum et cle ros suos aut sacrificare cogeret aut supplicis diuisis puniret. Dederuntque edictum ut quicumque eos per deret. totam eorum substantiam possideret. Quapropter decem de eius clericis apprehensi. statim sunt sine audientia de collati. Sequenti die Stephanus papa apprehen ditur: et ad templum martis ducitur ut ibi aut ydolum adoraret. aut capitalem sententiam subiret. Sed cum templum ingressus fuisset. et deum ut ipsum tem plum destrueret. exorasset. statim magna pars templi corruit. et omnis multitudo per nimium timorem au fugit. Ipse homo ad cimiterium sancte Lucie perrexit. Quod audiens Valerianus milites plures prioribus ad eum misit. Qui venientes eum missam cele brantem inueniunt: et stantem intrepidum ac incepta deuote perficientem. in sua sede decollauerunt.

Quetio corporis

Stephani martiris Stepiani. anno domini quadringentesimo decimo septimo. hono rari principis anno septimo facta fuisse narrat. Repit autem eius inuentio. translatio et quietio inuentio ipsius ordine facta fuit. Nam cum quidam pre sbyter nomine lucianus in territorio hierosolimitano (que Beuadius inter illustres viros commemorat et scripsit) feria sexta domini in stratu suo quiesceret et pe ne vigilaret. quidam vir senex statura percerus. vultu decorus. barba plura. pallio candido amictus. cui gemule auree et cruce inerat perexte. calcia caligis in superficie deauratis eide apparuit. Qui manu auream virgam tenens. tetigit eum dicens. Sum ma cum diligentia nos patefacio tumulos: quare in decenter in despecto loco reconditi sumus. Uade igitur et dic iohanni episcopo hierosolimitano. ut nos in honorabili loco reponat: quia cum siccitas et tribulatio mundum percussit. nostrum suffragium deus mundo propiciari decreuit. Cui Lucianus presbyter dixit. Domine quis es? Ego sum inquit Samael qui paulum apostolum enutruui: et ad pedes meos legem per docui. Qui autem mecum iacet. sanctus est Stephanus qui a iudeis lapidatus est civitate pietus est: ut a feris et ambus deuoraret. Sed homo ille prohibuit. cui idem martir illesam fidem seruauit. Ego autem ipsum cum reuerentia multa collegi. et in meo nouo tumulo sepelii. Alius autem qui mecum iacet est Nicodemus nepos meus. qui nocte ipsum adiit. et a petro et iohanne sacrum baptismum suscepit. Quapropter indignati in eum principes sacerdotum eum occidissent nisi iohannis reuerentiam desistisset. Verumtamen omnes

substantiā ei⁹ diripuerūt: et a p̄cipatu deposuerūt multis eū afficiētes verberib⁹ ip̄m semiuuū reliquerūt. Hūc cū ego i domo mea duxissem .diebus aliqb⁹ supuixit et defunctū in x̄ pedes beati Stephani sepeliri feci. Tercia⁹ hō q̄ mecū ē ip̄e ē abibas fili⁹ me⁹. q̄ āno etatis sue .xx. baptisma mecū suscepit: et hō pmanēs cū paulo discipulo meo lege didicit. Uxo: hō mea ethea et selēnashū me⁹ q̄ fidē xp̄i noluerūt recipere. n̄a neq̄ q̄ digui sepulchra hūc. s̄ eos alibi sepultos inuicēs. et corū tumulos vacuos et inanes. Hoc dēto sc̄s Gamaliel disputat. Lucian⁹ hō emgilās domini exorauit ut si hec visio i veritate hēt. eide secūdo ac tercio apparēt. In sequētī igit̄ feria sexta eide sic p̄us apparuit. et cur ea q̄ sibi dixerat neglexerit: requisit. Non inq̄ dñe neglexi. s̄ rogauit dñm ut si hec visio ex teo eēt: mihi tercio apparēt. Dixitq̄ ei gamaliel. Qm̄ i mēte tua cogitasti. si nos inuenires quō reliq̄as singulorū discernē posses: ex his q̄ nbi sub similitudine offero. singulorū loculos et reliq̄as edocebo. Ostēditq̄ ei tres calathos aureos et quartū argēteū. q̄m⁹ vn⁹ erat plen⁹ rosīs rubētib⁹: et alij duo rosīs albis. Quartū etiā ostēdit calathū argēteū plenu⁹ croco. Dixitq̄ gamaliel. Hi calathi n̄ri sūt loculi. et n̄re reliq̄e sūt he rosē. Calath⁹ plen⁹ rosīs rubeis ē loc⁹ sc̄i Stephāi. q̄ sol⁹ ex nobis martirio meruit coronari. Alij duo rosīs albis pleni mei et nicodemi sūt loculi. q̄ sincero corde in cōfessione xp̄i p̄seuerauim⁹. Quartus hō argēteus croco plen⁹ ē abibe filij mei. q̄ cādoze hō gimitatis pollebat et mūdus d mūdō exiuit. Hīs dictis iterū disputat. Feria aut̄ sexta sequētis hebdomade eide iratus apparuit et de dilatōe et negligētia eū grauiter increpauit. Cōtinuo igit̄ lucianus hierosolimā adijt. et Johāni ep̄o cūcta p̄ ordinē enarrauit. P̄dēgūt igit̄ cū alijs ep̄is accesserūt ad locū p̄dictū luciano ostēsum. Lunq̄ cepissent fodē terra p̄cutit et suauissim⁹ odor sentit. Ad cui⁹ odoris mirā fragrantiam meritis sc̄torū .lxx. homines a diuersis infirmitatib⁹ liberant. Sicq̄ i syon ecclia que ē i hierlm. vbi sanctus stephan⁹ archidiaconi officio functus ē. cū magno gaudio sanctorū reliq̄as trāstulerunt. et eas ibidē honorifice p̄diderūt. Ea aut̄ hora pluuia magna descēdit. Hui⁹ visiois et inuentōnis mentōne facit Beda i cronica sua. Hec inuentio sc̄i stephani facta ē ea die qua ei⁹ passio celebrat. et eius passio in hac die fuisse d̄r. Festa aut̄ ab ecclia mutata sunt duplici rōe. Prima ē qm̄ xp̄s ideo natus ē in terris ut homo nasceret i celis. Decuit ei ut natiuitati xp̄i cōtinuaret natiuitate sancti stephani. qui primus p̄ xp̄o martiriū sustinuit quō ē nati in celo: ut p̄ h̄ notaret vnaz ex

alia sequi. Unde et cantat̄ de ip̄o. Hec xp̄s natus ē in terris: ut hodie stephan⁹ nasceret i celis. Secūda rō ē. qm̄ festū de inuentōe solēni⁹ agebat q̄ festū de passione. Et hoc tū p̄pter reuerentiā natiuitatis domini. tū p̄pter multa miracula q̄ i ip̄ius inuentōe domini ostendit. Quia q̄ passio ip̄ius dignior ē q̄ inuentō et ob hoc solēnior debet eē. Ideo ecclia festū de passione ad illud tempus trātulit. in quo in ampliori reuerētia habeatur. Trāslatio aut̄ eius (ut ait aug⁹) h̄ mō fuit. Quā alexander senator p̄stantinopolitan⁹ hierlm cū vxore sua adijt: et p̄thomartiri stephano pulcherrimū oratorū p̄struxit. ac p̄ ei⁹ obitū iuxta e⁹ corpus se sepeliri fecit. Enolutis q̄ septē annis Juliana eius vxor: in patriā suaz volens redire: utpote que a p̄cipib⁹ iniurias patiebat̄ corp⁹ viri voluit deferre. Quod cū ab ep̄o multis precib⁹ postulasset. Ep̄us duos loculos argenteos p̄tulit dicēs. Nō noui quis sit ex his loculis viri tui. Et illa. Ego noui et impetū faciēs amplexata ē corpus sancti stephani. Sic q̄ dū corpus viri putat accipere: casu corpus p̄thomartini accepit. Cū aut̄ nauim cū corpore p̄scēdisset. h̄m̄ in audiuit angelici odor effragrat. clamāt demones seuam suscitāt tempestatem dicētes. Venobis quia p̄thomartiri stephanus transit diuinos verberās igne. Cū q̄ naute naufragium formidarēt. stephanus inuocat et p̄tinuo apparuit dicēs. Ego sum nolite timere. statimq̄ trāquillitas magna subsecuta ē. Tūc audite sunt voces demonū clamātū. Impie p̄iceps nauē accēde. q̄ aduersarius n̄r stephanus ē in ea. Tūc p̄inceps demonū quinq̄ demones qui nauē incēderēt misit: s̄ angelus domini i p̄fundū eos dimisit. Et cū calcedonē venissent. demones clamabant seruus dei venit qui ab iniuis lapidatus ē indeis. Cōst̄antinopolim igit̄ incolomes puenerūt. et in quadā ecclia corpus sancti stephani cū magna reuerētia cōdiderūt. hec aug⁹. Cōiunctio aut̄ corporis sc̄i stephani cū corpore sc̄i laurentij hoc ordine facta fuit. Cōtigit ei endoxiā filiā theodosij imp̄atoris a demone grauiter cruciari. Quod cū patri suo p̄stantinopoliz p̄stituto intimatū fuisset. iubet filiā cōst̄antinopolim adduci: ut sacrosanctis p̄thomartini stephani reliquijs tangeret. Demon autē in ea clamabat. Nisi stephan⁹ romaz veniat nō exibo. qm̄ sic est ap̄torū volūtas. Quō cū imp̄ator audiiss̄. a clero et populo cōst̄antinopolitano obtinuit ut corpus sc̄i stephani romanis daret. Et ip̄i b̄i laurentij corp⁹ acciperent. Tūc imp̄ator pelagio pape sup̄ h̄ scripsit. P̄p̄a hō d̄ p̄silio cardinaliū imp̄atoris petitiōi p̄sensit. Missi igit̄ p̄stantinopoliz cardinales corp⁹ sc̄i stephani romā deferunt. et

greci, p accipiēdo corpe sc̄i Laurētij, psequūt. Lapue igr̄ corpe sc̄i Stephāi recipit 7 brachi um ei⁹ dextrā a capuanis deuotis p̄cib⁹ obtinet 7 metropolitana eccl̄a i ei⁹ honore fabricat. Cū aut̄ romā venissent 7 i eccl̄a sc̄i petri ad vicula corpe deferi vellēt. Uectores subsistūt nec vl̄ pcedē p̄nt. Demon at̄ i puella clamabat. Frustra laboratis q̄ nō h̄ apud frem suū Lauren tū sedē elegit. Illuc igr̄ corpe defert. 7 ad ei⁹ ta ctū puella a demōe liberat. At laurētij aduētui fr̄is sui q̄ p̄gūlās et aridēs i alterā ptē sepul cri secessit: 7 medietatē illi vacuā fr̄i reliqt. Bre ci x̄o dū man⁹ apponūt vt laurētū ferāt. ad ter rā velut exanimis corruerūt. S̄z orantib⁹ p eis papa clero et p̄lo vir ad se ad vespam rediēt oēs tñ infra decē dies mortui sūt. Latini et q̄ si bi p̄senserāt i frenesum versi sanari nō potuerūt q̄adusq̄ sc̄oz corpa insimul tumulata fuerunt Tūc vox de celo audita ē. O felix roma q̄ corpe laurētij. hispani et stephani hierosolimitāi vno claudis māsoleo gliosa pignora. Facta ē ista cō iunctio circa annū dñi q̄dr̄igētesimū uicesimū quī tū. Refert aug. i li. xxi. d̄ c̄iui. dei. sex mortuos ad inuocatōem sc̄i stephani suscitatos. Uide licet quēdā cū mortu⁹ sic iacet vt ei iā pollices li garent. innocato sup̄ eū noie. b. stephāi p̄tinuo suscitatur. Itēz quēdā puer a plaustro p̄tūm quē mater ad eccl̄iam sc̄i stephāi deferēs viuū 7 sanū recepit. Itē quēdā sc̄timonialis q̄ cū i ex tremo spū p̄stituta 7 ad eccl̄iam sc̄i stephāi de lata fuisset. 7 ibidē expirasset. vidētib⁹ oib⁹ 7 stu pētib⁹ sanata surrexit. Itē quēdā puellas apud Iponēs. cui⁹ tunicaz cū p̄ ad eccl̄iam sc̄i ste phani deportasset. eā postmodū sup̄ corpe defū cte filie. p̄icit. et illa statū surrexit. Itē quēdā iu uenē apud iponēs cui⁹ corpe cū inunctū fuisset oleo sc̄i stephāi statū surrexit. Itē quēdā puerū q̄ cū ad eccl̄iam sc̄i stephani mortu⁹ fuisset dela tus. ad inuocatōem sc̄i stephani vite ē p̄tin⁹ re stituit. De hoc martire sic dicit aug. Marti rē istū gamaliel stolatus reuelauit. Saulus spo liatus lapidauit. x̄pc p̄anis inuolut⁹ vitauit: 7 p̄ cioso lapide coronauit. Idē. In stephano emi cuit pulcritudo corpe. flos etatis. eloquētia ser mocināns. sapia sc̄tissime mētis. 7 opatio diuini tat. Idē. Fortis colūna ei cū int̄ lapidiferas ma n⁹ captatorio forcipe teneret fide fundabil igni ebat 7 p̄debat. feriebat 7 p̄ducebat. p̄stringe bat 7 angebat. cedebat 7 nō vicebat. Idēz sup̄ illud dura cernice zc. Hic nō blādīe h̄ inuehit. nō palpat h̄ puocat. nō trepidat h̄ instigat. Idē Attēde stephanū p̄seruū tuū. h̄o erat sicut 7 tu. de massa pcti erat sic et tu. eo p̄cio redēptus. Et cū dyacon⁹ erat euāgelij legebat qd legis vl̄ au

dis et tuabi inuenit scriptū diligite inimicos. di dicit legēdo. p̄fecit obediēdo.

Dominic⁹ or̄ qua

si dñi custos. Vel a dño custoditus. Vel or̄ dñi q̄ntū ad ethymologiā huius nois qd ē dñs. Dicit aut̄ custos domi ni trib⁹ modis. s. custos honoris dñi q̄ ad deum. custos vinee dñi vl̄ gregis dñi quo ad primū. custos voluntatis dñi sine p̄ceptorūz domini quo ad sc̄ipm. Secūdo dicitur dominicus qua si a domino custoditus. Domin⁹ em̄ custodiuit ip̄m q̄ntū ad triplicē statum suū. In quoz pri mo fuit laicus. in secūdo regularis canonic⁹. i ter cio vir apostolicus. P̄ā in primo custodiuit euz faciendo eum laudabiliter incipe. In secūdo ser uēter p̄ficere. In tercio p̄fectōem apprehendere Tercio p̄t dicitur Domin⁹ p̄ ethymologiaz hu ius nominis domin⁹. dominus nāq̄ dicitur qua si donās minas. vel donans munus. vel donans minus. Sic beatus dominicus fuit donans. id ē p̄donās minas. p̄ iniuriarū dimissionēz: donans minus p̄ corpe maceratōem. q̄ corpe suo semp̄ min⁹ dabat q̄ appetebat. Donās mun⁹ p̄ liber tatis largitōez. Quia nō solū sua paupibus tri buit: sed etiam seipsum pluries vendere voluit.

Dominic⁹ ord̄is

p̄dicatoz dux et p̄ inclitus. ex hi spanie ptibus villa q̄ or̄ calagora oroniensis dioecesis. p̄re felice m̄re x̄o iohāna noie fm̄ carnē originē duxit. Cuius m̄r an̄ ip̄ius ortū vidit i somnis. se cattulū gestā tē i vtero. ardētē i ore faculā baiulantem. Qui egressus ex vtero totā mūdi fabricaz incēdebat. Luidā etiam matrone q̄ ip̄m ex sacro fonte leua uerat videbat q̄ puer dñi stellā p̄fulgidā ha bēt i fronte. q̄ totū orbe illustrabat. Duz adhuc eēt puerul⁹. 7 sub nutricis custodia p̄stituit. tēp̄ h̄esus ē sepe lectū dimittere 7 sup̄ nudā. humis iacē. Missus tandē palentiā ad studiū amore sa pietie addiscēdū. vinū p̄ decenniū non gustauit. Ubi cū fames valida. eēt. libros cū oī supelle ctili v̄didit: et p̄cū eoz paupib⁹ erogauit. Crescente iam ei fama ab ep̄o oroniensi in sua eccl̄e sia canonicus regularis efficitur. 7 postmodum factus omnibus vite speculum a concanonis subprior ordinatur. Ip̄se autem die ac nocte le ctioni et orationi vacabat: assidue deum exorās vt sibi hanc gratiam infundere dignaretur: qua se totum aliquādo saluti posset imp̄dere. prio rum. In libro quoq̄ de collatōib⁹ patrum stu diosissime legens: magnum perfectionis cumu

De sancto

lū apprehēdit. Pergēs atē cū predicto episcopo
tholosaz. reprehēdit hospite suū heretica pui-
tate corruptū quē ad fidē christi cōuertit. et q̄si
quēdā pruniciarū manipulū future messis domi-
no p̄ntauit. Legit i gestis comitis montifor-
tis. q̄ cū. b. dominic⁹ q̄daz vice vel die aduersus
hēricos predicasset. auctoritates q̄s i medijs p-
duxerat rededit i scriptis. z cuidā hērico scedu-
lā illā tradidit. vt super obiectis deliberare debe-
ret. Illa atē nocte ad ignē hēticis p̄gregatis sce-
dulā quā receperat. p̄duxit i mediū. Cui socij di-
xerūt vt i ignē illā. p̄cēt z si cōburi cōtigēt. eoz fi-
des imo perfidia vera eēt. Si hō cōburi nō pos-
set. verā fidē romane ecclesie predicat. Quapro-
pter scedula i ignē. p̄cēt q̄ cū aliquātulū moraz
i ignib⁹ fecisset incōbusta ab igne. p̄tinus. p̄siliit.
sup̄ētib⁹ cūctis vnus ceteris dūnoz ait. Proi-
ciat iterū et sic experiemur pleni⁹ veritate. Pro-
iciat iterū. z iterū. p̄siliit incōbusta. Iterū ille di-
xit. Tercio p̄cietur et tūc sine dubio rei exitum
cogscem⁹. Proiciat tercio z iterū incōbusta. p̄siliit
z illesa. Hērici autē i sua duricia permanētes
districissima inter se iuratōe firmauerūt. ne hoc
aliqs publicaret. Quidaz tamē miles q̄ ibi acce-
rat. z nre fidei aliquātulū adherebat. istud mira-
culū postmodū publicauit. Factū ē autē h apud
mōte victorale. Simile quoddā dicit accidisse
apud phanū Ionis. i dicta ibidē i dieb⁹ illis cō-
tra hereticos quadā disputatōe solēni. Cete-
ris igitur ad p̄pria redeuntib⁹. z episcopo oroni-
ensi defuncto. solus ibidē sanctus dominicus cū
paucis sibi adherētib⁹ remāsit. h hereticos con-
stāter verbū dei annūciās. Irudebāt atē cum ad-
uersarij veritatis. sputa. lutū z hmoi vilia. p̄cietes
i eū et a tergo p̄ versu sibi paleas alligantes
Cum autē sibi iterū minarentur. impertentus
respōdebat. Nō ego martyri dignus sum glia
nō duz merui istā mortē. Quapropter locū trā-
siēs i q̄ sibi parate ferebant insidie. nō solū intre-
pidus verū etiā cātās et alacer. p̄cedebat. Qd̄ il-
li audiētes z admirātes dixerūt illi. Rūquid nō
tu mortis horrore cōcutens. Quid actur⁹ eras
si cōprehēdissem⁹. At ille. Rogassem⁹ vos ne re-
pētis me subito p̄meretis vulnerib⁹ sed pau-
latim et successiue mēbra singula mutilātes. dein
de ostēsis corā oculis meis detricatis mēbrozuz
p̄tichis ipos etiā oculos eruētes ad vltimū semi-
nū laceratūq̄ corpus sic p̄mitteretis i suo san-
guine volutan. Vel p̄sus ad libitum necaretis
Cū quēdā reperit. p̄pter nimā quā patieba-
tur inopiā hereticorū cōsotijs adhelisse. decre-
uit seipm venū dare quatenus ex accepto p̄cio d
seipō. et egestatis simul occasiōē p̄cideret et s̄
errore venū datū liberaret. Quod et fecisset nisi

Dominico Fo. xciii.

inopie eius diuina misericordia aliter p̄uidisset.
Als etiā cū quēdā mulier fratre suū in sara-
cenoz captiuitate detētū. lamētabili sibi cōque-
stione exponeret. nullūq̄ ad eius liberatōz fate-
ret cōsiliū superesse. ille intima cōpassione cōmo-
tus. seipm. p̄ redemptōe captiui vendēdum ob-
tulit. h deus qui ipm necessarioz ad redemptio-
nē spirituale n̄ hōz captiuozū p̄uiderat. nō p̄mi-
sit. Hospitatus in p̄tibus tholosanis. apud
quasdam matronas ab hereticis p̄ ostētatōem re-
ligionis deceptas. p̄ totā quadragesimam vt sic
clauū clauo obtineret. in pane solū z aqua frigi-
da cū adiūcto sibi socio ieiunauit. Nocte hō vi-
gilās cū necessitas cogebat lassā mēbra sup̄ nu-
dā tabulā reclinabat. Sicq̄ factū ē vt illas ma-
tronas ad agnitōem veritatis p̄ducēt. Post h
autē cepit de institutōe ordinis cogitare. cui⁹ offi-
ciū eēt p̄ mundū p̄dicādo discurrere. et h hereti-
cos fidē catholicā cōmunire. Cū igit in partib⁹
tholosanis māsih per decē annos a trāsitu oro-
niensi epi vsq̄ ad t̄pus quo lateranense cōcilū
debuit celebrari. cum fulcone tholosano epo ro-
mā ad p̄ciliū generale adit. ac a summo p̄tifice
Innocentio. ordinē q̄ p̄dicatoz diceret z eēt cō-
firmari sibi suisq̄ successorib⁹ postulauit. Qui
cū aliquātulū difficilē se exhiberet. nocte quadā
idē p̄tifer videbat i somnis q̄ lateranēsis eccle-
sia grauē subito ruinā minaret. Qd̄ dū tremēs
aspiceret ex aduerso vir di dominic⁹ occurrebat
humensq̄ suis suppositis totā illā casurā fabri-
cā sustentabat. Euigilās autē et visionem intelli-
gēs. petiōem viri di acceptauit. Portās vt ad
fratres rediēs. regulā aliquā approbatā sibi elige-
ret. z sic ad ipm rediēs p̄firmatōem ad libituz re-
portaret. Regressus igitur verbū summi p̄tifi-
cis fratrib⁹ patefecit. Erāt autē fratres numero
circiter. xvj. Qui inuocato sp̄s sancto. regulā be-
ati aug. doctozis z predicatoris eximij. ipi parit̄
z re z nomie predicatoris futuri vnanimiter ele-
gerunt. Quasdam insuper artioz vite p̄suetu-
dines. quas sibi per formā cōstitutōnum obser-
uādas statuerūt assumētes. Verū interea inno-
cētio defuncto. z honorio i summū p̄tificē sub-
limato. cōfirmatōem ordinis anno dñi. Mccxvj
a predicto honorio ipetrauit. Dū igitur rome i
ecclesia sancti petri. p̄ dilatione sui ordinis exo-
raret. gloriosos principes apostoloz petrum et
paulum ad se venientes aspexit. quozum prim⁹
petrus videlicz baculum. paulus hō sibi libruz
tradere videbat addebātq̄ dicētes. Vade pre-
dica quia a deo ad hoc mīsteriū es elect⁹. Mor-
q̄ in momēto t̄pis videbat ei q̄ filios suos per
totū mūdū dispersos aspiciēt incedētes binos et
binos. Quapropter tholosam rediens fratres

suos dispersit. 7 quosdā quidē in hispaniā q̄s-
dam h̄o p̄sius. alios tandem bononiam delicia
uit. Ipe h̄o romaz reuersus est

Monachus quidā añ ordīs p̄dicatoꝝ istitu-
tōez in extasi fact⁹. vidit beatā Mginez flexis ge-
nub⁹ 7 iunctis manib⁹. p̄ humano genere filiū dep̄-
cātē. q̄ dās sepe pie mat̄i repulſam: tādē instāte
ea sic ait. Mater mea qd̄ possum vel debeo am-
pli⁹ eis facē: Disi p̄iarchas et p̄phas 7 parū se
emēdauē. Veni ego ad eos. Deide misi apo-
stolos et me et illos occiderūt. Disi martires et
p̄fessores et doctores: nec illis acquerūt. Sz qz
nō ē fas: vt tibi aliqd̄ tenegē: dabo eis meos p̄-
dicatoꝝ. p̄ q̄s valeāt illūiari et mūdari: sinantē
veniā p̄ illos. Similē visionē ali⁹ vidit eodez
tpe. q̄ duodeci abbates cisterciēsis ordīs tholo-
sam p̄ hēticos sunt trāsmissi. Nā cū fili⁹ m̄i orā-
ti m̄disset et s̄. dixit m̄i. Bone fili n̄ fm̄ eoz ma-
licia: s̄ fm̄ tuā misericordiā agē debes. Tūc fili⁹
vict⁹ p̄cib⁹ m̄is ait. Ad votū tuū ad huc hāc cū
eis misericordiā facias. q̄ p̄dicatoꝝ meos eis mit-
tā. q̄ eos moneāt 7 informēt. 7 si se nō correxerūt
ampli⁹ eis nō parē. Quidā frater minor qui
multo tpe soci⁹ sc̄ti francisci extiterat. plib⁹ scrib⁹
de ordīe p̄dicatoꝝ narrauit. q̄ cū beat⁹ dominic⁹
rome. p̄ p̄firmatōe sui ordinis apud papā instā-
ret nocte orās vidit ī spū xp̄m ī aere existētem et
tres lanceas ī manu tenētē. 7 p̄ mundū eas fibrā-
tem. Cui velociter m̄i occurrens: quid nā vellet
facere requisuit. Et ille. Ecce tot⁹ mūdus trib⁹
vicijs plen⁹ ē. s̄. sup̄bia. p̄cupia et auaricia. Et iō
his trib⁹ lanceis ip̄m volo p̄imere. Tūc h̄go ad
ei⁹ genua p̄cides ait. Fili carissime miserere. 7 tu-
am iusticiā misericordiā t̄pato. Cui xp̄c. Nonne vi-
des quāte mibi iniurie irrogant. Cui illa. Tēpe-
ra fili furoꝝ: 7 paulisper expecta. habeo ei fidelē
feruū 7 pugilē strēnuū: q̄ vbiqz discurrens mūdū
expugabit 7 tuo dominio subiugabit. Aliū qz ser-
uū sibi in adiutoriū dabo qui sc̄m fideliter decer-
tabit. Cui fili⁹. Ecco placat⁹ faciē tuaz suscepi: s̄
vellē ego videre quos vis ad tātū officiū testia-
re. Tūc illa xp̄o sanctū dñicū p̄ntauit. Cui xp̄us
Vere bon⁹ 7 strēnuus pugil iste 7 studiose faci-
et q̄ dixisti. Obtulit etiā sc̄m frānciscū. 7 hūc xp̄c
sicut et primū p̄ter emēdauit. Sanctus at̄ do-
minic⁹ sociū suū in visionē sua diligētē p̄siderās.
quē añ nō nouerat ī crastino in ecclia inuentum
ex his q̄ nocte viderat sine indice r̄cognouit. Et
ī eius amplexus 7 oscula pia ruēs ait. Tu es soci-
us meus tu p̄ter curre mecum. stemus simul 7 n̄
lus aduersarius p̄ualebit. Visionē qz p̄dictam
sibi p̄ ordinē enarrauit: et extūc factum ē eis cor-
vnum et anima vna in domino. quod et in po-
stis mandauerunt p̄petuo obseruari. Cum

quēdaz nouiciū apulū ad ordinē recepisset. q̄
dam qui p̄dicti nouicij socij fuerāt: cum adeo p̄-
nererūt q̄ ad seculū iā redire deliberans vestes
suas modis omnib⁹ expetebat. Qd̄ beatus do-
minicus audiens: p̄tinuo oratōni se dedit. Igit̄
cum dictū iuuenē iam religiosi vestibus expo-
liasset: 7 iam sua camisia induissent: ille magnis
voci⁹ clamare cepit ac dicere. En estuo. en ar-
deo. en totus exuro. Extrahite extrahite hanc
camisiam maledictā: que me totū exurit. Nullo
ergo mō quiescere potuit. quousqz exutus cami-
siam religiosi vestibus tenuo est indutus: 7 ad
claustrum reductus. Existente beato domini-
co bononie. cū fratres iam ad dormiendū iuissent
quidā frater p̄uersus a dyabolo iam vexari ce-
pit. Qd̄ cum frater Reyneri⁹ lausanensis magi-
ster eius audisset. beato dominico hoc studuit in-
dicā. Sanct⁹ autē dominicus ad eccliam ante
altare eum portari fecit. Qui cum vix a fratrib⁹
decem fuisset deportatus: dixit beatus dominic⁹
Adiuo te miser vt dicas mibi. quare vexas cre-
aturam dei: et quare et quomodo hic intrasti:
Qui respōdit vexo eum quia meruit. bibit enī
berī in ciuitate sine licentia non adhibito signo
crucis. Unde tunc intraui in eum in specie bibe-
onis. quin potius ip̄e simul bibit me cum vino.
Hoc autem tunc eum bibisse p̄pertum est. In
hec factum est primum signum ad matutinas.
Quo audito dyabolus qui in eo loquebat di-
xit. Amodo hic plus stare non possum ex quo ca-
puciati surgunt. Et sic ad oratōem beati domi-
nici exire compulsus est.

Cum in partibus tholosanis quoddam flu-
men vir dei Dominicus transisset. libri eius nul-
lum habentes cōseruatorium in fluium cecide-
runt. Die autem tertia quidam piscator ibi ha-
mum proiciens. cum magnum piscem se p̄di-
disse putaret. libros ip̄os extrahit. penit⁹ sic ille-
sos: ac si in aliquo armario fuissent cum omni vi-
ligētia custoditi. Cum ad quoddaz monaste-
riū venisset. et fratres quiescerēt nolēs eos inqui-
etare orōe fusa clausis ianuis monasteriū ex so-
cio introiuit. Idem etiā cōpertū est cū in p̄ficto
bereticoꝝ. cū quodā cōuerso cisterciensi fuisset.
Nā cum sero ad quādam eccliam reuēissent.
et clausam inuenissent. orōe fusa a beato Domi-
nico. intus se subito inuenerūt: 7 noctē illā totaz
in orōe duxerunt.

Post laborē itineris anteq̄ ad hospiciū re-
uēisset. sitim ad fontē aliquem extinguere p̄sue-
uit. ne ī domo hospitis pl⁹ bibēdo aliquā notam
incurreret. Scolaris qdā lubricū carnis pati-
ens. venit in quodā festo ad domū fratrum de bo-
nonia. vt ibi missaz audiret. Cōtigit autē tūc mis-

sancti beati dominici celebrare. Cū autē ad oblatō
nē ventū fuisset: dicit^r scolari^s accessit et manus
ei⁹ cū multa deuotōe osculat^r ē. Quā cū oscula
tus fuisset: rāta ex illa pōire sensit odoris fragrā
tiā. quātā i vita sua nūq̄ aliq̄ exptus ē. et extūc
estus libidinis i eo mirabiliter refriguit: adeo vt q̄
an erat van⁹ et lubric⁹: efficeret postmodū cōti
nēs. et castus. Quātā mūdici puritate ei⁹ caro
poliebat: cui⁹ odor: rāmīrabiliter fordes mentis
purgabat. Sacerdos quidā vidēs aliq̄ bea
tū dominicū cū suis fratrib⁹ p̄dicationi tāteruen
ter insistere deliberauit eis adherere dūmō no
uū testamētū sibi ad p̄dicādū necessariū habere
posset. Hec eo cogitante quidā iuuenis venale
testamētū sub veste baiulās affuit. qd̄ statim sa
cerdos cū magno gaudio emit. s̄ dūz adhuc ali
quātulū dubitaret fusa ad deuz p̄ce. impressaq̄
sup̄ librū exten⁹ cruce librū aperuit: et oculos ad
capitulū quo primo se obtulit mox picit. Et il
lad qd̄ i actib⁹ petro dictū ē eidē occurrit. Sur
ge descēde et vade cū eis nihil dubitans: q̄ ego
misi illos. Statimq̄ surgēs eidē adbesit. Cū
apud tholosam i theologia regeret mḡr quidā
scia et fama p̄clar⁹. quodā mae an̄ diē cū suas p̄
uideret lectōes. oppressus somno caput suū i ca
thedra paululū reclinauit. visūq̄ ē sibi. q̄ septē
stelle ei p̄sentarent. Qui cū d̄ nouitate talis re
nā plurimū miraret subito in lumie et quātitate
p̄dicte stelle intātū creuerūt. q̄ totū mūdū illumi
nauerūt. qui euigilās quid nā sibi hoc vellz: plu
rimū mirabat. Et ecce dū scolas intrasset et lege
ret: beatus dominicus et cū eo septē fratres eiusdē
habitu⁹ ad p̄dictū mḡm humiliter accesserūt. et
suum sibi p̄positū intimātes. dixerūt q̄ scolas su
as cuperēt frequētare q̄ recolēs visionē ipos cē
septē stellas quas viderat nō dubitauit.

Rome viro dei Dominico posito vir quidā
magister Reginaldus sancti Amiani aurelian.
decanus. qui etiā pausus in iure canonico rexe
rat annis quinq̄ romā cuz aureliano ep̄o. mare
trāsiturus aduenerat. Dūdū autē in p̄posito ha
bebat: relictis omnib⁹ p̄dicatōi insiste^r: s̄ quonaz
mō id p̄plere posset: nec dū aduenterat. Cū autē
a quodā cardinali cui hmōi votū expresserat. de
institutiōe p̄dicatoz didicissz: et beato dominico
accesdito. eidē suū p̄positū reuelasset: tūc ip̄ius or
dinis deliberauit ingressum. Nec mora graui in
firmitate febriuz corripit: et de eius salute penit⁹
desperat. Perseuerāte autē in orōe b̄to domini
co. ac beatā virginē cui tāq̄ speciali patrone. cu
rā ordinis totā cōmiserat exorāte: vt vlt̄e mo
dico tpe eū sibi cōcedere dignaret. Ecce subito
reginā misericordie dnab⁹ comitatā puellis ad
modū spectosis. Reginaldus vigilās et morte

expectās. ad se visibiliter veniētem asperit: blan
da facie sibi dicentē. Pete a me qd̄ vis et dabo
tibi. Deliberāti quid peteret. vna ex p̄dictis pu
ellis suggessit. ne qd̄ peteret: s̄ se totū regine mi
sericordie cōmitteret. Quod dū fecisset. illa ma
nū extēdēs virginē. aures eius et nares. manus
eius et pedes saluari quā tulerat vinctōne pun
xit. Formulas verboz p̄prias ad singulas vincti
ones subinferēs ad renes ait. Stringant^r renes
tui cingulo castitatis. Ad pedes ait. Ange pe
tes in p̄paratōez enāgelij pacis. Addiditq̄. die
tercia mittā tibi ampullā restitutōis plenarie sa
nitatis. Tūc ei habitū ordinis ostēdebat. En in
quit iste ē habitus ordinis tui. Hāc autē visionē
similiter beatus dominicus in orōne posu⁹ vidit
Dane autē facto ad eū veniēs sc̄s dominicus. et
sanū repperit: et ab eodē tot⁹ visionis seriē audi
uit. et habitū quē virgo mōstrauerat assumpsit:
nā antea fratres sup̄pellicijs vtebant. Die autē
tercia dei mater affuit: et corpus reginaldi adeo
pūxit q̄ nō solū estus febriuz: s̄ etiā ardore p̄cu
piscētie sic extirxit: vt sic ip̄e postmodū ē p̄fessus.
nec p̄m⁹ in eo motus libidinis pullulauit. Hāc
visionē iterato exhibitā quidā religiosus de or
die hospitalioz. p̄nte quoq̄ beato Dominico
p̄p̄is oculis vidit et stupuit. Hāc visionē mul
tis fratrib⁹ post illius obitū beatus dominic⁹ pu
blicauit. Missus igitur reginaldus bononiā p̄di
catōi ardēter instabat et frat̄z numerus cresce
bat. Post hoc autē missus pausus. nō p̄ multos
dies in dño obdormiuit. Iuuenis quidā ne
pos dñi stephani cardinalis de fossa noua. cum
equo in foueā p̄cipitio lapsus inde mortuus est
eductus. qui beato dnico oblati orōe fusa vi
te p̄stine ē restitutus. In ecclia sc̄i Sixti ar
chitectū quēdā p̄ductū a fratrib⁹ sub cripta q̄
dā ruina desuper resoluta p̄triuuit. teniq̄ sub cu
mulo cadētis matērie iacentē extirxit. Sed vir
dei dominic⁹ corpus de caueina subductū ad se
deserri iussit: orōnūq̄ suaz suffragio statim vite
simul et sanitati restituit. In eadē ecclia dum
fratres circiter. xl. manerent et quadā vice panis
valde modicū inuenissent: beatus dominicus id
modicū qd̄ habebāt panis diuidi p̄ ptes super
mēsam mādauit. Dūq̄ vnusquisq̄ buccellā pa
nis cū gaudio frāgeret. ecce duo iuuenes eiusdē
habitus et forme p̄similes refectoriū intrauerūt.
palliozū sinns q̄ a collo p̄debāt plēos panibus
deferētes q̄b⁹ i capite mēse sui dei dñici silenter
oblatis. ita subito discesserūt. vt nullus decetero
vel vñ viderit vel q̄ abierūt scire possz. Tūc san
ct⁹ dnicus manu ad fratres circūquaq̄ p̄tensa.
mō inq̄t. fr̄es p̄medite. Cūq̄. b. dñic⁹ aliq̄ i iti
nē posu⁹ eēt. et q̄uis pluuiaz inūdatio facta eēt:

ille signū crucis edidit: et a se et a socio oēm plu-
uiā adeo ppulsauit. vt q̄i facto papillione de cu-
ce: cū tota p̄ra densa imbriū inūdatōe madescēt.
nec vna gutta ad spaciū triū cubitoꝝ eos p̄tige-
ret. Quadā vice i p̄tibz tholosanis transisset
nauigio quādā aquā nauta ab eo denariuz pro
mercede trāsīt: exigebat: cui vir dei. p̄ seruitio si-
bi impēso cū celoꝝ regnū p̄mittēt addens q̄ di-
scipulꝝ xp̄i eēt: nec aurū vel pecuniā deportaret
Ille eū p̄ cappā violēter trabens mibi inq̄t. aut
cappā aut denariū dimittes. Tūc vir dei erectus
ad celū oculꝝ paululūq; intra se orās mox i terrā
respicēs et diuio nec dubiū. pcuratū nutu dena-
riū iacētē vidēs. Ecce inquit frater qd̄ postulas
tolle et me liberū i pace dimitte. Cōigit aliq̄n
viro dei iter agēte associari sibi religiosuz quēdā
puerfatōis qd̄ sc̄itate domesticā: s̄ loq̄le ligua
penitꝝ alienū. Dolēs itaq; q̄ diuis eloquijs vna
cū illo mutua se collatōe refouē nō posset. tādē
q; a dño vt vn̄ lingua loq̄ret: alterꝝ verbisq; sic
alternitū variatis p̄ triduiū q̄ videlz sese sil̄ ituri
erāt intelligerēt impetrauit. Quadā vice cur
quidā mltis obsessus demonijs sibi fuissz oblatꝝ
ille stolā accipiēs p̄ sup̄ ppriū collū posuit: dei
te demoniaci collū cinxit. mādās illis vt decete-
ro illū boiez n̄ vexarēt. Ipi x̄o in eiusdē obsessi
corpe statū torqueri ceperunt et clamare. p̄mitte
nos exire quare nos cruciari h̄ cōpellis. At ille.
Nō dimittā vos inq̄t: nisi mibi fideiussoꝝe tede-
ritis q̄ vltra nequaq; decetero redeatis. Quos
inquunt fideiussoꝝes poterimꝝ tibi dare. Et ille
sc̄tos martires q̄z corpa i ecclia hac requiescūt
Et illi nō possumꝝ. quia merita n̄ra p̄tradicunt.
oz vos inq̄t dare alioq̄n a cruciatu h̄ nequaq; li-
beros vos dimittā. Tūc r̄nderūt ad h̄ opam se
daturus. Et p̄ modicū dixerūt. Ecce impetra-
uimꝝ licz i meriti q̄ sc̄ti martires fideiusserūt pro
nobis. Requiritē aut̄ eo huiꝝ rei signū dixerunt.
Eatis ad capsam i q̄ sunt recōdita capita marti-
rū: et eā inuenietis inuersam. Quēsitū ē et ita in-
uētū sicut illi fuerāt prestati. Predicāte eo ali-
q̄n quēdā matrone ab hēticis deprauate. eiꝝ pe-
dibz puolute: dixerūt. Serue dei adiuua nos si
vera sunt q̄ hodie p̄dicasti: iaz diu mentes n̄ras
erroꝝ spūs excecavit. Quibz ille. Cōstātes esto-
te et expectate paulisper vt videatis quali dño
adhesistis. Statimq; viderūt de medio sui cat-
tū vnū teterrimum. p̄silire. qui magni canis quā-
tiratē p̄ferēs. habebat grossos oculos et flāman-
tes. linguā latā atq; sanguinolentā. et p̄tractam
vsq; ad vmbilicū. Laudā x̄o h̄ns curtā sursum
q; ptentā: posterioꝝ turpitudinē quocūq; se x̄-
teret ostēdebat de q̄bz fetoz intolerabilis exala-
bat. Cūq; circa illas matrōas se aliquādiu. huc

illucq; vertisset. tādē p̄ cordā i cāpanile p̄scēdēs
dispuuit. Feda post se vestigia derelinquēs. Ille
ḡ matrone grās agētes ad catholicā fidez sunt
puerse. Cū in p̄tibz tholosanis quosdā he-
reticos conuicisset. et illi eēt incendio deputati.
aspiciēs inter eos quēdā Raimūdū nomine: ait
ministris. Istū seruate ne aliquo mō curz ceteris
cōburat. Cōuersusq; ad eū blādeq; alloquens.
Scio inquit fili mi. scio q̄ ad huc lz tarde bonus
hō eris et sanctus. Dimissus itaq; p̄ annos. xx. i
heretica prauitate p̄māsit. Tādē puersus et fra-
ter p̄dicatoꝝ effectus. in eodē ordine vitā suam
laudabiliter duxit: et feliciter p̄summauit. Cū
esset in hispania. quibusdā sibi fratribz sociatis.
apparuit ei p̄ visum imansimꝝ draco quidā. qui
fratres illos qui secū erāt abforbere aptis fauci-
bus nitebat. Quod vir di intelligēs. fratres ali-
os fortiter r̄sistere hortabat. Postmedū omēs
illi excepto fratre Adā et duobz puersis ab eo re-
cesserunt. Interrogatus aut̄ quidā ex illis ab eo
an similiter vellet abire: ait. Absit pater vt reli-
cto capite sequar pedes. p̄tinuo orōi se dedit: et
fere oēs post modicū sua orōe puertit. Apud
sc̄m sicut in vrbe romana cū fratribz existēs. su-
bito facto sup̄ eū spū dñi. ad capitulum fratribz
puocatis palā omibz nūciavit: quatuor fratres
ex ip̄is i breui. duos videlicz in corpe. duos x̄o
in aia morituros. Post modicū duo fratres ad
dñm migrauerūt: duo x̄o de ordine recesserūt.
Existēte eo bononie erat ibi quidā magister
Cōradus theutoicꝝ: cui ingressum ad ordinem
fres mirabiliter affectabāt. Cū aut̄ b̄s dñi: cū
p̄iore monasterij cassamariē de ordine cisterciē-
siū in vigilia assumptōis beate marie sermoci-
onaret. familiari quadā p̄fidētia exigente mate-
ria: dixit ei. Fateor tibi p̄ior. qd̄ tñ ad huc nulli
x̄nq; exposui. nec tu alteri q̄d diu vixero. reuelab
q̄ nūq; a deo i hac vita aliqd̄ petij qd̄ nō exeq̄-
ret iuxta votū. Cui curz p̄dictus p̄ior diceret. q̄
forsitan an eū vitā finiret. Beatꝝ dominicus spū
p̄phetico dixit. q̄ ip̄e p̄or diu post se viueret: sic
q; factū ē vt p̄dixit. Tunc ille p̄or adiecit. pete ḡ
p̄t det tibi maḡm Cōradū ad ordinē cuius
fratres introitū tānū flagitare vident. At ip̄e rē
inquit bone frater difficilē postulasti. Finito cō-
pletorio ceteris fratribz ad quiescēdū p̄gentibz.
ip̄e i ecclia remāsit: et in orōe moze solito p̄nocta-
uit. Cōueniētibz iḡ fratribz ad p̄mā cū cātoꝝ in-
cepisset. Iā lucis orto sidere ecce lucis noue. sy-
dus nouū. futurꝝ maḡ Cōradus subito veniēs
ad pedes b̄i dñi se p̄sternēs: habitū ordis in-
stāter petijt et p̄seuerāter accepit. Hic fuit i or-
dine valde religiosus et lector: i ordine plurimū
graciosus. Qui tādē mouēs cū iā oculos clau-

fisset. et fr̄es eū migrasse crederēt. ille ap̄tis oculis fratres circūspiciēs ait. dñs vobiscū. Quibz m̄-
tentibz. et cū spiritu tuo. Adiūxit. fidelīū aīe per
miscēdiā dei quiescāt in pace. 7 sic. p̄tin̄ ille in
pace quieuit. Inerat autēz hūo dei dñico firma
valde mētis equalitas nisi cū ad passiōē et mi-
sericordiāz turbaret. et q̄ cor gaudēs exbilarat
faciē placidā interioris hoīs p̄positōem manife-
sta deforis benignitate. p̄debat. Tpe diurno
cū fratribz suis socijs venit oibz saluo quidē bo-
nestatis tenore. nemo p̄mūioz. nocturnis hoīs.
vigilijs et orōibz nemo instātioz. Diē impiēba-
tur. p̄ximis. noctē deo. De oculis suis q̄i quēdā
fontē effecerat lacrimaz. Frequēter q̄i corpus
dñi leuabat i missa in tātū mētis rapiebat. excē-
sum. ac si ibidē x̄pm̄ incarnatū oculis corp̄alibz
p̄ntem videret. p̄pter qd̄ missam multo tpe cum
ceteris nō audiuit. Erat autē sibi i ecclia p̄noctā-
di p̄suetudo creberrima. vt vix aut raro certum
ad quiescēdum locū videret habere. et cū lassit-
tudine succedēte somnij interpellaret necessitas
siue ante altare aut sup lapidē capite reclinato.
paululū quiescebat. Tres singulis noctibz acci-
piebat manu p̄pria de quadā cathena ferrea di-
sciplinas. vna vidēz p̄ se. alterā p̄ p̄cōubz qui
versant i mūdo. tertiā x̄o. p̄ his q̄ i purgatorio
cruciātur. Electus aliquādo i coceranensem
episcopū omnino rēnuū. p̄testās se p̄ terrā de-
serere q̄ electōi alicui de se facte aliq̄ten p̄sentie
Interrogat̄ aliq̄n cur n̄ libēt̄ tholose i tho-
losanaqz diocesi in ei⁹ vidēz diocesi q̄ i carba-
onensi diocesi moraret. r̄rēndit. Quia i tholo-
sana diocesi multos q̄ me honorāt iuenio. Ap̄
carbasonā x̄o oēs econtrario me impugnant.
Interrogat̄ a quodā i q̄ libro plus studiū
set. r̄ndit. i libro caritatis. Quadā vice dū vir
de dñic⁹ apud bononiā p̄stitut⁹ i ecclia p̄nocta-
ret. dyabolus i specie fratris eidē appuit. quem
sc̄s dñicus frat̄e existimās ei innuebat vt cum
ceteris ad quiescēdū p̄geret. Ille x̄o q̄i deniden-
do eūdē sibi nutibz r̄ndebat. Tūc sc̄s dñic⁹ q̄-
nā eēt q̄ suū mādatū p̄tēneret sc̄re volēs. eādē
lā ad lapadē accēdit. 7 in faciē ei⁹ respiciens q̄
dyabol⁹ eēt p̄festim p̄guit. Quare cū eū vehe-
mētius increpasset. mox eidē dyabol⁹ de fractōe
silētij insultare cepit. Sc̄s at̄ dñic⁹ vtpote fra-
trū m̄ḡo sibi loqui licē asserēs. coegit ip̄m. vt si-
bi dicēt de q̄ fr̄es in choro tēptaret. Qui r̄ndit.
Facio eos tarde venire 7 cito exire. Deinde du-
xit eū ad dormitoriū d̄ q̄ ibidē fr̄es tēptaret inq̄-
rēs. Qui ait. Facio eos nimis dormire. tarde sur-
gere sicqz a diuio officio remanē. 7 interdū imū-
das cogitatōes h̄re. Deide ad refectoriū ipsuz
duxit 7 d̄ q̄ ibidē fr̄es tēptaret q̄siuit. Tūc demō

p̄ mēfas salies pl⁹ et min⁹ pl⁹ et min⁹ sepius repe-
tēdo dicebat. Quē cū sc̄s dñic⁹ qd̄ sibi h̄ vel
lz̄ interrogaret. ait. Quosdā fratres tēpto vt pl⁹
p̄medāt et sic ex nimia cibi sumptōe delinquant
quosdā vt min⁹ sumāt. et sic i dei iudicio 7 sui or-
dinis obseruatōne debiliores fiant. Inde duxit
eū ad locutoriū de q̄ ibidē fr̄es tēptaret inq̄rēs.
Tūc ille crebro linguā reuoluēs mirabilis p̄fusi-
onis sonū. p̄mebat. Quē cū sc̄s dñic⁹ qd̄ sibi h̄
vellz inquirēt. ait. Hic loc⁹ totus meus ē. Cū eī
fratres ad loquēdū p̄ueniūt eos tēptare studeo
vt p̄fuse loquant̄. sese inuicē x̄ bis p̄misceant
7 vñ alii n̄ expectet. Postremo duxit eū ad ca-
pitulū h̄ cū an̄ ostiū capituli fuisset. demō nulla-
ten⁹ intrare voluit. h̄ ait. Huc nunqz ingrediar.
q̄ loc⁹ maledictōis 7 infern⁹ mibi ē. Et rotuz ibi
amitto qd̄ i alijs locis lucro. Nā cū aliquē fra-
trē p̄ aliquā negligētā delinquē fecero. mox i lo-
co h̄ maledictōis de ip̄a negligētā se purgat 7
corā oibz se p̄clamat. Nā hic mouent. hic p̄stē-
tur. hic accusant. hic verberant. hic absoluunt.
7 sic amississe me dolco qd̄ alibi me lucrātū gau-
debā. Et his dictis euauit. Tādē appropi-
quāte pegrinatōis sue termino. p̄stitutus apud
bononiā graui cepit corp̄is infirmitate languē.
Sui autē corp̄is dissolutio sibi in visione mon-
strata ē. Vidit em̄ iuuenē pulcherrimuz bis ver-
bis se vocātē et dicētes. Veni dilecte mi. Veni
ad gaudia veni. Louocatis igit̄ frat̄ibz bono-
nien̄is p̄uētus. x̄j. ne eos exheredes 7 orphanos
derelinqueret. testamētū p̄didit. d. Hec sūt que
vobis tāqz filijs hereditario iure possidēda reli-
quo. caritatez habete. humilitatē huate. paup̄-
tatē voluntariā possidete. Illud x̄o q̄ potuit di-
strictōe p̄hibuit. ne quis vnqz in suo ordine pos-
sensiones induceret t̄pales maledictōem dei oi-
potētis et suā terribiliter imp̄cās ei. qui p̄dicato-
rū ordinē terrenaz diuitiaz puluē p̄sumēt ma-
culare. Frat̄ibz x̄o de ei⁹ destitutōe incōsolabi-
liter dolētibz. dulciter eos p̄solans ait. Ne vos
mea filij corp̄alis turbet discessio. nullaten⁹ du-
bitātes vtiliorē me vos mortuū habituros q̄ vi-
uū. Ad extremā horā veniēs anno dñi. Mccxxj
dormiuit i dño. Cui⁹ eadē trāsitus eadē die ea-
dēqz hora fratri Guali poui tūc frat̄ū p̄dicato-
ruz de brixia postmodum eiusdem ciuitatis ep̄o
hoc mō monstratur. Nam cū in campanili frat̄ū
capite ad murū inclinato leui somno dormitassz
vidit celum apertum et duas scalas candidas
ad terram submitti. quarum summitates x̄pus
cum matre tenebat et angeli per eas iubilantes
ascendebant et descendebant. In medio autem
scalarum in ymo sedes posita erat. et super se-
dem velato capite beatus frater Dominicus

sedens. Ihs autem et mater eius sursum scalas
traherant: donec sedente in solium elevato ap-
tura celi clausa est. Veniens igitur predictus si bono-
nia primo eodem die et hora patrem migrasse cog-
nit. Frater quidam nomine Rao. positus apud ty-
bur. eadem die et hora quam patrem migrasse
celebraturus accesserat ad altare. Cum audisset eum
bononie egrotasse: et ad locum canonis veniens in
quo de viuis mentio fieri consuevit: vellet pro eius salu-
te orare. subito factus est in excessu mentis. Vidit
quod virum dei dominicum coronam quadam aurea laure-
atam. totumque mirabili splendore fulgerem. duobus
quidem reuerendis viris comitatum hinc inde ex bo-
nonia in via regia procedente. Die igitur notam et ho-
ram: inuenit tunc servum dei dominicum a corpore migras-
se. Cum igitur corpus eius multo tempore sub terra iacu-
isset et crebrescentibus indefinenter miraculis. non pos-
set ulterius eius secretas occultari. fidelium dignum
duxit deuotio: corpus eius ad altioris locum transferre.
Cumque monumentum fuisset fractum. vix ferreis in-
strumētis. cernit sublatumque lapide patefactum
tanta ex ipso suavissimi odoris prorupit fragrantia
ut non tam sepulchrum quam cella videret aromatatum pa-
tuisse. Qui quidem odor cuncta superabat aromata
nec alius rei naturalis odor simul videbatur. nec soli
ossibus aut pulueri sacri corporis inerat vel capse
Aeructam terre circumquaque pergebat: ita ut ad lon-
giquas regiones et postmodum delata: odor eius in
longo tempore retineret. Fratrum vero manibus aliquid de
reliquis sacrosanctis tangentibus sic inbesit: ut quan-
tumque lotum vel et perfricatum fragrantie diu testimo-
nium exhiberet. In puincia vngarie vir quidam
nobilis. cum uxore sua et filio puulo ad reliquias
beati dominici que in silon habebantur visitandas ac-
cessit. at filius eius infirmatus ibidem ad extremum
vite moriendo peruenit. Pater autem corpus filii coram
altari beati dominici collocans: lamentari cepit et
dixit. Beate domine letus veni ad te: en tristis re-
cedo. Cum filio veni: en orbat recedo. Redde mi-
hi queso filium meum. redde mihi leticiam cordis mei
Et ecce circa noctis medium puer rixit et per eccle-
siam ambulavit. Iuuenis quidam cuiusdam nobilis
domini incipit. dum in quadam flumine piscandi gratia insiste-
ret. in aqua lapsus et suffocatus disperiit. Magno
autem spacio temporis infecto. eius corpus de profundo flu-
uii mortuum est eiecitum. Domina autem ipsius pro eius re-
suscitatione beatum dominicum invocans. permisit se ad
suas reliquias nudis pedibus accessuram: et resusci-
tatum incipit libertati daturam. Statimque qui su-
erat mortuus in medium videtur omnibus vite red-
ditus. persequitur: votumque suum predicta domina sicuti permisit
rat adimplevit. In eadem puincia vngarie dum
quidam vir filium suum defunctum amare lugeret. et beatum
dominicum pro eius resurrectione invocaret: circa pul-

loz cantum qui mortuus fuerat oculos aperuit. et
pater dixit. Quid est pater quod sic habeo faciem mada-
factam: Et ille. Lacrimae patris tui sunt filii. quia tu
mortuus fueras et ego solus remanseram omni gau-
dio destitutus. Cui ille. multum fleuisti pater: sed be-
atus dominicus desolatorem tuum propatens. ut tibi viuus
redderet suis meritis impetrauit. Languidus
quidam per xvij. annos cecus. reliquias beati domi-
nici visitare desiderans. tamquam temptans ire de lecto
surrexit tantumque subito sibi sensit infundi virtu-
tem: quod passu cito gradi cepit. Latomagus in conua-
lescentia corporis et illuminatio oculorum perficiens. qua-
to quotidie procedebat. donec tandem ad locum desti-
natum perueniens: perfectum recepit utriusque beneficii
sanitatis. In eadem puincia vngarie matrona
quedam ad honorem beati dominici missam dispo-
nens facere celebrari. sacerdotem hora debita non
inuenit. Quapropter propter candelas tres ad hoc pa-
ratas manutergo mundo involuit: et in quodam
vasculo reposuit. Aliquantulum autem diuertens: et postea
rediens candelas flammis patens ardere vidit. Cur-
retes oes ad tragredum spectaculum tandem ibidem tre-
metes et orantes steterunt donec sine lesione manu-
tergum penitus exarsissent. Apud bononiam sco-
lans quidam nomine Nicolaus. graui renu ac ge-
nuum dolore adeo est vexatus quod de lecto surgere non
valebat: cui et femur leuui emarcuit intantum quod
omnis ab eo spes curatiois abscessit. Deo igitur
et beato domino se deuotens. cum se vilo de quo
parada erat candela totum mensus esset in longum
cepit collum et pectus cingere. Cum tandem genu-
flecto ambiente curisset. inuocato ad quolibet me-
suratorem nomine ihesu et beati dominici: continuo se
allematum sentiens exclamauit. Ego sum liberatus.
Exurgens et per gaudium lacrimas sine aliquo sulci-
mento venit ad ecclesiam in qua corpus sancti do-
mici quiescebat. In eadem quoque ciuitate multa
et fere innumerabilia miracula deo pro suo seruo
dominico operatus est. In sicilia apud augustas
cum puella quedam que victo lapidis laborabat: in-
cidi deberet. mirum est quod pro instanti periculo filiam suam deo
et beato dominico commendauit. Sequenti igitur no-
cte dormienti puella beatus dominicus assistit: et in ma-
nu eius lapidem quo torquebatur posuit et absces-
sit. Quem puella emulans et se liberatam inueniens
matri dedit: et visionem per ordinem explicauit. Mater
vero lapidem ad domum fratrum attulit: et ipsum in me-
moria tanti miraculi coram imagine beati dominici su-
spendit. Apud placentiam in sicilia mulier quedam
pauper filium habebat quem infirmitate quodam serophu-
larum quod pueri in collis hinc consuevit: plurimum affli-
gebat. Cumque super hoc nullum posset remedium inue-
nire conuincit deo et beato domino. quod si liberaret. ipsum in
opere ecclesie fratrum quem tunc perstruebat gratis faceret la-

De sancto

horare. Sequenti igitur nocte quidam in habitu fratri sibi apparuit: eiq; dixit. Mulier cognosce has res: nominas ei quatuor genera reru. scilicet vinde. pilatu lapaciu et succu pomu. Que cu dicit cogno sco. Ille ait vade et accipe hec: et facias ea cum succo pomu. et pone ea sup bobicinu et impo col lo filij tui et sanabit. Euigilas aut hoc fecit et fili ei liberat votu mris impleuit. Quidam d pri bus pedemotis mstruose inflat beato domini co se vouit. cui dormienti beatus dñic⁹ apparuit ve tres eius sine dolore scindes imudicias oes ex traxit: et iteru manu sua sacra vincto solidans ipm pfecte sanauit. In augusta ciuitate cu in festo traslatois bfi dñici. matro qda q in ecclia fratriu missaru solenys interfuere domu redirent et quada muliere p foribz domu sue filante vide ret. ipam caritatie redargue ceperut: cur i festo tati pris a seruil ope no cessaret. Illa xpo indig ta rudit. Vos q estis byzote fratriu festuz colite vestri scilicet. Statimq; oculis i tumores cu punitu pueris. ex ipis ceperut vermes. prin⁹ scaturire: ita q vicina quedam. xvij. vermes eduxit ex eius oculis numerati. Copuncta igit ad eccliaz fratriu venit. ibiq; pctā sua ptes et votu emittes q de cetero scito dei dñico nuq; detrahēt et ei festum deuote agēt. prin⁹ resutata ē pulsine sanitati. Sanctimonialis qda noie maria apud tripolim i monasterio qd dicit mag. validissimis insir mitantibz elaboras. et in tibia graui pculsa. v. me sibz cruciatu miserabili yrgebat: ita vt singulis horis exitus timeret. Que intra se recolliges se metipam sic orauit. O dñe no sum digna ora re te. nec exaudiri a te: s; rogo dñm meū beatum dñicu vt sit mediator inter me et te: et ih impe tret beneficiu sanitatis. Cu g diu cu lacrimis ex oraret i extasi facta vidit beatu dñicu cu duobz fratribz apta cortina q an lectu ei pdebat intē te: sibiq; dicēte. Quare ratur sanari desideras: Et illa. Dñe vt deo meo deuoti⁹ seruire possim. Tūc ille sub capa vinctoem mire fragratie pfer res. tibiā ei vixit: et statim sanata fuit. Hec vinctio ē valde piosa. dulcis et difficil. Cui⁹ verbi cu mulier reqreret roem: ait. Hec vinctio dilecti onis ē signū q videlicet piosa ē. q; nullo precio emi pōt. et q; i donis dei nullū ē melius dilectōne Dulcis nihil dulci⁹ caritate. difficilis q; cito p dit nisi caute custodiat. Ipā nocte sorori sue in dormitorio quiescēte apparuit. d. Ego sanavi so rore tuā. q; curre ipam sanata inuenit. Qd cuz se etiam sensibili vinctoē inuncta sentiret ipaz cu bombice et reuerētia multa extersit. q; cu abatis se. p fessori et sorori oia retulisset. et vinctoē i bō bice pntassz. tāta et tānoua odoris fragratia sūt pculsi: vt nulla ei possent aromata ppari. Ipam

Dominico Fo. XCVI.

aut vinctoem cu multa reuerētia fruauit. V g rat⁹ at deo existat loc⁹ i q sacrosctm corpus bfi dñici rgescit. licz ex miraculis mltis claruerit. vnu tū hic posuisse sufficiat. Refert magister alexan der eps vido nicēsis i postillis suis sup illud ver bū. Misericordia et xitas obuauerūt sibi zc. q; qdā scolaris reges bononie vaitatibz seclī dedi t⁹ visionē talē pspexit. Videbat siqdē sibi q; in qdā cāpo mag⁹ p sisset. et ibidē tēpestas ingēs su per ipm descēdēt. q; duz fugēt a facie tēpestatis. ad quada domu puenit. quā cu clausam inuenit set. et pullans ad ostiū se ibidē recipi postulabat s; hospita q; deit⁹ erat: rudit. Ego sū iusticia q; h bito et hec dom⁹ mea ē. Q; at tu iust⁹ es in ea bitare n̄ vales. Ad c⁹ xba ille plimū mezens ab scellit: et aliā domu vltra illā pspiciēs: ad eā veit et pullans ad ostiū se ibidem recipi postulabat. S; q; deit⁹ erat hospita rudit. Ego sum xitas q; h habito: et hec dom⁹ mea ē. Te at hospicio n̄ recipiā. q; xitas eū n̄ liberat q; eā n̄ amat. Inde q; abscedēs terciā domu vlt illā pspicit: ad quā veniēs se silr p impetū tēpestatis recipi flagita uit. Cui q; deit⁹ erat dñā rudit. Ego sum pax q; h bito. Nō ē at pax impijs s; hoibz bone volun tatis. Verū q; ego cogito cogitatōes pacis et n̄ afflictōis vtile p silū tibi dabo. Ultra me soror bitat q; mhis sp auxiliū pstat: ad hāc accede et ei moira pple. Cū g accessisset q; deit⁹ erat: rudit sibi. Ego sum misericōdia q; h bito. Si igit ab iminē te tēpestate saluari desideras. vade ad domu i q; fres d; bononia p dicatores bitant. ibiq; inueies stabulū doctrine. et int⁹ p sepe scripture. et azinuz simplicitatis cu boue discretōis. maria illniantē puerū ihm te saluātē. Cū p dicit⁹ sco aris euigilaf set: ad domu fratriu venit. et visionē p ordine re citās: habitū ordis petijt et accepit.

Artus dicitur a

hos qd ē deus et status. qsi diuinus stat⁹. vlt sicut a sisto sistis q; fixus et firmus in fide et passione et bona opatōe.

Art⁹ papa athe

nesis natōe. pmo qdē pbs. s; po stea xpi discipul⁹. et pōtifex sum⁹ elect⁹. decio et valeriano cu duobz diacoibz suis felicissimo et agapito pntat⁹ ē. que cu dea nullis possz psuasioibz incliare fecit eū du ci ad tēplū martis: vt aut sacrificaret aut in custodia mamertini reciperet. S; cu sacrificare ren nuēs. i custodia duceret. b. laurēt⁹ p⁹ cū clamās ibat et dicebat. Quo p gredēis sine filio pī: q; sa cerdos scē sine mīstro pperas: Cui sicut. nō ego te desero fili. neq; derelinq;: s; maiora tibi debent

tur p fide xpi certamina. post triduum me seqns
sacerdotē leuita. Interim g thesauros ecclie ac
cipere 7 quibz tibi videt: diuide. Quos cum ille
xpianis paupibus distribuisset. Valenian p
fectus decreuit vt sicut ad templū Martis sa
crificaturus duceret. Q si renueret ibidē capite
trūcaret. Quo cū duceret. beatus laurentius p
eū clamare cepit ac dice. Noli me derelinque p
scē. qz thesauros tuos iam expēdi qz tradidisti
mibi. Tūc milites audientes thesauros nominare
Laurentiū tenuerūt. Sicut hō cum felicissimo 7
agapito ibidē decollauerūt. In hac die est fe
stū trāfiguratiōis dñi: 7 sanguis xpi de nouo vi
no si fieri pōt 7 inueniri i aliquibz ecclis pñitur.
Vel saltē d matuta vna aliquātulū i calice eliq
tur. In hac etiā die Racemū benedicunt: 7 ppls
coicat. Rō aut huius ē ex eo q dñs discipulū su
is dixit i die cene. Nō bibā ā modo de hoc geni
mine vitis donec bibā illud nouū i regno patris
mei. Illa hō trāfiguratiō dñi: 7 qd dixit nouū
vinū representat glōsā inuouatiōem quā xpc
post resurrectōem habuit. 7 iō i hac die trāfigu
ratiōis q resurrectōem representat. vinū nouū in
quint. nō q in hac die (vt quidā aut) trāfigu
ratiō sit facta: s in hac die ab aplis manifestata.
Trāfiguratiō ei facta dñi fuisse circa pncipiū
veris. Discipuli aut ppter phibitiōem eis factā
a dño ipam tādū celauerūt. 7 i hac die manife
stauerūt. Sic legit i libro q dñi Mirale.

Donatus quasi a

deo datus 7 h per regeneratōis 7 grē
infusionem 7 glificatōis que ē triplex
generatiō spūalis a deo. Naz cū sancti mouunt
tunc nasci dicunt. Unde obitus sanctorum nō
mors s natale vocat. Puer ei appetit nasci vt
recipiat ampliorē locū ad manēdū: vberiorē ci
bū ad vescēdum. liberaliorē aerē ad respirādū
7 lucē ad vidēdū. Et qz sancti cū de vtero ma
tris ecclie per mortē exeūt. illa qtuor fm modū
suum recipiunt. iō nasci dicunt. Vel dicitur do
natus quasi dono dei datus.

Donatus cū iuli

ano imperatore eruditus 7 nutri
tus ē ita q pdictus Julianus fuit
tūc i subdiaconū ordinatus. Sed
cū i imperiū sublimatus fuisset. patres 7 matrem
beati donati occidit. Donatus hō i aretinā ciui
tatez aufugit: 7 apud bilariū monachū manens
multa ibidē miracula fecit. Naz cū pfectus ciui
tatis hñs filiū demoniacū: cū eū ad donatum ad
duxisset. spūs immūndus clamare cepit ac dicere
In noie dñi nñi ihu xpi noli mibi esse molestus

vt de domo mea egrediar. O donate qre me exi
re coartas cū tormentis: Sz orante donato fuit
ptinus liberatus. Vir qdā eustasius nomine ex
actor: fisci publicā pecuniā i custodia vxoris no
mie Eufrosine dereliquit. Sz cū puicia ab hosti
bus vrgeret. pecuniā abscondit: 7 dolore puenta
vitā finuit. Vir aut eius rediens cū pecuniā in
uenire nō posset 7 iā cū filiis suis ad supplicium
trahi debēt. ad scēm donatus pfugit. Donatus
at ad sepulchrū vxoris cū eo pergens orōe scēa
clara voce dixit. Eufrosina per spiritū sanctū te
adiuro. vt dicas nobis vbi talē pecuniā posuisti
Et facta ē vox de sepulchro. dicēs. In ingressu
domus mee ibi eā suffodi. Et eūtes eā ibi vt di
xerat inuenērūt. Post aliquot at dies Satyrus
eps i dño obdormiuit. 7 ois clerus donatum in
epm elegit. Cū aut (vt refert greg) qdā die mis
sa celebrata ppls coicaret: 7 dyaconus coicatis
xpi sanguine ppinaret. subito paganorū impulsu
dyaconus cecidit: 7 calicē scēm fregit. De q cuz
ipe 7 ois ppls plurimum mestus essz. donatus
fragmenta colligens calicis. orōe ipm in pūstā
formā restaurauit. Ana aut pticula a dyabolo
abscofa fuit q i calice pdicto defecit q tñ ē ad te
stimoniū miraculi huius reseruata. Pagani at
h viso miraculo ad fidem sunt pueri: 7 lxxx. ba
ptisma suscepērūt. Fons quidā adeo erat infe
ctus vt quicūqz de illo biberet ptinus moreret.
Dñi igit scēs donatus super asinū suūz illuc iret
vt orōne sua aquā sanaret d raco terribilis inde
eripit. 7 pedes asini cauda inuoluens: s donatū
se. ptinus erexit: quez donatus flagello quodaz
percutiens. vel fm q alibi legit i os eius expu
ens. ptino interfecit. orauitqz ad dñm vt ome
venenū a fonte fugaret. Aliū qz fontē dñi ipe cū
focys suis valde sitiret quadā vice sua orōe ibi
de pduxit. Cū filia theodosij iperatoris a de
mone vexaret. 7 ad scēm donatū adducta fuisset
dixit ei donat. Exi imūde spūs: 7 noli i plasma
te dei habitare. Cui demon. Da mibi trāsitum
quo exea gūt quo vadā. Cui donatus. Vñ huc
venisti: Cui demon. De heremo. Et scēs. Illuc
reuertere. Et demon. Video signū crucis i te d
quo ignis exit s me. 7 p timore ignoro q vadaz:
s da mibi locū exēdi et exeo. Cui donatus. Ec
ce habes trāsitum: redi ad locum tuū et vniuer
sam domū cōcutiens exiuit. Cū quidā mortu
us efferretur. aduenit quidā cū cirographo. asse
rens deberi sibi ab ipo. cc. solidos vnde nullate
nus ipm sepeliri sinebat. Quod cum vxor eius
vidua beato donato cū lacrimis indicasset adiū
gēs q homo ille pecuniā totaliter recepisset: af
surgēs ad locum iuit: 7 manu defunctū tangēs:
ait. Audi me. Qui respōdit. Ego suz. Et scēs

donat^o ad eū. Surge 7 vide qd agas cū homie
itog te sepeliri n̄ sint. q̄ residēs eū d̄ solutōe de-
biti corā oibz p̄iicit: 7 arōgphum accipiēs maū
scidit. Deide dixit sc̄to dōato. iube me itez pat̄
dormie: 7 ille vade amō fili q̄escē. Eo tpe cū fere
ānis tribz n̄ pluissz 7 sterilitas maḡ esset. ifideles
ad ipatorē theodosiū p̄ueniūt. petētes vt libi do-
natū sc̄dēt q̄ p̄ artē magicā h̄ fecissz. ad ipatoris
iḡ istānā donat^o egres^o: dñm exorauit: 7 pluuiā
copiosā redit. ip̄e sicatqz vesibz cetis pluuiā in
fulis domū redijt. Cū at gothi eo tpe ytalīā de-
uastaret. 7 mlti a fide xp̄i recederēt. Euadratiā^o
p̄fect^o a sc̄to donato 7 bilario d̄ apostasia r̄p̄hē
sus sc̄tos ip̄os cepit: p̄pellēs eos vt ioui imola-
rēt. Qd cū rēnuēt. bilariū expoliātū tādiū ce-
di fec̄ q̄usqz sp̄m exalaēt. Dōatū h̄o i carcerē re-
clusit: 7 p̄ mod̄ eū d̄collari fec̄. circa ā. do. ccc. lxxx.

Triac^o a marcel

lo papa dyaco^o ordiat^o p̄p̄hēt^o 7 ad
maximianū r̄duct^o iuss^o ē cū socijs su-
is vt trā fodēt. Et ad locū. s. t. mas q̄ ibidē p̄stru-
ebat suis eā h̄iens deportaēt. Ubi erat sc̄ts sa-
turin^o tenex. quē cinae^o 7 silinni^o ad portā dū iu-
nabāt. Tādē i carcerē r̄clusus p̄fect^o iussit cina-
cū p̄ntari. 7 cū euz apronian^o educēt subito vox
cū luce de celo venies dixit. Venite b̄ndicti p̄ris
mei. Tūc apronian^o credidit: 7 baptizari se fe-
cit: 7 ad p̄fectū p̄hēs xp̄m veit. Cui p̄fect^o. Nū
qd tu xp̄ian^o fact^o es: Qui r̄ndit. Ne mihi qz p̄
didi dies meos. R̄ndit p̄fect^o. Vere mō p̄des
dies tuos: 7 misit eū decollari. saturnin^o h̄o et si-
linni^o cū sacrificae nollēt. diuisis supplicijs affecti
tādē decollati sūt. Filia at̄ dioleciāi noie arthe-
mia. cū a dmoio vetaret. clamabat i ea demō. d.
Nō exēā nisi cinae^o diaco^o veiat. An̄ ad eū ad-
duct^o cinae^o. cū demōi iparet. R̄ndit. Si vis vt
exēā da m̄ vas aliqd i q̄ intrē. R̄nditqz cinae^o.
Ecce corp^o meū si potes igredē. Cui dmo. i vas
tuū intrā n̄ possū. qz vndiqz ē sigtū 7 clausus: s̄ si
eijcis me. sc̄to qz i babiloniā faciā te veire. Et cū
coact^o exissz arthemiam clamabat. d. qz deū quē ci-
nae^o p̄dicat vidēt. Cū igr̄ illā cinae^o baptizassz. 7
ex gr̄a dioleciāi 7 serene vxoris ei^o i domo quā
dederāt ei secur^o viuēt. veit nūci^o a rege p̄fax: ad
dioleciānū: rogās vt ad se cinae^o mitteret. qz fi-
lia sua a demōe vetaret. Ad p̄ces igr̄ dioleciāi
cinae^o cū largo 7 sinaragdo nauī ipositis necessa-
rijs i babiloniā let^o iuit. Cūqz ad puellā p̄uisset
demō p̄ os ei^o clamauit. d. Fatigat^o es cinae^o. cui
cinae^o r̄ndit. Nō sū fatigatus s̄ vbiqz di auxilio
gubernat^o. Ait demō. Tū ego ad qd volui te p̄
dixi. Tūc cinae^o dixit demōi. Impat tibi ihs vt

excas: 7 statū exiēs demō dixit. o nom̄ t̄ribile qd
me coartat exiē: 7 sic sanatā puellā cū p̄re 7 m̄re
et multis alijs baptizauit. Et cū mltā sibi mune-
ra offerēt: recipere noluit. s. xlv. diebz ibidez i p̄ae
7 aq̄ ieiunās tādē romā redijt. P̄ duos at̄ men-
ses dioleciān^o defūct^o ē. Cui maximian^o succedēs
irat^o de sorore sua arthemiam: cinae^o p̄p̄hēdit. et
nudū cathēis ligatū an̄ currū suū t̄bi iussit. Iste
maximian^o p̄tato p̄t̄ d̄ici filius dioleciāi. qz sibi
succellit et ei^o filiā h̄iūt i vxorē q̄ valeriana nūcu-
pata ē. Deide iussit carpasio vicario vt ip̄m cū
socijs sacrificae p̄pellēt: aut diuisis supplicijs oc-
cidēt. Et cū ip̄e picē sup caput ei^o iussit: 7 i ecu-
leo suspēdissz: fec̄ cinae^o cū oibz socijs suis decol-
lari. Circa annū dñi tricētesimū. Carpasian^o aut
cū domū sc̄ti cinae^o ipetrassz 7 ad d̄ensionē xp̄ia
noz. i loco vbi cinae^o baptizabat se balnearet.
epulasqz cū. xix. socijs celebraret: subito oēs mor-
tui sūt. Et extūc clauso balneo gētilēs xp̄ianos
timere et venerari ceperūt.

Flurenti^o d̄r quasi

laureā tenēs. Que ē corona de lauro fa-
cta. Quia oli de h̄mōi ramis victores coronabā-
tur. Hec at̄ arbor ē victorie oñsua. p̄tinua viri-
ditate amēa. odoē gr̄a. 7 efficacia v̄tuosa. Bēs
igr̄ laurēt^o d̄i a lauro. qz victoriā obtinuit in sui
passione. vñ 7 p̄sul^o deci^o dixit. Puto qz iā victi-
sum^o. viriditate h̄iūt i cordis m̄dicia 7 puritate
vñ 7 dixit. mea nox obscurz n̄ h̄z. Odozē h̄iūt
p̄ meorie p̄petuitatē. vñ d̄ ip̄o cātaf. Dispsit de
dit paup̄bz. 7 iō iusticia e^o m̄aet i seclm secl̄i. bēs
maxim^o ait. quō n̄ ietnā h̄mōi m̄aet iusticia quā
i sc̄to p̄plenit ope 7 gl̄iosissimo martirio p̄secra-
uit. Efficaciā p̄ v̄tuosā p̄dicatōz p̄ quā lucillū.
ypolitū 7 rōanū p̄iuit. H̄mōi aut̄ arboris effi-
cacia ē. qz calculū frāgit. sordidatū sbucit. fulmē
n̄ metuit. Sic bēs laurēt^o frāgit cor durū sp̄ia-
lē reddit auditū. p̄tegit a fulmie sn̄ie reproboz.

Flurētius martir

et leuita. genē hispan^o a b̄fo s̄irto ro-
mā deductus ē. Nā sic dic̄ magi Jo.
beletb. Cū idē beat^o s̄irto i hispaniā p̄fect^o eēt.
duos iuuenes ibidē repiens. s. laurētū et vicēti-
uz ei^o cogtū. mox honestate p̄positos. 7 i oī acti-
one p̄claros. ip̄os secū romā adduxit qz alt. scz
laurētius secū rome m̄asit. vincēt^o h̄o in hispa-
niā redijt. 7 ibi gl̄ioso martirio vitā finiuit. H̄u-
ic aut̄ positōni magistri Jo. beletb. repugnat tē-
pus martirij v̄triusqz. Naz laurēt^o sub decio.
Vincētius aut̄ in iuuenili etate sub dioleciāno
7 daciāo pass^o ē. S̄z inf̄ decium 7 dioleciānum
fluxerūt anni circiter. xl. 7 impatores septem me-

da fuerit. ut tunc beatus vincens non potuit iu-
nis extitisse. Beatus autem sextus Laurentium suum archi-
diaconum ordinavit. Eodem tempore philippus impa-
tor et filius suus nomine philippus fidei christi receperunt
et christiani effecti. ecclesiam sublimare plurimum nite-
bant. Iste philippus primus imperator fuit. qui fidei
christi recepit. quem origenes (ut dicitur) ad fidem con-
vertit. In alibi legatur quod beatus Pontius eum con-
vertit. Regnavit autem anno. Millesimo ab urbe
condita. ut millesimo anno christo potestatem idolis dedi-
casset. quod quidam annus millesimus fuit a romanis cum igenti-
ludorum et spectaculorum apparatu celebratus. Erat autem
philippo imperatori miles quidam nomine Decius. in
armis bellicis plurimum strenuus et famosus. Cum
autem his diebus gallia rebellaret. illum imperator
decium misit. ut rebellantem galliam romano imperio sub-
ingaret. Missus decius prospere cuncta gerit. et ad-
libitum potitus victoria romana rediit. Audiens im-
perator eius adventum. eum alacrius honorificare vo-
luit. et eundem a roma usque ad veronam obvium iussit.
Sed quia malorum metes quam magis honorari se sen-
tunt. eo amplius per superbiam intumescunt. Decius in
superbia elatus. impium cepit ambire. et de morte
sui domini pertractare. Cum igitur imperator in stratu suo
sub papilionem quiesceret. decius papilionem late-
ter introiit. et dormientem dominum iugulavit. Exer-
citus autem qui cum imperatore venerat. ad se ipse et pro-
muneribus et promissis attraxit. et ad urbem regiam gra-
du citato properavit. Audiens hoc philippus mori
vehementer extimuit. et totum thesaurum patris et suum.
(ut ait Siccardus in cronica sua) beato Sixto et
sancto laurentio commendavit. ut si ipsum a Decio in-
terfici pringeret. thesaurum ipsum ecclesie et pauperi-
bus erogaret. Nec te moueat quod thesauri quos
beatus laurentius dispensavit non dicunt thesauri
imperatoris. sed ecclesie. quia potuit esse quod cum ipsis thesau-
ris philippi imperatoris. aliquem etiam thesaurum ecclesie
dispensavit. Vel forte ideo dicunt thesauri ecclesie
quia philippus eos reliquerat ecclesie pauperibus dispen-
sandos. postea philippus aufugit et se a facie De-
cij occultavit. Senatus igitur obviam Decio profectus
sit. et ipsum in impium confirmavit. Ne vero perditione sed
zelo ydolatrie dominum suum occidisse videret. christia-
nos cepit crudelissime persequi: precipiens illos sine
ulla misericordia trucidari. In hac persecutone multa
milia martirum corruerunt. Inter quos et philippus mar-
tiris sui inquisitionem faciens. oblatum est ei beatus Six-
tus. tanquam qui christum coleret et imperatoris thesauros
haberet. Tunc decius iussit eum in carcerem recipi. ut
per illata tormenta christum negaret et thesauros per-
deret. Beatus autem laurentius ipsum sequens
post eum clamabat. Quo pergrederis sine filio pa-
ter quo sacerdos sine ministro etc. tu nunquam sine

ministro sacrificium offerre consueveras. Quid in
me displicuit paternitati tue: nunquam degenerem
me. perbasta: expire certe utrum ydoneum ministrum
elegeris cui commisit dominici sanguinis dispen-
sationem. Cui beatus Sixtus dixit. Non ego te
desero fili neque derelinquo: sed maiora tibi debentur
per fidei christi certamina. Nos quasi senes leuioris
pugne cursum recipimus. Te autem qui iuvenem man-
net de tyranno gloriosior triumphus. post triduum
me sequens sacerdote in lenita. Deditque ei omnes
thesauros precipiens ut ecclesie et pauperibus
erogaret. Beatus igitur Laurentius christianos
die ac nocte diligenter quesivit. et vnicuique put
opus fuerat. ministravit. Venit ad domum cuius-
dam vidue que multos christianos in domo sua ab-
sconderat. quam longus dolor capitis detinebat.
sanctus autem Laurentius per impostorem manum
a dolore capitis liberavit. et pauperibus pedes la-
uans omnibus elemosinam dedit. Eadem nocte
in domo cuiusdam christiani veniens. quemdam cecum
ibidem repperit. et facto signo crucis eum illuminavit
Cum autem beatus Sixtus decio nollet consentire
nec ydolis immolare. ipsum ad decollandum duci pre-
cepit. Accurrens autem beatus Laurentius. post ipsum
clamavit. Noli me derelinquere pater sancte. quia
thesauros tuos iam expedi quos tradidisti mihi.
Tunc milites audientes thesauros Laurentium
tenuerunt. et parthemio tribuno tradiderunt. Ipse
autem cum decio presentavit. Cui decius cesar ait. Ubi
sunt thesauri ecclesie quos apud te cognouimus
esse absconditos. Qui cum non sibi responderet. tradi-
dit eum valeriano prefecto. ut aut thesauros perdat.
aut ydolis sacrificet. aut diuersis eum interire faci-
at supplicis et tormentis. Galerianus autem cuidam
prefecto nomine yppolitus in custodia eum tradidit quem
ille cum multis alijs in carcere reclusit. Erat autem in
custodia ibi quidam gentilis nomine Lucillus. qui plo-
rando lumen oculorum amiserat. Cui cum laurentius
lumen se restaurare permittit. si in christum credit et ba-
ptisma suscipiet. ille se in istam baptismum postula-
uit. Accipiens ergo aquam Laurentius dixit ei. Dia in
professione lauam. Cuius ipsum de articulis fidei di-
ligenter interrogasset. et ille omnia se credere professus
fuisse. aquam super caput eius effudit. et ipsum in christi
nomine baptizavit. statimque qui cecus fuerat lumen
recepit. Quapropter multi ad eum ceci veniebant
et ab eo illuminati redibant. Hoc videns yppolitus
dixit ei. Descende mihi thesauros. Cui laurentius
Yppolite si in dominum ipsum christum credideris. et
thesauros tibi ostendo et vitam eternam. pmitto.
Cui yppolitus. Si dictis facta compenses. fac-
iam quod hortans. Eadem hora yppolitus cre-
didit et sacrum baptismum cum familia sua susce-
pit. Baptizatus autem ait. vidi animas innocen-

De sancto

tū letas gaudē. Post h̄ mādauit valerianus ad hypolitū vt laurentiū p̄ntaret. Lui laurentiū ait. Ambulem? ambo p̄it. q̄ mibi 7 tibi gl̄ia p̄parat. Ad tribunal ḡ ambo veniūt. 7 sit itez inq̄sitō de thezauro. Laurentiū at̄ triduo indutias petijt. q̄s valerianus eidē sub yppoliti pollicitatiōe cōcessit. In h̄ triduo laurentiū paupes. claudos 7 cecos collegit. 7 eos i pallacio salustiano corā decio p̄ntauit. dicēs. Ecce isti sunt thezauri eterni q̄ nunq̄ minuant. s̄ crescūt q̄ i singlis disp̄gunt 7 i oib̄ inueniunt. H̄oz ei manū thezauros i celū deportauit. Valerianus p̄ntē decio dixit. q̄d varia ris p̄ multa. Jam nūc sacrificia 7 magicā artē de pone. Lui laurentiū q̄s d̄z adorari. q̄ factus ē aut q̄ fecit. Frat̄ decio iussit eū scorpionib̄ cedi. 7 oē gen̄ tormentoz aū ip̄m deseru. Quē cū sacrificare iuberet. vt h̄ tormēta euadēt. r̄ndit. Infelix has epulas sp̄ optauit. Lui d̄ca. Si epule iste sūt tibi siles p̄ade p̄phanos vt tecū p̄iter epulentur. Lui laurentiū. iā in celis noia sua dederit. 7 iō eoz aspectib̄ nō es dignus. Tūc iubēte decio nudus fustib̄ cedit. 7 ardētes lamie ad lāa apponunt. Dixitq̄ laurentiū. Dñe ih̄u x̄pe de deo misere mei fuo tuo. q̄ accusat̄ nō negaui nomē sc̄ctū tuū. interrogat̄ te dñm p̄fessus sū. Dixitq̄ ei decio. Scio q̄ p̄ artē magicā tormēta deludis. me tū deludere diu nō valebis. Testor deos deasq̄ q̄ nisi sacrificaueris. diuersis supplicijs punieris. Tūc iussit euz plumbatis diutissime cedi. Laurentius aut̄ orauit di. Dñe ih̄u x̄pe accipe spiritum meū. Tūc audiēte decio vox de celo insonuit. Adhuc tibi multa certamina debent. Tūc decius furore repletus dixit. Viri romani audistis demones istū sacnlegū cōsulantes. qui n̄ros deos nō colit nec tormenta metuit. nec iratos p̄ncipes expauescit. Iussitq̄ euz itez scorpionibus cedi. Subridens aut̄ laurentius gr̄as egit 7 p̄stantibus exorauit. Eadem hora miles quidam nomine romanus credidit 7 beato laurentio dixit. Video ante te inuenē pulcerimū stantē 7 membra tua cū lintheo extergentē. Adiuro te p̄ deum ne me derelinquas. s̄ festina me baptizare. Dixitq̄ decius valeriano. Puto q̄ iam p̄ artē magicam victi sumus. Iussit q̄ eum d̄ cathasta solui 7 in custodia yppoliti recludi. Romanus aut̄ affrens vicecum cū aq̄. ad pedes laurentij p̄cidit. et sacru ab eo baptisma suscepit. Qd̄ vt decio p̄perit. romanum fustib̄ cedi iussit. Qui cum libere xp̄ianum se p̄fiteret. iussu decij decollatus ē. Eadem nocte laurentiū ad decium adducit. Cū aut̄ yppolitus fletet. 7 se xp̄ianū esse clamaret. dixit ad eum laurentius. In interiori hoīe xp̄m absconde et dum clamauro audi 7 veni. Omnia igit̄ tormētorum genera coram decio afferunt. Dixit q̄ de-

Laurentio .XCVIII.

cus laurentio. Aut dijs sacrificabis. aut nox ista i te cū supplicijs expendet. Lui laurentius. Dea nox obscurū nō h̄z. s̄ oia i luce clarescūt. Dixitq̄ decio. Afferat lect̄ ferre? vt req̄scent in eo p̄tūax laurentiū. Dimistri q̄ eū exiūt. sup̄ cratē ferreā extēdūt. 7 prunis suppositis eū cū furcis ferreis p̄p̄ferūt. Dixitq̄ laurentiū valeriano. Disce miser. q̄ carbones tui mibi i frigeniū. tibi at̄ eternū supplicium p̄stāt. q̄ ip̄e dñs nouit q̄ accusat̄ n̄ negaui eū. interrogat̄ xp̄m p̄fessus sū. assat̄ gr̄as ago. Dixitq̄ hylari vultu ad decium. Ecce miser assasti vnā p̄te. gira aliā 7 māduca. Et gr̄as agēs dixit. Gr̄as tibi ago dñe. quia ianuās tuas ingredi merui. 7 sic sp̄m emisit. Cōfusus decio cū valeriano abijt in palaciū tiberij filio sc̄to corpe super ignē. qd̄ yppolitū mane rapuit. 7 cū iustino p̄sbite ro i agro ferano p̄ditū aromatis sepeliuit. Ep̄ia ni igit̄ ieiunātes triduo. vigiliās celebrat̄. mugit̄ dantes. 7 lacrimas effūdentes. Utrū at̄ h̄ v̄z sit q̄ laurentiū sub isto decio impatore martirium sit passus. a multis dubitat̄. cum in cronica sirtus longe post decium fuisse legat̄. Eutropius aut̄ hec assent̄ dicens. Decius persecutionē i xp̄ianos mouens. inter ceteros beatū leuitam et martirē laurentiū necauit. In quadā aut̄ chronica satis autentica dicit̄. q̄ nō sub decio impatore q̄ philippo successit. s̄ sub quodā decio iuniorē. q̄ cesar non impator extitit. martinum passus fuit. Nam inter decium impatorē et decium iuniorē sub q̄ laurentius dicit̄ passus. plurimi impatores et s̄mi pontifices intermedij extiterūt. Etenim vt ibidē dicit̄. cum decio impatori gallus 7 volusianus eius filius in impio successissent. Valerianus cum galieno eius filio post eosdem imperium tenuissent dicti valerianus et galienus decium iuniorē cesarē non impatorē fecerunt. Naz antiquitus q̄q̄ aliq̄ ab impatorib̄ fiebant cesares nō t̄n augusti vel impatores. Sicut legit̄ i chronicis. q̄ dyoclecianus maximianū cesarē fecit. Postmodū ex cesare augustum creauit. Tempe aut̄ hoz impatorum. s̄ valeriani et galieni sirtus romanam sedem tenebat. Hic igit̄ cesar decius appellatus non impator effectus. beatum laurentium martirē fecit. Uñ nusq̄ in legenda beati laurentij vocat̄ decio impator. s̄ decius cesar t̄n Decius em̄ impator duob̄ t̄n annis regnauit 7 beatum fabianum martirē fecit. Fabiano successit cornelius qui sub valeriano et galieno. qui. xv annis imperauerunt martirizatus est. Cornelio successit lucius. lucio stephanus. Stephano successit sirtus. Omnes aut̄ chronice tam eusebij q̄ bede 7 ysidori in hoc concordant. q̄ sirtus papa non fuit tpe decij impatoris sed galieni. Legit̄ t̄n in illa quadā cronica. q̄ predictus galienus

P

fuit binomin⁹. Dicit⁹ e⁹ ei galien⁹ 7 teci⁹. 7 s⁹ illo
passi s⁹it s⁹ixt⁹ 7 lauren⁹. cca an⁹ d⁹ni. cclx. Bot-
frid⁹ q⁹ libro suo q⁹ d⁹i pantbeon id⁹e asserit. q⁹ s⁹.
galien⁹ vocat⁹ est alio no⁹ie teci⁹. 7 q⁹ sub eo passi
sunt s⁹ixt⁹ 7 lauren⁹. Et si hec vera s⁹it t⁹ic posi-
tio iobis belet⁹ vera posset e⁹. Refert q⁹ gre-
go. i libro dyalogoz. q⁹ in sabina q⁹da sc⁹timonal⁹
fuit que carnis quide⁹ p⁹ntenti⁹a habuit. s⁹ lingue
p⁹ccacitate no⁹ declinavit. Hec d⁹ in eccl⁹ia sancti
laurentij fuisse sepulta. ante altare martiris a de-
monib⁹ secta ps vna illesa p⁹ma⁹t. altera p⁹crema-
tur. ita vt mane visibil⁹ adustio apperet. Gre-
gou⁹ q⁹ turon⁹sis ait. q⁹ d⁹u quida⁹ sacerdos q⁹n-
da eccl⁹ia sc⁹i laurentij reparat. 7 trabs q⁹da nimi-
um brevis e⁹t: rogavit beatu⁹ laurentiu⁹. vt q⁹ pau-
peres fouebat. sue inopie subueniret. Que sub-
ito sic excreuit. vt pars non modica habundaret.
qua⁹ p⁹tez sacerdos minutatim incidit. 7 multas i-
de infirmitates sanabat. Quidam insuper p⁹-
sbiter nomine sanctulus (vt refert grego. in dya-
logo) sancti laurentij eccl⁹iaz a longobardis in-
censam reparare volens. artifices multos condu-
xit. Quad⁹ aut⁹ die dum quid eis apponeret non
haberet. p⁹missa o⁹ide i cibano respexit. et ibidem
candidissimu⁹ pane⁹ inuenit. Sed cu⁹ vix ad vnus
p⁹radij esum trib⁹ p⁹sonis sufficere videret. Lau-
rentius artifices suos nol⁹s deficere. sic p⁹dictum
panem multiplicari fecit. q⁹ in alimentum decem
dieruz oparijs cunctis suffecit. In eccl⁹ia san-
cti laurentij apud mediolanum (vt refert vincen-
tius in sua chronica) calix quidam cristallinus
mire pulchritudinis habebat. qui cu⁹ in quadam
solennitate ad altare a dyacono portaretur. ela-
psus e⁹ manib⁹ in terra⁹ cecidit. 7 statim commin-
tus fuit. At dyaconus mer⁹s fragmenta collegit
et sup⁹ altare ponens beatu⁹ laurentium exorauit
7 fractum calicem integrum 7 solidatum recepit.

Legit⁹ quoq⁹ in libro de miraculis b⁹te virgi-
nis. q⁹ quida⁹ iudex stephan⁹ nomie rome erat. q⁹
munera libenter accipiens. multoz iudicia puerte-
bat. Hic tres domos eccl⁹ie sc⁹i laurentij 7 vnu
ortum sancte agnetis viol⁹ter abstulit. 7 ablata
iniuste possedit. Accidit aut⁹ vt mozeretur. 7 an-
te dei iudicium duceret. ad quem sanctus laur⁹-
tius cum nimia indignatione accessit. 7 tribus vi-
cibus brachi⁹ eius durissime strinxit. 7 doloze ni-
mio cruciauit. Sancta vero agnes cu⁹ ceteris vir-
ginib⁹ in eu⁹ respicere noluit: s⁹ facie⁹ suam auertit
Tunc iudex sup⁹ eu⁹ sententi⁹a fer⁹s: dixit. q⁹m alie-
na suotraxit 7 munera accipiens venitatem ven-
didit. in loco inde proditoris tradat. Sanct⁹ aut⁹
p⁹iectus quem idem stephan⁹ in vita sua valde
dilexerat. ad beatu⁹ laurentiu⁹ 7 beatam agnetam
accedens. pro eo venia⁹ p⁹recabat. Illis ho⁹ 7 b⁹ca

virgine p⁹ eo orantib⁹ p⁹cessum e⁹. vt ei⁹ aia ad cor-
pus rediret. 7 ibid⁹. xxx. diebus penitenti⁹a ageret
Accepit insup⁹ a beata v⁹gine i ma⁹datis vt psal-
mu⁹ Beati immaculati i via. singulis dieb⁹ vite sue
diceret. Luncq⁹ ad corpus redisset. brachium e⁹
ita erat limidum 7 adustum. ac si hoc in corpe pas-
sus esset. Q⁹d signum in eo extitit. quoad vixit.
Male igit⁹ ablata restituens 7 p⁹nam agens. die
xxx. migravit ad d⁹nm. Legit⁹ in vita impato-
ris heinrici q⁹ d⁹u ipe kunegundis vxoz eius vir-
gines insimul p⁹manerent. dyabolo instigante de
quoda⁹ milite vxoz⁹ suspectam habens sup⁹ cade-
tes vomeres. xv. pedu⁹ nudis pedib⁹ incedere eaz
fecit. qua⁹ asc⁹endente dixit. Sicut me ab heinrico
7 omib⁹ intacta⁹ nouisti. ita adiua me x⁹p⁹e. Hein-
ricus ho⁹ verecudia ductus ea⁹ in maxilla⁹ p⁹cussit.
Lui vox dixit: virgo maria te virginem liberauit
Totam igit⁹ cadente⁹ massam illesa p⁹currit. Lum
ergo cesar obijisset multitudo maxima demonum
ante cella⁹ cuiusda⁹ heremite transibat. qui ap⁹ta
fenestra interrogauit vltimu⁹ q⁹ naz essent. Et ille.
Legio demonu⁹ sumus qui ad morte⁹ cesaris p⁹pe-
ram⁹. si forte aliqd⁹ p⁹rium i eo repire possumus
Adiuratus aut⁹ vt ad se redeat: rediens dixit. Ni-
hil p⁹fecim⁹. q⁹ d⁹u falsa vxozis suspicio. 7 alia ma-
la. ac etiam bona in statera fuissent posita. Adu-
stus ille laurentius olla aurea immensi ponderis
attulit. et dum sup⁹asse videbam⁹. illa iactata ps
alia stater⁹e. s⁹ plurimum ponderauit. Lunc g⁹ira-
tus. vna⁹ aure⁹ olle p⁹rupi. Ollam calicem vocabat
que⁹ dictus cesar eccl⁹ie mer⁹sburgensi i honore
sc⁹i laurentij fieri fecerat: quam in speciali deuoti-
one habuerat. cui p⁹pter magnitudinem due au-
res inerant. Reptu⁹q⁹ est impatore⁹ tunc obijisse. 7
vna⁹ aure⁹ calicis fracta⁹ fuisse. Refert b⁹es gre.
in registro. q⁹ d⁹u p⁹decessor⁹ suus queda⁹ ad cor⁹p⁹
s⁹acti lau. meliorare cupet. 7 vbi na⁹ corpus ei⁹ e⁹t
nesciret. subito corpus ei⁹ ignoranter ap⁹it. o⁹esq⁹
q⁹ p⁹ntes er⁹at tam monachi q⁹ mansionarij q⁹ cor-
pus ei⁹ vider⁹t. infra. x. dies mortui sunt. Nota⁹
d⁹u q⁹ passio lau. int⁹ ceteras s⁹actoz martiru⁹ passi-
ones excellentissima videt⁹ e⁹. s⁹ ex q⁹tuor⁹ sic ex dict⁹
sc⁹i maximi e⁹pi 7 b⁹ti aug. colligit. Primo i passi-
onis acerbitate. Secundo i affectu⁹ sine vtilitate.
Tercio in constantia⁹ sine fortitudine. Quarto in
mirabili pugna⁹ sine fortitudine 7 mo⁹ victorie.

Primo igitur excellen-
tissima fuit in pene acerbitate. De cuius pene a-
cerbitate sicut dic⁹ beatus maxim⁹ episcopus. xl
fm quosdam libros ambrosius. Non enim fra-
tres beatus laurentius breui vel simplici passio-
ne perimitur. Nam qui gladio percutitur vno
impetu liberatur. qui vero in flammaz camino

De sancto

mergit. semel morit. Hic at longa et multiplici pena cruciat. ut mores ei non desit ad supplicium et desit ad finem. Legimus beatos pueros in penam suam deambulasse flammis. et igneos globos pedibus calcare. **U**nus et beatus laurentius non minor gloria preferendus est. Si quis de illi in penam flammis ambularet. huius in supplicium sui igne discubuit. Illi vestigis pedum calcauerunt. incendit. iste laterum suorum diffusioe restitit. Isti stantes in pena eleuatis manibus orabant ad dominum. iste prostratus in sua pena toto corpore dominum deprecabatur. Et notandum quod beatus laurentius post beatum stephanum inter ceteros martires primatum tenere dicitur: non quia maiorem penam sustinuerit quam ceteri martires: cum multi tantam penam et aliquid etiam maiorem sustinuisse legantur. Sed dicitur propter septem causas in simul occurrentes. Primo propter passionis locum quod rome que est caput mundi et sedes apostolica passus est. Secundo propter predicatois officium. quod officium predicatois diligenter impleuit. Tercio propter laudabilem distributionem thesaurorum quos omnes pauperibus sapienter distribuit. Has tres rationes ponit magister guilhelmus altissiodorensis. Quarto propter authenticam et approbatam eius martiri. quia et si de aliquibus maiora tormenta legantur tamen hoc authenticum non habetur et aliquando in dubium vertitur. Huius autem passio in ecclesia est valde solennis et approbata. **U**nus et multi facti in suis sermonibus eius passionem approbant et confirmant. Quinto propter dignitatis gradum. quod fuit archidiaconus sedis apostolice. pro quoque (ut aiunt) in romana sede archidiaconus non surrexit. sexto propter seueritatem tormentorum. quod grauissima supplicia protulit. utpute quia super cratem ferream assatus fuit. **U**nus de eo dicit beatus augustinus. Laceratos artus et multa verberatione passos. subiecto precepit igne torqueri. ut pro cratem ferream quam iam de seruire continuo vim in se haberet vrendi. peruersorum alterna mutatione membrorum fieret cruciatus vehementior penarum productarum.

Secundo fuit excellentis

simus in effectu siue utilitate. Ipse enim pene acerbitas secundum augustinum et maximum fecit eius glorificatione sublimem. opinione et fama celebrem. deuotione laudabilem. et imitatione insignem. **P**rimo igitur glorificatione sublimem. **U**nus augustinus dicit. Scivisti persecutor in martire conuersus et auxisti palmas dum aggeras penam. Item maximum vel secundum quosdam libros Ambrosius. Quis in faucibus membra soluant fidei tamen fortitudo non soluit. corporis detrimentum sustinet. sed lucrum salutis acquirit. Item augustinus. vere beatum corpus quod non a fide christi tormentum immutauit. sed ad requiem sanctam religio coronauit. Secundo opinione et fama celebrem. **M**aximum vel secundum quosdam libros Ambrosius. **B**eatum martirem laurentium grano sinapis possumus

Laurētio Fo. XCIX.

appare. quod diuersis attritus passionibus. pro totum orbem gratia sui meruit fragrare misterij. quod antea constitutus in corpore erat humilis. ignotus et vilis. postea quam verat. laceratus. exustus. uniuersis pro totum mundum ecclesiarum odore sue nobilitatis infudit. **I**dem. **S**ecundum est ac deo placitum ut natalis sancti laurentij principua veneratioe veneremur. cetero radiatibus flammis nutrit. victrix in hunc diem toto orbe christi. choruscat ecclesia. **I**dem. **L**ata ei gloria martiri proclaro extitit in passione sua. quod modum illuminat uniuersum. **T**ercio deuotione laudabile. que autem sit laudanda ostendit augustinus. tamen rationibus sic dicit. **B**eatus autem virum laurentium tota debemus deuotione suscipere. **P**rimo quod preciosum sanguinem propter deum tradidit. **D**einde quod ei prerogativa apud deum non minima edidit. ostendens quod debet esse christi fides. de cuius confortio existere martires meruerunt. **T**ercio quod idem tante et tante peruersitatis fuit. ut coronam martiri tpe pacis inueniret. **Q**uarto fecit eum imitatione insignem. **U**nus augustinus. **H**ec totum causa passionis propter quam morti additus est vir sanctus. ut sui similes ceteros esse hortaretur. **I**n tribus autem se nobis imitabile exhibet. **P**rimo in aduersariorum forti persequendo. **U**nus augustinus. **A**d erudiendum dei propter in nullorum est utilior forma quam martiri. **E**loquentia facilis ad exhortandum. **R**atio efficax ad suadendum. **V**alidiora tamen sunt exempla quam verba. et plus est opere docere quam verbo. **I**n quo excellentissimo genere doctrine beatus martir laurentius quam gloriosa polleat dignitate. etiam persecutores ipsi sentire poterunt. quem illa mirabilis fortitudo animi. non solum non cedere: sed etiam alios exemplo sue tolerantie roboraret. **S**ecundo in fidei magnitudine et seruire. **U**nus maximinus. vel secundum quosdam libros Ambrosius. **D**um in fide sua persecutoris flammam vicit. ostendit nobis pro igne fidei. gebene icedia superare. et amore christi die iudicij non timere. **T**ercio in ardenti timore. **I**dem vel ambrosius. **I**lluauit mundum plane laurentio eo lumine quod ipse successus est. et flammis quod ipse protulit christi corda calefecit. **D**e his tribus etiam sic dicit maximinus vel ambrosius secundum quosdam libros beati laurentij exemplo. puocamur ad martiri accedimus ad fidem incalescimus ad deuotionem.

Tercio fuit excellentissimus

mus in constantia seu fortitudine. de constantia et fortitudine dicit beatus augustinus. **B**eatissimus laurentius mansit in christo usque ad temptationes. usque ad tyrannicam interrogationem. usque ad aceruam cremationem. usque ad peremptionem. in qua longa morte. quod bene manducauerat bene biberat tamen illa esca saginatus. et illo calice ebrius factus. tormenta non sensit. non cessit. et in regnum successit. **A**deo autem fuit constans et firmus. quod non solum tormentis non succubuit: sed etiam ex ipsis tormentis ut habetur ex dictis beati ma-

rimini fact^o est pfectior i timore. feruētior i amore.
7 iocūdior i ardore. De primo sic dicit. extēdit sup
flāmaz ignitos globos. 7 sepi^o versat i latera: sed
qntū pl^o penaz patit. tantū patiēt^o xpm dnm p
tūmescit. Vtū ad scdm sic ait maxim^o v^l fm qd
dā libros ambrosi^o. Branū sinapis cū tenit accē
dit. laurenti^o cū patit. inflāmat. Idē. Nouo ad
miratōis genere ali^o aliū torq^{it}. 7 alij seuiētes tor
mēta pficiūt. deuotiorē laurentiū saluatori suppli
cia atrociora fecerūt. Vtū ad terciū sic dicit. Cor est
tāta fide xpi magnanimitate pculcauit. vt despe
ctis ppriū corpis cruciatib^o. isanissimo tortori suo
7 triumphāis ei^o ignib^o letus illuderet.

Quarto fuit excellētis

lima in mirabili pugna 7 modo victorie. Beat^o
nanq^{ue} laurenti^o licet ex verbis beati maximini et
augustini colligit. quinq^{ue} ignes exteriores quod
ammodo habuit. quos tñ lupauit fortiter 7 exti
xit. Prim^o fuit ignis gebēne. Secund^o ignis ma
terialis flāme. Tercius carnalis cōcupie. Quar
tus ardētis auaricie. Quintus furientis insanie.

De extinctōe pmi ignis. scz gebēne sic dicit ma
ximinus. Nunquid cedere poterat momētane
corpis vltioni cui^o fides eternū gebēne extigebat
ardore. Vel idē trāsūt p ignem momētaniū
atq^{ue} terrenū: sed flammā gebenne ppetuo exurē
tis euasit. De extinctōe secūdi ignis. scz mate
rialis flāme sic ait maximinus vel ambrosio. fm
quosdā libros. Corpali laborat incendio. s^{ed} diu
inus ardor materiales restrinxit ardorem. Itē q^{ui}
uis rex improbus ligna subijceret. incēdia maio
ra supponeret. tñ sanct^o lau. has flāmas fidei ca
lore accensus non sensit. Item aug. Supari cari
tas xpi flamma non potuit. 7 segnior fuit ignis. q^{ui}
fortis vltit q^{ui} qui intus accendit. De extinctōe
tercij ignis. scz carnalis cōcupie sic dicit maxim^o.
Ecce beatus laurentius transit p ignes q^{ui} nō adu
stus inhorruit. 7 illuminat^o effulsit. arsit ne arde
ret. 7 ne viret exustus est. De extinctōe quar
ti ignis. scz auaricie qliter videlicet euasit auari
tia illoz qui thesauros cupiebant. 7 frustrata est
sic dicit aug. armat^o gemia face hō cupid^o pecu
nie 7 veritatis inimicus. Auaricia vt rapiat aurū
impietate. vt auferat xpm. nihil obtines. nihil. p
ficies humana crudelitas subtrahit inuentis tu
is materia mortalis. 7 laurentio in celuz abeunte
tu deficiis flammis tuis. De extinctōe quinti
ignis. scz furientis insanie. qliter videlicet insanie
psequentiū frustrata ē. sic dicit maxim^o. Supa
tis flāmaz ministris omimode mūdāe insanie re
strinxit incendiū. Ad h^{oc} vsq^{ue} dyabolica pfectit in
tentio. vt vir fidelis ad dnm suuz gliosus ascen
dat. 7 crudelitas psequentiū cū suis ignibus p

fusa torpescat. Vt em^o psequentiū insanie ignis fue
rit. ondit cū ait. furoz gētilis accēsus craticulā p
perat ignitā vt indignatiōis flāmas ignib^o vindi
caret. Nec mirū si hos quinq^{ue} ignes extero
res lupauit. qm ex verbis pdicti maximini hntur
tria refrigeria q^{ui} int^o habuit. 7 tres ignes in corpe
portauit. p q^{ui} oem ignē exteriore 7 refrigerio mi
gauit. 7 maiori ardoris incēdio lupauit. Primū
nāq^{ue} refrigeriū fuit desiderū fgni celestis. Secū
dū meditatō diuine legis. Tercū puritas pscie.
¶ Per h^{oc} triplex refrigeriū oem ignē exteriore exti
gui fecit. 7 frigidū reddidit. De pmo refrigerio
qd est desiderū celestis patrie dicit maxim^o vel
ambrosius. Neq^{ue} em^o. b. lau. ignū sentire tormen
ta poterat. q^{ui} in sensib^o refrigeriū padisi posside
bat. Item. Jacet ante pedes tyranni exusta caro
corpis exanime. ni bil detrimenti patit in terris
cui^o aimus demorat i celis. De scdo refrigerio
qd ē meditatio legis diuine sic dicit maxim^o vel
ambrosi^o. Dū xpi cogitat pcepta. frigidū ē illi oē
qd patit. De refrigerio qd ē puritas pscie sic
dicit. Ardet pfecto totis viscerib^o fortissim^o mar
tir 7 vni^o. s^{ed} regnū dei ptractās refrigerio pscie
victor exultat. Hnt nihilomin^o vt idē maxi
min^o ondit tres ignes interiores. p q^{ui} oēs ignes
exteriore maiori incēdio lupauit. Prim^o fuit fi
dei magnitudo. Scos ardens dilectō Terc^o ve
ra dei pgnitio q^{ui} ipm iradiant tanq^{ue} ignis. De il
lo igne sic dicit idē vel ambo. Inquātū in illo fidei
ardor ferbuit. intantū supplicij flamma frigescit.
Itē esse saluatoris ignez feruore fidei legimus in
euangelio. Ignē veni mittere i terrā. Hoc igitur
igne. b. lau. accensus flāmaz non sensit incendiū

De secundo igne sic ait idē vel ambrosi^o. Ar
debat extrinsecus martir lau. tyrāni seuiētis in
cendijs. s^{ed} maior illū intrinsec^o xpi amoris flāma
torrebat. De tercio igne sic dicit. Fortissimuz
martirem seuiissima psecutoris flāma superare nō
potuit. q^{ui} longe ardentius veritatis radijs mens
eius accēsa feruebat. Itē odio pfidie. 7 amore ve
ritatis accēsus appositā sibi extrinsec^o flāmā aut nō
sensit aut vicit. H^{oc} aut inter ceteros martires
lau. tria priuilegia qntū ad officiū. Primū ē in
vigilia. Solus em^o inter martires vigiliā h^{ab}. S^{ed}
vigilie scōz ppter multas reordinatōes hodie i
ieiunia mutata sūt. mos em^o fuit olim (vt refert io
hā. belet^o) vt in festiuitatib^o scōz hoies cū vxo
rib^o 7 filiab^o ad eccliam veniēt. 7 ibi cū luminari
bus pnoctarent. S^{ed} q^{ui} multa adulteria in his vi
gilijs fiebāt. statutū fuit vt vigilie i ieiunia con
terent. Romē tñ antiquū ē retētū. q^{ui} nō ieiunia:
s^{ed} vigilie adhuc appellāt. Scōz ē i octaua. ipe
nāq^{ue} sol^o cū steph. h^{ab} oct. int^o martires. sicut mar
tin^o int^o pfeh. Tercū ē i gressiōib^o atiphanarū

De sancto

qd solus ipse et paulus h3. S3 paulus pp̄ excellēti
am p̄dicatōis. Iste pp̄ excellētiā passionis.

Yppolit⁹ dicit⁹ ab

hyp qd ē sup 7 litos qd ē lapis q̄i sup
lapidē. i. xpm fundat⁹. Ab i 7 polif
qd ē ciuitas. v. l. yppolit⁹ q̄i valde polit⁹. Fuit em̄
sup lapidē xpm bn̄ fundat⁹ p̄ p̄statiā 7 firmitatē
fuit i ciuitate supna. p̄ desideriu 7 auuiditatē. bene
politus p̄ tormentoz acerbitatē.

Yppolitus post

q̄ corpus beati laurentij sepeli-
uit. venit in domū suaz 7 dās pa-
cē seruis suis 7 ancillis. om̄s sa-
cramento altaris quod iustin⁹

p̄sbiter obtulerat. communicauit. 7 apposita mē-
sa p̄iusq̄ cibū sumeret. venientes milites euz ra-
puerūt. et ad cesarem duxerūt. Quēz vidēs deci-
us cesar. subridens dixit ei. Nunquid 7 tu magus
effectus es. q̄ corpus laurentij abstulisti. Cui yp-
polit⁹. hoc feci nō q̄i mag⁹ s̄ q̄i xpian⁹. Tūc de-
cius furore replet⁹ p̄cepit vt bitu quo vt xpian⁹
vtebat⁹: expoliaret. 7 os eius lapidibus tunderet
Cui yppolit⁹. nō me expoliasti. sed magi vestisti.
Cui decius. Quomodo insipiens effect⁹ es. vt nu-
ditatē tuā nō erubescas. Pūc ergo sacrificia 7 vi-
ues ne cum tuo laurentio pereas. Cui yppolit⁹.
Exemplum merear fieri beati laurentij. quem tu
ore polluto ausus es nominare. Tūc decius fecit
euz fustib⁹ cedi et pectinibus ferreis laniari. Ille
autē se xpianum esse voce clara confitebat⁹. et cum
tormenta hmōi derideret. veste militari qua an-
tea vtebat⁹ eum vestiri fecit. hortans vt amicitia
7 p̄stinaz militiā retineret. Cui yppolitus cū di-
ceret se xpo militare. Decius ira repletus valeri-
ano p̄fecto eū tradidit. vt om̄s facultates ei⁹ acci-
peret. 7 diuis tormentis eū interficeret. Inuento
quoq̄ q̄ eius familia xpiana esset. adducti sūt an-
conspicū ei⁹. Qui cū ad sacrificia cogereēt. cō-
cordia nutrit⁹ yppoliti p̄ om̄ib⁹ m̄dit. Nos cum
dño nostro volum⁹ mori potius pudice q̄ impu-
dice vivere. Cui valerianus. Ben⁹ seruoꝝ n̄ nisi
cū supplicijs emendas. Tūc p̄nte yppolito 7 gau-
dente iussit eam tādū plūbatis cedi. q̄usq̄ emi-
sit spiritū. Dixitq̄ yppolitus. B̄ras tibi ago dñe
quia nutriticē meā an cōspicū sanctorz tuoz p̄mi-
sisti. Deinde extra portā tibernā valerian⁹ yppo-
litū cum familia sua duci fecit. yppolitus oēs p̄for-
tans dixit. Fratres nolite metere. qz ego et vos
vnum deū habem⁹. Iussitq̄ valerian⁹ vt i p̄spe-
ctu yppoliti om̄ib⁹ capita amputarentur. yppoliti
vero pedes ad colla indomitoꝝ equoz se ligari.
et per carduos et tribulos trahi. tādū donec spi-

Yppolito

Fo. c.

ritū exalaret. circa añū dñi. cclvj. Eoz autē corpa
iustin⁹ p̄sbiter rapuit. 7 iuxta corp⁹ sc̄ti laurentij se-
peluit. Corp⁹ vō sc̄te p̄cordie inueniri nō potuit:
qz fuerat i cloacā picctū. Miles autē qdā noie
porphiri⁹. credēs btaz p̄cordiā auz aut gemas i
vestimētis h̄re ad quēdā cloacariū noie hyreneū
q̄ erat occulte xpian⁹ accessit 7 dixit. Secretū cu-
stodi 7 extrahē p̄cordiā. qz spo q̄ auz aut gemas
i vestib⁹ suis h3. Cui ille. Unde mihi locū 7 secre-
tū habeo. 7 q̄cqd inuenero. nūciabo. Cū ḡ extra-
ctū fuisset 7 nihil inuenisset. miles p̄tinus fugit. et
hyrene⁹ vocato qdā xpiano noie habūdo. corp⁹
ad sc̄m iustinū detulit. qd ille deuote suscipiens
iuxta corp⁹ sc̄ti yppoliti 7 alioꝝ sepeliuit. Qd va-
lerian⁹ audiēs hyreneū 7 habūdū tenuit. 7 ābos
i cloacā viuos misit. Quoz corpa iustin⁹ rapuit
7 cū alijs sepeliuit. Post h̄ deci⁹ cum valeria-
no in curiū ascēdit aureū 7 p̄gunt amphitheatrū
vt cruciēt xpianos. Arrept⁹ igit⁹ decius a demo-
nio clamabat. o hypolite cathenis asp̄is vinctū
me tenes. Valerianus silr clamabat. O laurenti
igneis cathenis me ligatum trabis. 7 eadez hora
valerianus expirauit. Decius autē dōmūz reuer-
sus triduo a demone vexatus clamabat. Adiuro
te laurenti modicū cessa a tormentis. 7 sic misera-
biliter mortuus est. Qd vxoz eius triphonia cru-
delis videns. dimissis om̄ib⁹ ad sc̄m iustinū cum
filia sua Lyrilla accessit. et ab eo cum multis ali-
is baptizari se fecit. Alia vō die cum oraret tri-
phonia emisit sp̄m. Cuius corpus iustinus p̄sbiter
iuxta corpus sancti yppoliti sepeliuit. Audiē-
tes. xlviij. milites q̄ regina 7 eius filia xpiane effe-
cte essent. venerūt cū vxozib⁹ suis ad iustinū p̄sbiterum.
vt baptisina suscipent. quos oēs dyonisi-
us qui sac̄to sexto successerat. baptizauit. Claudi-
us autē impator Lyrillā cum sacrificare nollet iu-
gulari fecit. 7 ceteros milites decollari. quorum
corpora in agro verano cū cetens sepeliūt. Et
aduertendū q̄ exp̄sse habet hic. q̄ illi decio q̄ lau-
rentium 7 yppolitū martinizauit: successit claudi-
us. Claudius autē non successit decio imperatori
immo decio successit fm̄ chroicas volusian⁹. vo-
lusiano galienus. galieno claudi⁹. Optet ḡ dicē
vt videt. q̄ aut galienus fuerit binomius 7 q̄ di-
ctus sit galien⁹ 7 decius. sic dicit vincenti⁹ i croni-
ca sua. 7 gotfridus in libro suo. aut q̄ galien⁹ i sui
adiutorii quendā nomie decii fecerit cesarē n̄ tū
impatorē sicut dicit richard⁹ in cronica sua. De h̄
martire sic dicit ambrosius in p̄fatione. Beatus
martir yppolit⁹ xpm verum ducē p̄siderās. miles
ei⁹ esse maluit q̄ dux militū cōprobati. beatūq̄
laurentiū sine custodie mancipatū nō p̄secutus ē:
sed subsecut⁹. Qui cū thesauros ecclie discute-
ret: inuenit thesaurū nō quem tyrann⁹ eriperet:

sed quæ pietas possideret iuuenit thesaurum vñ ve-
re diuitie petent. Spremit furore tyrani. vt cū f-
gis ppertui grā pbaret. mēbris diuidi nō refugit.
ne nexibz diuelleret eternis. Bubule? qdā no-
mie petr? cū i festo marie magdalene plantz iun-
xissz. 7 boues sequēs ipos maledictis vigēt. pti?
boues 7 aratz a fulmie absumūt. 7 ipe petr? q b
imp̄cat? fuerat. supplicio atrociori torq̄bat. Nā
ignis eū arripuit a teo. q caribz 7 nervis tibie et
crur? p̄supr? ossa paterēt 7 ipe tādē tibia a sua cō-
page penit? solueret. Tūc ille ad quādā ecclīā be-
ate x̄gis accedēs. tibiā ipaz i qdā foramiē ipi? ec-
clie abscondit. Et b̄faz x̄ginē lacrimis 7 p̄abz pio-
sua liberatōe rogauit. Et ecce nocte qdā b̄fa x̄-
go cū b̄fo yppolito 7 in visione affuit 7 eidē yppo-
lito vt petr? p̄stine sanitati restitueret. ipe t̄uit. Sta-
timqz sc̄s yppolit? tibiā d foramiē accipiēs. loco
suo q̄i surculū a boni i momēto iseruit. In q̄i sitō
ne tātos dolores sensit. vt suis clamoribz totā fa-
miliā excitaret. Qui surgētes 7 lumē accēdētes.
petr? duo crura 7 duas tibias h̄re p̄spiciūt. Sed
se deludi putātes ipm̄ itez atqz itez p̄tractabāt.
7 mēbra vera ipm̄ h̄re p̄spiciēbāt. Qui vit eū ex-
citātes. vñ b̄ sibi accident. sc̄s citant. Sz ille eos
ludē existimās. tādē vict? rē vidit 7 extupuit. Sz
tū cora nona mollior q̄s vetusta ad sustinētā cor-
pis nō poterat exequari. Tū ad publicatōs mi-
raculi p̄ annū claudicauit. Et tūc itez beata vir-
go eidē apparēs. factō yppolito dixit. vt q̄cqd̄ cu-
ratōi deesset. supplere deberet. Euigilās igit 7 se
plene sanatū inueniēs reclusorū itroiuuit. Cui dy-
abolus in specie nude mulieris frequētissime ap-
parebat 7 nudā ei se ingerens. quanto ille fort?
resistebat. tāto illa ei impudenti? incūbebat. Cuz
ergo illa eū plurimū vexaret. Tādē ille stolā sac-
dotale accipiēs collū eius cinxit 7 mox dyabolo
abscedēte cadauer putridū ibidē remāsīt. Tātus
qz fetor inde exalauit. vt null? q̄ hoc vidit abigēt
qn̄ corp? mulieris alicui? mortue fuisset. qd̄ dya-
bolus assumpsit.

Assumptio be

ate virginis marie qlit̄ facta sit.
ex quodā libello apocripho q̄ io-
hi euangeliste ascribit: edocet.

Aplis nanqz ob p̄dicatōis gra-
tiam diuersas mundi subcūtibz regiōes: x̄go be.
in domo in x̄ montē syon posita d̄i remāsisse. Dīa
qz loca filij sui. sc̄z locuz baptismi. ieiunij. oziōis.
passionis. sepulture resurrectōis. 7 ascēsiōis. q̄ad
vixit deuotōe sedula visitauit. Et fm̄ q̄ ait epi-
phani? .xxiij. annis post ascēsiōis filij sui supuixit
Refert ergo q̄ b̄fa virgo. qñ x̄pm̄ p̄cepit erat an-
noz. xiiij. 7 in .xv. x̄pm̄ pepit. 7 vixit cum eo annis

María

xxiij. 7 p? mortē x̄pi supuixit. xxiij. ānis. 7 fm̄ b̄
qn̄ obijt erat ānoz. lxxij. Probabili? tū videt qd̄
alubi legit. vt. xij. ānis filio supuixit. 7 sic sexage-
naria sit assūpta. cū apli totidē ānis p̄dicauerunt
iudea. 7 circa ptes illas. sic ecclesiastica ēdit hysto-
ria. Die igit qdā dñi i filij desiderū cor x̄gis ve-
bement accēdit. estuās aim? p̄mouet. 7 i extērio-
rē lacrimaz habūdātiā excitat. Cūqz ad tps̄ b̄-
fcti filij eq̄mimit nō ferret b̄tracta solacia. ecce ā-
gel? cū ml̄to luie eidē affuit. 7 fuerent vt pote sui
dñi m̄rem salutauit. Ave inqt̄ b̄ndicta. suscipies
b̄ndictōs illi? q̄ mādauit salutē iacob. ecce at ra-
mū palme d̄ paradiso ad te dñaz attuli. quē an̄ fere-
tz portare iubeas. cū die tertia d̄ corpe assūeris.
Nā fili? tu? te m̄rez reueredā expectat. Cui ma-
ria r̄ndit. Si mei grāz i ocul tuis. obsecro vt nom-
tū mibi reuelare digneris. Sz b̄ peto istān? . vt
filij 7 frēs mei apli ad me p̄t̄ p̄gregēt. vt eos an-
q̄s moriat corpalibz ocul videaz. 7 ab eis sepeliri
valeā. 7 ipis p̄ntibz sp̄m̄ deo reddā. Hoc itē pe-
to 7 obsecro vt aīa mea de corpe exiēs. nullū sp̄m̄
deterimū videat. uullaqz mibi sathāc p̄fas oc-
currat. Cui āgel? Cur scire desideras dñā nomē
meū qd̄ admirabile 7 magnū. Ecce em̄ oēs ad te
venēt hodie. p̄gregabūt apli q̄ nobiles tibi exbi-
bebūt ereqas fūens. 7 i corz p̄specu sp̄m̄ exalab
Nā q̄ olim. p̄phaz d̄ iudea i babilōe i crine attulit
b̄bito ipe. p̄culdubio ad te aplos adducē poterit
i moito. Malignos at sp̄s vidē cur metuis: cū
caput ei? oino p̄trineris 7 spoliaueris ipm̄ sue im-
pio p̄fatis fiat. tū volūtas tua vt ipos nō videas.
His dicti āgel? cū ml̄to luie celos ascēdit: palma
at illa nimia claritate splēdebat. 7 erat qdē x̄ge
viriditate p̄silis. b̄ folia ipa vt stella matutina ful-
gebāt. Factū ē aut dñi iohes i epheso p̄dicaret. ce-
lū repēte itonuuit 7 nubes cādida ipm̄ sustulit. ac
rapitū an̄ marie ianuas collocauit. p̄cutiēs qz ostiū
iten? itroiuuit. 7 fuerēt x̄go x̄ginē salutauit. quē
felix maria inspiciēs. rebement obstupuit et pre-
gaudio lacrimas p̄tinere nequit dixitqz. Filio-
hannes memor esto verbor m̄gr̄i tui q̄b me tibi
m̄rem 7 te mibi in filiū cōmendauit. Ecce a dño
euocata debitu hūane cōditionis exoluo. ac cor-
pus meū tibi cura sollicita recōmēdo. Audiui eī
iudeos inijsse p̄silū dicētes. Expectem? vni frēs
q̄adufqz illa q̄ ipm̄ portauit b̄beat mortē. et cor-
pus ei? p̄tinuo rapiem?. ac iniectū ignibz p̄burē?
tu igit hanc palmā deseru facies an̄ fētr̄z cū cor-
p? meū duxeritis ad sepulchz. dixitqz ioh. o vti-
nā hic eēt oīs apli frēs mei. vt decēt tibi pare
possem? ereqas. ac exoluere laudes dignas. hec
illo dicente. omnes apostoli de locis in quibz pre-
dicabant a nubibus rapiuntur. 7 ante marie osti-
um collocantur. Qui videntes se ibidem insimul

De assumptione

gregatos mirabant: dicentes. Que nā cā ē pp̄t
quā nos h̄ dñs isrl̄ p̄gregavit: Ioh̄s igit̄ ad eos
exiit 7 dñas de corpe recessurā pdixit. 7 addidit.
dicēs. Videte fr̄es. ne cū obierit aliq̄s cā defleat
ne h̄ vidēs p̄pls p̄turbet 7 dicat. Ecce isti quō ti
mēt mortē q̄ tū alijs pdicāt resurrectōs. Dy
nisi? pauli apli discip̄ls. I libro de divinis nomib̄
h̄ idē asserit. ap̄los. s. in dormitōe v̄ginis p̄uenis
se et se silr̄ interfuisse. Ac vnūquēq̄ i laudē xp̄i 7
v̄ginis sermonē fecisse. Aut em̄ sic loq̄ns ad timo
theū. Nos vt nosti 7 ip̄e 7 multi sc̄toꝝ n̄roꝝ fr̄m
cū p̄uenissem? ad visionē corpi vite p̄cipis. et
qd̄ deū suscepit. aderat aut̄ 7 fr̄ dei iacob 7 petr̄?
sūma 7 p̄fectissima theologoꝝ sūmitas. Postea
visū ē. vt vniversi hierarche laudarent. sic vnus
quisq̄ erat sufficiens infinite v̄tutis bonitatē te
archice infirmitatis. hec dyonisius. Cum aut̄
beata maria oēs ap̄los p̄gregatos vidisset. dñm
benedixit 7 in medio eor̄ ardentib̄ lampadibus
7 lucernis cōsedit. Circa vero horā noctis terci
am. ihs aduenit cum angeloz ordinibus. patriar
chaz cetib̄. martirum agminib̄. p̄fessorum acie.
virginūq̄ choris. 7 añ thozū virginis acies ordi
nat. 7 dulcia cantica frequentantur. Quales
aut̄ exequie ibidē celebrate sunt. ex p̄dicto libel
lo q̄ iohanni ascribit: edocet. Naz prioz ip̄e hie
sus inchoavit 7 dixit. Veni electa mea et ponaz
te in thronum meum. quia p̄cupiui speciē tuam.
Et illa. Paratū cor meum dñe p̄atum cor meuz
Tunc oēs qui cū ih̄u venerāt dulciter intonant.
dicentes. Hec est q̄ nesciuit thozū in delictis. ha
bebit fructū in refectōe aiaz sanctaz. Ip̄a autez
de semetip̄a cecinit: dicens. Beatā me dicēt oēs
generatōes. quia fecit mihi magna qui potens ē
7 sanctū nomen ei?. Tunc cantor oib̄ intonavit:
di. excellenti?. Veni de libano sp̄ōsa veni d̄ libāo
veni coronaberis. Et illa. Ecce venio. qz in capi
te libri scriptum est de me. vt facerē voluntatem
tuam deus. qz exultavit sp̄s meus in deo saluta
ri meo. Sicqz marie aia de corpe egredit. 7 in vl
nas filij aduolavit. Fuitqz tam a dolore carnis ex
tranea. q̄ a corruptōe extiterat aliena. Dixitqz
ap̄lis dñs. Corpus virginis matris in vallē iosa
phat deferte. 7 in monumento nouo quod ibidez
inuenietis. illud recondite. 7 me ibidez triduo do
nec ad vos redeam expectate. Statimqz circun
dederunt eam flores rosarum. rosci. s. cetus mar
tirum. 7 lilia p̄ualium. agnia. s. angeloz. cōfesso
rum 7 virginū. Post eam apli clamitant dicētes
Virgo prudentissima q̄ p̄gredieris: Esto nostri
memor o dñā. Tūc ad cōcentū angeloz ascendē
tiuz cetus q̄ remanserāt admirati concite obuiaꝝ
processerunt. Vidētesqz regem suuz femine ani
mam in vlnis p̄p̄is baiulantē. Illamqz sup̄ illū

.b. virginis

Jo. ci.

innitā. obstupefacti clamare ceperunt: dicentes.
Que ē ista q̄ ascendit d̄ deserto. delitijs affluēs. in
nixa sup̄ dilectū suū. Quib̄ p̄comitātes dixerūt.
Ista ē speciosa int̄ filias hierl̄m. sicut vidistis eaz
plenā caritate 7 dilectōe. Sicqz i celū gaudēs su
scipit 7 a dextris filij i throno gl̄ie collocat. Apli
aut̄ vidēt ei? aiaz tāti eē cādoris. vt nulla morta
liū lingua posset effari. Tres aut̄ virgines q̄ ibi
de erāt corpe ei? lauādi gr̄a expoliassent. tāta statū
corpe claritate resplēdit. vt tāgi qd̄ ad lauādiū
posset. videri autem non posset. tamdiu autem
lux illa ibidem resplēdit donec corpusa virgi
nib̄ lotū fuit. Apostoli aut̄ corpus eius reuerent̄
ceperūt. 7 sup̄ feret̄ posuerūt. Dixitqz ioh̄s pe
tro hāc palmā añ feret̄ petre portabis. qz dñs
nobis te p̄tulit. 7 suaz omiū pastore 7 p̄ncipē or
dinavit. Cui petr̄? Hanc poti? portare te p̄ueit
qz virgo a dño es elect?. 7 dignū ē vt palmā v̄gi
nis x̄go ferat. Tu sup̄ pect̄ dñi recūbere merui
sti. 7 exinde sapie ac gr̄e plus ceteris finēta pota
sti. 7 iustū videt̄ vt q̄ a filio recepisti plus mune
ris: impendas virgini plus honoris. Tu igit̄ por
tare debes hanc palmā luminis ad exequias sā
ctitatis. qui potatus es poculo lucis de fonte p̄
petue claritatis. Ego aut̄ portabo cum feretro
sāctum corpus. Ceteri aut̄ fratres nostri circūdā
tes feretrum: referant laudes deo. Paul? aut̄ di
xit. 7 ego q̄ minim? v̄m oim̄ sum portabo tecum
Elevantes itaqz petr̄ 7 paulus feretrum. Petrus
incepit cantare ac dicere. In exitu isrl̄ de egipto
alla. Ceteri aut̄ apli cantus dulciter p̄sequuntur
Dñs aut̄ feretrum 7 ap̄los nube p̄terit. ita qz ip̄i n̄
videbant sed tū eorum vox audiebat. Affuerūt
angeli cum aplis cōcinentes. 7 terrā totam soni
tu mire suavitatis replentes. Excitati omnes ad
tādulcem melodiā de civitate velocius exeunt. et
quid nā hoc sit diligenter sciscitant. Tunc exti
tit q̄ diceret. mariā illā discipli ih̄esu efferūt mor
tuā. Circa illā hanc quā auditis cōcinit melodi
am. Tunc omnes ad arma p̄currunt et se mutuo
hortabant dicentes. Veite oēs discipulos occi
damus. ac corpus illud qd̄ seductore illū porta
uit: ignib̄ cōburamus. P̄nceps aut̄ sacerdotuz
hec videns obstupuit: et ira repletus ait. Ecce ta
bernaculum illius q̄ nos 7 genus n̄m p̄turbavit
qualē gl̄iaz nūc accepit. 7 h̄ dicens man? ad lectū
misit. volēs illud euertere ac ad terram deducere
Tunc man? ei? subito ambe aruerāt. 7 lectulo ad
heserunt ita vt ad lectulum manib̄ penderet. 7
nimio cruciatu veratus: lamētabiliter eiugilaret.
Reliquus aut̄ p̄plus ab angelis q̄ erant i nubib̄
cecitate p̄cussus est. P̄nceps aut̄ sacerdotū da
mabat di. Sācte petre in hac tribulatōe me non
despicias. sed p̄ me obsecro ad dñs p̄ces fundas

Memor ei debes eē q̄lit aliq̄n tibi astiti. 7 q̄lit te accusate ancilla ostiaria: excusavi. Cui petr⁹. In obsequijs dñe nre ipediti sum⁹. 7 curatōi tue intēdere nō valem⁹. Verūtū si in dñm nrm ihm 7 in hāc q̄ ipm portavit credideris. sp̄o q̄ p̄tinuo sanitatis bñficio poteris. Qui rñdit. Credo dñm ihm vey esse filiū dei 7 hāc sacratissimā mrem ei⁹. Statimq̄ a feretro man⁹ e⁹ solute sūt. s̄ tñ i brachijs adhuc anditas remāsit. 7 dolor vehemēs nō recesserat. Dixitq̄ ei petr⁹. Osculare feret⁹ 7 dic. Credo i teū ihm xpm quē ista i vtero portavit 7 p̄ partū xgo p̄mansit. Qd̄ cū fecisset p̄tinuo p̄stine ē reddit⁹ s̄tati. Dixitq̄ ei petrus. Accipe hāc palmā de manu fr̄is nri iobānis 7 pones eaz sup̄ plm excecātū. 7 q̄cūq̄ credere voluerit recipiet visū. Qui autē credē noluerit: videre nō poterit ieternū. Mariā at̄ portātes apl̄i i montūm to posuerūt. 7 in x̄ illas vt dñs iusserat p̄sederunt. Tercia autē die veniēs cū multitudie āgloz ipos salutavit di. Pax vobis. q̄ m̄derūt gl̄ia tibi deus q̄ facis mirabilia magna sol⁹. Et dixit apl̄is dñs qd̄ gr̄e et honoris vobis videt. vt mee nūc p̄ferā generici: Et illi. Iustū videt dñe seruis tuis. vt sicutu deuicta morte regnas i sc̄la. sic tue resuscites mris corp̄pusculū 7 a dextris tuis colloques ieternū. Quo annuēte michael āgel⁹ p̄tinuo affuit 7 marie aiaz corā dño p̄ntavit. Tūc saluator loquit⁹ ē. di. surge. p̄xima mea. colūba mea. tabernaculū gl̄ie. vasculū vite. templū celeste: vt sic p̄critum labem non sensisti criminis. sic in sepulchro solutionez corporis minime patiaris. Statimq̄ aia ad marie accessit corp̄pusculū. 7 de tumulo p̄vixit gl̄iosū. Sicq̄ ad ethereū assumit thalamuz comitate se cū multitudie angeloz. Thomas at̄ cū abisset 7 rediēs credē recusat. subito zonam q̄ corp⁹ eius p̄cinctū fuerat: ab aere recepit ille s̄ vt vel sic intelligeret q̄ totaliter fuisset assumpta. Hoc at̄ qd̄ p̄dictū est totū illud apocriphū. ē de q̄ ait hiero. in eplā siue sermōe ad paulā 7 eustochiū. Ille sane libellus vere apocriph⁹ ē censēdus nisi q̄ ad aliq̄ fidedigna q̄ vident a s̄ctis ap̄ probata. que s̄t. ir. f. q̄ promissa sit 7 exhibita xgini oimoda cōsolatio. ap̄loz oim congregatio. sine dolore consummatio. sepulture in valle iosaphat p̄paratio. exeq̄ialis xpi deuotō. 7 totū curie celestis obnatio. iudeoz p̄secutio. miraculoz in om̄i cā p̄decēte cho:uscatio. i aia sil⁹ 7 corp̄e assumptio. Porro alia multa sunt ibi posita potius ad silatōz q̄ ad veritatez. vt q̄ thomas nō affuerit 7 veniēs dubitauerit. 7 his silia q̄ p̄ se parēt que sūt relinquēda potiusq̄ asserenda. Aestimēta at̄ ip̄ius ad p̄solatōz fidelū dicunt in tumulo remansisse. An 7 de quadā pte ip̄az vestiu⁹ tale miraculum cōtigisse narzat. Cū dux normanoz

vibē carnōtēsū obsedisset. ep̄s illi⁹ vrbis tunicy b. marie q̄ ibidē seruabat more xerilli haste iposuit. 7 subsequēte p̄lo secur⁹ ad hostes exiit. statimq̄ ois hostil exercit⁹ amētia 7 cecitate p̄cuss⁹ ē. stabatq̄ tot⁹ cord⁹ tremul⁹ 7 tot⁹ aīo stupefact⁹. Qd̄ illi de ciuitate vidētes diuino iudicio sup̄ ad dūt. 7 atrocit⁹ hostes cedūt. qd̄. b. marie plimum displicuisse. p̄bat ex eo q̄ p̄tin⁹ tunica illa disparuit. 7 visū p̄tinuo hostis recepit. In reuelatō nib⁹ sc̄e elizabeth legi⁹. q̄ dñi ip̄a elizabeth qd̄ vice in spū rapta eēt. vidit i loco valde r̄moto qd̄ dā sepulchri multo luie circūfusū. 7 q̄i sp̄ez muliens i eo 7 circūstabat multitudo angeloz. 7 post pusillū d̄ sepulchro crepta est 7 in sublime cū illa altātū multitudie eleuata. 7 ecce i ei⁹ occurū vir qd̄ d̄ celis admirabilis 7 gl̄iosus adueit. portās i terra crucis xerilli. 7 cū eo infinita milia angeloz. Sicq̄ eā alacrie suscipiētes. cū magno p̄centu eā i celos deduxerūt. P̄ modicuz x̄o r̄pis elizabeth āgelū cum q̄ sepe loq̄bat de p̄dicta visione interrogauit. Qui rñdens ait. Dñsū ē tibi i hac visione quō tā icarne q̄ in spū dñā nra i celū assumpta ē. Dic autē in eisde reuelatōib⁹ sibi reuelatū esse q̄ p̄. xl. dies sui ēn sit⁹ i corp̄e sit assumpta. Nā b. maria secū colloquēs. ait. Post ascēsiōez dñi 7 tot dieb⁹ q̄t sūt a die ascēsiōis vsq̄ ad diez mee assumptōis: sup̄vixi. Dēs autē apl̄i d̄omitōi mee in terruerūt. 7 corp⁹ meū reuerentē sepulture dederūt. Sz q̄dragesima die postmodū resurrexi. Cū autē elizabeth eā interrogasset vtz s̄ manifestare v̄ celare deberet: dixit nec carnalib⁹ 7 incredulū reuelāda. nec deuotis 7 fidelib⁹ abscondēda. Notādū ē q̄ q̄ gl̄iosa xgo maria assumpta 7 exultata ē integrā. honorabilē. letantē 7 excellentē. assumpta est ei integrē i aia 7 corp̄e. sic pie credit ecclia. Qd̄ q̄ de multi sc̄toz nō solū asserūt: s̄ etiā s̄ pbare ml̄tis rōib⁹ molunt. Bernhardi em̄ rō ē. qm̄ sc̄toz corpa deus p̄ciosa sublimauit. vtputa petri 7 iacobī tā gl̄iose venerabilia reddidit. 7 honore tam mirifico sublimauit. vt 7 ip̄is repute⁹ loc⁹ eoz veneratōi p̄gru⁹. 7 ad ip̄a mund⁹ p̄peret vniuersis. Si igit⁹ marie corp⁹ sup̄ terrā eē dicat cū nec deuota frequent⁹ visitatiōe fidelū. nec eidē locus depute⁹ honoris. nimirū videbit xpc̄ honore materni corp̄is p̄tēpisse cū tñ sup̄ terrā alioz sanctorū corpa sic honoret. Hiero. etiā dicit q̄. xvij. kalendas septēbris maria ad celos ascendit. Qd̄ x̄o dicit de marie corp̄e ali assumptōe ecclia pot⁹ eliget pie dubitare q̄ aliud temere diffinire i sequētib⁹ credendū esse sic. p̄bat. Si nō desūt q̄ dicūt i his q̄ cū xpo surrexerūt p̄petuā resurrectōem iaz esse p̄pletā. 7 nōnulli credāt custodē xginis iobā nē etiā i gl̄ificata carne gaudere cū xpo. cur id nō magis est credendū d̄ m̄re saluatoris. Qui e i di-

De assumptione

rit honora ptes et mres. 7 nō veni soluere legē s̄
adiplere: pfecto mres suā sup oēs honora nit nec
nos de bēa maria factū ābigim⁹. Aug. at nō solū
s̄ affirmat. s̄ etiā tribū rōnib⁹ s̄ pbat. 7 pma qdē
ē carnis xp̄i 7 ḡginis vnitas. Ait em̄ sic. **P**utre-
do nanq; 7 vntus humane ē obprobriū pditōis
a q̄ obprobrio cū ibus alien⁹ sit marie natura et
apit̄ quā ibs de ea assumpsisse pbat. Scda rō ē
corpis ei⁹ dignitas. vñ ait. **T**hronū dei. thalamū
dñi. tabernaculū xp̄i. dignū ē ibi esse vbi ip̄e ē: tā-
p̄ciolū thēsaur⁹ dignū ē celo seuaui q̄ terra. **L**et-
cia ē ḡginis carnis pfecta integritas. Ait ei sic.
Letare maria leticia ienarrabili corpe 7 aia i r̄po
ppio filio. p ppriū filiū. **N**ec se q̄ debet corruptio-
nis erūna. quā nulla secuta ē tātū filiū piendo in-
tegritatis corruptō. vt sit sp̄ icorrupta quā tāta
pfudit grā. sit integra viuens q̄ oīm integrā pfe-
ctāq; genuit vitā. sit cū illo quē i suo gessit vtero
sit apud illū illa q̄ genuit. vouit. 7 aluit illū. beata
maria digēitrix di mīstratrix 7 fuatrix. **D**e q̄ (qz
aliē sentire nō audeo) aliud dicere n̄ p̄sumo. **A**d
s̄ facit qd̄ ille egregi⁹ versificator ait. **S**c̄dit ad
ethera ḡgo puerp̄a. ḡgula yesse. **N**ō sine corpe
s̄ sine tpe tēdit adesse. **S**ecūdo letant. **D**e s̄
dicit gerard⁹ eps 7 martir i suis omelijs. s̄. hodie
ḡginē bēaz celi susceperūt letādo. angli gauden-
tes. 7 archangli iubilādo. throni exultādo. dñati-
ones psallēdo. pncipatus armonizādo. p̄tates ci-
thanzādo. cherubi 7 seraphin hymnizādo. atq; ad
supnuz diuine maiestatis tribunal ducendo.
Tercio honozabilr. qz ip̄e ibs 7 toti⁹ militie ce-
lestis exercitus eidē obuiā venit. **A**n̄ hiero. quis
illud cogitare sufficiat. qz gloriosa hodie r̄gia mū-
di processit. quanto deuotionis affectu tāta in e⁹
occurus celestium legionum. pdierit multitudo
Quāns ad thronum canticis sit deducta. qz pla-
cito vultu. qz serena facie. qz diuinis amplexib⁹: a
filio sit suscepta 7 sup oīez creaturam exaltata.
Idem. hodierna die credendum est militiā celo-
rum festiue genitrici dei obuiam aduenisse. eāq; i-
genti lumie circūfussisse. 7 vsq; ad dei thronū cū
landibus 7 canticis spiritalibus perduxisse. **L**ete-
stē qz hierlm militiaz tūc ineffabili leticia exultaf-
se. 7 iocunda tā ineffabili caritate 7 oīm gratula-
tōe iubilasse. qm̄ festiuitas hec que nobis hodie
renouit̄ ānna: illis oīmib⁹ facta est cōtinua. **C**re-
dit̄ qz qz ip̄e saluator: p se totus festi⁹ occurrit
7 cum gaudio eam secū in throno collocavit. als
quoq; nō impleset qd̄ i lege ip̄e mādauit. hono-
ra p̄tem tuā 7 matrē tuam. hec hiero. **Q**uar-
to excellenter. **H**iero. **H**ec est dies in qua vsq;
ad throni celsitudinē inremerata m̄ 7 ḡgo. p-
cessit atq; i regni solio sublimata. p xp̄z gl̄iosa r̄-
sedit. **Q**ualr̄ aut̄ in celesti gl̄ia sublimata et ho-

.b. virginis Fo. CII.

norificata sit oñdit. b. gerard⁹ in suis omelijs di-
cēs. **S**ol⁹ dñs ibs xp̄e p̄ hāc magnificare. quē
admodū fec̄ vt ab ip̄a maiestate laudē p̄tine ac-
cipiat 7 honore. ḡgelicis stipata choris. archḡge-
licis vallata turmis thronoz. hincinde possessa in
bilatōib⁹. dñationū circūcincta tripudis. p̄cipa-
tū circūsepta obseq̄is. potestati āplexata plau-
sibus. ḡtutū girata honozib⁹. cherubi circūstātia
hymnificatōib⁹. seraphin vndiq; possessa ineffa-
bilib⁹ cantōib⁹. **I**pa qz ineffabilissima trinitas p-
bēni tripudio sibi applaudit. atq; sua grā i co-
ta redūdante. oēs eidē attendē facit. **A**p̄loz splē-
didissim⁹ ordo. ineffabili laude eā extollit. marti-
rū multitudo oimode supplicat tante dñe. **C**on-
fessor exercit⁹ innumerabil⁹ p̄tinuū sibi p̄sonat cā-
ticū. ḡginū cādidiissima cōtio. iugē choreā ad su-
am celebrat gl̄iaz. **I**nuite etiā infern⁹ sibi vhlulat.
7 p̄cassimi demōes p̄clamāt. **Q**uidā cleric⁹
ḡgini marie deuot⁹ p̄ dolore quinq; vulnez xp̄i
eā q̄tidie p̄ hec ḡba qz psolari studebat di. **S**au-
de dei genitrix ḡgo immaculata. **S**aude q̄ ab ḡge-
lo gaudiū suscepisti. **S**aude q̄ p̄cepisti. **S**aude q̄
genuisti eterni lumis claritatē. **S**aude m̄. **S**au-
de facta dei genitrix ḡgo tu sola mat̄ inupta. te
laudat oīs creatura 7 factura. genitrix lucis sis
p nobis quesum⁹ p̄petua interuētrix. **H**ic cum
nimio languore corrept⁹ ad extrema venisset pa-
uore pturbari cepit. **L**ui virgo appar ens dixit.
Lur fili tanto timore trepidas q̄ toties mihi gau-
dium nūciasti: gaude etiā tu. 7 vt eternalit̄ gau-
deas: veni mecum. **M**iles qdā potēs 7 diues dū
oīa bona sua indiscreta liberalitate disp̄geret.
ad tantā deuenit inopiā. vt q̄ cōsueuerat magna
tribuere iā incipet minis idigere. **H**abebat aut̄
quādā vxorē pudicissimā 7 b. marie valde deuo-
tā. **A**ppropinquāte aut̄ qdā solēnitare i q̄ pdict⁹
miles multa donaria p̄sueuerat elargiri. cū iaz qd̄
tribueret n̄ h̄iet nimia p̄fusiōe 7 verecūdia duct⁹
qz p̄dicta transisset solēnitare desertū locū me-
roris amicum expetijt. vt 7 fortune sue incōmoda
plāgēt. 7 verecūdiā euitaēt. 7 ecce subito qdā equ⁹
valde terribil⁹ terribiliorē h̄is fessorē ad eum ac-
cessit. **L**ui fessor eū alloq̄t. 7 cām tāte tristicie sci-
scitat. **L**ui cum oīa q̄ sibi p̄tigerant p ordinem
enarrasset: ille ait. **S**i mihi in modico obtempore
volueris magis qz antea gl̄ia 7 diuitijs habūda-
bis. **S**pōdet ille pncipi tenebray. se qcqd̄ iusse-
rit libent̄ factur⁹. dūmō ip̄e sibi impleat q̄ p̄mittit.
7 ille. **E**cce p̄gens in domū tuā i tali loco r̄q̄res. 7
ibidē tot auri 7 argēti pōdera. tot lapides precio-
sos inueies. mihi aut̄ s̄ facias vt tali die huc vxo-
rē tuā ad me adducas. sub tali p̄missiōe miles ad
domū reuertit̄ 7 in loco q̄ sibi dixerat q̄rēs oīa r̄p-
pit q̄ pdixit. q̄ inueniēs mox emit palatia largit̄ dōa

redemit fundos. ppat seruos. Appropinquante
ho die statuta vxore sua vocauit: 7 dixit. Equū
pcedite. qz aliq longi? mecu pge vos oz. At illa
tremēs ac pauēs 7 viri impio pdicē n̄ psumēs. be
ate marie se deuote pmedauit. 7 p? virū abire ce
pit. Cū aut longi? pcessissent 7 i via quādā ecclīā
inuenisset. illa d eq descēdēs ecclīam intrauit viro
exten? expectate. Dū ho bte marie se deuote cō
mendaret. illa subito obdormiuit. 7 xgo gliosa
pdiēte matrone i bitu 7 q̄litate p oia filis de alta
ri. pcessit 7 foras exiēs equū pcedit. matrona illa
i ecclīa dormiēte 7 remanēte. Vir aut suā vxore
eē arbitrās: pfect? ē. Cū aut ad locū statutū veis
sent. ecce princeps tenebrāz cū ipetu nimio veni
ebat: 7 ad locū festinabat. 7 cuz appropinquasset
statū ille infremauit. 7 tremēs ac pauēs accedere
nō psumpsit. Dixitqz militi. Infidelissime hoim
cur me taliter illulisti: 7 p tantis bñficijs mibi ta
lia ptulisti: Ego ei tibi dixerā. vt ad me adduce
res tuā p̄ngē 7 tu adduxisti dñi genitricē. Vole
bā vxore tuā 7 tu adduxisti mibi mariā. Nā cum
vxor tua mibi multas inferat iniurias. de ea vole
bā expetere vltōz. 7 tu ad me istā adduxisti vt me
torqat: 7 ad isernū mittat. Audiēs hoc vir vehe
ment? stupebat. 7 p timore 7 admiratōe nimia lo
qui non poterat. Beata aut maria dixit. Qua te
meritate nequam spūs deuote mee nocere psum
psisti: Nō hoc tibi ipone cedet. 7 nunc te hac ple
ctor snia. vt in isernū descendas 7 alicui me cum
deuotōe inuocāti nocere decetero non psumas.
Ille aut cum multo ciulatu recessit. 7 vir de equo
exiliēs se ad eius pedes prostrauit. Quē virgo i
crepans ad suam vxore q̄ adhuc in ecclīa dormi
uit inbet redire. 7 om̄s diuitias demonis abijcere
Rediēs igit cū adhuc vxorez suā dormiēte inue
niret eā excitauit. 7 sibi q̄ acciderāt: enarrauit. Cū
aut domum rediissent. 7 om̄es demonis diuitias
abiecissent. in laude virginis deuotissime permā
serunt. 7 multas postmodum diuitias ipsa largi
ente virgine receperūt. Ad iudiciū dei quidaz
in visione rapit. q̄ peccatorz sarcina grauabatur
7 ecce sathan affuit 7 dixit. Nihil in hui? anima
habet. ppriū sed mei poti? extat domini. Habeo
em̄ inde publicum instrumentum. Cui dixit dñs
vbi est tuum instrumentū: Et ille instrumentū hēo
quod ore pprio ipse dictasti 7 ppetuo duraturus
sanxisti. Dixisti em̄ q̄cunqz hora pmederet mor
te moriemini. Cū igit iste sic de pgenie illorū q̄ ci
bū vetitum comederūt. iure instrumenti publici
mecū in iudicio dz mori. Dixit aut dñs. Permit
tit tibi hō. pro te loqui. Ille aut obmutuit. Dixit
iterum demon. Mea est iterz pscriptōe. qz eā iam
xxx. annis possedi. 7 mibi tanqz seru? ppri? obedi
uit. et adhuc ille obmutuit. Demon iterum dixit

Mea ē etiā. qz et si aliq bona fecerit ei? tñ mala i
cōpabilr vincūt bona. Dñs at nolēs p̄ eū cito p
feire sniaz. eidē terminū pcessit octo diez vt octa
uo die corā se pparēt. 7 de his oibz rōez redderet
Cū igit a facie dñi timēs ac merēs abiret. qdā ei
obmutuit 7 cām tate tristicie req̄siuit. Cui cuz ille
oia p ordinē retulisset. At ille. Ne timeas nec for
mides. qz de pmo virilit te inuabo. Cū at ab eo i
terrogaret q̄ noie vocaret: ait. veritas ē nomen
meū. Inuenitqz scdm q̄ pmisit eū inuare efficaci
ter de scdo. Interrogat? at q̄ noie vocaret: Rñ
dit iusticia vocor. Die aut octauo an̄ iudiciū ve
nit 7 demon ei p̄mū obiecit. Ad quē rñdēs veni
tas ait. Duplicē mortē eē nouim? corpis. s. 7 ge
hēne. Illud ḡ instrumentū qd̄ p te dem o allegas.
nō loq̄tur d̄ morte gehēne s̄ corpis. Qd̄ qd̄ ex
h̄ manifestū ē. qz cum oēs in illa snia includant scz
q̄ corpe moriant. nō tñ oēs gehēne ignibz mori
unt. q̄tū em̄ ad mortē corpis ē sp̄ duratiū q̄tū
ho ad mortē aie ē p xpi sanguine renocati. Tūc
demon vidēs qz i pmo succubuit. Scdm sibi ob
ijcē cepit. s̄ iusticia affuit. 7 p eo talit rñdit. Licet
eū multis ānis seruū possederis. tñ rō sp̄ p̄tradi
xit. sp̄ em̄ ratio murmurabat qz tā crudeli dño s̄
niebat. Ad terciū obiectū neminē habuit adiuto
rem. Dixitqz dñs. Afferat statera 7 bona 7 ma
la oia ponderent. Veritas aut 7 iusticia peccato
ri dixerūt. Ad m̄sem misēdie q̄ iux dñm sedet to
ta mente recurre. 7 eā i tui adiutorū inuocare stu
de. Qd̄ cū fecisset: beata maria in ei? adiutorū
venit. 7 sup staterā ex illa pte vbi erāt pauca bōa
manū apposuit. Dyabol? aut ex alia pte trabere
conabat. s̄ m̄ misēdie pualuit. 7 p̄corē liberauit
Ille igitur ad se rediens: in meli? vitam mutauit.
In ciuitate byturicensi circa anū dñi. quingē
tesimū nicesimū septimū. cum xpiani in die pa
sche p̄municarēt. cū pueris xpianoz qdā puer iu
teorum ad altare accedēs corp? dñi cū eisdē p̄ce
pit. Reuersus domū cū a p̄te vñ venisset interro
garet. respōdit se cū pueris xpianis cuz q̄b ad
scholas ibat ad ecclīam iuisse 7 cū eis cōmunicaf
se. Tunc p̄ eius furore repletus puez apprehen
dit. 7 p̄tinuo i fornacē ardentē q̄ ibidē erat. pie
cit. Stati aut dei genitrix i specie imagis quā pu
er in altare viderat eidez affuit. 7 eum illesum ab
igne seruauit. M̄ ho pueri multos indeorum 7
xpianoz suis clamoribz congregauit. Qui vidē
tes puez in fornacē nil lesionis hntem ipsum in d̄
extraxerunt. 7 quō potuisset euadere interroga
uerūt: Qui rñdit qm̄ illa reuerēda dña q̄ sup al
tare stabat mibi auxiliū prebuit. 7 oē a me incē
diū ppulsauit. Tunc xpiani intelligētes eē ima
ginem beate marie. patrē pueri acceperūt 7 ipsū
in fornacem. pieccerunt q̄ p̄tinuo cōbust? 7 p̄reit?

cōsumpt' ē. Quidā mōachi an̄ diē iux flumiū
stabāt 7 ibidē se fabul' 7 ocosis sermōibz exolue-
bāt. Et ecce audiūt remiges p flumē ipetu nimio
navigātes. q̄bz mōachi dixerūt. Qui estis vos: et
illi: demōes sum' q̄ aiaz ebrioini p̄positi dom' r̄gl
frācoz. q̄ a mōasterio sc̄ti galli apostatavit iifer-
nū deferim'. Qd̄ audiētes mōachi rebemētissi-
me timuerūt. 7 fortit' exclamauerūt sc̄ta maria ora
p nob. Quibz demōes dixerūt. Vñ mariā iuoca-
stis. vos ei discerpe 7 s̄bmergē volebam'. qz vos
dissolute 7 ex̄ horā p̄fabulātes iuēnim'. Tūc mo-
nachi redeūt. ad cenobiū. 7 demōes p̄perāt ad in-
fernū. Erat qdā mōach' valde lubric'. s̄ i. b.
mariā valde deuot'. Quadā nocte ad sc̄l' assue-
tū p̄gēs 7 corā altari trāsīēs. b. Aginē salutauit. 7
sic d̄ eccia extēs. dū quēdā flumiū vellet trāsire in
aquā decidēs: expirauit. Cui' aiaz cū demōes ra-
puisset affuerūt āgeli vt eā liberarēt. Quibz demo-
nes dixerūt. At qd̄ huc adueistī: Nihil i hac aia
habet'. Stratiqz. b. maria affuit 7 cur aiaz e' rape
p̄lupserāt icrepauit. Illi at̄ dixerūt. qz eū finisse vi-
tā i mal' opibz iuenerūt. At illa. Falsa sūt q̄ p̄fert'.
Scio em̄ q̄ aliq' p̄gēs me p̄mū salutabat. 7 redi-
ens silr faciebat. Vñ dicitis vobis vim fieri po-
uam' i iudicō sūmi regis. Cū de h̄ corā d̄no discer-
p̄rēt. placuit ei vt aia ad corp' rediret. 7 de suis
actibz penitēt. Int̄ea fr̄es vidētes matūnas dif-
ferri sacristā q̄rūt 7 vsqz ad flumiū p̄gētes s̄bmer-
sū i aq̄ repiūt. Cūqz extracto corpe secū qd̄ factū
fuerat mirarentur. ille repētē ad vitā redijt 7 rez
gestā i ferēs: vitā i bois opibz p̄sumauit. Que
dā mulier a demōe sibi visibil' i forma bois appa-
rētē. mltas molestias sustinebat. multaqz reme-
dia. nunc aq̄ b̄ndicte asp̄hone. nūc h̄ nūc illud ad-
hibebat. s̄ nec sic ille cessabat. Quidā aut̄ vir san-
ct' sibi p̄suluit vt cū ad eā accederet. illa eleuatis
manibz sc̄ta maria a diuina me. p̄tin' exclamaret.
qd̄ cū illa fecisset dyabol' q̄ lapide p̄cussus terri-
tus stetit. 7 postmodū dixit. Mal' dyabol' itret
i buccā illi' q̄ te istud docuit. 7 statim euauit. nec
ad eā postmodū accessit.

Odus sacratissi

me assumptionis marie edidit in qdā ser-
mōe ex diuisis dictis sanctorū p̄pilato
q̄ in pl̄ibz ecclesijs solēniter legit' vbi sic h̄. Qd̄
in sc̄toz p̄im narrationibz in toto orbe d̄ venerā-
da migratōe dei genitricis inueniri potui. ad ipi'
laudē cōmemorare curauī. Sanctus cosmas p̄g
mēto vestitor: ea q̄ ab eoz posteris que interfue-
rūt se didicisse certa relatōe cōmemorat. obmittē
dū nō est. Aut em̄. Qm̄ xp̄c ad se vite genitricem
disposuit. adducere. p̄ angelū p̄suetū ei. p̄nūciat
exhibitiōez dormitiōis ne mors inopināte veniēs

ebatōz ipi' auferret. Obsecrauit illa facie ad facie
cū adhuc i terra p̄suaēt' filiū ne videt' quēqz sp̄ūz
maligz. p̄mittit' igit' āgelū ad eā cū h̄is. Vñbis. tps
ē te assumēdi ad me m̄rez meā sic eī trā gaudio r̄-
plesti ita fac celestia ḡtulau. p̄is mei m̄alōes io-
cūdas igredē. sc̄toz meoz sp̄ūs p̄solaē. ne turbe-
ris deseres corrupēdū cū suis p̄cupiscētis m̄dm
adept' a celeste palaciū. nec o m̄r t̄reat te carnis se-
q̄stratō. q̄ ad vitā vocari p̄petuā. ad gaudiū ide-
ficiēs. ad pacē req̄ez. ad p̄sulatōz securā. ad refe-
ctōz i terminabilem. ad lucē iaccessibile. ad diē n̄
vesperascētē. ad gloriā inenarrabile ad meipm
tuū filiū vniūsitat' factorē. Ego eī sū vita eterna.
dilectōz. icōpabil'. h̄itatō ieffabil'. lumē nesciēs te
nebras. ieffabil' boitas. dā sū trepidatōe t̄re qd̄
sūū ē. Nō te q̄sp̄ d̄ manu mea rapiet. qm̄ i manu
mea sūt oēs fines t̄re dep̄e ih̄ corp' tuū: qz i vte-
ro tuo posui diuinitatē meā. n̄ gliabit' sup te mors.
qz vitā genuisti. n̄ obfuscabit te caligis vmbra. qz
lumē pepisti. n̄ p̄cisiōis p̄ritō te attinget. q̄ meū val-
fieri meruisti. vñ iā ad eū q̄ ex te nat' ē r̄cept' a m̄r-
ni vti pignora. educatōis mercedē. lact' 7 esec vi-
cissitudinē cobita cū vniūgeito: festia ad h̄ere filio
Noui eī q̄ alteri' affectu filij n̄ āgustier'. Qui te
Aginē m̄rez exhibui. totū m̄di exhibeo te m̄uz pi-
clitātū. archā saluādoz. p̄tē fluctuātū baculū
ibecillū. scalā ad celos ascēdētū. p̄piciatricē pec-
cātū. Adducā at̄ ap̄los ad te qz acsi meis sepeli-
aris maibz. decet nāqz vt sp̄ūal' mee luc' filij q̄bus
sc̄m ēdidi sp̄m: tuū corp' sepeliāt 7 ipi' tuo ad-
mirabili funē meā p̄sonā i pleāt. P̄hoz nar-
ratōz dat' āgel' Aginē b̄rauiū palme missū ex pa-
disi. p̄pagie ad cētitudiez adū' corruptōz mort'.
victorie. 7 vestimta s̄uebia. ac celū q̄ venerat: re-
petit. b. maria p̄uocās amicos 7 cognatos dixit.
Notū vob facio. me a tp̄ali vita forte hodie t̄nsi-
turā oz ḡ vigilaē qz vnoqz t̄nsēūt diuina p̄t' āge-
loz 7 maligni sp̄ūs ad mouēt' lectū veniūt. H̄is
dictis oēs flē ceperūt ac dicē. Tu times facies spi-
ritū q̄ autoris oim m̄r effici meruisti: que p̄redo-
nē inferni genuisti q̄ sup cherubī 7 seraphī p̄pa-
ratū h̄re solū meruisti: Quid igit' nos faciemus
aut q̄r fugiem'. Aderat multitudo m̄licz flētū
7 dicentiū. ne se orphanas dereliqueret. B̄ta at̄
virgo eas p̄solās ait. Si vos corruptibilem na-
toz m̄res non toleratis ab eis modicum separi.
quō ego m̄r 7 virgo desiderare nō debeo ad meū
p̄gere filiū dei p̄is vniūgenitū: Sic q̄libz vim ali-
q̄ orbabit' filio: consolabit' supstite vel nascituro.
Ego aut̄ que vnicū possideo. 7 incorrupta maēo
quō ad eū nō p̄perē anxia q̄ oim est vita: dū at̄ h̄
agerent'. b. ioh. adueniens quō res se habeat p̄cū-
ctat'. Cui cū virgo suaz celestē migratōz annūci-
asset. ille in terra p̄strat' cum lacrimis clamabat

Quid sum? nos dñe. qm̄ sup nos tãtas tribula-
rões inducis: vt qd̄ poti⁹ de corpe me nõ edu-
sti. vt magis visitarer a dñi mei m̄re q̄s ei⁹ funeri
interesset: Que xgo flentē in thalamū introdu-
cens. palmā ⁊ vestimēta oñdit. ⁊ p̄ h̄ in lecto sibi
ad sepulturā dato: requeuit. Et ecce valedissim⁹
tonitruū son⁹ audit. turbo q̄i nubes cãdida gene-
rat. ⁊ apli añ ianuā dom⁹ xginis instar imbrũum
collocant. Qui cū de h̄ pl̄imū mirarent. Iobes
ad eos pgrediēs reuelat q̄ b̄te virgini p̄ agelū nū
ciata erāt. Qui cū oēs flerēt iobes eos psolat⁹ ē.
Deteris igit lacrimis introierūt ⁊ b̄eaz xginem
reuerent̄ salutātes: eā adorauerūt. Et illa. Auete
filij vnigēiti mei. Et dñm̄ aduētũ eoz̄ audiuiss̄.
illa eis oia manifestat. Cui apli. In te celeberrima
xgo (q̄i ip̄m dñm ⁊ m̄gr̄m n̄m aspiciētes) psola-
bam. h̄ solū refrigeriū h̄em⁹ q̄ te mediatricē ap̄d
deū nos h̄re speram⁹. Que cū paulū noiatim sa-
lutasset: ille ait. Aue impetratrix mei solaminis.
licz̄ ei i carne xpm̄ nõ videri. cū tñ te i carne video
ac si ip̄m videā: psolor. vsqz̄ ad hunc diē te genu
ille gentibz̄ pdicabā. amodo te ad ip̄m trãssat̄ an
esse docebo. Post hoc ea q̄ angelus attulit ei vir-
go oñdit. ⁊ de lucernis vsqz̄ ad obituz̄ non extin-
guendis admonuit. Aderāt. cxx. virgines in eius
obsequiũ occupate. Deinde vestimenta fune-
bria induens ⁊ oñibz̄ valedicens. corpe ad exitū
i lecto componit petro ad caput posito. Iohāne
ad pedes locato. ceteris aplis lectum ambienti-
bus. ⁊ dei genitricē laudantibz̄. Petrus igit in-
choans dicit. Gaude celestũ thalamoz̄ sponsa
⁊ trifidū ardui luminis candelabrũ. p̄ quā est eter-
na claritas manifestata. Hos aut̄. s. apostolos
ad dormitionem sacratissime virginis puenisse te-
stat̄ beat⁹ german⁹ cōstantinopolitan⁹ archiep̄s
dicens. Licet inuitabilē mortem o dei genitrix
humane nature suscepis. non tñ dormitabit ne-
qz̄ dormiet qui nos custodit oculus tuus. Nõ em̄
sine testimonio trãsmigratio tua. nec mendax dor-
mitõ. Celum enarrat gl̄iam eoz̄ q̄ sup te cecine-
runt. terra de illis exhibet veritatē. nubes vocife-
rant honozē qui ex eis tibi administrat⁹ ē. angeli
factū in te obsequiũ pdicant. q̄ videlicet apli ad
te in hierlm̄ puenierunt. Magn⁹ qz̄ dyonisius
ariopagita hoc idē testat̄ dicēs. Nos vt n̄ri ⁊ ip̄e
⁊ multi ex fratnibz̄ n̄ris ad visionē corpeis quod
dñm suscepit: cõuenimus. p̄sto aut̄ erat iacobus
frater dñi. ⁊ petrus eximia ⁊ maxima theologo-
rum summitas. Deinde placuit q̄ post visionē
vniuersi summi sacerdotes hymnizarent. prout
vniūquisqz̄ esset sufficiens immēse xtutis boni-
tate vinifice infirmitatis. Subsecutus aut̄ sc̄tus
cosmas suam narratõem ait. Post h̄ aut̄ tonitru-
um magnū totā domum cõcussit. ⁊ sp̄s fragrās

domū tāta suauitate repleuit vt cūctos q̄ aderāt
exceptis aplis ⁊ tribz̄ virginibz̄. lucernas gestati-
bz̄. ingēs sopor̄ opprimēt. dñs em̄ cū multitudine
angloz̄ descēdens: aiaz̄ m̄ris sue assumpsit. tāta
aut̄ ei⁹ aia claritate resplēdit. vt null⁹ aploz̄ i eā
respicē posset. Dixitqz̄ dñs petro. Corpus m̄ris
mee cū oī reuerētia sepelire ⁊ tribz̄ diebz̄ illud cuz̄
diligētia custodite. Ego q̄ppe tūc veniā ⁊ illd̄ ad
icorruptõz̄ trãsserā. ⁊ simili mecū claritate induā
vt id̄ qd̄ acceptū ē. ⁊ id̄ qd̄ acceptū p̄t̄ pueniāt. ⁊
p̄cordēt. Refert qz̄ ⁊ idē sc̄tus Cosmas terribi-
le ⁊ mirabile misterũ. qd̄ nõ indiget naturali dis-
cussioe. nec curiosa inuestigatõe cū oia q̄ dei ge-
nitricē dicūt sunt supnaturalia ⁊ admirāda ⁊ tre-
mēda potiusqz̄ inuestigāda. Egressa (vt ait) de
corpe ei⁹ aia. hec xba. ptulit corpe⁹. Bras tibi a-
go dñe q̄ tua digna sũ gl̄ia. Memēto mei qm̄ tu
um sũ figmentū ⁊ tuū seruam depositū. Ex p̄gefa-
cti sũt (vt ait) ceteri vidētes xginis corpe⁹ exanie
p̄ristati. plimum ac gemere ceperunt. Tollentes
igit apli corpus ad monumentū ferebāt. Inci-
piente petro psalmum. In exitu isrl̄ de egypto.
choz̄ qz̄ angeloz̄ xginem laudant. ita q̄ hierlm̄
ad tātam gl̄iam est p̄cussa. Tūc summi sacerdo-
tes cū glad̄ijs ⁊ fustibz̄ multitudinem mittūt. vñ
aut̄ impetu furies ad grabatū accessit. cupiēs ad
terzā trahere corpe⁹ genitricis dei marie. q̄ quia in
digne trahere nitit̄. ei⁹ tactu merito p̄inat̄. vtra-
qz̄ nanqz̄ man⁹ a cubitis euulsa abscedit illisqz̄ ad
grabatuz̄ pendentibz̄. dolore horribili cruciatur
Implozat aut̄ veniā ⁊ p̄mittit emendam. Cui
petrus nullatenus veniā cõsequi poteris nisi cor-
pus p̄petue virginis osculeris. ⁊ xpm̄ ex ea. p̄pa-
gatum dei filiū esse p̄fitearis. Qd̄ cum feciss̄ ma-
nus vñ auulse fuerant cubitis sunt adiuncte. Ac-
cipiensqz̄ petrus vñũ dactylum ex palma dedit il-
li. dicens. vade ingredere i ciuitatē ⁊ pone super
infirmos. ⁊ oñes q̄ crediderint recipient sanita-
tē. P̄ruenientes igit apli ad p̄ediū gethsema-
ni inuenerunt ibi sepulchrū simile xpi sepulchro
mirifico. vbi corpe⁹ cuz̄ multa reuerentia posue-
runt. illud sublimissimum dei vas tangere nõ au-
dētes. sed hincinde apprehēsa sindone deponen-
tes. Quo facto dñi apli ⁊ discipuli dñi iuxta man-
datū dñi circa sepulchrū starēt. tercio die nubes
splēdidissima sepulchrū circumdedit. voces an-
gelice resonant. ineffabilis odor sentit̄. fit oñibz̄
stupor̄ immensus. dum dñm̄ illuc cernerēt descē-
disse ⁊ corpe⁹ virginis cū gl̄ia tamimpressa t̄ns-
ferre. Osculantes igit apli sepulchrū. in domum
euangeliste. ⁊ theologi sancti iohānis reuersi sũt
tante virginis custodem laudantes. Unus au-
tē ex apostolis solennis defuit. qui tanta mirabi-
lia audiens et admirans: Sepulchrum sibi ap-

De assumptione

periri instanti postulat. ut horum omnium agnosceret veritatem. quod cum apostoli renuerent. sufficere sibi tantorum testimonio assereret. ne forte si infideles iteligerent. corpus furto sublatum esse predicaret. Ille tristat dicebat. cur me scilicet vobis corpus nostri thesauri portatote fraudatis. Tandem sepulchrum aperientes corpus inuenerunt. et tamen vestimenta et sindonem repererunt. In eubumiata quibus hystoria li. iij. ca. xl. scilicet germanus constantinopolitanus archiepiscopus se reperisse dicit (quod et magnus damascenus in litteris attestat) quod sancte memorie pulcherrima augusta. cum apud constantinopolim litteras ecclesiarum exisset. inter ceteras apud balthernas. admirabilem ecclesiam tempore martiani imperatoris. ad honorem sacre virginis edificauit. et quocumque iuuenale archiepiscopus hierosolimitanus. et alios palestine episcopos. qui tunc in urbe regia morabantur propter synodum quam facta est calcedone: dixit eis. Audiuimus corpus sanctissime virginis in preidio gethsemani tumultatum. volumus igitur ad custodiam huius urbis corpus illud cum debita reuerentia huc transferre. Cui cum iuuenalis respondisset corpus illud sic ex antiquis hystoriis prepererat in gloriam esse translatum et sola vestimenta in monumento cum sindone remansisse. Quia vestimenta dicti iuuenalis constantinopolim misit et in dicta ecclesia honorifice collocavit. nec me quisquam propter hoc arbitretur sensu finxisse. sed ea posui que per doctrinam et studium lectoris eorum didici. quod verissima traditione a prioribus acceperunt. Hucusque sunt verba que in predicto sermone habentur. Verum iohannes damascenus qui et ipse grecus extitit. plura miranda de hac sacratissima virginis assumptione persecutus est. Ait enim in sermonibus suis. Hodie sacratissima virgo celesti templo inuebitur. hodie sacra et anima et archa que intra se suum tulit artificem in templo non manufacto reponitur. hodie sacratissima columba innocens et simplex euolans ex archa. id est ex corpore quod deum suscepit. pedibus suis reges adinuenit. Hodie immaculata virgo terrenarum passionum nescia. imo celestibus intellectibus erudita. non in terra abiit. sed vere celum aiatum appellata. in celestibus tabernaculis habitat. Licet enim naturaliter sacratissima beata anima tua a glorioso tuo corpore separaret. et sepulture corpus tradatur. verum tamen non manet in morte. nec dissoluitur a corruptione. Quis enim parientis virginitas inuiolata permansit. huius. et migrantis corpus ireresolutum per omnia perseuerat. et ad meliorem sanctioremque vitam traducitur. non morte dissolutum sed et iam eterna secula permansurum sicut enim sol iste splendidus ac lucidissimus sub lunari corpore latens ad breuem horam videtur quodammodo deficere. tamen ipse suo non priuabitur lumine huius in se perenne fontem lucis. sic et tu fons veritatis. inconsumptus vite thesaurus. licet quodam breui interuallo tempore corporaliter morti sis addi-

.b. virginis Fo. ciii.

cta. tamen copiose nobis infundis indeficientis luminis claritatem. Hinc sacra tua obdormitio non est mors appellanda. sed transmigrationis siue recessus seu magis proprie aduentus. discedens enim a corpore aduenis celo. tibi obuiant angeli et archangeli. ascensum tuum horret spiritus immundi. Quod inuisti virgo beata in celum ut helyas. neque ut paulus usque ad tertium celum ascendisti. sed usque ad regale thronum filij tui attingisti. Mors aliorum sanctorum bene dicitur. eo quod ipsos beatos exhibet. in te autem hoc locum non habet. mors enim tua non beatitudo tua sed nec transmigrationis tua nec perfectio tua. sed nec recessus largitur tibi beatitudinis securitatem. omnium enim bonorum que humanam mentem excidunt. tu principia mediis et finis. Tua securitas et vera perfectio. et sine semine precepto diuina inhabitatio. Unde vere dixisti. non a morte. sed ab ipsa conceptioe ab omnibus generationibus te beatificari. Hinc te mors non beauit. sed tu mortem clarificasti. soluens eius mesticiam mortemque conuertens in gaudium. Si enim deus dixit. Ne forte perthoplastus extendat manum suam et arripiat de ligno et viuat in eternum. Quod quod ipsam vitam portauit. vitam sine principio vitam sine fine. non viuet in seculum sempiternum: Olim deus parentes humani generis in morte peccati dormientes. in obediencie precipitio iam sepultos. peccati crapula iam fatentes. exules de paradiso expulit. Nunc autem hanc que toti humano generi vitam attulit. dei ac patris obedientiam exhibuit. totius passionis immisionem excussit. quod paradus non suscipiet. celum gaudens ianuas non patefaciat: Eua serpenti aurem exhibuit. pestiferum virus hausit. voluptatibus illicitur. partus dolori subijcitur. et cum adam condemnatur hanc autem vere beatam que verbo dei aurem inclinauit quas spiritus sanctus repleuit. que paternam misericordiam in utero habuit. que sine viri contactu precepit. sine dolore peperit. quod mors absorbet. quod corruptio auget aliqd in corpus quod ipsam vitam portauit. Addit quod idem damascenus in eisdem sermonibus dicens. Verum apostolos qui vbiq; terrarum dispersi. hominum piscationi vacabant. sagena verbi dei homines de profundis tenebrarum ad celestem mensam curie seu solennes patris nuptias educentes diuinum preceptum quasi sagena quedam. vel nubes e finibus terre hierusalem contulit. ultra quasdam aquas congregans et colligens. Tunc quidam adam et eua primi parentes exclamauerunt. Veni ad nos o sacrum et salutiferum celarium. que nostrum implesti gaudium. Contra sanctorum caterua que corporaliter aderat dicebat. mane nobiscum consolatio nostra. nec derelinquas nos orphanos quas habemus laborum solacium. sudorum refrigerium. tibi viuenti con-

uiuere tibi moriēti p̄mori gl̄iosū. Nobis em̄ hec
vita amara ē tua desitutis p̄ntia. 7 his silia vt ar
bitroz apli cū reliq̄ plenitudie eccie crebris singl
tibz q̄relas iterūpētibz p̄ponebāt. Illa ad filium
puerla: ait. Tu dilectis filijs q̄s f̄res appellaē pla
cuit. de meo discessu volētibz has p̄solator. 7 ipo
sitōi manuū meaz appone b̄ndictōz sup b̄ndictō
nē eoz. Deinde extēdēs man⁹ fidelīū collegiū b̄n
dixit 7 addidit. In man⁹ tuas dñe p̄mēdo fili spi
ritū meū suscipe aiaz meā tibi dilectā. quā iculpa
tā seruasti tibi. 7 n̄ terre p̄mēdo cozp⁹ meū. custo
di illud integz qd̄ tibi inhabitare p̄placuit. trāsfer
me ad te vt vbi tu es viscerz meoz ptus sim 7 ego
tibi cohabitans. illic itaqz talia sunt audita. Sur
ge v̄i itaqz dilecta mea. O pulcra i m̄lieribz. pul
cra es amica mea: 7 macula n̄ ē i te. Hec b̄tissima
x̄go audies p̄mēdabat in man⁹ filij sp̄m suuz. p̄
fusis apostoli lacrimis. figūt oscula tabernaculo
dñi b̄ndictiōe ac sc̄itate ex cōtactu sacri corpo
ris adimpleti. Tūc morbi 7 demōes fugant aer 7
celum s̄ctificat. sp̄s ascensioē. terra cozpis d̄po
sitōe aq̄ x̄o ablutōe. Abluit em̄ sacz cozpus aq̄
mūdissima. n̄ ab ip̄a mūdātū: s̄ ab ip̄o s̄ctificata.
Deinde sacrum cozpus munda sindone inuo
lutū. lecto supponit. lampades choruscāt. vngū
ta redolēt. hymni angelici resonant. Aplis autē
alijsqz s̄ctis q̄ aderāt diuinas odas modulanti
bus. archa dōmini e monte syon sacris ap̄ozum
ceruicibz imposita. ad sacratissimam villam geth
semani adducit. angelis āncedentibz subsequen
tibusqz alijs sacrum cozp⁹ vebētibz tota eccie ple
nitudine cōcomitante. Affuerunt 7 quidā iudeo
rum fermento veteris malicie obstinati. Referūt
etiā cum iā e monte apli descenderēt. sacri cozp⁹
dei genitricis ferentes. hebreū quendā organum
dyaboli temerario actū impetu: dyaboloqz im
pulsū incurſu. ad sacrum cozpus accessisse. ad
qd̄ angeli trepidabāt accedere. Ac vtraqz manu
subbunde lectū arripiens ad terrā traxisse. Fer
tū manus illi tanqz lignū arida decidisse. Eratqz
videre tanqz truncū inutile. donec fides mentē al
terauerit. suiqz sceleris penituit ingementez. Hi
autē qui portabant feretrum. steterē donec miser
imponens manum sacratissimo cozpori. ad tactū
ei⁹ in statū pristinū reuocat. Inde igi addit geth
semani. vbi oscula. p̄plexus. hymni sacri lacrimę
sudoris gutte fluētēs. 7 si sacri cozpus venerabi
li in sepulcro ponitur. sed non est derelicta aima
tua in inferno. nec cozpus tuum vidit corruptio
nem. Decebat autē dei sacrarium. fontes indefo
sum. agrum inaratū: vineā non irrigatam oliuam
fructiferam. terre gremio non tenen. Decuit ma
trem a filio sublimari. vt ad ip̄m ascēdat sicut ad
ipsam descenderat. vt que in p̄tu seruauit x̄gita

tē postmortē cozp⁹ nō videret corruptōz 7 q̄ cre
atorē portauit i sinu: i diuinis tabernaculz p̄more
tur. 7 quā p̄ desponsauit: i sp̄sā i celestibz thala
mis p̄seruet. 7 a m̄re q̄ sūt filij possideāt. H̄ dama
scen⁹. Sc̄s qz augu. i quodā sermōe ei⁹ sacra
tissimā assumptōz multipl̄r oñdit dicēs. De sc̄is
simo cozpe p̄petue virginis eiusqz sacre aime af
suptōe loq̄ suscipiētes h̄ primū dicim⁹. q̄ i scri
pturis postqz eā dñs i cruce disciplo p̄mēdauit.
nihil d̄ ea repit. p̄terqz qd̄ lucas p̄memorat i acti
bz: dicēs. Hi oēs erāt p̄leuerātes vnanimē i oīo
ne cū maria m̄re ihu. Quid q̄ de morte. qd̄ de ei⁹
assuptōe d̄m ē. vñ scriptura nil p̄memorat. nisi
q̄dēdū rōe qd̄ p̄sentiat x̄itati: Fiat q̄ ip̄a veritas
autoritas. sine qua nec valet autoritas. Demo
res igi p̄ditōis humane mortē illā subijſse tp̄alē
dicere nō metuim⁹. Sed si dicim⁹ eā resolutā in
cōmunē putredinem. x̄mē ac cinerē. delibē
dum est si tāte cōueniat sc̄itati tāte aule dei pre
rogatiue. Scimus em̄ dictū primo penti: qz pul
uis es 7 in puluerem ibis. H̄ac cōditōez caro x̄pi
euasit. que corruptōz non sustinuit. Excipit er
go ab illa generali sententia de x̄gine sumpta na
tura. Mulieri quoqz dñs dixit. Multiplicabo
erumnas tuas. In dolore pies. Erumnaz maria
sustinuit. cuius aimā gladius p̄trāsuit. Sed sine
dolore genuit. Maria ergo 7 si cōmunicat erum
nis ene. nō tñ cōmunicat p̄tinēdo cū dolore. Ex
cipit ergo a quibusdā generalibz quā tāta attol
lit dignitatis p̄rogatiua. Si ergo eā dicim⁹ mot
tem subijſse nec tñ vinculis eius retineri. nūquid
impium erit: Si voluit dominus integram ma
trem virginitatis seruare honozē. cur nō velit in
corruptam a putredinis seruare fetore: Nunqd̄
non pertinet ad benignitatem domini. matris ser
uare honozem. qui legem soluere nō v̄nerat. sed
adimplere: Qui em̄ in vita p̄ ceteris illam gra
tia sui conceptus honozauit: p̄ium est credere eā
in morte singulari salutatione. et speciali gracia
honozasse. Putredo et x̄m̄is humane est ob
probrium conditionis. Ab hoc obprobrio cum
ihesus sit alienus. natura marie excipitur. quam
ihesus de ea assumpsisse p̄obatur. Caro enis hie
su caro est marie. quam super astra transfuerit.
honozans omnem humanam naturam 7 multo
magis maternam. Si natura matris est filius cō
ueniens est vt sit et filij mater. Non q̄tū ad vni
tatem persone. sed q̄tū ad vnitatem corpora
lis nature. Si enim vnitatem facere potest gra
tia sine proprietate specialis nature. q̄tomagis
vbi gratie vnitatis et corporalis et spiritualis na
tiuitas. vnitatis gratie est. vt discipulorum in x̄i
sto de quibus dicit. vt sint vnum sicut et nos. et
postea. pater volo vt vbi sum ego et illi sint mecu

De sancto

Si igitur secum habere vult eos qui hic sua fide iuncti vni cum eo esse iudicant. Quid existimadum est de matre ubi digna sit haberi nisi in presentia filii. quantum igitur intelligo quantum credo mane anima excellentiori quam dicitur prerogativa a filio honorat possidens in christo corpus suum quod genuit glorificatum. et quare non suum pro quod genuit. Si non obuiauerit nec dum prospecta auctoritas vere credo. et pro quod genuit. quia tanta sanctificatio dignior est in celo quam in terra. Thronum dei thalamum spiritus sancti. domum domini atque tabernaculum christi. dignum est ibi esse ubi ipse est. Tanta preciosa thesaurum dignum est celum quam terra seruare. Tanta integritate merito incorruptibilitas. non putredis vlla resolutio sequitur. Illud sacratissimum corpus in escam vermibus traditum. quia sentire non valeo: dicere pertimesco. Quam existimatio procul appellat incompatibilis gratie munus. quod me dicere multarum scripturarum consideratione inuitat. Si is aliquando ministris veritas ait. Ubi ego sum illic et minister meus erit. Si hec est generalis sententia omnium. pro fidei et operationem christo ministrantium. quanto magis quodammodo specialiter marie quam absque dubio omni opere ministratrix extitit. que hinc in utero gessit. partumque profectum aluit et fouit. et in presepio reclinauit. et fugiens in egiptum abscondit. et omnem infantiam eius profecta usque ad crucem. ab eius non recessit consecrata. Non potuit autem eius diuinitatis non esse credula. que se nouerat hunc non virili semine sed diuino spiramine concepisse. Unde de filii potestate tanquam dei virtute non nutabunda deficiente vino dixit. Vinum non habent. sciens eum hoc potuisse. quod eum mox contigit miraculo compleuisse. Ecce igitur maria fide et opere christi ministratrix. si ibi non fuerit ubi christus ministros suos vult esse. ubi ergo erit: et si ibi fuerit nunquam equali gratia: Et si equali gratia ubi equa dei censura qui reddit unicuique secundum merita sua. Si merito pre omnibus marie viuenti tanta est gratia donata et gratia mortue erit minuenda: absit. Si enim omnium sanctorum mors est preciosa: marie sane est preciosissima. Confitendum igitur censeo mariam ad eternitatis gaudium assumptam. benignitate christi et honorabilius susceptam ceteris. quas gratia honorauit pre ceteris. atque ad communem humanitatis conditionem non esse adductam post mortem putredinis. videlicet vermibus et pulueris. que suorum et omnium genuit saluatorem. Si elegit diuina voluntas inter igneum flammam puerorum vestimenta seruare illesam. Cur abnuat in matre propria quod elegit in veste aliena. Jonam seruare in ventre ceti incorruptum voluit sola misericordia. mariam incorruptam non seruabit gratia: Seruatus est daniel in imperatissima fame leonum. non seruanda est maria tantis donata etiam meritis digni-

Bernhardo Fo. cv.

tatum. Hec ergo cuncta que diximus. quia naturam non seruasse cognoscimus. in integritate quam marie plus gratiam quam naturam potuisse non dubitamus. Hec et letari facit mariam animam et corpus in se proprio filio. Hec vllam sequi corruptionis erumnam. quam nulla secuta est tamen pariendo filium integritatis corruptio. ut sit semper incorrupta quam tanta profudit gratia. sit integraliter viuens. que omnem integram genuit vitam. Si ergo dixi ut debui approba christe tu et tui. Si non vult debui. Ignosce obsecro tu et tui. Finit legenda de assumptione castissime ac intemerate virginis marie.

Sequitur legenda sancti
Bernhardi abbatis deuotissimi.

Ernhardus dicitur a

ber quod est puteus vel fons. et nardus que est (ut dicitur glo. super cantica) herba humilis et calide nature et odorifera. fuit enim calidus in feruente amore. humilis in conversatione fons in doctrine emanatione. et puteus in scientie profunditate. et odoriferus in fame suauitate. Eius vitam vulthelmus abbas sancti theodoricus socius beati bernardi. et bernardus abbas dareuallis scripserunt.

Ernhardus in

burgundia castro fontanis et nobilibus valde et religiosus parentibus ortus est. Cuius patrem vulthelmum miles seculo strenuum. nec minus deo religiosum. Mater vero aleth nuncupata est. Hec septem filios genuit. sex mares. et feminam unam. Mares autem omnes monachos futuros feminam autem factimoniale. Mor autem ut filium partu ediderat: manibus propriis ipsum deo offerebat. Alienis vberibus ipsos nutrire refugiebat. quasi cum lacte materno materni quodammodo boni infundens eis naturam. Cum autem creuissent quod diu sub manu eius erant: heremo magis quam curie nutrebat. Libris grossioribus et coibus pascens eos. qui continuo ad heremum ensimittendos. Cum igitur tertium filium. scilicet bernardum adhuc gestaet in utero vidit somnum presagium futurorum catellum. scilicet totum candidum totum in dorso subrufum et latratem in utero se habere. Quod cum quidam viro dei exposuisset. ille prophetica voce rudit. Optimi catuli mihi eris. qui domus dei custos futurus magnos inimicos dabit latratum. Erit enim predicator egregius et multos medicinalis lingue gratia curaturus. Cum autem bernardus adhuc puerulus esset. et gravi dolore capitis egrotaret. venientes ad se mulierculam. ut dolorem suis carminibus mitigaret: cum indignatione nimia exclamans repulit et abiecit. puerulus autem bono zelo misericordie dei non desuit. sed tunc continuo surgens li-

beratū se eē p̄guit. In sacratissima dñice nati-
uitatis nocte cū puer bernhardus matutinale of-
ficiū i eccia expectaret. 7 q̄ hora noctis xp̄c nat̄
fuisse scire cuperet. apparuit ei puerul⁹ ihs q̄ i te-
rā an̄ oculos suos nascēs ex utero m̄ris. An̄ q̄ diu
vixit hāc fuisse horā natiuitatis dñice sp̄ putauit
Ab illa ḡ hora i his q̄ ad illud ptinet sacramētū.
7 sen⁹ ei p̄fudior 7 sermo copiosior dat⁹ ē. An̄ 7
post modū i laudē genitricis 7 geniti. int̄ ip̄a suor̄
tractatū iūta ihsigne opusculū edidit. i q̄ illā lecti-
onē enāgelicā. Mis̄ ē gabriel āgel⁹ explanauit.
Vidēs ātiq̄ hostis p̄positū p̄neri tāsalubre:
ei⁹ castitatē p̄posito inuidit. mlt̄ osq̄ sibi laq̄os tē
pratōis opposuit. Cū em̄ aliq̄nī quādā feiaz oculo
s defixos aliq̄ diu tenuisset. p̄tinuo d̄ se ip̄o eru-
bescēs. i semetip̄m fenerissim⁹ vltor̄ insurgit. ac in
stagnū gelidaz aquaz insiliēs. tā diu ibidē p̄mā-
sit donec pene exanimis infect⁹ p̄ gr̄az dei a calore
carnalis p̄cupie tot⁹ fr̄iguit. Circa idē temp⁹
instinctu demonis puella quedā in lectum dor-
mientis se nudam iniecit. quā ille sentiens cuz om̄i
pace 7 silentio ptē ei lectuli quam occupauerat:
cessit 7 in latus alter se cōuertens: dormiuit. Mi-
sera vero illa aliq̄ diu sustinens 7 expectans. de-
nuo palpans 7 stimulans. nouissime cum imobi-
lis ip̄e p̄sisteret. illa licet impudentissima eēt eru-
buit. 7 horrore ingenti atq̄ admiratiōe perfusa.
surgens aufugit. Cum itez in domo cuiusdā
matrone hospitaret illa adolescentem aspectu
decorū considerans: vehementer i p̄cupia ei⁹ ex-
arsit. Cū aut̄ seorsū lectū sibi sterni fecisset ip̄a in-
pudenter et silenter de nocte surgens ad eū acces-
sit. Quā ille sentiens p̄tin⁹ exclamauit latrones
latrones. Ad quā vocē mulier fugit. Familia sur-
git. lucerna accenditur. latro querit. sed minime
inuenitur. ad lectū os singuli redeant. quiescunt
ceteri. sed nō illa misera requiescit. nā denno exur-
git bernhardi lectulum petit. Sed ille latrones
latrones denno exclamauit. latro iteruz q̄rit sed
nequaq̄ ab eo q̄ solus nouerat: publicatur. vsq̄
tercio improba mulier sic repulsa vix tandē me-
tu vel desperatiōe victa cessauit. Cū aut̄ sequen-
ti die iter ageret. arguentes eū socij q̄ totiens la-
trones somnauerit. p̄quirebant. Quib⁹ ille ait.
Veraciter hac nocte insidias sum p̄pessus latro-
nis. q̄ hospita mihi nitebat auferre thesaurum
irrecupabile castitatis. Perpendēs igit̄ non
eētutum cohabitare serpenti. fugam meditari ce-
pit 7 ordinē cisterciensū extunc ingredi delibera-
uit. Qd̄ cū fr̄es ei⁹ cognoscerent 7 eum ab h̄ p̄po-
sito modis om̄ib⁹ p̄hiberent. tā tā ei gr̄az dñs cō-
tulit vt nō solū ip̄e a p̄uersione nō. p̄hiberet. s̄ oēs
fr̄es suos 7 mltos alios ad religionem dño lucra-
ret. Bernardus tñ frater ei⁹ miles strenuus. bec

fr̄is vba vana putabat. 7 ei⁹ oīno monita repelle-
bat. Tūc bernhard⁹ fide iā igne⁹ 7 fr̄no caritatis
zele mirūmodū exarsit. Scio m̄q̄t fr̄ mi. scio
sola veratio intellectū dabit auditui. Dignū q̄ la-
teri ei⁹ apponēs veniet inq̄t dies 7 cito veniet q̄n
lācca lat⁹ hoc p̄forabit 7 ad cor tuū p̄silio qd̄ a i-
cis viā dabit. P̄ paucos dies Gerard⁹ ab ini-
micis capit⁹ 7 i loco cui fr̄ dignū imposuerat ihs
lāccā gestās trahit. 7 i custodia vicular. Ad quē
bernhard⁹ veniēs cuz sibi loq̄ nō p̄mitteret. ad
eū exclamauit. Scito fr̄ gerarde q̄ i primo itin-
sum⁹ 7 monasteriū intraturi. Eadē nocte p̄pedes
de ei⁹ pedib⁹ ceciderūt. 7 ostio p̄ se apto let⁹ aufu-
git. Indicauit fr̄i se mutasse p̄positum 7 fieri velle
monachū. Anno ab incarnatiōe dñi. Mccij. a
p̄stitutōe dom⁹ cisterciensū. xv. Seruus dei ber-
nardus nactus circiter. xxij. cum socijs amplius q̄.
xxx. ordinē cisterciensū. ingressus est. Cum at̄ bern-
hardus cuz fratrib⁹ suis domū paternā egredere-
tur guido p̄mogenitus vidēs minardū fr̄em suū
minimū puerū indentē in platea cū pueris. Eya
inquit frater minarde ad te solum respicit oīs ter-
ra possessionis n̄re. Cui nō pueriliter puer r̄ndit.
Vos ḡ celum hēditis 7 mihi solū terā relinq̄tis
Non ex equo diuisio facta est hec. Modico igit̄
tpe cū v̄re remansit. s̄ frater postmodum secu-
tus ē. Ingressus igit̄ ordinē seruus dei bernardus
totus in sp̄m absorpt⁹ ē. 7 deo talr occupat⁹ q̄ iā
nullis sensib⁹ corpis vteret. Tam q̄ppe annum in
cella nouiciōrū exegerat. et adhuc an domus ha-
beret testitudinē ignorabat. Multo tpe ecclesiaz
intrans 7 exiens in capite vbi tres erant vna3 t̄m
putabat esse fenestrā. Abbas aut̄ cisterciensis
fr̄es ad edificandā domū clareuallensis misit. et
eis bernhardum in abbatiā p̄fecit. qui multo ibi
tem tempe in nimia paup̄tate degebant. 7 pulm̄
ta sepius ex folijs faci p̄ficiēbant. vigilabat autē
seruus dei vltra possibilitatē hūanā. Nullus em̄
t̄ms se magis p̄dere p̄qui solebat q̄ q̄ dormiuit.
idoneā satis reputans p̄patōes somni 7 mort̄. vt
sic dormiētes videant mortui apud hoīes. quō
ap̄d deū mortui p̄ctis dormiētes. An̄ etiā si quē
forte dūm⁹ stertentē audient seu minus p̄posite
viderit iacentē. pacienter ferre vix poterat. 7 car-
nalit̄ seu seculariter eū dormire causabat. Ad co-
medendū vix aliq̄ voluptate t̄hebat appetit⁹. s̄
solo h̄ore defect⁹. sic accedebat ad sumēdū cibuz
q̄si ad tormētū. Post cibū quātū comederit sēp̄
coitare solit⁹ erat si q̄n vel ad modicū mēsuram
solitam excessisse se dephendit. ip̄une abire n̄ pa-
tiebat. Sic gula illecebras edomuerat. vt ip̄e sa3
q̄ sapoz discretōs ex magna p̄te p̄diderit. Nas
et oleum sibi p̄ errorem aliquando propinatum
bibit 7 penit⁹ ignorauit. nec prius id esse cognō-

nit. donec quidē labia eius miraret inuncta. Sa-
gimē crudū insup p errore sibi oblatū p butiro
mltis dieb; noscīt p̄medisse. Solā af aquā sibi
sapere dicebat. eo q̄ duz sumeret fauces 7 gutt
ei refrigeraret. Quicq̄d in scripturis didicerat
maxie in siluis 7 in agnis meditādo 7 orādo se p̄-
fitebat accepisse. 7 nullos se aliquando magros
habuisse. nisi quercus 7 fagos inter amicos dice
solebat. Deniq; p̄fessus ē aliqñ meditātū vl orā-
ti sacram oratōnem velut suppositam vel expo-
sitam sibi apparuisse scripturā. Quodaz tpe
(sic ip̄e in cāticis refert) cū in loquēdo ex his q̄
suggerēbat sp̄s. 7 si n̄ infideli mun?m̄ fidēti aīo
refuaret. vt haberet qd diceret tenuo tractatu-
rus. ecce vox ad eū venit. dicēs. donec istō tenuē
ns aliud n̄ accipies. In vestib; ei sp̄ paup̄tas
placuit. sordes nūq; nimirū ani fore iudices aie-
bat aut neligētis. aut apud se inaniē glouantis.
aut foris hūanā glīam affectātis. puerbiū illud
i ore ei? frēq̄nter sp̄ i corde. Qui h̄ fac qd nemo
mirat̄ oēs. An 7 alicū plib; annis portauit. q̄-
diu occultū eē potuit. Sz vbi h̄ p̄gnitū eē sensit
p̄tinuo illd̄ abiciēs ad p̄mūia se p̄uertit. Quēq;
lic nisi vt n̄ pot? ad ridēdū q̄ ad reprimedū vi
sibi facē oportēt. 7 risui suo magis stimulū adhi-
bē q̄ frenū. Luz aut̄ patiētie gen? solit? erat dice
trigritū. vidēz ad verbor; iniurias. ad dāna re-
nū. ad corpis lesionē. hāc ip̄e his exēplis se habē
pbauit. Lū cū cuidā ep̄o amicabilē eū admo-
nēs quādā scripsisset eplam. ille rebemēter exa-
cerbat? amarissimā scripsit ei eplaz i p̄ncipio ita
dicēs. Salutē. 7 nō sp̄ritū blasphemie tanq̄ ex
sp̄u blasphemie illa scripsisset. Ad qd̄ ille. Ego
sp̄ritū blasphemie me h̄re nō credo. nec maledi-
xille cuiq; aut maledicē me velle scio: p̄fertiz p̄n-
cipi ppli mei. Quidam abbas p̄ vno cenobio
p̄struēdo sexcētās marcas eidē misit argēti. Sz
tota pecunia cū deferret a p̄dōib; blata ē. Quo
audito nihil aliud dixit nisi b̄ndict? de? q̄ vob pe-
p̄it ab onere. Sz 7 illis inq̄t q̄ tulerit leu? ē ferē-
dū. tū q; h̄ romana cupiditas sustulit. tū q; ma-
gna pecunia magnā eis tētātōnis occasione in-
gessit. Quidā isup canoic? reglaris ad eū ve-
nit. 7 vt in monachum reciperet: instāter rogauit.
Lui cū ille nō acq̄sceret: h̄ ad suā ecciam redire
p̄suaderet. vt qd̄ ergo ait ille i libris tuis p̄fecti-
onē tātope p̄medasū. si ea nō exhibes cupienti-
vtinā illos tuos tenerē libros vt eos penitus la-
cerarē. Lui ille. In nullo eoz legisti non posse te
in tuo clauistro eē p̄fectuz. Noz correctōnē nō
locoz mutātōnē i libris oib; p̄medani. Ille h̄o
insanus in eū impetū faciēs. tamḡuiter maxillaz
eius percussit. vt succederet rubor ictui. 7 tumor
rubori. Jam q̄ a derāt in sacrileguz insurgēbāt.

h̄ p̄uenit eos suū? dei: clamās. 7 adiurās p̄ nomē
xpi vt nullaten? tāgeret. nec sibi qcq; iniurie in-
ferret. Nouitq; af inire volētib; dicere p̄sue-
uerat. Si ad ea q̄ int? sunt festinatis. h̄ foris di-
mittite corpa q̄ de seculo attulistis. Solum sp̄s in-
grediāt. caro af n̄ p̄dest qcq;. Par? ei? q̄ solus
domi remāserat. ad mōsteriū iuit. 7 ibidez p̄ ali-
qd̄ tpus i senectute bona decessit. Soroz af ei?
seculo nupta cū i dinitis 7 delitijs seclū picitaret
qdā vice fr̄es suos ad mōsteriū visitatura acces-
set. Lūq; veisset cū comitatu 7 appatu supbo. il-
le ad eā tāq; rethe dyaboli ad aias capiēdas ex-
horruit. nec ad vidēdā eā exire aliq̄ntē? accegit.
vidēs illa q̄ null? frat; suoz occurrēt. h̄ ab vno
eoz q̄ tūc portarius erat licens inuolutū dice-
retur tota in lacrimis resoluta ē. Esti peccatrix
sum inquit p̄ talib; xps mortuus est. Quia enīz
peccatricem me sentio. idcirco cōsiliū 7 colloqui-
um bonoz requiro. Esti despiciat frater me? car-
nē meā. ne despiciat suus dei animā meam. veni
at 7 precipiat 7 quicquid preceperit: adimplebo
Hanc ergo p̄missionē tenēs exijt ad eā cū fra-
trib; suis. 7 q; eam a viro sepere nō poterat. p̄-
mo omnē ei mūdi gloriā interdixit 7 formā ma-
tris imitādā eidē indicēs illā dimisit. Illa h̄o re-
diēs ita repēte mutata est. vt in medio seculi vi-
tā ducēt heremiticā 7 ab oī seculo p̄sus se facēt
alienā. Tādē p̄cib; mlis virū suū vicit 7 ab ip̄o
absoluta: monasteriū intrauit. Infirmit? ali-
qñ vir dei cū extremū iā sp̄ritū trahere videret:
et in excessum mētis sue ante tribunal visus ē p̄-
sentari. Affuit aut̄ et sathan ex aduerso impro-
bis eū accusatōib; pulsans. Ubi h̄o ille oia fue-
rat p̄secutus et viro dei. p̄ sua fuit p̄te dicēdum
nihil territus aut turbatus: ait. Fateor non sum
dignus ego nec p̄p̄iis possum meritis regnū ob-
tinere celoꝝ. Leterū duplici iure illud obtinens
dñs meus hereditatis. i. patris et merito passio-
nis: altero ip̄e p̄rentis alterū mibi donat. Et cu-
ius dono iure illud mibi vendicās: nō p̄fundoz.
Lōsusus in hōc verbo inimicus conuentus ille
solutus. et vir dei in se reuersus est. Tāta autem
abstinētia laboze et vigilijs corpus suū attriuit.
q̄ et grauissima et fere p̄tinua egritudine lāguēs
p̄uētū vix sequi posset. Quādā vice dñ gra-
uissime infirmaretur. fratrib; p̄ eo instanter orā-
tibus: aliquātulum cōualuisse sensit. Lōgrega-
tis aut̄ fratribus: dixit. Quid tenetis miserū ho-
minē. fortiores estis et inualuistis. parcite queso
parcite: et sinite me abire. A multis autē ciui-
tatis vir dei in ep̄m electus. p̄cipue a ciuitate ia-
nuensi. 7 ciuitate mediolanen. petētib; se nec an-
nuens nec improbe rennuens: dicebat se nō esse
suuz sed alioꝝ seruitio deputatū. Fratres autē

ex consilio viri dei sibi prouiderant et summi potestatis auctoritate muniti erant. ne quis gaudium suum ab eis tollere posset. Quodam tempore cum fratres cartusienfes visitassent. et ipsi ab eo in omnibus plurimum edificati fuissent. Unus fuit quod predicti loci priores aliquantulum mouit scilicet quod sella cui equitando insidebat minus neglecta erat. et parum preferens paupertatem. Quod cum dictus prior vni ex fratribus et ille viro dei retulisset non minus ipse miratus qualis esset sella querebat. Nam a claraualle usque cartusiam venerat. et tamen qualis esset sella penitus ignorabat. Iuxta lacum lausanensem totius diei itinere pergens penitus eum non vidit. aut se videre non vidit. Cum enim sero facto de eodem lacu socij loquerentur. interrogauit eos ubi nam lacus ille esset. Quod illi audientes plurimum admirati sunt. Tacebat sane in eo sublimitatem nominis humilitas cordis. Nec tam poterat vniuersus eum erigere minus quam seipse deicere solus. Summus reputabatur ab omnibus infimus ipse se reputans. et quem sibi omnes ipse se nemini preferabat. Denique si cuius sepius fatebatur inter summos quoque honores et fauores populorum alterum sibi mutatus hominem videbatur. Sequitur potius reputabat absentem velut quoddam somnium suspicatus. Ubi vero inter simpliciores fratres erat. et amica semper humilitate frui licebat: ibi se inuenisse gaudebat et in propriam redisse personam. Semper autem inueniebatur. aut orans aut legens. aut scribens. aut meditans. aut fratres verbo edificans. Quadam vice cum populo predicaret. et omnes verba eius attente ac deuote susciperent. eius animo quedam talis irrepsit tentatio. Vere nunc optime predicas. et ab hominibus libenter audis et sapiens ab omnibus reputaris. At vir de tali tentatione pulsari se sentiens. pariter sublatus. et an procederet vel finem faceret. cogitare cepit. Statimque diuino confortatus auxilio tentationi silenter respondit. Nec per te incepti nec per te dimittam. sicque securus predicationem usque ad fines persecutus est.

Monachus quidam qui in seculo ribaldus fuerat atque lusus: maligno stimulat spiritu: ad seculum redire voluit. Cum autem beatus bernardus eum retinere non posset. interrogauit eum unde victurus esset. Qui respondit ad taxillos ludere scio. et inde viuere potero. Et ille. Si tibi capitale commiseris. vis singulis annis ad me redire et mecum lucrum diuidere. Quod ille audiens gaudens est. et se libenter sic acturum promisit. Triginti igitur solidos ei dari precepit. et ille cum illis abiit. hoc autem faciebat vir sanctus

ut eum iterum reuocare posset sicut et postmodum factum est. Ille igitur abiens totum perdidit et ad portam confusus rediit. Quo audito vir dei ad eum letus exiit. extenditque gremium ut simul diuideret lucrum. Cui ille. nihil pater lucratus sum. sed etiam capitali nostro nudatus sum. Si vultis pro nostro capitali recipere me. Cui bernardus benigne respondit. Si ita inquit est. melius est ut hoc recipiam quam si vtriusque partem

Quadam vice dum beatus bernardus iumento insidens aliquo pergeret. cuidam rustico materia sic se offerente de cordis instabilitate in oratione est quesitus. Quod ille audies mox eum desperxit et in orationibus suis cor firmum et stabile habere se dixit. Volens autem beatus bernardus eum punire et a sua temeritate coercere dixit. Sequitur paulisper a nobis et tota que poteris intentione orationem dominicam inchoato. Quam si absque aliquo cordis interitu et vagatione finire poteris. iumento cui insideo tuum peccatum mori habebis. Tu autem mihi in fide tua spodes quod si aliud ibidem cogitaueris habebis mihi aliquatenus non celabis. Letus ille et tanquam iumentum iam lucratum se reputans audacter secedit. et seipsum recolligens orationem dominicam die inchoauit. Vix orationis expleuit dimidium. et ecce inportuna cogitatio de sella cordi suo se ingerit. vtrum eam habere debeat cum iumento. Quod ille aduertens. percitus ad bernardum rediit. et quod in ipsa oratione sollicitate cogitauerit. indicauit et de post tempore non precepit. Frater robertus eius monachus et huius seculi propinquus in adolescentia sua quorundam persuasionem deceptus: culiacum se contulerat. Venerabilis autem pater postquam aliquandiu distulit. mulauit: eundem statuit per epistolam reuocare. Quas eum sub diuino dictaret. et alius monachus eam ex ore suo prescriberet. Sbito inopinatus hymbre impugit. et hic qui scribebat chartam applicare voluit. Cui bernardus. Opus dei est scribere ne formides. Scripsit ergo epistolam in medio hymbre sine hymbre. Cui eundemque pluerit. ibidem tamen molestiam hymbre virtus expulit charitatis.

Cum quoddam monasterium quod vir dei destruxerat occupasset muscarum incredibilis multitudo. ita ut omnibus generantur molestiam generarent: ille dixit. Ego excommunico eas. Vane autem omnes per mortuas inueniunt. Cum a summo pontifice mediolanus missus fuisset ut ipsos cum ecclesia reconciliaret et iam papam redisset. quidam uxorem suam demoniacam ad eum adduxit. Uxorque per os misere mulieris dyabolus in contumelias eius prorupit. dicens. Non me de anicula mea hic porulose edens et brasicas deuoras pellet. At vir dei ipse ad ecclesiam beati syri remisit. Beatus autem syrius hospitali suo deferre voluit. nec eidem aliquid curatum

impedit. sicq; iterū ad beatū bernhardū addu-
cta ē. Tūc dyabolus p̄ os ei⁹ garrere cepit ac dice-
re. Nō me expellit syrus? nec egit bernhardus? Ad
hec fr̄ dei r̄dit. Nec syrus? nec bernhardus? re egi
et fr̄ dñs ihs xpc. Vox vt ille orōem effudit sp̄s
nequā dixit. Vident egredere ab hac ancilla
quā molestas? ea. Vident egredere fr̄ n̄ possū
q; n̄ vult magn⁹ dñs. Cui sc̄s. Et q̄s ē magn⁹
dñs. Cui ille: ihs nazaren⁹. Ad quē vir dei. vidi
sti ne vnq; cū. Quo r̄dite: etiā. ait. Vbi cū vi-
disti? Et ille. i glia. Et sc̄s. et tu i glia fuisti. quo
mō dēte. vtiq; ait. Quo inde existi. Et ille. Cū lu-
cifero mlti cecidim⁹. Hec at̄ oīa voce lugubri p̄
os vetule oīb; audiētib; loq̄bat. Dixitq; ei vir
dei. Nūqd̄ i illā gliam redire velles. At ille miro
mō cachinās: ait. Tarde ē. Tūc orāte viro di de
mō de mliere exiuit. Sz cū vir dei inde recessiss;:
dyabolus iterū ip̄am inuasit. vir aut̄ ei⁹ p̄ accu-
rēs qd̄ acciderat indicauit. Ille at̄ collo ei⁹ alli-
gari chartulā p̄tinētē h̄ vba p̄cepit. In noīe do-
mini n̄r̄ ihu xpi p̄cipio tibi demō ne hanc mulie-
rē amodo p̄tigē p̄sumas. Qd̄ cū factū fuiss; ad
eā postea nō ē ausus accedere. Apd̄ eq̄taniā q̄
dā mulier miserabilis erat. q̄ a qdā demōe petu-
lāte 7 incubo vexabat. Sex ei am̄s abusus ē ea
z̄credibili veraxit libidie. Adueniente at̄ illuc vi-
ro dei. demō mliere ne ad eū accederet vebemēter
minat. q; nil ei p̄desse poss; 7 recedete co. ip̄e q̄
ei fuerat amator crudelissim⁹ fiet p̄secutor. At il-
la secure ad virū dei accessit. 7 q̄ patet cū multo
gemitu enarrauit. Cui ille. Tolle hūc meū bacu-
lū 7 i tuo lectulo pone. 7 si qd̄ agē p̄t. agar. Qd̄
cū fecisset 7 i lectulo suo f̄cūbet: adest ille p̄tinuo.
Sz nec ad p̄suetū op⁹ nec ad ip̄s cubile p̄sumit
accedē: h̄ acerrīe minat q; illo recedete se d̄ ea at-
troci⁹ vidicabit. Qd̄ cū illa bernhardo retuliss;:
ille p̄lm̄ puocauit. 7 oēs cādelas i māū accēsas
h̄e p̄cepit. demōnēq; cū vniūso q̄ aderant cetū
excoicauit. ac ne ad illā vel aliā deiceps accessi⁹
habeat: int̄ dixit. Sicq; illa a tali illusiōe penit⁹
liberata ē. Cū i eadē puicia vir sc̄s legatōne
fungēt vt duce eq̄tanie ecclie reconciliaet. 7 ille
modis oīb; recōcilian r̄nuēt. vir dei ad altaē ce-
lebratur⁹ accessit. ip̄o duce tāq; excoicato p̄ fori-
b; expectāte. Cū at̄ par dñi dixit. corp⁹ dnicum
sup̄ patenā poit. 7 secus tollit. atq; ignea facie et
flāmeis oclis foras egredit. 7 vbi tribilib; co-
mitē aggredit. Rogauim⁹ te igt 7 sp̄renūti nos
Ecce ad te p̄cessit x̄gis filius q̄ ē dñs ecclie quaz
tu p̄sequeris. Adest iudex tu⁹. in c̄noīe oē genu-
curuat. adest iudex tu⁹. i c̄maib; illa aīa tua de-
ueiet. Nūqd̄ 7 ip̄m sic h̄nos ei⁹ p̄tēnes. Resiste
ei si vales. Stātiq; dux tot⁹ irruit. 7 mēbris oī-
b; dissolutis ad pedes ei⁹ p̄tin⁹ p̄siliuit. Quem

vir sc̄s calce pulsans surgē iub; 7 dei audie sen-
tētiā. Ille at̄ tremēbūd⁹ surrexit. 7 q̄qd̄ vir sc̄s
p̄cipiebat. p̄tin⁹ adimplet. Cū regnū germaie
p̄ qdā maḡ sedāda discordia: fr̄ dei int̄set. ar-
chiepus qdā venerabilē quēdā clericū obuiā ei
misit. Cui dñs cleric⁹ se sibi obuiā a suo dño mis-
sum fuisse dicēt: vir dei r̄dit. Alius dñs misit te
Mirat⁹ ille se nō nisi a dño suo archiepo missus
fuisse affirmabat. Ecōtra fr̄ xpi dicebat. Falle-
ris fili falleris. Maior ē dñs q̄ misit te xpc. Qd̄
cleric⁹ intelligēs: ait. Putas q; mōch⁹ veli fieri.
absit h̄ a me. n̄ cogitavi nec ascēdit sup̄ cor meū.
Quid p̄la: i eodē itinere seclō valescit. 7 a viro
dei hitū suscepit. Cū quēdā militē valde no-
bilē ad ordinē recepiss; 7 virū dei quodā tpe se
q̄ret: gūllima cepit tēptatōe pulsari. Cū at̄ euz
qdā de fr̄ib; tātrūte vidēt: eaz tāte tristitie req̄si-
uit. Cui ille r̄dit. Scio inq̄t scio. q; nūq; ampli⁹
let⁹ ero. Qd̄ x̄bū cū dicit⁹ fr̄ ad fr̄ū dei retuliss;:
ille p̄ eo attēt⁹ orauit. Stātiq; ille fr̄ q̄ tā tēpta-
t⁹ 7 tristis erat tātū cetis apparuit iocundior 7 bi-
lanior quātū p̄s cetis tristior. Cū at̄ ei dicit⁹ fra-
ter x̄bū mēsticie qd̄ locut⁹ fuerat amicabile im-
proparet: ille r̄dit. Dixi nūq; ampli⁹ let⁹ ero: h̄
nūc dico. Nūq; ampli⁹ tristis ero. Cū sc̄s ma-
lachias ep̄s hybernie (c̄ vitā plenā x̄tutib; ip̄e
descripsit) ad xpm̄ felicē i mōastierio suo miḡss;:
7 vir dei. p̄ eo hostiā salutarē offerret: gliaz eius
dño reuelāte cognit. 7 eodē inspirāte p̄ coionē
formā orōis mutauit: leta voce sic dices. De q̄
bēm malachias sc̄oz tuoz meritis coeq̄sti. tri-
bue q̄sum⁹ vt q̄ p̄ciōse mortis ei⁹ festa agim⁹: vi-
te q̄z imitemur exēpla. Cui dñs cātor inuēt q; er-
raret: ait. Nō erro h̄ noui qd̄ dico. Deīde acce-
dēs sacra ei⁹ refugia osculat. Cū instāte. x̄la
mltis fuiss; tyronib; visitat⁹. rogauit eos vt i ill-
sacris dieb; a suis vanitatib; 7 lasciujs ab-
stinēt. Quib; nullo mō acq̄scētib; iussit eis p̄-
pinari vinū: dices. Bibite poculū aiāz. q̄ hau-
sto subito mutati recedūt. Et q̄ modicū tps de-
negauerāt totū tps vite sue deo dederūt. Tā-
de beatus bernhard⁹ mortū feliciter appropin-
quās: ait fr̄trib; suis. Tria vobis obseruāda re-
linquo. que i stadio p̄ntis vite q̄ cucurri memini
me p̄ vinū obfuisse. Nemini scādālū facē vo-
lui. 7 si aliqñ incidit: celani vt potui. Din⁹ sp̄ sen-
sui meo q̄ alterius credidi. lesus de ledēte nūq;:
vindictā expeti. Ecce caritatē. humilitatē 7 pa-
tiētā vobis reliquo. Deniq; postq; mltā mi-
racula p̄petrasset. 7 cetūsexagita mōalteria con-
struxisset. multosq; libros 7 tractat⁹ p̄plasset. cō-
summatis vite sue dieb; circā sexagesimūterciū
annū. āno dñi millesimo. cl̄ij. int̄ filioz man⁹ ob-
dormiuit i dño. Post obitū suuz multis glo-

ria sua manifestavit. Quidam ei abbatii quidam monasterio apparuit. et ut se sequeretur admonuit. quod cum sequeretur: dixit ei vir dei. Ecce ad motum libani venimus et tu habes manebis ego autem illuc ascendam. Interrogatus ab eo ad quod vellet ascendere. discere inquit volo. Miratus ille. Quid inquit vis discere propter quod nullum hodie in scia tibi scire credi potest esse. Et ille. Nulla habet scia nisi veri cognoscere. sursum scire pleitudo. sursum vero noticia vitatur. et in hoc verbo dilpuit. Ille autem die novit. et tunc virum dei bernardum de corpore migisse invenit. Legit in miraculis sancti bernardi de benedicta quod fuit decanus lugdunensis. quod cum fuisset. xxv. annis in neore ardanen. pro morte sua apparuit lugdunensis. episcopo in maxima gloria. et dixit ei. Quod in hora mortis eius. xxx. milia deceserunt. cum quibus ipse et beatus bernardus ita in celum ascenderunt et tres in purgatorium: reliqui omnes in infernum. Multa autem alia et pene innumerable miracula per suum spiritum deus operatus est.

Amotheus quasi

timore tenens. vel a timore et theos quod est deus qui timor dei. Causatur autem iste timor in quibus viro sancto. sic ait gre. considerando ubi fuit. ubi erit. ubi est. et ubi non est. Ubi fuit quoniam in peccato. Ubi erit. in iudicio. Ubi est in miseria. Ubi non est in gloria.

Amotheus sub

nerone a prefecto urbis rome dum genuit torqueretur. et calce viva et plaga aspergentur: et ipse in his gratias deo ageret. duo angeli sibi astiterunt dicentes. Enge caput in celos et videt. aspiciensque vidit celos apertos et ibi coronam gemmatam tenentem et diceret sibi. Hanc de manu mea accipies. Quod quidam vir nomine apoliaris videns: baptizari se fecit. quod propter presens in se habebat confessionem domini perseverantes decollari. circa annum domini. lviij.

Amphozianus a

limphoia. fuit ei tamquam vas musicum emittens armoniam virtutum. in quo tamquam in vase musicae facta fuerit. Nam ut dicit anerois sonatium dicit esse dicitur ad in silendum. lenis ad continuandum. latum ad impletum domini. Sic et amphozianus tamquam vas musicum fuit dicitur sibi per austeritatem. lenis alijs per mansuetudinem. latum omnibus per caritatem amplitudinem.

Amphozianus in

augustinum. vixit oritur. Dum adhuc adolescens esset tanta morum gravitate pollebat quod seniorum vitam anticipare videbatur. Cum igitur pagani festum venenis celebrarent. et statuam annu erantibus profectum deferret. amphozianus affuit et nolens eam adorare dicitur cedere. et carcerem incipit. Et cum e ductus de carcere ad sacrificium cogere et multa ei dicitur

ria permittent: dicit. Deus non et novit in munerare menta. ita novit punire peccata. Vita quam christo soluti sumus ex debito: solvamus ex voto. Sera plenitudo est iudicium timuisse respectum. Duna via facta mellis permixta dulcedie. male credulitate mentibus venena pertuunt. Cupiditas via omnia habendo nihil possidens. quod dyabolici artibus obligata miseri lucrum detinet et perditibus. et gaudia via in similitudine vitri cum ceperit implere frangitur. Tunc iudex ira repletur data sententia precepit ut symphozianus occideretur. Qui cum ad locum duceretur: in eis de muro exclamans ait. Pare. nate. memto et ne vite. Sursum respice et cognate in celo iture. tibi vita non tollitur sed in melius commutat. Mox igitur decollatus est. et a christi corpore efflatus bono iusticie sepultus. Ad corpus sepulchrum tanta fiebat miracula ut et a pagans in hore marjo hiet. Refert gre. turonen. quod de loco ubi sanguis eius effusus est quidam christianus tres lapillos sanguine respersos sustulit. et in capsula argentea tabulis ligneis circumseptam locavit. Quam cum in quidam castro locasset. et totum castrum in eum dominum superfluum de medio ignis prodeca capsula sana et itegre educta. Passus est circa annum domini. cclxx.

Amtholomeus iter

propheta filius suspensus a quibus vel filius suspensus me. De ei a bar quod est filius et tholos quod est simitas. et moys quod est a quibus id bartholomeus. i. filius suspirans a quibus. id est quod mites doctor sursum elevat ut a quibus doctrinam infundat et nomen syon non hebreum. Per primam vero non est plex suspensum quod ipse habuit. Fuit ei suspensus. i. elevatus ab amone mundi. i. suspensus. i. itet amone celesti. i. suspensus. i. tollitur in auxilio dei. ut non a suis mentibus sed a dei adiutorio tota vita sua dependeat. Per secundam vero profunditas sine sapie. De e sapie profunditate dicit dyonisius mystica theologia. Dicitur bartholomeus dicit et multa theologiae esse et mimam. et euangelium latum et magnam rursus perit. Et vult ostendere bartholomeus in itetoez dyonisius quod vna per deatone prout oia affirmari de deo. Alia per lidetioe magis proprie negari.

Amtholomeus apo

stolus veniens ad idiam quod est in fine orbis replum in quo erat ydolum nomine ashtaroth: invenit et quod per gentibus ibi manere cepit. In hoc idolo quidam demon habitabat. quod se languentes curare dicebat sed non sanando. Sicut dicebat sed a lesione cessando. Sed cum templum plenum languentibus esset et quod stidie sacrificiis per infirmis et ex longis in gentibus adductis nullum nisi ab idolo bene possent. ad aliam civitatem perrexerunt ubi aliud ydolum nomine benith colebatur. et interrogantibus cur sibi ashtaroth nomen non daret. Respondit benith. Deus vester cathenis igneis circumstructus est nec respirari nec loqui audet. ex illa bo

ra q̄apls dei bartholomeo ingressus ē. Dicunt illi. Et q̄s ē iste bartholomeo? Et demō. Amic⁹ ē di oipotētis. et iō veit i istā puiciā vt oēs deos idie euacuet. Et illi. Dic nob siḡ ei⁹ vt eū inueniri pos sim⁹. quib⁹ demō ait. capilli ei⁹ cr̄ispi et nigri. caro cādida. ocli grādes. nares eq̄les et directe. barba plixa h̄is paucos canos. statura eq̄lis. collobo albo clauato. purpura vestit⁹. Induit pallio albo qd̄ p̄ singlos angulos gēmas h̄z purpureas. Agnit⁹ ex āni sunt ex q̄ vestes et sandalia ei⁹ nec veterascūt nec sordidat⁹. centies flexis genub⁹ p̄ diē orat. et cēties p̄ noctē. angeli cū eo ābulāt: q̄ nūq̄ eū fatigari nec esurire p̄mittūt. Sp̄ eodem vultu et aīo let⁹ et hylaris p̄seuerat. oīa p̄uidet. oīa nouit. oīm gētū liguas nouit et itelligit. et qd̄ vobiscū loq̄r ip̄e iā nouit. Et qm̄ q̄ritis eū si vult oīdet se vob. si at̄ n̄ vult: eū n̄ potūis inuenire. Rogo at̄ vos vt cū eū inuenitis: rogare eūz ne huc veiat ne angeli sui h̄ mibi faciāt qd̄ meo socio iā fecerūt. Cū igr̄ p̄ duos dies sollicitē q̄retes eū mime inuenissent. qdā die qdā demōiac⁹ exclamauit di. Ap̄le dei bartholomee icēdūt me orōnes tue. Cui ap̄ls obmutescē et exi foras ab eo. Et statim ē liberat⁹. Qd̄ audies rex regiōis illius polemi⁹. cū h̄ret filiā lunaticā misit ad ap̄lm: rogās vt ad se veiret et filiā suā sanaret. Ad quam eū ap̄ls venisset. et eā cathēis ligatā vidēt (q̄ accedētes morib⁹ lacerabat) iussit eā solui. Et cū misit ad eā accedē n̄ auderēt. dixit. Ego demōniū qd̄ i ea erat iā ligatū teneo et vos timetis. et soluta statim liberata ē. Tūc rex camelos auro et argēto et lapidib⁹ p̄ciosis onerauit. et ap̄lm inq̄: n̄ faciēs nullaten⁹ inueniri potuit. Mane aut̄ sequētī apparēs ap̄ls cū solo rege i cubiculo dixit ei. Ut qd̄ me cū auro et argento et lapidib⁹ p̄ciosis tota die q̄suisti. ista munera sūt necessaria his q̄ trena requirūt. ego nihil trenaū nihil carnale desidero. Tūc sc̄s Bartholomeo cepit eū multa demō redēptōis n̄re docē. oīdēs int̄ cetera xp̄z viciisse dyabolū p̄ mirabile cōgruētā potētā. iusticiā. et sapiam. Cōgruū eī fuit vt q̄ filiū h̄ginis. i. adā factū d̄ fra dū adhuc eēt h̄go: vicerat. a filio h̄gis viceret. Potēter q̄z ip̄m viciat cū d̄ sua dñatōe potēter eiecit: quam dyabol⁹ p̄ delectōe p̄imi hoīs vsurpauit. Et sic alicui⁹ victor: tyrāni comites suos mittit. vt ei⁹ titulos vbiq̄ erigāt. et tyrānos deticiant. sic xp̄c victor: nūcios vbiq̄ mittit vt dyaboli cultum euacuet. et xp̄i statuāt. Iuste h̄o. q̄ iustū ē vt q̄ p̄medētē hoīez vicens hoīez detinebat. a ieiunāte hoīe vict⁹: hoīez ampl⁹ n̄ tenēt. Sapiēter at̄ dū ars dyaboli deludatur arte xp̄i. Ars dyaboli fuit vt sic accipit rapit aue. ita i testum rapet xp̄m vt si ibi ieiunās n̄ sa mescet absq̄ dubio de⁹ eēt. Si at̄ esuriret ipsuz

vt p̄mū hoīez p̄ cibū deuicēt. S̄z p̄ḡsa de⁹ n̄ potuit. q̄ esuriret. nec vici. q̄ ei⁹ tentatōi n̄ cessit. cū ḡ eidē sacra fidei p̄dicat⁹: dixit regi. q̄ si baptizari vellz deū suū cathēis ligatū oīdet. Sigdē h̄. p̄baē vis iubeo illū egredi statuā et h̄ipm p̄tereri. Cui rex. Lraffio cū p̄ntifices obtulerūt h̄. p̄babo. Sequētī igr̄ die iux̄ regis palaciū dū p̄ntifices ydolo sacrificarēt: cepit clamaē demon ac dicē. Ellate miseri sacrificare nob ne peiora me patiamini. qui cathēis igneis ab āgelo. Ihu xp̄i quē iudei crucifixerūt religat⁹ sum. putātes eū a morte detineri. alle at̄ ip̄am mortē q̄ regina n̄ra ē captiuauit. et ip̄m n̄m p̄cipē maritū mortis viculis igneis vixit. Statimq̄ oēs misert̄ funes vt si mulacrū euertēt: h̄ n̄ potuerūt. Ap̄ls aut̄ demōi p̄cepit vt inde exiēs ydolū p̄minuet. Qui statim exiēs oīa ydola tēpli p̄ seipm̄ p̄fregit. Deinde fusa hac orōe ab ap̄lo. De⁹ abrahā de⁹ Isaac et deus iacob. q̄ nob h̄ac p̄tatē dedisti vt cecos illuminem⁹. leprosos mūdē. peto vt oīs mltitudo hec saluet. Illis r̄ndētib⁹ amē: oēs infirmi curati sūt. Ap̄ls at̄ tēplū dedicanit et demōnē i testū abire p̄cepit. Tūc āgel⁹ dñi ibidē apparuit. et tēplū circumolās i q̄tuor anglos signuz crucis digito suo scripsit: dicēs. Hec die dñs. Sic vos oēs ab infirmitate v̄ra mūdati estis. ita et tēplū h̄ ab omni sorde mūdabit. et hitatore ei⁹ quē ap̄ls i testuz locū ire p̄cepit. pus tñ eū vob oīdā quē vidētes ne timeatis. S̄z q̄le signū i lapidib⁹ his sculptitale i v̄ris si oītib⁹ imp̄matis. Tūc oīdit eis ethiopē nigriorē fuligie facie acuta. barba plixa. crinib⁹ viciq̄ ad pedes p̄fēsis. oculis igneis vt ferrū ignitū scintillas emittētib⁹. flāmas sulphureas ex ore et oculis spirātē. cathēis igneis victū retro maib⁹: et dixit ei angel⁹. Qm̄ iussidē ap̄li audisti. et de tēplo exiēs oīa ydola p̄fregisti. soluiam te vt vadas i talē locū. vbi null⁹ h̄o morat⁹. et sis ibi dē vsq̄ ad diē iudicij. Ille solut⁹ cū magno strepitu et vlulatu disspuit. Angel⁹ at̄ dñi i celū cunctis vidētib⁹ enolauit. Tūc rex cū vxore et filijs oīq̄z p̄plo baptizat⁹ ē. et relicto regno: ap̄li discipulus ē effect⁹. Tūc oēs tēploz pontifices p̄gregati ad astragē regē h̄em ei⁹ p̄uenērūt. et de teorū suoz amissidē et tēpli subuersidē. et regis p̄ artes magicā deceptōne: h̄ ap̄lm sunt p̄q̄sti. Astrages igr̄ rex indiḡtus mille viros armatos ad capiendū ap̄lm: destinauit. q̄ cū adduct⁹ fuisset coraz eo dixit ei rex. Tu ne es ille q̄ euertisti fratrem meum. Cui ap̄ls. Ego illū nō euerti: s̄z p̄uerti. Cui rex. Sicut tu fecisti fratrem meū deū suū relinquere et tuo credere: sic et ego te faciā deū tuū relinquere et meo deo sacrificare. Cui ap̄ls. Ego deum quē colebat frater tuus: ligauit: et ligatū ostēdi. et vt si mulacrū frāgeret coegi. Si sic poteris facere

deo meo: poteris me ad simulacrum puore. **S**icut
ego vos tuos p̄minuā 7 tu crede do meo. **H**ec
illo dicente nūciat r̄gi q̄ de^o su^o baldach cecidit
set. 7 p̄minu^o fuisse. **Q**uod rex audiens purpuram
scidit q̄ idut^o erat. 7 ap̄lm fustib^o cedi iussit. 7 ce-
sū viū excoziari mādauit. **X**p̄iani at^o corp^o ei^o
tulit 7 honofice sepelieft. **R**ex at^o astrages 7
tēploz p̄ntifices. xxx. die i tēplo a tem oib^o arre-
pti: mortui sūt. **R**ex at^o polim^o i ep̄m ordiat. 7. xx.
ānis officū ep̄at^o laudabil^o r̄plēs. plen^o v̄tuti-
bi pace q̄eunt. **D**e genē sue palliōis diūsa
opio ē. **N**ā b̄s trocheus dic^o q̄ crucifix^o ē. **A**it
ei sic bartholome^o indis p̄dicauit. q̄ 7 euāgelū
fm mathcū i p̄pua eoz ligua eis f̄didit. **D**ormi-
uitq^o i albana ciuitate magne armenie. crucifix^o
teor: sū caput b̄ns. **B**̄s at^o theodorus dic^o q̄ fu-
it excoziat^o. **I**n mltis at^o libris legi q̄ tm̄ fuit de-
collat^o. **H**ec at^o p̄rietat^o t̄r solui p̄t. vt dicat q̄
p̄mo crucifix^o fuit. deinde an̄q^o morēf^o de cruce
fuit deposit^o 7 ob maiorē cruciatū fuit excozi-
tus. **P**ostremo capite trūcatus. **A**nno d̄ni
cccxxj. saraceni malicia inadētes lipantanā in-
sulā. vbi corpus sc̄ti bartholomei q̄escebat. va-
stauerūt. ac eius sepulch^o p̄frigētes ossa e^o dispse-
rūt. **N**ā ad hāc insulā corpus e^o talr d̄ india ad-
uēisse p̄hibet. **L**ū ei pagani. p̄p̄ signoz frequēti-
az viderēt corp^o e^o p̄lmū venerari. indigēti locu-
lo plūbeo positū i maē p̄cipitauerūt. qd̄ d̄mo nu-
tu ad insulā p̄dictā teneit. **L**ū iḡ saraceni eius
ossa disp̄sissent. illis recedentib^o apparuit ap̄lus
cuidaz mōcho dicēs. surge 7 collige ossa mea q̄
disperfa sūt. **L**ui ille. **Q**uā rōe ossa tua colligere
aut aliquē tibi honozē exhibē debem^o. cuz nos
telerū p̄miseris. nec auxiliū nob̄ impēderis. **L**ui
ille. **P**er mltū t̄pis meis meritis d̄ns p̄plo huic
pep̄at. **S**z eoz numis p̄ctis inualescētib^o. 7 vsq^o
ad celū clamātib^o: iā p̄ eis n̄ potui veniā obtinē
Sz cū mōchus dicēt. quō inē tot alioz ossa sua
q̄nq^o inēie possi: ait. **N**octe ad ea colligēda ibil
7 ea q̄ vt ignē splēdētia videns. p̄tin^o h̄ lenab.
Qui oia (vt dixerat) inēiens ap̄li ossa leuauit.
7 sup̄ q̄ndā nauē p̄scēdēs: b̄nū entū q̄ ē metro-
polis apulie ea trāstulit. **Q**uē at^o d̄i q̄ sint rome-
licz benenētani se ad huc illd̄ corp^o h̄ie affirmēt
Lū q̄dā mlier vas plenū oleo attuliss^o vt i lā-
padē b̄ti bartholomei ponēt. **Q**uātūcūq^o vas
sup̄ lāpadē inclinaret nil ex eo exire valebat. cū
tū digitos i vas mittēt 7 oleū liq̄dū oīno pal-
parēt. **L**ū q̄dā exclamauit. **H**uro q̄ ap̄lo ac-
ceptū nō est. vt h̄ oleū i suā lampadē ifundat. q̄
propter i aliā lāpadē infuderēt 7 p̄tinus oleum
emanauit. **L**ū impator federicus b̄nūctū de-
struēt 7 omnes eccl̄as q̄ ibidem erant dirui mā-
dasset. ciuitatem totā ad aliū locum trāsterrē i-

tendens vir quidam quosdam viros albatos 7
fulgētes inuenit. qui adinnicem loqui 7 inter se
aliqua tractare videbantur. **Q**ui cum vehemē-
ter admirās q̄ nā essent in̄rogasset. vn^o eoz re-
spondit. **I**ste est bartholome^o ap̄ls cuz ceteris
lāctis quoz in hac v̄be eccl̄ie habebāt. **Q**ui i-
simul p̄uenerunt. vt inter se in̄q̄rerent 7 tracta-
rent quali pena esset ille plectendus q̄ eos d̄ ba-
bitaclis suis eiecit. 7 iam inter eos inuiolabili sē-
tentia est firmatum. vt ille sine mora ad iudiciū
dei accedat. 7 de his omib^o in eius iudicio r̄si-
tus. **P**ost modicū t̄p̄us dictus imperator
miserabiliter vitam finiuit. **L**eg^o in q̄dam li-
bro de miraculis sanctorū q̄ q̄dam mag^o felix
sancti bartholomei oī anno solēn^o celebrabat
cui p̄dicanti in specie cuiusdā puelle dyabolus
admodū speciose apparuit. quā iuectis i eā ocu-
lis. ad p̄adiū inuitauit. **Q**ui dū i mensa cōsiste-
rent illa in amozoz suū multū eū allicē nitebatur
beatus bartholome^o i specie pegrini p̄ foribus
affuit. 7 vt amore sc̄ti bartholomei itroducēt:
obnixius flagitauit. **Q**ua dissuadēte pais mit-
tit. sed ille hūc accipe r̄cusauit. **R**ogauit tū ma-
gistrū p̄ nūciū vt sibi dicēt qd̄ magis i boie p̄-
p̄riū esse putaret. **L**ui cū ille dicēt. n̄sibile. puel-
la r̄ndit. immo p̄ctm. cū q̄ h̄o p̄cipit. nascit atq^o
viuit. **L**ui bartholomeus r̄ndit. q̄ ille bene in-
tulit. h̄ mulier. p̄fundius indagauit. **S**ecūdo di-
ctus peregrinus magistro milit^o vt sibi diceret
quis locus vnus pedis esset vbi deus in terra
maiora miracula ostendisset. **L**ui cum ille dice-
ret. locus crucis in quo deus mirabilia operat^o
est. **I**lla ait. immo caput hominis in quo quasi
minor mundus existit. **A**trorūq^o sententiam
apostolus approbauit. **T**ercio inquisiuit quan-
ta distantia esset a summo celi vsq^o ad p̄fundū
inferni. **L**ui cum magister se nescire diceret: illa
ait. **N**odo video q̄ precipitor. **S**ed ego h̄ no-
ui. quia de altero ad alterum decidi. 7 oportz q̄
hoc tibi ostendam. **T**unc dyabolus cum mag^o
ciulatu se in abyssum p̄cipitauit. **E**t dum que-
rerent peregrinū. minime inuenerunt. **S**ile h̄o
leg^o de beato andrea. **B**eatus autez ambro-
sius in p̄fatōne quā facit de illo ap̄lo ei^o legēdā
abbreviās ita dic. **D**isciplis x̄pe tuis vnica di-
uinitate p̄dicātib^o p̄sonalē trinitatē. tuā mūdo
mirabil^o diḡt^o es oīdē maiestātē. **I**nt^o q̄s b̄ti-
simum bartholomeū mag^o v̄tutū prerogatiua
colendum. benigna tui p̄spectio ad populū
dixit longinquum. quod licet penitus huma-
na conuersatione remotum. tibi tamen predica-
tionis augmento meruit consignare vicinum.
O quantis preconijs apostolum mirabilem ce-
lebādum. cui dū ad seminandum fidē. p̄rimoni

corda n̄ sufficerēt p̄loꝝ. allat̄ q̄i vestigys exte-
 mos t̄ray fines penetr̄uit indoꝝ. cū lāguētū inu-
 mera catua tēplū igress̄ demoniācū effecit ilico
 vt nullū cultorū demō p̄bēt n̄sū. O q̄mira x̄
 tutū ip̄i? i signia. dū hūana voce x̄bo sonātē. s̄
 se adūsariū solo iussu lacerat̄ diuissime vir̄ r̄d
 didit mutū. Reginā dyabolica p̄ragiōe lunati-
 cā libanit. puellā solutisq̄ nexib̄ p̄i rep̄ntauit
 sanissimā. O q̄s blime sc̄ritat̄ e? miraculū dum
 antiquū hūanū gener̄ inimicū suū fecit nihilū re-
 digē silacriū. O q̄s digne exercitui numerād? ce-
 lesti e? (vt miraculis fidē p̄modaret certissimam)
 angelus apparuit supra delaps̄ ab aula. Is igit̄
 cathenatū demōne cūct̄ ondēs deformē saluti-
 ferā saxo d̄nicā imp̄sserat cruce. Rex igit̄ q̄q̄ sil
 baptizāt̄ cū gēte v̄biū q̄. xij. accole te deū piez
 corpe sequit̄ 7 mēte. Ad extremū x̄o tēplorū
 delatu p̄tificū neophiti polimij si ty. an? b̄tūz
 aplm̄ oimode i fide p̄stātē: celi atq̄ exconiatūz
 acerrimā fec̄ suscipe mortē. Qui t̄ate mort̄i vi-
 ril̄ p̄ferēdo discrimē: gliosi certam̄s ad celeste
 gaudiū sp̄ortauit triūp̄hū. B̄s at̄ theodo-
 r̄ abbas et doctor̄ p̄cipu? de h̄ ap̄lo int̄ cet̄a sic
 ait. Ap̄ls di bartholome? p̄mū i liconia p̄di-
 cauit. Postmodū i india. ad vltimū i albāo vrbe
 .s. maioris armenie vbi p̄mū exconiat? tādē ca-
 pite p̄lex? ibidē sepult? ē. Q̄ dū ad p̄dicandūz
 mttēt̄ a d̄no (vt opinor) audiuit. Uade disci-
 pul? me? ad p̄dicandūz meā eri ad pugnam. ca-
 par esto piculoꝝ. Ego p̄mū op? p̄sumani. p̄m?
 test̄ fact? vos qd̄ necessariū ē implete. Imitare
 inḡm tuū emulāe d̄nz tuū. sāguis sāguib̄ po-
 ne: carnib̄ carnē ēde. q̄q̄ p̄ te pass̄ sustinui pa-
 re. Arma sint tibi benignitas i sudorib̄. mā lue-
 tudo int̄ maleficos. patiētia i his q̄ peūt. Nō re-
 futauit ap̄ls: s̄ vt famul? fidel̄ d̄nico acq̄escens
 p̄cepto p̄git̄ gaudens tāq̄ lux m̄di vt tenebro-
 sos illuaret. tāq̄ sal t̄re vt gētes insipidas salit̄z.
 tāq̄ agricola vt sp̄ialē culturā p̄ficēt. Petrus
 q̄z ap̄ls d̄cz natiōes. s̄ bartholome? p̄sc̄nter
 parā uestigat. Petr? opat̄ p̄digia maḡ. s̄ bar-
 tholome? facit mirabilia valida. Petr? capite
 deo: sū crucifigit̄. bartholome? postq̄ viu? ex-
 coniat? ē capite plectit̄: Ad q̄t̄ valz petr? cape-
 scēda miseria. ad tot bartholome? suffic̄ pene-
 trāda. eq̄st̄ fecūdat eccl̄iā eq̄ lace hūit 7 cet̄a di-
 uia charismata. H̄ic ex d̄no duodecarij numēo
 medi? ex v̄q̄z p̄te sonū d̄ine smociatōis dat sic
 i cithara armoniā. Dē sap̄ly vniuersitatē sibi di-
 sp̄nētēs. p̄tores r̄gū r̄gū p̄stituti s̄. huic at̄ ē sor̄
 7 portō armenie loc? q̄ ē ab emilath vsq̄ ad ga-
 baath distributa. Is vid̄ eū ligue aratro rōna-
 bilia rura sulcātē. fidei x̄bū i p̄fido cordis r̄cō-
 tētē. padisū 7 vineas d̄ni plātātē. singlis passio

nū r̄media medicālr̄ iserētē. spinas n̄ itelligibi-
 les euellētē. siluas ip̄ietat̄ secae. sepes doct̄icas
 circūponē. Sz eq̄les mercedes creatorū obtule-
 rūt. vtiq̄z p̄ honore i honozātā. p̄ b̄ndictōe ma-
 ledictōz. p̄ m̄ienb̄ p̄eas. p̄ r̄q̄elibili vita ama-
 nissimā mortē. Nā postq̄z itolerabilia tormenta
 sb̄it: ab eis decoriat? i morē soll̄ fuit. Recp? q̄z
 miguit ab h̄ m̄do. neglexit occisores s̄ iuitabat
 miracul? p̄ditos 7 p̄digys admittebat adūsos.
 s̄ bestiale mētē nil erat qd̄ p̄pescēt. nil qd̄ a ma-
 lo r̄t̄bēt. Quid d̄cētō faciūt. Insaniūt p̄ illō sa-
 crū corp? . H̄espūit egroti mētētē. orbi manu-
 ducētē. ceci ductorē. naufragi gubernatorē. mor-
 tui viuificatorē. Et h̄ q̄mō. Projiciūt nāq̄ i pe-
 lag? corp? sc̄m̄. Nota ē igit̄ cū ip̄etu d̄ r̄giōib̄
 armenie arca cū q̄tuor alioꝝ martiz arc̄ q̄ silicē
 dū siḡ oparet̄. cū ea fuerat i man̄ pietē. 7 tān̄
 spacū mar̄ q̄tuor his p̄cedētib̄. 7 tāq̄ m̄ltis
 obsequz qd̄ amō ap̄lo faciētib̄. venit i p̄tes si-
 cilie i sulā q̄ lipar̄ nūcupat̄. sic ep̄o hostiēsi q̄ tē
 p̄ns erat. r̄uelatū fuit. Ueit ad paup̄culaz the-
 zaur? ditissim? . Ueit ad iḡbile p̄ciola margari-
 ta. Ueit ad mestā splēdidissimū lumiare. Alijs
 igit̄ q̄tuor ad diuisas t̄ras eūtib̄. sc̄m̄ aplm̄ i di-
 cta ilula r̄liq̄rūt. Ete p̄dictos q̄tuor martires
 ap̄ls r̄liq̄ns r̄troisū vnū. s̄. papinū i ciuitatē sici-
 lie milas. Aliū x̄o lucianū noie messinā trāsmi-
 sit. Reliq̄s x̄o duos i calabritidē t̄ram direxit.
 Gregoriū qd̄ i ciuitatē colūnā. Achaciū at̄ i ci-
 uitatē q̄ chale vōf. q̄ vsq̄z hodie suffragys suis
 splēdēt. Suscept? ē igit̄ ap̄ls cū m̄ltis hymnis.
 laudib̄ 7 cadel. 7 tēplū sibi magnifice fabricat̄.
 Mōs at̄ vulcan? ilule p̄tign? . cū hitatorib̄ cēt
 nociū? eo q̄ ignē emittebat. q̄ i p̄stadia. vij. se-
 uislr̄ elōgauit circa mare suspel? . ita vt vsq̄z ho-
 die appareat v̄tētib̄ q̄i figuratō fugiēt̄ ignis.
 Rē igit̄ aue o b̄tē b̄tōꝝ ter b̄tē bartholomee. q̄
 es d̄ine l̄nc̄ splēdor. sc̄te eccl̄ie piscator̄ rōnabili-
 us pisciū. piture capture dulc̄. fruct? viuū pal-
 mit̄. vulnēator dyaboli. m̄dum suo latrociniō
 vulnerāt̄. Gaudeas sol orb̄ t̄re cūcta illuans.
 os di ligua ignita sapiētiā. p̄mēs. fōs igit̄ sāitātē
 emanās. q̄ mare mirabilib̄ gressib̄ sc̄tificasti. q̄
 t̄rā purpureā tuo cruore fecisti. q̄ celos p̄measti
 vbi i medio d̄ine aciei r̄fulges. i splēdore immar-
 cessibil̄ gl̄ie splēdes. i exultatōe iocūditat̄. ilatig-
 bil̄ gaudes. s̄ theodorus.

Augustinus hoc

nomē sortit? ē. v̄l. pp̄t̄ excellētā dig-
 tatis. v̄l. pp̄t̄ feruorē dilectōis. v̄l. pp̄t̄ et̄himolo-
 giā nois. p̄drop̄t̄ excellētā diḡtatis. quoniā si-
 cut imperator̄ august? p̄cellēbat oēs r̄ges. sic et

iste excellit oēs doctores. fm q̄ dicit r̄migi. An
 alij doctores p̄p̄at stell. Dan. xij. Qui ad iusti-
 ciā eruduit. mltos fulgebūt q̄li stelle i p̄petuas
 eternitates. Hic at p̄p̄at soli sic p̄t̄ i epla q̄ de
 eo cātar. Qm̄ sic sol r̄m̄lgēs sic ipe r̄fuit i tem-
 plo di. Scōo p̄p̄t feruō. ē dilectōis. qm̄ sic mē-
 lis august⁹ vald̄ fernet estu calous. sic ipe val-
 de icaluit igne d̄ni amous. An ipe i libro p̄fes-
 sionū d̄ se dicit. Sagittaueras tu cor meū chari-
 tate tua zc. Itē ibid. Aliq̄n̄ itromittit me i effe-
 ctū mltū iulitātū itrozus. nescio ad quā dulce-
 dinē q̄ si p̄ficiat i me nescio qd̄ erit. vnus scio q̄
 vita ista n̄ erit. Tercō p̄p̄t ethiologiā nois. D̄
 ei augustin⁹ ab angeo. 7 astin qd̄ est citas. 7 ana
 qd̄ ē iursū. In augustin⁹ q̄i angēs iupnā citatē
 An̄ d̄ eo cātar. Qui p̄ualuit āplificāe citatem
 zc. De q̄ citate ipe dicit i li. xj. d̄ a. di. Inest citati
 di 7 origo 7 iformatō 7 b̄tudo: qm̄ si q̄rat vñ
 sit: de⁹ eā p̄didit. si vñ sapiēs: a dō illūiat. si vñ d̄
 felix: dō frui t̄. Ibi s̄tēs modificat. p̄tē plās illu-
 strat. liberēs iocūdat. Videt 7 amat. In et̄nita-
 te di vigz. In x̄itate di lucz. In boitate di gau-
 det. Al̄ (vt dicit̄ glosario) augustin⁹ d̄ magnifi-
 cus. felix. p̄clar⁹. Fuit ei magnificus i vita. p̄cla-
 r⁹ i doctria. felix i glia. L⁹ vitā p̄p̄lauit possido-
 nius calamēsis eps. vt dicit̄ cassiodor⁹ i libro de
 viris illustribz.

Augustin⁹ doctor

egregi⁹ i puincia aphyricana citate
 cartaginēsi or⁹. ex hōest̄ pentibz
 valde. s. p̄e patricio. m̄re monica genit⁹. In li-
 beralibz artibz sufficiēter edoct⁹. fuit ardo vt lū-
 m⁹ p̄hs 7 r̄betor luculētissim⁹ h̄iet. Naz libros
 aristotel⁹ 7 oēs libros libealū artū q̄scūqz legē
 potuit p̄ se didicit 7 itellerit. sic i li. p̄fess. testat̄
 dicēs. Dēs libros artū q̄s liberales vocāt. tē ne-
 q̄ssim⁹ malaz cupiditātū fuis p̄ meip̄m legi. et
 intellexi q̄scūqz legē potui. Itē reodē. Quicqd̄
 ē d̄ arte loq̄ndi 7 d̄ d̄slerēdi q̄cqd̄ d̄ dimēsiōibz
 figuraz. 7 d̄ musicis. 7 d̄ numeris. sine maḡ diffi-
 cultate n̄llo hōim̄ fēdēte itelleri. Scis tu d̄ne de-
 us me⁹. qz celeritas intelligēdi 7 d̄scēdi acumē-
 donū tuū ē. Sz n̄ inde sacrificā tibi. Verū qz
 scia sine charitate n̄ edificat s̄ iflat i erroiē mani-
 cheoz q̄ x̄pm̄ s̄atallitū fuisse affirmant. 7 carnis
 resurrectōez negāt. icidit. 7 i eo p̄ ānos. ix. dum
 adhuc adolescēs eēt. p̄māsit. Ad has et̄ nngas
 adductus ē. vt arborē sic p̄lozare dicēt. cum ab
 ea foliū v̄ sic⁹ tollēt. Cū igit̄ eēt annoz. xix. 7 q̄n-
 dā libz cuiusdā p̄biū q̄ vaitas m̄di p̄tēnenda 7
 p̄bia appetēda dicebat: p̄legēt. ex h̄ q̄dem liber
 plimū placuit. Sz qz nomē ih̄u x̄pi qd̄ a m̄re bi-
 berat 7 ibi n̄ erat: dolere cepit. D̄ h̄o e⁹ pli-

mū flebat 7 ip̄z ad vnitatē fidei r̄ducere satage-
 bat. Quadā igit̄ vice (vt legi i libro p̄fessionū)
 ipsa vidit se stare in qdā linea lignea. licz tristē.
 7 qdā ei iuueis astitit. 7 cāz tāte tristitiae req̄siuit
 Que cū dicit̄ p̄ditōez filij mei deploro. Ille n̄
 dit. Esto secura. qz vbi tu ibi ille. Et ecce conti-
 nuo filiū suū in se stare vidit. Hoc cū angustino
 retulisset: ille ait. Falleris m̄ fallens. nec sic ti-
 bi dictū ē. Sz vbi ego ibi tu. Ecōē illa dicebat.
 P̄d̄ fili m̄bi dictū ē. vbi ille ibi tu: s̄ vbi tu ibi il-
 le. Rogabat igit̄ sedula m̄ q̄i oportuna q̄ndam
 ep̄m (sic eodē libro p̄fessionū aug. testat̄) vt p̄
 filio suo int̄cedē diḡret. Qui tāta qd̄ ammō in
 portunitate deuicit. p̄phica voce r̄ndit. vade se-
 cura. qz ip̄osibile ē vt fili⁹ tātaz lacrimaz p̄ear.

Cū at ap̄d cartaginē mltis ānis rhetoricā
 docuisset. occulte m̄re nesciēte romā v̄it. 7 ibid̄
 mltos discipulos p̄gregauit. Cum ei m̄ v̄sqz ad
 portā eū secuta fuisset vt aut eū retrahēt aut se-
 cū iret. ipe eā decipiēs nocte latēte r̄cessit. Quē
 illa mane p̄siderās aures di clamoribz impleat.
 Quolibet autē die mane 7 vespe ad ecclā ibat
 7 p̄ filio orabat. H̄is t̄p̄ibz mediolanenses a sy-
 macho p̄fecto romanoz petier̄t sibi doctores in
 rhetorica testari p̄sulabat tē ibi vir di ambro-
 sius. 7 ad p̄ces mediolanēsū illuc mittit̄ augu-
 stin⁹. D̄ at e⁹ q̄scē n̄ valēs. cū mltā difficulta-
 te ad eū v̄it. 7 ip̄m iā nec vere maicheū nec vere
 catholicū r̄ppit. Lepit at̄ aug⁹. b̄to ambro. ad-
 herē 7 ei⁹ p̄dicatōez frequēt̄ audire. Erat at̄ val-
 de in p̄dicatōe suspēsus ne qd̄ p̄ ip̄z maicheo-
 rū heresim v̄l p̄ ip̄a dicit̄. Quadā ei vice p̄ illū
 erroiē ambrosius diuiti⁹ disputauit. 7 ip̄m ap̄t̄
 rōibz 7 auctoritatibz cōfutat̄. ita vt error ille a
 corde augustini penit⁹ pellēt. Quid at̄ post
 h̄ sibi p̄tulerit ipe i libro p̄fessionū narrat dicēs.
 Cū te p̄mū p̄gnoui. r̄uerberasti i firmitatē aspe-
 ctus mei. radiās i me v̄ebem̄ter 7 p̄tremui amo-
 re 7 honore iueni me lōge eē a te i regiōe dissili-
 tudinis tāqz audirē vocē tuā d̄ excelso. ab̄ suz
 ḡndiū. cresce 7 māducabis me. nec tu me muta-
 bis i te sic cibū carnis tue. s̄ tu mutaberis in me.

Cū at̄ (sic ibidē refert) via x̄pi sibi placēt̄ h̄ p̄
 ip̄z āgustā adhuc ire pigēt: imisit d̄ns i mentē
 e⁹ vt ad simplicianū i q̄ lucebat grā d̄ina p̄gēt.
 vt sibi est⁹ suos secū p̄ferēt̄. p̄ferz. q̄s estz ap̄t̄
 mod⁹ v̄inēdi ad ābulādū i via di i q̄ ali⁹ sic. ali⁹
 sicibat. Displicebat ei ei q̄cqd̄ agebat i seclō p̄
 dulcedine di 7 decore dom⁹ e⁹ quā dilexit. Sim-
 plician⁹ at̄ cepit eū hortari 7 dicere q̄ puenit̄
 puelle in ecclā d̄ni deo h̄uit tu nō poteris. qd̄
 isti 7 iste an̄ h̄o iste 7 isti i seip̄is p̄nt 7 n̄ i do suo
 Quid i te stas 7 n̄ stas. p̄ice te i cū 7 excipiet te
 7 saluabit te. In̄ hoz colloq̄a mēoria victo-

rini in mediū venit. An ex hilaratus simpliciānus
 narrat q̄r idē ad huc gētil' ob sui sapiētiā romē
 (q̄d maxim' tē erat) statua i foro meruiss'. 7 q̄r
 se sepi' xpianū dicebat. Cui cū simpliciān' dice
 ret. Nō credo nisi te i eccl'ia videro. Ille iocādo
 dicebat. Nūq̄d pietes faciūt hoies xpianū. Tā
 tēz dū ad eccl'ia veisset 7 ei tāq̄ verecundo occul
 te liber vbi erat sim. bolus fidei ad legēdū 7 p̄nū
 ciādū vt tūc moris erat dat' fuisse. ille i altuz a
 scēdit. 7 alta voce p̄nūciavit. mirāte roma. gan
 dēte eccl'ia. Dēs at' sbito p̄strepuit victorin' vi
 ctorin'. cito sonuerit 7 cito siluerit. Tē etiā ab a
 p̄brica q̄dā amic' augustini noie pōnian' sup
 uerit 7 vitā 7 miracula ill' magni antony q̄ nup' i
 egypto s̄ p̄stātinio impatore defunctus fuerat
 recitauit. Hoz exēplis aug. rebemēter exarsit.
 ita q̄ sociū iūū alipiū tā vultu q̄ mente turbat'
 inuit. 7 fortit' exclamauit. q̄d patimur. q̄d audi
 mus. Surgūt idocti 7 celū rapiūt. 7 nos cū do
 cturis nr̄is i infernū dmergamur. An q̄ p̄cesserit
 pudet seq̄. 7 n̄ pudet nec saltē seq̄. Et accurrens
 i q̄ndā ortū s̄ q̄dā ficu se. piccit. vt i eodē libro
 p̄fess. p̄memorat. amarissime flēs lamitabiles vo
 ces dabat. quādiu quādiu. cras 7 cras sine mō
 sine paululu. mō n̄ hēbat modū. 7 sine paululu
 p̄dibat i lōginquū. De hac sui tarditate plimū
 p̄q̄rebat sic posit modū i eodē libro scripsit. beu
 mibi q̄ excellis es i excelsis. 7 q̄ p̄fūdus i p̄fū
 dis. 7 nulq̄ recedis 7 vix redim' ad te. Age do
 mie 7 fac. 7 excita 7 inuoca nos. Accēde 7 rape 7
 fragra 7 dulcesce impedimtis oibz sic timebam
 expediri quē admodū ipediri timēdū ē. Sero te
 amari pulcritudo tamantiq̄ 7 t̄nōua. sero te a
 maui intus. eras 7 ego foras. 7 ibi te q̄rebas. 7 in
 ista formosa q̄ fecisti. te formosus iruebā. mecum
 eras. 7 tecum non eram. vōstī. 7 clamaſtī 7 rupa
 ſtī ſurditatē meā. choruſcaſtī. ſplēduiſtī 7 fuga
 ſtī cecitatem meā. fragraſtī 7 duxiſtī ſpiritum 7
 anbelo tibi. Sustauī 7 eſurio 7 ſitio te. tetigiſtī
 me 7 exarſi in pacē tuā. Cū at' amarissime ſteret:
 audiuī vocē dicētes ſibi. Tolle lege. tolle lege.
 Apuit q̄ ſtati codicē apſicū: 7 p̄iectis oculis ad
 p̄mū capitulū. legit. Induimini dñm i h̄m xpm.
 7 ſtati oēs ab eo dubietatis tenebre diffugerūt
 Interi at' tāuehemētissimo dentū dolore toq̄ri
 cepit. vt fere (sic ipē ait) ad credēdā opioez cor
 nelij phi duceret. q̄ ſumimū bonū aie i ſapia. ſū
 mū vo bonū corpis i nullū ſentiēdo dolore po
 ſuerat. Tāuehemēs at' ille dolor fuit q̄ etiā loq̄
 lā amiſit. Quo circa vt i li. p̄fess. ſfert i tabul' ce
 reis ſcripsit. vt oēs p̄ eo oraret. vt dolorē illū dō
 min' mitigaret. Ipe igit' cū alijs genua ſterit. et
 ſbito ſanū ſe ſenſit. Inſinuauit ḡ p̄ ſras ſc̄to
 virio ambroſio ſuū votū. vt monēt q̄d ſibi de li

bris sc̄tis legēdū eēt. q̄ aptior ſiēt fidi xp̄iāe. At
 ipē iuſſit eſanā. p̄pham. eo q̄ euāgelij 7 vōtionis
 gētiū p̄nūciator aptior videat. L' p̄ncipiū cui
 auguſtin' n̄ itelligēt totū aliud t̄ſe eē arbitrans
 diſtulit vt illo ſlegēt. cū i ſc̄p̄turis ſc̄tis magl' ex
 ercitat' eēt. Adueiente vo p̄ſchali tpe au
 guſtin' cū eēt ānoꝝ. xxx. cū filio ſuo a deo dato
 puero vald' igenioſo. quē aug. i ſua adoleſcētia
 dū adhuc gētil' 7 p̄hus eēt: genuerat. necū 7 cū
 alppio amico ſuo meritis m̄ris 7 p̄dicatōe abro
 ſij lacꝝ baptiſma ſuſcepit. Tē ſic fert' ambroſi'
 te deū laudam' iqt. 7 auguſtū te dñz p̄ſitemur
 r̄ndit. 7 ſic tūc ipi duo hūc hymnū alēnati p̄po
 ſuerit. 7 vſq̄ ad finē decātauerit. Sic eē teſtatur
 boroli' i libro ſuo q̄ dī ſpeculū eccl'ie. In aliq̄bo
 at' libris atiq̄s titul' t̄lis p̄ponit. Lāticū ab am
 broſio 7 auguſtino p̄pilatū. Protin' at' i fide
 catholica mirabil' p̄firmat. Spē oēm quā ha
 bebat i ſeclo: dereliquit. 7 ſchol' q̄s regebat abre
 nūciavit. Quanta at' dulcedine diuini amo
 ris extunc ſerueret. ipē in ſ libro p̄ſeſſionū apit
 dicēs. Sagittaueras tu cor meū charitate tua.
 7 geſtabam x̄ba tua trāſſixa in viſceribz. 7 exem
 pla ſuoꝝ tuoꝝ q̄s de nigris lucidos: 7 de mortu
 is viuos feceras p̄geſta in ſinū cogitatōnis mee
 vrebāt. 7 aſſumebāt ḡuez torpore. 7 aſcendēti
 conuallē ploratōnis 7 cantāti cāticū ḡduū. de
 teras ſagittas acutas. 7 carbores vaſtatores.
 nec ſatiabar in illis dies dulcedine mirabili con
 ſiderare altitudinem conſilij diuini ſuper ſalu
 tem generis humani. Quantum ſleui in hym
 nis 7 canticis tuis. ſuaue ſonantis eccl'ie voci
 bus commotus acriter voces ille inſuebāt au
 ribus meis. 7 eliquabatur veritas tua in cor me
 um. 7 currebant lacrimę 7 bene mihi erat cum
 eis. Tunc enim in eccl'ia mediolanenſi bec cā
 tica inſtituta ſunt. Et clamabam clamore alto
 cordis mei. O in idipſum. O in pace. O qui di
 xit idipſum dormias 7 ſomnum capiam. Tu es
 enī in idipſum qui non mutaris 7 in te requies
 obliuiſcens laborum omniam. legebam totum
 p̄ſalmum illū 7 ardebam qui fueram latrator
 amarus et cecus aduerſus litteras de melle ce
 li mellitas. et de lumine tuo luminolas. et ſuper
 ſcripturas huiusmodi taſcebam. chriſte ihe
 ſu adiutor meus q̄ ſuaue mihi ſubito eſt factū
 carere ſuauiatibus nugarum ſuarum. 7 quas
 amittere metus fuerat. iam dimittere gaudi
 um erat. Eijciebas enim eas. a me vera tu et
 ſumma ſuauias. eijciebas et intrabas pro eis
 omni voluptate dulcior. Sed non carni 7 ſan
 guini in omni luce clarior. ſed omni ſecreto in
 terior. omni honore ſublimior: ſed non ſubli
 mibz in ſe. Poſt ſ aſſumptis nebrodio 7 euo

dio 7 mie ad apbica rmeabat. Sz cu cent apd
ostia tyberina: pia m e^o defuncta e. p^o morte
ruerl^o e aug. ad agros pprios. vbi curz bis q sibi
adhebant ieiunijs 7 oronibz deo vacabat. libros
scribebat. 7 doctos docebat. Fama at e^o vbiqz
diffudebat. 7 i oibz libris suis 7 actibz admirabi
lis habebat. Refugiebat at ad aliquam citate acce
de q epo caret ne ipm i pdicto officio ipedin pti
get. Eod tpe apd hyponē erat qda vir mag
ru opū. q angustio misit q si ad eū accedet 7
bū suū ex ore suo audiret: seculo rnuciare posset.
Qd aug. vbi ppit illuc pcut^o iuit. Audiēs at va
len^o hyponē. eps famā e^o. ps plimū rmitētē i ec
clesia sua pibitez ordinauit. nōnllis qdē lacrias
suas supbe inēptātibz. 7 tāqz eū psolātibz 7 di
cētibz. q: 7 loc^o psbiterij (licz ipe maiori dignus
eēt) appropiqret tñ epatu. Qui statim dōsteriū
dicoz instituit 7 cepit viuē fm rglaz a sc̄tis apo
stol psūmā. De e^o dōsterio fere decē epi se cle
cti. Et q: pdict^o eps erat grec^o 7 min^o i latia lin
gua 7 lris doct^o. angustio pfatē rbnit vt d mo
re oriēt al. ecclie corā se i ecclia pdicaret. Un^o curz
mli epi rrogaret. ille d b n curabat. dūmō per
eū fiet qd p se fieri n valebat. Eo tpe fortūatuz
psbiterij maicheū 7 alios hēticos pcpue reba
ptizatos dōatistas 7 maicheos cōiucit. abstulit
7 fugauit. Lepit at valen^o fo: midaē ne sibi au
gust. tollēt. 7 ab alia ciuitate i epm petēt. Nā si
bi aliqn ablat^o fuissz nisi ad locū secretū transire
cūrassz. ita vt iueire mime potuisset. ipē ruit igiē
ab epo cartbaginēsi vt ipē cedēt 7 angustinum
hyponēsi ecclie i epm. pmouēt. Sz cu aug. omi
mode r̄cūlarēt: ppulū tñ 7 coact^o succubuit et
epat^o curā suscepit. Qd i se postea fieri n debu
isse vt suo viuēte epo ordinaret 7 dixit 7 sc̄psit.
ppē p̄cily vniūsal. p̄hibidēz. quā postmodū or
dinat^o didicit. nec qd sibi factū eē voluit. alijs fi
eri voluit. Un^o eē sategit vt i p̄cily epoz cōsti
tuēt vt oia statuta patruz ordiandis debent ab
ordiatouibz itiman. Ipe at d se dixisse postmo
dū legi. i nulla re mihi dñm sentō sic iratū sicqz
b q cū n essez dign^o poni ad remam: posuit me
ad amplustre i apice r̄gimis ecclie. Vestimta e^o
7 calciamta 7 ornamta alia nec nitida nimium
nec abiecta plimū. s̄ ex moderato 7 p̄petēn ha
bitu erāt. Ipe eī d se dixisse legi. fateor d p̄ciosa
veste erubescō. 7 iō cū dat mihi v̄do eā vt q: ve
stis n p̄ eē p̄us. p̄ciū sit p̄mie. Mēsa fruga
li 7 parca sp vs^o ē. 7 iter olēa 7 legumia ppē ifur
mos 7 hospites plerūqz carnes hēbat. In ipsa
at mēsa magi lectōez vs^o disputatōez qz epula
tionē diligebat. 7 p̄ pestē detctōis in ea sic scri
ptū hēbat. Quisqz amat dicē absentū rodere
vitā. Hāc mēsa idignā nouerit eē sibi. Nā 7 ali

qñ cū qdā sibi failianissimi coepi ad detctōez li
guā laxasset adō dure eos rdarguit vt dicēt q
nisi desisterēt aut x̄sus ipos delēt aut a mēsa re
cedēt. Quadā vice cū qsdā suos suos failia
res ad p̄adiū iuitassz vn^o illoz curiosior cetis.
coquā igress^o ē. cū oia frigida r̄ppissz. reuisus ad
augustinū iterrogauit. qd aboz ipe p̄asur^o p̄
familias p̄passz. Cui aug. nequaqs talia eplari
curiosus rndit. Et ego vobiscū velcor. Tria
a bfo abrosio se didicisse ait. P̄mū ē q vroz
cuiqz nūqz petēt. Secūdū q militatē volētez ad
b n p̄medaēt. Tercū q ad p̄uina iuitat^o n̄ r̄et.
Lā p̄mi ē ne illi n̄ se p̄uicant 7 sibi maledicant.
Lā secūdi ē ne militates calūniā exerceāt. 7 i eū
aliq culpā r̄fudāt. Lā tercij ē ne forte tēperantie
modū p̄dat. Tāre at puritatal 7 hūilitatis
fuit. vt ipa eē minima p̄ctā q apd nos mima vel
illa r̄putat^o i libro p̄fessionū dō p̄fiteat. et d eis
corā dō hūilt se accusat. Nā ibidē accusat se de
eo q cū puer eēt iudebat ad pilam dū ad scolas
ire debēt. Itē d eo q nolebat legē vl addiscē cū
a pentibz vl m̄gro vrgēt. Item d eo q fabulas
poetar sic fabulā enee cū adhuc eēt puer: libēl
legebat. 7 didonē moitūū ppē honozem plora
bat. Itē d b q d cellatō pentū vl mēsa aliquid
furabat. vt pueris lu dētibz daret. Itē d eo q in
ludo pueroz fraudulētias victorias exercebat.
Itē d eo q p̄iz d qdā arboze vicia vince sue cū
adhuc eēt anoz. xvj. furat^o fuit. In eodē qz
li. x. ca. xx. accusat se de ipa modica telectatōne
quā aliqn i p̄medēdo sentiebat: dicēs. Sic me
docuisti vt quē admodū medicamta sic alimēta
suptur^o: accedā. Sz dū ad qerē societati exidi
gētie molestia trāleo. i ipo trālitu ihsidat in laq
us p̄cupiscētie ipe eī trālit^o voluptas ē. 7 n̄ ē ali
us q trāscat q trālire cogit necessitas. 7 cū salus
sit rā edēdi 7 bibēdi. adūgit se tāqz p̄disse q pi
culose iocūditat. 7 plerūqz p̄re conat vt e^o cā
fiat qd saluti cā me facē vl dico vl volo. Ebrie
tas lōge ē a me. misereberis ne appropiqt mihi.
Crapla at nōnūqz surrepit. suo tuo miserebe
ris vt lōge fiat a me. 7 qz ē dñe q n rapiat aliqn
tulū extra metas necessitatis. Quisqz ille ē: ma
gnus p̄fecto est. Magnificet nomen tuuz. ego
nō sum. qz hō peccator suz. Hēbat eē se suspe
ctū d olfatu: dicēs. De illecebra odorū nō sa
tago nimis cum absunt nec req̄ro. cum obsūt n̄
respno: patuis eis etiam sp carere mihi illa vide
or 7 forlitan falloz. Nemo em secur^o eē tebz in
ista vita. q tota tētatio noiat. verū q fieri potuit
ex deteriori melior: non fiat ex meliōi detenor.
Itē d de auditu cōfiteat dicēs. Voluptates au
nū tenati me unpleuerant 7 subingauerāt: sed
resoluiisti 7 liberaisti me. Cuz mihi accidit vt me

amplius cant⁹ q̄ res q̄ canit. moueat. penaliter
me peccare p̄fiteor. 7 tuc mallem nō audire can-
tantē. Accusat eē se d̄ visu sic. De eo q̄ aliqui ni-
mis libenter vidit canē currentē. 7 d̄ eo q̄ p̄ agz
calu trāsies venatōez libenter p̄spexit. 7 d̄ eo q̄
domi exns arancas. muscas. suis retibz capiētel
nimis attēte p̄spexit. Jō aē d̄ bis corā d̄no p̄fi-
tet. vt ibidē dic. q̄ aliqui h̄ a bois meditatōibz
uertūt 7 ofoes intrumpūt. Accusat eē se d̄ ap-
petitu laudis 7 motu ianis glie dicēs. Qui lau-
dari ab hoibz vult vitupāte te: n̄ defēdit ab ho-
minibz iudicāte te. nec eripiet d̄nāte te. Lau-
dat hō p̄t aliqd̄ donuz qd̄ dedisti ei. 7 tñ plus
gaudet se laudari q̄ donū. Tētamur bis tētati-
onibz q̄ndie sine cessatōe q̄ndiana fornar n̄ra ē
hūana ligua. verūt n̄ nollē vt v̄l augēt mibi gau-
diuz cuiuslibet boni mei. suffragatō ozis alieni.
S̄ angēt fateor nō solum s̄ vitupatio minuit.
Cōtritiō: aē aliqui laudibz meis cū ea laudāt in
me i quibz mibi ipe displiceo. Al̄ eē bona mio-
ra v̄l leuia. pluris existimāt q̄ existimāda sunt.
Hereticos vir iste sc̄s validissime p̄futebat
Ita vt ip̄i publice in se p̄dicaret p̄c̄m n̄ eē in-
ficē augustini. quē tāq̄ lupū occidēdū eē dice-
bāt. 7 occisōibz oia sua p̄c̄ta a d̄o dimittēda af-
ferebāt. Multas ab eis insidias p̄tulit. ita vt sibi
aliq̄ p̄gētū via insidias ponēt. s̄ di. puidētia iti-
nens errore seductū iueire n̄ possēt. Cū pau-
perū sp̄ memor erat: eis ex his q̄ h̄ie poterat li-
beralit̄ exhibebat. Nā 7 d̄ vasis d̄m̄c̄ p̄t pau-
pes 7 captiuos aliq̄ iubebat frāgi 7 p̄tari 7 in-
digētibz disp̄sari. Domū v̄l agz siue villā nū-
q̄ emē voluit. Multas eē h̄ditates sibi dimis-
sas respuit. eo q̄ mortuoz filijs v̄l p̄pinqs poti-
us ip̄a debere dicebat. In his q̄ in eccl̄ia posside-
bat. intētus amore v̄l illis implicatus n̄ erat. sed
die ac nocte d̄ scripturis 7 rebz diuis cogitabat
Fabricaz q̄ nouaz nūq̄ studiū h̄uit. deuitās i
eis implicatōez sui animi. quē sp̄ liberū h̄ie vole-
bat ab oī molestia corp̄ali. vt libē vacare possēt
p̄tinue meditatōni 7 assidue lectōni. n̄ tñ illa edi-
ficare volētes. phibebat. nisi forte imoderate fi-
eri. p̄spexisset. Laudabat q̄z plimū illos q̄bz
moriēdi desiderū inerat. 7 sup̄ h̄ triū ep̄oz exē-
pla sepius recitabat. Ambrosius autē cū i exte-
mis eēt 7 rogaret vt plongationē vite sibi p̄ci-
bz obtinēt: r̄ndit. Nō sic vixit me pudeat inter
vos viuere. nec moui timeo qm̄ bonū habemus
d̄m̄. Qd̄ n̄sum augustinus mirabilē extolle-
bat. Addebat q̄z d̄ alio ep̄o cui cū diceret eū ec-
clesie mltū necessariū fore. 7 ideo adhuc eū d̄ns
liberaret: ait. Si nūq̄z b̄n̄. si aliq̄n̄ q̄re n̄ mō. De
alio q̄z ep̄o aiebat cyprianū referre. q̄ cū infirmi-
tate graui laboraret adhuc sibi sanitatē restitui

exorabat. Cui iuuenis sp̄ciosus apparens cum
indignatione infremuit. 7 ait. pati timetis. exire
non vultis. quid faciam vobis.

Feminarum nullam vnq̄ nec etiam germa-
nam sororem aut fratris sui filias q̄ deo pariter
seruiebant secum habitare permisit. Dicebat ei
q̄ 7 si d̄ sorore vel nepotibz nulla mali posset ori-
n̄ suspitio. tñ q̄ tales p̄sone sine alijs sibi neces-
sarijs esse non possent. 7 ad eas eē alie aduenta-
rent. ex illis possent infirmiores aut humanis tē-
tationibz p̄moueri. aut certe malis hominū su-
spitionibz infamari. Quq̄z cū muliere solus loq̄
volebat nisi secretū aliqd̄ interesset. Cōsanguine-
is sic benefecit n̄ vt diuitias habent: s̄ vt aut nō
aut minus egerēt. Raro. p̄ aliq̄ aut lris aut ver-
bis intercedere volebat. recolēs quendā p̄bum
p̄templatōe fame amicis n̄ mltā p̄stitisse. 7 sepe
dicebat plerūq̄z p̄c̄as q̄ petir: p̄mit. Cū aē id fa-
ciebat sic stilū temperabat vt onerosus n̄ esset s̄
mereret v̄banitate dictaminis exaudiri. Vo-
lebat potius int̄ ignotos q̄z int̄ amicos causas
audire dicēs. q̄z int̄ illos poterat libere iniquuz
p̄gnoscerē 7 vnū ex his amicū eēt factur⁹. p̄ q̄. s̄.
iusticia mediāte sn̄ia darz. ex amicis x̄o eēt vnū
p̄dituras. s̄. q̄z p̄ferret sn̄iaz.

A multis eccl̄ijs imitabatur 7 ibi x̄bū domi-
ni p̄dicabat. 7 mltos ab errore p̄tebat. Aliq̄n̄
a. p̄posito digressionē facē p̄suerat i p̄dicatōe
7 tuc dicebat deū h̄ ad p̄fectū salutis alie⁹ ordi-
nasse. sicut i quodā manicheoz negociatore pa-
tuit q̄ in predicatōne quadaz augustini vbi ipe
digressionem faciens p̄ hunc errorem p̄dicauit
rat p̄uersus fuit.

Eo tempore dū gothi romam cepissent ydo-
latre 7 infideles xp̄ianis plurimum insultabant
propter quod Augustinus librum de ciuitate
dei composuit. in quo iustos in hac vita debere
premi. impios autem florere ostendit. vbi d̄ du-
plici ciuitate scilicet Hierusalem 7 Babilone
et earum regibus ait. quia rex Hierusalem x̄i
stus. rex Babilonis dyabolus. Quas duas ci-
uitates vt ibidem dicit duo amores sibi fabri-
cant. quia ciuitatem dyaboli cōstruxit amor sui
crescens vsq̄z ad contemptum dei. Ciuitatem
dei amor dei. crescens vsq̄z ad contemptum sui.

In diebus autem eius. anno scilicet domini
.cccxl. Bandali totam Aphuce prouinciam
occupauerunt. vastantes omnia nec parcentes
sexui. ordini vel etati. Post hoc autem ad by-
ponensem ciuitatem peruenerunt. 7 ipsam ma-
nu valida obsederūt. Sub hac tribulatione au-
gustinus pre ceteris sue senectutis amarissimaz
7 lugubrez duxit vitam. fueruntq̄z sibi lacricē⁹

panes die ac nocte. cum alios videt occisos alios
effugatos. ecclesias sacerdotibus viduatas. civitates
cum accolis dissipatas. Inter tot tamen mala cuiusdam
sapietis sententia se solabatur dicens. Non erit ma-
gnum magnus putas. quod cadunt ligna vel lapides et
morum mortales. Conuocatis autem fratribus dixit eis.
Ecce rogavi dominum ut aut nos ab his periculis eru-
at. aut patientiam tribuat. aut me de hac vita susci-
piat. ne tot calamitates videam percellar. et ecce ter-
cium quod petiuit. obtinuit. et tertio obsidionis mense
februarius laborans lecto decubuit. Intellegens autem
dissolutores sui corporis imminere septem psalmos prius
sibi scribi fecit. ipsosque in loco per parietem posuit
lecto decubans legebat. et vberti ac iugiter lacrimas
fudebat. et ut deo vacaret liberi et in interitum a
nullo impediri possent. annis x. dies sui exitus nullum ad se in-
gredi precepit. nisi vel cum medicis ingredere vel cum
sibi refectio portaret. Quidam autem eger ad eum
venit. et ut sibi manum imponeret et ab infirmitate cu-
raret. ipsum instanter rogauit. Cui augustinus respondit. Quid
est tibi fili quod loquaris. putas quod si tale quod facere posses.
mihi bispum non perferre. alle at instabat asserens sibi in
visitatione preceptum esse. ut ad eum accederet et sanitatem reci-
peret. Videns autem fidei eius pro ipso orauit. et sanitatem re-
cepit. Energumios multos curauit. et plura alia mi-
racula fecit. In li. xxi. de civitate dei duo miracula
de se tanquam de quodam alio refert. dicens. Apud hypo-
nensem quandam virginem scio. quae cum se oleo punxisset. et
illa a demone vexata fuisset. cum pro illa orans presbiter
lacrimas suas stillauerat. mox a demone fuisse san-
natam. In eo. et li. sic ait. Scio et episcopum seipsum pro adole-
scente. quem non vidit orasse. illiusque ilico demone carnis-
se. Nullum autem dubium vestrum. quod de se loquatur. sed humilitatis
causa seipsum noluit nominari. In eo. quod li. de ci. sic
ait. quod cum quidam infirmus incidit debet. et de morte eius
ob incisionem plurimum timet. cum infirmus multis lacri-
mis deum exoraret. cum eo et pro eo augustinus orauit. et sine
incisione aliquam integram sanitatem recepit. Denique dis-
soluti corporis appropriatas. sed memoriale docu-
it. nullum videlicet horum quantum excellens meriti
sine possessione et eukantia debet transire. Ad extre-
mam autem horam veniens. membris omnibus sui corporis inco-
lumis integro aspectu atque auditu. anno etatis sue
lxxviij. episcopatus vero. xl. coram positus fratribus et orantibus mi-
grauit ad dominum. Testamentum nullum fecit. quod vestrum faceret
pauper non habuit. Floruit circa annum domini. cccc.

Itaque augustinus. sapientie lumine perspicacissimus. propugnaculum
veritatis et fidei monimentum. omnes ecclesie doctores. tanta
ingenio quam scientia vixit incomparabiliter flores tanta exem-
plis virtutum quam affluetia doctrinarum. Quam et beatus re-
migi hieronimus et quidam alios doctores memo-
ras sic commendat. Hos omnes augustinus ingenio et scientia sua
vixit. Quod hie hieronimus. sex milia volumina origenis se
legisse fateatur. ille tamen tanta scripsit. ut non solum die-

bus ac noctibus scribere libros eius quos non possit. sed nec
legere quodam occurrat. Volusianus autem cui augustinus epistolam
scripsit sic de eo dicit. legi dei deest. quicquid augustinus
ingenitum ignorat. Hieronimus quod in quodam epistola scribens
augustino ait. Duobus libellis tuis eruditissimis
et omni eloquentie splendore fulgentibus videre non po-
tui. certe quicquid dici potuit et assumi ingenio et
de scripturarum hauriri fontibus a te positum atque di-
sertum est. Sed quod si reuerentiam tuam parumper patiaris
me tuum laudare ingenium. Hieronimus. et li. de xij. do-
ctoribus sic de eo scribit. Augustinus episcopus volens pro motibus
causis quae agra. et ea quae sunt in motibus radicibus non
consideras. multa celorum spacia terrarumque sitis et aquarum
circum claro fimo pernuat. Denique in quanta eius
reuerentia et dilectione hieronimus habuit. patet in epistolis quas
eidem misit. In una quae sic dicit. Domino sancto ac beatissimo
pape augustino hieronimus. omni quod tempore beati-
tudine tua eo quod te de honore venerat sum. et hi-
tate in te dilexi dominum saluatore. Sed nunc si fieri pre-
cumulo aliquid addim. et plena proplem. ut ad-
que nois tui merito ne vna hora quidem preterire pa-
tiatur. Idem in alia epistola ad eundem. Absit autem ut
quicquam de libris beatitudinis tue attingere audeam
Sufficit enim mihi mea. probare et aliena non carpere.
Gregorius quod in epistola ad Innocentium apud pre-
sentem de eius libris sic ait. De expositis sancti Job vo-
bis transmitti voluimus. vobis studio progaudemus.
Sed si delitioso cupitis pabulo saginam. beatus augustinus
propatnote vestra opuscula legite. ad propatodes illius
similagis. nunc sursum non gratis. Idem quod in registro
sic ait. Legit quod beatus augustinus. nec cum sorore sua ha-
bitare pensit. dicens. Que cum sorore mea sunt so-
rores mee non sunt. Docti sunt viri cautela magna
nobis deus esse instructio. In profatode quod ambrosia-
na sic legit. Magnificencia tua in mortificatione au-
gustini auctoritatis. tua in omnibus operante virtute. ut
nullis promissis blandimento fallacia vir tuo igni-
tus spiritu vinceret. quod cum ita omni genere pietatis
imbueras. ut ipse tibi ara et sacrificium et sacerdos
esset et templum. Beatus igitur pro sper in tercio libro
de vita proleptiua sic de eo dicit. Sanctus augustinus
episcopus. acer ingenio. suavis eloquio. secularis
litterature peritus. In ecclesiasticis laboribus opero-
sus. In quodidianis disputatibus clarus. In omni
sua actione propositus. In quodestibus soluedis acutus.
In quodcedis beaticis circumspectus. In expositone
fidei nostre catholice. In exemplandis scripturis ca-
nonicis cautus. Bern. quod sic de eo scribit. Aug. h
est validissimum malle beaticorum. Sed hie autem cum bar-
bara gens terra illa occupasset. et sancta loca. propha-
narum fideles corpus augustini ceperunt et ipsum in
sardiniam transulerunt. Transactis autem ab eius obitu
annis. cclxxx. circa annum domini septingentesimo deca-
mooctauo tempore Leonis tercij. Liprandus

deuotus Iogobardus rex audiens sardiniam a sara-
 cenis depopulatam. solenes illic nuncios misit: vt
 doctoris sancti reliquias papia deferret. quod magis pro
 dato corpore sancti augustini tulit. et ipsum vix iam
 nauam deportauit. quod deuotus rex audiens. usque ad
 predictam citatem cum magno gaudio eisdem obuiam et re-
 uentem excepit. Cum autem manerem corpus deducere:
 nullo modo loco moueri potuit. donec rex votum
 emisit. quod si se inde duci permittet ibidem in suo nomine
 ecclesiam fabricaret. Cum autem votum fecisset: statim sine dif-
 ficultate inde deductum est. Rex autem quod vouerat imple-
 nit. et ibidem in honore sancti augustini ecclesiam construxit.
 Inter miracula die sequenti. in quadam villa episcopus ter-
 donensis qui de caselle pignit. et eodem modo ibidem in ho-
 nore sancti augustini ecclesiam fabricauit. Insuper villam
 ipsam cum omnibus suis appendicijs concessit huiusmodi ec-
 clesie sancti augustini perpetuo possidendam. Quia
 rex viderat sancto placere vt in suo nomine ecclesia fi-
 eret. vbi cumque per noctem mansisset timens ne in alio loco
 quod vbi desiderabat locum sibi eligeret. in loco vbi de
 nocte cum corpore hospitabat. in honore ipsius ecclesiam
 construebat. sicut cum magno gaudio papiam deducit.
 et in ecclesia sancti petri (quod celum aureum dicitur) honorifice
 collocat. Dolebant quodammodo in beato augustino
 spem de uotum huiusmodi. cum quendam infirmitate quod de fle-
 gma saluum in tybia patet. beatus augustinus. deuote in sui
 adiutorium inuocabat. cui per visum sancti augustinus apparuit.
 et tybiam manu palpans itegre sanauit laetanti. quod ex-
 citat se libatim inuit. et deo et beato augustino gratias reddi-
 dit. Quidam puer cum vicio lapidis premere. et de
 consilio medicorum icidi debet. in pueri morte sibi
 timens periculum beatus augustinus deuote in sui filij infirmitate
 inuocauit. Statimque fusa oratione puer lapide cum vrina
 emisit. et plenam sanitatem recepit. In monasterio quod
 elemosina dicitur: moechus quodammodo in vigilia sancti augu-
 stini in spiritu vidit nubem splendidam celum elapsam. et in
 nubem augustinus sedente. pontificali insignitum. et oculi qui
 duo sol radij totam illam ecclesiam illuminabant. et odor inde
 numquam exalabat. Sanctus quod bernardus dum quidam
 vice in matutinis exiens aliquotulum obdormisset. et de
 quodam tractatu augustini lectorem legentem. vidit quod
 de pulcherrimum inuenit ibi stare. de ore tamen in
 danti ac ipse exibat. quod totam illam ecclesiam videt
 replere. Qui augustinum esse non dubitauit. quod forte do-
 ctore totam ecclesiam irrigauit. Quidam sanctum augu-
 stinum valde diligens: mocho custodi corpus sancti
 augustini. pecuniam magnam dedit. vt sibi sancti augustini
 digitum vnum daret. Si ille accepta pecunia di-
 gitum cuiusdam mortui sericis inolutum sibi tribuit. si-
 mulas esse digitum augustini. Quod ille inuentum acci-
 piens. spiritum deuotissime adorabat. et oculis quod ap-
 ponens crebro pectori asfringebat. Quod fidem de-
 itures digito illo. piecto vnum digitum sancti augusti-
 ni mirabiliter misericorditer sibi dedit. Qui cum re-

patriasset. et multa ibi miracula fierent: fama usque
 papiam delata est. Sed cum predictus moechus assereret
 quod cuiusdam mortui digitus ille esset. sepulchrum ape-
 ruerunt. et vnum deesse de eius digitis inuenit. vnde
 abbas re cognita moechum ab officio deposuit. et
 dire afflixit. Apud burgundiam in monasterio quod
 de fontaneum. erat quodammodo moechus hugo nomine. sancto
 augustino valde deuotus. qui in scriptis mirum de-
 siderio palcebat. que et crebra supplicatioe ro-
 gauerat vt ipsum ex hac luce migret non sineret nisi in
 die sue sacratissime solennitatis. Ipse igitur xv. die
 ante festum eiusdem sic cepit duris febribus estuare. vt
 in vigilia ipsius super humum tanquam moriens po-
 neret. Et ecce plures de coram ac fulgentes viri. a-
 micti albis ecclesiam dicti monasterij processionaliter
 intraverunt. quos sequebatur quidam reuerendus po-
 ntificali insignitus. Quidam autem monachus in
 ecclesia presertens. hoc videns obstupuit. et quod non essent
 vel quod pgeret inquisit. Cui vnum eorum dixit. quod sanctus
 augustinus esset cum suis canonicis. quod ad deuotum
 suum mortem pgeret. vt eius animam ad regnum glorie de-
 portaret. Hec illa reuenda processio ad infir-
 maria ingreditur. vbi cum aliquodiu mansisset. sancta illa
 anima a carne soluta est. quam dulcis amicus et ab ho-
 stium insidijs securam reddidit. et ad celi gaudia intro-
 duxit. Legit quoque quod dicitur augustinus in car-
 ne viueret. et quedam relegeret. ante se transire
 vidit demone librum humeris bauiantem. Qui
 ab eo potius adiuratur. vt que ibi scripta late-
 ant sibi paderet. Qui per facta hominum ibidem esse asse-
 rit scripta. que vnum de quibus collegit. et reposuit. Mox
 quod ei precepit vt si aliquid suorum peccatorum ibi scri-
 ptum retineret. sibi legendum potius manifestet
 Dicit autem loco nihil augustinus in scriptum rep-
 pit. nisi quod quodammodo vice pletozum ex oblivione dimi-
 lit. Precipiensque dyabolo vt suum pestolaret ad-
 uentum. ecclesia est ingressus et pletozum deuote di-
 xit. et solitas orationes pletozum pegerit. Reuersusque
 dixit ei vt predictum locum sibi ostendat iterum relegendum
 Qui cum crebro reuolueret. et tandem locum vacuum reper-
 pisset iratus: dixit. Turpiter me decepisti penitet
 me quod librum meum tibi ostendi. quod peccatum tuum oratio-
 num tuarum virtute celesti. Et his dictis confusus
 euauit.

Cum quidam mulier a quibusdam maliciosis iniurias
 pateret. illa ad beatum augustinum accessit vt super
 eius consilium imploraret. Que cum ipsum studentem
 inuenisset. et eum reuenter salutassit. ille nec ad eam respo-
 dit nec quicquam sibi respondit. Cogitans illa ne forte
 ob numeram sanctitatem in faciem mulieris nol-
 let intendere. propius accessit et negocium dilige-
 ter exposuit. Sed ille nec se ad eam conuertit nec
 rursus aliquod sibi dedit. Ideoque illa cum tristitia
 magna recessit. Altera autem die cum augustinus

celebraret. 7 dicta mulier ineffz. p^o eleuatoz cor-
 poris rapta i spu. vidit se posita an tribunal san-
 ctissime trinitatis. vbi vidit aug. facie iclinata de
 trinitatis glia attentissime 7 sublimissime dispu-
 tate. Factaqz e vox ad ea di. Lu at ad augusti-
 nu iusti. alle sic d trinitatis glia attentissime dispu-
 tabat. 7 io qz ibi fueris penit no aduertit: sed ad
 eu secure redeas. qz 7 eu clemete inuenies: 7 plii
 um salubre repies. Qd cu fecissz. augustin^o eam
 benigne auduit. 7 pliu salubre donauit. Fer-
 tur qz qz du qda vir scs i spu rapt. scs i glo-
 ria piperissz. 7 bfm aug. mime vidissz. queda de
 scs vbi na aug. eet pcorat e. Qui mdit. augu.
 residet i excelsis. vbi disputat de glia excellen-
 tissime trinitatis. Lu qda papias a marchione
 malaspine i carce detenent. ab eis ois pot^o peni-
 te int dicit. vt possz ab eis mag pecunia extorqui
 An pleriqz ia spm exalabat. qda x^o vrinam bi-
 bebant ac qda iuueis int eos q i bfm aug. magna
 deuotoz bebat. ipm i sui adiutoriu innocauit.
 Luc circa noctis mediu scs aug. p dicto adole-
 sceti apparuit. 7 qi manu ei^o dextra apprehedens
 vsqz ad flume gueloni ipm deduxit. ibiqz cu fo-
 lio vitis i aqua madefacto sic ei^o lingua fringera-
 uit. vt q vrinam bibere cupierat. de potu nectaris n
 curaret. Preposit^o cuiusda ecclie i bfm aug.
 magna deuotioem hns. cu p tres anos que infir-
 mitate incurussz. ita vt de lecto surge n valeret. ad-
 uenire solenitate scs augustini. cu iam i vigilia
 ad vespas pulsaret ad rogadu scm aug. de uo-
 ta deuotioe se ptulit. Cui i albis aug. apparer ei-
 dez ter citato pprio noine dixit. Ecce alium. to-
 ties a te rogat. Surge cito 7 celebra mibi offi-
 ciu vesperinu. Qui san^o surgens cunctis supentibz
 eccliaz intuit. 7 officiu deuote pegit. Luz cui-
 da pastoru seuu vlc^o int scaplas ortum eet. adeo
 morbo inualuit vt ia totis eet viribz desitut. qui
 du ad scm aug. pces emittet. eidem aug. i visu ap-
 paruit. 7 sup locu infirmu manu appones pfecte
 eu sanauit. Idem qz vir. pcedete tpe octoz luie e
 puat. Qui cu scm aug. sedule inuocaret. qdam
 die circa meridiu eidem apparuit. 7 oculos manibz
 suis terges pstinu sibi sanitate restituit. Circa
 annu dni octigetesimuduodecim. viri qda que
 infirmi numero plusqz. xl. d germaia 7 gallia roma
 ibat ad limia aploz visitada. Quoz qda scam-
 nis i tra curui se rebetes. alij cu baculis se suste-
 rates. alij puati oclis p^o alios se trabetes. alij co-
 tractas man^o 7 pedes hntes pgebant. Qui mon-
 tes traseutes ad locu q di carbonaria puenerut
 cu at pene ad locu q cana di: puenissent. q tribz
 miliaribz a papia distat. scs aug. pontificali bz in-
 duit. d qda ecclia scs cosme 7 damiani pstru-
 cta exies: eidem apparuit. eosqz salutas q tederet:

requisivit. q cu ei q sedent riddissent: adiecit. Ite
 papiam 7 d cenobio scs petri qd di celu aureum:
 introgate. 7 ibi misericordiaz habebitis qua optatis. q
 cu cu de noie suo introgassent: ait. Ego suz aug.
 qnda hyponesis citatis eps. Statioz ab oculis
 eoz euauit. Illi at papiam pgetes. cu ad dictum
 moasteriu puenissent ceperunt oes voces lenare
 ac vnanimi clamae. scs augustinie adiuna nos.
 Ad qz clamores ciues 7 moachi excitati. ad ta-
 grade spectaculu pfluere. 7 ecce ex neruoz di-
 lensione sanguis multus cepit effluere. ita vt ab in-
 troitu cenobij vsqz ad triba scs aug. tora tra sa-
 guie vt respisa. Lu at ad sepulchru scs aug. venis-
 sent. oes sanitati sut integre restituti. ac i nulla in-
 eoz corpibz lesio extitissz. Lepit extuc fama scs
 aug. crebrescere. 7 multitudo laqueu ad ei^o tumu-
 lu aduetare. Qui oes sanitatis bnificia: reportan-
 tes. sue salutis pignora reliqbant. Factiqz e vt ta-
 ta pdictoz pignoz fuerit multitudo. vt inde to-
 tu oratoriu scs aug. 7 portie pleu eent. ita vt eu-
 di et redeudi impedimetu non modicu generaret.
 Quapropt moachi neitate p pulsi ea inde re-
 moueri fecerit. Notad q cu tria sint q a munda-
 nis hoibz appetunt. s. diuitie. delitie et honores.
 vir iste scs tate pfectonis extitit. q ipse diuitias
 ptepsit. honores respuit. voluptates abhoruit
 Qd ei diuitias ptepsit. ipse reliat i li. soliloquio
 ru: vbi ro interrogat eu di. Diuitias nullas cu-
 pis. Et mdit aug. Hoc qdem nec nuc pmum.
 Na cu. xxx. anos agat. xiiij. iere ani sut ex q ista cu-
 pe desitit. nec aliu di i bis pter necessariu victu co-
 gitauit. Pro: sus vn^o ciceronis liber mibi facile p-
 suasit. nullo mo appetendas ee diuitias. Qd at ho-
 nores respuerit. i eodem li. testat. vbi ro eu interro-
 gat di. Quid honores. Et respodit aug. Fate-
 or eos mo ac pene bis die bz cupere desitit. Volu-
 ptates qz 7 delitias ptepsit et qstu ad pcubituz
 et qstu ad gustu. Qtu ad pmu interrogat euz ro
 dices i eodem li. Quid vxor. none te delectat pul-
 cra. pudica. mougerata. diues. pferim si certus
 sis nihil ex ea te moleste ee passuru. Et mdit au-
 gusti. Quatuilibz velis ea depigere atqz cumu-
 lare bonis oibz nil m ta fugiedu qz pcubituz esse
 decreui. Cui ro. No ego qro qd decreueris: sed
 vtru ad hallicenis. Et mdz aug. Pro: sus nihil
 i bmo qro. nihil desidero etia cu honore. horro-
 re et aspnotoe talia recordor. Qtu ad scm in-
 terrogat eu ro dicens. Quid de abis? Et mdit
 aug. Siue de cibo et potu siue de balneis cet^o
 qz corpis voluptate nihil introgas. tantum ab ea
 peto quatu inualitudinis ex em pferri pt.

Ecollatio scs iohis bap-
 tis qruor de cau-
 sis inuita fuisse vidt. sic i libro mi-

trali de officio iueit. Pmo pp' e' decollatōem. Secō pp' ossū ipi' crematōez 7 collectōem. Tercio pp' capit' ipi' inētōez. Qrto pp' digiti ipi' trāslatōez 7 ecclie dedicatōez. 7 fm h' fe stū illō a qbusdā diuersimode noiat. s. decollatio. collectō. inētō. 7 dedicatō.

Primo igitur celebra

tur h' festū pp' ipi' decollatōez q' qdē h' mō facta ē. Nā (vt h' i bysto. scolastica). Herodes atipas fili' magni herodis romā pfiscēs 7 p frēz suū philippū trāsitū faciēs. cum herodiade vxore philippi. 7 fm iosephū sororē herodis agrippe secreto pepigit. q' i rditu suo vxorē rpu daret. 7 ipas i iungē ducēt. Qd vxorē suā. s. h' liā arethe rēg' damascēoz mīme latuit. 7 iō n' ex peccato vini rditu. ad p'riā qntōt' festiāuit. Rediēs at' herodes herodiadē philippo abstulit 7 arethā rēg' 7 herodē agrippā 7 philippū i sui inimicitia icitauit. Iohes at' cū d' h' arguebat qm fm legē quā rcepat frīs sui vxorē ipō viuētē sibi mīme hie licebat. Vidēs herodes q' Iohes tādure cū sup h' r darguēt 7 q' ob p'dicatōez et baptisimū fm iosephū magnū pplm pgregaret ipz i carcē vicāuit. vxori placē cupiēs 7 ppli s' se qnt' iohes dispēdiū ptimecēs. ipz at' occidē voluit. s' pplm timuit. Desiderātes at' herodias p'it' 7 herodes occasiōez aliquā iueire. vt ioh hāne occidē possent. vidēt int' se secreto p'duxit se. vt herodes natal' sui diē corā p'mis galilee suisq' pncipib' celebraret 7 puelle saltān filie herodiadis q'cqd petierit se sibi datur iuramēto firmaret. 7 ipa caput iohis petente illō sibi pp' iuramētū factū tribuē optēt. S' d' iuramēto t'co se p'stan silaret. Q' ei hāc r'sutiā 7 silatōez habuerit: vid' inui i bystoria scolastica vbi sic dī. Credibile ē q' herodes cū vxore d' nece Iohis s' r' occasiōe faciēda p'us secreto r'ctauit. I' h' iero. i glo. iō forte iurauit vt occasiōem iueiret occidēdi. Nā si illa p'is aut m'ris iteritū postulat: herodes n' vtiq' p'sensit. Ordinato igit' p'ui nio puella adest corā oib' saltat. placz cunctis. Se sibi q'cqd petierit datur iurat rex q' a m're p'monita. caput iohis expostulat. S' r'lipellis herodes pp' iusurādū se p'statū silauit. eo q' vt diē raban' temē iurassz qd facē optēt. Sed trisiciā p'ferebat i facie cū leticiāz h'iet i mente. Excusat scel' iuramēto. vt s' occasiōe pietat' i pi' fiēt. Igit' spiclatōz mittit caput iohis p'scidi tur. puelle dat' 7 a puella m'ri adultē p'ntat.

Augustin' occasiōe h' iuratōis narrat i sermōe qdā quē feci decollatōe iohis baptiste t'le exēplū. Fuit qdā hō inocēs 7 fidel' a q' audi ui qd' narro. Cū ei qdā sibi negassz qd' ei accom

modauēat. vt qd' sibi debebat: p'mot' ille puō uit eū ad iusurādū. Ille igit' iurauit. iste p'didit. Videbat g' i ipa nocte se ad iudicē raptū fuisse 7 ab eo int'rogatū fuisse d' his r'bis. Quare p'uocasti hoiez ad iuratōez quē sciebas falsū esse iuratur. r'ndit ille. Regauit mibi rē meā. Et iudex. Mel' erat vt rē tuā pdēs. q' vt aiaz illius falsa iuratōe p'mēs. Prostrat' igit' tāguit cedi iussit vt i dorlo emiglat' plagaz r'eliqua apperēt. S' idultū ē ei postq' emēdat' ē. h' augusti.

In hac at' die iohes decollat' n' ē: s' circa dies azimoz āno p'cedēte passiōez xpi. Optuit g' vt pp' d'nica sacra mior' cedēt maior'. Hic exclamat iohes crisostom' dicēs. Iohes scola r'utū magisteriū vite. sc'itat' forma. norma iusticie. r'gitat' speculū. pudicitie titul'. exēplū castitat'. p'nic' via. p'ctoz venia. fidi disciplina. Iohānes maior' hoie. par angel'. legi sūma euāgeli zatio. aploz vox. silētū p'phaz. lucerna mdi. p'cursor iudic'. tot' medi' trinitatis. 7 h' r'at' dat' icestni. Edit' adultē. adijcit saltatrici. Herodes at' ipunit' n' abijt. s' exilio dānat' fuit. Naz sic h' i bysto. scolastica. Alē herodes. s. agrippa cū eēt vir strēnu' s' paup'. p' nimia paup'tate r' sperās: qndā turri int'uit vt ibidē se fame afficiens morēt. Qd' cū herodias soroz sua audisset viro suo. s. herodi antipe tēche supplicauit vt eū inde educēt. Qd' cū fecissz 7 ābo iuicē epularent. herodes tetrachā vino icaluit. 7 herodi agrippe h'nficia q' sibi p'tulerat imp'opare cepit. ex h' ille r'ebementer voluit. 7 romā pfiscēs. in terim a gayo cesare in grāz ē recept'. vt ei duas tetrarchias. s. lisanie 7 abiline tribuēt. 7 regē i iudea imposto dyademate r'ctinaret. Videns herodias q' frater eius haberet nomen regl' viro suo molestis precib' insistebat. vt romā p'geret 7 sibi nomen regni p'paret. Ille h' cū mltis diuitijs habūdaret. acquiescere nolebat magis diligēs otii q' honorē laboriosū. Tandem tenictus vxoris p'cibus romam cuz ipsa perrexit. Qd' agrippa intelligens cesari l'ras r'ctinavit q' herodes cum rege parthoz amicitias firma uent. 7 romano imperio voluerit rebellare. Et i argumētū h' rei significauit ei q' i ciuitatibus suis h'ebat arma. q' sufficēt. lxx. milib' armatorū. Lecta at' epla gayus q' aliunde incipiēs herodē r' statu suo interrogauit. 7 inter cetera vtrū tanta copia armoz esset in vrbibus quantā ipē audierat requisit. Qd' ille mīme negauit. Tē gayus veruz esse credens quod herodes agrippa sc'psit ipsuz in exilium relegauit. Vxori autē e' q' erat soroz herodis agrippe quā maxie diligebat p'eatē r'buīt vt i r'ā suā r'diret. ipa at' virū suū voluit comitari: dicēs q' illū cui p'nicauē-

rat i. p. speris. nō dereliqueret i aduersis. Lugdu
nū igit deportati fuerunt. et ibi vitā mirabiliter
finerunt. bec in hystoria scolastica.

Secundo propter of

suū ipius crematōz 7 collectōz. q̄ ipa die fm q̄
dā fuerit cremata. 7 a fidelibz ex parte collecta.
Cū q̄ scdm martiriū patit q̄n i suis ossibz cre
mat. 7 iō ecclia tāq̄ scdm mirū h̄ festū celebrat
Sic ei legit i. xij. hystorie eccliaſtice. Cū disci
puli iohis corp⁹ ei apud sebastē urbē palestine
int̄ heliseū 7 abdiā sepelissent 7 ad ei⁹ tumulum
mlta miracula fierēt. Subēte iulianō apostata. gē
tiles ei ossa sperūt. Et cū miracula n̄ cessarēt. p̄
collecta 7 ignē cremata i puluere redegerūt. et p̄
agros vētilauerunt sic dr̄ in hystoria scolastica.

Beda x̄o diē i cronica q̄ ipa ossa collecta la
ti⁹ p̄ferūt. 7 sic scdm martiriū q̄damō pass⁹
videt. Hoc q̄dā repūtāt nesciētes. dū i ei⁹ nati
tate ossa vnde cūq̄ collecta cremāt. Dū at̄ ad
cremādū colligēt (vt h̄ i hystoria scolastica)
qdā mōachi a hierosolimis veniētes latentē col
ligētibz se miscuerūt. 7 magnā eoz ptē tulerunt
Ipa q̄z ossa ad philippū hierosolimitanū ep̄m
detulert q̄ ea postmodum athanasio alexādr̄o
ep̄o misit. Postmoduz x̄o theophil⁹ eiusdē vr
bis ep̄s ea i tēplo serapis a sordibz purgato re
posuit 7 i honore sc̄ti iohis basilicā p̄secrauit. h̄
legit i hystoria scolastica. Nūc at̄ ap̄d ianuā de
uote colūt. sic alexāder. iij. 7 Inno. iij. reuerita
te p̄gnita suis p̄uilegijs approbat. Sic at̄ hero
des q̄ ei⁹ caput āputari fec̄. suoz scelex penā p̄
tulit. sic et iulianū apostatā. q̄ ei⁹ ossa p̄buri iussit
vltio diuina p̄cussit. De ei⁹ p̄cussioe habet i hysto
ria sc̄ti iulianū. q̄ ē p̄ p̄uisione sc̄ti pauli s̄ fo. xxvj.
De h̄ at̄ iulianū apostate origie. impio crudelita
te 7 morte i hystoria tripartita pleni⁹ edocet. Lō
stātī nāq̄ frater magni p̄stātini. ex eodē p̄re du
os h̄uit filios. s. gallū et iulianū. Mortuo at̄ p̄stā
tino p̄stātī ei⁹ fili⁹. gallū cesarē fec̄. quē tñ post
modū int̄fecit. at̄ iulianū metuēs mōach⁹ effect⁹
ē. Lepitq̄ magos p̄sulē si possz ad huc ad impi
uz p̄uēire. P̄ h̄ p̄stātī iulianū cesarē fecit. et ad
gallias misit. vbi victorias mltras exercuit. Coro
na aut̄ laurea int̄ duas colūnas depēdēs rupto
funiclo sup̄ caput ei⁹ inde trāseūtis decidit. eūq̄
aptissime coronauit. cūctis clamātibz qz impij si
gnū eēt. Cūq̄ a militibz appellaret̄ angust⁹ 7 co
rona cū q̄ coronaret̄ ibidē deesset. vn⁹ torquem
quē hēbat i collo iulianū capiti imposuit. et sic ab
eis ipator ē effect⁹. Tūc figmētū xpianitatis qd̄
hēbat. abiecit. 7 tēpla ydolorū apiēs. et eis sacri
ficās. se paganoz pōtificē noiabat. 7 signū cru
cis vbiq̄ destruebat. Quadā vice ros sup̄ eius

vestimēta ceterozūq̄ q̄ cū eo erāt cecidit. 7 gut
ta quibz se i crucis sigculū trāformauit. Volēs
at̄ p̄placē oibz mortuo p̄stātio. voluit vt vnus
q̄sq̄ cui vellz ritui defuēt. ac de curia sua eunu
chos tōsores 7 cocos fugauit. Eunuchos q̄dez
qz vxor ei⁹ obierat postq̄z aliā n̄ duxerat. Locos
qz abis simplicioribz vtēt. Tōsores at̄ vn⁹ ingt
sufficit mltris. Vltos libros dictauit. i q̄bz oms
an̄ se p̄nceps lacerauit. Et ḡ cocos atq̄ tonfo
res expellēt op̄ p̄bi n̄ tñ ipatoris egit. At at̄ de
trabēt atq̄ laudaēt. neqz p̄bi neqz ipatoris fuit
Dū aliqñ iulian⁹ ydolis sacrificaret. 7 visceribus
pecudis imolati. sigculū crucis corona circūda
tū eidē onsum ē. Qd̄ miltri vidētes timuēt. et
int̄ p̄tates crucis futurā vnitate victoriā 7 inter
miabilitatē. Quos mltr̄ p̄fortās. ait. h̄ eē signū
xpianitatis dogmatis coercedi. nec vlē circūluz
dilatādi. Dū p̄stātinopoli fortie iulianū sacri
ficaret Maris ep̄s calcedonie q̄ p̄ senectute lu
mē amiserat. ad eū accedēs ip̄m sine deo ip̄m et
apostatā appellauit. Cui iulian⁹ ait. Neqz galile
us tu⁹ potuit te curare. Et ille. De h̄ gras ago
deo meo. qz iō luie me puauit ne te videā p̄tra
te nudatū. Julian⁹ at̄ nil aliud respōdēs abscessit

Ap̄d ātiochiā vasa sc̄ta 7 pallia colligēs. et i
ēra. p̄tēs sup̄ ea sedit. 7 igniā addidit. Vox
qz i locis illis adeo ē p̄cuss⁹ vt ide vermes scatu
rēt et carnes corroderēt. a q̄ passione quibz vi
xit libari n̄ potuit. Julian⁹ qz p̄fect⁹ dū ad p̄
ceptū ipatoris. eccliaſiaz vasa abstulissz sup̄ ea mi
gēs ait. Ecce i q̄z vasis marie filio misit. Cui
repēte os x̄sum ē i anū et egestiōis organū ē fa
ctū Dū apostata iulian⁹ fortie tēplū int̄ret. 7
miltri tēpli aq̄ vt mūdaret̄ igrediētes asp̄gerēt.
Valēntian⁹ asp̄sōis guttā vidit i clamide. 7 in
diḡt⁹ pugno p̄cussit miltri dicens se mactatū po
tuit qz purgatū. Qd̄ vidēs ipator iussit eū i cu
stodia redigi. 7 ad hēmū destinari. Erat ei xpian⁹
n⁹ qz p̄ mercede meruit postmodū ad ip̄m subli
mari. In odiū qz xpianoz iulian⁹ tēplū iudeorū
iussit repari. ip̄s iudeis sup̄ largissime submini
strās. Sz dū maximā cemētī copiā misitissent.
subito vēr⁹ maxim⁹ veniēs totaz disp̄sit. Deide
terremot⁹ maxim⁹ ē effect⁹. Postmoduz ignis a
sūdāntis egrediēs plimos cremauit. Alia x̄o
die signū crucis i celo apparuit. 7 indeoz vestes
nigro colore. crucis sigculo sūt iplete. Cū ad
plas vadēs tesifōtē venissz. 7 regē obsideret rex
sue patrie ptē obtulit. si ab eo discedēt. Ille aut̄
nullaten⁹ accevit. putabāt ei fm pitagore pla
tonisqz sniam. ex mutatōe corpoz alexādr̄iaz
possidere. aut esse pot⁹ i alio corpore alius alex
ander. Sed iaculum repente discurrens eius la
teri ē infixū. q̄ vulnē terminū vite suscepit qz

De decollatione. s.

ro intulit hacten? ignorat. S; alij quedā inuisibiliū hoc intulisse ferūt. Alij vnū pastore yfma helitaz. Alij militē fame et itinē fatigatū. S; siue homo siue angel? fuerit palā ē. q; dñis iussu omib; mistrauit. Calix? aut ei? familiaris. dicit eū a demone fuisse percussū. hoc i historia triptita.

Tercio propter ipi? capitis inuentōs.

Quā hac die (vt aut) caput eius reatum est. Sic em dicit in li. xj. histo. eccl. Iohānes in castello arabie dicto macheronta fuit vinctus et capite trūcat. Herodias aut caput iohānis in iherlm fecit deferri. et iux herodis habitaculū caute sepeliri. timēs ne ppha resurgeret si cū corpe caput sepultū fuisset. Tpe ho marciāni pncipis (vt hī in historia scolastica) q cepit anno dñi. cccclij. Iohes caput suū duob; monachis q hierosolimaz venerat: reuelauit. Qui ad palaciū qd herodis fuerat pperates. caput ipi? inuenerūt. saccis cilicinis inuolutū. vestib; (estio) quib; in deserto fuerat obuolut. Qui dñi cū p dicto capite ad ppria remearet qdā emissene ciuitatē figul? pauptatē fugiēs. comitē se eisdē exhibuit. Hic dñi perā sibi creditā cū sacro capite portaret. admonit? nocte a scō iohāne ipos fugiens emissenā urbē cum ipō capite ē ingressus. Ibiq; qd diu vixit. in quodā specu scō caput venerās. pspertatē nō modicā assecutus ē. Moriens aut illud sorori sue sub fide reuelauit. et hū eundē modū sibinnicē successorē. Post multū ho tps scō marcello monacho i eodē specu regenti. lēs iohes caput suū h mō reuelauit. Uidebat em sibi dormiētē q multe turbe psallētes incederēt ac dicerēt. Ecce scē iohes bap. venit. Deinde vidit hū iohem quē vn? a dextris ali? a sinistris ducebat. omēs q; ad euz accedētes ab eo bñdicebāt. Ad quē cū marcell? accessisset. eleuans eū et p mentū apprehēdēs. dedit ei osculū pacis. Tūc marcell? interrogauit eū. dicens. Dñe mi vnde ad nos venisti. et ille te sebastē vei. Cū igit excitat? fuisset. et de hac visioe plurimū miraret. quadā alia nocte cū dormiret. qdā ad euz veniēs excitauit. Et ecce dñi excitat? fuisset. vidit stellā fulgētē i ostio cellule residere. Quā cū surgens palpare vellet. subito in aliā ptē se trāstulit. Ille aut cepit abire post stellā quāq; stella stetit i loco vbi erat caput iohis bap. Ubi fodiēs reperit vna et in ea scēm thesaurū. Quidā at dñi nō credēt manū ad hydriā misit. h statū manū extraxit h inualida remāsit. Apparuit aut eidē iohānes di. Cū caput meū i ecclia deponet. hydriam ptinges et sātate recipies. Qd fecit z sātate integrā recepit. Hoc aut euz marcell? iuliano

Iohis bap. Fo. CXIII

eiusdē urbis epō indicasset. ab eis ē eleuatū et in urbem delatū. Ex q tpe cepit in eadē urbe decollatio iohis celebrari. ipa die (vt arbitramur) sic dicit i historia scolastica. q caput est inuētū siue eleuatū. qd postmodū pstantiopolim ē trāslatū. Nam sic dr i historia triptita. Cū valens impator iussisset sacri caput i vehiculo poni. et pstantiopolim trāsserri. cū circa calcedoniā venissent. vehiculū nullaten? trahi poterat quātūcūq; boves stimulis vigerēt. Ideoq; ipm ibidē deponē sunt coacti. S; cū postea theodosi? ipm inde auferre vellet. et quadā mronā virginē custodie capitis deputatā reppiss; ibidē. rogauit eā vt sibi aufere dimittēt sacz caput. Illa at p sēt credēs q sic tpe valētis ita etiā et nūc nō pmittēt se auferri. Tūc deuor? impator purpura caput amplectēs. pstantiopolim trāstulit. et ibi pulcherrimā ecclesiā edificauit. hec in historia triptita. Et inde gallias apud pictaniā regnāte. Pipino postmodū ē trāslatū. vbi ei? mentis mlti mortui sūt resuscitati. Et sic punit? ē herodes q iohem decollauit. et iulian? apostata q ei? ossa cōbussit. Sic et herodias puira ē q puelle vt caput petēt. suggestit. et ipa puella q h petat. Quidā ei dicūt q herodias i exiliū dānata n ē. nec ibi defūcta. S; cū caput iohis i maib; tenēt. et eidē gaudēs plurimū insultaret. diuio nutu caput ipz i ei? facies insufflauit. et illa ptin? expirauit. Hoc qdē vulgariter dī. S; qd sup? dictū ē vt i exiliū cū herode miserabilit? psumpta fuerit. scō tradūt i cronias. et sic tenēdū videt. Filia ho ei? cū sup glaciē deambulāret. sub ea glaciē resoluit et ipa in aq; cōtinuo pfocāt. In cronica ho qdā dī. q terra ipaz viuā deglutit. qd pf itelligi sic de egyptis i man rubro pfocatis dī. Deuorauit eos terra.

Quarto propter digiti ipi? trāslatōs z ecclie dedicatōs.

Digit? em su? q dñm oñdit (vt fert) pbun n potuit. vn? ipē digit? a pdictis mōchis ē rpt? quē postmodū (vt hī i hist. scol) scō Tecla int alpes attulit. z i ecclia scō mamertini collocauit. Hoc etiā testat? Jo. beleth dices. q pdicta scō tecla ipm digitū qui cōburi nō potuit d vltra pnb; marinis i normaniā attulit. et ibi i honore scō iohis ecclesiam fabricauit. quā ecclesiam vt ibidem dicit quidaz hac die dedicatam fuisse asserūt. Uñ a dño papa statutū fuit. vt hec dies p totū mūdū celebrif haberet. Apud maurienā urbem gallie matrona qdā iohi bap. valde deuota ten instātius exorabat. vt sibi de reliquijs iohis aliqñ donaretur aliqd. Cū at supra d deo fiducia orādo nihil pficē se vidēt. iuramto se asstrixit q hacten? n comedēt donec qd petebat acciperet. cū at dieb; ali-

quibus ieiunasset. pollicem sup altare mire cando-
ris vidit. et dei donū leta suscepit. Tres autē epi il-
luc accurretes. cū q̄libet de illo pollice prem vellz
accipe. tres sanguis guttas stillare i lintheo sup-
posito stupuerūt. et singuli singlas se merrisse re-
liq̄as letati sunt. Theodolina regia lōgobar-
doy medoece in mediolanū nobilē ecclias i ho-
noze sc̄ti iobis bap. p̄struxit et vitauit. Proce-
dente tpe vt testat paulus i histo. lōgobardoy.
Constantin⁹ q̄ et cōstās impator. volens ytaliaz a
longobardis eripe. a quodā sc̄to viro q̄ spiritum
pp̄hie hūit. de exitu belli q̄sunt. Qui nocte oroni
vacās. mane r̄ndit. Jobi eccliam regia cōstruxit.
et ip̄e p̄ lōgobardis p̄nuue. incedit. et iō supari
nō p̄nt. Veniet tñ tps q̄ loc⁹ ille despiciet. 7 tūc
supabunt qd̄ tpe karoli fuit impletū. Vir qui
dam magne virtutis (vt ait greg. i dyalogo) noie
sanctul⁹. cū quēdā dyaconū a lōgobardis captū
in sua custodia tali cōditōe recepisset. vt si fugerz
ip̄e p̄ eo capitalē sniam subiret. coegit p̄dict⁹ san-
ctulus ip̄z dyaconē vt fugēt et se liberaret. Qua
propter sanctul⁹ ad decollādū adducit. et ad h
fortissimus spiculator eligit. de q̄ dubiū nō erat
qn̄ vno ictu caput e⁹ abscedēt. Extēsoqz collo cū
carnifer forti ausu brachiū cū ense in altū leuasset
ille p̄tin⁹ ait. Sancte iobes suscipe illā plagā. Ita
timqz brachiū p̄cussoris irriguit et erecto in celo
gladio inflexibile remāsit. p̄fūtoqz iuramento q̄ de-
cetero nullū xp̄ianū ferret vir dei p̄ eo orauit et
brachium statim reposit.

Felix presbiter et

frater su⁹ s̄l̄r noie felix et p̄sbr diocle-
ciano et maximiano oblati sunt. quoz
senior cum ad templū serapis vt ibidem sacrificia
ret adductus eēt. insufflauit in faciem statue. 7 p̄-
tinus cecidit. Duct⁹ s̄l̄r ad statuā mercurij p̄ter
insufflauit et p̄tinus statua cecidit. Duct⁹ tercio
ad simulacrū dyane s̄l̄r fecit. Tortus igit in ecu-
leo. duct⁹ ē quarto ad arborē sacilegā vt ibidez
imolaret. Qui flexis genubz orauit 7 in arborem
sufflans eam a radice subuertit. et simulacrū cuz
arq̄ et tēplo arborē corruētē cōtriuuit. Qd̄ cū pre-
fectus audisset. eū i bidem decollari precepit. 7 cor-
pus eius lupis et canibz dereliquit. Tūc quidam in
medium repēte p̄siliens xp̄ianū se libere p̄fessus
est. Ambo igit seinuicē osculantes ibidez insimul
decollati sunt. xp̄iani vō ei⁹ nomen igaorātes eū
ad auctū vocauerūt. eo q̄ sancto felici auctus sit
ad coronā martiry. Quos cū xp̄iani i fovea quā
arb or effecerat. sepelissent. pagani eos effodē vo-
entes. p̄tinus a dyabolo sunt arrepti. Passi sūt
circa annum domini ducentesimum octogesimū
septimum.

Sauinianus 7 Ba-

uina fuerūt filij sauini viri nobilissimi
sed pagani. Qui de prima vxore sa-
uinianū genuit. de secūda sauinam filiā genera-
uit et ex noie suo ambos vocauit. Regēs autē sa-
uinian⁹ x̄sum istū. Asp̄ges me dñe ylopo 7 mū-
dabor zc. qd̄ h̄ eēt q̄rebat h̄ itelligē nō valebat.
Tū intrās i cubiculū i cinē 7 cilicio p̄strat⁹ iace-
bat. dicēs se malle mori q̄ n̄ itelligē s̄sū x̄bi. Cui
apparēs āgel⁹ dixit. Noli te vsz ad mortē affligē
qm̄ inuenisti gr̄az apud deū. 7 cū baptizat⁹ h̄is ni-
ne cādidior eris. et tūc itelliges qd̄ nūc q̄ris. Re-
cedēte āgelo let⁹ efficit. 7 ydola decetero venera-
ri p̄tēnes. a p̄re p̄līmū obiurgat. Cū ḡ p̄i sep̄ius
sibi diceret. meli⁹ ē vt qz deos n̄ adoras. tu solus
moriaris. q̄ nos oēs i morte tua insil inuolnamur
latēter au fugit. et ad urbē trecafinā tenuit. Cūz
sup fluuiū secane veisset. 7 vt ibi ex eo baptizare-
tur. dñm exorasset. ibidē baptizatus ē. Dixitqz ei
dñs. Nūc inuenisti qd̄ tādū q̄redo laborasti. Ita-
timqz i terra baculū fixit. et facta orōe bacul⁹ ille
corā mltis astābz frōdes 7 flores p̄duxit ita q̄.
De viij. viri dño crediderūt. Impator af Aure-
lian⁹ h̄ audiēs milites ad eū capiendū p̄les dire-
xit. Qui eū orātē inueniētes. ad ip̄z accedē timu-
erūt. Impator af p̄les p̄onibz misit q̄ veniētes cū
eo orātē p̄ter orauerūt. surgētqz dixerūt. Impa-
tor desiderat te vidē. Qui cū veisset 7 nollet sa-
cificare. mā⁹ ei⁹ 7 pedes fecit ligari 7 vectibz fer-
reis cedi. Cui sauinian⁹. ad ange tormita si potes
Tūc iussit eū i media ciuitate ligari sup scām. et
suppositis lignis oleo 7 igne incendio concremari.
Rex af intues vidit eū i media flāma stātē p̄ter
et orātē. Stupēfact⁹ i faciē suā cecidit. 7 surgēs
ei dixit. Fera mala. n̄ tibi sufficiūt aie q̄s recepi-
sti. nisi 7 nos p̄ magicā artē decipe molianis. Cui
sauinian⁹. Adhuc mlte aie 7 tuipe p̄ me sūt dño
crediture. Cū aut impator ex hoc nomē dei blas-
phemasset in crastinum iussit eū ad stipitē liga-
ri et sagittari. Sagitte aut a dextris et a sinistris
in aere suspēdebantur. nec aliqua eū lesit. Altera
die impator ad eū veniens dixit ei. Et vbi est
deus tuus. veniat nunc et de sagittis istis te libe-
ret. Statimqz vna de illis sagittis exiliēs regem
in oculo p̄cussit. et penitus excecavit. Tū iratus
iussit eū in carcē recipi et i crastino decollari. Sa-
uinianus aut orās vt ad locū vbi baptizat⁹ suat
trāsferret. Cōtracti cathēis et aptis ostijs p̄ me-
dios milites transfens illuc venit. Qd̄ audiens
impator iussit eū illuc insequi et capite truncari.
Vidēs aut sauinian⁹ milites insequentes. super
aquā velut s̄ petrā ābulauit. quozqz ad locuz sui
baptismi. p̄ueit. cū igr milites trāsudasset. et eū

peutere formidarent. ait illis. Securi me percute et de sanguine meo ad imperatorē vīm deferte. vt lumē recipiat et dei virtutē agnoscat. Percussus igit caput suū leuauit et passib. xlii. illud portat. At imperator cū de ei⁹ sanguine oculū tetigisset. p̄tinuo sanat⁹ ē di. Vere bonus ⁊ magn⁹ est deus xpianoz. Qd̄ audiēs qdam q̄ annis. xl. lumen amiserat. ad locū portari se fecit. et facta oratione. p̄tin⁹ lumē accepit. Passus ē autē circa annum dñi. cclxx. ix. kal. feb.

Sz hoc iō inserit vt historie sororis sue c⁹ fē sū p̄cipue h̄ recolit. hec q̄ historia p̄iungat. Cū ei⁹ soroz igr̄ sauina fr̄z suū q̄tidie flēt. ⁊ p̄ eo idolis supplicatē tandē sibi dormiēti apparuit angel⁹ di. Sauina noli flē. s̄ q̄cuq̄ hēs. derelinq̄. et inuenies fr̄em tuū i honore maxio p̄stitutū. Que cui q̄lās collectaneē sue dixit. Amica mea aliqd̄ nē sensisti. Et illa. Etñ dñā. Nam vidi hoīez tecū loquētē. s̄ nescio qd̄ qd̄ dicētē. Nō me inq̄t accusabis. Et illa absit dñā. Quecuq̄ vis. facias. tm̄ te nō occidas. Sicq̄ i crastino ambe recesserūt. Lum ergo p̄r diu feciss̄ eā inq̄ri. ⁊ nō inuenisset eleuatis ad celū manib. ait. Si tu es de⁹ potēs in celo ydola mea p̄mūe q̄ natos meos saluā nō potuerūt. Tūc dñs in tonās oīa ydola cōminuit et cōfregit. Qd̄ multi vidētes crediderūt. Uerz b̄a Sauina romā veniēs ab eusebio papa baptizat. et duos cecos duosq̄ p̄tractos sanās q̄q̄ annis ibi p̄māsit. Cui dormiēti apparēs āglus dixit. Sauina quid ē qd̄ facis. vt tuas diuitias deserēs. nūc hic in delicijs epuleris. Surge ⁊ va de in treas ciuitatē vt fr̄atē tuū ibidē inuenias. Dixit ergo famule sue. Nō oportz nos ibi āpli⁹ habitare. Et illa. dñā quo vis ire. ecce omēs val de te diligūt et tu pegre mori cupis. Et illa. De⁹ nobis p̄uidebit. Et accipiēs panē orideaceū i vrbem rauēnā teneit. Veniensq̄ ad domū cuiusdā diuitis. cui⁹ filia q̄si mortua plāgebat. se ibidē a famula hospitiū recipi postulabat. q̄ ait. Dñā mea quō hic hospitari vales cū filia dñe mee moriat. et omēs se grauit affligāt. Nō pp̄t me inq̄t moriet. Intras igit manū puellē apprehēdit. et sanam ipam erexit. et cū vellent eam retinere nūllaten⁹ acquieuit. Cū ergo in x̄ treas ad miliare venisset. dixitq̄ famule sue vt parū repausarent. Et ecce vir qdā nobilis Licen⁹ noie de ciuitate dixit ei. Vñ estis. Cui sauina. Hinc sum de ista ciuitate. Et ille. cur mentiris cū loq̄la tua indicat te esse pegrinā. Et illa. dñe vere pegrina sū. ⁊ fr̄atē meū Sauinianū diu pditū regro. Cui ait vir ille. quē q̄ris aū paululū. p̄ xp̄o decollat⁹ ē. et i tali loco sepult⁹. Tūc se p̄sternēs i orōe. ait. dñe q̄ me sp̄. q̄ap̄ i castitate huasi. nō p̄mittas me āplius dūnis itinētibz fatigari. aut corp⁹ meū d̄ loco

istō vltim⁹ moueri. cōmēdo tibi famulā meā que p̄pter me tāta sustinuit fr̄atēz meū quē hic videre nō potui. fac vt i regno tuo videre merear. Finita aut orōne miguit ad dñm. Qd̄ vidēs ei⁹ famula cepit flere qz ad sepeliēdū necessaria nō habēdat. P̄dict⁹ at vir p̄conē p̄ ciuitatē misit vt hoīes ad sepeliēdū mulierē pegrinā venirent qui veniētes honouifice eā sepelierūt.

Hac q̄ die fit festum sc̄te sabine. q̄ fuit valētū militis vxoz. cū nollet sacrificare. sub Adriāo imperatore decollata est.

Lupus apud au

relianum ex genere regali or̄. dñi cūctis virtutibz eniteret. Senonensis archieps est elect⁹. Qui cū omīa fere paupibz erogaret. et quadā die plimos ad p̄uina inuitasset. cū vinū ad mediū prandū nō h̄ret. sic r̄idit mīstro. Credo q̄ de⁹ q̄ volatilia pascit. n̄qz p̄ficiet caritatē. et statim nūci⁹ affuit q̄ centū vni modios adesse p̄ foribz nūciauit. Lum omēs de curia sibi vebemēter detraberēt. q̄ virginē dei filiā p̄decessoris sui nimis imoderate amaret. corā detrahētibz ipam virginē apprehēdēs osculat⁹ est eam di. Nihil nocent hoim verba aliena. quem pp̄ria nō maculat p̄sciētia. Quia cū ipam deuz amare ardēter cognouerat eaz mente purissima diligebat. Cū rex francoz lotari⁹ burgūdiam intrās. senascallū suū p̄tra senones direxisset ⁊ ciuitatē obsideret. sc̄tus Lup⁹ eccliam sc̄ti stephani ingressus. campanā pullare cepit. quā holtes audietes tant⁹ terrori uasit vt nisi fugerēt mortem se euadere nō putarēt. Tandē obtētū regno ourgūdie. cū rex aliū senascallū senonē misisset. et b̄s lup⁹ ei cū mīenibz nō occurrisset. idigēt⁹ nimis adeo eū ap̄d regē ifamauit. vt rex b̄m lupū i exiliū destinaret. Qui in doctria ⁊ miraculis valde emicuit. Interea senoniti quēdā ep̄m q̄ lo cū sc̄ti lupi iuaserat occidētes. vt sc̄s lup⁹ d̄ exilio rediret a rege ipetrauerūt. Quē rex vidēs in exilio tabefactū. ita d̄m̄t⁹ ē mutatus. vt corā illo p̄strat⁹ veniā petēt. mltisq̄ auctū muneribz sue restituit ciuitati. q̄ dū p̄pansi⁹ remeaēt. ei multa incarcerationoz turba aptis ostijs solutisq̄ vincal obuiamit. Quadā die dñica dū missaz celebraēt lapsa ē celit⁹ gēma i ei⁹ sc̄to calice. quā rex inē suas reliqas collocauit. Rex coranus audiēs q̄ cāpana sc̄ti stephani i sono mirā h̄ret dulcediez misit vt p̄sius deferret vt ab ip̄o sepius audiret. Sz cū hec sc̄to lupo displiciss̄ mox vt d̄ vībe senonica delata ē. soni sui dulcedinez pdidit qd̄ rex audiens statim restitū eam iussit statimq̄ sono reddito insonuit septimo ab vībe mliario. Itaqz sc̄tus lupus obuiam p̄xit. et qd̄ dolens

pididerat cū honore recepit. Nocte quadā cū
oraret inſictu dyaboli vehemēter ſitiēs. iuſſit ſi
bi aquā frigidā deportari. Dolos autē intelligēs
inimici. puluinar ſuū ſup vas poſuit. et ibi dya
bolū int⁹ incluſit q̄ tota nocte vociferādo vlula
re cepit. Facto at̄ mane. q̄ clam tentare venerat
in die cōfuſus abſceſſit. Quadā autē vice dū
more ſolito ciuitatis ecclias circuiſſet. rediēs do
mū. audit clericos ſuos rixātes. eo q̄ mulieribus
fornicari vellēt. q̄ eccliam intrās p̄ eis orauit ſt
mor ab eis om̄is ſtimul⁹ tentatōis abſceſſit. veni
entesq̄ ante illū veniā poſtulauerūt. Tandē ml
tis clarus p̄tutib⁹ in pace quieuit. Lanuit circa
annū dñi ſexcentēſimūdecimū.

ſmerti⁹ pagan⁹

p̄ius cū ydola quadā vice colēt. vñū
oculū pdidit. 7 vñū man⁹ ariditatem
incurrit. Qui dū ſe deos offenditſe putaret 7 ad
templū ad orādū ydola p̄gēt. obſeruauit ei vir qui
dā religioſus noīe ſauin⁹. qui cū vnde ſibi tāta
accidit infirmitas reſiuit. Qui ait. Deos meos
offendi et iō eos orare vado. vt q̄ mihi abſtulerūt
irati. reddāt p̄pitij. Qui ait. Erras frater erras.
ſi demones deos putes. ſi vade ad ſctm germa
nū altiſiodorenſem ep̄m. 7 ſi ei⁹ conſilio acgeūis
cōtinuo ſan⁹ eris. Qui ſtatim iter arripēs venit
ad ſepulcrū ſcti amatoris ep̄i. et plūmox ſctoz.
Seceſſit p̄t pluuiā nocte illa ad quadā cellulā
ſup tumbā ſcti gordiani collocatā. Cū at̄ obdor
miſſ⁹. apparuit ei viſio quedā mirabilis. q̄ quidā
ſc⁹ vir venit ad oſtū celledi⁹ vocauitq̄ ſc⁹ gor
dianū vt veniret ad feſtū qd̄ ſctus pegnū 7 ſā
ct⁹ amator cū alijs ep̄is faciebāt. Cū ille d̄ tūmu
lo r̄ndit. Nō poſſum mō venire. q̄ hoſpitē que
das me cuſtodire oportz ne a ſerpētib⁹ q̄ hic ha
bitāt occidat. Abiens ille q̄ audierat. nūciant re
uerſuſq̄ ait. ſc̄e gordiane ſurge veni. et adduc
tecū iuuiā ſub dyaconē et vlnianū accolitur.
vt officiū ſuū faciāt. Alexander autē hoſpitē tuum
cuſtodiet. Viſumq̄ ē igit̄ mamertino q̄ ſanct⁹
gordian⁹ apprehēſa manu duceret eū ſecū. Cūq̄
ad eos veniſſet. dixit eis ſctus amator. Quis eſt
iſte qui tecū igreſſus eſt. Qui ait hoſpes me⁹ eſt
Et ille expelle eū q̄ pollut⁹ eſt et nobiſcū nō p̄
eſſe. Qui cū expelleret. p̄ſtrat⁹ corā eis. ſcti ama
toris grām impetrat. Qui inſit eū vt ad ſanctū
germanū p̄gere feſtiaret euigilās igit̄ ad ſanctū
germanū venit. et corā eo p̄ſtratus veniā po
ſtulabat. Qui cū ea q̄ ſibi cōtigerant enarraret.
prexerūt ambo ad tūbam. be. gordiani et remo
to lapide viderūt plures ſerpētes. qui. x. pedū lō
gitudinem excedebant. Cūq̄ om̄es diffugerēt
be. german⁹ eis imp̄auit vt ad talem locū p̄gant

vbi decetero nemini p̄ſumāt nocere. Sicq̄ ma
mertin⁹ baptizatus ē. 7 ſanct⁹ fact⁹ monachus
monaſterij ſancti germani. vbi poſt ſctm alodiū
abbas fuit. Huius tpe in ei⁹ monaſterio ſct⁹
marin⁹ extitit. cui⁹ obediētiam ſctus mamertin⁹
p̄bare volens. vilis officium monaſterij ei p̄mi
ſit. paſtorē ſc⁹ cum faciens bubaloz. Cū igit̄ in
ſilua quadā boues et vaccas libenter cuſtodiret
tanta ſanctitate pollebat. q̄ etiā aues ſilueſtres
ad ſe veniētes manu p̄pria nutrebat. Nā 7 ap̄
q̄ ad cellā eius cōfugerat. a canib⁹ eripuit. 7 ab
re fecit. Latrones quidā cum eum expoliāſſent.
et veſtem eius ſecū ferētes abirent. ſolū ei pallio
lum dimiſerūt. Qui ſtatim poſt eos clamauit di.
Reuertimī domini mei. ecce denarium colligatū
ī meo pallio inveni. qui vobis forſitan neceſſari⁹
erit. Qui p̄tin⁹ reuertētes palliolū cum denario
abſtulerūt. 7 nudum penit⁹ dimiſerūt. S⁹ cū fe
ſtināter ad ſuas latebras p̄peraret. tota nocte cū
tes in ip̄o crepuſculo ad eius cellulā ſunt reperti
Quos ille ſalutans in cella ſua benigne recepit.
pedeſq̄ eoz lauās neceſſaria quātū potuit mini
ſtrauit. Qui ſtupefacti d̄ eo qd̄ fecerāt d̄luerūt
7 vnusq̄ſq̄ eoz ad fidē cōuerſus eſt. Quadā
vice cum quidā iuniores monachi ſecū manētes
vſe cuidā q̄ ouib⁹ inſidiabat laq̄os tetēdiſſent.
illa in laqueos nocte irruēs capta tenebat. Qd̄
ſctus marin⁹ p̄ſciens. de lecto ſurrexit et eam in
ueniēs dixit illi. Quid facis o miſera. Fuge cito
ne capiaris. eamq̄ diſſoluens dimiſit. Verū cū
mortuus fuiſſet et corpus eius altiſiodoz depo
tarent. et cū fuiſſent in quadā villa nullo mō illd̄
ide mouere potuerūt. q̄ aduſq̄ quidā incarcera
tus ſubito fractis viculis liber exiliēs veit ad cor
pus. et cum alijs vſq̄ ad vibem portauit. vbi in
ecclia ſcti germani honozifice eſt ſepultus.

Gidi⁹ dicitur ab

e qd̄ ē ſine. et geos tra. et dian claz ſi
ue dñi. Ip̄e nāq̄ fuit ſine tra p̄ ter
renoz reſpectōz. clar⁹ p̄ ſciētie illuſtratōz dñus
p̄ amorem q̄ aſſimilat amantē amato.

Gidius athenis

ex r̄gia ſtirpe p̄re Theodoro matre
ho pelagia p̄genitus. 7 ſacris lris ab
infantia eruditus. Dū quadā die ad eccliam p̄
geret. cuidā egro in platea iacētī 7 climoſinā pe
tēti tunicam ſuā tribuit. qua indutus ſanitate in
tegrā mox recepit. Poſt h̄ penitib⁹ ſuis ī dño q̄
eſcētib⁹. p̄monij ſui xp̄m fecit heredē. Qua
dam vice dū ab ecclia rediret. quidāz vir a ſerpē
te p̄cuſſus cidē obui⁹ extitit. ſi orōne ſuſa egidius
p̄tin⁹ vir⁹ fugauit. Quedā demoiacū i ecclie

fia cū ceteris exiit. 7 fideles clamoribus suis tur-
 bantē. Egidius demone fugato sanauit. Verum
 hūani fauoris formidās piculū. clā litt^o maris pe-
 cū. et nautas q̄sdā in manū piculātes cōspexit. et
 facta orōne rēpelatē omēs sedauit. applicanti-
 bus aut nautis. audito q̄ romā tendēt. grās ei^o meri-
 tis egerūt. et q̄ cū secū gratis ueberēt. p̄miserūt
 Lū igit arelatē uenisset. et biēnio cū sc̄to cesario
 eiusdē ciuitatis ep̄o māssisset. et ibidē quēdā triē-
 nio febricitatē curasset. heremū cupiēs. clam dis-
 cessit. et cū ueredemo heremita sc̄titate p̄picuo
 diu mansit. ubi sterilitatē t̄re suis meriti fugauit.
 S3 dū ubiq̄ mire culis choruscaret. hūanc lau-
 dis timēs piculū. relicto co interiorē heremū pe-
 netrauit. ubi q̄sdam antrū et quēdā fonticulū
 repiens q̄ndā nubilomin^o dīnit^o ceruā preparatā
 ibidē habuit in nutrice. q̄ certis horis lactis ali-
 montā sibi p̄bebat. S3 cū ibidē r̄gis pueri uena-
 rent. p̄dictā uidētes ceruā cetens leuis cōtēptis.
 hanc cū canibus insequant. A q̄b dū uehemētē
 uigeret ad pedes sui cōfugit alūm. Ille hō ad-
 mirās cur p̄ter solitū sic magiret exiens 7 uena-
 tores audiēs d̄m̄ exorauit ut quā sibi tribuerat
 nutrice seruaret. Cais aut null^o infra lapidis ia-
 ctū sibi appropiāre aus^o ē. h̄ cū nimio ululatu ad
 uenatores reuertebant. Nocte igit supueniente
 domū redeūt et i sc̄q̄nti die illuc reuertētes casto
 labore iterū domū rediēt. q̄ dū rex audiss^o rē
 erat suspicatus. cū ep̄o et mltitudine uenatorū illuc
 p̄perauit. S3 cū canes ut p̄m̄ nō accedē plume-
 ret. h̄ oēs ululādo redirent. locū uep̄m̄ densitate
 inaccessibile in girū circūdederūt. An^o at̄ icautē
 sagittā dirigēs ut idē ceruā expellēt. uirō dei p̄
 ceruā orātū ḡue uuln^o ifixit. h̄ milites semitā ferro
 apiētes ad ip̄m̄ deuenērē sp̄lūcā. 7 uidētes senē
 hitu mōchaū uellitū. canicie at̄ 7 etate uenerabi-
 lem. ceruā q̄s ad ei^o genua puolutā. sol^o ep̄us 7
 rex cū pedites adierūt. cetens itro stare inllis. Et
 int̄rogauerūt eū q̄s cēt uel vñ ueiss^o. aut cur tam
 densā hēmi uastitatē petisset. seu q̄s cū uulneraē
 tāgrauē p̄sūp̄sisset. Quibus cū ad singlā r̄ndiss^o.
 7 illi ab eo hūilit^o uēiā postulassēt. medicū sanādo
 vulnen spopōdēt 7 mltā donaria obtulerūt. sed
 ip̄e nec medicinā adhibē uoluit. 7 m̄iera p̄tēnēs
 ad ip̄a et nō respexit. q̄n̄pot^o sciēs x̄tutē i i s̄fir-
 mitate p̄fici. d̄m̄ exorauit. ne q̄dū uinēt sanita-
 ti p̄stine reddēt. S3 cū rex eū frēq̄ntē uisitaēt. et
 pabulū salutis ab eo recipēt. imēsas diuitias ob-
 tulit h̄ cas ille recipe recusauit. admonēs ut inde
 mōsteriū p̄struēt ubi monastici ordis disciplina
 uigēt. Qd̄ cū rex feciss^o. uict^o egidius lacrimis 7 p̄-
 cibo r̄gis postq̄ plimū rēnuissēt. illi^o mōsteriū cu-
 rā suscepit. h̄ sc̄ti samā rex karol^o ut audi-
 uit. ei^o ipecto aduētū fuerēt cū suscepit. q̄ int̄ ce-

tera salutē colloq̄a rex eū rogauit ut p̄ eo dignā
 oraēt. q̄ q̄sdā facin^o enorme p̄miserat q̄d nulli
 vnq̄ nec ipi sc̄to p̄fiteri audēt. Sequētū igit d̄m̄
 ca dū egidius celebrās p̄ rege oraēt. āgel^o d̄m̄ ei-
 dē apparēs scedulā sup altare posuit. i q̄ septuag^o
 erat p̄ ordiez 7 regis p̄ctm̄ 7 egidij p̄cib^o iā cē di-
 missu. S3 tñ p̄cētēs 7 p̄fiterēs ab illo teiceps absti-
 nēt. Aduētū erat i fine ut q̄s sc̄s egidū p̄ q̄-
 cūq̄ p̄missu inuocāēt. si tñ ab illo desisset ei^o meri-
 tis sibi remissū nō dubitāēt. Oblata igit regi sce-
 dula p̄cto suo rex agnito uenā hūiliter postula-
 uit. egidius aut cū honore r̄diēs apud nemaufes
 ubi filiū p̄cipis q̄ tūc obiēt suscitauit. p̄
 aliq̄ntū hō tps p̄uiciās mōsteriū suū n̄ lōge ab
 hoibus euertēdū. Romā adijt. 7 p̄uilegiū ecclie
 sue duos ostia ciplina i q̄b sculpte erat imagi-
 nes sc̄toz ap̄loz a papa ipetrās dimittēs q̄ i
 tyberim dino regimū cōmēdauit. et ad mōsteriū
 rediēs. cuidā p̄tracto ap̄d tyberonē gressū resti-
 tuit. Cūq̄ ad mōsteriū rediss^o p̄dicta ostia i por-
 tu iueit et grās agēs deo q̄ int̄ tot maris picula
 illēa fuisset. ea i luminib^o ecclie sue ad dē ecclie
 et monimētū pacti romane sedis erexit. Eadē
 d̄m̄ die sui obit^o iminē sibi p̄ sp̄m̄ ruelquit. Qd̄
 ille fratrb^o indicās et p̄ se orāe suadēs i d̄no sc̄li-
 citer obdormiuit ubi cho^o angloz et aiaz i ce-
 lum ferentū plimū se audiuisse testati sūt. Claru
 it circa annū d̄m̄ septingentesimū.

Stiuitas gloriose

virginis marie ex tribu iuda. et regia
 stirpe dauid duxit originē. Mat̄. at̄
 7 lucas nō generatōz Marie h̄ ioseph describit
 et tñ a p̄ceptōe x̄pi penit^o alien^o fuit. q̄ cōsuetu-
 do scripte d̄ fuisse ut n̄ mlierū h̄ uirōz generati-
 onis series texeret. Uenissime tñ h̄go bea ex p̄-
 genie d̄d̄ descendit. q̄d p̄cipue p̄z ex h̄. q̄m̄ ut sepe
 sc̄ptura testat^o x̄pc d̄ semie d̄d̄ duxit ougicē. Lū
 igit x̄pc de sola h̄gine nat^o sit. manifestū ē 7 ipam
 h̄gine ex stirpe d̄d̄ natā eē. 7 h̄ ex cathēa nathā.
 Dauid ei int̄ cetos hūit duos filios nathan 7 sa-
 lomonē. Ex cathēa igit nathan filij d̄d̄. ut te-
 stat^o ioh. damascen^o. Leui genuit melchy 7 pan-
 thērā. Panthera genuit barpāthera. Barpan-
 ther genuit ioachim. Joachim h̄ginez mariam.
 Ex cathēa at̄ salomois. Nathan hūit uxorēz
 ex q̄ genuit iacob. Defūcto iūt nathan. Mel-
 chy ex tribu mathe q̄ fil^o q̄d leui frater at̄ pan-
 thēris. nupsit uxori nathan. m̄i at̄ iacob. et ge-
 nuit ex ea hely. Facte sūt at̄ frēs uerini. iacob et
 hely. Jacob q̄dem ex tribu salomonis. Hely ex
 t̄bu mathā. Defūct^o at̄ hely ex t̄bu mathā sine
 libis. 7 accepit iacob fr̄ ei^o q̄ ex t̄bu salomois vro-
 rem ei^o 7 suscitauit semē fr̄is sui 7 genuit ioseph.

Joseph natus est filius Jacob ex descensione salo-
monis. secundum legem autem hely qui ex matha. Nam filius qui
nascebat secundum naturam quoddem erat generatus. secundum autem
legem defuncti. beca damascenus. Sic autem in ecclesiastica histo-
ria dicitur et beda in sua cronica testatur. Cum omnes ge-
nerationes hebreorum et alienigenarum in archibus tem-
pli secretorum suarent. Herodes omnes iussit ince-
di. existimans se nobiliter posse videri. si deficientibus
probamētis progenies sua ad israel pertinere crederet.
fuerunt tamen quidam dñici. sic dicti ob propinquitatem christi. qui
etiam nazarei fuerunt. qui ordinem generationis christi pertinet
ut a paupibus didicerat primum ut a quibusdam libris ha-
buerunt quos domi habebant quantum poterant prodoce-
bant. Joachim autem accepit uxorem nomine annam quam ha-
buit sororem nomine bismeriam. Hec autem bismeria ge-
nuit elizabeth et eliud. Elizabeth iohannem bap-
tista. De eliud natus est eminens. De eminens natus est sanctus
seruatius. cuius corpus est in oppido traieci super flu-
uium mosan in episcopatu leodiensi.

Anna autem tres viros habuisse dicitur. scilicet iochim de
opham et salome. De primo autem viro. scilicet iochim
vnam filiam. scilicet mariam matrem domini genuit. quam ioseph
nuptui dedit qui christum dominum genuit et peperit. Mor-
tuo iochim. accepit cleophas fratrem ioseph. et ge-
nuit ex eo aliam filiam quam similiter mariam vocauit. et
alpheo postmodum in coniugem sociavit. Hec autem
maria ex alpheo viro suo quatuor filios genuit. scilicet
Jacobum maiorem. Ioseph iustum qui et barsabas. Si-
monem et Judam. Mortuo secundo viro anna.
tercium accepit. scilicet Salome ex quo aliam filiam genu-
it quam rursus mariam vocauit. et zebedeo in con-
iugem tradidit. Hec autem maria ex zebedeo viro
suo duos filios genuit. scilicet Jacobum maiorem et Jo-
hannem euangelium. Unde de hoc extant versus. Anna
solet dici tres concepit maras. Quas genuere
viri. iochim cleophas salomeque. Has duxere
viri. ioseph alpheus zebedeus. Prima parit christum
iacobum secundum maiorem. Et ioseph iustum peperit.
cum Simone iudam. Tercia maiorem iacobum volu-
creque iohannem. Sed mirum videtur quomodo beata maria po-
tuit esse cognata elizabeth ut superius dictum est. constat
ei elizabeth uxorem fuisse zacharie. qui erat de tribu
leui. et secundum legem quibus de sua tribu et familia ducere
debebat uxorem. et ipse de filiabus aaron lucas fuisse
testatur. Anna autem fuit secundum hieronymum. de bethleem que
erat de tribu iuda. Sed sciendum. quod et ipse aaron et
ioiada summus sacerdos ambo de tribu iuda du-
xerunt uxores. Unde tribus sacerdotalis et regalis cog-
natio sepe adinuicem probant fuisse coniuncte. Potuit autem
(ut dicit beda) homini coniunctio recentiori tempore fieri. da-
tis nuptui seorsum de tribu in tribum ut manifeste beata
maria qui de tribu regia descendit. cum tribu sacer-
dotali cognationem generis habuisse ostendat et ita
beata maria de utraque tribu erat. Voluit ei dominus

ut he tribus privilegiata propter misterium adinuicem
miscerent. quod de eis dominus nasciturus erat qui vere rex
et sacerdos pro nobis seipsum offerret. et fideles su-
os in militia huius vite pugnantes regeret. et post
victoriam coronaret. Quod etiam ex nomine christi. i. iun-
cti innuit. quod soli sacerdotes et reges et prophete in le-
ge veteri vngentur. Unde et nos a christo christiani di-
cimus. et genus electum et regale sacerdotum appella-
mur. Sed et quod dicebat quod mulieres tamen sue tribus
hominibus iungeretur. dictum fuisse constat ne distri-
butio sortium confunderet. quod pro leuitica tribus sor-
tem inter ceteras non habebat. mulieres de illa tribu
nubere poterant cui volebant. Historiam autem na-
tuitatis virginis beate hieronymus. ut in prologo refert ado-
lescens in quodam libello legit. Sed post multum
tempus ut se ibidem legisse recoluit primo rogatus tran-
scripsit. Joachim namque ex galilea et ciuitate na-
zareth sanctam annam ex bethleem duxit uxorem.
Ambo autem iusti erant. et ambo sine reprehensione. in
omnibus mandatis domini incedebant. Omnesque suam
substantiam trifarie diuidebant. vnam partem templo
et templi seruitoribus impendebant. Aliam pegrin-
is et pauperibus erogabant. Terciam sibi et fami-
lie sue vobis reseruabant. et ita per annos. xx. plene
ex coniugio non habentes. voverunt domino quod si eis so-
bolem concederet. eam seruitio domini manciparent.
Cuius rei gratia cum singulis annis in tribus festis prae-
cipuis iherosolymam frequenter. in festo enceniorum ioa-
chim cum contribulibus suis iherosolymam ascendit. et cum ce-
teris ad altare accedens oblationem suam offerre
voluit. Quae videns sacerdos cum indignatione ni-
mia repulit. et cur ad altare dei accedere presumeret
inreparabiliter asserens non esse conueniens maledicto
legis obnoxium. oblationem domino legis offerre. nec in
secundum infecundum et qui propter dominum dei non auxilium as-
tare. Joachim igitur sic confusum se videns pro pudore
domum redire noluit. ne similiter a contribulibus sit-
is qui hoc audierant tantum obprobrium sustineret.
Secedens igitur ad pastores suos. cum ibi aliquod
diu fuisset. quadam die ei soli angelus eius magna
claritate apparuit. et de eius visione turbatus ne
timeret admonuit. dicens. Ego sum angelus do-
mini missus ad te. ut annunciem tibi preces tuas
exauditas esse. et elemosinas in conspectu domi-
ni ascendisse. Vidi enim pudorem tuum et au-
diui sterilitatis obprobrium non recte tibi obie-
ctum. peccati quippe non nature ultor est deus.
et ideo cum alicuius vterum claudit. ad hoc fa-
cit ut mirabilis deus aperiat et non libidinis
esse quod nascitur. sed diuini fore muneris co-
gnoscatur. Prima gentis vestre mater sara. non
ne usque ad nonagesimum annum sterilitatis ob-
probrium pertulit. et tamen Isaac. cui repromissa
erat omnium gentium benedictio generauit. Rach-

De natiuitate be. uirgis Fo. CXVII.

el etiā nōne diu sterilis fuit. et tandem ioseph ge-
nuit. q totius egipti dñm habuit. Quis forti-
or sampsonē vel sanctorū samuele: 7 tñ bi ambo
m̄res steriles habuē. Rōi igi et exēplis crede di-
latos diu cōcept⁹ et steriles ptus mirabiliores eē
solē. Proinde āna vxor tua pariet tibi filiā 7 vo-
cabis nomē ei⁹ mariā. Hec vt uouistis erit ab in-
fātia dño cōsecrata. 7 ad h̄ ex utero m̄ris sue spū
sc̄to plena. Nec forinsec⁹ int⁹ plares. h̄ i templo
dñi sp̄ morabit. ne qd sinistrū de ea aliq⁹ suspi-
cet. Et sic ip̄a ex sterili m̄se nascet. ita mirabiliter
ex ea altissimi fili⁹ generabit. cui⁹ nomē erit ih̄sus
7 p̄ eū om̄ib⁹ gētib⁹ erit sal⁹. Et tibi h̄ signū. Luz
pueneris ad aureā hierosolimis portā. Annam
vxorē tuā obuiā hēbis. q̄ de tua tardatōe mō sol-
licita. tūc i sp̄pectu tuo gaudebit. H̄is dictis an-
gel⁹ ab eo discessit. Anna at̄ cū amare fleret. et q̄
nā vir su⁹ inisset ignoraēt. idē angelus eidē appa-
ruit. et sibi eadē q̄ viro ānūciauerat patefecit. ad-
dens vt p̄ signo h̄rlm̄ ad aureas portā p̄gēt. et
ibidē viro suo redeūti obuiāēt. Igr̄ in x̄ āgeli p̄re-
ceptū ambo sibi uicē obuiātes. de mutua visiōe
letati. et de prole p̄missa securi. adorato dño. to-
mū redierūt diuinū p̄missū bilanter expectātes.
Anna igi cōcepit et filiā pepit et nomē eius ma-
riaz uocauit. Cōpleto igi p̄ triēniū ablactatōis
tpe. ad templū dñi uirginē cū oblatōib⁹ adduce-
rūt. Erant aut̄ circa templū iux̄. xv. graduū psal-
mos. xv. ascētionis grad⁹. Nam q̄ tēplū i mōte
erat cōstitutū ad altare holocausti qd forinsec⁹
erat ad in̄ nisi p̄ grad⁹ nō poterat. In hoz itaq⁹
nouissimo h̄go cōstitutā. cūctos sine alicui⁹ adiu-
torio ita cōscēdit. ac i iam etatis p̄fecte eēt. p̄er-
fecta igi oblatōne filiam cū alijs uirginib⁹ i tem-
plo dimittētes. ad pp̄ria redierūt. Virgo at̄ q̄ti-
die in om̄i sc̄titate. p̄ficiens. et ab angelis q̄tidie
uisitabat. et uisione dīna quotidie fruēbat. Ait
hiero. in quadā eplā ad cromaciū 7 heliodor⁹ q̄
bēa uirgo hāc regulā sibi statuerat. vt a m̄e vsq̄
ad terciā orōib⁹ insisteret. A terciā vsq̄ ad nonaz
tertrino opi uacaret. A nona ab orōib⁹ nō rece-
debat qusq⁹ angelus apparens sibi escām daret.
Quarto aut̄ decimo etatis sue anno pontifex
publice denūciauit vt h̄gines q̄ i templo instrue-
bant. et etatis tps̄ implessent. domū reuerterent
et uiris legitime iungerent. cui⁹ mādato cū cetere
puissent. sola. b. maria uirgo hoc se facē nō posse
m̄dit. Lum q̄ p̄ntes sui eam dñi. fuitio manci-
passent. tū q̄ h̄gitatē suā dño ip̄a uouiss̄. Tūc
anxiat⁹ pōtifer eo q̄ neq⁹ p̄ sc̄pturā q̄ dīc uoue-
te 7 reddite uotū infrigēdū putāēt. nec morē gēti i-
suetū itroducē audēs. Ad iminētē festiuitatē in-
teoz seionib⁹ puocatis. om̄i hec vna fuit sn̄ia vt
i re tādubia p̄silū dñi q̄rēt. Cū at̄ orōi insisteret 7

pōtifer ad p̄sulēdū dñm accessisset. mox de loco
oratorij cūctis audiētib⁹ uox isonuit dicēs. vt q̄
cūq⁹ de domo dō nuptijs habiles iungati nō es-
sent. singuli h̄gas singlas ad altare deferrent. et
cuiuscūq⁹ h̄gula germiasset. et i cacumie ei⁹ h̄m
ysa. uaticiniū sp̄sc̄tus i columbe sp̄e cōsedisset.
ipe p̄caldubio eēt cui uirgo desposari deberet.
Erat int̄ ceteros ioseph de domo dō. Cui cū in-
cōgruū uideret. si uir tā. p̄uete etatis tāteneraz
h̄ginē ducēt i vxorē. ceteris h̄gas suas afferēt-
ib⁹. sol⁹ ip̄e h̄gā suā subtraxit. Cū cū nil dīne vo-
ci p̄sonā apparēt. pōtifer iterato dñm p̄sulēdum
putauit. Qui m̄dit q̄ sol ille h̄gā suā nō attulit
cui h̄go desposari debēt. Prodit⁹ itaq⁹ ioseph
cū uirgā suā attulisset. et ip̄a ilico florē germiass̄
et i ei⁹ cacumie colūba de celo ueniēs cōsediss̄ li-
quido oib⁹ patuit ip̄i h̄ginē desposandam fore.
Desposata igi h̄gine ioseph ip̄e qdē i sua ciui-
tate betbleē recedit. domū suā dispositur⁹. et nu-
ptijs necessaria. puiss̄. Virgo at̄ maria cuz se-
pte uirgib⁹ coeuis 7 collectancis suis q̄s ab om̄i
one miraculi a sacerdote accepit ad domū pen-
tū i nazareth reuersa ē. In dieb⁹ at̄ illis āgel⁹ ga-
briel ei orāti apparuit. 7 de ea nasciturū dei filium
nūciauit. Dies at̄ natiuitatis uirgis aliquāto
tpe fideles latuit. Cōigit igi (sic refert iohes be-
leth) vt qdaz uir sc̄tus sedule p̄tēplatoī insiltēs
singlis ānis. vj. idus septēbris i orōe posit⁹ iocū-
dissimā āgeloz solēnitatē audiret. Cūq⁹ deuotiss̄
sime sibi reuelari petēt cur q̄libet āno illo tm̄ die
7 nō alio h̄ audiret. dñm accepit m̄sum. q̄ uirgo
gl̄iosa maria tali die fuerit m̄do nata 7 iō h̄ mai-
festatē filijs sc̄te ecclie. vt p̄cordes fierēt i hac ce-
lestate celesti curie. Cū at̄ h̄ sumo pōtifi 7 alijs
infiasset. 7 illi orōib⁹ 7 ieiunijs 7 sc̄ptis 7 ātīgita-
tū testionijs h̄tate p̄pissent. hūc diē i hōre nati-
uitat⁹ h̄gis celebrādū uniuersaliter statuerūt. Octa-
ua at̄ natiuitatis be. marie oli n̄ celebrabat. h̄ dñs
inocētī. iij. natōe ianuen. ip̄az instituit celebrādū
Cui⁹ hec cā fuit. Breg. em. ix. p̄ mortē mediā sub-
lato de medio. romāi oēs cardiales i quodā p̄cla-
ui inclusērūt vt cit⁹ ecclie puideret. H̄z cū per
plures dies cōcordare nō possent. 7 ip̄i a rōis m̄-
tas molestias sustinerēt. uouerūt regie celi q̄ si ei⁹
meritis p̄cordarēt. et liberi abire possēt. octauas
sue natiuitat⁹ diu neglectas. decetero statuerūt ce-
lebrādas. sicq⁹ i dñm celestinū puenerūt 7 liberati
p̄ dñm inocētū uotū adimplenerūt. Celestī em̄
modico tpe supuixit. et iō p̄ eū iplēri n̄ potuit.
Et nota q̄ tres natiuitates ecclia solēnizat. s.
natiuitatē xp̄i. sc̄te marie. et iohis baptiste. Que
tres designāt tres sp̄uales natiuitates. Luz iohē
nanq⁹ i aqua. cū maria i p̄niā. cū xp̄o renascimur
in gloria. Lum igi natiuitatē baptisimi i adultis

oporteat pcedere contritōem. et glie silr. ideo ille
due merito vigilias hnt. Sed cū pnia tota sit. p
vigilia non oportuit vt vigiliam hret. Octauas
ho oēs hnt. qz oēs ad octauā resurrectōs anbe-
lant. Miles quidam valde strenuus et be. ma-
rie valde deuot⁹ ad torneamētū vadens. qdaz
primo monasteriū ad honorē be. marie pstructū
in itinere reptū. missam audir⁹ intravit. Cū at
missa misse succedēt. et ille ob honorē xgis nullā
ptemittere vellet. tandē monasteriū exiens. ad
locū cōcit⁹ pperabat. et ecce redeūtes eidē occur-
rerūt. et ipz strenuissime militasse referūt. Quod
dū oēs qz aderāt idem assererēt. et vniuersi eum
strenuissime militasse vnanimiter acclamarēt. nec
nō et quidā qz se ab eo captos dicebāt se eidē of-
ferrēt. ppendēs vir discret⁹ vrbānā reginā. vrbā
no mō se honorasse. qd acciderit manifestauit. et
ad monasteriū rediēs filio virginis decetero mili-
tauit. Epus qdam qz be. mariā in summa reue-
rētia z deuotōe hēoat. quandā eccliam be. marie
in nocte media ex deuotōe adibat. Et ecce virgo
virginū comitata vniuerso virginū choro. veniē-
ti viro occurrit. z cū summo honore susceptū ad
eccliam ad quā tendebat ducē cepit. p cinentibz
duabz de choro puellis atz dicētibz. Cantemus
dño socie cātemus honorē. Dulcis amor xpi re-
sonet ore pio. Quos xpus tot⁹ alius chorus vir-
ginū resumēdo pcatat. p dicitqz bine cātrices
binos qz sequūtur in ordine xpus subsecuti sunt
p dū⁹ ad ima ruit magna de luce supb. Sic bō
cū tumuit p m⁹ ad ima ruit. Sicqz virū dei cū ta-
li pcessiōe vñ ad ecclias pduxerūt. duabz sp i-
piētibz z ceteris mīdētibz. Quedā mlier sola
tio viri sui destituta. vnicū filiū hēbat. quē tener-
rime diligebat. Quadā at vice fili⁹ ei⁹ ab inimi-
cis capit. z i custodia carcerat. z vicular. Qd il-
la audies incōsolabilē flebat z be. xginē cui ml-
tū deuota erat. p liberatōe filij iportuis p cū ex-
orabat. Tādē vidēs qz sic nihil p ficit. eccliaz in
qz erat. sculpra imago be. marie sola infuit. z corā
imagie stās. ipaz sic alloq⁹ di. Virgo bēa. p libe-
ratōe filij mei te sepe rogavi. z adhuc neqz mī
misere subueisti. p rociū tuū. p filio meo iplo-
ro. et nullū adhuc sentio fructū. Igit sic fili⁹ me⁹
mibi ablat⁹ ē. sic et ego filiū tuū tibi auferā. z ob-
sidem. p filio meo i custodiā ponā. et hec dicens
ppi⁹ accessit. et imaginē pueni quē xgo i gremio
baiulabat auferēs. domū abiit. Accipiesqz ima-
ginē pueni ipam i lintheo mūdissimo inuoluit. z in
archa recōdens ipaz pclauū diligēt⁹ obfirma-
uit. bonū obfidē p filio suo hēre gaudēs z ipz di-
ligēter custodiēs. Et ecce sequētī nocte be. xgo
inuēni apparuit. z ianūā carceris apies inde vt ex-
eat pcepit. eiqz dixit. Mri tue fili dices. vt meum

reddat filiū et quo reddidi sibi suū. Qui etiens
ad mrem venit. et qliter be. xgo cum liberauerit
enarravit. Illa aut plurimū exultās imaginē pu-
eri accepit. et ad eccliam vadēs be. marie reddi-
dit filiū di. Hras tibi dña refero. qz mibi meum
vnicū filiū reddidisti. et nūc tibi filiū tuum reddo
qz meū me recepisse p fiteor. Erat quidaz fur
qz sepe latrocinia exercebat. s be. mariā plurimū i
deuotōe hēbat. et eam crebri⁹ salutabat. Qua-
dam igit vice furtim quedā rapiens capit. et su-
spendio indicat. Cū aut suspēderet. cōtinuo be.
xgo ei affuit. z suspēsum tribz diebz vt sibi vide-
bat suis manibz sustētauit. ita qz nullā lesionē p-
sensit. Illi xgo qz eum suspēderūt casu inde trāse-
untes. cū viuētē z vultu bilari repperūt z arbi-
trātes qz nō bene fuisset laqueo astrictus gladio
ipm iugulare volebat. Sz be. maria ferietū gla-
dio manū opponebat. et illi sibi nil nocē poterāt
Cognoscētes qz illo referēte. qz be. maria sic eū in-
uabat. mirātes eū deposuerūt. z amore xgis abi-
re liberū dimiserūt. Qui abiens monasteriū itra-
uit et qad vixit in hūitio dei genitricis pmanit.

Fuit quidā cleric⁹ qz be. mariā valde diligens
horas eius sedule decātabat. Cū aut pntes ei⁹
morerent. aliū nō hntes heredē. eidē hereditatē
maxiam diuiserūt. Lōpulsus ē igit ab amicis vt
vxorē accipet. et hereditatē ppiam gubernaret.
Quadā aut die cū ad celebrādas nuptias tēde-
ret. i itinere quādā eccliam reppit. et recordatus
seruitij be. marie in ipaz ingrediēs horas ei⁹ dice-
re cepit. Et ecce be. maria eidē apparuit. et qsi se-
nen⁹ ei dixit. O stulte et infidelis. cur me amicas
et spōsam tuā relinqs. et mibi seiam aliā anpois
Ad hoc ille cōpūct⁹ ad socios redijt. et totū dis-
simulās celebratis nuptijs. media nocte oibz reli-
ctis clā de domo aufugit. z mōsteriū intrās b. ma-
rie deuote hūit. Sacerdos cuiusdā prochie
z honeste vite nullā missā nisi missā be. marie scie-
bat. quā i ei⁹ bōrem sedule decātabat. Apd epm
igit accusat z ab eo cit⁹ accersit. Cū xgo coram
epo se aliā missāz nescire diceret. eps ipz qz sedu-
ctozē dure redarguit. z ab officio eū suspēdens.
ne decetero eam missam cātare auderet inēdixit.
Seqnti nocte be. maria epō apparēs eū plimuz
icrepanit. et cur suū cācellariū sic male tractasset
reqsunt. addiditqz qz die. xxx. moreret nisi ille ad
psuetū officij resitueret. Tremefact⁹ eps. p biter-
riū accersit. z veniā postulās vt nullā missā pter
illā quā sciebat de b. maria celebrare debeat. im-
panit. Quidā cleric⁹ van⁹ z lubric⁹ erat. s tū
dei genitricē plimū diligebat. et eius horas san-
ctas deuote et alacrie decātabat. quadā igit no-
cte i visōe vidit se an tribunal dei astare. z dñm
circūastātibz dicē. d illo qz vos aspicit qz iudicō di

De natiuitate be. virginis Fo. CXVIII.

gnus sit. vos ipsi decernatis. que tamdiu toleranti
z nullu adhuc i eo emendatōis signū inueni. Tūc
dñs omibz approbātibz sup eū damnatōis tūlit
suam. Et ecce xgo bēa surrexit. et filio suo dixit
p isto pie fili clementiā tuā rogo vt sup eū dāna
tōnis suam mitiget viuat ergo hic ob grāz mei.
q ob ppria merita adijcit morti. Cui dñs. tuis ei
petitōibz eū tribuo si vel saltē nūc ei correctōez
inspexero. Et cōuersa xgo ad hoīem dixit. Na
te et ampli noli peccare. ne deteri tibi cōtingat
Ille igit excitat. vitā mutauit. z religionē petijt
et ibi in hoīs opibz vitā finiuit. Apd siciliā an
no dñi. dxxxvij. Fuit quidā vir noīe theophilus
cuiusdā epi vice dñs vt ait (Fulbert⁹ carnotenb
ep⁹) q tamprudēter sub epo res ecclesiasticas di
spēsabat. q mortuo epo eū dignū epatu oīs po
pul⁹ acclamabat. At ille vicedñatu pētē. aliū in
epm maluit ordian. Tādē ab ipso officio iūte ab
epo deposit⁹. in tātā impatiētā ē delaps⁹. vt ad
suā recupandā dignitatē cuiusdā iudei malefici
psiliū expetēt. Ille igit dyabolū aduocauit. z ad
uocat⁹ pētus veit. Theophil⁹ g iussu demonis
xpm z mrem ei⁹ abnegauit. xpiane p̄fessioi abre
nūciauit. z ipi⁹ abrenūciatōis z abnegatōis ciro
graphū suo sanguie pprio scripsit. et scriptū a
nulo sigillauit et sigillatuz demoni tradidit et sic
eius seruitio se addixit. In crastinū igit pcurati
one demōis theophil⁹ in grām epi recipit. z i sui
dignitatē officij restituit. tandē ad se reuert⁹. de
eo qd fecerat valde igemuit. et ad xginē gliosā
vt sibi in adiutorij fiet. tota mētis deuotōe cōfit
git. Quadā igit vice be. maria i visioe illi appa
res de impietate ipm redarguit. et dyabolo ab
renūciare pcepit. ac xpm dei filiū z omē xpianita
tis ppositū p̄fiteri fecit. et sic ipm i sui et filij grāz
recupauit. et ad iudiciū indulte venie iterum sibi
apparēs cirographum qd dyabolo dederat sibi
reddidit. et sup pectus posuit. vt iam nō se dya
boli seruū timeret. sed p virginē se liberū factum
gaudet. Quo theophil⁹ recepto vebemēter ex
ultās. corā epo omiqz pplō qd sibi acciderat r̄tu
lit et cūctis admirātibz z virginē gliosam laudā
tibz ipse post. tridūū i pace q̄nit. Quidā vir z
vroz sua. ppe lugdunū circa añū dñi. Mc. filiam
vnicam hntes eā cuidā iuueni nuptui tradiderūt
Ob amorē at filie generū suū secum i domo tene
bāt. Nī aut puelle iuuenē amore filie sue tamdi
ligēter colebat vt non maior eēt amor puelle ad
puerū q̄ soer⁹ ad generū. In hēc hoīes malici
osi dicē cepert. q h n filie cā facēt. h vt eidē p fi
lia sese igerēt. Cū igit mlteris aīm tāta falsitas cō
cussisset. timēs ne vulgi fabulā x̄teret. duos ru
sticos alloq⁹ z si occulte genēz strāgulare velint
euilibet. xx. solidos pollicet. Quadā g die eos in

celario recludens maritum suum ex industria ali
quo ire cōsuluit. et filiā alio trāsmisit. Tūc adole
scens iussu dñe sue celarium vt vinum afferret
ingredit⁹. et mox a latronibz strangulat⁹. Mox so
crus ipm in lectu filie detulit. et q̄si dormiētē ve
sibz circūterit. Redētibz g marito z filia ad mē
sam positis. iubet mater filie vt maritū debeat ex
citare. et ad mēsam vocare. Que cū defunctum
reppisset. et hēc cōcita nūciaisset. tota familia i la
mentū vertit. et illa mulier homicida. q̄si dolens
cum ceteris lamētatur. Tandē mulier de ppetra
to scelē valde ingemuit. et sacerdoti oia p ordiez
p̄fessa fuit. Post aliqd tps inter mulierē et sacer
dotem litigium oritur. et a sacerdote sibi generi
homicidiū irrogat. Qd cum ad pentum notici
am tenuisset. adducit ad iudicē z ab eo ignibz
cōcremāda damnat. Finē ergo suū iminē p̄side
rans. ad beatā virginē se cōuertit et ei⁹ intrans
eccliaz. in orōne cū lacrimis se p̄strauit. post mo
dicū exire cōpellit et in magnū pietā ignē omīs
ibidē stare illesam z incolumē cōtuent. At pētes
puerū ignē puū eē putātes ad samta p̄curit. z i
ignem p̄ciūt. Quidētes at q nec sic in aliq lede
retur. lanceis et bastis eā impugre ceperūt. Tūc
iudex q aderat vebementer obitupuit. et eos ab
ipius impugnatōe cōpescuit. Eam at diligēter
cōsiderans. nullū in eum signū incendiū p̄ter sola
vulnera lanceaz inuenit. Cum aut pentes eius
domū eam reclausissent. et eam fomentis et bal
neis recrearent. nolens eam deus vltē⁹ huma
na suspitione fedari. post triduum in laudē vir
ginis p̄leuerantem ex hac vita vocauit.

Drianus a maxi

miano impatore rgnante martirium
passus est. Cum ergo p̄dictus maxi
mian⁹ in nichomedia vrbē ydolis imolaret. ius
su eius cūctos xpianos p̄quiretes. alij timore pe
ne. alij amore. p̄misse pecunie. vicini vicinos. p̄pi
qui domesticos ad supplicij t̄bebāt. int̄ q̄s. xxxij
a p̄quiretibz p̄phensi añ regē adducti sūt. Qui
bus rex. Nō audistis qualis pena aduersus xpi
anos posita sit. Cui illi. Audiuim⁹ et stulticie tue
iussioni irrisim⁹. Tūc rex irat⁹ neruis crudis eos
cedi iussit. et lapidibz ora eoz cōtundi mādauit.
ac annotata vniuscuiusqz cōfessione ferro vin
ctos in carcere recludi p̄cepit. Quorum adria
nus constantiam prior officij militaris confide
rans. dixit eis. Adiuo vos p̄ deum vestrum vt
mibi dicatis. que est remuneratio quam expecta
tis pro istis tormētis. Ad hoc dixerūt sc̄ti. Ocu
lus n̄ vidit. nec auris audiuit. nec i cor hoīs ascē
dit. que p̄pauit dominus diligentibz se p̄fecte

Tūc adrian⁹ i mediū p̄siliēs ait. Annotate me cū istis q̄z 7 ego xp̄ian⁹ sū. Qd̄ cū impator audisset nolētē sacrificare vinctū ferro ī carcere reposuit. Natalia x̄o vxor ei⁹. audiēs virū suū īcarceratū scidit vestimēta sua flēs plurimū 7 ciulās. sed cū audisset q̄ p̄p̄ fidē xp̄i īcarcerat⁹ fuisset. gaudio repleta ad carcerē cucurrit. et vincula viri sui et alioz ofculari cepit. erat em̄ xp̄iana. s̄ p̄p̄ p̄secu rōem se nō publicabat. Et dixit ad virū suū. Be grus es dñe mi adriane. q̄z iuenisti diuitias q̄s n̄ dimiserūt pentes tui. q̄b̄ egēt hi q̄ mlta possidēt q̄n̄ nō erit fenerādi tps. nō mutuo accipiendi. dñ null⁹ de pena aliū liberabit. nec p̄ filiū. nec m̄ filiā. nec seru⁹ dñm. nec amicus amicu. nec diuitie possessorē. Cūq̄ eū admonuiss̄ vt oēm gliaz terrenā ptēneret: 7 amicos 7 pentes sp̄nēt. 7 sēp̄ ad celestia cor h̄ret. Dixit ad eā adrian⁹. Vade soror mea tpe passiois nr̄e. accersiam te vt videas finē nr̄m. Sicq̄ virū suū alijs sc̄tis recōmēdans vt eū sc̄z p̄fortaret. r̄d̄ h̄t ī domū suā. Postmodū audiēs adrian⁹ diē passiois sue adesse. dās mūera custodib̄. et sc̄tos q̄ secū erāt ī fideiussoribus. abiit domū vocare nataliā. sic ei iuramēto pmiserat. vt eoz passioib̄ p̄ns eēt. Quidā aut̄ eum videns p̄cucurrit 7 nūciavit natalie di. absolut⁹ est adrian⁹ et ecce veit. Qd̄ illa audiēs nō credebat di. Et q̄s potuit eū absolue a vincul. Non mihi ptigat vt soluat a viculis: et sepet a sc̄tis. Dum h̄ loqueret. puer domesticus venit dicēs en dñs meus dimissus ē. Illa aut̄ putās q̄ martinū refugisset. amantissime flebat 7 cū vidiss̄ eū surgēs veloti⁹ ostiū dom⁹ p̄tra eū clausit 7 dixit. Longe a me efficiat q̄ a deo corruit. nec mihi ptigat loqui ori illi. p̄ qd̄ dñm suū abnegauit. Et p̄uersa ad eū dixit. O tu miser sine deo. q̄s te cogit apprehēdere. qd̄ nō potuisti p̄ficē: q̄s te sup̄auit a sc̄tis. aut q̄s te seduxit vt scedēs a p̄uētu pacis dic mihi cur fugisti anteq̄ pugna fier̄. anq̄s repugnātē vidēs: quō vulneratus es. nec dū emissa sagitta: Et ego mirabar si ex gēte sine dō. 7 de genē ipiorū aliqs offerret dō. H̄ deu me īfelicē 7 miserā qd̄ faciā q̄ p̄uicta sū huic ex genē ipioz: Nō ē p̄cesum mihi vni⁹ hore spacū. vt vocarer vxor martinis. s̄ vt dicerer vxor: trāsgressoris. Ad modicu qd̄ exultatō mea fuit. 7 ecce p̄ secula obprobriū meū erit. Hoc at̄ be. adrian⁹ audiēs. vehemētē gaudebat admirās de femia iuueue pulcerrima et nobili. et ante. xiiij. menses nupta. quō talia loqui posset. Cū ex hoc ad martinū ardētior effectus. verba ei⁹ libētissime audiebat. S̄z cū eā nimis affligi vidēt dixit ei. Api mihi dña mea natalia. nō em̄ vt putas martinū fugi. s̄ te vt pmisit vocat̄ veit. Que n̄ credēs ait. vide quō me seducit t̄nsgressor: quō mētē alē iudas: fuge a me

miser. meip̄as iā inficiam vt fatieris. Et dū moraret ad apiendū ei. dixit. Aperi cit⁹. nā vadā 7 vlt̄ nō videb̄ me. et p̄ h̄ lugebis. q̄ me an̄ eximz meū nō videris. Fideiussores tedi sc̄tos martiēs et si m̄ltri me req̄rētes nō iuenerūt. sustiebūt sc̄ti tormēta sua. 7 mea sil. H̄ec audiēs natalia. apuit 7 sibi uicē p̄strati ad carcerē sil abiēt. vbi natalia p̄. viij. dies sc̄toz vlcera. cū lintheis p̄ciosis extergebat. Statuta at̄ die. ipator eos p̄ntari iussit. q̄ resoluti p̄eis. q̄ ābulare n̄ poterāt. velut aialia portabāt. Adrian⁹ x̄o vinctis maib̄ se q̄bat. Deinde adrian⁹ portat⁹ sup̄ eculēu cesari p̄ntatur. Natalia x̄o adiūgēs se ei dicebat. Vide domine me⁹. ne forte trepides. cū tormēta videbis. modicu quidē nūc patieris s̄ p̄tinuo cū āglis exultabis. Adrian⁹ iḡ sacrificare nolēs. Quis̄ ce⁹ s̄ ē. Currēsq̄ natalia cū gaudio ad sc̄tos q̄ crāt in carcere. ait. Ecce dñs meus inchoauit martiriū. Lum autē rex ne deos suos blasphemaret: monēt. ille ait. Si ego torq̄or: q̄z eos q̄nō sūt dii blasphemō: q̄lter ip̄e torq̄beris q̄ deū v̄z blasphemas: Cui rex. hec v̄ba te illi seductores docuerūt. Ad quē adrian⁹. q̄re seductoēs eos dicis q̄ sūt doctores vite et̄ne. Currēs natalia hec respōsa viri sui. alijs cū gaudio referebat. Tūc rex a q̄tuoz validissimis fecit eū quātū cedi. Dēs autē penas 7 interrogatōes 7 m̄sioēs. natalia alijs martinib̄ q̄ erāt ī carcē p̄tinuo referebat. Inratū autē cesus ē vt ei⁹ viscera effunderēt. Tūc ferro vinct⁹ cū alijs ī carcē recludit̄. Erat at̄ adrian⁹ inuenis delicat⁹ valde 7 decoz. ānoz. xxvij. Natalia x̄o virū suū sup̄inū iacētē 7 totū laceratū p̄siderans mittēs manū s̄b vertice ei⁹ dicebat. H̄s es dñe me⁹. q̄ dign⁹ effect⁹ es de nūcro eē sc̄toz. H̄s es lumē meū. vt patiaris. p̄ eo. q̄ p̄ te pass⁹ ē. p̄ge nūc dulcis me⁹. vt videas gliam ei⁹. Audiēs aut̄ impator. q̄ multe m̄rone sc̄tis ī carcē m̄strarent. p̄cepit ne vltē⁹ ad eos iḡredi p̄mittat̄. Qd̄ audies natalia seip̄as t̄soraui. 7 habitū virilē assu mens sc̄tis ī carcē m̄strabat. alias q̄s exēplo suo ad hoc iduxit. rogauitq̄ virū vt cū eēt in gloria. h̄c p̄cem. p̄ se faceret. vt se intactā custodiēs domū⁹ ab h̄ seculo citi⁹ euocaret. Audiēs aut̄ rex q̄ m̄rone fecissent. iussit incudē afferri. vt cōfractis sup̄ eū crunib̄. sc̄ti martires intēnēt. Timēs x̄o natalia. ne vir su⁹ ex alioz supplicis terreret. rogauit m̄stros vt ab eo incipient. Abscissis iḡ ab eo pedib̄ crunibusq̄ fractis. rogauit eū natalia. vt manū sibi abscondi p̄mitteret. q̄tenus alijs sc̄tis q̄ et plura passi fuerūt p̄par eēt. quo facto adrianus sp̄m reddidit. cetēq̄ vltio pedes. p̄tēdentes ad dñz migrauerūt. Rex at̄ eoz corpa crema ri mādauit. Natalia x̄o manū adriani ī sino suo abscondit. Lum autē corpa sc̄toz ī ignē p̄cipita

De s. Gorgonio et Dorotheo F. CXIX.

renē. voluit et natalia se cum eis in ignē precipitare. sed subito vehemētissimus ymber irrupit et ignem extingūēs corpa scōz illesa seruanit. xp̄iani hō cōsilio imito corpa eoz p̄stātinopolim tñs feri fecerūt. quousq; pace ecclie reddita cū honore referrent. Passi sunt autē circa annū dñi. cc. lxxx. Natalia hō domi remanēs. manū sc̄i adriani sibi retinuit. quā in solatiū vite sue sp̄ ad caput lectuli sui ponebat. Post h̄ autē tribun⁹ videns nataliam t̄mpulcerrimā tanq; diuitē et nobilem. de volūtate impatoris honestas m̄onas misit. vt in suū cōiugium consentiret. q̄b natalia respōdit. Quis mihi p̄stare poterit vt iūgerer tali viro: sed peto vt trū diez mihi tenē inducie vt me valeam p̄parare. Hoc autē dicebat vt inde fugē posset. Cum autē dñm exoraret vt se intactam conseruaret subito obdormiuit. Et ecce vnus martirū ei apparuit. et eam dulcit̄ p̄solans et vt ad locum in q̄ sunt corpa martirū veiat impauit. Euigilās igit̄ et manū adriani solū accipiens cū multis xp̄ianis nauē cōseedit. Qd̄ tribunus audiēs cū multis militib; eā p̄ nauigiū insecut⁹ est. Exurgēs autē vent⁹ p̄trarius. multis eorū submersis eos redire cōpulsit. Media autē nocte dyabolus ī sp̄e naucleri cū nauī fāstica his q̄ erāt cū natalia apparuit et q̄si voce naucleri ait eis. Vñ venitis aut q̄ p̄gitis: Et illi. ex nichodemia venim⁹ et cōstātinopoli p̄gimus. Quib; ille ait. Erratis ad sinistrā p̄gite vt recti nauigetis. Hoc autē dicebat vt eos ī pelag⁹ mitteret. et periret. Cū at̄ vela mutaret. subito adrian⁹ ī nauicula sedēs. eidē et eos nauigāē sic prius ceperāt admonuit. asserēs malignū sp̄m fuisse. q̄ sibi locutus fuerat. ponēsq; se an̄ eos. p̄cedebat illos et viam eis ondebāt. Natalia hō adriani p̄cedē videns. imēso gaudio repleta ē. sicq; an̄q; illucesceret. p̄stātinopolim aduenerūt. Cum autē natalia in domū ybi erāt corpa martirū introisset. et manum adriani ad corpus posuisset. et post ordē dōmitasset. Adrian⁹ ei apparuit et salutans eam vt in eternā pacem secū veniret p̄cepit. Que cū euigilasset et somnū astātib; retulisset. valesaciēs omib; emisit sp̄m. Fideles autē corp⁹ eius accipientes iuxta corpa martirū illud posuerūt.

Gorgonius et Dorotheus

rothe⁹ apud nichomedīā p̄mi ī palatio Diocleciāni. antiq̄ militie renūciant. vt liberius regē suū sequātur et xp̄ianos se voce libera cōfitemē. Quod cesar audiēs plimū ātiebat. egreferēs p̄dere tales viros. q̄s in palatiū nutritos mox et generis nobilitas decorauit. Cū igit̄ nec minus nec blādicijs mouerent. in eculeo distēdunt et flagellis et yngulis toto cor-

porē lacerati. aceto et sale nudatis pene eoz viscerib; p̄fundunt. Et cū hec alacriter tolerarēt ī craticula assant. et quasi in lecto floz videbant iacere. nihilq; lesiois sentire. Deinde iussu cesaris laq̄o suspēdit. et corpa lupis et canib; exponūt. h̄ tñ intacta a fidelib; colligūt. Passi sūt circa annū. cclxxx. Post multos ānos corp⁹ sancti Gorgonij romam trāstātū ē āno dñi septingentesimo septuagesimoterzio. Eps metensis nepotis pipini regis. ip̄m ad gallias trāstulit. et gorgociensi monasterio eos collocauit.

Roth⁹ et iacinct⁹

fuerūt domicelli. et ī studio pbie socij sc̄e eugenie filie philippi nobilissimi romāoz genē. Qui quidē philipp⁹ a senatu p̄fecturā alexandrie acceperat. et illuc claudīā vxorem suam et filios auitū et sergiū filiam q̄z eugeniā secū duxit. porro eugenia omib; libris artib; et lris erat p̄fecta. Roth⁹ q̄z et iacinct⁹ secū studuerāt. et ad p̄fectōz oim sc̄iaz deuenerāt. Eugenia igit̄. xv. etatis sue āno. ab aqlano aqlimi cōsulis filio petīt vxor. Cui illa. Marit⁹ nō natalibus. h̄ mouib; ē eligēdus. Perueit igit̄ ad man⁹ ei⁹ doctrina pauli. et cepit aio fieri xp̄iana. Permissū erat tūc xp̄ianis iux alexādriā habitare. vñ illa quasi solatiādo p̄gens ad villam. trāsies audivit xp̄ianos cantātes. omēs dij gentiū demonia. dñs autē celos fecit. Tūc dicit ad pueros p̄thum et iacinctū q̄ secū studuerāt. p̄boz syllogismos scrupuloso studio trāsegun⁹. arestotelica argumēta et plateis ideas et socratis monita breuiter q̄cqd cantat poeta. q̄cqd orator. et q̄cqd p̄bs cogitat hac snia excludunt. dñam me vsurpata ptas. sorozē hō sapia fecit. Sim⁹ ḡ fres. et xp̄m seq̄mur. Plac⁹ plimū. et assupto hitu viri ad mōsteriū cui elen⁹ vir dei p̄erat veit. q̄ nullā ad se feminā veire sinebat. Qui et q̄dam vice cū hērico disputās cū vim argumētoz sere n̄ possz magnū ignē accēdi fecit. vt ille q̄ n̄ p̄bureret verā fidem p̄bare h̄c. Qd̄ cū factū eēt p̄or intēuit. et ille exiuit. hereticus autem cū intrare nollet. ab omib; expulsus est. Ad hunc igit̄ cum accessisset et se virū diceret. ille ait. Recte vir diceris. qz cum sis femina. viriliter agis. nam sibi eius conditio a deo fuit reuelata. Ab eo igit̄ cum p̄bo et iacincto monasticum habitū suscepit. et se fr̄z Eugeniū ab omib; appellari fecit. Pater autē eius et mater vidētes curū Eugenie domū vacuū redisse. merētes vndiq; filiā inquiri fecerūt. sed minime iuenire potuerunt. Interrogāt vates quid de filie factum sit. Qui r̄ndēt eā a dijs int̄ alstra tñslatā. Quocirca p̄ imaginē filie sec̄ et ip̄as ab oib; adorari mādauit. Ip̄a hō cū socijs ī dei ti-

more p̄māsit. 7 mortuo p̄posito ip̄a p̄ficiat. Erat
tūc alexāndria matrōa quedā dūces 7 nobil me-
lātia noīe. quā sc̄a eugenia oleo pungēs. a q̄r-
tana liberavit in noīe ihu xp̄i. vñ multa ei misit
munera s̄ nō recepit. P̄dicta igit̄ matrōa fra-
trē eugeniū virū eē arbitrās sepius eū visitabat
Vidēs q̄ elegantiā iuuetutis. 7 pulchritudinem
corpis. in cui⁹ amore veheemēter exarsit 7 q̄liter
cū eo p̄misceri posset. anxia cogitare cepit. Si-
mulās igit̄ lāguorē. misit vt ad eā veniret se 7 i-
uisere digret. Qui cū veniss̄. apparuit sibi q̄lit̄
ei⁹ amore capta eēt 7 q̄lit̄ i ei⁹ p̄cupia estuaēt ro-
gās vt secū carnalit̄ p̄miscer̄. Itatq̄ eū apprebē-
dēs amplectit̄. et osculat̄ 7 ad crimē hortat̄. qd̄
factū fr̄ eugeni⁹ abhorruit di. Recte nomē me-
lātia h̄e p̄gseris. nigredis ei repleta. p̄fida ni-
gra diceris. 7 obscura filia tenebray. amica dya-
boli. dux pollutōis. fomētū libidis. foroz anxie-
tatis p̄petue. 7 mortis filia sempiterna. Illa ho-
se deceptā vidēs 7 timēs ne forte scelus publi-
cāret. voluit ip̄a p̄or detergē clamareq̄ cepit qd̄
eugeni⁹ se voluit violare. Abijt igit̄ ad philippū
p̄fectū 7 p̄q̄sta ē di. Iuuenis qd̄ p̄fidus xp̄i⁹
ad me medēdi cā ingressus i me irruēs impudē-
ter. me voluit violare. 7 nisi vni⁹ ancille q̄ int̄ cu-
biculū erat fuisset liberata suffragio. iue me li-
bidini sociass̄. Audiēs igit̄ p̄fect⁹ ira accēditur 7
missa apparitoz multitudie. eugeniuz ceterosq̄
suos xp̄i ferro victos adduci fecit. dieq̄ statuit
i q̄ oēs tradi debēt moribz bestiaz. Accersitis
et eis corā se. dixit ad eugeniū. Dic nobis sc̄le-
ratissime. s̄ vos xp̄c vester docuit. vt opam cor-
ruptōibz detis 7 m̄ronas ipudēti vesania viole-
tis. Cui eugenia demissa facie ne agnosceret̄ re-
spōdit. Dns nr̄ castitatē docuit. 7 itegritatē ser-
uātibz etnā vitā p̄misit. H̄ac at̄ melātia falsaz
testē mōstrāe possum? s̄ meli⁹ ē vt nos patiam̄:
q̄ illa cū puicta fuerit puniat̄. 7 fruct⁹ patien-
tie n̄re depeat. Verūtū adducat ancillā quā di-
cit n̄ri sceleris eē testē. vt ex ore ei⁹ possint r̄futa-
ri mēdacia. qd̄ cū adducta eēt illa. a d̄na sua do-
cta. p̄stāt sibi oppōebat. qd̄ d̄nam suā opprimere
voluit. Cūq̄ oēs d̄ familia silr̄ depuati. sic eē te-
starēt. ait eugēia. T̄ps tacēdi trāsijt 7 t̄ps loq̄-
di adueit. Nolo ipudica i huos xp̄i crimē ipo-
nat nec falsa gliet. Et at̄ mēdaciū x̄itas supet
7 sapia maliciā vicat x̄itātē oñdā. n̄ pp̄t iacran-
tiā s̄ pp̄t dei gl̄iaz. 7 h̄ dicēs tūcā a capite vsq̄
deorsū siue vsq̄ ad cingulū sc̄dit 7 sc̄ia apparu-
it. Dixitq̄ p̄fecto. tu m̄ p̄. claudia m̄. Fres h̄
duo q̄ tecū sedēt. Auit⁹ 7 sergius. Ego eugenia
filia tua hi duo fres p̄roth⁹ 7 iacinct⁹. Qd̄ p̄
audiēs 7 filiā coḡscē incipēs. i amplex⁹ ei⁹ cū ma-
tre irruit. 7 lacrimas mltas effudit. Eugenia. at̄

vestibz aureis induit. et i sublime tollitur. Ignis
aut̄ de celo venit et melāciam cū suis cōsumpsit.
Sicq̄ eugenia p̄rem. m̄rem et fres totiq̄z famili-
am ad fidē xp̄i cōuertit. ita qd̄ p̄ pp̄t h̄ a p̄fectura
deposuit. a xp̄ianis ep̄s ordinat̄. et in orōe p̄si-
stens ab infidelibz occidit. Claudia at̄ cū filijs su-
is et eugenia romā reuertit̄. 7 ibi multi ab eis ad
xp̄m sūt cōuersi. Eugenia aut̄ insu impatoris al-
ligato grādi saxo i tyberī p̄cipitat̄ s̄ rupto saxo
supra vndas incolumis gradiebat̄. tūc i fornacē
ardentē p̄icit̄. s̄ extincta fornace refrigerio vte-
bat̄. Recludit̄ deinde i tenebrosū carcerē s̄ lumē
candidissimū radiabat̄ eidē. Cūq̄ p̄ decē dies si-
ne cibo fuisset. saluator eidē appuit. et panē cādī
dissimū sibi porrigēs dixit. Accipe cibū de manu
mea. Ego sum saluator tu⁹ quē tota mētis intē-
tione amasti. Eodē die q̄ ad terras descendit ip̄e
te eripiā. In die igit̄ natalis d̄ni spiculator mit-
tit̄. 7 caput ei⁹ abscidit que postmodū matri ap-
paruit. 7 qd̄ die d̄nica se sequeret̄ p̄dixit. Venie-
te igit̄ d̄nica die. Claudia in orōne posita. emisit
sp̄m. Proth⁹ aut̄ 7 iacinct⁹ cū ad templū ydolo-
rū traherent. orōne simulac̄z p̄minuerūt. 7 cū sa-
crificare nollēt. capitis obrūcatōe martinū post-
modū p̄pleuerūt. Passi sūt at̄ s̄ Valeriano 7 gal-
lo. Circa ānū d̄ni ducētēsimū q̄nq̄gesimū sextū.

Exaltatō sc̄te cru-

cis d̄ eo qd̄ tali die fides 7 sc̄ta crux
plurimū exaltata fuit. Notādū aut̄ qd̄
ān xp̄i passionē lignū crucis fuit lignū vilitatis.
qz h̄mōi crucez de lignis vilibus pabant̄. In fru-
ctuositatis qz q̄ntūciq̄z i mōte caluarie plātaba-
tur fructū mime faciebat. Ignobilitatis qz quia
erat suppliciiū latronū. Tenebrositat̄ qz tenebro-
sū 7 sine oī decore erat. Mortis qz ibi hoies mor-
ti tradebant̄. Fetoris qz i medio cadauez plātā-
bat̄. P̄ passionē vero fuit multipl̄ exaltata. qz
vilitas trāsijt i p̄ciositatē. Vñ dixit andreas sal-
ue crux p̄ciosa zc. Infructuositas i fertilitatē. cā-
ti. vij. Ascēda ad palmā 7 app̄hēda fruct⁹ e⁹. Ig-
nobilitas i sublimitatē. Aug. Crux q̄ erat suppliciiū
latronum. trāsijt ad frontes impatorz. Tenebro-
sitas i claritatē. Cris. crux 7 cicatrices xp̄i radijs
solis in iudicio erunt lucidiores. Mors in vite p̄-
petuitatē. vñ cantatur. et vnde mors oriebat̄. in-
de vita resurgeret. Fetoz in odorem suauitatis.
cañ. j. Cum esset rex in accubitu suo nardus mea
i. crux sancta. dedit odorem suum.

Exaltatio sancte

crucis solennit̄ ab eccl̄a celebratur qz
in ea fides q̄ plurimum exaltata fuit
Anno d̄ni sexingētesimo decimo quinto p̄mittē

te dño flagellari pplm suū p seniciā paganorum
coldras rex psaz. oia regna terraz suo impio sb-
ingavit. Hīrlm at̄ veniēs. a sepulcro dñi tritus
redijt. s̄ tñ ptem sc̄e crucis. quā sc̄a helena iōi-
dē reliq̄rat asportavit. Volens aut̄ ab oibz colli-
et de. turrim ex auro 7 argēto iterlucētibz gemis
fecit. 7 ibidē solis 7 lune 7 stellaz imagies colloca-
vit. p subtiles etiā 7 occultos ductos q̄si de. de-
sup aquā infundebat 7 i subteraneo specu eq̄ q̄
dngas trabētes i circuitu ibāt. vt q̄si turrim mo-
nerēt 7 tonitruū simularent. Filio igit̄ suo regno
tradito. i tali pbano pphan⁹ residet et iux se cru-
cem dñi collocās appellari ab oibz se deus iubet.
Et sic legi in li. mitrali d̄ offi. Jpe coldras i thro-
no residēs. tanq̄ p̄ lignū crucis sibi a dextris im-
posuit loco filij. 7 gallum a sinistris loco sp̄s̄cti.
Se ho iussit p̄iem noīari. tūc erachi⁹ impator ex-
ercitū copiosum collegit. et cōtra filiū coldre iux
danubiū fluviiū dimicatur⁹ aducit. Tādē vtriusq̄
q̄ p̄cipibz placuit. vt ipi sup pontē soli p̄stige-
rēt 7 q̄ victor existēt. sine dāno vtriusq̄ exercit⁹
impium vsurpāet. decretū etiā erijt vt cūq̄ p̄n-
cipem suū iuuare p̄sumeret. cruribus abscissis et
brachijs ob hoc cōtinuo i flumie mergeret. At
erachi⁹ totū se deo obtulit. et sc̄e cruci deuotōne
qua potuit cōmēdavit. Ambobz itaq̄ i cōflictu
durātibz. Erachio victoriā dñs cōtulit. et p̄trari-
um exercitum suo impio subiugavit. adeo q̄ vni-
uersus plus coldre fidei xp̄iane se sbdidit. et sa-
c̄m̄ baptismi suscepit. coldras at̄ ignorabat exi-
tū belli. q̄ cū ab oibz odiret. sibi a nemine itimat̄
Erachi⁹ aut̄ ad eū puenit. et i throno aureo eum
sedere repiens. eidē dixit. Quia lignū sc̄e crucis
fm̄ tuū modulū hōiasti. si baptismū et fidem xp̄i
suscepis. adhuc vitā 7 regnū paucis ad te acce-
ptis obsidibz obtieb. Si at̄ h̄ iplē p̄p̄feris. gla-
dio meo te senā 7 caput tuū p̄cidā. Lū igit̄ ille ac-
q̄escē nollet. extracto gladio eū. p̄tin⁹ decollavit
Et q̄ rex h̄iat sepelire p̄cepit. Filii ho suū. x. an-
noz quē cū eo repit baptizari fecit et de sacro fō-
te ipm̄ suscipiēs regnū paternū ei dimisit. Turri
ho illā destrūēs. 7 argētū i p̄dā sui exercit⁹ tribu-
ens. aurū ho et gemas ad repandū ecclias quas
tyrān⁹ destruxerat rebuavit. Sc̄am igit̄ crucē su-
scipiēs. hierosolimā reportavit. Lūq̄ at̄ de mon-
te oliueti descēdēs. p̄ portā q̄ dñs passus⁹ inēue-
rat i eq̄ regio 7 ornāmto ipiali igredi vellet. repē-
te lapides porte descēderūt. 7 inuicē q̄si vn⁹ pies
se clausērūt. Sup q̄ cūctis stupētibz āgel⁹ dñi si-
gnū crucis i maibz tenēs. sup portā apparuit di.
Lū rex celoz ad passiōz p̄ hāc portaz inēret. nec
cultu regio s̄ huili a sella igrediēs. humilitatis ex-
emplū suis cultozibz dereliquit. et his dictis an-
gelus abscellit. Tunc impator lacrimis diffusus

seipm̄ discalcavit 7 vestimēta vsq̄ ad camisiāz
exiit. crucēq̄ dñi accipiēs vsq̄ ad portā huiliē
bauit. Morq̄ dancia lapidū. celeste p̄sensit
impū. statimq̄ porta se suberigēs. liberū intrāti-
bus patefecit ingressum. Odoz aut̄ suauissim⁹ q̄
codē die eodemq̄ momēto q̄ de turri coldre sa-
cra crux fuit ablata hierosolimis de psaz. puin-
cia p̄ tam lōga terraz spacia fuerat illapsus tunc
redyt. omēsq̄ mirabili suauitate refecit. Rex at̄
deuotissimus i has crucis laudes prupit. O crux
splēdidior cūctis astris. mūdo celebris. hoibz ml-
tū amabilis. sanctior vniuersis que sola fuisti di-
gna portare talentū mūdi. dulce lignum. dulces
clau. dulcis mucro dulcis hasta dulcia ferēs p̄
vera. salua presentē cathedrā in tuis hodie lau-
dibz cōgregatā. tuo vexillo signatā. Sicq̄ p̄cio-
sa crux in suo loco restituit. et antiq̄ miracula re-
nouauit. Mortu⁹ q̄daz vite restituit palitici. iij.
curant leprosi. x. mūdant ceci. xv. illuian⁹ demo-
nes effugant. et a varijs lāguonibz plurimi libe-
rant. et sic impator ecclias repans. et regijs mūe-
nibz cumulās. ad p̄p̄ia remeavit. In cronicis
aut̄ hoc gestū alit̄ fuisse narrat. Dicit̄ em̄ q̄ duz
coldre occupās vniuersa regna ib̄rlm cū zacharia
p̄iarcha et ligno crucis cepisset. et erachi⁹ cū
eo pacem facere vellet iuravit se cū rōis pacē nō
facturū donec crucifixū abnegaret et solē adora-
rēt. Tūc erachi⁹ zelo armat⁹. p̄ eū exercitū mouit
7 psas mltis plus deuastauit. et coldre vsq̄ ad
tesifontē fugē p̄p̄ulit. Tādē coldre dissenteriam
incurrēs. Verdasan filiū suū i regē coronare vo-
luit. Qd̄ syrois p̄iogenit⁹ ei⁹ audiēs. cū erachio
fed⁹ inijt. p̄remq̄ nobilibz psequēs i viculis eie-
cit. Quē pane tribulatōis et aq̄ āgustie sustētās
tandē sagittari 7 occidi fecit. Postmodū at̄ oēs
icarceratos cū p̄iarcha 7 ligno crucis erachio de-
stinavit. Ille aut̄ p̄ciosum lignū crucis ib̄rlm de-
tulit et postmodū cōstātinopolim deportauit.
Hec in multis cronicis legunt̄.

De hoc at̄ ligno crucis sic dixit Sibilla ap̄d
paganos. sic dicit̄ in historia tripartita. O ter bea-
tum lignuz in quo deus extēsus est. hoc forte di-
ctum est p̄pter vitam nature. gratie et glorie que
ex cruce puenit.

Apud cōstātinopolim iudeus quidā eccliam
sc̄e sōphie igressus. quādā imaginē xp̄i ibidem
cōspexit. qui se ibi solū cōsiderās gladiū arripuit
et appropriās imaginē xp̄i in gutture percussit sta-
timq̄ inde sanguis exiit. et indei faciem et ca-
put aspersit. qui territus imaginem accepit. et
ipam i puteum proyiciens. statim aufugit. Qui-
daz aut̄ xp̄ianus eidem obuianit sibiq̄ dixit. vn-
de venis iudee: aliquē homiēm occidisti. Et ille
falsū ē. Lūi rursus homo ille dixit. Vere hōiē

rem a domo sua. p̄tinus remouit et indeū baptizauit. Refert q̄z greg. i libro dyalogo. q̄ que dam sc̄imoniales ortum ingrediēs. et lactucam cōspiciēs concupiuit. eamq̄ signo crucis b̄ndicē oblita. auide momordit. S̄z arrepta a dyabolo p̄tin⁹ cecidit. Cum autē be. Ega⁹ ad eā uenisset dyabolus clamare cepit ac dicere. Ego qd̄ feci. Sedebā hic sup̄ lactucā. illa uenit et momordit me. Ad imperiū autē p̄dicti uiri mox de ea exiuit.

Legit in histo. ecclia. li. xi. q̄ gētes p̄ alexandriam arma serapis in pietib⁹ depixerant. Theodosius x̄o illis teletis signū crucis depingimā dāuit. q̄ uiso gētes ⁊ sacerdotes ydoloꝝ baptizati sunt. dicētes. traditū eē ab antiquis q̄ ea q̄ colebāt starent donec ueniret signū illud in q̄ est uita. Quēdā tūc l̄ra apud illos quā sacrā vocabant habebat formam crucis. quā dicebāt interpretari uitam futurā.

Iohannes cogno

mine crisostomus anthiocen⁹. fili⁹ secundū et anthure nobiliū fuit. Cuius

uita genus. cōuersatio. et p̄secutio in historia triptita pleni⁹ declarat. Qui cū p̄bie. studiū impēdisset. tandē hāc deserens. diuis lectoib⁹ incubebat. Qui p̄sbiter ordinatus. p̄pter castitatis zelū senerior hēbat. et feruori magis q̄ māsuetudini seruebat. et p̄pter uite rectitudinē incaut⁹ ad futura p̄spicē nesciebat. In cōfabulatōe arrogās a nesciētib⁹ putabat. In docēdo erat p̄cipu⁹. In exponēdo egregi⁹. ad mores coercedos optim⁹. Regnātib⁹ igit̄ archadio et honorio augustis ⁊ damaso in romano sede p̄sidēte. fact⁹ ē eps. qui dum uitā clericōꝝ repente corrigē uoluit. oēs in suū odiū cōcitauit. cūctiq̄ eum uelut furiosū declinabāt. et apud oēs ei tetrabebāt. Et q̄z nūq̄z aliq̄ ad p̄adiū inuitabat. nec ab aliq̄ inuitari uolebat. dicebāt eū hoc ideo facē q̄z turpiē manducaret. Alij p̄pter excellentē et exq̄litū vsū ciboꝝ h̄ eū facē p̄dicabāt. Renera at̄. p̄pter abstinentiam. stomachū et caput sepe dolebat. et ido p̄adiōꝝ epulas euitabat. p̄pls at̄. p̄pter sermōes q̄s in ecclia faciebat. eū plurimū diligebat. p̄uipēdēs qd̄ contra eū emuli loq̄rent. Apposuit q̄z iohes ⁊ q̄sdā p̄cerū obiurgare. et ideo p̄tra eū maior inuidia ē accēsa. Aliud q̄z fecit qd̄ cūctos ualde cōmouit. Eutropi⁹ nāq̄ p̄positus impatoris. et h̄ns p̄sulis dignatē. uolēs in q̄busdā ad eccliaz fugiētib⁹ se uindicare. studuit ut lex ab impatore poneret̄ ut null⁹ ad eccliaz p̄fugit. imo q̄ dudū refugerāt erēberēt. Post paucos at̄ dies. cū eutropi⁹ regē offēdiss̄. ad eccliaz mox p̄fugit. Eps autē h̄ audies. ad eū sub altari latitātē accessit ⁊ hominam icrepatōriā p̄tra eū faciēs. ip̄z durissime obiurgauit. exq̄ multos offēdit eo q̄ homi ifelici nō solū noluit miscdiāz impēdere. h̄ insup n̄ destitit obiurgāē. Impator ḡ eutropiū rapiēs ei⁹ caput abscidit. Pro diuersis igit̄ causis. mltos hoies fiduciali⁹ obiurgabat. et id̄ erat plimis odiosus.

Theophilus autē alexādrin⁹ epus iohem deponere uolebat. et p̄sbiterū quēdā noie ysidorū intrudē affectabat. et id̄ cās depositōis diligēter q̄rebat. plus autē defēdebat iohem. et ei⁹ doctria mirabili auuiditate pascebat. Sacerdotes q̄z iohānes h̄m ecclias sanctōes uiuē cogebat. dicēs nō debere frui honore sacerdotij. q̄ eoz uitā p̄tēnerēt imitari. Non solū autē ciuitatē p̄stātino politanā strēnue gubernabat. h̄ et p̄les circūiacētēs. puincias. impiali auctoritate p̄uidis legib⁹ gubernabat. Cūq̄ cognouiss̄ i phenice ad huc demoi⁹ sacrificia ministrari. clericos illuc ⁊ mōchos destituit. oiaq̄ tēpla ydoloꝝ destrui fecit. Eodē tempe gainas qd̄ erat genē celticus. p̄silio barbar⁹. studio tyrānico uehemēter elat⁹. arriana heresi deprauat⁹. mgr̄ tñ militum fact⁹.

Hic impatorē rogauit ut in ciuitatē sibi suisq̄ eccliam vnā daret. Qd̄ cū p̄misisset. rogauit iohāne ut eccliam vnā illi cōcedēt. ut sic ei⁹ tyrānē dem refrenaret. Ac iohānes x̄tute fortissim⁹ ac totus zelo ignit⁹. Noli inq̄t o impator h̄ p̄mittē nec sanctū canib⁹ dare. nec hunc barbarū metuas. h̄ ambos nos iube uocari et sub silentio inter nos q̄ dicunt̄ audi. Ego nāq̄ huius linguā sic refrenabo ut h̄mōi petere n̄ p̄sumat. Quod audiens impator gauisus ē. ⁊ utrūq̄ altera die uocauit. Cūq̄ gainas vnum. p̄ se oratoriū peterz ait iohānes. Abiq̄ tibi diuina domus aperta ē ut null⁹ te uetet orare. At ille. Ego alten⁹ secte sum et vnuz templū cum meis habere deponco. Multos qd̄em pro romana republica labores assūpsi. ⁊ ideo nō debeo in mea petitiōe p̄temnē Cui iohes. Plurima p̄mia et q̄ transcendūt tuā certamā recepisti. mgr̄ militū fact⁹. p̄sulari togā insup exornat⁹. et oportet te p̄siderare qd̄ dudū fuens. ⁊ q̄lis mō p̄spiciaris. q̄ p̄isca paup̄tas. et q̄ mō s̄ba. q̄b⁹ uelut mētis ante utebaris ⁊ q̄b⁹ ornans mō. Igit̄ q̄z pauci labores maria tibi p̄mia contulerunt. circa honorantem te non sis in gratus. His sermonibus eius os obstruxit ip̄m. q̄s compulit ut taceret. Dum igitur constantinopolitanam urbem strēnue gubernaret. Gainas imperium ambiens cum in die nihil agere posset. nocte barbaros misit q̄ palacium concremarent. Tunc aperte mōstratum est quomodo sanctus Iohannes custodiebat ciuitates. Barbaris enim angeloꝝ armatorum ingens corpus habentū copiosa turba apparuit. q̄ ipos p̄tin⁹ effugauit. Qd̄ cū dño suo p̄uiciassent. ille ualde

miratus ē sciēs exercitū militum p̄ ciuitates alias
p̄stitūtū. Cū igit̄ sequēti nocte eos itēz deſtialſz
a viſione angeloz ſūt ſilr effugati. Nouiſſime il-
le egreſſ⁹ miraculū vidit ⁊ fugit exiſtimās milites
ī die latē ⁊ nocte ciuitatez cuſtodire. Egreſſ⁹ ide
ad traciā iuit et magno p̄gregato exercitu cūcta
vaſtabat. timētibz cūctis barbaricā feritatē. Im-
pator ḡ iobi ſctiſſimo on⁹ legatōis ip̄oſuit. Ille
at̄ inimicitiaz imēoz alacrit̄ ē p̄fectus. Hainas
ho aḡſcēs ei⁹ fiduciā. p̄prietate aſſumpta. lōgo iti-
nere eidē occurrit. ſuiſqz oclis dextrā ei⁹ circūpo-
ſuit. ⁊ filios ſuos ſacra ei⁹ genua oſclari p̄cepit.
H⁹ nāqz virtutis iohes fuit vt et valde t̄ribiles
huiliari cogēt ⁊ timē. Eodē qz tpe q̄ſtio mora ē
vtz de⁹ corp⁹ h̄ret. ex q̄ qōne p̄tēdēs et certami-
na ſurrexerūt. alijs h̄. alijs aliō affirmātibz matie
tū mōchoz turba ſimpliciū ē cecepta. dicētium
deū forma corp̄ea eē diſtictū. Theophil⁹ at̄ ep̄s
alexādrin⁹ p̄nū ſapiebat. ita vt in ecclia p̄tra eos
q̄ hūane forme deū aſſeruerāt p̄tēdēt. ⁊ deū icor-
poreū p̄dicaret. Qd̄ egiptioz mōchi aḡſcētēs.
habitacula ſua reliq̄rūt. et alexādrinā veniētēs. ſe-
ditōez p̄tra theophilū excitārūt ita vt eū occidē-
niterēt. Qd̄ ille coḡſcēs ⁊ timēs. ait ill. Sic vos
inqt̄ video ſic dei vultū. Et illi. ſi vere inq̄t̄ di-
cis qz vultus dei ſic ē vt n̄. anathematiza libros
origenis q̄ n̄re opinioni aduerſant. Qd̄ ſi nō ſe-
cens q̄ impatoribz ⁊ deo rebellia ſūt. a nob̄ p̄cul-
dubio ſuſtinebis. Et ille. noli ſeuire. ego qdem q̄
vobis placēt facio. et ſic mōchos a ſuo ip̄ctu re-
uocauit. Exercitati ho et p̄fecti mōchi h̄ ſedu-
cti nō ſūt. ſ̄ ſimplices ardore fidei p̄ frēs p̄nū ſa-
piētēs inſurrexerūt. ⁊ mltos occidi fecerūt. Dum
hec i egipto fierēt. iohes apud p̄ſtātinopolī do-
ctrina florebat. ⁊ apud oēs admirabil̄ hēbatur.
Verū cū arriani p̄ſimū pullularēt. et ex ciuitatez
eccliaz h̄rent. ſabbato t̄n̄ ⁊ d̄nica intra portas et
portic⁹ p̄gregati ymnos ⁊ athiphonas nocte cā-
tabāt. Diluculo at̄ cū ip̄s athiphonis p̄ median
ciuitatē portas egreſſi. ad ſuā eccliaz p̄currerāt
Hec at̄ ad vitupatōz orthodoxoz facē n̄ ceſſā-
bāt. frequē h̄ decātātes. vbi ſūt q̄ dicūt tria x̄tu-
te vni. Iohes at̄ metuēs ne ſimplices his cātibz
ēberēt iſtituit vt fidelū turba noct̄nis ymnis iſi-
ſtēt. vt ⁊ illoz op⁹ obſuſcaret ⁊ fidelū. p̄feſſio fir-
maret. Fecitqz cruces argēteas. q̄ cū argēteis ce-
reis portabāt. Tūc arriani zelo accēſi iuidie vſz
ad necē iſurgūt. Una igit̄ nocte p̄cūſ⁹ ē hu-
ſon eunuch⁹ anguſte. q̄ ad ymnos exercendos a
iobe ſuat reputat⁹. Sz et qdā d̄ p̄plo vſqz p̄-
tis exticti ſ̄. Et his mot⁹ ip̄ator. p̄hibuit arri-
nos ymnos p̄blice decātāē. Eo tpe ſeueniā⁹ ga-
balē ep̄s honorabil̄ ap̄d mltos. p̄cēs. ⁊ ab ipo-
ip̄atorē ⁊ anguſta mltū dilect⁹ p̄ſtātinopolī veit ⁊

a iobe gr̄at̄ ſuſcept⁹ ē. Cūqz iohes i aſiā p̄reſiſz
ſuā eidē eccliaz p̄mēdauit. Ille at̄ nō ſideſt̄ abū-
labat ſ̄ ſemetip̄z p̄lo p̄mēdabat. Serapion aut̄
cleric⁹ dicti iohis. h̄ iobi ſtuduū nūciāē. Trāſcē-
ti at̄ ſeueniā n̄ aſſurrexit ſerapion. alle at̄ indiē⁹
clamauit. ſi ſerapion cleric⁹ n̄ mortu⁹ fuit. x̄pc̄ in
hūana nat̄a nat⁹ n̄ ē. Hec audiēs iohes rediit.
et ip̄z tāqz blaſphemū de ciuitate eiecit. Qd̄ au-
guſte multū diſplicuit. et ip̄z euocari fecit. rogās
iobem ſibi recōciliari. q̄ nullaten⁹ acq̄uit donec
anguſta filiū ſuū thecodosū eius genub̄ ip̄onēt.
ſupplicās ⁊ p̄iurās vt ſeueniā r̄cōciliaēt. Eo-
dē qz tpe theophil⁹ alexādrin⁹ ep̄s dioſcoroz vix
ſctiſſimū et yſidoroz p̄nū ſibi amicaſſimū iniuſte
eiecit. qui p̄ſtātinopolī venerūt. vt p̄ncipi et iobi
ei⁹ facta narrarēt. Iohes at̄ eos quidē honora-
bat. ſ̄ an̄ cāe cogitōz cum eis p̄ncipalē nolebat.
Falſus t̄n̄ rumor ad theophilū veit. qz iohes cū
illis cōicaret ⁊ eis auxiliū ferret. At̄ theophil⁹ in-
dignat⁹ nō ſolū illos vindictā exercere. ſ̄ iohes
deponere fortit̄ ſe armabat. Celās igit̄ intēdēs
ſuā miſit ad ſingulaz ep̄os ciuitatū di. ſe orige-
nis velle libros dānare. Epiphaniū qz ep̄m cy-
pri virū ſctiſſimū ⁊ famoſiſſimū circūuenit. ⁊ ami-
cū fecit. rogās vt et ip̄e ſilr libros origenis dāna-
ret. epiphani⁹ p̄pter ſui ſctitatē. eius fallacias n̄
attendēs apud cypriū ſuos ep̄os cōuocauit. ⁊ le-
ctōem origenis int̄dixit rogans iohem p̄ſtrās vt
ſe ab hoz lectōe liberoz ſuſpēderet et q̄ ordina-
ta fuerāt. cōfirmaret. Iohes aut̄ h̄ p̄cipēdens. a
doctrina eccliaſtica laborabat. et in ea florebat
nihilqz de his q̄ contra eū cogitabant curabat.
Demū theophil⁹ odiū diu celatū maifeſtauit. ⁊
ſe velle iohem deponere indicauit. Nox inimici
iobis mltiqz clerici et p̄ceres palatij t̄ps oppor-
tunū inueniētēs nitebant. vt p̄tra iohem ap̄d cō-
ſtātinopolim p̄clū fieret. Poſt hoc aut̄ epipha-
nius cōſtātinopolim venit damnatōz libroz ori-
genis ſecū ferēs. ⁊ inuitatōz iobis cā theophili de-
cliauit et qdā p̄pter epiphaniū reuerentiā damna-
tōem libroz origenis ſubſcriberāt. plurimi at̄ fa-
cere recuſabāt. qz vn⁹ fuit theotin⁹ ſichie p̄ſul.
vir rectitudie vite famoſiſſim⁹. q̄ ita r̄ndit. Ego
inqt̄ epiphanie eius qui dudū bene requeuit inu-
rias nō fero. neqz rem blaſphemaz tentare p̄ſu-
mo. damnās ea q̄ priores n̄ri reſpuere noluerūt.
Nam neqz malā doctrinā in libris ei⁹ eſſe cōſpi-
cio. Qui his contumelias inferūt. neſciūt ſemet
ip̄os. Anathasius aut̄ deſenſor niceni p̄lij. p̄tra
arriāos teſtē ſue fidei hunc virū appellat. illius li-
bros ſuis p̄iūgēs et dicēs. Mirabilis inqt̄ et la-
borioſiſſim⁹ origenes. ſ̄ de filio dei nobis teſſio-
niū p̄hibet. aſſerens coeternum eum patri. Jo-
hannes autem indignatus. non eſt cur abſqz re-

gulis i ecclesia sua epiphanius ordiatos fecerit s̄ tñ
rogabat vt int̄ ep̄os cū eo manēt. At ille nec se-
cū manē nec oratē r̄ndit. nisi dioscor̄ eijcēt 2 dā-
natōe libror̄ origenis subscribēt. Ioh̄e s̄ facere
rēnuētē. aduers̄ eū ab ep̄i iudis epiphanius inci-
tat. Un̄ epiphanius libros origenis damnauit. 2
dioscor̄i adiudicauit. et ioh̄i tāq̄ horū defēso-
ri detrahē cepit. Cui ioh̄es mādauit q̄ reglas mul-
ta fecisti o epiphani. p̄mū q̄ ordiatōez fecisti i ec-
clia sub meo iur̄e instituta. Deinde q̄ i ea auctori-
tate p̄p̄ria sacra celebraſti. rurſ̄ q̄ iuitatē excusa-
ſti. 2 nūc tēnuo q̄ i tēp̄m p̄ſidis. q̄ p̄opt̄ obſua-
ne i p̄lo ſeditio oriat: 2 h̄ rei piculū ipe ſuſcipi-
as. Hoc at̄ audiēs epiphanius diſceſſit. Qui cū
ad cypriū reuerſus eēt mādauit ioh̄i. Spero q̄
ad ep̄s n̄ morieris. At ille remādauit. Spero q̄ ad
tuā p̄riaz n̄ redibis. Qd̄ ſic enēt. Nā epiphani-
us i via obiit. 2 ioh̄es p̄ modicū d̄ ep̄atu depoſi-
t̄ i exilio vitā finiuit. Ad ſepulcr̄ at̄ h̄ epiphani-
i vni ſanctiſſimi demōes expellūt. fuit at̄ vir mire
liberalitatis ad paupes. q̄ cū q̄dā vice totā ecclie
pecuniā erogauit. 2 nihil ſibi remāſiſſ̄. qd̄ ſubi-
to veniēs ſacculū mlt̄az pecūiaz ſibi obtulit ac
diſceſſit. Nec vñ venient aut q̄ abierit ſcitū fuit.
Paupes qd̄ volētes epiphaniuz decipe vt
aliquo eis daret. vñ eor̄ ſupinū ſe i t̄ra p̄ſtrauit.
Alc̄ ſup̄ eū ſtās q̄i mortuum flebat. 2 q̄ nihil vñ
eū ſepelire poſſ̄ h̄ret̄ q̄rulis vocibus clamabat.
Epiphanius igit̄ ſupueniens vt in gete dormiret
orauit: 2 ſepulture neceſſaria miſtrauit. H̄o iem
q̄ ſolat̄ abiit. Ille antes ſociū pulſās dicebat.
Surge hodie tuis laboribz epuleſſi. Quē cum
crebro pulſaſſet. 2 mortuū agnouit. ad epiphani-
ū cucurrit. 2 qd̄ acciderit nūciauit. ac vt eū i ſu-
ſcitaret rogare cepit. Ille at̄ benigne eū ſolat̄
ē. n̄ tñ eū reſuſcitauit ne miſtris dei ſacile illudat̄.
Verū cū epiphanius diſceſſiſſ̄ relatū ē ioh̄i q̄
eudoxia anguſta q̄ eū epiphaniū incitaſſ̄. q̄ ſoli-
to zelo accēſ̄ f̄monē ad p̄lim ſec̄: q̄ cūctaz ml̄ie
nū vitupatōz oimodā p̄tinebat. H̄ic f̄mo ab oi-
bz ē accept̄ vt q̄ ad anguſtā ſit̄ plat̄. Qd̄ cū m
anguſta p̄guilſ̄ i peratorū p̄q̄ſta ē di. p̄tumeliā il-
latā vxou i eū pon̄ redūdaē. Mor̄ ad h̄ i p̄ator
q̄ ioh̄ez p̄cepit ſynodū celebrari. Theophilus igit̄
feſtie ep̄os p̄uocabat. Deſq̄ ioh̄is iimici alacrit̄
p̄fluebāt: ſup̄bū 2 ip̄m euz vocātes. Aniuſi igit̄
ep̄i ap̄d̄ p̄ſtānopolī p̄ſtituti. n̄ iā d̄ libris origenis
ſct̄abāt: ſ̄ i ioh̄ez ſe manifeſt̄ erigebāt. Mittē-
tes igit̄ p̄ ioh̄e ip̄m citauerūt. Qui eos velut iimi-
cos vitāe cēſuit: ac vniūſalē ſinodū fieri p̄clama-
uit. Illi h̄o q̄ter eū tēnuo citauerūt. q̄ cū eos i ſu-
gēt 2 ſinodū fieri p̄clamaēt: d̄nauerūt eū: i nullo
eū culpātes niſi q̄ vocat̄ noluit obediē. Qd̄ po-
pul̄ audiēs ad ſeditōes mar̄ias excitat. 2 eū t̄bi
ab ecclia n̄ ſinebat. ſ̄ vt h̄ ad mar̄ iſſerret p̄ciliuz.

p̄clamaabat. Juſſio at̄ p̄ncipis p̄pellebat eijc̄ et
eū velociſ̄ i exiliū deportari. Ioh̄es at̄ timēs ne i
p̄lo ſeditio oriret. neſciētē p̄lo ſemetip̄m ēdi-
dit i exiliū deferēdū. Qd̄ cū p̄pls p̄guilſ̄. i porta-
bil̄ ſeditō ē exorta. ita vt eēt mlti inimicor̄ ei⁹ ad
miſcōiaz monerēt. dicētes eū calūniā paſſū quē
pauloatē d̄ſiderabāt vidē depoſitū. Senenian⁹
at̄ d̄ q̄ ſ̄ f̄mo h̄it̄ ē i ecclia docēs ioh̄i tēſtebat:
di. 2 ſi nullū aliū crimē h̄ret. ei⁹ tñ ſup̄bia depoſi-
tōis ei⁹ cā ſufficiēs eē poſſ̄. Oita igit̄ i p̄atorē 2
ep̄os imēſa ſeditō i p̄lo. anguſta i p̄atorē roga-
uit vt ioh̄ez d̄ exilio reduci facēt. t̄remot⁹ q̄z ma-
ri⁹ citatē inuāſit. dicētibz cūctis h̄ accidē p̄t̄ inu-
ſtā eiectōz ioh̄is. Miſſi igit̄ ſūt legati ad ioh̄ez ro-
gātes vt cito rediret 2 citati p̄citi ſuis orōibz ſb-
neiret: 2 i p̄lo ſeditōz excitatā ſedaēt. Alij q̄z p̄
illos 2 rurſ̄ 2 alij tēſtiati ſūt. q̄ eū cito redire cō-
pellēt. q̄ rediē nolētē ad p̄p̄ria cito r̄duerūt. eū
cū cereis 2 lāpadibz vniūſo p̄lo occurrētē. Ipe
at̄ i ep̄ali ſede iſidē nolēbat. dicēs oportē h̄ fieri
i iudicō ſynodali. 2 eos q̄ d̄nauerāt ſuā ſniam
i uocāē. Popul⁹ at̄ miro mō accēdebat cū i epi-
ſcopali ſede iſidētē vidē. 2 h̄ba doctōris audire
p̄ueniuit igit̄ p̄pls coactusq̄ ē f̄monē facē ad
p̄lim ac i ſua cathedra reſidē. theophilus igit̄ ide
fugit. Qui cū ierapoli adueiſſ̄: mortu⁹ ē ei⁹ ſcē
citatis ep̄s. 2 ylamō ſc̄iſſim⁹ mōach⁹ ē elect⁹. at
ille euz crebro reſugēt: ei theophilus ſuadebat vt
ſue electōi p̄ſenſū p̄bēt. Tunc ille. p̄miſit di. cras
qd̄ d̄no placz i plebiſ̄. Cras ſ̄ die veniētes ad
cellā ſuā eū vt ep̄atū ſuſcipet iſtāc̄ rogarēt. q̄ ait
orē p̄mo ad d̄nm. Qui dū oraret. mox cum illa
orōe t̄minū vite ſuſcepit. Ioh̄es itaq̄z doct̄rie ſe-
dule iſiſtebat. Eo at̄ t̄p̄e ſtatua argētea clam̄te
circūamicta. i platea iux̄ ecclia ſc̄e ſophie ad ho-
norē Eudoxie anguſte p̄ſtituta erat vbi milites
2 p̄cēs luſ̄ p̄publicos exercebāt. Qd̄ qd̄em ioh̄i
p̄timū diſplicebat. cū vidēt h̄ ad ecclie ſpectaē i-
uriā. Coſueta igit̄ fiducia rurſ̄ linguā ſuā arma-
uit. 2 cū oportēt p̄ncipes ſi p̄plicatōis h̄bo tēſte
ctē. vt a tali luſu recederēt h̄ n̄ ſec̄: ſ̄ i petu ſui vſ̄
eloquij ihibētes fieri t̄lia maledicebat. Anguſta
h̄o rurſ̄ ad ſuā h̄ i bebat iuriā 2 tēnuo labora-
bat vt aduſus eū ſynod⁹ itez celebrēt. h̄ ſentiēs
ioh̄es illā ſamōſiſſimā in ecclia. p̄tulit emeliā e⁹
iuriā ē. Rurſ̄ herodias veſant̄. Rurſ̄ turbat.
tēnuo ſaltat. tēnuo caput ioh̄is i meſſorio p̄cu-
piſat accipe. Qd̄ factū ad iur̄ acūdiam p̄l̄ icita-
uit anguſtā. Dū at̄ qd̄a vellz ioh̄ez occidē. a po-
plo ē p̄p̄ h̄l̄ 2 ad iudicādū i dit̄. ſ̄ a p̄fecto ne
occidēt erept̄ ē. qd̄a eēt fu⁹ cuiusdā p̄ſbri i euz i-
petū faciēs. ip̄m occidē molit̄ ē. q̄ dū a qd̄a tēne-
ret ip̄m q̄ tenebat. 2 aliu aſtātem 2 t̄rcium p̄cu-
ſiſit. Tūc clamore facto mltis p̄currētibz p̄li-
mos iſecit. Ex illo t̄p̄e p̄pls ioh̄ez cuſtodiebat

ei domū dieb; ac noctib; muniēs. Suadēte igr̄
augusta epi p̄statiopoli p̄uenit. et accusatores
iobis fortit̄ insitē cepert. Cū at̄ festiuitas natal̄
dñi sup̄ueniss; mādauit imp̄ator iobi. q̄ nisi p̄
us crimib; exeret n̄ coicaret eidē. Epi at̄ nihil
p̄ eū repperit nisi q̄ p̄ depositōnem residē i sede
ep̄ali sine decreto p̄cali p̄sumpsiss;. 7 sic dānaue
rit eū. Appropiquāte tādē solēnitate pascha
li: mādauit ei imp̄ator n̄ posse secū i ecclia manē
cū eū duo p̄alia p̄dēnassent. Vacabat igr̄ iobis
7 neq̄q̄ i eccliaz descēdebat. Illi q̄ iobi fauebāt
iobānte dicebāt. P̄ B at̄ ip̄ator iobez d̄ cita
te expelli fec̄. ac duci i exidm̄ i quādā citate puā
vbi fines sūt positi ip̄iq; rōani. q̄ loca crudelib;
barbaris sūt vicia. Sz clemēs dñs n̄ pmisit diu
i locis t̄lib; atlethā suū fidelissimū p̄morari. hoc
Inno. papa audiēs moleste ferebat. volēs q; p̄ci
liū celebrare: scripsit clero p̄statiopolitāo ne io
bāni successorē aliquē ordinarēt. Cū igr̄ lōgo su
ill; itinē fatigat; et dolore capit; uehemētissime
cruciat; necnō 7 ardore sol̄ intolerabilē pateret
sc̄ta illa aia i cumāis. xiiij. die mensis septēbris e
carne soluta ē. Quo defūcto. grādo uehēmēs i
p̄statiopoli 7 oia suburbana descēdit dicētibus
cūctis h̄ dei iracūdia gestū eē. eo q̄ iniuste iobes
fuit p̄dēnat;. Quib; x̄bis fidē fec̄ mors angu
ste. p̄tin; subsecuta. q̄rta nāq; die p̄ grādinē est
defūcta. Mortuo q; oim̄ doctore terraz: occidē
tales epi cū oriētalib; nullaten; coicacē voluerūt
donec illi; sacratissimi vini nomē int̄ p̄decessores
ep̄os ponēt. Uex̄ theodosi xp̄ianissim; fili; p̄
dicti archadij q̄ ani sui nomē 7 pietatez tenebat
sacras h̄ doctoris r̄ligas i mēse ianuarij i regiaz
citate trāsseri fec̄. Cui fidelissim; p̄pls cū lāpadi
b; 7 cereis obuiant. Theodosi; at̄ supplicat̄ eius
adorās reliq;as. p̄ archadia 7 eudoxia genitorib;
suis supplicauit. vt ignorāter deliquētib; veni
am p̄donat. Dūdū ei pentes e; mortui fuerāt.
Hic theodosi; clemētissim; fuit adeo vt nulluz
se ledētū morti adiudicaret di. Utinā eēt mihi
possibile ad vitā eē mortuos ruocare. Et curia
monasteriū videbat. matutinas laudes agebat
codices diuinos legebat. Hic erat vxor: noie eu
doxia q̄ heroyco metro poemata m̄lta p̄fec̄. ha
buitq; filiā noie eudoxiā quā valētiniāo quē im
p̄atorē fecerat: ddit vxorē. Hec oia d̄ hystoria
triptita extracta sunt. Mortu; ē aut̄ circa annuz
domini. cccc.

Orneli; interpre

ta; itelligēs circūcisionē. Ipe ei intelle
xit 7 itelligēdo h̄nauit circūcisionē a sup̄fluis. li
citis 7 eē nccarijs. Al̄ corneli; a cornu 7 leos qd̄
ē p̄pls q̄i cornu. i. fortitudo ppli. Cypriā; d̄ a cy

pro qd̄ ē mixta 7 ana qd̄ ē sursum. l̄ d̄ a cypro qd̄
ē melicia l̄ hēditas. ipe ei h̄uit sup̄nā mixta 7 gie
7 virtutū. melicia; p̄ctor; 7 hēditatē celestū gau.

Ornelius papa

Successor; sc̄ti sabiā a decio cesare euz
suis clerici i exiliū r̄legat; Ibiq; a sc̄to
cipriāo cartbaginēsi ep̄o l̄ras p̄fortatōnis acce
pit. Tādē d̄ exilio i duct; decio p̄ntat; 7 dū imo
bil; p̄māerz. iussit eū decio p̄libatis cedi. p̄cepitq;
vt ad tēplū mart; ducētur vt ibi aut sacrificaret
aut sniaz capitalez sbiret. cū ḡ illuc ducēt. miles
qdā rogauit eū vt ad domū suā diūtēt. 7 p̄ vxorē
sua salustia q̄ p̄. v. ānos palitica iacebat: oraret.
q̄ dū ad orōz e; sanata eēt. xx. milites cū ip̄a 7 vi
ro suo dño crediderūt. q̄ oēs iubēte decio ad tem
plū mart; ducit; 7 i illd̄ expuētes cū sc̄to corne
lio martinizati sūt. Pass; ē at̄ circa an. ccc. cclij.
Cypriā; at̄ cartbagi. ep̄s i ea. citate p̄ono p̄co
suli p̄ntat;. Qui cū a fide nllatē; mutari poss; in
exiliū mittit;. Indeq; ruocat;. ab anagelēo. p̄co
sule q̄ p̄ono successerat sniaz capitale accepit. q̄
snia lecta dixit cyp. d̄o gr̄as. Cū at̄ ad locū cū
spicatore veniss; p̄cepit suis vt eidez spicatori
p̄ mēcede. xv. aureos darēt. Accipiēs q; lintheū
manu sua oculos terit. 7 sic coronā suscepit. Cir
ca annū domini. cclvj.

Orfemia d̄r ab eu

qd̄ ē bonū 7 sc̄ia q̄i bōa sc̄ia. i. vtil; bone
sta 7 delectabil;. q; h̄ r̄plicat̄ mō d̄r bonū. Fuit em̄
vtil; alijs p̄ p̄sioēs. hōesta sibi p̄ mox p̄positōz
delectabil; d̄o p̄ celestē p̄teplatōz. Al̄ eufemia
d̄r q̄i euphōia qd̄ ē suavis sonoritas. suavis em̄
son; fit t̄mb; mōis. i. voce vt i cātu. pulsa. vt i cy
thara. flatu vt in organo. sic beata eufemia fecit
deo dulcē sonū cū voce p̄dicatōis. cū pulsu bo
ne op̄atōis. 7 cū flatu interne deuorōis.

Orfemia filia se

natoris vidēs xp̄ianos tpe dyocetiā
tādūsis peis lamiani ad p̄scū indices
aperauit 7 xp̄m publice p̄sities exēplo sue p̄stan
tic eē viroz aios p̄fortabat. Cuz igr̄ index xp̄ia
nos successiue occidēt. alios p̄ntes eē inebat vt
saltē terniti imolarēt. dū circūstātes tā crudeliter
lamiani viderēt. Cū ḡ corā enfemia sc̄fos crude
lit; detricaret. ip̄a eoz p̄stātia āpli; puocata iu
riā a iudice se pati clamabat. Tūc index gauit;
ē putās eā sacrificijs velle p̄sentire. Tūc cum ab
ea quā sibi inimiciā facēt req̄siss; illa ait. Cuz sim
genē nobil; cur m̄ igr̄tos 7 aduenas antepōnis. 7
p̄iores facis ad xp̄m pertingere. et ad promif
sam glouā peruenire. Cui index. Putabā te ad

mētē redisse. 7 gaudebā te tue nobilitatis v'ssex
memuisse. Reclusa igit̄ i carcé. 7 sequēti die euz
victis sine vinculis adducta. itez gūissime ē pque
sta. cur p̄ leges impatorz sibi soua vinculis p̄cere
tur. Lūc alapis durissime cedit 7 i carcé recludit̄
tur: quā iudas secut̄ ex libidine opprimē voluit sz
illa vilit̄er reluctāte manū ei? x̄tus diuina p̄traxit
Lūc putās se icātati p̄positū dom? sue ad ipaz
dixit: vt multa p̄mittēt si eā facēt p̄sentire. sed
ille carcerē clausu nec clauibz appire potuit. nec
securi frāgē. donec a demōe arripit̄ clamās et se
ipm dilaniās vix euasit. Deide educta posita su
per rotā c? vectes carbonibz pleni erāt. 7 artifex
intra rotā tale signū trabētibz dedit. vt qñ sonū
facēt sil traberēt. 7 sic exeunte ignee vectes corp?
x̄ginis dissiparēt. Sz nutu dei ferramētū q̄ rota
tpabat. d̄ maū ei? decidēs sonū fecit: 7 p̄tinuo ill
trabētibz: rota artificē p̄minuit: 7 eusemiā stātez
sup eā illesam f̄uauit. Lūc pentes artificis lamē
tātes supposito igne ipam cū rota p̄burē volue
rūt. Sz rota p̄busta. eusemia ab angelo soluta i
qdā loco excelsō icolumis stare p̄spicit. Appelli
anus iudici ait. Cur? xp̄ianoz n̄ nisi i ferro vin
ci: vñ p̄sulo. vt eā facias decollari. Erectis igit̄
scalis cū qdā ad eā capiendā manū mittere vellz
mox tot? p̄alisi solut? vix inde semiuin? eductus
ē. Ali? at̄ noie sostenes ascēdēs. p̄tinuo mutat?
ab ea veniā petyt. et euaginato gladio ad indi
cē clamauit. q̄ seipm libet? occidēt: q̄ eā quam
āgeli defendebāt p̄tingēt. Deniqz inde educta.
iudex cācellario suo dixit. vt ad eā oēs petulan
tes iuuenes puocāet. q̄ tādū eā illuderēt. donec
fatigata deficēt. Sz ille ad eā ingrediēs 7 mltas
x̄gines splēdidissimas circa eā orātē vidēs. mo
nitis ei? p̄tin? xp̄ian? effect? ē. P̄refes x̄o p̄ ca
pillos x̄ginē suspēdit. sz etiā imobile p̄manētē
negato abo i carcé recludi fecit. vt septē dies in
ter q̄tuor: magnos lapides. sic oliua p̄stringeret
illa x̄o q̄tidie ab āgelo satiata. dū septima die i
tra lapides durissimos posita eēt. ad ei? orōnem
ip̄i lapides i cinerē tenerissimū sūtr̄ dacti. An̄ p̄
ses se victū a puella erubescēs: eā i foueam p̄ici
iussit. vbi tres tāte imāitat̄ bestie erāt q̄ oēs ho
minē dglutirēt. q̄ statū blādiēdo ad x̄ginē p̄cur
rētes. 7 iuctis adinnicē candis ei? q̄i cathedrā ad
sedēdū p̄bētes. iudicē h̄ vidētē vebemētē cōfu
derūt. An̄ cū p̄ses fere p̄ angustia moreret: in
gressus carnifex vt dñi sui iniuriā v̄dicaret. gla
diū i lat? suū fixit: 7 xp̄i martirē fecit. Quē iudex
p̄ mercede veste serica induit. 7 torq̄ aurea cir
cūdidit: sz egrediēs a leone arripit̄: 7 ab eo peni
t? deuorat. An̄ sui cū diuini p̄qrētes: vix panca
ei? ossa veste scissa. 7 torq̄ aurea repperit. P̄use
q̄z iudex seipm p̄medēs mortu? ē iuēt? Icta aut̄

eusemia i calcedonia cū honore sepulta ē. cuius
meritis oēs iudei 7 gētiles calcedonie i xp̄m cre
diderūt. Passa ē at̄ circa anū dñi. cclxxx. Am
bro. d̄ hac x̄gie i p̄latōe sic ait. x̄go alma trium
phatrix Eusemia x̄gītatis retinēs mitrā: pallio
nis meruit vestiri corōna. C? p̄cibz hostis inimi
c? euicit. P̄use? adūsan? supat. a fornicis igne
x̄go sospes eripit. duri lapides i puluerē p̄tūit
Fere māsuelsūt collaqz submitūt atqz omnia pe
naz supplicia ei? orōe supant. Nouissime gladij
mucrone p̄fossa. carnea reliquens claustra. celesti
choro iūgit̄ leta. Hec sacra x̄go tibi dñe ecclīaz
tuā p̄medēt. h̄ p̄ nob̄ p̄cōubz inepellet. h̄ et̄ vo
ta nra vt x̄go vernula illibata tibi p̄stet.

ſimpert? nobi

lis genē: h̄ nobilior sc̄itate vite et
a p̄mēuo etatis sue lris eruditus:
adeo p̄ sui sc̄itate ab oibz amaba

tur. vt p̄ theodardū m̄gim suū traiciēs ecclīe i
ep̄m meruit p̄moueri. Quē hilderic? rex plimū
diligebat. 7 p̄ oibz ep̄is caz sp̄ hēbat. Sz crescē
te inuidoz malicia eū sine cā ip̄ij expellētes. ho
nore debito puauerit. 7 feramūdū i ei? cathedrā
statuerit. At lāpt? mōasteriū igressus p̄. vij. ānos
ibidē optiē p̄sūt? ē. Quadā x̄o nocte ad orōz
furgēs. i panimēto p̄ igrātā sonū fec. qd̄ audiēs
abbas dixit. q̄s hūc fec̄ sonū: statim vadat ad
cruce. Lūc lamp? ilico nudis pedibz i cilicio ad
cruce cucurrit: ibiqz tādiu 7 i niue et glacie fixus
stetit donec fr̄ibz p̄ matutias se calefaciētibz: ab
bas eū deesse p̄guit. Et audiēs a qdāz fr̄e. q̄ ille
eēt q̄ ad cruce iuisset: eū introduci fec. 7 ab eo cū
monachis veniā postulauit. Ille x̄o n̄ solū cle
mēt̄ indulxit: sz et̄ d̄ bōo pacie eis sblimit̄ p̄dica
uit. P̄m. vij. ānos feramūd? ē expul? 7 sc̄s lā
pt? iūbete pipino ad sedē p̄p̄riā ē reduct?. Cū at̄
sic p̄u? x̄bo et̄ exēplo pollēt. insurgētes i eū duo
maligni: eū ḡuit̄ insectare ceperit q̄ amici pōtifi
cis eos sic meruerāt occidēt. Eo tpe lamp? pi
pinū d̄ qdā mētrice quā tenebat plimū increpa
uit. Dodo at̄ p̄ sanguine? eoz q̄ occisi fuerāt et
fr̄ ip̄ius mētrici domestic? aule regie. p̄gregato
exercitu domū ep̄i circūqz obsedit. volēs occi
soz necē i sc̄to v̄dicare. At cū puer Lampto in
orōe posito nūcialsz. ille p̄susus i dño vt eos ex
pugret mucrone arripuit: sz ad se rediēs gladiū
d̄ manu piccit: meli? iudicās vt p̄sistēdo 7 moriē
do vicēt. q̄ vt sacratas man? de ip̄ioz sanguine
macularet. Lūc vir dei suos āmonuit. vt pecca
ta sua p̄siterēt: 7 mortē pacient̄ sustinerēt. Sta
timqz ip̄ij irruētēs sc̄m Lamptū i orōe p̄stratū
pemerūt. Circa anū dñi. dc. Quibz discedentibz
qdā ex ei? famul? euadētes. corp? e? occitē ad ca

thedralē ecclesiam nauigio pduxerūt. et cū multa ciuitatis mesticia sepulture cederūt.

Mathe² binomius

extitit. s. Mathe² et leui. Mathe² autē interpretat^r donū festinatōis. vel donator^r fili². Vel d^r mathe² a magn² et thens qd² ē de² qⁱ magn² deo. vel a man² et theos qⁱ mā² dei. Fuit ei donū festinatōis. p^r festinā p^ruisionē. donator^r fili² p^r salubre² p^rdicatōem. magn² deo p^r vite p^rfectōem. man² dei p^r euāgelij p^rscriptōem. Leui interpretat^r assumpt^r vel applicat^r sine addit^r sine apposit^r. Fuit ei assumpt^r ab exactōe vectigaliū applicat^r numero ap^rloz. addit^r p^rsortio euāgelistarū. et apposit^r cathalogo martirum.

Mathe² apostol²

i ethiopia p^rdicās in c^ritate que d^r nadaber: duos magos noīe zaron et arpharat reppit. qⁱ ita hoīes suis artib² d^rmetabāt. vt qⁱscūq² vellēt mbroz oficio et sanitate p^ruare viderent. qⁱ in tāta supbiā eruperūt. vt se qⁱ deos ab hoīb² facerēt adorari. Mathe² autē ap^rls p^rdictā ciuitatem ingressus. et apud eunuchū cādacis regine que philipp² baptizauerat hospitāt^r. ita magoz p^rstigia detegebat. qⁱ q² ipi faciebāt hoīb² i p^rnicie: sⁱ ipse cōuertēt i salutē. Eunuchō autē sc^rm matheū in^rrogāte. quō tot linguas loq^rret et intelligēt: expo^rsuit ei mathe². qⁱ spūscō descēdētē oīm linguarū sc^riam recepissent. vt sic illi qⁱ p^r supbiā turri v^r qⁱ i celū edificare volebāt. p^r p^ruisione linguarū ab edificatōe cessauerūt. sic ap^rli p^r oīm linguarū sc^riaz. turri nō de lapidib² sⁱ de x^runib² p^rstruāt. p^r quā oēs qⁱ crediderūt i celū ascēdāt. Tūc venit qⁱ dicēt magos illos cū duob² aduenisse dracōib². qⁱ ignē sulphureū ex ore et nanb² euometes. cunctos hoīes occidēt. Ap^rls at^r signo crucis se munies ad eos secure exiit. Quē mox vt dracōes viderūt. an^r ei² pedes p^rtin² dormierūt. Dixitq² magis. Et vbi ē ars v^ra: Excitate eos si potestis: Ego at^r nisi d^rim rogasset. qd² i me cogitauerūt i^rterre: i vos p^rtin² retrussisset. Lū at^r p^rls p^ruiciss² i noīe ihu dracōib² vt abirēt p^rcepit: et nullū ledētes p^rtin² abierūt. Lepit q² p^rlo de gl^ria paradisi ter restris magnū h^rmonē p^rterē. asserēs oīb² mōtib² eminē et p^rimū celo eē. Sp^rias v^rl trib^rlos ibi nō eē lilia v^rl rosas ibi nō marcescēt. Senectutem ibi nec euenire: sⁱ hoīez ibi iuuenē sp^r manē. Angeloz organa ibi s^ronaē. auēs vocatas p^rtinno obedire. De h² at^r paradiso trestri dixit hoīez eiectū eē: sⁱ p^r x^ri natitatē i paradisu celestē ruocatū fuisse. Et cū h² p^rlo loq^rret. ecce subito tumult² exort² ē i qⁱ regis fili² mortu² plāgebat. Quē cū magi su

scitare nō possēt suadebāt regi qⁱ i deoz p^rsortiuz rapt² fuisset: et iō simlac² et tēplū sibi p^rstrui oportēt. Predict² at^r eunuch² magos custodiē facies ap^rlm aduocauit. qⁱ orōe fusa cū p^rtin² suscitauit. Quapropt^r rex noīe egip² h² viso p^r vniūsas suas puicias misit di. Uenit et videte deū i effigie hoīs latētē. Uenit igr^r cū cordis aureis et diuisis sacrificioz generib². volentes sacrificae ei. q² Mathe² p^rescuit di. Uiri qd² facitis: Ego de² nō sum: sⁱ h² d^ri ihu x^ri. Illi igr^r de auro et argē qd² sibi attulerāt. ipō inbēte ecclesiaz magnā fabri caueit. quā inē. xxx. dies p^rsummauit. In qⁱ apostol². xxx. anis et trib² sedit: et totū egyptiū ad fidē p^ruertit. Rex at^r egip² cū vxore sua et oī p^rlo baptizāt^r. Epygeniā q² filiā regis ap^rls deo reddi catā p^r q² ducētis h² gib² p^rfecit. P^r h² hirtacus regi successit. et h² ginē p^rdictā p^rcupiscēs: dimidiū regnū sui ap^rlo p^rmisit. si eā i iungū suū sibi facēt p^rsentire. Lū ap^rls ait vt iux^r morē p^rdecessoris die d^rnica ad ecclesiam p^rueiret: et p^rnte epygenia cū certis h² gib² q² bona sint iusta coniugia audiret. Quo rex cū gaudio festiuit. putans qⁱ epygenie vell^r iungū suadē. Mathe² igr^r h² gib² et oī p^rlo p^rgregatis. de bono m^rimonij diu locut². a rege p^rlimū ē laudat^r. credēs qⁱ h² iō diceret vt h² gis aim ad m^rimonij puocaret. Deinde impato silētio h^rmonē repetit di. Lū bonū sit m^rimonij si saluo fedē teneat. bⁿ scitis astātes qⁱ si regis spōsaz aliq² suoz vsurpare p^rsumēt nō solū regis offēsaz sⁱ morte insup mereret. nō qⁱ vxore duxisset. p^rbat: sⁱ qⁱ spōsaz d^ri sui accipēs: eius m^rimonij violasse p^ruiceret. Ita et tu rex sciens epygeniā regis et nō spōsam effectā. et sacro vela mie p^rsecratā. quō potis spōsaz potētioris te tolle et tuo m^rimonio copulare: Quo audito. Rex p^r ira insaniēs furibūd² abscessit. Ap^rls at^r intrepid² et p^rstās oēs ad patiētiā et p^rstātiā p^rfortauit et epygeniā corā se ex timore p^rstratā cū certis h² gib² benedixit. P^r missaz at^r solēnia rex spiculatorē misit: qⁱ iux^r altare matheū stāre. et expās maib² i celū orātē. misit a tergo gladio infecit. et martirē p^rsecrauit. Quō p^rls audiēs ad palaciū regis incēsurus oīa p^rperabat: sⁱ a p^rsbyteris et dyacōib² vix detētū: ap^rli martiriū cū gaudio celebrauerūt. Rex h² cū nec p^r matronas ad eam directas nec p^r magos epygeniā posset aliquate n² imutare totā ei² domū igne copioso vallauit. vt ipam cū ceteris h² gib² p^rcremaret. Apostol² at^r eisdē apparēs omnē ignē ab eaz domo excussit. Qui erūpens regis palacium inuasit. et solo rege euadēte. vix cū vnico filio: cūcta p^rsumpsit. Statimq² filius eius arreptus a demonio. p^ris crimina p^rstēs ad sepulcrum ap^rli p^rperauit. P^r h²o turpissim² leprosus effect². cū curari nō posset

manu propria gladio se pemit. pps at frem epyge
 nie ab aplo baptizati rge pluit. q p ānos. lxx.
 reguit. 7 filiū suū sibi sbituēs xpianū cultū ma-
 gnifice āphauit: 7 totā ethiopic. puiciā ecclesius
 xpi repleuit. Zaroēs at et arphaxat ab ea die q
 regis hūū apis suscitauit i psidē iugerūt: s simō
 et iudas ibidē eos vicerūt. Notādū. q in bfo
 Matheo. iij. pncipalit psiderāt. Prīmū ē obe-
 diētie velocitas. qz mox vt xpc eū vocauit cōti-
 nuo theolonū reliqt. nec dnos suos timēs. rōēs
 vectigaliū ipfectas reliqt: 7 xpo pfecte adhesit.
 Prō bac velocitate obediētie qdā occasionē er-
 iouis sibi assumpserūt. sic recitat biero. i. origiali
 sup pdictū locū di. Arguit i b loco porpbis? et
 iulian? august? vt impitiā histoua mētiētis. vel
 stulticiā eoz q statū secuti sūt saluatorē. qz rō-
 nabilē quēlibz vocatē hoīez sūt secuti. cū tante
 virtutes tātaqz sig pcesserūt q aplos anqz crede-
 rēt vidisse n dubium ē. Certe fulgor ipē. 7 maie-
 stas diuinitatis occulta. q et i hūana facie reluce-
 bat ex pmo ad se vidētes tēbē potat aspectu. Si
 ei i magnetē lapide h eē xtus dī. vt anulos 7 se-
 stucas sibi copulz. quātomagis dūs oim creatu-
 rariū ad se potat tēbē. qz volebat. hec hieronim?
 Scdm ē et largitas sine liberalitas. qz statim
 fecit ei quūūū magnum i domo sua. Qd qdem
 quūūū n tm fuit magnū rōe laute pparatōis: s
 et fuit magnū pmo rōne voti. qz cū magno affe-
 ctu 7 desiderio ipm rēcepit. Scdo rōe misterij. qz
 illd fuit indicatiūū magni misterij qd misterium
 expo. glo. sup lucā di. Qui tomicilio xpm rece-
 pit int no. maris exuberantiūz pasit delectatōibz
 voluptatiū. Tercio rōe documētōz. qz sibi mag
 documēta exhibuit. sic mscōiaz volo 7 n sacrifi-
 cū. 7 n egēt q sani sūt medico zc. Quarto rōe in-
 uitatoz. qz magni discipētes inuitati fuerūt. s xpc
 7 discipuli ei? Tercū ē hūilitas q appuit in
 duobz. Prō i b q publicanūz se maniteitauit.
 Leteri euāgelisse vt diē gl. yerecūdie cā. 7 euāge-
 liste honore. nomē vulgatū n ponūt. Ipe fm q
 scriptū ē iust? i pms accusator: ē sui. matheū se 7
 publicanū noiat. vt oñdat nullū quertū tebē de
 salute diffidē: cū aplos et euāgelista de publicāo
 repēte sit fact? Scdo i b q ad suas iniurias pa-
 ties fuit. Qn ei pharisei murmurabāt: q xpc ad
 hoīez pctōrē diuertisset. potuissz eis mathe? rō-
 de ac dicē. Vos poti? miseri ac pctōres estis. q
 vos iustos aribitēs medicū r fugit. Ego at iā
 pctōz dici n valeo q ad medicū salutis pfugio.
 7 cidē vuln? meū n abscondō. Quartū ē euāge-
 ly ipius i ecclia mag solēntas. Et ei euāgelium
 p cetis euāgelis magis i ecclia frequētat. sic ps
 dō. 7 eplē pauli p cetis scriptis ampli? ecclia re-
 citant. L? b ē rō qm teste iacobo tria sūt genera

pctōz. s. pctm supbie. luxurie et auaricie. Pctō
 supbie peccauit saul? a saule supbissimo rege di-
 ct? q eccliaz sup modū psecut? e. Pctō luxurie
 peccauit dō q adulteriū cōmisit. 7 ppe ipm adul-
 terū fidelissimū milite vniā occidit. Pctō auari-
 cie peccauit mathe? q p auariciāz lucris turpibz
 inbiabat. Fuit ei theolonan? Et at theolonū
 (vt diē Irido) loc? i portu maris vbi merces na-
 uū 7 nautaz emolumenta reddūt. Theolos aut
 grece (vt diē beda) latine dī vectigal. Licz igit
 illū pctōres extiterit eoz tm pnia dō adeo placu-
 it vt nō solū dūs eoz culpīs igscēt: s et i eis do-
 na sua mltiplicat cumularēt. Prō seuissimū pse-
 cutorē fecit fidelissimū pdicatorē. Adulterum 7
 homicidā fecit pphetā et psalmistā. Lucris inbi-
 antē 7 cupidū fecit aplm 7 euāgelistā. Id igit ho-
 rū triū dicta nob tāfrequēt? recitat. vt null? qui
 querti voluerit despet d venia. qn tātos i culpa-
 tales pspicit fuisse i gra. Prō aduz insuper q
 fm btm ambro. sup lucā circa quersionē bti ma-
 thei qdā ex pte medici. qdā ex pte infirmi sanati
 qdā ex pte modi sanādi considerāt. In medico
 tria fuerūt. s. sapia q radicē morbi coguit. bonitas
 q medicamēta adhibuit. potētia q ipm tāsubito
 mutae potuit. De his tribz sic idē diē ambro. in
 pfona ipius mathei. Hic pte auferre cordis mei
 dolorē 7 aie pallore q nouit occulta 7 b qstū ad
 pmū. Inuēi medicū q i celis hitat: 7 in tns spgit
 medicamēta h qstū ad scdm. Hic pte sol? sanaē
 vulnera mea q nescit sua. h qstū ad tciuz. In
 ipo at infirmo sanato. s. a. b. matheo tria psiderāt.
 fm qd dicit? ambro. oñdit. Ipe nāqz morbū pte
 cte exuit curātū gē? extitit. 7 i sanitate recepta sp
 mōm se huauit. vñ ait. Sequat mathe? iā let? et
 alacer 7 exultabat di. Iā n publicanū gero. Iā n
 porto leui. exui leui postqz xpm idui. 7 h q ad p-
 mū. Odio gen? meū: fugio vitā meā. solū te seqz:
 dñe ihu q iāas vulnera mea. h q ad scdm. qz ē q
 me sepat a caritate di: q i me ē tribulato an āgu-
 lina an sames. h q ad tciū. Mod? at sanādi fm
 btm ambro. triplex fuit. Prō ei xpc ipm viclis
 ligauit. Scdo cauteriūz ipm ipsit. Tercio oēm
 putredinez emūdanit. vñ ait amb. loquēs i pfoa
 mat. Ligat? sū fidei clauis: 7 bōis ppedibz cari-
 tatis. auter dñe ihu meoz putredies pctōz. dū
 habes viclis caritatē ligatū: feca qd cūqz iuene-
 ris viclosū: h qstū ad pmū. De mādatū tuuz sic
 cauteriū ipsū tenebo. 7 si vrit cauteriū mandati.
 tm putrefctā carnis exunit: nec ad vicū vsurpat
 ptagio. 7 si mordet medicamētū tm vlcis tollit
 vicū. qstū ad scdm. Veni cito dñe incidēs ocl-
 tas et latētes varias passiōes. Api cito vuln? ne-
 nexi? serpat hūoz. emūda oē qd fetidū ē. pegrio
 lauacro. h qstū ad tciū. Et at euāgelistū āno dñi

quingentesimo quod manibus suis scripserat. cum ossibus
beati barnabe repleti. quod quidem euangelium beatus barna-
bas secum ferebat et super infirmos illud ponebat. omnes
tamen fide barnabe quam merito mathei continuo libera-
bat.

Mauricius dicitur a

mauri et eis quod dicitur romes vel durus.
et versus quod interpretatur consiliator vel festi-
nans vel dicitur a mauro quod secundum fidem. grece dicitur ni-
grum. Ipse namque habuit amaritudinem pro incolatu mi-
serie et dilatione patrie. Fuit romes pro superfluo et
abiectione. durus et firmus pro tormentorum prope-
sionem. Consiliator pro consiliorum exhortatione. Festinans
pro feruore et honorum operum multiplicacione. niger pro
sui respectu. Huius passionem scripsit et compilauit
beatus eutheus lugdunensis archiepiscopus.

Mauricius in sacra

tissima legione que thebea dicitur dux ex-
titisse prohibet. Dicti autem sunt thebei
a citate sua que thebea nuncupata est.

Est autem ipsa regio in partibus orientis ultra fines arabie
habundantibus fructibus. arboribus delectabilibus.
Habitatores vero illius regionis dicuntur esse magni
corpibus. armis strenui. in bello fortissimi. callidi in-
genio. sapientia locupletissimi. Ipsa autem citas centum
portas habuit. et super Nilum fluvium qui de paradiso egre-
ditur et geon (ut dicitur) sita fuit. de qua dicitur. Ecce vetus
thebe ceterum iacet obruta portis. Huius iacobus frat-
er domini verbum salutis predicauit. et fide christi perfecte eos
docuit. Diocletianus autem et maximianus qui ceperunt an-
no domini. ccc. lxxvii. volentes fide christi penitus extirpa-
re tales epistolas pro omnes puencias in quibus christiani mor-
abantur transmissit. Si aliquid terminare oportet
aut sciri. et totum mundum ex una parte congregat. et
et sola roma ex alia parte consistet mundum totum victum fuge-
ret. et sola roma in culmine scie remaneret. Cum ergo vos
pauca plebea et preceptis resistitis. et ipsi statu-
ta taliter superbitis. Aut igitur deorum immortalium si-
de suscipite. aut imutabilis a nobis finis profertur. da-
natōis. Christiani autem hominibus suscipientes nuncios
omnes vacuos miserunt. tunc diocletianus et maximi-
anus in ira commoti pro omnes puencias miserunt. ut omnes bel-
licis armis apti romam venirent. ut omnes rebelles ro-
mano impio subiugarerent. Luce autem augustorum ad
populum thebeorum delate sunt. qui populus secundum fidem dei preceptus
quod dei erant deo. et qui erant cesaris cesari: reddebant.
Congregantes ergo electam militum legionem. sex milia
sexingenta. lxxvi. eos ad imperatores miserunt. ut in bel-
lis iustus imperatores iuuarerent. Quod quod christianos ar-
ma mouerent: si potius defensarent. Huic autem sacra-
tissime legioni dux erat icilius vir Mauricius: signi-
fici autem candidus innocens. exuperans. victor et pater-

us. Diocletianus igitur maximianum (quem sibi colle-
gā impio assumpserat) in gallias cum infinito exercitu
misit: et ei legionem thebeorum sociavit. Hi a sancto
marcelliano papa exhortati sunt. ut ante gladius in-
terirent quam fide christi quam acceperant violarent. Quibus
igitur uniuersus exercitus motes alium insinuasit: et ot-
todorum aduersus. ubi imperator ut omnes qui secum erant
yodolis imolarerent. et rebelles ipso et maxime christiana
nos unanimiter iuraret. Quod sancti milites audie-
tes: octo milibus ab exercitu secesserunt. et in quodam
loco ameno (cui aganum nomen est) in iherosolymis pre-
terit. Quod audies maximianus: missis militibus pre-
cepit ut ad deorum sacrificia cum alijs festiaret. quod se
non posse facere responderunt. utpote quod fide christi habent tunc im-
perator ira successit ait. Iugiter respectui meo cele-
stis iniuria. et mecum religio romana preuenit. Seriatim
primum miles non solum mihi sed et dijs meis me pos-
se dare videtur. tunc cesar missis militibus suis. iussit
ut aut dijs sacrificare eos compellerent aut decimum
quemque eorum principum decollarerent. Sancti igitur cum gaudio
capita extendentes: unum alterum festiabat: et ad
mortem ire propeperabat. tunc sanctus mauricius assurgens
inter cesarem sic pronuntiat. Cogitator vobis. quia pro fide
christi omni pati estis. similitudo vestros necari su-
stinui. quia vos ad passiones pro christo patos vidi. et do-
mini mandatum habui. quod ait petro. Mitte gladium
tuum in vaginam. Quia ergo similitudo corporibus vallati
sumus: et sociorum sanguinibus rubricatas vestes habe-
mus. nos ipsos ad martiriū sequimur. Nec ergo si placet
cesari mandemus. nisi milites tui imperator sumus. et ad
defensionem reipublice arma suscepimus. non est nobis
pudino non formido: sed christi fide non llatem desere. Cum
igitur imperator audisset. iussit iteque ut decimum trucidaret
Quo facto exuperans signifer vetillum arripuit. et inter
similitudo stans: gloriosus dux non mauricius de non
similitudo gloria est locutus: nec exuperans signifer non ideo
hec arma arripuit. ut talibus resistam. proiciat de
extreme nite arma hec carnalia: et armentur virtutibus. et
talia si placet cesari remanent. Milites sumus impera-
tor tui. huius autem quod libere profitemur christi. tibi debemus militi-
am: illi innocentiā. A te labori supercedimus. ab illo exordi-
us super ipsi vite. omnia pro ipso tormenta suscipe pati sumus
et ab eius non quod discedere. tunc ipsi cesar iussit suum
exercitum totam legionem circumdare: ita ut vnus euadere
non possit. Gallant igitur milites christi a militibus dya-
boli: et nephandis malis trucidantur: et pedibus calcantur
equis. et christo preciosi martires profectant. Passi
sunt autem circa annum domini. ccc. lxxx. Dei autem nutu quod plu-
res euasert ut in regiones alias venientes. christi nomen
predicarent. et gloriosissime in locis alijs triumpharent.
Ex quibus fuisse dicuntur solutor. auerter: et octavianus
apud thaurinum alexander apud bergamum. scōs
apud viriculum. nec non et beatus pater et victor et vi-
sus et quod plures alij. Cum igitur carnifices perdam dmi-

De sancta

deret. et insimul epularer. quedam senē noie victo
re inde casu trāseuntē. ad secū pūinādū inuitāt.
Ille regere cepit quō inter tot milia occisorum
posset cū gaudio epulari. Cū atē a quodā audis
set. q. p. fide xpi mortui cēt: suspirās ille vebe
mēter ingemuit: bfm se oīno clamitans si cū illis
eēt occisus. Cū atē pūissent qm xpian⁹ eēt: i cū in
petū fecerit: et ipm pūin⁹ trucidarunt. P. bec
at Maximian⁹ apd mediolanū. Dyoclecianus
pō apd Nichomedīā vna die purpurā depo
suerūt. vt pūinatā vitā agerēt. et adolecētio res
sz pūstāt⁹ 7 maximian⁹ 7 galen⁹ q̄s cesāres fece
rāt imparēt. Sz cū maximian⁹ iterū tyrānice im
pare vellet: a cōstātinō genero suo psecutus: su
spēdio vitā finiuit. Tādē corp⁹ sc̄ti innocētij de
eadē legiōe in vndā Rodani imersū a domiciāo
genanē. 7 gratho augustano 7 pthasio eisdem
loci ep̄is cū alijs i ecclia ē sepultū. In cui⁹ pūstru
ctōe qdā gētilis artifex: q̄ alijs die dñico solēni
zātibz. sol⁹ op⁹ suū exercebat. adest sc̄toz exerci
t⁹. rapit. cedit 7 arguit. q. op⁹ suū. pūban⁹ assum
psent. 7 die dñica cū alijs diuinis intēderēt. ipse
opibz mechanicis inbiaret. Correc⁹ ḡ ad ecclia
cucurrit et se fieri xpianū postulauit. Ambro
si⁹ i p̄fatōe de his martinibz sic ait. Laeta fidelium
dino lustrata luie. ab extremis terre finibus
ueniēs 7 tibi fideliter supplicauit. Et taz corp̄is
bellatoz legio mucrōibz circūsepta q̄bz spūali
bz et armis vallata ad martiriū vigili pūstātia. p
perauit. q̄s pestifer tirān⁹ vt eos metu ptererēt.
ad interitōnem supplicij gladio decimauit. atqz
postmodū pūstāter eos pcurātes in fide vniūsoz
piter capite plecti pcepit. Sz hi tanto caritatis
ardore teruebant vt eiectis armis flexo publice
passim geniculātes. spiculatorz thēla bilari cor
te suscipent. In q̄s bēs maurici⁹ tue fidei amo
re succēsus: decertādo martirij ē coronā adept⁹.
hec ambro. Mulier qdā filiū suū abbati mo
nasterij i q̄ sc̄toz martirij corp̄a req̄scūt crudiē
dū tradidit. quē i breui defūctū irremediabili lu
ctu plāgebat. cui apparēs sc̄s maurici⁹ cur filius
suū sic fletet. q̄siuit. Que sibi m̄dit. q. q̄dū vi
uēt a lacrimis n̄ cessaret. cui ille. Poli enī flere vt
mortuū s̄ scias enī habitare nobiscū. qd si. pbare
desideras: cras 7 i oibz diebz vite tue si ad matu
tias surrexeris: vocē ei⁹ intē mōachoz psallētūz
voces audire valebis. Qd illa sp̄ fecit. et voces
filij cū mōachis cātātē sp̄ audiuit. Rex gūtra
m⁹ cū thesauros suos relictis sc̄li pōpis: paupi
bz 7 eccl̄is irrogaret. quedā p̄sbiterū misit. vt si
bi de sacrosct̄is ipoz reliquijs asportaret. Qui
cū reliquijs ipetratis rediēs. cū nauis orta tēpe
state i lacu lausanensi p̄iret. capsam cū reliquijs
fluctibz opposuit. et mox secuta fuit trāquillitas

Justina Fo. CXXV.

magna. Anno dñi nonigētesimo. lxxij. cū qdā
mōachi obtētū karoli a nicolao papa. cor pa san
cti Urbani pape 7 sc̄ti tiburcij martiris ipetras
sent. 7 recedētes sc̄toz martirij ecclia visitassent
aō abbate 7 mōachis ipet̄ssēt. vt corp⁹ sc̄ti mar
ricij. 7 caput sc̄ti innocētij apd ātysiodoz i ecclia
quā sc̄s germā eisdē martinibz dudū dedicaue
rat: trāsportaret. Refert petr⁹ dam iāi. q. i bur
gūdia erat qdā cleric⁹ supb 7 ābicioz. q. quādā
eccliam sc̄ti mauricij sibi vsurpauerat. qdā po
tēte milite sibi plurimū ol f̄stete. dū atē qdaz die
missa cātaret: 7 i fine euangelij diceret. Dis q se
exaltat hūiliabit. derisit miser et ait. falsus ē. Nā
si ego meis hostibz me hūiliasem. tot hodie di
uitias ecclie nō haberē. Et ecce fulmē instar gla
dij i oseius p qd blasphemie verba euomuit: i
troiuit: et subito eū extinxit.

Justina a iusticia

dicta. Ipa em p iusticiā vnicuiqz qd
suū ē reddidit. f. deo obediētā. supio
ri plato reuerētā. pari p̄cordiā. inferiori discipli
nā. inimicis paciam. miseris et afflictis ppassio
nē. opofam sibi sanctimonā.

Justina virgo de

ciuitate antiochie filia sacerdotis
ydoloz q̄ndie ad fenestrā sedens
plū dyaconē euāgelij legētē audi

ebat. a q̄ tādē pūsa ē. Qd cū m̄ pū i lecto retu
liss: 7 ādō dormissent. ep̄c cū angelis appuit eis
di. veite ad me 7 dabo vobis regnū celoz. q̄ eui
gilātes stati cū filia sua se baptizari fecerit. hec ḡ
xgo a cipriāo plimū molestata ipz tādē ad fidē
pūtit. cipriā⁹ ei a sua puericia mag⁹ extiterat. naz
cū. vij. ānoz eēt a pentibz dyabolo cōsecrat⁹ ē. h
magici arti inserviebat. et mōnas i iumēta puer
tē videbat. 7 mlta alia p̄stigia exercebat. Ardēs
iḡ i amore iustie x̄gis ad magicas artes se p̄tu
lit. vt ipam. p se vel. p viro quodā accladio (q̄ si
milie i ei⁹ amorē exarserat) possēt h̄re. Aduocat
iḡ demonē vt ad se veniat. 7 Justinā p eā vale
at h̄re. Adueniēs demō dixit ei. Quid me voca
sti: cui cipriā⁹. amo x̄ginē de galileis. potesne fa
cere vt ipam habeā 7 volūtātē meā secū pficiā:
cui demō. Ego q̄ hoiez de paradiso eijcē potui.
cayn frēm suū occidē. pcurau. in deos xpm occi
dē feci. hoies p̄turbau. 7 nō potero facē vt vnā
puellā habeas. 7 ea iuxta tuū placitū fruaris vn
gētū s̄ accipe. et circa domū ei⁹ defozis sparge et
ego supueniēs cor ei⁹ i tuū amorē incēdaz 7 tibi
eā assentiē p̄pellā. Sequētī nocte demō ad eā i
gredit. 7 cor ei⁹ ad amorē illicitū incitare conat.
Qd illa sentiens. deuote se dño cōmendauit: et

totū corp⁹ suū signo crucis muniuit. Ad signū
at scē crucis dyabol⁹ tūc fugit: 7 ad ciprianū
ueniēs an̄ eū stetit. cui ciprian⁹ dixit. Quare nō
adduxisti ad me h̄ginē illā: cui demō. vidi i ca si
gnū qdā et tabui 7 oīs h̄t i me d̄fecit. ciprian⁹
at eū dimisit: 7 aliū sortiorē vocauit. Cui demō
dixit. Audiu tuā iustionē. 7 vidi illū impossibili
tate: s̄ ego emēdo 7 tuā cōplebo volūtate. Ag
grediar eā. 7 corp⁹ ei⁹ vulnerabo i amorē libidis
7 ea iux̄ de siderū tuū p̄fructis. Ingridiēs igitur
dyabol⁹ nitebat ei p̄suadē 7 aim ei⁹ ad amorē il
licitū inflāmaē. Illa at se dō deuote recōmēdās
signo crucis oēm rēptatōez repulit. 7 insufflās i
demonē ptin⁹ eū abicit. Demō at p̄fusus abijt
et aufugit. 7 an̄ ciprianū stetit. Ad quē ciprian⁹
Et vbi ē h̄go ad quā te trāsmisi: Et demō. U
cū me fateor. 7 q̄lit: dice ptimesco. Quod dā ei
signū t̄ribile i ea vidi: 7 p̄tinuo robur omē amisi.
Tūc ciprian⁹ eū deidēs dimisit. 7 ipm̄ p̄ncipez
demonū aduocauit. cūqz venisset ad eum: dixit.
Que ē h̄tus v̄ra t̄amodica vt vical ab vna pu
ella: Dixit demō. Ecce egrediēs eā varijs febrī
b̄ verabo 7 aim ei⁹ ardēt̄ inflāmabo. 7 totū cor
p⁹ ei⁹ vebemēti ardore i sp̄gā. 7 freneticā illā fa
ciā 7 varia sibi fantāsmata offerā. 7 media nocte
eā adducā tibi. Tūc dyabol⁹ i sp̄e v̄ni⁹ v̄ginis
se trāfigurauit. 7 ad h̄ginē veniens dixit. Ecce
ad te venio. qz tecū i castitate viuē p̄cupisco. ve
rūtamē dic mibi q̄so te. quenā n̄i certamis me
ces ent: cui sc̄a h̄gō m̄ d̄it. Merces q̄dē multa
labor modic⁹. Dic ei demō. Quid ē q̄d deus
p̄cepit. crescite et m̄tiplicamū 7 replete t̄rā: T
meo s̄ bona socia q̄ s̄ i h̄gitate p̄māserim⁹ ver
bū dei irritū faciem⁹: 7 velut p̄tēnētes 7 inobedi
ētes i ḡue iudiciū decidem⁹. et v̄n videbam̄ sp̄ a
re p̄mū: 7 ḡue icurtem⁹ tormētū. Lepit autē cor
h̄gis quibz cogitatōibz p̄ imissionē demōis p̄cu
ti. 7 ardore p̄cupie fortū inflāmari. adeo vt iam
surgēs abire vellz. Tūc sc̄a h̄go ad se reuersa.
7 q̄s eēt q̄ loq̄ret̄ secū intelligēs. p̄tinuo se cruce
munivit. 7 i dyabolū sufflās ipm̄ instar cere. p̄i
u⁹ liq̄fecit. 7 ab oī tēptatōe statū liberatā se sensit
Postmodū dyabol⁹ i sp̄ez iuueis pulcerrimū se
trāfigurauit. 7 t̄balamū ei⁹ ingrediēs. cū ip̄a i le
ctulo iacēt. ipudēter i ei⁹ lectulū. p̄siluit. 7 in eius
āplex⁹ ruē voluit. Qd̄ vidēs iustia. 7 malignum
sp̄ritū adesse p̄ḡcēs: mox signū crucis edidit. et
instar cere dyabolū liq̄fecit. Tūc dyabol⁹ p̄mit
tēte deo. febrībz eā fatigās. 7 p̄les cū gregibz 7 ar
mētis occidēs. maximā mortalitatē i tota anthi
ochia futurā p̄ demoniacos p̄dicebat. nisi iustia
p̄iugio p̄sentiret. Quap̄opt̄ tota citas morbo
lāguēs. ad ianuā pentū iustie p̄ueit clamans vt
Iustina p̄iugio traderēt 7 sic citatē a tāto piclo

liberaret. S̄z cū iustina nullaten⁹ consentiret. et
h̄ mortē eidē oēs minarent: septio āno mortali
tatis ip̄a. p̄ eis orauit. 7 oēm pestilētiā p̄pulsauit.
Vidēs dyabol⁹ q̄ nihil p̄ficeret. in formā iustie
se trāsmutauit: vt famā iustie pollueret: 7 ciprianū
deludēs se iustiaz ad se adduxisse iactabat. Per
gēs igit̄ dyabol⁹. ad ciprianū i specie iustie ad
ipm̄ cucurrit: et eū q̄ ei⁹ amore lāgueret oscu
lari voluit. quā ciprian⁹ vidēs et iustinam eē cre
dēs: gaudio replet⁹ ait. Bene venisti iustia oīm
feiaz decora. Vox vt ciprian⁹ nomē iustie noia
uit: dyabol⁹ nomē illd̄ ferre non potuit: s̄z ad ei⁹
platoez instar fumi statū euauit. Quap̄opt̄
ciprian⁹ delusum se vidēs tristis remāsit. Vn̄ et
ampli⁹ i amorē iustie estuās. ad ostiū h̄gis diu
vigilauit 7 q̄nqz i sc̄iam q̄nqz in anē vt videbat
arte magica se cōmutās. Cū venissz ad ostiū vir
gis neqz sc̄ia neqz auis: s̄ ciprian⁹ ptin⁹ appare
bat. Acladi⁹ q̄z arte dyabolica mutat⁹ i passerez
cū ad fenestrā iustine volassz: mox vt h̄go eum
aspexit: nō passer s̄ acladi⁹ apparuit. Angustiani
qz nimis cepit 7 tremē: qz nec fugē potat nec sa
lire. Timēs h̄o iustia ne cadēt et crepet: eū p̄ sca
lā deponi fecit. 7 admonēs vt a sua vesania cessa
ret ne iux̄ leges tāqz malefic⁹ puniret. Uic̄t̄ igit̄
p̄ oia dyabol⁹ ad ciprianū redijt. 7 an̄ cū p̄fusus
stetit. Cui dixit ciprian⁹. Nūqd̄ et tu victus es:
Que ē miser vir⁹ v̄ra. vt v̄nā puellaz n̄ possitis
vincere. nec i eā potestatem h̄re: s̄z ecouerfo ip̄a
vos vincat: 7 t̄amiserabiliter vos p̄sternat. Dic
tū mibi obsecro i q̄ ē ei⁹ t̄amaxia fortitudo. Cui
demō ait. Si mibi iuraueris vt a me nequaqz re
cedas: virtutē ei⁹ victorie tibi p̄adam. Cui cipri
anus. Per quid tibi iurabo: Cui demon. Iura
mibi p̄ virtutes meas magnas q̄ a me nūqz di
scedas. Dicit ei Ciprianus. Per virtutes tuas
magnas tibi iuro q̄ a te nūqz discedā. Tūc dya
bolus quasi securus ei dixit. Puella illa signū
crucifixi edidit: 7 statū tabui: et oēm virtutē meā
amisi 7 q̄i cera a facie ignis effluxi. Dicit ei cipri
anus. Ergo crucifixus maior te ē. Et demō. vti
qz maior oibz ē 7 hos et oēs q̄s h̄ decipim⁹ tradz
igni inextinguibili cruciados. Cui ciprianus. Er
go et ego amicus te beo fieri crucifixi. ne tantam
aliqui penā incurrā. Cui demō. Iurasti ih̄ p̄ vir
tutes mei exercitus. p̄ quas nemo piurare valet
q̄ a me nūqz discederes. Ad quēz ciprian⁹. Te
et omnes fumigantes tuas virtutes cōtemno: 7
tibi et omnibus dyabolis tuis abrenūcio et cru
cifixi salutarī signo me munio. Statimqz ab eo
dyabolus confusus discessit. tunc ciprianus ad
episcopum iuit. Quē vidēs eps 7 credēs eū ve
nisse vt xp̄ianos i errore mitteret: ait ei. Suffici
ant tibi cipriane hi q̄ foris sunt: nihil em̄ potis

aduersus ecclesiam dei. Inuicta est enim virtus christi cui ciprianus. certus sum quod inuicta est virtus christi. Martialisque que sibi acciderat. ab eo baptizari se fecit. qui postmodum tam in scia quam in vita valde proficiens. mortuo episcopo ipse in episcopum ordinatus est. Beata quoque virginem Iustinam in monasterio posuit: et multis sacris virginibus eam ibidem in abbatissam prefecit. Sanctus autem ciprianus martinus epistolam sepe mittebat: et eos in certamine roborabat. Comes autem regionis illius audiens famam Cipriani et iustitie. eos ad se pertinere fecit: et an sacrificare vellet: requisit. Qui dum in fide christi persisteret firmus: iussit eos in sartagine plenam cera. pice et adipe poni. quam tamen eis mirum refrigerium presertit: nec aliquid supplicium irrogauit. Sacerdos autem ydolorum profecto dixit. Iubeas me ante sartagine stare: et prestet in vincam omnem virtutem eorum. cum iam in sartagine stare vellet dixit. Magnus es deus hercules. et pater deorum iupiter. Et ecce continuo de sartagine ignis exiit: et penitus eum consumpsit. Tunc Ciprianus et Iustina de sartagine extrahuntur. et data super eos iustina pariter decollantur. Horum corpora cum sex diebus ad canes pieccta fuissent. postmodum romam translata sunt. Nunc autem (ut dicitur) placetie requiescunt. Passi sunt autem. vi. kalendas octobris circa annum domini ducentesimo octuagesimo septimum sub dyocleciano.

Cosmas dicitur a

cosmos quod est forma vel ornatu: vel secundum Isidorum. cosmos grece dicitur mundus latine. Fuit enim forma alijs in exemplis ornatu virtutibus bonis: mundus ab omnibus vicijs. Damianus dicitur a dama quadam bestia que humilis est et mansueti. Vel damianus a dogma quod est doctrina: et ana quod est sursum. Vel a damium quod est sacrificium. Vel damianus dicitur quasi domini manus. Ipse enim mansuetudinem habuit in quersatione. doctrinam supernam habuit et docuit in predicacione. Sacrificium fuit in carnis maceracione. domini manus fuit in medicinali curacione.

Cosmas et dami

anus germani fratres in ciuitate egea ex religiosa matre nomine theodora nati sunt. Hi arte medicie edocti tantam a spiritu sancto gratiam acceperunt. ut omnes languores non solum ab hominibus sed etiam a iumentis curarent: gratis omnia tribuentes. Matriona autem quedam noia palladia cum oia sua in medicis consumpsisset: ad sanctos accessit. et ab eis sanitatem integram reportauit. Tunc illa quoddam munusculum sancto damiano obtulit. et cum nollet accipere: illa cum sacrauentis terribilibus adiurauit. quod ille acquie-

uit recipere. non quidem ductus cupiditate muneris. sed et deuotioni satisfaciens offeretis. et ne nomen domini videret spernere. pro quod videbat sic se adiuratum esse. Hoc ubi sanctus cosmas percipit: precepit ne corpus eius vna cum corpore ipsius poneretur. Sequenti nocte dominus cosme apparuit. et fratrem de suscepto munere excusauit. Audiens eorum famam. proconsul lissias eos ad se accersire fecit. et quod eorum sunt nomina. que patria. que fortuna inquirere fecit. Sancti martires dixerunt. Nomina nostra sunt cosmas et damianus. alios tres fratres habemus. quorum nomina sunt Antimus. leontius et euprepus. Patria autem nostra arabia est. Porro fortunam christiani nesciunt. Iussit ergo proconsul ut fratres suos adducerent et sil ydolis imolarent. Sed cum omnino imolare pretemneret: precepit eos in manibus et pedibus dure torqueri. cum autem eius tormenta derideret. iussit eos cathena ligari et in mare precipitari: sed statim ab angelo de mari liberantur: et ante presidem statuunt. Quod presideras ait. Per deos magnos maleficis vincitis. quia tormenta pretemnitis et mare sopitis. Docete ergo me hec vestra maleficia: et in nomine dei adriani sequear vos. Et hoc dicto statim duo demones affuerunt. et cum grauissime in facie ceciderunt. Et ille clamans dixit. Desceat vos o boni viri. ut pro me ad dominum vestrum oratis. Quibus orationibus continuo demones discesserunt. Preses autem dixit. Videtis quater aduersum me dii indignati sunt. quia eos relinquere cogitabam. iam ergo deos meos vos non patiar blasphemare. Tunc eos in ignem copiosum iactari precepit: sed tamen eos nil lesit. quin potius flamma persiluit longe: et multos de assistentibus interemit. iubens ergo in cuculo suspēdi: sed ab angelo ipsos custodiēte. fatigatis admodum in cedendo ministris: ante presidem reponunt illesi. Tres igitur fratres in carcere seque recludi et cosmam et damianum crucifigi. et a populo lapidari: sed in suos lapides redibant auctores. et quod plurimos vulnerabant. Tunc preses furore repletus eductis tribus fratribus et stantibus iuxta cruce iussit cosmam et damianum cruce supra a quatuor militibus sagitari. Sagitte vero peruersi plurimos vulnerabant: sed sanctos martires non ledebant. Videns autem preses in omnibus se confusum usque ad mortem angustiat: omnes quique fratres fecit insimul decollari. Memores autem christiane habi quod dixerat sanctus cosmas. ne in vnum sepe liren. cogitabant quod vellent martires sepeliri. Et ecce subito camelus aduenit. humana voci. proclamans sanctos in vno loco sepeliri precepti. Passi sunt sub dyocleciano: quod cepit circa annum domini. cclxxxvij. Rusticus quidam cum pro labore messis in campo aperto dormiret: serpens in eius ore ingressus est. euigilans autem cum nihil sentiret domum rediit: et sero facto grauissime torqueri se sen-

sit. Voces igitur mirabiles emittebat et sanctos dei
 Cosimam et Damianum in sui auxilium invocabat. Sed
 cum dolor spiritus incrementum ad ecclesiarum sanctorum martirum
 fugit: et ibidem eo subito dormiente serpens sic intra
 uerat per os eius exiit. Vir quidam longe profecturus
 sanctis martinus cosine et damiano uxorem suam prome
 dauit. dās ei signum crucis cui primum deo et annū
 si aliquando eam vocaret. Postquam autem scies dyabolus signum
 quod ei maritus dederat. se in hominum transfurauit. et si
 gnū vini afferens dixit. Vir tu ab illa citate me
 misit ad te ut ducam te ad eum. At illa adhuc ire
 formidans ait. Signum quod agnosco: sed quia sanctis
 martinus cosine et damiano promedata sum: super
 eorum altare mihi iura: quod secure me duces: et tunc
 primum proficiscar. Ille autem continuo ut dixerat sibi
 iurauit. Secuta ergo eum: cum ad quendam locum secretus
 venissent. voluit eam de iumento dyabolus precipitare
 ut eas occideret. quod illa sentiens exclamauit. Deus
 sanctorum cosine et damiani adiuua me: vobis enim cre
 didi: et secuta sum eum. Confestim autem sancti cum multitu
 dine tealbatoy ibidem affuerunt: et eam liberauerunt. dy
 abolus autem statim euauit. Et dixerunt ei. nos sumus
 Cosimas et Damianus. quia iuramento credidisti. iō
 quod festinauimus venire in auxilium tibi. Felix papa
 attauit sancti greg. in honore sanctorum cosine et dami
 ani nobile ecclesiarum romae construxit. in hac ecclesia quidam
 vir sanctis martinus huiebat. cui cacer unum crusto
 tum suspenderit. Et ecce dormiente illo sanctus cosimas
 et damianus deuoto suo apparuerunt. unguenta et
 ferramenta secum portantes. quia unum alteri dixit. vbi
 carnes accipiemus. ut absalsa carne putrida locum
 vacuum repleam. Tunc ait aliter in cimiterio sancti Pe
 tri ad uicula hodie ethiops reces sepultus esse il
 lo autem affer ut huic supponam. Et ecce ad cimi
 terium peruenit: et coram mauri attulit. pidentescque
 coram infirmi. loco eius coram mauri inseruerunt. et pla
 gam diligenter ungetes: coram infirmi ad corpus mauri
 detulerunt. Euigilans autem cum se sine dolore sensisset
 manum ad coram apposuit et nil lesionis inuenit. Ap
 ponensque cadela cum in cruce nihil mali videtur cogi
 tabat an non ipse quod erat sed aliter esset. Rediens autem ad
 se per gaudium de lectulo presiliit: et quod in somnis vi
 derat et qualiter sanatus fuerat: omnibus enarrauit. Qui
 cociti ad tumultum mauri miserunt. et coram mauri per
 cisam et coram predicti viri illius loco in tumulto po
 sitam reppererunt.

Orseus episcopus

cuius hystoria beda presbiter scripsisse
 credit. dum omni virtute et boitate pol
 let. ad extremum veniens spiritu emi
 sit.

Vidit quos duos angelos ad se venientes ut ei
 aiam deferret. cum homo armatus scuto candido. et
 gladio fulgureo se precedentem aspexit. Deinde de

mones clamantes audiuit. Procedam et ante faciem
 eius bella promoueam. Cum ergo processissent: primum iac
 tabant eum ignita iacula. Sed angelus procedens scu
 to ea suscipiebat et primum extinguebat. Tunc demon
 es angelis opponentes dixerunt. Ociusus homines
 sepe dixit. et ideo ille suscipit deus per suam vitam beatam. Qui
 bus angelus. Nisi principalia vicia de eum pertuleritis per
 peccata minima non punitur. Tunc dixit ei demon. Si iustus est
 deus homo non saluabitur. Scriptum est enim. Nisi primum fue
 rit et efficiamur sic puuli non in heribus in regnum ce. Cui
 angelus excusans ait. Indulgentiam in corde habuit: sed con
 suetudinem humanam retinuit. Cui demon. Sic acce
 pit malum ex consuetudine ita accipiat videlicet a sup
 no iudice. Sanctus angelus dixit. Iudicemur ante de
 um: pliate angelo aduersarij primum sunt. Tunc demon
 dixit. Seruus scies voluntate domini sui et non facies va
 pulabit plagas multas. Cui angelus. Quid ei iste de
 voluntate domini sui non adimpleuit: Cui demon. Dona
 uerunt suscipit. cui angelus. Reddidit quod vnusquis
 que eorum penam egisset. Demo dixit. An debuit per
 bare penam pseuerantiam et sic fructus suscipere. Angelus
 respondit. Iudicemur ante deum. Sed demon succubuit.
 Itaque ante ad rebellandum surrexit di. Usque nunc esti
 mabam deum veracem. quod omne delictum quod in terris non pur
 gat: se in eternum puniuntur promissit. hic ergo homo quidam
 vestit a quidam usurario recepit: nec de hoc puniendus
 it. vbi est ergo iusticia dei: Cui angelus. Silite quia oc
 culta dei iudicia gratis. Videtur sperat penam. co
 mitat hominum diuina misericordia. Demo respondit. sed nul
 lus locus est penam. Cui angelus. Profunditate iudici
 orum dei ignoratis. Erat etenim. tunc dyabolus eum tam
 quod percussit. ut postmodum vite restituit: sed percus
 sionis vestigium retinet. Atque piestes autem demones
 vnum ex his quos in ignibus torquebant. ipsum in eum iacta
 uerunt. quod eius humerum maxillamque incidit percussitque ho
 mine quod ille erat cuius vestem accepit. Dixitque ange
 lus: quod incidisti arsit in te. Si enim huiusmodi viri in peccatis
 mortui domum non accepisses nec pena in te arderet
 Et percussione permittente deo per recepte vestimē
 ti illi recepit. Aliter autem demon dixit. adhuc restat il
 li angusta porta. vbi illum superare poterim. Dilige
 ges. primum tuum sic teipsum. Respondit angelus. Vir iste
 in primos suos operatur bona. Aduersarius respondit
 Non sufficit nisi etiam sic seipsum dilexerit. Cui an
 gelus. Fructus dilectionis est bene operari: quia deus red
 det unicuique secundum opera sua. Dixit demon. Sed quia
 habuit de diligendo non impleuit dānat erit. Dign
 te turba nec habenda: sancti angeli victores fuerunt.
 Dixit itaque demon. Si deus iniquus non est. et verbi illius
 transgressio ei displicet. vir iste penam expers non
 erit. promissit enim seculo abrenunciare. et econtrario
 seculum dilexit. contra id quod dictum est. No
 lite diligere mundum: neque ea que in mundo sunt.
 Sanctus angelus respondit. Non sibi ea que sunt seculi:

De sancto

si hoibz indigentibz dispensanda dilexit. **D**yabolus ruidit. Qualicumqz modo diligat pceptu diuini nū ē. victis aduersarijs rursus dyabolus ad callidas puerit accusatōes di. Scriptū ē. Si n̄ annūciaueris iniquitatem suā: sanguine eius de manu tua req̄ra. h̄ n̄ annūciauit digne p̄ctōibz penitentia. Sct̄s angelus ruidit. qm̄ auditores despiciūt. h̄bū: lingua doctōis p̄pedis. dū videt q̄ p̄dicatio audita despiciūt. An̄ p̄vidētis ē dū nō ē loquedi t̄pus nosse tacē. In oī h̄o p̄tradictōe demōnū p̄ualida nimis extitit pugna. donec iudice dño trūphātibz angelis: deuicisqz aduersarijs imēsa claritate vir sct̄s circūfuls̄. An̄ aut̄ (vt Beda testat̄) ex angelis dixit ei. Respice mundū. Respiciēs qz vidit vallē tenebrosam 7 quatuor ignes i aere aliq̄ spacijs a se distātes. Dixitqz ei angelus. Hi sūt quatuor ignes q̄ mūdū succēdūt. An̄ ē ignis mēdaci. cū h̄ q̄ abrenūciare dyabolo et oībz p̄p̄is ei i baptismo oēs p̄miserit et mime implēt. Scd̄s cupiditatis. cū mundi delicias amori celest̄i p̄ponit. Terc̄a ē dissensionis cū aīos primoz i sup̄uacuis rebz offendē nō formidāt. Quart̄a impicitatis cū infirmiores expoliare 7 eis fraudē facē p̄ nihilo ducūt. Deinde illi ignes appropinquātes i vnū redacti sunt et illi appropinquabāt. Timēs qz angelo dixit. domine ignis in appropinquat. Cui angelus. Qd̄ n̄ accēdit n̄ ardebit i te. ignis ei iste s̄m merita opm̄ hoīm singlos examiat. Nā sic corp̄ ardet p̄ voluptatē illicitā: ita etiā ardebit p̄ debita penam. Tādē ad p̄p̄iū reduct̄ ē corp̄ plāgentibz p̄p̄is q̄ cū mortuū est iabāt. Ille at̄ aliquāto t̄pe sup̄iuit. et in bonis operibus laudabiliter vitam finiuit.

Michael interpre

taf̄ q̄s vt de. 7 q̄t̄ies sic ait greg. m̄ re virtutis aliqd̄ agit. Michael mitti phibet. vt ex ip̄o actu et noīe def̄ intelligi. q̄ nullus p̄t̄ facē qd̄ facere p̄ualet de. 7 idcirco eidem michaeli multa q̄ sunt mire virtutis attribuitur. Ip̄e ei (vt Daniel attestat̄) i t̄pe antixpi p̄surget. et p̄ electis tāqz defensor et p̄tector altabit. Ip̄e cū dracone et angelis ei p̄ugnauit: 7 ipsos de celo eiciēs victoriā fecit magnā. Ip̄e cū dyabolo de moysi corpe alēcat̄ ē. eo q̄ dyabolus ei corp̄ pdē voluit. vt ip̄m. p̄ deo iudeoz p̄pls adozaret. Ip̄e sct̄oz aīas suscipit. 7 i padisum exultatōis p̄ducit. Ip̄e olim p̄nceps fuit synagoge. s̄nūc p̄stitūt̄ ē a dño i p̄ncipem ecclie. Ip̄e (vt d̄) plagas egiptijs intulit. mare rubrum diuisit p̄pls p̄ desertū duxit 7 i terrā p̄missiōis introduxit. Ip̄e inter sct̄oz acies āgeloz signifer xpi h̄r. Ip̄e ei ad dñi imperiū antixpm̄ existētē in mon

Michael .CXXVII.

te olineti p̄potēter occidet. In voce ip̄ius archangeli Michaelis mortui resurgēt. Ip̄e cruces clauos laceā et coronā spineā i die iudicij p̄nabit.

Michaelis arch

angeli sacra solēnitas d̄r appitio. dedicatō. victoria 7 mēoria. Ap paritio ip̄ius angeli multiplex est

Prima qua i mōte gargano apparuit. In apulia aut̄ est quidā mons nomine garganus: iuxta civitatē que dicit̄ sypontus. Anno autē domini cccx. in p̄dicta vrbe syponto erat quidā vir nomine garganus. qui s̄m quosdā libros a monte illo nomē accepit qui ouū et boum infinita multitudo pollebat. Cū autē circa p̄dicti mōtis latera pascerent: p̄tigit quēdā thaurū alios reliqueret: et verticē mōtis p̄scēdere. Cū ḡ domū alijs reuertentibz nō rediisset: collecta dom̄ multitudine famuloz p̄ deua queqz requirēs: ip̄m tādē i vertice mōtis iuxta ostiū cuiusdā spelūce inuēit. p̄ motus itaqz cur soliuagus incedēt: mox in ipsuz sagittā toxicatā direxit. Sz statim velut a v̄to retorta ip̄m q̄ iecerat: rep̄cussit. turbati sup̄ b̄cines ep̄m adēūt. 7 sup̄ re t̄st̄upēda ip̄z inquirūt. Qui triduanū eis ieiuniū indixit. 7 a deo querēdū eē admonuit. Quo pacto sct̄s michael ep̄o apparuit di. Sciat̄s hoīem illi volūtate mea suo telo eē p̄cussum. Ego ei sum michael archangelus qui locū h̄ic i terris incolere. tutiqz suae statūes. h̄ volui p̄bare iudicio. ip̄ius me loci inspector eē atqz custodē. Statimqz ep̄s atqz ciues cū p̄cessiōe locū adēūt. 7 ingredi nō p̄sumentes: orōi p̄ foribz insillūt. Secūda appitio ē q̄ circa annū domini septingētesimū. x. accidisse describit̄. Nā in loco qui tūba d̄r iuxta mare q̄ sex miliaribz ab vrbe adriacēsi michael ep̄o p̄d̄cē cūta tis apparuit di. Et iubēs vt in p̄dicto loco ecclesiā p̄struēt: et sicut fit i mōte gargano. ita et ibi i memoriā sancti michaelis archāgeli celebraret. Cū autē ep̄s de loco in quo ecclesiā p̄struēt: dubitaret ab ip̄o edocetur. vt vbi eā p̄strui faceret vbi thaurū a latronibz absconditū inueniret. Iterūqz de loci amplitudine dubitās iuber̄ moduz in amplitudie statuere quātū videret thaurū in circuitu pedibus p̄triuisse. Due autē rupes ibidē erāt quas nullaten⁹ virtus humana mouere poterat. tūc Michael cuidā viro apparuit. p̄cipiēs vt ad p̄dictū locū accedat: et ip̄as rupes remoueat. Quo accedēte tam facile rupes mouit. vt nihil habere p̄oderis viderentur. Edificata igr̄ ibidē ecclesia de monte gargano partez pallij qd̄ sct̄s michael sup̄ altare posuit et p̄tē marmoris sup̄ qd̄ stetit ad suā ecclesiā detulerunt. Cū h̄o

ibidē aque penuriā paterēt: monitu āgeli quōdā
foramē i quodā saxo dunllimo fecerūt. 7 tāta aq-
rū copia ptun⁹ emanauit. vt vltqz nūc ei⁹ benefi-
cio copiosi⁹ suscitēt. Hec at apitio i p̄dicto lo-
co. xvij. die kalendaz nouēbrū solēnū celebrat⁹
In eodē at loco quōdā memoua dignū p̄tigis
se r̄ter⁹ miraculū. Ille ei mōs vndiqz occēo cin-
git. S3 bis i die michael iter p̄bēs p̄plo apitur.
Lū ḡ copiosa f̄ba ad eccliaz p̄geret p̄tigis 7 q̄n
dā mulierē ḡuidā vicināqz ptui secū ire. Et ecce
magno ipetu vnda redyt 7 ois f̄ba r̄iore p̄cussa
ad litt⁹ fugit. sola aut mulier p̄gnās fugē n̄ valu-
it: s̄ a marinis fluctibz capta fuit. At michael ar-
changel⁹ mulierē illesaz huauit. ita et q̄ i mediū
pelagi filiū ptunuit. quē i vlnis suscipiēs lacta-
uit 7 maritēz sibi iter p̄bente leta exiuit. Ter-
cia apparitio e q̄ rome ipe Gregorij pape legit⁹
accidisse. Nā dū idē greg. papa p̄p̄t pelle ingui-
nanā letanias maiores iustitūz: 7 deuote p̄ lala-
te p̄li exoraret: vidit s̄ castū quō olim memoria
adriani dicebat. angelū dñi q̄ gladiū cruetatūz
tergebat: 7 i vaginā mittebat. Cū sc̄s greg. an-
telligēs p̄ces a dño exauditas eccliam i honore
angeloz ibidē p̄struxit. Cū 7 castū illud vsqz
nūc castū sc̄i angeli vocat. Hec at apparitō cū
illa q̄ i mōte gargāo apparuit: 7 hypōrais victori-
az dedit. vij. yd⁹ may celebrat. Quarta appa-
ritio e q̄ p̄silit i hierarchijs ipoz āgeloz. Nam
p̄mo hierarchia epiphania d̄r. i. iupior appitio
media d̄r ypphāia. i. media apparitio. vltima di-
citur yphāia. i. inferior appitio. Et dicitur hier-
archia a hierar quō ē sacz. 7 archos p̄nceps q̄si
facit p̄ncipat⁹. q̄libz at hierarchia p̄riet tres or-
dies. nā sup̄ior p̄tinet seraphim cherubin 7 thro-
nos. Media p̄tinet fm assignatōz dyonisy d̄na-
tōes. virtutes 7 p̄tates. vltima p̄tinet fm allig-
tōz eiusdē. p̄ncipat⁹. archāgelos 7 angelos. Et
hoz d̄natio. ordinatio 7 dispositio p̄t videri si-
milē i terrenis p̄tibus. Nāz miliroz q̄ sunt sub
vno rege. quidā opant immediate circa p̄sonā re-
gis. sic cubicularij 7 cōsiliarij 7 assessores. Siles
his sūt ordies p̄me hierarchie. Quidā hō hnt
officia ad regimē regnū cōi. n̄ deputati huic vel
illi. puicie: vt p̄ncipes militie 7 iudices curie. Si-
miles his sūt ordines sc̄de hierarchie. Quidāz
hō p̄ponūt ad regimē alie⁹ p̄ris r̄gni vt p̄positi
7 balui 7 h̄mōi minores officiales. Et his siles
sūt ordies sc̄ie hierarchie. Tres igr ordies p̄-
me hierarchie accipiūt inq̄stuz deo assistūt 7 ad
ipm p̄tūt. ad h̄m tria necessana sūt. s̄. sūma di-
lectō: 7 h̄ q̄stū ad ordinē seraphi q̄ int̄p̄tant ar-
dētes. Perfecta cogitō: 7 h̄ q̄stū ad cherubin.
q̄ int̄p̄tant pleitudo sc̄ie. p̄petua p̄p̄hesio siue
fruitō. 7 hoc q̄stū ad thronos q̄ int̄p̄tant fetes

q̄ i eis sedet de⁹ q̄scū duz eos i se q̄scē facit.
Tres at ordies medie hierarchie accipiunt
inq̄stū hnt pelle 7 regē vniūsitatē hoīm i cōmū
hoc at regimē p̄silit i t̄nb. P̄mo i p̄sidedo si-
ue impando. 7 h̄ p̄tinet ad ordinē d̄natōnū ad
quē spectat alijs interioribz p̄esse 7 eos i oibz mī-
sterijs diuis d̄ngē. ac eis oia impare. quō inuitur
zach. v. vbi vñ angel⁹ alti dixit. curre 7 loq̄re ad
puerū illū dicens zc. Sc̄do impando 7 h̄ p̄tinet
ad ordinē p̄tutū: quibz n̄ ē impossibile exeq̄ quō
impat. q̄ eis datū ē posse sup̄ omia difficilia ad
dñm 7 mīsteriū p̄tutū: 7 iō attribuit eis mira-
cula face. Tercia i arcēdo. vt. i. impediētia 7 festi-
nāta arcēant. 7 h̄ p̄tinet ad ordinē p̄fatu q̄ hnt
coercē p̄nas p̄tates quō signatum ē Thob. viij.
vbi d̄r q̄ raphael religauit demoniū i d̄stro su-
p̄iori. Tres hō ordies vltime hierarchie acci-
piunt fm quō hnt regimē d̄terminatū 7 limitatūz
Quidā em hoz p̄sunt vni. puicie: hi sūt de or-
dine p̄ncipat⁹ sicut erat p̄nceps p̄saz q̄ p̄erat p̄-
lis de q̄ habet d̄an. x. Quidā hō deputati sunt
ad regimē multitudinis vtpote vni⁹ ciuitatis. 7 hi
dicunt archangeli. Quidā hō ad regimē p̄fōe
singulans. 7 hi dicunt angeli. 7 hi dicunt mini-
ma nūciare. ex eo q̄ hoz mīsteriū ad vñ hoīem
limitat. Archāgelū hō dicunt maiora nūciare.
q̄ bonū vni⁹ multitudinis dignū ē q̄ bonū vni⁹
hominis. In assignatōe aut ordinū p̄me hierar-
chie Greg. 7 Bern. cum dyonisy p̄cordāt: q̄
accipit penes hoz fruitōem que p̄silit i feruētī
d̄uētōne quo ad seraphim. p̄funda cogitōne
quo ad cherubin. p̄petua r̄entōe quo ad thro-
nos. Sed in assignatōne medie 7 vltime in duo-
bus ordinibus. i. p̄ncipatu et virtute dissentire
videntur. Gregorius em et Bernhardus aliaz
p̄sideratōem habuerūt. put. i. media hierarchie
accipit penes platōem. vltima penes mīstrati-
onē. P̄relatio aut in angelis triplex ē. P̄sunt
em angeli angelicis spiritibz. 7 hi d̄minatōnes
dicunt. P̄sunt em angeli bonis hominibz. et
hi dicuntur p̄ncipatus. p̄sunt demonibus. 7
hi dicuntur potestates. 7 ordo 7 gradus digni-
tatis in his patz. Ministeriū autē triplex ē quō-
dā quōd p̄silit in opando. quoddam in docen-
do 7 in dicendo. aut maiora aut mīora. P̄mū
ē virtutū. sc̄cūdū archāgeloz. terciū angeloz.
Quinta appitio ē de qua legitur in historia
triptita. Nam iuxta cōstantinopolim est quidā
locus vbi olim dea vesta colebat. Sed nunc
ecclia in honorem sancti michaelis fabricata est
qui etiā locus michaeliū nūcupat. Cum igr q̄n-
dam nomine aquilinū ardētī: iuma febris rube-
is coloubus mota comprehendisset. estuanti
poculum medici d̄derunt quōd euomuit adeo

vt postmodū q̄cqd̄ p̄medēt v̄l bibēt euomebat
Dū ar̄ iā mortū vicin⁹ cēt. ad locū hūc se duci fe-
cit. credēs se illuc aut mortū aut lāguore p̄uari.
Cui michael dixit. vt p̄fectōz sibi ex melle 7 vi-
no 7 pipe facēt. Et oīa q̄ p̄medēt ibi itīgēt. 7 sic
plenā sātātē scipet. Qd̄ cū fecissz. plene libat⁹
ē. cū tñ fm̄ medicie rōez p̄num eē videāt calida
pocla colenel exhibē. hī hystoria triptita.

Secundo dī victoria

Multiplex at̄ victoria ip̄i archāgeli michael 7
alioz angeloz in eī. P̄tia ē quā archāgel⁹ mi-
chael p̄ctis sypōtanis h̄ mō p̄stitit. P̄ aliqd̄
cū tps ab inēto loco neapolite adhuc gētilēs p̄
sypōtanos. 7 bñūctanos q̄ q̄nq̄gita milibz a sy-
pōto distāt. ordiato exercitu bellā cepērūt. Qui
de epi p̄silio triduanas idutias petierūt. vt iei-
nio triduanano vacarēt 7 p̄ionū suū michaelē i sai-
auxiliū iplozarēt. Tercia at̄ nocte sc̄tus mi-
chael epo appet. p̄ces dic̄ exauditas. victoriā p̄mit-
tit affuturā. 7 q̄rta die hora iubz hostibz occur-
rendū. Quibz occurrētibz mōs gargan⁹ in mēlo
tremore p̄cutit fulgura q̄z crebra volāt. 7 cali-
go tenebrosa totū mōtū cacumē obduxit. ita vt
sexigēti viri d̄ aduersarijs tā ex ferro hostibz q̄z
ex sagittis igneis interirēt. Reliq̄ p̄tute arch-
angeli p̄pata: idolatrie reliq̄rūt errorē. 7 p̄ anno
colla xp̄iane fidei s̄miserūt. Sc̄da victoria
quā archāgelus michael obtinuit. q̄n̄ draconē
a lucifer cū oibz suis seq̄cabz d̄ celo expulit. De
q̄ exponit illd̄ qd̄ h̄ i apocal. xij. Factū ē plūm
magnū i celo michael 7 angeli ei⁹ p̄habātur cūz
dracone. 7 draco pugbat 7 angeli ei⁹ 7 t̄ value-
rūt. neq̄z loc⁹ in eī ē ampli⁹ eoz i celo. Cū ei lu-
cifer dei eq̄litate appetissz. archāgelus michael
celestis exercitus signifer adueniēs ip̄m luciferz
cū suis seq̄cabz d̄ celo expulit. 7 i hūc aerē caligi-
nosū vsq̄z i diē iudicij retrusit. Qd̄ ei p̄missū est
eis i celo bitare sine i supioze p̄te aeris. qz locus
clar⁹ 7 amen⁹ ē. nec i terra nobiscū ne nimis nos
ifestarēt. hī aere int̄ celū 7 trā. vt dū supi⁹ respi-
cerēt 7 gliaz vidēt quā amiserūt. inde dolozē ha-
beāt. 7 dū isen⁹ sp̄siciūt 7 vidēt hoies illuc ascē-
dere vñ ipi ceciderūt ind̄ inuidia freq̄nt̄ torq̄ntur.
Freq̄nt̄ tñ ex v̄na disp̄sātōe ad n̄m exercitiū
ad nos descēdūt. Vñ sic aliq̄bz viris sc̄tis mon-
stratū ē freq̄nt̄ circa nos volitāt sic musce. innu-
merabiles ei s̄ 7 velut musce totū aerē r̄pleue-
rūt. Vñ diē Haymo vt phi dixit 7 doctores
n̄i opinant̄ aer iste ita picn⁹ ē demonibz 7 mali-
gnis spiritibz. sic radi⁹ sol̄ minutissimis puluisca-
lis. lucz at̄ tot sint. tñ iux̄ sniaz origemis eoz exer-
citiū minui⁹ cū eos vincim⁹. ita vt q̄ ab aliq̄ s̄-
cto viro vict⁹ fuerit. deinceps ille de vicio d̄ q̄vi-

ct⁹ ē ip̄m n̄ valeat tētare. Tercia victoria est
quā angeli q̄tidie demonibz obtinēt. dū p̄ nobz
eos pugntes ab eoz tentatōe nos liberāt. tribz
at̄ modis ab ip̄oz tētatōe nos liberāt. P̄rimo
p̄tate demonis r̄frenādo. Apoc. xx. d̄ angelo qui
d̄monē ligauit 7 i abyssū misit. 7 thob. viij. d̄ dy-
abolo in d̄stro supiozi r̄ligato. P̄ ei r̄ligatō n̄
hil aliud ē q̄ p̄tate ei⁹ r̄frenatō. Sc̄do cōcupi-
scētā r̄frigerādo qd̄ significatū ē gen. xxij. vbi
d̄. q̄ āgel⁹ tetigit neruū iacob 7 statim emarcuit.
Tercō memoriā d̄nice passiōis n̄ris mētibz im-
p̄medo. Hoc signū ē apoca. viij. vbi d̄. Nolite
nocē terre 7 mari nec arboribz quibz signem⁹ s̄
uos dei i frōtibz eoz. Itē ezech. ix. Signē thau in
frōtes viroz gementiū. Thau ei s̄ra ad modum
crucis ē facta. Et q̄ h̄ signū s̄. n̄ timēt angelū per-
cussorē. vñ ibidē d̄. Sup̄ quē videris thau nō
occidat. Q̄rta victoria ē quā archāgel⁹ mi-
chael d̄ antixpo hitur⁹ ē. q̄n̄ ip̄m occidet. Tunc
ei michael p̄nceps magn⁹ (vt d̄ dan. xij.) p̄sur-
get 7 p̄ electis r̄q̄z adiutor 7 p̄tector foris sta-
bit. Deinde antixpc (vt diē glo. apoc. xij. sup̄ il-
lud. Vidi vñ d̄ caputibz ei⁹ occisū zc) Mortu-
us se fingens p̄ tridū latens. Postea appebit
dicēs se suscitātū arteqz magica serētibz cū de-
monibz i aera ascēdet. 7 vniūlis mirātibz adora-
bit eū. Tādē i mōte oliueti ascēdēs (vt diē glo.
sup̄ illd̄. ij. thessa. ij. quē d̄ns ihs interficiet zc) dū
stabit i papiliōe 7 i solio suo 7 i illo loco p̄ quem
d̄ns ascēdit. michael adueniēs ip̄m interficiet. q̄
d̄ plio 7 victoria intelligi fm̄ greg. illd̄ qd̄ dicitur
apoc. Factū ē plūm i celo zc. Illd̄ ei h̄bū d̄ tripli-
ci plio michael intelligi. s̄ d̄ plio qd̄ h̄uit cū luci-
fero cū ip̄m d̄ celo expulit. 7 d̄ plio qd̄ cū demo-
nibz h̄z nos ifestātibz. 7 de isto.

Tercio hec solēnitās

d̄i dedicatio ex eo q̄ hac die p̄dictū locū i mōte
gargano a se dedicatū fuisse michael archāgel⁹
reuelauit. Reuersi em̄ sypōtani a cede aduersa-
rioz. 7 tāmagnifica potiti victoria. adhuc dubi-
tare ceperūt. vtrū p̄dictū locū ingredi v̄l dedica-
re deberēt. Tē eps sup̄ his dixit papā pelagiū
p̄sulēdū. q̄ r̄ndit di. Si hō illā ecclā dedicare de-
bet: h̄ maxie die q̄ victoria data ē. fieri opteret.
Si p̄o aliē sc̄to michaeli placuerit. ab ip̄o ē su-
per h̄e⁹ req̄reda volūtas. Instātibz igit̄ papa et
ep̄o cū ciuibz triduanano ieiunio michael i hac die
apparuit di. Qd̄ ē op⁹ vob̄ quam ego edificari
dedicare ecclā. ip̄e ei q̄ p̄didi dedicauit. p̄cepitqz
vt die seq̄nti locū cū p̄lo ingrediēs ip̄m p̄cabul
freq̄ntaret: 7 se sp̄alē suū p̄ionū sentirent. dedit
qz eis predictē p̄secratōnis signum. vt. s̄. ab ori-
ente p̄ postemlā ascēderēt. 7 ibidē r̄stigia hois

impissa marmoru iueniret. Mane igitur eps. 7 vniu
sus ppls ad locu veniit. 7 itrogrediētes cnpiaz
magna 7 tria altaria iueniret. qz duo in aquitrali
pre posita erāt. terciū xpo i orientali venerādū qz
tez 7 rubeo pallio circūtectū. Celebrat. igitur ibid
missaz solēnis. cū sacra pñionem singli accepit
set. oēs ad ppria cū imēso gaudio rdiert. Epus
at ibidē sacerdotes 7 clencos delegauit q uigil
dinū officiu celebraret. In eadē spelūca aq luci
da 7 nuniū dulcis emanat q p pñionē ppls po
tat 7 diuise egnitudies sanāt. Tē sūm pontifex
bis auditus. hūc diē i honore sc̄i michael 7 om
niū b̄toꝝ spiritū p totū orbē vniuersali statu
it celebrādū.

Quarto hec solēnitas

di mēoria sc̄i michael. i q tñ solēnitate oim an
geloz mēoria agim. 7 oēs generalr honoram.
Decz nāq nos eisdē laudē 7 honore ipēdē m
plici rōne. Ipi ei sūt custodes nri. mltatores
nri. fres 7 p̄cues nri. aiaz nraz portatores i ce
lū. oionū nraz apd̄ deū rpnitatores. rgi c̄ni no
bilissimi milites 7 tbulatoꝝ solatores. Ipi
mo igit debem. eos honoraē. qz sūt custodes nri.
Quilibz ei hoi dāt duo āgli. An. mal. ad exer
citiuz. Ali. bon. ad custodiēdū. Custodia ei bo
ni āgeli deputat hoi 7 i natirate i vtero 7 statim
p natiuitatē ex vtero 7 sp̄ ē cū ipoiā a dulto. In
B̄ ei triplici statu necessaria ē hoi custodia āgeli
ca. Nā dū puul. ē adhuc i vtero. p̄ intimi 7 dā
nan. Dū ē ex vterz an adultā etatē p̄ a baptil
mate ipedin. Dū ē i adultā etatē p̄ ad diuersa
p̄cta p̄trahi. Dyabol. ei hoi adultū rōez se
ducit p astucias. volūtātē alliat p blādicias. X
tutē opp̄mit p violētā. iō necesse fuit vt bonus
angel. eidē ad custodiā deputet. vt hoiēz erudi
at 7 dirigat p fallaciā. exhortet 7 icitet ad bonū
p blādicias. 7 defēdat ab opp̄siōe p violētā.

Effect. at āgelice custodie in hoiē qdrupl
rlligri p̄. Dū ē vt p̄ficiat aia i bonū grē. 7 B̄
fac āgel. i aia t̄b̄ mōis. P̄rio oē ipeduntuz ad
bonū rmonēdo. Hoc sigtū ē exo. xij. vbi āgelus
pcussit p̄mogeita egipti. Sc̄do p̄griā excita
do. qd sigtū ē zach. iij. vbi dī āgel. dñi excita
uit me q̄ hoiēz q̄ excitat a sōno. Tercio i via pe
nitētie ducēdo 7 rducēdo. qd sigtū ē i hoi.
v. i āglo q̄ eū duxit 7 rduxit. Sc̄ds ē vt n̄ ca
dat i malū culpe. 7 B̄ fac āgel. i b̄ mōis. P̄rio
iped iēdo p̄ctm futuz ne hat. Hoc sigtū ē Ru
me. xij. i balaaz q̄ ad male dīcēdū ilrl p̄gens. ab
āgelo ipedit. Sc̄do icrepādo p̄teruz. vt ab
eo q̄s rcedat. B̄ sigtū ē Jud. ij. vbi cū āgls filios
isrl d̄ puaricatōe icrepāsz. ipi eleuauerit vocē 7
fleuerit. Tercio violētā isfēdo. vt a p̄nti enpiat

Hoc sigtū ē i violēta eductōe loth 7 vxor. d̄ so
domis. i. d̄ pcti p̄suetudie. Tercio effect. ē si
cadat q̄ postmodū r̄surgat. 7 B̄ fac āgel. tribus
mōis. P̄rio monēdo ad p̄tritōez. Hoc sigtū ē
i hoi. xj. vbi ad documtū āgli d̄ sellep qd itelli
git p̄tritō liniuit p̄i oculos. i. cordis. Sc̄do pur
gādo labia ad p̄fessōez. qd sigtū ysa. vj. vbi p̄ ā
gelū labia ysaie purgāt. Tercio gaudēdo ad la
tiffactōez. Lu. xv. d̄. q̄ mai. gaudū ē i celo sup
vno p̄ctore p̄niaz agēte. q̄ sup nonagitanonē
iult. Q̄rt. effect. ē ne toties vl̄ i tot mala ca
dat. q̄ntes vl̄ ad q̄t dyabol. icitat. 7 B̄ fac t̄ribul
mōis. i. p̄fatē demōis r̄frenādo. p̄cupiscētia de
bilitādo 7 memoriaz passiōis d̄nice nris mētib̄
imp̄mēdo. d̄ q̄b̄ sup dictū ē.

Secūdo debem. eos

honorare qz sūt mltatores nri. oēs c̄ni (sic d̄
beb. j.) sūt admistratoꝝ sp̄is. Oēs em̄. pp̄ nos
mittūt. qz supiores ad medios. medij ad infimos
ifimi mittūt ad nos. Hec at missio competit
bonitati diuine. In B̄ ei manifestat dina boitas
q̄ntū nraz salutez diligat. dū nobilissimos sp̄is
q̄ ei intima caritate iūgūt. dirigat 7 trāsmittit ad
p̄curādū salutē nraz. Sc̄do caritati āgelice.
cū ei caritatē ardēt. sit maxie desiderare alioꝝ
salutē. ob quā et dixit ysa. Ecce ego d̄ne. mitte
me. 7 āgli p̄nt nos iunāre p eo q̄ vidēt nos suo
auxilio idigē. 7 malos āgelos nos ipugre. Iō q̄
ad nos mittant lex erigit āgelice caritatē. Tercio
hūane idigētie. mittūt ei ad islāmādū affectum
ad amorē. An i figurā b̄ legūt missi fuisse i cur
ru igneo. Sc̄do ad illuandū intellectū ad p̄gn
tōez. Hoc sigtū ē apoc. x. i āgelo q̄ hēbat librū
aptū i manu sua. Tercio ad corrobōrādū i nob
oē ip̄fectū v̄b̄ i finē. Hoc sigtū ē. iij. reg. xij. vbi
āgel. portauit helie panē succinericiū 7 vas aq
7 p̄medit 7 ābulauit i fortitudie cibi illi. v̄sqz ad
mōtē dei oreb.

Tercio honorādi sunt

quia ipsi sunt fratres 7 p̄cues nostri. Omnes c̄ni
electi assumūtur ad ordies angeloz. qdā ad su
periores. qdā ad inferiores. qdā ad medios. p̄ di
uersitate suoz meritoꝝ. Licz b̄ta x̄go sup oēs
sit. qd b. gre. i omel. insinuare videt. Nāz vt ait
sunt nonnulli q̄ pua cupiūt. s̄ tñ B̄ annūciare s̄ri
b̄ n̄ desistūt. isti i angeloz numez curiūt. Et s̄
q̄ secretoz celestū sūma 7 cape pualēt 7 nūciaē
bi cū archangelis. Et sunt q̄ mira faciunt lig et
valent opantur. 7 bi cuz virtutib̄ss. Et sunt q̄
malignos sp̄is virtute oionis 7 vi acceptē p̄fa
tis fugant. 7 bi cū p̄fatib̄. Et sunt qui acceptis
p̄tutib̄ electoꝝz menta trascendunt. 7 electis

De sancto

fratres principant. et hi cum principatibus meritum sortuntur. Et sic quod sic semetipsum omnibus vicibus dominantur. ut ipso iure in iudicio dominum inter homines voluntur. Unde ad moysen dicitur. Ecce constitui te deus pharaonis. et hi cum dominatibus. Et sic quod velut in throno suo dominus presides aliorum scilicet examinat. per quos dum sancta ecclesia regit plerumque de suis quibusdam infirmis actibus omnes electi iudicantur. et hi cum thronis. Et sic quod dicitur quod primi caritate apostolice ceteris pleni sunt. et hi mento rui suorum sorte inter cherubim numerum acceperunt. quia cherubim plenitudo scientie dicitur. et inter paulum plenitudo legis est caritas. Et sic quod superne preterlatiois amore accessit. in solo peccatoris sui desiderio anhelant: nihil iam in hoc mundo cupiunt solo eternitatis amore pascuntur. terrae quae abijciunt. cuncta temporalia mente transcendunt. amant et ardent atque ipso suo ardore resuscitant amando ardent. loquendo accedunt. et quicquid verbo tangunt. ardere primum in deo amore faciunt. quod isti nisi inter se raphi numerum sorte sue votis acceperunt. hinc gratia.

Quarto honorandi sunt

quia ipsi sunt aiaque nraque in celum portatores. et hi faciunt triplicem modum. Primum vias praeparando. Mal. iij. Ecce ego mitto angelum meum qui praeparabit viam ante faciem meam. Secundo per viam praeparatam in celum baiulando. Exo. xx. iij. Ecce ego mitto angelum quem tu custodiet in via et introducat in terram quam promisi patribus tuis. Tercio in celo collocando. Luc. xvj. Factum est dum moreretur me dicitur et portaretur ab angelis in sinu abrahe.

Quinto quia ipsi sunt orationum nraque ante deum repensatores.

Ipsi namque primo orationes nostras deo praeparant. Job. xij. quando orabas cum lacrimis et sepeliebas mortuos. ego obtuli orationem tuam domino. Secundo ibidem pro nobis allegant. Job. xxx. iij. Si fuerit pro eo angelus loquens vniuersi de silibus ut annunciet hominibus equitatem misererebitur ei. Itaque Job. j. et mittit angelus domini et dicit. domine exercituum visus est mihi miserereberis iherusalem et iherusalem quibus iurat es. Iste iam septuagesimo anno est. Tercio de sinibus nobis renunciant. Dan. ix. vbi dicitur quod gabriel ad cum volans dicit ab exordio peccati tuarum egressus est homo. glo. sinia a deo. et sequitur. Ego autem veni ut indicarem tibi. quia vir desideriorum es. De his tribus dicit bernardus super cantica. Di scurrunt angelus mediis inter dilectum et dilectam vota offerens. referens dona. excitat istam. placat illum.

Sexto honorandi sunt

quia ipsi sunt reges et nobilissimi milites secundum quod dicitur Job. xxv. Numquid est numerus militum eius? Sic autem videtur in militibus alie regis. quod quidam eorum spiritus in aula regia promouantur: et regem associant. et ad eius honorem et solacium regem cantant. quidam autem civitates et castella regni custodiunt quidam vero regem inimicos expugnant. Ita et horum mili-

Hieronimo .cxxxix.

tum christi. quidam in aula regia. scilicet in celo empirico spiritu regere gaudeant: et ad eius honorem cantica leticie et glorie se per cantum dicit. Secus lectus lectus. Isa. vj. Itaque benedictio et claritas et sapientia et gratia actio. honor et virtus et fortitudo deo nostro in secula seculorum amen. Apoc. vj. Alij autem custodiunt civitates suburbanas et villas et castra. Illi. scilicet quod nobis ad custodiam sunt deputati. custodiunt statum regni. continentur. purgatorum et castra religionum. ysa. lxxij. Super muros tuos iherusalem constitui custodes etc. Alij vero dei inimicos. id est demones expugnant. Apoc. xij. Factum est plium in celo. id est secundum unam expositionem in ecclesia militanti. Michael et angeli eius preliabatur cum dracone.

Septimo et ultio honorandi sunt

quia ipsi sunt tribulatores et solatores. zach. j. angelus qui loquatur in me verba bona et consolatoria. Itaque thob. v. forti aio esto. Et hi faciunt tribus modis. Primum confortando et roborando. dan. x. vbi cum danieli corruisset. tetigit eum angelus dei. Poli timere. par tibi. confortare et esto robustus. Secundo ab impatientia confortando. ps. angelus suis mandavit de te. ut custodiat te in omnibus viis tuis. In malis portabunt te: ne forte offendas ad lapidem pedem tuum etc. Tercio ipsas tribulationes refrigerando et minuendo. et hi sunt signa. Dan. iij. Ubi angelus domini cum tribus pueris in fornace descendit et fecit medium fornacis quasi rotas vetum flantem.

Hieronimus dicitur

a hiera quod est sacer. et nemus quod est sacer nemus. Al noma quod est lex. unde dicitur in legenda sua quod hieronimus interpretatur sacra lex. Fuit ei sanctus. id est firmus vel modestus. vel sanguine tictus. vel visui sacro deputatus sic vasa templi dicebantur sancta. quia sacro visui deputata. Fuit ei sanctus. id est firmus in bono opere propter perseverantiam logarithitatem. Et modestus in mente pro puritate. et sanguine tictus pro dominice passionis meditatione. Sacro visui deputatus. pro scripte sacre expositione et interpretatione. Dicitur et nemus a neore vbi aliquis pulsatus fuit. et lex propter reglarum disciplinam quam monachos suos docuit. l. quia sacra lege exposuit et interpretatus fuit. Hieronimus et interpretatur visio pulcritudinis l. diuicias locutiones. Est autem multiplex pulcritudo. Primum est spiritualis quod est in aia. scilicet moralis quod consistit in honestate morum. Tercia intellectualis quod est pulcritudo angelica. quarta supersubstantialis quod est divina. quinta celestis quod est scriptura in patria. Hanc quintuplicem pulcritudinem hieronimus in se vidit et huius. Nam huius spiritualis est virtutum varietate. moralis est vite honestate. intellectualis est excellenti puritate. supersubstantialis est ardentis caritate. celestis est eterna vel excellenti claritate. Diuicias autem locutiones siue verba sua quae aliorum. sua examine proferendo. aliorum vera confirmando. falsa confutando. dubia vero exponendo.

Jeronim⁹ euse

by viri nobil⁹ fili⁹ ab oppido stridois
qd dalmacie z panonie p⁹ finia t⁹. exti-
tit oriū⁹. Hic ad huc iuueis. romā adijt. z lris
grec⁹ z latis z hebraicis plene erudit⁹ ē. In ar-
te grāmatica donatū hūit p⁹ ceptorē. In rithori-
ca at⁹ victorinū oratorē. In scriptur⁹ at⁹ d⁹inis ex-
ercitabat⁹ die ac nocte. z ide hausit auide qd p⁹
modū effudit abūde. Quodā x⁹o tpe (lic ipe
i epla ad eustochiū p⁹hibz) cū d⁹ die tullin⁹ z noc-
te platonē auid⁹ legēt eoq⁹ p⁹mo icul⁹ sibi i lib⁹
pp⁹biel n⁹ placēt. circa mediā q⁹dragesimā tālbi-
ta z ardētī febrē corripit. vt toto frigesce⁹te iam
corpe: vital⁹ calor i solo pectore palpitarēt. Dū
z exēq⁹ fuer⁹ parēt. sbito ad t⁹bunal iudic⁹ t⁹bit⁹
z interrogat⁹. p⁹ditōis eēt: xpianū se eē lib⁹ p⁹fi-
tet. Ad quē iudex. Mētū iqt ciceronian⁹ es n⁹
xpian⁹. vbi ē ei thesaur⁹ tu⁹ vbi ē cor tuum. At
hiō. obmutuit: z p⁹mo ipz iudex dūm sic cedi
iussit. Tē exclamauit z dixit. Miserere mei d⁹ne
miserere mei. Tē q⁹ astabāt p⁹cabāt vt v⁹ā t⁹buēt
adolescētī. Ipe ei iurāē cepit ac dicē. D⁹ne si vn-
q⁹ habuēo codices seclares. si legēo: te negabo.
In Hig⁹ iuram⁹ti vba dimisit sbito renūscit.
Tē lacris totū se iueit p⁹fusū: z ex vberib⁹ q⁹ ate
t⁹bunal suscepit. scaplas t⁹ribit⁹ r⁹ppit iuuetes.
Tāto at⁹ studio libros d⁹inos legit extē q⁹nto li-
bros gētiliū vnq⁹ legēat. Dū at⁹ eēt ānoz. xxix.
i rōna ecclia cardinal⁹ p⁹lbi: ordiat⁹ ē. Doctuo at⁹
libēio p⁹pa. hiero. dign⁹ sūmo sacerdotio ab oi-
b⁹ acclamat⁹. Sz dū q⁹rūdā clicoz z mōchoz la-
sciuā icreparz. illi nūmū idigiti ei i⁹sidias pauert
Sz z p⁹ vltē m⁹liebrē (vt ait ioh. beleth) ab eis
turpit⁹ ē terit⁹. Nā cū hiō. ad matutias solito
more surgēt. vltē m⁹lier⁹ quā emuliu⁹ lectū po-
luerāt r⁹ppit. sūnq⁹ eē credēs iduit. z i ecclia sic p⁹
cessit. Hoc at⁹ emul⁹ facebāt vt m⁹lierē h⁹e i t⁹ba-
lamo credēt. Qd ille vidēs tāte eoz v⁹saie locū
cedit. z ad greg. nazāzenū p⁹statiopolitane vrb⁹
ep⁹m p⁹ueit. Postq⁹ at⁹ ab ipo sacras l⁹ras didi-
cit: i bēnū p⁹peauit vbi p⁹xpo q⁹nta sustinuit. ipe
ad eustochiū narrat di. Quonēs i bēno p⁹stū-
t⁹: z illa vasta solitudine. q⁹ crusta solis ardorib⁹
horridū mōchis p⁹stabat hitacm. putau⁹ me ro-
manis d⁹licijs intēē. Horrebāt sacco mēbra de-
formia. s⁹quida cutis sitū ethiopicē: carnis addu-
xerat. q⁹tidie lacrie q⁹tidie gemit⁹ z si q⁹n r⁹pu⁹gnētē
fōn⁹ iminēs opp⁹ssiss⁹: vñ hūo nuda vix ossa be-
rētia collidebāt. De abis z potu taceo. cū eē lā-
guētes aq⁹ frigida vtant⁹ z coctū aliqd accepisse
luxuria sit. z tū scorpionū tūm soci⁹ z feraz. sepe
chor⁹ intērā puellaz z i frigido corpe z carne p⁹
mortua. sola libidmū icēdia pullulabant. Itaq⁹
p⁹mo flebā: z r⁹pu⁹gnētē carnē edomabā icēdia s⁹

igebā. Diē crebro p⁹ixi cū nocte: nec p⁹a pecto-
ris cessabā vberib⁹ q⁹ a d⁹no trā q⁹llitas r⁹dderet
Ipa⁹ q⁹ cellulā meā q⁹ cogitatōnū p⁹sciam p⁹ti-
mescebā. z m⁹ irat⁹ z rigid⁹ sol⁹ v⁹sta penet⁹baz
z (vt m⁹ test⁹ ē d⁹ns) p⁹ mltas lacrias z nūnq⁹ vi-
debar m⁹ intēē agmib⁹ āgloz. Per q⁹driēnū ibi
tē p⁹nias sic pactaz ad betbleē oppidū r⁹mequit
vbi p⁹ztes aial ad p⁹sepe d⁹ni sese obtulit p⁹mā-
suz. Bibliothecā at⁹ suā quas sūmo studio sibi
p⁹didēat clausā. aliosq⁹ libros itez r⁹legēs diē ie-
iunijs ducebat. ad x⁹pū mltos ibidē disciplos
coadunās. i scōo p⁹posito z trāslatōe sc⁹pt⁹rum
lv. ānis z. vj. mētib⁹ v⁹sudauit z v⁹ ad finē vi-
te x⁹go p⁹māsit. Licz at⁹ i hac legēda dicat⁹ q⁹ sp⁹
x⁹go fuēt. ipe tū d⁹ se ita scribit ad pāmachium
Virgitatē i celo p⁹seō n⁹ q⁹ bēo. s⁹ q⁹ mag⁹ miror
q⁹ n⁹ bēo. Tāta teiq⁹ lassitudie fatigat⁹ ē vt i sē-
tu suo iacēs. funicō ad f⁹bē suspēso. sup⁹is mani-
b⁹ se leuaēt. vt. i. officiū mōstēy. put⁹ potēat exbi-
bēt. Quodā x⁹o die aduēspascēte cū hiō. cū
frib⁹ ad sac⁹ lectōez audiēdū sedēt. sbito leo q⁹-
dā claudicās mōsteriū igress⁹ ē. Quo viso cū ce-
tē f⁹res fugēt: hiō. ei q⁹ hospiti obuiauit. Leo
ig⁹ dū pedē sibi lesū onderz. vōt⁹ frib⁹ pedē sibi
p⁹cepit ablni: z diligēt⁹ e⁹ plagā iqn. Qd cū fa-
ctū fuiss⁹ iuener⁹t leōis plātā a sētib⁹ vnlneat⁹
Adhita ig⁹ diligētī cura. leo p⁹ualuit. z oi fēitate
d⁹posita. it⁹ eos q⁹ dōsticū aial hitamit. Tē hiō.
vidēs q⁹ n⁹ tā. p⁹ laitate sui pedis. q⁹ p⁹ eoz v⁹li-
tate d⁹ns leonē misiss⁹: d⁹ fr⁹m p⁹ilio eide s⁹ iur⁹
officiū. vt azinū quē hēbāt q⁹ ligna d⁹ neore defē-
bat. ipe leo ad pascua ducēt. z ductū ibidem cu-
stodirz. Qd factū ē. Nā iuncta leōi azi cura. mo-
re pastor⁹ idustrij cūdo ad p⁹stū: soci⁹ icēfāt it⁹
ner⁹ rure pascēdo vñcūq⁹ v⁹sefor⁹ tutiss⁹ erat. vt
rūtū vt se cibaēt z azi⁹ solitū pficēt op⁹ p⁹luetis
sp⁹ hor⁹ cū eo domū r⁹ditat. Quodā ig⁹ vice pa-
scēte azio z leōe gūit sopozato. mēcatores cū ca-
mel⁹ id trāseūtē azinū solū videit. z eū q⁹ cit⁹ ra-
puert. Expgefact⁹ itaq⁹ leo cū sociū n⁹ iueirz. ru-
giēdo huc illucq⁹ ibat. Quē tāte n⁹ inueniēs: ad
portas mōstēy r⁹stis adijt. z it⁹ vt solit⁹ erat p⁹ve-
recūdia igredi n⁹ p⁹sūpsit. Et vidētes f⁹res q⁹ tar-
di⁹ solito more z sine azio v⁹ss⁹. putauer⁹t q⁹ f⁹ae
p⁹pull⁹ azinū p⁹mediss⁹. nolētes ei ānonā t⁹buē z
suetā: dicebāt. vad z r⁹liqm p⁹te aselli q⁹ tibi r⁹mā-
sit mādē z tuā iglunie r⁹ple. Hesitātes tū. vtz h⁹
malū p⁹pefiss⁹. exiēt ad pascua si forte aliquod
mort⁹ idiciū inuēret. z nihil inuētes r⁹si. s⁹ b⁹ie-
ro. r⁹tuler⁹t. Tē mōit⁹ e⁹ officiū azi. leōi iūgūt et
ligna cedētes: leōi iponūt. Qd cū leo patiet⁹ fer-
ret. q⁹dā die expleto ope. ad agz r⁹dijt. hac illac-
q⁹ discurret scire desiderans quid d⁹ suo fuiss⁹ so-
cio factum. Et ecce plures vidit alonge negoci-
atores cū onustis camelis. etiam p⁹cedēte azino

viētes. mos ei illi rēgiō ē. vt qñ cū camel' lōgi' g-
diūt. cameli vt directi vadāt pcedētē. 7 collo tu-
niculū gestātē azinū sbeqñt. Recognito igitur
leo azino cū igēti rugitu sup eos irruit. 7 oēs bo-
mies i fugā pūtit. Et leo tūbilr rugiēs percun-
bat cauda fortit' trā. p'ntosqz camelos (sic erāt
onusti) an se ad cellā ire coegit. Qd cū fies vi-
disset 7 hieronimo nūciasset: ille ait. Hospitibz
nris fies karissimi pedes ablute. escas p' bete: 7
sup b' volūtātē dñi expectate. Tē leo p' mōsteri-
uz cepit (vt solebat) let' discurre. singlorū frim
vestigis se p'sternēs 7 qñ d' p'p'etra quā n' fecēat
culpa cauda alludēs veniā postulabat. Hiero-
nim' at' fut' op' p'sci' ait frīb'. Ite fies 7 veniētibz
hospitibz necessaria p'pate. Adhuc eo loquēte
nūci' ad eū vit' ānūciās an fores hospite' adēf-
se q' abbatē vellēt vidē. Ad q's cū ille iussit: p'ti-
n' illi e' pedibz puoluūt. p' culpa veniā postu-
lātes. Quos ille benigne eleuans. p'cepit vt sua
r'cipent. 7 aliena n' vsurparēt. Rogabant igit' illi
b'm hieronimū. vt medicatē olei. p' b'ndictōne
accipiat. q'bz vit' assensit: eādē coact' suscipi iu-
bet. Promiserat at' se ānuati eādē olei mēsuram
frīb' ipis daturus. 7 a suis dan' hēdibz p'ceptu-
ros. Cū at' olii eccl'ia vñ' q'qz canēt qd volēbat
theodor' ipator' damasū p'pā rogauit vt alicui
viro docto officii eccl'asticū p'mittēt ordianduz
Ipe igit' sciēs hieronimū i lingua latia. greca 7 he-
braica p'fectū. 7 i oī sapia sūmū. eidē officii p'di-
ctuz p'misit. Hieronim' igit' p'salteriū p' serias di-
lūxit. 7 ynicūqz serie nocturnū p'pūū assignuit. ac
glia p'ū sine cuiuslibz psalmi dicēdum instituit.
Deinde epl'as 7 euāgelia p' āni circulū decātan-
das ceteraqz ad officii p'tinētia p'ter cātū rōna-
bilr ordiāuit. Disitqz illō d' bethleē ad sūmum
pōtificē. 7 ab eo 7 cardinalibz fuit valde approba-
tū: 7 p'petuo autēticatū. P' b' at' i ore spelū-
ce vbi dñs iacuit monumētū sibi p'struxit. vbi ex-
plet'. xcvij. ānis 7 sex mēlibz sepult' est.

In qnta reuēntia eū augustin' habuerit: p'tz
p' epl'as q's sibi misit. i q'z vna ei tali mō scripsit.
Dño dilectissimo 7 cultu sincerissimo caritatis
obhuādo atz āplectēdo hieronimo augustinus
zē. Alibi q's d' eo sic sepsit. Scēs hieronim' p'
sbit'. greco. latio 7 hebreo eloq'o erudit'. i locis
scēis atz i lris sacris vsqz ad decrepitā vixit eta-
tē: c' nobilitas eloquij ab oriētē i occidētē instar
sol' lāpas r'splēdūt. Bēs at' p'sper i suis cron-
cis d' eo sic ait. Hieronim' p'sbit' i bethleē toto
iā mōo clar' habitabat: egregio ingenio 7 studio
vniuersē eccl'ie fūiēs. Ipe q's d' se sic ait ad ambi-
gēse. Nihil a puericia ita vitāe conat' sū. vt ani-
mū tumētē 7 erectā cernicē. di' se odiū puōn-
tē. Itē ego eē oīa tuta timeo. Itē i mōsterio bo-

spitalitati ex corde itēdi': 7 debes ad nos veni-
tes p't' bēncos leta frōte suscipi': ac venientū pe-
des abluim'. Irido. at' i li. etbi. ait. Hieronimus
triū linguaz erudit' p'it'. C' interpretō ceteris an-
fert. qm' 7 vboz tenatior ē. 7 perspicuitate sine
clarior atz vtpote a xp'iano it' p'te venior. In dy-
alogo q's seueri discipuli scēi martini q' e' tpe fu-
it. sic d' hieronimo seprū h'i. Hieronim' p't' fidi-
meritū dōtēqz x'tutū. nō solū latinis atz grec'. s'
et hebraicis ita lris istruct' ē. vt se illi i oī scia ne-
mo andeat p'pare. Cui iugis adūsus malos pu-
gna p'petuūqz certamē. Odeit eū bēfici. qz eos
ipugre n' desit. Odeit clerici. qz vitā eoz isecta
bat 7 crimia. S'z plane boni oēs 7 mirant' 7 dili-
gūt. Nā q' eū bēfici eē arbitrat' isaniūt. Tot' se
per i lectōe. tot' i libris ē. n' die nō nocte r'qescit.
aut legit aliqd aut sp' scribit. s' seuer'. Et sic ex
his v'bis p'tz 7 sic et ip'e sepe testat'. mltos p'se-
cutores 7 mltos dēctores p'pell' ē. Quas tñ p'
secutōes q'slibent' sustinuit. p'tz ex eo q' sic dicit
epl'a ad alellā. B'ias ago dō qz dign' iuz b'itus
quē oderit mōs 7 malefici me garrūt. S'z scio
ad regnū puenire p' ifamiā 7 bonā famā. Itē vti
nā ob dñi mei nomē atz iusticiā vñ. i'la me ifide-
liū turba p'seq't. Atinā i obprobriū meū sol: di-
us exurgat h' mōus tm' vt merear a xp'o laudari
7 sue pollicitatōis sperāe mercedē. g'ta itaqz et
desidēata tētātō ē c' p'miū a xp'o sp'at' i celo. nec
maledictō g'uis ē q' vna laude mutat'. Obijt cir-
ca ānū dñi. cccxcvij.

Emigi' dñi a remi

ge q' ē nauis ductor vel rector. vt d' a
remis q' s' instrumta q'bz nauis ducit: 7
a gyō qd ē luctatō. Ipe ei eccl'ia gubnauit a pi-
culo naufragij. eā duxit ad portaz paradisi. P' dō
ea luctat' ē i insidias dyaboli.

Emigi' regem 7

gētē frācoz ad xp'm pūnisse dī. Ha-
bebat ei rex vxorē noie rothila xp'ia-
nissimā q' vix suū nitebat' ad fidē pūte s' neq'bat
Que cū filiū genuissit: ipm baptizāe voluit. sed
rex oīno p'hibuit. Illa at' q'scē n' valēs: tādē
vix b' a r'ge obtinuit. 7 filiū baptizauit. Qui dū
baptizat' eēt s'bito ē defūct'. Cui rex ait. Nunc
appet qz xp'e vil' ē te' q' eū p' quē fides e' pote-
rat sublimari: i vita confuare n' potuit. Cui illa.
Immo i b' a deo meo valde me diligi scēio q' p'
mū fructum ventris mei ipsum recepisse cogico
q' regnum in infinitum tuo melius filio meo lar-
gitus est. Cōcepit igit' iterum 7 filium aliū pepe-
rit. quem sic primum cum mltā instantia bap-
tizari fecit. S'z ecce s'bito infirmat' ita q' d' e' vita

desperaret. Dixitq; rex v̄xori. Vere debil' e' deus
tu' q' nullū i suo noie baptizatu i vita p̄suat p̄
Nā si mille genueris z cūctos baptizaueris. oēs
sil' pibūt. S; tñ puer p̄ualuit z s̄itatem i cepit.
ita q' p' prez i'gnauit. At fidel' mlr v̄x suuz ad
fide r̄ducē conabat. s; ille mōis omib; i' s̄istebat.
Quatr' at ad fidē p̄susus ē. i alio festo qd' ē post
ep̄hiaz dictū ē. Volēs at p̄dict' rex clodouius
fact' xpian' i mensē ecclā dotare b̄of m̄igio:
dixit. vt q̄ntū circuret dū ip̄e i meridie dormirz
sibi donaret. Qd' z factū ē. S; cū qdā molēdi-
nū suū hēbat in fines b̄ti i' m̄igy: molēdinarius
ip̄m dū circuret cū idiḡtōe i'p̄ulit. Cui dixit re-
migi'. Amice n̄ sit tibi duz vt h̄ molēdinū sit ha-
beā'. At ille vt eū f̄icat: statū rota molēdini p̄nū
x̄ti cepit. clamauitq; p' i'ctm i' m̄igy di. Serue
di veni z hēam' p̄it molēdinū. Cui ille. nec ubi
nec tibi. statiq; le t̄ra aperuit z molēdinū p̄it'
d̄glutiuit. P̄reuidēs i' m̄igy' famē futurā cū
i villa qdā blaci cumulos p̄gregasset: iebuat i ru-
stica semis p̄ndētā dendetes. ignē sup̄oluerūt
qd' ille audies. illuc x̄it. z p' frigore etat' z ves-
tini t̄pis se calefacē cepit. z tranq̄llo corde dixit.
sp̄ f̄oc' bon' ē. C̄rūtū q' h̄ fecerit z posteri eius
viri in genitalib; rupti. feie guttu rose est qd' sic
i ill' euenit. q̄alq; p' karolū it' disp̄si. P̄ndū
at q' illd' festū i'cti i' m̄igy qd' agit i mēse ianua-
rij ē festū d' felici obitu ip̄i'. Itō at d̄i eē d' sacri
corp̄is e' trāslatōe. Cū em̄ corp' e' p' ip̄i' obi-
tū ad ecclā sc̄toz thimothēi a apollinar' cū fe-
retro referret' sec' ecclā sc̄ti cristofeni cepit ad o-
pōderare q' nullaten' moueri potuit. Cū dē co-
acti rogauerūt d̄nū vt eis oñdē diḡret. li forte i
ecclā illa sc̄ti cristofeni vbi nulle reliq̄e sc̄toz q̄el-
cebāt sepeliri v̄ellet. Statiq; corp' leuissime su-
stulerit. z ip̄m ibi honorifice posuerit vbi cū mul-
ta mirac̄a fierēt: ecclā āplificauerit. z sc̄ta criptā
retro altare cū effosū corp' ibi i'ponē v̄ellet: mo-
uē nullaten' potuerit. cū at i oioib; p̄noctarent
z media nocte oēs p̄it obdormisset. z i crastinū
.i. kal. octobris inuenerit sepulcr' cū corp̄e sc̄ti re-
migy. i illā criptā ab āgel' deportatū. qd' tñ p̄lō-
gū ipsi i pulciorē capsā eadē die cū capsā argē-
tea trāslatū ē. Floruit circa annū d̄ni. ccccxc.

Codegarius duz

oī x̄tute pollēt aduēsi ecclē meruit i
pōtifice p̄moueri. Qui cūz dotario
i'ge decedēte cura i'gni ḡui' p̄mēt. volūtate dei
z p̄ncipū p̄silio childencū fr̄ez dotarij adolefcē
tē valde ydoneū p̄fecit i regē. S; ebroin' theo-
dencū ip̄i' childenci germanū p̄ficē nutebat. nō
p̄p̄t regni p̄modū: s; qz d' p̄tate eiecit' z oib; odi-
olus. nā i'gis z p̄ncipū x̄erebat. Tūmēs igi' ebro-

in' licētā a rege petijt: z monasteriuz i'roiuuit. q'
p̄cedēte z fr̄ez suū theodencū. ne p̄ regnū aliqd'
moliret i custodia detinēte sc̄titate z p̄udentia
ep̄i pace mirabili oēs gaudebāt. S; p' aliqd' tē-
pus rex malignoz p̄silio dēp̄uat' itantū i vin' di-
odiū incitat' q' opp̄tūitate z modū mort' ei' at-
tēt' iquirebat. S; eps blāde ferēs. z oēs inimi-
cos suos z amicos āplectēs egit cū i'ge. vt diem
p̄alce i vrbe cū preerat celebraret. Et ecce illa
die nūciatū est ei q' rex in illa nocte. q̄cqd' d' mor-
te ei' tractauerat p̄ficē decreuisset. At ille nihil
trepidās. s; illa die cū i'ge i mensa p̄ncās: p̄secu-
toz sic fugit q' i luxumēs i mōsteno d̄no huiens
etiā ebroino q' i monastico habitu latitabat se-
dula caritate h̄uinit. P̄ modiciū at rex morit'.
z theodoric' i regnū i'blimat'. Quapropt' leo-
degan' ppli sui lacrimis z p̄cib; mor'. z abbatis
impio p̄pullus ad sedē suā redijt. ac ebroin' p'
tin' apostatauit. z regis senescallus ordiat' eū
Qui licz p̄us malus fuerit tñ postea fuit peior.
totoz studio leodegariū occidē nitebat. Mis-
sis igi' militib; q' eū capent. cū h̄ leodegari' p̄p̄l-
set: eoꝝ furorū cedēs. dū i bitu pōtificiali d' vrbe
egredere' a militib; capit'. q' ei statū oculos erueit

P̄ biennū x̄o sc̄ts leodegari' cū fr̄e suo ga-
rino quē ebroin' exiliauerat i palaciū regē ē ad-
duct'. Cū ad urniōez ebroini sapient' z pacifice
r̄ndēt. nequā ille iussit garinū lapidib; obrui. s̄ā-
ctū ep̄m tō die nudis pedib; p' quēdā flumiū su-
per acutissimos lapides currētē deduci. z au-
diēs q' i bis tormētis dēū laudaret: liguā e' p̄ci-
di fecit: z postmodū eū cuidam custodi' ēdidit. vt
ip̄sum nonis supplicis reseruaret. Ille at v̄lum
loquendi non perdidit. sed predicationi et ex-
hortationi prout poterat vacabat. predixiq;
quando z qualiter ip̄se z ebroin' ex hac vita mi-
grarēt. Lux autem immensa in modum corone
caput eius circumdedit. quam cum multi vidis-
sent quid hoc esset ab ip̄o ep̄iscopo quesierāt
At ille se in oratione prosternens: gratias dō re-
tulit: z omnes astantes vt in melius vitam mu-
tarent admonuit. Quod ebroinus audiens et
inuidens. missis quatuor: spiculatoribus ip̄sum
decollari precepit. Cum ip̄sum ducerent ait eis
Non est inquit opus fratres vos diutius fati-
gari. sed hic iplete desiderium eius qui vos mi-
sit. Ad hec x̄ba tres illoꝝ adō sūt p̄p̄cti. q' ad
pedes e' p̄cidentes veniā p̄cabant. Quartus
x̄o cū eū decollasset. p̄tinus a demone arrept'
z in ignē p̄iectus vitā misabilr' i' manuit. Bien-
mo expleto audiēs ebroin' corp' sc̄ti v̄iri ml̄tis
mirac̄is illustrari. misabilr' cruciat' iuidia mili-
tē illuc misit: z an sic se habēt veritas intimeret.
Miles at superbus z arrogans cū illuc venisset

De sancto

calce tūbā sc̄i pcutiēs exclamauit. Moriat qui mortuū miracula facē posse credit. Vox ille arreptus a demōio 7 sbito moriēs morte sua factuz āpli⁹ p̄mēdauit. His auditi ebrioz āpli⁹ inuidia torq̄bat 7 famā sc̄i extiguē moliebat. Sz iuxta p̄dicatōes sc̄i gladio neq̄ nequā ip̄e occidit. Passus ē at̄ circa annū dñi sexigētēsimū lxxx. tpe p̄stantini quarti.

Franciscus prius

dicit⁹ ē iohes. s̄ posimodu mutato nomine fr̄cisc⁹ vor⁹ ē. L^o nois mutatiōis mltiplex cā fuisse videt. P̄rio rōne miraculī cōmutādi: lignā gallicā miraculose a dō r̄cepisse cognoscit. Tū dī i legēda sua q̄ sp̄ cū ardoē sc̄i sp̄s r̄piert. ardētia fons x̄ba cruciās gallice loq̄bat. Sc̄do rōne officij diuulgādi. Tū dī i legēda sua. q̄ dina p̄uidētia sibi s̄ vōbulū indidit. vt ex singlarī 7 inueto noie opinio m̄sterij e⁹ toti citi⁹ inotescēt orbi. Tercō rōne effect⁹ cōsequēdi. vt. s. p̄ s̄ daret̄ itelligi. q̄ ip̄e p̄ se 7 p̄ filios suos mltos suos p̄cti 7 dyaboli debebat fr̄cos. i. liberos facē. Q̄rto rōne magnimitatē i corde. Nā fr̄ci a ferocitate s̄ dicit. q̄ eis inest natural feritas 7 magnimitatē aīoz. Q̄nto rōne x̄tuositatis i h̄mōe. q̄ e⁹ h̄mo istar securi vicia i cidebat. Sexto rōne terrori i demōniū fugatōne. Septio rōne securitatē 7 ex x̄tute 7 opm p̄fectōne: 7 h̄ōestati i p̄saratōe. Aīar ei fr̄ciscas dicit ligna q̄dā instar securū q̄ rome aī p̄sules ferebatur. q̄ erat i terrorē 7 in honore.

Francisc⁹ seruus

7 amic⁹ altissimi. i ciuitate assisij ort⁹ 7 negociatoz effect⁹. fere vsq̄ ad vicesimū etati sue aīū tps suū vane viuēdo p̄sumpsit. Quē dñs isirimitatē flagello corripuit ac i vix̄ alter sbito trāssormauit. ita q̄ iā sp̄i p̄p̄hico pollē cepit. Nā cū q̄dā vice ip̄e euz plumis a puluis captus dīro fuisset carceri mancipatus colētibz alijs s̄ sol⁹ exultat. 7 redargut⁹ sup̄ s̄ a p̄captiuis r̄ndit. Jō me exultare nouerit. q̄ adhuc sc̄s p̄ totū sc̄lin adorabor. Quadā vice romā cā deuotōis p̄fiscēs vestimta sua depoluit. 7 paupis cuiusdā vestimta iduēs. aī eccliaz sc̄i petri int̄ paupes sedit. 7 cū eis velut vn⁹ ex illa uide mēdicauit. 7 sepi⁹ sise feciss̄ nisi notoz verecūdia ip̄ediss̄. Antiqu⁹ hosti eū a salubri p̄posito conabat auertē. 7 seiaz q̄ndā sue ciuitatē. mōstruose gibbosā cordi e⁹ imittit: 7 nisi s̄lipiscat a ceptis siles se factuz miatur. s̄ a dñō p̄fortat⁹ audiuit. Fr̄ciscē amara p̄ dulcibz sume. 7 teipm p̄tēne si me cupis agnosce. Quē i ḡ leprosoz obuiū h̄ns (cū h̄mōi hoies mltum

Francisco .CXXXI.

natura abhorreret) diuini memor oraculī accurrens i oicla eius ruit. 7 p⁹ s̄ ille statim disparuit. Quapropter ad leprosoz bitacula p̄perat: 7 corū man⁹ deuote oscians pecuniā donat. Eccliaz sc̄i damiāi oiois cā igredit 7 imago x̄pi eū miraculose alloq̄t. Fr̄ciscē inq̄t vade. r̄para domū meā. q̄ (vt cernis) tō destruit. Ab ea igit̄ hora aīa e⁹ h̄q̄facta ē: 7 crucifixi p̄passio ei⁹ cordi mirabilr̄ ē infixā. Inlīst̄ sollicitē ecclie repandē: et vendit q̄ hēbat cū pecuniā. cuidā p̄sbitero daret 7 ille timore pentū recipe recularēt. corā ip̄o cā p̄ctiēs tāq̄ puluerē vilipēdit. q̄ p̄opt̄ a p̄re ligat⁹ 7 capt⁹: pecuniā eidē r̄stituit. ac vestē p̄tē r̄lignauit: 7 sic nudus ad dñm euolauit: 7 cilicio se induit. Aduocat insup̄ h̄us dei quēdā simplices vix̄ quē loco p̄is suscipiēs rogat. vt cum p̄tē maledicta p̄gemiet. ip̄e sibi ec̄uerso b̄ndiccat. Fr̄cē carnal h̄yemali tpe fr̄ciscuz vilibz p̄anicul tectū oioni vacante 7 tremebūdū vidēt̄ ait cuidā. Dic fr̄cisco vt de sudore suo vnā tibi nūmatā vēdat. Q̄d ille audiēs alacrit̄ r̄ndit. Reuera ego h̄ac dñō meo vēdā. Quadā die dū audiret ea q̄ dñs discipulis suis ad p̄dicanduz nullis locut⁹ ē. statim ad vnūq̄ h̄uanda tō x̄tute p̄surgit. Soluit calciamēta de pedibz. tuica vna s̄ vili iduit. 7 p̄ coringa mutauit fūculū. Tēpe niuis p̄ siluā ābulās. a latroibz capit. 7 ab eis q̄s sit r̄qlit⁹. p̄conē dī se asseruit. quē illi arripētes: i nuē p̄tūt̄ dī. Face rustice p̄co dī.

Mlti nobiles 7 ignobiles. clerici 7 laici sprete seclari pompa. e⁹ vestigis adheserūt. q̄s p̄tē sc̄us docet euāgelicā p̄fectōes iplē paup̄tates app̄hēdē 7 p̄ viā sc̄e simplicitatē icedere.

Sc̄psit p̄tērea euāgelicā regulā sibi 7 suis fr̄ibz h̄ns 7 h̄ndis. quā dñs p̄pa innocēt⁹ p̄firmavit. Lepit ext̄nc feruētius x̄bi dī seia spargē 7 ciuitates 7 castella feruore mirabili circuire.

Frater quidam erat (quantum a foris videbatur) eximie sanctitatis: sed tamen admodum singularis. qui tanta districtione silentium obseruabat vt non verbis sed nutibus p̄fiteretur. Cūq̄ sanctus ab oibz laudaretur. vir dei illuc adueniens: dixit. Sinite fr̄es nec mibi i eo dyabolica figmēta laudate. Moncat̄ semel vel bis i ebdomada p̄fiteri. q̄d si n̄ fecerit dyabolica tēratio ē. 7 receptio fraudulenta. Monentibusq̄ illum fr̄atibus digitam ori suo imposuit. 7 caput concutiens se nullatenus confessurum inuit. Non post autem multos dies ad vomitū redijt 7 in facinorosis actibz vitam finiuit. Fatigatus in itinere seruus dei dum azinū eq̄taret. locus eius fr̄ leonardus de assisio s̄l̄t fatigatus intra se cepit cogitare ac dicere. non de pari laudabant huius p̄tēs 7 mei cōtinuo vir dī d̄ assio

descēdēs dixit frī suo. n̄ p̄cēit me eq̄tare 7 te pe
ditez veire. q̄ nobilio: me fuisti. Stupefact⁹ fr̄
ad pedes p̄is p̄cidit 7 veniā postulauit.

Trāscēte sibi aliq̄n m̄tr̄ q̄dā nobil⁹ p̄cito ḡdu
occurrit. c⁹ lassitudiez 7 iterclusos ābelit⁹ m̄ba-
tus. q̄dnā r̄q̄rēt iqs̄iuit. Et illa ora. p̄ me p̄i quia
salubre p̄politū q̄d p̄cepi meo viro ipediēte nō
exeq̄: s̄ i p̄uitō xp̄i mibi plimū adūsat. Cui ille.
vade filia q̄ cito d̄ eo p̄solatōez r̄cipies. 7 ex p̄-
te di oipotēt̄ 7 mea sibi tenūcies. q̄ n̄ ē t̄ps̄ la-
lut̄: postmod⁹ eq̄tat̄. Quā tenūciāte. vir s̄bito
imutat̄: 7 p̄tinēnā pollicet̄. Quidā rustico in
q̄dā solitudie sibi deficiēti: fōtē aq̄ ibidē suis oīo
nib⁹ ipēc̄uit. Quidā fr̄i sibi admodū failiani se-
cretū s̄ (s̄cto istigāte sp̄i) r̄tulit di. hodie ē aliq̄s
hu⁹ di sup̄ trā. p̄p̄t̄ quē q̄ad vixerit n̄ p̄mittz do-
min⁹ famē sup̄ boies d̄ seuire. s̄ sic p̄culdubio
fuisse narrat̄. s̄ illo s̄blato: tō i p̄mū p̄ditō p̄mu-
tat̄. Quā p̄ e⁹ felicē trāsitu p̄dcto fr̄i appuit di.
ecce iā veit fames. quā donec viuerē ego venire
sup̄ trā d̄ns n̄ p̄milit. In festo pasce cū fr̄es i
hēmo greci. mensā accurat⁹ solito alb 7 vitreis
p̄parēt. 7 vir di s̄ p̄sperissz. p̄tin⁹ gressū r̄bēs.
capellū cuiusdā paup̄is q̄ tuc aderat. capiti ino-
ipōit 7 baculū māu gestans. foras egredit̄. 7 ad
ostiu p̄stolat̄. Māducantib⁹ igi fr̄ib⁹ clamabat
ad ostiū vt amore di p̄gruio paup̄i 7 ifirmo ele-
mosinā largiāt̄. vōt⁹ paup̄ igredit̄. 7 i trā sol⁹ r̄-
cūbēs: discū p̄oit i cinē. qd vidētes fr̄es stupore
nimio s̄ r̄pleti. Quib⁹ ille ait. mēsā vidi parā et
omatā. 7 paup̄m ostiati cūtiū vnicū n̄ eē cogui.

Paup̄tatē i se 7 i alijs adō diligebat. vt pau-
ptatē d̄naz suā ip̄ vōret. s̄ q̄n paup̄iorē seipso
vidēt. p̄tin⁹ iuidebat 7 se ab alio vinci timebat.
nā 7 cū die q̄dā paup̄culū q̄ndam obuiū hūillet
ait socio suo. magnā yrecūdiā itulit nob̄ h⁹ in-
opia 7 n̄ az paup̄tatē plimū r̄p̄hēdit. nam pro-
meis diuitijs meā d̄naz paup̄tatēz elegi. 7 ecce
āpl⁹ r̄lucz i isto. Dū q̄dā paup̄ corā eo trāsī-
ret. 7 vir di itima fuissz p̄passiōe p̄motus. 7 dixit
ei soci⁹. r̄si s̄ sit paup̄. s̄ forsitā i tō. p̄nūcia n̄ ē eo
ditio: volūtate. Cui vir di dixit. Lito tunicā tu-
az exue 7 paup̄i tribue. 7 ad e⁹ pedes p̄stratus:
culpabilē te clama. cui ille p̄tin⁹ obeduit.

Quadā vice tres mlieres facie p̄ oīa. 7 bitu-
siles: obuas hūit: q̄ cū tatr̄ salutauerūt. Būueni-
at d̄nā paup̄tas. 7 p̄tinuo disparuerūt. 7 vīē vīē
n̄ s̄. Cū ad ciuitatē aretij deueissz 7 ibi bellū
intestīnū p̄motū fuissz. vidit vir di d̄ burgo sup̄
trā demōes exultātes. vocāsq̄ sociū suū noie lū-
uelstrū. dixit ei. vade ad portā ciuitatis. 7 demōi-
b⁹ vt ciuitatē creāt ex p̄te di oipotētis precipe.
Qui festinās an̄ portā valent clamauit. Ex p̄-
te dei 7 iussa p̄is n̄i fr̄āscisci. discedite demones

vniversi. Sicq̄ oēs cines p̄ modicū ad p̄cordi
az r̄dierūt. Predict⁹ at̄ siluester dū adhuc
sacerdos secl̄aris eēt: vidit i s̄onis crucē aureaz
de ore fr̄āscisci p̄deūtē. c⁹ s̄mitas celos tāgebat
c⁹ brachia p̄tesa vtrāq̄z mōi p̄tē amplexando
tāgebāt. p̄p̄ctus sacerdos. p̄tin⁹ mūdū desēt.
7 viri di p̄fectus imitator efficit̄. Exite viro
dei i oīone. dyabol⁹ ter enz. p̄p̄uo noie vocauit.
Cui cū s̄ctus r̄ndisset: adiecit. nullus est adeo in
hoc mūdo p̄ctoz. cui si conuersus fuerit. non in-
dulgeat d̄ns. Sed quicunq̄z semetipsum p̄nā
dura necauerit: misericordiaz in perpetuo nō i-
ueniet. Cōtinuo seruus di p̄ reuelationem cog-
nit hostis fallaciā quō nifus fuerit ad teporē eū
reducere. Lernēs at̄ hostis antiq̄: q̄ sic n̄ pre-
ualuit. graue carnis temptatōez eidem immisit.
Quod vir dei sentiens. veste d̄posita: cordula
durissima se h̄berās di. Etia frat̄ azine. sic te ma-
nē decz. sic subire flagellū. s̄ cū tēptatō nequa-
q̄z discederet. foras exiēs: in magnā niuē se nu-
dū d̄merisit: accipiēs q̄z niuē i modū pile: 7 septē
glebas p̄pigit. q̄s sibi p̄ponēs cepit alloq̄ corp⁹
ecce iquit hec maior vxor tua iste quatuor duo
sunt filij. 7 due filie tue. reliquē duo sunt seruus
7 ancilla. Festina ergo omēs induere. q̄m frigo-
re moriunt̄. si autem earum multiplex sollicitu-
do molestat. vni domino sollicitus serui. alio dy-
abolus confusus abscedit. 7 vir dei deum glifi-
cans in cellam redijt. Cum apud dominū leo-
nem cardinalē sancte crucis ab eo rogatus ali-
quādiu moraret nocte quadā demones ad ip̄s
veniētes. eū ḡuissime h̄berauerūt. Quōsq̄z focu-
us 7 rē sibi apiēs: ait. Demōes sunt castaldi do-
mi n̄i. q̄s d̄stiat ip̄e ad puniēdos excessus. ego
ei offensā n̄ r̄colo. quā p̄ misericōdiā dei satisfactiōe
nō laueriz. s̄ forte iō castaldos suos i me p̄milit
irruere. q̄z manco i curijs magnator̄ qd forsitā
fr̄ib⁹ meis paup̄cul bonā suspiciōē n̄ generat.
q̄z forte me extimant delitijs abūdare. 7 surgēs
sūmo mane inde recessit. Exite aliq̄n eo i oīoe:
audiuit sup̄ dom⁹ tectū catuas demonū discor-
rentes cum strepitu: qui concitus foris exiens 7
crucis signū sibi imprimēs: dixit. Ex p̄te oipo-
tētis dei vobis dico demones. vt q̄cqd vob p̄-
missum ē i meo corpe faciatis. libenter ei oīa lu-
stinebo. q̄z cum maiorē inimicū corpe meo non
habeā vindicabitis me de aduersario meo. dū
in ip̄o vice mea exercebitis vltionē. Cōfusi igi
demōes euanescūt. Fr̄ quidā soci⁹ viri dei in
extasi factus. inter ceteras celi sedes vidit vnā
dignissimam 7 nobilī gloriā p̄fulgentem. q̄ cū
miraret̄ cui nam tam p̄reclara sedes seruaretur
audiuit sedes ista vnus d̄ mētib⁹ p̄ncipib⁹ fuit
7 nunc humili fr̄āscisco paratur. Et exiens ab

oratiōe virū dei interrogavit di. Quid d' te opia
ris pī: Et ille video: mibi maxum^o pctoz. Sta
timq; in corde fr̄is spūs dixit. Cognosce q; ve
ra fuerit visa quā vidisti. qm̄ ad sedē p sup bias
p dītā humilitas leuabit hūilunū. In visione
terruis dei sup seraphin crucifixū aspexit. q; cru
cifixiōis sue lig sic ei euidenter imp̄ssit. vt crucifi
xus videret 7 ipse. Cōsignant man^o 7 pedes et
latus crucis caractere. s; diligētī studio ab oim
oclis ipa stigmata abscondēbat. Quidā tñ h in
vita vidēt. s; i morte plim̄ p̄sperēt. Quāt h̄ sti
gmata p oia vera extiterit. mltis mirac̄is osten
tū ē. q; duo q; p^o e^o obitū p̄tigerit h̄ inēserē sus
ficiat. In apulia vir qdā noie roger^o. an̄ ima
ginē sc̄i frācisci stās cepit cogitāē: di. Est ne b
vex. vt tali claruiss; mirac̄o. an̄ pia fuiss; illuō
sue suoz fr̄m silata iuētio. Qd dū mente iuo
ueret: subito audiuit sonū q̄si spiculū. p̄siliēs de
balista. sēsitq; se i sinist̄ māu gūit vulnēatū. S; cū
i crottheca n̄ lesiōis appēt crotthecā d māu
extit 7 gūe vln^o. q. sagitte i palma p̄sperit. ex q
tāta vis p̄cedebat ardor. vt tot^o ex doloē 7 ar
dore dhicē vidēt. Cūq; peitēt 7 se b̄ti frācisci sti
gmata credē veracit̄ testaret. p^o duos dies dū
lctm̄ dei p sua stigmata exorasset. fuit p̄tinuo li
berat^o. In r̄gno q; castelle cū qdā vir sc̄o
frācisco deuot^o ad p̄pletōriū p̄gēt. ab isidijs ob
mōrtēz alter^o ibi patis ex errore ipetit. 7 letalit̄
vulnerat^o. semiuu^o r̄liq̄. Deide gladiū i gut
ture crudel̄ lictoz isixit. 7 extrahē n̄ valēs r̄cessit
Fit vndiq; p̄cursus 7 clamor 7 ab oib; plāgitur
mortu^o. Cū at nocte media cāpana fr̄m ad ma
tutias pulsaret. vxoz clamare cepit. Mi domie
surge 7 vade ad matutinas. q; campana te vo
cat. Stati ille manū eleuās videbat alicui inuē
vt gladiū exhēt: 7 ecce vidētib; oib; gladi^o qua
si validissimi iactat^o manu pugl̄ emin^o p̄siliuit
Statiq; ille p̄fecte sanat^o se erexit di. B̄s frā
cisc^o ad me veniēs. suaq; stigmata meis vulneri
b; apponēs. coz suauitate cūcta vulnera delini
uit. 7 p̄tactu munice solidauit. Qui cū vllz di
scedē. sibi inuebā vt gladiū abstrahēt. q; loq̄ ali
ter n̄ valere: quē apprehēdēs valide p̄iecit. Ita
tiq; stigmatib; sc̄tis vulnēatū guttur demulcēs
p̄fecte sanauit. In vrbē roma clara illa duo
lumiaria orbis. s; beat^o frācisc^o 7 beat^o dñic^o co
rā dño hostiense q; postea fuit summ^o pōt̄fex.
aderāt. Dixitq; eis eps. Cur n̄ facim^o d vīs fr̄i
b; epos 7 p̄latos. q; documētō 7 exēplo ceteri p̄
ualet. Fit int̄ sc̄tos de r̄ndēdo lōga p̄tētio. Ci
cit tādē hūilitas frāciscū ne se p̄ponēt. Uicit et
dñicū vt p̄m^o r̄ndēdo hūilit̄ obediret. Dixit ḡ
b̄s dñic^o. Dñe gradu bono sic p̄gnoscut̄ subli
mati suut fratres mei: nec p meo posse p̄mittaz

vt aliud a se sequantur regimē dignitatis. P^o b
r̄ndens sanctus franciscus dixit. Dñe minores
ideo vocati sunt fr̄es mei: vt maiores fieri nō p̄
sumant. Igitur beatus franciscus columbia
simplicitate plenus: oēs creaturas ad creatoris
hortat̄ amorem. p̄dicat auib; audit ab eis. tan
gunē ab ipso nec nisi licēciatē r̄cedūt. birūdies
dū eo p̄dicatē garrirēt: ip̄o impante p̄tin^o cōti
cescūt. Apd porticlam iuxta eius cellā cica
da i ficu residēs frequē canebat. quā vir dei ma
nū extēdēs vocauit di. Soroz mea cicada veni
ad me. Que statim obediens sup ei^o manū ascē
dit. Cui ille. Lanta soroz mea cicada. 7 dñm tu
uz lauda. Que protinus canens non nisi licē
ciata recessit. Parcit lucernis lampadib; 7 can
telis nolens sua manu deturpare vulgorē. Su
per petras reuerenter ambulabat intuitu ei^o q
dī petra. Legit de via vermiculos nec transeun
tium pedib; p̄culcentur. Et apib; ne inedia pe
reant glacie hyemali. mel 7 optima vina iubet
apponi. Fraternali nomine animalia cuncta vo
cabat. Diro ineffabili gaudio replebat̄ ob cre
atoris amorem. cum solem. lunam 7 stellas intu
ebatur. eas ob creatoris amorem inuitabat. Lo
ronaz sibi magnā fieri prohibebat dicens. Vo
lo q; fratres mei simplices partem habeant i ca
pite meo. Vir quidam admodum secularis
cum seruum dei franciscum apud sanctum seu
rum predicantem inuenisset: vidit deo sibi re
uelante sanctum franciscum duobus transuer
sis ensibus valde fulgentibus in modū crucis
signatum. quorū vnus a capite vsq; ad pedes
alius a manu in manum per pectus transuer
siter tendebatur. Quem cum nunq; vidisset. ta
li indicio recognoscens compunctus ordinem
intromit 7 vitam feliciter consummavit. Cū
infirmatē oculorum ex fletu continuo incur
risset. suadentibus fratrib; q; abstineret a la
crimis sic respondit. Non est ob amorem lumi
nis quod habemus commune cum muscis. et
ne lucis visitatio repellenda. Cum autem a fra
trib; vrgeretur vt pateretur infirmitati visus
remedium adhiberi. 7 chirurgicus instrumentū
ferreum igne candens in manu teneret. vir dei
ait. Mi frater ignis. esto mihi in hac hora pro
pitiū 7 curialis precor dominū qui te creauit
vt tuum mihi calorem temperet: 7 bec dicens
signū cruci^o illud dedit. p̄fudatoq; illo i tenēa
carne ab aure vsq; ad sup̄ciliū: nullū. vt r̄tulit do
lorē sēsit. Apd hēmū sc̄i vrbāi suo di egritu
diē validissima laborāte. cū ip̄e defectū nat̄ e
fētēs vini poculū postfalsz. nihilq; adeēt: allataz
sibi aquā siḡ cruci^o edito b̄ndixit. Mor i optim
vinū p̄usa. quod defri loci paup̄tas non potu

it vini sc̄i orōnis puritas ip̄euit ad e^o gustū s̄bi
to p̄ualuit. Malebat d̄ se vitup̄iū audire q̄s lau
dē. 7 iō cū ppli merita i eo sc̄itari extollēt. p̄ci
piebat alicui fr̄i vt p̄ba ip̄m vilificātia suis auri
to p̄culcādo p̄ferret. Cūq̄ fr̄ ille lic̄ iuit^o eū ru
sticū 7 mercenariū impitū iutilē dicit: exbilara
t^o dicebat. B̄ndicat tibi d̄ns q̄ tu venillima lo
q̄ris: 7 talia me dec̄ audire. Nō tā hu^o di p̄
eē voluit q̄s s̄beē. Nec tā p̄cipe q̄s pere. Idcir
co genēali cedēs officō. gardianū petijt e^o p̄ oia
volutati s̄biacēt. Fr̄i q̄z cū q̄ solit^o erat ire. ip̄ p̄
mittebat obediētā 7 p̄uabat. Cū fr̄ q̄da 7 p̄
legē obediētie aliqd̄ feciss̄ 7 p̄nie siḡ h̄iet. vir tñ
ad alioz̄ t̄rorē e^o caputū i ignē p̄nci iussit. Cū
q̄ p̄ morā caputū fuiss̄ i medio ignis. p̄cepit
ip̄m ex̄bi 7 fr̄i r̄stitui. Ex̄bit̄ iḡ caputū d̄ me
dio flāmaz̄. nullū h̄ns adustiois vestigiū. Quo
dā t̄pe p̄ plaudes venetiaz̄ ābulās iueit maxi
mā anū mltitudiez̄ icātātū i palud̄ dixit ad so
ciū. Sorores aues laudāt creatorē suū eam^o in
eoz̄ medio h̄ns canoicas d̄no decātem. Qui
bitrātibz̄: aues mote non s̄. s̄ q̄ ob nimū gar
ritū se adinice audire n̄ potuer̄t. ait. Sorores a
ues a cātu cessate donec laudes debitas d̄no p̄
iolum. Quibz̄ statū tacētibz̄. finit̄ laudibus 7
statū cātu suū more solito r̄sūp̄s̄it. Inuitat^o
deuote a q̄dā milite: dixit ei. Frat̄ hospes meis
monit̄ acq̄escē: 7 p̄cā tua p̄fitere: q̄ cito alibi
māducab. Qui statū acq̄escēs domui sue dispo
suit: 7 p̄niaz̄ salutarē accepit. Cū ḡ ad mēlā in
trass̄: hospes s̄bito expirauit. Cū q̄ndā anū
mltitudiez̄ r̄p̄s̄ 7 eas velut rōnis p̄ticeps salu
tass̄. dixit. Fr̄es mei volucres mltū tebet̄ lau
daē creatorē v̄m. q̄ plumis vos iduit. pennas
ad volādū tribuit. aeris puritatem p̄cellit. 7 sine
v̄ia sollicitudie vos gubnat. Aues at̄ ceper̄t: i^o
eū extēdē colla. p̄tēdē alas. ap̄ire rostra: 7 i illuz̄
attēte r̄spicē. Ille v̄o p̄ mediū eaz̄ trāsies tū
ca p̄tugebat eadē. nec tñ aliq̄ d̄ loco ē mota: do
nec licētia data oēs ill̄ auolauer̄t. Cū apud
castrū almanū p̄dicaret p̄p̄t garrit^o hirūdinum
ibidē nudificātū audire n̄ potēat. Quibz̄ ille so
rores mee hirūdies: iā t̄ps̄ ē vt loq̄r̄ ego. q̄ vos
sat̄ dixistis: tenete silētū donec p̄bū d̄ni p̄plea
tur. Cui p̄tinuo obediētes p̄tin^o p̄ticuer̄t.
Trāsēte aliq̄ viro di p̄ apuleā: vnā bursā
magnā r̄ppit i via tenarijs tumescētē: quā soci
us vidēs accipe voluit vt paup̄ibz̄ erogar̄z̄. sed
ille nullaten^o p̄misit: di. Nō lic̄z̄ fili alienū aufer
re. s̄ cū ille veheimē istaret: fr̄acisc^o paululū orās
iubz̄ vt bursā tollat. q̄ iā colubz̄ p̄ pecūia p̄tine
bat. Q̄d vidēs frat̄ timē cepit. s̄ obedire volēs
7 iplē mādātū. bursā maibz̄ capit. 7 i de magnus
sp̄s̄. p̄tin^o exiluit. 7 ait sc̄s. Decūa suis dei

nihil aliud est q̄ dyabol^o 7 coluber venenosus.

Cū fr̄ q̄dam ḡuit tētaret: cogitare cepit. q̄ si
aliqd̄ scriptū d̄ manu p̄is h̄iet: ip̄a p̄tin^o tēta
tio fugaret. S̄z̄ cū rē libi nullaten^o ap̄ire ande
ret. q̄dā vice vir dei v̄ouit eū: di. porta mihi fili
chartā 7 attramētū. q̄z̄ laudes q̄sdā di scribē vo
lo. Quas cū scripsiss̄ ait. Accipe chartā h̄acet
v̄iq̄ ad diē mort̄ tue custodias diligēt. Stati
q̄ ois tētato ab eo r̄cessit. Idē q̄z̄ fr̄ dū sc̄tus
fr̄acisc^o ifirm^o iacēt. cogitare cepit. Ecce mort̄
appropiāt p̄: 7 q̄plimū p̄solaret si p̄ mortem
h̄iem tunicā p̄is mei. P̄ modicū sc̄tus fr̄aci
scus vocat eū di. Tibi trado tunicā istaz̄ 7 post
mortē meā ip̄az̄ habeas pleno iure. Cū ap̄
alexādnā lombardie cū q̄dā honesto viro bo
spirat^o fuiss̄ ab eo rogat̄. vt p̄p̄t euāgelij obser
uātā d̄ oi apposito māducaret. Qui cū e^o deuo
tōni assentiret. ille accurrēs caponē septēnē pre
pat māducādū. Māducātibz̄ ill̄. infidel̄ q̄dam
amore dei elemosinā petijt. mox vir di nomē au
diēs b̄ndictū: mēbz̄ sibi trāsmitit caponis. Re
fuit infelix datū. 7 i crastinū duz̄ sc̄s p̄dicaret
on̄dit: di. Ecce q̄les carnes p̄medit iste fr̄ quez̄
vt sc̄m honerat̄. Nā mihi h̄ i sero t̄buit. Sed
cū mēbz̄ caponis piscis ab oibz̄ vidēt. velut isa
n^o ab oi p̄plo icrepat. Q̄d cū ille vidiss̄. erubu
it 7 veniā postulauit. Redierūtq̄z̄ carnes ad sui
sp̄m postq̄ redijt p̄uaricator: ad mentē. Dū q̄
daz̄ vice ad mēlā sedēt 7 de paup̄tate b̄fē p̄gil
7 filij e^o collatō fieret: p̄tin^o vir dei a mēsa sur
gēs. iugultus ingemiat dolorosos: 7 p̄fusus la
crimis sup̄ nudā humū reliquū panē māducāt.

Sacerdotalibz̄ manibz̄ quibz̄ p̄ficiēdi domi
ci cor̄pis sacramentū ē collata potestas. magnā
volebat reuerētā exhiberi. Cū 7 sepe dicebat
Si at̄ sc̄to cui. s̄ d̄ celo venienti 7 paup̄culo ali
cui sacerdoti me p̄tingeret obuiare. ad sacerdo
tis man^o deosclandas cit^o me p̄ferre 7 sc̄to di
ceres. Expecta me sancte laurenti quia manus
huius verbum vite contrectant. 7 v̄tra hūma
nū aliquid possident. Miraculis multis in vita
claruit. Nam panes ei ad b̄ndicēdū oblatis mul
tis ifirmis attulere salutem. Aquam in vinū
p̄uertit 7 inde eger quidam gustās p̄tin^o sani
tatē r̄cepit 7 mltā alia mirac̄la fecit. Cū v̄o ad
dies iā appropinq̄ret extremos. longa infirmita
te p̄fect^o super nudam humū poni se fecit. Fe
citq̄z̄ oēs fratres ibidem assistentes ad se v̄ori: 7
manus singlis imponēs. oibz̄ ibi p̄ntibz̄ b̄ndixit
7 instar cene sc̄z̄ dominice singulis buccellaz̄ pa
nes diuisit. Inuitabat (vt moris sui erat) om
nes creaturas ad laudem dei. Nā 7 mortē ip̄az̄
cunctis terribilem 7 exosam hortabat ad laude
eiq̄z̄ letus occurrit 7 ad suū innitabat hospiciū

De sancta

dicēs. Bñueniat foroz mea mors. Ad extremā
igī horā veniēs dormiuit i dño. c. aiaz qdā fr vi
dit i modū stelle. silis lūe i qntitate. loli i splēdo
re. **D**imister frim i tēra labor. noie augusti. i
hora iā vltia posuit. cū diu amissis loqlaz sbito
clamās dixit. **E**xpecta me pī expecta. ecce iā ve
nio tecū. **Q**uerētibz frībz qd dicēt. ait. **N**ō vte
tis pīez nīm frāciscū q vadit i celū. **E**t statū i pa
ce obdormiuit z pīez lectus ē. **L**ū qdāz dñā
q bfo frācisco deuota extiterat. viā vniūle car
nis fuillz igressa. z clerici p̄sbitei feretro exeqas
celebrātes astaret. sbito se m̄r enigit sup lectum.
z vniū d altātibz sacerdotibz vocat di. **G**olo pī
p̄fiteri. ego em̄ mortua fuerā z diro eras. carceri
mācipāda. qm̄ p̄ctm̄ qd tibi pādā. necdū p̄fē
sa fuerā. **S**z orate p me sc̄to frācisco. ad corp̄
mibi redire idultū ē. vt illo ruelato p̄cto. veniaz
merear. statū vt istō maifestauē. i pace cernēt
bz vob q̄scā. p̄fēsa igī z absolutōe r̄cepta. mor
i dño obdormiuit. **L**ū fr̄es d̄ niceria plaustrz
qdā a qdā viro mutuo petēt. ille idigē r̄ndit
Ego potū duos ex vob cū sc̄to frācisco exco
rare. q̄z plaustrz meū vob accomodarē. **S**z i se
uerlus semetipm̄ r̄darguit z blasphemie peni
tuit. irā dei formidās. **M**oxqz filz ei⁹ ifirmat et
ad extrema deducit. q̄ filiū defūctū vidēs i tēra.
voluntabat. z fr̄es z sc̄m̄ frāciscū iuocans dice
bat. **E**go suz q̄ peccauit me flagellare debuisti.
Redde sc̄te iā deuote p̄canti quē abstulisti ipie
blasphemātū. **M**ox filz ei⁹ surrexit z plāctū p̄
hibēs ait. **L**ū mortu⁹ eēm sc̄s frācisc⁹ p̄ qndāz
viā lōgā z obscurā me ducēs. i qdā tādē me vi
ridario pulcerrimo collocauit. **A**c deinde dixit
mibi. r̄uertē ad p̄ez tuū nolo te āplius detinere
Paup̄ qdā cuidā diuiti debēs qndā pecūie
q̄ntitate vt rogat sc̄ti frācisci amore sibi t̄minū
plōgaret. **L**ū ille sup̄be r̄ndēs. **T**ali iqt̄ locote
r̄cludā. vbi nec frācisc⁹ nec aliq̄s potent te iuna
re. **M**oxqz illū vinciatū i carcerē obscurz iclusit.
paulopost sc̄s frācisc⁹ affuit z fracto carcē. ru
ptilqz vicul̄ hoiez icolumē r̄duxit ad ppria.

Quidā miles sc̄ti frācisci opibz z miraculis
detrahēs. cū qdā vice ludēt ad taxillos. xelania
z incredulitate plen⁹. circūstātibz ait. **S**i franci
scus ē sc̄s. xviij. veniēt i taxill. **M**ox i eis senari
us triplicat⁹ appuit. z vsqz ad nouē vices q̄libz
suo iactu terfenos accepit. **S**z insaniā addēs i
sanie ait. **S**i v̄z ē q̄ frācisc⁹ iste sit sc̄t⁹. cadat
hodie corp⁹ meū gladio. si x̄o sc̄s n̄ ē. euadā i
columis. ludo finito vt e⁹ oīo fiēt i p̄ctm̄. cū ne
poti suo i ferret iuriā. ille gladiū accipiēs i visce
ra patri trāssit z ptin⁹ in fecē. **U**ir qdā
cure sic pdito. vt n̄laten⁹ se mouē possz. sc̄tus
frācisc⁹ talibz vocibz in clamabat. **A**d iuuā me

Delagia .CXXXIII.

sc̄te frācisce. memor deuotōis z fuitqz qd tibi i
pēdi. **N**am in azino meo te portauit. sanctos pe
des tuos z manus osculatus fui. z ecce morioz dō
loris b⁹ durissimo cruciatu. **M**oxqz ille sibi ap
parēs cū puulo baculo qui t̄bau in se figurā ha
bebat. locum dolous tetigit. z fracto apostema
te. sanitatem protinus recepit. sed t̄bau signum
sup locum remansit. **H**oc signo sanct⁹ frācisc⁹
lras suas p̄sueuerat p̄signare. **C**um in castro
pomereto in montanis apulie puella qdā z p̄ri
z matri vnica fuisset defūcta. z m̄r sc̄to francisco
deuota nimia tristitia fuillz absorpta. apparuit
ei sc̄tus di. noli flere. quia lucerne tue lumē qd
deploras extinctum. mea est tibi intercessiōe r̄d
dendū. m̄r igī sup̄ta fiducia corpus extictū n̄ p̄
misit effert. s̄ sancti frācisci nomē iuocās. z mor
tuā filiam app̄rehēdēs cam incolumē allenauit.

In v̄be roma cū puer puulus d̄ fenestra pa
lacij cecidisset z penitus expirasset. beatus fran
ciscus iuocat z vite ptinus restituit. **I**n ciui
tate suela cū qdā dom⁹ corruēs qndā iuuenē ex
tinxisset z cadauer iā i lecto ad sepeliendū posu
isset. m̄r beatū frāciscū tō deuotōe q̄ poterat in
uocabat. **E**t ecce circa mediā noctē puer oscita
uit z san⁹ surrexit. z i laudis v̄ba. prupit. **F**ra
ter iacobz aretin⁹ cū in nauicla pua fluiū quē
dam cū frībz p̄trāssisset. z socijs iā sup ripā posi
tis postremo se ad nauis exitū p̄paret. reuoluta
naue ipē i p̄fidū flumis ē demersus. **F**ribz igī
p̄ liberatōe submersi b̄m̄ franciscū iuocanti
bz. ip̄o etiā corde vt poterat beati francisci au
xilij implozate. ecce p̄dictus fr̄ p̄ profundum si
cut p̄ andā ambulabat z demersā nauiculā ca
piens cum ea puenit ad littus. **V**estimenta aē
eius madida n̄ sūt nec aque gutta pximauit ad
tunicam.

Elagia prima fe

minarum anthiochie ciuitatis rebz
z diuitijs plena. corpore pulcerrima
habitu ambitiosa z vana. animo z corpore impu
dica. **Q**uadam vice per ciuitatem cum ambitō
ne maxima transibat. ita vt nihil super eam nisi
aurum z argentum z preciosi lapides videren
tur. ita vt quocunqz iret. aerem diuersoruz aro
matum odoze repleret. quam precedebat z se
quebatur multitudo maxima puellarum ac pu
erorū. qui z ipi preclaris erant induti vestimen
tis. **Q**uam quidez sanctus pater nomine non
nus episcopus elyopoleus (que nunc damiata
vocatur) videns amarissime flere cepit. ex eo q̄
ipsa maiorem curam hēbat placē muno q̄ ipē
h̄ret placere dō. p̄cidensqz sup panimētū facie
suam cum terra percutiebat. z ipsam terram la

crimis rigās dicebat. Altissime de^o ignosce mi-
hi pctou. q: vni^o diei métrici ornat^o ton^o vite
mee indultina supavit. Ne me dñe pfudat vni^o
meretrici ornat^o añ pfectu tremede maiestat^o
tue. Illa p'trenis sumo se studio decoravit. ego
tibi mortali dño placē pposui: 7 p meā negligē-
tiā n̄ ipseui. Dixitq; bis q; secū erāt. In vitate
dico vobis. q: de^o hāc h̄ nos i iudicō pductur^o
ē qm̄ h̄ tā sollicitē se d'pigit. vt frenis amatoib;
placeat: 7 nos celestis spōso placē negligi^o. Duz
h̄ 7 silia dicēt sbito obdormiuit. vñ q; ē sibi q;
qdā colūba niḡ 7 fetida nimis circa eū celebra-
te volaret. q; dñi cathecumios abscedē pcepiss^o.
colūba dispuit. 7 p^o missā r̄diēs 7 ab ipo epō in
qdā vase aq; merisa mōda 7 cādida exiens. tāalte
volauit. q; videri n̄ potuit. Euigilās igi^o dñi qua
dā vice ad ecclā pcedēs pdicaret 7 pelagia p-
sens ess^o: adō p̄pucta ē q; ei lias p nūciū misit vi-
dens. Sc̄to epō discipulo xp̄i pelagia discipula
dyaboli. Si vere xp̄i discipula cōprobans. q; vt
audiui p pctōib; d' celo descēdit. me peccatū
cē h̄ peitētē suscipe digner^o. Qui ille r̄misit. Ro-
go vt hūilitatē meā n̄ tēptēs. q: hō pctōz sum.
S; si vere saluari desideras: solū me vidē n̄ po-
tens. h̄ int' alios me videb. Cūq; ad eū corā p̄li-
b; adueiss^o. pedes eius apphēdit. 7 amarissime
flēs. dicere cepit. Ego sū pelagia. pelag^o iniqui-
tatis. exūdās fluctib; pctōz. ego sū pditōis abys-
sus. ego vorago 7 laque^o aiay mltos deceptos
dcepi q; nūc cūcta phorru. Tē ep̄s interrogauit
eā di. Qd tibi nomē ē. Qui illa. Anafitate pela-
gia vocor. h̄ pp̄t' veltimtoz pōpā. oēs me mar-
gantā appellāt. Tē ep̄s clemter eā suscipiēs. pe-
nitētā ei salutarē iūxit: 7 i di amore diligēt in-
struxit 7 sacro baptisate regenerauit. Dyabo-
l' at' ibidē clamabat dicēs. O violētia quā pati-
or ab h̄ sene decrepito. O violētia. O senectus
mala. Maledict^o dies i q; p̄ nat^o es mihi. q:
spē meā maximā abstulisti mihi. Quadā insup
nocte cū pelagia dormiret. dyabol^o ad eā veit 7
eā excitās dixit sibi. Dñā margarita. qd vnq; ti-
bi mali feci. nūqd n̄ oib; dimitys 7 glia te ornaui
q̄lo dic mihi i q; te p̄ristaui: 7 p̄tin^o tibi satisfi-
ciā. tm̄ obsecro ne me deserās: ne obprobriū xp̄i
anis efficiar. Ip̄a at' se siguit: 7 i dyabolū suffla-
uit. 7 statū euauit. Die tercio oīa q; hēbat p̄pa-
uit 7 p̄gregauit. 7 paupib; tribuit. p̄ aliq; at'
dies cūctis iḡrātib; pelagia inde noctu aufugit
7 i mōtē oliueti deuenit. vbi hitū hēmite accipi-
ēs i pua cella ibidē se collocauit: 7 dō i mltā ab-
stinētia fuiuuit. Marie at' fame ab oib; hēbatur
7 frat' pelagi^o dicebat. p̄ h̄ qdā dyacon^o p̄re-
dicti ep̄i hierosolimā cā visitādū loca sc̄ta adue-
nit. cui dixit ep̄s. vt p^o sc̄toz locoz visitatōnem

quedā monachū noīe pelagiū q̄ret. 7 ip̄s visita-
ret. cū ver^o di fu^o eēt. Qd cū ille feciss^o: mox ab
illa cognit^o nequaq; ip̄az pp̄t' nimā maciē cog-
nit. Cui dixit pelagia. habes ep̄m. Et ille. Imo
dñe. oret p me ad dñm. q: vere ap̄ls xp̄i ē. Re-
cedēs at' inde: die tercia ad cellā ei^o redijt. h̄ cūz
ad ostiū p̄cussisset. 7 null^o ei appuiss^o. fenestram
apuit 7 mortuū eū vidit. Currēsq; cū h̄ epō nū-
ciasset. ep̄s 7 cler^o oēsq; mōchi puenēr. vt tā sā-
cto viro exēq;as celebrarēt. Cūq; de cella corp^o
ei^o extraxissent: repperūt q; mlier esset. 7 plimū
admirātes dō gr̄as reddiderūt. 7 sc̄m corp^o ho-
nouifice sepeliēr. Obijt at'. viij. die intrāte octo-
bris circa annū dñi ducētesimūnonagesimū.

Margaritha octa

pelagus iugo pulcēria diues 7 no-
bil. tāta fuit pentū sollicitudie custo-
dita. 7 optimis morib; instructa. tātaq; pudici-
cie honestate vigeat. q; ab hoib; videri mōis
oib; rēnebat. tēniq; a qdā adolescētē nobili in-
pugū qnt: 7 vtriusq; pentū assensu cūcta nu-
ptys necessaria cū imensa diuitiaz 7 deliciariū
glia preparāt. Cū h̄ nuptiaz dies aduenisset. et
iuuenes 7 puellē 7 cūcta sil nobilitas añ thala-
mū iā patū nuptiaz festa cū gaudio celebrarēt.
Virgo deo inspirante p̄siderās dānū virgini-
tatis tam dānohis plausib; compari: p̄strata in
terram cum lacrimis gliaz virginitatis 7 nupti-
az molestias tāta in corde suo p̄p̄satōe vibra-
uit. q; oīa h̄ vite gaudia q̄si stercoza respuebat
Ande nocte illa vni p̄sortio abstīnens. media
nocte dō se recommendans tonsis criminibus in
virili habitu clam aufugit. Lōge at' ad qdā
monasteriū veniēs. 7 fratrem pelagium se appel-
lans. ab abbate recept^o ē 7 diligētē instructus
q; tam sancte ac religiose se habuit. q; defuncto
sanctimonialiūz p̄uifore: de senioz p̄silio ac ab-
batis impio licz inuitus monasterio virginiū est
platus. Dū ergo eis nō solū corp̄m necessaria:
h̄ etiam aiariū pabula p̄tinne 7 inculpabilē mi-
nistraret. Dyabolus ei inuidens studuit qualr
prosperum eius cursū obiectu criminis impe-
diret. Nam vnā virginem que p̄re foubo erat
in adulterium traxit 7 intumescēte vtero cum
iam celari non posset. tantus pudor 7 dolor om-
nes virgines 7 monachos vtriusq; monasterij
consternauit q; solus pelagus. vtpore earū fa-
milians atq; p̄positus sine iudicō 7 examinātō-
ne ab oib; p̄demnat. Qui foras eū ignominia
pellit. ac in qdā rupis specu recludit. sibiq; mo-
nachoꝝ seuerissimūz deputat. Qui sibi panes
ordeaceum 7 aquā tenuissimem ministraret. Qui
bus gestis monachi recesserunt. Et solum ibi

pelagii reliquerunt. At ille omnia patienter susti-
nens in nullo turbatus fuit. Sed gratias semper deo re-
ferens per sanctorum exempla se continue confortabat. Tan-
dem cum fine suum ad eum cognovisset: abbati et monachis
per litteras sic mandavit. Nobili oratione genere ma-
gistra in seculo dicta fui: quod ut pelagus tentatio
non transiret. pelagus mihi ipsum nomen imposui. vir
suum non pro deceptioe mentis quod factis ostendi. De tri-
mine virtute obtinui. penitentiam ergi innocens. iam quod
ut quam viri feminam nescierunt sancte forozes sepeliat
et sit expiatio vivetis. omnis morietis ut semine vir-
ginem recognoscant: quam calumniatores adulterum iudi-
cabant. His auditis monachis et sanctimonialibus ad-
speliatam currentibus: pelagus a femina. femina ergo in-
tacta cognoscitur: et cunctis penitentibus in mo-
nasterio virginum honorifice sepelitur. Finit legen-
da de prima femina antiochie civitatis abundan-
tissima tandem pelagus appellata

Thaïsi meretrix

(ut in vita spatium legit) tante pulchri-
tudinis extitit: ut multi propter eam libstan-
tibus et videtis suis ad ultimam paup-
tatem deveniret. Sed amatores sui pro zelo libit in-
ter se perferis frequenter puelle limia sanguine iuue-
nium replebat. Quod cum audisset abbas paphuntius.
sumpto habitu seculari et vno solido profectus est ad
eam in quadam egypti civitate deditque ei solidum quasi
pro mercede peccandi. Illa accepto precio: ait illi igre-
diamur simul in cameram. Cumque ingressus esset et lectus
preciosis vestibus stratum ascendere inuitaret. dicit ad eam
Si est interius cubiculum in ipsum abeam? et cum du-
xisset eam per plura loca: ille semper dicebat quod videri
timebat. Illa autem dixit. Est quoddam cubiculum ubi nul-
lus ingreditur. Si vero deum times: non est locus qui dei
tati eius abscondat. Quod cum senex audisset dixit ei.
et scis esse deum: Cumque illa respondisset se scire deum et regnum
futuri seculi. nec non et tormenta peccatorum. dixit ei. Si
ergo nosti. cur tantas aias perdidisti. et non solum pro
tua sed pro illorum redditura ratione dānaberis: Illa vero
hoc audiens. prostrata ad pedes abbatis paphun-
tius cum lacrimis exorabat. di. Scio esse penitentiam pro. et con-
fido remissionem te orante sortiri. tamen peto tribus ho-
ris indutias. et post hoc quo inliseris ibo. et quecumque
preceperis faciam. Cumque locum illi abbas constituisset ubi
venire deberet: illa collectis omnibus quecumque ex peccato
lucrata fuerat. perlatisque in mediam civitatem pro
expectate igne combussit: clamans. Venite omnes qui
peccastis mecum. et videte quod ea que mihi contu-
litis erunt. Erat autem precium auri librarum quadringentarum
que cum omnia incendisset: ad locum quem abbas paphun-
tius constituerat perrexit. Quam ille reperto virginum
monasterio in cellula quam recludens. ostium cellule
plumbo signavit. et parvam reliquit fenestram per quam

ei victus modicus inferret. Jussitque ei omnibus diebus
panis et paululum aque a ceteris ministrari.
Cum autem senex discederet thaïsis ad eum ait. quo in-
bes pro ut ex naturali meatu aquam meam effundam
Et ille in cella sic digna es. Cumque itur quod deum
deret adorare ingreter rudit. Non es digna noia-
re deum. neque in labijs tuis nomen trinitatis adduce-
re nec ad celum manus extendere. quoniam labia tua iniqui-
tate plena sunt et manus tue sordibus inquinata. Sed
tamen incubens contra orientem respice. hunc sermonem
frequenter iteras. Qui plasmasti me miserere mei. Cum
ergo tribus annis suis inclusus procoluit abbas pa-
phuntius et profectus est ad abbatem anthonium: ut
ab eo requireret si remisisset illi de peccata sua. Et
narrata cum sanctis anthonium provocatis discipulis
illis precepit eis ut illa nocte vigilantes in oratione perse-
verent sigillatim utique. quatenus alicui ex his declararet
deus causam pro qua abbas paphuntius veniat. Cum
igitur incessanter orassent abbas paulus maior disci-
pulus anthony vidit subito in celo lectum. scilicet preciosis
vestibus ordinatum quem tres virginis clara facie custo-
diebant. Tres iste virginis fuerunt. timor pene futuri
qui ipas a malo retraxit. pudor depremissis que ei ve-
nia premeruit. amor iusticie que eam ad superna transue-
xit: Cumque paulus illi diceret gratias illam tantam esse anthony
vox divina rudit. Non est prois tui anthony sed tha-
isis meretricis. Quod cum mane paulus abbati retu-
lisset: cognita dei voluntate abbas paphuntius cum
gaudio discessit. et mox profectus ad monasterium
ostium celle dissipavit. Illa vero rogabat ut adhuc
maneret inclusa. Dixit autem ei. Egredere quoniam remisit
tibi de peccata tua. Et illa rudit. Testor deum. quod
ex quo huc ingressa sum. ex omnibus peccatis feci velut sar-
cinam et statui ante oculos meos. Et sic non discedit a-
belitus de naribus meis. sic non discesserunt peccata
mea ab oculis meis: sed sicut semper illa consideras. Cui
abbas paphuntius dixit. Non propter penitentiam tuam re-
misit tibi deus peccata tua: sed quod hunc timorem semper
habuisti in animo. Et cum in te illas eduxisset. xv. dies
supvixit. et pausavit in pace. Abbas quod effrem
alia meretricis simili fere modo perverte voluit. nam cum
illa meretrix effrem ad peccandum alliceret. impu-
denter dixit ei effrem. Sequere me. Qua sequente
cum ad quendam locum ubi erat multitudo hominum
venisset dixit ei. Sede huc ut permiscear tecum. Et illa
Quo modo possim facere tanta multitudie affante. Et ille
si homines erubescit. nonne magnum deus erubescit crea-
torum: quod ruelat occulta tenebrarum: Illa profusa recessit.

Jonisius inter

pretat vehementer fugiens. vel dicitur
dyonisi? a dya quod est duo. et nisi quod
est elenatio. quasi si duo elenatus. scilicet
si corpus et si animam. vel dicitur a dyana quod est

ven^o. s. dea pulchritudis. 7 sios qd e de^o. q. pulcer do
Uel (vt qda aint) dr a dyonisia: q vt dic ystor^o
est quedã gema nigravales ptra ebrietate Fuitg
vehemēt fugiēs de mūdo ppter pscfaz abrenūcia
tionē. Eleuat^o p intēnoz pteplationē. Distinguit
aūt ipē i libro de dīnis noibz. triplicē gradū ptem
platiōis. Prim^o ē p sefibiliū manū ducētē. scdus
p intellectualiū opatiōez. terci^o p imediatā vnitō
nē. Fuit et pulcer deo p deore xrtutū. valēs pec
catoribz ptra ebrietate vicioz. Hic an pūsiōz
mlta pnoia habuit. Uocat^o ē em ariopagita. a
vico in q hitabat. Itē dicit^o ē theosophus. i. deū
sapiēs. Itē a grecoz sapiētibz vsqz hodie dī pūgi
ontuarami. qd latie dī ala celi qz i celū ala spūal
intelligētie mirabilr voluit. Itē dicit^o ē machan^o
.i. bēs. Itē a pna dicit^o ionice^o. Ionica aūt (vt ait pa
pias) vna ē ex liguis grecoz. Al ionice sūt gna
rotūday colūnaz. Uel ioniciū (vt idē dic) est pes
q hēt duas correptas et duas lōgas p qd ondit
q ipē fuit sapiēs dñi p occultoz iuestigatiōez. ala
celi p celestū pteplatiōez. bēs p etnoz possessiōz
Der alia ondit q ipē fuit mirabilis rethor p elo
quētiā. eccie sustētator p doctrinā. breuis sibi p er
hūilitatē. lōg^o alijs p caritatē. Augu. at in li. viij.
de ciui. dei dic q ioniciū ē gen^o phoz. Distinguit
em ibidē duo genera phoz. s. ytaliciū qd ē ex pre
ytalie. 7 ioniciū qd ē ex pte grecie qz g dyonisi^o su
mus erat pbs. iō antonomasice dicebat iōicus.
Et^o passiōz 7 vitā grece dictauit methodi^o psta
tinopolitan^o. Itē ho anastasi^o aplice sed biblio
thecarius: vt dicit ignarus remozum episcopus.

Dyonisi^o ariopagi

ta a bēo paulo aplo ad fidē xpi cō
uersus fuit. q ariopagita a vico ci
uitatis in q hitabat dicit^o fuisse dr.

Ariopag^o enis erat vic^o martis in q sez erat replū
martis. Atheniēses em singlos vicos denoiabāt
a dijs qz colebāt: vt vicū in q colebat mars: voca
bāt ariopagū. qz ario dī mars. vicū in q colebant
pan. vōbāt panopagū. et ita singlis dijs singlos
vicos denoiabāt. Ariopag^o aūt vic^o reat excellē
tior. qz ibi erat curia nobiliū 7 scole liberaliū artū
In h g vico morabat dyonisi^o maxim^o pbs: qui
ob plenitudinē dīnoz numinū 7 sapiētie theoso
phus. i. deum sapiens dicebat. Erat 7 secū apol
lophan^o. i. ei^o p pbs. Ibi etiā erāt epicuri q pone
bāt felicitatē hoīs in sola corpis voluptate. 7 stoi
ci q in sola animi xrtute. In die igr dñice passi
onis cū tenebre scēte eēt sup vniuersā piaz phi q
erāt atthenis nō potuerūt hui^o cāz in causis natu
ralibz iuenire. Nō fuit em natural eclipsis sol. tū
qz luna vere erat e regiōe ad solē. Eclipsis ho fi
cti solet tm in synodo solis 7 lune. Luna aūt tūc

erat qndecia. 7 ita i impfcta distātia a sole. tūz qz
eclipsis nō aufert lumē vniuersis pnbz: tū qz p
tres horas durare nō pōt. Quānt illa eclipsis i
vniuersis pnbz tūc lumē abstulit. p3 et eo q lucas
euāgelista b dic. 7 ex eo q vniuersitatis dñs pati
ebat. 7 ex eo q fuit apd eliopoli egypti. 7 ex eo q
fuit rome. Quānt fuit rome. testat orosi^o: di. Lū
dñs patiblo affix^o ē. maxio tēmotu p orbē scēto.
saxa i mōtibz scissa. maxianūqz vrbūz plime ptes
plus solita pculsiōe ceciderūt. Eodēqz die ab ho
ra dici sexta sol in totū obscuratus. tetra nor sub
ito obducta terris ē adeo vt stellas tē diurnis hor
ris. vel poti^o horreda nocte toto celo visas fuisse
referat. hec orosi^o Fuit et apd egyptū. 7 h^o me
ninit dyonisi^o in epla ad pollophanū. di. Obsusi
nāqz orbes vniformitē tenebraz caligie thabescē
te vt purgatū redyt solis diametx reglaz phi ar
idei assūpsim^o. Lū ipim^o qd 7 erat notissimū. so
lē pati molestias nō dēre. aio ad te pitie vaste sa
craniū adhuc nesci^o tate rei miserū. Quid iquā
specolū doctrine apollophanū his secretis ascrib
atqz tu mihi ore dino 7 nō hūani sens^o fmōe: O
bone dyonisi dīnaz pmutatiōes sūt rex. Deniqz
notatū ferie die 7 anū annūtiatiōis quā paulus nī
annibz suspēsis itonuit. signis acclamātibz recor
datus: expt^o dedi xrtati man^o 7 falsitatis sū nex
bus absolut^o. hec dyonisi^o. Hui^o et meminit
idē i epla ad pollicarpū. loquēs d se 7 apollopha
no: di. Ambo apd eliopoli tūc pntes et coalātes
inopiablr soli lunā iccedētē videbam^o. nō em erat
pueniēs tps. Et rurū ipaz a nona hora vsqz ad
vespaz ad solis dyametx supnaturalr restitūta
Eclipsim aūt illā vidim^o in oriēte inchoatā. 7 vsqz
ad solarē tīninū veniētē postea regrediētē 7 rur
sus nō ex eordē 7 defectū 7 repugnatōez: s. ecōūso
fm dyametx factū Tūc em dyonisi^o cū apol
lophano voto astrologice disciplie apd eliopoli
egypti prexerat 7 postea ind reuersus ē. Quānt fu
ent i alyā testat Eusebi^o i aconica asserēs se in di
ctis ethnicoz legisse. q tūc i bithinia (q pūtia ē
alye mīoris) fuit tēmot^o magn^o. 7 maior solis ob
scuratio q nūqz fuerit. 7 q dies hora sexta ita i te
nebiosaz noctē xpus sit: vt stelle i celo vise sunt 7
q in nicēna (q est vrbz bithinie) multas edes ter
remot^o buereret. Tādē (vt i hystoria scolastica
legit^o) phi ad h adducti sūt: vt dicent q de^o natu
re patit. Aluoi tū legit^o q dixerūt. aut ordo nature
puertit. aut elemēta mētūt. aut de^o nature patit
et elemēta sibi ppatiūt. Alubi ho dr q dyonisi^o
dixit. hec nor quā nouā miramur totius mūdi ve
rā lucē aduētūrā signat. Tūc atthenienses illi deo
arā pstruxerunt 7 suppositus est titulus igrto deo
singul^o em aris supponebat titul^o idicās cui eēt
dedicate. 7 cū vellent illi offerre olocansta 7 victi

mas: dixerunt phi. Bonorum nostrorum non eget: sed facitis genuflectioes ante aram eius. et supplicabitis ei. quia non querit oblatioes pecorum: sed deuotioes animorum. Cum ergo paulus uenisset athenas: epicuri et stoici phi cum eo disputabant. Quidam autem dicebant. Nouorum demoniorum uidetur annuntiator esse. Adductes ergo eum ad uicium phorum: ut noua doctrina ibi examine recipere dicerent. Noua quedam inferis auribus nostris. uolumus ergo scire quidnam uelint hec esse. Athenienses autem ad nihil aliud uocabant nisi aut dicere aut audire aliquid noui. Cum ergo paulus singulorum altaria perustrasset. et in uicinia ignoti dei altare uidisset dixit illis. Quae ignorantibus colitis hunc ego annuncio uobis uerum deum quem fecit celum et terram. Deinde dixit dionysio quae ceteris magis doctum in diuinis uidebat. Quis est dionysi ille deus igitur? Cui dionysius. Ipse est deus uerus quem inter deos non esse demonstrat: sed nobis est incognitus et nobis igitur et seculo ueturo futurus et impetuum regitur. Et paulus. homo an tuum spiritus est. Et dionysius. Deus et homo est: sed in incognitus est. quia et tuum in celis praesentatus est. Cui paulus. Ille est quem praedico qui de celis descendit. carnem suscepit. mortem sustinuit. et die tertia resurrexit. Cum autem dionysius adhuc cum paulo disputaret fortuitu transiit ceterorum uia coram eis. Statimque dixit dionysius paulo. Si dixeris huic ceco. in nomine dei tui uide. et uideat statim credam. Sed ueritatis uobis magicis quia forte nostri uerba quae habent hominibus efficaciam: ego formam uerborum tibi praescribam. In hac igitur forma uerborum dices ei. In nomine ihesu christi. nati de uirgine. crucifixi mortui. qui resurrexit. et ad celum ascendit: uide. Sed ut omnis suspitio tollatur. paulus dixit dionysio: ut hec ipse uerba praeferet. Cum ergo eadem forma dionysius ceco ut uideret dixisset: primum uisum recepit. Statim dionysius cum damari uxore sua et tota familia baptizatus est. et fidelis effectus. Sicque a paulo per triennium instructus est athenis episcopus ordinatus. ubi ille praedicationi insistens: ipsam ciuitatem et maximam partem regionis illius ad fidem christi adduxit. Huic paulus ea quae in tertiis celum raptus uidit reuelasse dixit: sic et ipse dionysius in plenisque locis insinuae uidetur. Ubi et de hierarchiis ipsorum angelorum ordinibus et officijs. taliter et clare disseruit: ut non putares ipsum sed ab illo didicisse sed ipsum potius usque in tertiis celum raptum esse. et ibi hec omnia prospexisse. Prophecia spiritus claruit. sic patet in epistola quam misit ad iohannem euangelista in pathmos insulam. Nam in exilio relegatum ubi prophetauit quod rediturus esset sic dixit. Gaude uere dilecte. uere amabilem et diligibilem ualde dilecte. Et infra. Ex custodia quam est in pathmos dimittentis. et ad terram asie reuertentis. et facies ibi boni dei imitatioes. et his qui erunt post te trades. Dormitorem bene marie interfuit sicut ipse in li. de diuinis nominibus insinuare uidetur

Cum ergo audisset petrum et paulum rome a nerone in carceribus detineri. episcopus sibi substituit et ad eos uisitandos accessit. Verum cum illi ad dominum feliciter migrassent et postmodum clemens praesideret. ab ipso beato clemente post aliquod spacium temporis in fraciaz destinatus. et sibi rusticus et eleuterus sociatus. Missus igitur parisi uenit et multos ibidem ad fidem conuertit et ecclesias plurimas fabricauit. et clericos diuersorum diuinis collocauit. Tanta autem in eo gratia celestis emicuit. quod cum sepius pontifices ydolorum contra eum seditionem populorum concitarent. et populus ad eum praedictum sepe cum armis occurreret. mox illo uiso. aut omni feritate deposita se eius pedibus proluuebant. aut nimio timore soluti ab eius praesentia fugiebant. Sed cum dyabolus uides et inuides quod quod die sui cultura decresceret. et multiplicatis fidelibus ecclesia triumpharet. domicianum imperatorem in tanta commouit seueritate: ut praecipit daret. scilicet quod quicumque christianum aliquem reperiret. aut ut ipsum sacrificare cogere. aut diuisis supplicijs cruciaret. Praefectus igitur fescennin contra christianos praefectus a roma directus beatus dionysium populo praedicantem inuenit. Statimque captum. colaphizatum. consputum. densum: et locis durissimis alligatum cum sanctis rustico et eleuterio sibi praesentari praecipit. Cum ergo sancti coram illo in confessione dei constantes astaret. ecce quedam matrona nobilis aduenit. et uirum suum lubium turpiter ab his magis deceptum asseruit. Pro eo itaque uiro citius mitatus et in domini confessione praesueras iniuste necatus. Sancti uero a duodecim militibus flagellati. Deinde magno pondere cathenarum constricti. carceri mancipantur. Sequenti die dionysius super cratem ferream suppositis flammis nudus extenditur. ubi domino decantabat di. Ignitum eloquium tuum uehementer et seruus tuus dilexit illud. Inde autem erigitur. ad bestias ferocissimas multo ieiunio excitatus. percutitur: sed cum in eum impetuose current. signum crucis opposuit. et mansuetissimas eas fecit. Deinde in cibarium iactatus: sed extincto igne nil ledit. Cruci affigitur. et diuini ibidem torqueatur. Inde depositus cum suis socijs et multis alijs fidelibus carceri mancipatur. ubi dum missam celebraret et populum concitaret. dominus ihesus eisdem cum immenso lumine apparuit. et panem accipiens ei dixit. Accipe hoc carere meus. quia mecum est maxima merces tua. Post haec iudici praesentati. iterum nouis supplicijs maceratus et in uicium ydolum mercurij cum securibus. trium capita in praesentia trinitatis praecidunt. Statimque corpus sancti dionysij se erexit. et caput suum inter brachia angelo duce et celesti lumine praecedente. per duo milia depoztauit a loco qui dicitur mons martirum usque ad locum ubi nunc sua electione et dei prudentia regescit. Tanta autem ibidem angelorum melodia insonuit: ut inter multos qui audierunt et crediderunt etiam larcia uxor praefecti lubij christianam se esse clamauit. et mox ab impijs decollata et in suo sanguine baptizata

occubuit. Filius aut eius nomine nubius rome sub
tribus impatoribus militauit. deinde pisi rediens ba
puzat. et religiosorum numero sociat. Dñi aut isti
teles metueret ne scorum rustici et eleuterij corpa
xpiani sepeliret iusserit ut i secana mergeretur.
Matrona aut qda nobilis vectorē ad pādium in
nitauit. et illis epulātibz scorum corpa furtiue sibi
puit. et agro suo occulte sepeliri fecit. q postea p
secutōe cessante inde sustulit. et corpe bñ dyoni
sij honorifice sociauit. Passi sē āno dñi. xcvi. eta
tis xpo bñ dyonisiij. xc. Anno dñi. dccc. v. tpe
ludouici legati michaelis impatoris pstatinopo
litani. inter cetera munera detulerūt ludouico fi
lio karoli magni libros dyonisiij de celesti hierar
chia. de greco in latinū trāslatos: q cū gaudio sūt
recepti. et. xix. ifirmi i ipa nocte i ecclia ei curati.

Cum apud arelate scus regulus epus missaz
solēnia celebraret. apfōz noibz in canone recita
tis adiūxit. et beatis martiribz tuis dyonisio. ru
stico et eleuterio: q dicto. cuz adhuc dei famulos
vivere crederet: plurimū mirari cepit. cur eoz no
mina sic nesciēs in canone ptulisset. Et ecce eidē
mirāti tres colūbe apparuerunt sup crucē altaris
residētes: que scorum martirū noia habebant suis
pectoribz sanguie insignita. Quas diligēter itu
ens: scos martires migrasse a corpe itellexit. Cū
ca ānū dñi sexingētesimū quadragesimū quartū
Dagobertus rex frācorz: ut i qdā bñ cronica q lō
ge an pipinū regnauerat a sui puencia scz dyo
nisiū i magna veneratōe hñe cepit. Nā et qñ do
tarij pñs sui irā metuebat: ad eccliam scī dyoni
sij pñino fugiebat. Cum q factus iā rer mortuus
fuisset: cuidā scō viro i visiōe mōstratū ē. q aia
eius ad iudiciū rapta fuit. et multi scī suaz eccle
siaz expoliatōz obijciebāt eidē. Cūqz ergo mali
angeli iā ad penas rape eā vellēt: affuit bñs dyo
nisius. et ei pñuētū libat. ē. 7 penā euasit. Forte
em ei aia ad corpe redijt et ibi pñiam egit.

Clodoue rex corpus scī dyonisiij min⁹ religi
ose discopiens os brachij ei⁹ fregit. et cupide ra
puit: q mox in amentia versus est. Et nota q
ignarus ep⁹ remēsis dic in epla quā misit ad ka
rolū. q iste dyonisius missus i galliā fuit dyoni
sius anopagita ut sup dictū ē. Idē testat iobā
nes scōr⁹ i epla ad karolū: nec forte rō ex pputo
tempis ptradicit. sic aliq obijcere voluerūt.

Calixtus papa an

no dñi. cccxij. sub alexādro ipera
tore martirū passus est. Cui⁹ tem
poribz pars eminētior vrbis rome
diuino ē incēdio pcremata. et sinistra man⁹ iouis
aurea liquefacta. Tūc omēs sacerdotes ydolorz
ad alexādrum impatorē venerūt petētes ut dij

irati sacrificijs placarent. Dñi q offerrent subito
celo sereno mane die iouis dño fulmie quatuor
sacerdotes ydolorz mortui sūt. et ara iouis cōcre
mata ē. et sol obscurat⁹ ē. ita ut pplus romā su
geret ex muros. Audiēs aut palmatus cōsul q ca
lirtus cū suis clericis trās tyberim latitaret. roga
uit ut xpiani p q⁹s hoc malū cōtigerat: ad purga
tōem ciuitatis penit⁹ deleretur. Palmatus itaqz
pate accepta. cū illuc cum militibz pperasset: sed
illi pñino excecati fuissent territ⁹ alexandro h. pñi
nus nūciauit. Tūc impator iussit ut die mercurij
ois pplus pueniret 7 mercurio imolaēt: ut ab eo
sup bis misa acciperet. Qd cū fieret xgo qdā tem
pli nomie iuliana arrepta a demone exclamauit.
De⁹ calixtus ē ver⁹ 7 viu⁹ deus q nris ē pollutōni
bz indignat⁹. Qd audiēs palmatus trans tyberī
ad vrbē rauēnātū ad scm calixtū accessit. et cū
vxore sua et familia se ab eo baptizari fecit. Qd
audiēs impator eū accersitum simplicio senatori
tradidit: ut h bis blādis eū monēt. ex eo q reipu
blice plurimū necessari⁹ eēt. Palmatio xpo ieu
nijs 7 orōibz ptenēte. veit ad eū qdā miles pro
mittēs q si vxorē suā palitica sanaret pñino cie
deret. Cū q palmatus orāēt: illa sanata ex palma
cū eucurrit. di. Baptiza me in noie xpi. q tenuit
manū meā et alleuiauit me. Tūc calixtus veniens.
ipam cū viro suo et simplicio et multis alijs ba
ptizauit. Qd audiēs ipator iussit oēs baptiza
tos decollari. Calixtum xpo qnqz diebus sine ci
bo et potu manere fecit. Ille aut videns eū āpl⁹
pfortari iussit euz diebz singulis sustigari. deinde
p fenestrā pceptatū alligatūqz saxo in puteū pci
pitari. Asterius aut pñbiter corpus eius d puteo
cleuauit. et ipm in cimiterio calipodij sepeliuit.

Leonardus odor

ppl. a leos qd ē pplus et nardus qd ē
herba redolens. qz odore bone fame
pplm ad se traherat. Vel leonard⁹ dñi qsi legēs
ardna. Vel leonardus a leone. Leo ē quatuor
bz i se. Pñino bz fortitudiez quā fortitudiem (ut
dic ysidor⁹) bz i pectore 7 i capite. Sic bñs leo
nard⁹ hñit fortitudiem i pectore p malaz refre
natōz cogitatōnū. 7 i capite p ifatigabile supno
rū pteplatōz. Secūdo bz sagacitatē. 7 h i duobz
scz i aptōe oculoꝝ cū dormit. et i delectōe vestigio
rū cū fugit. Sic leonard⁹ vigilauit p labore acti
onis. 7 vigilādo dormiuit p gete pteplatōis. 7 i se
deleuit viltigia mūdane toti⁹ affectōnis. Ter cio
habet virtuositatē i voce. qz ei⁹ vox tertia die su
scitat leuculū natū mortuū. et oēm bestia figē fac
gdū. Sic leonard⁹ mltos mortuos i pctis i susci
tauit. et mltos mortuos bestialitē viuētes in ope

ribus bonis fixit. Quarto h̄z timorē in corde. qz fm ysidor̄ duo timet. scz strepitū rotarū et ignez accēsum. Sic leonard⁹ timuit et timēdo vitauit strepitū mūdane sollicitudis. et ideo in desertum fugit et ignem terrene cupiditatis. et iō oēs thesauros sibi oblatos cōtempfit.

Leonardus fuit

se dī circa annū dñi q̄ngentesimū
Hic a sc̄to remigio remēsium archiepo de sacro fonte leuat⁹ et ab ip̄o salutari⁹ disciplinis istruct⁹ ē. Cui⁹ pentes p̄mi i palatio regis fr̄cie hēbāt. Hic tāta gr̄a a rege obtinuit. qz omēs icarcerati q̄s ip̄e visita bat. p̄tin⁹ absoluebāt. Cū igit fama sc̄t̄itatis ei⁹ excresec̄t: rex multe tempe cū sc̄cū manere coegit donec opportuno tpe ei ep̄atum donaret. Qd̄ ille rēnuuit et solitudinē desiderās: relictis om̄ibus aurelianū pdicando cū fratre suo lipardo deuenit. Ubi postq̄s in quodā cenobio aliquādiu vixerit. dum lipard⁹ sup n̄pam ligeris solitan⁹ manere vellet. et leonardus p̄ sc̄cū p̄s admonitōez in aqtania disponeret pdicare: osculātes se abin uicem discesserūt. Leonardus igit vbiqz pdicans: multa miracula exercens. in quadā silua ciuitati lemonice vicina hitauit. vbi erat aula regia causa venatōis p̄structa. Accidit aē vt quadam die rex ibi venaret. et regina illuc causa delectatiōis egressa p̄tū piclitarē. Cū ergo rex 7 familia p̄pter regine piclitarōz lugerēt et leonard⁹ p̄ nemos trāsiret. et gemētium voces audirz pietate cōmor⁹ illuc p̄perauit. et a rege vocat⁹. p̄tin⁹ introiuit. Cū igit a rege in̄rogatus q̄s eēt. et se sc̄cū remigij discipulū fuisse narraret. rex spem bonā cōcipiēs. et a bono m̄grō ip̄m bñ istructū existimās. ip̄m ad reginā induxit rogās vt suis p̄cibz de recuperata cōinge et edita ple duplex gaudiū obtinēt. Tūc ille orōne fusa qd̄ petebat. p̄tinus impetrauit. Cū aut̄ rex multa in auro et argento sibi offerret. ille p̄tin⁹ recusauit admonens vt h̄ paup̄bz daret. di. Ego nullis hoz indigeo s̄ tñ in aliq̄ siluaz p̄temp̄tis h̄ mūdi diuitijs soli xp̄o famulari desidero. Cū aut̄ rex totū illd̄ nemus sibi tradere vellet. ille ait. Qd̄ totū illud accipio: s̄ quātū nocte cū meo asello circuire poterō tātū mibi cōcedi exopto. qd̄ rex libētissime adimpleuit. Cōstructo itaqz ibidez monasterio. ibi diu cū adiūctis sibi duobz monachis i abstinentia multa tegebat. Cū aut̄ aqua vno ab eis miliario distaret: puteū ibidē siccū penit⁹ fodi iussit. quē aqua orōnibz suis impleuit. Locū aē illū nobiliaci appellauit eo qz a rege nobili tradit⁹ sibi fuisset. Ibi tātis miracul̄ choruscant. qz q̄cūz ei⁹ nomē i carce iuocasset: mox ruptis v̄culis nullo

cōtradicēte liber abiret. et suas eidē cathenas v̄l cōpedes p̄ntaret. hoz plures secū manebant. et ibidē dño seruibāt. Septē q̄z famule de ei⁹ nobili stirpe: veditis oibz ad eū venerūt. et distribu tis singulis i nemore ibi cū ip̄o manentes. exēplo suo plurimos attraxerūt. Deniqz sc̄cū vir leonard⁹ multis claris p̄tutibz. octauo yd̄ nouembris ad dñz migravit. Ubi postq̄s multa fecisset miracula clericis illi⁹ ecclie ē reuelatū vt qz loc⁹ ille p̄pter multitudis fr̄q̄ntiā art⁹ erat: alibi ecclia fabricaret. et illuc corpus sc̄cū leonardi honozifice trāsportaret. At illi cū p̄lō triduo ieiunio et orōni insisteret. respiciēs viderūt totā puinciā mine cooptam. locū aut̄ illū in q̄ sc̄cū leonard⁹ quiescē volebat. oino vacuū p̄spexerūt. Ibi itaqz trāslat⁹: quāta miracula p̄cipue circa incarceratos dñs p̄ eū faciat. imēsa ferri varietas an̄ eius tumulū depēdētis testis existit. Uiccomes lemonicēsiū ad terrorē maloz quādā ḡuisimā cathenā fecerat: quā in tipo sue turris affigi mādauerat. q̄ cathena quicūqz collo cingebatur: culibet aeris intemperie exposit⁹ non vna s̄ q̄si mille moribz angebat. Accidit aut̄ vt qdam seruus sc̄cū leonardi illa cathena sine culpa alligaret. q̄ cū fere vltimū sp̄m afflaret. intra se quo potuit voto sc̄cū leonardū rogauit: vt qui alios liberaret sibi q̄z seruo suo subneiret. Statioz sc̄cū leonard⁹ in veste cādida sibi apparēs. dixit. Noli timere. qz nō morieris. surge et hāc cathenā tecū ad eccliaz meā deferas. sequere me quia ego p̄cedā te. Qui p̄surgēs 7 cathenā accipiēs sc̄cū leonardū p̄cedētē vsz ad eccliaz suā secut⁹ ē. Statioz vt an̄ foras fuit. b̄tus leonard⁹ ip̄z dimisit. et eccliam intrās q̄ sc̄cū leonard⁹ sibi fecerat om̄ibz enarravit. et cathenā illā tāmaximam ante tumulū eius suspendit. Uir quidā i loco sancti leonardi: nobiliaco habitans. et eidē sc̄cū valde fidelis existēs a quodā tyrāno captus est. qui tyrānus intra se cogitans: dicebat. Leonardus iste omēs p̄peditos absoluit. et om̄is vis ferri an̄ eum velut cera an̄ ignem liquefcit. Si hūc igit vinculis ligauero. p̄tinus leonardus aderit vt ip̄m liberabit. si aut̄ ip̄m custodire possem: mille solidis ip̄m redimere facerem. Scio igit quid faciam. in turri mea. pfundam foneā faciaz. 7 hominem hunc cōpedibz aggrauatū ibidē submergam. deinde sup os fouee lignēā archaz cōstruā in qua armatos milites accubare faciā. licz em̄ leonardus ferrū cōfringat. tñ nōdum sub terra intrabit. Qz cū totū qd̄ cogitauerat impleuisset. 7 ille homo sc̄cū leonardū sepius inclamaret. leonardus nocte veniēs archā in q̄ iacebāt milites renouit. et tāqz mortuos i sepulcro: ita eos s̄b ip̄a cōclausit. Deinde multa luce foueam ingress⁹ ma

nū fidelis sui tenuit ac dixit. Dormis an vigilas
Ecce leonardus quē tu desideras. At ille admi-
rans ait. Dñe adiuua me. Cōfestim cōfractis ca-
thenis apprehēsum pprijs vlnis cū turrū porta-
uit. Deinde secū sic amicus cū amico pfabulans
vsq; ad locū suū et domū ipm reduxit. Pere-
grin⁹ qdam cum a visitatōe sc̄i leonardi redissz
et in auerniā capt⁹ in cauea inclusus eēt: eos plu-
rimū deprecabat vt amore sc̄i leonardi cū nihil
vnq; eos offendisset: eū relaxare deberent. Qui
respōderūt. q nisi se copiose redimēt non exiret.
Et ille. Sit in vobis et sc̄m leonardū cui me scia-
tis recōmendatū. Sequenti igr nocte sc̄s leonar-
dus dño illius castri apparuit: vt suū pegrinū di-
mittēt impauit. Ille hō mane euigilās visiones
q̄si somniū pui pendens nullaten⁹ dimittē volu-
it. Altera nocte eadē imperās sibi apparuit: s̄ ille
iterū obedire p̄tēpsit. Tercia hō nocte sc̄s leo-
nardus pegrinū accipies. extra oppidū deduxit.
statimq; turris cū media pte castri corruēs op-
pressis plumbō solū principem ad sui p̄fusione
fractis crumbō referuauit.

Diles quidā in britania incarcerat⁹: sc̄m leo-
nardū inuocabat q̄ statim cūctis vidētib; et cog-
scētib; et stupētib; i media domo apparuit. 7 car-
cerem intrās. et vincula frangēs homī cathenas
in manib; posuit. et p mediū illoꝝ deducens om-
nes stupore p̄terruit.

Fuit et alius leonard⁹
eiusdē p̄fessiois et virtutis. cui⁹ corpus apud cor-
biaci regescit. Hic cū in monasterio eēt p̄lat⁹ tā-
ta hūilitate se deiciebat: vt omnib; inferior vide-
ret. Sed cū omnis pene p̄ls ad eū p̄fueret. qdā
inuidi regi dotario suaserūt. q nisi sibi p̄uideret
p leonardū q̄ multos sub obtēta religiois colli-
gebat regnū frācie detrimētū nō modicū sustine-
ret. Qui rex nimis credulus eū expelli iussit. Ve-
niētes aut milites adeo hui⁹ verbis p̄pūcti sunt
q se suos futuros discipulos spopōderūt. Rex
q; penitēs veniā petijt. et detractores reb; et ho-
nozib; puiani fecit. et sc̄m leonardū valde dile-
xit. et vix ad p̄ces sc̄i: detractores dignitati p̄-
stine restituit. Qui a deo sibi impetrauit: vt qcū
q; in carce tenerēt mox inuocato suo noīe solue-
rent. Dū aut quadā die orōni incūberet: serpēs
qdam maxim⁹ a pte pedū vsq; i e⁹ sinū tetēdit q̄
p̄pter hoc nullaten⁹ ad orōne surrexit. Cōpleta
hō orōne dixit ei. Scio q; ab imitio creatōis tue
hoīes q̄ntū p̄uales ingetas: s̄ nūc i i me tibi tra-
dita ē p̄tas. fac in me quicqd merui. Quo dicto
serpēs p caputū ei⁹ exiliēs ad pedes ei⁹ mortu⁹
corruit. Post hoc at cū duos ep̄os discordātes
sedasset: in crastinū se finiendum p̄dixit. Circa

annū dñi q̄ngentesimū. lxx.

Lucas interpretatur

tur ipse p̄surgens vel eleuās. Vel d̄r
lucas a luce. Ipse em̄ fuit cōsurgens
aō amore mūdi eleuās se in amore dei. Fuit etiā
lux mūdi. eo q mūdū illuinauit vniuersum. mat. v.
Eos estis lux mūdi. Lux aut mūdi ē ipse sol: que
qdem lux h̄z i situ sublimitatē. ecclia. xxvj. Sol
ouēs mūdo i altissimis dei. In aspectu delectabi-
litate. ecclia. xl. Dulce lumē et delectabile ē oculis
vidē solē. In motu velocitatē. ij. esdre. iij. Mag
ē terra 7 excelsū ē celū 7 velox curs⁹ solis. In effe-
ctu vtilitatē. q; fm p̄hm hō generat hoīes et sol
Sic lucas hūit s̄limitatē p celestū p̄tēplatōes.
delectabilitatem p dulces p̄sionē. velocitatē p
feruētē p̄dicatōz. vtilitatē p doctrie sue p̄sc̄ptōz.

Lucas syrus na-

tione antiochen⁹. arte medicus. su-
it fm quosdā vn⁹ de. lxxij. dñi di-
scipulis. Sane cum hieronim⁹ di-
cat eū fuisse discipulum ap̄loꝝ non dñi. et glosa
sup. xxv. exo. notet q dño p̄dicanti nō adhefit: s̄
post resurrectōes eius ad fidē venit. magis tenē
dū ē q nō fuit vn⁹ de. lxxij. s̄ aliq̄ fuerit op̄ati sic
Qui tāte fuit p̄fectōis i vita vt optime ordiat⁹
fuerit q̄ntū ad deū et q̄ntū ad primū et q̄ntū ad
seipm et q̄ntū ad suū officū. Et i figurā h⁹ qua-
druplicis ordinatōis q̄ntoz facies h̄re describit
sc̄z facies hoīs et leonis. bonis et aqle. Qdlibet
em̄ de aialib; hēbat q̄ntoz facies et q̄ntoz pēnas
vt d̄r ezech. j. Et vt hoc meli⁹ videat⁹ imaginem
aliq̄d aial qd habeat caput quadratū: vt lignūz
quadratū. et in q̄lib; superficie imaginemur vna
faciē. a pte anteriori faciē hoīs. a dextris faciē leo-
nis. a sinistris faciē vituli. a pte posteriori faciē
aquile. Quia hō facies aqle sup alias eminebat
p̄pter colli. p̄ductōz qd in ea longū ē. ideo d̄r q
erat desup. Qdlibet ei hoꝝ q̄ntoz pēnas habe-
bat. q; cū qdlibet animal quasi q̄dratū imaginem
et in quadrato sint q̄ntoz anguli: in quolibet an-
gulo erat vna pēna. Per ista q̄ntoz animalia fm
sc̄os q̄ntoz enāgeliste figurātur. quoz q̄lib; ha-
buit q̄ntoz facies. scribēdo. sc̄z de hūanitate. pas-
sione. resurrectōne et d̄mitate. singule tñ sigulis
p quādas appropriatōz attribuūt. Sc̄z hiero.
math. i hoīe figurat. q; p̄cipaliter circa xp̄i hu-
manitate imorat. Lucas in vitulo agens de xp̄i
sacerdotio Marcus in leone euidenti⁹ scribens
de resurrectōe. Catuli em̄ leonū (vt dicūt) vsz in
diē terciū q̄i mortui iacēt: s̄ rugitu leoīs i die ter-
cio excitant. Iterū q; incepit a rugitu p̄dicatō-
nis. Johānes in aquila ceteris altius volās: sc̄i-

bens de xpi dimitate. Epc etiā de quo scribūt oīa ista q̄tuor: fuit. scz hō natus de virgīe. vitul⁹ i pas- sione. leo in resurrectōe. aquila in ascēsiōe. Per has igit̄ q̄tuor: facies in q̄b⁹ designat⁹ ē lucas. sic qlibet alius euāgelista. ostēditur qualiter illis q̄- tuor: modis fuerit ordiat⁹. Nam p̄ facies homis oñditur q̄ recte fuerit ordiat⁹ q̄stum ad p̄ximū quē d̄z rōe instrue. mansuetudie at̄ hē 7 liberall- tate fonē. Homo em̄ ē aīal rōnale māsuētū et li- berale. Per faciē aq̄le oñdit⁹ q̄ recte fuerit ordi- nat⁹ q̄stū ad deū. q̄ i eo oculus itellect⁹ p̄tuetur deū p̄ p̄templatōz. rostrū affect⁹ ad xpm̄ eracui- tur p̄ meditatōz effect⁹. senect⁹ abycit⁹ p̄ nouam cōuersatōz. Aq̄la em̄ acuti lu mis ē vt rotā solis irreuerberatis oculis aspiciat. et in altū mirabili- ter eleuata: pisciculos i medio m̄ris videat. Ro- strū etiā nimis aduncatū h̄z. ita vt impediāt i ci- bo capiēdo. et tūc petre allidit 7 sic vsui cibandi abile efficit. Exusta insup a calore solis et i fōtez magnō impetu se p̄nciēs. senectutē abycit. calo- re solis oculoꝝ caliginē cōsumente et p̄nas alle- uiāt. Per faciē leonis ostēdit⁹ q̄ recte fuerit or- dinat⁹ q̄stum ad se. q̄ habuit generositatē p̄ mo- ram p̄uersatōz honestā. sagacitatē p̄ insidiarum hostiū vitatōz. et passibilitatē p̄ afflictōz p̄passi- onē. Leo ē em̄ aīal generosū. q̄ rex aīalū. Est sa- gar. q̄ vestigia cauda telet cū fugit ne inueniat. 7 est passibile. q̄ quartanā patit. Per faciē vituli sine bonis oñdit⁹ q̄ recte fuerit ordiat⁹ q̄stum ad suū officii. q̄ fuit scribere euāgelii. Ibi ei moro- se p̄cessit. q̄ i cepit a natiuitate p̄curatoris. et nati- uitate et infātia xpi 7 sic paulatī. p̄cessit vsq̄ ad vltimā p̄sumatōz. Discrete i cepit. q̄ post alios duos euāgelistas vt q̄d illi omīssēt iste supplēt. et q̄d sufficiēt duxisset iste omittēt. Circa tēplū 7 sacrificiū imozat⁹ fuit. q̄d p̄z i p̄ncipio et i me- dio et in fine. Hos em̄ ē aīal morosum. i vngulis scillū. p̄ q̄d itelligi discretio imolatiū. Uerū q̄- liter b̄s lucas i p̄dictis q̄tuor: mōis ordiat⁹ fuēt meli⁹ oñdit⁹ si vite ei⁹ series meli⁹ idaget. P̄d̄o igit̄ ordiat⁹ fuit q̄stū ad deū. Tripliciter at̄ ordi- nat⁹ hō q̄stū ad deū fm̄ b̄m̄ bern̄. scz affectōne. cogitatōne et intentōe. Affectō debet eē sancta. cogitatio mūda et intētio recta. Affectōz igit̄ san- ctā h̄uit. q̄ sc̄ospū plen⁹ fuit. Hiero. i. p̄logo i lūcā. Obijt inq̄t i bithania plen⁹ sp̄s sc̄o. Secūdo h̄uit cogitatōz mūdā. q̄ fuit x̄go corpe et mēte in quo notat mūdicia cogitatōis ip̄i. Tercō ha- buit itētōz rectā. q̄ i oib⁹ q̄ faciebat honore d̄ni q̄rebat. De his duob⁹ vitum̄is d̄i i p̄logo s̄r act⁹ ap̄loꝝ. sine crimie i x̄gitate p̄manes. h̄ q̄stus ad mūdiciā cogitatōis: d̄no maluit fuire. i. ad hono- rem d̄ni h̄ q̄stum ad rectitudinē intentōis.

Secūdo fuit ordiat⁹ q̄stum ad p̄ximū. Ad

p̄ximū aut̄ ordiamur cū ei impēdim⁹ q̄d debem⁹. Tria autē fm̄ richardū de sc̄to victore sunt que p̄ximo debem⁹. scz n̄m posse n̄m nosce. nostrū velle: vt quartū addat n̄m agē. Nostrū posse i subsidijs. n̄m nosce in p̄silijs. n̄m velle i deside- rijs. n̄z agē i obsequijs. Q̄tū ad hec q̄tuor: ordi- nat⁹ fuit b̄s lucas. Dedit em̄ p̄rio. p̄ximo posse suū i subsidijs. q̄d p̄z ex h̄ q̄ paulo in oib⁹ tribu- latōib⁹ semp̄ adhesit. et ab eo nunq̄ discedens. eidē i p̄dicatōis subsidiū fuit. ij. thi. iij. lucas est mecū solus. In hoc q̄d dicit mecū. tanq̄. s. adiu- tor: et defensor. notat qualit̄ sibi subsidia p̄stitit. In h̄ q̄d d̄i sol⁹. notat q̄ p̄stater ei adhesit. Ite- rū. ij. cor. viij. dicit de luca. Nō solū aut̄ sed ordia- tus ē ab ecclesijs soci⁹ p̄grinatōis n̄re zc. Secūdo suū nosce i p̄silijs. tūc em̄ suū nosce p̄rio tribuit cū doctrinā aplicā et euāgelicā quā ip̄e nouerat ad vtilitatē p̄rioꝝ cōscripsit. De hoc ip̄e sibi te- stat⁹ i. p̄logo suo. di. Usūm ē et mihi assecuto a p̄ncipio diligētē ex ordie tibi scribere optie the- ophile: vt agnoscas eoz x̄boꝝ de q̄b⁹ es erudi- t⁹ veritatē. Qualit̄ etiā p̄buit suū nosce i p̄silijs p̄z ex illo x̄bo q̄d dicit hiero. i. p̄logo. q̄ ei⁹ verba- tie lāguētis sūt medicīa. Tercio ei⁹ velle i deside- rijs. q̄d p̄z ex h̄ q̄ eis salutes etnā desiderauerit. col. iij. Salutat vos lucas medic⁹. salutat. i. salu- tē eternā exoptat. Quarto ei⁹ agē in obsequijs. q̄d p̄z ex h̄ q̄ d̄m̄ quē aliquē p̄grinū extiabat hospitio i cepit. et ei oē obsequiū caritatis exhi- buit. Fuit em̄ soci⁹ cleophe d̄m̄ ibat i emaus: sic aliq̄ dixerūt. pui i fert gg. i. mora. h̄ amb. dicat aliū fuisse c⁹ et nomē poit. Tercio fuit b̄n̄ or- dinat⁹ q̄stū ad seip̄z. Tria at̄ sūt fm̄ bern̄. q̄ or- dināt hoiez ad seip̄z. 7 sc̄z faciūt. s. vict⁹ sobri⁹. act⁹ iust⁹. sen⁹ p̄i⁹. 7 q̄dlibz hoꝝ fm̄ ip̄z bern̄. in- tria diuidit. Vict⁹ inq̄t sobri⁹ erit. si p̄tinēt. si socialit̄. si h̄uilit̄ vixerim⁹. Act⁹ iust⁹ erit si fuerit rect⁹. discret⁹. fructuos⁹. Rect⁹ p̄ bonā itētōz. di- scret⁹ p̄ bonā itētōz 7 p̄m̄suratōz. fructuos⁹ p̄ edi- ficatōz. Sen⁹ p̄i⁹ erit si fides n̄ra sentit deū sūme potētē. sūme sapiētē. sūme bonū vt p̄ ei⁹ potētā n̄raz credā⁹ inuari infirmitatē. p̄ eius sapiam no- straz credā⁹ corrigi i grānā. p̄ ei⁹ boītatē n̄raz cre- dā⁹ dilui iniquitatē. hec bern̄. In his oib⁹ b̄s lu- cas fuit optie ordiat⁹. P̄d̄o ei h̄uit victū sobriū et h̄ tripliciter. q̄ vixit p̄tinēt. P̄ā vt testat hiero. de eo i. p̄logo sup lucā. ip̄e nec vxorē vnq̄z h̄uit nec filios. Secūdo socialit̄. hoc notat i h̄ q̄d d̄i de ip̄o 7 d̄ cleopha. lu. vi. Duo ex discipul⁹ ibāt ip̄a die zc. Socialitas em̄ notat in hoc q̄ dicit duo. et ex hoc q̄ dicit discipuli. q̄si disciplinati. id est. bene mougerati. Tercio humiliter. cui⁹ hu- militas insinuat in hoc. q̄ nomē soci⁹ sui scz cleo- phe exp̄ssit. 7 suū tacuit. P̄ā fm̄ opinionēz quo-

runda. Lucas ex huilitate nome suu siluit. Se-
 cundo habuit actu iustu. q. quidem actus fuit rectus
 p. intentioem. hoc notat in orone cum dicit. cru-
 cis mortificatioem ingit in suo corpe p. tui nois
 amore portauit. Discretus p. moderatioem. vñ in
 forma bonis mostrat. e. q. vngula findit p. quod
 xpus discretiois exprimit. Fructuosus p. edifica-
 tioem. adeo q. p. fuit. primis fructuosus q. ab ois
 bus carissim. habebat. An. col. iij. vocatus ab
 aplo carissim. Salutat vos lucas inqt. medicus
 carissimus. Tercio habuit sensu pi. q. credidit
 et in suo euangelio. p. fessus e. deus e. summe poten-
 tem. summe sapientem. summe bonum. De duobus
 primis dicit in quarto capitulo. Stupebat i. do-
 ctrina ei. q. in p. tate erat sermo ipi. De tercio
 p. xvij. capitulo. Nemo bonus nisi solus deus.
 Quarto et vltio fuit optie ordiat. q. sum ad
 suu officiu. q. fuit scribere euangeliu. In hoc at
 p. qualiter ibi fuerit ordiat. q. ipm suu euangeli-
 um fulcis multa veritate. replet multa vtilitate.
 decorat multa venustate. et autentizat multoz
 auctoritate. Prio namq. fulcis multa vti-
 tate. Est aut triplex veritas. scz vite. iusticie et do-
 ctrine. Veritas vite e. adequatio man. ad ligua
 Veritas iusticie e. adequatio suie ad cam. Veri-
 tas doctrine adequatio rei ad intellectum. Hac tri-
 plici vitate ip. euangeliu fulcis. q. i ipso euangelio
 hec triplex veritas edocet. Ondit em lucas 7 xps
 hac triplicem vritatem i se huisse. 7 alios docuisse.
 Ondit aut xpm hac vritatem huisse p. testimonium
 aduersarioz. sic p. lu. xx. Mg. scim. q. recte di-
 cis 7 doces. ecce veritas doctrine. 7 n. accipis psona
 ecce veritas vite. bona em vita di. via dei. Secdo
 ondit i ipso suo euangelio. xps hac triplicem vritatem
 docuisse. Prio ei ibide docet veritas vite q. p. silit
 i obfuatione madataz dei. An. di. lu. x. c. Diliges
 dnm deum tuu. B. fac et viues. It. xvij. interroga-
 uit eu. q. da. Quid faciedo vitas etna possidebo.
 Et seqt. Mandata nosti. No occides. Secdo
 veritas doctrine. An. q. busda hac vritatem doctrine
 pueretib. dicebat. xj. c. Te vobis phariseis q.
 decimatis. i. decimada p. dicatis. menta et rura et
 ome olus. et p. teritis iudiciu 7 caritate dei. It. xvij.
 ibide. Te vobis legis p. itis. q. tulistis clauem scie. Tercio
 veritas iusticie ostendit. xx. c. Reddite q. q.
 sunt cesaris cesari. 7 q. dei sut deo. It. xix. c. Ce-
 ritate inimicos meos illos q. noluerut me regre
 sup. se. adducite buc 7 inficite an. me. It. xij. vbi
 agit de iudicio. vbi reprobus dicitur e. Discedite
 a me oes oparij iniquitatis. Secdo ei. euangeliu
 replet multa vtilitate. An. 7 ille q. scripsit medi-
 cus fuit. ad designadu q. nobis medicina vtilissi-
 sima p. pinavit. Est aut triplex medicina. curatiua

p. seruatiua et melioratiua. Hac triplicem medici-
 nam nobis lucas i suo euangelio celestis medicum
 ondit p. pinasse. Medicina aut curatiua e. que cu-
 rat a morbo. et hec e. p. nia q. omnes morbos spua-
 les curat. Hac medicina dicit medicu celestis no-
 bis exhibuisse. cu. ait. iij. c. sanare cotritos corde.
 p. dicare captiuis remissione. It. v. c. No. vei
 vocare iustos. Medicina melioratiua e. q. sani-
 tate auget. et hec e. obfuatione p. filioz. p. filia ei ho-
 miem meliore et p. fectorem faciunt. hac medicina
 ondit medicu p. pinasse. xij. c. cu. ait. Dia. quecuq.
 habes vende et da paupib. It. vj. c. ab eo q.
 aufert tibi vestimetu. Medicina aut p. seruati-
 ua e. que p. seruat a casu. et hec e. vitatio occasio-
 nu peccadi et malaru societatu. Hac medicina
 ondit medicu edidisse cu. ait. xij. c. Attedite a fer-
 meto phariseoz qd. e. ypocrisis. vbi edocet ma-
 loz p. sortia euitare. Vel p. dici q. ipm euangeli-
 um multa vtilitate replet. qm. in ipso xpus ois sa-
 pientie cotinet. De hoc sic dic. amb. Lucas ois
 sapientie x. tutes. euangeli sui p. plectit historia. do-
 cuit em naturalia cu. de sp. scto d. nicam icarnati-
 one extitisse rehaui. vñ et dauid naturalis doces
 sapientia ait. Mitte spm tuu et creabur. et reno-
 uabis facie terre. It. cu. docuit tenebras i passio-
 ne xpi factas terra tremuisse. sole radios attraxit
 se. Docuit moralia. cu. in ipis b. itudinib. mores
 docuit. Docuit ronalia. cu. ait. Qui fidelis e. i mi-
 nimo et in magno fidelis e. Sine hac triplici sa-
 pientia ipa fides ipm misteriu trinitatis ee. no. p. e.
 hoc e. naturali. ronali et morali. Hec ambrosi.
 Tercio eius euangeliu decorat multa venusta-
 te. eius em stilus et modus loquendi valde venu-
 stus et decorus e. Ad hoc aut q. aliqs in dictis
 suis venustate et decoro teneat. tria sunt necessa-
 ria q. tradit aug. s. vt placeat. vt pateat. 7 vt mo-
 ueat. vt placeat debet loqui ornate. vt pateat de-
 bet loqui aperte. vt moueat debet loqui cum ser-
 uore. Hunc triplicem modum habuit lucas in
 scribendo 7 in p. dicado. De duobus primis. ij. cor.
 vij. Misimus aut cu. illo fratre. glo. barnabam
 vel lucam. Cuius laus est in euangelio p. omes ec-
 clesias. In hoc qd. dicit. cui. laus est. notatur
 q. locutus est ornate. In hoc q. dicit. p. oes eccias
 notat q. locutus e. apte. Q. aut cu. seruire locutus
 sit p. ex hoc q. cor. ardens habuit di. Nonne cor
 nrm. ardens erat in nobis. It.
 Quarto eius euangelium autentizat multoz
 auctoritate. Multozum quippe auctoritate aut-
 tificatum fuit. qm. a patre fuit p. ordinatum. Hie-
 remie. xxxj. Ecce dies venient dicit dominus et
 feriam domui israhel et domui iuda sedus nouu
 no. fm. pactu quod pepigi cu. patribus eoz. It.
 Sed hoc erit pactu qd. feriam en. domo israhel

post dies illos dicit dñs dabo legē meā in visceribus corꝝ zc. ad lram loqꝛ de doctrina euāgelista.

Secūdo a filio corroboratū. vñ dicit in eodē euāgelio. xij. c. Celū z terra trāsibūt vba at̄ mea nō trāsibūt. Tercio a spūscō inspiratū. vñ dicit hiero. i. plogo sup lu. Sācto instigāte spū. in achaiē p̄tibꝝ s̄ scripsit euāgelii. Q̄rto ab angelis p̄figuratū. Fuit em̄ p̄figuratū ab illo anglo de q̄ dicit apoc. xiiij. Audi angelū dei volātē p̄ medii celi habentē euāgelii eternū. Istud at̄ euāgelii dicit eternū. q̄ ab eterno efficiēter. i. a xp̄o q̄ est etern⁹ deus. de eternis materialiter. ad eterna finaliter. in eternū p̄petualiter.

Quinto a p̄p̄bis p̄nūciatū. Quā ezechiel p̄p̄ba istud euāgelii p̄nūciatū cū vnū de aialibꝝ faciez vituli h̄re dixit. p̄ qd̄ euāgelii luce signatū ē vt sup̄ dictū ē. Itēz qñ dixit ezechiel ca. ij. se vidisse libꝛū q̄ erat scriptus intus et foris. et in quo erāt scripta lamētum. carnē et ve. Per hūc em̄ libꝛū itelligit̄ euāgelii luce: qd̄ ē sc̄ptū int⁹ p̄ p̄fidi misterij occultatōem: et foris p̄ h̄storie apertōz. in quo etiā cōtinet̄ lamentū passiōis. carnē resurrectōis. z ve eterne damnatōis. Sic patet. xj. c. vbi multa ve ponūt. Sexto a beata virgie refuatum. virgo em̄ b̄a om̄ia in corde suo p̄seruabat et diligēter p̄seruabat. vt dicit luce. ij. vt bec postmodū scriptoribꝝ refereret. vt dicit glosa ibidē. om̄ia que de dño vel a dño facta vel dicta cognouit. i. memoria recolebat. vt cū t̄p̄s p̄dicāde vel scribēde incarnatōis aduenit sufficiēter vniuersa put eēt gesta posset explicare querentibꝝ. Vñ etiā bern. assignās rōem quare angel⁹ b̄e h̄gari nūciatū p̄ceptū elizabēth: ait. Ideo p̄ceptū elizabēth nūciat̄ marie: vt dū nūc saluatoris nūc p̄cursoꝝ edocet̄ aduētus. rem̄ t̄p̄s et ordinē tenens ip̄a postmodū melius scriptoribꝝ ac p̄dicatoribꝝ euāgelij referet̄ veritatē q̄ plene de om̄ibꝝ a p̄cipio celitus fuit instructa misterijs. Credit igit̄ qd̄ euāgeliste eā de multis inquirebāt. et ip̄a eos certificabat. et sp̄aliter credit̄ de b̄o luca qd̄ ad eaz tanq̄ ad arcā testamēti cucurrit. et ab ea de multis certificat⁹ fuit. p̄cipue de his q̄ sibi soli cōstabāt. sic de angelica ānūciatōe. et xp̄i natiuitate et h̄mōi. de q̄bꝝ sol⁹ lucas scribit. Septio ab aplis intimatū. Cū em̄ lucas nō fuerit cū xp̄o in om̄ibꝝ actibꝝ et miraculis xp̄i. id̄ suū euāgelii scripsit. fm̄ qd̄ apli q̄ p̄ntes fuerāt sibi itimauerūt et retulerūt. sic ip̄e in plogo suo insinuat. di. Sic tradiderūt nobis q̄ ab initio ip̄i viderūt. et ministri fuerūt sermōis zc. Cum em̄ duplꝛ cōsuevit fieri testioniū. scz de visis. et de auditis. idō dñs vt ait aug. duos testes voluit h̄re d̄ visis scz matheum z ioh̄em. et duos de auditis. scz marcū z lucā. Et qm̄ testioniū qd̄ est de visis firmius z certius

est q̄ illud qd̄ ē de auditis. ideo vt dicit aug. duo euāgelia que sunt de visis ponūt̄ extrema et alia duo que sunt de auditis ponuntur media vt bec media tāq̄ infirmiora ab illis extremis q̄ sunt certiora. hincinde fulciāt et roborent.

Octauo a paulo mirabiliter approbatū. Quā eius euāgelium mirabiliter approbat. qñ ad p̄firmatōem dictorꝝ suorꝝ luce euāgelii adducebat. Vñ dicit hiero. in li. de viris illustribꝝ. Quidam suspiciātur quotiescūq̄ paulus in eplis suis dicit fm̄ euāgelium meum de luce significare volumine. Eius et̄ euāgelii mirabiliter approbavit. cū de eo scribit. ij. cor. viij. cuius laus est in euāgelio p̄ omnes ecclesias.

Legitur in his antiochena qd̄ duz xp̄iani qui erāt in antiochia multis flagicijs se dedissent. obfessi a multitudie turcorꝝ. fame ac miseria multiplici affligebant. Sed cū plene ad dñm p̄ penitētiā fuissent cōuersi. apparuit cuidā in ecclesia sancte marie de tripoli vigilāti. vir quidā lucid⁹ candidis vestimētis indut⁹. et cū querēt q̄nam eēt: dixit se eē lucā qui de antiochia venerat: vbi dñs militiā celi. et ap̄los. et martires cōuocauerat: vt p̄ suis p̄gnis pugnaret. xp̄iani igit̄ animati oēm turcorꝝ exercitum cōfregērūt.

Risantus filius

pollini viri illustrissimi. dum fides xp̄i edoctus esset. z a p̄re ad ydola reuocari nō posset. iussit eum p̄ in cōclauis recludi. et qñq̄ puellas eidē et eaz seducat̄ blādicis sociari. Qui cum orass̄ deum. ne a fera pessima carnali scz cōcupiscētia suparet̄ cōtinuo predicte puelle somno oppressē. nec potuz nec cibū sumere poterāt: s̄ educate exten⁹ p̄tinuo bec sumebāt. Tūc daria x̄go prudētissima de veste dicata rogat̄: vt ad crisantū introeat et cū dijs et p̄ri restituat. Qua ingressa et a crisanto de pompa vestii reprehēsa. r̄ndit se nō p̄p̄e pompam sed vt dijs et patri eum lucrificaret sic indutam Cum crisantus iterum eam reprehenderet. cur pro dijs illos coleret. quos autores ip̄orꝝ flagitiosos semp viros et impudicas femias affirmarent. Respondit daria p̄hos per noīa hoīm elementa sanxisse. Cui crisantus. Si vnus terrā vt deam veneret. et alter vt rusticus aret pl⁹ rustico q̄ venerātū exhibere. p̄batur et de mari et alijs similiter. Tūc crisantus et daria ab eo p̄uersa. sanctispūs copula vniti. et carnale matrimonium simulātes ad christum plurimos p̄uertebāt. Nam et claudiū tribunū q̄ p̄ri ei⁹ tortor̄ fūerat cū vxore eius et filijs. z pluribꝝ alijs militibꝝ ad fidem p̄uēterūt. Crisantus igit̄ iussit nūerianū i se-

tidissimū carcerē recludit: sed fetor in odorē sua-
uissimū pmutatur. Daria at lupanari tradit. sed
leo ab amphiteatro fugiens. ostianus lupanaris
efficit. Nitrit igit quidaz vt virginē corrupat: s̄
a leone capit. et q̄si inuēs a sc̄ta. qd̄ de captiuo fi-
eri inbeat: sc̄scitat. que p̄cepit ne eū lederet. s̄ ad
se venire pmittēt. q̄ mox cōuersus p̄ urbē cucur-
rit et daria teā eē clamare cepit. Mittitur igitur
venatores vt leonē capiāt. s̄ omēs a leone capū-
tur et an̄ pedes virgīs ponūtur. et ab ea p̄uertūt
Tūc p̄fect⁹ copiosum ignem iussit i introitu celle
mitti. vt leo cū daria cōburat. qd̄ leo cōsiderās ti-
muit. et rugiēs a virgine licētiā accepit. vt nulluz
ledēs q̄ vellet abiret. Cū ḡ crisanto p̄fect⁹ et da-
rie diuersa penaz supplicia irrogaret ⁊ nequaquē
ledi valerēt. tādē inuolati p̄iuges in foueā depo-
nūt. et terra et lapidibz obruti xp̄o martires cōse-
crant. Hoꝝ solēnitas hic cerebri⁹ recolit̄.

Decim miliuꝝ

ḡginū passio hoc ordie celebrata
fuit. In britania nāq̄ rex xp̄ianissi-
mus quidā fuit noīe noth⁹ vt mau-

rus. qui quādaꝝ filiā noīe v̄sulā generauit. Hec
mirabili moꝝ honestate sapia et pulcritudie pol-
lebat. ita q̄ eius fama vbiq̄ volabat. Rex auteꝝ
anglie cū nimis p̄potens eēt. et multas natōnes
suo impio subiugaret. audita huius virgīs fama.
beatū p̄ om̄ia se fatebat. si p̄dicta virgo suo vni-
genito copularet. Iuuenis etiā ad hoc plurimū
estuabat. Mittūt igit solēnes nūcios ad p̄ez vir-
ginis magnis p̄missionibz et blandicijs. magnas
adijcentes minas. si ad dñm suū vacui reuertā-
tur. Rex aut cepit plurimū anxari. tum qz xp̄i fi-
de insignita. cultoz ydoloꝝ tradē indignū ducēt
tum qz ip̄am nullaten⁹ p̄sentire cognoscēt. tū qz
regis ferocitatē plurimū formidaret. Ip̄a aut di-
uinit⁹ inspirata. p̄ri suafit. vt p̄dicto regi assensuz
p̄beret. ea tñ p̄ditōe p̄posita. vt ip̄e rex cū p̄re de-
cē ḡgines electissimas sibi ad solaciū tradēt. et tā
sibi q̄ alijs mille virgēs assigret. et cōpatis t̄re-
mibz inducias t̄renū sibi daret. ad dedicatōs sue
virgītatis et ip̄e inuenis baptizat⁹ i his t̄ribz an-
nis i fide instrueret. Sapienti siq̄dem vsa cōsilio.
vt aut difficultate p̄posite p̄ditōis animū ei⁹ ab
hoc auertēt. aut hac opportunitate p̄dictas ḡgines
secū dedicaret. At inuenis libēter hac p̄ditōe acce-
pta apud p̄rem insūt et p̄tinns baptizat⁹ acce-
lerari cūcta que beata ḡgo p̄ceperat impauit.
Pater aut puelle ordiauit q̄ filia sua quā valde
diligebat. viros quoz solatio tā ip̄a q̄ eius exer-
citus indigebat in comitatu suo habēt. Andiqz
igit ḡgines p̄fluūt vndiqz viri ad tāgrande spe-
ctaculū currūt. Nā multi ep̄i ad eas p̄fluxerūt vt

secū p̄gerēt. int̄ b̄nos fuit p̄atulus basiliehs ep̄s.
qui eas vsqz romā p̄duxit. et inde reuersus cū eis
martinū suscepit. Sancta q̄s gerasina regia sici-
lie q̄ virū suū regē crudelissimū q̄ de lapo fecerat
agnū. foroꝝ matris ep̄i ⁊ dane m̄ris. s. v̄sule cū
eidē p̄. s. v̄sule secretū p̄ l̄ras itiaffet cōtinuo (in-
spirāte dō) cū q̄tuoz filiabz suis. Babilla. iuliana
victoria et aurea. et puulo suo adnāo. q̄ amoē so-
roz suaz vltro se p̄grinatōni ingessit. relicto re-
gno in manu vni⁹ filij sui vsqz in britaniā nauiga-
uit. Cuius cōsilio ḡgines de diuersis regnis col-
ligebant. et eaz sp̄ ductrix existēs. cū eis tandem
martinū passa ē. Juxta cōdictū igit virgibz t̄re-
mibz ⁊ sumptibz p̄patis. p̄militōibz suis regina
secreta reuelat. ⁊ in nouā militiā oēs cōiurāt. Nā
modo belli p̄luēcia inchoāt. currūt mō discurrūt.
Isterdū bella pleriqz fugā simulāt. om̄iqz geneꝝ
ludoꝝ exercitate. nihil qd̄ aīo occur rebat relique-
bant intactū aliqñ meridie aliqñ vix vespe redi-
bant. Cōstuebāt p̄ceres ⁊ p̄mates ad tamgrāde
spectaculū. et oēs admiratōe et gaudio replebāt
Tandē cū v̄sula oēs ad fidē ḡgines p̄uertisset.
sub vni⁹ diei spacio flāte. p̄spero v̄eto. ad portū
gallie q̄ tyella dicit. ⁊ inde coloniā deuenerūt. vbi
v̄sule angel⁹ dñi apparuit. et p̄dixit eas illuc inte-
gro nūero reuersuras. et coronas ibidem martiri
p̄cepturas. Inde igit ad āgeli admonitōs romā
tendētes ad v̄bē basilēā applicuerūt. et ibidē reli-
ctis nauibz romā pedestres v̄enerūt. Ad q̄z aduē-
tū papa ciniacus valde gauisus. cū ip̄e de britaniā
orūndus eēt. et multas ibidē int̄ eas p̄sanguineas
h̄ret. cū om̄i clero ip̄as summo cum honore susce-
pit. In ip̄a aut nocte pape dinitus reuelatur. cū
cum ip̄is virginibus palmam martiri p̄ceptu-
rum. Quod apud se celans multas ex ip̄is que
adhuc baptizate non fuerāt baptizauit. Verum
cum opportunū t̄pus videret. et anno vno et vi-
decim ebdomadibz post beatum petruz eccliam
decimus nonus rexisset in cōuentu oim̄ p̄positum
suum indicauit. et coram om̄ibus et p̄dignitati et
officio resignauit. Sed cum omēs reclamaret et
maxime cardinales qui eum delirare putabāt eo
q̄ relicta pontificatus gloria post qualdā mulier-
culas fatuas ire vellet. Ille nullaten⁹ acquiescēs
quendam virum sanctum qui ametus dictus est
loco sui in pōtificē ordiauit. Et qz sedē aplicam
inuito clero reliqz. nomē ei⁹ de cathalogo ponti-
ficum idem clerus abrasit. omnēqz grām quā sa-
cer ille virginū chorus in curia romana habuēat
a tempe illo amisit. Duo aut iniqui p̄icipes ro-
mane militie. scz maximus et africanus videntes
magnā virginū multitudinem. et q̄ multi multeqz
ad eas cōfluēt. timuerūt ne p̄ eas nimis cresce-
ret religio xp̄iana. quaquopter iter eorum dili-

genti explorantes nuncios miserunt ad iulium pignatium suum principem gentis huiusmodi: ut educto contra eas exercitu ipsas cum christiane essent: cum venisset colonia trucidaret. **B**ea igitur cynthia cum illa nobili virginum multitudie de urbe egressus est. secutus est autem ipsam vicentius presbiter cardinalis. et iacobus qui de britania patria sua in antiochia profectus: archiepiscopus dignitate. vii. annis ibidem tenuit. qui cum papa tempore visitassent. et iam vixit egressus de virginum aduentu audisset: perit rediit et itineris ac passionis se eis socium fecit. **M**auritius quoque lenitatis. urbis episcopus. annulus habebat et iuliane. nec non et solarius lucensis episcopus. et sulphici rauenensis episcopus qui tunc romam aduenerat predictis virginibus adhaesit. **E**t hericus quoque sponsus beate vrsule manens in quiritia. per visum angelicam a domino admonet: ut menses suam hortaretur fieri christianam. **P**ater eius primo anno christianus factus fuerat mortuus est. et filius eius ethereus eodem in regno successit. **C**um autem sacre virginis cum predictis episcopis a roma rediret. **E**thereus a domino admonet ut patris surgens spose sue occurrat: ut cum ea in colonia martyrii palmam accipiat. **Q**ui dominis monitis acquiescens menses suam baptizari fecit. et cum ipsa et sorore sua pulchra florentia iam christiana. nec non et clemens episcopus ipsas virginibus obuias: se ad martyrium sociavit eisdem. **M**arcus quoque episcopus graeciae et neptis suae constantia filia do: orthei regis constantinopolitana: qui nubens cuidam adolefcenti filio cuiusdam regis: si ante nuptias morte preueniret virginitate suam domino vouit: per visum admoniti romam venerunt: et predictis virginibus ad martyrium se iunxerunt. **Q**ues igitur virginis cum predictis episcopis coloniam redierunt. et ipsas iam ab huius obsessis inuenerunt. **Q**uas barbari videtes super eas cum clamore nimio irruerunt et quasi lupi feniutes in oves: totam illam multitudinem occiderunt. **C**um autem ad beatas vrsulam ceteris iugulatis venissent videns princeps eius miram pulchritudinem obstupuit. et solas eas super necem virginum. promisit quod eas sibi coniungere copularum. **S**ed cum illa penitus respiciisset. ille propterea se videns directa sagitta eam transfudit. et sic martyrium consummavit. **Q**uedam autem virgo nomine cordula timore penita. nam nocte illa se abscodit. si in crastinum sponte morti se offeres: martyrii coronam suscepit. **S**ed cum ei non fieret memoria eo quod cum alijs passa non esset: ipsa per longum tempus cuidam recluse apparuit. precipiens ut sequenti die a festo virginum eius quoque solentitas recolat. **P**asse sunt autem anno domini. cccxxvii.

Ratio autem temporis ut quibusdam placet non sustinet. quod hec tali tempore sint tempore pacta. **S**icilia enim tunc non erat regnum nec constantinopolis. cum hic fuisse dicat cum virginibus has reginas. **V**erius creditur quod diu post constantinum imperatorem cum huiusmodi gothi seuebant: tale sit martyrium celebratum tempore sancti Marciani imperatoris ut in quadam cronica legitur. qui regnavit anno domini. cccclij.

Abbas quidem ab abbatisa colonic corpus vni-

us virginum impetrauit. promittens quod ipsam in capsula argentea in sua ecclesia collocaret. **S**ed cum per annum integrum super altari eam in capsula lignea tenuisset: quadam nocte dum abbas ipsius monasterii cum suo conuentu matutinas cantaret. virgo illa corporaliter desuper altari descendit. et ante altare reuerenter se inclinans per medium chororum videtibus monachis et studentibus inde recessit. **A**bbas igitur ad capsulam currens. vacuam ipsam inueniens coloniam perperavit. et abbatisse rei ordinem intumuit pergentesque ad locum unde illud corpus supererat: illud ibidem inuenerunt. **C**um abbas veniam petens illud vel aliud peteret certissime promittens capsulam preciosam citius se facturum nullatenus impetrauit.

Religiosus quidam cum has virginis in deuotione multa haberet. quadam die dum grauer in firmare tur. vidit quandam virginem pulcherrimam sibi apparet. et si se cognoscere inquerentem. **Q**ui cum ad eius visum miraretur. et se nequaquam ipsam cognoscere fateretur illa ait ego sum vna virginum erga quas tantum habes deuotionis affectum. **E**t ut inde mercedem accipias: si amore et honore nostri undecies milies dominicam orationem dixeris in hora mortis in protectionem et solatium nos habebis. **Q**ua disparet ille quicquid potuit hec impleuit. **S**tatimque vocato abbate inuigilare se fecit. qui cum vngere subit exclaimavit ut fugeret. et venientibus sacris virginibus locum daret. **Q**ue cum abbas: quod hoc esset interrogaret. et ille promissionem virginis sibi per ordinem enarrasset. recedentibus cunctis et paulopost redeuntibus ipsum migrasse ad dominum inuenerunt.

Simon interpretatur

obediens vel ponens tristitia. **H**ic huius duplex cognomen. dictus est enim symon zelotes et symon cananeus a cana vico galilee ubi dominus aqua in vinum mutauit. et idem est zelotes quod cananeus. cana enim zelus interpretatur. **H**abuit igitur obedientiam preceptorum per executionem tristitiam afflictorum per passionem. zelum animarum per constantem feruorem.

Judas interpretatur perfidens vel glosus. **V**el iudas quasi iubili dicitur. **I**pe enim huius confessione fidei. gloriatur igni. et iubili interni gaudij. **H**ic multiplex habuit cognomen. dictus est iudas iacobi supple frater. fuit enim frater iacobi minoris. **S**ecundo dicitur est thadeus. quod interpretatur apprehendens principem: vel dicitur thadeus a tharea et deus. tharea dicitur esse vestis regia. **I**pe enim fuit vestis regia dei per ornamentum virtutum: per quam apprehendit principem christum. **V**el thadeus quasi tam deus. id est magnus deus per adoptionem. **T**ercio dicitur est ni historia ecclesiastica lebens quod sonat quasi cor vel corulus. id est

cordis cultor. **Al** lebe⁹ quasi lebes. cor p magna
nimitate. corul⁹ p puritate. lebes p graz plenu-
dine. quia quasi olla 7 vas virtutu gre ee pmeruit
Eoz passionē 7 legēdā hebraice abdias eps ba-
bilonie. ab ipis aplis eps ordinat⁹ scripsit. quam
trophus abdicē discipul⁹ trāstulit in grecū. Affri-
canus in latinum.

Simon canane⁹

et iudas qui 7 thadeus frēs fuerūt
iacobi minoris. 7 filij marie. cleopbe
q alpbeo unpta fuit. Judas ad ab-

agari regē edisse a thoma missus. post ascensioz
dñi. Legit em̄ in ecclastica hystoria q p dicit⁹ rex
abagarus dño nro iesu xpō. in hūc modū eplam
destinavit. Abagarus eucharie fili⁹. Iesu salua-
tori bēo qui apparuit in locis hierosolimoꝝ salu-
te. Auditū ē mibi de te 7 sanitatibz quas facis. q
sine medicamētis aut herbis fiat ista p te. 7 q ver-
bo facis cecos vidē. claudos ambulare. leprolos
mūdari 7 mortuos reuiviscē quibz oibz auditis d
te: statim in aīo meo vnū eē e duobz. aut qz tu sis
deus: 7 descēdens de celo vt h facias. aut qz filius
dei sis q h facias. Proptēa g scribēs rogaueri: vt
dignens fatigan vsqz ad me. 7 egnitudine meam
q diu laborami curare. Nā 7 illd ppen q iudei m̄
murāt aduersum te. volūt insidiam tibi. veni g ad
me. qz ē mibi pua ciuitas s̄ honesta q vtriqz suf-
ficiet. Dñs autē iesus in bec vba sibi rēdit. Bēs
es q credidisti in me. cū ipse no videris me. Scri-
ptū ē em̄ de me. qz hi q me nō vidēt credēt. 7 hi q
me vidēt n̄ credēt. De eo aut qd scripsisti ad me
vt veniā ad te. optet me bec oīa cōplere. ppter q
missus sū. 7 postea recipi me ab eo a q missus sūz.
Cū aut assuptus fuero. aliquēz de discipulis meis
mittā ad te: vt curet te 7 viuificet te. bec in hysto-
ria ecclastica. Vidēs aut abagarus q pntial⁹ cu-
stū vidē nō possz. fm q in qdā antiq hystoria in-
uenit. sic iohānes damascenus in li. iij. testat. pi-
ctore qndā ad iesū misit vt dñi imaginē figuraēt
vt sic ipm saltē p imaginē pspicēt quē in facie vi-
dere nō poterat: s̄ cū ad eū pictor venissz. ppe ni-
mū fulgorē qui ab eius facie. pcedebat. in eius fa-
cie clare neqbat intēdere. nec ipam vt sibi iustum
fuerat figurare potuit. Qd cernēs dñs vestimē-
tū lineū ipius pictoris accipiēs. 7 sue faciei supim
ponēs supius imaginē eīdē imp̄sist ac desiderāti
regi abagaro destinavit

Luiusmōi aut dñs fuerit imāgis i eadē antiq
hystoria legit. sic idē iohānes damascen⁹ testat
Fuit em̄ vt ibidē dī. bene oculatus. bene supcilia-
tus. lōgū vultū habuit. 7 acilius. qd ē signū ma-
tunitatis. Illa aut epla dñi nri iesu xpī tāte vtu-
tis eē dī: vt in illa ciuitate edissa: nullus hereticus

vel paganus viuere valeat. nec tyrannus aliquis
eidem nocē psumit. Nā si aliqñ gens aliqua ar-
mata manu contra illa ciuitatez insurrexit infans
aliquis sup portā stās eplam illā legit. 7 ea die ho-
stes: aut enī fugiūt. aut pacati cū eis pponūt: sic
refertur olim fuisse adimpletuz. S̄ postmodum
ciuitas a saracenis capta fuit 7 pphanata s̄ blato
beneficio. ppter abundantiam peccatoꝝ in orien-
te vndiqz patefactam.

Postqz vō dñs assūpt⁹ vt in hystoria ecclia-
stica legit. misit thomas apl⁹ thadeū q 7 iudas di-
ct⁹ ē ad abagaz regē. h̄z dei pmissioz. Qui cū ad
eū venissz. 7 se discipulz iesu sibi pmissioz dixissz. vi-
dit abagarus in vultu thadei. quēdā mirz 7 dñi
splendorē. Quo viso stupefactus 7 trit⁹ dñm ad-
orauit. di. Vere discipulus es iesu filij di qui mibi
dixerat. mittā aliquēz ad te de discipulis meis q te
curet 7 vitā p̄stet. Cui thadeus. si in dei filiū credi-
deris: oīa tui cordis desideria obtinebis. Cui ab-
agarus. Credo vere 7 iudeos qui euz crucifixerūt
libētius trucidare si mibi possibilitas adesset: 7 ne
quaqz romanoꝝ autoritas impediret. Cū igit ab-
agarus vt in aliquibz libris legit lepro⁹ eēt tha-
deus eplam saluatoris accepit. 7 de ea eius facie
confricauit. 7 statim plenam sanitatem recepit.

Judas aut primo in mesopotamia et p̄tho
p̄dicauit. Symon vō in egypto. deinde in p̄sia
venerūt. 7 ibidem duos magos zaroen 7 arpha-
rat (quos mathe⁹ de ethyopia fugauerat) inue-
nerūt. Tūc baradach dux regis babilonie. cōtra
indos ad p̄liuz p̄fecturus. nullū a dijs suis potu-
it habere r̄sum. P̄ergētes aut ad phanuz p̄rie
ciuitatis ibidez habuerūt r̄sum qd ppter aplos
qui venerūt: dij r̄dere nō possent. Tūc dux eos
inquin fecit. 7 inuentos qui nā essent. vel d qua re
venissent inquisiuit. Qui r̄terūt. si genus quer-
hebrei sumus. si p̄ditionem seruos xpi nos eē fa-
temur. si cām: salutis v̄re cā huc venim⁹. quibus
dux r̄dit. cū felix r̄uersus fuero audiaz vos. Cui
apli. Noto magis p̄gruū ē te cognoscē illū. cur
ope vicere possis vl certe rebelles pacatissimos i-
uenire. Quibz dux. dijs nris potentiores vs vi-
deo. finem belli nobis rogo p̄dicite. Cui apostoli
vt deos tuos mēdaces esse cognoscas. inbem⁹ ill
ad quesita dare r̄sa: vt dū dixerūt que ignorant
p̄benus eos p oīa esse mentiros. Tūc fantastici
grāde bellū dixerūt futurū. 7 mltū pplm hinc inde
plio ruiturū. Tūc apli r̄dere ceperunt. Dicit eis
dux. Ne timor inuasit. 7 vos r̄detis. Cui aposto-
li. Noli timere. qz pax huc nobiscū intrauit 7 cras
hora diei tercia. legati in dorum ad te venient et
tue se potestati cū pace subiiciēt. Tūc p̄ntifices
r̄sū etiā lenauerunt 7 duci dixerunt. Ad hoc illi
securū te reddere volūt: vt dū incantus fueris ab

aduersarijs occuperis. Cui apli. Nō dicit tibi
expecta vñ mēse s̄ vñ die. 7 cras i pace victor
exites. Tē vtrosq; custodin fecit vt ex rei exitu
veraces honoraret. 7 mēdaces p̄ crimie punire
tur. Cū ḡ i crastinā qd apli p̄dixerāt eueniss̄
7 dux incēdē voluisset p̄ntices. p̄hibuit apli
ne fieret: cū ipi n̄ viuētes occidē s̄ mortuos viuifi
care missi eēnt. Tē dux valde mirat̄ qz eos oc
cidi n̄ pmittēt. 7 qz d̄ bois illoz aliq̄ recipe nol
lēt. eos ad regē duxit: di. Ili rex s̄ dii latētes i
effigie hoim. Cūq; sibi oia p̄ntib; p̄dicti magi
narrasset. zelo iudicē magi p̄moti duxerūt eos ma
lignos eē. 7 p̄ regnum s̄bulit cogitare. Dixit eis
dux. Si audet̄ cū eis cōfugite. Cui magi. Si vis
vidē qz nob̄ p̄ntib; loq̄ n̄ poterit. veniat buc viri
eloq̄ntissimi. 7 si corā nob̄ ausi loq̄ fuerint nos p̄
oia ipitos p̄bas. Cū at̄ plimi aduōti adducti
fuisent. p̄tinuo corā magi ita muti facti s̄. qz nec
nūtib; qz loq̄ n̄ poterāt indicaret. Dixitq; ma
gi ad regē. At scias nos teos eē pmittē eos
loq; s̄ abulare n̄ posse. iterūq; r̄ddem̄ eis gressū
s̄ faciem? eos aptis oculis n̄ vidē. Qui cū h̄ oia
fecissent dux aduōtos illos turpit̄ confusos ad
aplos duxit: qz cū aduōti p̄anosos vidisset. eos
i aīo p̄tēpsit. Quib; symō. Sepe eueit vt in
scrinea aurea 7 gemata vilia qzq; habeāt inclu
sa. 7 in vilissimas 7 ligneas captas sint gemarū
monila p̄ciosa p̄posita. q̄cunq; s̄ alie? rei cupit
eē possessor. n̄ magno ope gestatorū: s̄ ipm̄ qd
gestat expectat. pmittite igit̄ ab idoloz cultura
discedē. 7 solū deū invisibile adorare. 7 lignū cru
cis i frōtib; v̄is faciem? 7 magos p̄futare pote
rit. Qd cū fecissent. 7 i frōtib; p̄ligti eēnt. ad re
gē corā magis iterū igressi s̄. 7 cū a magi supari
n possent. imo ipis corā oib; insultarent. irati ma
gi multitudinez sp̄ētū adueire fecerūt. Statimq; ad
iussū r̄gl̄ venientes apli pallia sua d̄ sp̄ētib; imple
uerūt. 7 i magos picerūt: di. In noie dñi n̄ morie
mini: s̄ a sp̄ētib; lacēati doloꝝ v̄ioꝝ mugit̄ da
bit. Cū ḡ sp̄ētes carnes eoz p̄medēt. 7 ipi tā
qz lupi vularēt. Rex 7 ceteri rogabāt aplos vt
eos a sp̄ētib; occidi pmittēt. Quib; apli r̄nde
rūt. Nos missi sum? r̄ducē d̄ morte ad vitā: n̄ a
vita p̄cipitare in mortē. Et facta orōne iusserūt
sp̄ētib; vt oē venenū qd insuderūt reuōrent. et
postmodū ad loca sua rediret. Maiores at̄ cru
ciat̄ magi senserūt cū venena sp̄ētes r̄trahēt qz
cū aī carnes p̄medēt. Quib; apli dixerūt. Tri
bo dieb; dolores sentietis. t̄cia ho die sani erit:
vt v̄ sic a via malicia recedatis. Cū ḡ trib; die
b; sine cibo 7 potu ac somno dolorib; nimis cru
ciati essent. apli veniētes ad eos dixerūt. Nō di
gnat̄ dñs h̄re coacta fuitia. Ideoq; surgite sa
ui 7 abite. habentes liberā facultatē sciēdi qd

vultis. Illi at̄ i malicia p̄durātes. ab eis fugerūt
7 pene p̄ eos totam babiloniam p̄mouerunt.

Post h̄ filia cuiusdā ducis ex fornicatiōe cō
cepit 7 filium parturiens. quendam san ctuz dy
aconum infamavit qz eaz violauerit 7 ex ipō cō
ceperit. Cum autem parentes dyaconem occi
dere vellent. apostoli adueniunt. 7 quando pu
er natus sit requirunt. Qui respōderunt. Ho
die hora prima diei. Dixerūtq; apli. Infantem
huc adducite. 7 dyaconum quez accusatis huc
etiam perducite. Quod cum factum esset: apli
infanti dixerunt. Dic infans in nomine domini
si iste dyaconus hoc presumpsit. Ad hoc infans
Iste inq̄ dyaconus castus 7 sc̄us est. nec vn
qz carnem suā coinquinavit. Cum autem parē
tes instarent vt apostoli quererent qz actor h̄
sceleris fuisset. r̄nderūt apli. Nos innocētes ab
soluē decet. nocētes p̄dere non decet. Tunc
etiam t̄pis p̄tigit vt due tigrides ferocissime q̄ i
singul̄ canis clausē erāt fugerēt. 7 oēs q̄ sibi oc
currerēt deuoraret. Tē apli ad eas venerūt 7 in
nomine dñi eas velut oues māstetas fecerūt.

Volētib; at̄ aplis inde discedē. rogati p̄ an
num 7 tres mēses ibidē pmāserūt. i q̄ ipacio pl̄
qz. lx. milia hoim excepi. p̄ uul̄ cū rege 7 p̄ncipi
b; baptizati sunt. P̄dicti at̄ magi ad quādam
ciuitatem noie sennair vbi erāt. lxx. idoloꝝ p̄
tifices venerūt. 7 eos p̄ aplos p̄citauerūt. vt cum
illuc venirent. aut eos sacrificare compellerent.
aut punitos necarent. P̄derustrata igitur vñū
sa puincia cum apli ad p̄dictam ciuitatem ve
nissent. ecce p̄dicti p̄tifices cum vniuerso p̄lo
eos capiunt 7 ad templum solis deducūt. De
mōcs at̄ p̄ energuminos clamaē ceperūt. Quid
nobis 7 vobis apli dei viui: Ecce i ingressu v̄io
flāmis exurimur. Stabat at̄ in vna pte templi
currus fusilis ex auro. sup quem imago solis eq̄
ex auro fusilis. Et in altera parte templi stabat
currus argenteus sup quem imago lune eq̄ ex ar
gento fusilis erat. tūc angelus dñi ei apparēs di
xit. Anū e duob; eligite. aut hoz repentini in
teritū aut vestroz martiriū. Cui apli. At 7 istos
puertat. 7 nos ad palmam martirij perducatur.

Facto autem silentio apli dixerunt. At scia
tis qz hec ydola demonib; plena sunt. ecce eis i
pamus vt exeat. 7 singuli simulacra sua p̄strin
gant. Statimq; duo etbiopes nigri 7 nudi cū
cris videntibus ac stupentibus d̄ simulacris ex
ierunt. 7 p̄ fractis illis diris vocib; abscesserunt.
Qd vidētes p̄tifices i aplos irruerūt. 7 eos p̄
tūm trucidarūt. 7 sennē hospite eoz p̄merunt.
In ipa autem hora cū nimia esset serenitas. tan
ta fulgura extiterūt. vt templū ipm̄ tripharie sci
teret. 7 illi duo magi in carbonēs ictu fulguris

verteret. Ret at corpa aploz ad vrbē suā trā-
stulit. 7 i honore eoz ecclā mire magnitudis fa-
bricavit. De bto at symōe i plūb locis iueit
q̄ crucis patibulo sit affix: qd̄ et ysidor⁹ i li. de
obitu aploz. 7 eusebi⁹ i hystoria ecclāstica. 7 be-
da sup act⁹. 7 mgt ioh̄: s beletb i summa sua te-
stāf. Cū ei (vt aūt) i egipto p̄dicass. hieosoli-
mā r̄dijt. 7 p⁹ morte iacobi mior i ep̄m hieosoli-
mitanū ab aplis vnanimē ē elect⁹. 7 aū morte
suā triginta mortuos suscitasse narrat. Cū cāta
tur d̄ eo. ter de nos mortuos fluctib merios hu-
mane vite r̄ddidit. Cū at ecclā hieosolimitanā
p̄ ānos mltos rexiss. 7 ānū cētēnū 7 vicelimum
agēt. tpe traiani impator. cū arcit⁹ psulari hieo-
solimis hie. ab eo capif. 7 iurijs mltis afficit.
Ad vltim i cruce ip̄m affigi iussit. oibz q̄ aderāt
7 ip̄o iudice mirātibz vt. ccc. annoz senex crucis
suppliciu ptuliss. Nōnulli x̄o dicūt sic ē reue-
ritas. q̄ n̄ fuit iste symō q̄ crucē martinū ptulit.
7 q̄ ep̄s hieosolimitan⁹ fuit: s̄ fuit ali⁹ symō fili-
us cleophe. fr̄ ioseph: qd̄ 7 eusebius cesanensis
ep̄s i sua cronica testat. Idē dicūt ysidor⁹ 7 be-
da i suis croicis. Nō i ysidor⁹ 7 eusebi⁹ qd̄ prius
dixerūt postmodū i croicis correxerūt. qd̄ p̄z per
bedā q̄ se h̄ s̄sisse r̄darguit i retractionibz suis.
Cūardas q̄z i suo martinologio idē testat.

Wintin⁹ genere

nobil 7 ciuis roman⁹: ad vrbē ambi-
anēsez veniēs. 7 mltā miracula faciēs
in su martiniani a p̄fecto vrbis capif. 7 vsqz ad
defectū cedētū r̄berat⁹ carceri mācipat. Sed
soluētē eū angelo i mediā vrbē iuit. 7 ibi p̄lo p̄-
dicauit. Cū itez capt⁹ 7 i eculeo vsqz ad rupti-
onē venaz distent⁹. neruis q̄z crudis durissime
celus. oleū. picē 7 adipē feruentissimū tolerauit.
Et cū p̄sidē teridēt: irat⁹ calcē acetū 7 sinapiuz
ios ei⁹ picit: s̄ cū adhuc imobil⁹ p̄manēt. 7 ap̄d
votemādū adduct⁹ fuiss. duos clanos a capite
vsqz ad crura. 7 decē int⁹ vngulas 7 carnes p̄ses
ifigēs tadē eū decollari fecit. C⁹ corp⁹ i flumen
picētū. cū p̄ ānos. lv. latuiss: a qdā m̄ona no-
bili romana tōlic reptū ē. Nā dū assidue ōoni
vacaret. nocte ab anglo monita ad castz vero-
mādū p̄perare inbet: vt i tli loco corp⁹ sc̄ti q̄nti-
ni req̄rēt. 7 honorifice sepeliret. Cū igi ad p̄di-
ctū locū cū mltō comitatu veisset 7 oioez ibidez
effūdēt corp⁹ sc̄ti q̄ntini icorruptū 7 r̄dolēs su-
per flumū p̄tin⁹ enatauit. Qd̄ sepeliens p̄ se-
pulture bñficio lumē ocloz r̄cepit 7 ibidē edifi-
cata ecclā ad p̄pria r̄meauit.

Eustachius antea

placid⁹ vōbat. Hic erat mgt militum

traiani impatoris. erat at opibz miscdie valde
assiduus. s̄ tñ ydoloꝝ cultu dedit. H̄ebat aut
p̄iugē eisdē rit⁹ 7 miscdie extitē. duosqz filios
p̄creauit q̄s iū suā magnificentiam magnifice
educari fecit. Et q̄ opibz miscdie sedulo iuste-
bat. ad viā vitatis meruit illustrari. Quadam
ei die cū venatōni inuisset gregē ceruoꝝ r̄ppit:
ter q̄s vni cetens speciosiore 7 maiore p̄pexit.
q̄ ab alioꝝ societate discedēs i siluā vltiore p̄-
silijt. Tēz alijs militibz circa ceruos r̄liq̄s occu-
patis placid⁹ hūctoto nisu inseq̄r. 7 ip̄m capē
nitebat. quē cū totis vir ibz inseq̄r. ceru⁹ tadē
sup q̄ndā rupis altitudiez p̄scēdit 7 placid⁹ ap-
propias q̄lic capi possz aio sedul⁹ r̄uoluebat. q̄
cū ceruū diligēt p̄lidēaret: vidit iter cornua ei⁹
formā sc̄te crucis. sup solis claritatē fulgētē. 7
imaginē ihu xp̄i q̄ p̄ os cerui sic olum p̄ azimā ba-
laaz sic ei locut⁹ ē: di. O placide: qd̄ me p̄scq̄ns
Ego tui grā i h̄ aiali tibi apparui. Ego iū xp̄us
quē tu ignorans col. Elemosine tue corā me
scēdēt. 7 ob h̄ veni vt p̄ hūc quē venabaris cer-
uuz. ego q̄z te ip̄e venarer. Alij tñ dicunt q̄ ip̄a
imago que int⁹ cornua cerui apparuit: h̄ vba p̄-
tulit. H̄ec audiēs placidus numio timore corre-
ptus. de eq̄ i trā p̄cidit. 7 post vnā horā ad se i-
diēs d̄ trā surrexit. 7 ait. Reue la mibi qd̄ loque-
ris. 7 sic credā i te. Et ait xp̄us. Ego placide iuz
xp̄s: q̄ celū 7 trā creauit. q̄ lucē om̄i feci 7 a te-
nebus diuisi. q̄ tpa 7 dies 7 ānos p̄stitui. q̄ bo-
minē d̄ limo t̄re formauit. q̄ p̄p̄ salutē hūani ge-
neris i trā i carne apparui. q̄ crucifixus 7 sepul-
tus tercia die surrexi. H̄ec audiēs placidus:
itez i terra decidēs ait. Credo dñe q̄ tu es qui
oia fecisti. 7 q̄ errātes p̄uertis. Et dixit ad eū do-
minus. Si credis vade ad ep̄m ciuitatis 7 te ba-
ptizan facias. Cui placidus. Vis domine vt h̄
vxoꝝ mee 7 filijs nunciem: vt 7 ipsi pariter in te
credāt: Cui dñs. Kenūcia ill vt 7 ipsi p̄iter te
cū m̄ident. Tu q̄z die crastia huc veias: vt tibi
rurs⁹ appareā. 7 q̄ fut⁹ a sint plen⁹ tibi p̄dā. Cū
ḡ domū veissz 7 h̄ vxoꝝ i lecto r̄nunciasset. excla-
mauit vxoꝝ e⁹ di. Dñe mi 7 ego eū trāfacta no-
cte vidi dicētē mibi. Cras tu 7 vir tu⁹ 7 filij tu
ad me veiet. 7 nē p̄ḡui qm̄ ip̄e ē ih̄s xp̄s. H̄erre
x̄ert igi ad ep̄m rome media nocte. q̄ eos cū ma-
gno gaudio baptizauit. 7 placidū eustachiū vō-
uit. e⁹ vxoꝝe theospitē. 7 filios e⁹. agapitū 7 the-
ospitū. M̄ae facto eustachi⁹ sic p̄us ad venatō-
nem processit. 7 prope locū veniēs milites suos
quali sub obtentu inuestigande venationis di-
sperit. Stansqz in loco formam p̄ime visiois
aspexit. cadensqz in faciem suam: dixit. Sup-
plico domine vt manifestes que promiseras ser-
uo tuo. Cui dominus. Beat⁹ es eustachi. q̄ ac-

cepisti lauacrum gratie mee. quia modo dyabolus superasti
 modo enim qui te decepat cecidit. modo apparebit fi-
 des tua. Dyabolus enim eo quod ipsum dereliquis te se-
 ue armat. Optet te igitur multa sustinere ut accipias
 coronam victorie. Optet te multa pati ut de alta se-
 culi vanitate humiliaris. et rursus in spiritualibus di-
 uitijs exaltaris. Tu ergo ne deficias: nec ad gloriam
 presumptionem respicias. quia per temptationem optet te alterum
 iob demonstrari: sed cum humiliatus fuens venias ad
 te. et in gloria presumptionem restituat te. Dic ergo modo si tempta-
 tione vis accipere aut in fine vite. dic ei eustachius
 Domine si ita fieri optet modo nobis accidere temptationem
 iube: sed virtute patientie tribue. Cui dominus. Costans
 esto. quia gratia mea custodiet animas vias. Sicque dominus
 in celo ascendit. et eustachius de multo rediens. hec vxori
 sue nuntiavit. Post paucos igitur dies mors pessime-
 ra cunctos suos et ancillas suas inuasit. et vniueros
 suos occidit. Deinde per aliquod tempus: omnes eorum omnia
 et pecora sibi intulerit. Quidam autem sceleratus de-
 predatorem videns. et per noctem domum eius intrans.
 cuncta que repperit asportauit. et domum totam auro et
 argento et rebus alijs spoliarit. et ipse cum vxore sua et fi-
 lijs gratias agens nocte aufugit nudus. Qui rubore
 ferentes egyptum pergebant. tuncque possessio per rapi-
 nam malorum ad nihilum est ducta. Rex autem totusque se-
 nat. per magnum militum tantum strenuo multum volebat eo
 quod de eo nullum iudicium sperare poterat. Cum autem ita age-
 rent appropinquauerunt mari et inuenientes nauem su-
 per eam nauigare ceperunt. Videns autem dominus nauis
 vxorem eustachij que pulchra esset nimis: ipsam pluri-
 mum habere desiderauit. Cum vero transiret nauem
 ab eo exigebat. Quod huiusmodi homo illi vni soluente:
 iussit. per nauem detineri vxorem. volens illam secum habere
 Quod ut eustachius audiuit nullatenus assensum vo-
 luit. Diu vero eo dicente. inuit dominus nautis suis
 ut eum in mare precipitarent: ut sic vxorem suam habere pos-
 set. Quod cum eustachius perperisset vxorem et tristis re-
 liquit. et duos infantes accipiens ingemiscens ibat ac
 dicens. Ue mihi et vobis. quia mater vestra alienigene
 marito tradita est. Perueniensque ad quendam flumi-
 nis prope aquam abundanti: non est aulus cum duobus filijs
 fluminem pertransire. sed vno circa ripam fluminis relicto al-
 terum transportabat. Qui cum fluminem transuadisset:
 illum infante quem baiulauerat super terram posuit. et ad
 accipiendum alium festinauit. Cum autem circa medium flu-
 minis peruenisset. ecce lupus peruenit. et infante quem
 deposuerat rapiens in siluam aufugit. quod de eo desperans
 ad alium festinauit. Sed cum abiret leo venit et alium fili-
 um rapiens abijt. Tunc enim persequens non valens cum esset in me-
 dio fluminis cepit plangere. et capillos suos euellere.
 volens se in aquam precipere nisi eum diuina prouidentia pro-
 nuisset. Pastores autem videntes leonem peruenire vnum
 portante eum cum canibus secuti sunt. Per diuinam autem di-
 sposicione leo puerum illeum abiciens recessit. Qui

dam insuper aratores per lupum in clamantes puerum de-
 e faucibus incolumem liberauerunt. Alterque homo scilicet
 pastores et aratores de vno vico fuerit et penes te
 pueros nutrebat. Hoc vero eustachius nesciebat
 sed merens ac plorans ibat et dixit. Heu mihi quia autem
 ut arbor pollebam sed modo penitus sum nudatus. Heu
 me quia multitudinem militum circumdari solebam: sed nunc
 solus remanes. nec filios sum processus habere. Demum
 domine te mihi dixisse quia optet te temptari sic iob sed ec-
 ce plus aliquid in me fieri video. Ille enim etsi possessio
 omnium nudatus fuerit. transiret huiusmodi super quem ledere po-
 tuit. mihi autem nihil horum remansit. Ille amicos tibi
 propatietes habuit: ego imites feras habui quem me
 os filios rapuerunt. Illi vxor est relicta. a me vero ab-
 lata. Da requiem domine tribulationibus meis. et ponam
 custodiam ouem meam. ne declinet cor meum in verba ma-
 licie. et euertat a facie tua. Et hec dicens cum lacrimis
 ad quendam vicum abiit et data mercede sibi agnos il-
 los boium per annos xv. custodiuit. Filij autem eius in alte-
 ro vico educati sunt. nec se esse fratres sciebant. Dominus autem
 vxorem eustachij peruenit. nec illam ille alienigena
 cognouit: sed postquam eam itactam dimittens vitam finivit
 Imperator autem et plus romanus plurimum ab
 hostibus molestabant. Et recordatus placidus quod
 strenuus per ipsos hostes sepius dimicasset. de eius-
 dem muta de plurimum tristabat. direxitque multos
 milites per diuisas mundi partes: permittens omnibus que eum
 uisisset multas diuitias et honores. Duo autem ex mi-
 litibus que aliquando placido mistrauerat: ad ipsum vicum
 in quo tegebatur venerunt. quos placidus de agro venire
 considerans eos ex incensu. peritum recognouit. et veni-
 ens in memoriam dignitatis sue perturbari cepit ac di-
 ce. Domine licet istos que aliquando mecum fuerunt: propter spiritum vi-
 di. sic da ut aliquando coniugem meam videre possim. Quod
 de filijs scio que a feris peruenit sunt. Uenit autem ad eum
 vox dicens. Confide eustachius. quia cito hono-
 rem tuum recuperabis et filios et vxorem reci-
 pies.

Cum igitur militibus obtinisset ipsi eum mi-
 nime cognouerunt. Cumque eum salutassent que
 fierunt si aliquem peregrinum nomine placidum
 cum vxore et duobus filijs cognosceret. Ille au-
 tem se nescire professus est. Ad preces tamen eius
 in hospitio suo diuenterunt. et Eustachius eis
 seruiebat. et recolens pristinum statum suum la-
 crimas continere non poterat. Egressus autem
 foras suam faciem lauit et iterum rediens eis ser-
 uiebat. Illi vero considerantes adinuicem dice-
 bant. quilibet est homo hic illi quem querimus.
 Et respondens alter dixit. valde quidem similis est. Con-
 sideremus igitur et si habet signum cicatricis in capite quod si-
 bi in bello accidit ipse est. Et respicientes et signum
 videntes ipsum esse quem quebant. peritum cognouerunt
 Et ishietes et osclantes cum de vxore et filijs eum

sciscitati sē. Qui dixit eis. q̄ filij mortui eēt et
vxoꝝ detēta. Vicini at̄ oēs q̄i ad spectaculū cō-
currebāt: dū milites p̄tutes e^o 7 p̄mā gloriā p̄-
dicabāt. T̄c milites p̄ceptū ip̄atoris ei exponūt
7 optis indūm̄tis ip̄m̄ iduūt. P̄ter. xv. dieꝝ
ad imp̄atorē deuenerūt: q̄ e^o aduētū audiēs. p̄ti-
n^o eidē occurrit. 7 ip̄s vidēs i osclā e^o ruit. Nar-
rauitq̄ iob̄ cūcta que sibi p̄ ordiez accidissent.
Statimq̄ ad magisteriū militie ēbit. 7 eidem qd̄
p̄us officii exercē p̄pellit. Qui numeratis mili-
tibz 7 paucos p̄tor hostes eē p̄gnosces iussit ty-
rones colligē p̄ oēs ciuitates 7 vicos. Conti-
git at̄ illā trā i q̄ filij e^o educati sūt describi vt da-
rent duos tyrones. Quisq̄ incole illos duos iu-
uenes tāq̄ ceteris aptiores m̄gr̄ milituz p̄sig-
nūt. Vidēs h̄o iuuenes elegātes 7 moȳ h̄oelta
te p̄positos: cū sibi p̄limū placuisset. int̄ primos
p̄uinas suos ordinauit eosq̄. Et sic p̄fect^o ad
bellū subiectis hostibz exercitū suū tribz diebus
i q̄dā loco vbi vxoꝝ sua paup̄ hospita manebat
r̄q̄elcē fecit. Illi h̄o duo adolescētēs i tabnaculo
m̄ris sue nutu dei hospitati sūt. nesciētēs q̄ ma-
coꝝ eēt. 7 sedētēs circa mēdiē 7 mutuo p̄fabu-
lātes. exponebāt sibi nuicē d̄ infantia sua. Dat̄
h̄o eoz ecōt̄ sedēs. q̄ ip̄i i ferebāt attētū audie-
bat. Dicebat ei maior̄ m̄ioꝝ. Ego dū ifās essez:
nil aliud r̄colo nisi q̄ p̄r me^o m̄gr̄ milituz erat 7
m̄r mea speciosa valde. duosq̄ filios habuerūt
.s. me 7 aliū m̄ioꝝ me. q̄ 7 ip̄e speciosus valde
erat. Accipiēs q̄ nos egressi sūt de domo nocte. i-
gressiq̄ sūt naue nescio q̄ eūtes: cū at̄ d̄ nauē egre-
deremur: m̄r n̄ra nescio q̄ in nauē relicta ē. P̄r
h̄o n̄r portās nos duos flēs p̄gebat. p̄uciensq̄
ad q̄ndā flumiū: trāsuit cū fratre meo iuniore. 7
me sup̄ ripā flumis dereliquit. cū at̄ r̄uertēt vt me
accipet lupus x̄it 7 illū ifantē rapuit. 7 anteq̄
ad me appropiq̄ret: leo d̄ silua exiēs me rapuit.
7 i siluā deduxit. Pastores h̄o erueit me de ore
leonis 7 nutritus sū i illa possessiōe i q̄ 7 ip̄e scis.
7 n̄ potui scire qd̄ factū sit d̄ p̄re meo neq̄ d̄ in-
fante. H̄ec audiēs m̄ioꝝ cepit flere 7 dicē. P̄er
deū vt audio frater tu^o sū ego. q̄m̄ et q̄ me edu-
cauerāt h̄ dicebāt q̄ d̄ lupo erum^o te. 7 i āplex^o
ruētēs osculabāt se iuuicē 7 fleuerunt. Audiens
hec m̄r eoz 7 p̄siderās q̄ euētū suū ita seriatim
dixissent. diu apud se tractauit si illi filij sui essēt
Altera at̄ die ad m̄gr̄ militū adiit 7 int̄pella-
uit eū di. Dep̄cor te d̄ne vt me ad p̄riā meā p̄-
duci iubeas. ego ei d̄ trā romanoz sū 7 pegna
h̄ sum. Et hec dicēs. vidit in eo siḡ mariti sui et
eū p̄gnosces cū se iā p̄tinē n̄ possz. p̄cidit ad pe-
des suos. 7 ait. P̄decor te domie vt exponas mi-
hi pristinam vitam tuam. puto eniz q̄ tu sis pla-
cidus magister militum: qui alio nomine dicer̄

eustachius. quem placidum saluator conuertit
qui talem 7 talem temptationem sustinuit. 7 cui
vxoꝝ que ego sum in mari ablata fuit. que tamē
ab omni corruptione seruata sum. qui 7 duos fi-
lios scilicet agapitum 7 theospitum habuit.
H̄oc audiens Eustachius 7 ipsam diligenter
considerans. vxoꝝem suam recognouit. 7 lacri-
tus pre gaudio ipsam osculatus est glorificans
deum. qui consolatur afflictos. Tunc dicit ei v-
xoꝝ: sua. Domine vbi sunt filij tui: Et ait. Afer-
capti sūt. 7 exposuit ei quomodo perdidit illos.
Et illa. Gratias agamus deo. Puto ei q̄ q̄nē-
admoduz deus donauit nobis vt inueniremus
nos inuicem donauit etiam recognoscere filios
nostros. Et ille. Dixi tibi. q̄ a feris capti sūt. Et
illa. H̄esternā die sedens in orto. audiui duos
iuuenes sic 7 sic suam infantiam exponentes. et
credo q̄ filij nostri sint. Interroga igitur ab eis
7 dicent tibi. Et conuocans eos eustachius. et
audiens ab eis infantiam suam. recognouit q̄ si-
lij sui essent. Et amplectētēs eos 7 ip̄e 7 mater
super eorum collum plurimum flenerūt. 7 crebri-
us eos osculabantur. Omnis igitur exercit^o plu-
rimuz gaudebat. 7 de inuentione eorum. 7 d̄ vi-
ctoria barbarorum.

Cum igitur rediret. contigit iam traianū ob-
isse 7 successisse ei peioꝝem in sceleribus adrianū
qui pro victoria obtenta 7 inuentione vxoꝝis 7
filiorum magnifice eos suscepit. 7 magnum con-
uiuium preparauit. Altera autem die ad tem-
plum ydoloruz processit: vt sibi sacrificare pro
victoria barbarorum. Videns h̄o imp̄ator
q̄ eustachius nec pro victoria nec pro inuentiōe
ne suorum sacrificare vellet. hortabatur: vt sa-
cificium immolaret. Cui eustachius. Ego c̄bi-
stum deum colo. 7 illi soli sacrifico. Tunc impe-
rator ira repletus. ipsum cum vxoꝝe 7 filijs i are-
na statuit. 7 leoner: ferocem ad eos dimitti fecit.
Accurrens h̄o leo 7 demisso capite quasi eos a-
dorans ab eis humiliter recessit. Tunc impera-
tor bouem eneam incendi fecit. 7 eos ibidem vi-
uos mitti mandauit. Orantes igitur sancti 7 se
domino commendantes. bouem intrauerunt et
ibidem domino spiritum reddiderunt. Tercia
autem die de boue sunt coram imp̄atore exē-
cti. ita penitus intacti inuenti sunt. q̄ nec capil-
los nec quicquid eorum vapores incendi ali-
quatenus contigerunt. christiani h̄o eozū cor-
pora tulerunt. 7 in loco celeberrimo reconden-
tes. ibidem oratorium construxerunt. Passi sūt
autem sub adriano qui cepit circa annum domi-
ni. cxx. kalendas nouembribus. Vel h̄m quol-
dam. xij. kalendas octobris.

De omnibus

Rnuū sanctoruz

festiuitas quatuor de causis instituta fuisse videtur. Primo propter cuiusdam templi dedicationem. secundo propter obmissorum suppletorem. tertio propter negligentiam expiatorum. quarto propter faciliorem orationum nostrarum impetratorem.

Primo igitur instituta

est propter cuiusdam templi dedicationem. Romani enim cum vniuerso orbi dominarent. quoddam templum maximam struxerunt. in medio sui idolum collocantes omnium puiciam autem silacra per circuitum statuerunt. respicietia recte vultibus idolum romanorum. Si quoniam ante aliquam puiciam rebelaret. continuo (ut autem) arte dyabolica illius puicie simulacrum idolum romanorum posteriora voluebat. tamquam inuictum quod ab eorum domino recessisset. Locum igitur romanis ad illam puiciam copiosum exercitum destinabant. et ipsas domino suo subingabant. Atque non sufficere romanis quod omnium puiciarum simulacra in urbe sua haberent. quoniam potius fere singulis dijs templa singula struxerunt. tanquam quod eos cunctarum puiciarum victores et dominos effecissent. Sed quia omnia idola templum ibidem habere non poterant ad maiorem sue uelanie ostentationem unum templum ceteris mirabilius et sublimius in honorem deorum omnium erexerunt. et pantheon quod sonat totum diu vocauerunt a pan quod est totum et theos deus. Pontifices enim idolorum ad maiorem populi receptorem hinc erant quod sibi a cbele (quam omnes diem niter vocabant) fuerunt impatiunt. ut si de omnibus gentibus uellet victoribus obtinere filijs suis templum magnificum fabricarent. Fundamentum autem ipsius templi spicium iacit. ut ex ipsa forma deorum eternitas demonstraret. Sed quia latitudo testudinis insustentabilis videbatur. cum super terram edificatio aliquantulum processisset totum inter terram replebatur. sicut (ut dicitur) cum terra denarios inuenientes. et sic quilibet predictum templum est mirabilis summum. Tunc data licentia est. ut quicumque terram asportare uellet totam ipsam terram inuenisset pecunia sua esset. festine ergo turba properat et ipsum templum cito euacuat.

Denique romani pinnam eneam et deauratam fabricam et in summitate collocant. Antiquum quod quod in hac oes puicie mirabilis sculpte erant ita quicumque romam uenisset Christus quod esset sua puincia scire possit. Nec ante precedente tempore inde cecidit. unum et in predicto templo in summitate aptura remansit. Tempore igitur foce impatoris cum iam dudum roma fides domini recepisset. Bonifacius papa quartus a magno gregorio. circa annum domini sexingentesimum quinquagesimum. predictum templum a foca cesare impetravit. et omnium idolorum elimiata spurcia. ipsum templum quarto ydus maii in honore beate marie et omnium beatorum martium consecrauit. ac locum sancte marie ad martires appellauit. quod nunc sancta maria rotunda a populo appellatur. Secundum enim possessorum solennia ab

sanctis Fol. CXLII.

ecclia agebant. Sed quia ad hoc festum multitudo maxima profuebat. et propter defectum victualium celebrationi vacare non poterat. ideo quoddam papa gregorius nomine hoc festum in kalendis nouembrii. quoniam maior victualium copia videtur esse. mensibus et vindemijs celebratis fieri instituit. ac per uniuersum mundum hunc diem in honore omnium sanctorum celebrari solenniter ordinauit. Et sic est plura quod fabricatum fuerat omnibus idolis. nunc dedicatum est omnibus sanctis. et ubi multitudo colebat idolorum ibi deuote laudat multitudinem sanctorum.

Secundo instituta est

propter obmissorum suppletorem. Nos enim multos sanctos omisimus de quibus nullam festiuitatem sine etiam memoriam fecimus. Nos enim possumus omnium sanctorum festa agere. tamen propter sanctorum multipliciter quia multi et quali infiniti sunt. tamen propter nostram infirmitatem. quia infirmi et debiles sumus. nec ad hoc sufficere possemus. tamen propter temporis breuitatem. quia et tempus non sufficeret. Quia sic ait hieronymus. in quodam epistola quod suo kalendario preponit. Nullus dies est excepto die kalendarum ianuarii quod non intra quinquaginta milium martirum repiri possit ascriptus. Idcirco ecclia rationabiliter ordinauit. ut quia omnium sanctorum singulariter festa facere non possumus. saltem oes generaliter et in simul honoremus. Quare autem institutum sit. ut festiuitates sanctorum in terris agamus magister guilhelmus altisiodorensis in summa de officio ponit sex rationes. Prima est propter honorem diuine maiestatis. Cum enim sanctis honores impendimus deus in sanctis honoramus et ipsi in eis mirabilem predicamus. quia qui sanctis honorem tribuit. illum specialiter honorat quod eos sanctificauit. Secunda est propter auxilium nostre infirmitatis. quia ei pro nos salutem habere non possumus. ideo sanctorum intercessionibus indigemus. a quibus ut adiuuari mereamur merito ipsos honorare debemus. Legitur in iij. regum. i. Quod berabee quod interpretatur puteus facietat. i. ecclia triumphans. filio suo. i. ecclie militanti. regnum suis precibus obtinuit. Tercia est propter augmentum nostre securitatis. ut scilicet per sanctorum gloriam quod nobis in eorum festiuitate proponit nostra spes et securitas augmentetur. Si enim homines mortales nobis similes poterant ita per sua merita sublimari. constat quod nos sibi poterimus cum manus domini abbreviata non sit. Quarta est propter exemplum nostre imitationis. Cum enim eorum festiuitas recensetur. ad eorum imitationem. puocamur. ut scilicet eorum exemplo terrena preternamus et celestia desideremus. Quinta est propter debitum mutue vicissitudinis. Sancti enim de nobis in celo festum faciunt. gaudium enim est angelis dei et aiab sanctis super uno peccatore penitentiam agente. Et igitur eis vicissitudinem rependam iustus est ut quia ipsi de nobis festum agunt in celis. et nos de

ipsis festum agamus in terris. Sexta est propter procurati-
onem nostram honoris. Cum ei sanctos honoramus tunc nostras
res agimus et nostrum honorem procuramus. quia eorum festi-
uitas est nostra dignitas. Nam cum honoramus fratres nostros et
honoramus nos ipsos. caritas namque facit omnia esse nostra
omnia quod est nostra scilicet celestia terrestria et eterna. Preter
autem has rationes possunt alias rationes iohannes dicit in libro iij. c.
vij. quare scilicet et propter eorum corpora. sine eorum reliquiis de-
beant honorari quoniam quod sumunt quantum ad eorum di-
gnitatem. quod quantum ad corporum ipsorum preciositatem.
Dignitas ei eorum (ut ibidem dicitur) quadruplex est. quoniam ipsi
sunt alicuius filii dei. bēdes dei et duces nostri. et possunt istas
auctoritates. De primo iohannes xv. Jam nunc dicam vobis
vos summi amici et cetera. De secundo iohannes i. Dedit eis potestatem
filios dei fieri. De iij. ro. vij. Si autem filii et bēdes
et cetera. De quarto sic dicitur. Quatuor labores: ut ducere
iuciores qui mortali te frangi adducunt. et pro te ad ipsos
sumos faceret. Duces igitur generi totum quod ad deum pro
nobis impellatōes faciunt. nōne honorandi sunt: utriusque
quod est honorandi sunt tēpla erigentes deo. et eorum mē-
moria venerantes. Alie sumunt quantum ad corpus ipsorum
nunc preciositatem. et possunt idem dicitur. quarta. et aug. addit
quinta. pro quod manifestat preciositas corporum sanctorum si-
ue reliquiarum. Ipsa est sanctorum corpora fuerunt promptua-
ria dei. tēplum christi. alabaster spiritualis unguenti. fontes
dini et organum spiritus. Primum est fuerit promptuarium
dei. An dicitur. hi est promptuarium dei. puta cenacula
scilicet. Secundo tēplum christi. An sequitur. quoniam per intelle-
ctum in corporibus eorum habitavit deus: ait apostolus. Nescitis
quoniam corpora vestra: tēplum inhabitatis. in vobis spiritus sancti
sunt. deus autem spiritus est. qui igitur non honoranda aiatā tēpla
dei. et aiatā dei tabernacula et cetera. De hoc et crisostomus. Nō in
edificatiōe pietatis delectatur. deus autem in pūlatōe sanctorum
An psalmus. Dñe dilexi decorem domus tue. quē decorē
nō quē diuinitas marmorum splendētium facit: sed quē pro-
stat varietas viuētium gratiarum. Ille decor carne de-
lectatur. iste viuificat aiaz. ille pro tempore deijcit et reci-
pit oculos. iste autem impetuum edificat intellectum
Tercio alabaster spiritualis unguenti. An ait unguē-
tū boni odoris ex se manās sanctorum reliquiis tribuētēs
et nullus hoc decredit. Si enim ex rupe et firma petra
aquam hēmo emanauit. et ex maxilla asini Salsū si-
tienti. ex martiri reliquiis unguētū boni olēs. ema-
nare incredibile nequissimum est. Sicut enim dicitur
tē et sanctorum quod ab ipso est honorē. Quarto fontes dini.
An ait. Isti viuētēs in xitate. cum liba pntia deo
aliquid: fontes nobis salutare dñator christus. sanctorum
suorum prouidit reliquias. multiformia beneficia irrigantes
Quinto organum spiritus sancti. Hanc rōem assignat aug.
i. li. d. ciii. di. di. Nō se tenēda sunt plimū infēnda
sanctorum corpora quibus dum adhuc viuēt. spiritus sanctus quasi
quibusdam organis ad opus bonum vsus est. An apostolus
An exprimetū quoniam est quod me loquitur christus. Et de
stephano dicitur. quod non poterat resistere sapientie et spūi

quod loquatur. Item ambrosius etiam. Hoc est preciosissimum
quod homo dicitur uocatur sit organum. et corporibus labijs ex-
primit celeste oraculum.

Tercio instituta est pro

pter negligentiam expiatiōem. Licet enim paucorum san-
ctorum festa agamus. adhuc tamen illa pauca sepe agi-
mus. et multa ibidem pro ignorantia vel negligentia ob-
mittimus. Si quod igitur aliis solennitatibus sanctorum quos
egimus: negleximus in hac generali festiuitate sup-
plere possumus. et de negligentia nos purgare ualemus
Hec ratio tamen uidetur in huiusmodi quod hac die pro ecclesiarum re-
citat. in quod sic dicitur. Secretum est ut hac die sanctorum omnium
memoria habeatur: ut quicquid humana fragilitas pro ig-
norantia vel pro negligentia seu pro occupatiōem reuerentia
nisi solennitatibus sanctorum minus plene pegissit. in hac
sancta obseruatiōe soluat. Nōndum autem quod quadruplex
est diuina sanctorum noui testamēti: quos pro animi circulum
colimus. et quos bodierna die insilire colligimus: ut ea quod
negligenter fecimus suppleamus. scilicet apostoli. martires. s.
et presbiteros et uirgines. Et hi sunt rabanus pro quatuor
modi partes significat. pro oriente apostoli. pro meridie
martires. pro aquilone presbiteros. pro occidentem uirgines

Prima igitur diuina est apostolorum. quorum dignitas et excellē-
tia manifestatur. ex eo quod omnes alios sanctos in quatuor
excedunt. Primum in preminētia dignitatis. Ipsi
enim sunt sapientes principes ecclesie militantis. po-
tētes assessores et iudicis. dulces pastores do-
mici gregis. Berni. Tales decebat huiusmodi gene-
ris pastores et doctores constitui. quod et dulces essent.
et potentes essent et sapientes. dulces ut me blā-
de et misericorditer suscipere. potētes ut forti-
ter protegent. sapientes ut ad uiam et per uiam ducunt
que ducit ad ciuitatem. Secundo in preminētia
prestantis. de quo testatur prestantis preminētia sic dicit augustinus.
Apostolus deus dedit prestantis prestantis ut ea cura-
ret. super demones ut eos euerteret. super elementa
ut ea mutaret. super aiaz ut ipsas a peccatis soluēnt.
super mortē ut ipsas protēneret. super angelos ut cor-
pus dñici consecraret. Tercio in prerogatiua san-
ctitatis. An propter eorum maximam sanctitatem et
gloriam plenitudinem uita et pūlatio christi in eis tamquam in
speculo relucebat. et cognoscebat in eis sic sol in suo
splendore. sic rosa in suo odore. sic ignis in suo calo-
re. De hoc dicit crisostomus. super math. Misit christus apostolos
qui sol radios suos. quasi rosa suauitatis sue odo-
rem. quasi ignis scintillas suas dispersit: ut sic sol
in radijs suis apparet. sic rosa in odore suis se-
titur. sicut ignis in scintillis suis aspiciat. sic in illo-
rum christi virtutibus potentia cognoscat. hec crisostomus.

Quarto in efficacia ualitat. de quibus efficacia sic
dicit augustinus. loquens de apostolis. Et abiectissimis et pau-
cissimis nobilitat. illuuant. multiplicat dulcissima
eloquia. preclarissima ingenia. copiosissima agmi-

na. acutoꝝ. facundoꝝ atq; doctoꝝ. Secūda dif-
ferentia est martirū quoz dignitas et excellētia
manifestat ex eo qd passi sūt multipliciter vtiliter et
p̄tater. Multiplicat qm̄ p̄ter martirium san-
guinis passi sunt. triplex aliud martirium sine sā-
guine. De quo triplici martirio dicit bern. Tri-
plex est martirius sine sanguine. s. paritas i vbi-
tate. quam habuit dauid. largitas in paupertate
te quam exhibuit thobias et vidua. castitas in
iuuentute q̄ vltus est ioseph in egipto. Secūda
at greg. triplex est martirū sine sāguine. s. patien-
tia adūsoꝝ. vñ dicit. Sine ferro martires eē pos-
sumus si patiētiā i aīo veraciter custodimus.
Compassio afflictorum. vnde dicit. qui dolores
exhibet in aliena necessitate. crucem portat i me-
te. Dilectio inimicorum. vnde dicit ferre contu-
meias. odientem diligere. martirium est in oc-
cultā cogitatione. Secūdo vtilit. que vtili-
tas ex parte ipsoroꝝ martirum est omnium pec-
catorum remissio. meritoꝝum cumulatio. et eēne
glorie perceptio. Ista precio sui sanguinis sibi
emerunt. et ideo eorum sanguis dicitur precio-
sus id est precio plenus. De primo et secūdo
dicit aug. d. ciui. dei. Quid est p̄ciosius q̄ mors
propter quam debita dimittuntur et merita cu-
mulantur. Idem super ioh. Preciosus est san-
guis xp̄i sine peccato. fecit tñ ipse etiam suoz sā-
guinem preciosum pro quibus dedit sanguines
preciosos. Nam si suoz sanguinem n̄ faceret pre-
ciosus non diceretur preciosa in p̄spectu domi-
ni mors sanctorum eius. Item cyprian⁹. Mar-
tirium est delictoroꝝ finis. periculi termin⁹. dux
salutis. patientie magister. domus vite. De ter-
cio bern. Tria sunt que mortem sanctorum faci-
unt preciosam. quies a labore. gaudium de no-
uitate. securitas de eternitate. Ex pte nū du-
plex est vtilitas. quia dati sunt nobis in exēplar
ad certandum. Criso. Tu xp̄iane delicat⁹ es mi-
les. si putas te posse sine pugna vincē. sine certa-
mine triūphare. exerce vires fortitudine. dimi-
ca atrociter in prelio isto p̄certa. p̄sidera pactus
p̄ditionē. attēde militiā. nosce pactū qd sp̄opō
disti: p̄ditōez quā assūpsisti. militiā cui nomē de-
disti. Hoc ei pacto cūcti pugnauerūt. hac p̄ditō-
ne vnuerſi vicerunt. hac militiā triūpha uerūt.
hec criso. Scdo dati sūt nobis in patronos ad
auxiliandum. adiuuant enim nos et meritis suis
et oīoib; suis. De p̄rio aug. Dimensa dei pie-
tas. martirum merita nostra vult esse suffragia.
Illos examinat vt nos erudiat. Illos p̄tent vt
nos acquirat. illoꝝ cruciatus nostros vult eē p̄-
fectus. De scdo hier. Vigilatiū. Si apli et mar-
tires adhuc in corpore p̄nt orare. p̄ cetens. qm̄ de-
le adhuc deberēt esse solliciti. q̄ntomagis p̄ co-

ronas. victoras et triūphos. Un⁹ hō moyses i
petrauit veniā a dō sexcentis milib; armatoꝝ et
stephanus paulo veniāz rep̄catur. et p̄ q̄ cum
xp̄o eē cepert. min⁹ valebūt. Paul⁹ apls. cclx-
xvi. sibi dicit in nauis aīas p̄donatas. et postq̄ r̄so-
lut⁹ cepit eē cū xp̄o. tē ora clausur⁹ ē. Tercō cō-
stāt. aug. framea ē aīa martir. splēdida caritate
acuta veritate. di pugnt⁹ vibrata p̄tute q̄ bella
fec. q̄ p̄dicētiū caritas r̄darguēdo sup̄auit. p̄cul-
lit ifeitos. p̄strauit adūſos. Itē criso. Tortioꝝ
q̄ntib; fortioꝝes steterūt ac lamātes vngulas la-
niata mēbra vicerūt. Tercia dñā ē p̄fessioꝝ q̄z di-
gnitas et excellētia manifestat ex eo qd dñm p̄fel-
si sūt trib; modis. s. corde. ore et ope. p̄fessio at̄ cor-
dis nō sufficit sine p̄fessione oris. sic p̄bat criso.
iij. rōib; sup̄ mat. Qm̄ ad p̄mā sic dicit. radix cō-
fessionis. fides ē cordis. p̄fessio at̄ fruct⁹ ē fidei.
Sic q̄ q̄ diu radix ē vīna i t̄ra. necesse est vt ra-
mos p̄ducatur aut folia. si at̄ nō. p̄duxerūt sine du-
bio itelligis. qz radix e⁹ in t̄ra siccata ē. Sic q̄
diu fides cordis inteḡ ē sp̄ germinat p̄fessioꝝ in
ore. si at̄ p̄fessio oris marcidata fuerit. itelligit sū
dubio. qz fides cordis e⁹ iā an̄ siccata ē. Qm̄
ad secūdam sic dicit. Si tibi p̄dest corde credē
et corā hoīb; n̄ p̄fitem. q̄z infideli i ypocrisi p̄fi-
teri xp̄m. p̄dest. et si corde n̄ credat. si at̄ ille ni-
hil p̄ficiat sine fide p̄fites nec tu p̄ficiis credēdo
sine p̄fessioe. Qm̄ ad terciā sic dicit. Et si sufficit
xp̄o qz cognoscis eū. etiā si p̄fessus eū nō fueris
coram hoīb;. q̄z tibi sufficiat. qz cogit te xp̄us
etiam si p̄fessus nō fueris coram deo. si at̄ tibi n̄
sufficit cognitio eius. nec illi sufficiet fides tua.
Qm̄ ad quartam sic dicit. Si enim sufficeret
fides cordis cor t̄mmodo tibi de⁹ creasset. nunc
at̄ et os tibi deus creauit. vt corde credas et ore
p̄fitearis. Tercō p̄fessio sūt t̄u ope. Qualr autē
q̄s t̄u ope p̄fiteat̄ aut neget. ondit hiero. sup̄
illud in originali. p̄fitemur se nosse deū. di. Xps
sapientia est iusticia. v̄itas. sanctitas. fortitudo
Regatur p̄ insipientiam sapientia. p̄ iniquita-
tem iusticia. p̄ mendacium veritas. p̄ turpitudi-
nem sanctitas. p̄ imbecillitatem animi fortitu-
do. et quotienscunq; vincimur vicis atq; pecca-
tis. totiens deum negamus. et conuerso quoti-
ens bene quid agimus: deum confitemur. Q̄-
ta differentia est virginum. quarum dignitas et
excellētia manifestatur. P̄rio qz ip̄e sunt sp̄o-
se et̄ni regis. Ambro. Pulcritudiez q̄s p̄ ma-
iorem existimare decore eius. q̄ amat a rege. p̄-
batur a iudice. t̄dicat̄ a deo. sp̄ sponsa sp̄ innu-
pta. Secūdo qz p̄pant̄ angel. Ambro. v̄gitas
conditionem humane nature supergreditur p̄
quam homines angelis sociantur. maior tamē
est victoria virginum q̄s angeloz. Angeli enim

sine carne viuūt. & gines hō i carne triūphant. Tercō q; illustriores sūt fidelib; vniūsis. An cy pna. & gitas ē flos ecclīalici germis dec? atz ornāmētū grē spūal. leta idoles laudis 7 honoris op? integrū atz icorruptū dei imago. rursus ad sc̄timoniā dei. illustrior portio gregis xpi. Q̄to q; p̄ferūt iungat. Hec at̄ excellētia quā h; & gitas i spectu copule iungat. patz ex multiplici p̄parōe ad illā. Illa ei imp̄gnat x̄trē. ista mētē. Aug. Generosius elegit i carne vitā iaz imitari angeloz q; i carne numer; angē mortalū. ē aut̄ vberior felicioz q; fecūditas n̄ x̄trē guescē. sed mētē grādēscē. illa p̄turit filios doloris. ista filios gaudij 7 exultatōis. Aug. Ipa p̄tinētia neq; q; stent ē s̄ fecūda m̄ filioz gaudioz. demaritate dñe. Illa filijs iplet t̄ra. ista celū. Hiero. Nuptie t̄ra implet. & gitas padisū. illa at̄ erat mltē sollicitudis. ista q̄er. Hilbt. Virgitas ē curaz silētū. pax carnis. redēptō vicioz. p̄ncipat? & tutū. illa ē bonū. ista meli. Hiero. ad p̄machiuz. tātū ē int̄ nuptias 7 & gitatē. q̄ntū int̄ n̄ peccare 7 b̄nfacē. imo (vt leui? dicā) q̄ntū int̄ bonū 7 meli. illa p̄par sp̄nis. ista rosas. Hiero. ad eustochiū. laudo nuptias: s̄ q; mibi & gies generāt. Lego d̄ spinis rosā. d̄ t̄ra aurum. d̄ concha margaritā. Q̄to q; mltis gaudent p̄ulegijs. Ipe nāq; & gies coronā aureolā hebūt. cāticū nouū sole cātābūt. Vestimētis eis dez cum x̄po gaudebunt p? ipm agnū sp̄ ambulabunt.

Quarto 7 ultimo isti

tuta ē p̄p̄t faciliore oionū n̄raz impetōez: vt sic cut oēs sc̄tos vniuersalr hac die honoram? sic 7 ipi oēs p nob̄ isil̄ int̄cedāt. vt sic di misericordiam facili? impetrem? Si ei impossibile ē. mltor; p̄ces n̄ exaudiri. Cōstat q; impossibile valde erit oim sc̄toz. p nob̄ orātū. p̄ces n̄ exaudiri. Hec rō in orione tāgit cū di. desideratā nob̄ tue p̄p̄ciatōnis abūdātiā multiplicat̄ intercessorib; largiat̄. Int̄cedūt ei. p nob̄ sc̄ti merito 7 affectu. Merito dū nob̄ eoz merita suffragāt. Affectu dū vota n̄ra cupiūt adipleri. qd̄ tñ n̄ faciūt nisi voluntate dei nouerit adiplēdā. Quāt i hac die omēs sc̄ti ad int̄cedendū vniuersalr p nob̄ pueniant. oñdit̄ i visioe q; seq̄nti āno ab h? solēnitat̄ iustitutōe p̄tigisse narrat. Cū ei i hac die cultos ecclīe sc̄ti petri. ex deuotōe oia altaria circūisset. 7 oim sc̄toz suffragia implorasset. 7 demū ad altare sc̄ti petri rediisset. ibi paululū i q̄scēs exē rapit. Et ecce vidit regē regū i s̄blimi solio p̄sistētē 7 oēs angelos i e? circuitu p̄morātes. T̄c̄ x̄go & gim i dyademate p̄fulgētī adueit. quā i numerabil̄ mltitudo & gim 7 p̄tinētū seq̄bat̄. huic rex. p̄tinus assurrexit. 7 posito solio iux̄ se

sedere fecit. Post hoc aduenit quidam d̄ pilis camelorum. quem sequebatur multitudo v̄nere rabilium senioz. Deinde aduenit 7 alius pōt̄ficali habitu decoratus quem aliquoz eborus in habitu p̄simili sequebat̄. Postea hō p̄cellit innumerabilis mltitudo milite. Post quos aduenit turba diuersaz gentium infinita. Omnes igitur ante regis solium aduenerunt flexis genibus adorarunt. Is autem q; in pontificali habitu erat. matutias ceteris prosequētib; inchoauit. Angelus at̄ qui predictum custodē ducebat. eidem visionem exposuit. asserens virginem in prima acie matrem dei esse. Vestitum d̄ pilis cameloz iohannem baptistam cum patriarchis simul 7 prophetis. Pontificali ornatu habitu petrum cum ceteris apostolis. milites martires. turbam reliquam confessores. qui ideo omnes ante regem venerunt. vt pro honore sibi hac die a mortalibus exhibito. gr̄as agerent. 7 pro orbe vniuerso orarent. Deinde ad locum alium ipm duxit. 7 vniūsq; sexus homines alios in stratis aureis. alios i mensis gaudentes diuersis delicijs. alios nudos 7 inopes auxilijs mendicantes ostendit. Dixit autem hunc purgatorij locus esse. abundantes hō animas illas esse. quibus ab amicis per multa suffragia copiose subueniebatur. egentes hō esse. quorum cura nullatenus habebatur. Iussit ergo vt omnia summo pontifici intimaret. vt post festum omnium sanctorum diem statueret animarum: vt saltem generalia suffragia pro illis illa die fierent qui specialia h̄c neq̄rent.

Dimemoratio

oim fidelū defunctor; hac die in ecclesia fieri instituta ē. vt generalibus b̄nificijs adiuuētur. q; specialia h̄c n̄ p̄ualēt: siē in p̄dicta i uelatioe mōstratū ē. Ait q; petr? damiani. Qu sc̄s odilo p̄piens q; apd̄ volcanū sicilie crebro voces 7 ululat? d̄monū audiebāt plāgētū. q; aie defunctor; p̄ elemosinas 7 orōnes de eoz manib; eripiebāt. i suis mōsterijs ordiauit vt p? festū oim sc̄toz fiet̄ p̄memoratio oim defunctor;. qd̄ fuit p? ab oi ecclīa approbatū.

De duob; at̄ h̄ sp̄alr videri p̄. P̄dio d̄ ipis purgādis. Sc̄do d̄ eoz suffragijs.

Circa p̄rim̄ tria vidē

da sunt. P̄rimo qui sunt illi qui purgant. Secundo per quos purgantur. Tercio vbi purgantur. Illoz at̄ q; purgāt̄ tria sūt genēa. P̄rimi q; satisfactōe sibi iuncta nō dū p̄pleta decessit. vt m̄tē si tātā habent cordis p̄tritoez q; sufficēt ad

Comemoratio oim animarum Fo. CXLIII.

velēdū peccatū. liberi ad vitā trāsiret. et si satisfactōez mīme p̄p̄lēt. q̄ p̄trito ē maxia. p̄ peccato satisfactō. 7 marcia p̄cti deletō. Hieroni⁹. Apd̄ deū n̄ tā valz mēlura t̄pis q̄ dolor. nec tā abstinētia ciboz q̄ mortificatō vicioz. s̄ q̄ n̄ a deo p̄terit⁹ 7 an̄ p̄pletōez p̄nie moriūt. igne purgatorij gūillime p̄uūt. nisi forte eoz satisfactō ab aliquibz caris suis p̄ficienda assumat. Ad h̄ t̄n q̄ p̄dicta p̄mutatō valeat q̄tuor i q̄rūt. Pri mū ē ex p̄te p̄mutatōis. s. e.⁹ autoritas. q̄ d̄ sacerdotis auctoritate d̄z fieri. Secūduz ē ex p̄te illi⁹ p̄ q̄ fit p̄mutatio. s. e.⁹ necessitas. q̄ i tali statu debet eē. q̄ p̄ se satisfacē n̄ valz. s̄ adiuuari idiget. Terciu⁹ ē ex p̄te illi⁹ i quē fit p̄mutatō. s. caritas. q̄ necesse ē ipm eē i caritate q̄ faciat ip̄az satisfactōez eē mentonā. Quartū ē ex p̄te pene. s. debita p̄portionabilitas. vt videlicz mior p̄ea cōmutet i maiorē. q̄ plus satisfacit d̄o p̄ea. p̄pria q̄ aliena. Est ei triplex p̄ea. s. p̄pria 7 voluntaria 7 h̄ maxie satisfacit. Scda ē p̄pria s̄ n̄ voluntaria q̄ ē i purgatorio. Tercia ē voluntaria s̄ n̄ p̄pria. sicut ē i p̄dicta p̄mutatōe. 7 bec min⁹ satisfacit q̄ p̄ma. ex eo q̄ n̄ est p̄pria. 7 magisq̄ secūda ex eo q̄ est voluntaria. Verū t̄n si iste p̄ q̄ satisfactio ē assūpta decedit. nihilominus t̄n i purgatorio truda. s̄ t̄n p̄ penā quā ip̄e sustiet 7 quā alijs p̄ eo soluūt ip̄e cit⁹ liberat. qm̄ d̄ns 7 penā suaz 7 penā illoz i sorte p̄putat. An̄ si debuit i purgatorio penā duoz mēsiū sustinē tal sic poterit iuari q̄ liberabit vno mense. nūq̄ t̄n ide eripit q̄ usq̄z debuit sit solutū. q̄ soluto illd̄ debuit qd̄ soluit deinceps ē ip̄i q̄ facit 7 i sinū e⁹ p̄uertit 7 si ip̄e n̄ idiget. p̄uertit i sinū ecclie. v̄ valz alijs q̄ i purgatorio sūt. Secūdi q̄ i purgatorij descēdūt. s̄ q̄ satisfactōez qd̄ iuncta p̄pleuerit. s̄ t̄n illa pena i grātia v̄ negligētia sacerdotis sufficiens n̄ fuit. Hi ei nisi magnitudo p̄tritonis suppleāt. totū i purgatorio p̄plebūt. qd̄ min⁹ i hac vita fecerūt. Deus em̄ q̄ modos 7 mēsurā p̄corū 7 penaz nouit. addit penā sufficientez ne aliq̄d p̄ctm̄ ip̄unitū r̄maneat. An̄ p̄nia iuncta aut ē maior. aut eq̄l. aut mior. Si maior tūc illd̄ qd̄ pl⁹ fecerit. cedit ei ad augm̄tū glie. Si eq̄l tūc suffic̄ ad dimissioez totū culpe. Si mior tūc illd̄ qd̄ f̄stat supplet ex v̄tute d̄ine iusticie. De his ho q̄ i sine penitēt. audi qd̄ aug. sentiat. Baptizatus ad horā secur⁹ hinc exit. fidel b̄n̄ viuēs securus hic exit. agēs p̄niaz 7 r̄cōciliat⁹ cū x̄po cū san⁹ ē secur⁹ hic exit. Agēs p̄niaz ad vltim 7 reconciliatus si secur⁹ hic exit. ego n̄ sū secur⁹. Ergo tene certū 7 dimitte incertū. Hec at̄ id̄ dicit aug. q̄ tales p̄sueuerūt potius peitere ex necessitate q̄ ex voluntate. potius timore pene q̄ amore glie. Tercij q̄ i purgatorij descēdūt s̄ q̄ li-

gnam. fenū 7 stipulam secum ferunt. q̄ scz circa luas diuitias infra t̄n deū i carnali tenent affectu. Affectiones em̄ carnales quibus dediti sūt tomibz. piugibz. possessiōibz. ita tamen vt nil d̄o preponant illis tribus significantur q̄ h̄m suos amandi modos vel diutius vt lignum. vel min⁹ vt fenum. vel minuz vt stipula cremabu n̄: ut qui ignis (sicut dicit augustin⁹) et si eternus nō sit miro tamen modo est grauis. excellit em̄ omnez penam quam vnq̄ passus est aliquis in hac vita. nūq̄ in carne inuenta est tanta pena. licz mirabilia martires passi sunt tormenta. Circa secundum per quos scz purgantur. Sciendum q̄ illa purgatio 7 punitio fit per malos angelos 7 non p̄ bonos. Boni ei angeli n̄ vexant bonos s̄ boni malos. 7 mali bonos. 7 mali malos. pie tamen credendum est q̄ boni angeli fratres 7 conuies suos frequenter visitant. 7 p̄solātur 7 vt patienter sufferant. exhortantur. Habent etiā aliud p̄solationis remediū. ex eo. s. q̄ certi gliaz futuram expectant. Habent enim certitudinem de glia. minorem tamen q̄ illi q̄ sunt in patria: s̄ maiorem q̄ illi qui sunt in via. Certitudo enim illoz q̄ s̄ i p̄ia ē sine expectatōe 7 timore. q̄ nec illā futurā expectāt cū p̄ntes habeāt. nec illam decetero amittere formidant. Certitudo autem illoz qui sunt in via e contrario est: sed certitudo illoz qui sunt i purgatorio medio modo ē. Est em̄ cum expectatione. quia ipsam futuraz expectant: sed est sine timore. quia cum habeant liberum arbitrium confirmatum. decetero se peccare non posse cognoscunt. Habent etiam aliam consolationez quando pro se suffragia fieri credunt. Forte tamen verius est q̄ illa punitio nō fit per malos angelos sed diuina iusticia iubente. 7 flatu eius succedente

Circa tertium vbi scilicet purgantur. Sciendum q̄ purgantur in quodam loco iuxta infernum posito qui purgatorium dicitur h̄m positionem plurimum sapientum. licz alijs videat q̄ sit in aere. 7 in torrida zona. Sed tamen p̄ diuinā dispensationem diuersa loca diuersis animabz aliquando deputantur. 7 hoc multiplici de causa. s. aut propter eoz leuem punitionem. aut p̄ter eorum celeriozem liberationez. aut propter n̄iaz instructōez. aut p̄p̄ culpe in loco p̄p̄tione. aut p̄p̄ alic⁹ sc̄i oioez. Pri⁹ p̄p̄ eoz leuez punitionem. sicut aliquibus h̄m Gregonum reuelatum est animas quasdam in vmbra punitas esse. Secundo propter eorum celeriozem liberationem. vt scilicet possint alijs suam indigentiam reuelare. 7 ab eis suffragia petere. 7 sic scelerius de pena exire. sic legit q̄ qdā p̄seatores b̄i theobaldi in autumnio frustuz magna

glaciei p pisce pcediderit. d q magi q d pisce ga
nili. maxie q: eps dolore pedu laborabat 7 ipaz
glacie e? pedibz supposuerit. 7 magnu ei rfrigen
uz pstabat. Quada ho vice de glacie hois vo
ce audiu. q ab epo adiuat? qs eet dixit. Sny
qda aia q i h gelicidie p pctis meis affligor. 7 li
berari posses li. xxx. millas line int uallo. xxx. die
bz ptinus dices. Qui cu missaz medietate di
xisset. 7 se ia ad missa alia ppasset dyabolica sug
gestioe ptigit. q fere oes hoies ill? ciuitati int
se bella moueret. An vtr? eps ad sedadaz di
scordia. sacras depones vestes missa illa die pe
misit. Steru rincipies. 7 ia duas ptes ppls ex
ercitus magn? vt videbat ciuitate obedit. 7 co
pullus misse officiu itermisit. Et deinde rincipi
ens. cu oes vltia excepta dixisset. 7 vltima icho
are vellet. tota villa 7 domus epi accesa est. Cui
cu hui dicent vt missaz int mittet. Ille dixit. Si
to villa cremari debet: missa n dimittem. q cele
brata glacies ptin? rfoluta e. 7 ignis que se vi
disse credebant tanqz fatasma rcessit. 7 nullu da
nu itulit. Tercio pp? nram instructioem. vt. s.
magna pena p hac vita ifligi peccatu p gscam?
sic parisius ptigisse legi vt ait caror pntesis.
Mg? ei silo qnda sui scolare lociu egrorate ob
nre rogauit: vt p mortē ad se rdiret. 7 statū su
uz sibi rnuciarēt. P? aliqt igi dies sibi apparu
it cu cappa d p gamento to d iophismatibz dscri
pta. 7 int flāma ignis to tecta. q r qsit? a mgro
qsnā eet. ait ille: vnqz suz q ad te redire promisi.
Qui de statu suo r q situs: ait. Hec cappa plus
sup me pderat 7 pl? me pmit qz si vnam turri
sup me hrem. 7 e mibi data vt ea portez p glia
quā i iophismatibz habui: Porro flāma ignis
q coopra e. pelles st delicate 7 vane qs ferebaz
q flāma me cruciat 7 exurit. Sz cu mg? illa pe
nā facile indicaret: dixit eidē defunct? vt manus
extenderet. 7 sic facilitatem sue pene sentire pos
set. cuqz manū extēdit ille guttā vnā sui sudo
ris dimisit q p dēti mgri manū sagitta cin? pfo
rauit. i q cruciatū mirabile sensit. 7 ait tal lū tot?
Ille igi mg? ex illi? pene acerbitate pēnit? secu
lū delibauit deserē. 7 rligioez intre. An māe sco
laribz pgregatū hos xpus pposuit. Liq choax
ranis. cras coruis. vanaqz vanis. Ad logycā p
go q mortis n timet g. Et sic seculū deserens ad
religioez pfugit. Quarto pp? culpe i loco p
pentione. sic aliqn fm aug. aie puniūt i locis i q
bz deliquit. sic pty pillō exemplū qd raitat bñf
greg. in. iij. dyat. Quidā nāqz p sbit dū balneū
frequētaret. qndā viz incognitū ad suū obseq
uz ppatū iueit. q sp sibi sedule mstrabat. q duz
qda die p bñdictioe 7 labor mercede qnda pa
nē bñdictū sibi exhibēt. ille merēs rñdit. Mibi

ista qre das p. iste pais scs e. ego at mādrucaē
nō possū. ego ei aliqn h? loci dñs fui: s p culpif
meis h p? mortē meā deputat? sū: s qlo vt omi
potēti do hūc panē p pctis meis offeras. Tūc
at te exauditū cogice. cū huc ad lapādū veneris
7 me minime iuenens. Presbit at p vnā ebdo
madā salutarē p eo qndie hostiā obtulit 7 reu
sus eū mime iuenit. Quito pp? alie? scī oīo
nē. sic legi q scs patria? i qda loco i tra qbnf
daz purgatoriu ipefuit. e? bystonā p? festū sā
cti bñdicti repies.

Circa secunduz quod

est d suffragijs. tria vidēda sūt. Primo de ipsis
suffragijs q sūt. scdo d his p qbz sūt. tercio de
his p qs sūt. Circa suffragia q sūt nōndam
q qtuor se genera suffragioz q maxie defunctis
psunt. s. fidelū 7 amico 7 oīo. elemosinaz largi
tio. salutaris hostie imolatio. 7 ieiunioz obfua
tio. Q p mū gen? suffragioz. s. amicoz oīo
eis p sīt pty p exēplū de pascasio. de q greg. i. iij
li. dyal. narrat. q cū vir mire scitatis 7 rntus
extiterit. 7 duo tē i sūmos pōtiffices electi fuisset
s tū postmodū i vnū illoz ecclia puenisset. ipe tū
pascasius q ex errore aliu sp ptulit. 7 i hac snia
vsqz ad mortē pmāsit. Qui cū eet defunctus. 7
dalmaticā feretro suppositā demoniacus teti
gisset statū sanāt? ē. P? mltū ho tps cū germa
nus capuanas eps balneum job gram sanitatē
petisset. p dicitū pascasium dyaconem stantez et
obsequentem inuenit. quo viso vehementer ex
timuit 7 quid illic tantus vir faceret inquisiuit.
Qui p nulla alia causa se in illo loco penali de
putatū esse asseruit. nisi qz in illa tali causa plus
iusto sensit. 7 addidit dicens. Quo te pro me
dñm deprecare. atqz in hoc cognosces q auditi
tus sis. si huc rediens me nō inuenieris. Qui cū
pro eo orasset. 7 illuc post paucos dies redisset.
predictum pascasium in loco eodem minime in
uenit. Vgrate etiam sint defunctis orationes
vuozum. patet per hoc quoniā quidem: vt re
fert cantor parisiensis dum per cimiterium trās
iret. semper psalmum de profundis dicebat pro
defunctis. qui cum ab inimicis per cimiteriu fu
gens in se qretur. cōtinuo mortui surrexerunt. 7
vnusquisqz instrumētū sui officij in manu habe
bat. 7 sic ipm vnus defendit. 7 inimicos rntos
fugauerūt. Petrus qz cluniacensis ait. q dū
qda sacerdos quotidie pro mortuis celebraret
ex hoc apud episcopum accusatus ab officio ē
suspensus. Cum autem eps in magna solenni
tate per cimiterium ad matutinas pergeret. sil
luz mortui surrexerūt dicētes. Ille eps nllas no
bis missas dat insup sacerdotēz nrm nobis ab

stulit: s̄ certe nisi emēdaverit moriet. Quo au-
dito eps sacerdotē absoluit. 7 libet p̄ mortuis
celebrauit. **Q**uo scdm̄ gen^o suffragioꝝ. sc̄z
elemolinaz elargitō eis. p̄lit. maifeste b̄n̄ p̄t. ex
eo q̄ i li. mach. legi. **Q**u vir fortissim^o iudas. col-
latōe sc̄a. xij. multa dragmas argētū misit micro-
solimā offerri ea ibi p̄ p̄ctis mortuoz. iuste 7 re-
ligiose d̄ resurrectōe cogitās. Quāti eē elemo-
sine defunctis valeāt. colligit p̄ illō exēplū quod
narrat greg. i. iij. libro dyalogoz. Quidā nāq̄
miles ex corpe educt^o. exanimis iacuit: s̄ cit^o re-
diēs. q̄ cū eo gesta fuerit enarravit. Aiebat nāq̄
q̄ p̄s erat s̄b q̄ niger 7 caliginosus fluvius^o et
fend^o decurrebat. trāfacto at̄ p̄tē amena erat
p̄rata: odonensis herbarū floribz exornata. i q̄b
albatoz hoim̄ p̄ueticla eē videbā. q̄s vana et
mira florū suauitas satiabat. **H**ec ho erat i p̄-
dicto p̄tē. p̄batō: vt q̄s iustoz vellz trālire
in tenebrosuz fetētēq̄ fluvii labēt. iustu ho se-
curo gressu ad loca amena p̄uēret. ibiq̄ q̄ndaz
petz noie teozū positi. mag^o ferri p̄dē ligari
se vidisse asseruit. q̄ dū r̄q̄ret cur illuc eēt. dictuz
ē ei. s̄ idcirco patit. q̄ si qd̄ ei p̄ faciēda vitōne
videbat. ad iferēdas plagas p̄t^o ex crudelitate
desiderio q̄ obia seuebat. **I**bi eē q̄ndam pegri-
nū se vidisse fatebat. q̄ cū ad p̄dictū p̄tē veies
tāta cū auctoritate trāsiuit: q̄nta h̄ lincitate vi-
xit. Alē ho stephan^o noie dū trālire voluissz: eē
pes lapsus ē. 7 ex medio corpe iā eē p̄tē deie-
ct^o ē. **E**cā q̄busdā teozimis viris ex humie sur-
gentibz p̄ coras teozū: atq̄ a q̄busdā albatiz 7
speciosissimis viris cepit p̄ brachia trahi sursum
Lūq̄ s̄ luctamē fiet. is q̄ videbat ad corp^o redi-
bat. 7 q̄s i illo occulti arbitris examine obtinue-
rit scire n̄ valuit. **I**n q̄ dat̄ intelligi. q̄ i illo mala
carnis cū elemolinaz opatōe certabāt. q̄ ei per
coras teozū. p̄ brachia trahēbat sursum. p̄t^o ni-
mirū. q̄ 7 elemosinas amānerat. 7 carnis vicijs
p̄fctē n̄ resisterat. **Q**u at̄ t̄ciū gen^o suffragioꝝ
i. sacre hostie imolatō plimū defunctis p̄lit. ex
mltis exēplis apparet. **R**efert igi gre. i. li. iij. dya-
logoz. q̄ cū qdā mōchus su^o noie iust^o ad ex-
tremū veiens. tres se occultos aureos indicasset
bie. 7 de s̄ ingemiscens mortu^o fuisse. precepit
greg. s̄rib. corp^o ei^o cū tribz aureis in sterq̄lino
sepeliret dicētes. **D**ecunia tua tecū sit i p̄ditio-
nez. **T**ādē cuidā e s̄rib. greg. p̄cepit. vt vsq̄ ad
xxx. dies oī die p̄ eo hostiā imolaret. q̄ cuz iusta
p̄plessit: is q̄ defunctus fuerat die tricesimo cui-
dā fratri apparuit. que fr̄ r̄quisiuit: di. **Q**uo es:
Lui ille r̄ndit. hucusq̄ male fui: s̄ iā mō b̄n̄ sum
q̄: hodie p̄nionē r̄cepi. s̄ at̄ hostie imolatō non
solā mortuis s̄ et viuis plimū p̄fuisse iuenta est
Quidā nāq̄ cū i qdā rupe argētū fodēt s̄b

ito rupes cecidit 7 fundit^o cūctos extirxit. **Q**u^o
at̄ eoz s̄btus i qdā sinu ipius rupis mortē ena-
sit. inde t̄n̄ exire n̄ valuit. vxoz at̄ ill^o cū defunctū
eximās. oī die p̄ ipō missaz celebrari faciebat
7 panē vni^o r̄rceū vini cū cādela q̄tidie offebat
Lui dyabol^o iuidēs p̄ tres dies p̄rnuos eidez i
forma hūana apparuit. 7 q̄ tēdēt r̄q̄s iuit. Lūi cū
illa sui itinerē cām exponēt. ille aiebat. **N**oli fru-
stra vexari. q̄ iā missa celebrata ē. 7 sic illa tribz
diebz missā inēmissi t. nec ipaz celebrari fec. qdaz
at̄ p̄ s̄ i p̄dicta rupe argētū fodēs. q̄ndā vocē
audiuit de subtus dicentē. **P**lane pcutias. qz
capiti meo iminet magnus lapis. Lūi at̄ ille tre-
mēt 7 ad hāc vocē audiēdaz plimos p̄uocasset
iterū fodit 7 s̄lstr vocē audimit. **L**coēs p̄p̄t^o acce-
dēs: dixerūt. **Q**uis em̄ es tu: **Q**ui r̄ndēs di-
xit. **P**lane faciatis. qz magnus lapis q̄i sup̄ me
cadit. q̄ a latē fodietes. 7 ad eū vsq̄ p̄uēientes
eū sanuz 7 incolumen extraxerūt. **E**t sciscitātes
quō ibi tādiu vixissz. dixit q̄ qlibet die pais vn^o
7 r̄rceū vini 7 cādela accēsa: nisi tm̄ tribz diebus
sibi oblatus fuit. **Q**uo vxoz e^o audiēs 7 vehe-
ter exultās: aguit q̄ de oblatōe sua fuerit iusten-
tatus. 7 q̄ dyabolus eā recepit. ne ill^o tribz die-
bz missaz cantari fecerit. **I**llud (vt testat petr^o
cluniacensis) accidit i villa noie ferraria grano-
politane dyoces. **G**reg. et̄ refert. q̄ dū qd̄z
nanta i mari naufragiū p̄pessus fuisse. 7 quidā
sacerdos pro eo hostiā immolasset. ipē tandē
de mari sanus exiuit. **L**um autem qualiter ena-
sisset interrogaretur: dixit. q̄ dum in medio ma-
ris existeret. 7 iam pene fatigatus deficeret. qdā
ad eum venit. 7 panem quendā sibi obtulit: que
cum ille comedisset. statim confortatus vires r̄-
cepit 7 in quadam navi inde transeūte recept^o
fuit. **I**nuentumq̄ est q̄ illa hora panem habu-
it. q̄ pro eo sacerdos hostiam immolauit.

Quo q̄rtū suffragioꝝ gen^o. s̄. ieiunioꝝ ob-
natio defunctis. p̄lit. testat greg. agēs taz de isto
q̄s d̄ alijs tribz: di. **A**ie defunctorū q̄tuorū modis
soluūt. aut oblatōibz sacerdotū. aut p̄cibz sc̄o-
rū aut caroz elemosinis. aut ieiunio cogtorum.

Valeat nihilominus p̄ eis p̄nia sc̄a ab ami-
cis. vn̄ r̄tulit qdā solēnis doctor. q̄ cū qdā muli-
er viro mortuo de paup̄tate desparet. apparuit
ei dyabolus di. **Q**u eā ditaret si suā facēt volun-
tatē. Lūi p̄mittētī p̄no iūxit ei vt viros eccl̄iasii
cos i suo hospitiō r̄ceptos facēt fornicari. **S**e-
cūdo q̄ paupes in die recipet. 7 in nocte vacu-
os expelleret. **T**ercio q̄ oīes in eccl̄ia garnēdo
impediret. **Q**uarto q̄ nulli bec p̄fiteri deberet.
Et tandem cum morti appropinquasset. et a fi-
lio ad confessionem admoneretur. illa ei factū
aperiens dixit se p̄fiteri non posse. nec sibi ali-

qd p̄fessio valet: s̄ cū ille cū lacrimis iustaret. 7 pe-
nitentiā se p̄ ea factū p̄mittet. illa p̄p̄cta p̄ sa-
cerdote filiū testiauit. s̄ an̄q̄ sacerdos veiret de
mones ad eā irruerit q̄z horrore ac timore p̄cul-
sa ea mortua ē. Fili⁹ at̄ su⁹ p̄ ea p̄ctm̄ m̄ris p̄si-
tēs. 7 p̄m̄iaz septēnē faciēs ip̄a p̄pleta vidit ma-
trē ei de sua libatōe gr̄as īferere. Valēt et̄ eis i-
dulgētie eccl̄ie. vñ cū q̄dā ap̄lice sedis legat⁹ q̄n-
dam strēnuū militē rogaret. vt ī era albiel ī hui-
tū eccl̄ie militaret. sc̄ta indulgētia p̄i suo defūcto
p̄ vnā ibidē q̄dragenā morat⁹ ē: q̄ p̄pleta p̄ lu-
ceclano: ei app̄uit. 7 d̄ sua libatōe gr̄as ei egit.

Circa secundū h⁹ par-

tis. s̄ illos p̄ q̄b̄ s̄ūt. q̄tuor vidēda s̄ūt. P̄mo q̄
s̄ illi q̄b̄ p̄nt. p̄desse. sc̄do q̄re debēt eis. p̄desse.
tercō li oib̄ eq̄lit̄. p̄sūt. q̄rto q̄lit̄ suffragia q̄ p̄
ip̄is s̄ūt sc̄re p̄nt. De p̄mo. q̄. s̄ illi q̄b̄ p̄nt
p̄desse. Sciēdū ē q̄ sic d̄ic̄ aug. oēs q̄ d̄ hac vi-
ta decedūt. aut s̄ valde boni. aut vald̄ mali. aut
mediocrit̄ boni. Suffragia igit̄ facta pro valde
bonis: s̄ gr̄atiactōes. p̄ valde mal̄ s̄ vnoz q̄-
lescūq̄ p̄olatōes. p̄ mediocrit̄ bonis s̄ exp̄iatō-
nes. Valde at̄ boni dicūt̄ q̄ s̄tati euolant. 7 ab
vtroq̄ igne tā purgatorij q̄ īferni liberi s̄t. Eo-
n̄ at̄ tria s̄t genera. i. p̄ueni baptizati. martires
7 vni valde p̄fecti. q̄ s̄c̄z tā p̄fecte edificauerūt au-
r̄i. argētū 7 lapides p̄ciosos. i. dei dilectōem. p̄-
ximi amorē. 7 bonā op̄atōez. vt n̄ cogitarēt pla-
cere m̄do: s̄ t̄m̄ deo. Qui etsi q̄nq̄z venial̄ pec-
cāt. seruoze t̄n̄ caritatis ita ī eis p̄ctm̄ p̄sumit: si-
cut gutta aq̄ ī camino ignis penit⁹ absorbet. et
iō secū cremabilia nūq̄ fert. Qui igit̄ p̄ aliq̄ isto-
rū t̄n̄ generū oraret. vt aliq̄ suffragia facēt: eis
inuonā faceret. Quia sic d̄ic̄ aug. Inuonā facit
martiri q̄ orat p̄ martire. Si v̄o aliq̄s pro aliq̄
valde bono exoraret. d̄ q̄ t̄n̄ an euolasset dubi-
taret. t̄n̄ ille oīoes essent gr̄atiactōes 7 ad me-
ntū cedēt exorātis. s̄m̄ illd̄ oīo mea ī sinu meo
puertet. His ei trib̄ generib̄ hoim̄ celū p̄tin⁹
ap̄it̄ cū decedūt. nec aliq̄e purgatorij ignē sen-
tiūt. qd̄ significatū ē p̄ illos tres q̄b̄ celū aptū ē.
Aptū ē ei x̄po baptizato. luc. iij. Ihu baptizato
7 orātū ē celū aptū. p̄ qd̄ significat̄ q̄ celū ap̄it̄
oib̄ baptizatis. siue sint puuli siue adulti. Ita q̄
si hic discederēt p̄tin⁹ euolarēt. Baptism⁹ em̄
v̄rate passiōis x̄pi m̄dat ab oī p̄cto 7 originali
7 mortali 7 veniali. Sc̄do aptū ē stephano lapi-
dato. act. viij. Ecce video celos ap̄tos zc. p̄ qd̄
significat̄ q̄ ap̄it̄ omnib̄ martirib̄. ita q̄ s̄tatis
euolant cū decedūt. etsi aliq̄ cremabilia hēbant
oīa falce martirij īsecāt. Tercō aptū ē b̄eo iobi
p̄fectissimo. apo. c. iij. Audi et ecce ostium aptū ī
celo. p̄ qd̄ significat̄ q̄ viris p̄fectis q̄ rōlit̄ peni-

tentiā p̄plenerūt. nec v̄c̄ialia admiserūt. vt si ali-
q̄n̄ admittūt a seruoze caritatis p̄tinus p̄sumū-
tur. celum ip̄m̄ p̄tinuo ap̄it̄ 7 mox illud perpe-
tuo regnatori ingrediunt̄. Valde autēz ma-
li s̄t q̄ p̄tinuo ī inferni baratrū demergūt. p̄ q̄bus
si de eoz damnatione p̄staret. n̄ll̄a suffragia ali-
quatenus essent fienda s̄m̄ qd̄ d̄ic̄ aug. Si sci-
rem p̄rem meum esse in inferno: non plus orarē
p̄ eo q̄ p̄ dyabolo. Si autem p̄ aliquib̄ dam-
natis d̄ quoz damnatōe dubitat̄ aliqua suffra-
gia fierent: nihil t̄n̄ eis p̄desset nec q̄stum ad li-
beratōem: vt. s̄. ab ip̄is penis liberentur. nec q̄s-
tum ad mitigatōem. vt. s̄. pena in eis mitigetur
vel diminuat̄. nec q̄stum ad suspensionem. vt. s̄.
ad t̄ps̄ vel ad horā eoz damnatio suspēdat̄.
nec q̄stum ad fortificatōez: vt. s̄. ad tolerādū le-
ui⁹ robozent̄. q̄stum em̄ ad aliq̄d̄ hoz ī inferno
nulla redemptio est. Mediocrit̄ aut̄ boni di-
cunt̄. q̄ cremabilia aliqua. s̄ lignū. fenū. stipulaz
secum ferunt. Ut qui p̄m̄iaz inuonctā 7 sufficiē-
tem morte p̄occupati cōplē n̄ p̄nt. q̄ nec ad bo-
ni s̄t. q̄n̄ suffragijs egeāt. nec adeo mali quin eis
p̄desse valeāt. suffragia igit̄ facta p̄ his s̄t eoz
exp̄iatōes. Unde isti s̄t illi q̄b̄ ip̄a suffragia so-
lū p̄desse p̄nt. i. h̄m̄oi aut̄ suffragijs faciēdis ec-
clesia p̄suevit duplicem numerū dierū maxie ob-
seruare. s̄. septenariū. tricenariū. 7 ānuersariū. et
rō hoz assignatur ī libro mitrali de officio. Ob-
seruatur septenarius vt anime ad eterne quiet̄
sabbatum perueniant. Vel vt eis omnia pecca-
ta remittantur que in vita egerunt. que per se-
ptem dies ducitur. Vel vt remittantur eis pec-
cata que egerant cum corpore quod cōsistit ex
quatuor humoribus. 7 cuz aia in qua sunt tres
vires. Observat̄ tricenariū q̄ p̄stat ex trib̄ dena-
rijs: vt purget̄ in eis q̄c̄qd̄ in fide trinitatis 7 in
transgressionem decalogi delinquet̄. Observat̄
ānuersarius: vt de annis calamitatis p̄ueiat ad
annos eternitatis. Sicut ānuersariū sanctorū
celebramus ad ip̄soz honores. 7 n̄ram vtilitatē
sic 7 ānuersariū defunctorū ad ip̄soz vtilita-
tem 7 nostram deuotionem. De secundo q̄n̄
tur quare. s̄. eis debent suffragia p̄desse. Scien-
dum q̄ triplici ratōe debent eis prodesse. P̄-
mo ratione vnitatis. Sunt enim vnum corpus
cum illis de ecclesia militante. Et ideo bona sua
debent eis esse communia. Secundo ratione di-
gnitatis. quoniam dum adhuc viuerent merue-
runt vt hec sibi prodesse. Et ideo dignum est
vt qui alios iuuerunt. 7 ipsi ab alijs adiuentur
Tercio rōne necessitatis. quia scilicet s̄t in statu
in quo se iuuare non possunt. De tercio vtz
scilicet equaliter omnib̄ profint. Sciēdūz q̄ si
ip̄sa suffragia in speciali sunt magis profint il-

De quatuor

lis. p. q. b. specialiter sunt q. alijs. Si aut. i. com. u. i. fuit. magis. p. sunt. eis. qui. pl. meruerunt. i. hac. vi. ta. ut. sibi. p. d. essent. si. i. equali. vel. maiori. necessi. tate. existit. De. quarto. qualis. s. suffragia. q. eis. sunt. scire. p. n. t. Sciendum. q. fm. aug. scire. p. n. t. tribus. modis. Primo. p. diuinam. reuelationem. q. n. sc. 2. b. eis. reuelat. Secundo. p. bonorum. angelorum. manifestatorem. Angeli. ei. qui. h. sp. nobiscum. sunt. et. oes. act. n. ros. p. siderati. in. stati. q. i. ad. eos. p. n. t. de. sc. e. d. e. 7. eis. p. tin. n. u. ciare. Tertio. p. aiaz. hinc. ex. e. u. t. u. i. i. n. t. i. m. a. t. o. s. Aie. ei. q. d. b. m. u. d. o. t. r. a. s. e. u. t. h. 7. alia. eis. n. u. ciare. p. n. t. Quarto. nihilominus. sci. re. p. n. t. p. exp. n. t. a. 7. reuelat. o. s. Cu. ei. a. penis. se. reuelari. sentiunt. suffragia. p. se. fieri. cognoscunt.

Circa terciu hui' secu

de. ptis. filios. p. quos. fuit. Sciendum. q. ipa. suffra. gia. si. p. d. esse. debet. o. s. q. fiant. ab. his. q. sunt. i. ca. ritate. Na. si. p. malos. fuit. p. d. esse. no. p. n. t. Un. le. git. q. cu. quida. miles. i. lecto. cu. vxore. eet. 7. luna. valde. lucet. p. rimas. intraret. mirabat. quod. ho. ronalis. creatori. suo. no. parer. cu. eidez. creature. irr. onales. pareret. Et. du. cuida. militi. defuncto. q. sibi. fuerat. familiaris. detrahet. subito. ille. qui. mortu. fuerat. i. thalamum. introiuit. 7. dixit. illi. Amice. noli. male. suspicari. de. aliquo. et. condona. mihi. si. quid. i. te. peccavi. Cu. q. sup. statu. suo. in. terrogaret. dixit. Quis. penis. affligor. p. capue. q. tale. cimiteriu. violau. 7. ibi. quedam. vulnerans. cu. cappa. expoliavi. sua. q. mihi. supponit. et. vno. mote. magis. me. p. mit. rogauit. q. ut. p. se. or. des. si. eri. faceret. Cu. aut. ille. sibi. dicit. an. vellet. q. a. tali. 7. tali. sacerdoti. ipas. or. ones. faceret. fieri. ille. ad. h. nihil. r. idens. caput. more. renu. et. is. p. cussit. De. u. dixit. si. vellet. q. talis. heremita. pro. se. oraret. Cui. ille. Atinam. ille. p. me. oraret. q. d. cu. se. factu. ru. p. mittet. Et. ille. ait. 7. ego. dico. tibi. q. ab. hac. die. vsq. ad. duos. anos. tu. etiam. morieris. Sic. q. ille. dispuit. 7. miles. vita. sua. i. meli. mutata. i. do. mino. obdormiuit. Q. d. at. dictus. e. suffragia. facta. p. malos. p. d. esse. no. posse. Intelligendum. est. nisi. sint. opa. sacramentalia. ut. e. celebratio. missae. q. a. malo. mistro. violari. n. pot. vl. nisi. ipse. defun. ctus. vl. aliqs. ei. amicus. aliq. etiam. malis. aliq. di. sp. s. anda. reliquiss. q. t. n. p. tinuo. disp. sae. debet. ne. sibi. p. rigat. q. d. cuida. p. rigisse. legit. Miles. ei. quida. i. bello. karoli. magni. cu. mauris. pug. tu. rus. rogauit. p. gnatum. suum. ut. si. i. bello. moreretur. equum. suum. vederet. et. paupibus. p. cau. daret. Quo. mortuo. cu. equ. sibi. nimis. placet. cu. sibi. retinuit. 7. p. modicu. t. p. is. defunct. ei. ta. q. sol. fulges. ap. paruit. di. Cognate. bone. p. octo. dies. me. fecisti. pati. p. nas. i. purgatorio. p. p. ter. equum. cui. p. cium. (ut. dixeras) paupibus. no. d. disti. S. 7. impune. no.

Coronatis .CXLVI.

feres. hodie. ei. feret. aiaz. tua. i. infernu. dyaboli. 7. ego. purgat. vado. i. regnu. dei. ecce. subito. i. aere. auditus. e. clamor. velut. leonum. vrsorum. luporum. et. ipm. de. medio. abstulerunt.

Quatuor coronati

fuerunt. Severus. Severianus. Cor. poforus. et. Victorinus. qui. iube. te. Dyocleciano. vsq. ad. morte. icibus. pl. batorum. celi. sunt. Ho. r. noia. cu. repiri. no. possent. q. tam. p. multos. annos. dno. reuelate. repta. sunt. statu. tu. fuit. ut. eoz. memoria. sub. noib. alioz. quinqz. martiu. s. Claudij. Castorij. Simphoriani. Ni. chostrati. et. Simplicij. recolerent. qui. p. duos. an. nos. a. martino. p. dictoz. passi. sunt. Isti. ei. marti. res. cu. omne. sculpture. arte. haberet. et. dyocleci. ano. ydolu. quoddam. sculpe. nolent. nec. sacrificare. aliquaten. p. sentiret. iussu. ipius. dyocleciani. loculos. pl. beos. viui. missi. sunt. 7. sic. i. mari. p. ci. pitati. circa. annu. d. ni. cclxxvij. Sub. nominib. igit. istoz. quinqz. statuit. Melchisedes. papa. p. dictos. quatuor. honorari. et. quatuor. cor. atos. vocari. an. s. q. eoz. noia. repirent. Et. lic. post. modu. noia. repta. fuerunt. vsus. t. n. obtinuit. ut. q. tuor. coronati. deinceps. vocarentur.

Theodor' in vrbe

marmaritanorum. sub. Dyocleciano. 7. Maximiano. martiniu. passus. e. Cui. cum. p. ses. diceret. q. sacrificaret. et. pristina. mili. tia. reciper. r. idit. theodor'. Ego. milito. do. meo. et. filio. ei. ihu. xpo. Cui. p. ses. Ergo. deus. tuus. si. liu. habet. Cui. theodorus. Etiam. Ad. que. p. ses. Possent. cu. cognoscere. Et. theodor'. Cu. utiqz. potestis. cognoscere. 7. ad. eu. accedere. Datis. igit. inducys. sc. to. Theodoro. ut. sacrificaret. t. e. pluz. martis. deoz. noctu. sc. us. solus. introiuit. 7. igne. supposito. totu. illd. succedit. qui. a. q. da. qui. hoc. vidit. accusat. i. carcerem. ut. fame. ibi. moreret. re. clusus. e. Cui. d. ns. appar. es. dixit. C. s. ide. huc. me. us. Theodore. q. ego. tecu. sum. T. u. c. turba. mul. ta. dealbatoz. viroz. clauso. ostio. ad. eu. veniens. cu. eo. psalle. cepit. q. d. videtes. custodes. territi. fu. gerunt. Cu. at. inde. educt. fuiss. 7. ad. sacrificia. in. uitaret. ait. Si. carnes. meas. igne. cremaueris. et. varijs. p. sumas. supplicijs. donec. fuerit. sp. s. i. na. rib. meis. no. denegabo. deu. meu. T. u. c. ad. p. ce. ptu. p. sidis. in. ligno. suspendit. et. vngulis. ferreis. sc. r. u. deliter. latera. ei. radunt. ut. et. ei. costae. nu. darent. Ad. que. p. ses. Vis. theodore. nobiscuz. ee. aut. cu. xpo. tuo. Cui. ille. Cu. xpo. meo. et. fui. et. sum. et. ero. T. u. c. iussus. e. igne. cremari. i. q. q. dem. igne. sp. m. emisit. s. t. n. corp. ei. ab. igne. illesuz. p. masit. circa. annu. d. ni. cclxxvij. O. d. ore. suauiss.

mo omnes repleti sunt. et audita ē vox. dicens.
Veni dilecte mi. intra i gaudiū domini tui. Le-
lum quoq; aptum multi viderūt.

Martinus quasi mar-

tē tenēs. i. bellū p̄ vicia et p̄c̄a. Vel
martin⁹ q̄i martirū vn⁹. Fuit ei mar-
tir saltē volūtatē: 7 carnis mortificatōe. vt mar-
tin⁹ interpretat irritās vel puocās seu dominans.
ipe nāq; p̄ meritū sue sanctitatis irritauit dya-
bolū ad inuidiā. puocauit deū ad misericordiaz do-
minat⁹. ē carni sue p̄ maceratōz p̄tinuā. cui. s. car-
ni rō sine anim⁹ dñari d̄z. vt dicit Dionysius in
eplā ad demophilū. sic dñat dñs suo. aut pat̄
filio. aut senior lasciuo iuueculo. Et vitā seuer⁹
cognomēto supplin⁹ discipulus sc̄i martini quē
Sennadius inter illustres viros p̄numerat: sc̄i
psit.

Martinus sabarie

p̄anonioz oppido oriūnd⁹ fuit s̄ in
tra ytalīā papie alit⁹ cū p̄c̄ suo tri-
buno militū. sub Cōstātino 7 Ju-
liano cesariū militauit. Nō tñ sp̄ōre. q̄ ab infā-
tia diuinit⁹ inspirat⁹. cū eēt annoz. xij. mitis pa-
rētib; ad eccliam fugit. 7 cathecuminum se fieri
postulauit. Extūc heremū intrass; nisi carnis in-
firmitas obstetiss;. S; cuz cesares decreuissent.
vt veteranoz filij. p̄ p̄ribo militaret. Martinus
cū eēt annoz. xv. ad militandū vrgeret. vno tñ
p̄tētus suo. cui tñ Martin⁹ seruus sc̄pi⁹ mistra-
bat. 7 calciamēta detrahebat atq; tergebat.

Quodā hyemali tpe p̄ portā ambiēsiā tran-
siēs. paup̄ em quēdā nudū obuiū. habuit. q̄ cū a
nullo elemosinā recepiss;. martin⁹ hūc sibi fua-
tū itelligēs. arrepto ense clamidē q̄ sibi superat
dimidit. et p̄tē paup̄i tribuēs. reliquā. p̄tem rur-
sus induit. Sequenti igitur nocte xpm clamidis
sue q̄ paup̄em texerat p̄te vestitus vidit. ipm qz
ad circūstātes angelos sic loquētē audiuit. mar-
tin⁹. adhuc cathecūm⁹. hac me veste p̄terit. An
vir sc̄s i gl̄iaz n̄ elat⁹. s̄ dei bonitatē p̄gscēs cū
eēt ānoz. xvij. baptizari se fecit. 7 adhuc ad in-
stantiā tribuni sui q̄ tpe sui tribunat⁹ expleto se-
culo abrenūciatur. p̄mittebat. p̄ biennū mili-
tan⁹ cesar p̄ eos puātur⁹. pecuniā militib; eroga-
uit. At martin⁹ nolēs deinceps militare donati-
uū recipere noluit. s̄ cesari dixit. xpi ego miles. s;uz
pugnare mihi nō lz. Indigt⁹ iulian⁹ dixit. q̄ n̄ re-
ligiōis gr̄a. s̄ metu belli imētis militie renūciaēt.
Lui martin⁹ itrepid⁹ t̄ndit. Si signauie s̄ h̄di
ascnbir. crastīa die. an̄ acie inermis astabo. et in
noie xpi siḡ crucis. n̄ clipeo. p̄tect⁹. aut galea. ho-

stū cuneos penetrabo secur⁹. An custodiri in-
bet vt iermis (vt dixerat) barbaris obijceretur.
S; die sequenti hostes legatōez miserūt. sua oia
seqz dātes. An n̄ dubiū ē meritū sc̄i. vni tales
victoriam sine sanguie datā eē. Exide relicta
militia ad sc̄m bylanū pictauiesēz ep̄m prexit
7 ab eo aceolit⁹ ordinat⁹. monet a dño p̄ sopo-
rē. vt p̄tes suos adhuc gētiles visitaret. Pro-
fect⁹ igit mltā aduersa passuz se eē p̄dixit. Naz
int alpes icidit i latrones. Quoz vn⁹ securi i ca-
put ei⁹ vibrass;. ictū ferētis dextre sustinuit alter
victis tñ p̄tergū maib; vni eoz custodiēd⁹ tra-
didit. Percōtati x̄o latroi an timēss;. r̄ndit nū-
qz se ita fuisse secur⁹. qz sciret misericordiaz di maxie
i tēp̄tatōib; affuturā. Incipiēs qz latroni p̄dica-
uit. 7 ipm ad fidē xpi p̄t̄it. q̄ martinū ad viā re-
ducēs laudabiliter postmodū vitā finiuit. Cū
at mediolanū p̄reuss;. dyabol⁹ i hūana sp̄e sibi
obui⁹ fuit. 7 q̄ tēdēt. regssuit. Cui cū r̄ndiss; se q̄
cuz dñs vocaret. tēdēt. Ille ait. Quocūq; ieris
dya⁹ tibi adūsabit. Cū at martin⁹ sibi r̄ndisset.
Dñs in adiutor ē. n̄ timēdo qd faciat in hō. sta-
tū ille eu. annuit. Itaq; martin⁹ m̄rem p̄t̄it. p̄ x̄o
i errore p̄māsit. S; cū h̄b̄ arriana p̄ totū orbē
pullulaēt. 7 ille pene sol⁹ obsistēt. publice ces⁹ et
d̄ citate eiecit. mediolanū redijt. 7 ibi sibi mona-
steriū statuit. s̄ inde ab arrianis eiecit. ad insulā
gallianā cū vno solo p̄bitero prexit. vbi elle-
borū ḡmē venenatū int alias herbas i cibū sum-
psit. 7 vicinā mortē sentiēs. oē picl̄m et dolorem
x̄tute orōis fugauit. Audiēs x̄o q̄ h̄b̄s byla-
n⁹ de exilio rediret. obuiā ei. p̄fect⁹ est. 7 iuxta pi-
ctanū mōasteriū ordianit. vbi cū quēdā adhuc
cathecuminū h̄ret parūp̄ a mōasterio descēdēs
7 i diēs reppit eū sine baptismo defunctū. quē i
cellā ducēs 7 sup ei⁹ corp⁹ se p̄sternens. ipm sua
orōe ad vitā p̄stina r̄uocauit. Idē x̄o hō re-
ferre p̄sueuit. q̄ dñi sup eum data s̄nta obscuris
locis deputat⁹ fuiss;. p̄ duos āgelos iudici ē sug-
gestū hūc eē. p̄ q̄ martin⁹ oraret. Iussuz ē igitur
vt p̄ipos duos reducēt. 7 martino viuū redde-
ret. Aliū insup q̄ laq̄o vitā finierat. vite resti-
tuit. Verū cum plebs tyronica episcopo ca-
reret. ipm plurimū renitentē sibi ordinari petijt
Quidā aut ex episcopis qui p̄uenerāt. eo q̄ de-
formis eēt habitu. et vultu despicibilis resiste-
bant. inter quos p̄cipuus fuit quidā noie defen-
sor. sed cuz lector tunc deesset. quidam accepto
psalterio primū quē inuenit psalmum legit. vbi
versus hic erat. Ex ore infantū et lactēnū deus
perfecisti laudem vt destruas inimicū et defen-
sozem. Et sic ille defensor ē ab omnib; cōfuta-
tus. Ordinatus itaq; episcopus. cum p̄p̄nā
tumultum non ferret. duobus fere milibus ex-

De sancto

tra urbē mōasteriū p̄stituit. vbi cū .lxx. discipulis i mltā abstinentia vixit. Nā ibi vinū nemo biberat: nisi quē infirmitas coegisset mollior habitus sibi. p̄ crimine erat. Plurime citates de his episcopos eligebat. Cū q̄dā s̄b noīe martinis coler. 7 a martino nūl de ei⁹ vita vel merito iueniri possit. q̄dā die sup̄ sepulcrū stās orauit dñm. vt qs cēt v̄l c̄ meriti indicaret. Couert⁹ itaq; ad lēuā. vidit vmbra nigerrimā stare. q̄ a Martino adiurat⁹ dixit se latronē fuisse. 7 ob scel⁹ p̄cussus eē. p̄tinuo igi⁹ Martino altare dēstrui p̄cepit. Legit⁹ q̄z i dyalogo seueri 7 galli discipulorū sc̄ti martini. vbi mltā suppleta sunt. q̄ i ei⁹ vita seuer⁹ dūmiserat. q̄ martino quodā tpe valētinianū imp̄torē p̄ quadā necessitate adijt: sed ille sciēs eū velle petē qd̄ ipse nolebat dāe. fores palatij sibi claudi fecit. At martino sel⁹ 7 itez passus repulsa. calitio obuoluit. 7 cinē p̄spus. per vna ebdomadā cibi at pot⁹ abstinentia macerat. Tūc monēte āgelo ad palatium veit. et nullo sibi p̄hibēte ad imp̄torē vsq; p̄ueit. Quē cū veniētē vidēt. irat⁹ q̄z fuisse admittit. ei assurgē noluit. donec sellā regiā ignis opiret. 7 ipm imp̄torē a pte posteriori ignis succederet. Tūc sc̄to martino irat⁹ assurgēs. virtutes diuinā se sensisse p̄fess⁹ e. mltūq; ip̄z p̄lectēs sibi oīa añq; rogaret: p̄cessit. mltaq; miera obtulit: s̄z martino nō accepit. In eodē q̄z dyalogo legit⁹ q̄lit terciuz mortuū suscitauit. Cū ei qdā iuueis defunct⁹ fuisse et m̄ ei⁹ p̄ resuscitātōe filij b̄m martinū lacrimis exoraret. iste i medio cāpi vbi erat innumerabilis mltitudo gētiliū genua flexit. 7 cūcti vidētib; puer surrexit: q̄ p̄pter oēs illi gētilēs ad fidē p̄uersi sunt. Eidē q̄z viro sc̄to obediēbāt et insensibilia. vegetabilia 7 irratōnabilia. Insensibilia sic ignis 7 aq. Nā cū i qdā phano ignē misisset. i domo p̄xia et adherēte agēte v̄to: flāma efferebat. Tūc martin⁹ sup̄ tectū dom⁹ ascēdēs: obuū se adueniētib; flāmis inseruit. mox 7 vi v̄ti flāma retorquet. vt p̄flic⁹ qdā p̄pugnatiū inter se elemētoz vidēt. Raris et qdā cū piclitarē vt i p̄dicto dyalogo legit⁹. qdā negociator nec dū xpian⁹ exclamauit. Deus martini eripe nos. 7 statū trāq̄llitas maḡ successit. Silt vegetabilia. Nā cū i qdā loco tēplū antiquissimū diruissit. 7 arborē pini dyabolo dēdicatā vellz excidē. obsidētib; rusticis 7 gētilib; vn⁹ eozum dixit. Si de deo tuo fiduciam habes. nos hāc arborē succidē. 7 tu eaz suscipe 7 si tecū e de⁹ tu⁹ vt dicis: euades. q̄ ānuēte. succisse arbori 7 iā xp̄ eū ibidē ligatū cadētū signū crucis opposuit. i aliā p̄tē r̄diēs. rusticos q̄ i tuto loco erāt fere opp̄ressit: q̄ viso miraclo ad fidem p̄ueni sunt. Irratōnabilia q̄z aialia sibi p̄ luri-

Martino .CXLVII.

es obedierūt. sic legit⁹ i p̄dicto dyalogo. Cū em̄ canes lepusculū insequētes vidissit. impat canib; vt aial insequi desisterēt. Vox illi p̄stiterunt et quasi victi i suis vestigijs fixi māserunt.

Serpēs etiā quidā cū flumiū quēdam natādo trāsiret. Martinus ait ad serpētem. In noīe dñi iubeo te redire. Vox se ad verbū sc̄ti retor sit. et in ripā aliā trāsineauit. Et igemiscēs martin⁹ ait. serpētes me audiūt: et homines nō audiūt. Lanis similiter cū in quēdam ex martini discipulis latraret. ille ad eū p̄uersus: ait. In noīe martini iubeo te obmutescere. Lanis p̄tinuo obmutuit. acsi linguā habuisset abscisam.

Fuit aut̄ beatus Martin⁹ multe humilitatē. Nā leprosum quēdā cūctis horribiles parisijs obuū habēs. ipm osculat⁹ et atq; benedixit. statiq; mūdāt⁹ e. In secretario q̄z residēs nūq; cathedra vsus e. Nā in ecclia nemo vnq; eū sedē p̄sperit. Sedebat aut̄ i cella rusticana quā tripodā vocāt. Multe dignitatē fuit. q̄ par apostolis dictus est. et hoc p̄pter gratiā spiritus sc̄ti q̄ in eū i specie ignis ad robur descendit. sic fuit i aplis. Cū et apli frequēter eū tāq; comparez vilitabāt. Legit⁹ ei i p̄dicto dyalogo. q̄ quadā vice dū Martinus i cella solus sederet. 7 seru⁹ et gallus ei⁹ discipuli p̄ forib; expectarēt. subito mirabili p̄cussi horrore. plures i cella audiūt insimul colloquētes. de q̄ postmodū martinum requisissent: ille ait. Dicam vobis: s̄ vos queso nulli dicatis. Agnes. tecla 7 maria ad me venerūt nec tm̄ illo die: s̄ sepi⁹ se ab eis p̄fessus e visi tari. 7 petrū 7 paulū ap̄los a se sepe videri p̄hibuit. Multe iusticie. cū ei ab imp̄tore nomine maximo inuitatus fuisset. et martino poculū primo fuisset oblatū. spectātib; cūctis vt post se regi tribuēt. p̄bitero suo dedit. nulluz estimans digniorē q̄ post se deberet bibē. et indignū iudicās si aut regē aut regis. primos p̄bitero p̄tulisset. Multe patiētie tātā ei i oib; patiētiam seruabat. q̄ cū eēt summ⁹ sacerdos. impune sepe a clericis ledebat. nec a sua eos p̄pter b̄ caritate repellebat. Nemo illū vnq; vidit iratū. nemo merētem. nemo ridentē. Nūq; i illi⁹ ore nisi xp̄c. Nūq; i illius corde nisi pietas. nisi pax. nisi misericordia: inerat. Legit⁹ q̄z i p̄dicto dyalogo q̄ cum Martinus quadaz vice i veste hispida nigro et p̄dulo pallio circūtectus super asellū procederet. equis decontra venientibus expauefactis militantes in terram saltu p̄cipiti se dederunt. et Martinum arripientes grauitē verberauerunt. Ille autem quasi mutus cedentib; terga prebebat: sed magis illi furiebant. eo q̄ ille quasi nō sentiēs verbera illata p̄temnere vidēt. Progin⁹ aut̄ aialia adeo humo fixa p̄ma-

nebat. vt quatuorq; flagellata velut saxea mo-
ueri non possent. quousq; ad martinu redeuntes.
7 p'ctm suu qd ignorater i eu p'miserat p'sitetas
ille eis licentia dedit: et gradu p'cito aialia p'cesse-
runt. Multe assiduitatis oratio. qz (vt i legē-
da sua d'r) nuq; vlla hora momētūq; p'terit q
nō aut orōi aut lectōi incubēt. Inter legēdū tñ
et opandū nūq; animū ab orōne laxabat. nā vt
fabris ferrarijs moris ē. qui inter opandū pro q
dā laboris leuamie incidē feriūt. ita martinus
dū aliquo ugeret semp orabat. Multe auste-
ritatis in seipō. refert ei seuer' in epla ad Euse-
biū. qz cū Martin' i quādā suā dyocesiū venif-
set. 7 clerici lectū sibi plurio stramie p'parassent
ille ibidē requiescēs insuetā mollitiē p'horrescit
quippe q nuda humo vno tñ cilitio supiecto
cubare p'sucuerat. Itaq; p'mot' iniuria surgēs
stramētū oē picit et se sup nudā humū colloca-
uit. Circa mediā hō noctes tota illa palea igne
accēdit. 7 Martin' excitat' dū exire tentaret: s'
neqret ab igne caput' et ei' iā vestimēta vrunt.
Rediēs hō ad solitū orōis p'fugit 7 crucē emit-
tēs signacm i medio ignis intact' p'māsit. 7 flā-
mas sensit rotātes quas male exptus erat vrē-
tes. Monachi igit' excitati p'currūt ad Marti-
nū quē iā p'sumptū putabāt de medio flamma-
rū illesum educit. Multe p'passiōis erga de-
linquētes. qz omnes volētes penitē cōpassiōis
sui recipiebat. nā cū dyabol' Martinū rephē-
teret. cur semel lapsos ad penitētiā r'cipiet eidē
r'ndit. Si tuūpe o miserabilis ab hōim festatiōe
desistēs. et te factor' tuor' peniteret. ego tibi cō-
fessus i dño xpi misericordiam pollicerer. Multe
pietatis erga paupes. legit' i p'dcō dyalogo qz
Martinū i quādā festiuitate ad eccliam tendē-
tē. paup quidā nud' fecit' ē. Martin' at' archi-
dyacono p'cepit vt egētē vestiret: s; cū h' ille fa-
cē distulisset. ingressus Martinus secretarium.
tunicā illi p'buir et p'tinuo abscedē inslit. Cuz s'
archidyacon' monēt vt ad solēnia pagēda p-
cederet. ille de se loquēs r'ndit se ire nō posse dō
nec paup vestē accipiat. Archidyacon' hō nō
intelligēs. qz cū extrūsec' cappa tect' eēt. ipm nu-
dū interi' nō videbat: paupem nō adesse causa-
tur. At ille. Mibi inqt vestis deferat. 7 paup n'
degit vestied'. Cōpulsus ille ad forū vadit. et
quinq; argēteis tunicā vilē et curā q d'r penu-
la q'i pene nulla rapiēs. an pedes Martini ira-
tus picit. Quaz ille secreto induit cui' manice
vsq; ad cubitū. et longitudo vsq; ad genu p'te-
tebat. et sic missam celebratur' p'cedit. Dū aut
missam celebraret. globus igne' sup caput eius
apparuit. et a multis ibides visus fuit. ob h' par-
aplis d'r. Hinc at' miraclo addit magi' Joban

nes beletb. Qu' cū i missa man' ad dēu vt inozis ē
leuaēt. manicis lincis retro habētib. cū nec bra-
chia ei' eēt grossa. nec multū carnosā. nec p'fa-
ta tunica p'tenderet nisi vsq; ad cubitū. reman-
serūt eadē brachia nuda. Tūc miraculose tor-
ques aurei. et gēmati deferūt ab angelis 7 bra-
chia decēter opēriūt. Quē etiā tōsam quādā
vice p'spiciēs. euāgelicū inqt mādātū ista cōple-
uit. duas tunicas habuit. et vnam non haben-
ti largita est. ita et vos inquit facere debetis.

Multe potestatis erga demones pellendos
sepe ei ipos demones ex hominib' expulit. Le-
git' etiā i dicto dyalogo qz quedam vacca a de-
mone agitata. cū vbiq; seuret. et mltos p'fode-
ret. et versus Martinū et socios in itinere furi-
bunda cōcurreret. ille manu eleuata ipam desi-
stere iubet. qua immobili p'manēte: vidit demone
dorso illius insidētem. quē increpans abscedē i-
quit funeste de pecude. et innoxii anial agitare
desiste. quo p'tinuo discedēte vacca ad eius pe-
des p'sternitur. et ad eius imperiū cū omni man-
suetudine ad gregē suū reuertit'. Multe sub-
tilitatis erga demones cognoscēdos. Demones
ita sibi p'spicabiles reddebant. vt apte ab ipis
sub quacūq; imagine viderent'. Nā interdū de-
mō in ionis p'sonam plerūq; mercurij. aliquan-
do veneris vel minerne trāff'iguratū se eius vul-
tibus offerebat. quos ille omnes suis nominib'
increpabat. Mercurium maxime patiebatur
infestum. Jouem brutum atq; hebetem esse vi-
cebat.

Quadā etiā vice dyabolus in forma regis
purpura et dyademate et aureis caligis orna-
tus. serena letaq; facie sibi apparuit. Cuz dicit
ambo facuissent. agnosce inquit Martine quē
colis. Christ' ego sum descensur' ad terras pu-
me tibi manifestare volui. Ad hoc cum adhuc
martin' admirans taceret: rursus ait. Martine
cur dubitas credere cū me videas. Christ' ego
sum. Tūc ille a spirituscto doctus: ait. Domin'
ih's xpc nō se purpuratū et dyademate reniten-
tem venturum esse p'dixit. Ego christum nisi in
eō habitu et forma qua passus est. nisi crucis sti-
gmata preferentem venisse non credā. Ad hāc
vocem ille disparuit: et totam cellam fetore cō-
pleuit.

Martinus autem obitum suum longe ante
presciuit. quam etiam fratribus reuelauit. In-
terea Landacensem dyocesiū causa sedande
discordie visitauit. Pergēs ergo vidit mergos
in flumine piscibus insidiantes. et quousq; ca-
pientes. forma inquit hec demonum est. insidiā-
tur incautis. capiunt nesciētes. captos deuorat
saturariq; nequūt deuorat. Impat' igi' vt reli-

cto gurgite deſtas peterēt regiōes. Statimq; grege facto mōtes ſiluaſq; peterunt. In illa igit̃ dyoceſi aliq̃ diu p̃moratus vinb; corpis cepit deſtinū. ⁊ diſcipulis indicat ſe reſolui. tūc oēs ſcētes: cur nos inquit p̃r deſeris. aut cui nos deſolatos reliquis: inadēt ei gregē tuū lupi rapaces. Et ille eorum mor̃ ſtetit. ſcē q; ſic orauit. Dñe ſi ad hunc p̃po ſum neceſſari⁹ n̄ reſo laborē: fiat volūtas tua. Dubitauit ei pene qd mallet. q; nec hos deſerē: nec a xp̃o volebat diu ſepari. Itaq; cū aliq̃ diu moleſtia febriū teneret: ⁊ a diſcipul; rogaret. vt i lectulo ſuo. vel i alicio et cinē vbi decubebat: ſtramētū aliqd̃ poneret. Nō decz inq; filij xp̃iani: niſi i alitio ⁊ cinē mori: ego ſi vob; aliqd̃ exēplū relinq; ip̃e peccauit. Oculis ac maib; i celū ſp̃ intēt⁹: inictū ab orōe ſp̃m n̄ relaxabat. ⁊ cū ſup̃ in ſp̃ iacēt: et a p̃b̃ris rogaret: vt corp̃ ſculū mutatōe lateris releuaret. ſinite me inq; ſcē ſinite celū poti⁹ reſpicere q; trā vt ſp̃s ad dñm dirigat. Et h̄ dicēs: vidit dyabolū aſſiſtē. qd̃ h̄ inq; aſtas cruenta beſtia: nihil i me ſuneſt⁹ repies. Abrahe me ſin⁹ recipiet. Et i hac voce ſb archadio et honozio q̃ ceperūt circa añū dñi. cccc̃xviij. vite e⁹. lxxxj. ſp̃ritū dō reddidit. vultuſq; ei⁹ tā q; iā glificat⁹ reſplēdit: ac chor⁹ angelor; ibidē pfallās: a multis audit⁹ fuit. Ad ei⁹ trāſitū pictaui ſic turonici p̃uenerūt: ibiq; mag; altercatio orta ē. Dicebāt ei pictaui. n̄ ē mōach⁹: nos requirim⁹ p̃mēdatū. Quib; illi. vobis ablat⁹: nob; a deo dona e⁹. Nocte igit̃ media: pictaui oēs penit⁹ ſopit⁹: ⁊ ſic a turonicis corp⁹ ei⁹ p̃ fenestrā eiectū: p̃ lige rī nauigio ad urbē turonicā: cū magno gaudio deportat. Bēs at̃ ſeuerin⁹ colonienſ ep̃s. cū die dñica loca ſc̃a p̃ matutinas more ſolito circuiret. illa hora q̃ vir ſc̃s obiit: āgelos cātātes i celo audiuit: vocāſq; archidiaconē i terrogat ſi aliqd̃ audiret: et cū ſe nil audire dicēt: ⁊ ep̃s vt diligēt̃ auſcultaret: monēt. cepit ſurſūz colū extēdē. aures erigē. ⁊ ſup̃ ſūmis articlis baculo ſe ſuſtētās ſtare: ſ; dñ ep̃s. p̃ eo oraflet: q̃ ſdaz i celo voces audiē ſe dixit. cui ep̃s dñs me⁹ martin⁹ e⁹: q̃ migravit e mūdo: ⁊ nūc angeli eū i celūz deſerūt. Demōes at̃ affuerūt q̃ eū retinē voluerūt ſ; nihil ſuū i eo repiēt̃es: p̃ſuſi reſceſerūt. Archidiacon⁹ igit̃ diē ⁊ horā notauit. ⁊ tūc martinū migrāſſe cogit. Senex etia mōch⁹ q̃ vitaz eius ſcripſit. cū p̃ matutinas leui⁹ obdormiſſet ſic ip̃e i qdā epla teſtat. ſc̃s martin⁹ albis indū e⁹ vultu igneo. ſtellātib; oculis. crine purpureo: tenēs librū i maū dextra quē de vita ei⁹ idē ſenex ſcripſerat: eidē apparuit. Lūq; p̃ b̃ndictōez i celij p̃ſcēdē ip̃m vidēt. ⁊ cū eo aſcēdē cupēt: eui glauit. Nō ſ; aut̃ nūcijs venientib; eadē nocte

ſc̃m Martinū migrāſſe audiuit. Eo q; die ſc̃s ambroſi⁹ mediolanēſis ep̃s miſſaz celebrās ſup̃ altare int̃ p̃phetiā et eplam obdormiuit. et cū nullus eū excitare p̃ſumeret: et ſubdiacon⁹ niſi ip̃o inuētē: eplam n̄ audēt legē. trāſactis duarū vlt̃ trū horaz ſpacijs: excitauerūt eū dicētes. Jā hora p̃terijt: et p̃ſs valde laſſus expectat. inbe at dñs n̄ vt cleric⁹ eplaz legat. Nō q; ille. Nō lite turbati. frater ei me⁹ martin⁹ ad deū migravit: et ego eius ſuneri obſequiū p̃b̃ni: ſ; vltimaz orōem vobis excitātib; explē n̄ valui. tūc illi diem ⁊ horā notātes: inuenerūt ſc̃m martinū tūc migrāſſe ad celū. Lappaz ei⁹ (vt ait magiſter iohānes beletb;) reges trācie in p̃celijs portare cōſueuerunt. An̄ ip̃i cappe cuſtodes capellani dicebāt. Poſt mortē aut̃ ei⁹ anno ſexageſimo quarto. cū beatus Perpetuus eius eccleſiā magnifice ampliāſſet: et i eā corpus ei⁹ trāſſerre vellet: ſemel et bis et tercio ieiunijs et vigilijs inſiſtēs: ſepulcrum eius nullatenus mouere potuerunt. Lūq; vellent dimittere. quidam ſenex p̃ncerrimus eis apparuit dicēs. Uſq; q̃ tardatis: nō videtis ſanctum Martinū patum inuare vos ſi manū apponitis. Tūc ille cum eis manus ſuppoſuit. et cū ſumma velocitate ſepulcrū leuauerūt: et in loco vbi nūc colit⁹ poſuerūt. Senex aut̃ ille p̃ b̃ nūq; cōparuit. Hec trāſlatio i menſe iulij celebratur.

Fert̃ q; q̃ tūc duo ſocij erāt quorū vn⁹ erat cecus et alter p̃tractus. Cecus aut̃ p̃tractū ferebat: ⁊ p̃tract⁹ ceco viā mōſtrabat. ſicq; talit̃ mē dicātes multam pecuniā acquirebant. Audientes x̃o q̃ ad corpus ſancti Martini multi ſanabant infirmi. cuz in trāſlatōe e⁹ corpus extra eccleſiam p̃ceſſionaliter duceretur: timere ceperūt ne p̃dictum corpus iuxta domū vbi manebant: duceret. ⁊ ſic ip̃i forſitan curarent. Nolebāt ei ſanitatē cōſequi: ne depiret materia queſt⁹ ſui. Quapropter de illa ſtraga fugiēt̃es: ſe ad aliaz trāſſerebāt: p̃ quā corpus nequaquā duci putabant. Du; ergo fugerēt: corp⁹ ei⁹ ex improuiſo p̃tin⁹ obuiauerūt. Et q; deus multa bona preſtat inuitis. ābo ſ; eoz volūtatē p̃tinuo ſunt curati. licz de ſ; plurimum trāſarentur.

Ambroſius autē de ſancto Martino ſic ait. Beat⁹ Martinus p̃phani errois tēpla deſtruxit. vexilla pietat; erexit. mortuos ſuſcitauit. ab obſeſſis corp̃orib; demonia ſeua excluſit ac varijs laborantes languoribus: ſalutis ſ; medio ſ; leuauit. qui ita p̃fectus inuentus eſt: vt xp̃m teſiſſet in paupere: et veſte quā egen⁹ acceperat: mūdi dñm induiſſet. O felix largitas quā diuinitas operat. O clamidis glorioſa diuiſio: q̃ militem cōtexit et regem. O inſeſtimabile conum.

quod vestire meruit diuinitate. Digne huic dñe
p̄fessiois tue p̄mia p̄tulisti. Digne ei arrianorū
subiacuit fentis. Digne amore martiry: p̄secu-
toris tormēta n̄ timuit. Quid erit p̄ oblatōe in
regri corpis receptur? q̄ p̄ quāritate vestis exi-
guc: deū vestie meruit ⁊ vidē. Sic spantib; p̄tu-
lit medicinaz: vt alios supplicatōib; alios visu
saluaret.

Bricci⁹ sc̄i marti

ni dyacon⁹. eiusq; plūmū emul⁹: ml-
to eidē sc̄o p̄uicia inferebat. P̄ā cū

quidā paup̄ martinū req̄rēt: dixit ei brici⁹. Si il-
lū delix q̄ris: p̄spice emin⁹. ille ei ē q̄ q̄ amēs ce-
lū r̄spicit. Cū igr paup̄ a martino q̄ petierat: ac-
cepisset: vir sc̄s bricciū ad se vocās dixit. An
ego tibi delix⁹ videoz bricci⁹. Qd̄ cū ille p̄ vere-
cūdia se dixisse negaret: ait Martin⁹. P̄ōne au-
res mee ad os tuū crāt q̄n̄ h̄ emin⁹ loquebaris:
Amē dico tibi: q̄ a dño obtinui. vt in i ep̄atum
succedas: s; scias mltra te i ep̄atu adūsa passūz.
Qd̄ brici⁹ audiēs irridebat: di. P̄ōne vix di-
xi istū delixū eē. Post mortem igr sc̄i Martini
brici⁹ i ep̄m ē elect⁹. Qui deiceps orōni vaca-
bat: et h̄ adhuc sup̄bus t̄m corpe cast⁹ erat. An-
no aut ep̄at⁹ sui tricesimo. mulier quedā religio-
se vestita q̄ ei⁹ vestimēta lauabat: p̄cepit et filiū
pepit. Tūc oīs p̄ls cū lapidib; ad ep̄i ianuam
p̄gregat⁹ ē di. Diu pietate sc̄i martini luxuriā
tuā dissimulauim⁹: s; iā nequaq; pollutas ma-
n⁹ osculari valem⁹. Illo at virilit̄ h̄ negāte. ad-
ducate ad me ait infantē. q̄ illato cū. xxx. cēt die-
rū: dixit ad cū brici⁹. Adiuo te p̄ filiū di vt di-
cas corā oib; si ego te genui. Et ille. non tu inq̄t
es p̄r me⁹. Populo at vrgēte vt q̄s eēt ei⁹ pacē
req̄rēt: ille ait. P̄ō ē h̄ meū: feci qd̄ ad me p̄tinu-
it. Popul⁹ at h̄ totum magicis artib; attribue-
bat: di. Nequaq; nobis falso pastoris noie do-
minaberis. Tūc ille p̄ sui purgatōe p̄unas ar-
dētes vsq; ad tūbā sc̄i martini cūctis vidētib;
d̄porauit. pietisq; p̄unis vestis e⁹ illesa appa-
ruit: ⁊ ait. Sic h̄ meū vestimētū a p̄unis mansit
illesum: sic corp⁹ meū a p̄actu mulieris ē. mūdū
Populo at adhuc nō credēte. sc̄m bricciū cō-
tumelijs ⁊ iniurijs afficiūt: ⁊ a sua dignitate eij-
ciūt. vt verbū qd̄ sc̄s Martin⁹ dixerat implēt.
Tūc brici⁹ fles papā adiūt: ⁊. vij. ānis ibidē per-
manēs. q̄cqd̄ i sc̄m martinū delixrat: penitēdo
deleuit. Popul⁹ at iustinianū p̄fecit: et romā p̄
bricciū misit vt ep̄iscopatum sibi contra bric-
cium defensaret. Quo cum tendēt: i citate ver-
cellēsi vitā finiuit: ⁊ armenū loco ei⁹ p̄ls oīs p̄-
fecit. Septio igr. anno bricci⁹ cūz auctoritate
pape rediēs: sexto ab vrbe miliano hospiciū ac-

cepit: et armenius eadem nocte spiritū et alauit
Quod bricci⁹ p̄ reuelatōem cognoscens: ait
suis vt surgerent et secū ad tumultū turo-
nēsem ep̄m p̄perarent. Cū ḡ bricci⁹ p̄ vnā por-
tā ciuitatē ingrederet: ille aut p̄ aliā mortu⁹ esse
rebat. q̄ sepulto sc̄s bricci⁹ sedē suaz accepit
et septe postmodū ānis p̄sides: et vitam lauda-
bilē educens. xl. vij. āno ep̄atus sui in pace genuit.

Ecilia quasi celi li

lia. vel cecis via. vel a celo et lya. Al ce-
cilia quasi cecitate carens. Vel d̄r a celo et leoa
qd̄ ē p̄ls. Fuit ei celeste lilij p̄ r̄gnitatis pu-
dore. Vel v̄r lilij q̄ habuit cadozē mūdiciē: vi-
rozē p̄scie. odorē bone fame. Fuit et cecis via p̄
exēpi informatōez. celū p̄ iugē p̄tēplātōz. lya p̄
assiduā opatōz. Vel d̄r celū. q̄ sic dicit yldo-
r⁹. Celū philosphi volubile rotūdū et ardens
eē dixerut. Sic et ip̄a fuit volubilis p̄ opatōez
sollicitā. Rotunda p̄ p̄ferentiam. Ardens p̄
caritatem succēsam. Fuit cecitate carens per sa-
pientie splēdozem. fuit et celū populi. q̄ i ip̄am
tāq; in celum spirituale popul⁹ ad imitandū in-
tuet. celū. solem. lunam et stellas. id ē sapie p̄spi-
citatē. fidei magnimitatē. et virtutū varietatē.

Ecilia virgo pre

clarissima nobili romanoz genē ex-
orta: et ab ip̄is c̄nabul⁹ i fidei xpi nu-
trita. absconditū sp̄ euāgelij xpi gerebat i pecto-
re. et nō dieb; atq; noctib; a colloquijs diuinis
⁊ orōe cessabat. suāq; virgitatē p̄seruari a dño
exorabat. Cū at cuidā iuueni noie Valeriano
despōlata fuisset. ⁊ dies nuptiaz instituta fuisset
illa subr̄ ad carnē cilitio erat induta: ⁊ desuper
deauratis vestib; tegebat. et cātātib; organis il-
la i corde suo soli domino decantabat: di. Fiat
domine cor meum ⁊ corp⁹ meū imaculatū vt nō
confundar. Et biduanis ac triduanis ieiunijs
orans commendabat domino quod timebat.
Venit autēz nox in qua suscepit vna cum sp̄o
suo cubili secreta silēna: et ita cum alloquit
O dulcissime atq; amātissime iuuenis: ē misterij
uz qd̄ tibi p̄fitear. si mō tu iurat⁹ asseras tota te
illō obseruātia custodire. Jurat se valerian⁹ il-
lud nulla necessitate detegere: nulla p̄dere r̄ de
Tūc illa ait. Angelū dei habeo amatorem. q̄ ni-
mio zelo custodit corp⁹ meū: h̄ si vel leuē sen-
sit q̄ tu me polluto amore p̄tigas: statim feriet te
⁊ amittes florē t̄ne gratissime iuētutis. si atē co-
gnouerit q̄ me siucero amōe diligas ita q̄z dili-
get te sicut me et ostēdet tibi gliam suam. Tūc
valerianus nutu dei correctus: ait. si vis vt cre-
dam tibi ipsum angelum mibi ostēde. et si ve-

De sancta

Cecilia Fo. CXLIX.

re. pbattero qd angel? sit: faciã qd hortaris: si aē
vix aliū diligis te z illū gladio feriã. Cui cecilia.
dixit. Si i deū verū credideris. z te baptizari. p-
miseris: ipm videre valebis. Tūc igit i tercū
militariū ab vrbe q appia nūcupat: et paupibus
q̄s illic inuicies: dices. Cecilia me misit ad vos:
vt oñdatis in sc̄m senē Urbanū. quoniam ad
ipm habeo secreta mādāta q̄ pferã. Hūc dū
tu videris: indica ei oia verba mea. et postq̄ ab
eo purificat? fueris et redieris: angelū ipm vide
bis. Tūc valerian? prexit: z hm signa q̄ accepit
sc̄m vrbānū ep̄m intra sepulcra martirū latitā
re inuenit. Cūq; ei oia verba cecilie dixisset: ille
man? ad celū expādēs: cū lacrimis ait. Dñe ihu
xpe seminator casti p̄sily. suscipe seminū fruct?
q̄s i Cecilia seminasti. Dñe ihu xpe pastor bōe
Cecilia famula tua q̄i apis tibi argumētosa de-
seruit. Nā sp̄sum quē q̄i leonē ferocē accepit:
ad te q̄i agnū māsuētissimū destinauit. Et ecce
subito apparuit senex qdā: niueis vestibz indu-
t? tenēs libz aureis litteris scriptū quē videns
valerian? p̄ nimio timore q̄i mortu? cecidit: et a
sene leuat? sic legit. An? dñs vna fides vnū ba-
ptisma. An? de? et p̄ oim q sup oēs z p oia et i
oibz nobis. Cūq; h legisset dixit ei senior. Cre-
dis ita eē. an adhuc dubitas? Tūc exclamauit:
dices. Nō ē aliud qd ven? credi possit sub celo
Statiq; illo disparēte Valerian? a sc̄o vrbā-
no baptisma suscepit. z rediēs ceciliã cū angelo
loquētē i cubiculo inuenit. Angel? aut̄ duas co-
ronas ex rosis et lilys i manu habebat. et vnā
Cecilie et alterā Valeriano tradidit: di. Istas
coronas immaculato corde z mūdo corpe custo-
dite. qz de paradiso dei eas ad vos attuli. nec vn-
q̄ marcescēt. nec odorē amittēt. nec ab alijs ni-
si q̄b castitas placuerit videri poterūt. Tu aut̄
Valeriane qz vtili p̄silio credidisti: pete qd cū-
q; volueris et p̄sequis. Cui valerian?. Nihil m̄
i hac vita extitit dulci? q̄ vnū? fr̄is mei affect?
peto igit vt et veritatē ip̄e mecū agnoscat. Cui
angel?. placet dñs petitiō tua: z ambo cum pal-
ma martirij ad dñm venietis. Post h ingress?
Tiburci? frater Valeriani: cū nimū rosaz sen-
sisset odorē: dixit. Miros? h tpe rosens hic odor
et lilioz vnū respiret. Nā si ipas rosas vel lilia in
manibz meis tenerē. nec sic poterā odora menta-
tāte mibi suauitatis infundē. p̄fiteor vobis ita
sum resectus vt putē me totū subito imutatus.
Cui Valerian?. Coronas habem? q̄s tui oculi
vidē nō p̄ualēt. Floreo colore z niueo candore
vernātes. z sic me interpellāte odorē sensisti. sic
et si credideris vidē valebis. Cui tiburcius. In
sompis h audio. an i veritate ista tu loq̄ris Va-
leriane: Cui Valerian?. In somnis vsq; mō sui

m? h iã nūc i veritate manem?. Ad quē tiburci?
An? h nosti: Et valerian?. Angel? dñi me do-
cuit quē tu vidē poteris si tu purificat? fueris: z
oibz ydolis abrenūciaueris. Huic miraculo
de coronis rosaz Ambrosi? testat? i p̄fatōne sic
dices. Sancta cecilia sic celesti ē dono repleta:
vt martirij palmā assumēt: ipm mūdū ē cū tha-
lamis execrata. testis ē Valeriani iugis et Ti-
burtij puocata cōfessio: q̄s dñe angelica manu
odoriferis floribz coronasti. Cuiros xgo dixit
ad gliam. mūdus agnouit quātū valeat deu-
tio castigatis. hec ambrosius. Tūc cecilia cui
dēter oñdit ei oia ydola eē insensibilia z muta.
ita vt tiburci? rīdēt ac dicēt. Qui ita nō credit
pec? ē. tūc Cecilia osculās pect? dixit. hodie te
fateor: meū eē cognatū. Sic ei amor dei frem tu-
um mibi iugē fecit. ita te mibi cognatū p̄tem-
p? faciet ydolorū. Tūc igit cū fr̄e tuo: vt puri-
ficatōnem accipias: et angelicos vultus videre
valeas. Dixitq; tiburci? fratri suo. Obsecro te
frater vt mibi dicas ad quē me ductur? es. cui
Valerian?. Ad vrbānū ep̄m. Cui tiburcius. de
illo vrbāo dices qui toties damnat? ē: et adhuc
i latebris cōmorat?. Hic si inuentus fuerit: cre-
mabitur. et nos in illius flāmis pariter inuolue-
mur et dū querimus diuinitatē latentē in celis:
incurremus furorē exurētē in terris. Cui cecilia.
Si hec sola eēt vitā: iuste hāc p̄dere timere-
mus. Est aut̄ alia melior que nūq; amittit. quā
nobis dei filius enarrauit. Omnia enim que fa-
cta sunt: filius ex patre genitus p̄didit. Omnia
eī que cōdita sunt. ex patre. p̄cedēs spiritus ani-
mauit. Hic igit filius dei i mūdum veniēs: ver-
bis et miraculis aliā vitam eē nobis mōstrauit.
Cui tiburcius. Lerte vnū deū eē asseris: et quō
nūc tres eē testaris? Rūdit cecilia. Sicut i vna
hoīs sapiā sūt tria. s. genū. mēoria et intellect?.
sic et in vna diuinitatis eētia tres p̄sone eē p̄nt.
Tūc cepit ei de aduentu filij di z passione pre-
dicare. et multas cōgruitates ip̄ius passiōis oñ-
dere. Nam ideo inquit filius dei ē tentus: vt ge-
nus humanū dimittat? peccato detentū. Bene-
dictus maledicitur. vt homo maledictus bene-
dictōem consequatur. Illud se patitur vt ho-
mo ab illusionē demonum liberetur. Spineam
coronam accepit in capite. vt a nobis sententiā
auferat capitalem. Fel suscepit amarū. vt sana-
ret hominis dulcem gustum. Expoliat? vt parē-
rētum n̄roz nuditatem operiat. In ligno suspē-
ditur: vt ligni p̄uariatōem tollat. Tūc tiburci?
fratri suo dixit. Miserere mei et perduc me ad
hominem dei: vt purificatōem accipiam. Du-
ctus igitur et purificatus: angelos dei sepe vi-
debat: z oia que postulabat. p̄tinus obtinebat.

Valerianus igitur et Tiburtius elemosinis insistebat
et sanctorum corpora quasi almachi presertim occidebat: se-
pulture dedit. Quos almachi ad se vocans
cur per suis scelere dānatos sepeliebāt: inquisi-
uit. Cui tiburti? Utinam illoz huius eemus quos tu
dānatos appellas quod contempserunt quod videt esse et
non est. et inuenerunt illud quod non videt esse et est. Cui
presertim? Quid nā est illud? Et tiburti? Quod vi-
det esse et non est: est oē quod in hō mundo est: quod homines ad
non esse pducit. Quod homo non videt esse et est: est vita iu-
storum et pena malorum. Cui presertim? Nō puto quod
mente tua loquaris. Tūc iubet astare valerianū:
dicēs ei. Quomā nō est sani capitis frater tuus? tu
salte poteris sapiēter dare mīsum. Cōstat pluri-
mū vos errare quod gaudia respicitis. et oīa inimica
gaudijs affectatis. tūc Valerianus se vidisse ait.
Blasiali tpe ociosos iocātes: et oparios agrico-
las deridētes: sicut estiuo tpe dū aduenissent glori-
si fructus laborū. gaudētibus illis qui putabantur
vani: ceperunt flere quod videbant urbani. Sic et
nos nūc quidē sustinemus ignominiam et laborem
In futuro autē recipiemus gloriam et eternā merce-
dē. Vos nūc quod trāsitorij habetis gaudiū: in fu-
turo autē inuenietis eternū supplicium. Cui presertim?
Ergo nos inuictissimi principes: eternū habebi-
m' luctū. et vos persone vilissime perpetuū posside-
bitis gaudiū: Cui valerianus? Homiōes estis
nō principes. tpe nostro nati. citius morituri. et
deo rōem per omnibus malis reddituri. Dixit autē
presertim. Quid verborum circuitu immoramur:
Offerte dijs libamina. et illesi abscedite. Sancti
miserentur. Nos vero sacrificijs quotidie ex-
hibemus. Quibus presertim. Quod est nomē eius
Cui valerianus. Nomē eius inueniri nō pote-
ris. etiā si pennis volaueris. Presertim dixit. Er-
go iupiter nomē dei nō est. Cui valerianus. No-
mē homicide et stupratoris est. Ad quē almachi-
us. Ergo totus mundus errat et tu cū fratre tuo
verū deū nosti. Valerianus respondit. Nos soli nō
sumus: sicut innumerabilis multitudo hanc scēta-
tē recepit. Tradunt igitur scēti in custodia maximi
quibus ille ait. O inuētutis flos purpure? O ger-
man' fraternitatis affectus. quō ad mortē qua-
si ad epulas festinatis: Cui valerianus. quod si cre-
diturū se pmitteret: gloriam aīarum eorum per mortem
videt. Et maximus? Fulmibus igneis psumar. si nō
solū illū deū pscitear. quē vos adoratis si ptingat
quod dicitis. Ipe igitur maximus et oīs eius familia et vni-
uersi carnifices crediderūt. et ab urbano qui illuc
occulte venit baptisma suscepit. Igitur dū an-
roza finē daret: cecilia exclamauit di. Eya mili-
tes xpī. abijcite opa tenebrarum et induamini armis
lucis. Quarto igitur miliario ab urbe sancti ad sta-
tuā iouis ducuntur. Et dū sacrificare nollēt: pa-

riter decollant. Tūc maximus cū iramēto assera-
it se in hora passiois eorum angelos vidisse fulgē-
tes. et aīas eorum quasi virgines de thalamo exē-
tes quas in gremio suo in celū angeli detulerunt.
Almachius homo audies maximū xpianū effectū
cū plūbatis tādiu cedi fecit: quosque spiritus ex-
cussit. Cui corpus scēta Cecilia iuxta valerianū
et tiburcium sepeliuit. tūc almachius facultates
amboz cepit inquirere: et ceciliam tāquā valeriani
pingē corā se fecit astare. Iussitque vt ydolis im-
molaret: aut finem mortis incurreret. Cū autē ad
hab apparitoribus irgeret. et illi vehemēter fle-
rēt. eorum puella tādecora et nobil' vltro se mortis
tradēt: dixit ad eos. Hoc boni inuānes nō est
uētutē perdere: sicut in melius mutare. Dare lutū et ac-
cipe aurū. Dare vile habitaculū: et accipe precio-
sum. Dare breuē angulū: et accipe forū pluci-
dū. Si quis per nūmo solidos daret nōne velo-
cius festinaretis. Deus autē quod acceperit sim-
plū reddet centuplū: Et dixit. Creditis his que
dico: Et illi. Credimus xpianus verus esse deum: qui
talē possidet famulā. Vocato igitur Urbano epō.
cccc. et amplius baptizati sunt. Tūc almachi' san-
ctā ceciliā ad se vocās: ait. Cuius peditōis es: et
illa. ingenna sum et nobilis. Cui almachi'. Ergo
te de religione interrogo. Et cecilia. Interroga-
tio tua stultū sumit initium que duas rōnes.
vna putat inquisitōe pcludi. Cui almachi'. vñ
tibi tanta psumptio mīdendi: At illa. De pscia
bona et fide nō ficta. Cui almachius. Ignoras
cuius potestatis sum: Et illa. Potestas vestra
est quā vter vterū repletus. quē si acus pupugent:
omnis pntius nō: pallefcit et quicquid in se rē-
gidus habere cernit: incuruat. Cui almachius.
Ad iniurias cepisti: et in iniurijs pscueras. Cēci-
lia mīdit. Iniuria nō dicit nisi quod verbis fal-
lētib' irrogat. Unde aut iniuriā doce. si falsa lo-
cuta sum. aut teipm corripe calumniā inferentē
Sicut nos scientes scētam dei nomē omnino nega-
re nō possumus. Melius est cū feliciter mori quā
feliciter viuere. Cui almachius. At quid cū tā-
ta supbia loqueris: Et illa. Nō est supbia sicut psta-
tia. Cui almachius. Infelix ignoras. quia viuifi-
cādi et mortificādi mihi est tradita potestas: Et
illa. Cōtra veritatē publicā. pbo te nūc esse men-
titū. Quā ei viuētibus tollere potes: mortuis autē
dare nō potes. Es igitur minister mortis nō vi-
te. Cui almachius. Jam depone amētiam et sacri-
fica dijs. Cui Cecilia. Nescio vbi oculos amise-
ris. Nā quos tu deos dicis omnes nos saxa esse
videmus. Mitte igitur manū et tangendo di-
sce quod oculis nō vales videre. Tūc irat' al-
machius. iussit eā ad domum suā reduci. ibique
totā nocte et die iussit eam in buliēte balneo cō-

De sancto

cremari. que quasi in loco frigido māsit: nec mo-
dicū saltē sudoris p̄sensit. Qd̄ cū audiss̄z alma-
chius: inlīt eā in ip̄o balneo decollari. quā spi-
culato: t̄n̄b̄ ictib̄ i collo p̄cussit s̄ t̄n̄ caput ei⁹
amputaē nō potuit. Et q̄z decretū erat ne quar-
tā p̄cussione decollād⁹ acciperet. eā femininā cru-
entus carnifer dereliquit. Per tridū aut̄ supui-
uēs: oīa que habebat paup̄ib̄ tradidit. 7 oīz
q̄s ad fidē p̄ueterat: vrbano ep̄o cōmēdauit:
di. Triduanas mihi iudicias postulauit: vt hos-
tie beatitudini p̄mēdarē. et hāc comū meā i ec-
clesiam p̄secraret. S̄c̄s aut̄ vrbanus corp⁹ ei⁹
inter duos ep̄os sepeliuit: 7 domū suā i eccliam
v̄ rogauerat: p̄secrauit. Passa ē aut̄ circa an-
nū d̄ni ducētēsimā 7 vicesimūterciā: t̄pe alexā-
dri impatoris. Alibi t̄n̄ legit̄ q̄ passa ē tempo-
re Marci aurely qui imperauit circa annum do-
mini. cccx.

Lemens dicitur

a cleos qd̄ ē glia 7 mēs quasi gliosa
mēs. Habuit ei gliosam mētē. s̄ pur-
gatā ab omni sordē. ordinatā omni x̄tute: 7 de-
coratā nūc omni felicitate q̄ p̄sistit in s̄ (sic dicit
aug. i li. de trinitate) q̄z ibi eē n̄m non habebit
mortē. nosse n̄m nō habebit errorē. amare n̄m
nō habebit offensionem. Vel d̄f a clemētia. q̄z
clemēs et misericors valde fuit. Al̄ sic d̄f i glo-
sario. clemēs. dulcis. iustus. maturus. pius. Ju-
stus in actōe. dulcis in sermone. maturus in cō-
uersatōne. pius in intentione. Eius vitam i suo
itinerario inscriuit: maxime vsq̄ ad illū locū i q̄
q̄liter b̄to petro i p̄ntificatū successisse oīditur.
Cetera ex eius gestis que cōmuniter habentur
sumuntur.

Lemens episco

pus ex nobili romāoz. p̄sapia or-
tus ē. Pater ei⁹ faustian⁹. M̄
x̄o ei⁹ Macidiana nūcupata est.

Habuitq̄z duos f̄res quoz vn⁹ Faustian⁹ alter
Faustus dicebat. cunq̄z macidiana m̄ ei⁹ mira-
corpis pulchritudie polleret: frater viri sui libi-
dinoso amore in eā vehemēter exarsit. Cū autē
eā q̄tidie molestaret: 7 ip̄a sibi nullaten⁹ assenti-
re vellet. 7 viro suo s̄ruelare timeret ne inē du-
os fratres inimicicias suscitaret: cogitauit p̄ ali-
qd̄ ip̄s se a patria absentare donec illicit⁹ amor
p̄quiesceret: quē aspect⁹ p̄ntie inflāmaret: vt aē
s̄ a viro suo obtinere valēt. somniūq̄z valde cō-
finxit callide. qd̄ in hūc modū viro retulit: dicēs
Ecce quoddā in p̄ visum asistit numen: p̄cipi-
ens vt p̄selūm euz duob̄ geminis. s̄. faustino et
fausto ab vrbe discederē: et tādū abessem do-

Clemente Fo. CL.

nec ip̄e mihi reditū imparet. qd̄ si non facerē sil-
cū duob̄ liberis interire. Qd̄ vir audiēs vehe-
menter expaui ac vxorē cū duob̄ liberis et fa-
milia multa athenas misit: vt et ibi manēt et fi-
lios faceret erudiri. Minozē aut̄ filiū. s̄. clemētē
cū eēt annoz quinq̄: sibi p̄ in solatiū retinuit.
cū aut̄ mater cū filijs nauigaret. nocte quadam
nauis naufragiū p̄tulit. 7 m̄ sine filijs a fluctib̄
eiecta sup̄ quoddam saxū euasit: q̄ duos natos
p̄sse considerans. p̄ nimio doloē i maris fundū
se p̄cipitasset. nisi q̄z saltē eoz cadauera se rep-
turā sp̄abat. At x̄o vbi nec viuos nec mortuos
se repire posse p̄guit. clamores et vlat⁹ maxi-
mos dabat: man⁹ suas morib̄ lacerabat: nec
vllā p̄solatōem ab aliq̄ recipere volebat. cūq̄ m̄
te mulieres astaret. q̄ sua infortunia eidē narra-
rēt: et illa ex s̄ p̄solatōez n̄ recipet: affuit qdam
mūlier int̄ ceteras q̄ virū suū adolescētē 7 nau-
tā i mari p̄sse asseruit: 7 ob sui amorē postmo-
dū nubere recusauit. Recepta igr̄ q̄licūq̄ p̄so-
latōe: apd̄ ip̄am manebat. 7 q̄tidianū victū suis
manib̄ acq̄rebat: s̄ nō mltū p̄man⁹ ei⁹ q̄s cre-
bris morib̄ lacerauerat sine sensu 7 mortue a-
deo sunt effecte: vt cū ip̄is nullaten⁹ opari pos-
set. Illa at̄ q̄ eā suscepit palisim incurrit 7 d̄le-
cto. surgē nō valebat. Sicq̄z macidiana mēdi-
care cōpellit: 7 ip̄a cū hospita ex his q̄ inuenire
potat: p̄alcebat. Cōpleto igr̄ āno q̄ macidia-
na cū liberis discessit e patria: misit athenas nū-
cios vir ei⁹ vt ip̄os requirerēt: 7 qd̄ agerēt inti-
marēt. S̄z illi q̄ missi fuerāt: nullaten⁹ redierūt.
Deniq̄z cū alios misisset: 7 illi reuertētes se nul-
lū inde vestigiū repisse narrarēt: clemētē filiū su-
ū sub tutorib̄ dereliquit. 7 ip̄e ad q̄rendū vxo-
rē cū filijs nauē p̄scēdit: s̄ mime redyt. Viginti
igr̄ annis clemēs orbat⁹ stetit. nec de pic vel de
mife vel de fr̄ib̄ aliqd̄ indicium inuenire potuit.
Ip̄e at̄ clemēs studio h̄az se p̄tulit: et summuz
p̄hie apicē ap̄ h̄edit. Desiderabat at̄ vehemē-
ter. 7 studiose q̄rebat q̄lit̄ sibi aie immortalitas p̄-
suaderi poss̄. Ob h̄ ḡ p̄hoz scolas frequenter
adibat. 7 sigdē q̄ immortal̄ eēt obtinebat gaude-
bat. Si q̄n̄ x̄o q̄ mortalis eēt p̄cludebat: tristis
abscedebat. Deniq̄z cū barnabas romā veniss̄z
7 fides x̄pi p̄dicaret: p̄hi cum tanq̄ insanum et
amentem deridebant. Unde et quidaz (s̄m q̄s-
dā fuit clemens) p̄hus qui cum primo sicut ali-
deridebat. et eius predicationem contemnebat
talem questionem pro derisu barnabe fecit: di-
cens. cum culex animal sit exiguum: quid est q̄
sex pedes habet isuper alas possidet. Elephas
aut̄ euz sit immane ai. nec alas possidet: et tūc
q̄tuor pedes h̄baz: Cui barnabas. Stulte tue
questioni respondere perfacile possem. si vcti-

tatis eā discēde q̄rere videris. Sz nūc de crea-
turis nobis dicē aliq̄d ab surdū ē: cū a nobis cre-
aturaz p̄ditō: ignorēt. q̄r ei creatorē nō cogno-
scitis: insū ē vt i creaturis erretis. Hoc verbuz
cordi clemētis p̄bi valde inbesit: ita q̄ fides xpi
instructa barnaba recepit: et i indeā ad petrū
postmodū p̄perauit. Quē ille de fide xpi instru-
xit: et aīe immortalitatē euidenter edocuit. Eo tē-
pore Symon mag^o duos discipulos habebat.
scz aquilā et Nicetaz. q̄ ei fallacias agnoscētes
eū reliquerāt et ad petrū p̄fugerūt. 7 e^o discipu-
li sunt effecti. Cū at petr^o clemētē de sua inter-
rogasset p̄genie. ille qd̄ matri 7 fr̄ibz et p̄ri acci-
derit: p̄ ordinē enarrauit: addēs q̄ credebat q̄
m̄r cū fr̄ibz i mari p̄issent. p̄r hō aut merore aut
similr naufragio intensz. Qd̄ audiēs petr^o: la-
crimas p̄tinere nō potuit. Quadā at vice Pe-
tr^o cū discipulis suis antaradū et inde ad insu-
lā p̄ sex miliaria distātē. i qua macidiana mater
clemētis morabat: venit. vbi quedā colūne vi-
tree mire magnitudinis erāt. Quas cū petr^o cū
ceteris miraret: vidēs ip̄am medicātē. cur n̄ po-
tius suis maibz oparet: increpauit. Que respō-
dit. Spēs t̄m̄ mi dñe habeo manuū. q̄ meis sic
sunt debilitate morsibz vt oīna sint insensibiles
effecte. Atqz vtinā me i mare p̄cipitasset vt vl-
tra n̄ viuerē. Cui petrus. Quid ē qd̄ loqueris
Pescis qz aīe eoz q̄ se interimūt grauius puni-
unt. Cui illa. Utinā h̄ mibi certū fieret q̄ anīe
p̄ mortē viuāt. Libētē ei meip̄am occiderē vt
saltē vna hora dulces meos natos videre pos-
sem. Cūqz petr^o ab ea causam tāte tristitie inter-
rogassz. et illa ei ordinē geste rei narrassz: ait pe-
trus. Est quidā adolescēs apud nos noīe Cle-
mēs. qui bec q̄ refers m̄ri et fr̄ibz asserit accidis-
se. Qd̄ illa audiēs nimio stupore p̄cussa corru-
it. Cūqz ad semetip̄am redisset: cū lacrimis ait.
Ego sum adolescētis mater. Et p̄cides ad pe-
des rogare eū cepit: vt sibi filiū suū festināter
oñdere dignaretur. Cui Petrus. Cū adolescē-
tē videris paululū dissimula. quousqz ab insula
cū nauī egrediamur. Qd̄ cū se facturā p̄missz
tenens petrus manu ei ip̄am ad nauē vbi erat
clemēs: ducebat. Vidēs hō clemēs Petrum
manu mulierē ducētē: ridere cepit. Mor aut vt
mulier iux̄ clemētē fuit. se p̄tinē nō potuit: sz sta-
tū i amplex^o ei ruit. 7 crebro osculan cepit. Quā
ille tāqz insaniētē mulierē cū indignatōe repel-
lebat. et adūsus petruz indignatōe nō modica
mouebat. Cui petrus. Quid agis o fili clemēs
Noli repellē m̄rem tuā. Qd̄ cū audissz clemēs.
lacrimis infusus sup̄ m̄rem iacētē p̄cidit et eam
r̄cognoscē cepit. Tūc ad p̄ceptū petri hospita-
sua q̄ palitica iacebat adducit. 7 ab eo cōtinuo

liberat. tūc m̄r clemētē de p̄re interrogauit. cui
ille. Ad te querēdū iuit. et vltra nō redijt. At il-
la audiēs. solimō suspirauit. grāde ei. p̄uito in-
uēto gaudiū habēs. reliquos p̄solabat meroēs
Interea cuz niceta et aqla deessent. et redeūtes
mulierē cū Petro vidissent. q̄ nā sit bec mulier
p̄cōrant. Quibz clemēs ait. Vt mea ē quā mi-
bi de^o redonauit p̄ dñm meū petrū. Post h̄ pe-
tr^o oīa eis p̄ ordinē enarrauit. Que cū audisset
niceta et aqla. subito surrexerūt 7 obstupefacti
p̄turbari ceperūt dicētes. Dñator dñe de^o. ve-
ra ne sunt bec an somnuz ē qd̄ audiuim^o: tunc
Petr^o. Fili n̄ inq̄t nos insanim^o. bec vera sunt
At illi faciē p̄fricātes aiūt. Nos sum^o Faustū^o
et Faustus. q̄s m̄r n̄a estimat i mari interisse. 7
accurētes i amplexus m̄ris ruūt. 7 eaz crebrius
osculantur. At illa ait. qd̄ vult h̄ eē. Ad quā pe-
tr^o. Isti sunt filij tui faustū^o et faustus. quos in
mari perisse putabas. Hec audiēs m̄r p̄ nimio
gaudio velut amens effecta corruit. et post ad
se reuersa ait. Obsecro vos dulcissimi filij. nar-
rate mibi: quō euasistis: Qui r̄iderūt. Cuz na-
uis fuissz resoluta. et nos sup̄ quādā tabulā ve-
beremur: quidā pirate nos inueniētes i suā na-
uiculā posuerūt: ac mutatis noibz cuidā nos ho-
nelle vidue Justine noīe v̄diderūt. q̄ tāqz fili-
os nos habuit. 7 liberalibz artibz nos erudiri se-
cit tādē p̄bie opam dedim^o: et simoni cuidā mā-
go nobiscum educato adhesimus. Cūqz ei fal-
laciā cognouissimus: ip̄m oīno deseruim^o. 7 pe-
tri discipuli p̄ zacheum effecti sumus. Sequē-
ti aut die assumptis petr^o tribus fr̄atribz. scz de-
mētē. aquila et niceta: ad quedā secretiorē locū
oīōis gra descendit. quos venerādus quidam se-
nex: sz t̄m̄ paup̄ alloqui cepit dicens. Misereoz
vestri fr̄es. quia sub sp̄e pietatis vos cūiter er-
rare p̄sidero. Neqz ei deus ē neqz cult^o h̄ aliq̄d
ē. nec puidētia i mūdo: h̄ fortuit^o casus 7 genes^o
oīa agūt. Sic et ego ex meip̄o manifeste com-
peri i disciplina mathe^o p̄ ceteris erudit^o. Noli-
te ḡ errare. Sine ei oretis siue nō. qd̄ via gene-
sis p̄tinet: vobis erit. Clemēs aut i euz respiciēs
aīo pulsabat. 7 sibi se eū als vididisse videbat.
Cūqz de mādato Petri clemēs. aquila 7 nice-
ta cū eo diu^o disputassent. 7 puidētā aptis rō-
nibus oñdissent. eumqz ob reuerētā crebro pa-
trē vocarēt: dixit aqla. Quid necesse ē vt eum
patrē vocemus cum in mandatis habeam^o: ne-
minē super terras patrem vocare. Et post hoc
respiciēs ad senem ait. Non iniuriose accipias
p̄r. qz fr̄atrem meū culpauī quia te patrē voca-
uit. Habemus em̄ tale mandatum ne aliquem
noīe isto vocemus. Cūqz aquila h̄ dixisset. risit.
oīm astantiū cetus vna cum sene et Petro. Et

cū ille causam risus inquireret: dixit ad eū clemēs
 Quia facis id de q̄ alios culpas. senē p̄rem vo-
 cado. At ille negabat: di. Vere nescio si eū p̄ez
 vocaueri. Tēz cū satis de puidētia disputatū
 eēt. Dixit senex. Redere vtiq; puidētia eē s; a
 p̄ria p̄cia. p̄bicoz huic fidei accomodare cō-
 tensus. Noui ei meam 7 p̄ngis mee genesim. et
 scio ea q̄ vnicuiq; nīm dictabat genesi accidit
 se. Audite igit p̄ngis mee thema: 7 inuicē scē-
 ma c̄xit accidit. Habuit nāq; martē cū venē
 sup̄ cētū. Lunā 7o i occasu i domo martis et
 limbo saturni. qd̄ scema adulteras fac: 7 suos. p̄
 puos amae: i pegre 7 i ags defugi. Qd̄ 7 ita la-
 ctū ē. Incidit nāq; i amore fui: 7 piclū atq; ob
 probū metuēs: cū ipso aufugit: 7 i mari perit.
 Nā sic si me r̄tulit ipm̄ p̄mo adamauit. S; cū
 ipe assentire sibi nollet: i puū sue libidis amorez
 reuoluit. Nec tñ ei iputādū ē: q; eā genes h̄ face
 p̄pult. Narrauitq; quō somnū iuxerit: 7 quō
 cū libens atenas vadēs naufragio perient. cū
 q; filij vellēt i eū irruē 7 rē apire: p̄bionit petr^o
 di. Quiescite quoadusq; m̄ placuerit. Dixit ei
 petr^o. Si hodie p̄ngē tuā castissimā tibi cū tri-
 bus filiis cōsignauro: credes q; genesi nihil sit.
 Cui ille. Sic impossibile ē te exhibē qd̄ p̄misisti
 ita 7 ipossibile ē eē genesim aliqd̄ fieri. Dixitq;
 ei petr^o. Ecce iste ē fili^{us} tu^{us} Clemēs: 7 hi duo ge-
 mi tui. Faustiniā 7 faust^o. Tūc senex resolutis
 mēbris cecidit et exanimis fact^{us} ē. Filij irruētēs
 i eū osculabant^{ur} verētes ne sp̄m̄ reuocare possz
 Tādē ad se rediēs: oīa vt acciderāt p̄ ordinem
 enarrauit. Tūc subito vxor adueit: 7 cum lacri-
 mis clamare cepit. Ubi ē vir me^{us}? dñs me^{us}? h̄
 cū illa q̄ amēs clamaret: senex cucurrit 7 cū mul-
 tis lacrimis āplecti 7 stringē eā cepit. Dñ igit sil-
 manēt: aducit qdā nūciās Appionē 7 ambio-
 nē. Faustiniā amicissimos cū Simone mago
 hospitari. De quoz aduētū faustiniā valde
 gauisus: ad eos v̄itādos iuit. Et ecce nūci^{us} ve-
 nit q̄ dicēt m̄strū cesaris Antiochiā aduenisse.
 vt magos oēs q̄reret: 7 morte puniret. Tūc Si-
 mon mag^{us} i odiū filioz q̄ ipm̄ reliq̄rāt: vult^{us} sui
 similitudinē Faustiniā iressit. vt nō faustiniā
 n^o: s; Simon mag^{us} ab oībz putaret. Hoc at̄ fe-
 cit: vt a m̄stris cesaris loco sui tenēt et occidēt.
 Ipe at̄ simon de p̄tib; illis abscessit. Cū at̄ fau-
 stiniā ad petrū et filios redisset: expauerūt fi-
 lij vultū simonis i eū intuetes: vocē at̄ p̄ris sui
 audiētes. Sol^{us} aut̄ petr^{us} erat q̄ vultū ei^{us} natu-
 ralē videbat. Lūq; filij ei^{us} 7 vxor eū refugerent
 7 execrarent: dicebat eis. Cur execramini et re-
 fugitis p̄iem vim: Qui m̄derūt. q; iō euz fuge-
 rēt. q; i eo vult^{us} simonis magi apparēt. p̄fecerat
 ei simon quoddā yngētū 7 faciē eius p̄uxerat

et vultum suum arte magica impresserat in euz
 Ipse igitur lamētabatur et dicebat. Quid mi-
 hi misero accidit. vt vna die recognitus ab vxo-
 re et filiis letari non potuerim cū eis. Vxor 7o
 sparsis crinibus et filij plurimum flebant. Si-
 mon autem magus dum adhuc esset Antio-
 chie Petri plurimum infamauerat. magū. ma-
 leficum. et homicidam eum dicēdo. Deniq; in-
 tantum aduersus Petri populū cōcitanerat:
 vt ipm̄ inuenire plurimum affectarent: vt car-
 nes eius dentibus laniarent. Dixit ergo petrus
 Faustiniā. Quāquidem Simon magus esse
 videns: perge antiochiam coram omni popu-
 lo me excusa. ac ea que de me dixit Simon ex p̄-
 sona sui retracta. P^{ro} bec ego antiochiā veniā
 et alienum hunc vultum a te effugabo: et p̄pū
 corā oībz reddā. Hoc tamē nullo modo credē-
 dum est. q; beatus petrus mentiri mandauerat
 cum deus nō indigeat n̄ro mēdacio. Ideo itine-
 rariuz Clementis in quo bec scripta sunt liber
 apocryphus est: nec (vt quibusdam placet) su-
 scipiendus i talib; Aeternū dici p̄ q; petrus (si
 diligētē verba sua p̄siderent) non sibi dixit vt
 Simonē magū esse se diceret sed vt iplo effigi-
 em faciei sup̄inductā ostendēs. petri ex p̄sona
 simonis p̄mēdaret: et mala que dixerat reuoca-
 ret. Et ille dixit se eē simonē nō q̄tum ad veri-
 tatē: s; q̄tum ad apparētā. Vñ qd̄ dixit infra
 Faustiniā. Ego sum simon 7c. sic debz acci-
 pi. i. qui q̄tum ad apparētā videt eē simon.
 Fuit ḡ simon sup̄le putatiuus. Perrexit ergo
 Faustiniā pater Clementis Antiochiā: po-
 pulum puocans dixit. Ego simon ānuncio vo-
 bis 7 p̄iteoz oīa sefellisse de petro. Nequaquē eī
 ē seductor: vel magus: sed ad salutē mūdi mis-
 sus. Quapropter si decetero aliquid p̄tra ipm̄
 dixerō me tāq; seductore 7 maleficū repellatis
 Nūc em̄ penitētiam ago: quia me male dixisse
 p̄gnosco. Nonco igitur vos vt ipi credatis: ne
 vos et ciuitas vestra insimul pereatis. Lūq; h̄
 oīa que petrus iusserat: cōpleset. et iā in amore
 Petri populū incitasset: petrus ad eum venit:
 et orōe facta effigiem vultus simonis ab eo pe-
 nitus effugauit. Populus em̄ antiochenus pe-
 trum benigne et cum multo honore recepit: et
 ipm̄ in cathedra sublimauit. Quod audiens si-
 mon illuc perrexit et populū cōuocans: ait. Mi-
 ror q; cum vos salubribus p̄ceptis instruxerū
 et a seductore petro vos cauere mōstrauerim:
 vos ipm̄ nō solum audistis: s; etiam episcopali
 cathedra sublimastis. Tunc omnes cum furo-
 re aduersus eū dixerūt. Nōstro nobis silis es.
 Rudius tera^{te} penituisse dicebas: 7 nunc te 7
 nos p̄cipitare conaris. 7 impetū i eū faciētes cū

ignominia eū p̄tin' expulerit. Hec oīa clemens
i libro suo de seip̄o narrat: 7 hāc hystoriā ibides
inseruit. Post hec at Petr' cū romā venissz: 7
passionē suā iminē videt: clemētē p̄ se ep̄m or
dinavit. Mortuo igit p̄cip̄e ap̄loz petro: de
mēs vir puid' p̄caues i futur: ne. s. p̄ h̄ exēpluz
quilibz vellet sibi i ecclia successorē statuē: 7 hē
ditate sanctuariū dñi possidere. lino cessit 7 p̄
modū cleto. Nōnulli asserūt q̄ lin' et cleto nō fu
erūt summi p̄tifices: s̄ tñ petri ap̄li coadiuto
res. p̄pter qd̄ in cathalago p̄tificū meruerunt
ānumerari. Post hos at clemēs eligit' et p̄sidē
cōpellit. qm̄ ita mox ornamento pollebat vt iu
deis et genilibz 7 oibz xp̄ianis p̄lis p̄placēt. Si
gularū inopes regionū noiatiū inscriptos ha
bebat. 7 q̄s baptismi sc̄ificatōe mūdauerat. nō
timebat publice fieri mēdicitati subiectos. Cum
igit domicillā Aginē neptem domiciani impa
toris sacro velamie p̄secrasset. et theodora vxo
rē sisinnij amici impatoris ad fidē p̄uertissz: et i
castitatis p̄posito manē p̄mittēt. Sisinnij zelo
duct' eccliam post vxorē suaz occulte intravit:
sc̄ire volēs p̄pter qd̄ illa sic eccliam frequētaret
At vō a sc̄o clemētē orō fusa ē: 7 a p̄lo respō
sum ē. Amen. Sisinnius cec' 7 surdus penitus
effect' ē: qui statim p̄uenis suis dixit. Lito me tol
lite: foras educite. Pueri at p̄ totā eccliam euz
girabāt: s̄ ad iannas p̄uenire n̄ poterāt. Quos
cū vidissz theodora sic errātes. p̄mo qd̄ ab eis
declinavit: putās q̄ vir su' eā cognoscē posset.
Postmodū qd̄ nā h̄ eēt eos interrogavit. Qui
dixerūt. Dñs n̄r vult videre et audire q̄ n̄ licēt:
7 cecus et surd' fact' ē. Tūc illa i orōe se dedit:
rep̄cās vt vir su' inde exire posset. Et p̄ orōez
dixit p̄uenis. Ite mō et perducite dñm v̄m ad
domū. Cūq̄ abissent. sc̄o clemētē theodora qd̄
accident: indicavit. Tūc sc̄s rogatu theodore
ad eū venit. et ip̄m inuenit aptis oclis nil vidētē
et nil penit' audiētē. Cūq̄ clemēs p̄ eo orasset:
et ille auditū et lumē recepisset: vidēs Clemētē
iuxta vxorē suā stantē: amēs efficit. et se illusum
magicis artibz suspicat. p̄cepitq̄ seruis suis vt
tenerēt clemētē dicēs. Et ingrederet' ad vxo
rē meā: magicis artibz me excecavit. P̄cepit
q̄ m̄stris vt clemētē ligarēt: 7 ligatū traherent
At illi ligātes colūnas iacētes et saxa purabāt.
sic etiā Sisinnio videbat. q̄ sc̄m clemētē cum
suis clericis traherēt et ligarēt. Tūc clemens si
sinnio ait. Quia saxa teos dicis: saxa trabē me
ruisti. Ille at vere eū ligatū existimās: ait. Ego
te interfici faciā. Clemēs aut' inde abscedēs the
odora rogavit: ne ab orōe cessaret. donec viruz
suū dñs visitaret. Oranti igitur theodore Pe
trus ap̄ls apparuit: dicens. Per te vir tuus sal

uabit: vt impleatur quod dixit frater me' pau
lus. Saluabitur vir infidelis p̄ mulierē fidelem
Et hoc dices: abscessit. Statimq̄ sisinnij vxo
rem suā ad se vocauit: obsecrās vt p̄ se oraret.
et sc̄m Clemētē ad se vocaret. Qui cū venis
set ip̄m in fide instruxit. et cum cū. cccxij. de do
mo sua baptizauit. Per hūc aut' sisinnij multi
nobiles et amici nerue impatoris domino credi
derūt. Tūc comes sacroz pecuniā multis de
dit: et cōtra sanctū Clemētē seditionē magnaz
excitauit. tūc Damertin' vrbis p̄fectus p̄pter
populi seditionē maximā nō ferens: ad se Cle
mētē adduci fecit. Quē cū redargueret: 7 ad
se inclinare tēptaret: ille ait. Optare te ad rēem
accedere. nā si canes multe p̄tra nos latrauerūt
et morsibz attractauerint: nunq̄ hoc nobis au
ferre p̄nt. q̄ nos sumus ratōnabiles homines. 7
ip̄i sunt irrōnabiles canes. Seditio aut' ab im
peritis exorta: ostēdit se nihil habere certum v̄
verum. tūc Damertinus de eo traiano imp̄to
ri scribens. resp̄osum accepit q̄ aut sacrificaret
aut trās p̄otum mare i heremo qd̄ adiacet ciui
tati crisone ip̄m in exiliū mittēt. tūc p̄fectus cle
mētē cū lacrimis ait. Deus tuus quē pure colis
ip̄e te adiunet. P̄fect' autē ei nauē tribuit: et
omnia necessaria m̄stravit. Multi aut' clerici et
laici ip̄m i exiliū sunt secuti. P̄fectus autē in
insulam: inuenit ibi plus q̄ duo milia xp̄ianoz
ibidē iam dudū ad secunda marmora dānato
rum. qui sanctum clemētē vidētes: statim i fle
tum et lacrimas proruperunt. Quos ille cōsolās
ait. Nō meis meritis ad vos me misit dominus
s̄ vestris coronis participē me fieri. Et cum ab
eis didicisset. q̄ a sexto miliario aquā suis hūe
ris deportarent: dixit eis. Oremus omnes do
minū ih̄m xp̄m vt p̄fessoribus suis fontem i isto
loco ac venas ap̄iat et (q̄ p̄cussit petrā in deser
to syna et fluxerūt aque in babūdātia) ip̄e nob
laticē affluētē imp̄tias. vt de eius beneficijs ḡ
tulemur. Cūq̄ orōne facta hincinde circūspice
ret. vidit agnū stantem qui pede erecto dextro
q̄si locum ep̄o ostēdebat. Et intelligēs dominū
ih̄m xp̄m eē quē solus ip̄e videbat: prexit ad lo
cū et dixit. In noīe p̄ris et filij 7 sp̄s sc̄ti i isto lo
co p̄curite. S̄ cū nullus i isto loco in quo agn'
steterat cōtingeret: ip̄e accepto breni sarculo: le
ui ictu locum sub pede agni p̄cussit. et statim ma
ximus fons erupit et in fluum creuit. tūc vni
uersis gaudētibus sanctus Clemēs ait. Flumi
nis impetus letificat ciuitatē dei. Ad hanc fa
mā multi confluerunt: et vna die quingenti et
amplius ab eo baptismā susceperūt 7 ydolorū
templa destruentes: p̄ totam puinciaz infra an
nuz vni. lxxv. ecclias edificauerunt. Post tres

De sancto

annos. Traianus imperator qui cepit anno domini. cvj. h. audies quedam ducere huc misit. Qui cum oes libeter moui pspiceret. multitudini cessit et solu clemete ligata ad collum eius anchora in mare precipitata uit. dices. Jam non poterit ipsum pro deo colere. Stante autem omni multitudine ad littus maris. cornelius et phobus discipuli eius oes orare preceperunt ut dominus corpus sui martiris eis monstraret. Statimque mari pro tria miliaria recedente. oes pro sicum ingressi inuenerunt in modum templi marmorei habitaculum a deo patrum. ubi archa corpus sancti clemetis et anchora iuxta eam. Reuelatum est autem discipulis eius ne inde tollerent corpus eius. Omni autem anno tempore passionis eius pro septem dies ad tria miliaria mare recedit. et sicum iter aduenientibus tribuit.

In una solenitatibus mulier cum filio suo puulo ad locum accessit. Complectis autem festiuitatis solennibus. cum puer obdormiret. sonus inundatum aquarum subito factus est. Mulier autem territa et filij sui oblita. cum reliqua multitudine ad ripas aufugit que postmodum filij memor. cum euulata maximo flebat. et usque ad celum lamentabiles voces dabat. ac pro littora clamans. et euulans. discurrebat. si forte filij corpus a littoribus eiectionem videt. Sed cum ea spes ois deficeret. ad domum rediit et totum illum animum in fletu et meroe duxit. Postquam igitur apud mari oes anticipans ad locum peruenit. si de filio forte aliquod vestigium inueniri possit. Cum ergo animum sancti clemetis se in oratione redisset. surgens vidit infantem in loco ubi eum reliquerat. dormientem. Existimans autem eum esse defunctum. accessit propius quasi corpus collectura examic. Sed cum eum dormientem cognouisset. excitatum velociter spectantibus populis. incolumem in vlnis leuauit. et ubi natus pro illius annis fuerit. requisit. Ille autem se nescire respondit si annus integer preterierat. sed tamen noctis spacio se suauiter dormisse putabat.

Ambrosius in prefatione sic ait. Cum iniquissimum profectum totum blem clemete penis afficeret a dyabolo cogit. non ei tormentum intulit sed triumphum. Factus est martir in fluctibus ut mergeret. et ex his puenit ad primum. unde petri magister eius puenit ad celum. Ambrosius. Ergo in fluctibus christi approbas metes clemete ad palmam victorie de profundo fuocat. petri ad celestia regna eodem clemete ne emergeret. eleuat. Refert Leo hostiensis episcopus quod tempore quod michael imperator noue rome regebat imperium. Sacerdos quidam nomine phus qui ob summum ingenium a puericia fuerat sic vocatus. cum personam puenisset. et de his que narrant in hystoria clemetis habitatores interrogasset. quod aduene potiusque indigene erant. se nescire professi sunt. Siquidem miraculum marini recessus ob culpam inhabitatum iam diu cessauerat. Et ob incursum Barbarorum tempore marini recessus ueniunt templum destructum fuerat. et archa eius corpe.

Crisogono Fo. CLII.

cum marinis fluctibus obruta erat. exigentibus culpis inhabitatum. Super quod miratur phus. et accedens ad ciuitaculum nomine georgiam cum episcopo et clero. et populo accessit ad querendum sacras reliquias. ad insulam in qua existebat esse corpus martiris. ubi cum ymnis et orationibus fodiens. diuina reuelatione inuenerunt corpus et anchoram cum qua fuerat in mare pectum. et deportauerunt personam. Deinde predictus phus cum corpore sancti clementis romam uenit et multis ostentis miraculis in ecclesia que nunc dei sancti clementis honorifice corpus collocatum fuit. In chronica autem legitur quod mari ab illo loco ericcato a beato cirillo morianorum episcopo romam translatum est.

Crisogon' iustu

Dyoclecianus in carcere recludit ubi sancte anastasia alimonis fonebatur.

Cum ergo anastasia uir et paritissima custodia possidet. crisogono quod eam erudierat talia scripta direxit. Sancto confessori christi crisogono anastasia. sacrilegi iugum mariti suscepi. cuius deo miserate thorum mentis firmitate declinas. die nocte que domini nostri ihesu christi amplector vestigia. Cum iste patrimonium meum ex quo illustratur. cum indignitate ac turpibus ydolatriis exhauriat. me que velut magam atque sacrilegam custodie tagranissime mancipauit. ut me uita temporalis amittere suspicer. nihil enim superest. nisi ut amisso spiritu morti succubas in qua morte licet gloriari. tamen mea mens valde sterit. quod opes mee quas deo deuouera. a turpibus presumunt. Vale uir dei. memetoque mei. Cui crisogonus respondit. Vide quod non conturbens in hoc quod tibi pie uineta inferant aduersa. non ei decipis. sed probaris. cito ad te placitum tempus christi puer tet. et qui pro noctis tenebras floridum dei lumen aspicias. at pro glaciis frigus. aurea tibi terra et serena succedet. vale in domino et ora pro me. Denique cum beata anastasia sic in custodia artaretur. ut uix ei panis quadrans daretur extimans se morturam sancto crisogono epistolam in hec uerba scripsit. Confessori christi crisogono anastasia. Finis uelit corporis memento mei. ut egredientem animam ipse suscipiat. pro cuius amore ista sustineo. que ex ore huius uetule recognoueris. Cui ille respondit. Semper est ut lumen tenebre antecedant. Sic etiam post infirmitatem salus reuertitur. et uita post mortem promittitur. Quo sine concluduntur et aduersa huius mundi et prospera. Ne uel tristibus desperatio. uel letis elatio dorminetur. unum mare est in quo nauticis corporis nostri uelificans. et sub uno corporis gubernatore. aie nostre nautico fungunt officio. Quorundam igitur naues fortissimis carinatus nexibus soli.

date crebros equozis p̄citatos flurus ille p̄te
reūt. quozūdā x̄o fragilis iūctura lignoz ctiā i
trāquillo vicinū morti p̄ficiūt cursuz. Tu aut̄ o
x̄pi famula crucis trophēū tota mēte p̄strige. et
teip̄am p̄para ad op̄ dei. Igit̄ dyoclecian⁹ ag
legie p̄tib⁹ positus. ceteros xp̄ianos occidēs. iā
ctū Eufogonū sibi p̄ntari iussit. Cui cū diceret.
Accipe p̄ratē p̄fecture tue. et p̄solatuz generis
tui et sacrificia dñs. R̄ndit Eufogon⁹. Unum
deū i celis adoro. et dignitates tuas q̄i lutū p̄tē
no. Data igit̄ sup̄ eū snia ad quēdā locū ducit
et ibidē p̄tin⁹ decollat. circa annū dñi. cclxxxvij.
L⁹ corp⁹ cū capite sc̄s zel⁹ p̄sbiter sepeluit.

Stheria dicitur

a catha qd̄ ē vn̄uersum. et ruina q̄si
vn̄iūsalis ruina. Om̄e ei edificii dya
boli i ea vn̄iūsalit̄ corruit. Nā i ea ruit edifi
cium sap̄bie. p̄ humilitatē quā habuit. Carnalis
p̄cupiscētē. p̄ virginitatē quā seruauit. Lupi
ditatis mūdāe. quia oīa mūdāna desperit. Vel
katherina q̄si cathenula. Ipa ei sibi p̄ bona opa
quādā cathena fecit. p̄ quā vsq̄ ad celū ascēdit
que quidē cathena siue scala q̄tuor gradus h̄y
qui sunt innocētia opis. mūdicia corp̄is. des̄p
ctio vanitatis. locutio veritatis. Quos p̄p̄ba p̄
ordinē ponit. dicens. Quis ascēdit i mōtem dñi
z̄c. Et m̄idet. Innocēs maib⁹ et mūdō corde. q̄
nō accepit i vano aiāz suā. neq̄ iurauit i dolo. p̄
rimo suo. Qualit̄ aut̄ isti q̄tuor grad⁹ i b̄ca ka
therina fuerūt. p̄tz et legēda sua.

Stherina costi

regis filia oīb⁹ liberaliū artū stu
dys erudita fuit. cū aut̄ maxenti⁹
imp̄ator oēs tā diuites q̄s paupe
res ad alexandriā p̄uocasset vt ydolis imolarēt
et xp̄ianos imolare nolētes puniret. katherina
aut̄ cū cēt annoz decē et octo i palacio diuitijs
et pueris pleno sola remāssisset. audiēs aiāliū di
uerfor mugit⁹ et cātātū plausus. misso illuc nū
cio inq̄r iussit celeriter qd̄ hoc eēt. Qd̄ cū di
dicisset assumptisq̄ aliqb⁹ de palacio signo cru
cis se muniēs illuc accessit. Ibiq̄ mltos xp̄ianos
mictu mortis ad sacrificia duci p̄sperit. q̄ vehe
mētē dolore cordis sauciata ad imp̄atorē anda
cter igessit. et sic ait. Salutatōnē tibi. p̄ferre et or
dis dignitas et rōnis via monebat si creatorē ce
loz agscēs. et a dñs aim reuocares. Stansq̄ an
ianuā tēpli. p̄ varias p̄clusiōes silogismoz alle
gouice et mathanomicē diste et m̄stice mltā cū
cesare disputauit. Deīn rediēs ad cōe colloquz
dixit. Hec tibi tāq̄ sapiētē. p̄ferre curauī. Nūc
at̄ grē incassuz p̄gregasti hāc m̄stitudinē ad co

lōdā stulticiā ydoloꝝ. Mirans h̄ tēplū māu ar
tificiū op̄atū. mirans ornamenta p̄ciosa q̄ velut
pulis an̄ facie v̄tī erūt. Mirare poti⁹ celū. et
rā mare et oīa q̄i eis s̄t. mirare ornata celoꝝ so
lē vicz et lunā et stellas. Mirare famulatū eoz q̄
lit̄ a m̄di initio vsq̄ ad finē nocte et die curant
ad occidētē. et rediūt ad oriētē nec fatigāt. et cū
h̄ aniaduertis iteroga et discē q̄s sit eoz potē
tior. Cū at̄ ip̄m ip̄o donāte itellexeris. nec silem
illi iuenire valueris. ip̄m adora. ip̄m gl̄ifica. Ipe
ei ē de⁹ eoz dñs dñantiū. Cū d̄ filij icarnatiōe
sapiētē pl̄ima disputass̄. stupefactus cesar nō
valuit ad h̄ r̄ndē. Tādē ad se reuert⁹. dixit ad
eā. Sine nos o m̄l̄ sine nos finire sacrificiū. et p̄
h̄ tibi m̄sa reddem⁹. Precepit igit̄ eā ad palaciū
duci. et cū diligētia custodiri. admirās nūmū ei⁹
prudētā et corp̄is pulcritudinē. Erat ei specio
sa valde et incredibili pulcritudinē. oim ocul⁹ admi
rabil̄ videbat. Veniēs igit̄ cesar ad palaciū. di
xit katherine. Audiūt̄ tuā eloq̄ntiā et mirati su
m⁹ tuā prudētā. h̄ i eoz sacrificijs occupati. oīa
plene itelligē nequim⁹. Nē at̄ ab initio p̄genies
tuā req̄rim⁹. Et sc̄ta katherina ad h̄ m̄. Sc̄ptū
ē. Nē te collandas nec te culpaueris ip̄e h̄ fa
ciūt stulti q̄s vexat gl̄ia ianis. Cōfiteor t̄n meaz
p̄geniē nō timore iactātē. h̄ hūilitatis amore.
Ego enī sum katherina costi regis vnica filia. q̄
q̄uis i purpura nata. et liberalib⁹ disciplinis nō
mediocrit̄ istructa. hec t̄n oīa p̄tēpsi. et ad dñm
ip̄m xp̄m p̄fugi. Dy at̄ q̄s colis. nec te nec alios
iuuare p̄nt. O igit̄ itelices taliū ydoloꝝ cultōes
q̄b⁹ aduocatis i necitate nō assunt. i tribulatōe
n̄ succurrūt. i picul⁹ n̄ defendūt. Cui rex. Si ita ē
vt dicis. tot⁹ mūdus errat. et tu sola v̄x dicis.
Cū t̄n om̄e verbū i ore duoz vel triū testū p̄fir
met̄. Si angelus eēs. si celica x̄tus. adhuc tibi
nemo credere deberet. quātomin⁹ cum femina
fragilis eē. p̄baris. Cui illa. Ne obsecro cesar a
furore tuo te vincī p̄mittas. i sapiētis anio non
stet turbatio dira. Sic namq̄ poeta ait. Tu si
animo rexeris. rex eris. si corpe. huus. Tunc rex
ait. Ut video pestifera calliditate nos illaque
are disponis. dū p̄ exempla p̄bilosop̄oz ser
monē p̄trahere niteris. Vidēs aut̄ cesar q̄ ei⁹
sapiētē obuiare nō posset. mādanit occulte p̄
litteras. vt omnes gr̄amatici et rethores ad pre
torium alexandriē festināter venirent. Imme
sa munera recepturi. si concionatricē virginem
suis assertōnib⁹ sup̄arent. Adducti sunt igit̄ de
diuersis. puic̄ijs quinq̄q̄inta oratores. q̄ omnes
mortales in omni mundana sapiētia excellēbāt
Quib⁹ interrogātib⁹ cur de tāremotis p̄tib⁹
euocati fuissent. cesar respondit. Est apud nos
quedam puella sensu et prudētia incomparabi

lis. que oēs sapiētes p̄futur. 7 deos oēs demōdes
 eē affirmat. quā si sup̄ p̄ditis: cū honore magno
 ad p̄p̄ia redibitis. Ad hec vn̄ indignat̄: flo-
 machātā voce r̄ndit. O magnū impatoris p̄sili-
 um. q̄ ob vn̄ puelle p̄siliū sapiētes mūdi de re
 motis p̄tibz aduocauit. cū vn̄ ex n̄ris clientulis
 eā poterat leuissime p̄futur. Et rex ait. Pote-
 rā quidē hāc vi ad sacrificiū impellere: s̄ me-
 lius indicam̄ vt v̄ris argumētis penit̄ p̄futetur
 Cui illi dixerūt. Adducat̄ corā nobis puella. vt
 sua temeritate p̄uicta nūq̄ se sapientes vidisse
 cognoscat. S̄ cū x̄go glorioza certamē qd̄ si-
 bi iunibat: didicisset. totam se d̄no p̄mēdauit.
 Et ecce angelus d̄ni astitit et vt p̄stater̄ stare:
 admonuit. allerēs q̄ nō solū ab illis vinci nō po-
 terit: s̄ insup̄ illa ip̄os p̄sulos ad palmā martiri
 destinabit. Cū ḡ corā oratoribz adducta fuisset
 dixit ip̄atori. Quali iudicio p̄ vnā puellā quin-
 q̄ginta oratores opponis. q̄s et p̄ victoria remu-
 nerādos p̄mittis. 7 me sine sp̄e mercedis pugna-
 re cōpellis. Erit t̄n merces m̄ d̄ns ihs x̄pc qui ē
 spes et corona. p̄ se certānū. Verū cū oratores
 deū fieri boēs aut pati impossibile dicerēt. vir-
 go etiā hec a gētilibz p̄dictū eē oñdit. Nā pla-
 to astruit deū circūorūdū et decuratū. Sybil-
 la quoq̄ sic ait. Felix ille de ligno q̄ p̄det ab al-
 to. Cū igit̄ x̄go cū oratoribz sapiētissime dispu-
 taret et eos aptis rōnibz p̄futaret: obstupefacti
 illi. et quid dicent̄ n̄ inueniētes: muti penit̄ sunt
 effecti. Tūc impator̄ p̄tra eos nimio furore re-
 plet̄: increpare eos cepit cur ab vna puella tā-
 turpiter se vinci p̄mitterēt. Tūc vn̄ magi alio-
 rū sic ait. Noneris impator̄ q̄ null̄ vn̄q̄ ante
 nos stare potuit quin p̄tinuo vinceret. hec aut̄
 puella i q̄ sp̄s dei loq̄. sic nos i admiratōz cō-
 uertit. vt p̄ x̄pm̄ aliquid dicē. aut oīno nesciā?
 aut penit̄ formidem? Vñ impator̄ p̄stater̄ fa-
 temur. q̄ nisi p̄babiliorē s̄niam de dyz quos vs̄
 q̄mō colum̄: ptuleris. ecce oēs ad x̄p̄z p̄uertimur.
 Audies hec tyrānus nimio furore succen-
 sus. omnes i medio ciuitatis p̄remari iussit. At
 x̄go beata ip̄os p̄fortās: ad martinū p̄stantes
 effecit: et de fide diligēt̄ instruxit. Et cū dolo-
 rēt q̄ sine baptismo decederēt: virgo r̄ndit. Ne
 timeatis. quia effusio vestri sanguis vobis ba-
 ptisim̄ reputabit et corona. Cū ergo signo cru-
 cis mūti fuissent flāmis iniecti. ita aīas d̄no red-
 diderūt: vt nec capilli nec vestim̄ta eoz ab igne
 in aliquo lederent. Cū aut̄ a xp̄ianis fuissent se-
 pulci: tyrānis virgini loquit̄: dicēs. O x̄go ge-
 nerosa. inuētuti tue p̄sule. et post reginā in pala-
 tio meo secūda vocaberis. 7 imāgie tui i medio
 citatis fabricata velut dea: adoraberis. Cui vir-
 go. Desine talia dicē. q̄ scel̄ sūt et cogitare. ego

me x̄po sp̄saz tradidi. ille gl̄ia mea. ille amator
 me. ille dulcedo et dilectio mea. ab eius amore
 nec blādumēta. nec tormēta poterunt reuocare.
 Tūc ille furore replet̄. iussit eā spoliatā scorpio-
 nibz cedi. et cesam in obscurū carcerē tradi. ibi
 q̄ diebz duodecim fame cruciari. Rege aut̄ p̄
 quibusdā causis instātibz. cū regionis p̄finia p̄-
 cedēte. regina scēe katherine nimio amore suc-
 censa. cū p̄ncipe militū nomine porphirio media
 nocte ad carcerē virginis p̄perauit. Quo cū re-
 gina introisset vidit carcerē inestimabili clarita-
 te fulgētē. et angelos plagas virginis perun-
 gentes. Incipientesq̄ virgo eterna ei gaudia p̄-
 dicauit. 7 ad fidē p̄uertens: martiri coronaz ei-
 dem p̄dixit. Sicq̄ vsq̄ ad mediā noctē sermo-
 nē p̄traxit. Que cum oīa porphirius audisset
 ad pedes virginis p̄cidit et cū ducentis militi-
 bus fidem recepit: Quia x̄o p̄ duodecim diēs
 sine cibo tyrānus eē cam iusserat. x̄pc p̄ hos di-
 es missa de celo candida columba: celesti cam ci-
 bo refouebat. Deinde dominus cum multitudine
 angelorum et virginum eidē apparuit: dicēs
 Agnosce filia creatorē tuū pro cuius nomine la-
 boriosum subisti p̄siliū. constans esto q̄ ego
 tecū sum. rediens igitur impator̄ eaz sibi p̄sen-
 tari iussit. et videns eā splēdidā orēm quā tanto
 ieiunio exillunabat afflicta. putauit q̄ eam ali-
 quis in carcere sustētasset. et furore repletus: cu-
 stodes torqueri p̄cepit. Illa x̄o ait. Ego abuz
 ab homine nō accepi: s̄ x̄pc me p̄ suū angelū
 enutruuit. Cui impator̄. Recede oro quod mo-
 neo in corde tuo: et noli dubijs responderē ser-
 monibus. Non te quasi famulam possidere cu-
 pinus: sed regina potens et electa decore in re-
 gno meo triūphabis. Cui virgo. Attēde et tu:
 obscuro. et iudicij examine veridica sanctiōe de-
 cerne. Quem magis eligere debeo: Aut poten-
 tem eternū gloriosum et decorum. vel infirmū
 mortalem ignobilem et deformem. Tūc impe-
 rator̄ indignatus: ait. E duobus vnum tibi cli-
 ge. aut sacrificia vt vinas. aut exquisita tormē-
 ta subi vt peas. Et illa. Quecūq̄ tormēta po-
 tes cogitare. ne differas. quia carnem et sangui-
 nem meum x̄po offerre desidero sic ip̄e. p̄ me se-
 ip̄m obtulit. Ip̄e em̄ deus meus. amator meus
 pastor et sponsus vnicus meus. Tūc quidā p̄-
 lectus furenti regi iussit. vt infra triduum qua-
 tuor rotas ferris ferreis et clavis acutissimis cir-
 cūseptas prepararet vt eam tāhorribile tormē-
 tum dissecaret. et ceteros christianos tam dire-
 mortis exemplūz terreret. Ordinatumq̄ est vt
 due rote vno ordine voluerentur. due autē cō-
 trario impetu agerentur vt ille deorsum lacerā-
 do contraberent. ille repugnantes sursum de-

norādo impingerēt. Tūc virgo bēa dñm exora-
uit. vt ad laudē sui noīs. 7 puerfionē ppli circū-
stāns ipam machinā dissiparet. Et ecce angel⁹
dñi molā illā cū tāto impetu diuellendo ꝓcussit
q̄ q̄tuor milia gētiliū infēmit. Regina at̄ q̄ de-
sup h̄ aspiciēbat. 7 vsq̄tūc se celauerat: statim
descēdēs impatorē d̄ tāta seuiā dūm⁹ increpa-
uit. Rex at̄ furore replet⁹ cūz regina sacrificare
p̄tēneret. insit eā extractis p̄u⁹ mamillis: decol-
lari. Que cū ad martiriū duceret katherinā ro-
gavit vt p̄ se dñm p̄caret. Que r̄ndit. Ne time-
as a deo dilecta regina. q̄z tibi hodie p̄ trāsito-
rio regno cōmutabis eternū. 7 p̄ mortali spon-
so tibi immortalē acquires. Tūc illa p̄stans effe-
cta: tortores hortabat. ne qd̄ iussi fuerāt facere
morarent. Ministri igit̄ extra ciuitatē eā dūcē-
tes: ferreis hastilib⁹ mamillas ei⁹ euellōt: et post
caput ꝓcidūt. Cui⁹ corp⁹ porphiri⁹ rapiēs sepe-
luit. Sequēti die cū d̄ corpe regine questis fie-
ret. 7 multos ex hoc ad suppliciiū tyrann⁹ p̄tra-
hi iuberet. porphirius p̄umpēs i mediū: excla-
mauit. Ego sum q̄ xp̄i famulā sepeliui. 7 xp̄i fi-
dē recepi. Tūc maxentius amēs effectus: rugi-
tū terribilē emittēs: exclamauit. O me miserū et
miserādum. ecce Porphirius qui erat vnicius
anime mee custos. et totius laboris solatiū dece-
ptus ē. Quod cū suis militibus referret: illi p̄ti-
nus r̄derunt. Et nos xp̄iani sumus et mori p̄
xp̄o parati sum⁹. Tūc cesar furore repletus. p̄-
cepit omnes cū porphirio decollari: et corpa eo-
rū canib⁹ dimitti. Deide katherinā aduocans:
ait. Quis arte magica reginaz mori feceris. si tñ
resipueris p̄ma i palacio meo eris. Hodie igit̄
aut dijs sacrificia offeres aut caput amittes. cui
illa. Fac quecūqz aio cōcepisti. paratā ei me vi-
debis p̄ xp̄o ad omnia sustinēda. Data igit̄ su-
per eā sententia: decollari iuber. Que cū ad lo-
cū mortis deducta fuisset erectis in celoz oculis
orauit dicēs. O spes et salus credētū. O decus
et gloria virginū. Ihu rex bone obsecro te vt q̄
cūqz passionis mee memoriā egerit. seu in exitu
aie vel in quacūqz necessitate te p̄ me inuocauē-
rit: tue ꝓpiciatōis ꝓsequat̄ effectum. Factaqz ē
vox ad eā: di. Veni dilecta mea sp̄osa mea. ec-
ce tibi celi ianua ē apta. Nā 7 his qui passiones
tuā celebrauerint: optata ꝓsidia ꝓmitto de cel.
Deinde cū decollata fuisset: d̄ eius corpore pro-
fanguine lac emanauit. Angeli aut̄ corpus eius
accipiētes ab illo loco ad montē synai itinē ꝓp̄
q̄z diēriū viginti deduxerūt. et ibidē honorifice se-
pelierūt. Ex cui⁹ ossib⁹ indefinēter oleū emanat
qd̄ cunctoz debiliū mēora sanat. Passa ē autē
sub maxentio siue maximino tyranno qui cepit
circa annū dñi. cccx. Qualiter at̄ maxentius

p̄ hoc seclere et alijs que cōmisit ꝓunit⁹ fuerit: i
hystoria de inuentōe crucis habet. Dicit q̄
quidā monachus rothomagēsis ad montē sy-
nai prexit. ibiqz p̄ septē annos in seruitio beate
katherine deuot⁹ ꝓmāsit. Quā cū instātijs exo-
raret vt aliqd̄ de corpe suo habere merēt: sul i-
to irrupit d̄ manu illi⁹ vn⁹ articulus digitorū. qui
donū dei letus recepit et ad suū mōasteriū de-
portauit. Fere q̄z q̄ dū quidā beate katheri-
ne deuot⁹ existeret. 7 eā crebro in sui adiutoriz
inuocaret p̄ ꝓcessum t̄pis mētis incuria resolu-
tus. et deuotōem mētis ꝓdidit. et ab idius inuo-
catōe cessauit. Qui i orōe positus vidit multi-
tudinē virginū an̄ se transeuntū. Inter q̄s vna
erat que ceteris splēdidior videbatur. que cum
sibi appropiq̄uasset: faciem suā operuit. 7 sic an̄
ip̄m facie velata trāsiiuit. Cui⁹ splēdore cum ille
niniū miraret. 7 q̄ eēt interrogauit. vna et eis ei
r̄ndit. hec ē katherina quā olim ꝓgnosce solitus
eras. nūc aut̄ q̄ eā cognoscere nō videris coraz
te sic velata facie tāqz a te incognita: ꝓtrāsiiuit.

Notādū q̄ beata katherina mirabilis appa-
ret in quinqz ꝓdimo i sapiētia. Secūdo i elo-
quētia. Tercio in ꝓstātia. Quarto i iudicia ca-
sitatis. Quinto in ꝓuilegio dignitatis. ꝓdi-
mo admirabilis apparet i sapiētia. In ip̄a ei fu-
it oīs sp̄s philosophie. Obia ei siue sapia di-
uidit̄ in ꝓheoricā. ꝓacticā. et logicā.

Theorica diuidit̄ fm̄ quosdā i tres. si intel-
lectualē. naturalē 7 mathematicā. Habuit igit̄
bēa katherina sapiām intellectualē i cognitōne
diuinorū qua maxie vsa ē i disputatōe ꝓ retho-
res. q̄z vnū solū deū rex eē. ꝓbauit. 7 deos oēs
falsos eē ꝓuicit. Secūdo naturalē i cognitōne
oīm inferiorū. qua maxie vsa ē i disputatōne
ꝓ impatorē. sic ꝓz ibidē. Tercio mathematicā
i ꝓtēptu terrenorū. h̄ ei sc̄ia fm̄ boetiū speculat̄
formas sine materia i abstractōe. Hanc beata
katherina habuit q̄n̄ aim suū ab oīm materiali
amore abstractit. Hanc ei habere oñdit. cū impa-
tori interrogāti r̄ndit. Ego enī sum katherina
costi regis filia q̄ q̄uis in purpura nata ē. hac
maxie vsa est cū regina quam ad ꝓtemptum
mundi et respectuz sui et desiderium regni ani-
mauit. ꝓratica aut̄ diuiditur in tres. scz in
ethicā. ꝓconomicā. et ꝓblicā siue ꝓliticā.
ꝓuma docet mores informare. et se virtu-
tibus eronerare. et ꝓtinet ad omnes. Secūda
docet familiam bene cōponere. et ꝓtinet ad ꝓa-
trēfamilias. Tercia docet vrbes 7 ꝓopulos 7 rē
ꝓblicā bene regere. et ꝓtinet ad rectores vr-
biū. Hanc etiā triplicē sc̄iam habuit beata ka-
therina. ꝓrimā ei habuit cū se omni morum
bonestate composuit. Secūdam cūz familiā

De sancto

suā q̄ sibi magna relicta fuit: laudabil' rexit. Tercia cū ipatore sapientē instruxit. Logica diuidit i tres ptes. s. i. demonstratiuā, pbabile' 7 sophistici. Prima p̄tinet ad pbos. Secda ad rethores 7 dyaléticos. Tercia ad sophistas. Hāc etiā triplice sciaz hūisse videt. cū de ea scribit p̄ varias conclusiōes syllogismoz allegorice 7 methanomicē diserte 7 iustice mltra cuz cesare disputauit. Secdo fuit mirabil' i eloq̄ntia. hūit em̄ eloq̄ntiaz faciūssimā i p̄dicādo. sic p̄t i suis p̄dicatōibz disertissimā i rōez reddēdo. sic p̄t cū dicebat ipatori. Miraris h̄ replū maū artificū fabricatū. Suauissimā i attrahēdo. sic p̄t i porphino 7 i regia q̄s eloq̄ sui suauitate ad fidē attraxit. Efficacissimā i p̄uincēdo. sic p̄t i rethoribz q̄s tāpotenter quicit. Tercio i p̄stātia. fuit et p̄stātissima i minis illatis. q̄ ipas p̄tēpsit. An̄ i p̄tore sibi mināti r̄ndit. Quicūqz roimēta potes cogitare ne differas. q̄ carnē 7 sāguinē meū xp̄o offerre desidero. Itē fac q̄cūqz aio p̄cepisti. p̄tā ei me videbis ad oia p̄ xp̄o sustinēda. Secdo in domis oblati. q̄ ea respuit. An̄ cū impator sibi p̄mittēt q̄ eā i pallacio sedāz h̄iet. r̄ndit desine talia dicē. q̄ scelus ē etiā cogitare zc. Tercio i supplicijs irrogat. q̄ ea supauit sicut patet cū fuit posita i carcere 7 sup rotam. Quarto in mundicia castitatis. seruauit em̄ castitatē inter ea inter que castitas piclitan solet. Quinqz sunt in quibz castitas piclita. s. affluētia resolues oportunitas inducēs. iunent' p̄lasciuēs. libertas effrenās. pulcritudo alliciēs. Inē h̄ b̄ta katherina castitatē seruauit. Habuit em̄ maximam affluētiā rez. vtpote q̄ tāditissimis parentibz successisset. Habuit oportunitatē. vtpote q̄ sui d̄na tota die inter suos tamulos x̄sabat. Habuit iterum etatē iunemilē. Itē sui libtatē. q̄ sola 7 libera in pollacio remansit. De his q̄tuor d̄s. katherina cū esset annoz. xvij. i pallacio diuitijs 7 pueris pleno sola remansit. Habuit etiā pulchritudinē. An̄ d̄ q̄ erat speciosa valde 7 incredibili pulchritudine oim oculis admirabilis videbat. Quinto i p̄uilegio dignitat'. q̄dam em̄ p̄uilegia specialia fuerit i aliq̄b sanctis. dū decederent vt xp̄i visitatō qd̄ fuit i iohē enangelista. olei emanatio qd̄ fuit in b̄to nicolao. lactis effusio qd̄ fuit in b̄to paulo. sepulchri ab āgelis p̄paratō qd̄ fuit i b̄to clemente. petitionū exauditō qd̄ fuit in b̄ta margaretha qm̄ orauit pro agentibz sui memoriā. Hec aut̄ oia fuerūt in b̄ta katherina. sic patet in legēda. Dubitatōz aut̄ b̄nt aliq̄ apud aliq̄s vtrū a maxentio vl' a maximo martin'z ata sit. Tunc em̄ tres impium tenebant. s. cōstantin' q̄ ex traditōe p̄na impium sumpsit. Maxenti' maximiani filius a p̄tozianis militibus rome augustus appellat'. 7 maximin' i ori-

Saturino .CLIII.

entis p̄tibz cesar effect'. Scdm̄ at̄ chrōicas maxenti' rome. maximin' 7o i oriētē p̄ xp̄ianos tyrānidē exercebat. Videt ḡ vt aliq̄b placet vt vicio sc̄ptoris sit factū. vt p̄ maximo maxenti' p̄ceret.

Qualr at̄ sc̄ta katherina p̄ i theotōia venerari cepit i aliq̄b libris p̄ h̄ne. iabardice hystorie vna cū miraclo an̄. s. elizabet̄ legēda poi. solet. in eief

sturnin' ab apo

stolor' discipulis ep̄s ordinat'. i urbem tholosanā direct'. Cū at̄ ipo igrediēte demōes a m̄ sis cessarēt. vni' gētiliū dixit. q̄ nisi saturninū occiderēt a dijs suis p̄cēt' nil obtinerēt. Apphēdētēs igit' saturninū nolētē sacrificae ad pedes thauri ligauerūt. eūqz cū stimul' agitātes. a lūma arce p̄ grad' capitolij p̄cipitauerūt. Sicqz capite p̄fracto 7 cerebro excullo: martinū felicit' p̄lūmauit. Cui' corp' due femie rapiētēs i pfundo loco p̄p̄t metū gētiliū. p̄didit. qd̄ postea successores ei' ad locū reuerentiōz trāstulerūt.

Fuit ali' saturnin' quē

rome p̄fect' diu i carcere maceratū. i eculeu leuani. 7 neruis fustibz 7 scorpionibus cedi fecit. Deniqz lateribz adultis depositum d̄ eculeo: docollari p̄cepit. circa annū d̄ni. cclxxxvij. sub maximiano.

Fuit 7 alius saturnin' apud aphri

ca frat' sācti satini. q̄ cū p̄dicto fratre suo reuocato 7 felicitate sorore d̄cti reuocati. necnō 7 cū p̄petua genere nobili martinū passus ē. quoz passio alio tpe potissimū recolit'. Cū ḡ p̄consul eis dixisset vt ydol' immolarent 7 illi nullatenus assentirent. in carcerem missi sunt. Quod audiēs p̄ p̄petue ad carcerē flēs ecurrit. dicēs. filia qd̄ fecisti. Dehonefasti gen' tūz. Quqz aliqz de genere tuo i carcerē miss' fuit. Cū at̄ audisset q̄ xp̄iana eēt i cā cū impetu digito irruit ad oculos. 7 ei oculos erue' voluit. 7 exclamās egressus est. Vidit aut̄ b̄ta p̄petua h̄mōi visionē quā in crastino focijs enarauit. dicēs. Vidit scālā aureā mirabili altitudine vsqz ad celū erectāz q̄ adeo angusta erat. vt nō nisi vnus 7 puus ascēdere poterat. In dextera x̄o 7 leua erant fixi cultri 7 gladij ferrei. limati 7 acuti. ita vt ascēdēs circa vl' infra se nullaten' suspicere poterat. h̄ ip̄ ad celū eū erectum stare optebat. Sub ea draco teterim' 7 ingens forme iacebat. 7 p̄ timore q̄libet ascēdere formidabat. Vidit etiā satirum p̄ eā ascendētes vsqz sursum 7 respiciētē ad nos 7 dicētē. Re timeatis hūc draconē: sed securi ascēdite vt me cū esse possitis. Hec audiētēs ofīs gr̄as egerūt. qz se vocatos ad martinū cognouerūt. P̄ntati igitur iudici cū sacrificare nollent. fecit saturninum cū alijs viris q̄ mulieribz sepan. et dixit felicitati.

Habes vix: Et illa. Habeo: sed p̄tēno. Cui ille
 Misere tui puella vt viuas: maxie cū infantē in
 vtero hēas. Ad quē ait. Fac de me q̄cqd vis. q̄a
 ad tuā volūtātē nūq̄ me t̄bē valeb. Parētes at̄
 b̄tē p̄petue cū viro accurrētes: infantē puulū b̄tē
 p̄petue q̄ adhuc lactabat: adduxerūt. 7 vidēs eaz
 p̄ stātē an̄ p̄fectū cadēs ī faciem: dixit. Filia mea
 dulcissima misere mei 7 b̄tē mestissime mris tue. et
 b̄tē miserimi viri tui q̄ p̄ te viuē n̄ valebat. Per
 petua h̄o imobil̄ stabat. Cū p̄ filiū ad collū ēia
 ctanūt. 7 ip̄e 7 m̄r 7 marit̄ ēi man̄ tenētes 7 flen
 tes osculabant̄ eā dicētes. Misere n̄rī filia 7 viuē
 nobiscū. At illa. p̄iciēs puulū 7 illos repellēs: ait.
 Discedite a me inimici di q̄a n̄ nomi vos. Vidēs
 h̄o p̄fectus eoz p̄stātā. diuissime h̄beratos: in
 carcē posuit. Scti h̄o dū plim̄ mēsi eēt. d̄ fe
 licitate q̄ octo iā mēsi b̄ p̄gnās erat: p̄ ea orauerūt
 7 dolores p̄ subito ī eā iruerūt. pepitq̄ filiū viuū
 Quidā h̄o de custodib̄ dixit ad eā. Quid facie
 es cū an̄ p̄fectū venis si nūc tā granit̄ cruciaris:
 Rndit felicitas. Hic ego p̄ me patior. ibi p̄ me d̄
 us patiet. Extracti igit̄ d̄ carcē ligatis p̄ tergus
 manib̄. 7 nudatis natib̄ p̄ plateas ducūt. Et di
 missis bestijs satir̄ 7 p̄petua a leonib̄ deuorant̄.
 Reuocat̄ 7 felicitas a leopdis comedunt̄. B̄tē
 h̄o sat̄ n̄r gladio capite trūcat̄. Circa an̄ d̄ni.
 cclvj. sub valeriano 7 galieno impatorib̄.

Iacobus martir co

gnomēto intercisus. nobil̄ genē. s̄ fide
 nobilior. ex regione psaz 7 ciuitate ela
 pe oriund̄ fuit. Hic ex xpianissimis p̄tib̄ ort̄ ē
 7 vxorē xpianissimā h̄uit. Eratq̄ notissimus regi
 psaz. 7 inter optimates p̄m̄. Accidit at̄ vt a p̄
 n̄cipe nimio amōē seduceret. 7 ad colēdū ydola fle
 cteret. Hec at̄ m̄r 7 vxor audicētes p̄tin̄ sibi sep̄
 serūt: dicētes. Obediēdo mortali deseruisti 7 euz
 q̄ vita ē placēdo fuf̄ cito dulcedini defuisti sem
 pitemū odorē. Veritatē ī mēdaciū cōmutasti. et
 mortali obtēpans: viuoz ac mortuoz iudicē re
 liquisti. Noueris igit̄ nos ā modo. a te fuf̄ as ēne
 as: nec tecū decetō aliq̄ten̄ morat̄ as. Cū at̄ has
 fras Iacobus legisset. amae flēs: ait. Si m̄r mea q̄
 me genuit. 7 vxor mea a me ēnee facte sūt: quan
 tomagis a me ēnee fact̄ ē de me. Cū ḡ p̄ erroze
 suo se plimū afflixisset: nūciā venit ad p̄ncipē q̄ di
 ceret Iacobū xpianū eē. quē princeps aduocans
 ait. Dic mibi si nazarenus es: Cui iacobus. Etiaz
 nazarenus sum. Et ille. Ergo maḡ es. Cui iacobus
 Absit a me magū esse. Cū ḡ ei ml̄ta supplicia mi
 naret: dixit iacobus. Nō me p̄turbent mine tue. qz
 tanq̄ x̄t̄ flās sup̄ petrā: furor tū aures meas ci
 to p̄trāsit. Cui princeps. Noli ip̄udent̄ agē. ne ḡ
 ui morte peas. Cui Iacobus. Hoc nō mors s̄ som

nus poti⁹ ē dicēd⁹: cū p̄ modicū resurrectō tribu
 at̄. Cui p̄iceps. Nō te seducāt nazareni dicētes
 mortē eē s̄onā. qz magni ip̄atores timēt eaz. Cui
 iacobus. Nos mortē nō timem⁹. qz d̄ morte ad vi
 tā trāsire sp̄am⁹. Tūc p̄nceps d̄ p̄silio aicoz h̄ac
 sup̄ iacobū tulit sniaz. vt ad t̄roze alioz mēbratiz
 iacobū puat̄. Cū at̄ qdā ex p̄passiōe sup̄ eū flerēt
 ille ait. Nolite sup̄ me flere s̄ sup̄ vosipos plāgi
 re. qz ego ad vitā p̄go. 7 vob̄ supplicia et̄na debē
 tur. Tūc carnifices pollicē mā ēi dextre abscede
 rūt. 7 exclamās iacobus: ait. Libator nazaren e
 suscipe ramū arboris miseric̄die tue. Nā a cultōe vice
 sac̄m̄ abscedit̄ vitis. vt poti⁹ germiet 7 vber⁹ co
 ronet̄. Cui carnifer. Si assētre vis adhuc tibi
 co 7 medicam̄tū adhibeo: Cui iacobus. Nōne p̄
 sp̄xisti stipitē v̄l. qz cū āputat̄ sacram̄ta: ille nō
 d̄ q̄ r̄m̄aet ī suo tpe cū t̄ra calefēc̄eicipit. 7 p̄ sigla
 abscediōis loca. p̄duc̄ germinia. Si ḡ vit̄ putat̄ vi
 cilitudine t̄pis vt germiet. q̄ntomaḡ fidelis h̄o q̄
 ī x̄a vite x̄po p̄pact̄ ē. Tūc accedēs carnifer se
 cū dū abscedit̄ digitū. B̄tē iacobus dixit suscipe du
 os ramos q̄s plātauit dext̄a tua d̄ne. Abscedit̄ e
 cū 7 dixit iacobus. De triplici t̄etatōe libat̄ b̄ndi
 cā p̄n̄ 7 filio 7 sp̄is̄cto. Et cū trib̄ ere p̄tis d̄ cami
 no pueris p̄fitebor: tibi d̄ne 7 ī choro martir̄ psal
 lā noi tuo x̄pe. Abscisus ē 7 q̄rtus. 7 iacobus dixit.
 Protector filioz isrl̄. q̄ ī q̄ta b̄ndictōe. p̄nūciat̄
 es: suscipe a fuo tuo p̄fessioz q̄rti digitū tāq̄ ī iu
 da b̄ndicti. Absciso q̄nto: dixit. Cōpletū ē gaudi
 um meū. Tūc carnifices dixerūt ei: Parce nūc aie
 tue ne peas. ne p̄tristeris si vnā manus amiseris.
 qm̄ ml̄ti sūt vnā manū t̄m̄ h̄ntes. 7 ml̄tis diuinitijs
 7 hononib̄ abūdātes. B̄tē iacobus dixit. Qn̄ pa
 stores icipiūt pecora tōdē. nūq̄ dext̄ t̄m̄ vell̄ au
 ferūt 7 sinist̄r dimittūt. Si ḡ pec̄ qd̄ aial̄ brutū ē
 totū vult vell̄ amittē. q̄ntomaḡ ego h̄o rōnal̄ n̄
 dedignabor. p̄ deo occidi. Accedētes igit̄ ip̄ij ad
 sinist̄rā manū: digitū minimū iciderūt. Et iacobus
 dixit. Tu d̄ne cū magn⁹ eēs: mim⁹ 7 pu⁹ p̄ nob̄ fi
 eri voluisti. idcirco t̄ddo tibi corp⁹ 7 aiaz quā cre
 asti. 7 pp̄rio s̄guie tuo redemisti. Abscedit̄ septi
 m⁹ digit⁹: 7 ait. Septies ī die laudē dixi tibi d̄ne
 Abscedit̄ octau⁹ 7 dixit. Octauo die circūcisus ē
 ihs. 7 bebr̄e circūcidit̄ octauo die vt trāseat ad
 legales ceremonias. 7 mēs serui tui d̄ne trāseat ab
 his incircūcisus 7 coinq̄natū h̄ntib̄ p̄puciū. vt ve
 niā 7 sp̄iciā faciē tuā d̄ne. Incidit̄ non⁹ digit⁹ 7
 ait: hora nona t̄didit̄ x̄pc̄ in cruce sp̄m̄. vñ et ego
 d̄ne in dolore nomi digitū tibi p̄fiteor: et ḡias ago.
 Incidit̄ decimus: 7 ait. Decimus numerus est ī
 p̄ceptis. Jota prima littera nominis Ihesu
 ch̄risti. Tūc quidam de astantib̄: dixerunt. O
 dilectissime quondā noster profiteri deum t̄m̄ co
 rā p̄sule vt viuere valeas. Licz ei abscede sūt ma

De sancto

nus tue. sūt tñ pitissimi medici q̄ tuis dolorib; va-
leāt subuere. Quib; iacob; dixit. Absit a me ne-
phāda silatō. nemo em̄ mittēs manū suā ad ara-
trū. 7 aspiciēs retro: apt̄ ē regno dei. Tūc idigna-
ti carnifices accesserūt 7 pollicē pedis dextri absci-
derunt. Et iacob; dixit. Pes xpi p̄forat̄ ē 7 san-
guis exiuit. Abscidit̄ sc̄os pedis digit̄: 7 ait. Da-
gna mihi dies h̄ ē p̄ oib; dieb;. hodie q̄ppe ad ve-
um fortē p̄sus ibo. Abscidit̄ 7 terciū 7 an̄ ipsū
piecēt. Et subidēs iacob; dixit. Uade terciē
digite ad socios tuos 7 quē ad modū gnū t̄tia ml̄
tū fructū affert. ita 7 tu in nouissimo cū socijs tuis ī
q̄scēs. Abscidit̄ q̄r̄ 7 ait. q̄r̄ tristis es aīa mea:
7 q̄r̄ pturbas me: spo ī deo qm̄ adhuc p̄stebor il-
li: salutaē vult̄ mei 7 de me. Abscidit̄ q̄nt̄ 7 ait
Nūc incipia dīcē ad dñm. q̄ dignū me fec̄ sociū h̄-
uis suis. Tūc accedētes ad pedē sinistrū digitus
puū abscidit̄. 7 dixit iacob;. Digite pue p̄forta-
re. q̄ magn̄ 7 pū vnā h̄nt̄ resurrectōes. Capill̄
capit̄ n̄ pibit̄ quātomin̄ a socijs tuis mīme sepa-
beris. Abscidit̄ sc̄os. 7 iacob; ait. Destruite vete-
rē domū. q̄ splēdidior: pat̄. Abscidit̄ terciū. ait iac-
ob;. Tōsionib; firmat̄ inc̄. Abscidit̄ 7 q̄r̄ 7 ait
Cōforta me de veritatis qm̄ ī te p̄fidit̄ aīa mea. 7
ī ymbra alaz tuaz spabo donec trāseat iniquitas.
Abscidit̄ 7 q̄nt̄. 7 ait. Ecce me tibi dñe vicesies
imolo. Tūc accedētes pedē dext̄ abscidit̄. Et
dixit iacob;. Nūc offerā mun̄ celesti regi. p̄ cuius
amore h̄ patior. Abscidit̄ 7 pedē sinistrū. 7 b. iac-
ob; dixit. Tu es qui facis mirabilia. Exaudi me
dñe 7 salua me. Abscidit̄ dext̄rā manū 7 ait. Mi-
sericordie tue dñe adiūcēt me. Ad sinistram ait.
Tu es de q̄ faci mirabilia. Abscidit̄ dext̄rā brach-
iū. Et ait. Lauda aīa mea dñm laudabo dñm in
vita mea: p̄fallā deo meo q̄ diu fuero. Abscidit̄
7 brachiū sinistrū. 7 ait. Circūdederūt me dolores
mortis. ī noīe dñi vīdicabo ī eis. Tūc accedētes
abscidit̄ surā dextri crur̄ scindentes vsq; ad fem-
ur. Tūc b. iacob; ineffabili dolore ḡuat̄: exclā-
mans ait. Dñe ihu xpe adiūua me. q̄ circumde-
derūt me gemit̄ mortis. Et ait carnificib;. Carne
noua me dñs induet. quā vīa vulnera maculare
nequibunt. Jā carnifices defecerāt eo q̄ a prima
hora diei vsq; ad nonā in eī incisione sudassent.
Tūc iterū accedētes sinistrū cruris surā abscondē-
do vsq; ad femur extraxerūt. Tūc exclamās b̄sus
iacob; dixit. Dñator dñe exaudi me seminiuum
vivozum 7 mortuoz dñs. Digitos dñe non ha-
beo vt ipos ad te porrigā. nec manus vt eas ad
te extendā. Pedes mei truncati. 7 gēua demoli-
ta sunt. vt tibi gēua demolita flectere nō valeaz
7 sum velut casura domus ablat̄ q̄b; sustētat̄ col-
lūnis. Exaudi me dñe ihu xpe. 7 educ de carcere
animā meā. Hec cū dixisset vnus d̄ carnificib; ac

Pastore abbate. CLV.

cessit 7 caput eī ap̄putavit. Xpiā igit̄ ocelte accessit
rūt 7 corp̄ ē rapiētes honorifice sepelierūt. Pas-
t̄ ē aut. v. kal. decembris.

Historia in heremo

multis ānis in abstinētia maḡ se affli-
gēs. mlt̄a sc̄itate 7 religiōe pollebat.

Cū aut̄ m̄ eī ip̄m 7 fratres eī desideraret videre
s̄ nō poss̄. obp̄uauit diē. 7 illis ad ecc̄ias cūtib; p̄-
tin̄ se eis dē obtulit. At illi fugiētes 7 cellā intrān-
tes: ī eī faciē clausērūt ostiū. Illa an̄ ostiū stās cuz
nimio fletu clamabat. Pastor aut̄ ad ostiū veni-
ens dixit ei. Quid sic clamas o vetula. q̄ audiens
vocē eī apl̄ clamabat flēs 7 dicens. Volo vos
videre fili mi. Quid em̄ si videā vos. nūq; n̄ ego
sū m̄ vīa q̄ lactam vos 7 iā canis tota suz plena.
Cui fili. Hic nos vis vidē aut̄ in alio selo. Que
r̄ndit. Si n̄ vido vos h̄: vido vos illic filij. Qui
ait. Si eq̄nimit̄ ferre vales. vt nos h̄ n̄ videas: il-
lic p̄culdubio nos videb;. Que discessit̄ gaudēs
7 dicens. si vos visura sū illic nolo vos videre hic.

Iudex p̄uicie cū abbatē pastore videre cupet
s̄ neq̄ret. filiū sororis sue rāq; malefactorē tenuit
7 ī carē posuit. dicens. Si pastor venit 7 p̄ eo in-
tercesserit: eū dimittā. Dr̄ igit̄ pueri ad ostiū se-
nis plorās dū ille sibi nil r̄ndit. ait. Etsi viscēa fer-
rea habes. 7 nulla p̄passionē moneris saltē mise-
ratō sāguis tu flectat te et q̄ vnigenit̄ mihi exi-
sit. Ille aut̄ mādauit ei. Pastor filios nō genera-
uit. q̄ cū dolore discedēte: dixit ei iudex. Saltē x̄
bo inbeat 7 ego eū dimittā. Ille at̄ ei remādauit:
dicens. Examia cāz fm̄ legē. Etsi dign̄ morte h̄
ptin̄ moriat̄. sin aut̄ quō placet tibi fac. Doce-
bat aut̄ fres sic: dicens Custodire 7 seip̄m p̄sidera-
re 7 discretōz h̄re op̄atōes sūt aīe. Pauptas tri-
bulatō 7 discretō sūt op̄atōes solitarie vite. Scri-
ptū ē ei. Si fiterit̄ hi tres viri. noe iob 7 daniel zc.
Noe p̄sonā h̄z nil possidētū. Job tribulatorum.
Daniel discretorum. Si duas res oderit̄ mo-
nach̄ p̄ ab h̄ m̄do liber eē. Et q̄rētī s̄ q̄ eēt̄ di-
xit. Carnal̄ rep̄ansatio 7 vana gl̄ia. Si vis req̄-
em inuenire videlicet ī h̄ seclō 7 ī fur̄o. ī oī cā dic.
Quis sum ego. 7 nō indices quēq;. Cū quidā
frat̄ de p̄gregatōe offendisset. abbas de p̄silio ē
dam solitarij eum expulit. Qui cū q̄i f̄iedo despe-
raret. abbas pastor eū ad se adduci fecit. quez be-
nigne cōsolans misit ad illuz solitariū dicens.
Audiēs de te videre te desidero. fatiga igit̄ te vs-
q; ad me. Qui cū venisset: dixit pastor. Dno hoī-
nes erāt q̄ ambo h̄ebāt mortuos suos. reliq̄t aut̄
vn̄ mortuū suū 7 abiit̄ plorare mortuū alterius.
Qd̄ solitarij audiēs 7 itelligēs ī fm̄oe eī p̄p̄ct̄
est. Cū qdā frat̄ pastori dixit se pturbatū esse
7 locū velle deserere eo q̄ qdā x̄ba de qdō s̄ au-

dimisset q̄ eū non edificauerant. Dixit pastor nec
hec v̄ba crederet. q̄ vera nō eēnt. Ille v̄ba eē alle
rebat. q̄ si fidelis ea sibi retulit. Cui pastor. Non
est fidelis q̄ tibi dixit. q̄ si fidelis esset nequaquā tibi ta
lia diceret. Et ille. Ego vidi oculis meis. Ille aut̄
interrogatus de festuca 7 de trabe qd̄ essent. iudic
de festuca q̄ festuca esset. 7 de trabe q̄ trabs esset.
Et pastor. Donec in corde tuo q̄ p̄c̄ta tua sūt si
cut hec trabs. illius autē velut hec parua festuca.

Frat̄ quidā q̄ p̄c̄m grande fecerat volēs pe
tere triēnio. interrogauit pastore si multū esset. q̄
dixit. Multū est. Et q̄sit̄ si annū inberet. ait. Mul
tū est. Astantes aut̄ dicebāt vsq̄ ad .xl. dies. Et il
le. Multū est. Et adiecit. Puto q̄ si ex toto corō
bō penituerit. 7 p̄c̄m nō iterauerit. etiā penitēti
am triduanā suscipiet dñs. Interrogat̄ d̄ illo
v̄bo q̄ irascit̄ fr̄i suo sine causa zc. ait. Ex oī re q̄
te grauare voluerit fr̄i tuis. nec irascaris aduers̄
eum donec oculū dextrū tibi extrahat. etsi alit̄ fe
ceris: sine causa sibi irascaris. Si aut̄ aliq̄s te vo
luerit sep̄are a deo. p̄ hoc irascaris ei. Dixit at̄ pa
stor. Qui querulosus ē monach⁹ nō ē. Qui mali
ciā in corde suo tenuerit. monach⁹ nō ē. Qui ira
cund⁹ est. monach⁹ nō ē. Qui malū p̄ malo red
dit. monach⁹ nō ē. Qui elat⁹ 7 verbosus ē. mo
nach⁹ nō ē. Qui v̄o vere ē monach⁹. sp̄ ē humil̄
mā suet⁹. caritate plen⁹. 7 timorē dei sp̄ 7 vbiq̄ p̄
ocul̄ h̄z vt n̄ peccet. Dixit itē q̄ si sūt tres i vni
ex q̄b̄ vñ bñ q̄scat. alit̄ at̄ infirmet 7 gr̄as agat.
terc⁹ v̄o mīster e⁹ sit 7 ex sincera volūtate. hi tres
siles sūt velut sint vnus opis. Cū qdā frater si
bi p̄q̄reret q̄ multas cogitatōes h̄ns. an ip̄is picli
taret. eū sub aere nudo eiecit. dicens. exp̄de sinū
7 app̄bende ventū. Qui ait. nō possum. Et ille.
Nec cogitatōes p̄hibere potes ne introeāt. s̄ tu
us ē resistere eis. Interrogat̄ a qdā fr̄e qd̄ de
hereditate sibi dimissa faceret. dixit vt p̄ tres di
es ad se rediret. q̄ cū redisset. ait illi. Si dixerō da
eā ecclesie facient inde p̄uina. si dixerō da eaz pa
rentib̄. nō est tibi merces. si dicam da eam paupi
b̄. securus eris. Quicqd̄ ḡ vis fac. ego causas n̄
habeo. hec in vitis patrum.

Iohannes abbas

cū p̄ annos q̄draginta i heremo habi
tasset. interrogauit eū qdāz q̄ntū ex h̄
p̄fecisset. Et ille dixit. Ex q̄ cepi solitari⁹ eē. nūq̄
me vidit sol māducātē. Et iohes. Nec me irascē
tē. Sile fere legit̄ ibidē. q̄ cū epyphani⁹ ep̄us
abbati hylarioni daret carnes: ille ait. Ignosce
mibi. q̄ ex q̄ accepi h̄ntz hūc nō māducavi quic
q̄ ociosū. Cui ep̄s. Ex q̄ accepi h̄ntz hūc. nō di
misi aliq̄m dormire q̄ aduersū me aliq̄m haberet
nec dormiri bñs. aliquid aduersus aliquem. Cui

ille. Ignosce mibi. quia melior es q̄ ego.

Volēs iohes ad silitudinez̄ āgeloz̄ nihil opa
ri s̄ deo sine intermissione vacare. seip̄m expolia
uit 7 vnā heddomadā in heremo fuit. Cū aut̄ fa
me picitaret 7 aculeis muscar̄ 7 vespar̄ tot⁹ vul
neraret. reūsus ad ostiū fratris sui. pullabat. Ad
q̄m ille. Quis es tu. Et ille. Ego sū iohes. Frat̄
aut̄ dixit ei. Nequaquā. Iohes em̄ angel⁹ fact⁹ est
7 inter hoies vltra nō ē. Et ille. ego vere sū 7 non
apiens ei dimisit eū affligi vsq̄ mane. Postea a
piens dixit. Si bō es opus habes itēz opari vt
pascaris 7 vinas. Si aut̄ angelus es. qd̄ queris i
traze cellā. Et ille dixit. Ignosce frat̄ q̄ peccasti.
Cum aut̄ moraret̄ rogauerūt eū fratres. vt aliq̄d
verbū salutare 7 p̄p̄ediosum loco hereditatis si
bi relinqueret. Qui ingemiscēs ait. Nunq̄ feci
pp̄riam voluntatē. nec aliq̄m docui quod prius
ipse non fecerim. hec in vitis patrum.

Dyses abbas di

xit fratri petenti a se sermonem. Se
de in cella tua et docebo te vniuersa.

Cum quidam senex infirmatus ire vellet in egy
ptū ne fratres nimis grauaret. dixit ei abbas moy
ses. Non vadas quoniam in fornicatōz casurus
es. Qui cōmīstatus dixit. Mortuum est corpus
meum. 7 tu mihi ista dicis. Cū ergo iuisset 7 que
daz virgo ex deuotōe sibi seruiret. ille cōualefcēs
eam violauit. Que cum filium peperisset. senex
puerum in vlnis accipiens. in die magne festiuita
tis que erat in sexti ecclesia. coraz multitudine fra
trum intrauit. Cum aut̄ omnes flerent. dixit. Vi
detis infantem hunc. Filius est inobedientie. La
nete ergo vobis fratres. quia in senectute hoc fe
ci 7 orate pro me. 7 pergens ad cellam. ad p̄isti
num statum reuersus est.

Alius quoq̄ senex cum dixisset alteri mortu
us sum. ille ait. Non confidas in te donec ex eas
de corpore. Nam si dicis quia mortu⁹ es. sathā
nas tamen mortuus non est.

Cum frater peccasset miserunt ad abbatem
Moysen. qui accepta sportiva plēa arena venit ad
eos. Quem cum fratres quidnaz hoc esset. inter
rogarent. dixit. Peccata mea sunt post me cur
rentia. et non video ea. et veni bodie aliena iudi
care peccata. Illi autem hoc audientes fratri pe
pererunt.

Simile legit̄ de abbate priori. Naz cū fratres
de quodā fratre culpabili loquerent̄. ille tacebat.
Cū ergo accepisset sacculū plenū arena retro. 7 d̄
eadem arena modicū ante se ferret. interrogatus
qd̄ hoc ess̄. dixit. Multa arena sunt p̄c̄ta mea q̄
post me ferens ip̄a nō considero. nec. p̄ eis dolco.
Modica vero arena sūt peccata fratris ante me

De sancto

posita q̄ sp̄ p̄sidero 7 ip̄m iudico .cū tñ p̄c̄ta mea
an̄ me sp̄ portae d̄rē. 7 d̄ ip̄is cogitare 7 p̄ ip̄is d̄
um rogaē. Cū abbas moyses fct̄s fuiffz clic. 7 i
posuiffz ei sup̄būrale dixit ei ep̄us. abba fact̄ es
cādidat̄. Et ille. Aut for̄ d̄nē p̄p̄ aut int̄. Vo
lēs at̄ ep̄s eū p̄baē dixit clenc̄ suis. vt qñ ad alta
re accedēt. ip̄z cū iuria expellerēt. deide eū sc̄n
tes qd̄ loq̄ēt. audirēt. Proiciētes at̄ eū foras di
xerūt. Exi foras ethiops. Qui egrediēs dicebat.
Bñ tibi fecerūt cierate 7 cacabate: q̄kū hō n̄ sis q̄
re te i medio hoīm daē p̄sup̄sisti. Hec i vitispatz

Arseniū cū adhuc

i palatō p̄sistēt. 7 vt ad salutē dirigēt
oraret. audiuīt. Ar̄ci fuge hoīs 7 sal
uaberis. Accedēs igit̄ ad moachalē vitā 7 ibidē
orās audiuīt. Ar̄sem fuge. tace. q̄f̄ce. Legit̄ ei ibi
d̄ d̄ hac q̄ete appetēda. tres fr̄es cū facti fuiffent
monachi. vn̄ elegit discordātes ad pacē reducē
Sc̄ds i firmos visitare. Terc̄ i solitudie q̄escere
Pr̄m̄ igit̄ laboriās. p̄p̄ lites hoīm. n̄ potuit oibz
placē. 7 tedio vict̄ vit̄ ad sc̄dm̄ quē inuit̄ aīo def̄i
ciētē. 7 mādātū p̄ficē n̄ valētē. Et p̄cordātes ad
terciū q̄ erat i solitudie venērūt. Cui cū tribulatōes
suas narrasset. ille missa aq̄ i capho. dixit. Attēdi
te i aquā 7 erat p̄mota 7 turbulēta. Et rur̄ dixit
Attēdite mō 7 videte quō q̄eta 7 limpida facta ē
Qui cū itēderēt 7 vult̄ suos viderēt. ait. Sic q̄ i
medio hoīs p̄sistit̄ p̄ turba n̄ vidēt p̄c̄ta sua. Cū
at̄ q̄uerit. tūc p̄c̄ta sua vidē valebūt. Quidā
et̄ cū inuiffz quēdā i heremo velut bestia herbas
māducantē. 7 nudū. cur̄ebat p̄ ip̄m fugiētē. di
cēs. Expecta me q̄. p̄p̄ deum seq̄r te. Et ille. Et
ego. p̄pter deū fugio te. Cū aut̄ vestē picissz expe
ctauit eū. dicēs. Qm̄ materiā mōi picissz a te ex
pectauit te. Cui ille. Dic mihi quō saluus efficiar.
Qui r̄idens ait. Fuge homiēs 7 tace. Natro
na quedā nobil̄ 7 senex venit. vt abbatē arseniūz
ex deuotōe videret. Qui rogat̄ a theophilo ar
chiep̄o vt se videri p̄mitteret. nullaten̄ acq̄euit.
Tandē illa ad eī cellā p̄perās. ip̄m foris an̄ osti
um celle inuēit. 7 se ad eī pedes p̄strauit. Ille at̄
cū indignatiōe nimia elenauit eā dicens. Si faciē
meā videre vis vide. Illa at̄ faciē eī p̄ p̄fusioē et
verecūdia nō p̄siderauit. Cui senex. Quō cū ml̄i
er sis. tāta nauigatōz facē p̄sumpsisti. Ecce eī ro
mā redibis. 7 q̄ abbatē arseniū videris alijs mu
liēbz enarrab. 7 ille silr̄ veniēt vt videāt me. Et il
la. Si deo p̄ante romā rediero nullaz buc venire
p̄mittam. Sed saltem obsecro vt orēs pro me et
mei memoriā sis semp. Cui ille. Oro deus vt deleat
memoriā tuā de corde meo. Illa audiēs turbata
niniū venit in cinitates. 7 p̄ tristitia febricitare ce
pit. Quod archiep̄s audiēs ad eā p̄solādā acceſ

Arsenio Fo. CLVI.

ſit. Illa aut̄ dicebat. Ecce ego p̄tristata: morior.
Cui archiep̄s. Nescis q̄ mulier es. 7 inimic̄ per
mulieres sc̄tos ipugnat. 7 p̄pterea senex h̄ ait. Nā
p̄ aīa tua sp̄ orat. 7 sic p̄solatōe recepta. 7 cū gau
dio ad. p̄p̄ua r̄meauit. De q̄dā alio p̄ie legit̄. q̄
cū discipulus ē diceret. Senuisti abbas accedā
paz in̄ mūdū. Ille ait. Ubi nō ē ml̄ier ibi eamus
Dixit discipuls. Et vbi ē loc̄ nō h̄ns ml̄ierē nisi
forte solitudo. Et ille. Ergo i solitudinē me tolle.
Alī et̄ fr̄ cū m̄res suā vetulā trās flumiū portae d̄
bēt. ille mā̄ sual pallio inuoluit. Cui illa vt qd̄ ope
ruisti sic man̄ tuas fili. Et ille. Corp̄ ml̄ier̄ ignis
est. 7 ex eo q̄ te p̄tgebā aliaz feminaz memoriaz
i meo animo veniebat. Arsenius aut̄ p̄ totū t̄ps
vite sue ad op̄ sedēs manū suaz. p̄anū hēbat i
sinu p̄p̄ lacrimas q̄ crebro de oculis eī cur̄ebant.
Totā noctē in somnē ducebat. Mane at̄ sc̄to cū
p̄p̄ nature lassitudinē dormire vellet. dicebat sō
no. Veni serue male. 7 surripiebat paz somni se
dēdo 7 statim surgebat. Dicebat q̄s. Sufficit mōa
cho si dormient vna hora. si ē tñ pugator. Cū
aut̄ p̄ facti arsenij nobilissim̄ senator. vitā finies
7 testamētū faciēs magnā hereditatē arsenio dimi
sisset. m̄gr̄ian̄ p̄dictū testamētū ad ip̄m detulit.
Qd̄ ille accipiēs voluit illud sc̄idē. M̄gr̄ian̄ at̄
eī p̄pedibz puolūt̄ rogauit ne h̄ faceret. q̄ caput
eī p̄scinderet. Cui arseniū. Pr̄ius mortuū q̄ il
le. Ipe igit̄ cū mō mortuū sit. quō me fec̄ bēdē. Et
remisit testamētū nihil accipe volēs. Quadā
vice facta ē vox ad eū. dicēs. Veni 7 oñdam tibi
opa hoīm. Et eduxit eū i q̄ndā locum. oñditq̄ ei
etiopiē incidētē ligna 7 facientē sarcinā grandē
quā portare nō poterat. Deinde itez ligna icide
bat 7 h̄ faciebat diuit̄. Oñditq̄ ei rur̄ ū hoīm
haurientē aquā de lacu 7 effundētē aquaz i cister
nā ptusā. q̄ aquā refūdebat i lacū. 7 ip̄az cisternā
iplē volētē. Et oñdit ei itez tēplū 7 duos viros i
eq̄s portātes lignū trāsuer̄sū. volētes at̄ introire.
i tēplū h̄ nō poterāt eoq̄ lignū i trāsuer̄so porta
rēt. Et exposuit. dicēs. Hi sūt q̄ portāt q̄i iuguz
iusticie cū sup̄bia. 7 nō hūmiliant̄. p̄p̄ qd̄ rem anēt
foris a regno. di. Qui ligna icidit hō ē i p̄ctis ml̄i
tis. 7 p̄ eo vt agat penitētiā n̄ sub̄bit d̄ p̄ctis sed
addit iniqtates iniqtatibz. Qui at̄ aquā haurit
hō ē bōa opa faciēs. h̄ q̄ cū eis sunt p̄mixta mala
pdidit opa sua. Vesp̄e sabbati veniētē d̄nico
reliq̄bat p̄ se solē 7 extēdebat man̄ suas ad celū
donec mane die d̄nico sol ascēdēs faciē ē illustra
bat. 7 sic residebat. hec i vitispatz.

Gathō abbas per

trienniū lapidē in os suū mittebat do
nec taciturnitatē discēt. Alī q̄z frater
cū intrasset p̄gregatōez. dixit in̄ se. Tu 7 azinus

vnū esto. Sic asin⁹ vapulat ⁊ nō loquit. iniurias patit⁹ ⁊ non rēdit. sic ⁊ tu. Ali⁹ qz frat⁹ a mensa expulsus: nihil rēdit. Postmodū sup h̄ interro- gat⁹ ait. posui in corde meo qd eq̄l sim cani qd cū se etat⁹ foras egredit⁹. Interrogatus agathon qd virt⁹ pl⁹ hiet laboris. Rēdit. Puto nō eē talē la- borē qlē orare deū. Nā inimici ei⁹ sp laborat⁹ eius orōnes destruerē. Nā i ceteris laborib⁹ hō aliquā regem possidet. orator aut⁹ op⁹ hz magni certami- nis. Interrogat⁹ agathon a qdā fratre quō cū fr̄ib⁹ habitare dēret: ait. Sici p̄ma die ⁊ nō assumas fiduciā: nō est em̄ peior passio qz fiducia. genitrix est em̄ oim passionū. Dixit iterū. Iracund⁹ si mor- tuos suscitēt. nō placet alicui v̄l deo ppter iracun- diā suam. Frater quidā iracundus intra se ait si solus bitare ad iram nō ita cito mouerer. Qua- dā vice cū viceolū aq̄ impleret ⁊ saturus est. Secū- do impleuit ⁊ iterū versatus ē. Tercio impleuit et versatus ē. qd cōmot⁹ furore fregit vasculū. In se aut⁹ reuersus p̄gnouit qd ab eodē demone iracun- die sit illusus ⁊ dixit. Ecce solus sum ⁊ tamen ira me vicit. Reuertar ergo i cōgregatōez. quia vbi- qz labor. vbiqz patientia. ⁊ adiutorio dei opus ē. Ecōtra erāt duo fratres qd multis ānis inuicēz puerfates nunqz ad iracundiā poterāt. puocari. Quadā vice dixit vn⁹ alteri. Faciamus ⁊ nos li- tē sic hoies d̄ mūdo faciūt. Et ille rēdit. Nescio qd liter fiat lis. Et dixit frater. Pono i mediolater- culū. ⁊ dico meū est. tu aut⁹ dic nō: s̄ meū ē. ⁊ inde fit litis initium. Posita est ḡ testa in medio. dixit vn⁹ meū ē s̄. ⁊ al⁹ dixit nō. s̄ meū ē. Et ille rēdit ef- tuū est. tolle ḡ ⁊ vade ⁊ discesserit nec int⁹ se p̄tēde potuerūt. Erat aut⁹ abbas agathon sapiēs ad intelligendē. impiger ad laborādū. Parē i cibo atqz vestimēto. Dixit aut⁹ fm̄ volūtate meā nūqz domini retinēs i corde aduersus quēqz dolores: nec dimisi dormire aliū h̄ntē aduersū me aliquid. Moriturus qz agathon trib⁹ dieb⁹ mansit im- mobil. aptos tenēs oculos. Qui cum pulsaret a fr̄ib⁹: rēdit. In cōspectu diuini iudicij assisto. Di- cūt ei. ⁊ tu times. Et ille. In custodiēdis manda- tis dei virtute qd potui laboraui. s̄ hō sū et nescio si placuerūt opa mea d̄no. Dicūt ei. Et non cōfi- dis de opib⁹ tuis qd fm̄ deum sunt. Et ille. Nō p̄- sumo donec venero ante illū. Aliter ei sūt iudicia dei ⁊ alit⁹ iudicia hoim. Cū aut⁹ eū adhuc interro- gare vellēt. ait. Oīdite caritate ⁊ nolite mecū loq̄- qz occupatus sum. Quo dicto statim sp̄m cū gau- dio emisit. Videbāt em̄ eū colligentē sp̄m quem admodū si qz saluter amicos suos dilectos.

Arlaaz cuius by

storiam iohes damascenus diligenti studio cōpilauit: opante i eo dina ḡ-

fia. sc̄m iosaphat regē ad fidē cōuertit. Et em̄ cū vniuersa india xp̄ianis ⁊ mōachis plena eēt sur- rexerit rex qdā p̄potēs nomie auennir. qd xp̄ianos ⁊ p̄cipue mōachos plurimū p̄seq̄bat. Accidit aut⁹ vt quidā regis amic⁹. ⁊ in palacio suo p̄m⁹. diuina cōmōit⁹ gra. regiaz aulā relinq̄ret. ⁊ monasticuz ordīne introiret. Qd rex audiēs. p̄ ira insaniens. eū p̄ queqz deserta iqui fecit. ⁊ vit inuētū ad se ad- duci mādauit. Vidēs qz eū vili tunica cooptū. et fame maceratū. qd splendidis vestimēt. ornabat. ⁊ multis diuitijs affluere consueuerat: dixit ei. O stulte ⁊ mētis p̄dite. cur honozē i p̄tumeliā cōmu- tasti. ⁊ te ludū pueroz fecisti. Cui ille. Si huius qd me ratōz audire desideras inimicos tuos. p̄cul a te abijcias. Rege aut⁹ qui essent h̄mōi inimici que- rente: ait. Ira ⁊ cupiscentia. bec em̄ impediunt ne veritas videat. assideant aut⁹ ad audientiā di- cendorū prudentia ⁊ equitas. Cui rex. Fiat vt lo- queris. Et ille. insipientes ea que sunt despiciunt. quasi nō sint. ea qd que nō sunt. quasi sint. app̄- hendere molunt. qd aut⁹ non gustauerit eozū que sunt dulcedinē: non poterit eozū que non sunt addiscere veritate. Multa aut⁹ illo de misterio in- carnationis ⁊ fidei prosequēte. rex ait. Nisi tibi i principio promissem qd de medio consilij irā re- mouerem. nunc vtiqz igni tuas carnes traderem. Surge igit⁹ ⁊ fuge ex oculis meis. ne vltra te vid- am. ⁊ male te perdam. Cui rex aut⁹ tristis absces- sit. eo quia martirium p̄pessus non esset. Interea dum rex liberos non haberet. puer ei pulcerim⁹ nascit⁹. et iosaphat appellat. Congregante aut⁹ the- ge infinitam multitudinem vt dijs pro orzo pue- ri immolarent sexaginta astrologos cōnocauit a quib⁹ quid futurū esset filio suo diligenter ques- iuit. Lunctis aut⁹ respondētib⁹. cum magnū i po- tentia ⁊ diuitijs futur⁹ vnus sapiētior ex ip̄is di- xit. Puer iste qd natus ē tibi o rex. non in tuo erit regno sed i alio incōpabiliter meliori. Nam ill⁹ quam p̄sequeris xp̄iane religiōis (vt estimo) fu- turus est cultor. Hoc. it non a semetipso sed a deo inspirante dixit. Audiens hoc rex ⁊ plurimū expanescens in ciuitate deorsum palacium speci- osissimū cōstrui fecit. ⁊ ibi puerum ad habitandū posuit. Ibiqz secum iuuenes pulcerimos collo- cauit precipiēs illis vt nec mortē: nec senectutez. nec infirmitatem. vel paup̄tatem. nec aliquid qd posset sibi afferre tristitiam ei nominarēt. sed om- nia iocunda ei proponerent. quatenus mens ei⁹ leticijs occupata nil de futuris cogitat⁹ possz. Si quem vero ministrantium infirmari contingeret. hunc protinus rex precipiebat eijci et alium loco eius incolumem subrogari. Precepitqz ne sibi d̄ xp̄o aliquam facerent mentionez. Eodez tpe erat cū rege vir qdā xp̄ianissimus sed occultus qd

De sancto

inter nobiles regis principes primus vnus erat. Hic cum aliquando cum rege ad venandum iuisset. homines quendam pauperem pedem lesu a bestia hntē. et in terra iacētē inuenit. a quo rogat ut se suscipere deat. quia sibi in aliquo forsitā pdesse posset. Cui miles dixit. ego quidem te libenter sustineo. sed in quo vtili inueniaris: ignoro. Et ille dixit. Ego homo medicus sum verborum. Si enim alius in vobis ledat: primum scio adhibere medelam. Miles autem quod ille dicebat per nihil reputavit. prope deus tamen ipsum suscipiens: eius curam egit. viri autem quidam inuidi et maliciosi videtes predictum principem in tanta gratia esse regis ipsum apud regem accusauerunt. quod non solum ad christiano- rum fidem declinasset. sed in superbia regnum conabatur sibi surripi. turbam sollicitas et sibi periculis. Et si in inquit ita esse o rex scire desideras. ipsum secreto aduoca. et vitam hanc cito finiendam memoram: et idcirco gloriam regni te velle relinquere. et monachorum habitum assumere asseras. quos tamen ignorant hactenus fueras persecutus. et te videbis quod tibi mderit. Quod cum rex oia videret illi suaserat fecisset. ille dolens ignarus. profusus lacrimis. propositum regis laudauit et vanitatem mundi rememorans. quod tunc adimplendum consuluit. Quod rex audiens et verum esse quod illi dixerat credens furorē replet. et nihil tamen sibi mdit. Vir autem prope dēs quod rex gūit vba sua accepit. tremens abscessit et medicum se vbi non recolens oia sibi narrauit. Cui ille. Notum sit tibi quod rex suspicatus: ut prope dixeris quod eius regnum velis inuadere. surge igitur et comam tuam tonde. et vestimenta abijciēs cilicium indue. et summo diluculo ad regem ingredere. Cuius rex quod sibi vellet interrogauit respondens. ecce rex patet sibi sequere. nam etsi via per quam cupis ire: difficilis sit. tecum tamen exstiti facili mihi erit. sic enim focum me huiusmodi. prope dixeris. sic habebis piter in aduersis. Nunc igitur prope dixeris quod moraris: Quod cum ille per ordine fecisset. rex obstupuit et falsarios arguens viz ampliori honore dotauit. Filius autem eius in palacio educatus ad etatem adultam puenit. et in oia sapientia plene edoctus fuit. Admirans autem cur per eum sic reclusisset. vnum de seruicibus sibi familiare secreto de hac re interrogauit: dicens se in multa mestitia positum: pro eo quod sibi foras egredi non liceret. adeo ut nec cibum sibi sapet nec potum. Quod per audies et dolens: equos ydoneos parauit: et choros plaudentes ante eum mittens ne quod sibi fedum occurreret diligenter perhibuit. Predicto igitur inuene taliter procedente. quidam vice vnus leprosus. et vnus cecus sibi obuiauerunt. Quos ille videns et stupens quod sint et quidnam habeant inquisiuit. Et ministri dixerunt. passiones iste sunt quod hominibus accidunt. Et illi quod hominibus contingere solet. Regibus illi mderit. Quod sunt igitur quod pati deant. an sic indifinite pueniunt. Et illi. Et quos hominum futura scire valet. Valde igitur anxius esse cepit. pro incosuetudine rei. Alia vice quidam valde senex rugosus hntē facies. et deorsum incuruatus. et cadentibus dentibus balbuciendo

Barlaaz Fo. CLVII.

loquentē inuenit. stupefactus discere cupit visiois miraculum. Cuius didicisset propter auro- rum multitudinem ad tale statum venisset: aut. Et quos esse hntē finis. Dicit ei mors. Et ille. De oim mors vel aliquid. Cuius didicisset oēs mori deere. interrogauit. in quo tamen hntē bec supueniunt. Et illi. In octoginta vel centum annis senectute inducit. deinde mors ipsa subsequitur. Hec igitur inuenis frequenter in corde suo recogitas. in multa desolatione erat. sed coram patre leticia predebat. plurimum desiderans in hntē dingi et doceri. Igitur quidam monachus vita et opinione perfectus. habitans in deserto terre senar nomine Barlaaz. hntē circa filium regis agebant per ipsum cognouit: et mercatoris habitum sumens. ad ciuitatem illam deuenit. accedensque pedagogo filij regis locutus est. Ego cum negotiator sim lapidē preciosum venales habeo quod cecis lumen tribuit: surdis aures aperit. mutos loqui facit. insipientibus sapiam infundit. Nunc igitur duc me ad filium regis et hntē sibi tradam. Cui ille. Videris homo mature prudentie. sed verba tua prudentie non concordant. Verum tamen cum lapidum noticiam habeam. ipsum lapidē mihi ostende: et si talis (ut asseris) fuerit probatus. a filio regis honores maximos percipis. Ad quē ille. Lapis meus insuper hntē habet virtutes. quia qui non habet sanam oculorum aciem: et qui non fuerit integritate castitate. si forte illum aspexerit ipsa virtute quam habet insensibile perdit. Ego autem medicinalis artis non expertus. video te sanos oculos non habere. filium autem regis audiui pudicum esse et oculos pulcherrimos habere et sanos. Cui ille. Si sic est noli mihi ostendere. quia et oculos sanos non habeo: et in peccatis sordesco. Nuncians igitur filio regis: ipse ad eum questionem introduxit. Cuius introductus fuisse et rex eum reuerentem suscepisset: aut barlaaz. Hic rex habuisti. quia de foris paruitati apparenti non attendisti. Nam quidam rex magnus in curru deaurato procedens. cum quibusdam attritis vestibus indutis. et maxie attenuatis obuiasset: continuo de curru exiliens ad pedes prostratus ipse adorauit. et surgens in oscula ruit. Proceres autem eius indigni habere feretes: sed reges superbia arguere formidantes fratre intulerunt: quod rex magnificētie regali indignus fecisset. Frater autem regis superbia redarguit. Erat autem regi consuetudo quod quoniam aliquis mortis tradendus erat rex ante eius ianuam perconem cum tuba ad se deputata mittebat. Vespe igitur veniente ante fratris ianuam tubam sonari fecit. quod ille audies et de sua saluatione desponsans totam noctem insomne duxit: et testamentum fecit. Mane autem facto indutis nigris vestibus cum vxore et filiis ad fores palacij lugens accessit. quē rex ad se ingredi facies dixit. O stulte si perconem fratris tui cui nihil te deliquisse cognoscis adeo timuisti quod perconem domini mei in quē adeo peccauit timere non deas. Qui sonabili tuba mihi mortem significat. et terribile iudicium aduentum mihi denunciat. Deinde quatuor capsas fieri iussit et duas earum extrinsecus auro vndique operiri: et ossibus mortuorum

putridis impleri. duas vero pice liniri et gemmis et margaritis preciosis impleri fecit. Vocansque illos magres quos sciebat quimoniam apud fratres deposuisse quatuor illas captas ante eos posuit et quae preciosiores essent inquisiuit. Illi vero duas deauratas magni esse precij reliquis vero vilis precij esse iudicauerunt. Precepit igitur rex deauratas aperiri. et continuo inde fetor intolerabilis emanauit. Quibus rex. Ne illis similes sunt quae gliosis vestibus sunt amicti. intus vero immundicia vicioz pleni. Deinde alias aperiri fecit. et ecce odor mirabilis inde exalauit. Quibus rex. Iste illis pauperum quos honorari siles sunt quae et si vilibus vestimentis opiantur. intus tamen omni virtutum odore resplendet. Vos autem solum quae de foris sunt attenditis: et que deintus sunt non consideratis. Similiter igitur illum regem tuum quod bene fecisti suscipiens me. Incipiensque igitur barlaam cepit ei de mundi creatore et hominis puaricatione. ac filij dei incarnatione. passione et resurrectione. longum sermonem retexere. necnon et de die iudicij et retributione bonorum et malorum multa profere. et seruientes ydolis plurimum exprobare. ac de eorum fatuitate tale exemplum ponere dicens:

Sagittarius quidam ancillam parua nomine philomenam capiens. cum vellet eam occidere. vox data est philomene: et ait. Quid tibi perdit o homo si me occideris. Neque ei ventrem tuum de me implere valebis si me dimittere velles: tria tibi mandata dare que si diligentius seruaueris. magna inde utilitate consequi posses. Ille vero ad eius loquelam stupefactus. permisit quod eam dimitteret si haec sibi mandata proficeret. Et illa. Nunquam res que apprehendi non potest apprehendere studeas. De re perditam irrecupabili nunquam doleas. Verbum incredibile nunquam credas. haec tria custodi et bene tibi erit. Ille autem ut promiserat eam dimisit. philomena igitur per aera volitans dixit ei. Te tibi homo quod malum consilium habuisti. et quod magnum thesaurum hodie perdidisti. Est enim in meis visceribus margarita. que strutionis onum sua vincit magnitudine. Quod ille audiens valde contristatus est quod eam dimiserit: et eam apprehendere conabatur dicens. Veni in domum meam et omnem tibi humanitatem exhibebo: et honorifice te dimittam. Cui philomena. Nunc per certo cognoui te fatuum esse. Nam ex his que tibi dixi nullum profectum habuisti. quod et de me perditam sed irrecupabili doles. et mentas capere cum nequeas meo itinere pergere. et insuper margaritam in meis visceribus credidisti esse. cum ego tota ad magnitudinem omni strutionis non valeam pertingere. Sic ergo stulti sunt qui confidunt in ydolis. quia plasmatos a se adorant. et custoditos a se custodes suos appellant.

Leuitque contra fallacem mundi delectationem et vanitatem multa disputare. et plura ad hoc exempla adducere: dicens. Qui corporales delecta-

tiones desiderant et animas suas fame mori permittunt. similes sunt cuidam homini qui dum a facie unicornis (ne ab eo deuoraretur) velocius fugeret. in quoddam baratrum magnum cecidit: dum autem caderet. manibus arbusculam apprehendit quandam et in base quadam lubrica et instabili pedes fixit. Respicens vero vidit duos mures unum album et unum nigrum incessanter radicem arbuscule quam apprehenderat corroderent: et iam prope erant ut ipsam abscederent. In fundo autem baratrum vidit draconem terribilem spirantem ignem et aperto ore ipsum deuorare cupientem. Super bases vero ubi pedes tenebat. vidit quatuor aspidum capita inde protendentia. Elenas autem oculos vidit exiguum mellis de ramis illius arbuscule. oblitusque periculi in quo vndique positus erat. seipsum dulcedine illius modici mellis totum dedit. Unicornus autem mortis tenet figuram. que hominem semper persequitur et apprehendere cupit. Baratrum vero mundus est omnibus malis plenus. Arbuscula vniuscuiusque vita est: que per horas diei et noctis quasi per murem album et nigrum incessanter consumitur: et incisioni appropinquat. Basis vero quatuor aspidum corpus est quatuor elementis compositum. quibus inordinatis corporis compago dissoluitur. Draco terribilis os inferni cunctos deuorare cupiens. Dulcedo ramusculi. delectatio fallax mundi per quam homo seducitur ut periculum suum minime intueatur.

Addidit quoque dicens. similes sunt iterum mundi amatores homini qui tres amicos habuit quorum unum plus quam se. Secundum tantum quantum se. Tertium minus quam se et quasi nihil dilexit. In magno itaque periculo positus. et a rege citatus. cucurrit ad primum amicum eius auxilium querens. et qualiter eum dilexerit semper commemorans. Cui ille. Nescio quis sis o homo. habeo alios amicos cum quibus me hodie letari oportet. quos et amicos ammodo possidebo. prebeo tamen tibi duo ciliola ut habeas quibus valeas operiri. Confusus igitur ad secundum venit: et similiter eius auxilium postulauit. Cui ille. Non vacat mihi tecum subire agonem. curis etenim multis circumdatus. modicum tamen usque ad ostium palacij te sectabor. et statim domum reuertar proprijs vacans negocijs. Tristis igitur desperans et ad tertium amicum preiit. sibi que facie dimissa dixit. Non habeo os loquendi ad te. quoniam ut debui non amaui te sed in tribulatione circumdatus. et ab amicis desertus. rogo ut mihi auxilium feras: et mihi veniam prebeas. Et ille hilari vultu dixit. Certe amicum carissimum fateor te esse. et tui licet modici beneficii non in memoriam recedam te et apud regem interueniam. pro te nec in manibus tradet te inimicorum. primum igitur amicum et diuini

De sancto

tiar possessio .p q̄b̄ hō multis piculis subiacet.
Ueniete x̄o mort̄ termino. nihil ex oib̄ nisi viles
accipit. ad sepeliēdū p̄niculos. Sc̄d̄s amicus ē
vxoꝝ. filij 7 pentes q̄ tm̄ vsq̄ ad monumētū secu
p̄gētes. p̄tin̄ reuertunt̄ suis vacātes curis. Ter
ci^o amic^o ē fides 7 spes 7 caritas: 7 elemosina 7 ce
tera bona opa q̄ nos cū exim^o d̄ corpe p̄nt̄ p̄cede
re: 7 p̄ nobis apud teū internēre 7 ab inimicis. i.
demōib̄ nos libare. Hoc insup̄ addidit dicēs
In quadā magna ciuitate p̄suetudo fuit. q̄ hōi
nē extraneū 7 ignotū oī āno in p̄ncipē eligebant.
cui oī p̄fate accepta q̄cqd̄ volebat facere licitum
erat. 7 sine oī p̄suetudē terā regebat. Illo igit̄ in
oib̄ delicijs p̄manēte 7 sp̄ sibi sic existimāte: repē
te cives in eū insurgēbāt: 7 p̄ totā ciuitatē nudū ē
bētes. i. remotā in silā exulē trāsmittēbāt. vbi n̄ ci
bū nec vestimētū inueniēs. fame 7 frigore vrgeba
tur. Tādē q̄dē ali^o blimat̄ i regno. cū illoꝝ ciuiū
p̄suetudinē didicisset. infinitos thesauros ad silā
illā trāsmisit vbi p̄ ānū i exiliū relegat^o ceteris
fame deficiētib̄ ille imēsis delicijs abundabat. Ci
uitas hec mūd^o iste ē. Cives tenebrarū principes
q̄ nos falsa mūdī delectatōe alliciūt nobisq̄ inspe
rātib̄ mors sup̄uenit: 7 in locū tenebrarū demergi
mur. Diuitiarū x̄o ad eternū locū p̄missio fit ma
nib̄ egenorū. Igit̄ cū barlaā p̄fecte filij regis
docuisset. 7 ipse eū iā relicto p̄te seq̄ vellet: dixit ad
eū barlaā. Si h̄ feceris. cū dā inueni similis eris q̄
cū quadā nobilē dēret despolare vxorē. ipse rēnu
ens aufugit: 7 i quadā locū deueniēs. x̄ginē quadā
cuiusdā senis paup̄is filiā laboratē manib̄ 7 ore
teū laudatē vidit. Ad quā ille. Quid ē qd̄ agis
mulier. Cū eū ita paup̄ sis gr̄as tm̄ agi do acsi ma
gna recepisses ab eo. Ad quē illa. Sic p̄ua medi
cina sepe a magno labore liberat. sic gr̄arum actio
in puis donis magnoꝝ efficit auctur̄ donorum.
Hec tm̄ q̄ extrinsec^o sūt n̄ra nō sūt: s̄ ea q̄ i nob̄ sūt
7 n̄ra sūt. a deo maḡ recepi. q̄ me ad suā imaginē
fecit. intellectu mibi dedit. ad suā me gl̄iaz voca
uit. 7 ianūā regni sui iā mibi apuit. p̄ tātis gr̄ 7 tā
magnis donis ip̄m laudare p̄uenit. Videns inue
nis ei^o prudētā eam a p̄te suo i vxorē petijt. Cui
ille. Filiam meā accipe nō vales. q̄ diuitum 7 no
biliū filius es. ego aut̄ paup̄ sū. Sed cū ille oīno i
staret. ait senex. Nō possū eam tibi dare vt in do
mū p̄is tui ducas eam. cur vnica mibi sit. Et ille
apud vos manebo: 7 vobis me in oib̄ p̄formabo
Deponēs igit̄ p̄ciosū ornāmētū. bitū senis indu
it. 7 apud eū manēs ip̄az in vxorē accepit. Post
q̄ x̄o senex diuiti^o eū p̄banit. i thalamū eū duxit
7 imēsu p̄d^o diuitiarū q̄ntū nūq̄ viderat sibi oī
dig: 7 oia sibi dedit. Dixit at̄ iosaphat. Cōueniē
ista me tāgit narratō. 7 a te h̄ dictū eē de me existi
mo. s̄ dic mibi p̄ q̄t̄ ānoꝝ es. 7 vbi p̄uersaris q̄a

Barlaaz Fo. CLVIII.

a te nunq̄ volo sevari. Et ille. Annoꝝ sū. xlv.
i desertis terre sennaar d̄gēs. Ad quē iosaphat
Ampli^o p̄ mibi apparet. lxx. Et ille. Si a natiui
tate mea omēs annos meos q̄ris discere. b̄n̄ eos
existimasti: s̄ nullo mō a me i mēsurā vite p̄putat̄
q̄t̄ in vanitate mūdī expēsi sūt. Tūc ei i interio
ri hōie mortu^o erā: 7 annos mortis nūq̄ vite no
minabo. Cū igit̄ iosaphat eū i desertū seq̄ vellet:
dixit barlaā. Si h̄ feceris 7 tuo p̄sortio carebo et
p̄secutōis s̄ib̄ meis autor existā s̄ cur opportunū
t̄ps videris ad me venies. Barlaā igit̄ filium re
gis baptizās: 7 in fide optie instrues. eū osculat^o ē et
ad locū suū reuersus ē. Postq̄ aut̄ rex filiū xp̄ia
nū factū audiuit. i doloē nimio posuit^o ē. Quē qdā
amic^o su^o noie arachis p̄solans ait. Cognosco rex
senē q̄ndā heremitā. q̄ de n̄ra secta ē: q̄ p̄ oia bar
laam silis est. Hic igit̄ barlaam se silans. primo
xp̄ianorū fidē defēdet. deinde se sevari p̄mittet. et
oia q̄ docuerat renocabit. 7 sic fili^o regis ad nos
redibit. Assūpto igit̄ p̄dicto p̄ncipe magno exer
citu ad q̄redū barlaaz iuit. 7 heremitā illū capiēs
se barlaā cepisse dixit. Qd̄ fili^o regis audiens ca
ptū. s̄ mgr̄m amare fleuit: s̄ postmodū p̄ di r̄uela
tōnez hūc nō eē p̄gnouit. Ingressus igit̄ p̄ ad si
liū ait. Fili mi i tristitia magna me posuisti: 7 meā
caniciē inhonorasti: 7 lumē oculoꝝ meorū abstuli
sti: q̄re fili h̄ fecisti 7 deorū meorū cultuz reliquisti.
Cui ille. Tenebras p̄ fugi. ad lumen cucurri: et
errorē deserui: 7 v̄tate agnoui. Poli aut̄ frustra
laborare qm̄ nūq̄ a xp̄o me posses renocare. Si
cut em̄ tibi impossibile est altitudinē celi manu tā
gere aut maxīm siccaē pelag^o. sic 7 istud eē p̄gno
sce. Tunc rex ait. Et q̄s horū mibi autor ē malorū
nisi ego q̄ tā magnifica tibi feci q̄ nūq̄ aliq̄s patz
fecit filio. quap̄rop̄ p̄nitās voluntatis tue et con
tētio effrenata aduersus caput meū te insanire fe
cit. Merito astrologi in natiuitate tua dixerūt te
arrogātē. 7 p̄tētib̄ inobediētē futurū. Nūc x̄o si
nisi acq̄uens a mea discedes filiatōe. et pro p̄re
inimic^o effect^o. illa tibi faciā. que nec adhuc hosti
b̄ feci. Cui iosaphat. Cur rex tristis q̄ bonorū
p̄cipēs effectus sū. Quis vnq̄ p̄ in filij sui pro
sp̄itate tristis apparuit. Nō gr̄iam p̄ez vocabo te
s̄ si mibi aduersaberis sic a serpente fugiam a te.
Rex igit̄ ab eo cū ira discedens. arachi amico no
tam fecit filij duriciā. q̄ sibi p̄suluit vt non asper
x̄bis cū eo vteret: q̄ blādis 7 lenib̄ puer melius
traheret. Sequēte igit̄ die rex ad filiū venit 7 cir
cūplectēs osculabat eū dicēs. Fili dulcissime ho
nora caniciē p̄is tui. verere fili p̄rem tuum. an ne
scis q̄le bonū est p̄ri obedire 7 eū letificare. sicut e
s̄ malū ē ip̄m exacerbare. Quotq̄ em̄ fecerit ma
le pierūt. Cui iosaphat. T̄pus amandi. 7 t̄pus o
diēdi. t̄ps pacis. t̄ps et belli. Nullo ei mō auerte

tibi nos a deo obedire debemus? sine sit mī sine sit pī
Aides igit pī eius p̄statiā ait. Ex q̄ video tuā p̄-
tinaciā nec mihi obedire vis. salteꝝ veni ⁊ ambo
p̄t̄ veritati credam? Barlaā ei q̄ te seduxit a me
vincit tenet. Nri igit ⁊ vū cū barlaā p̄ueniāt ⁊ p̄
conē mittā vt oēs galilei sine timore veniāt: ⁊ dis-
putatōe incepta. si vī barlaā obtinuerit. vob cre-
dem? si aut nri nobis p̄sentiet. Qd̄ cū regis filio
placuisse: ⁊ illi cū simulato barlaā ordinasset quō
p̄t̄ debet filare se fidē xp̄ianoz defendē: ⁊ postea
se p̄mittē supari. Dēs insimul p̄uenērūt. Cōuers^o
igit iosaphat ad nachor dixit. Posti o barlaā q̄-
lit̄ me docuisti: si igit fidē quā me docuisti defende-
ris. i doctrina tua vsq̄ i finē vite p̄manebo. Si at
supat^o fueris. statim i te meam p̄tumeliā vindica-
bo. ⁊ cor tuū ⁊ linguā maib^o exiens dabo canib^o
ne alij ampli^o p̄sumāt filios regū i errore mittere.
His auditis Nachor tristis ⁊ p̄uid^o rebement^o
fact^o ē. vidēs seipm̄ in foueā quā fecit decidisse et
laq̄o suo p̄p̄ensū eē. Animaduertēs igit p̄gno-
uit meli^o eē filio regū adherē vt piculā mort^o eua-
tere poss^o. Rex at sibi palā dixerat vt fidē suā si-
ne timore defendēt. An^o q̄ rethoz surgēs dixit
Tu es barlaā q̄ filiu^o regū seduxisti. Et ille. Ego sū
barlaā q̄ filiu^o regis in errore nō misi: s̄ ab errore li-
berani. Et rethoz. Cū eximij ⁊ mirabiles viri de-
os nros adorauerūt. quō tu aduersus eos audes i-
surgē. Et ille rīdēs ait. Caldei. greci ⁊ egyptij er-
rātes creatas deos eē dixerūt. Nā caldei elemēta
dos eē arbitrati sūt. cū creata sint ad vtilitatē ho-
minū vt eoz dñiatōi subiaceāt: ⁊ mult^o passiōi-
b^o corrupāt. Greci q̄z nephādos hoīes deos pu-
tant sicut saturnū quē aiūt filios comedisse: ⁊ viri-
lia sibi abscidisse ⁊ in mare piccisse: ⁊ venerē inde
natā fuisse. A filio suo q̄z ioue alligatū in tertarū
piccū eē. Jupiter q̄z rex alioꝝ deoz eē describit^o
quē tñ in aialia transformatū sepe dicūt vt adul-
teria p̄mitteret. Venerē q̄z deā adulterā dicunt.
Nā aliqñ habuit virū mechū martem. aliqñ ado-
nidē: Egyptij aut aialia coluerūt scz. ouē. vitulum
porcū. ⁊ huiusmodi. Xp̄iani aut filiu^o altissimi co-
lunt: q̄ de celo descendit ⁊ carnez assumpsit. Lepit
igit nachor fidē xp̄ianoz euidenter defendere: ⁊ rō-
nib^o p̄mūre. ita q̄ rethores illi muti effecti nihil
omnino rīdere sauerūt. Iosaphat igit rebemen-
ter exultabat: eo q̄ dñs p̄ inimicū vitatis vitatē
defendisset. Rex aut furore nimio repletus ē. Ius-
sit igit consiliū dissolu. quasi de his sequenti die
denuo tractaturus. Dixitq̄ iosaphat. Aut magi-
strū meū p̄mitte mecū hac nocte manere. vt sil^o de
rñsionib^o fiendis crastino p̄feram? ⁊ tu tuos tecū
assumas ⁊ cū eis p̄feras: aut tuis mecū permissis
accipe meū. Alioqñ nō iusticiā sed violentiā exer-
cebis. Quapropter nachor sibi p̄cessit. spem ad-

huc hñs q̄ eum seduceret. Cū igit filius regis cū
nachor domū redisset: dixit ei iosaphat. Re-
p̄tes me ignorare q̄s sis. Scio te nō eē barlaaz sed
nachor astrologū. Incipiesq̄ iosaphat viā salu-
tis ei p̄dicauit: ⁊ ad fidē p̄uertēs m̄ae ad heremū
misit: vbi baptismū suscipiēs: hēmiticā vitā du-
xit. Mag^o at q̄dā noīe theodas bec q̄ gerebā
tur audiens. ad regē venit ⁊ q̄ filiu^o suū ad leges
paternas redire faceret. p̄misit. Cui rex. Si hēce-
ris statuā aureā tibi engas ⁊ ipi sicut dñs (more
solito) sacrificiū offerā. Et ille. A filio tuo cūctos
remone ⁊ mlieres decoras ⁊ ornatas introduci p̄-
cipe. vt sp̄ cū eo sint ⁊ ministrēt p̄ueniēt ⁊ moro-
tur cū eo. Ego aut vñ de spiritib^o meis ad eū di-
rigā q̄ eum ad libidinē inflāmabit. Nihil em̄ iue-
nes sic potest seducere sic facies mulier^o. Rex em̄
q̄dam cū filiu^o vix habuisset. dixerūt pitissimi me-
dici. q̄ si infra .x. ānos solē vel lumen vident lumi-
ne oculoꝝ p̄iuabit. Rex igit in q̄dā spelunca ex-
cisa filiu^o ibi vsq̄ ad annos .x. manere fecit. q̄b^o fi-
nitis iussit rex. vt oīm rerū genera an̄ eū adducerē-
tur: vt oīm nomina ⁊ noticiā posset hēre. Adduct^o
igit ante eum auro ⁊ argēto: lapidib^o p̄ciosis. ve-
stib^o splendidis. equis regalib^o. ⁊ oīm rerū generi-
bus cū d̄ vñ iuscuisq̄ rei nomie interrogaret mi-
nistri oīm sibi nomia indicabāt. Cū aut nomē mu-
lierū discere anxie quereret. spatari^o regis luden-
do dixit. demones eas eē: q̄ homies seducūt. Re-
ge aut interrogatē filiu^o q̄d de oīmib^o que viderat
plus amaret. Quid inq̄t p̄ aliud nisi demones
illos q̄ seducūt homies. In nullo em̄ sicut in his
sic exarsit aīma mea. Non igit aliter putes te filiu^o
tuū supare nisi hoc modo. Rex igit oīmib^o mini-
stris eiectis puellas decoras ei sociavit q̄ eum sp̄
ad libidinē p̄uocabant nec habebat aliū ad quē
respiceret aut cū quo loqueret. v̄l cū quo rescere-
tur. Dalignus x̄o spiritus a mago missus in iu-
uenem irruit. ⁊ magnum intus caminū ignis accē-
dit. Dalignus igit sp̄itus int^o inflāmabat pu-
elle aut exterius virū excitabāt i ardore. q̄ se tāfor-
titer xerari sentiēs turbat ⁊ deo se totū recōmen-
dās diuinā p̄solatōz recepit. ⁊ oīm tentatio ab-
cessit. Deinde q̄ndā puellaz pulcherrimā regis
filiam s̄ a p̄e orbatā ad eum misit. Cui cū vir dei
p̄dicaret: illa rīdit. Si me ab ydoloꝝ cultura sal-
uare desideras. p̄iūgere mihi nuptiaz copla. Nā
⁊ xp̄iani pingia nō abhorrent s̄ laudāt. qz p̄iar-
che eoz ⁊ p̄p̄he. ⁊ petrus eoz ap̄tus cōiuges ha-
buerunt. Ad quā ille. Inaniter mlier ista mihi p̄-
sequis. p̄mittit q̄d xp̄ianis vxores ducere. s̄ non
his q̄ p̄miserūt xp̄o virginitates seruare. Et illa.
Sit ita vt vis. si aīmam meam saluare desideras
vñā minimā petiōez mihi p̄fice. Locūbe mecū
tñ hac nocte. et promitto tibi q̄ summo i dilucū

De sancto

Io efficiar xpiane. Quia si (vt dicitis) gaudium est angelus in celo super vno peccatore penitentem agente. actori puerionis nomine magna merces debet. Semel tamen mihi accersce. et sic meipsum saluabis. Illa igitur turam aie illi fortiter percutere cepit. Quod demum videns sociis suis ait. videtis quomodo puella ista percussit quem nos non potuimus percutere. Venite ergo et in eum fortiter irruam? ex quo pergruum tempus inuenimus. Lemens igitur sanctus inuenit se raptorum captiuatum. quod et percipiscencia incitabat et salus vni puelle dyabolo suggerente ipsum permovebat. lachrimis infusus. orationem se dedit. in qua oratione obdormiens vidit se duci in quoddam paratum decoris floribus exornatum. vbi folia arborum dulcem sonum reddebant aura quadam gratia agitata. et odor mirificus emanabat. vbi fructus visu speciosissimi et gustu desiderabiles. vbi sedes posite erant auro et gemis fabricate. lecti lucidi cum preciosissimis ornamentis. aqua limpissime perfluentes. Dehinc in ciuitate ipsum introduxerunt. cuius muri ex auro et obrizo erant que claritate mirabili refulgebat. vbi etherij quadam exercitus canticum quod auris mortalium non audiuit. dictumque est. Iste est locus beatorum. Cum autem viri vellet eum reducere. rogabat vt eum ibi manere permitteret. Qui dixerunt. Cum labore multo ad huc venies huc. si tamen tibi vim inferre poteris. Deinde ad loca teterrima ipsum duxerunt omni feditate plena dictumque est. Iste est locus iniustorum. Cum autem euigilasset pulchritudo illius puelle et ceterarum stercore fetidiorum re ei videbat. Tunc cum maligni spiritus ad theodorum redisset. et ipse eos exprobraret. dixit priusquam signo crucis signaret. super ipsum irruentes. fortiter ipsum turbauimus? vt autem seipsum signo crucis muniret non persecutus est eum ira. Tunc theodorus cum rege ad eum intravit. sperans quod ei persuadere posset. sed predictus magus captus est ab eo quem capere voluit. et ab eo puerus baptisima suscepit. et laudabilem vitam duxit. Rex igitur desponsans dimisit eum de consilio amicorum mediis regni sui. Ille autem licet desertum tota mente desideraret. tamen propter fidei dilatacionem ad tempus ipsum regnum suscepit. ac in suis ciuitatibus templum et cruces erexit. et omnes ad christum peruertit. Post autem tandem filij romani et predicatores assensum prebentes. fidem christi recepit. et baptismum suscipiens et totum regnum filio suo dimittens ipse penitentie operibus vacabat. Et post laudabilem vitam finiuit. Josaphat autem barachiam regem pronuncians plures fugere. sed spem a populo captus vix tandem perualuit. Cum ergo per desertum pergeret cuidam pauperi regalem habitum dedit et ipse in pauperima veste remansit. Dyabolus autem multas ei insidias parabat. Aliquam gladio euaginato in eum irruerat et eum percutere minabatur nisi desisteret. Aliquam in forma ferarum sibi apparebat frendens et dixit mugitus emittens. Ille autem dicebat. Dominus mihi adiutor est non timebo quod faciat mihi homo duobus igitur annis in heremo josaphat vagabundus mansit. Nec barachiam inuenire potuit. Tandem speluncam inuenit et ante ostium stans dicebat. benedicte patris benedic. Cuius vocem barachiam audiens. exiit et osculatus feruentissime sese alterutrum amplexibus perstringebat nec satiare poterat. Retulit autem iosaphat barachiam omnia que acciderant. et ille imensas gratias egit deo Mansit autem ibidem multis annis in abstinentia mirabili virtute. Tandem perpletis diebus barachiam in pace quieuit. circa annum domini. cccclxxx. Josaphat igitur in anno. xxv. regnum deserens. xxxv. annis heremiticam laborem subiit. et sic multis clarus virtutibus in pace quieuit. et cum corpore iuxta barachiam positus fuit. Quod audiens rex barachias illuc eum multo exercitum venit. et corpora reuerentem assumens in ciuitatem suam transtulit. Ad quorum tumultum miracula multa fiunt.

Delagio Fo. CLIX.

te sanctitatis fuit. ac in pontificatu laudabiliter se gerens. tandem plenius bonis operibus in pace quieuit. Non fuit autem iste pelagius predecessor sancti Gregorii sed alius ante ipsum. Huic enim pelagius successit iohannes tertius. Iohanni successit benedictus. Benedicto pelagius. Delagio gregorius. Tunc igitur primi pelagii longobardi in italia venerunt. et quod multi huius hystoriam ignorare possunt. ideo eam hic inferendam decerni. puti in hystoria longobardorum quam paulus longobardorum hystoriographus compilauit. et in diuersis cronicis explanata habet. Sens etenim quedam erat germanica plurimum populosa. que de littoribus oceani parte septentrionali egressa cum de insula scandinavia per bellos multa certamina diuersarumque terrarum circuitus tandem panoniam tenuisset. ultra non audens procedere sedem sibi ea perpetue habitacionis instituit. Hispani huiusmodi postea longobardi sunt appellati. Dum autem adhuc in germania residerent. agilmund rex longobardorum. vii. pueros in piscinam a meretrice ad necandum. piectos inuenit. quos vno tempore dicta meretrix ediderat. Quos dum rex casu reptos cum hasta admirans reuolueret. Vno eorum hastam regis manu tenuit quem rex videns et stupens nutrum fecit. et lamissidem vocauit. magnam eum futurum esse pronuncians. Qui tamen perbitatis extitit. quod mortuo rege eum longobardi regem fecerunt. Per idem fere tempus. scilicet anno ab incarnatione domini. cccclxxx. dum quadam episcopus arrianus (vt ait entropius) quadam nomine barbaram baptizare volens diceret. Baptizo te barbaram in nomine patris per filium in spiritu sancto. filium et spiritum sanctum. minorem partem per ostendere volens. subito a quod disparuit et baptizandus ad ecclesiam confugit. Per idem fere tempus floruit sanctus Medardus. gildaldus frater vterini et vno die natus. vno die episcopus consecratus. vno die mortuus. vno die a christo assumptus. An hoc tempus in quadam cronica dicitur circa annum domini

Elagius papa mul

te sanctitatis fuit. ac in pontificatu laudabiliter se gerens. tandem plenius bonis operibus in pace quieuit. Non fuit autem iste pelagius predecessor sancti Gregorii sed alius ante ipsum. Huic enim pelagius successit iohannes tertius. Iohanni successit benedictus. Benedicto pelagius. Delagio gregorius. Tunc igitur primi pelagii longobardi in italia venerunt. et quod multi huius hystoriam ignorare possunt. ideo eam hic inferendam decerni. puti in hystoria longobardorum quam paulus longobardorum hystoriographus compilauit. et in diuersis cronicis explanata habet. Sens etenim quedam erat germanica plurimum populosa. que de littoribus oceani parte septentrionali egressa cum de insula scandinavia per bellos multa certamina diuersarumque terrarum circuitus tandem panoniam tenuisset. ultra non audens procedere sedem sibi ea perpetue habitacionis instituit. Hispani huiusmodi postea longobardi sunt appellati. Dum autem adhuc in germania residerent. agilmund rex longobardorum. vii. pueros in piscinam a meretrice ad necandum. piectos inuenit. quos vno tempore dicta meretrix ediderat. Quos dum rex casu reptos cum hasta admirans reuolueret. Vno eorum hastam regis manu tenuit quem rex videns et stupens nutrum fecit. et lamissidem vocauit. magnam eum futurum esse pronuncians. Qui tamen perbitatis extitit. quod mortuo rege eum longobardi regem fecerunt. Per idem fere tempus. scilicet anno ab incarnatione domini. cccclxxx. dum quadam episcopus arrianus (vt ait entropius) quadam nomine barbaram baptizare volens diceret. Baptizo te barbaram in nomine patris per filium in spiritu sancto. filium et spiritum sanctum. minorem partem per ostendere volens. subito a quod disparuit et baptizandus ad ecclesiam confugit. Per idem fere tempus floruit sanctus Medardus. gildaldus frater vterini et vno die natus. vno die episcopus consecratus. vno die mortuus. vno die a christo assumptus. An hoc tempus in quadam cronica dicitur circa annum domini